ТА ОРФІКА

Πού ἐκδίδονται σήμερον διά πρώτην φοράν εἰς τήν Ἑλλάδα ἀλλά καί εἰς Παγκόσμιον ἐπίπεδον μέ καταπληκτικές καί ἀδιάσειστες ᾿Αστρονομικές διαπιστώσεις τοῦ ἐξόχου Ἑλληνος ᾿Αστρονόμου ΚΩΝΣΤ. ΣΤ. ΧΑΣΑΠΗ

ἀποδεικνύουν παρά τάς ψευδολογίας καί τάς παραποιήσεις τῆς Προϊστορίας μας ἀπό τούς ξένους δῆθεν Ἱστορικούς, τήν Παναρχαίαν καταγωγήν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς καί τήν ἀπαρχήν καί συνέχειαν τοῦ 'Αρχαίου 'Ελληνικοῦ Πνεύματος

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

μέ ἀδιάψευστες ᾿Αστρονομικές έξακριβώσεις καί μέ τίς τελευταϊες ᾿Αρχαιολογικές καί ᾿Ανθρωπολογικές ἀποδείξεις

Μετάφρασις καί ἀπόδοσις ΟΛΩΝ τῶν ἀρχαίων κειμένων «ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ», εἰς τήν σύγχρονον γλώσσαν ὑπό τοῦ καθηγητοῦ διδάκτορος τῆς Φιλολογίας κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ

ΓΕΝΙΚΉ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ξρμηνευτικά σχόλια, κριτικαί σημειώσεις καί ἀναλύσεις τῶν συμβολισμῶν τῶν κειμένων «ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ» ὑπό τοῦ

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΠΑΣΣΑ

Διευθυντοῦ καί ἐκδότου τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»

THE ORPHIC TEXTS BY THE ASTRONOMER K.S. KHASAPIS Page 119

ТА ОРФІКА

Μὲ τά αἰώνια καί δυσεπίλυτα προβλήματα περί θεοῦ, φύσεως καί ψυχῆς, περί ὕλης καί πνεύματος, περί κοινωνιῶν, πολιτειῶν καί γενικά τῶν ἀνθρώπων, πρῶτοι ἡσχολήθησαν καί τά ἠρεύνησαν αὐτά πολλαπλῶς, ἀπό τό 5.000 π.Χ. καί παλαιότερον οἱ Πανάρχαιοι ¨Ελληνες, ὅπως ἀποδεικνύουν καὶ τὰ κείμενα τῶν `Ορφικῶν, πού ἀναφέρονται διά πρώτην φοράν εἰς αὐτό τό βιβλίον καί εἰς τοὺς Τόμους τό «᾿Αρχαῖον ˙Ελληνικόν Πνεῦμα» καί «ΣΥΜΠΑΝ» τῆς ˙Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ». Ανωτέρω ἀνάγλυφον μέ τόν ˙Ορφέα καὶ πὴν Εὐρυδίκην. Εὐρισκεται εἰςτό Λοῦβρον τῶν Παρισίων.

ТА ОРФІКА

Πού ἐκδίδονται σήμερον διά πρώτην φοράν εἰς τήν Ἑλλάδα ἀλλά καί εἰς Παγκόσμιον ἐπίπεδον μέ καταπληκτικές καί ἀδιάσειστες ᾿Αστρονομικές διαπιστώσεις τοῦ ἐξόχου Ἕλληνος ᾿Αστρονόμου

ΚΩΝΣΤ. ΣΤ. ΧΑΣΑΠΗ

ἀποδεικνύουν παρά τάς ψευδολογίας καί τάς παραποιήσεις τῆς Προϊστορίας μας ἀπό τούς ξένους δῆθεν Ἱστορικούς, τήν Παναρχαίαν καταγωγήν τῆς Ἑλληνικής Φυλῆς καί τήν ἀπαρχήν καί συνέχειαν τοῦ ᾿Αρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος.

ΠΛΗΡΗΣ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΡΟΊ·ΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

μέ ἀδιάψευστες 'Αστρονομικές έξακριβώσεις και μέ τις τελευταίες 'Αρχαιολογικές ἀποδείξεις.

Μετάφρασις καί ἀπόδοσις ΟΛΩΝ τῶν ἀρχαίων κειμένων «ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ», εἰς τήν σύγχρονον γλώσσαν ὑπό τοῦ καθηγητοῦ διδάκτορος τῆς Φιλολογίας κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ερμηνευτικά σχόλια, κριτικαί σημειώσεις και άναλύσεις τῶν συμβολισμῶν τῶν κειμένων «ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ» ὑπό τοῦ

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΠΑΣΣΑ

Διευθυντοῦ καί ἐκδότου τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»

Εκδόσεις Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»

Μαρμάρινον ἀνάγλυφον ΄Αττικής τέχνης, τοῦ 400 π.Χ. περίπου, ἀγνώστου καλλιτέχνου, παριστῶν τήν ἐκ τοῦ ΄Αδου ἀνάβασιν τοῦ ΄Ορφέως (δεξιά), ἀκολουθουμένου ὑπό τῆς Εὐριδίκης (κέντρον), τήν ὁποίαν συνοδεύει κρατῶν ἀπό τό χέρι ὁ Έρμῆς (ἀριστερά). Τό ἔργον εὐρίσκεται εἰς τό ΄Αρχαιολογικόν Μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως.

Αφιερώνεται είς τήν Αθάνατον και άδάμαστον φυλήν τῶν Ελλήνων, πού κινδυνεύει σήμερον νά ἀφανισθῆ, ἀπό τήν ἀδιαφορίαν ἤ τήν ϋποπτον ἀνευθυνότητα ώρισμένων πολιτικῶν και πνευματικῶν ἡγετῶν της.

΄Ο ΄Ορφεύς ἀπάγων τήν Εὐριδίκην ἐκ τοῦ ΄΄Αδου (πίναξ τοῦ Φώμεργμπαχ πού εὐρίσκεται στήν Πινακοθήκη τῆς Χάγης).

'Ο 'Ορφεύς, περιστοιχιζόμενος άπό Μακεδόνας (άπό τήν Πιερείαν), παίζει τήν λύραν καί τραγουδᾶ. ('Αγγειογραφία τοῦ 450 π.Χ.).

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

`Αδύνατον είναι νά προσδιορισθῆ καί νά καθορισθῆ χρονολογικῶς ἀπό πότε ὁ ἄνθρωπος είχεν ἀρχίσει νά ἐνδιαφέρεται καί νά παρατηρῆ τάς κινήσεις τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης, τῶν Πλανητῶν καί τῶν ἄλλων φυσικῶν φαινομένων πού προκαλοῦσαν τήν προσοχήν του. Ἡ ἀνατολή καί ἡ δύσις τοῦ Ἡλίου, ἡ ἀνατολή καί ἡ δύσις τῆς Σελήνης καί αὶ μερικαί καί αὶ ὁλικαί ἐκλείψεις των, οἱ μετεωρῖται πού διέσχιζον φλεγόμενοι τήν νύχτα τὸν οὐρανόν, ἡ ἑμφάνισις καί ἡ ἐξαφάνισις τῶν κομητῶν, αἱ καταιγίδες, τά χιόνια καί οἱ παγετῶνες, οἱ κεραυνοί, τά ἡφαίστεια καί οἱ σεισμοί τὸν ἐπροβλημάτιζον συνεχῶς καὶ ὁλίγον κατ ὁλίγον, τόν ἡνάγκασαν νά σκέπτεται καί νά ἐρευνᾶ, ἄλλοτε διαπορῶν καὶ ἄλλοτε περιδεής (τρέμων ἀπό φόβον), τάς αἰτίας αὐτῶν τῶν φαινομένων.

Πάντως ἀπό τήν ἐποχήν πού ὁ ἄνθρωπος ἄρχισε νά σκέπτεται καί νά συνειδητοποιῆ ὅτι ὑπάρχει ἐντός τοῦ μεγαλειώδους Σύμπαντος πού τόν περιέβαλε, δύο συναισθήματα ἀσφαλῶς τόν διήγειρον καί τόν συνεκλόνιζον ὁ ἀπεριόριστος καί μέγιστος θαυμασμός του πρός τό ἀχανές καί ἀσύλληπτον ἄπειρον, τό Σύμπαν, καί ὁ ἀσίγαστος φόβος του διά τά ὅσα συνἐβαινον μέ τά φυσικά φαινόμενα, πού ἔβλεπε γύρω του.

Καί τήν μέν ἡμέραν ἐθαύμαζε τόν μεγαλοπρεπῆ, τόν θεῖον "Ηλιον, πού ἔλουζε μέ τό λαμπρόν φῶς του τήν Γῆν, τήν δέ νύκτα ἔκπληκτος, ἀνήσυχος, ἤ καί φοβισμένος συνήθως, παρηκολούθει τάς καθημερινάς αὐξομειώσεις τῆς ὡχρᾶς Σελήνης καί τόν μυστηριώδη καί ἀπέραντον οὐρανόν, μέ τά φωτεινά στίγματα, τά ἄστρα, που ἤσαν «καρφωμένα» εἰς τόν σκοτεινόν θόλον του.

Αλλά καί ή ἀφύπνισις, ή ἀναζωογόνησις τῆς Φύσεως τήν ἄνοιξιν, ή ὡρί-

μασις τῶν καρπῶν τό θέρος, ἡ ἀπονέκρωσις τῶν πάντων τόν χειμῶνα, ὅπως καί αἰ τροπαί, αἰ μεταβολαί τῶν ἀνέμων ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν, ἐξηνάγκαζον τούς ἀνθρώπους νά ἐπισημαίνουν, νά παρατηροῦν, νά καταγράφουν καί νά σημειώνουν ἀρχικῶς εἰς τὴν μνήμην των καὶ ἀργότερον νά γράφουν ἐπί πετρῶν, ἐπί πηλίνων πινακίδων, ἐπί λεπτῶν σανίδων, ἐπί παπύρων καί ἄλλων ὑλικῶν, καί νά ἐκμεταλλεύωνται πρός ὄφελός των αὐτά τά φαινόμενα, λόγω τῶν γνώσεων καί τῆς πείρας πού ἀποκτοῦσαν ἐν τῶ μεταξύ, μέ τήν πάροδον τῶν ἐτῶν

Γνωρίζομεν ὅμως ἐπίσης ὅτι τά φαινόμενα αὐτά δέν εῖχον προκαλέσει μόνον τήν περιέργειαν, τήν ἀνησυχίαν ἤ τόν φόβον, τῶν πρώτων παναρχαίων ἀνθρώπων. Ταυτοχρόνως πολλοί λαοί, ἀρκετά ἐνωρίς, εῖχον θεοποιήσει καί ώρισμένα ἐκ τῶν φαινομένων αὐτῶν, ὅπως τόν Ἡλιον, τήν Σελήνην καί ἄλλα δημιουργήματα τῆς φύσεως.

Οἱ Βαβυλώνιοι καί οἱ Χαλδαῖοι ἐλάτρευον τόν "Ηλιον, ὡς θεόν, μέ τό ὄνομα Βῆλον, οἱ Πέρσαι ὡς Μίθραν ἤ ΄Ωρομάζδην, οἱ ᾿Αμμωνῖται, οἱ ἹΕλαμῖται καί οἱ Ἰδουμαῖοι καί ἄλλαι φυλαί τῆς Μεσοποταμίας ὡς Μολώχ, ἤ Μαρδούκ, οί Μωαβίται ώς Χιμώχ ή Βεελφεγόρ, οί Αίθίοπες ώς 'Ασσαβίνον, οι "Αραβες ώς 'Αδωνέα, οι Αἰγύπτιοι ώς 'Ωρον, "Αμμωνα ή "Οσιριν καί οι παλαιοί Έβραῖοι καί Φοίνικες ὡς Μολώχ ἤ Βάαλ. Απόγονος καί υίός τοῦ Ἡλίου εἶναι ἐξ ἄλλου ὁ Μικάδος, ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Ἱαπώνων καί ἐξαρτήσεις ή έπιδράσεις παναρχαίων 'Ηλιακῶν παραδόσεων περιέχουν αί δοξασίαι τοῦ Ταοϊσμοῦ (Λάο Τσέ) καί ὁ Κομφουκισμός τῶν Κινέζων, ὁμοῦ μέ ἄλλας Φιλοσοφικάς καί Κοινωνιολογικάς θεωρίας, ὅπως καί ἡ Πυρολατρεῖα καί ὁ Βουδισμός τῶν Κορεατῶν, καί ὁ Μπόν τῶν Θιβετιανῶν, ὁ Ὁντίν τῶν Σκανδιναυῶν καί ὁ Βοτάν τῶν Γερμανῶν, οἱ σημαντικώτεροι θεοί τῶν ὁποίων προήλθον από τό Ελληνικόν δωδεκάθεον. Απόδειξις αδιάσειστος τῆς προϊστορικής, τής παναρχαίας, ἐπιδράσεως τῶν Λαῶν τοῦ Αἰγαίου εἰς αὐτούς τούς Λαούς. (βλέπε καί «΄Ωγυγίαν» ΄Αθ. Σταγειρίτου Τόμος Β΄, σελίς 319 καί 372 καί τῶν DEGOUY - CHAL, LAYE - LEROY VIDAUD «Κίνα, Ιαπωνία, Θιβέτ, Κορέα», ἔκδοσις εἰς τήν Ἑλληνικήν «Κοραῆ» 1928) καί άλλων καί σχετικά ἄρθρα τῆς Εγλυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»

"Ολαι αί θρησκεῖαι τῶν παναρχαίων λαῶν τόν "Ηλιον καί τήν Σελήνην πρωταρχικῶς λατρεύουν. Αὐτά τά οὐράνια σώματα εἶναι οἱ πρώτιστοι, οἱ κυριώτεροι καί οἱ ἰσχυρότεροι θεοἱ, εἰς τούς ὁποίους πιστεύουν. Εἶναι τά ἄστρα πού θεωροῦν ὡς ὑπερτάτας δυνάμεις καί ὡς αἰωνίους θεούς ὅλοι σχεδόν οἱ ἀρχαῖοι λαοἱ ὅλων τῶν ἐποχῶν, μηδέ τῶν Ἑλλήνων ἐξαιρουμένων. Αλλά τῶν Ἑλλήνων τῆς πλέον παλαιᾶς καὶ ἀπροσδιορίστου χρονολογικῶς παναρχαίας περιόδου τῆς πρό τῶν `Ορφικῶν. Διότι καὶ κατά τήν πρωτόγονον Ἑλληνικήν Μυθολογίαν καὶ Κοσμογονίαν, ὁ Οὐρανός καὶ ἡ Γῆ γεννοῦν μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ τόν Τιτᾶνα Ύπερίωνα. Τοῦ Ύπερίονος δέ καὶ τῆς Θείας ἡ Εὐρυφάεσσας, πού εἶχε λάβει ὡς γυναῖκα του ὁ Ύπερίων, εἶναι παιδιά ὁ ὑπέρλαμπρος "Ηλιος, ἡ γλυκειά Σελήνη καὶ ἡ αἰθερία `Ηὡς, ἡ Αὐγή.

`Αλλά ὁ `Υπερίων κατά τήν Μυθολογίαν ὑπῆρξε καί βασιλεύς τῶν μυθολογουμένων `Ατλανταίων, ἀνθρώπων πού ἔζησαν ἐπί τῆς Γῆς πρό τῆς καταβυθίσεως τῆς `Ατλαντίδος προφανῶς, ἤ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ `Ωγύγου. Τό ἐξόχως ὅμως ἐνδιαφέρον μέ τήν περίπτωσιν τοῦ 'Υπερίονος εῖναι ὅτι, κατά τάς ἰδίας παραδόσεις, ἦτο οὖτος καί ὁ πρῶτος «παρατηρητής τῶν ἀστέρων», ἐνῶ ὁ `Αστραῖος, υἰός τοῦ ἄλλου Τιτᾶνος Κοίου, ἤ

τοῦ Κρείου, ἀναφέρεται ὅτι εἶχε γεννήσει τά ἄστρα – δηλαδή ἀλληγορικήν ἔννοιαν ἔχει τό ὄνομά του. Κατ ἄλλην ὅμως παράδοσιν ὁ ᾿Αστραῖος ήτο ἀρχαῖος μαθηματικός καί ᾿Αστρονόμος καί ἐπειδή πρῶτος αὐτός ἔδωσεν ὀνομασίας εἰς τά ἄστρα, ἐθεωρήθη καί ὡς πατήρ των. («՝Ωγυγία» Τόμος Γ΄, κεφάλαια Ε και ΣΤ, σελίδες 14 και 15, ἔκδοσις Βιέννης 1817 καί Διόδωρος Σικελιώτης, «Κριτικαί παραδόσεις»).

Έπίσης εἰς τήν «' Ωγυγίαν» ἀναφέρεται ὅτι καί ὁ ἐκ τῆς ' Αρκαδίας καταγόμενος καί εἰς τήν Βοιωτίαν ἐγκατασταθείς "Ατλας (βλέπε ' Ωγυγίαν, Τόμος Γ΄, σελίς 35 καί Παυσανίου Βοιωτικά Κ, 3) ὑπῆρξε διάσημος ἀστρονόμος καί ὅτι καί εἰς τήν Σικυῶνα εἶχε κατοικήσει κάποιος ἀπό τούς Τιτᾶνας, εἰς τήν κορυφήν ἐνός βουνοῦ πού ἐλέγετο Τιτανίς, καί ὁ ὁποῖος κατεγίνετο μέ τήν ἀστρονομίαν «Παρατηρῶν τάς τροπάς τοῦ ' Ηλίου». («' Ωγυγία», Τόμος Γ΄, Κεφάλαιον ΙΓ΄, σελίς 36 καί Παυσανίας Κορινθιακά Ι, α 5).

Αλλά καί εἰς τά ᾿Αργοναυτικά ἀναφέρεται (στίχοι 208, 209 βλέπε ἐντός τῶν κειμένων), ὅτι ἕνας ἐκ τῶν ᾿Αργοναυτῶν, ὁ ᾿Αγκαῖος, πού κατήγετο ἀπό τήν Πλευρώνα τῆς Αἰτωλίας, ἐγνώριζεν ὅχι μόνον τάς κυκλικάς κινήσεις τῶν ᾿Αστέρων καὶ τῶν πλανητῶν ἐντὸς τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἀλλά καί ἀπό τήν μελέτην καί τήν κίνησιν τῶν ἄστρων προέβλεπε καί προέλεγε διάφορα περιστατικά καί διά τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων, καί συνεπῶς ὁ ᾿Αγκαῖος δέν ἦτο μόνον ἀστρονόμος ἀλλά καὶ ἀστρολόγος, ἀναφερόμενος διά πρώτην φοράν εἰς τήν Ἱστορίαν τῆς ᾿Αστρολογίας.

Πληροφορίαι περίεργοι, άλλά καί ἐμφανέστατα σημαντικαί καί ἐνδεικτικαί, λόγω τῆς παναρχαίας προελεύσεώς των, ἀφοῦ, ἐάν συνδυασθοῦν αὖται μέ τάς περί κοσμογονίας συστηματοποιημένας παραδόσεις καί θεωρίας τῶν Ορφικῶν, (περί τῶν ὁποίων βλέπε ἐντός τῶν κειμένων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου) ὁρθῶς φθάνομεν εἰς τό συμπέρασμα, ὅτι πρῶτοι οἱ "Ελληνες εἰς ἐποχήν παναρχαίαν εἶχον ἐγκαταλείψει πλήρως τάς παλαιάς μυθολογικάς δοξασίας περί θεοποιήσεως τῶν φυσικῶν φαινομένων καί εἶχον ἐπιδοθῆ εἰς εὐρυτέρας καί πλέον θετικάς καί χρησίμους ἐρεύνας καί μελέτας περί τῶν φαινομένων αὐτῶν καί τοῦ κόσμου γενικώτερον.

Μέχρι πρό τινος, ἐν τούτοις, εἶχε καθιερωθῆ, χάρις εἰς τάς ἐπιμόνους, συστηματικάς καὶ σκοπίμους, ὅπως ἀποδεικνύεται, φροντίδας τῶν ξένων ἐπιστημόνων, ἀλλά καὶ εἰς τὴν ἄγνοιαν, τὴν ἀμάθειαν ἤ τὴν δουλικότητα τῶν ἡμετέρων, νά πιστεύεται, ὅτι πρῶτοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ ἄλλοι διάφοροι λαοὶ τῆς ᾿Ανατολῆς – Χαλδαῖοι, Βαβυλώνιοι, Φοίνικες κλπ. – εἶχον ἐπιτύχει παρατηρήσεις καὶ διαπιστώσεις σημαντικάς καὶ πρωτοτύπους ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ τάς ὁποίας, ὅπως ὑπεστήριζον οἱ ξένοι ἀρνηταὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς πραγματικότητος, ὅχι μόνον ἀγνοοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἀλλά καὶ τάς εἶχον διδάξει οἱ Λαοί αὐτοί εἰς τούς ἀρχαίους Ἕλληνας!...

Ως ήθελημένη καί συστηματική συσκότισις καί διαστρέβλωσις τῆς πραγματικῆς ἀληθείας ἐν προκειμένω, μέ ἐπιδίωξιν φανεράν τόν παραμερισμόν καί τήν μείωσιν τῆς ἀξίας τῶν ὅσων εἶχον ἐξακριβώσει καί διδάξει οἱ πανάρχαιοι Ἑλληνες ἐπί τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, δύναται νά χαρακτηρισθῆ καί νά ἐρμηνευθῆ ἡ συμπεριφορά αὐτή τῶν ξένων ἐρευνητῶν καί συγγραφέων. Διότι ἡ ἔρευνα τοῦ προβλήματος τῆς κοσμογονίας καί τῆς δημιουργίας τοῦ Σύμπαντος, ὅπως καί αἱ ἀπόψεις πού σχετικῶς διετύπωσαν οἱ νεώτεροι ξένοι ἐπιστήμονες, περιφρονοῦντες καί παραμερίζοντες τά κείμενα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν καί τάς Ἑλληνικάς παραδόσεις ἐπί τῶν θεμάτων

αὐτῶν, ἀποδεικνύει ὅτι εἰς ἄλλους ἀπέβλεπον σκοπούς καί ὅτι πάντως ἡ προσπάθειά των αὔτη δέν ἦτο ἀνεπίληπτος, ἔντιμος καί ἀμερόληπτος. (βλέπε καί «᾽ Ωγυγίαν» Ε΄ Τόμος σελίς 1, Εἰσαγωγή» καί Βασιλ. Βέλλα, «Φλαβίου Ιωσήπου Λόγοι Α΄ καί Β΄ κατ᾽ ἀπίωνος» περί τῆς προσπαθείας αὐτῆς τῶν ξένων συγγραφέων, καί «Παγκόσμιος Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ» τοῦ W. Ντυράντ, καί «Ἱστορία τῆς ᾿Αρχαίας Ἑλλάδος» τοῦ Χερμάν Μπένγκτσον, καί τό ἄλλο νέον βιβλίον μου «᾽ Η ᾿Αληθινή Προϊστορία» κ.ἄ.).

Είναι ἀπίστευτος, διά νά μή εἴπωμεν καί ὕποπτος ἀρκετά, ἡ ἐπιπολαιότης ή ή άνευθυνότης, μέ τήν όποίαν έξοχοι κατά τά άλλα ξένοι έρευνηταί. έπιστήμονες καί συγγραφεῖς, ἔχουν ἀσχοληθῆ μέ αὐτά τά σοβαρά θέματα. Εξοργιστική κυριολεκτικώς είναι η προχειρότης των ξένων αυτών συγγραφέων καί δῆθεν έρευνητῶν - ὅπως ἔχομεν ἀποδείξει καί εἰς τόν ἰδιαίτερον τόμον τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ΤΟ «ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» – μέ τήν ὁποίαν ἔχουν ἐρανισθῆ ἤ ἔχουν δημιουργήσει καί παραθέτουν διαφόρους άνεξελέγκτους ή άμφισβητουμένας συνήθως πληροφορίας ή παραλείπουν άλλας σημαντικάς διαπιστώσεις καί παραδόσεις, πού άναφέρονται είς τά κείμενα τῶν ἀρχαίων ΄Ελλήνων σοφῶν καί συννραφέων περί Κοσμογονίας, Θρησκειολογίας, 'Αστρονομίας καί 'Αστροφυσικής, öπως καί περί τῆς ἱστορίας καί τῆς καταγωγῆς τῆς Φιλοσοφίας, τῆς Κοινωνιολογίας καί γενικῶς τῆς ἐπιστήμης, διά νά μειώσουν ἐκ προθέσεως τήν τεραστίαν συμβολήν του Ελληνικού πνευματικού παράγοντος είς τήν δημιουργίαν τῶν ἐπιστημῶν καί τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐξυπηρετοῦντες συγκεκριμένους ξένους καί δολίους σκοπούς, πού ἀπέβλεπον καί ἀποβλέπουν εἰς τήν μείωσιν καί την υποβάθμισιν της άρχαίας Ελληνικής ἐπιστήμης καί εἰς τόν άφανισμόν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό παρατιθέμενα κατωτέρω έντός αὐτῶν τῶν σελίδων καί κυρίως εἰς τόν ΕΠΙΛΟΓΟΝ τοῦ ἄλλου Βιβλίου μου, «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ» ἀδιάψευστα στοιχεῖα, ἐπεχείρησαν διαφοροτρόπως νά παραποιήσουν καί νά διαστρεβλώσουν τήν πραγματικότητα, τήν άλήθειαν καί τήν Ιστορίαν. (Βλέπε καί τό άλλο βιβλίον μου «Τό "Εγκλημα τῆς ἐπιστήμης» καί ἄλλην σημαντικήν καί ἄγνωστον βιβλιογραφίαν είς τό τέλος αὐτοῦ τοῦ Προλόγου καί είς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ».

Χιλιετηρίδας πρίν έμφανισθοῦν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Χαλδαῖοι, οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Φοίνικες καὶ οἱ ἄλλοι λαοἱ τῆς ᾿Ανατολῆς, οἱ ᾿Ορφικοἱ, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τὰ κείμενα πού μᾶς ἐκληροδότησαν, εἶχον διατυπώσει τάς θεωρίας των περί Σύμπαντος, περί Φύσεως, περί Ζωῆς, περί Μονοθεΐας κλπ. Καὶ τάς θεωρίας των αὐτάς, ὅπως ἔχει διαπιστωθῆ, οὔτε ἐγνώριζον, οὔτε ἤσαν εἰς θέσιν νά διατυπώσουν οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι λαοἱ, ὅπως ἔχει ἐξακριβωθῆ ἀπό τούς Ὑμνους τοῦ ᾿Ορφέως, τούς ὁποίους ἐν τούτοις ὅχι μόνον ἡγνόησαν καὶ ἀπέφυγον νά ἐρευνήσουν καὶ οὐδέποτε προέβαλον οἱ ξένοι ἐπιστήμονες, ἀλλά δυστυχῶς δέν ἐπρόσεξαν καὶ δέν ἡσχολήθησαν μέ αὐτούς οὔτε καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπιστήμονες καὶ ἐρευνηταί.

Καί ὅμως, ὅπως ἀπέδειξαν παλαιότερον ὁ Ἑλλην ἀστρονόμος ᾿Αντωνιάδης (βλέπε σχετικόν ἄρθρον εἰς τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ») ὁ ὁποῖος ἀπεκάλυψε τάς κλοπάς τοῦ Κοπερνίκου καί ἐσχάτως (1967) ὁ Ἑλλην ἀστρονόμος καί συνεργάτης τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» Κ. Χασάπης, μέ τάς ἐκπληκτικάς καί ἐντελῶς πρωτοτύπους παρατηρήσεις του, πού περιέχονται εἰς τήν ἀπωλεσθεῖσαν μέσα εἰς τά σκονισμένα «χρο-

νοντούλαπα» του Πανεπιστημίου τῶν Αθηνῶν διατριβήν του ἐπί διδακτορία, πρῶτοι οἱ Ορφικοί εἰχον συλλάβει καί διθετυπώσει τήν ἔννοιαν τοῦ ἡλιοκεντρικοῦ συστήματος. Και πρῶτοι αὐτοί διετύπωσαν ἐπίσης τήν γνώμην, ὅτι ὁ Ἡλιος εὐρίσκετο κατά τήν ἐαρινήν Ἱσημερίαν εἰς τήν περιοχήν τοῦ Ταύρου ἀπό τό 3.620 π.Χ. μέχρι τοῦ 1.841 π.Χ. καί ἀπό τό 5.000 π.Χ. εῖχον καθορίσει καί καταγράψει τάς διαδοχικάς θέσεις τοῦ Βορείου Πόλου καί κατά συνέπειαν τάς ἀποκλίσεις τοῦ Πόλου, ἐνῶ ἀπό τό 11860 π.Χ. εῖχον προηγμένας γνώσεις καί μελετοῦσαν τά φαινόμενα τοῦ Σύμπαντος, ὅταν οὐδεμία ἄλλη φυλή ἀνθρώπων προοδευμένων ὑπῆρχε εἰς τό προσκήνιον τῆς Ἱστορίας ἡ εἶχε παρομοίας γνώσεις καί τόσον προηγμένας.

Πάντως γενικά ἔχει πλέον διαπιστωθῆ, ὅτι ἀπό τάς θεωρίας αὐτάς τῶν Ορφικῶν προῆλθον καί αἱ πρῶται ἀρχαί τῆς Φυσιολογίας, τῆς Κοσμογονίας, τῆς Θεογονίας καὶ τῆς Φιλοσοφίας, πού διετυπώθησαν ἀργότερον ὑπό τῶν Προσωκρατικῶν καὶ τῶν μετέπειτα μεγάλων Ἑλλήνων φιλοσόφων καὶ διανοητῶν καὶ συνεπῶς κατ ἐπέκτασιν ἀπό τῆς ἐποχῆς τῶν Όρφικῶν εἶχον τεθῆ αἱ βάσεις καὶ τῆς σημερινῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία τὰ πάντα παρέλαβεν ἐν σπέρματι ἤ ὡς πλήρεις θεωρίας ἤ διαπιστώσεις καὶ ἐδιδάχθη ἀπό τοὑς ἀρχαίους Ἑλληνας σοφούς. (Βλέπε καὶ Τόμον «Τό ᾿Αρχαῖον Ἑλληνικόν Πνεῦμα» τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ως ἐκ τούτου εἶναι φανερόν ὅτι οἱ ᾿Ορφικοί παρέχουν γνώσεις, πού αποδεικνύουν βαθυτάτην καί εύρυτάτην διείσδυσιν είς τά φυσικά φαινόμενα καί κυρίως είς τήν ἔρευναν τοῦ Οὐρανοῦ, ἀλλά καί είς τήν μελέτην τῶν πνευματικών ἐκδηλώσεων τῶν ἀτόμων, τῶν ἀνθρώπων καί ὡς κοινωνιῶν, δηως αποδεικνύουν τα παρατιθέμενα κατωτέρω κείμενα τῶν θεωριῶν των καί εἰς ἐποχήν, κατά τήν ὁποίαν κανένας ἄλλος λαός δέν ἐμφανίζεται νά έχει παρομοίας γνώσεις. Ἐφ᾽ ὅσον δέ οἱ Ὀρφικοί ἐγνώριζον καί κατέγραφον φυσικά φαινόμενα τοῦ 3.600, τοῦ 5.000 καί τοῦ 11860 π.Χ., ὅπως ἀποδεικνύουν αί άστρονομικαί έρμηνεῖαι τῶν παρατηρήσεών των καί τῶν ἀπόψεών των, θά ἔπρεπε νά ἦσαν κάτοχοι παρατηρήσεων καί γνώσεων μερικῶν χιλιάδων έτῶν προηγουμένως, διά νά καθορίζουν καί νά έρμηνεύουν εἰς τήν έποχήν των, δηλαδή τό 5.000 ή τό 11.860 έτη π.Χ., τά φυσικά φαινόμενα πού ἀναφέρομεν ἀνωτέρω. Καί ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἐγνώριζον καί κατέγραφον τά φυσικά φαινόμενα κατά τήν παναρχαίαν αὐτήν ἐποχήν δέν εἶναι ὑπερβολή ουτε προγονοπληξία, άλλ' ή άδιάσειστος άλήθεια πού βγαίνει ἀπό τά άδιάψευστα κείμενα. Διότι έάν δέν ὑπῆρχον οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες σοφοί καί έρευνηταί, ἀσφαλῶς ἡ ἐπιστήμη θά ἦτο ἀδύνατον νά εἶχε τόσον προοδεύσει είς τήν ἐποχήν μας, χωρίς τήν ἀφετηρίαν και τάς βάσεις πού ἔθεσαν ἐκεῖνοι, άφοῦ κατά γενικήν παραδοχήν, ώς γνωστόν, «ἡ ἀρχή εἶναι το ἥμισυ τοῦ παντός».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω εἶναι φανερόν, ὅτι, ἐάν ὁ Σχλῖμαν διά τῶν ἀνασκαφῶν του εἰς τήν Τροίαν, τήν Τίρυνθα, τόν ᾿Ορχομενόν καί τάς Μυκήνας καί ὁ Ἔβανς εἰς τήν Κνωσόν, μετέθεσαν τήν Ἑλληνικήν Ἱστορίαν παρά τάς ἀντιδράσεις τῶν ξένων κατά 1000 τοὐλάχιστον ἔτη εἰς τό παρελθόν, ὁ ἔξοχος Ἕλλην καί διεθνοῦς προβολῆς ἀστρονόμος καί συνεργάτης μου Κων. Χασάπης μέ τήν μελέτην του ἐπί τῶν «Ὑμνων» τοῦ ᾿Ορφέως καί τήν ἑρμηνείαν των ἀστρονομικῶς - τήν ὁποίαν καί παραθέτομεν κατωτέρω - ὅχι μόνον ἀπώθησε καί ἐξαπέστειλε τήν Ἑλληνικήν Προϊστορίαν εἰς τό ἀπώτατον παρελθόν, ἀλλά καί ἑδραίωσε καί κατέστησε ἀναμφισβήτητον

τήν πολλάκις κακοποιηθεῖσαν ἀπό τούς ξένους ἀλλά καί ἀπό ὡρισμένους συγχρόνους "Ελληνας δῆθεν συγγραφεῖς, περιφρονουμένην ἀλήθειαν, ὅτι οἱ "Ελληνες, ἡ 'Ελληνική φυλή, καὶ πρό τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ 'Ωγύγου καί τήν καταβύθισιν τῆς Αἰγηΐδος, δηλαδή ἀνέκαθεν καὶ ἀπό τήν ἐποχήν πού ἐνεφανίσθη ὁ ἄνθρωπος καὶ ὑπῆρξεν ἡ φυλή αὐτή, ἔζησε καὶ ζῆ ἀδιατάρακτος καὶ χωρίς νά ἐκριζωθῆ ἤ νά ἀλλοιωθῆ εἰς τόν ἴδιον χῶρον, εἰς τόν ὁποῖον καὶ σήμερον (1984) ὑπάρχει καὶ εὐρίσκεται.

Εννοεῖται ὅτι μετά τό τεράστιον αὐτό ἄλμα τῆς Προϊστορίας πρός τό ἀπροσδιόριστον χρονολογικῶς παρελθόν, αὐτομάτως ἀνακύπτει ὅχι μόνον ἡ ἀναδιάρθρωσις καί ἡ τοποθέτησις τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας εἰς παλαιοτέρους χρόνους ἀσφαλῶς, ἀλλά καί ἡ ἱστορικἡ ἀναδιάρθρωσις τοῦ χώρου ὁλοκλήρου τῆς Μεσογείου καί τῆς Μεσοποταμίας, διά νά μή εἴπωμεν καί τῆς ἐκπολιτισθείσης μετά ταῦτα ἀνθρωπότητος. Καί τήν ἀναδιάρθρωσιν αὐτήν ἐπεχείρησα εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Ἡ ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑ», διότι ὅπως φαίνεται, ἀπό τόν χῶρον τοῦ Αἰγαίου, πρό καί μετά τήν καταβύθισιν τῆς Αἰγηῖδος, ἐσημειώθη καί ἐξεκίνησεν ἡ ἐξημέρωσις καί ὁ ἐκπολιτισμός τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ πνευματική ἀνάπτυξις ἐκείνων πού ἐδημιούργησαν τόν πολιτισμόν, ἀδιάφορον ἐάν ἀνθρώπινα ὄντα εἶχον ἐμφανισθῆ καί εἰς ἄλλας περιοχάς τῆς γῆς - Ανατολήν, Νότον ἡ Δύσιν κατά διαφόρους ἐπιστήμονας ἀνθρωπολόγους καί ἄλλους – πρό, συγχρόνως ἡ καί ἀργότερον ἀπό τούς Αἰγαίους, Αρχαιοέλληνας.

Καθ΄ ὅλα δέ τά δεδομένα καί τάς ἀποδείξεις ἐκ τῶν ἀρχαίων παραδόσεων καί κειμένων, ἐκ τῶν προσφάτων ἀνασκαφῶν τῶν ἀρχαίων παραδόσεων καί κειμένων, ἐκ τῶν προσφάτων ἀνασκαφῶν τῶν ἀρχαίων (1960-1984) καί κυρίως ἀπό τὴν ἐρμηνείαν, μὲ ἀστρονομικάς μεθόδους, παρατηρήσεις καί διαπιστώσεις ἀδιασείστους ἐκ τῶν «Ύμνων τοῦ 'Ορφέως», τό ἔργον αὐτό, τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπῆρξε καί εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν συνεχῶν προσπαθειῶν τῆς Έλληνικῆς φυλῆς, τῶν παναρχαίων Αἰγαίων, τῶν 'Αρχαιοελλήνων, καί ὄχι τῶν «Πρωτοελλήνων» ἤ τῶν 'Ινδοευρωπαίων, ὅπως ἀποκαλοῦν τούς 'Αρχαιοέλληνας, διάφοροι ἀμαθέστατοι ξένοι, ἀλλά καί "Ελληνες δῆθεν συγγραφεῖς, διαστροφεῖς τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας, καί τῶν μετά ταῦτα 'Ελλήνων τῆς ἱστορικῆς περιόδου, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν, ἀποδεδειγμένως πλέον, ἀπόγονοι καί συνεχισταί τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἔργου αὐτῶν των προγόνων των.

"Αλλως τε καί ἀπό τάς παναρχαίας 'Ελληνικάς παραδόσεις καί τά κείμενα παλαιῶν 'Ελλήνων συγγραφέων, τά ὁποῖα εἶχον παραμερίσει καί σκοπίμως ἡγνόησαν οἱ ξένοι, καί οὐδέποτε προσεπάθησαν νά ἐρευνήσουν ἐπισταμένως αὐτά καί οἱ ἡμέτεροι, ἀποδεικνύεται, ὅτι οἱ Αἰγαῖοι, οἱ 'Αρχαιοέλληνες, ἀλλά καί οἱ ἀπόγονοί των, ὅχι μόνον δέν εἶχαν ἔλθει ἀπό ἄλλους τόπους εἰς τήν 'Ελλάδα, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐκκινοῦντες ἀπό τόν χῶρον τοῦ Αἰγαίου, εἶχον ἐπεκταθῆ καὶ εἰσχωρήσει πρός ὅλας τάς κατευθύνσεις τοῦ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου κόσμου τῆς ἐποχῆς των, ἀπό τἡν ἀπωτάτην ἀρχαιότητα, ἀφυπνίζοντες, διαφωτίζοντες καὶ ἐξημερώνοντες τίς πρωτόγονες καὶ ἄξεστες νομάδες φυλές ὅλων αὐτῶν τῶν περιοχῶν, δηλαδή πρός τήν ἀνατολήν καὶ τήν Δύσιν καὶ πρός τόν βορρᾶν καὶ τόν νότον, καὶ συνεπῶς ἡσαν γηγενεῖς, αὐτόχθονες, εἰς τόν χῶρον αὐτόν, πού ὑπῆρξαν, ἀνεδείχθησαν καὶ ὑπάρχουν. (Βλέπε καὶ Κούμαρη 'Ιωάν. «Φυσική 'Ανθρωπολογία» εἰς τό Α΄ μέρος τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ», τῆς 'Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ», 'Αρη Πουλιανοῦ

«Ἡ Προέλευσις τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ» καί «Ἡ καταγωγή τῶν Κρητῶν» καί βιβλίον μου «Ἡ ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟἹΣΤΟΡΙΑ»).

Καί γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι πρός ἀνατολάς εἶχον εἰσχωρήσει μέχρι καί πέραν προφανῶς τῶν Ἰνδιῶν (αὶ παραδόσεις περί Διονύσου πού ἀναφέρονται καὶ εἰς τά «᾿Ορφικά» καὶ περί Ἡρακλέους, ὅταν ἐβάδιζε πρός τόν Καὐκασον, κατά τόν Ἡρριανόν, διά νά ἀπελευθερώση τόν Προμηθέα, ὅπως καὶ ἀποδείξεις περί ὑπάρξεως λευκῆς φυλῆς - οὶ Ἡινοῦ - εἰς τήν ἱαπωνίαν κ.τ.λ.) ἀλλά καὶ εἰς τόν Ἰνδικόν Ὠκεανόν, εἰς τήν νῆσον Παγχαίαν (κατά τόν Εὐήμερον καὶ τόν Λατῖνον ποιητήν Εννιον «Ἱερά ἀναγραφή») καὶ μέχρι τῆς Κίνας (περίπλους Μαρκιανοῦ τοῦ Ἡρακλεώτου) καὶ εἰς τήν Μεσοποταμίαν (Σουμέριοι) εἰς τήν Μηδείαν καὶ εἰς τήν Περσίαν (οἱ Χετταῖοι παλαιότερον πού ἦσαν Κρῆτες πανάρχαιοι, Ἐτεόκρητες καὶ Τυρσηνοί καὶ αὐτοί, καὶ αὶ παραδόσεις περί Μηδείας καὶ Περσέως) καὶ εἰς τόν νότον ἡ παράδοσις, κατά τήν ὁποίαν ὁ ἱδρυτής τῆς πρώτης Αἰγυπτιακῆς δυναστείας Μήν ἤ Μένες ἤ Μηνᾶς, ἦτο Κρής.

Καί φυσικά τό διαπιστωθέν, τό ἐπισημανθέν κατά τήν παροῦσαν ἔρευναν, εἰς τά Αργοναυτικά τοῦ Ορφέως (στίχοι 44 καί 102, 104) ὅτι ὁ Ορφεύς μεταβάς εἰς τήν Αἴγυπτον καί εἰς τήν Λιβύην «ἐξελόχευσε», ἑδίδαξε τόν «ἰερόν λόγον» εἰς ἀπροσδιόριστον ἀρχαίαν ἐποχήν, δέν δικαιολογεῖ τήν ὑποστηριζομένην ὑπό τῶν ξένων καί ἐπικρατήσασαν διεθνῶς ἄποψιν, τό ἀσύστατον διεθνές ψεῦδος, ὅτι τόσον ὁ Ορφεύς ὅσον καί ὁ Πυθαγόρας καί ὁ Πλάτων ἐδιδάχθησαν εἰς τήν Αἴγυπτον τήν ἀνύπαρκτον, ὅπως ἀπεδείχθη, σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων, (σχετικῶς βλέπε καί ἐντός τῶν κειμένων).

Χαρακτηριστικαί έξ άλλου ἀποδείξεις τῆς διεισδύσεως τῶν Αρχαιοελλήνων είς τήν Δύσιν είναι ή έκστρατεία τοῦ Ηρακλέους καί πέραν τῶν Ηρακλείων στηλών, δηλαδή έντός τοῦ ᾿Ατλαντικοῦ καί πρός βορρᾶν μέχρι τῆς Κελτικῆς -εἰς τήν κεντρικήν Γαλλίαν (κατά τόν Στράβωνα, Διόδωρον τόν Σικελιώτην, Διονύσιον τόν 'Αλικαρνασσέα καί άλλους) ὅπως καί ὁ διάπλους τοῦ ᾿Ατλαντικοῦ ὑπό τῶν ᾿Αργοναυτῶν, οἱ ὁποῖοι διά τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ρίο-ντέ Λά Πλάτα, ὅπου ἀνευρέθησαν τό 1978 Ελληνικοί ἀρχαῖοι ἀμφορεῖς τοῦ 5ου αἰῶνος π.Χ., εἰς τά σύνορα Οὐρουγουάης καί Βραζιλίας, ἔφθασαν μέχρι τῶν "Ανδεων κατά τά κείμενα τῶν 'Ορφικῶν τοῦ 'Απολλωνίου τοῦ Ροδίου, ἴσως δέ καί είς τόν Είρηνικόν, ἀφοῦ είς τήν γλῶσσαν τῶν κατοίκων τῆς Χαβάης διεσώθησαν αὐτούσιαι Ελληνικαί λέξεις. δι' άλληλοδιαδόχων προφανῶς ἀφίξεων καί διεισδύσεων, αἱ ὁποῖαι δέν ἀποκλείεται καί νά δύνανται νά έπιλύσουν τό μυστήριον τῶν ἀγαλμάτων - προτομῶν - τῆς νήσου τοῦ Πάσχα, εἰς τόν νότιον Εἰρηνικόν καί ὁ διάπλους ἀργότερον τοῦ `Ατλαντικοῦ ὑπό τοῦ `Οδυσσέως, πού εἶχε φθάσει μέχρι τοῦ κόλπου τοῦ Μεξικοῦ, ὅπως ἀπέδειξε μέ τάς ἐκπληκτικάς ἐρεύνας της καί μέ τό αποκαλυπτικόν βιβλίον της "WINE DARK SEA" (ἡ "θάλασσα μέ τό σκοτεινό κρασᾶτο χρῶμα΄΄, ἔκδοσις Σικάγου 1965) ἡ ΄Αμερικανίς ἀρχαιολόγος ΄Ενρ. Μέρτζ καί μέ τό βιβλίον της « Ατλαντίς» (Έκδοσις Σικάγου 1974). Επίσης βλέπε και τό βιβλίον τοῦ Σάρλ Μπέρλιτζ «ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ», ἀπό σελίδα 11-35 καί 45-168 κ.τ.λ.).

Ή έγκατάστασις έξ ἄλλου εἰς τόν Εὕξεινον Πόντον παναρχαίων Ἑλλήνων ἀποδεικνύεται ἀπό τάς πόλεις πού ἴδρυσαν εἰς ὅλην αὐτήν τήν περιοχήν καί ἀπό τά σημερινά ἀκόμη εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν τῶν Σοβιετικῶν (1950-1980) πού δείχνουν πόσον παναρχαία ἤτο ἡ διεἰσδυσις τῶν Ἑλλήνων

είς αὐτάς τάς χώρας τοῦ βορρᾶ (περί ὅλων αὐτῶν γράφω λεπτομερέστερον εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΊΣΤΟΡΙΑ»).

Καί ἐνῶ ἀντιθέτως οὐδεμία πληροφορία ἤ παλαιά παράδοσις ὑπάρχει περί εἰσβολῆς εἰς τόν Ἑλληνικόν χῶρον, κατά τήν Προϊστορικήν περίοδον, ξένων φύλων ἤ ξένων λαῶν ἀπό τήν `Ανατολήν, τήν Δύσιν, τόν Νότον ἤ τόν Βορρᾶν, πλήν τῶν γνωστῶν ἐκστρατειῶν τῶν Περσῶν κατά τήν ἱστορικήν περίοδον καί ἄλλων τινῶν παλαιοτέρων, ἀλλά ἀσυστάτων Σιωνιστικῶν κυρίως μυθευμάτων καί κατασκευασμάτων, (περί Φοινίκων εἰς τήν `Αργολίδα, Θάσον κ.ἄ.) ἡ διαστροφή καὶ ἡ παραποίησις τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας καί ἱστορίας ἡτο ὅχι μόνον ϋπουλος, συστηματική καί ἐξοργιστική, ἀλλά καὶ ἡλιθία, ἀφοῦ ὅλοι αὐτοί οἱ καλοθεληταί πού ἐδημιούργησαν τάς γνωστάς ἀνθελληνικάς θεωρίας περί καθόδου εἰς τόν Ἑλληνικόν χῶρον ἀνυπάρκτων, ἀγνώστων καὶ σκοπίμως ἐφευρεθέντων ἱνδοευρωπαίων, ἀγνοήσαντες τάς παραδόσεις καὶ τά κείμενα, δέν ἀντελήφθησαν, ὅτι δέν ἤτο δυνατόν νά ἀποπνιγῆ καὶ νά στραγγαλισθῆ ἐπὶ ἄπειρον ἡ πραγματικότης καὶ ἡ ἀλήθεια, ὅπως ἀποδεικνύουν κυρίως τά κείμενα των `Ορφικῶν καί αὶ τελευταῖαι ἀνασκαφαί τῶν `Αρχαιολόγων.

Διότι και αι πληροφορίαι περί ἀφίξεως ξένων εἰς τήν 'Ελλάδα ὑπό τόν Κάδμον, τόν Κέκρωπα, τῶν Δαναΐδων παλαιότερον ἤ Φοινίκων πού εἶχον ἔλθει είς τό "Αργος ἀργότερον, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶναι μυθεύματα νεωτέρας έποχῆς, είναι και ἀσύστατα, ἀστήρικτα κατασκευάσματα νεωτέρων χρόνων, ὅπως ἐξηνῶ καί εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑ». ΄Αλλά καί τά περί ΄Αχαιῶν, πού ἥλθον ἀπό τόν Πόντον καί εἰσῆλθον εἰς τό Αὶγαῖον, εἶναι πληροφορίαι πού προέρχονται ἀπό κινήσεις παναρχαίων Ελληνικών φύλων, πού είχαν έγκατασταθή είς τάς άκτάς τοῦ Εὐξείνου Πόντου παλαιότερον, ἀπό ὅπου ἀργότερον λόγω προφανῶς ἐπεκτάσεως τῶν πανετώνων, ὁμάδες ἐξ αὐτῶν κατῆλθον εἰς τό Αἰγαῖον καί ἀργότερον πάλιν, παρασύρουσαι καί ἄλλα στοιχεία, ὸμάδας, ἀπό τό Αἰγαῖον, έπέστρεφον είς τάς χώρας τοῦ Εὐξείνου Πόντου, τάς ὁποίας καί ἐποίκιζον, ίδρύοντες συνοικισμούς άρχικῶς καί πόλεις όλοκλήρους ἀκολούθως. Δηλαδή ἐπρόκειτο περί παλινδρομήσεων παναρχαίων Έλληνικῶν φύλων, Πελασγῶν καί ἄλλων, πού ἐξηκολούθησαν ώς γνωστόν καί κατά τήν Ἱστορικήν περίοδον καί ὄχι περί ἀνυπάρκτων Ἰνδοευρωπαίων!...

Ώς πρός τάς θεωρίας δέ ώρισμένων ἀνθρωπολόγων πού ὑποστηρίζουν καί ἐσχάτως ἀκόμη, ὅτι ἡ Προσθία ᾿Ασία, ἡ ᾿Αφρική καί αὶ ἀκταί τῆς Μαύρης θαλάσσης εἶναι ὁ χῶρος ὅπου ἐγεννήθη ὁ Homo Sapiens, (ὁ ἕμφρων ἄνθρωπος) σφάλλουν ἀσφαλῶς, διότι ὅπως αἱ ἀκταί τῆς Μαύρης θαλάσσης (τοῦ Εὐξείνου Πόντου) δέν ἦσαν κατάλληλες δι᾽ ἀνάπτυξιν καί ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ καί πρό 15 ἤ 12.000 ἐτῶν, ὅπως καί παλαιότερον, κατά τούς ἀρμοδίους ἐπιστήμονας, αἱ περιοχαί αὐταί ἐκαλύπτοντο κατά διαφόρους περιόδους ἀπό παγετῶνας καί συνεπῶς ἦτο ἀδύνατον νά ἐπιζήση καί νά ἀναπτυχθῆ ὁ ἄνθρωπος, τοιουτοτρόπως καί αἱ φλεγόμεναι καὶ μάλιστα περισσότερον ἀπό σήμερον (1984) περιοχαί τῆς ᾿Αφρικῆς, δέν ἦσαν ἐπίσης κατάλληλοι διά τήν ἐμφάνισιν τοῦ ἔμφρονος ἀνθρώπου καὶ διά τόν λόγον αὐτόν αἱ περιοχαί τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ Νότου δέν ἀνέδειξαν προηγμένους ἀνθρώπους (βλέπε καὶ σχετικάς πληροφορίας καὶ ἀπόψεις εἰς τό νέον βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑ»).

Συνεπῶς ὁ πολιτισμένος ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα τῆς εὐκράτου

ζώνης καί ἐμφανῶς τῆς περιοχῆς τῆς Μεσογείου καί κυρίως τῆς Ανατολικῆς, ὅπου καί ἐνεφανίσθη καί ἀνεπτύχθη καί πρό τῆς καταβυθίσεως τῆς Αἰγηϊδος, ἀπό ὅπου ἐξελισσόμενος μέ τήν πάροδον τῶν ἐτῶν ἔφθασε εἰς τήν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἀναπτύξεώς του, μέ ἀποδείξεις ἀδιασείστους τήν καταπληκτικήν ἐξέλιξιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Πάντως οὕτε ὁ Βορρᾶς οὕτε ἡ Ανατολή, ἀλλά οὕτε καί ὁ Νότος ἐνεφάνισαν διά μέσου τῶν χιλιετηρίδων πού παρῆλθον πνευματικάς ἀνατάσεις καί ἐκδηλώσεις ἥ καλλιτεχνικάς ἐπιδόσεις, ὅπως τάς ἀφθάστους καί ἀπαραμίλλους ἐκδηλώσεις καί κατακτήσεις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης καί γενικά τοῦ Ἑλληνικοῦ τρόπου ζωῆς, πού ὑπῆρξε κατά γενικήν ὁμολογίαν καί ἀναγνώρισιν τό παράδειγμα τοῦ προοδευμένου καί πολιτισμένου ἀνθρώπου. (Βιβλιογραφίαν, σχετικήν μέ τά ἀνωτέρω βλέπε καί εἰς τό τέλος τοῦ παρόντος κειμένου τῆς «Γενικῆς Εἰσαγωγῆς»).

Καί ἄς μή σπεύσουν νά μοῦ προτάξουν ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ οὶ διάφοροι «είδικοί μελετηταί», ὅτι ὑπῆρξε καί περίοδος, κατά τήν ὁποίαν εἰς τήν Σιβηρίαν ζοῦσαν ἀρκετά ζῶα τῶν τροπικῶν χωρῶν, διότι τό κλῖμα ἡτο θερμόν, καί συνεπώς δέν ἀποκλείεται νά ὑπῆρχον καί ἄνθρωποι, πού θά κατῆλθον καί ώς ΄Ινδοευρωπαῖοι άργότερον είς τήν Ἑλλάδα!... 'Αλλά καί εἰς τήν 'Ανταρκτίδα, ὑπῆρξεν περίοδος, ἴσως ὁμοία μέ τήν ἀνωτέρω, κατά τὴν ὁποίαν δέν ἐκαλύπτετο αΰτη ἀπό πάνους, ὅπως ἀποδεικνύουν παλαιοί χάρτες παρατιθέμενοι είς τό βιβλίον τοῦ Μπέρλιτζ «Μυστήρια ἀπό ξεχασμένους Κόσμους» καί τεράστιοι δεινόσαυροι ζοῦσαν κατά παλαιοτέρους καιρούς εἰς τήν ᾿Αμερικήν καί ἄλλας περιοχάς τῆς γῆς, ἀλλά ὁ ἄνθοωπος ένεφανίσθη αργότερον καί δέν ὑπῆρχεν, ὅταν εἰς τήν Σιβηρίαν. δέν ὑπῆρχον πάγοι εἰς δέ τήν ᾿Ανταρκτικήν ὅχι μόνον δέν ὑπῆρχον πάγοι, άλλά διόλου ἀπίθανον νά ἀφθονοῦσαν τότε ώς προϊόντα ἐκεῖ τά βερύκοκα, οἱ φράουλες καί οἱ ἀνανάδες!!... Καί ἐάν ἔχουν διάφορον γνώμην οἱ «είδικοί», παρακαλοῦνται νά μᾶς τό ἀποδείξουν, διότι ἀρκετά σπουδαιοφανή μυθεύματα, μέ αδίστακτες ψευδολογίες καί μέ έντέχνους παραποιήσεις ἔγραψαν καί διέστρεψαν μέχρι σήμερον τήν Παγκόσμιον, άλλά καί τήν ˙Ελληνικήν Προϊστορίαν, ὅπως ἀποδεικνύεται μέ στοιχεῖα ἀδιάσειστα καί εἰς τά κείμενα τοῦ ἀνά χεῖρας βιβλίου μου, ἀλλά καί εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ».

Ήτο γνωστόν ἐν τούτοις ἀπό τήν ἀρχαίαν ἐποχήν, ὅτι, εἴτε λόγω ἡμιμαθείας ἤ κακῆς ἐκτιμήσεως καί παρουσιάσεως παλαιοτέρων πληροφοριῶν ("Ομηρος, 'Ηρόδοτος, Διόδωρος, Κτησίας, Μανέθων, Βήρωσος καί ἄλλοι), εἴτε ἀπό φανεράν πρόθεσιν παραλείψεως ἤ διαστροφῆς 'Ιστορικῶν δεδομένων καί γεγονότων ἀργότερον κατά τήν Ρωμαϊκήν καί τήν 'Αλεξανδρινήν περίοδον, (Φλάβιος 'Ιώσηπος, «Λόγοι Κατ' Απίωνος», (α, β), « Ιουδαϊκή 'Αρχαιολογία» εἰς εἴκοσι βιβλία, Φίλων ὁ 'Αλεξανδρεύς, 'Αριστόβουλος καί ἄλλοι) ἤ λόγω συστηματικῆς ἐπιμόνου καί ἐντέχνου παραποιήσεως, κακοποιήσεως, ἀποκρύψεως ἤ καί ἀγνοίας 'Ιστορικῶν στοιχείων, νεωτέρων ἰστορικῶν, γλωσσολόγων, ἀρχαιολόγων, ἐθνολόγων κ.τ.λ. καί μεταξύ αὐτῶν τῶν Μεγυέρ, Μοργκάν, Γκλότζ, Φαλμερά ϋερ, Γκόρντον, Βιλαμόβιτς, Κουρτίου, Βάν-Λόουν, Λίβιγκστον, Πάλμερ καί αὶ πλήρεις διαστροφῶν καί παραλείψεων ἐκδόσεις τῆς Οὐνέσκο «Προϊστορία καί 'Αρχαί τοῦ Πολιτισμοῦ» καί «ὁ 'Αρχαῖος Κόσμος, 1200 π.Χ. - 500 π.Χ.» ὅπως καί τό

άνθελληνικόν πολύτομον ἔργον τοῦ W. DURANT «Παγκόσμιος Ίστορία τοῦ Πολιτισμοῦ» καί νεώτεραι Ἑλληνικαί Ἱστορίαι καί δυστυχῶς μεταξύ αὐτῶν καί «Ἡ Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ εθνους» τῆς Ἐκδοτικῆς, -ἀξιέπαινη προσπάθεια-, ἡ ὁποία ὅμως καί αὐτή ἀτυχῶς λόγω τῆς ἀνεπαρκεστάτης καταρτίσεως τῶν συγγραφέων της, δέν ἡδυνήθη νά διασπάση τό φράγμα τῆς Μινωϊκῆς-Μυκηναϊκῆς περιόδου καί νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπό τάς ἐπιδράσεις τῶν ἀνθελληνικῶν θεωριῶν περί Ἰνδοευρωπαίων κ.τ.λ., καί ἄλλοι.

Καί ἕνα νέον ἔργον ἐπίσης πού περιέχει ἄπειρα στοιχεῖα διά τήν γενομένην διαστροφήν τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας ὑπό τῶν ξένων καί πού μέχρι σήμερον ἔχει σημειώσει ἀρκετάς ἐκδόσεις, ἐνῶ ταυτοχρόνως περιέχει πληρεστάτην βιβλιογραφίαν καί ἀναφέρει, μέ συνέχειαν Ἱστορικήν ὅλους τούς ξένους συγγραφεῖς, Γερμανούς, Ἄγγλους, Ἰταλούς, Γάλλους πού συνήργησαν εἰς τήν παραποίησιν τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλά καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας, εἶναι «Ἡ Ἱστορία τῆς ᾿Αρχαίας Ἑλλάδος» (Griechische Geschichte) τοῦ HERMANN BENGTSON (Χέρμαν Μπένγκτσον), καθηγητοῦ τῆς Αρχαίας Ἱστορίας εἰς τό Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου, πού ἔχει μεταφρασθῆ καί εἰς τήν Ἑλληνικήν πρό τινος ἀπό τήν ''Μέλισσα'').

Επισημαίνεται δέ εἰς τά κείμενα αὐτά, ὅτι ἡ ἔρευνα διά τήν προσφοράν τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ, κατά τήν νεωτέραν περίοδον, δηλαδή μετά τήν `Αναγέννησιν, καθυστέρησε καί δέν προῆλθεν από τήν Φιλολογίαν, άλλά από τήν τέχνην, τήν ποίησιν καί τήν Φιλοσοφίαν (σελίς 17) καί κυρίως ή σχετική ἔρευνα διά τόν Ἑλληνισμόν ἐπεβραδύνθη καί δέν ἐπροχώρησε ταχέως, ὅπως ἡ ἔρευνα διά τούς ἄλλους Λαούς τῆς Ανατολῆς καί τοῦ Νότου, διότι ὁ Δεσποτισμός καί ὁ περιορισμός τῶν έλευθεριῶν, πού ἐπεκράτει εἰς τήν Δύσιν (πρωτίστως Αὐστροουγγαρία, Γερμανία, Ρωσία), μέχρι καί τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου, λόγω τῆς `leρᾶς συμμαχίας κυρίως, (Ρωσία, Αὐστροουγγαρία, Γερμανία, 'Αγγλία), ἔβλεπε μέ ύποπτον βλέμμα καί ήτο φυσικά άσυμβίβαστος μέ τό φιλελεύθερον κα άδέσμευτον άρχαῖον Ελληνικόν πνεῦμα, πού έξέφραζον τά κείμενα τῶν άρχαίων Ελλήνων συγγραφέων. Αντιθέτως τό περιεχόμενον τῆς σφηνοειδοῦς γραφής τῶν Βαβυλωνίων, ᾿Ασσυρίων καί Περσῶν καί τά ἱερογλυφικά τῶν Αἰγυπτίων, τά ὁποῖα μέ τόσον ἐνδιαφέρον καί μέ ἀξιοθαύμαστον πράνματι σπουδήν έρευνοῦσαν ἀπό τήν Ρωμαϊκήν ἀκόμη περίοδον, ἀλλ' έντονώτερον ἀπό τόν 15ον αἰώνα καί μετά ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ἐρευνηταί, ἐπρόδιδε καί άπεδείκνυε τό άπολυταρχικόν καί τυρανικόν σύστημα, ὑπό τό όποῖον έζησαν και ζοῦσαν ἀκόμη οἱ Λαοἱ αὐτοί τῆς `Ανατολῆς, πού δέν ἦτο κα τόσον άντιπαθές είς τούς διοικοῦντας κατά τήν νεωτέραν περίοδον τούς Λαούς τῆς Εὐρώπης (περισσοτέρας λεπτομερείας καί ἀποδείξεις διά τήν διαστροφήν καί τήν παραποίησιν τῆς Ελληνικῆς καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας καί Ιστορίας βλέπε εὶς τό βιβλίον μου ἡ «ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟ PIA», ἔκδοσις 1984, ὅπου κυριολεκτικῶς ἀνατρέπονται καί ἐκμηδενίζοντα μέ ἀδιασείστους ἀποδείξεις αἱ γνωσταί ἀπόψεις τῶν ξένων διά τήν Προϊστο ρίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος). Εἶναι ἄλλως τε γνωστόν ὅτι ἡ Ελληνική Ἱστορία, ἀλλά κυρίως ἡ Προϊστορία, εἶχε δεινοπαθήσει, ἐπαναλαμβάνομεν, μέχρι πρό 100 ἐτῶν καί πρό τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Τροίας, τῶνΜυκηνῶν καί τῆς Κνωσοῦ.

Καί δέν είναι ὑπερβολή ἤ ἄσκοπον νά προστεθῆ ὅτι ὁμοῦ μέ τήν Ἑλληνικήν Προϊστορίαν ἀρκετά ἐδεινοπάθησεν καί ὁ «Παρείσακτος» καί κατεδιών

χθη μέ συνεχεῖς ἀνακοινώσεις καί λοιδορίας ἀπό τό διεθνές, ἐπιστημονικόν δῆθεν κατεστημένον, τό ὁποῖον εἶχε γελοιοποιήσει μέ τάς ἐρεύνας του ὁ Σχλῖμαν, ἕνας ἔμπορος τσαγιοῦ!, ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νά εἰσπηδήση εἰς τά οἰκόπεδα τῶν Αρχαιολόγων καί τῶν ἄλλων «εἰδικῶν ἐπιστημόνων», τά ὁποῖα, ἐν τούτοις, ὅπως κατέδειξεν ὁ ἐρασιτέχνης Σχλῖμαν, ἤσαν ἀνίκανοι οὖτοι νά τά ἀξιοποιήσουν. Καί φυσικά δικαίως ὁ Σ.Β. Σεράμ, εἰς τό ἔργον του «Θεοί, Τάφοι καί Σοφοί», ὑπεραμύνεται τοῦ Σχλῖμαν καί τούς ἐπικρίνει, ἀναφέρων συγχρόνως πόσοιἐἄλλοι ἐρασιτέχναι ἐρευνηταί ἐβοήθησαν μέ τάς ἀνακαλύψεις των καί τό ἔργον των εἰς τήν πρόοδον τῆς Επιστήμης, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐκθέτει συνοπτικῶς μέν, ἀλλά λίαν χαρακτηριστικῶς τάς ἀδιακόπους καί ἐπιπόνους προσπαθείας τοῦ Σχλῖμαν νά περαιώση τό ἔργον του (ἔκδοσις καί εἰς τήν Ἑλληνικήν, Γεμετζόπουλος, σελίδες 207-291).

Αλλά καί ἐσχάτως, κάποιος ἀστοιχείωτος καί ἀμαθέστατος ἀλλά προβεβλημένος δυστυχῶς Ολλανδός καθηγητής ὀνόματι Σάμ Μπέστ, καί ὁ καθηγητής Σ. Μπρούκ τῆς Ἐθνογραφίας καί Γεωγραφίας εἰς τό Πανεπιστήμιον τῆς Μόσχας (εἰς τό βιβλίον του «ὁ πληθυσμός τοῦ κόσμου» πού ἐδημοσιεύθη τό 1983 καί στό Παρίσι) ὅπως καί ἡ «Παγκόσμιος ˙Ιστορία» τῆς Ακαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Μόσχας καί ἄλλοι διάφοροι ξένοι καί Ελληγες άτυχῶς δῆθεν προοδευτικοί και ὑποτιθέμενοι μελετηταί και ἐρευνηταί τῆς 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας καί Προϊστορίας, ὅπως τούς ἀναφέρω εἰς τό Βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΊ ΣΤΟΡΙΑ», ὑπεστήριζον, ὅτι ἡ Ἑλληνική Ιστορία ἄρχιζε ἀπό τό 876 π.Χ. ἤ τό 776 π.Χ. – ἕναρξις τῶν Ολυμπιακῶν άγώνων – ὅτι οἱ Φοίνικες καί οἱ ἄλλοι Λαοί τῆς ΄Ανατολῆς καί τῆς Μεσογείου ήσαν ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων, εἰς τούς ὁποίους μάλιστα εἶχον διδάξει καί τήν γραφήν καί τάς ἐπιστήμας, ὅπως ἀναφέρω καί ἀνωτέρω ὅτι οἱ Μακεδόνες καί οἱ Θράκες δέν εἶναι πανάρχαιοι Ελληνες, ὅτι, ὁ Μέγας ᾿Αλέξανδρος ήτο Σλαῦος, καί ὅτι ἡ Ἑλληνική φυλή ἔχει πρό πολλοῦ ἀφανισθῆ, άλλοιωθή και έξαφανισθή, από τας είσβολάς και από τήν έπιμιξίαν μετά τῶν ξένων κατακτητών, δηλαδή τῶν ἄλλων Λαῶν τοῦ βορρᾶ, τῆς ΄Ανατολῆς ἤ τοῦ Νότου, πού είχον εἰσχωρήσει καί έγκατασταθῆ, κατ' αὐτούς, εἰς τόν Έλληνικόν χῶρον κατά διαφόρους ἐποχάς.

Πρέπει ὅμως νά τονισθῆ, ὅτι εἰς τήν γενικήν αὐτήν συγχορδίαν τῶν ξένων κατά τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρξαν καὶ μερικαὶ ἐξαιρέσεις, μεταξύ τῶν ὁποίων τοῦ Τσέλερ, τοῦ Λάσκυ, τοῦ Γκαῖτε, τοῦ Σίλλερ, τοῦ Σέλεϋ, τοῦ Βύρωνος, τοῦ Φάλκε, τοῦ Νίτσε, τοῦ Μ. Χάϊντεγκερ καὶ ἄλλων τινῶν, αὶ φωναὶ ὅμως τῶν ὁποίων ἐπνίγοντο, ἐχάνοντο μέσα εἰς τόν ἐκκωφαντικόν θόρυβον ὅλων τῶν ἄλλων, πού ώμοίαζε κατά τόν Ντρό ϋσεν, (Μακεδονικός Ἑλληνισμός) μὲ τάς κραυγάς καὶ τούς ἀλαλαγμούς πού προκαλοῦσαν οἱ θυρσοφόροι Βάκχοι καὶ οἱ ἔξαλλες Μαινάδες, κατά τάς ὀργιαστικάς τελετάς τοῦ Διονύσου.

Καί ώς πρός τάς ἀσυστάτους θεωρίας περί ἀφανισμοῦ καί ἐθνολογικῆς ἀλλοιώσεως τῆς φυλῆς τῶν Ελλήνων, ἡ ἐπιδειχθεῖσα καί πρό τινος (1940-1949) προσήλωσίς των εἰς τό ὑπέρτατον ἰδεῶδες τῆς Ἐλευθερίας, πού εἶναι ἀποκλειστικόν καί αἰώνιον γνώρισμα τῆς Ελληνικῆς φυλῆς καί τό ὁποῖον, κατά τούς Ἑλληνας, εἶναι καί τό ὑψιστον ἀγαθόν τοῦ ἀνθρώπου, ἀσφαλῶς αὕτη ἀποτελεῖ τήν πλέον Ἑλληνοπρεπῆ καί συντριπτικήν ἀπάντησιν εἰς τάς θρασυτάτας αὐτάς ψευδολογίας, διαστροφάς, παραποιήσεις καί κακοηθείας.

Μαχόμενοι όλομόναχοι περίπου οι "Ελληνες, ὅπως οι 'Αθηναῖοι εἰς τόν Μαραθώνα, κατά τήν διάρκειαν τοῦ Β΄ Παγκοσμίου πολέμου εἰς τά χιονισμένα ὑψίπεδα τῆς Ἡπείρου, τῆς 'Αλβανίας καί τῆς Μακεδονίας καί εἰς τάς αἰματοβαμμένας πεδιάδας τῆς Κρήτης, ἐναντίον τῶν δύο καταφράκτων δυνάμεων τοῦ "Αξονος, (Ἰταλίας καί Γερμανίας, ἀλλά καί τῆς συμμάχου των Βουλγαρίας) ἀντέστησαν μέχρις ἐσχάτων, μέ ἀποτέλεσμα, λόγω τῆς καθυστερηθείοης εἰσβολῆς τῶν Γερμανῶν εἰς τήν Ρωσίαν, νά μεταβληθῆ ἡ τύχη τοῦ πολέμου ὑπέρ τῶν Δυτικῶν καί τῶν Ρώσων. Καί ἀκολούθως κατισχύσαντες τῆς 'Εθνοκτόνου καί ἄφρονος ἐπαναστάσεως των κομμουνιστοσυμμοριτῶν, ἀπέδειξαν, ὅπως ἀνέκαθεν, εἰς τήν κατάπληκτον ἀνθρωπότητα, ὅτι ἡ 'Ελευθερία, τό εὐγενέστερον, τό ώραιότερον ἀλλά καί τό ἰσχυρότερον καί ἀδέσμευτον συναίσθη τα τοῦ ἀνθρώπου, ἔζησε, ζῆ καί θά ζῆ, εἰς τὰ ἱερά αὐτά χώματα τῆς 'Ελλάδος, διά να αἰφνιδιάζη κάθε τόσο τούς ἀδιόρθωτους ἐχθρούς της καί νά διαψεύδη τούς ἀδίστακτους, ἀλλά καί ἀνοήτους ψευδολόγους καί συκοφάντας της.

Καί ἄς μή παραπλανηθοῦν ή παρασυρθοῦν νά πιστεύουν οἱ διάφοροι ἄσπονδοι φίλοι μας ἢ οὶ ὴλἰθιοι ὲχθροὶ μας, ὅτι ἡ ἐπἰδρασις ὲνὸς οὶουδἡποτε εὐδαιμονισμοῦ, ὅπως τοῦ σημερινοῦ, ἡ ἡ διαβρωτική μέθοδος διαφόρων ιμεύτικων καί δολίων ἰδεολονιῶν πού συνήγειρον παλαιότερον καί συνεγείρουν καί τούς καθυστερημένους καί άμαθεῖς ἤ ένθουσιώδεις καί άφελεῖς άνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας, εῖναι ἰκαναί νά διαφθείρουν καί νά ἐξουθενώσουν πλήρως τήν Ελληνικήν ψυχήν. Διότι είς τήν κατάλληλον στινμήν. όταν θά θιγή τό φιλότιμο, τό iδιαίτερον αὐτό καί μοναδικόν γνώρισμα τοῦ Έλληνος καί διενερθεῖ, ἀπό οἰανδήποτε πρόκλησιν ἡ ¿Εθνική του συγείδησις, ή άκατανίκητη, ή τιτανική, ή φοβερά αὐτή δύναμίς του, πού τόν παρόρμησε, τόν παρορμᾶ καί τόν ώθεῖ εἰς ἀπίστευτες ἐκδηλώσεις, θά ἀποδειχθῆ καί σήμερον καί αὔριον καί πάντοτε, ὅπως συνέβη τοῦτο καί κατά τό διάστημα τῶν χιλιετηρίδων, πού ὑπῆρξεν, ὑπάρχει καί θά ὑπάρχη αὐτή ἡ αἰωνία ωυλή, ότι ούτε διαφθείρεται ούσιαστικώς, ούτε δαμάζεται τελικώς, ούτε ύποτάσσεται όριστικῶς, ἐπειδή ἔχει γαλουχηθῆ, διαποτισθῆ, ἐμπνέεται. όδηνεῖται καί κατευθύνεται ἀπό τό πνεῦμα, ἀπό τάς ἀρχάς καί τά ἰδεώδη τοῦ άρχαίου `Ελληνικοῦ πνεύματος, τό ὁποῖον εῖναι ἀδάμαστον, ἀδιάφθορον καί άθάνατον καί διά τούς λόγους αὐτούς, ὅπως καί ἡ Ἐλευθερία, οὕτε συλλαμβάνεται, οὔτε ὑποκύπτει, οὔτε ἀποθνήσκει!!...

Απόδειξις δέ ἀναμφισβήτητος τῆς ἀκατάβλητης καί ἀδάμαστης αὐτῆς φυλῆς εἴναι, ὅτι ὅλαι αὶ ἄλλαι φυλαί πού ἐνεφανίσθησαν, ἀνεδείχθησαν καὶ ἐκυριάρχησαν κατά ὡρισμένας περιόδους εἰς τόν γνωστόν κόσμον τῆς ἐποχῆς των (᾿Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Χετταῖοι, Σουμέριοι, Αἰγύπτιοι, Πέρσαι), ἀκολούθως, ἀργότερον ἐξεμηδενίσθησαν καὶ ἐξηφανίσθησαν ἡ ὡς δυνάμεις ὑπερέχουσαι ἡ ὁλοσχερῶς ἀπό τό προσκήνιον τῆς Ἱστορίας. Καὶ ἀσφαλῶς δέν εἶχον καλυτέραν τύχην αὶ αὐτοκρατορίαι πού ἐκυριάρχησαν τοῦ γνωστοῦ κόσμου τῆς ἐποχῆς μας, (Ἱσπανία, Αὐστροουγγαρία, ˙Οθωμανική Αὐτοκρατορία, ᾿Αγγλία, Γερμανία), ἀφοῦ, ἄλλαι μέν ἐξ αὐτῶν κατέρρευσαν πρό πολλοῦ, ἄλλαι δέ ἀποδυναμωθεῖσαι βαδίζουν συνεχῶς καί βεβαίως πρός πλήρη ἐξουθένωσιν, καταδικασμέναι ἀπό τόν φυσικόν νόμον τῆς φθορᾶς.

Ας μή φαντασθή δέ κανείς ὅτι ἀπό τόν μοιραῖον, τόν ἀδυσώπητον νόμον τῆς φθορᾶς θά διασωθοῦν εἰς τό μέλλον καί αί δύο ἀντιμαχόμεναι ὑπερδυ-

νάμεις τῆς ἐποχῆς μας. Διότι ἡ μέν Ρωσία διαλυθεῖσα ἐπίσης ὡς Τσαρική Αὐτοκρατορία καί ἀναστηθεῖσα ὡς Κομμουνιστική δῆθεν ὑπερδύναμις, ταχέως θά ἀπωλέση τήν ὑποτιθεμένην σημερινήν ἰσχύν της, ἀφοῦ ὁμοιάζει μέ γίγαντα πού στηρίζεται σὲ γυάλινα πόδια, ἐφ᾽ ὅσον ἤδη εὐκρινῶς ἀκούονται οἱ τριγμοί τῆς ἐπερχομένης καταρρεύσεως, τά τεράστια ἐσωτερικά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει, (μείωσις κυρίως τῆς παραγωγῆς, καί αὐξανομένη ἀντίδρασις, εἰς τό ωνελεύθερον σύστημα πού ἐπικρατεῖ, τῶν ἀφυπνιζομένων μαζῶν) ἡ δὲ ἐτέρα Ὑπερδύναμις τῆς Δύσεως, αὶ Η.Π.Α. τῆς ᾿Αμερικῆς, εῖναι ἀδύνατον νά ἀπαλλαγοῦν καί εἶναι καταδικασμέναι νά ὑποκύψουν εἰς τόν θανάσιμον ἐναγκαλισμόν τῶν Σιωνιστῶν, πού κατευθύνουν ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καί σήμερον, τήν οἰκονομικήν καί ἐξωτερικήν πολιτικήν της, ὅπως προέβλεψεν δι᾽ αὐτήν ἕνα ἀπό τὰ μεγαλύτερα τέκνα της, ὁ Φραγκλῖνος, ἐκτός ἐαν ἐπέμβει καί ἐκεῖ κάποιος νεώτερος Χίτλερ... (βλέπε καί ἀποκαλυπτικά στοιχεῖα, εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «΄ Η ᾿Αληθινή Προϊστορία».

Αλλά ὁ νόμος αὐτός τῆς φθορᾶς εἶναι ἀνίσχυρος νά κατισχύση, ἤ μᾶλλον όπως έχει ἀποδειχθῆ, δέν ἴσχυσε καί δέν ἰσχύει, διά τήν ἀθάνατον `Ελληνικήν φυλήν, ή όποία, ώς ἄλλος Ανταῖος, πίπτει και ἀνίσταται κατά τήν διάρκειαν τῶν χιλιετηρίδων πού παρῆλθον, διότι ὅλοι οἱ ἐχθροί της, πού ἐπεδίωξαν νά τήν ὑποδουλώσουν, δέν ἀντελήφθησαν ὅτι ἡ Ἑλλάς δέν εἶναι Γεωγραφικός χῶρος, διά νά κατακτηθῆ, ἀλλά ἀντιπροσωπεύει τό έλεύθερον, τό άδέσμευτον, τό άνυπότακτον, τό άθάνατον πνεῦμα τό όποῖον οὔτε συλλαμβάνεται, οὔτε δαμάζεται, οὔτε ἀποπνίγεται. Καί ἡ Ἑλλάς διά τῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματός της, ἀφοῦ ἐδημιούργησεν τόν ἀπαράμιλλον, τόν ὑπέροχον καί ἀνεπανάληπτον πολιτισμόν, πού γνωρίζομεν, ἀκολούθως διά τῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματός της ἐπίσης, ἐξεπολίτισεν καί τήν ὑπόλοιπον ἀνθρωπότητα, τήν ὁποίαν καλεῖται σήμερον καί πάλιν νά τήν σώση εἰς τήν ἐποχήν μας, μέ τάς κραυγάς πού ἀκούονται καί πάλιν είς τήν Δύσιν, «ὁπίσω είς τόν Πλάτωνα!», μετά τήν σημειουμένην ἄνοδον τῆς Νέας Δεξιᾶς εἰς τήν Γαλλίαν καί τήν πτῶσιν τῶν ἀριστερῶν ἰδεολογιῶν εἰς τήν 'Αγγλίαν, Γερμανίαν, ΄ Ιταλίαν κ.ἄ., πού εἶναι τό ἀποτέλεσμα τῆς καταπτώσεως τῶν ἡθικῶν καί πνευματικών άξιών και τῆς ἀηδίας και τῆς ἀπογοητεύσεως τῶν ἀτόμων, ἀπό τίς ἔξαλλες και ανατρεπτικές ἐκδηλώσεις τῶν δῆθεν προοδευτικῶν καί άνοήτων όπαδῶν καί έμπνευστῶν ἥ ἡγετῷν τῶν διαφόρων χρεωκοπημένων πολιτικοκοινωνικών συστημάτων τῆς ἐποχῆς μας.

Αλλά οἱ ἐχθροί τοῦ Ἑλληνισμοῦ δέν ἔχουν προσέξει πρός τούτοις, ὅτι ἐνῶ ἐπέτυχον νά τόν συρικνώσουν κατά τάς ἀρχάς τοῦ παρόντος αἰῶνος (καταστροφή τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Αἰγύπτου, εἰς τήν νότιον Ρωσίαν καί ἀλλαχοῦ), παρά τήν ἀπεγνωσμένην, ἀλλ ἄκαρπον προσπάθειαν τοῦ Ἑλευθ. Βενιζέλου, λόγω τῶν αἰωνίων ἐσωτερικῶν ἀντιθέσεών μας, ἤδη ἔνας ἄλλος Ἑλληνισμός, ὡς ἄλλη πολυκέφαλος Λερναία ὕδρα, τήν όποίαν δέν ὑπάρχει ὁ Ἡρακλῆς πού θά τήν ἀποκεφαλίσει, ἀνακύπτει, νεώτερος, σφριγηλός, δραστήριος, δυναμικός, καί ἀναπτύσσεται, ἀνθεῖ, ἐπεκτείνεται καί δρᾶ, εἰς τάς οἰκονομικῶς ἰσχυράς καὶ ἐλευθέρας Χώρας τῆς ἐποχῆς μας, εἰς τάς Η.Π.Α., εἰς τόν Καναδᾶν, εἰς τήν Αὐστραλίαν καὶ ἀλλαχοῦ, διδάσκων τήν ὑφήλιον, δηλαδή τούς ὑπούλους φίλους καί τούς ἀνοήτους ἐχθρούς του, ὅτι οὐδέποτε θά διαψεύση τήν Ἱστορίαν του καί τάς παραδόσεις του, αἱ ὁποῖαι τόν ὑποχρεώνουν ὑπό οἰασδήποτε καταδρομάς, διώξεις καί δοκιμασίας, νά ἵσταται ὅρ-

θιος, ἀκατάβλητος, ὁδηγός καί σημαιοφόρος μέ τό ἀθάνατον πνεῦμα του, τῶν ἀραιοτέρων καί ὑψηλοτέρων ἰδανικῶν τῶν ἀνθρώπων, πού εἶναι ἡ Ἑλευθερία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ Δημοκρατία, ἰδανικά τά ὁποῖα πρῶτοι οἱ Ἑλληνες, ὡς γνωστόν, ἐδίδαξαν ὁλόκληρον τἡν ἀνθρωπότητα!...

Καί φυσικά οὕτε ὁ Πολιτισμός πρόκειται νά ὁπισθοδρομήση καί νά ἐξαφανισθη. Ἐκκινήσας ἀπό τήν Ανατολήν – τήν Ἑλλάδα ὅπου τό πρῶτον ἐνεφανίσθη – ἔφθασε εἰς τήν Δύσιν – καί ἐκεῖθεν εἰς τήν ᾿Αμερικήν, διά νά μεταπηδήση καί πάλιν εἰς τήν ᾿Ανατολήν – εἰς τήν Ἰαπωνίαν – ὅπου ἤδη ἀνακύπτει, ἐξελίσεται καί ἀναπτύσσεται, ἀκολουθῶν τόν μοιραῖον, τόν φυσικόν, τόν ἀνεμπόδιστον δρόμον τῆς αἰωνίας ἀνακυκλύσεώς του.

Ως πρός τάς ἄλλας δέ διαστρεβλώσεις και παραποιήσεις τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας και Ἱστορίας, ἡ συντριπτική ἐπίσης ἀπάντησις δίδεται διά τῶν

κατωτέρω.

Διότι ἀπό τήν μελέτην καί τήν ἑρμηνείαν τῶν `Ορφικῶν πού ἀκολουθοῦν, - δημοσιεύονται μετά τήν παρατιθεμένην προηγουμένως μελέτην τοῦ Κ. Χασάπη - δέν έξανεμίζονται μόνον αι άναφερθεῖσαι παλαιαί άνθελληνικαί θεωρίαι τῶν ξένων φίλων μας και ώρισμένων άνοήτων και άμαθεστάτων συγχρόνων ἀνιστόρητων Ἑλλήνων Ἱστορικῶν, πού ἐπιδιώκουν νά ἑρμηνεύσουν τόσον τήν παλαιάν ὄσον καί τήν νεωτέραν `Ελληνικήν `Ιστορίαν, μέ τό χρεωκοπημένον πλέον Μαρξιστικόν σύστημα, ή τήν ξεπερασμένην, παλαιωθεῖσαν, διάτρητον καί ἀποτυχοῦσαν ἐπίσης, μέθοδον τοῦ «Ἱστορικοῦ Υλισμοῦ», εὶς τήν ὁποίαν ἀκόμη πιστεύουν, λόγω τῆς ἀμαθείας των καί τοῦ άθεράπευτου καί νοσηροῦ φανατισμοῦ των, (βλέπε καί βιβλίον μου «Τό "Εγκλημα τῆς 'Επιστήμης» καί τήν εἰς αὐτό περιεχομένην σημαντικήν καί πλουσιωτάτην Μαρξιστικήν καί άντίθετον βιβλιονραφίαν), άλλά προβάλλεται έπίσης καί ή άδιάσειστος πλέον άλήθεια, ὅτι καί ή ἐπιστήμη καί ή Φιλοσοφία, δηλαδή ΟΛΑΙ ΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ἔχουσαι κυρίως σχέσιν μέ τήν Φυσικήν, τήν `Αστρονομίαν, ἀλλά καί μέ τήν Βιολονίαν, τήν Λονικήν, τήν Ηθικήν, τήν Θρησκειολογίαν και τήν Κοινωνιολογίαν, προῆλθον ή μᾶλλον ήσαν γνωσταί καί είς τούς 'Ορφικούς. 'Αναπτυχθεῖσαι δέ άργότερον ἀπό τούς Προσωκρατικούς καί ἀκολούθως ἀπό τόν Σωκράτη, τόν Πλάτωνα, τόν Αριστοτέλη και τούς ἄλλους ἀρχαίους Έλληνας σοφούς, μετεδόθησαν γνήσιαι ή παραποιημέναι, ὅπως συνέβη συνήθως - καί ἰδίως μέ τάς ἀπόψεις τῶν σοφιστῶν καί τῶν ἄλλων φιλοσόφων τῆς παρακμῆς – καί εἰς ὅλους τούς άλλους άρχαίους καί νεωτέρους Λαούς, μέ άποτέλεσμα νά άφυπνισθῆ καί νά ἐκπολιτισθῆ ἡ ἀνθρωπότης.

Συνεπῶς ἀποδεικνύεται ἐπίσης ἐκ τῶν ᾿Ορφικῶν, ὅχι μόνον ἡ παναρχαία καταγωγή τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀλλά και ἡ ΑΔΙΑΣΠΑΣΤΟΣ συνέχεια και συγγένεια τοῦ πνεύματος καί τῶν γνώσεων τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων, μέ τούς διανοητάς καί σοφούς τῆς Ἱστορικῆς περιόδου, τήν πνευματικήν προέλευσιν και ἀνάτασιν τῶν ὁποίων ἀπέδιδον και ἀνεζήτουν οἱ νεώτεροι δῆθεν ἐρευνηταί εἰς τήν ἀνύπαρκτον, ὅπως ἀπεδείχθη, σοφίαν και τήν ἐπίδρασιν τῶν ἄλλων ἀρχαίων Λαῶν τῆς ᾿Ανατολῆς και τοῦ Νότου, ἐπί τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Όπωσδήποτε πρό τῶν Ἑλλήνων, καμμία ἔνδειξις, κανένα στοιχεῖον δέν ὑπάρχει, ἐξ ὅσων τοὐλάχιστον γνωρίζομεν, καί ἐξ ὅσων ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν κειμένων καί προκύπτει καί ἀπό τάς νεωτέρας διαπιστώσεις τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν Ἑθνολόγων, Γλωσσολόγων καί ᾿Αρχαιολόγων, ἐκ τοῦ

όποίου νά δύναται νά ὑποστηριχθῆ βασίμως καί πειστικῶς, ὅτι ἄλλος Λαός, ἄλλη φυλή, εἶχε προαχθῆ, ἐκπολιτισθῆ καί γενικά ἀναπτυχθῆ πνευματικῶς καί διαφοροτρόπως, ἐνωρίτερον τῶν Ἑλλήνων, ἤ εἶχεν σημειωθῆ προσπάθεια διερευνήσεως τῶν φυσικῶν φαινομένων, πρό τῶν Όρφικῶν, τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων. Καί φυσικά, οὕτε ἄχνος φιλοσοφικῆς σκέψεως δέν ὑπάρχει ἐπίσης εἰς τόν πνευματικόν ὀρίζοντα τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τά κείμενα ἄλλων ἀρχαίων Λαῶν, πρό τῶν Ὁρφικῶν καί τῶν μετέπειτα Ἑλλήνων σοφῶν, πλήν διαφόρων θεοσοφικῶν ἀπόψεων ὡρισμένων ἀρχαίων Λαῶν,αὶ ὁποῖαι φυσικά οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τήν συστηματικήν, τήν φωτεινήν, ἀνεπανάληπτον καὶ ἑδραιομένην Ἑλληνικήν Φιλοσοφίαν. (Βλέπε καί Τόμους «Τό ᾿Αρχαῖον Ἑλληνικόν Πνεῦμα», «Τό Σύμπαν», «Λαοί τῆς ᾿Ανατολῆς» καὶ «Προϊστορίαν» Τόμου «ΕΛΛΑΣ», μέρος Γ΄ τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας ΤΟΥ "ΗΛΙΟΥ", ὅπως καὶ τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ»).

Πρῶτος, ἄλλως τε, ὁ Αἰσχύλος, ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, διά νά ἀποδείξη ὅτι καί εἰς τήν ἐποχήν του, ἀπό τάς γνώσεις τῶν παλαιοτέρων ἀντλοῦσαν καί οἱ σύγχρονοὶ του, εἶχεν εἴπει χαρακτηριστικῶς διά τάς τραγωδίας του ὅτι «ἤσαν τά ἀποφάγια ἀπό τά μεγάλα δεῖπνα τοῦ ΄Ομήρου» (Πρόδρομος Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης ᾿Αδαμ. Κοραῆ, «Αὐτοσχέδιοι στοχασμοί» καὶ ᾿Αθήναιος «Δειπνοσοφισταί», βιβλίον Η΄) χωρίς βεβαίως νά ὑποψιάζεται καὶ αὐτός – ὁ Αἰσχύλος – ὅτι καὶ ὁ ¨Ομηρος καὶ ὁ ΄Ησίοδος καὶ οἱ Προσωκρατικοί, άλλά καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ ᾿Αριστοτέλης ἐν μέρει, κατά τήν ὁμολογίαν του ἐπίσης («Μεταφυσικά» (1, 983, β) καὶ «Πολιτικά» Α, Β, Γ, Ε), ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι σοφοί, φυσιολόγοι καὶ συγγραφεῖς, εἶχον εὐωχηθῆ, εἶχον δειπνήσει εἰς τό πνευματικῶς πλουσιώτατον τραπέζι τῶν πρό αὐτῶν διανοητῶν καὶ κυρίως τῶν ˙Ορφικῶν, - διά νά μεταχειρισθῶμεν τό σχῆμα ἐκφράσεως τοῦ Αἰσχύλου, -ὅπως ἀποδεικνύουν τὰ κείμενα τῶν ˙Ορφικῶν.¹

Όμοίως ἕνας ἀπό τούς σπουδαιοτέρους Ἑλληνιστάς τῆς νεωτέρας ἐποχῆς, ὁ Θωμᾶς Τέ ϋλορ, εἰς τό ἔργον του «THE MYSTICAL HYMNUS OF ORPHEUS» ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλληνική Θεολογία προῆλθεν ἀπό τούς Ορφικούς καί ὅτι τόσον ὁ Πυθαγόρας, ὅσον καί ὁ Πλάτων, ἐδανείσθησαν ἀπό τούς Όρφικούς πολλάς ἀπό τάς θεωρίας των, ὅπως εἶναι τοῦτο φανερόν ἀπό τήν σύγκρισιν τῶν κειμένων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν μέ τά κείμενα τῶν Ὀρφικῶν. (βλέπε εἰσαγωγήν τοῦ ἀνωτέρω ἔργου τοῦ Θωμᾶ

^{1. (}Περί Ομήρου καί Ησιόδου, πού είχον λεηλατήσει κυριολεκτικῶς τούς Ορφικούς, βλέπε κατωτέρω καί έντός τῶν κειμένων « Αποσπασμάτια» 6, 18, 31, 39, καί Ορφέως «ἀνέκδοτα ἀποσπάσματα» 24, καί 33 καί 41 περί Ησιόδου. Περί Πυθαγόρου καί Πυθαγορείων πού είχον ἀντλήσει ἐπίσης ἀπό τους Ορφικούς βλέπε « Αποσπασμάτια» 24 καί 36, περί Ηρακλείτου Αποσπασμάτιον» 19, καί Ύμνον 10, Ορφέως (στίχους 3, 6, 26), ὅπως καί Τόμον ΙΖ΄ σελίς 182 καί Τόμον «Τό Αρχαῖον Έλληνικόν Πνεῦμα», σελίς 206 τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ». Περί Πλάτωνος, βλέπε « Ορφέως ἀνέκδοτα ἀποσπάσματα» (FRAGMENTA INEDITA) ὑπ ἀριθμόν 3, 15, 26, καί εἰς «Λυκόφρονα» Ίωαν. Τζέτζη, (ἔκδοσις Ρώμης, 1803, παράγραφος 275). Διά τόν "Ομηρον ἐπίσης βλέπε καί ἀποσπασμάτιον 33, ἀπό τό ὁποῖον ἐμφαίνεται ὅτι τό ΄Ομηρικόν «εἰς κοίρανος - τύραννος - ἔστω, εἶς βασιλεύς» εἰναι ΄Ορφικόν καί διά τόν Ἡσίοδον ὅτι εἰχε δανεισθῆ πολλά ἀπό τούς ΄Ορφικούς, βλέπε καί εἰς ἄλλας ἀποδείξεις πού ἀναφέρονται σχετικῶς ἐντός τῶν κειμένων καί ἀποσπασμάτια 41 καί 36 (ἀνέκδοτα ΄Ορφέως), διά τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι, καί ὁ Ἑμπεδοκλῆς, ὁ Αναξαγόρας, ὁ Εὐριπίδης καί ὅλοι οἱ ἀνωτέρω ἀρχαῖοι σοφοί εἶχον δανεισθῆ ἀπόψεις ἀπό τόν ΄Ορφέα καί τούς ΄Ορφικούς).

Τέ ϋλορ). `Αλλά ἀπέφυγε καί αὐτός νά ἑρμηνεύση τούς "Υμνους, ἤ ἴσως δέν ἠδυνήθη, διότι δέν ἦτο εἰς θέσιν νά ἑρμηνεύση τούς «"Υμνους τοῦ 'Ορφέως», ἐπειδή ἐστερεῖτο ἀστρονομικῶν γνώσεων, ὅπως καί ὅλοι οἱ ξένοι πού ἠσχολήθησαν μέ τούς 'Ορφικούς, διότι ἤσαν φιλόλογοι, (κατά τήν βεβαίωσιν καί ὁμολογίαν προσφάτως εἰς ἐμέ μεγάλου συγχρόνου Γερμανοῦ ἐπιστήμονος, μετά τήν δημοσίευσιν παρ' ἐμοῦ τῶν 'Ορφικῶν), περιορισθείς εἰς τήν κατά λέξιν μετάφρασιν τῶν κειμένων, ἡ ὁποία εἶναι ἄνευ ἀξίας καί εὐρυτέρας σημασίας διά τήν ἐπιστήμην. (CLASSICAL JOURNAL, FOR MARCH AND JUNE 1824, THE MYSTICAL HUMNUS OF ORPHEUS μεταφρασμένοι ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπό ΤΗΟΜΑS-ΤΑΥLOR LONDON). Καί τήν ἰδίαν μορφήν καί περιεχόμενον, δηλαδή χωρίς ἐνδιαφέρουσαν ἐρμηνείαν, ἔχει καί ἡ ἔκδοσις ἀνωνύμου συγγραφέως, ἡ γενομένη τό 1792 πρός χάριν τοῦ ἀγνώστου συγγραφέως (ἔκδοσις ὑπό ΤΟ ΡΑΥΥΕ ΑΤ ΤΗΕ ΜΕWS GATE, Β. WHITE καί υἰός FLEET STREET, LONDON).

Καί φυσικά δέν είναι διάφορα καί τά ἔργα τοῦ BOCK, "De Aeschylo poeta Orfico et Orfico - Pythagoreo", leva, 1914, tou BOULANGER, "L'ORPHISME DANS Le Argonautigue, d'Orphee" (Bulletin Bude Paris) janvier 1929, ὅπως καί τά ἔργα τοῦ Ε. ΑΒΕΛ. "ORFICA", Leipzig, 1885, τοῦ COMPARETI. D. "Laminette Orfiche", Florence, 1910, τοῦ CONWAY. R.S. "From Orpheus to Cicero", (Bulletin of the John Rylands Library 1933), той DOTTIN G. "Les Argonautiques d'Orphee, texte etabli et traduit", Paris (Bude) 1930. μεταξύ δέ και ἄλλων πολλῶν ξένων συγγραφέων και τοῦ W.K.C. GUTHRIE, "Orphee et la Religion Grecgue", (PAYOT PARIS 1956) καί τοῦ VICTOR MAGNIEN, "Les MYSTERES D' ELEUSIS" (Payot, PARIS 1938), τοῦ Paul Diel, «Le symbolisme dans la mythologie grecque» ὅπως καί οί άναφερόμενοι, ὑπό τοῦ Π. Γράβιγγερ είς τό βιβλίον του «'Ορφικοί "Υμνοι», Συγγραφεῖς DAVID-KARL-DIETSCH, O.J. PLASSEMAN καί ἄλλοι, άλλά και μερικοί παλαιότεροι έκδόται τῶν `Ορφικῶν, οἱ ὁποῖοι ὅπως και οἰ ἡμέτεροι μελετηταί, διανοούμενοι, οὐδόλως ἀντελήφθησαν τήν βαθυτέραν έννοιαν καί τούς ἀπείρους συμβολισμούς τῶν 'Ορφικῶν, πού προδίδουν γνώσεις καί παρατηρήσεις, τάς οποίας οὔτε εἶχον ὑποψιασθῆ, ἤ ἐάν θέλετε, δέν ἠδυνήθησαν νά τάς ἐννοήσουν ἤ ἀπό ἄγνοιαν, ἤ καί σκοπίμως περιορισθέντες ὄλοι ἀνεξαιρέτως εἰς τήν ἔρευναν τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν καί τῶν μυστικιστικῶν τελετουργιῶν καί ἐκδηλώσεων καί ἀπόψεων τῶν ' Ορφικῶν.

Καί τήν αὐτήν σημασίαν καί ἀξίαν ἔχουν δυστυχῶς διά τήν προσπάθειαν τοῦ σχολιαστοῦ καί αἱ ἀναφερόμεναι ὑπό τοῦ Παναγ. Γεωργούντζου παλαιότεραι ἐκδόσεις τῶν ᾿Ορφικῶν, τάς ὁποίας προβάλλει εἰς τόν Τόμον 34/35 τοῦ Δελτίου τῶν Ἑλλήνων φιλολόγων «Πλάτων» (ἔκδοσις 1984, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκδόσεως τῶν ᾿Ορφικῶν ὑπό τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»). ἀφοῦ καί αἱ ἐκδόσεις αὐταί δέν περιέχουν ἐρμηνείας, λόγω φυσικά ἀγνοίας τῶν σχολιαστῶν καί τῶν ἐκδοτῶν, μέ ἀστρονομικάς διαπιστώσεις. Καί φυσικά οἱ σχολιασταί καί οἱ ἐρευνηταί καί τῶν ἐκδόσεων αὐτῶν περιορίζονται ΜΟΝΟΝ, ὅπως ὅλαι αἱ ἐκδόσεις, εἰς τήν ἀπλῆν παράθεσιν τῶν κειμένων καί τήν ἔκθεσιν τῶν μυστηριακῶν ἀπόψεων καί τελετῶν τῶν ᾿Ορφικῶν, κατά τήν ἀντίληψιν ἢ γνώμην ἑκάστου ἐκδότου ἢ σχολιαστοῦ. Ὅπως δέ σαφῶς ἀναλύεται καί εἰς τά σχόλια τῶν «Ἅγμνων τοῦ ᾿Ορφέως» τῆς ἀνά χεῖρας ἐκδόσεως τῶν ᾿Ορφικῶν ὑπό τοῦ γράφοντος, ἡ προσπάθεια αὕτη εἶναι μάλλον

ἀνωφελής καί ματαῖα καί φυσικά ἄνευ σοβαροῦ ἀποτελέσματος καί ἀξίας διά τήν ἐπιστήμην, λόγω ἐλλείψεως θετικῶν πληροφοριῶν διά τάς μυστηριακάς καί μυστικιστικάς τελετάς τῶν Ὁρφικῶν καί τήν ἀληθῆ ἑρμηνείαν τῶν συμ-βολισμῶν.

Αντιθέτως ἀπό τά διασωθέντα κείμενα πού περιέχονται εἰς τήν ἔκδοσιν ΤΑUCHNITIZ τῆς Λειψίας τοῦ 1829, πού χρησιμοποιῶ, ἀποδεικνύεται, μετά τήν ἐρμηνείαν τῶν «Ύμνων τοῦ Όρφέως» ἀπό τόν Κ. Χασάπην, ὅτι τά κείμενα παρέχουν ἀποδείξεις καί πληροφορίας, αὶ ὁποῖαι διά πρώτην φοράν ἐπιβεβαιώθησαν καί ἔχουν ἐξακριβωθῆ ἀστρονομικῶς, τελευταίως δέ καί διά ἀρχαιολογικῶν διαπιστώσεων, ὅπως ἀναφέρω καί ἐντός τῶν κειμένων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μου καί εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ».

΄ Αλλά ἀπό τήν ἐπισταμένην μελέτην καί τήν ἐρμηνείαν τῶν «"Υμνων τοῦ 'Ορφέως» ύπό τοῦ Κ. Χασάπη ἀποδεικνύεται ἐπίσης, ὅτι ὁ ᾿Ορφεύς καί οί Ορφικοί, ή οί Αρχαιοέλληνες, οί πανάρχαιοι κάτοικοι της Χώρας αὐτης, πρῶτοι ἠσχολήθησαν καί μέ τήν ἔρευναν καί τήν ἐξήγησιν τῶν Φυσικῶν φαινομένων καί ἔφθασαν είς ἀπίστευτες ἀστρονομικές παρατηρήσεις καί διαπιστώσεις, πού φθάνουν καί πρό τοῦ 10.000 π.Χ., ὅπως ἔχει ἐξακριβωθῆ ἀπό τά κείμενα τῶν "Υμνων πού παραθέτομεν (βλέπε κατωτέρω καί κείμενον Κ. Χασάπη «Κεφάλαιον Θ, Ἡ ἡλικία τῶν ՝ Ορφικῶν "Υμνων»), καί ὅτι πρῶτοι οἱ ΄Ορφικοί καὶ ὄχι οἱ Ἰουδαῖοι, ὅπως ἰσχυρίζονται διάφοροι κατά καιρούς Σιωνισταί, Εβραῖοι συγγραφεῖς, (βλέπε σχετικάς πληροφορίας είς τά βιβλία μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ» καί «Τό Εγκλημα τῆς Επιστήunc» Προσάρτημα Β΄, διά τήν φανεράν ή ἀφανή δρᾶσιν τῶν Εβραίων Σιωνιστῶν κατά τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Εθνους καί σήμερον άκόμη), καθιέρωσαν τήν Μονοθεΐαν, εἰς ἐποχήν κατά τήν ὁποίαν ἦσαν ἀνύπαρκτοι καί ὡς φυλή οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ Εβραῖοι καί οἱ ἄλλοι ᾿Ανατολικοί Λαοί, καί τήν οποίαν εδίδαξαν άκολούθως καί είς όλους τούς άλλους άρχαίους Λαούς (βλέπε ἀποσπασμάτια 2, 3, 4, 6, 18, 36, 39 καί ἀνέκδοτα ἀποσπασμάτια ΄ Ορφέως 11 καί 15, καί υποσημειώσεις είς τό κείμενον Κ. Χασάπη 45 καί 61) καί ότι πρῶτοι ἐγνώριζον ἐπίσης οι Ορφικοί τό ἡλιοκεντρικόν σύστημα, πρό τοῦ `Αριστάρχου καί ὅλων τῶν ἄλλων ἀρχαίων Λαῶν (βλέπε καί « Υμνον τοῦ ΗΛΙΟΥ» ἀριθμός 8) καί "Υμνον τοῦ `Απόλλωνος, (ἀριθμόν 34 καί «Κεφάλαιον Δ΄ παράγραφοι 27 καί 28 είς κείμενον Κ. Χασάπη, πού παραθέτομεν κατωτέρω).

Έπίσης πρῶτοι οἱ Ὁρφικοί διετύπωσαν Κοσμογονικάς θεωρίας ἐμφανῶς ἐπιστημονικάς (ἡ θεωρία κατά τήν ὁποίαν ἀπό τό «πρωτογενές» αὐγό πού ἔσπασε καί ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὁ Φάνης), καί αἱ ὁποῖαι ἐλάχιστα διαφέρουν ἀπό τάς θεωρίας καὶ τάς διαπιστώσεις τῶν συγχρόνων μας ᾿Αστροφυσικῶν καὶ ἐρευνητῶν (Θεωρίαι Τζήνς, Βαϊζέκερ, Χό ϊλ καὶ άλλοι) τοῦ μακρόκοσμου, τοῦ Σύμπαντος πού ὁμιλοῦν περί μικρᾶς πρωταρχικῆς συμπεπυκνωμένης μάζας ϊλης, ἤ νεφέλωμα μικρόν πού διεσπάσθη, πού διερράγη καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ δημιουργία τοῦ Σύμπαντος, ἀπό τήν αὐξανομένην καὶ ἐπεκτεινομένην ἀρχικήν αὐτήν μάζαν τῆς ὕλης κ.τ.λ. (βλέπε καὶ ἐντός τῶν κειμένων ἀποσπασμάτια 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 24, 26, 28 καὶ 52 καὶ ἀνέκδοτα ἀποσπάσματα ᾿Ορφέως ἀριθμούς 4, 5, 7 καὶ 28).

Τά ἀναφερόμενα ἐξ ἄλλου εἰς τόν «"Υμνον τοῦ Νόμου» στίχοι 4-6, 7-8, καί 9-11, (βλέπε ἐντός τῶν κειμένων ἀριθμός "Υμνου 64) καί τά ὁποῖα σχετίζονται μέ τὴν βιολογικὴν, τὴν λογικὴν καί τὴν ἡθικὴν ὑπόστασιν, μορ-

φήν καί ἐξέλιξιν τῶν ἀτόμων (τῶν ἀνθρώπων) ἀποτελοῦν ἑμφανῶς τήν ἀφετηρίαν τῶν μετέπειτα ἀπόψεων, διαπιστώσεων καί διατυπώσεων, ἐπί τῶν θεμάτων αὐτῶν, τῶν Προσωκρατικῶν καί τῶν μετ αὐτούς ἐρευνητῶν, φιλοσόφων καί συγγραφέων (τραγικῶν, κωμωδιογράφων κ.τ.λ.) ἀφοῦ εἰς αὐτούς τούς ἐλαχίστους στίχους τοῦ «Ύμνου τοῦ Νόμου» περιλαμβάνεται περιληπτικῶς, καί ὡς ἔναυσμα, ὡς κέντρισμα, θά ἡδύνατο νά λεχθῆ, ὅ,τι ἀκριβῶς γνωρίζομεν σχετικῶς ἀπό τήν μετέπειτα ἄφθαστον πνευματικήν ἐκδήλωσιν καί ἀνάτασιν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν.

Και ὅμως τήν καταπληκτικήν αὐτήν μελέτην τοῦ Κ. Χασάπη, ὅπως και τά δημοσιευθέντα εἰς τήν Ἑγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ» κείμενα ΟΛΩΝ τῶν Ὁρφικῶν, τά ὁποῖα εἰς ἄρθρον του δημοσιευθέν προσφάτως εἰς τήν Ἐφημερίδα «ΕΣΤΙΑΝ» (28-4-83), καὶ ὁ παγκοσμίως γνωστός μεγάλος "Ελλην Μαθηματικός, Εὐάγγελος Σταμάτης, ἐχαρακτήρισεν ὡς «ὑψίστην ἐθνικήν προσφοράν καὶ μοναδικήν καὶ ἀνεκτίμητον βοήθειαν καὶ συμβολήν διά τήν ὀρθήν τοποθέτησιν τῆς καταγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας καὶ Ἑπιστήμης», ὅπως καὶ ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν, οἱ ἀρμόδιοι τοῦ ἡανεπιστημίου Αθηνῶν, τῆς περιόδου 1965-1967 τήν ἀπέκρυψαν καὶ τήν κατέχωσαν εἰς τὰ «σκονισμένα ντουλάπια» τοῦ Πανεπιστημίου

Τόσον δέ ἡ ᾿Ακαδημία ᾿Αθηνών, ὅσον καί τά Πανεπιστήμια καί τό Πολυτεχνεῖον, ἐξακολουθοῦν νά ἐφαρμόζουν ἐπί τοῦ τεραστίου αὐτοῦ ᾿Εθνικοῦ Θέματος «τήν συνωμοσίαν τῆς σιωπῆς», ἐλπίζοντας ὅτι διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ θά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τάς τεραστίας εὐθύνας των ἀπεναντι τοῦ Ἔθνους καί τῆς Ἱστορίας. Καί παρά τό γεγονός ὅτι ἀπό τό 1982, μαζί μέ τήν ἀνωτέρω μελέτην τοῦ Κ. Χασάπη, ἡ Ἐγκυκλοπαιδεία τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ἐδημοσίευσε εἰς τόν 24ον Τόμον της καί ΟΛΑ τά κείμενα τῶν ᾿Ορφικῶν μέ ἐρμηνείαν, κρίσεις καί σχόλια καί ἐκ τῶν ὁποίων, μέ βάσιν τάς ᾿Αστρονομικάς διαπιστώσεις καί ἐρμηνείας τοῦ Κ. Χασάπη, ἀποκαλύπτονται καί ἐκμηδενίζονται αἱ ἄθλιαι κακοποιήσεις, διαστρεβλώσεις καί παραποιήσεις τῆς Προϊστορίας τοῦ Ἔθνους μας, τῆς φυλῆς μας, ἀπό τούς ἀδίστακτους καί καταχθόνιους ξένους πολεμίους μας, οὐδεμία δυστυχῶς ἀντίδρασις ἐσημειώθη ἐκ μέρους τῶν ἡμετέρων ἀρμοδίων καί ὑπευθύνων διά τήν προάσπισιν τῶν ὑψίστων αὐτῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους.

Διατί; Τά κείμενα πού έδημοσιεύθησαν δέν είναι γνήσια;

Αἱ διαπιστώσεις καί αἱ ἑρμηνεῖαι τοῦ Χασάπη, πού ἑμφανίζουν τούς προγόνους μας νά ὑπάρχουν καὶ πρό 10.000 ἐτῶν εἰς τόν τόπον μας καὶ νά μελετοῦν τά ἄστρα, ἤ τῶν ἀρχαιολάγων Ἑλλήνων καὶ ξένων, πού πιστοποιοῦν ὅτι οὶ Ἑλληνες ζοῦσαν εἰς τόν τόπον αὐτόν πρό 200 ἤ ἴσως καὶ 800.000 ἑτῶν εἶναι ἐσφαλμέναι; Ἡ εἶναι ἀνἰκανοι μἡπως νά συλλάβουν, νά ἐκτιμήσουν καὶ νά ἀξιολογήσουν τά ἐκτιθέμενα καὶ νά προβάλουν καὶ νά ὑπερασπισθοῦν τό Ἐθνικόν συμφέρον, τό ὑπέρτατον καὶ πρωταρχικόν Ἐθνικόν συμφέρον, πού εἶναι ἡ ἀπαλλαγή τῆς φυλῆς μας ἀπό τά σκόπιμα, ὕπουλα καὶ ψευδῆ κατασκευάσματα τῶν ξένων, πού ἔχουν ἐπιβληθῆ διεθνῶς καὶ ἀκόμη σήμερον (1984) ἐπαναλαμβάνονται, διὰ τήν κατανωγήν μας, διὰ τήν προέλευσιν τοῦ άρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τήν δημιουργίαν τοῦ Πολιτισμοῦ; Διατί σιωποῦν; Τό θέμα αὐτό δέν εἶναι θέμα ὑψίστου ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ ἐνδιαφέροντος; Καὶ ἐπαναλαμβάνομεν: Διατί σιωποῦν; Τί συμβαίνει;

Έχουν διαβρωθεῖ ἀπό τούς ἐχθρούς τοῦ Εθνους, ἡ ἔχουν ἀχρηστευθεῖ ἀπό τόν εὐδαιμονισμόν τῆς ἐποχῆς μας, ἐνδιαφερόμενοι καί ἀσχολούμενοι κυρίως μέ τὴν εὐζωῖαν των

Δημοσιεύοντες σήμερον διά πρώτην φοράν εἰς βιβλίον μέ συμπληρωματικά σχόλια καὶ προσθέτους σημειώσεις τήν μελέτην αὐτήν τοῦ Κ. Χασάπη, τήν παραθέτομεν, τήν προτάσσομεν τοῦ ἀρχαίου κειμένου καὶ τῆς ἀποδόσεως εἰς τήν σύγχρονον γλῶσσαν ὑπό τοῦ καθηγητοῦ Φιλολόγου Σ.Χ. Μαγγίνα, ὅλων τῶν κειμένων τῶν Όρφικῶν, τά ὁποῖα διά πρώτην φοράν ἐπίσης ἐκδίδονται εἰς τήν Ἑλλάδα ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ, μέ μετάφρασιν, σχόλια καὶ ερμηνείαν, μὲ ἀστρονομικάς διαπιστώσεις, ὥστε ὁ αναγνώστης νά δύναται νά ἔχη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πλήρη τήν εἰκόνα ἤ μᾶλλον τήν ἔννοιαν καὶ τήν ἀξίαν τῶν περιεχομένων πού ἀκολουθοῦν καὶ τῶν κρίσεων πού διατυπώνομεν.

Έπίσης παραθέτομεν καί περίληψιν εὶς τήν ᾿Αγγλικήν τῆς ἐρμηνείας τῶν «Ὑμνων τοῦ ᾿Ορφέως» ὑπό τοῦ Κ. Χασάπη πρός γενικόν κατατοπισμόν τῶν ξένων ἐπιστημόνων πού ἀγνοοῦν τήν Ἑλληνικήν, ἀφοῦ καί εἰς τήν ξένην γραμματολογίαν τὰ κείμενα αὐτά εἶναι ἄγνωστα, δέν ὑπάρχουν, μέ τάς ἀστρονομικάς διαπιστώσεις τοῦ Κ. Χασάπη καί μέ τάς ἑρμηνείας καί τά σχόλια ἐπαναλαμβάνομεν πού δημοσιεύονται σήμερον (1984) εἰς αὐτάς τάς σελίδας.

"Ας έλπίσωμεν δέ ὅτι συντόμως θά εὐρεθοῦν εἰς τήν Ἑλλάδα ὑπεύθυνοι καί ὅχι ἐπαγγελματίαι πολιτικοί, καί κατηρτισμένοι πνευματικοί ἡγέται καί πατριῶται ἀληθινοί, διά νά ἀξιοποιήσουν καί νά προβάλουν καί διεθνῶς αὐτά τά ἀθάνατα, χρησιμώτατα καί κυριολεκτικῶς ἐθνικά κείμενα, πρός μεγίστην ἐξυπηρέτησιν καί τῶν ξένων, οἱ ὁποῖοι ἐπιτέλους θά ἡσυχάσουν καί θά παύσουν εἰς τό μέλλον νά ἀγωνίζωνται καί νά προσπαθοῦν νά διαστρέψουν μέ τούς συνεχιζομένους κρωγμούς των τήν Ἑλληνικήν ἀλλά καί τήν Παγκόσμιον Προϊστορίαν καί Ἱστορίαν, ἀφοῦ θά εἶναι ἀστήρικτοι καί ἄνευ ἀποτελέσματος πλέον αἱ προσπάθειαί των, πρός συσκότισιν καί παραποίησιν τῆς Ἱστορικῆς πραγματικότητος μετά τήν δημοσίευσιν καί τήν διάδοσιν τῶν ἐρμηνευθέντων μέ ἀστρονομικάς διαπιστώσεις κειμένων τῶν 'Ορφικῶν

Αλλά καί πρός ὄφελος της πατρίδος μας θά είναι ἡ διάδοσις καί ἡ ἀξιοποίησις αὐτῶν τῶν κειμένων, ἀφοῦ διὰ αὐτῶν θά διαφωτισθοῦν καί θά συνειδητοποιήσουν όπωσδήποτε ό Λαός καί τό "Εθνος τήν ὑπεροχήν καί τήν άξίαν τῆς φυλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποία ὅπως εἶναι φανερόν, ἡτύχησε κατά τήν νεωτέραν περίοδον, άφοῦ ἔχει τόσον ἀδιαφόρους καί διατί ὅχι καί φθονερούς, αμαθεῖς ἤ καί ἀτόλμους, ἤ παραπλανηθέντας ἔστω, ἀλλ΄ ἐμφανῶς ἐργασθέντας καί ἐργαζομένους ὑπέρ τῶν ἀπόψεων τῶν ξένων, πολιτικούς και πνευματικούς ἡγέτας. Και αὐτό ἀποδεικνύεται ἀπό τήν ἐπίμονον καί συστηματικήν ἀδιαφορίαν ἤ καί τήν προφανῆ ἀδυναμίαν των νά ἐννοήσουν, νά έρμηνεύουν καί νά προβάλλουν άρχαῖα `Ελληνικά κείμενα, ὅπως αὐτά πού δημοσιεύομεν εἰς τάς ἐπομένας σελίδας καί τά ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν αναμφισβήτητον απόδειξιν τῆς παναρχαίας καταγωγῆς τῆς φυλῆς μας καί τήν ἀπαρχήν, τήν ἀφετηρίαν, τοῦ ἀφθάστου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος καί τήν πλήρη καταρράκωσιν, έξουθένωσιν καί έκμηδένισιν όλων τῶν ἀνθελληνικῶν θεωριῶν, μέ τάς ὁποίας εἶχον κατακλύσει μέχρι σήμερον ἐπαναλαμβάνομεν, οί διάφοροι ξένοι δήθεν φίλοι μας, όλόκληρον τόν κόσμον...

Διότι, χωρίς καμμίαν ὑπερβολήν, ἐάν συνεχισθῆ καί εἰς τό μέλλον ἡ φανερά «συνωμοσία της σιωπῆς», πού ἐπεδείχθη μέχρι σήμερον ἀπό τούς

πολιτικούς καί πνευματικούς ἡγέτας μας, ἔναντι τῶν ὑωίστων αὐτῶν συμφερόντων τοῦ "Εθνους, ὀρθῶς καί δικαίως θά πρέπει νά χαρακτηρισθοῦν οὐτοι ώς ΠΡΟΔΟΤΑΙ τοῦ "Εθνους καί τοῦ Λαοῦ. Διά τῆς συνεχιζομένης ὅμως σιωπής των θά ἀποδείξουν ἐπίσης, ὅτι δυστυχῶς δέν εἶναι ὑπεύθυνοι καί συνειδητοί πολιτικοί ήγέται τοῦ τόπου αὐτοῦ, καί πατριῶται, ἀλλά ἀπλῶς κινοῦνται καί δροῦν ὡς ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΙ πολιτικοί. «θηρεύοντες ΜΟΝΟΝ τάς τιμάς καί τά κέρδη» τοῦ ἐπαγγέλματός των. `Αλλά καί οἱ ἀρμόδιοι Ακαδημαϊκοί καί καθηνηταί τῶν Πανεπιστημίων καί τῶν ἄλλων ἀνωτάτων Πνευματικών Ίδρυμάτων, έσφαλμένως καί κακώς θά παριστάνουν καί σήμερον καί είς τό μέλλον τούς πνευματικούς ήγέτας καί θά θεωροῦνται ώς καθοδηγηταί τοῦ Λαοῦ καί έμπνευσταί, διδάσκαλοι καί ύπερασπισταί τῶν Ἐθνικῶν ἰδεωδῶν καί τῆς ἄφθαστης πνευματικῆς κληρονομίας τοῦ "Εθνους, ἐφ' ὄσον διά τῆς σιωπῆς των θά εἶναι πλέον φανερόν ὅτι ἐξυπηρετοῦν τάς ἐπιδιώξεις καί τά συμφέροντα ἄλλων, τῶν γνωστῶν ὕπουλων. δολίων και ἀφανῶν πολεμίων τοῦ Ἐθνους μας, τῆς φυλῆς τῶν Ἑλλήνων. πού είχον καί έχουν έπισημανθή διαφοροτρόπως, καί από τήν παλαιάν ακόμη έποχήν, άλλά και έσχάτως, πρό τινος, κατηγγέλθησαν ἀπό ἐπίσημα χείλη. δημοσία1, χωρίς όμως καμμίαν συνέχειαν ή ένέργειαν δυστυχώς πρός άντιματώπισίν των, ὅπως ἐκθέτω διά ἀποδείξεων συντριπτικῶν εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΊΣΤΟΡΙΑ».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜ. ΠΑΣΣΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο Συγγραφεύς τοῦ ἀνά χεῖρας βιβλίου, ἐκτός τῶν ἐντός τῶν κειμένων ἀναφερομένων ἔργων Ἑλλήνων κὰί ξένων συγγραφέων, ἐχρησιμοποίησεν, εἴχεν ὑπ᾽ ὄψιν του καί τάς στερεοτύπους ἐκδόσεις τῆς Λειψίας TEUBNERI, TAUCHNITIZ, OTTONIS HOLTZE, τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν καί συγγραφέων, ὅπως καί τάς ἀναλόγους ἐκδόσεις τῆς Ὁξφόρδης (᾿Αγγλίας) καί DIDOT, ΒΙDE, καί ΡΑΥΟΤ (Παρίσι, Γαλλία) ὅπως καί ἄλλας ἀναφερομένας κατωτέρω παλαιοτέρας ἐκδόσεις, Βιέννης, Μόσχας, Ρώμης, περί τῶν ὁποίων βλέπε λεπτομερέστερον καί εἰδικώτερον εἰς τήν κατωτέρω παρατιθεμένην βιβλιογραφίαν.

Επίσης έχουν χρησιμοποιηθεῖ πρός πληρεστέραν ένημέρωσιν τοῦ γράψαντος καί αἰ ἐκδόσεις τῆς Βόννης (BONNAE) ἀπό τό 1829 καί ἐφεξῆς COPRUS SCRIPRORUM HISTORIAE BUZANTINAE (κείμενα Βυζαντινών Χρονικογράφων κ.τ.λ.).

Καί φυσικά έχρησιμοποιήθησαν καί αἱ Ἑλληνικαί ἐκδόσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν καί συγγραφέων τοῦ «ΦΕΞΗ», τοῦ «ΠΑΠΥΡΟΥ», τοῦ «ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ» καί τῆς «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ τῶν ΕΛΛΗΝΩΝ» αἱ ὁποῖαι δυστυχῶς δέν εἴναι πλήρεις².

^{1.} Καί ό κ. Κ. Καραμανλής, ώς Πρωθυπουργός είς τό διάγγελμά του τής 25ης Μαρτίου 1979 ἀνέφερεν ὅτι «ΚΑΤ! ΤΟ ΥΠΟΠΤΟΝ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΤΙ ΟΡΑΤΟΙ ΚΑΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΜΑΣ ΑΠΕΙΛΟΥΝ». ΄Αλλ΄ ἔκτοτε καί αὐτός ἐσιώπησεν. Διατί; ΄Απετράπησαν οἱ κίνδυνοι ποὑ μᾶς ἀπειλοῦσαν ἡ ἐγιγαντώθησαν; Διατί ὅλοι σιωποῦν; Μήπως πράγματι πολλοί πολιτικοί καί πνευματικοί ἡγέται μας σιωποῦν διότι εἶναι ἔνοχοι καί ΠΡΟΔΟΤΑΙ;!... Δυστυχῶς πολλάς καί σοβαράς ὑποψίας δημιουργοῦν τά ἐκτιθέμενα εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·ΣΤΟΡΙΑ».

^{2.} Είναι απίστευτος, άλλα αυταπόδεικτος, ή θλιβερά, ή τραγική άλήθεια, ότι ή Ελλάς ἄν καί ἔχει απελευθερωθεῖ πρό 160 καί πλέον ἐτῶν, οἱ διάφοροι κατά καιρούς πολιτικοί καί πνευματικοί ἡγέται τοῦ τόπου δέν ἐνδιαφέρθησαν σοβαρῶς, νά ἐκδώσουν τά κείμενα τῶν Αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, πρός τούς ὁποίους ἐν τούτοις ὀφείλει τήν προβολήν της διεθνῶς καί χάρις εἰς τάς διδασκαλίας καί τά διδάγματα τῶν ὁποίων κυρίως ἐπέζησεν καί διεσώθει διά μέσου τῶν αἰώνων ἡ φυλή τῶν Ελλήνων, ὅταν ἄλλαι ἀρχαῖαι φυλαί, ὅχι μόνον ἐξουθενώθησαν, άλλά καί ἐξηφανίσθησαν ὀριστικῶς ἀπό τό προσκήνιον τῆς Ιστορίας. Καί είναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι καί οἱ λεγόμενοι προηγμένοι, πολιτισμένοι Λαοί τῆς

Όμοίως βλέπε ἀναλυτικώτερον ἐπί τῶν ἀπόψεων καί θέσεων τοῦ Συγγραφέως πού περιέχονται εἰς αὐτό τό βιβλίον καί τό Νέον βιβλίον του «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟ-PIA» καί περί Όμήρου, ἰδίως τά βιβλία: «Τά Παραλειπόμενα» εἰς "Ομηρον» καί τό Βιβλίον:

«Αἱ καθ΄ "Ομηρον 'Αρχαιότητες» Κεφάλαιον Α΄ «Περί Θεῶν τῶν παρά τοῖς ἀρχαῖοις "Ελλησι» (σελίς 3 περί 'Ορφέως), (σελίς 81 «Περί Μαγικῶν Τεχνῶν») καί σελίς 253 περί Μουσικῆς) ("Εκδοσις Μόσχας 1804) καί 'Ομήρου «'Επιγόνους» καί ὁπωσδήποτε βλέπε καί «'Ιλιάδα», «'Οδύσσειαν» καί

«' Ησιόδου "Απαντα» ὑπό Καρόλου Σῆττλ (Θεογονία, "Εργα καί ' Ημέραι, ' Ασπίς ' Ηρακλέους κ.τ.λ.) ἔκδοσις 1899 καί ἀναλυτικώτερον εἰς σχετικόν ἄρθρον τῆς ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Αἰσχύλου «Ἰκέτιδες» ΒΑ΄ ἀπό § 250-285 ἔκδοσις Λειψίας, καί «Αἰσχύλου Τραγωδίαι», ὑπό Θωμᾶ Στάνλεϋ (ἔκδοσις Λονδίνου 1663, πού περιέχει χρησιμώτατα σχόλια διά τό ἔργον τοῦ Αἰσχύλου καί πλήρη κατάλογον τῶν Τραγωδιῶν του (78) ὅπως καί τά εἰς αὐτόν ἐπιγράμματα, ἐπίσης βλέπε καί ἄρθρα Αἰσχύλος εἰς τόν Β΄ Τόμον καί εἰς τόν Τόμον «Τό ᾿Αρχαῖον Ἑλληνικόν Πνεῦμα» τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας του «ΗΛΙΟΥ».

Σοφοκλέους Τραγωδίαι (Λειψία TAUCHNITIZ 1828), και ανάλογα άρθρα είς τόν Τόμον «ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» τῆς Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

έποχής μας, άπό τάς διδασκαλίας, άπό τά κείμενα τῶν άρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν ἤντλησαν διά να προοδεύσουν, ὑπό τήν ἐπίδρασιν δέ αὐτῶν καί ἐξεπολιτίσθησαν.

Αλλά καί ή νεωτέρα άνάστασις τοῦ Εθνους, ή ἐπανάστασις τοῦ 1821, ἐκαλλιεργήθει. έξέσπασε καί έπικράτησε, διότι είχεν προηγηθεῖ ἡ ἀφύπνισις όλίγον κατ΄ όλίγον τῶν δυναστευομένων Ελλήνων, από τας διδασκαλίας «στό κρυφό σχολειό» καί από τας παρορμήσεις τῶν Φιλικῶν, τοῦ Ρήγα, τοῦ Κοραῆ, τοῦ Σταγειρίτου καί ἄλλων καί τάς ἐκδόσεις τῶν ὁποίων ἐπλήρωναν φιλοπάτριδες πλούσιοι Ἐλληνες, ὅπως οἱ Ζωσιμᾶδαι καί ἄλλοι καί τάς διένειμον δωρεάν είς τούς ὑπόδουλους "Ελληνας, διά νά διεγείρουν τήν ἀγάπην των πρός τήν έλευθερίαν. Καί ένῶ φιλοπάτριδες Ελληνες, ἐπαναλαμβάνω, ἐπλήρωσαν κατά τήν πρό τῆς Επαναστάσεως περίοδον, διά τήν ἔκδοσιν, τήν διάδοσιν καί τήν προβολήν τῆς σημασίας καί τῆς ἀξίας τῶν κειμένων αὐτῶν, διά τήν χαλύβδωσιν τῆς Ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν σκλάβων Ελλήνων καί την έξυπηρέτησιν τοῦ Εθνικοῦ των συμφέροντος, μέ άποτέλεσμα την `Εθνικήν έκείνην έποποιίαν, έμεῖς οἱ νεώτεροι, οἱ ἀπελευθερωθέντες καί προαχθέντες, οί σημερινοί Ελληνες, πληρώνομεν δυσβάστακτους φόρους καί άνεχώμεθα νά μᾶς κυβερνοῦν έκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, ὄχι μόνον δέν έφρόντισαν νά διασώσουν τήν ἀπαράμιλλον αὐτήν πνευματικήν κληρονομίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως, ἀντί νά τήν τελειοποιήσουν, νά τήν προστατεύσουν καί νά τήν διδάξουν ώς Έθνικόν Εύαγγέλιον είς τά παιδιά μας, είς τό Λαό μας, τήν ἀπελάκτισαν, καί σήμερον τήν ὑποβαθμίζουν καί ἐπιδιώκουν νά τήν άφανίσουν, πολιτικοί καί πνευματικοί ήγεται άμαθέστατοι, άδιάφοροι καί άπάτριδες. Διότι μέ τήν συμπεριφοράν των αὐτήν είναι φανερόν ὅτι καθιστάμενοι, άθέλητα ἴσως, δργανα τῶν φανερῶν καί σήμερον έχθρῶν μας, προσπαθοῦν νά διαστρέψουν καί νά παραποιήσουν τήν γλῶσσαν μας καί νά περιορίσουν είς τό έλάχιστον τήν διδασκαλίαν τῶν άρχαίων κειμένων είς τά σχολεῖα μας, πού ἔχουν ἐπιβάλλει, καί πού όδηγεῖ τό Ἔθνος εἰς κατάπτωσιν με τήν άποκοπήν του άπό τάς παναρχαίας και ισχυράς ρίζας του, αι όποῖαι τό έστήριζαν διά μέσου τῶν αἰώνων, ὅπως ἀποδεικνύουν καί τά κείμενα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου καί τό έξωθοῦν καί τό καταδικάζουν είς πνευματικόν μαρασμόν καί είς μελλοντικήν έξουθένωσιν καί έξαφάνισιν.

Πάντως καί χωρίς ὑπερβολήν, Έθνική εὑγνωμοσύνη ἀνήκει, εἰς τούς ξεχωριστούς ἀνωτέρω ἀναφερομένους ἐκδότας, οἱ ὁποῖοι ὅχι μόνον χωρίς καμμίαν Κρατικήν βοήθειαν, ἀλλά συνήθως διωκόμενοι μέ ἀγρίαν φορολογίαν καί κατ ἀλλους τρόπους ἀπό τό ἀκαταλόγιστον καί ἀνεκδιήγητον αὐτό Κρᾶτος, (ὅπως ἐδιώχθη καὶ ἡ « Ἑγκυκλοπαιδεία τοῦ «Η-΄ ΛΙΟΥ» μέχρι ἐξοντώσεως, ἀλλ ἀνεπιτυχῶς διότι τό ἔργον ὁλοκληρώθηκε), ἐπετέλεσαν τόν ἄθλον νά ἐκδώσουν ἀρκετούς ἀρχαίους συγγραφεῖς καί νά συμβάλλουν ἀποτελεσματικῶς, εἰς τήν πνευματικήν καλλιέργειαν τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων, ὅταν πολιτική καί πνευματική ἡγεσία προσπαθεῖ νά ἀφανίση καί νά ὑποδουλώση τό Ἑθνος. (' Αλλά περί αὐτῶν καί τῶν κινδύνων πού μᾶς ἀπειλοῦν πλέον ὡς Ἑθνος, βλέπε ἐντός τῶν κειμένων καί τοῦ ἀνά χεῖρας βιβλίου καί εἰς τόν ΕΠΙΛΟΓΟΝ τοῦ ἄλλου βιβλίου μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΙ-ΣΤΟΡΙΑ»).

Εὐριπίδου Τραγωδίαι (`Οξφόρδη 1832), καί ἀνάλογα ἄρθρα εἰς τόν Τόμον «ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Σημειωτέον ὅτι τά ἄρθρα αὐτά περί τῶν ἔργων τῶν Τραγικῶν, ὅπως καὶ ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, ἔχουν γραφεῖ ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἀπό τόν μεγαλύτερον Ἑλληνιστήν τῆς ἐποχῆς μας, τόν Κων. Γεωργούλην.

Αριστοφάνους «"Ορνιθες» σελίδες 58, 61, 67, ἔκδοσις Λειψίας, Τώϋμπνερ.

΄Απολλόδωρον τόν ΄Αθηναῖον «Περί θεῶν» (βιβλία 3, ἔκδοσις Βιέννης 1811),

Ήρόδοτον «Ιστορίαι» (βιβλία 1-5), Εκδοσις Παπύρου, Αθήναι 1939 καί HENRICUS STEIN «Ήροδότου Ἱστορίαι», Βερολίνον 1884, καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τήν Ἑγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Θουκυδίδην, βιβλίον Α, ἔκδοσις ΄Οξφόρδης 1834 καί ΄Ελευθ. Βενιζέλου Θουκυδίδης ἔκδοσις 1972 «Βιβλιοθήκη τῶν ΄Ελλήνων» ἐπιμέλεια Κ.Δ. Στεργιοπούλου (Τόμοι 5), καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τὴν Ἑγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Πυθαγόραν, εἰς Διογένην Λαέρτιον, βιβλίον VIII σελίς 90 ἔκδοσις Λειψίας ΟΤΤΟ-NIS HOLTZE, 1870, εἰς «Προσωκρατικούς» Η. DIELS Τόμος Α σελίς 96. Επίσης βλέπε καί Πυθαγόρου «Χρυσά Ἔπη» μετάφρασις Ἐμ. Γ. Παντελάκη, Ἐκδοσις «ΠΑΠΥΡΟΣ» Αθῆναι 1938, καί Πυθαγόρας Εὐαγ. Σταμάτη, `Αθῆναι 1981 καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τόν Τόμον «ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ήράκλειτον, είς Διογένην Λαέρτιον, ἔκδοσις Λειψίας, 1870, βιβλίον VIII σελίς 130, είς Η. Diels Τόμος Α σελίς 139 καί Ν.Ι. Σπυροπούλου «Ἡράκλειτος», Ἡθῆναι 1948.

Επίσης βλέπε είς Διογένην Λαέρτιον «Βίους Φιλοσόφων», Έκδοσις Λειψίας ΟΤ-ΤΟΝΙS HOLTZE 1870, Τόμος Α΄.

Θαλῆς ἀπό σελίδα 10-20 περί `Αναξιμάνδρου, `Αναξιμένη, 'Αναξαγόρα, 'Αρχελάου, Σωκράτους άπό σελίδα 60-88 καί περί Σόλωνος, Πιττακοῦ, Βία, Κλεόβουλου, Περιάνδρου, Ἐπιμενίδη, Μύσωνος, Φερεκύδου, ἀπό σελίδα 21-60 καί εἰς τόμον Β΄ ἀπό σελίδα 3-248. Ζήνων ο Κιτιεύς, Κλεάνθης, Χρύσιππος, Εμπεδοκλής, Ξενοφάνης, Παρμεγίδης, Ζήνων ό ΄ Ελεάτης, Μέλισσος, Εῦδοξος, Λεύκιππος, Δημόκριτος, Πρωταγόρας, Διογένης ό `Απολλωνιάτης, `Ανάξαρχος, Πύρρων ό `Ηλεῖος, `Επίκουρος. Καί πρός τούτοις βλέπε σχετικῶς και HERMAN DIELS «Προσωκρατικούς» Τόμοι 3, ἔκδοσις 1961, ὄπου περιλαμβάνονται ὄλοι οἱ ἀνωτέρω Φυσιολόγοι καί Φιλόσοφοι καί εἰς Τόμον «Τό ' Αρχαῖον ' Ελληνικόν Πνεῦμα», τῆς ' Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ», ὅπου ευρίσκεται πλήρης ανάλυσις τοῦ ἔργου καί τῶν θεωριῶν ΟΛΩΝ τῶν ἀρχαίων Ελλήνων Φιλοσόφων καί Συγγραφέων καί έκτεταμένη μελέτη περί τῆς Αρχαίας Έλληνικής Φιλοσοφίας καί τῶν ἐπιτευγμάτων της, μέ συστηματικήν ἀντιπαράθεσιν τῶν θεωριῶν τῶν ἀρχαίων καί τῶν θεωριῶν τῶν νεωτέρων Φιλοσόφων, ἐκ τῆς ὁποίας ἀποδεικνύεται ότι αὶ θεωρίαι τῶν νεωτέρων, ἡ εἶναι ἀπήχησις ἡ ἀντιγραφή καί πολλάκις διαστροφή τῶν θεωριῶν τῶν ἀρχαίων καί ἀπό τήν ὁποίαν ἀποδεικνύεται ὅτι τίποτε τό σοβαρόν ἢ μᾶλλον τό πρωτότυπον ἐπέτυχον νά δημιουργήσουν οὶ νεώτεροι. Ἐπίσης βλέπε καί

Ρομαίν Ρολλάν « Εμπεδοκλής ο Ακραγαντῖνος»

Πινδάρου, μετάφρασις Π.Γ. Λεκατσᾶ, ἔκδοσις Δημητράκου, ΄Αθῆναι 1938.

Επίσης βλέπε εἰς Πλάτωνα «Τίμαιον», «Κριτίαν», «Φαΐδρον», «Θεαίτητον», «Πολιτείαν» «Κρατύλον» και κυρίως εἰς «Γοργίαν» και «Φαίδωνα» (Κεφάλαιον ΝΗ΄) Λειψία 1829, και ἀνάλογα ἄρθρα τοῦ Τόμου «Τό `Αρχαῖον `Ελληνικόν Πνεῦμα», εἰς τήν `Εγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Πλάτωνος Συμπόσιον ὑπό Ἰωάν. Συκουτρῆ, ἔκδοσις Ἰωάν. Κολλάρου, 1934, καί. Εἰς ἸΑριστοτέλην «Μεταφυσικά» Ι, 3, 4, καί 12, 2 καί «Πολιτικά, Α, Β, Γ, Ε, καί «Ἡθικά Νικομάχεια» Κεφαλ. 1 καί 4 καί 5 καί 6 καί «Περί ψυχῆς» Ι, 5, «Περί Οὑρανοῦ» ΙΙ, 13, «Φυσικά» Ι, 4, καί «Μετεωρολογικά» ΙΙ, 7 καί «Φυσιογνωμικά» (εἰς ἐκδόσεις Λειψίας, 1829) καὶ Κ. Γεωργούλη ἸΑριστοτέλους «Πρώτη Φιλοσοφία» καί

Ξενοφῶντα «Κύρου 'Ανάβασις», «'Ελληνικά» καί «Συμπόσιον»

ΙΣΟΚΡΑΤΗ ὑπό Γουλ. Ντιντόλφι, Λειψία Τωϋμπνερ 1825.

Επικτήτου ἄπαντα Τόμοι 2, Α΄ Τόμος ΄Επικτήτου διατριβαί, κατ΄ ΄Αρριανόν, σελίδες 680 καί Β΄ Τόμος ΄Επικτήτου ΄Εγχειρίδιον, σελίδες 685-738 καί ΄Αποσπάσματα ΄Επι-

κτήτου, σελίδες 739-792. Εκδοσις (Τυπογραφεῖον TOMAS WOODWARD, Λονδῖνον 1741 (MDCCXLI).

Λογγίνου Διον. «Περί "Υψους» "Εκδοσις Λονδίνου Μ.DCCXXIV (1724).

Φιλόστρατον μεταξύ τῶν ὁποίων «Τά εἰς Τυανέα ᾿Απολλώνιον», «Βίοι Σοφιστῶν», «Ἡρωϊκός» «Νέρων» «᾽Επιστολαί» «Εἰκόνες» κ.τ.λ. (Ἦξος ΤURICI, 1844-1846).

«Συγγραφεῖς Έρωτικῶν λόγων» (Τόμος ΙΙ) Αντωνίου Διογένους «Τῶν ὑπέρ τήν Θούλην ἀπίστων», ἔκδοσις Λειψίας Τώϋμπνερ» 1855.

Έλληνες Ρήτορες, υπό Λεονάρδου Σπένγκελ, Λειψία Τωϋμπνερ 1853.

ΑΝΤΗΟLOGIA GRAECA ὑπό HUGO STADTMUELLER, Λειψία Τωϋμπνερ, 1845. Βιργιλίου «Αἰνειάς» βιβλία 4 καί κυρίως βλέπε «Σημειώσεις» εἰς βιβλία Α. (α, β, γ) καί «Ύποσημειώσεις» εἰς βιβλία Α, Β, Γ, Δ, Έκδοσις Ἰωαν. Νοτάρη, ἐκ τοῦ Λατινικοῦ, ᾿Αθῆναι 1890). Ἐπίσης βλέπε

Πλωτίνου «Αι Έννεάδες» (είσαγωγή, σελίδες 4-40)

Πρόκλου «Φυσική» καί σχόλια εἰς «Τίμαιον» Πλάτωνος, ἐπίσης Πρόκλου «Πλατωνική Θεολογία» (ἐκδόσεις Λειψίας Τωϋμπνερ) καί «Στοιχείωσις Θεολογική» (ἔκδοσις Οξφόρδης 1963, μέ μετάφρασιν εἰς τήν Ἑλληνικήν (Ἐκδόσεις «Πολύτυπο»).

Τάκιτος υπό C. CORNELLI, Εκδότης CAROLI HALMII, Λειψία Τωϋμπνερ (1856). 'Αθ. Σταγειρίτου «'Ωγυγία» Τόμος Δ, σελίς 45 (ἔκδοσις Βιέννης 1818)

Φάλκε Ἰακώβου «Η ΕΛΛΑΣ» (ὁ βίος τῶν ἸΑρχαίων Ἑλλήνων) μετάφρασις Ν.Γ. Πολίτου ἔκδοσις ἸΑθήναι 1887.

ELISEE RECLUS "NOUVELLE GEOGRAPHIE, LA TERRE ET LES HOMMES" Έκδοσις Παρισίων 1877.

Πλουτάρχου «Συμπόσιον», «Περί άρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις», Ι, 3 καί «Ἡθικά» καί «Παράλληλοι βίοι». Ἐπίσης

«Τά Αργοναυτικά» τοῦ Απολλωνίου Ροδίου, (βιβλία ΙΙ καί ΙΙΙ, στίχοι 1192-1198 ἔκδοσις 1961 Ὁ Εφόρδης).

Είς Αρριανόν (βιβλίον Ε΄, κεφάλαιον Α, 4 καί κεφάλαιον Ε΄, 8 περί τοῦ ὅτι «ὁ ᾿Αλέξανδρος πολλά σημεῖα διαβάσεως τοῦ Διονύσου ἀπό τάς Ἰνδίας ἀνεῦρεν»).

Έπίσης βλέπε Φουρνούτου «Θεωρία περί τῆς τῶν θεῶν φύσεως» (σελίς 305 ἔως 365), Παλαιφάτου «Περί ᾿Απίστων Ἱστορίαι» (σελίς 227-269), Ἡρακλείτου «Περί ᾿Απίστων» (σελίς 285), εἰς ᾿Απολλόδωρον (ἔκδοσις Βιέννης 1804) καί

Φ. Σαλινιάκ «' Η ' Ιστορία τοῦ Τηλεμάχου» "Εκδοσις Βενετίας (' Ενετίησιν) 1803, ἤ «Αἰ τύχαι τοῦ Τηλεμάχου» καί

Παυσανίαν «Βοιωτικά», «Μεσσηνιακά», «' Αρκαδικά», «' Ηλειακά» καί «' Αττικά» (ἔκδοσις Λειψίας 1827),

Διοδώρου Σικελιώτου «Ἱστορική βιβλιοθήκη» (βιβλία Α΄, Γ΄ καί Ε΄),

' Αθηναίου «Δειπνοσοφισταί»,

Στοβαίου «Φυσικά» (Τόμος Α΄ σελίς 76) καί « Ανθολόγιον», Τόμος Β, 2, 3.

Στράβωνος «Γεωγραφικά» (βιβλία 3 καί 5 κυρίως) καί «Χρηστομάθειαι» (ἔκδοσις Κοραῆ, Παρίσιοι 1805).

Διονυσίου `Αλικαρνασσέως «Ρωμαϊκή `Αρχαιολογία» (βιβλίον Α), (ἔκδοσις Λειψίας Τώϋμπνερ 1840)

Ήρων ὁ `Αλεξανδρεύς, ὑπό Wilhelm Schmidt, 2 Τόμοι, Λειψία Τώϋμπνερ 1899. Hermanns Peter, Historicorum Romanorum (Fragmenta), Λειψία Τώϋμπνερ, 1883. `Ιωαν. Τζέτζη «Λυκόφρων» σελίς 275 (ἔκδοσις Ρώμης 1803),

« Ο Θησαυρός τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης» τοῦ Ἐρίκου Στεφάνου (Ἔκδοσις Μ.DLXXII 1572, Τόμοι 4).

Σουΐδα Λεξικόν, (5 Τόμοι) ἔκδοσις Λειψία Τώϋμπνερ 1827.

Σκαρλάτου Βυζαντίου «Λεξικόν τῆς Έλληνικῆς Γλώσσης ('Αθήναι 1907).

Λεξικόν τοῦ Λιττρέ (Εκδοσις Γαλλική 1894).

Ι. Πανταζίδη «΄ Ομηρικόν Λεξικόν», μετά παραρτήματος Μιλ. Κωνσταντινίδη, ἔκδοσις ΄ Ιωαν. Σιδέρη.

Παύλου Καρολίδη «Καθολική ἥ Παγκόσμιος Ἱστορία«, ᾿Αθήναι 1894.

HERMAN DIELS «Προσωκρατικοί», έτέρα "Εκδοσις 1954.

EDVAR SCHURE «΄Η Γέννησις τῆς Τραγωδίας καί τά Ἑλευσίνια Μυστήρια». Victor Magnien «Τα μυστήρια τῆς Ἑλευσῖνος» Payot Paris 1938. Ferdinand Noack «ΕΛΕΥΣΙΣ» ἔκδοσις πραγματικά μνημειώδης (Βερολίνον - Λειψία 1927) συνοδευομένη ἀπό όλόκληρον Τόμον (ἱδιαίτερον) μέ σχεδιαγράμματα καί ἀναπαραστάσεις τῶν κτιρίων καί τῶν χώρων όλοκλήρου τοῦ ἱεροῦ συγκροτήματος.

- Δ.Ν. Γουδή «Τά μυστήρια τής 'Ελευσίνος» (1935) μέ σημαντικήν σχετικήν βιβλιογραφίαν, ἔργον εἰς τό όποῖον ἐπίσης ἐπισημαίνεται ἡ ἄκαρπος προσπάθεια διά τήν ἐρμηνείαν τῶν συμβολισμῶν καί τοῦ περιεχομένου τῶν Μυστηρίων.
- C. Schlymberger, «Βυζαντινή Ἐποποιΐα». Εκδοσις Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ 1905-1906.
- « Ἡ θεία Γραφή» (Παλαιά καί Νέα Διαθήκη) ἔκδοσις Μόσχας 1821 δαπάνη τῶν Ζωσιμαδῶν.
- ΄Η «Παλαιά Διαθήκη», ἔκδοσις Λειψίας, Μπρόκχάουζ 1880 εἰς τήν Ἑλληνικήν Τόμοι Ζ.
- «΄Η Παλαιά Διαθήκη» κατά τούς 70κοντα, έκ τοῦ ἐν Μόσχα πρωτοτύπου, μετατυπωθείσα φροντίδι τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος και ἐκδοθεῖσα εἰς ᾿Αθή-νας ὑπό Χ. Νικολαίδου Φιλαδελφέως τό φωμγ΄ (1843).
- « Η Καινή Διαθήκη» κατά την ἔκδοσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπιμέλεια Θ. Κουντουρᾶ, ἔκδοσις Μιχ. Σαλιβέρου ΄ Αθῆναι 1917.
- «' Η Καινή Διαθήκη» (Ταμεῖον τῆς ΄ Αγίας Γραφῆς) C.H. BRUDER, ἔκδοσις Λειψίας 1888, ἐπιμέλεια `Ελληνικῆς ἐκδόσεως, ἰερέως `Ιωάν. Κ. Διώτη, `Αθῆναι 1978.
- «' Η Παλαιά Διαθήκη» ὑπό τό φῶς τῆς Κριτικῆς, `Ιωάν. Κορδάτου, Ἔκδοσις Μπουκουμάνη 1973.

Αγγέλου Προκοπίου «ὁ Λαός τῆς Βίβλου», Αθῆναι 1959.

- «Πηδάλιον», τῆς ΄Ορθοδόξου ΄Εκκλησίας, περιέχον όλους τούς ἰερούς καί θείους Κανόγας, ὑπό Μοναχοῦ Νικοδήμου, ἔκδοσις 'Ιωάν. Νικολαΐδου, 'Αθῆναι 1908.
- «Τό βιβλίον τοῦ Ἐνώχ» (χαρακτηρισθέν ὡς ἀπόκρυφον) ὑπό Γρηγ. Κατσαρέα, ἔκδοσις Σπανοῦ, ᾿Αθῆναι 1973.
- «Τά `Απόκρυφα Εὐαγγέλια» ἔκδοσις Λειψίας 1853. Έχει γραφεῖ μέ βάσιν τούς σημαντικωτέρους Ἑλληνικούς καί Λατινικούς Κώδικας, ὑπό C. TISCHNDORF (ἐξεδόθη καί εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ὑπό τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Σπανοῦ τό 1972.

Π.Ν. Τρεμπέλα « Απολογητικαί Μελέται», ἔκδοσις Ζωή, Αθήναι 1930.

- «Τό Κοράνιον» μεταφρασθέν έκ τοῦ `Αραβικοῦ ὑπό Γερασίμου Ι. Πεντάκη καί ἐκδοθέν ὑπό `Ανέστη Κωνσταντινίδη, `Αθῆναι 1886.
  - «' Ο Μωάμεθ» τοῦ Οὐάσιγκτον Έρβεγκ, ἔκδοσις Ελευθερσυδάκη 1930.
- « Ο Βουδισμός» τοῦ PYS NTAIBINTS (μετάφρασις Β. Ρώτα, ἔκδοσις Ἑλευθερουδάκη 1931 ᾿Αθῆναι.

«Βραχμανισμός» βλέπε « Ινδικά» Δημ. Γαλανοῦ (Πρώτη μετάφρασις), ἔκδοσις Πανεπιστημίου `Αθηνῶν 1854.

ΤΑΟ Ι ΣΜΟΣ, ΚΟΝΦΟΥΚΙΣΜΟΣ, « Η Ιστορία τῶν Θρησκειῶν» τοῦ P.D. CHANTE-RIE DE LA SAUSSAYE μετάφρασις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Α. Δαλεζίου, ἔκδοσις Μιχ. Σαλιβέρου Αθῆναι 1924 καί ἀνάλογα ἄρθρα, εἰς τὴν Ἑγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

- «՝ Η Προϊστορική ΄ Ανθρωπότης» τοῦ Μ. HOLLEBECQUE 1928.
- «' Η ' Αρχαία ' Ινδική Μ. HOLLEBECQUE (1924).
- Oi 'Αρχαῖοι Αἰγύπτιοι GUSTAVE SEQUIER (1926).

DEGOUY CHALLAYE — LEROU VIDAUD - Κίνα, Ἰαπωνία, Θιβέτ, Κορέα (1925) καί ἀνάλογα ἄρθρα τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας «ΗΛΙΟΥ».

Παγκόσμιος Μυθολογία τοῦ Ρισπέν, Παγκόσμιος Μυθολογία τοῦ Ντεσάρμ,. Παγκόσμιος Μυθολογία τοῦ Ντυπρέ καὶ ΄Αθ. Σταγειρίτου «΄Ωγυγία», ΄Ελληνική καὶ Παγκόσμιος Μυθολογία καὶ Προϊστορία.

- Ν. Κοτζιᾶ «΄ Η ΄ Ιστορία τῆς Φιλοσοφίας» Τόμος Α΄ σελίδες 7-65 (1876). Ἐπίσης βλέπε
- Κ. Σάθα «Μνημεῖα Ἑλληνικῆς Ἱστορίας» (φωτοτυπική ἀνατύπωσις ὑπό Βασιλ. Γρηγοριάδη, Ἔκδοσις 1972, Τόμοι 9).
- Ακαδημαϊκά `Αναγνώσματα, Γεωρ. Ν. Χατζηδάκη, Τόμοι 2 ἔκδοσις Π.Δ. Σακελαρίου `Αθῆναι 1902 καί τοῦ ἰδίου «᾽Ιστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης» Ἐκδοσις 1915.
  - Wer.. JAEGER (παιδεῖα) μετάφρασις εἰς τήν Ἑλληνικήν ὑπό Γ. Βερροίου, ὅπου ὁ

- διάσημος Γερμανός Έλληνιστής χαρακτηρίζει τήν επίδρασιν τοῦ Ορφισμοῦ εἰς τήν Ελληνικήν Φιλοσοφίαν καί τήν Ηθικοθρησκευτικήν έξελιξιν, ως ἄλμα μετά τό 700 π.Χ. (σελίς 203).
- G. HEGEL «΄Η Φιλοσοφία τοῦ Πνεύματος (Φαινομενολογία καί ψυχολογία τοῦ Πνεύματος), Μετάφρασις εἰς τήν Ἑλληνικήν καί ἔκδοσις ΄Αναγνωστίδη, ΄Αθῆναι καί Κάντ. ΄Εμμ. «Προλεγόμενα» εἰς τήν Κριτικήν τοῦ καθαροῦ Λόγου. Μετάφρασις «οἴκου βιβλίου», ΄Αθῆναι καί
  - Θ. Καρλάϋλ «Οί "Ηρωες», ἔκδοσις Σαλιβέρου, 'Αθῆναι 1923.
- J.W.N. Sulliwan 'Limitations of Science', (Αἱ κατακτήσεις τῆς ΄ Επιστήμης γύρω ἀπό τά μεγάλα προβλήματα), ΄ Εκδοσις εἰς τήν ΄ Ελληνικήν ὑπό «Φίλοι τοῦ Βιβλίου», 1947. HENRY SCHLIEMANN (Σχλῖμαν), «΄ Η Τροία», ἔκδοσις Λονδίνου 1884 μέ ἄφθονον εἰκονογράφησιν, καί
  - MARTIN D. NILSSON 'THE MINDAN-MYCENAEAN, RELIGION, LUND 195,5
  - Έβανς, «Σκρίπτα Μινώα» καί τετράτομον ἔργον «Τά ἀνάκτορα τοῦ Μίνωος» καί Καββαδία «Προϊστορική Αρχαιολογία» καί «Ἱστορία τῆς Τέχνης» ἔκδοσις 1916 καί «Τό ἰερόν τοῦ ἀσκληπιοῦ» Ἐκδοσις ἀθῆναι 1960, καί
- Χρ. Τσούντα «Μυκήναι» καί ἡ μνημειώδης ἔκδοσις αί «Προϊστορικαί ᾿Ακροπόλεις Σέσκλου καί Διμηνίου» καί Ἡ Ἱστορία τῆς ᾿Αρχαίας Ἑλληνικῆς Τέχνης μετά ቻ75 εἰκόνων, ᾿Αθῆναι 1928.
  - Α.Π. Αραβαντινοῦ « Ασκληπιός καί Ασκληπιεία» Λειψία 1907.
- Ίακώβου Θωμοπούλου τό κλασικόν ἔργον του «Πελασγικά», Έκδοσις 1912 καί `Ανδ. Α. Παπαγιαννοπούλου - Παλαιοῦ «'Αρχαῖαι 'Ελληνικαί 'Επιγραφαί»,
- Σπύρου Μαρινάτου « Ο Αρχαῖος Κρητικός Πολιτισμός», ἔκδοσις Ξεν. Ε. Στεργιάδου, 1927.
- Δημ. Θεοχάρη «Νεολιθική Ἑλλάς» καί «Τά προϊστορικά θεμέλια τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ», εἰς ἙΑρχαιολογικά ἘΑνάλεκτα ἙΑθηνῶν, τόμος ΙΙ. Ἐπίσης βλέπε Βέντρις καί Τσάγκουϊκ «Μυκηναϊκά κείμενα» (1956) καί «Ἡ Γραμμική γραφή Β» τοῦ Τσάντγουϊκ, (ἙΑθῆναι 1963)
  - `Αντιναυάρχου Π.Ε. Κώνστα «`Η Ναυτική `Ηγεμονία τῶν Μυκηνῶν» καί
- «Η προέλευσις τῶν Ἑλλήνων» τοῦ Ἁρ. Πουλιανοῦ, καί «Ἡ καταγωγή τῶν Κρητῶν» τοῦ ἰδίου.
  - «' Ο Αἰγαῖος Πολιτισμός» τοῦ Γκλότζ,
- Λεονάρδ Γούλλεϋ «Αἱ ἀνασκαφαί εἰς τήν Οὔρ» καταγραφή ἐργασιῶν δώδεκα ἐτῶν» (εἰς Μεσοποταμίαν ἀπό τό 1920-1932).
- ANDRE PARROT 'SUMER' Έκδοσις CALLIMARD, 1960 καί νεωτέρα ἕκδοσις 1981. ANDRE PARROT 'ASSUR', Νέα ἔκδοσις CALLIMARD 1969.
- KURT BITTEL, 'LES HITTITES', ἔκδοσις CALLIMARD 1976, (νέα ἔκδοσις) καί ὑπό LOUIS DELAPORTE, 'LES HITTITES', μέ 34 φωτογραφίες, ἔκδοσις L' EVOLUTI-ON DE L' HUMANITE, Παρίσι 1936 καί
  - 'LES TRESORS de BABYLONE, ἔκδοσις PRINCESSE, Παρίσι 1981.
  - RENE DUSSAUD, LES CIVILISATIONS PREHELLENIQUES, PARIS 1914.
- ED. SCHURE «Οι Μεγάλοι Μῦσται», Ἑκδότης ᾿Αργύρης Παπαζήσης, ᾿Αθῆναι 1940.
  - «Οἱ ᾿Αρχιμεταλλουργοί τοῦ Πόντου» τοῦ Γερ. Κανδηλάπτου καί
- « Ατλανταῖοι οἱ Πρωτοπόροι τῆς Εὐρώπης», τοῦ Βασ. Τσιτσίμπαση μέ ἀρκετές πληροφορίες διά τάς τελευταίας σημαντικάς Αρχαιολογικάς ἀνασκαφάς τῶν Σοβιετικῶν, μετά τό 1950, εἰς τάς περιοχάς τοῦ Εὐξείνου Πόντου.
  - «' Η Μινωϊκή Γραφή» τοῦ Κων. Κτιστοπούλου καί
  - «' Ανθολογία άρχαίων κειμενων» Εὐαγ. Σταμάτη.
  - ' Απολλωνίου Κωνικά, ύπό Εύαγ. Σταμάτη, ' Αθῆναι 1975.
  - Διοφάνους 'Αριθμητικά, ὑπό Εὐαγγέλου Σταμάτη, 'Αθῆναι 1963.
- Εὐκλείδου Στοιχεῖα, 5 Τόμοι, ὑπό Εὐαγγέλου Σταμάτη, ἔκδοσις Λειψίας Τωϋμπνερ 1969.
  - Εύαγ. Σταμάτη, Εὐκλείδου Γεωμετρία, `Αθῆναι 1958 καί

Στοιχεῖα Εὐκλείδου I.L. HEIBERG, Τόμοι 9, Εκδοσις Λειψία Τωϋμπνερ 1883, καί ἐπίσης βλέπε

Εὐαγ. Σταμάτη, «"Απαντα τοῦ 'Αρχιμήδους», ἔκδοσις 'Αθηνῶν.

«Μακεδονία καί Μακεδόνες» τοῦ ' Αντ. Κεραμοπούλου,

«΄ Η Πλαστογράφησις τῆς Ἱστορίας τῆς Μακεδονίας», ὑπό Ν.Κ. Μάρτη, ΄ Αθῆναι 1983.

Βασιλ. Βέλλα «Λόγοι κατ' Απίωνος (α΄ β΄) ἔκδοσις Παπύρου 1938.

Γιάννη Φουράκη «Ἑβραῖοι: Οἱ Πλαστογράφοι τῆς Ἱστορίας» Ἐκδόσεις Γραμμή

« Η καταγωγή τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων» τοῦ Παν. Γυόκα,

VOYAGE DÚ JEUNE ANACHARSIS EN GRECE, PAR.J.J. BARTHELEMY, CHEZ FIRMIN DIDOT, PARIS 1843, συνοδευόμενον ἀπό τόν ἐκδοθέντα εἰς τήν Βιέννην Γεωγραφικόν "Ατλαντα τό 1837.

Αλφρέντ καί Μωρίς Κρουαζιέ, «'Η 'Ιστορία τῆς 'Αρχαίας 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας», "Εκδοσις 'Αθηνῶν Παπύρου 1938.

ALBIN LESKY «Ἡ Ἱστορία τῆς Ἁρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας», μετάφρασις Γ. Τσοπανάκη, Ἑκδοσις Θεσσαλονίκη 1964, καί

HERMAN BENGTSON «Ἡ Ἱστορία τῆς Ἁρχαίας Ἑλλάδος», ἔκδοσις εἰς τήν Ἑλληνικήν «Μέλισσα».

'Αλεξάνδρου Ραγκαβή «Λεξικόν τῆς 'Ελληνικῆς 'Αρχαιολογίας.

Δ. Θερειανοῦ «' Αδαμάντιος Κοραῆς (Τεργέστη 1889).

`Αδαμαντίου Κοραῆ «Πρόδρομος 'Ελληνικῆς βιβλιοθήκης» Παρίσιοι, 'Εκδοσις Φιρμινίου Διδότου, (DIDOT), περιέχων καί Κλαυδίου Αἰλιανοῦ τήν «Ποικίλην 'Ιστορίαν» καί τά σωζόμενα 'Ηρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ καί Νικολ. Δαμασκηνοῦ ('Εκδόσεις δαπάνη τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμαδῶν).

΄ Αδαμ. Κοραή ΄ Επιστολαί ἐκδοθεῖσαι εἰς ΄ Αθήνας τό 1885 ἐπιμελεῖα Νικ. Μ. Δαμαλᾶ (1805).

Τό `Αργος διά μέσου τῶν αἰώνων» τοῦ Γερ. Ζεγκίνη καί τήν ἐνδιαφέρουσαν μελέτην τοῦ

Σ. Λίβα «΄Η Αἰγηῖς», έμπεριστατωμένη μελέτη μέ πλεῖστας ἀναφοράς εἰς τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ» (Τόμος «ΕΛΛΑΣ»).

«΄Η Ιστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους» Κ. Παπαρηγοπούλου, ἔκδοσις Ανέστη Κωνσταντινίδη Αθῆναι 1886 (Πρώτη ἔκδοσις Τόμοι 5) καί νεωτέρα 5η ἔκδοσις ἐπιμέλεια Παύλου Καρολίδη Τόμοι 9 μετά προσθηκῶν καί σημειώσεων καί μέ πλήρη κατάλογον Ἑλλήνων καί ξένων συγγραφέων πού ἔγραψαν Ἑλληνικήν Ιστορίαν ἤ σχετικάς μονογραφίας, εἰς τόν τελευταῖον Τόμον τοῦ ἔργου.

Καί ἐπίσης βλέπε τό «ΕΛΛΑΣ», Τρεῖς Τόμοι, δηλαδή ἡ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν ἀπωτάτην ἀρχαιότητα μέχρι τῶν ἡμερῶν μας (1982), ἔκδοσις τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» μὲ πλουσιωτάτην εἰκονογράφησιν.

«΄ Η ΄ Ιστορία τῆς Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας», ὑπό Ν. Καραμειζινοῦ (μετάφρασις Κ. Κροκιδᾶ) ΄ Αθῆναι 1856 ἔκδοσις Χ. Νικολαίδου - Φιλαδελφέως Τόμοι 12, καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τήν ἱΕγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ή Ιστορία τῆς `Οθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ὑπό Ί. Χάμμερ (μετάφρασις Κ. Κροκιδᾶ), ἔκδοσις Χ.Ν. Φιλαδελφέως ΄Αθῆναι 1844, Τόμοι 6, καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τόν Τόμον «Λαοί τῆς ΄Ανατολῆς» τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ή Ίστορία τῆς Γαλλίας, ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί.

΄Η Ἱστορία τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ὑπό F. Mignet και A. Mathiez 1876.

«' Η ΄ Ιστορία τῆς ΄ Ιταλίας», μέ ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τήν ΄ Εγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Ή Ίστορία τῆς Αγγλίας Μακώλεϋ, μεταφρασθεῖσα ὑπό Ἐμ. Ροΐδη, ἔκδοσις βιβλιοθήκης Μαρασλῆ 1908 Τόμοι 6 καί Ἱστορία τῆς Αγγλίας Αντρέ Μωρουᾶ ἔκδοσις Αθῆναι 1954, καί ἀνάλογον ἄρθρον εἰς τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Η Ἱστορία «Τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν» τῆς Ἁμερικῆς ὑπό Μπραντόν (μετάφρασιν Σ. Καραβία) ἔκδοσις Ἁθῆναι 1930, καί ANDRE MAUROIS «Ἡ Ἱστορία τῶν Ἡνω-

μένων Πολιτειῶν», "Εκδοσις Ν. Ύόρκης 1943, καί άνάλογον ἄρθρον εἰς τήν Εγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

Παναγ. Κανελλοπούλου «΄ Η ΄ Ιστορία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πνεύματος», "Εκδοσις «Οἰ Φίλοι τοῦ Βιβλίου» καί βιβλίον του «ὁ Κάρλ Μάρξ».

- « Ελληνικός Πολιτισμός και η έξελικτική του πορεία» τοῦ Ἑλευθερίου Πρόκου, Ἡ σχέσις τῶν Μεσσηνίων πρός τοὺς Ἡθηναίους και τοὺς Ἡωνας» τοῦ Παν. Γεωργούτζου (Ἡνάτυπον ἀπό τό περιοδικόν «Πλάτων» 1980)
  - «΄Ο Ἡρόδοτος είς τήν Αἴγυπτον» τοῦ Ἰωσήφ Βόγκ,
- «Τό πρῶτον κινοῦν ἀκίνητον κατ ΄ Αριστοτέλην» καί «Αἰ περί χρόνου ἀντιλήψεις τοῦ ΄ Αριστοτέλους». ΄ Εμπεριστατωμένη μελέτη τῆς Χριστίνας Κ. Ζήση.
- « Ἡ Γεωγραφική Ἐνότης του Ελληνικοῦ Μεσογειακοῦ χώρου» τοῦ Ἁλεξ. Σίνου, (Τόμος Α σελίδες 94-95 και Τόμος Β σελίδες 179-182 κ.λ.)
  - «' Η 'Ιστορία τῆς Γορτυνίας» τοῦ 'Ιωάν. Κουτσούκου. 'Επίσης τοῦ
- Σ.Β. Σεράμ (C.W. CERAM) «Θεοί, Τάφοι καί Σοφοί», "Εκδοσις καί εἰς τήν 'Ελληνικήν ('Αθήναι Γεμετζοπούλου), μέ θαυμασίαν ἀνάλυσιν τῶν ἀνασκαφῶν καί τῶν ἐρευνῶν τῶν ἀρχαιολόγων εἰς ὅλας τάς περιοχάς τοῦ Κόσμου.

Φουριώτη ΄ Αγγέλου «Προομηρικοί ποιητές» (Λῖνος - ἀποκαλυπτική μελέτη διά τάς διαστροφάς καί παραποιήσεις τῶν ξένων, ἐπί προσώπων τῆς Προϊστορίας.

Μίνας Ζωγράφου «'Αμαζόνες» (ἔκδοσις είς τήν Γαλλικήν 'Αθῆναι 1972).

Ἐπίσης βλέπε εἰς Cambridge, Ancient Τόμος V, 10 σελίς 103 καί

Θόρ Χάγερνταλ «Τό Κόν-τίκι» καί Σάβα Γεωργίου «Τό Ταξεῖδι τῆς Χαρᾶς» καί τό ταξεῖδι τῆς Ίαπωνίδος "Αλις 'Ο Τσούγκ Χάγκερ, ἡ ὁποία τό καλοκαῖρι τοῦ 1984 εἰς διάστημα 78 ἡμερῶν καί μέ σκᾶφος 9 μέτρων διέπλευσε μόνη καί εἰς ἡλικίαν 63 ἐτῶν τόν Εἰρηνικόν 'Ωκεανόν, ἀπό τόν "Αγιον Φραγκῖσκον εἰς τἡν Καγκοσίμα τῆς Ίαπωνίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι μέ πρωτόγονα μέσα διαπλέονται καί σἡμερον οί 'Ωκεανοί.

Καί κυρίως βλέπε «΄ Αρχαίους "Ελληνας Γεωγράφους» (ἔκδοσις Βιέννης 2 τόμοι, 1804-1808). Καί μεταξύ αὐτῶν (εἰς Α΄ Τόμον) «Περίπλους» Σκύλακος Καρυανδρέως, έπί Δαρείου, σελ. 7-109, `Ανωνύμου «Εὐξείνου Πόντου καί Μαιώτιδος λίμνης έξερεύνησις», σελ. 111-139, 'Αγαθημέρου τοῦ "Ορθωνος «Περί παλαιῶν γεωγράφων» σελ. 141-190, ΄Αγαθαρχίδου «Περίπλους Έρυθρᾶς Θαλάσσης», σελ. 193-258, ΄Ανωνος, Καρχηδονίου Βασιλέως «Περίπλους» σελ. 260-267, Αρριανοῦ «Περίπλους Εὐξείνου Πόντου» σελ. 270-333, Νεάρχου «Παράπλους» σελ. 337-373, Μαρκιανού ΄Ηρακλεώτου «Περίπλους» σελ. 374-454 -(ἔνθα καί περιγραφή ἄγνωστος μέχρι τῆς ἐποχῆς του, (380 μ.Χ.) περί Ἰνδικῆς πέραν τοῦ Γάγγου καί περί Σινῶν (Κινέζων) μέ διερεύνησιν τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῆς Κίνας, ἐκτάσεως 2650 σταδίων, ἀπό σελ. 408-453). - `Αρτεμιδώρου τοῦ Εφεσίου, «Τεμάχια τῆς Επιτομῆς τῶν 11 βιβλίων του» ἀπό σελίδος 455-476), «Μαρτυρίαι καί Τεμάχια» Μενίππου Περγαμηνοῦ σελ. 455-456, Δικαιάρχου «Βίος Ἑλλάδος» σελ. 479-504, Ἱσιδώρου Χαρακηνοῦ «Παρθικοί σταθμοί» σελ. 507-513, Σκύμνου τοῦ Χίου «Περιήγησις» σελ. 516-556, Πλουτάρχου «Περί ποταμῶν καί ὄρων ἐπωνυμίας» σελ. 557-605, «Χρηστομάθειαι» ἐκ τῶν τοῦ Στράβωνος «Γεωγραφικῶν» (μέγιστον μέρος τῶν βιβλίων τοῦ ὁποίου ἔχουν ἀπωλεσθῆ) σελ. 609-812.

Καί Β΄ τόμος ἔκδοσις Βιέννης, 1808, περιέχων Διονυσίου «Οίκουμένης Περιήγησις», μετά τῶν παρεμβολῶν τοῦ Εὐσταθίου, ἀπό σελ. 6-262 (ὅπου ὑπάρχουν ἀπειροι καί λεπτομερέστατοι πληροφορίαι περί Αρχαιοελλήνων καί Πελασγῶν εἰς ὑποσημειώσεις, ἀπό σελ. 6-192 καί έφεξῆς). Αρριανοῦ ἡ μᾶλλον 'Ανωνύμου «Περίπλους Εὐξείνου Πόντου» (ἐτέρου Γεωγράφου συγγραφέως ἀγνώστου) σελ. 266-276, Πτο μαίου «Κανών ἐπισήμων πόλεων περί 'Αραβίας καί τῶν 'Αστερισμῶν ἔκθεσις» σελ. 279-392, 'Ανωνύμου «Παράφρασις εἰς τήν Διονυσίου Περιήγησιν», μέ παρεκβολάς καί ἀποσπάσματα γεωγραφικά», σελ. 393-530 καί 'Αμπούλ Φεδά 'Ισμαήλ 'Αραβος βασιλέως 'Απαμείας «ἐκ τῶν γεωγραφικών πινάκων».

"Απαντα τά άνωτέρω ἔργα τῶν ἀρχαίων Γεωγράφων περιέχουν ἀφάνταστον πλοῦτον πληροφοριῶν, περί τῶν παραδόσεων καί περί τῶν κινήσεων τῶν 'Αρχαιοελλήνων, τῶν Πελασγῶν καί τῶν 'Ελλήνων κατά τήν Προϊστορικήν περίοδον εἰς τήν Μεσόγειον, τόν Εὐξεινον Πόντον, τήν 'Αραβικήν καί 'Ερυθράν θάλασσαν, τήν 'Ινδικήν καί Κινεζικήν θάλασσαν, τόν 'Ατλαντικόν 'Ωκεανόν καί πέραν αὐτῶν πρός τήν 'Αμερι-

κήν, τάς όποίας πληροφορίας οἱ ξένοι δῆθεν σοφοί ἐρευνηταί σκοπίμως ἡγνόησαν, ὅπως φαίνεται ἀπό τά ἔργα των, πού εἰναι κενά ἀπό παρομοίας πηγάς, πλήν ἐλαχίστων περιπτώσεων, ἐνῶ ἐγνώριζον καί γνωρίζουν, ὅτι οὐδεμία παράδοσις, καί οὐδεμία Ἱστορία, οὐδενός Λαοῦ, περιέχει ἤ παρέχει τόσον ἀπίστευτον πλοῦτον πληροφοριῶν.

Εξ΄ ἴσου ὄμως σημαντικόν ἔργον τό όποῖον περιέχει τεράστιον πλοῦτον πληροφοριῶν, διά τήν ζωήν καί τήν δρᾶσιν τῶν Προϊστορικῶν Ἑλλήνων, καί ὅλων τῶν ἄλλων άρχαίων Λαῶν, εἴναι ἡ πεντάτομος «˙Ωγυγία» τοῦ ˙Αθαν. Σταγειρίτου, καθηγητοῦ τῆς Έλληνικής γλώσσης είς τήν Ακαδημίαν τῶν Ανατολικῶν γλωσσῶν τῆς Βιέννης. μεταξύ τοῦ 1796 καί 1820. Τό πεντάτομον αὐτό καί καταπληκτικόν ἔργον, συνετάχθη καί έξεδόθη μέ τήν συνεργασίαν τοῦ περιφήμου βιβλιοθηκαρίου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βιέννης Χάαζε καί τοῦ ᾿Αδαμαντίου Κοραῆ. Περιέχει δέ - ὅπως ἀναγράφεται εἰς τά περιεχόμενα έκάστου Τόμου, ὅπως καί εἰς τά περιεχόμενα τοῦ Ε΄ τόμου τοῦ ἔρνου – Ἱστορίαν ὅλων τῶν ἹΑρχαιοτάτων ἹΕθνῶν, ἥ τῶν δύο πρώτων αἰώνων, τοῦ «' Αδήλου» καί τοῦ «' Ηρωϊκοῦ» τήν 'Ιστορίαν τῆς Κοσμογονίας, Θεογονίας, τήν ἀρχήν καί πρόοδον τῆς Εἰδωλολατρίας καί πάσης κτιστολατρείας, τάς Ἱεροπραξίας, Ἱεροσκοπίας. Μυθολονίαν Πληρεστάτην (σημείωσις: οὐδεμία ἀπό τάς γνωστάς ἀτελεστάτας Ξένας καί 'Ελληνικάς Μυθολογίας Ρισπέν, Ντεσάρμ Ντυπρέ καί ἄλλων, δύναται νά συγκριθή με αὐτήν τήν λεπτομερεστάτην Μυθολογίαν) περί θεῶν καί ἡΗρώων, με γενεαλογίας σαφηνιζομένας, διά τῆς Ἱστορίας καί `Αλληγορίας, Τάς Τελετάς, τούς ΄ Ανώνας, τά Μαντεῖα καί θεογονίας ὄλων τῶν ἀρχαίων ΄ Εθνῶν τῆς ΄ Ανατολῆς, τῆς Εὐρώπης καί τῆς `Αμερικῆς «καί πάντα τά συμβεβηκότα, συμβάντα καί ἔθιμα τῶν Λαῶν, πρός πληρεστέραν γνῶσιν (κατανόησιν καί ἐκμάθησιν) τῆς ΄Αρχαιολογίας καί κατάληψιν (κατανόησιν) τῶν ἀρχαίων Ποιητῶν καί Συγγραφέων».

Πρόκειται περί πνευματικοῦ ἔργου ἀνεκτιμήτου άξίας καί χρησιμωτάτου εἰς οἰονδήποτε Ἰστορικόν καί ἐρευνητήν. Ἐπίσης πρέπει νά προστεθή πρός γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐρευνητῶν, ὅτι εἰς τό τέλος τοῦ Ε Τόμου τῆς «ἸΩγυγίας» περιέχεται κατ΄ Αλφαβητικήν σειράν καί τάξιν πίναξ «Κυρίων ὀνομάτων (σελίς 385-476) «Πίναξ Πραγματικός» (ὀνομάτων μέ ἐρμηνείας, σελίς 477-514) Πίναξ Γεωγραφικός (σελίς 515-549) Πίναξ ὀνομάτων ὄλων τῶν ᾿Αρχαίων ᾿Αθλητῶν (σελίς 550-558) Πίναξ Τεχνητῶν (σελίς 559-563) Πίναξ τῶν ἐν τῶ κειμένω ἀναφερομένων Συγγραφέων (σελίς 564-571) καί Πίναξ τῶν ἀναφερομένων εἰς τάς ὑποσημειώσεις Ἑλλήνων καί ξένων Συγγραφέων (σελίς 572-576).

Καί τό ἔργον αὐτό, ὅπως καί οἱ δύο Τόμοι τῶν Αρχαίων Ελλήνων Γεωγράφων, πού ἀναφέρονται ἀνωτέρω, εἰς αὐτήν τήν βιβλιογραφίαν, δέν ἐξεδόθησαν ποτέ εἰς τήν Ελλάδα. Έξεδόθησαν κατά τά ἔτη 1804-1820 μόνον εἰς τήν Βιέννην, καί δέν εἶναι ἄσκοπον νά λεχθῆ, ὅτι ἀγνοοῦνται, πλήν ἐλαχίστων ἴσως, ἀπό τούς Ἑλληνας διανοουμένους καί πνευματικούς ἡγέτας, ἰδίως τούς σημερινούς, ἀφοῦ εἰς κανένα ἔργον τους μέχρι σήμερον καί εἰς καμμίαν βιβλιογραφίαν τους, δέν ἀναφέρονται αὐτά τά ἔργα, ὅπως καί ἄλλα πολλά, πού περιέχονται εἰς αὐτήν τήν βιβλιογραφίαν καί τά ὁποῖα εἶναι σχετικά μὲ τήν Προϊστορίαν.

Αλλά χειροτέραν τακτικήν ἡκολούθησαν καί ἀκολουθοῦν καί ὼρισμένοι σύγχρονοι Ελληνες δῆθεν συγγραφεῖς, ὁπαδοί τοῦ Ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ καί τῶν θεωριῶν τοῦ Μάρξ, αὶ ὁποῖαι ἔχουν ξεπερασθεῖ σήμερον (1984) εἰς ὁλας τάς ἐλευθέρας χώρας τῆς Εὐρώπης καί τήν Αμερικήν, ὁπου ἡ ἐλευθερία τῆς ἐκφράσεως καί τῆς δράσεως τῶν ἀτόμων, τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἀδέσμευτός, καί ἡ ἄνοδος τῆς νέας δεξιᾶς εἶναι ἑσχάτως ἐμφανής καί ἔχουν ἐγκαταλειφθῆ καί εἰς τήν Μέκκαν τοῦ Κομμουνισμοῦ, τήν Ρωσίαν, (βλέπε καί βιβλίον μου «Τό Έγκλημα τῆς Ἐπιστήμης»), οἱ ὁποῖοι αὐθαιρέτως, χωρίς καμμίαν βιβλιογραφίαν καί μέ πλήρη περιφρόνησιν πρός τά ἀρχαῖα κείμενα, τάς ἀρχαιολογικάς διαπιστώσεις καί ἀνακαλύψεις, διότι τάς ἀγνοοῦν οἱ ἀμαθέστατοι, ἐξακολουθοῦν νά τραυλίζουν τάς κονιορτοποιηθείσας πρό πολλοῦ παλαιάς θεωρίας περί Ἱνδοευρωπαίων, ποῦ, ἡλθον καί κατέκτησαν τήν Ἑλλάδα καί ἄλλα ἀσύστατα ψευδολογήματα καί μυθεύματα ἀσύστολα καί ἀστήρικτα περί Μακεδόνων ποῦ δέν εἶναι Ἑλληνική φυλή, ὅτι ὁ Μέγας ᾿Αλέξανδρος ἦτο Σλαῦος καί ἄλλες ἀθλιότητες συναγωνιζόμενοι εἰς τοῦτο, ἡ ἐπηρεαζόμενοι ἀπό τάς ἀνθελληνικάς δημοσιεύσεις τοῦ περιβοήτου ἰδρύματος Δραγάν, αἱ ὁποῖαι δημοσιεύονται ἐσχάτως καί

είς τήν Εύρώπην (Γαλλίαν), τάς Η.Π.Α., τόν Καναδᾶν καί τήν Αύστραλίαν, είς διαφόρους έφημερίδας καί βιβλία, χωρίς καμμίαν συστηματικήν καί έντονον άντίδρασιν τῆς Έλληνικῆς Κυβερνήσεως ἤ τῶν ἀρμοδίων πνευματικῶν ἡγετῶν, (βλέπε καί βιβλίον μου «΄ Η ΄ Αληθινή Προϊστορία») ὅπου ἐκμηδενίζονται κατά τρόπον συντριπτικόν, μέ στοιχεῖα ἀδιάσειστα, τά παραμύθια τῶν ἀδιόρθωτων ἤ ἀμαθεστάτων αὐτῶν ΄ Ελλήνων, δῆθεν συγγραφέων).

Πέραν ὄμως τῶν ἀναφερομένων ὑπό τῶν ἀνωτέρω ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, φαίνεται ότι, οι Προϊστορικοί Ελληνες είχον κατευθυνθή καί πρό τοῦ Κολόμβου φυσικά είς τήν βόρειον καί Νότιον `Αμερικήν. Καί περί αὐτῶν βλέπε καί τευχίδιον Γερασίμου Κολαϊτου πλοιάρχου «' Οδυσσέως Περίπλους» (ἐκδοθέν εἰς ' Ιθάκην καί είς τήν 'Αγγλικήν τόν 'Ιούνιον τοῦ 1958) καί είς τό βιβλίον τῆς 'Ενριέττας Μέρτζ «The Wine Dark Sea» (ἔκδοσις Σικάγου 1965). Τό βιβλίον εὐρίσκεται καί εἰς τήν 📑 θνικήν βιβλιοθήκην και τήν βιβλιοθήκην τῆς Αρχαιολογικῆς Έταιρείας Αθηνῶν, ἐάν δέν έχει έξαφανισθεί! Υπό τῆς Μέρτζ άναφέρεται ἡ περιπλάνησις τοῦ 'Οδυσσέως είς τήν Βόρειον 'Αμερικήν, καί (περί τῶν κινήσεων τοῦ οποίου παραθέτομεν καί είδικούς χάρτας, δημοσιευθέντας διά πρώτην φοράν, είς τόν Α΄ Τόμον, σελίδες 48-49, τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας του «ΗΛΙΟΥ», κατόπιν εὐγενοῦς ἐκχωρήσεως αὐτῶν ύπό τῆς συγγραφέως). Ἡ ἰδία δέ ὑποστηρίζει καί ἀποδεικνύει βάσει τῶν ἀστρονομικῶν πληροφοριῶν, πού περιέχονται εἰς τά «' Αργοναυτικά» ' Απολλωνίου τοῦ Ροδίου. ότι και οι 'Αργοναύται πρό του 'Οδυσσέως μετέβησαν είς τήν Νότιον 'Αμερικήν φθάσαντες καί εἰσχωρήσαντες εἰς τήν ξηράν μεταξύ των συνόρων Βραζιλίας καί Ούρουγουάης, ὅπου εὐρέθησαν καί πινακίδες μέ έλληνικά γράμματα, τρεῖς ἐκ τῶν όποίων καί δημοσιεύονται, κατά παραχώρησιν τῆς ίδίας συγγραφέως είς τόν Α΄ Τόμον σελίδες 48-19 τῆς Έγκυκλοπαιδείας του «ΗΛΙΟΥ» καί εἰς τό παρόν βιβλίον.

Η Μέρτζ άναφερει μάλιστα καί άρκετάς πόλεις τῆς Βραζιλίας, πού καί σήμπρον έχουν άρχαῖα 'Ελληνικά όνόματα καί περιπτώσεις άνευρέσεως είς τάς 'Ηνωμένας Πολιτείας τῆς `Αμερικῆς ἀρχαίων κτισμάτων, πού ἐπρόδιδον παναρχαίαν `Ελληνικήν προέλευσιν καί επίδρασιν καί τά όποῖα κατέστρεψαν αὶ Κυβερνητικαί Ύπηρεσίαι. (σχετικῶς βλέπε τό βιβλίον μου «΄ Η ΄ Αληθινή Προϊστορία» καί εἰς τό βιβλίον «ΑΤΛΑΝ-ΤΙΣ» τῆς Ενρ. Μέρτζ ἔκδοσις Σικάγον 1974) ὅπου λεπτομερέστερον ἐκτίθενται ὄλα τά άνωτέρω), ένῶ ὁ Τσάρλς Μπέρλιτζ εἰς τό βιβλίον του «Μυστήρια ἀπό Κόσμους ξεχασμένους» (σελίς 282) - τό βιβλίον έγγράφη μέ τήν συνεργασίαν 20 ξένων γνωστῶν έπιστημόνων - παραθέτει λέξεις Έλληνικάς, αύτουσίας πού περιέχονται είς τήν γλῶσσαν τῶν Χαβανέζων. `Από πολλάς δέ φωτογραφίας καί πληροφορίας πού δημοσιεύει είς τό βιβλίον του, μεταξύ τῶν σελίδων 64-65, 160-161 καί 240-241, (σύνολον 32 φωτογραφιῶν) ὁ πειρασμός παρακινεῖ τόν μελετητήν νά ὑποθέση, ὅτι καί οἱ ἀγνώστου προελεύσεως άρχαῖοι `Αμερικανικοί πολιτισμοί τῶν `Ατζέκων, τῶν "Ιγκας καί τῶν Μάγυας, προῆλθον καί ἐδημιουργήθησαν ἀπό Μεσογειακάς κυρίως ἐπιδράσεις, öπως βεβαιώνουν καί ό Μπέρλιτζ καί ή Μέρτζ. Καί ἐπειδή κανένας ἄλλος ἀρχαῖος Λαός, πλήν τῶν `Αρχαοελλήνων, τῶν Κυκλαδιτῶν, τῶν Μινωϊκῶν καί τῶν Μυκηναίων, καί τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἱστορικῆς περιόδου, δέν είχεν ἐπιδοθῆ εἰς τήν ναυσιπλοΐαν, κατά την Προϊστορικήν αὐτήν περίοδον, οὐδόλως ἀποκλείεται, μετά τούς ' Αργοναύτας καί τόν 'Οδυσσέα ή καί πρό αὐτῶν καί ἄλλοι τολμηροί Ελληνες θαλασσοπόροι, ἄγνωστοι εἰς ἡμᾶς, παρασυρόμενοι ἀπό «τό Γκόλφ-Στρήμ» νά ἔφθασαν εἰς τήν ' Αμερικήν, προσελκυόμενοι καί από πληροφορίας παλαιοτέρων, διά τόν ἄφθονον χρυσόν «Τό χρυσόμαλον δέρας» - τό όποῖον καί ἡ Μέρτζ τοποθετεῖ εἰς τήν Νότιον ᾿Αμερικήν - καί τάς πολυτίμους πέτρας πού ὑπῆρχον καί ὑπάρχουν καί σήμερον (1984) ἐκεῖ. όπως ήτο καί ή πραγματικότης καί όπως άπεδείχθη καί άπό τήν λεηλασίαν καί τήν πλουσίαν λείαν πού άπεκόμισαν, οί πρῶτοι Ίσπανοί ἐπιδρομεῖς κατά τήν νεωτέραν ἐποχήν.

`Αλλά διά πληρεστέραν ένημέρωσιν ἐπί τῶν ἀνωτέρω ἐκτός τῶν ὅσων παραθέτω εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι΄ΣΤΟΡΙΑ», βλέπε καί τό βιβλίον τοῦ Henri Stierlin, «L' ART AZTEGUE» ἔκδοσις 1982, Office du Livre. S.A. Fribourg Suisse) σελίδες 30, 74-76, φωτογραφίας μέ σχήματα πυραμίδων, σελίς 72 κτίσμα, ὅιτως ἡ εἴσοδος τοῦ Τάφου τοῦ ʿΑτρέως εἰς τάς Μυκῆνας, σελίδες 111 καί 112, κοσμήματα, ὅπως Ἑλληνι-

κά `Αρχαϊκά, κολιέ μέ μικρά κρεμαστά βελανίδια καί άλλα σχήματα κ.τ.λ. πού είναι άγνωστα καί ώς σχήματα, καί ώς προέλευσις ή δημιουργήματα καλλιτεχνικά άλλων έπογῶν παλαιῶν καί Λαῶν. Ἐπίσης βλέπε τό βιβλίον τοῦ Simone Waisbard L' ART INCAS ἔκδοσις 1980, Ατλαντίς Verlag. S.A. Zurich και ἔκδοσις 1980 Παρισίων (Edition Arthaud Paris) σελίδες 65, 73, 76 καί εἰς ἄλλας εἰκόνας τοῦ βιβλίου, πού ἐμφαγίζει τοιχοδομίαν, όπως τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν κτισμάτων καί σχήματα πυραμίδων. όμοίως καί σελίς 125 χῶρος θεάτρου μέ κερκίδες, πού σοῦ θυμίζουν θέατρον άρχαῖον Έλληνικόν. Επίσης βλέπε καί τό νεώτερον βιβλίον τοῦ Henri Stierlin L' ART INCAS Office du Livre S.A. Fribourg, ἔκδοσις 1983 (Suisse), ὅπου εἰς τάς σελίδας 173, 174 καί 257 παρατίθενται φωτογραφίες πού έμφανίζουν κτίσματα άρχαίου Έλληνικού (Μυκηναϊκού) ρυθμού, είς τάς σελίδας 166-167, κτίσματα συνεχομένων οίκιῶν συνοικισμοῦ, ὅπως τοῦ Σέσκλου καί Διμηνίου καί εἰς τήν εἰκόνα 163 παρατίθεται κάτι τό ἀπίστευτον πράγματι, άλλά άληθέστατον. Φωτογραφία ποτηριοῦ μέ διακοσμήσεις Έλληνικοῦ Μαιάνδρου (Γκρέκα) διά νά ἐπιβεβαιώση τήν ἄποψιν τῆς Μέρτζ καί τοῦ Μπέρλιτζ, ὅτι ἀρχαιοέλληνες εἶχον φθάσει είς τήν Κεντρικήν ' Αμερικήν καί είχον είσδύσει είς τό έσωτερικόν τῶν περιοχῶν, ὅπου ἀνεπτύχθησαν κατόπιν και άνεδείχθησαν έκεῖ, οι 'Αζτέκοι, οι Μάγυας και οι Ίνκας. 'Επίσης βλέπε

Καί τό βιβλίον τοῦ Henri Stierlin L'ART MAYA ἔκδοσις 1981 Office du Livre S.A. Fribourg, Suisse, φωτογραφίες 145, 149, 159, 166, 179, 187 μέ σχήματα ἀπό διάφορα κτίσματα έπιδράσεως Αίγαια: κῆς καί μέ Πυραμίδας, πού δέν όμοιάζουν καθόλου μέ τάς Αίγυπτιακάς, θυμίζουν όμως τήν λατρευτικήν συνήθειαν τοῦ Μίνωος πού ἀνήρχετο είς τό όρος διά νά συνομιλεῖ μέ τόν θεόν, συνήθεια ή όποία μετεφέρθη άργότερον ὑπό τῶν Κρητῶν προφανῶς καί εἰς τήν Αἴγυπτον, ὅπου ἀνηγέρθησαν καί ἐκεῖ Πυραμίδες καί είς τήν Σουμερίαν, όπου άφθονοῦν αι λατρευτικοί λόφοι - τά Ζιγκουράτ - ἀπό ὅπου ἐπίσης, δηλαδή ἐκ τῶν Κρητῶν καί ἡ ἐπίδρασις ἐπί τοῦ Μωϋσέως πού κατέφυγεν είς τό ὄρος, διά νά λάβη τάς 10 έντολάς ἀπό τόν ΄Ιαχβέ καί ἡ ὁποία λατρευτική συνήθεια δέν άποκλείεται νά είχε μεταφεθή άπό παναρχαίους Κρήγας θαλασσοπόρους καί είς την Κεντρικήν Αμερικήν, διότι πυραμίδες ἄσχετες ώς μορφή από τας Αίγυπτιακάς, δέν άναφέρονται πουθενά άλλοῦ ὡς ὑπάρχουσαι κατά τάς προϊστορικάς αὐτάς περιόδους. Επίσης καί είς τήν κοιλάδα τοῦ Μισισσιπῆ, άφθονοῦν οἱ ἀγνώστου προελεύσεως μυστηριώδεις λόφοι, ἐνῶ ἀπό τάς ἐρεύνας τῆς 'Ενρ. Μέρτζ ἐπί τῶν «' Αργοναυτικῶν» ' Απολλωνίου τοῦ Ροδίου και τῆς «' Οδυσσείας» τοῦ 'Ομήρου ἀπεδείχθη (βλέπε καί βιβλίον μου «'Η 'Αληθινή Προϊστορία») ὅτι τόσον οι `Αργοναῦται ὄσον καί ὁ 'Οδυσσεύς είχον φθάσει καί είς τήν `Αμερικήν, ἴσως δέ πρό αὐτῶν καί ἄλλοι Προϊστορικοί "Ελληνες θαλασσοπόροι.

Τό περιεργότερον όμως μέ τούς "Ινκας, 'Ατζέκους καί Μάγυας είναι, öτι πολλά άπό τά διασωθέντα κτίσματα αὐτῶν τῶν Λαῶν καί κυρίως τῶν ἵΙνκας, σοῦ θυμίζουν (βλέπε φωτογραφίας έντός τῶν ἀνωτέρω βιβλίων) καί μάλιστα χωρίς μεγάλην προσπάθειαν τῆς φαντασίας σου καί ρυθμούς Βυζαντινούς τοῦ 4ου καί 5ου αἰῶνος μ.Χ.. ἄπως ὁ ρυθμός τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ՝ Ανίου Γεωργίου, Ροτόντα, (4 αἰών μ.Χ.) τῆς ΄ Ανίας Σοφίας (5ος αιών) καί τῆς Θεοτόκου τῆς `Αχειροποιήτου τῆς Θεσσαλονίκης (5 αιών μ.Χ.) χρονική περίοδος κατά τήν όποίαν προσδιορίζεται ὑπό τῶν ἐρευνητῶν καί ἡ πρώτη έμφανής έξέλιξις καί ή τεχνική άνάπτυξις τῶν πολιτισμῶν τῶν Λαῶν αὐτῶν τῆς Κεντρικῆς 'Αμερικῆς. 'Εάν είς τά άνωτέρω προστεθῆ ὅτι είς τήν γλῶσσαν Κετσοῦα ή Κουϊτσούας τῶν "Ινκας ὑπάρχουν ἀρκετές λέξεις 'Ελληνικές, ὅπως καί εἰς τάς γλώσσας τῶν ᾿ΑΖτέκων, τῶν Μάγυας καί τῶν Πολυνησίων τοῦ Εἰρηνικοῦ, ἡ πιθανότης ότι οἱ Λαοί αὐτοί τῆς ˙Αμερικῆς, νά ὑπέστησαν ἐπιδράσεις ἀρχαιοελλήνων, πού ἔφθασαν είς τάς περιοχάς αὐτάς μέ τήν βοήθειαν, ἥ παρασυρθέντες ἀπό τό Γκόλφ Στρήμ, προσεγγίζει έκπληκτικάς πράγματι διαπιστώσεις, διά τήν δρᾶσιν τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων και τήν άπροσδιόριστον φυσικά Προϊστορικήν περίοδον, κατά τήν όποίαν ἔφθασαν οὖτοι εἰς τὴν ᾿Αμερικανικὴν ἵΗπειρον. Καί πιθανῶς νά ἑξηγηθεῖ καί τό μυστήριο τῶν ἀγαλμάτων τῆς νήσου τοῦ Πάσχα, εἰς τόν Νότιον Εἰρηνικόν, ἀφοῦ εἶναι δυνατόν άρχαιοέλληνες νά διῆλθον έκεῖθεν, έφ΄ ὄσον είς τήν Πολυνησίαν οι κάτοικοι ένθυμοῦνται ὡς λευκούς τούς προγόνους των καί εἰς τήν γλώσσαν τῶν κατοίκων τῆς Χαβάης, ὑπάρχουν αὐτούσιαι λέξεις Ἑλληνικαί (άετός, Νοῦς, Μανθάνω, Λαός,

Μελωδία, φθάνω καί άλλες) βλέπε καί «Μυστήρια άπό ξεχασμένους κόσμους», τοῦ Σ. Μπέρλιτζ σελίς 282 καί ἀπό σελίδες 12-25 καί ἀπό 32 ἔως 53 καί 115 καί ἐφεξῆς), καί Σ.Β. Σεράμ «Θεοί, Τάφοι καί Σοφοί» ἀπό σελίδες 388 περί `Αζτέκων, Τολτέκων καί μέχρι 406 περί νέων, μελλοντικῶν έρευνῶν τῶν ἐπιστημόνων, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, ἡ Ιστορική καί γενικά ή `Αρχαιολογική ἔρευνα είς τό θέμα τῆς Προϊστορίας έμφανῶς καρκινοβατεῖ καί συνεπῶς δέν γνωρίζομεν ποίας ἐκπλήξεις μᾶς ἐπιφυλάσσει καί ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς τό μέλλον. (βλέπε κυρίως καί βιβλίον μου «΄ Η ΄ Αληθινή Προΐστορία» έπί τοῦ ἀνωτέρω θέματος, ὄπου μέ ἀδιάσειστα στοιχεῖα καί μέ τήν βοήθειαν τῶν Αστρονομικῶν διαπιστώσεων τοῦ Κ. Χασάπη καί τῆς 'Ενρ. Μέρτζ, ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΝΕ-ΤΑΙ ΠΛΗΡΏΣ, ΟΧΙ ΜΌΝΟΝ Η ΕΛΛΗΝΙΚΉ ΑΛΛΑ ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΡΟΊ ΣΤΟΡΙΑ. Χρειάζεται νά προστεθή διά τήν άξιοπιστίαν τοῦ Μπέρλιτζ, ἐπί τῶν θεμάτων αὐτῶν, ὅτι είς τάς πρώτας σελίδας τοῦ ἔργου του «Μυστήρια ἀπό ξεχασμένους Κόσμους», ό Μπέρλιτζ γράφει καί τά έξῆς: «΄Ο συγγραφεύς ἐπιθυμεῖ - δηλαδή ὁ Μπέρλιτζ - νά εύχαριστήση γιά την συνεργασία του τόν Τζ. Μάνσον Βαλεντάϊν, Δόκτορα της Φιλοσοφίας. Ἐπίτιμον Ἐπιθεωρητή τοῦ «Μουσείου τῆς Ἐπιστήμης τοῦ Μαϊάμι» καί Μέλος τῆς 'Ομάδας 'Ερευνῶν τοῦ «Μουσείου Μπίσοπ» τῆς Χονολουλοῦ. 'Ο Δρ. Βαλεντάιν προσφέρει σ' αυτό τό βιβλίο την μακρόχρονη πείρα του, τίς θεωρίες του καί τά εὺρήματά του σχετικά μέ τὴν προϊστορική ἀρχαιολογία, πού πραγματοποίησε σέ αποστολές στήν Κεντρική καί Νότιο `Αμερική, στά νησιά Φίτζι, στή Χαβάη, στή Νέα Ζηλανδία, στήν `Ιρλανδία, στή Λαπωνία, στή Βόρειο `Αφρική, στίς Κανάριες, στίς Δυτικές Ίνδίες καί στίς Μπαχάμες, όπου συνέχισε τίς έρευνές του γιά τούς πολιτισμούς πού χάθηκαν στίς ζοῦγκλες, στά βουνά, στίς σπηλιές καί κάτω ἀπό τήν θάλασσα. Οἱ περισσότερες φωτογραφίες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου πάρθηκαν σ' αὐτές τίς ἀποστολές καί πολλές δημοσιεύονται έδῶ γιά πρώτη φορά». Ἐπίσης καί ἡ Μέρτζ εἰς τό βιβλίον της «΄ Ατλαντίς», ὅπου παραθέτει καί ἔνα Κρητικόν πίθον μέ διπλοῦς πελέκεις. πού άνευρέθη είς τήν περιοχήν "Ανδρος - Μπιμίνι, είς τάς Μπαχάμας, άναφέρεται είς τάς έργασίας τοῦ Βάλενστάιν (βλέπε καί βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟΊ-ΣΤΟΡΙΑ».

Καί ἐπιπροσθέτως προσάγω, διά τό γεγονός, τό φαινόμενον, ὅτι ἡ Προϊστορία καρκινοβατεῖ, ἤ στραγγαλίζεται εἰς τάς χείρας ϋπουλων καί καταχθονίων διωκτῶν της, καί τήν διαμαρτυρίαν τοῦ ἀναφερομένου ἀνωτέρω συγγραφέως καί έρευνητοῦ τῆς Προϊστορίας, Σ.Β. Σεράμ, ὁ ὁποῖος εἰς τό βιβλίον του «Θεοί, Τάφοι, καί Σοφοί», δέν διστάζει νά έπικρίνει χωρίς καμμίαν έπιφύλαξιν καί τούς `Αμερικανούς καί τούς Εύρωπαίους άρχαιολόγους καί ἄλλους είδικούς ἐπιστήμονας, διότι, ἐνῶ, ἡρεύνησαν καί έρευνοῦν τάς Χώρας τῆς Μεσοποταμίας καί τήν Αἴγυπτον, ἀποφεύγουν νά ἀσχοληθοῦν καί δέν έρευνοῦν ἐπισταμένως τάς Χώρας τῆς Κεντρικῆς ΄ Αμερικῆς πού έζησαν καί άνεπτύχθησαν οι "Ινκας, οι 'Αζτέκοι, οι Τολτέκοι καί οι Μάγυας, καί ὅπου είχον δημιουργήσει άξιόλογους παλαιούς πολιτισμούς. Φαινόμενον τό όποῖον ἰσχύει ώς γνωστόν καί διά τήν `Ελλάδα, διά τόν `Ελληνικόν χῶρον, ὁ ὁποῖος εἶναι φανερόν καί πασίγνωστον, ὅτι δέν ἔχει ἐρευνηθεῖ ἐπαρκῶς, ἐνῶ ἀπό πολύ παλαιότερα, ὅλοι περίπου οί ξένοι έρευνηταί καί συγγραφεῖς είχον ἀποφανθεῖ κατηγορηματικῷς, ὅτι οί Ελληνες δέν ήσαν αὐτόχθονες, γηγενεῖς εἰς τήν Ελλάδα, ὅτι ἡλθον καί ἐγκατεστάθησαν είς τήν `Ελλάδα, ἀπό ἄλλας χώρας, ὅτι τό ἀρχαῖον `Ελληνικόν πνεῦμα πού άνεπτύχθη καί ἔλαμψεν εἰς τόν τόπον αὐτόν, εἶναι δάνειον, τό ἐπῆραν οἱ ελληνες ἀπό τούς καθυστερημένους, ὅπως ἀποδεικνύεται Λαούς τῆς ΄Ανατολῆς καί τήν Αἴγυπτον, καί τά ἄλλα γνωστά μυθεύματα, πού κονιορτοποιοῦνται πλέον ἀπό τά ΄Ορφικά καί τάς τελευταίας 'Αρχαιολογικάς άνασκαφάς είς τήν 'Ελλάδα.

Οπωσδήποτε ή ἀπάντησις ἐπί ὅλων αὐτῶν εὐρίσκεται νομίζω εἰς τάς καταγγελίας και τάς ἀποκαλύψεις τῆς Ένρ. Μέρτζ διά τήν Ελληνικήν και τήν Παγκόσμιον Προϊστορίαν, πού περιέχονται εἰς τό βιβλίον μου « Η Αληθινή Προϊστορία», ὅπου ἐκτίθεται ἐπίσης, ὅτι «αὶ ἀρμόδιαι Αμερικανικαί ὑπηρεσίαι κατευθυνόμεναι, ἤ ἐπηρεαζόμεναι ἀπό γνωστούς πολεμίους τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού εἴναι καί σήμερον γνωστοί, τούς Ἐβραίους Σιωνιστάς, συστηματικῶς ἀφανίζουν τάς ἀποδείξεις πού ὑπῆρχον, διά τήν διείσδυσιν Αρχαιοελλήνων (Αργοναυτῶν, Όδυσσέως και ἄλλων ἀκολούθως) εἰς τήν Αμερικήν, κατά τήν προϊστορικήν περίοδον, ἐπιδιώκοντες νά καταστή-

σουν άδιάβλητον τήν άποψιν πού ὑποστηρίζουν καί προβάλλουν, ὅτι πρῶτος ὁ Κολόμβος μετέβη καί ἀνεκάλυψεν τήν ΄Αμερικήν, μέ προφανή, ἤ μᾶλλον ἐμφανεστάτην ἐπιδίωξιν, τῆς πλήρους ἐξαφανίσεως παντός ὑπάρχοντος στοιχείου, πού θά ἀποδείκνυεν τάς διεισδύσεις, τήν δραστηριότητα καί τάς ἐπιδράσεις, ἀλλά καί τήν ὑπεροχήν καί τήν ἐκπολιτιστικήν προσπάθειαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς παντοῦ ὅπου ἐνεφανίσθη καί ἔδρασεν, ἀπό τήν ἀπωτάτην ΄Αρχαιότητα.

Καί τά άνωτέρω ἔχουν καταγγελθεῖ ἀπό τήν Μέρτζ καί εἰς διεθνή συνέδρια, ὅπως καί ὁ πόλεμος πού διεξάγεται ἀπό τούς ἐχθρούς τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς ὁλόκληρον τήν ᾿Αμερικήν καί τήν Εὐρώπην, κατά τοῦ συνδέσμου τῶν «᾿Αμερικανιστῶν», οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν, ὅτι πρῶτοι οἱ ᾿Αρχαιοέλληνες ἔφθασαν εἰς τήν ᾿Αμερικήν. Καί ὅλα αὐτά συνέβαινον καί συμβαίνουν, ἐνῶ οἱ ἡμέτεροι ἀρμόδιοι ἐκάθευδον ἡ καθεύδουν, κοιμοῦνται, ἀφοῦ δέν ἀντιδροῦν. (βλέπε εἰς τό βιβλίον μου «᾽ Η ᾽ Αληθινή Προϊστορία» καί τάς ἐν Ἑλλάδι περιπετείας τῆς Μέρτζ, τοῦ Σχλῖμαν παλαιότερα καί ἄλλων).

Καί όταν ὲκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τἡν Βραζιλίαν ὑπάρχουν πόλεις μέ άρχαῖα Ελληνικά ὀνόματα καί ἄπειρες ἐπιγραφές εἰς τήν Ελληνικήν γλῶσσαν, καί ότι τόσον οι 'Αργοναῦται όσον καί ό 'Οδυσσεύς είχον μεταβεῖ είς τήν Βόρειον καί Νότιον `Αμερικήν, κατά τάς διαπιστώσεις καί τάς άποκαλύψεις τῆς Μέρτζ, ὅταν κτίσματα διάφορα είς τάς περιοχάς τῶν ᾿Αζτέκων, τῶν Μάγυας καί τῶν Ἅνκας τῆς κεντρικής 'Αμερικής, όμοιάζουν μέ άρχαῖα 'Ελληνικά, κυρίως Μυκηναϊκά καί κοσμήματα καί κεραμεικά είναι φανερᾶς ἐπιδράσεως ἥ όμοιάζουν μέ άρχαῖα Ἐλληνικά καί Κρητικά καί όταν αὐτούσιαι 'Ελληνικαί λέξεις ὑπάρχουν εἰς τἡν γλῶσσαν τῶν Χαβανέζων, ὄπως ở 'εφέρθη άνωτέρω, δηλαδή έκεῖθεν τοῦ Εἰρηνικοῦ, ὅταν εἰς τάς Μπαχάμας ἔχουν άνασυρθεῖ πίθοι Κρητικοί μέ διπλούς πελέκεις καί εἰς τό Ρίο-ντέ-Λα-Πλᾶτα άμφορεῖς `Ελληνι :οί καί εἰς τά εὐρήματα τῶν "Ινκας ὑπάρχουν ἀντικείμενα μέ διακοσμήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Μαιάνδρου καί τέλος ὅταν ὁ Χασάπης μέ τὴν ἐρμηνείαν τῶν "Υμνων τοῦ 'Ορφέως, καθορίζει τήν Προϊστορικήν ϋπαρξιν τῆς 'Ελληνικής φυλής καί την καταγωγήν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος, ὅπως ἀποδεικνύεται είς τάς σελίδας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, ποίας ἄλλας άδιασείστους ἄραγε άποδείξεις χρειάζονται οἱ ἀμέριμνοι τουλάχιστον – διά νά μήν χρησιμοποιήσω τό ἐπίθετον καί τόν χαρακτηρισμόν πού χρειάζεται είς τήν θλιβεράν αὐτήν περίπτωσιν – πολιτικοί καί πνευματικοί ήγέται τοῦ τόπου αὐτοῦ - ᾿Ακαδημία, Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεῖον – διά νά δραστηριοποιηθοῦν καί νά διακηρύξουν εἰς τά πέρατα τῆς Οἰκουμένης, ὄπου ἔχει διασυρθεῖ καί δυσφημισθεῖ αὐτή ἡ ᾿Αθάνατος, ἡ θαυμασία φυλή, τό "Εθνος τῶν 'Ελλήνων ὄτι, εἶναι ἐκεῖνο πού ἐξημέρωσε τούς ἀνθρώπους καί τούς άνέσυρε άπό την άμάθειαν καί τούς έξεπολίτισεν, χωρίς οὐδεμίαν πλέον άμφι-Βολίαν: Ποίας ἄλλας συντριπτικάς καί άδιάψευστους άποδείξεις χρειάζονται;

Εάν οι `Εβραῖοι Σιωνισταί, οι άφανεῖς καί φανεροί έχθροί καί διῶκται τοῦ 'Ελληνισμοῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τοῦ Πολιτισμοῦ, ἀπό τήν παναρχαίαν ἐποχήν, ὅπως ἀποδεικνύεται είς τό ἀνά χεῖρας βιβλίον μου «ΤΑ ΟΡΦΙΚΑ» καί είς τό βιβλίον μου « Η ΄ Αληθινή Προϊστορία», διέθετον παρόμοια στοιχεῖα, θά εἶχον συνεγείρει τήν άνθρωπότητα διά νά δικαιολογήσουν τούς ἱσχυρισμούς των, ὂτι εἶναι «ἡ ἐκλεκτή φυλή τοῦ Θεοῦ!». ᾿ Αντιθέτως οἱ σημερινοἱ ἡγέται αὐτῆς τῆς αἰωνίας καἱ ἀθάνατης Ἑλληνικής φυλής, ή όποία έξεπολίτισεν ἀποδεδειγμένως πλέον τήν ἀνθρωπότητα ὅχι μόνον άδρανοῦν καί άδιαφοροῦν διά τήν προβολήν αὐτῶν τῶν ἐπιτευγμάτων της, ἀλλά καί ύπονομεύουν καί διαλύουν τήν έκπαίδευσιν τῶν παιδιῶν μας. Κακοποιοῦν δέ καί διαφθείρουν μέ έξοργιστικούς βαρβαρισμούς τήν γλυκυτάτην, τήν θεῖαν γλῶσσαν μας ἀπό την όποίαν ἔχουν δανεισθη καί τά 25% περίπου τοῦ λεξιλογίου των, αὶ γλῶσσαι ΟΛΩΝ τῶν δῆθεν προηγμένων Ἐθνῶν τῆς ἐποχῆς μας, χωρίς ὅμως καί οὐδεμία έξ΄ αὐτῶν νά εἶναι πληρεστέρα, περισσότερον εὐέλικτος, εὔφωνος, εὔηχος μουσικώτερη καί πλουσιώτερη είς έκφράσεις άπό τήν ίδικήν μας, ένῶ ταυτοχρόνως προσπαθοῦν νά διαστρέψουν καί νά παραποιήσουν καί τήν ἀσύγκριτον `Ιστορίαν μας, μέ τάς βλακείας καί τάς Ιστορικάς άνακριβείας καί διαστροφάς πού διδάσκουν άκόμη καί σήμερον (1984) είς τά Σχολεία μας οί ἄφρονες, οί ἀστοιχείωτοι, οί ἡμιμαθεῖς!...

Εντροπή!!... Έντροπή!!... τίποτε ἄλλο!...

Ι.Δ.Π.

Κατωτέρω παραθέτομεν τόν «Πρόλογον» καί όλόκληρον τό κείμενον άκολούθως τῆς ἐξαφανισθείσης εἰς τά σκονισμένα χρονοντούλαπα τοῦ Πανεπιστημίου τῶν ᾿Αθηνῶν ἀπό τό 1965 διατριβῆς τοῦ Κ. Χασάπη ἐπί τῶν «Ὑμνων τοῦ ᾿Ορφέως» καί τῶν ΟΡΦΙΚΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

« Έκτός τῆς ' Αλμαγέστης' τοῦ Πτολεμαίου; ἀπό τά γραπτά τῶν μεγάλων Ελλήνων ἀστρονόμων πολύ ολίγα ἔφθασαν μέχρις ἡμῶν ὑπό ἀδιάφθορον μορφήν. Τά ὑπάρχοντα κείμενα προέρχονται ἐξ ἀντιγραφῆς ἀρχαιοτέρων, τά ὁποῖα, ὁμοίως, είχον ἀντιγραφῆ παλαιότερον ἐκ τῶν πρωτοτύπων. Μετά τήν πτῶσιν τῆς Ελληνικῆς ἐπιστήμης, κατά τούς χρόνους τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, οἱ ἀντιγραφεῖς ἤσαν μικροῦ διανοητικοῦ ἀναστήματος, κάποτε δέ μάλιστα παρουσιάζονται ὅχι εὐφυεῖς. Οὕτως ὑπεισῆλθον μεγάλαι ἀλλοιώσεις εἰς τάς ἀρχαίας ἰδέας. Θεωρίαι μή δημοφιλεῖς, ὅπως ἡ ἡλιοκεντρική τοῦ 'Αριστάρχου (καί ἡ ὁποία είχε καταπολεμηθῆ, ὡς γνωστόν, ἀπό τούς φανατικούς θεολόγους τῆς 'Αναγεννήσεως), ἐσώθησαν χάρις εἰς κάποια τυχαῖα σχόλια εὐρισκόμενα εἰς κείμενα συγγραφέων, ἀσχέτων πρός τήν 'Αστρονομίαν. Διά τοῦτο, ὅσαι ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ἰδεῶν ἔχουν τό μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον διά τόν σύγχρονον νοῦν, εἶναι ἐκεῖναι ἀκριβῶς, διά τάς ὁποίας ἔχομεν καί τάς ὀλιγωτέρας πληροφορίας».

Ταῦτα ἀναφέρει, ἐπί λέξει, εἰς τήν ᾿Αστρονομίαν του ὁ **Hoyle** (24, 79)¹ καί ἔχονται βεβαίως ἀληθείας. Δέν ἀποτελοῦν ὅμως καί τούς μόνους λόγους, διά τούς ὁποίους παρέμεινεν ἄγνωστον καί μάλιστα ἐν πολλοῖς, τό περιεχόμενον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ᾿Αστρονομίας. Θά προσθέσωμεν ἀκόμη δυο έκ τῶν σπουδαιοτέρων:

^{1.} Εκ τῶν ἐντός παρενθέσεως παραπεμπτικῶν ἀριθμῶν εἰς τό κείμενον τοῦ Κ. Χασάπη ὁ μέν πρῶτος δίδει τόν αὕξοντα ἀριθμόν τοῦ ἀναφερομένου ἔργου εἰς τήν βιβλιογραφίαν τοῦ Κ. Χασάπη ΄Ελληνικοῦ ἢ ξένου, βιβλιογραφία ποὺ εὐρίσκεται εἰς τό τέλος τῆς παρούσης μελέτης τοῦ Κων. Χασάπη, ὁ δέ δεύτερος δηλώνει τήν σχετικήν σελίδα τοῦ ἀναφερομένου ἔργου.

Επίσης τά έντός παρενθέσεως καί χωρίς ὰριθμούς πρόσθετα κείμενα, συμπληρώσεις, ή σημειώσεις καί παραπομπαί έντός τῶν κειμένων τοῦ Κ. Χασάπη, ή παραπομπαί μέ μαῦρα ή λευκά γράμματα μέ τό σημεῖον★ καί ἀριθμόν, δέν εἶναι τοῦ Κ. Χασάπη ὰλλά τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς ἐκδόσεως τῶν «' Ορφικῶν», διευθυντοῦ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ, ὅπως παραδείγματος χάριν δεικνύει ἡ πρώτη ὑποσημείωσις τῆς ἐπομένης σελίδος.★'

Ο πρώτος άναφέρεται εἰς τό ὅτι ἀπό τῆς ἐποχῆς τῆς ᾿Αναγεννήσεως, ὅταν ἐλευθέρως ἤρχισε νά γίνεται μία πληρεστέρα ἔρευνα τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἔργων, τήν ὅλην πρωτοβουλίαν τῆς διερευνήσεώς των ταύτης ἀνέλαβον ὅχι Ἕλληνες, ἀλλ᾽ ἐρευνηταί ἄλλων ἐθνικοτήτων, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἦσαν κυρίως φιλόλογοι.★¹

Δυστυχῶς, διά λόγους τούς όποίους δέν δύναται νά σταθμίση κανείς εὐκόλως, οἱ ἐρευνηταί οὖτοι παρεῖδον (παρέβλεψαν) ώρισμένας ἀληθείας, περιεχομένας εἰς τά Ἑλληνικά ἔργα, πιθανῶς δέ τάς ἀντιπαρῆλθον, ὡς ἐκ τῆς ἀδυναμίας τοῦ «μή εἰδικοῦ», νά τάς ἀναγνωρίσουν (ἤ νά τάς ἀναγνώσουν καί νά τάς κατανοήσουν)*².

Οϋτως, είναι χαρακτηριστικόν, ὅτι αὐτήν ταύτην τήν ἡλιοκεντρικήν ἰδέαν τοῦ ΄Αριστάρχου (ὅπως ἀποδεικνύεται ὅμως ἀπό τά κείμενα, ἡ ἰδέα ἦτο τῶν ΄ Ορφικῶν) δέν τήν άνεκάλυψαν οἱ φιλόλογοι· τήν εὖρε ὅμως καί τήν ἐχρησιμοποίησεν, έμφανίσας αὐτήν ὡς ἰδικήν του, ὅπως ἀπέδειξε τό 1930 ὁ Εὐγένιος ' Αντωνιάδης (45, 147-4), ἕνας Πολωνός ἀστρονόμος γνωρίζων τήν ' Ελληνικήν. Οὔτος ἦτο ὁ Κοπέρνικος, ὁ ὁποῖος καί ἀπεκλήθη ἀπό τότε ὡς θεμελιωτής τῆς νεωτέρας 'Αστρονομίας, λόγω τῶν δῆθεν νέων θεωριῶν του. Καί ένῶ τό ἔργον του De revolutionibus orbium coelestium ἀπεκαλύφθη πλέον ὡς μία συρραφή χωρίων ἀρχαίων Ἑλληνικῶν κειμένων, δυστυχῶς καί μέχρι σήμερον (1965★²) είς τά ἐγχειρίδια Κοσμογραφίας τῶν σχολείων τῆς Ἑλλάδος, (ἀλλά καί διεθνῶς) γίνεται έξακολουθητικῶς λόγος περί «Κοπερνικείου» ἡλιοκεντρικοῦ συστήματος, άλλά καί τοῦ 'Ιστορικοῦ ψεύδους, ὅτι «οἱ Φοίνικες ἤσαν ἀρχαιότεροι τῶν Έλλήνων». Καί εῖναι τοῦτο τόσον περισσότερον λυπηρόν, διότι ὄχι μόνον ὑπάρχουν, άλλά συνεχῶς καί προστίθενται είς τήν βιβλιογραφίαν τῆς ίστορίας τῆς Αστρονομίας έργα ἀποδοκιμάζοντα τόν Κοπέρνικον. Καί ἡ ἀπόδειξις: «Πιθανῶς, λέγει ὁ Coudere (16, 79), διά νά ἀποδεχθοῦν οἱ σύγχρονοί του τήν ἐπαναστατικήν θεωρίαν του, ό Κοπέρνικος άνεζήτησεν είς τούς "Ελληνας τάς ίδέας, αί όποῖαι έπλησίαζον περισσότερον είς τήν ίδικήν του. Έν τούτοις, προξενεῖ ἔκπληξιν, ὅτι ὁ Κοπέρνικος δέν ἀνέφερεν εἰς τό βιβλίον του τόν πραγματικόν πρόδρομόν του, τόν ' Αρίσταρχον, τοῦ ὁποίου ἡ μεγαλοφυΐα ἦτο ἴση μέ τήν ἰδικήν του' πλήν ὅμως, εἰς τό χειρόγραφόν του ὑπάρχει περικοπή, διαγραφεῖσα, πού ἀναφέρει τήν κίνησιν τῆς νῆς κατ' 'Αρίσταρχον καί Φιλόλαον». 'Η περικοπή αΰτη, ή όποία μαρτυρεῖ τήν θλιβεράν άλήθειαν, είδε τό φῶς μόλις τό 1873, δηλαδή 333 ἔτη μετά τόν θάνατον τοῦ Κοπερνίκου, δέν τήν ἀπεκάλυψαν δέ, καί πάλιν, οἱ φιλόλογοι τῆς Δύσεως.

Ό δεύτερος λόγος, διά τόν ὁποῖον παρέμειναν ἄγνωστοι αἰ ἀρχαῖαι Ἑλληνικαί ἰδέαι ἐπί τῆς ᾿Αστρονομίας, σχετίζεται πρός ἡμᾶς τούς ἰδίους τούς ελληνας. Διότι, ὀλίγον χρόνον πρό τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπό τόν Τουρκικόν ζυγόν, οἱ περί τόν ᾿Αδαμ. Κοραῆν ἤρχισαν νά ἐκδίδουν καί νά σχολιάζουν τά ἀρχαῖα Ἑλληνικά ἔργα. Εκτοτε, ἄν καί παρῆλθον 150 ἔτη, δυστυχῶς, δέν ἔχουν ἀκόμη ἐκδοθῆ εἰς τήν Ἑλλάδα ὅλα τά ἀρχαῖα Ἑλληνικά κείμενα. Χαρακτηριστικόν παράδειγμα ἀποτελοῦν τά «᾿Ορφικά», χωρίς νά εἶναι καί τό μόνον. Οἱ ξένοι ἐξακολουθοῦν νά ἔχουν τό προβάδισμα εἰς τήν ἔκδοσιν καί τήν σχολίασιν τῶν κειμένων. Ἡμεῖς ἀρκούμεθα, ἐν πολλοῖς, νά δεχώμεθα ὅ,τι εἶπον οἱ ἄλλοι διά τούς προγόνους μας καί δέν διστάζομεν νά ἐπαναλαμβάνωμεν ό,τι λέγει ὁ τυχών ἀμαθής ἐκ τῶν ξένων σχολιαστῶν, χωρίς πολλάκις νά ἐλέγχωμεν

^{★΄ (}Τά αὐτά γράφει καί εἰς τόν «Πρόδρομον» τῆς «` Ελληνικῆς Βιβλιοθήκης» ὁ ` Αδαμάντιος Κοραῆς (ἔκδοσις Φιρμινίου Διδότου (DIDOT), Παρίσιοι 1805).

[±]² (' Αλλά καί σήμερον 1984 γίνεται καί συνεχίζεται τό ἴδιον)

τάς ἀπόψεις του, ἀδιάφορον ἐάν εἶναι αὖται, ὅπως συμβαίνει συνήθως, καί ἐναντίον μας!!

`Αλλ` ἡ εὐθύνη μας δεν σταματᾶ οὔτε ἑδῶ. Διότι, τό πολυστόχαστον καί πολυσύνθετον ἀρχαῖον πνεῦμα δέν εἶναι δυνατόν νά γίνη εὐκόλως ἀντιληπτόν ἀπό τούς μἡ ἐπαῖοντας (κατηρτισμένους), αὶ δέ φιλότιμοι προσπάθειαι τῶν Ἑλλήνων φιλολόγων δέν ἐπαρκοῦν. Δέν εἶναι δυνατόν π.χ., φιλόλογος, μἡ γνωρίζων Αστρονομίαν, νά ἐπιδοθῆ εἰς τήν σχολίασιν τῆς «`Αλμαγέστης» τοῦ Πτολεμαίου, ἤ ἀκόμη καί τοῦ «Τιμαίου» τοῦ Πλάτωνος. Οὕτω, παρέμειναν μέχρι σήμερον, δυστυχῶς, τελείως ἀνεξερεύνητα ἀρκετά ἔργα ἀρχαίων Ἑλλήνων καί ἡ σοφία τῶν προπατόρων μας ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἄγνωστος, παρά τήν ὕπαρξιν γραπτῶν μνημείων (ὅπως ἀποδεικνύεται καί ἀπό τά ˙Ορφικά).

Τό γεγονός τοῦτο εἶχε καί μίαν ἀκόμη σπουδαιοτέραν συνέπειαν. Ένὧ ἀλλαχοῦ έπεστρατεύθησαν μαθηματικοί καί άστρονόμοι διά νά μελετήσουν `Ασσυροβαβυλωνιακάς πινακίδας αί παπύρους Αίγυπτιακούς, ή κείμενα Ίνδικά, πρός έξακρίβωσιν τῶν γνώσεων τῶν αρχαίων αὐτῶν λαῶν, ἀλλά καί διά τήν χρονολόγησιν τῶν ἐπιτευγμάτων των (τῶν ὄσων εἶχον ἐπιτύχει) καί τῆς ἐν γένει ἰστορίας των, βάσει ἀστρονομικῶν μεθόδων, ἡμεῖς παρεδέχθημεν ἀνεπιφυλάκτως ὄσα ὑπεστήριξαν ξένοι συγγραφείς (διά τήν χώραν μας), ότι δηλαδή βάρβαρα καί μάλιστα μή Ελληνικά φῦλα κατώκουν τήν Ελλάδα πρό τοῦ 1100 π.Χ. καί ὅτι ἡ Ἑλληνική ἱστορία **ἤρχιζε μόλις ἀπό τοῦ 876 π.Χ.** καί μάλιστα κατά τρόπον ὅλως παράδοξον καί άνεξήγητον, διά τῆς ἐμφανίσεως ἐνός θαύματος, τό ὁποῖον ἐξεδηλώθη εἰς τόν έπόμενον καί τόν μεθεπόμενον αίῶνα. διά τοῦ θαύματος τῆς Ἰωνικῆς καί τῆς Πυθαγορείου αστρονομικής σχολής και των μεγάλων σοφών "Ολα, τά προ τούτων, έλογίσθησαν ὑπό τῶν ξένων δῆθεν ἐρευνητῶν, ὡς μῦθοι καί ἐπιστεύθη ότι ή σοφία τελείως ξαφνικά ένεφανίσθη τόν 7ον αίζνα! Καί δέν είχον παρέλθει παρά μόνον δέκα τρία περίπου ἔτη, (ὁ Χασάπης γρ΄ ρει τό 1965) ὅταν, μετά την ἀνάγνωσιν τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β΄, οί ξένοι καί πά. ιν ἀπεφάσισαν νά άναγνωρίσουν, ὅτι ἡ Ἑλληνική ἱστορία ἀρχίζει τουλάχιστον 400 ἔτη πρίν (15, 169), ότι οἱ Μυκηναῖοι καί οἱ Κρῆτες ἦσαν Ελληνες καί όχι... Έτροῦσκοι (15, 27, 37, 43, 52) καί ὅτι τά γραπτά κείμενα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καλύπτουν περίοδον 33 αἰώνων (14, 493), ὄσην, πλήν (ἴσως) τῆς Σινικῆς, (Κινεζικῆς) δέν καλύπτει καμμία άλλη γλῶσσα τοῦ κόσμου★³.

Υπ΄ αὐτάς, λοιπόν, τάς συνθήκας ἀπηξιώσαμεν (οἱ "Ελληνες) νά ἐρευνήσωμεν ὅ,τι εἴχομεν ὡς κληρονομίαν μας, ὅ,τι ἡμεῖς καί μόνοι καί περισσότερον παντός ἄλλου ήδυνάμεθα νά διερευνήσωμεν καί άδιαμαρτυρήτως ἐδέχθημεν νά ταφῆ εἰς τήν ἀφάνειαν τό Ελληνικόν πνεῦμα καί γενικώτερον ἡ Ἑλλάς, ἡ πρό τοῦ 8ου αἰῶνος, λογισθέντων ἀκόμη καί αὐτῶν τῶν 'Ομηρικῶν ἐπῶν, ὡς διαλαμβανόντων (περιεχόντων) μυθεύματα*4.

^{*}³ (Σημειωτέον ὅτι ὁ διάσημος Γερμανός φιλόλογος Ἑρμάν Ντίλς εἰς τό σπουδαιότατον ἔργον του «Προσωκρατικοί» καί εἰς τό ἄρθρον ˙Ορφεύς - σελίς 3 - ἀναφέρει ὅτι οἰ πανάρχαιοι ¨Ελληνες καί οἱ ˙Ορφικοὶ ὅχι μόνον ἐγνώριζον γραφήν, ἀλλά καί ἔγραφον τάς παρατηρήσεις καί τά διανοήματά των ἐπί λεπτῶν σανίδων, αἱ ὁποῖαι προφανῶς ἀντεγράφοντο, ὅταν ἤρχιζαν νά φθείρωνται, ὅταν δέ τελικῶς κατεγράφησαν ἐπί Πεισιστράτου καί ˙Ιππάρχου τά κείμενα αὐτά, τά ἐπί σανίδων γραμμένα ἐγκατελείφθησαν προφανῶς ὡς ἄχρηστα (τό σημαντικόν αὐτό δεδομένον εἴχε διαφύγει καί τοῦ Κων. Χασάπη).

^{*} Απειρία ίστορικῶν προλήψεων καθιερωμένων καί ἀδιασείστων μέχρι πρό τινος, ὅπως καί πλήθος ἀρχαίων καί νεωτέρων συγγραφέων, ἐρμηνευτῶν, σχολιαστῶν καί λεξικογράφων ὑπάρχουν, οἱ ὁποῖοι διετύπωσαν ἤ διατυπώνουν θεωρίας καί ἀπόψεις ἀσυστά-

Εἰς τήν διατριβήν ταύτην περιλαμβάνεται ὅ,τι προκύπτει διά τάς ἀρχαίας ἀστρονομικάς γνώσεις καὶ ἰδέας, τάς ἀναγομένας εἰς τήν Β΄ π.Χ. χιλιετηρίδα καὶ παλαιότερον, ἀπό τήν σπουδήν τῶν ἀνεκδότων εἰς τήν Ἑλλάδα καὶ οὐδέποτε σχολιασθέντων ἀστρονομικῶς ᾿Ορφικῶν Ἅγμνων μιᾶς σπουδῆς, ἡ ὁποία ὑπό τό πρίσμα τοῦτο δέν ἔχει γίνει καὶ οὐδαμοῦ ἀλλοῦ μέχρι σήμερον (διεθνῶς). Εἶναι δέ αὶ ἰδέαι καὶ αὶ γνώσεις αὖται «ἐκ τῶν λίαν ἐνδιαφερουσῶν τόν σύγχρονον νοῦν», ὅπως ἀκριβῶς λέγει ὁ Hoyle.Μόνον ὅτι δέν εἶναι πτωχαί, ἀλλὶ ἀντιθέτως λίαν πλούσιαι★⁵.

Κ.Σ. ΧΑΣΑΠΗΣ

Αστρονομικός Σταθμός Πεντέλης 1967

τους, αύθαιρέτους, σκοπίμως άστηρίκτους καί καταφανῶς άναληθεῖς, σχετικῶς μὲ τήν γλῶσσαν τῶν διαφόρων παναρχαίων φύλων τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων, ἀλλά καί μὲ τήν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων τῶν Ἱστορικῶν χρόνων. Ἡ ἐπιδίωξις ήτο καί είναι προφανής. Κατεπολέμησαν τήν γνησιότητα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἤ μᾶλλον προσεπάθησαν καί προσπαθοῦν ἀκόμη νά ἀποδείξουν μὲ ἐπιχειρήματα λαμβανόμενα ἀπό τα γλωσσικά ἰδιώματα τῶν παναρχαίων καί τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὅτι οἱ "Ελληνες δέν ἤσαν αὐτόχθονες εἰς τόν τόπον ποὑ ἐνεφανίσθησαν καί ὑπάρχουν, ἀλλά προῆλθον, ἔφθασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπό τόν Βορρᾶν καί τήν ᾿Ανατολήν - αἱ ἑξανεμισθεῖσαι θεωρίαι περί Ἱνδοευρωπαίων κ.τ.λ. (βλέπε καί βιβλίον μου «᾽ Η ᾽ Αληθινή Προϊστορία») - μὲ ἰσχυροτέραν ἀπόδειξιν, ὅπως ἐπίστευον, τήν ξενικήν καταγωγήν τῆς γλώσσης.

Εὐτυχῶς ἀπό τήν ἀνάλυσιν - τήν ἑξήγησιν - τῶν « Ύμνων τοῦ ' Ορφέως», πού ἔγινε ἀπό τόν Κ. Χασάπην καί ἀπό τήν παράθεσιν ὅλων τῶν κειμένων τῶν ' Ορφικῶν, πού ἀκολουθεῖ μετά τά κείμενα τοῦ Κ. Χασάπη, ὅχι μόνον ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν κατοίκων τῆς χώρας αὐτῆς, τῶν ' Ελλήνων, εἰναι μέ διαφόρους ἐκφραστικάς παραλλαγάς, ἡ ἰδία γλῶσσα, πού ὡμιλεῖτο ἀνέκαθεν εἰς τήν χώραν αὐτήν, διότι παναρχαία ἀδιατάρακτος καί ἀμετακίνητος ὑπῆρξε καί εἰναι ἡ φυλή τῶν ' Ελλήνων εἰς τήν χώραν πού κατοικοῦσαν καί κατοικοῦν, ἀλλά καί κονιορτοποιοῦνται ὅλαι αὐταί αἱ προσπάθειαι, πού ὑπεστήριζον ὅτι οἱ ' Ελληνες ἐστεροῦντο παλαιότερον γραφῆς, ὅτι ἡ γλῶσσα των εἰσήχθη ἔξωθεν, ἀφοῦ καί οἱ ἰδιοι ἡλθον ἀπό ἄλλας χώρας καί ἐγκατεστάθησαν εἰς τήν ' Ελλάδα, κατά τάς ἀπόψεις αὐτάς των ξένων καί ὅτι καί τά γράμματα τά ἔλαβον οἱ ' Ελληνες ἀπό τούς Φοίνικας, ὅπως καὶ ὅλαι αὶ ἄλλαι παραποιἡσεις, διαστρεβλώσεις, παραλείψεις καὶ κακοποιἡσεις τῆς ' Ελληνικῆς Προϊστορίας καί ' Ιστορίας. (Λεπτομερέστερον βλέπε σχετικῶς «Προϊστορίαν», Τόμον «ΕΛΛΑΣ», Γ΄ μέρος καί Εἰσαγωγήν Τόμου «Λαοί τῆς ' Ανατολῆς» τῆς ' Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί βιβλίον μου «' Η ' Αληθινή Προϊστορία»).

★ Φοβερά και απίστευτος είναι ή αποκάλυψις και ή κατηγορία τοῦ ἀειμνήστου συνεργάτου μου Κ. Χασάπη κατά των Έλλήνων ἐπιστημόνων τῆς νεωτέρας και τῆς συγχρόνου ἐποχῆς και φυσικά ἐναντίον ἐκείνων πού ἐκυβέρνησαν τὴν Ἑλλάδα κατά τὴν περίοδον αὐτήν. Ἡ ἀμάθεια τῶν πρώτων συναγωνίζεται, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἐργασία, ἡ ἔκδοσις αὐτή, τὴν ἀδιαφορίαν και τὴν - δέν διστάζομεν νά τὴν χαρακτηρίσομεν - ἀσυνειδησίαν, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, τῶν δευτέρων και μεταξύ αὐτῶν τοῦ ἐξόχου Ἑλληνος και πατριώτου Ἑλευθ. Βενιζέλου, ὁ ὁποῖος παρά τὴν θυελλώδη ἀπασχόλησίν του μέ τὴν πολιτικήν, είχεν ἀνεύρει και διαθέσει καιρόν διά τὴν μετάφρασιν και τὴν ἔκδοσιν τοῦ Θουκυδίδου.

Θῦμα δέ τῆς συμπεριφοράς αὐτῆς τῶν ἡμετέρων καί κυρίως τῶν ξένων ὑπῆρξε καί εἰναι ἡ Ἑλλάς καί οἱ Ἑλληνες, ἀφοῦ οἱ διάφοροι ξένοι δέν ἐδίστασαν, παραποιοῦντες καί διαστρέφοντες τάς παραδόσεις, ἡ παραμερίζοντες καί ἀγνοοῦντες τά ἀρχαῖα κείμενα καί τήν ἀλήθειαν, χωρίς καμμίαν ἀντίδρασιν τῶν ἰδικῶν μας νά ἀμφισβητήσουν τό γεγονός, πού ἀποδεικνύεται ἀδιασείστως ἀπό τά «'Ορφικά», ὅτι ἀνευ τῶν Ἑλλήνων, ὅλα τά Ἑθνη παλαιά καί γεώτερα θά ἤσαν ἀκόμη βυθισμένα εἰς τό σκότος τῆς ἀμαθείας!...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είς τούς «"Υμνους τοῦ 'Ορφέως» *

Α΄ Ο Όρφεύς. Δέν θά ἀναφερθῶ εἰς τό ἀκανθῶδες θέμα τῆς ἱστορικότητος τοῦ Ὁρφέως¹, ἀλλά καὶ δέν παραλείπω νά ἀποσαφηνίσω τήν θέσιν, τήν ὁποίαν λαμβάνω ἐπὶ τούτου. Τήν ἄποψιν, ὅτι ὁ Ὀρφεύς ὑπῆρξε καὶ μάλιστα ὅτι ἔζησε πολύ πρίν ἀπό τούς χρόνους τῆς ᾿Αργοναυτικῆς ἐκστρατείας, τουλάχιστον δέ κατά τά μέσα τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ., οὐδείς πλέον δύναται νά ἀμφισβητήση. Τήν θέσιν ταύτην θά στηρίξω δι᾽ ὄσων θά λεχθοῦν ἀναφορικῶς, πρός τήν ἡλικίαν τῶν ᾿Ορφικῶν Ἅγωνον ὅπως αὕτη προσδιορίζεται ἀστρονομικῶς εἰς τό τελευταῖον κεφάλαιον★¹ (αὐτῆς τῆς μελέτης).

Ένταῦθα θά περιορισθῶ εἰς μίαν πολύ περιληπτικήν ὑπόμνησιν τῶν περί ᾿Ορφέως ἀρχαίων πληροφοριῶν.

Έγεννήθη εἰς τήν Πίμπλαν τῆς Πιερίας, παρά τάς βορειοανατολικάς ὑπωρείας (πρόποδας) τοῦ ΄Ολύμπου (Στράβων VIII 330 καί Χ 47) καί ἐλέγετο Θρᾶξ, ἐπειδή ἡ περιοχή ἀπό τοῦ 'Ολύμπου μέχρι τοῦ 'Ελλησπόντου ἀνομάζετο τότε Θράκη★².

[★] Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι, αἰ ὑποσημειώσεις μέ ἀριθμόν καί χωρίς ἀστερίσκον ἀνήκουν εἰς τόν Κ. Χασάπην, ἐνῶ αὶ ὑποσημειώσεις μέ ἀστερίσκον καί μικρόν ἀριθμόν, ὅπως καί αἰ ἐντός τῶν κειμένων τοῦ Χασάπη παρενθέσεις, εἶναι τοῦ συγγραφέως τοῦ ἀνά χεῖρας ἔργου.

^{1.} Πλέον τῶν τριάκοντα συγγραφέων, οἱ ὁποῖοι κατανέμονται εἰς ὅλους τούς χρόνους τῆς ἀρχαιότητος, ὁμιλοῦν περί τοῦ Ορφέως, ὡς προσώπου ὑπάρξαντος καὶ παραθέτουν ἀποσπάσματα τῆς διδασκαλίας του. Αὐτό καὶ μόνον ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ὑπό μερικῶν ἀμφισβήτησις τῆς ἱστορικότητός του εἶναι ἐντελῶς ἀστήρικτος. (Δύναται δέ νά ἀνεύρη ὁ ἐπιθυμῶν πάντας τούς συγγραφεῖς αὐτούς εἰς τά « Ορφέως ἀποσπάσματα» καὶ ἐντός τῶν ἀρχαίων κειμένων πού δημοσιεύονται ὅλα κατωτέρω).

^{*&#}x27; ("Οπως θά καταδειχθή ἐν τούτοις καί ἀπό τά δημοσιευόμενα κείμενα ὄλων τῶν 'Ορφικῶν καί ὁ Κ. Χασάπης σφάλλει καί αὐτός εἰς τό θέμα τῆς χρονολογήσεως τοῦ 'Ορφέως καί τῶν 'Ομφικῶν, ἡ μᾶλλον δέν ἐτόλμησε νά γράψη ὁλόκληρον τήν ἀλήθειαν, διότι ἐφοβήθη προφανῶς καί αὐτός νά ἔλθη εἰς πλήρη ἀντίθεσιν μέ τούς ξένους, οἱ ὁποῖοι μέ μεγίστην ἐπιφύλαξιν καί ἀρκετά διστακτικά πάντοτε, ὅπως καὶ ὁ ἴδιος ἀναφέρει, ἀρνοῦνται ἀκόμη νά ἀποδεχθοῦν τάς ἀποδείξεις περί τῆς παναρχαίας ὑπάρξεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς εἰς τόν ἴδιον χῶρον, πού ὑπάρχει καὶ σήμερον).

[★]² (Συνεπῶς, σκοπίμως ἥ ἀπό ἄγνοιαν διάφοροι ξένοι νεώτεροι σχολιασταί μεταθέτουν τόν τόπον καταγωγῆς τοῦ ᾽ Ορφέως εἰς τήν σημερινήν Θράκην, ἀγνοοῦντες σκοπίμως τό

Κατά τόν Ἑλλάνικον (485-405 π.Χ.) εἶναι πρόγονος τοῦ Ομήρου² καί κατά τόν Εὐσέβιον (265-339 μ.Χ.) ἐγεννήθη 85 ἔτη πρό τῆς καταστροφῆς τῆς Τροίας. Ἐπειδή δέ, ὡς ἀπεδείχθη διά τῆς μεθόδου τοῦ ἄνθρακος 14 (C¹⁴), ἡ ἄλωσις τῆς Τροίας ἐγένετο τό 1183 π.Χ. (σφάλμα χρονολογικόν) ὁ Όρφευς πρέπει νά ἐγεννήθη, κατ Εὐσέβιον, τό 1268 π.Χ. δηλαδή 40 περίπου ἔτη πρό τῆς `Αργοναυτικῆς ἐκστρατείας (1225 π.Χ)★³.

Εταξίδευσεν είς Αἴγυπτον, ὅπου ἐμυήθη ὑπό τῶν ἱερέων τῆς Μέμφιδος εἰς τήν Αἰγυπτιακήν σοφίαν (πληροφορίαι σκοπίμως παραποιημέναι, ἀσύστατοι καί ἀνυπόστατοι, ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν κειμένων κατωτέρω, ἀφοῦ εἰς τόν στῖχον 44 καί 104 τῶν «᾿Αργοναυτικῶν» σαφέστατα ἀναφέρεται, ὅτι ὁ ᾿Ορφεύς μεταβάς εἰς τήν Αἴγυπτον καί τήν Λιβύην, ὅχι μόνον δέν ἐδιδάχθη, ἀλλά ἀντιθέτως, διεκήρυξεν - «ἐξελόχευσε» - ἐδίδαξεν, τόν ἱερόν λόγον), ἐν συνεχεία δέ κατά Διόδωρον (V, 64), μετέβη εἰς τήν Κρήτην, ὅπου ἐδιδάχθη ὑπό τῶν Ἰδαίων Δακτύλων. Ὅπως λέγει ὁ Ἡρόδοτος (ΙΙ, 81) καί ὁ ᾿Απολλόδωρος (1, 15), ἐπιστρέψας εἰς Θράκην εὖρε (εἰσήγαγεν;) καί τά Διονύσου μυστήρια, ἔχων προηγουμένως δεχθῆ τήν ἐπίδρασιν τῆς Αἰγυπτιακῆς λατρείας.³.

"Εζησε και ἔδρασεν είς τήν περιοχήν τῶν Λειβήθρων★⁴. 'Αναφέρεται ὅτι έφο-

άναφερόμενον καί ἀπό τόν Τζέτζην εἰς τόν «Λυκόφρων» ὅτι «... κατώκει περί τόν Ἑλικῶνα καί τό Λειβήθριον...» – «Λυκόφρων» σελίς 276, ἔκδοσις Ρώμης 1803, εἰς σχόλια πρώτη στήλη). Ὁ Διόδωρος (11, 64) λέγει ὅτι ήτο υἰός τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης Οἰάγρου, τοῦτο δέ ἐπιβεβαιοῦται καί εἰς τά « Αργοναυτικά», ὅπου λέγεται: « Όρφεῦ, Καλλιόπης τε καί Οἰάγρου φίλε κοῦρε» (77), ἀλλά, καί εἰς τό ΄ Αποσπασμάτιον 32 (ἀνέκδοτα ΄ Ορφέως, πού παρατίθεται ἐντός τῶν κειμένων τῶν ΄ Ορφικῶν λέγεται: « ΄ Ορφεύς ὁ παῖς Οἰάγρου» (ὅπως καί εἰς τήν τεπευταίαν παράγραφον τῶν ΄ Αργοναυτικῶν», ὅπου ὁ ἴδιος ὁ ΄ Ορφεύς ἀναφέρει ὅτι ἐγεννήθη ἐπάνω εἰς τό κρεββάτι τοῦ μεγαλόκαρδου Οἰάγρου» μέσα εἰς τό ξακουστόν στήλαιον εἰς τά Λείβηθρα). (Βλέπε καί ἄρθρον « ΄ Ορφεύς» τὶς «ΩΓΥΓΙΑΝ» Σταγειμ΄του ΄ Αθ. Τόμος Δ, (σελίδες 45-48) ἔκδοσις Βιέννης 1818).

^{2. «} Ελλάνικος δέ καί Δαμάσκης καί Φερεκύδης είς 'Ορφέως τό γένος άνάγουσι τοῦ 'Ομήρου» (Πρόκλου, Βίος 'Ομήρου 26, 14).

^{*}³ ("Ολαι αὐταί αἱ ἡμερομηνίαι πού εἶχεν ὑπ΄ ὄψιν του ὁ Χασάπης ὅταν συγκριθοῦν μέ νέα Χετταϊκά κείμενα καἱ ἄλλα νεώτερα καἱ σύγχρονα δεδομένα δέν εὐσταθοῦν πλέον διότι κατά πᾶσαν πιθανότητα ὁ Τρωϊκός πόλεμος ἐγένετο κατά τά μέσα τοῦ 15ου αἰῶνος π.Χ. καὶ ὅχι κατά τό 1183 π.Χ., ὅπως μέχρι σήμερον ἐπιστεύετο (βλέπε σχετικῶς καἱ ἐμπεριστατωμένην μελέτην τοῦ Παν. Κ. Γεωργούτζου δημοσιευθεῖσαν εἰς τό Περιοδικόν «Πλάτων» καἱ ἐκδοθεῖσαν εἰς ἀνάτυπον τό 1980 ὑπό τόν τίτλον «΄ Η σχέσις τῶν Μεσσηνίων πρός τούς ᾿Αθηναίους καἱ τούς ˇΙωνας», σελίς 19).

^{3. «}Τήν μέν γάρ `Οσίριδος τελετήν τῆ Διονύσου τήν ἀρχήν εἶναι, τήν δέ τῆς ˇΙσιδος τῆ τῆς Δήμτ τος ὁμοιστάτην ὑπάρχειν, τῶν ὁνομάτων μόνον ἐνηλλαγμένων», λέγει ὁ Διόδωρος (1,23,2 αί 96 4). Χωρίς βεβαίως νά προσθέτει ὅτι αἰ μυστηριακαί αὐταί τελεταί εἴχον μεταφερθεῖ εἰς χρόνους πιναρχαίους, ἀπό τὴν ˙Ελλάδα εἰς τήν Αἴγυπτον (ὅπως ἀποδεικνύεται καί τι ὁ το ς στίχους 44 καί 102-104 τῶν ˙Αργοναυτικῶν, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ορφεύς μεταξ α εἰς τήν Αίγυπτον καί τήν Λιβύην «ἐξελόχευσε», ἐδίδαξε, διεκήρυξε τόν ἰερόν λό ον. Καί συνεπος ἡ πληροφορία αὕτη ὅχι μόνον εἶναι ἀσύστατος, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τά κείμενα τῶν ˙Ορφικῶν, ἀλλά ἀντιθέτως ὑπάρχουν ἀποδείξεις πού ἀναφέρονται κατωτέρω εἰς τά σχόλια καί τάς παραπομπάς, ὅτι αὶ παραδόσεις τῶν ˙Ορφικῶν συνέτειναν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Αἰγυπτίων, ὅπως καί ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν τῆς ˙Ανατολῆς. (βλέπε καί Προϊστορίαν Τόμου «ΕΛΛΑΣ» Γ΄ μέρος καί Τόμον «Λαοί τῆς ˙Ανατολῆς», Εἰσαγωγήν τῆς ˙Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί βιβλίον μου «˙Η ˙Αληθινή Προϊστορία»).

^{4. &}quot;Οπως άναφέρει ο Τζέτζης (Είς «Λυκόφρωνα» 275 « Επείπερ ΄ Ορφεύς, άρχή καί πατήρ υ άρχων τῶν ποιητῶν, κατώκει περί τόν ΄ Ελικῶνα καί τόν Λειβήθριον, ἐμιθολογήθη, ὡς αὶ οῦσαι περί τούς ἐκεῖσε τόπους οἰκοῦσι καλούμεναι Λειβηθριάδες καὶ Πιμπληϊάες» (ἐκ τῆς γενετείρας τοῦ Πίμπλας ἤ Πιμπλείας). Καὶ ὁ Τζέτζης συνεχίζει ὡς πρός τήν

νεύθη ἀπό τάς Θράσσας (γυναῖκας τῆς Θράκης) καί ἐτάφη εἰς τήν "Αντισσαν, τό σημερινόν χωρίον Γαβαθᾶ τῆς Λέσβου ἥ εἰς τά Λείβηθρα, τήν σημερινήν Λεπτοκαρυάν, παρά τόν "Ολυμπον, ὅπου ἐσώζετο ὁ τάφος του ἀκόμη μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μ. Αλεξάνδρου, φέρων ἐπ' αὐτοῦ καί «ξόανον» ἐκ κυπαρίσσου. "Οπως ἀναφέρει ὁ Παυσανίας (Χ 7), ὅταν βραδύτερον μετωφέρθησαν τά ὁστᾶ του εἰς τό Δίον τῆς Πιερίας, πλημμυρίσας ὁ ποταμός Σής, ὁ σημερινός Ζηλιανᾶς, κατεπόντισε τά Λείβηθρα, ὁπότε ἑξηφανίσθη καί ὁ τάφος τοῦ 'Ορφέως.

Β΄ Ο Ονομάκριτος καί τά « Ορφικά». Μεταξύ τῶν έτῶν 527 καί 514 π.Χ., ἄρχει εἰς τάς `Αθήνας ὁ υίός τοῦ Πεισιστράτου "Ιππαρχος. Οὖτος συνεκρόποεν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τό ἔργον τῆς, συγκεντρώσεως ὅλων τῶν `Ορφικῶν, δηλαδή ὅλων τῶν παραδιδομένων, μέχρι τότε, ἀπό στόματος εἰς στόμα, διά μέσου τῶν αἰώνων, πνευματικῶν δημιουργημάτων τοῦ 'Ορφέως καί τῶν μαθητῶν του, σπουδαιότερος τῶν ὁποίων ὑπῆρξε ὁ Μουσαῖος⁵, ὁ πρῶτος γνωστός "Ελλην ἀστρονόμος ⁶ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος. (Καί εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν διαφεύγει τοῦ Χασάπη ἡ πληροφορία τοῦ Ντίλς - «Προσωκρατικοί», Τόμος Α, σελίς 3) ὅτι οἱ πανάρχαιοι "Ελληνες ἔγραφον τά διανοήματά των καί ἐπί λεπτῶν σανίδων).

Έκ τῶν πρωτοστατούντων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος (VII 6), ῆτο ὁ ˙Ονομάκριτος (560-490 π.Χ.) καί κατά πᾶσαν πιθανότητα οἱ Κέρκωψ καί Βροντῖνος, περί τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ὁ Κλήμης ὁ ˙Αλεξανδρεύς (Στρωματεῖς Ι κεφ. 21, 131, 3-5). ˙Ο ˙Ονομάκριτος μάλιστα εῖχε μίαν αὐθεντικότητα ὡς συλλογεύς, διότι παλαιότερον ὁ πατήρ τοῦ ˙Ιππάρχου, ὁ Πεισίστρατος, εῖχεν ἀναθέσει εἰς αὐτόν τὴν συγκέντρωσιν καί καταγραφήν καί τῶν ˙Ομηρικῶν ἐπῶν.

Παρά ταῦτα, ὁ διδάσκαλος τοῦ Πινδάρου Λάσος ὁ Ἑρμιονεύς, κατηγόρησε τόν Ονομάκριτον, ὅτι εἰς τήν ἐνεργουμένην συλλογήν τῶν Ορφικῶν παρενέβαλε καί μερικούς ἰδικούς του στίχους, οἱ ὁποῖοι ἀνεφέροντο εἰς τήν καταβύθισιν κάποιων νήσων πλησίων τῆς Λήμνου. Τόσον δέ μεγάλη σημασία ἀπεδόθη εἰς τήν ἐν λόγω παρεμβολήν, ὤστε, ὅπως λέγει ὁ Ἡρόδοτος (VII 6), διά τοῦτο καί μόνον ὁ Ἱππαρχος ἐξώρισε τόν Ονομάκριτον. Τό ἐν λόγω γεγονός ἐπιτρέπει νά ἐκτιμήσωμεν τόν βαθμόν ἀκριβείας τῶν διασωθέντων Όρφικῶν κειμένων, ὡς πρός τήν παναρχαίαν μορφήν των καί ὡς πρός τό ἀρχικόν των περιεχόμενον. Ἡ ἀκρίβεια αὕτη, κατά τά ἀνωτέρω, δύναται νά θεωρῆται τοὐλάχιστον ἀνάλογος πρός ἐκείνην τῶν διασωθέντων 'Ομηρικῶν ἐπῶν, ὡς πρός τήν ἀρχικήν των μορφήν, ἐπειδή φαίνεται

καταγωγήν τοῦ 'Ορφέως: «Τοῦτο δέ 'Ορφεύς σαφέστερον παραδείκνυσι Λειβήθριος γάρ, ὤν, φησί: Νῦν δ' ἄγε μοι κούρη Λειβηθριάς, ἔννεπε Μοῦσα» καί προσθέτει: «Φησί γάρ ἐκεῖνος (ὁ 'Ορφεύς), Λειβήθριος ὤν: νῦν δ' ἄγε μοι κούρη Κωνσταντιάς ἔννεπε Μοῦσα» (βλέπε εἰς « Αποσπασμάτια» 45, 46, εἰς τό ἀρχαῖον κείμενον καί μετάφρασιν).

^{5. &}quot;Οτι ό Μουσαῖος ὑπῆρξε μαθητής τοῦ 'Ορφέως, ὅπως τόν χαρακτηρίζει καί ὁ Γίν υσανίας (Χ 7,1) προκύπτει σαφῶς καί ἐκ τῆς παραινετικῆς τοῦ 'Ορφέως «εὐχῆς πρός Μ΄ σαῖον» ἡ ὁποία προτάσσεται τῶν 'Ορφικῶν 'Υμνων. Διά τοῦτο πρέπει νά λογίζεται ὡς ἐντελῶς ἀστήρικτος ἡ πολύ μεταγενεστέρα (200 μ.Χ.) ἀπωμις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀυγγρνφέως Κλήμεντος τοῦ 'Αλεξανδρέως (Β Στρωματεῖς» Ι), κατά τήν ὁποῖαν ὁ Μουσαῖος ἡτ διδάσκαλος τοῦ 'Ορφέως. 'Αλλωστε καί ὁ σύγχρονος τοῦ Κλήμεντος 'Ερμίας λέγει «'Ορᾶς πῶς ὁ 'Ορφεύς... ἐρωτικώτατός τε ἐστιν, ὡς αὐτός λέγων φαίνεται πρός τόν Μουσαῖον καί προτείνων αὐτῶ τά θεῖα ἀγαθά καί τελειῶν αὐτόν».

^{6.} Έξ ἄλλου, ὅτι ὁ Μουσαῖος ἦτο ἀστρονόμος ὡς ἀναφέρεται καί εἰς ὡρισμένας ἰστορίας τῆς ᾿Αστρονομίας (3,96) προκύπτει δέ καί ἀπό τό ποίημα «Διαθηκαι» τοῦ ᾿Ορφέως, τό ὁποῖον εἰς τὴν πραγματικότητα ἔγραψεν ὁ ᾿Αριστόβουλος (Εὐσεβίου, Ευαγ. παρασκ · 3, 12), ὅπου ὁ ᾿Ορφεύς ἀπευθύνεται πρός τόν «υἰόν» του (τόν πνευματικόν) Μοι σ ί ν ὡς εἰς ἐπαῖοντα (κάτοχον, γνώστην) τῆς ᾿Αστρονομίας (40, 451).

ότι κατά τήν έποχήν τῆς καταγραφῆς τῶν κειμένων θά ὑπῆρχον πολλοί πού θά ἡδύναντο νά ἐλέγξουν τήν ἀκρίβειαν αὐτῶν.

Διότι οὐδείς δύναται νά διισχυρισθῆ ποτέ, ὅτι τά ΄Ομηρικά ἔπη, ἀναφερόμενα είς γεγονότα τοῦ 1200 ή τοῦ 1350 π.Χ., διετυπώθησαν διά πρώτην φοράν τό 850 π.Χ., δηλαδή έπειτα άπό 350 ή 450 έτη, όπως δεχόμεθα ότι έζησεν ό "Ομηρος. Είναι ώσάν νά έλέγομεν ὅτι τό 2300 μ.Χ. θά εὑρεθῆ κάποιος ποιητής διά νά στιχουργήση τά γεγονότα τοῦ ᾿Αλβανικοῦ ἔπους τοῦ 1940, περιγράφων συγχρόνως καί όλα τά γνωρίσματα τῆς σημερινής Ἑλλάδος, εἰς ἕνα μέγα ποίημα 20.000 καί πλέον στίχων. ΄Η μόνη άληθοφανής ἄποψις εἶγαι ὅτι ὁ "Ομηρος διήρθρωσε τά παλαιά λαϊκά τραγούδια⁷ καί τά συνεκρότησεν είς ένα σύνολον. τό όποῖον «έτραγουδοῦσαν» καί εἰς τούς μετέπειτα χρόνους οἱ Ελληνες ὡς «ἔπη τοῦ ˙Ομήρου». Τό ἴδιον ἄλλωστε συνέβαινε καί κατά τήν ἐποχήν τοῦ ˙Ονομακρίτου, όταν ενένετο ὑπό τούτου ἡ συλλογή των. Καθ' ὅμοιον τρόπον οἱ ᾿Ορφικοί "Υμνοι, οὶ ὁποῖοι συνιστοῦν ὄχι άπλῶς τό περιεχόμενον ἐνός ἱστορικοῦ νενονότος, άλλά τό περιεχόμενον μιᾶς λατρείας καί μιᾶς θρησκείας ή όποία διηρθρώθη (διεμορφώθη) ἀπό τόν 'Ορφέα καί ἔζησε μέχρι τῶν μεταχριστιανικῶν ἀκόμη χρόνων. διετήρησε καί περισσότερον μάλιστα άπό τά Ομηρικά ἔπη, τήν ἀρχικήν του μορφήν, ώς έκ τῆς θρησκευτικῆς φύσεώς του καί ἐπί πλέον ὡς ἐκ τοῦ λατρευτικοῦ του προορισμοῦ. Τό περιεχόμενον τοῦτο περισυνέλεξε και κατέγραψεν ή περί τόν 'Ονομάκριτον ἐπιτροπή: ἡ ἰδία, ἡ ὁποία συνέλεξε τότε καί τά 'Ομηρικά ἔπη.

Τά 'Ορφικά κείμενα δέν είναι γραμμένα είς τήν καθαρῶς 'Ομηρικήν γλῶσσαν, άλλά παρουσιάζουν ίδιωματισμούς τῶν μετανενεστέρων χρόνων. Τό νενονός τοῦτο έρμηνεύεται εὐκόλως, έάν ληφθῆ ὑπ᾽ ὄψιν, ὅτι ὁ ᾿Ορφισμός ἦτο μία πλήρης θρησκεία και μάλιστα και διάφορος τῆς «Δωδεκαθεϊκῆς», τῆς γνωστῆς μας ὡς ἀρχαίας Ελληνικής θρησκείας. Ο Όρφισμός ήτο συγχρόνως καί μιά άνωτέρα μύησις τῶν ὁπαδῶν του, μία παναρχαία μυστικιστική μύησις, τήν ὁποίαν εἰσήγαγεν εἰς παμπαλαίους χρόνους ὁ 'Ορφεύς καί ἡ ὁποία διατηρηθεῖσα εἰς τούς μετέπειτα χρόγους, έδιδάσκετο είς τά Ελευσίνια Μυστήρια (28 κεφ. 11), δηλαδή καί πάλιν μόνον εὶς τοὺς μεμυημένους εἰς αὐτήν. Καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι σχετίζονται μέ τήν περισυλλογήν τῶν ᾿Ορφικῶν, ὁ ᾿Ονομάκριτος, ὁ Κέρκωψ, ὁ Λάσος, ὁ Ἵππαρχος, παρουσιάζονται είς τά σωζόμενα έργα ἄλλων συγγραφέων τῆς άρχαιότητος (`Ηρόδοτος VII 6, Παυσανίας VIII 31, Πλάτωνος «Τίμαιος» XIII 40, `Αριστοτέλους «Μεταωυσικά» ΙΑ΄ 1071 κλπ.) ώς μεμυημένοι εἰς τόν 'Ορφισμόν, Διά τοῦτο ἄλλωστε καί έφρόντισαν οὖτοι τό ἔργον τῆς περισυλλογῆς τῶν ΄Ορφικῶν. Συνεπῶς, συνάγεται τό συμπέρασμα ὅτι ἡ παράδοσις τοῦ ᾿Ορφισμοῦ διά μέσου τῶν αἰώνων, ἀπό καί πρό τῆς Β΄ χιλιετηρίδος μέχρι τοῦ 6ου π.Χ. αἰῶνος, ὅταν ἔγινεν ἡ καταγραφή τῶν ᾿Ορφικῶν ἀπό τήν ἐπιτροπήν τοῦ `Ονομακρίτου, δικαιολογεῖ τήν διαφοροποίησιν τῆς γλώσσης, είς τήν ὁποίαν έγράφησαν ταῦτα. Είναι ή γλῶσσα, ή ὁποία κρατεῖ μέν τό χρῶμα τῆς ΄Ομηρικῆς, χωρίς ὅμως νά εἶναι καί ἡ γραφομένη τόν 6ον π.Χ. αἰῶνα. Εἶναι ή γλῶσσα είς τήν ὁποίαν ἀπεδόθησαν βαθμιαίως τά ἀρχαιότερα κείμενα, ὥστε νά καθίστανται άντιληπτά άπό τούς μυουμένους τῆς νεωτέρας τότε ἐποχῆς (530 . п.X.)⁸,

^{7.} Καί σήμερον λαμβάνει χώραν κάτι τό ἀνάλογον. Εἰς Κρήτην, εἰς ἡμέρας ἐορτῶν, τραγουδοῦνται ἀπό μνήμης ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Ερωτοκρίτου, συνοδεία μάλιστα μουσικῶν ὀργάνων.

^{8.} Δέν θά είχε θέσιν είς τήν παροῦσαν πραγματείαν μίαν ἀνάλυσις τῶν ΄Ορφικῶν ΄Υμνων ἀπό γλωσσικῆς ἀπόψεως, διά νά δείξη κατά ἔνα ἐπιπρόσθετον τρόπον – ἐκτός τοῦ ἀστρονομικοῦ – ὅτι ἡ ἡλικία τῶν "Υμνων ἀνάγεται εἰς τήν Β΄ χιλιετηρίδα π.Χ. Ἐν τούτοις, δέν θά παραλείψω νά τονίσω εἰς τὴν ὑποσημείωσιν ταὐτην, ὅτι, μετά τήν ἀνάγνωσιν

Είναι έξ ἄλλου ἡ διάλεκτος τῶν Ορφικῶν ἡ «Αἰολική» μέ ὑπέρπολλα στοιχεῖα τῆς « Αττικῆς» διαλέκτου, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει και προκειμένου περί τῶν Ομηρικῶν ἐπῶν, ὅπως ἀκριβῶς ἔπρεπε και νά τό ἀναμένωμεν. Διότι, τόσον τά Ομηρικά, ὅσον και τά Ορφικά, προέρχονται ἀπό τήν παναρχαίαν « Αχαϊκήν» διάλεκτον, τῆς ὁποίας κλάδος εἶναι ἡ Αἰολική ἡ πρόσμιξις δέ τῆς Αττικῆς διαλέκτου ἐγένετο κατά τήν περισυλλογήν και τήν καταγραφήν τόσον τῶν Ομηρικῶν, ὅσον και τῶν Ορφικῶν, ὑπό Ἰώνων και μάλιστα Αθηναίων, ὅπως ἦτο ὁ Ὀνομάκριτος.

Δι΄ ὅλων αὐτῶν θέλομεν νά ἀποσαφηνίσωμεν τήν ἐξῆς θέσιν: Ναί μέν τα ΄ Ορφικά κείμενα είναι μιά συγγραφή, άναγομένη είς τόν 6ον π.Χ. αίῶνα, πλήν ὅμως: α΄) τό περιεχόμενόν της ἀντιστοιχεῖ εἰς τάς ἰδέας τῶν χρόνων τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. καί παλαιότερον, ὅπως θά ἀποδειχθῆ καί εἰς τό τελευταῖο κεφάλαιον ἀστρονομικῶς καί β΄) άκριβή παράφρασιν - διά νά μή είπωμεν μετάφρασιν - τῶν 'Ορφικῶν "Υμνων, ὅπως οὖτοι ἀπηγγέλλοντο κατά τούς χρόνους τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. Τήν ἀκρίβειαν ἄλλως τε τῶν ᾿Ορφικῶν ἱδεῶν, τῶν περιεχομένων εἰς τούς «"Υμγους» κυρίως, μαρτυρεῖ ἐπίσης κατά τρόπον ἀναμφισβήτητον ἡ τόσον αὐστηρά τιμωρία τοῦ 'Ονομακρίτου, ἐπειδή ἡθέλησε νά προσθέση εἰς τά γνήσια 'Ορφικά μερικούς ίδικούς του στίχους. Διότι, τό γεγονός τοῦτο ἀποδεικνύει δύο τινά: α΄) ὅτι ύπῆρχον οί δυνάμενοι νά ελέγξουν τήν ἀκρίβειαν τῆς συλλογῆς 'Ορφικοί ὁπαδοί, όπως ὁ Λάσος καί β΄) ὅτι ὁ ἐν λόγω ἔλεγχος ἡδύνατο νά ἐπιτευχθῆ, προφανῶς διά τῆς συγκρίσεως πρός ἀρχαιότερα κείμενα, τά ὁποῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ἀπό τούς μεμυημένους είς τόν 'Ορφισμόν καί τά ὁποῖα παρεδίδοντο είς αὐτούς. κατά τόπους, ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν. (Απόδειξις πού ένισχύει τήν πληροφορίαν τοῦ Ἑρμάν Ντίλς πού ἀναφέρθη ἀνωτέρω καί κατά τήν ὁποίαν οἱ ˙Ορωικοί καί γενικώς οἱ πανάρχαιοι Ελληνες φαίνεται ὅτι ἔγραφον ἐπί λεπτῶν σανίδων τάς παρατηρήσεις καί τά διανοήματά των.)

Γ΄ Τά «' Ορφικά» καί οἱ ἐν αὐτοῖς «"Υμνοι». Τά διασωθέντα ' Ορφικά κείμενα, τά ὁποῖα εἶναι γνωστά ὑπό τήν γενικήν ἐπωνυμίαν «' Ορφικά», εἶναι:

- α΄) Τά **«'Αργοναυτικά»** έκ 1384 στίχων[.]
- β΄) Οἱ «Ύμνοι», δηλαδή 88 ϋμνοι τῆς Όρφικῆς λατρείας ἐκ 1133 στίχων:
- γ΄) Τά «Λιθικά» έξ 768 στίχων, εἰς τά ὁποῖα ὁ ᾿Ορφεύς διδάσκει τόν Θεοδάμαντα περί τῆς χρησιμότητος καί τῆς μυητικῆς ἀξίας εἴκοσι πολυτίμων καί ἡμιπολυτίμων λίθων καί
- δ΄) Τά **«'Αποσπασμάτια»** καί τά **«'Ανέκδοτα»** (Orphicorum fragmenta), τά όποῖα εἶναι: α΄) Περικοπαί ἀπωλεσθέντων 'Ορφικῶν κειμένων, διασωθεῖσαι εἰς ἔργα ἄλλων Ἑλλήνων καί β΄) περισωθεῖσαι ἐπιγραφαί, εἰς τάς ὁποίας ἀναφέρονται

τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β΄, ἀναγομένης και πέραν τοῦ 1200 π.Χ. διαπιστοῦται τοῦτο: Εἰς τούς ΄Ορφικούς Ύμνους ἀπαντᾶται ἔνα πλῆθος λέξεων και ἰδιωματισμῶν τῆς Μυκηναϊκῆς διαλέκτου, ὅπως αὐτη ἀποκαλύπτεται εἰς τήν Γραμμικήν Γραφήν Β΄. Ἡ γενική εἰς -οῖο, τό συχνότατα ἀπαντώμενον ἐπίθετον πότνια, τό πρόσφυμα - με (μευ) και τόσα ἄλλα. Όπως λέγει ὁ ἐκ τῶν ἐρμηνευτῶν τῆς Γραμμικῆς Β΄ καθηγητής Chadwick (15, 162), μία λέξις, πού ἀναφέρεται εἰς τάς πινακίδας εἰναι ἡ λέξις fa-νa-σο-ι, ἡ ὁποία ὁμοιάζει πολύ μὲ τἡν Ἑλληνικήν λέξιν «faνάσσοιιν» (δυϊκός τοῦ ἄνασσα) και τήν ὁποίαν ἐχρησιμοποίησεν ὁ Palmer διά νά στηρίξη τήν ἀνυπόστατον θεωρίαν του ὅτι ἡ Μυκηναϊκή θρησκεία ἑδημιουργήθη διά τοῦ δανεισμοῦ ἐκ τῶν Θρησκειῶν τῆς Μεσοποταμίας. Δέν μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ ἄποψις τοῦ Palmer, ἐνδιαφέρει ὅμως ὅτι ἡ λέξις ἄνασσα καὶ ἄναξ ἐπαναλαμβάνεται εἰς τοὺς ἡμίσεις ἐκ τῶν 88 ὕμνων, δεικνύουσα σαφῶς τήν σχέσιν τῆς γλώσσης τῆς `Ορφικῆς λατρείας πρός ἐκείνην τῆς λατρείας κατά τήν Β΄ χιλιετίαν π.Χ. (καί συνεπῶς ὁρθῶς ὁ Χασάπης ἐπισημαίνει καὶ ἄλλην παραποίησιν καί σκόπιμον διαστροφήν, ὑπό ξένου δῆθεν ἐρευνητοῦ καί συγγραφέως τοῦ Πάλμερ, τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν κειμένων).

πληροφορίαι, σχετικαί πρός τόν 'Ορφέα καί τόν 'Ορφισμόν, (ὅπως τοῦ Μουσαίου «'Ηρώ καί Λέανδρος» οἱ "Υμνοι τοῦ Πρόκλου καί τοῦ Καλλιμάχου καί μερικά ἄλλα κείμενα, τά ὁποῖα ἀναφέρονται λεπτομερέστερον κατωτέρω, εἰς τήν ἀρχήν τοῦ ἀρχαίου κειμένου τῶν 'Ορφικῶν, - ἔκδοσις Λειψίας 1829, Τωϋμπνερ, την ὁποίαν καί χρησιμοποιοῦμεν - καί τά ὁποῖα παραθέτομεν εἰς τό ἀκέραιον καί ἄνευ περικοπῶν κατωτέρω).

Ένταῦθα - συνεχίζει ὁ Χασάπης - ἀναφερόμεθα εἰδικῶς εἰς τούς "Υμνους καί μάλιστα εἰς ἐκείνους, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτουν αὶ πληροφορίαι περί τῶν ἀστρονομικῶν ἰδεῶν καὶ τῶν γνώσεων, αὶ ὁποῖαι ἐπικρατοῦσαν εἰς τήν Β΄ χιλιετηρίδα π.χ.⁹. Παραλλήλως ὅμως ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ ἐλήφθησαν ὑπ΄ ὅψιν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα χωρία, τῶν ἄλλων 'Ορφικῶν κειμένων, τὰ ὁποῖα σχετίζονται πρός τήν 'Αστρονομίαν.

K.X.

^{9.} Οἱ Ὁρφικοί Ὑμνοι εἶναι ἐντελῶς ἀντίστοιχοι πρός τούς θρησκευτικούς Βεδικούς ὕμνους τῶν Ἰνδῶν καί μάλιστα ἀνάλογοι πρός τούς ἀρχαιοτάτους Rig-Veda. Ὠς δέ οἱ τελευταῖοι οὖτοι ἀπετέλεσαν τὴν πηγήν τῶν ἀρχαιολογικῶν καί γενικώτερον τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδεῶν τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν, καθ ὁμοιον τρόπον οἱ Ὁρφικοί συνιστοῦν πηγήν ἀντλήσεως τῶν Ἑλληνικῶν ἀστρονομικῶν ἰδεῶν. Ἑξ ἄλλου, ἡ μεγάλη συγγένεια τῶν Ὁρφικῶν Ὑμνων καὶ τῶν ὕμνων τῆς Rig-Veda δεικνύει καὶ τὴν κοινήν καταγωγήν: (ἡ μάλλον τὴν ἐπίδρασιν τῶν παναρχαίων Αἰγαίων, τῶν Ἑλλήνων ἐπί τῶν Ἰνδῶν. (Βλέπε σχετικῶς καὶ «Εἰσαγωγήν» τοῦ Τόμου «Λαοὶ τῆς Ανατολῆς» καὶ «Προϊστορίαν» Τόμου «ΕΛΛΑΣ», Γ΄ μέρος τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ», ὅπως καὶ τὸ βιβλίον μου «Ἡ Αληθινή Προϊστορία» καὶ «Ἰνδικά» Δημ. Γαλανοῦ, ἔκδοσις τοῦ Πανεπιστημίου ᾿Αθηνῶν (1854).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Δέν πρόκειται νά ἐκτεθοῦν ἐδῶ παρά μόνον ὅσα ἀναφέρονται εἰς τήν καθαράν ἐπιστήμην, εἰς τάς ἰδέας δηλαδή τῶν ˙Ορφικῶν, αἱ ὁποῖαι δύνανται νά συγκριθοῦν πρός τάς κλασσικάς ἀστρονομικάς ἀντιλήψεις 10. Διά τόν λόγον δέ αὐτόν δέν περιλαμβάνονται ἐνταῦθα αἱ Κοσμογονικαί διδασκαλίαι τῶν ˙Ορφικῶν, αἱ ὁποῖαι συνδέονται στενῶς πρός τάς Θεογονικάς ἀπόψεις των, ἐκ τῶν ὁποίων ἐδέχθησαν τήν ἐπίδρασιν, κυρίως αἱ φιλοσοφικοαστρονομικαί ἀντιλήψεις τῶν μετέπειτα ˙Ελληνικῶν χρόνων, μέχρις ἀκόμη καί τοῦ Δ΄ π.Χ. αἰῶνος.*

1. Οὐρανός, Φύσις, Κόσμος. Εἰς τήν λέξιν Οὐρανός, ὅπως προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ὕμνου τοῦ Οὐρανοῦ ("Υμνος 4), οἱ Ορφικοἱ δέν νοοῦν μόνον ὅ,τι σήμερον καλοῦμεν οὐρανόν, ἤ οὐράνιον σφαῖραν, ἀλλὶ ἐπί πλέον, ὅ,τι ἡμεῖς ὁνομάζομεν ἀστρικόν κόσμον. Διά τοῦτο καὶ ὁ Οὐρανός καλεῖται οὐράνιος καί χθόνιος (4, 5), ὡς περιλαμβάνων καὶ τήν γῆν ἀκόμη.

Τό αὐτό ἰσχύει καί περί τῆς Φύσεως. Ἡ Φύσις, ὡς ἐπίσης συνάγεται ἐκ τοῦ εἰς αὐτήν ἀφιερωμένου ὕμνου, δέν εἴναι διά τούς Ὀρφικούς τό ἐπιστητόν, τό ὑποπῖπτον εἰς τὴν ἀντίληψίν μας εἴναι τό πᾶν, τό περί ἡμᾶς, γῆ, θάλασσα, αἰθὴρ, ἀλλά καί οὐρανός φύσις χθονίη τε καί εἰναλίη, αἰθερίη (10, 14), ἀλλά καί οὐρανίη (10, 2).

Συνεπῶς οἱ δυό οὖτοι ὑμνοι¹¹ ἀφοροῦν, κατ΄ οὐσίαν, εἰς ἕνα καἱ τό αὐτό ἀντικεί-

^{* (}Αἱ ἄλλαι ἀπόψεις τῶν ᾿Ορφικῶν πλήν τῶν ᾿Αστρονομικῶν σχολιαζονται ἐντός τῶν κυρίως κειμένων τῶν ἩΟρφικῶν ποὺ παρατίθενται κατωτέρω). (Προσοχή! Αἱ ἐντός παρενθέσεως παραπομπαί τοῦ Χασάπη ὅπως π.χ. (4, 5, ἤ 10, 14) ἐννοοῦν ὅτι ὁ πρῶτος ἀριθμός ἀναφέρει τόν ἀριθμόν τοῦ Ὑμνου τοῦ ἩΟρφέως καί ὁ δεὐτερος τόν στῖχον τοῦ Ὑμνου. Τό αὐτό σημειώνεται καί ὅταν ἀναφέρεται εἰς τά ᾿Αποσπασμάτια ὁ Χασάπης).

^{10.} Εἰς οὐδένα ἄλλον ἐκ τῶν ἀρχαίων λαῶν ἀνευρίσκομεν τάς ἰδέας ταύτας τῶν 'Ορφικῶν, ἀναπτυσσομένας κατά τὴν Β΄ χιλιετίαν π.Χ. Είναι, συνεπῶς, αὖται καθαρῶς 'Ελληνικαί καί πρωτότυποι.

^{11.} Θά έλεγε κανείς ότι έφ΄ όσον πρόκειται περί θρησκευτικών ϋμνων, άπευθυνομένων πρός δυο «θεότητας» καλουμένας «Ουρανός» καί «Φύσις», δέν θά έπρεπε νά ταυτίσωμεν αυτάς πρός ό,τι όνομάζομεν σήμερον διά τῶν ἰδίων όνομάτων. Έν τούτοις όμως ἡ ἔνστασις αῦτη δέν εὐσταθεῖ, διότι δέν ὑπάρχει εἰς τούς 'Ορφικούς "Υμνους ὁ διαχωρισμός αὐτοῦ τοῦ εἴδους. 'Ο φυσικός οὐρανός καί ἡ θεότης Οὐρανός π.χ. συμπίπτουν,

μενον: είς τόν Κόσμον, Σύμπαν. Τήν συνταύτησιν ταύτην Οὐρανοῦ καί Φύσεως δεικνύει ἐξ ἄλλου, χαρακτηριστικῶς, τό ὅτι ὅσα ἀναφέρονται εἰς τόν ὕμνον τοῦ Οὐρανοῦ περιλαμβάνονται ὅλα καί εἰς τόν ὕμνον τῆς Φύσεως. Ὁ διαχωρισμός εἰς δυο διακεκριμένας ἐννοίας ὀφείλεται εἰς τό ὅτι οὶ Ὀρφικοί ὑπό τόν ὄρον «Οὐρανός» νοοῦν κυρίως τό μέρος τοῦ κόσμου, τό μακράν ἡμῶν εὐρισκόμενον, «τόν μακρόκοσμον», ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τόν οὐρανόν, ὅπως ἀκριβῶς λέγομεν καί σήμερον ἐνῶ ἡ Φύσις εἶναι καὶ διά τούς Ὀρφικούς, τὸ ἀμέσως πλησίον ἡμῶν καί περιβάλλον ἡμᾶς μέρος τοῦ Κόσμου.

Έξ ἄλλου καί αὐτός οὖτος ὁ ὁρισμός τοῦ Σύμπαντος, ὁ διδόμενος παρ΄ ἡμῶν σήμερον, ἔχει τήν ἀρχήν του ἐκ τοῦ ὕμνου τούτου τῆς Φύσεως. Διότι εἰς τόν στίχον 10, 28 λέγεται: πάντα σύ ἔσσι τά πάντα σύ γάρ μούνη τάδε τεύχεις τά πάντα σύ εἶσαι, διότι σύ καὶ μόνη κατασκευάζεις, παράγεις τά πάντα.

Συνεπῶς, πάσαι αἱ πληροφορίαι περί τῶν ἱδεῶν τῶν Ορφικῶν ἐπί τοῦ Σύμπαντος, ὑπό τήν σημερινήν ἔννοιαν τῆς λέξεως, προκύπτουν ἐκ τῶν ὕμνων τοῦ Οὐρανοῦ (4ου), καὶ τῆς Φύσεως (10ου), ἀπό κοινοῦ θεωρουμένων. (Βλέπε ὁλοκλήρους τούς "Υμνους αὐτῶν τῶν κειμένων, τῶν «"Υμνων τοῦ Ορφέως» κατωτέρω).

2. Ἡ ἀρχή τοῦ Κόσμου. Κατά τούς ˙Ορφικούς ὑπάρχει ἀρχή τοῦ κόσμου. Τό Σύμπαν ἐγεννήθη εἰς κάποιαν χρονικήν στιγμήν. Τοῦτο ὅμως ἔλαβε χώραν πρό ἀμνημονεύτων ἐτῶν.

Οὕτω, ὁ μέν Οὐρανός χαρακτηρίζεται ὡς **πρεσβυγένεθλος** (4,2), δηλαδή ὡς τό πρῶτον γεννηθείς, ἡ δέ Φύσις ὡς **πρωτογένεια** (10,5), πρωτότοκος, παναρχαία, ἀλλά καί ὡς **παλαίφατος** (10,5), ἀρχέγονος, παμπαλαία.

Έξ ἄλλου ἡ γένεσις αὕτη δέν προεκλήθη ἐξ ἐνός ἄλλου προϋπάρξαντος κοσμικοῦ γεγονότος διότι εἰς 10,10 λέγεται διά τήν Φύσιν, ὅτι εἶναι ἀπάτωρ καί, πρός ἐπιβεβαίωσιν ἐν συνεχεία, καλεῖται αὐτοπάτωρ, ὡς ἐξ ἑαυτῆς γενομένη, προελθοῦσα.

3. Ἡ ἀφθαρσία καί ἡ αἰωνιότης τοῦ κόσμου. Και ἐνῶ τό Σύμπαν ἔχει ἀρχήν, ἐν τούτοις δέχονται οἱ Ὁρφικοί, ὅτι τοῦτο εἶναι ἄφθαρτον, ἀκατάλυτον καί αἰώνιον.

Ακατατάβλητος καί είς τόν αίῶνα ἄκαμπτος, «αἰέν ἀτειρές μέρος κόσμου» (4. 1) χαρακτηρίζεται ὁ Οὐρανός, ἀκόμη δέ και ἀδάμαστος (4,7), διά νά τονισθῆ, ὅτι δέν καταβάλλεται οὕτε ἀπό τόν παράγοντα τοῦ χρόνου, οὕτε ἀπό καμμίαν ἄλλην δύναμιν. Όμοίως ἀδάμαστος (10,3), ἄφθιτος (10,5) και ἀτελής (10,8), δηλαδή ἀκατάβλητος καί ἄνευ τέλους, ἀθάνατος, λογίζεται καί ἡ Φύσις, ἐνῶ εἰς 10,9 λέγεται, ὅτι εἶναι ἡ μέν Φύσις τό τέλος ὅλων τῶν ἐν αὐτῆ πραγμάτων καί ὄντων, ἡ ἰδία ὅμως - καί μόνη αὕτη - δέν ἔχει τέλος «ἀκοινώνητος δέ μούνη τελευτῆς» (δηλαδή δέν μετέχει τῆς γενικῆς φθορᾶς). Επαναλαμβάνεται δέ ὁ ίδιος χαρακτηρισμός τῆς αἰωνιότητός της εἰς τό ἐπίθετον «ἀιδίη» (10,21), δηλαδή αἰώνια. (Καί κατά τήν θεωρίαν πού διετύπωσεν πρῶτος ὁ Μέλισσος, ἀλλά καί ὁ Παρμενίδης καί ὁ Ξενοφάνης καί ἀνέπτυξεν κατόπιν ὁ Πλάτων «ὁ κόσμος ἐάν θά εἶτχε γεννηθεῖ, δημιουργηθεῖ, ἀπό κάποιαν ἀρχήν, μοιραίως καί θά ἀπέθνησκε, ἀφοῦ πᾶν τό γεννώμενον ἀποθνήσκει ἀναγκαστικῶς»). Συνεπῶς φανερά εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῶν Όρφικῶν ἐπί τῶν Προσωκρατικῶν καί τοῦ Πλάτωνος καί ἀπό τήν ἄποψιν αὐτήν).

ώς τοῦτο μαρτυρεῖ τό περιεχόμενον τοῦ "Υμνου καθ' όλην του τήν ἔκτασιν, άλλά και ὡς ἀποδεικνύουν κατά τρόπον λίαν ἐμφανῆ αὶ περικοπαί, κατά τάς ὁποίας οὖτος φαίνεται «σφαιρηδόν ἐλισσόμενος περί γαῖαν» (4, 3) καί μάλιστα ὡς σβοῦρα: «ρόμβου δίνησιν ὁ-δεύων» (4,4). Ἐπί πλέον κατά τόν "Υμνον τοῦτον, ὅπως καί σήμερον λέγεται, ὁ οὐρανός εἴναι ὁ τόπος διαμονῆς τῶν θεῶν: οἶκος θεῶν μακάρων (4,4). "Αλλωστε δέν ἔχει καμμίαν ἔννσὰαν ἐάν εἴναι ὁ Οὐρανός θεότης καί ταυτοχρόνως οἶκος θεῶν.

- **4. Τό μέγεθος τοῦ Κόσμου.** Μετ' ἀπιθάνου ἀκριβολογίας ὁ μέν Οὐ-ρανός θεωρεῖται **μέρος τοῦ κόσμου** (4,1), προφανῶς διά νά ἀντιδιασταλῆ πρός τήν Γῆν, ἡ ὁποία συνιστᾶ τό ἄλλο μέρος αὐτοῦ. Ἡ δέ ἄλλη Φύσις, περιέχουσα καί τόν Οὐρανόν, ὡς οὐρανίη (10,2), δέν λογίζεται ἄπειρος, ἀλλ' ἀπλῶς μεγίστη (10,10).
- **5. Ἡ φύσις τοῦ Κόσμου.** Ως πρός τήν φύσιν του, ἀποδίδονται εἰς τό Σύμπαν δύο χαρακτηρισμοί.

Πρῶτον, εἶναι πυρίπνουν (10,26). Εἶναι συνεπῶς πυρίνη ἡ κατάστασίς του, ὁλόκληρος ἡ Φύσις λάμπει εἶναι πανταυγής (10,3) και σελασφόρος (10,6), φέρουσα τό φῶς καί τήν λαμπρότητα, ὅπως νά ἔχη λαμπρά, ὡραῖα ἐνδύματα, ὅχι μόνον τήν ἡμέραν, συνεπεία τοῦ δυάχυτου φωτός ἀλλά καί κατά τήν νύκτα, ὡς ἐννυχίη (10,6) διότι ὁ πύρινος οὖτος καταυγασμός της διαχέεται καί τότε ὑπό τοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ ἡ Φύσις εἶναι καί οὐρανίη (10,2).

Δεύτερον, εἶναι τό Σύμπαν καί ἡ ἀἴδιος ζωἡ (10,27). Εἶναι ἡ ζωἡ καί μάλιστα ἡ ἀτελείωτος. Αὐτή αὔτη ἡ «ὕπαρξις τοῦ κόσμου» εἶναι, κατά τούς ˙Ορφικούς, «ζωή», εἰς τρόπον ὤστε κόσμος καί ζωή νά καθίστανται συνώνυμα. Ἡ δέ ζωή συνδέεται ἀρρήκτως (στενῶς) πρός τό πῦρ, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ κατά συνέχειαν παράθεσις τῶν δύο χαρακτηρισμῶν: «πυρίπνους», «άίδιος ζωή». Χάρις λοιπόν εἰς τό πῦρ του, τό Σύμπαν ζῆ τό ἴδιον, ὡς ὅλον, ἀλλά καί παρέχει τἡν ζωήν - ὕπαρξιν εἰς τά μέρη του★¹.

6. Ἡ δημιουργική δύναμις τῆς Φύσεως. Ἐφ΄ ὄσον τό Σύμπαν εἶναι διά τούς Ὀρφικούς ἔνας ζῶν ὀργανισμός, παρέχων εἰς τά μέρη του τήν δυνατότητα ὑπάρξεως, τήν ζωήν, τοῦτο τό ἴδιον εἶναι καί ὁ γεννήτωρ ὅλων, ὅσα ὑπάρχουν εἰς τόν κόσμον εἶναι ὁ παγγενέτωρ Οὑρανός (4,1) καί ἡ παμμήτειρα Φύσις (10,1), ἡ πάντων πατήρ, (καί συγχρόνως) μήτηρ (10,18).

Ή γενετική και δημιουργική δύναμις τοῦ Σύμπαντος καθορίζεται ἐπακριβῶς εἰς τόν ὕμνον τῆς Φύσεως. Διότι αὕτη α΄) ὅλα τά κτίζει πάντα σύ γάρ μούνη τάδε τεύχεις (10,28), β΄) κτίζει πολλά, ὡς (10, 2 και 10, 20), γ΄) δίδει εἰς αὐτά μορφήν, ὡς πλάστειρα (10,20) και δ΄) κίνησιν, ὡς κινησιφόρος (10,21).

Συνεπῶς εἶναι τό Σύμπαν ἡ ἀρχή ὅλων. ᾿Αλλ᾽ εἶναι καί τό τέλος ὅλων ἀρχή πάντων, πάντων τε τελευτή (4,2) χαρακτηρίζεται ὁ Οὐρανός κοινή πάντεσιν τελευτή (10,8-10) λέγεται καί διά τήν Φύσιν. Γεννῶνται, ἐπομένως ὅλα ἐκ τοῦ Σύμπαντος καί εἰς αὐτό ὑπάρχουν, θνήσκοντα δέ εἰς αὐτό καί πάλιν παραμένουν.

7. Ἡ «κοσμοκρατορική» ἰσχύς τοῦ Σύμπαντος. Ἡ δημιουργική δύναμις τοῦ Σύμπαντος συνεπάγεται τήν ἐκδήλωσιν τῆς ἐξουσιαστικῆς ἰσχύος του ἐπί τῶν δημιουργημάτων του. Οὕτω τό Σύμπαν ἐμφανίζεται, ὡς κυβερνῶν τά μέρη του, ὅπως ἀκριβῶς, θεωροῦμεν καὶ ὀνομάζομεν σήμερον τόν "Ηλιον «κυβερνήτην» τῶν κόσμων, τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. Ὑπ' αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἔννοιαν ὁ Οὐρανός μέν ἀποκαλεῖται Κοσμοκράτωρ (4,3) ἡ δὲ Φύσις Παντοκράτειρα (10,4).

Καί, ἐκεῖνος μέν, εἴναι ὁ φυλάσσων τά πάντα εἰς τόν οὐράνιον θόλον καί εἰς τήν γῆν, ὑπό πάντων περιβαλλόμενος, (οὐράνιος χθόνιός τε φύλαξ πάντων περιβληθείς) [4,5], ἀλλά καί βλέπων τά πάντα, ὡς πανδερκής (4,8) ἡ Φύσις δέ, ὡς κυβερνήτειρα, κράντειρα (10,3 και 10,12) κυβερνᾶ εἰς τήν Γῆν, τήν θάλασσαν καί τόν αἰθέρα (αἰθερίη, χθονίη τε και εἰναλίη μεδέουσα) (10,14), ὑπο-

^{*} Αἰ κατόπιν, ἀναπτυχθεῖσαι θεωρίαι τοῦ Ἡρακλείτου (τό Σύμπαν ἔσσεται ἀείποτε πῦρ ἀπτόμενον καί σβενύμενον) προέρχονται συνεπῶς ἀπό τάς ἀπόψεις τῶν ΄Ορφικῶν.

τάσσουσα είς αὐτήν ὅλα ταύτα καί τά πεπρωμένα τούτων ὁρίζουσα, ὡς πανδαμάτειρα πεπρωμένη αἴσα (10,3 καί 10,26).

8. Τό Σύμπαν - «Κόσμος» (στολισμός). Η δημιουργική δύναμις τῆς Φύσεως προϋποθέτει τήν δυνατότητα τῆς άρμονικῆς συγκροτήσεως τῶν δημιουργημάτων της. Πράγματι δέ, ἡ άρμονική αὔτη συγκρότησις ὑφίσταται εἰς τόν κόσμον (4,1), διά τόν λόγον δέ αὐτόν καί ἡ δημιουργός Φύσις εἶναι καί ὀνομάζεται κοσμήτειρα (10,8), ἀλλά καί ἀριάς (10,19), ὡς προκαλοῦσα τάς ἐποχικάς ἐναλλαγάς. Εξ ἄλλου, ἡ ὡραιότης τῆς Φύσεως εἶναι συνέπεια τόσον τῆς τελειότητος καί τῆς παντοδυναμίας τῆς Φύσεως, καί ὡς ἐκ τούτου καί αὔτη ἀποκαλεῖται κρατίστη (10,25), ὄσον καί τοῦ γεγονότος, ὅτι οὐδενός αὔτη στερεῖται ἡ ἔχει ἀνάγκην, ἐφ' ὄσον εἶναι αὐτάρκεια (10,13).

Ως ἐκ τῶν γνωρισμάτων τοῦ «κόσμου» ἡ Φύσις ἀποκαλύπτεται πάνσοφος (10,16), πλήρης συνέσεως περίφρων (10,21), καί πολλάς βουλάς ἔχουσα, (πολύμητις (10,10), ἀλλ' ἐπί πλέον, πολύπειρος (10,6 καί 10,21) και πολυμήχανος (10,1), τέλος δέ, εἰς δλα εἰδήμων (δαήμων [10,11].

Έπειδή, τέλος, τά συνιστῶντα τόν «κόσμον» σώματα προέρχονται ἐκ τῶν ἰδίων της συστατικῶν πάντοτε, αὕτη ἔχει τήν ἰκανότητα νά πολυπλέκεται, ὡς πλοκίη (10,11) καί νά πολυμείγνυται, ὡς πολύμικτος (10,11).

9. Ἡ Φύσις δοτήρ καί συντηρητής τῆς ζωῆς. Τό σπουδαιότερον ὅμως γνώρισμα τοῦ «κόσμου» εἶναι ἡ ζωή (τῶν φυτῶν καί τῶν ζώων), τήν ὁποία ἐπίσης παρέχει ἡ Φύσις ὡς φερέσβιος (10,12), καί μάλιστα καί πολύσπορος (10,19), ἀκόμη δέ καί ὡς ὡκυλόχεια (10,19).

Αϋτη, ἐπί πλέον, μεριμνᾶ διά τήν συντήρησιν καί τήν αϋξησιν τῶν ζώντων ὄντων, ἔχουσα ἀφθόνους τάς δυνατότητας τῆς διατροφῆς των, ὡς αὐξιτρόφος πίειρα (10,17) καί, παρέχουσα εἰς ὅλα, τά πάντα, ὡς κομίστρια (10,16), τροφός ἡδέ τιθηνός (10,18), πανδώτειρα (10,16) καί πάντροφος (10,12), φροντίζουσα ἀτελευτήτως διὰτά, ὅπως φροντίζει καί διά τήν συντήρησιν παντός δημιουργήματός της, ὡς ἀθάνατος πρόνοια (10,27).

Οὐδέν ὅμως ἐκ τῶν ζώντων ὅντων διατηρεῖ εἰς τήν ζωήν επὶ ἄπειρον χρόνον. Ὁλα αὐξάνουν, ὡριμάζουν καί ἐν συνεχεία, παρακμάζουν, ἐν τέλει δέ ἡ Φύσις τά ἀναλαμβάνει (τά παίρνει) ἀπό τήν ζωήν, ὡς πεπαινομένων τε λύτειρα (ὡς πεθαμένην, ὡς εξαφανιζομένην ζωήν, ὡς λυτρωτής) (10,17).

10. Ο «παγκόσμιος νόμος» καί ὁ χρόνος. Ότι ὁλόκληρος ὁ ὁργανισμός τοῦ Σύμπαντος ὑπακούει εἰς τόν φυσικόν νόμον, ἀλλά καί διασφαλίζει ὑπό τούτου, διδάσκεται κατά τρόπόν σαφέστατον εἰς τόν 64ον ὑμνον, τοῦ Νόμου, ὁ ὁποῖος καί ἀναφέρεται εἰδικῶς καί μόνον εἰς τόν «παγκόσμιον νόμον» (Κεφάλαιον Η΄). Έν τούτοις, εἰς τόν ὕμνον τοῦ Οὑρανοῦ-Σύμπαντος δέν ἤτο δυνατόν νά ἀγνοηθῆ ὁ «παγκόσμιος νόμος» καί δι' αὐτό καί προλέγεται ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Οὑρανός «κρατεῖ ἐν ἐαυτῶ τόν φοβερόν καί ἀσύλληπτον νόμον», ὑπό τοῦ ὁποίου διέπεται ἐν στέρνοισιν ἔχων φύσεως ἄπλητον ἀνάγκην (4,6).

Καθ΄ ὅμοιον τρόπον, ἐνῶ ὁ 13ος ὕμνος ἀφιεροῦται εἰς τόν χρόνον (ὅπου καί δίδεται ὑπό τοῦ ὑμνογράφου ἡ ἐρμηνεία, ὅτι ὁ Κρόνος εἴναι ὁ χρόνος καί ὅτι οὖτος εἶναι δυνατόν νά ὑπάρχη ἀφ΄ ὅτου καί μόνον ὑπάρχει καί ὁ ὑλικός κόσμος, ὁ Οὑρανός, ὁ ὁποῖος διά τοῦτο δύναται νά θεωρῆται γεννήτωρ τοῦ Κρόνου-χρόνου) ἐν τούτοις, δέν παραλείπεται, οὖτε εἰς τόν ὕμνον τοῦ Οὑρανοῦ, νά γίνη νύξις περί πῆς ἀληθείας ταύτης, χρησίμοποιουμένου διά τόν Οὑρανόν τοῦ ἐπιθέτου Κρονότεκνος (4,8) ἀλλὶ ἐπί τούτου, διεξοδικώτερος λόγος γίνεται εἰς τό κεφάλαιον Ζ΄

KEФANAION B'

Η ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΣΦΑΙΡΑ

Οὶ ἴδιοι ὕμνοι, ὁ IV (4ος) τοῦ Οὐρανοῦ καί ὁ Χ (10ος) τῆς Φύσεως, συνιστοῦν τὴν πηγήν ἀντλήσεως καί τῶν περί τῆς οὐρανίου σφαίρας γνώσεων τῶν Ελλήνων τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. Αὶ πληροφορίαι, τάς ὁποίας εὐρίσκομεν εἰς τούς ὕμνους τούτους, εἶναι μέν όλίγαι, άλλ΄ ὅμως ἀναφέρονται, σχεδόν έξ όλοκλήρου, ἐπί ὡρισμένων θεμελιωδῶν ζητημάτων τῆς Σφαιρικῆς ᾿Αστρονομίας.

11. Σχήμα καί χρώμα τοῦ οὐρανοῦ. Τό σχήμα τοῦ οὐρανοῦ ὁρίζεται εἰς τήν φράσιν σφαιρηδόν ἐλισσόμενος περί γαῖαν (4,3). Εἶναι λοιπόν, κατ' ἀρχήν, σφαιρικόν¹². Ἐάν ὡρίζετο ὡς ἡμισφαιρικόν τοῦτο δέ θά εἶχε καμμίαν βαθυτέραν ἀξίαν, ἐφ' ὄσον θά ἐπρόκειτο περί διαπιστώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ μιᾶς πολύ κοινῆς, καθημερινῆς ἐντυπώσεως καί ἐμπειρίας.

^{12.} Εἰς τήν Μεσοποταμίαν, ὅπως λέγει ὁ Couberc, μέχρις ἀκόμη καί τῶν Βαβυλωνιακῶν χρόνων (ἀρχῶν τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ.), ὁ οὐρανός, ἀκαθορίστου πάχους, ἐθεωρεῖτο κοῖλος, περιέχων τά «ἐκ τῶν ἄνω» ὕδατα. Δύο θύραι, ἡ μιά πρός ἀνατολάς, ἡ δ΄ ἄλλη πρός δυσμάς, ἐπιτρέπουν εἰς τόν ἤλιον καθ΄ ἐκάστην πρωίαν νά ἐξέρχεται ἐκ τῆς ἀνατολικῆς καί νά εἰσέρχεται, τό ἐσπέρας, διά τῆς δυτικῆς εἰς τὴν κατοικίαν του (16,17). Εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν, ἐξ ἄλλου, Κίναν περί τό 1700 π.Χ. πιστεύεται ὅτι ἡ κατωτέρα ὄψις τοῦ οὐρανοῦ εἴναι ἐπίπεδος, κυκλική, στηρίζεται δὲ ἀκίνητος δι΄ ὀκτώ στύλων ἐπί τῶν περάτων τῆς γῆς. Μεταξύ τῆς κάτω ὄψεως τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς ὑπάρχουν τά ἄστρα. Οἱ στῦλοι, ἀρχικῶς, ἡσαν ἴσοι καί ὁ οὐρανός παράλληλος τῆς γῆς. Κατόπιν δμως ἐνός κατακλυσμοῦ, ὑπέστη καθίζησιν ὁ στῦλος τοῦ βορρά, ἐξ οὖ καί οἱ ἀστέρες κινοῦνται ἐξ άνατολῶν πρός δυσμάς (16,21).*

^{*}¹. Φανερόν συνεπῶς εἶναι πόσον καθυστερημέναι ἤσαν αἰ ἀντιλήψεις τῶν ἄλλων ἀρχαίων Λαῶν, μηδέ τῶν Αίγυπτίων ἐξαιρουμένων, ὅπως θά ἴδωμεν κατωτέρω, ἔναντι τῶν προηγμένων αὐτῶν ἀντιλήψεων τῶν 'Ορφικῶν καὶ τῶν παναρχαίων 'Ελλήνων, τήν ἰδίαν ἐποχήν. Συνεπῶς πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εὐσταθήσουν αἰ ἀναφερθεῖσαι ἀπόψεις ὅτι ὁ 'Ορφεύς, μεταβάς εἰς Αἶγυπτον ἐδιδάχθη ἀπό τάς καθυστερημένας ἀντιλήψεις τῶν Αἰγυπτίων, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰ κείμενα τῶν 'Ορφικῶν θεωρίας καὶ ἀπόψεις του; 'Αρα ἡ ἀπόπειρα, ἡ προσπάθεια προβολῆς τῶν ἀνυπάρκτων ἀρχαίων γνώσεων τῶν Αἰγυπτίων εἶναι ἐμφανής. 'Αλλά καὶ τό γεγονός ὅτι εἰς τὴν Αἶγυπτον ἀνευρίσκομεν ἀπό τὴν παναρχαίαν ἐποχήν πλείστας πόλεις μὲ ὀνόματα 'Ελληνικά, ἐνῶ ἀντιθέτως εἰς τὴν 'Ελλάδα δέν ὑπάρχουν πόλεις μὲ ὀνόματα Αἰγυπτιακά, ἀποδεικνύει τὴν ἐξ 'Ελλάδος ἐπίδρασιν καὶ ὅχι τὸ ἀντίθετον. Τά περί διδασκαλίας τοῦ 'Ορφέως ἀπό τούς Αίγυπτίους ἀναφέρονται ὡς

- Έκ, τοῦ «σφαιρηδόν» προκύπτουν τά έξῆς:
- α΄) ἀποκλείεται, ἐμμέσως, νά λογίζεται ἡ γῆ ὡς ἄπειρος καί ἐπίπεδος, ἐφ΄ ὅσον περί ταὐτην ἐλίσσεται ὁ οὐρανός.
- β΄) ἡ λέξις «σφαιρηδόν», συνδεομένη πρός τό «έλισσόμενος περί γαῖαν», παρέχει καί τήν πρώτην νύξιν περί τοῦ ὅτι ἡ γῆ θεωρεῖται κειμένη ἐν τῶ κέντρω τῆς οὐρανίου σφαίρας καί ὅχι εἰς κάποιαν ἄλλην θέσιν ἐντός αὐτῆς (βλέπε παράγραφον 44)· καί
- γ΄) τό «σφαιρηδόν» δηλοῖ, ὅτι ὁ οὐρανός συμπεριφέρεται ἀπλῶς ὡς σφαῖρα, χωρίς νά ὑποχρεούμεθα νά τόν θεωρῶμεν, ὡς ἔχοντα, πραγματικῶς, σχῆμα σφαιρικόν. Δεδομένου δέ ὡς εἴδομεν, ὅτι οἱ ὅροι «κόσμος» καί «οὐρανός» συμπίπτουν εἰς τούς ˙Ορφικούς, ἡ ἀνωτέρω περικοπή σημαίνει ὅτι «ὁ κόσμος συμπεριφέρεται ὡς σφαῖρα κινουμένη περί τὴν γῆν».

Εὶς ἐπίρρωσιν, ἐνίσχυσιν, τούτων ἔρχονται καὶ οὶ χαρακτηρισμοί τῆς Φύσεως, ὡς πανρύτου κυκλοτεροῦς (10,23).

Έξ ἄλλου, ὅπως καὶ σήμερον, ἀρχίζομεν εἰς τά βιβλία μας ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ οὐρανοῦ, καθ ὅμοιον τρόπον δέν παραλείπεται, εἰς τόν περί Οὐρανοῦ ὕμνον, νά προσδιορισθῆ τοῦτο ὡς κυανόχρουν (4,7), ἐνῶ εὐθύς ἀμέσως μνημονεύεται καὶ τό διάχυτον καὶ λαμπρόν φῶς τοῦ οὐρανοῦ, κατά τήν ἡμέραν, χαρακτηριζομένου τούτου ὡς παναιόλου, ὡς παμφώτου (4,7).

12. Ἡ φαινομένη ἡμερησία κίνησις τῆς οὐρανίου σφαίρας. Ἡ μνημονευθεῖσα ἀνωτέρω περικοπή τοῦ ὑμνου τοῦ Οὐρανοῦ, σφαιρηδόν ἐλισσόμενος περί γαῖαν (4,3) ὁλοκληροῦται εἰς τόν ἐπόμενον στίχον διά τῆς φράσεως ρόμβου δίνησιν ὁδεύων (4,3). Οὕτω, ἡ κατά λέξιν πλήρης ἀπόδοσις αὐτῆς εἶναι: «περιστρεφόμενος, ὡς σφαῖρα περί τἡν γῆν, ὁδεύων δέ διά κινήσεων, ὁμοίων πρός τάς περιστροφάς, τάς ὁποίας ἐκτελεῖ ἡ σβοῦρα». Συνεπῶς, ἔχομεν ἐνταῦθα μίαν σαφῆ περιγραφήν τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, πέριξ τῆς γῆς.

Έξ ἄλλου, ἡ ἔννοια τοῦ πάνρυτε κυκλοτερής (10,23) εἰς τόν ὕμνον τῆς Φύσεως εἴναι ὅτι ἡ Φύσις «κινεῖται δι΄ ὅλων τῶν μερῶν της (ρέει ὁλόκληρος, κατά τήν ποιητικήν ἔκφρασιν τοῦ ὕμνου) κυκλοτερῶς». ᾿Αλλ΄ ἡ ἐν λόγω διατύπωσις συνιστᾶ, κατ΄ οὐσίαν, τόν ἕνα τῶν νόμων τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, κατά τοῦ ὁποίου «πάντα τά σημεῖα αὐτῆς διαγράφουν κυκλικάς τροχιάς».

πληροφορίαι παρεχόμεναι υπό τῶν Αίγυπτίων, υπό τοῦ Διοδώρου Σικελιώτου (βιβλίον Α, 11, 3 καί 23, 1 καί 6 καί εἰς τό ἀποσπασμάτιον V περί ˙Οσίριδος). Πόλεις μέ ˙Ελληνικά ὀνόματα είς τήν Αϊγυπτον τάς όποίας ἕκτισαν διάφοροι θεοί εῖναι αἰ, ˙Ερμούπολις, ˙Απολλωνόπολις, Πανόπολις καί ἡ ἡ Ηλιούπολις (Διοδ. Σικελιώτης βιβλίον Α, 12, 6), κτισθεΐσα κατά τήν παράδοσιν άπό τόν υίόν τοῦ Ἡλίου Ἁκτίς, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τήν Αἴγυπτον ἀπό τήν Ρόδον, διδάξας μάλιστα καί `Αστρονομίαν τούς Αίγυπτίους, ἡ πόλις Σάϊς κτισθείσα ἀπό τούς 'Αθηναίους (Διοδ. Σικελιώτης βιβλίον 5ον, 56), όπου άναφέρεται, ότι μετά τόν κατακλυσμόν, οἱ Αἰγύπτιοι ἐνεφανίζοντο ὡς κάτοχοι πολλῶν γνώσεων, τάς ὁποίας είχον διδαχθή δμως ύπό τῶν Ἑλλήνων, οἱ μορφωμένοι τῶν ὁποίων κατά τά λεγόμενα τῶν Αἰγυπτίων κατοικούντες είς τάς πεδιάδας καί πλησίον τῆς θαλάσσης άπωλέσθησαν μέ τόν κατακλυσμόν όμοῦ μέ τάς γνώσεις των. Οἱ ἱερεῖς ἐν τούτοις τῶν Αἰγυπτίων, πού εἶχον καταγράψει τά γεγογότα αὐτά, παρεδέχοντο ὅτι οἱ ελληνες ἦσαν παλαιότεροι τῶν Αἰγυπτίων καί μάλιστα κατά 9-10.000 έτη. (Βλέπε καί «Τίμαιον» Πλάτωνος, Τόμος VII σελίς 6 καί έφεξῆς καί «Κριτίαν» Πλάτωνος, άπό σελίδα 127 καί έφεξῆς, στερεότυπος έκδοσις TAUCHNITIL, Λειψία 1829). `Αλλά καί ἡ θεωρία τῶν Αἰγυπτίων ὅτι ὁ κόσμος, ἡ ζωή, ἐγεννήθησαν ἀπό τόν Νεΐλον, άποψις προφανώς προελθούσα άπό τήν σχετικήν θεωρίαν τοῦ ΄ Αναξιμάνδρου, οί δέ θεοί των, δπως έπίστευον, ήσαν ζωόμορφοι, άποδεικνύουν έπίσης πόσον καθυστερημένοι ήσαν γενικώς καί ύποδεέστεροι των Έλλήνων είς έπιστημονικάς άναζητήσεις καί κατακτήσεις).

Ταύτην δέ τήν ἰδέαν προκαθορίζει, οὕτως εἰπεῖν, ὁ ὑμνωδός καί εἰς τόν ἀμέσως προηγούμενον στίχον τοῦ ὕμνου τῆς Φύσεως, ὅπου λέγεται ἀενάω στροφάλλιγι θοόν ρύμα δινεύουσα (10,22) καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κυριολεκτική ἀπόδοσις εἶναι: στροβιλίζουσα εἰς δίνην ἀέναον τό ταχύ ρεῦμα (τοῦ κόσμου).

13. Φυσική αίτία της φαινομένης περιστροφής της οὐρανίας σφαίρας. Η κίνησις όμως αϋτη, ώς περιγράφεται, εἰκονιζομένη πρός τήν περιστροφήν «σβούρας», προϋποθέτει ἄξονα περιστροφής τής ούρανίου σφαίρας. Πράγματι δέ γίνεται ή πρώτη νύξις, περί τοῦ ἄξονός της, είς τόν ϋμνον τῆς Φύσεως, όπου αϋτη χαρακτηρίζεται ώς σκηπτουχοῦσ' ἐφύπερθε (10,25), δηλαδή ώς φέρουσα σκήπτρον καί δή (καί μάλιστα) καί τό «ὑπέρτερον» τῶν σκήπτρων, ἐνῶ συγχρόνως, είς τόν πρηγούμενον στίχον καλεῖται εὐθρονος (10,24). Οὐδεμία ὅμως ἐξήγησις δίδεται ὑπό τοῦ ὑμνωδοῦ, ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον ὀνομάζει «θρόνον» τῆς Φύσεως καί ποῖον εἶναι τό «σκήπτρον» της. ΄Ως ἐκ τούτου παρέχεται, εκ πρώτης όψεως, τό δικαίωμα νά πιστεύσωμεν, ότι πρόκειται περί ποιητικῶν σχημάτων λόγου, παρά τό γεγονός, ὅτι οὐδαμοῦ ἀλλοῦ εἰς τόν ἐν λόνω μμνον - ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει καί εἰς ὅλους τούς ὕμνους – χρησιμοποιεῖται, ἄνευ πλήρους αἰτιολογήσεως, οἰαδήποτε σημαντική λέξις. Έν τούτοις όμως, ἡ ἀποσιώπησις αύτη δέν γίνεται άνευ ἀποχρώντος λόγου. Διότι γνωρίζει ὁ ὑμνωδός, ὅτι τό «σκῆπτρον» τοῦτο δέν ἀνήκει ἀμέσως εἰς τήν Φύσιν, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς τόν «θρόvov», περί τόν ὁποῖον αΰτη περιστρέφεται είς τήν Γῆν. Ότι δε ὁ «θρόνος» οὖτος εἶναι ἡ Γῆ καί τό «σκῆπτρον» ὁ ἄξων αὐτῆς, καταλήνων μάλιστα εἰς τόν οὐράγιον πόλον, δέν λέγεται εμμέσως, άλλ' αναπτύσσεται ύπό τοῦ ύμνωδοῦ έπακρι-Βῶς, ἐκεῖ ὅπου καί ἔχει θέσιν εἰς τόν ὕμνον τῆς Γῆς, ὡς θά ἴδωμεν εἰς τό Κεφάλαιον στ΄ (6ον).

Έξ ἄλλου, δίδεται καί εἰς τόν ὕμνον τῆς Φύσεως ἡ σαφεστέρα τῶν περιγραφῶν τῆς περιστροφῆς ταύτης, εἰς τήν περικοπήν δεινοκάθεκτε, ἄψοφον ἀστρογάλοισιν ποδῶν ἴχνος εἰλίσσουσα (10, 6-7), ἡ ἐννοιολογική ἀπόδοσις τῆς ὁποίας εἴναι: «δεν εἴναι εὕκολον νά καθησυχάση κανείς ἐσένα, ἡ ὁποία κινεῖσαι (στροβιλίζεσαι) ἀθορύβως, ὥστε οὕτε ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι σέ πατοῦμεν δέν ἀντιλαμβανόμεθα τόν θόρυβόν σου». Εἶναι δέ ἡ εἰκών αὕτη ἀνάλογος πρός τήν ὑπό τοῦ λαοῦ μας, χρησιμοποιουμένην σήμερον ἔκφρασιν: «ἡ Γῆ κινεῖται ὑπό τούς πόδας μας».

"Οθεν, ώς προκύπτει έκ τῶν ἀνωτέρω χωρίων, ὅχι μόνον διδάσκεται εἰς τούς μεμυημένους – οἱ ὁποῖοι καὶ ἀπαγγέλλουν τούς ὕμνους – ἡ ἡμερησία κίνησις τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἀλλ ἀκόμη δέν παραλείπεται, ἐν συσχετισμῶ, ἡ διδασκαλία καὶ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως τῆς Γῆς, εἰς τήν ὁποίαν ὀφείλεται ἡ πρώτη.

14. Ἡ ἀλλαγή τῶν ὄψεων τοῦ οὐρανοῦ. Εἰς τόν ὕμνον τοῦ Οὐρανοῦ λέγεται, ὅτι οὖτος εἶναι αἰολόμορφος (4,7) δηλαδή ἀλλάσσει συνεχῶς ὄψιν· ὅτι δέν εἶναι ἀπίθανον νά συνδέεται ἡ λέξις αὕτη πρός τήν ἀλλαγήν τῆς ὄψεως τοῦ οὐρανοῦ, συναρτήσει τῆς νεφώσεώς του, προκύπτει ἀπό τά ἐπίθετα κυανόχρους, παναίολος (γαλάζιος, ἀπαστράπτων), τά ὁποῖα προτάσσονται τοῦ αἰολόμορφος εἰς τόν ἵδιον στίχον.

Όμοίως, εἰς τόν ὕμνον τῆς Φύσεως ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι αὕτη ἀκαταπαύστως ἀλλάσσει μορφήν εἶναι ἀλλοτριομορφοδίαιτος (10,23). Ὁ στίχος ὁλόκληρος λέγει: πάνρυτε κυκλοτερής ἀλλοτριομορφοδίαιτε τοῦτο δεικνύει ὅτι ἡ ἀκατάπαυστος ἀλλαγή τῶν ὅψεών της συνδέεται πρός τήν κυκλικήν κίνησίν της.

Η ὄψις ὅμως τοῦ οὐρανοῦ ἀλλάσσει: α΄) συναρτήσει τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους τοῦ τόπου παρατηρήσεως, β΄) ὡς ἐκ τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, γ΄) ὡς ἐκ τῆς ἐτησίας φαινομένης κινήσεως τοῦ ἡλίου καί δ΄) ὡς ἐκ τῆς μεταπτώσεως, ἐντός τῆς μακροτάτης περιόδου τῶν 26.000 ἐτῶν περίπου:

'Εκ τῶν περιπτώσεων τούτων, οἱ ' Ορφικοί γνωρίζουν, ἀσφαλῶς, τάς τρεῖς πρώ-

τας, διότι ἐκ τοῦ κειμένου τῶν «᾿Αργοναυτικῶν» προκύπτει, ὅτι εἶναι γνωστοί εἰς αὐτούς τόποι διαφόρων γεωγραφικῶν πλατῶν, τουλάχιστον ἐντός τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου, ἀπό τῆς Κύπρου μέχρι τῶν «Ἡρακλείων Στηλῶν» (στίχος 1249) ταξιδεύουν δὲ εἰς τόν χῶρον αὐτόν, ἀπό τοῦ «ὑπερβορείου Κασπίου ἔθνους» (1081), τῆς χώρας τῶν Σκυθῶν (1078) καὶ τοῦ Καυκάσου (1051) μέχρι τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Λιβύης (103, κείμενον ᾿Αργοναυτικῶν) δηλαδή εἰς περιοχήν πλάτους 15° (μοιρῶν) περίπου εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατή ἡ αἰσθητοποίησις τῆς ἀλλαγῆς τῆς ὄψεως τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἐκ τοῦ πρώτου λόγου¹³. Λαμβανομένου δ᾽ ὑπ᾽ ὄψιν, ὅτι χρησιμοποιοῦν τούς ἀστέρας εἰς τὴν ὁδήγησίν των καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ὥρας τῆς νυκτός («᾿Αργοναυτικά» 538-539, 1031), δύναται νά θεωρῆται ὡς ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι γνωρίζουν τόσον τὴν πρώτην, ὅσον καὶ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἀλλαγῆς τῆς ὄψεως τοῦ οὐρανοῦ. Τέλος, ὡς θέλομεν ἴδει (παράγραφος 33), γνωρίζουν καὶ τὴν ἐτησίαν κίνησιν τοῦ Ἡλίου καὶ τὰ ἐκ ταύτης προερχόμενα φαινόμενα.★²

Συνεπῶς τά ἐπίθετα αἰολόμορφος καί ἀλλοτριομορφοδίαιτος ἀσφαλῶς συνδέονται πρός τήν ἀλλαγήν τῆς ὄψεως τοῦ οὐρανοῦ, τήν ὀφειλομένην εἰς τούς τρεῖς πρώτους παράγοντας.

^{13.} Πολύ βραδύτερον (610 π.Χ.), οἱ Φοίνικες, κατ΄ ἐντολἡν Νεχώ τοῦ Β΄, ταξιδεύοντες κατά μῆκος τῶν ᾿Αφρικανικῶν ἀκτῶν, διέκριναν τἡν μεταβολήν τοῦ ὑψους τῶν ἀστέρων, κατά τήν μεσουράνησίν των, ὅταν αϋτη παρετηρεῖτο ἐκ τόπων διαφορετικοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους. (βλέπε πληρέστερον καὶ Τόμον Α΄, ᾿Αρχαῖοι Ἕλληνες Γεωγράφοι (σελίς 259) κεφάλαιον «Ἦνος Καρχηδονίου Βασιλέως Περίπλους», ὅπου περιγράφεται λεπτομερῶς τό ταξείδιον αὐτό τῶν Φοινίκων - Καρχηδονίων κατά μῆκος τῶν δυτικῶν ᾿Αφρικανικῶν ἀκτῶν, κατ΄ ἐντολἡν τοῦ Αἰγυπτίου Φαραώ Νεχώ).

[★]². Βλέπε σχετικῶς καί «' Αργοναυτικά» τοῦ «' Απολλωνίου Ροδίου» (βιβλίον ΙΙΙ 1196) καί ΄ Οδύσσειαν (ΧΙΙ, 68-72) όπου άναφέρεται ότι ἡ ΄ Αργώ ἐπέρασε τόν ΄ Ατλαντικόν καί ἔφθασε είς τά σύνορα Βραζιλίας - Ούρουγουάης είς τόν ποταμόν Λά-Πλάτα. ΄ Αλλά καί είς τά «`Αργοναυτικά» τῶν `Ορφικῶν ἀναφέρεται ὅτι ἡ `Αργώ διῆλθε ἀπό τόν `Ατλαντικόν (στίχοι 1160 καί έφεξῆς) πληροφορία ἡ όποία προφανῶς διέφυγε τήν προσοχήν τοῦ Χασάπη). Και συνεπῶς μόνον ὡς ἀστεῖοι πρέπει νά θεωρηθοῦν οἱ ἰσχυρισμοἱ καὶ αἱ θεωρίαι τῶν ξένων, ότι οι Φοίνικες ήσαν άρχαιότεροι τῶν Ελλήνων, άφοῦ καί βάσει άστρονομικῶν διαπιστώσεων άποδεικνύεται ότι οί πανάρχαιοι "Ελληνες έγνώριζον τά τής πραγματικής μορφής τοῦ Σύμπαντος, όταν οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι Λαοί καί ὄχι μόνον οἱ Φοίνικες, ήσαν ἄννωστοι και ως ονόματα είς τήν 'Ιστορίαν τῆς άνθρωπότητος, έκτός τοῦ ὅτι οἱ Φοίνικες, ὅπως άποδεικνύεται άπό την νεωτέραν έρευναν, ήσαν Λαός πού προήλθεν άπό την άνάμιξιν έντοπίων φύλῶν με εἰσδύσαντας παναρχαίους Κρῆτας εἰς τάς περιοχάς αὐτάς. (Βλέπε καί βιβλία μου «Τό Έγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» καί «Ἡ Ἁληθινή Προϊστορία»). Διότι έάν οι `Ορφικοί, οι πανάρχαιοι "Ελληνες όπως άποδεικνύεται κατωτέρω, είχον άρχίσει ή καταλήξει είς παρατηρήσεις, τό 11.800 έτη π.Χ. καί είχον φθάσει είς διαπιστώσεις, τάς όποίας καί σήμερον (1967-1984) εὐρίσκομεν ἀκριβεστάτας, περί τῶν φυσικῶν φαινομένων καί γενικά περί Σύμπαντος, άπό τό 3660 π.Χ. (βλέπε κατωτέρω κεφάλαιον Θ΄ ή χρονολόγησις τῶν ὁ Ορφικῶν ϶Υμνων) δέν χρειάζεται περισσότερον άδιάσειστος απόδειξις περί τοῦ ὅτι, ὅλοι οἱ ἄλλοι, δῆθεν ἀρχαῖοι Λαοί, είναι νεώτεροι ὁπωσδήποτε τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων, τῶν Αἰγαίων καί ἐν πάση περιπτώσει τῶν κατοικούντων ἀνέκαθεν είς τήν χώραν αὐτήν, τήν πατρίδα μας, τήν Ἑλλάδα!.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Α΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

15. Οἱ δύο πρῶτοι νόμοι τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρα-νίου σφαίρας. Ἐάν εἰς τόν ϋμνον τοῦ οὐρανοῦ διδάσκεται ἡ φαινομένη κίνησις τῆς οὐρανίου σφαίρας περί τήν γῆν, ὡς ὅλου θεωρουμένης, εἰς τόν 7ον ϋμνον, ὁ ὁποῖος ἀφιεροῦται εἰς τούς ἀστέρας, ἐπί τοῦ ὁποίου καί ἀναφέρεται τό παρόν κεφάλαιον, ἐπανέρχεται ὁ ὑμνωδός εἰς τήν ἐν λόγω κίνησιν. Ἐπιζητεῖ νά τονίση, ὅτι αὕτη συνάγεται ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἐπί τῆς οὐρανίου σφαίρας προσηλωμένων ἀστέρων, ὡς ἀκριβῶς κάμνομεν καί σήμερον.

Λέγει: ἀστέρες οὐράνιοι, ἐγκύκλιοι, δίνησι περιθρόνιοι κυκλέοντες (7, 3-4): δηλαδή, κατά λέξιν, «οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὁποῖοι διά στροβίλων (περιστροφικῶν κινήσεων) διαγράφουν κύκλους περί τόν θρόνον (γῆν) ἐπανερχόμενοι περιοδικῶς (ἐγκύκλιοι)...»¹⁴. Τό νέον στοιχεῖον εἴναι ἡ περιοδικότης τῆς κινήσεως.

Συνεπῶς, κατόπιν τῶν ὄσων ἐλέχθησαν εἰς παράγραφον 12, συνάγεται πλήρως ὁ πρῶτος νόμος τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, κατά τόν ὁποῖον «ὁ περιεχόμενος χρόνος μεταξύ δύο διαδοχικῶν ἀποκαταστάσεων τυχόντος ἀστέρος, εἰς τό αὐτό σημεῖον τῆς τροχιᾶς του εἶναι σταθερός». Καί ναί μέν οἱ ᾿Ορφικο δέν ἀποσαφηνίζουν ἐνταῦθα, ὅτι «ὁ χρόνος οὖτος εἶναι ὁ αὐτός, δι ᾽ ὅλους τούς ἀστέρας», τοῦτο ὅμως συνάγεται πλήρως, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἐν λόγω χωρίου, πρός τό ρόμβου δίνησιν ἐλισσόμενος περί γαῖαν (4, 3-4), ὅπου ὁλόκληρος ὁ οὐ-

^{14.} Ακόμη καί κατά τούς Βαβυλωνιακούς χρόνους (1700 - 1600 π.Χ.) λέγει ὁ Couberc, εἰς τήν Μεσοποταμίαν, ἐπιστεύετο, ὅτι ἡ γῆ εἶναι ὅρος ἐπιπλέον τῶν ὑδάτων ὡκεανοῦ, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται, στερεός, ὁ οὐράνιος θόλος. Γῆ καί οὐρανός ἔχουν κοινόν στήριγμα τόν ὡκεανόν, ἐνῶ οἱ ἀστέρες κυκλοφοροῦν ἐπί τοῦ οὐρανίου θόλου, φερόμενοι ἐπί ἀρμάτων. Εἰς τήν Αἴγυπτον, ἐξ ἄλλου, ἔκαστος ἀστήρ θεωρεῖται κινούμενος ἐπί λέμβου (46, 17, 20). (Συνεπῶς πῶς εἶναι δυνατόν νά εὐσταθοῦν αἱ ἀπόψεις τῶν ἀμαθεστάτων νεωτέρων ἐρευνητῶν καὶ δῆθεν μελετητῶν ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἤσαν παλαιότεροι τῶν Ἑλλήνων καὶ εἶχον προηγμένας γνώσεις, ἀπό τάς ὁποίας ἐπηρεάσθησαν καὶ οἱ ᾿Αρχαῖοι Ἕλληνες;).

ρανός ἐξομοιάζεται πρός σβοῦραν ἐπί τῆς ἐπιφανείας τῆς ὁποίας ὑπολογίζονται, προφανῶς, ὁἱ ἀστέρες, ὡς προσηλωμένοι.

Έξ ἄλλου, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο τούτων χωρίων προκύπτει ἀκόμη καί ὁ δεύτερος νόμος τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας, κατά τόν ὁποῖον «αὶ τροχιαὶ τῶν ἀστέρων εἴναι περιφέρειαι κύκλων καθέτων ἐπὶ τήν αὐτήν διάμετρον τῆς οὐρανίου σφαίρας». Διότι ἡ διάμετρος αὔτη δηλοῦται εἰς τόν ἄξονα περὶ τόν ὁποῖον καὶ μόνον εἴναι δυνατόν νὰ θεωρῆται περιστρεφόμενος ὁ ρόμβος περισσότερον δέ καὶ ἐπακριβέστερον δηλοῦται εἰς τό σκῆπτρον – ἄξονα τοῦ θρόνου – γῆς.

Συνεπῶς, πλέον ἤ σαφῶς διδάσκεται ἡ φαινομένη κίνησις τῆς οὐρανίου σφαίρας.

- 16. Οἱ ἀειφανεῖς ἀστέρες. Δέν γίνεται ἡ πλήρης διάκρισις τῶν ἀστέρων εἰς ἀειφανεῖς, ἀμφιφανεῖς καὶ ἀφανεῖς. Γίνεται ὅμως σαφής μνεία τῶν ἀειφανῶν, οἱ ὀποῖοι διαχωρίζονται τῶν ἄλλων, μάλιστα δέ τῶν ἀμφιφανῶν, χαρακτηριζόμενοι ὡς ὁρατοί διὶ ὅλης τῆς νυκτός, ἐννύχιοι¹⁵ (7, 11), δηλαδή ὡς μἡ ἀνατέλλοντες οὐ-δέ δύοντες¹⁶.
- 17. Ἡ ζωδιακή ζώνη. Ὑπό τῶν Ἡρφικῶν εἶναι γνωστή ἡ ζωδιακή ζώνη. Ἡναφέρεται εἰς τόν ὕμνον τῶν ἄστρων, ὡς ἐπταφαεῖς ζῶναι. Δέν γίνεται λόγος περί μιᾶς ζώνης, ὡς ἐκφραζόμεθα σήμερον, διότι αὕτη λογίζεται ὡς διχοτομουμένη ὑπό τῆς ἐκλειπτικῆς. Εἶναι δέ γνωστή ἡ ἐκλειπτική, ὅπως προκύπτει ἐκ τοῦ ὕμνου τοῦ Ἡλίου (βλέπε παράγραφον 24), ὅπου αὕτη κατονομάζεται οἶμος (8,7), «δρόμος» ὁ ὁ ὑποῖοι ὑπάρχουν εἰς αὐτόν «ἐποπτεύουσιν αὐτόν», ὅπως λέγει ὁ ὑμνος: ἐφορώμεμοι ἐπταφαεῖς ζώνας (7,8) ἀστέρες.

Εἴναι προφανές, ὅτι οἱ ἐποπτεύοντες τάς ἐπταφαεῖς ζώνας ἀστέρες εἴναι οἱ τῶν ζωδίων οἱ ζωδιακοἱ ἀστερισμοί.

Ότι δε πράγματι οι `Ορφικοί γνωρίζουν καί ονομάζουν τούτους «ζώδια» (έντεῦθεν δε προῆλθε καί ἡ μέχρι τοῦδε ονομασία των ώς ζωδίων) μαρτυρεῖται εἰς τό 41ον, ἐκ τῶν διασωθέντων `Ορφικῶν ἀποσπασμάτων, κατά τό οποῖον «**`Ορφεύς δέ**

^{15.} Ύπό τῶν Αἰγυπτίων, οἱ περιπόλιοι ἀστέρες, ἐπειδή εἴναι ὀρανοί καθ΄ ἄλον τό ἔτος, ωνομάζοντο «ἄφθαρτοι».

^{16.} Περί τῶν ἀειφανῶν ἀστέρων ὁμιλεῖ καί ὁ "Ομηρος (λαμβάνων τήν πληροφορίαν ἀπό τούς Όρφικούς). Οὕτω διά τήν Μεγάλην "Αρκτον, ἡ ὁποία εἶναι μέν σήμερον ἀμφιφανής κατά τό μεγαλύτερον μέρος της, ἦτο ὅμως ἀειφανής πρό 3.000 ἐτῶν, λέγει ὁ "Ομηρος, «οἵη δι' ἄμορός ἐστι λοετρῶν ὡκεανοῖο («Ἰλιάς» Σ 489), διότι, ὡς ἀειφανής, «δέν λούεται εἰς τόν ὡκεανόν» ὅπως οἱ ἀμφιφανεῖς ἀστέρες.

Ενταῦθα διαπιστοῦται, ότι ὁ "Ομηρος μεταφέρει εἰς τά ἔπη του τάς λαϊκάς ἀντιλήψεις, περί ἐπιπέδου γῆς, περιβαλλομένης ὑπό τοῦ ὡκεανοῦ, αἱ ὁποῖαι καὶ δέν εἰναι ἀστήρικτοι, ἐάν ληφθῆ ὑπ΄ ὅψιν ὅτι, ὡς ἐλέχθη, ἤτο γνωστός τότε εἰς τούς "Ελληνας ὁ 'Ατλαντικός, κατέχων ὅλην τήν πρός δυσμάς τῶν 'Ηρακλείων Στηλῶν ἔκτασιν, ἐντός τοῦ ὁποίου καὶ ἐφαἰνοντο βυθιζόμενοι οἱ ἀστέρες κατά τήν δύσιν των. Οἱ μεμυημένοι ὅμως τοῦ 'Ορφισμοῦ εἰναι ἀπηλλαγμένοι αὐτῆς τῆς πλάνης, ὡς συνάγεται σαφῶς ἀπό τόν ἀντίστοιχον, πρός τόν μνημονευθέντα 'Ομηρικόν, στίχον τῶν 'Αργοναυτικῶν: «ἄστρα τε τηλεφανῆ δῦνεν ρόον 'Ωκεανοῖο» (538)' δηλαδή «τά ἄστρα, τά όποῖα εἰναι μακράν, εἰς τό ρεῦμα τοῦ 'Ωκεανοῦ». Δέν «λούονται» συνεπῶς, ἀλλά «δύουν» οἱ ἀστέρες, εἰς τόν πρός δυσμάς κείμενον 'Ατλαντικόν, κατά τούς 'Ορφικούς.

Πάντως καί αύτός οὖτος ὁ ὄρος «δύσις», διά τοῦ ὁποίου δηλοῦται τό σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, προέκυψεν ἀσφαλῶς ἀπό τήν ἐποπτείαν, τήν αἴσθησιν, τήν παρατήρησιν τῶν ἀρχαίων Ελλήνων ἐπί τῆς φαινομενικῆς εἰσδύσεως τῶν ἀστέρων εἰς τόν ΄Ατλαντικόν, ὅταν, λόγω τῆς περιστροφῆς τῆς οὐρανίου σφαίρας, ἔφθανον οὖτοι εἰς τόν ὁρίζοντα καί ἐχάνοντο δύοντες.

έκεῖνος ὁ Θράκιος, ἐν τῆ περί γεωργίας, οὐ τήν ἀπλῶς ἡμέραν τῆς σελήνης τήν τοιάνδε λέγει λυσιτελεῖν, ἤ καί ἀνόνητον ἀλλ' ὅταν τοιῶσδε σχηματισθῆ καί συντρέχη ζωδίοις τε καί τοῖς ἀστράσιν». (Τζέτζη, "Εργα καί ἡμέραι 175α). Εἰς ἄλλο δέ σημεῖον τοῦ ἀποσπασματίου τούτου ἀναφέρονται τρία ἐκ τῶν ζωδίων, τά τῆς Παρθένου, 'Υδροχόου καί Ίχθύων: «'Ορφεύς μαθηματικῶς πάντα παρακελεύεται ὅρᾶν οἴον σελήνης τρεχούσης περί Παρθένον, πάντα φυτεύειν πλήν μόνον ἀμπέλων... Διός 'Υδροχόον περιπολεύοντος μή πλεύσης·... Τοῦ αὐτοῦ Διός ἐν Ίχθύσιν ὄντος, καλόν γάμους ποιεῖν, καί τά λοιπά ὁμοίως» (Τζέτζη "Εργα 130b). (Εἶναι ἀπολύτως φανερόν καί ἀπό τό ἀπόσπασμα αὐτό τοῦ Τζέτζη, ὅτι ὁ Ἡσίοδος ἔχει ἀντιγράψει τούς 'Ορφικούς).

Εἰς τά Λιθικά ἀναφέρεται ἐμμέσως ὁ Σκορπιός καί μετ αὐτοῦ ὁ 'Ωρίων: Σκορπίε, σεῖο δε λᾶαν ὁμώνυμον ἔμμεναι ἤρως ἀγλαός 'Ωρίων οὐκ ἔκλυεν' ἤ γάρ, οῖω πικρῆσιν τότε γυῖα πεπαρμένυς ἄμφ ' ὁδύνησιν, μᾶλλον σφωϊτέρων κεν ἔχειν ἐθέλεσκέ μιν ἄστρων (488-491) δηλαδή Σκορπίε, ὁ ἀγλαός ἤρως 'Ωρίων δέν εἰσήκουε (δέν ἐδέχετο) νά ἔχης τήν ὁμώνυμόν σου λίθον διότι... ἤθελε νά ἀνήκη αὔτη εἰς ἀμφοτέρους τοὐς ἀστερισμούς.

Εἰς ἄλλο ἐπίσης ἀποσπασμάτιον γίνεται ἐμμέσως μνεία τριῶν εἰσέτι ζωδιακῶν ἀστερισμῶν, ἀλλά καί τοῦ "Οφεως: **Κρίους, ταυρείους, ὄφιος, χαροποῦ τε λέοντος (40, 503).**

Οὕτω, ἐκ τῶν 12 ζωδιακῶν ἀστερισμῶν, ἀνευρίσκομεν ἀναφερομένους τούς ἐπτά¹⁷. Γίνεται δέ λόγος εἰδικός περί Ταύρου, καί Λέοντος, ὡς θά ἴδωμεν εἰς τάς παραγράφους 66, 67.

^{17.} Εὶς τούς παλαιοτάτους χρόνους καί κυρίως τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. οἱ Μεσοποτάμιοι Λαοί, έχρησιμοποίησαν τρεῖς «δρόμους» καθορίζοντας μίαν εὐρεῖαν ζώνην τοῦ οὐρανοῦ. Ἐκ τῶν δρόμων τούτων ὁ ἔνας εὐρίσκετο περί τόν ἰσημερινόν (᾿Ανού) περιλαμβάνων 17 άστερισμούς, ένῶ οἱ ἄλλοι δύο εὐρίσκοντο περί τούς τροπικούς τοῦ Καρκίνοι (Ενλίλ), κατά τήν έκτασιν τοῦ όποίου ἐσημειοῦντο 23 ἀστερισμοί καί τοῦ Αἰγόκερω (Εά), έχοντος 12 άστερισμούς. Αργότερον ήρχισαν προσδιορίζοντες την έτησίαν κίνησιν τοῦ ηλίου και έχρησιμοποίουν, διά την έπισημανσιν τής πορείας του, ώρισμένους λαμπρούς άστέρας, εύκόλως άναγνωριζομένους. Κατόπιν ὥρισαν τήν ζωδιακήν ζώνην. Τοῦτο μαρτυροῦν πινακίδες, άναγόμεναι ἀσφαλῶς εἰς χρόνους πρό τῆς καταστροφῆς τῆς Νινευί (612 π.Χ), αἱ ὁποῖαι παριστοῦν ζωδιακόν, ὡς εὐρυτάτην ζώνην πλάτους 20º (μοιρῶν). ᾿Από τῆς έποχής τοῦ Καμβύσου (523 π.Χ.) ὁ ζωδιακός των έμφανίζεται διηρημένος εἰς 12 ζώδια. Έκ τῶν χρονολογήσεων τούτων κατά τόν άστρονόμον Taton, προκύπτει ὅτι ὁ ζωδιακός έχει Μεσοποταμιακήν προέλευσιν, διά τοῦτο καί λέγει: «Πρέπει νά άπορρίψωμεν τήν άποψιν ότι ό ζωδιακός ήτο Αίγυπτιακής προελεύσεως», ένῶ έξ ἄλλου προσθέτει (43, 81): «ή ανάπτυξις τῆς 'Αστρολογίας έν Μεσοποταμία πιστοποιεῖ και την έκεῖθεν προέλευσιν τοῦ ζωδιακοῦ καί τῶν 12 ζωδίων του, ὡς τά ἐδανείσθησαν οἱ Ἑλληνες».

Όμως, όπως προκύπτει έξ όσων άνεφέρθησαν προηγουμένως οί 'Ορφικοί έγνώριζον τόν ζωδιακόν καί πρό τής Β΄ χιλιετίας π.Χ. όπωσδήποτε δέ τουλάχιστον 1000 περίπου έτη πρό τής έποχής τοῦ Καμβύσου. Καθώς δέ λέγει ὁ Pannekock, «δέν φαίνεται ότι οἱ 12 ἀστερισμοἱ τοῦ ζωδιακοῦ κατεῖχον εἰς τούς Βαβυλωνίους μίαν εἰδικήν σημασίαν. Μία ἔνδειξις δύναται ἴσως νά εὐρεθή εἰς τό γεγονός, ότι τό έπος τοῦ «Γκιλγκαμές» τό όποῖον περιέχει πολλά χαρακτηριστικά ένός ἡλιακοῦ μύθου, διαιρεῖται εἰς 12 ραψωδίας, κάθε μία τῶν ὁποίων ἀντιστοιχεῖ εἰς ἔνα τῶν 12 ζωδίων. Πλήν ὅμως καί ἡ διαίρεσις αῦτη δύναται νά εἰναι μία μεταγενεστέρα διαίρεσις (33, 32). ('Αναλυτικώτερον βλέπε καί βιβλίον Σ.Β. Σεράμ «Θεοί, Τάφοι καί Σοφοί», (σελίς 60), ἐκδόσεις Γεμετζόπουλου, 'Αθήναι).

Έξ άλλου, ἡ ἄποψις κατά τήν ὁποίαν οἱ Αἰγύπτιοι εἰσήγαγον πρῶτοι τόν ζωδιακόν, ἐστηρίχθη ἐπί τοῦ γεγονότος, ὅτι ἀνευρέθησαν εἰς τήν Τεντυρίδα καί τό "Εσνε δύο παραστάσεις αὐτοῦ, ἀναγόμεναι εἰς τούς 'Ελληνιστικούς χρόνους, δηλαδή εἰς τούς μετέπειτα τοῦ Δ΄ αἰῶνος π.Χ. χρόνους. Έν τούτοις, ὡς λέγει ὁ Taton (43-38), «ἔπαυσε νά γίνεται

Συνεπῶς προκύπτει ἀκόμη ὅτι καὶ αὶ ὁνομασίαι τῶν ἀστερίσμῶν¹8, τάς ὁποίας χρησιμοποιοῦμεν σήμερον διεθνῶς, ἀνάγονται εἰς τούς 'Ορφικούς τουλάχιστον χρόνους.

συζήτησις περί Αίγυπτιακής καταγωγής τοῦ ζωδιακοῦ, ἐφ᾽ ὄσον ἀπεδείχθη πλέον, ὅτι αἰ παραστάσεις αὖται ἔχουν δεχθή τήν ἐπίδρασιν ἀπό τάς Ἑλληνιστικάς ἀντιλήψεις» καί ἐπιλέγει (43-43): «τά 12 ζώδια ήσαν άγνωστα είς τούς Αίγυπτίους πρό τής `Ελληνιστικής περιόδου. "Αλλως τε έπιβεβαιούται πλέον ότι οι Αίγύπτιοι έχρησιμοποίουν τό σύστημα τῶν «δεκάδων» ἀγνώστων εἰς ὄλους τούς ἄλλους λαούς, διά τῶν ὁποίων μία εὐρεῖα ἰσημερινή ζώνη τοῦ οὐρανοῦ, διηρεῖτο εἰς 36 - καί ὄχι 12 - ἴσα μέρη. Οἱ δέκανοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν άλλοτε μέν μεμονωμένοι λαμπροί άστέρες, άλλοτε δ΄ άθροίσματα άστέρων, έκαλούντο δι΄ όνομάτων οὺδεμίαν σχέσιν ἐχόντων πρός τήν Ἑλληνικωτάτην όνομασίαν τῶν ζωδίων, άλλά καί ἐν γένει τῶν ἀστερισμῶν. Οὖτω π.χ., ἐλέγοντο «' Οφρύς τοῦ νότου», «' Οφρύς τοῦ βορρά», «Θεός διασχίζων τόν οὐρανόν», ὁ δέ πρῶτος δέκανος, πού ήτο ὁ Σείριος, ἐλέγετο «Δεσπότης τοῦ ἔτους». Ἡ τελευταίως (1953) γενομένη εἰδική ἔρευνα ὑπό τοῦ Neugebaue, ἐπί τῶν δεκάνων, ἔδειξεν ὅτι οὖτοι ἐμφανίζονται τό πρῶτον περί τό τό 2100 π.Χ. Έχρησιμοποιοῦντο ἐν συνεχεία ἐπί τῶν χρόνων Σέτη τοῦ Α΄ (1300 π.Χ.) ἀλλά καί ἐπί Ραμσή τοῦ Δ΄ (1170 π.Χ.), εὐρίσκονται δέ ἀπεικονισμένοι ἐπί τῶν καλυμμάτων λαρνάκων. Οἰ δέκανοι είναι διατεταγμένοι είς 36 στήλας έκ τῶν ὁποίων κάθε μία είχεν πλάτος 10º (μοιρῶν), ἀλλ΄ ἐπί 12, ἐν συνόλω σειρῶν (ζωνῶν) τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ εὐρεῖα ἰσημερινή ζώνη τῶν δεκάνων ήτο λοιπόν ἄσχετος πρός τήν ζωδιακήν, έφ' όσον μάλιστα ή τελευταία έχει βάσιν τήν έκλειπτικήν καί πλάτος β= +8°, ένῶ τό πλάτος τοῦ Σειρίου π.χ. εἶναι β= -40° περίπου (30, 47-48).

Οἱ Ἰνδοί τέλος έχρησιμοποίουν εἴδος Σεληνιακοῦ ζωδιακοῦ, ἀσχέτου πρός τόν Ἡλιακόν ζωδιακόν κύκλον, διαιρούμενον εἰς 28 ἴσα μέρη, καλούμενα Νανσχάτρα. (43-156). Συνεπῶς, συνάγεται τό συμπέρασμα, ὅτι ὁ ζωδιακός εἶναι Ἑλληνικός καθ ὁλοκληρίαν, καὶ ἀνάγεται εἰς τούς Ὀρφικούς χρόνους.

18. Οἱ Αἰγύπτιοι ἀνόμαζον τὴν Μεγάλην ΄Αρκτον Κνήμην Βοός, τόν Βοώτην παρίστανον δι΄ ἐνός κροκοδείλου καί ἐνός ἰπποποτάμου περιπτυσσομένων τόν Κύκνον ὡς ἄνθρωπον ἔχοντα ἐκτεταμένους βραχίονας κ.ο.κ. Γενικῶς, πάλιν δέ κατά τόν Taton (43-43) «τά σύμβολα τά ὁποία εἰσήχθησαν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος διαφέρουν ἐξ ὁλοκλήρου τῶν Αἰγυπτιακῶν συμβόλων. Κατόπιν ὅμως τῶν ὅσων ἐλέχθησαν προκύπτει ὅτι τά σύμβολα καί τά ὀνόματα ταῦτα δέν ῆσαν καθόλου οῦτε καί Βαβυλωνιακῆς προελεύσεως, ὅχι μόνον διότι ἀνάγονται εἰς χρόνους πολύ προγενεστέρους τῆς Βαβυλωνιακῆς ΄Αστρονομίας καί ΄Αστρολογίας, ἀλλά καί διότι εἶναι καθαρῶς ΄Ελληνικά, ὡς συνδεόμενα ἀπολύτως πρός τὴν Ἑλληνικήν Μυθολογίαν καί τάς Ἑλληνικάς παραδόσεις (34).

Είς ἐπίρρωσιν (ἐνίσχυσιν) τούτου ἔρχεται τό γεγονός ὅτι εἰς οὐδένα τῶν ἀρχαίων λαῶν ἀνευρίσκομεν τό ἰσχῦον Ελληνικόν ὀνοματολόγιον τῶν ἀστερισμῶν. Οὕτω π.χ., ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ κειμένου τοῦ βιβλίου τοῦ Ἰώβ (9,9 καί 38,31-32), οὶ Ἑβραῖοι ἐκάλουν τὴν Μεγάλην Ἄρκτον, Ἅς ἢ Ἁίς, τόν Ὠρίωνα Κεσίλ, καὶ τάς Πλειάδας Κιμά. Ἐκ τῶν τριῶν ὅμως τούτων ἀστερισμῶν, ὁ τοῦ Ὠρίωνος ἀναφέρεται καί εἰς τά Ὀρφικά (βλέπε «Λιθικά» 489), πού μαρτυρεῖ (πού ἀποδεικνύει) τὴν ἀρχαιοτάτην καί ἐντελῶς Ἑλληνικήν προέλευσιν τοῦ ὀνόματος καί τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου.

(Έκτός όμως τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων τοῦ Κ. Χασάπη, ἤδη γνωρίζομεν σήμερον (1984), ὅτι ὅλαι αἰ γνώσεις καὶ ὁ πολιτισμός τῶν Ασσυρίων, τῶν Βαβυλωνίων καὶ τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς Μεσοποταμίας, προῆλθον ἀπό τήν ἐπίδρασιν τῶν Σουμερίων, οἱ ὁποῖοι ἤσαν Πανάρχαιοι Κρῆτες προερχόμενοι ἀπό τήν Παγχαίαν κ.τ.λ. (βλέπε καὶ Τόμον «Λαοί τῆς Ανατολῆς» τῆς Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καὶ τά βιβλία μου «Τό Έγκλημα τῆς Επιστήμης» Προσάρτημα Β, σελίς 203 καὶ « Η Αληθινή Προϊστορία»).

Β΄ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΙΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

18. Οἱ «οὐράνιοι» καί «χθόνιοι» ἀστέρες (διάττοντες). Οἱ ἀστέρες εἰς τούς ˙Ορφικούς διαχωρίζονται εἰς δύο κατηγορίας: τούς οὐρανίους καί τούς γηίνους οὐράνιοι χθόνιοί τε (7,9). Εἰς τήν πρώτην ἀνήκουν οἱ ἀπλανεῖς καί οἱ πλανῆται εἰς τήν δευτέραν κατατάσσονται οἱ διάττοντες καί αἱ βολίδες.

"Οτι δέ οί χθόνιοι είναι οί διάποντες προκύπτει: α΄) έκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ, κατά τόν όποῖον οὖτοι διαγράφουν πυρίνους δρόμους άδιακόπως (πυρίδρομοι αἰέν άτειρεῖς (7,9), ἀλλά καί β΄) ἐκ τοῦ ὅτι ὀνομάζονται προσέτι ἡερόπλαγκτοι (7,8) δηλαδή πλανώμενοι έντός τοῦ ἀέρος τῆς ἀτμοσφαίρας. Επειδή δέ οὐδαμοῦ ούτε ὁ ήλιος ούτε ή σελήνη ἐπιθετολογούνται είς τούς μακροτάτους ὔμνους των, ώς «ἡερόπλαγκτοι», (τοῦτο δέ λέγεται μόνον διά τινας ἀστέρας), συνάγεται ὅτι άφ΄ ένός μέν δέν λογίζεται ή άτμόσφαιρα, ό άήρ, ώς έκτεινόμενος μέχρι τοῦ ήλίου και τῆς σελήνης, ἐπομένως δέ και μέχρι τῶν «οὐρανίων» ἀστέρων, ἀφ΄ ἐτέρου δέ, ὅτι τό «ἡερόπλαγκτοι» ἀναφέρεται μόνον εἰς τούς χθονίους, τούς «γηίνους» άστέρας. "Αλλωστε, τό ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα δέν φθάνει μέχρι καί τῶν «οὑρανίων» άστέρων, μαρτυρείται καί έκ τοῦ ὅτι κατά τούς ΄Ορφικούς ὑπεράνω τοῦ ἀέρος εὐρίσκεται, ώς θά ἴδωμεν (παράγραφος 51-52), ὁ αἰθήρ, ὁ ὁποῖρς λογίζεται ἄστρων. πελίου τε σεληναίης τε μέρισμα (5, 2), (ϋμνος πρός τον Αίθέρα) χαρακτηριζόμενος δ' ἐπί πλέον, ὡς ἀστροφεγγής (5,5). Συνεπῶς, οἱ «ἡερόπλαγκτοι» εἶναι μόνον οἱ «χθόνιοι» ἀστέρες· οἱ διάττοντες, καιόμενοι ἀδιακόπως ἐντός τοῦ ἀέρος και άφινοντες «πυρίνας» οὐράς εἰς τούς «δρόμους» των.

19. Οἱ πλανῆται. Ἡ διάκρισις τῶν ἀστέρων εἰς ἀπλανεῖς καί πλανήτας προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπιθέτου ἐπταφαεῖς (7,8), τό όποῖον δίδεται εἰς τάς δύο ζώνας τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, ὡς φωτισμένων ὑπό τῶν ἐπτά πλανητῶν. Διότι ἄλλωστε, μόνον οἱ ἐπτά πλανῆται, διανύοντες τάς τροχιάς των ἐντός τοῦ ζωδιακοῦ, καθιστοῦν ταύτας ὑπαρκτάς, ὁρίζοντες καί τό πλάτος ἐκάστης, ἴσον πρός 8 θ (μοίρας). Ὅτι δὲ πράγματι οἱ ἐπτά πλανῆται νοοῦγται εἰς τό «ἐπταφαεῖς» καί ὅτι οἱ Ἡρφικοἱ ὅχι μόνον γνωρίζουν καί διαχωρίζουν τοὺς ἀστέρας τούτους, ἀλλά καί τοὺς ὀνομάζουν «πλανήτας», προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ χωρίου τῶν Ἡ Αργονα υτίκ ῷν: «᾿Αγκαῖός τ᾽ ἔμολεν Πλευρώνιος, ὅς ρα πορείας οὐρανίας ἄστρων ἐδάη, κύκλους τε πλανήτας (208-209)». Δηλαδή: «Καί ἤλθεν ὁ ἐκ Πλευρῶνος θ (τῆς Αἰτωλίας) Ἡγκαῖος, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζεν τάς οὐρανίους κυκλικάς πορείας τῶν ἄστρων, καὶ τοὺς πλανήτας».

Επί πλέον, ὡς εἴδομεν εἰς τό τελευταῖον χωρίον, ἐκ τῶν μνημονευθέντων εἰς τήν παράγραφον 17, κατονομάζεται ἐκεῖ ἔνας ἐκ τῶν πλανητῶν, ὁ Ζεῦς, ὡς διατρέχων τούς ἀστερισμούς Ύδροχόου καί Ἰχθύων. Έξ ἄλλου περιεσώθη αὐτούσιον ἀποσπασμάτιον, τό 41ον, εἰς τό ὁποῖον κατονομάζεται καί ὁ "Αρης, χάρις εἰς τόν Τζέτζην ("Εργα καί ἡμέραι 170b), ὁ ὁποῖος μάλιστα τό προλογίζει ὡς ἐξῆς:... «δεινῶς καί συγκεχυμένως, ἔτι δέ καί ψευδῶς καί οὐχ ὢσπερ ὁ μέγας 'Ορφεὐς

^{19.} Έκ τῶν πινακίδων τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β΄ τῶν ἀνευρεθεισῶν εἰς τὴν Πύλον, μία μικρά ἀναφέρει, ὅτι ὁμάς ἐκ 30 κωπηλατῶν ἄφειλε νά μεταβῆ εἰς τὴν Πλευρῶνα, ἡ ὁποία εὐρίσκετο παρά τό Μεσολόγγιον. Δέν εἶναι λοιπόν ἄνευ σημασίας, ὅτι ἡ Πλευρῶν τῶν Ὁρφικῶν, ἀναφέρεται καί εἰς τάς πινακίδας τῆς Πύλου, ἀναγομένας ἀσφαλῶς εἰς τό περί τό 1200 π.Χ., ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι πράγματι ὑπῆρχε καί τότε ἡ πόλις, ἐκ τῆς ὁποίας κατήγετο εἶς τῶν ἀστρονόμων τῶν ὑρφικῶν χρόνων, ὁ ὑλγκαῖος, ὁ ὁποῖος καί μετέσχεν τῆς ᾿Αργοναυτικῆς ἐκστρατείας.

διδασκαλικῶς τε καί τεταγμένως πρός εὐκρίνειαν, καί τό πλέον τεχνικωτέρως, καί άληθῶς. Ἐκεῖνος μέν οὕτω φησί·» παραθέτει δέ τό ἀπόσπασμα, τοῦ ὁποίου οἱ δυό πρῶτοι στίχοι εἶναι: «Πρῶτον μέν πρώτω ἐνί ἤματι φαίνεται Ἄρης. μήνη δ' εἰς τ' Ἄρην ἐπιτέλλεται».

Συνεπῶς, ἔχομεν πληροφορίας, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει, ὅτι τά σημερινά ὁνόματα τῶν πλανητῶν ἀνάγονται ὁμοίως, τουλάχιστον, εἰς τούς ˙Ορφικούς χρόνους.

Έκ τοῦ πλήθους τῶν πλανητῶν, ὡς ἐπτά, προκύπτοντος ἐκ τοῦ «ἐπταφαεῖς», συνάγεται, ὅτι προσμετροῦνται εἰς τούς πέντε ὁρατούς διά γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ πλανήτας, καὶ ὀνομάζονται ἐπίσης πλανῆται, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει ἀκόμη καί εἰς τούς χρόνους τῆς Α΄ χιλιετηρίδος π.Χ. ἐν Ἑλλάδι, ἀλλά καί εἰς ὅλους τούς ἀρχαίους λαούς καί μάλιστα καί εἰς τούς ἀνατολικούς.

Έξ ἄλλου, ἐφ᾽ ὅσον οἱ ἄλλοι πέντε πλανῆται εἶναι οἱ διά γυμνοῦ μόνον ὀφθαλμοῦ ὀρατοί (Ἑρμῆς, ᾿Αφροδίτη, Ἅρης, Ζεύς καὶ Κρόνος), προκύπτει τό σημαντικόν συμπέρασμα, ὅτι κατά τούς ἀπωτάτους χρόνους τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. εἶχεν ἤδη γίνει ἡ ταύτισις τοῦ Ἑωσφόρου καὶ τοῦ Ἑσπέρου εἰς ἔνα καὶ μόνον πλανήτην, τήν ᾿Αφροδίτην, ὅτι δέ τό ἴδιον συνέβη καὶ διά τόν Ἑρμῆν. "Ομως, ἡ ἐπιστημονική αὕτη κατάκτησις, ὡς καὶ πᾶσαι αὶ μέχρι τοῦδε ἐκτεθεῖσαι, δέν εἶναι δυνατόν νά ἔγινεν ἀποτόμως. Πρέπει λοιπόν νά εἶναι τό προϊόν μιᾶς ἀκόμη παλαιοτέρας κληρονομίας, ἀναγομένης τουλάχιστον εἰς τούς τελευταίους αἰῶνας τῆς Γ΄ χιλιετηρίδος ²⁰ π.Χ. ἡ καὶ παλαιότερον.

20. Οἱ ἀπλανεῖς. Φαίνεται ὅτι οἱ ˙Ορφικοί ὁνομάζουν τούς ἀπλανεῖς ἀπλῶς ἀστέρας. Διότι δέν ἀπαντᾶται ὁ ὅρος «ἀπλανεῖς» τόσον εἰς τόν ὕμνον ὅσον καί οὐ-δαμοῦ ἀλλοῦ εἰς τά διασωθέντα κείμενα.

^{20. &}quot;Οπως λέγει ὁ Doig (18-12-13) χωρίς βεβαίως και τά ἀναφερόμενα ὑπ΄ αὐτοῦ νά εἴναι ἀπολύτως ἑξηκριβωμένα και συνεπῶς ἀληθῆ, εἰς τὴν Κίναν ἐκτίσθη ἔνα μέγα ἀστεροσκοπεῖον ἐπί βασιλείας τοῦ Huag - Τί (2650 π.Χ.) διά τὴν ἐκτέλεσιν παρατηρήσεων τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης και τῶν πλανητῶν. 'Ομοίως ἀναφέρεται σύνοδος τῶν πλανητῶν 'Ερμοῦ, 'Αφροδίτης, 'Αρεως, Διός και Κρόνου, λαβοῦσα χώραν ἐπί αὐτοκράτορος Chauy - Hsu (2513 - 2436 π.Χ.), ἡ ὁποία, κατά τούς γενομένους σήμερον ὑπολογισμούς, δέον νά ἑλαβε χώραν τὴν 28ην Φεβρουαρίου τοῦ 2436 π.Χ. Τέλος μεταξύ τῶν ἐτῶν 2255 καί 2200 π.Χ., κατά τὴν βασιλείαν τοῦ Uü Shun - ἐγένοντο παρατηρήσεις θέσεως τῶν πέντε πλανητῶν τοῦ 'Ηλίου καί τῆς Σελήνης διά τεταρτοκυκλίου. Συνεπῶς εἰς τὴν Κίναν ἔχομεν μίαν ἀνάπτυξιν, παρατήρησιν, σύγχρονον περίπου καί φυσικά ὅχι προγενεστέραν τῆς 'Ορφικῆς, ἀφοῦ τώρα γνωρίζομεν, ὅτι οἱ 'Ορφικοί, «οἱ "Υμνοι» τοῦ 'Ορφέως, ἀναφέρουν παρατηρήσεις καί πέραν τοῦ 3.600 π.Χ.

Είς τήν Μεσοποταμίαν, αι άρχαιότεραι παρατηρήσεις τῶν πλανητῶν, διασωθεῖσαι ἐπί πινακίδων, χρονολογοῦνται κατά 1000 περίπου ἔτη βραδύτερον. Οϋτω μία παρατήρησις τῆς 'Αφροδίτης ('Ιστάρ) ἀνάγεται εἰς τήν ἐποχήν τοῦ 'Αμισαντούκα, περί τό 1650 π.Χ., αὶ δὲ νεώτεραι αὶ ὁποῖαι δύνανται νά λογισθοῦν ἀξιόλογοι ἀπό ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως, ἀναφέρονται μόλις εἰς τούς Η΄ καί Ζ΄ π.Χ. αιῶνας, ὅτε ἀρχίζει καί ἡ ἀκμή τῆς μετέπειτα τῶν 'Ορφικῶν 'Ελληνικῆς 'Αστρονομίας εἰς τήν 'Ιωνίαν τῆς 'Ιστορικῆς πλέον περιόδου.

Προκειμένου περί τῶν Αἰγυπτίων, ὅπως λέγει ὁ Taton (43, 38), αὶ παρατηρήσεις τῶν πλανητῶν συμφώνως πρός τὰ διασωθέντα κείμενα ἀναφέρονται εἰς θέσεις τῶν πλανητῶν ἐπί τοῦ οὑρανοῦ «πλήν ὅμως φαίνονται νὰ ἔχουν δεχθῆ ἰσχυράν τήν ἐπίδρασιν τῆς Ἑλληνιστικῆς ἀστρονομίας (Δ΄ αἰών π.Χ.), τήν ὁποίαν καί συνεχίζουν». Ἡ Αφροδίτη ὁνομάζεται «ἀστήρ τῆς πρωίας», ὁ Ζεύς «ὁ λάμπων ἀστήρ», ὁ Κρόνος «ˇΩρος τοῦ Ταύρου» καί ὁ ˇΑρης «ἱΕρυθρός ˇΩρος». Ἡπό κοινοῦ οἱ πλανῆται καλοῦνται «ἀστέρες, οἱ ὁποῖοι δέν ἀναπαύονται ποτέ».

^{(΄}Ως πρός την ἐπίδρασιν τῆς Ἑλληνικῆς Αστρονομίας ἐπί τῶν Αίγυπτίων, ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ πόλις Ἡλιούπολις τῆς Αίγύπτου, ἐκτίσθη κατά τάς Ἑλληνικάς παραδό-

Περί τῶν ἀπλανῶν γνωρίζουν οἱ `Ορφικοί, ὅτι εἶναι διάπυροι²¹, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπιθέτου **πυρόεντες** (7, 5). Τοῦτο ἄλλωστε καί ἀναμένομεν, κατόπιν τῶν ὅσων ἐλέχθησαν εἰς τὸν ὕμνον τῆς Φύσεως (Κεφάλαιον Α΄ § 5).

Έξ ἄλλου ἔχει παρατηρηθεῖ ἡ στίλβη (τό λαμπύρισμα) τῶν ἀπλανῶν – οἱ πλανῆται δέν στίλβουν – αὕτη δέ ἀναφέρεται εἰς δύο στίχους. Οὕτω, λέγεται διὰ αὐτούς μαρμαρυγαῖς στίλβοντες (7, 11), ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ συνάγεται, ὅτι καὶ ὁ ὅρος «στίλβη», τόν ὁποῖον χρησιμοποιοῦμεν σήμερον, εἶναι Ὁρφικῆς προελεύσεως. Έξ ἄλλου χαρακτηρίζονται οἱ ἀστέρες ὡς ἀνταυγεῖς (7, 5), σπινθηροὶ ολοῦντες, ὅπερ ὁμοίως οὐδέν ἄλλο δηλοῖ παρά τὸ «στίλβοντες».

Έπειδή τό «ἀνταυγεῖς» προηγεῖται συνδεόμενον ἀμέσως μετά τοῦ «πυρόεντες» εἰς τόν αὐτόν στίχον, συνάγεται ὡς λίαν πιθανόν, ὅτι ἡ στίλβη – σπινθηρισμός ἐλογίζετο ὡς σχετιζομένη πρός τήν πυρίνην φύσιν τῶν ἄστρων.

Τέλος, οι `Ορφικοί ἐτοποθέτουν τούς ἀστέρας, πολύ μακράν τῆς γῆς, εἰς τά ὅρια τῆς ὁρατότητος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν Αργοναυτικῶν «ἄστρα τε τηλόσε φαντά» (340), δηλαδή: τά ἄστρα τά ὁρατά, τά ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς μακρυνήν ἀπόστασιν («τηλόσε») ἀλλά καί τηλεφανῆ (`Αργοναυτικά 529). Ἐκ τῆς λέξεως «φαντά», δηλαδή «ὁρατά», τοῦ ἰδίου χωρίου, προκύπτει ἡ ἔνδειξις ὅτι ὑπέθετον τἡν ὑπαρξιν καί μή ὁρατῶν ἀστέρων ἐκ τῆς ἀποστάσεως.

Τό ὅτι δέ τήν ἔννοιαν τῆς διακρίσεως ταύτης περιέχει ἐνταῦθα ἡ λέξις «φαντά» ἐνισχύεται ἀκόμη περισσότερον ἐκ τοῦ ὅτι πουθενά ἀλλοῦ δέν ἀναφέρεται ὡς ἐπίθετον τῶν ἀστέρων, πάντοτε δέ γίνεται χρῆσις ἐπιθέτων ἐχόντων σχέσιν πρός τήν λαμπρότητά των, ὅπως «αὐγάζοντες» ἀστέρες, «λαμπετίη» σελήνη κ.ο.κ.

21. Ἡ ᾿Αστρολογία. "Οπως προκύπτει ἐκ τῶν στίχων «ἐμοιρίδιοι πάσης μοίρης σημάντορες ὄντες θνητῶν ἀνθρώπων θείην διέποντες ἀταρπόν» (7, 6-7), κατά τούς ὁποίους «οἱ ἀστέρες ὁρίζουν τό πεπτρωμένον, σημαίνοντες τήν μοῖραν καί ρυθμίζοντες τῶν ἀνθρώπων τήν ζωήν», Ἡ ᾿Αστρολογία ἐκαλλιεργεῖτο ὑπό τῶν ᾿Ορφικῶν.

Έξ ἄλλου καί τό ἀπόσπασμα περί τοῦ ἀστρονόμου Αγκαίου, πού εἴδομεν εἰς παράγραφον 5, καταλήγει ὡς ἑξῆς: «δίδετο γάρ τ' ἐόντα, τα τ' ἐσσόμεν ἀνθρώποισιν» ('Αργοναυτικά 208) δηλαδή ὁ Αγκαῖος «ἐπεδίδετο εἰς τήν παρατήρησιν τῶν τροχιῶν τῶν ἀστέρων καί τῶν κινήσεων τῶν πλανητῶν, ὡς καί εἰς τόν καθορισμόν τῶν κύκλων τῆς οὑρανίου σφαίρας», διότι «ἀνεζήτει τά παρόντα καί τά μέλλοντα νά συμβοῦν εἰς τούς ἀνθρώπους». Συνεπῶς ὁ 'Αγκαῖος ἦτο ἀστρολόγος - ἀστρονόμος.

Αλλά και ή περικοπή τοῦ 41ου ἀποσπασματίου, τό ὁποῖον παρετέθη εἰς τήν παράγραφον 17, ἀναφέρει ἀστρολογικὰς ἀντιλήψεις, ἐφ᾽ ὅσον ἀπαγορεύει τήν «πλεῦσιν τῶν πλοίων, ὅταν ὁ Ζεύς εὑρίσκεται εἰς τόν Ὑδροχόον και συνιστᾶ τήν τέλεσιν γάμων, ὅταν διατρέχη τό ζώδιον τῶν Ἰχθύων». Συνεπῶς εἶναι πλέον ἤ βέβαιον ὅτι ἡ ᾿Αστρολογία ἀνεπτύχθη εἰς τἡν ἩΟρφικήν Ἑλλάδα πολύ πρίν ἤ ἑμφα-

σεις ἀπό τόν `Ακτίς, υἰόν τοῦ `Ηλίου, ὁ ὁποῖος ἀναχωρήσας ἀπό τήν Ρόδον μετέβη εἰς τήν Αἴγυπτον κατά παναρχαίαν ἐποχήν, ὅπου ἐδίδαξεν καί `Αστρονομίαν εἰς τούς Αἰγυπτίους).

^{21.} Κατά τούς Αίγυπτίους τούς όποίους οἱ ξένοι δῆθεν ἐρευνηταί καί σχολιασταί συνεχῶς ἐνεφάνιζον χωρίς ἐντροπήν καὶ ὡς διδασκάλους τοῦ «' Ορφέως», ὁ οὐρανός εἶναι μεταλλικόν καὶ καμπύλον κουβούκλιον φέρον ὁπάς, ἐκ τῶν ὁποίων δια νημάτων (με κλωστάς) εἶναι ἀνηρτημένοι (κρεμασμένοι) οἱ ἀστέρες, ὡς λυχνίαι, (ὡς λάμπες) ἀόρατοι ἤ σβεννύμενοι τὴν ἡμέραν καὶ ἀναπτόμενοι πάλιν κατά τήν νύκτα (16, 20 καὶ 19, εἰσαγωγή).

νισθοῦν οἱ ἀστρολόγοι τῆς Μεσοποταμίας²². Ἐξ ἄλλου, συνάγεται ὅτι οἱ ᾿Ορφικοἱ ἀστρονόμοι ἦσαν συγχρόνως καὶ ἀστρολόγοι, ἡ δὲ παρακολούθησις, ἱδία τῶν πλανητῶν ἡλίου καὶ σελήνης, διὰ λόγους ἀστρολογικούς, συνετέλεσεν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς καθαρᾶς Αστρονομίας★³.

Τήν 'Αστρονομίαν, αὐστηρῶς ἀναπτυσσομένην, ἀνευρίσκομεν εἰς τούς 'Ορφικούς "Υμνους, οἱ ὁποῖοι ἐδίδασκον, ὡς εἰσαγωγήν εἰς τήν μύησιν, τήν «ἀλήθειαν» ἐν γένει εἰς τούς μυουμένους. Πλήν ὅμως, ἡ «ἀλήθεια» αὕτη, καθ' ὅσον ἀφορᾶ εἰς τήν 'Αστρονομίαν, ἡτο τό προϊόν ὅχι μόνον μιᾶς συνεχοῦς παρατηρήσεως τοῦ οὐρανοῦ ἀπό χρόνους παναρχαίους, ἀλλά καὶ τῆς διαισθητικῆς καὶ διεισδυτικῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος τὰ ν 'Ορφικῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ὑμνωδὸς 'Ορφεύς ἀποκαλύπτεται εἰς τούς ὑμνους ὡς «ὁ θεωρητικός» τῆς 'Αστρονομίας τῆς πα αρχαίας ἐκείνης ἐποχῆς εἰς τήν ὁποίαν ὑπῆρξε καὶ ἔδρασεν.

^{22.} Πάντως καί οι Σῖναι (Κινέζοι) ἀστρονόμοι εἶναι μεταξύ ἐκείνων πού ἐπεδόθησαν εἰς παρατηρήσεις τῶν ἄστρων διά νά ἀνευρουν καί νά στηρίξουν προμαντεύσεις περί τῶν μελλόντων νά συμβοῦν σχετικῶς πρός τήν ζωήν τοῦ ἀνθρώπου.

Τό άρχαιότερον ώροσκόπιον τῆς Βαβυλῶνος ἀνέρχεται μόλις εἰς τό 410 π.Χ. καί συνεπῶς εἶναι πολύ νεώτερον τῶν ˙Ορφικῶν. ˙Εκ τῶν Βαβυλωνίων ἡ ˙Αστρολογία ἔφθασεν εἰς
τούς Φοίνικας ἀργότερον, ἀλλά καὶ εἰς τἡν ˙Ελλάδα τῶν μετέπειτα χρόνων, ὅτε ὁ ἀστρολόγος - ἰερεύς τοῦ Βήλου, Βήρωσος ἦρθε καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τἡν Κῶ, ὅπου ἴδρυσε καί
σχολήν,διδάσκων τἡν ˙Αστρολογίαν.

Οι Αιγύπτιοι, τέλος, δέν άνέπτυξαν τήν Αστρολογίαν.

Η `Αστρολογία, συνεπῶς, εἰς τήν ὁποίαν ὁφείλει ἡ `Αστρονομία τά θεμέλιά της, ἐκαλλιεργήθη κατ ἐξοχήν ἐν Ἑλλάδι, ὅπως δὲ λέγει ὁ Thiel, ἄν πολλοί ἀπό τούς ἀστρελογικούς κανόνας τοῦ Μεσαίωνος ἀνάγονται εἰς τούς Βαβυλωνίους, ὅμως οἱ πλεῖστοι προέρχονται ἀπό τούς Ἑλληνας ἀστρολόγους (44, 36)

[★]³. Ἡ πληροφορία ὅτι ὁ ἹΑστρολόγος Βήρωσος είχεν ἔλθει εἰς τήν Κῷ ἐπιβεβαιώνει τά άναφερόμενα ὑπό τοῦ Πλάτωνος εἰς τόν «Τίμαιον» καί τόν «Κριτίαν» ὅ,τι εἴπε διά τοὑς Έλληνας ο είς τήν Σάϊν τῆς Αἰγύπτου ἱερεύς τῆς Ἱσιδος πρός τόν Σόλωνα. Κατά τά λεχθέντα οι Αιγύπτιοι έθεώρουν τούς "Ελληνας ώς νεωτέρους, διότι μετά τόν κατακλυσμόν οι "Ελληνες είχον άπωλέσει τάς παλαιάς παραδόσεις και γνώσεις τῶν, πού διεσώθησαν είς τήν Αϊγυπτον. Συνεπῶς καί οἱ Αἰγύπτιοι παρεδέχοντο ὅτι οἱ ¨Ελληνες εἶχον παλαιοτέρας παραδόσεις καί γνώσεις, τάς όποίας διασώσαντες οί Αίγύπτιοι, έδίδασκ, ν κατόπιν είς τούς "Ελληνας, άναγνωρίζοντες όμως, όπως άνέφεμεν ό ίερεύς τῆς "Ισιδος, ότι αί γνώσεις αὖται προήρχοντο άρχικῶς ἀπό τούς παναρχαίους "Ελληνας, πού ὑπῆρξαν πρό τοῦ κατακλυσμοῦ, ἀδιάφορον ἐάν οἱ νεώτεροι ξένοι συγγραφεῖς, ἐρμηνευταί κ.τ.λ. διέστρεψαν, ήγνόησαν καί παρεποίησαν τά άρχαῖα κείμενα σκοπίμως διά νά μειώσουν την πρωταρχικήν άξίαν τοῦ Ελληνικοῦ πνευματικοῦ παράγοντος εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμού. Καί χαρακτηριστική ἴσως ἔνδειξις, ὄχι ὄμως καί ἀπόδειξις περί τῶν παναρχαίων γνώσεων τῶν Ἑλλήνων είναι καί ἡ σχετική ἐργασία τοῦ Θ. Μανιᾶ ὁ «Γεωμετρικός καί Γεωδαιτικός Τριγωνισμός τῶν ἀρχαίων Μνημείων καί πόλεων» διότι χρειάζεται εύρυτέρα άκόμη καί περισσότερον συστηματική έρευνα διά τήν πλήρη έξακρίβωσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς τῆς μελέτης, [βλέπε Τόμος Ζ΄, σελίς (256-257)] τῆς `Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» - καί το βιβλίον του «τό Ελληνικόν πνεῦμα εἰς τάς πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου»).

Αλλά καί είς την Ίνδίαν δέν ευρίσκομεν νά καλλιεργήται ή `Αστρολογία κατά τούς άρχαιστέρους χρόνους, τούς Βεδικούς. Μόλις κατά τούς τελευταίους προχριστιανικούς αίῶνας ἤρχισεν ἡ ἀστρολογική δραστηριότης, ἡ ὁποία συνεχίζεται ἐκεῖ μέχρι σήμερον (1970), γράφει ὁ Κ. Χασάπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Ο ΗΛΙΟΣ

Τάς περί τοῦ Ἡλίου πληροφορίας ἀντλοῦμεν ἐκ τοῦ VIII (8) ὕμνου, τοῦ Ἡλίου καί τοῦ ΧΧΧΙV (34) ὕμνου τοῦ ᾿Απόλλωνος. "Οτι δέ εἰς τὴν ᾿Ορφικήν μύησιν Απόλλων καί "Ηλιος ταυτίζονται, έχομεν πολλάς μαρτυρίας, προερχομένας έξ αὐτῶν τούτων τῶν 'Ορφικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων παραθέτομεν δύο χαρακτηριστικάς. Οὕτω, κατά τό διασωθέν XXVIII (28ον) ἀποσπασμάτιον μαρτυρεῖ καί έν τῶ μικροτέρω κρατήρι 'Ορφεύς τάδε λέγων περί τῶν άλληγορικῶν σημασιὧν τῶν ονομάτων τῶν θεῶν: «ΕΡΜΗΣ δ΄ ἐρμηνεύς τῶν πάντων ἄγγελός ἐστιν ΝΥΜ-ΦΑΙ ὕδωρ' πῦρ ΗΦΑΙΣΤΟΣ' σῖτος ΔΗΜΗΤΗΡ' ἡ δέ θάλασσα ΠΟΣΕΙΔΑΩΝ μέγας, ὴδ΄ Ένοσίχθων καί πόλεμος μέν ΑΡΗΣ, εἰρήνη δ΄ ἐστ' ΑΦΡΟΔΙΤΗ ... ήλιος, ὄν καλέουσιν ΑΠΟΛΛΩΝΑ κλυτότοξον, ΦΟΙΒΟΝ έκηβαλέτην, μάντιν πάντων ἐκάεργων, ἰητῆρα νόσων, ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ ἔν τάδε πάντα». Όμοίως καί ή έτέρα μαρτυρία προέρχεται έκ τοῦ 32ου ἀποσπασματίου τῆς ἀπωλεσθείσης Θεογονίας τοῦ 'Ορφέως, εἰς τό ὁποῖον λέγεται: «'Ω ἄνα, Λητοῦς υῖ', ἐκατηβόλε, φοῖβε, κραταιέ, πανδερκές,... ἡέλιε χρυσέησιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν...». "Οθεν, δέν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Φοῖβος 'Απόλλων ἦτο ὁ ἤλιος διά τούς Όρφικούς, άνεξαρτήτως έάν ο λαός διεχώριζεν αύτούς ἀπ' άλλήλων.

Εκτός όμως τῶν ἀνωτέρω, ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ περιεχομένου τοῦ εἰς ᾿Απόλλωνα 34ου ὑμνου συνάγεται, ὅτι οὖτος εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τόν ἤλιον καί ὅτι, συνεπῶς, ᾿Απόλλων καί Ἦλιος συμπίπτουν (συνταυτίζονται), εἶναι τό ἴδιον.

Α΄ ΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΣΩΜΑ

22. Σχήμα, χρώμα, καί φυσική κατάστασις τοῦ ἡλίου. Καίτοι τό σχήμα τοῦ ἡλίου ὁρίζεται, ὡς εἴναι, ἐντελῶς κυκλικόν²δ, περίδρομον ὅμμα (8,14), δέν

^{23.} Οἱ Αἰγύπτιοι ὅμως εἰς τούς μετέπειτα χρόνους, ὅηλαδή μετά τούς ˙Ορφικούς μετρήσαντες διά τοῦ γνώμονος καὶ τῆς κλεψύδρας τήν φαινομένην διάμετρον τοῦ ἡλίου, ἐξετίμησαν (ἀνεῦρον) τόν ἀπαιτούμενον χρόνον διά τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου, ὡς ἴσον πρός τό 1/750 τοῦ ἡμερονυκτίου. ˙Εξ αὐτοῦ προκύπτει τιμή ἴση πρός 28΄ 48΄΄, μικροτέραν τῆς πραγματικῆς περίπου κατά 2΄ (3.94).

παραλείπεται νά λεχθή ἀκόμη ὅτι παρουσιάζει οὖτος διαφόρους μορφάς θεώμενος προφανῶς, πλησίον τοῦ ὁρίζοντος, ὅτε φαίνεται πεπλατυσμένος (μεγαλύτερος) καί παραμορφωμένος, αἰολοδείκτης (8,12).

Έξ ἄλλου τό χρῶμα του καθορίζεται ὡς χρυσοκίτρινον τόσον εἰς τόν ϋμνον τοῦ Ηλίου, ὅπου οὖτος ἀναφέρεται ὡς **χρυσαυγής** (8,2), ὅσον καί εἰς τόν ϋμνον τοῦ Απόλλωνος, ὅπου χαρακτηρίζεται ὡς **χρυσοκόμης** (34, 9), ἐνῶ εἰς ἀμφοτέρους ἀποκαλεῖται **χρυσολύρης** (8,9 καί 34,3).

Ως ἐκ τῆς φυσικῆς του καταστάσεως, ὁ ἥλιος ἀποκαλεῖται **πυρόεις²** (8,6) καί διά να τονισθῆ ἡ φυσική του προέλευσις καί τό αὐτοδύναμον τοῦ σχηματισμοῦ καί τῆς ὑπάρξεώς του χαρακτηρίζεται **αὐτοφυής** (8,3).

23. Ἡμερησία κίνησις τοῦ ἡλίου. Ἡ κίνησις αὔτη ἀναφέρεται διά τῶν γνωρισμάτων της. Οὔτω λέγεται, ὅτι ὁ ἥλιος ἐμφανίζεται μεθ΄ ὁρμῆς, ὅταν ἀνατέλλη, ὡς «ροιζήτωρ» (8,6) καί ἐν συνεχεία, ὅτι ταχέως ἀνέρχεται εἰς τόν οὐρανόν, ὡς «εὔδρομος» (8,6), φθάνει τήν μεσημβρίαν εἰς τήν μεσουράνησίν του, ὡς «ὑπερίων» (8,2) καί χωρεῖ ἀκολούθως εἰς τήν δύσιν του, πάντοτε «εὔδρομος», διά νά ἐπαναλάβη τα ἴδια κατά πᾶσαν ἡμέραν, ὡς ἀκαταπόνητος, (ἀκάμας) (8,3). Ἡ κίνησις αὔτη εῖναι κυκλική, ὡς ἐκ τούτου δέ ὁ ἥλιος ὀνομάζεται «κυκλοέλικτος» (8,11), δηλαδή ἐλισσόμενος ἐν κύκλω.

Έπειδή, ὅταν εὑρίσκεται ὑπέρ τόν ὁρίζοντα, «πυρπολεῖ» τά πάντα καθ΄ ἐκάστην περιφοράν του, χαρακτηρίζεται συγχρόνως μετά τοῦ «κυκλοέλικτος» καί πυρίδρομος²⁵ (8,11). διότι δέ αί καυστικαί ἀκτῖνες του ἐξακοντίζονται «εὐστόχως» καί πολύ μακράν ἀπ΄ αὐτοῦ, πρός πάσαν κατεύθυνσιν, ἀποκαλεῖται, ὡς ᾿Απόλλων, ἐκηβόλος τοξοβέλεμνος (34,6).

24. Έτησία κίνησις τοῦ ἡλίου ἐκλειπτική. Η ἐτησία κίνησις παρέχεται εἰς τόν ὕμνον τοῦ Ἡλίου, ὅπου ὁ ὑμνωδός λέγει: σύ, χορεύων διά τεσσάρων ποδῶν (8,5), διατρέχεις τήν ἐκλειπτικήν²6, ἐκτελῶν κινήσεις κυκλικάς, ὁμοίας πρός ἐκείνας, τάς ὁποίας θά διέγραφε παμμέγιστος στρόβος (8,7), ἔχων δέ τήν χρυσῆν σου λύραν, σύρεις τόν ἐναρμόνιον δρόμον τοῦ κόσμου» (8,9) «τετραβάμοσι ποσοί χορεύων (8,5) ... ρόμβου ἀπειρεσίου δινεύμασιν οἰμον ἐλαύνων (8,7) ... χρυσολύρη, κόσμου τόν ἐναρμόνιον δρόμον ἔλκων» (8,9).

^{24.} Τήν ἐπωνυμίαν πυριφεγγέος Ἡέλιος ἀνευρίσκομεν καί εἰς τά Ἡργοναυτικά (στίχ. 218).

^{25.} Την έπωνυμίαν του ταύτην άπαντῶμεν καί εἰς τά Αργοναυτικά, «ἔπειτα δὲ Κιμμεροίοισιν... ἰκάνομεν, οἴα ρά τε μοῦνοι αἴγλης ἄμμοροί εἰσι πυριδρόμου ἡελίοιο», (1123-1124). Πράγματι δὲ οἰ Κιμμέριοι, κατοικοῦντες παρά τό σημερινόν Κέρτς τῆς Ρωσίας, ἀπό ὅπου φ = + 45°, ἔβλεπον τόν ἡλιον, κατά τό χειμερινόν ἡλιοστάσιον, μεσουρανοῦντα εἰς ὕψος μόλις 21° (μοιρῶν) ἄνωθεν τοῦ ὀρίζοντος συνεπῶς, ἡ «αἴγλη» του, δέν ἦτο δυνατόν νά λογισθῆ «πυρόεσσα».

^{26.} Οἱ ᾿Ασσυροβαβυλώνιοι καί οἱ Αἰγύπτιοι ἐχρησιμοποίουν τήν ἐώαν ἐπιτολήν τήν (᾽ Ανατολήν) τῶν ἀστέρων, διά νά δυνηθοῦν νά προσδιορίσουν τήν τροχιάν τοῦ ἡλίου. Δι αὐτοῦ ὅμως τοῦ τρόπου καθίστατο δυνατή ἡ ἀνεύρεσις τῆς πορείας τοῦ ἡλίου ἐν μέσω τῶν ἀστερισμῶν κατά τρόπον χονδρικόν. Δεν ἡτο δυνατόν νά προσδιορισθῆ ὁ κύκλος τῆς ἐκλειπτικῆς, ἀφοῦ ἡ ὅλη παρατήρησις συνίστατο εἰς τήν ἀναγνώρισιν ἀστέρων, ἀνατελλόντων περί τήν μίαν ὢραν πρό τοῦ ἡλίου, καθ ὄν χρόνον τό λυκαυγές ἡμπόδιζε τόν καθορισμόν τῆς σχετικῆς θέσεως τοῦ ἡλίου ὡς πρός τοὺς ἐν λόγω ἀστέρας. Μόνον οἱ ἀρχαῖοι Ἱνδοἱ ἐπενόησαν ἔμμεσον ἀλλ ἀκριβέστερον τρόπον ἐπισημάνσεως τῶν διαδοχικῶν θέσεων τοῦ ἡλίου, διά τοῦ καθορισμοῦ τῆς θέσεως τῆς σελήνης, κατά τάς φάσεις τῶν πανσελήνων καὶ τῶν τετάρτων. Τότε τά δυό σώματα διαφέρουν ἀλλήλων κατά 180° ἡ 90° (μοίρας) ἀντιστοίχως καὶ ὁ προσδιορισμός τῆς θέσεως τοῦ ἡλίου δύναται νά ἐπιτευχθῆ μετά μεγάλης προσεγγίσεως (43, 157, βλέπε καὶ παραπομπήν 17).

Εκ τῆς περικοπῆς ταύτης προκύπτουν δύο τινά: α΄) τό χωρίον «τετραβάμασι ποσοί χορεύων», δηλοῖ, προφανῶς, τήν ἐτησίαν κίνησιν διά τῶν τεσσάρων ἐποχῶν (ποδῶν), πρᾶγμα τό ὁποῖον καθίσταται ἐμφανέστερον ἐκ τῶν λεγομένων εἰς τό ιδιον στίχον ὡς πρός τάς ἐποχάς (παράγραφος 31) καί β΄) τό ἐπίθετον «χρυσολύρης», συνδεόμενον πρός τόν «ἐναρμόνιον δρόμον», ὁμοίως ἀναφέρεται εἰς τάς ἐποχάς. Διότι εἰς τόν ὕμνον τοῦ ᾿Απόλλωνος, ὡς θέλομεν ἐκθέσει, γίνεται πλήρης καί σαφής ἀντιστοίχησις τῆς ἐναρμονίου σχέσεως τῶν ἤχων, ἐκάστης τῶν χορδῶν τῆς λύρας, πρός ἐκάστην τῶν ἐποχῶν (παράγραφος 32).

Είς τάς δυό ταύτας εἰκόνας προστίθεται και τρίτη, έξ ἄλλης περικοπῆς, κατά τήν ὁποίαν ὁ ἥλιος, ὡς ἀρματηλάτης, (διφρευτοῦ (8,6)) και ὁδηγός ἵππων, (ἐλασίππου (8,18)), κατευθύνει τό ἄρμα, τό ὁποῖον σύρουν τέσσαρες ἵπποι, αὶ τέσσαρες και πάλιν ἐποχαί μάστιγι λιγυρῆ τετράορον ἄρμα διώκων (8,19). Αὶ ὡς ἄνω εἰκόνες συνοδεύονται ὑπό τῆς, ὡς κάτωθι, καθαρᾶς ἀστρογομικῆς περιγραφῆς:

- α΄) ΄Ο ἥλιος «ἐλαύνει» ἐπί τοῦ «οἴμου», δηλαδή τοῦ δρόμου (8,7 καί 8,9). ΄Αλλά «δρόμος» καλεῖται ἡ ἐκλειπτική ἀκόμη καί μέχρι τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῶν μετέπειτα μεγάλων Ἑλλήνων ἀστρονόμων. Οὕτως ὁ ᾿Αρχιμήδης (250 π.Χ΄) εἰς τόν Ψαμμίτην λέγει: Τάν δε γᾶν περιφέρεσθαι περί τόν ἄλιον, κατά κύκλου περιφέρειαν, ὅς ἔστιν ἐν τῷ μέσω τῷν δρόμων κείμενος (5,5). Συνεπῶς, τό «ἐλαύνων οἴμον» (8,7) σημαίνει, κατά λέξιν, «προχωρῶν ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς». Ἐπί πλέον ὁ ὅρος οἵμος δρόμος ἀποκαλύπτεται, ὅτι προῆλθεν ἐκ τῶν ΄Ορφικῶν ἀστρονόμων.
- β΄) Τόν «οἴμον ἐκλειπτικήν» διατρέχει ὁ ἥλιος, συμπεριφερόμενος ὡς παμμέγιστος στρόβος «ἀπειρέσιος ρόμβος» (8,7). Τό «ἀπειρέσιος» δύναται νά συσχετισθῆ ἤ πρός τό πραγματικόν μέγεθος τῆς ἡλιακῆς σφαίρας ἤ πρός τό μῆκος τοῦ μεγίστου κύκλου, τῆς ἐκλειπτικῆς, τόν ὁποῖον διαγράφει ὁ ἤλιος. Ἡ δευτέρα ἐκδοχή εἶναι καί ἡ πιθανωτέρα, ὡς ἐνισχυομένη ἐκ τοῦ ἐννοιολογικοῦ περιεχομένου όλοκλήρου τοῦ στίχου, κατά τόν ὁποῖον, ἡ συμπεριφορά τοῦ ἡλίου, ὡς «ρόμβου ἀπειρεσίου», ἀναφέρεται εἰς τό «δινεύμασιν», δηλαδή εἰς τάς κινήσεις τοῦ στρόβου τότε ἔκαστον «δίνευμα» εἶναι καί μιά πλήρης περιφορά ἐπί τοῦ «δρόμου», ἐπί τοῦ ὁποίου προχωρεῖ, «ἐλαύνων» ὁ ἥλιος.
- 25. Συνδυασμός έτησίας καί ἡμερησίας κινήσεως τοῦ ἡλίου. Συσχετίζοντες τόν στίχον «ρόμβου άπειρεσίου δινεύμασιν οἷμον έλαύνων» (8,11) μετά τοῦ προσδιορισμοῦ κυκλοέλικτος (8,11), λαμβάνομεν τήν ἀκριβῆ περιγραφήν τοῦ συνδυασμοῦ φαινομένης ἐτησίας καί φαινομένης ἡμερησίας κινήσεως τοῦ ἡλίου. Διότι, ώς γνωστόν, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου ὁ ἤλιος πράγματι ἐ λ ί σ σ ε τ αι. Μεταβάλλων καθ΄ ἡμέραν ἀπόκλισιν, ώς κινούμενος ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς, δέν διαγράφει ἡμερησίως, ώς οἱ ἀστέρες, παραλλήλους πρός τόν ἰσημερινόν, κλειστάς κυκλικάς τροχιάς, ἀλλά διανύει τάς ἰσοϋψεῖς περίπου καμπύλας μιᾶς ἕλικος.

"Οθεν καί ὁ ἐπιθετικός προσδιορισμός «κυκλοέλικτος» διαφέρει ἀπολύτως τοῦ «κυκλέοντες» καί τοῦ «ἐγκύκλιοι» (7,4), οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τόν καθορισμόν τῶν φαινομένων κυκλικῶν ἡμερησίων κινήσεων τῶν ἀστέρων. Ἐνταῦθα χρησιμοποιεῖται τό «κυκλοέλικτος ἥλιος», διά νά παρασχεθῆ, προφανῶς ἡ ἀκριβής εἰκών τοῦ καθ΄ ἡμέραν ἐλισσομένου, κυκλικῶς, ἡλίου, δηλαδή ὁ συνδυασμός τοῦ κύκλου καὶ τῆς ἔλικος, ὡς ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ εἰς τήν πραγματικότητα. Όμολογουμένως δέ ἡ τόσον λεπτή αὕτη διάκρισις δέν γίνεται συνήθως οὕτε εἰς τὰ σύγχρονα ἀστρονομικά ἔργα.★⁴.

^{*} Καί μιά άκόμη άδιάσειστος απόδειξις τῆς μεγίστης παρατηρητικότητος καί ἰκανότητος τῶν Ορφικῶν διά νά συλλάβουν καί νά καθορίσουν τόσον λεπτοτάτας έννοίας καί

26. Αἱ ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου. Πολύ πτωχαί εἶναι αἱ πληροφορίαι περί τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων. ᾿Απλῶς λέγεται, ὅτι ἐνῶ ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου εἶναι πάντοτε καθαρός καὶ φωτισμένος ἐξ ὁλοκλήρου, ἐνίοτε, «ὁ κυκλικός οὖτος ὀφθαλμός τοῦ κόσμου» σβέννυται (σβήνει) καὶ κατόπιν ἀναλάμπει, ἐξαποστέλλων πάλιν τάς πολυτίμους φωτεινάς του ἀκτῖνας ²7 (εὕδιε, πασιφαής, κόσμου τε περίδρομον ὅμμα, σβεννύμενον λάμπον τε καλαῖς ἀκτῖσι φαειναῖς, (8,14-15).

"Ομως, ἐάν δέν γίνεται λόγος περί τοῦ αἰτίου, τοῦ προκαλοῦντος τάς ἐκλείψεις ταύτας, εἶναι φανερόν, ὅτι οἱ ᾿Ορφικοί δέν θεωροῦν τό φαινόμενον ὡς ὑπερφυσικόν. Δέν τό ἐρμηνεύουν, ὡς προκαλούμενον ὑπό δαιμόνων καί δρακόντων. ˙Ο ἴδιος ὁ ἤλιος σβέννυται καὶ ἀναλάμπει. Συνεπῶς, τό φαινόμενον λογίζεται ἐντελῶς φυσικόν²8.

μάλιστα άνευ είδικῶν ὀργάνων, ἀλλά τάς ὁποίας ἡγνόησαν καί προσεπάθησαν νά παραποιήσουν οἱ νεώτεροι ἐρευνηταί.

27. Ἡ πρώτη ὑπό τῶν Σινῶν (Κινέζων) ἀστρονόμων ἀναφερομένη ἔκλειψις τοῦ ἡλίου εἰναι τοῦ ἔτους 2159 π.Χ. ἐάν ἡ πληροφορία εἰναι ἀκριβής (3.89). Εἰς τήν Μεσοποταμίαν, πινακίδες ἀναφέρουσαι συστηματικάς παρατηρήσεις ἐκλείψεων ἀνάγονται, κατά τόν Taton, εἰς τοὺς Η΄ καί Ζ΄ π.Χ. αἰῶνας (43-125) καί κατά τόν Abetti, ἡ ἀρχαιοτέρα ἡλιακή ἔκλειψις, τήν ὁποίαν παρετήρησαν οἱ Βαβυλώνιοι εἶναι ἡ τῆς 19ης Μαρτίου τοῦ ἔτους 721 π.Χ. (1-13). Τέλος, εἰς τὰ Αἰγυπτιακά κείμενα ματαίως θά ἀναζητήση κανείς τήν μνείαν μιᾶς ἔστω καί μόνης ἐκλείψεως, ὡς λέγει ὁ Taton, (43-37).

Εξ άλλου, άναφορικῶς πρός τήν πρόρρησιν τῶν ἐκλείψεων, εἰς τήν Κίναν, άναφέρεται ότι έξετελέσθησαν οι άστρονόμοι Hi καί Ho, ώς ύπεύθυνοι, διότι δέν κατώρθωσαν νά προϊδουν τήν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου, τοῦ 2159 π.Χ. ὅπως ἀναφέρει ὁ Diog, (18-13). Εἰς τήν Μεσοποταμίαν, λέγει ο Abetti. «ἡ πρόβλεψις τῶν ἡλιακῶν ἐκλείψεων καί τῶν περιοχῶν όρατότητός των ήτο άκατόρθωτος, διότι οὐδείς έγνώριζε τό σχήμα καί τό μέγεθος τῆς γῆς ἤ τήν παράλλαξιν τῆς Σελήνης. Μόνον δέ άργότερον μέ τήν βοήθειαν τῆς προηγμένης Γεωμετρίας καί Τριγωνομετρίας τῶν Ἑλλήνων, ἦτο δυνατός ὁ ὑπολογισμός οὖτος». Έπίσης, κατά τόν Coudere, ή 18ετής περίοδος τοῦ «σάρου» ἀδικαιολογήτως έλογίσθη άπό τοῦ Ι μ.Χ. αἰῶνος καί μετά ὑπό τοῦ Halley, ὡς ἀνακάλυψις τῶν Χαλδαίων, διότι οὐδέν γραπτόν όδηγεῖ εἰς μίαν τοιαύτην ὑπόθεσιν, ἀντιθέτως δέ πλεῖστοι λόγοι πείθουν ὅτι τόν ήγνόουν. Αι Χαλδαϊκαί πινακίδες προβλέπουν έκλείψεις σεληνιακάς κυρίως, είναι δέ πολύ πιθανόν, ότι η πρόβλεψίς των αϋτη έστηρίζετο είς την απλήν παρατήρησιν, την πολύ άπλουστέραν τοῦ «σάρου», κατά τήν όποίαν 5-6 σεληνιακαί έκλείψεις συνεχίζονται κατά διαλείμματα 170 ήμερῶν, μετά δέ παρέρχονται 17 μῆνες ἄνευ ἐκλείψεων. Πολύ βραδύτερον, τόν Γ΄ ή τόν Β΄ π.Χ. αἰῶνα ἐξηκρίβωσαν ή ἔμαθον οἱ Χαλδαῖοι τόν «σάρον». ΄Αντιθέτως ώς λέγει ο Αἰγινήτης, ο Θαλῆς εἰς τήν Ἑλλάδα «ἡδυνήθη νά προείπη τήν περίφημον ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου, τῆς 29 Μαΐου τοῦ ἔτους 585 π.Χ., συνεπεία τῆς όποίας κατέπαυσεν ό Λυδομηδικός πόλεμος, άναμφισβητήτως μέ τήν βοήθειαν τοῦ «σάρου» (2-158). Πράγματι κατά τόν Ἡρόδοτον (Α 74) «συμβολῆς γενομένης συνήνεικεν ὢστε τῆς μάχης συνεστώσης τήν ήμέραν έξαπίνης νύκτα γενέσθαι, τήν δέ μεταλλαγήν ταύτην τῆς ήμέρας Θαλῆς ό Μιλήσιος τοῖσιν "Ιωσι προσηγόρευεν ἔσεσθαι Οὖρον προθέμενος ένιαυτόν τοῦτον, έν τω δή καί ἐγένετο ή μεταβολή. Οἱ δέ Λυδοί τε καί οἱ Μῆδοι ἐπεί τε εἶδον νύκτα ἀντί ἡμέρης γενομένην τῆς μάχης τε ἐπαύσαντο καί μᾶλλον τε ἔσπευσαν καί ἀμφότεροι εἰρήνην έαυτοῖσι γενέσθαι». Συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω: α΄) ὅτι ὁ «σάρος» δέν εἶναι ἀνακάλυψις Βαβυλωνιακοχαλδαϊκή», β΄) ότι ήτο γνωστός είς τήν Ελλάδα πολύ ένωρίς, δηλαδή άπό τῶν ἀρχῶν τοῦ 6 π.Χ. αἰ. καί γ΄) ὅτι, διά νά εἶναι τότε γνωστός, χωρίς νά ἀποδίδεται ἡ άνακάλυψίς του εἰς τόν Θάλητα, τόν πρῶτον ἐν τῆ ἰστορία «ἐπίσημον» ¨Ελληνα άστρονόμον, πρέπει νά άπετέλει οὖτος μίαν παλαιοτέραν, Έλληνικήν ὄμως κληρονομίαν, ή όποία ήτο τό προϊόν μιᾶς σειρᾶς μακρῶν ἐπιμελῶν καί συστηματικῶν παρατηρήσεων τῶν ἐκλείψεων, άναγομένων είς άρκετούς τούλάχιστον αίωνας πρότερον. (συνεπώς παρατηρήσεων τῶν ᾿Ορφικῶν).

28. Κατά τάς λαϊκάς άντιλήψεις τῶν ἀρχαίων Αίγυπτίων (μία ἄλλη ἀπόδειξις τῶν καθυστερημένων γνώσεων τῶν Αίγυπτίων) αἱ ἡλιακαί ἐκλείψεις ὡφείλοντο εἰς τό μυθικόν

Έξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ἐπιθέτου «εὕδιος», τό ὁποῖον προτάσσεται τῆς ὡς ἄνω περικοπῆς, προκύπτει, ὡς λίαν πιθανόν, ὅτι δέν παρετηρήθησαν μέχρι τότε ἐπί τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου, αἰ σπανίως ὁρώμεναι διά γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ μεγάλαι κηλίδες.

Β΄ Ο ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ

- 27. 'Ο «κοσμοκράτωρ» ἥλιος. 'Εκ τῶν ὕμνων 'Ηλίου καί 'Απόλλωνος συνάγεται ὅτι οἱ 'Ορφικοί ἐδίδασκον τόν ἡλιοκεντρισμόν, ἄν ὅχι, ὡς ἀκριβῶς τόν ὁρίζομεν σήμερον, τουλάχιστον κατά τάς βασικάς του ἰδέας. Διότι:
- α΄) Ύπάρχουν, κατ΄ ἀρχήν, οἱ χαρακτηρισμοί τοῦ ἡλίου, ὡς κοσμοκράτορος (8, 11) καί δεσπότου τοῦ κόσμου (8, 16), οἱ ὁποῖοι ἀφαιροῦν ἀπό τήν γῆν τό προνόμιον τῆς ἡγετικῆς θέσεώς της ἐν τῷ κόσμω.
- β΄) Ο προτελευταῖος στίχος τοῦ ὕμνου τοῦ ᾿Απόλλωνος διασαφίζει περισσότερον τήν ἡγετικήν θέσιν τοῦ ἡλίου, καθ᾽ ὄσον λέγει, ὅτι οὐτος ἔχει τήν σφραγίδα διά τῆς ὁποίας «ἐτυπώθη» ὁ κόσμος «παντός ἔχεις κόσμου σφρηγίδα τυπώτιν» (34, 26). Ὁ ἐν λόγω στίχος ἐννοεῖ, προφανῶς, ὅτι ὁ κόσμος «ἐγένετο» ὑπό τοῦ ἡλίου καί, συνεπῶς, ἡ διδασκομένη ἰδέα, κοσμογονικῆς φύσεως, εἶναι ὅτι ὁ κόσμος προῆλθεν ἐκ τοῦ ἡλίου. Ὅμως, ἡ κοσμογονική αὕτη «ἀρχή» συνεπάγεται καί τήν πρωταρχικήν θέσιν τοῦ ἡλίου εἰς τόν κόσμον, τήν ὁποίαν ἄλλωστε παρέχουν εἰς αὐτόν ὅχι μόνον τά ἐπίθετα «κοσμοκράτωρ» καί «δεσπότης», ἀλλά καί τό ὅλον περιεχόμενον τῶν δύο ὕμνων, εἰς τούς ὁποίους ἀναφερόμεθα.
- 28. Ο ήλιος «ἔλκει» τόν κόσμον. Όλως ιδιαίτερον επιστημονικόν ένδιαφέρον παρουσιάζει ὁ στίχος, κόσμου τόν έναρμόνιον δρόμον ἔλκων (8, 9). Διότι, τό ρήμα «ἔλκω» είχε τήν σημασίαν, τήν ὁποίαν τοῦ ἀποδίδομεν καὶ σήμερον, τόσον εἰς τὰ 'Ορφικά, ὅσον καὶ εἰς τὰ 'Ομηρικά κείμενα. "Οθεν εἵμεθα ἡναγκασμένοι νά δεχθῶμεν, ὅτι οὶ 'Ορφικοί ὁμιλοῦν περὶ ἔλξεως τοῦ ἡλίου, ἀσκουμένης ἐπὶ τοῦ «δρόμου τοῦ κόσμου». 'Αλλ' «ἔλξις τοῦ δρόμου» δέν ἔχει καμμίαν ἀπολύτως ἔννοιαν, ἐφ' ὅσον, ὅπως εἴδομεν, «δρόμος» ἐλέγετο ἡ ἐκλειπτική. 'Η ἔλξις ὅμως ἐπὶ τοῦ «δρόμου τοῦ κόσμου» λαμβάνει ἐννοιολογικόν περιεχόμενον, ἐάν καὶ μόνον (ἐφ' ὅσον) ὁ κόσμος ἔλκεται ὑπό τοῦ ἡλίου καὶ ἐάν ὁ κόσμος καὶ ὅχι ὁ ήλιος διανύη τήν τροχιάν ταύτην. 'Αλλά καὶ ἡ συντακτική πλοκή καὶ ἐρμηνεία τοῦ στίχου τοῦτο ἀκριβῶς λέγει, ὅτι ὁ κόσμος διατρέχει τήν ἐκλὲιπτικήν. 'Οφείλομεν ὅθεν νά δεχθῶμεν, ὅτι:
  - α΄) ὁ ἥλιος νοεῖται ἀκίνητος καί ὁ κόσμος κινούμενος ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς καί
     β΄) ὁ ἥλιος ἔλκει τόν κόσμον κατά τήν κίνησιν ταύτην.

Συνεπῶς, οἱ Ὁρφικοί παρέχουν καὶ τήν ἐξήγησιν τῆς κινήσεως, διδάσκουν δέ, ὡς φυσικήν αἰτίαν τῆς κινήσεως τοῦ κόσμου, τήν ἕλξιν τοῦ ἡλίου, τρεῖς καὶ πλέον χιλιετηρίδας πρίν ὁμιλήση περί ταὐτης ὁ Νεύτων τό 1687 μ.Χ. (ἐπομένως, προσθέτομεν ἡμεῖς καὶ τοῦ πρό αὐτοῦ Δημοκρίτου (βλέπε Ἐρμάν Ντίλς «Προσωκρατικοί», ἄρθρον Δημόκριτος καὶ Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό Ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης», σελίς 136 καὶ ἐφεξῆς).

Τό ἀδιασάφητον σημεῖον τοῦ στίχου εἶναι ὁ «κόσμος». Εν τούτοις τό ὅτι προτάσσεται εἰς τόν στίχον ὁ χαρακτηρισμός **«χρυσολύρης»** ἤλιος ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς τάς ἐποχάς τῆς γῆς ὡς ἐλέχθη καὶ ὡς θά ἴδωμεν ν' ἀποσαφηνίζεται

τέρας «ἀπόπι», τό όποῖον ἐπετίθετο ἐναντίον τοῦ θεοῦ του ἡλίου «Ρά». ΄Ο Ρά ἐν τέλει κατέβαλλε τό θηρίον καί ὁ ἥλιος ἀπεκαλύπτετο. (16-20). ΄Ως λέγει καί ὁ Αἰγινήτης, πολλοὶ τῶν λαῶν καὶ μέχρι σήμερον ἀκόμη, πρός ἐκφοβισμόν τοῦ ἐπιτιθεμένου δράκοντος, προκαλοῦν μέγαν θόρυβον διά φωνῶν καὶ κρότων. (2, 151-19, Εἰσαγωγή).

ύπό τοῦ ἰδίου ὑμνωδοῦ κατωτέρω καὶ τό ὅτι, εὐθύς ἀμέσως, εἰς τόν ἐπόμενον στίχον ἀκολουθεῖ ὁ προσδιορισμός **ὡροτρόφος** (8, 10) ἥλιος, ὁδηγεῖ εἰς τό συμπέρασμα, ὅτι ὡς «κόσμος» δύναται νά θεωρηθῆ, κατ΄ ἀρχήν, ἡ γῆ. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται σημαντικῶς ἐκ τοῦ δεδομένου, ὅτι οὐδαμοῦ εἰς τά «᾿Ορφικά» ἀναφέρεται κίνησις τοῦ ἡλίου περί τήν γῆν.

Έν τούτοις, τό γεγονός ὅτι δέν γίνεται σαφής μνεία τῆς κινήσεως τῶν πλανητῶν περί τόν ἤλιον, ὁδηγεῖ εἰς τό τελικόν συμπέρασμα κατά τό ὁποῖον οἱ Ορφικοἱ ἀσφαλῶς μέν θεωροῦν τόν ἤλιον ὡς κέντρον κινήσεως καὶ μάλιστα καὶ ἔλξεως τοῦ κόσμου, δέν προχωροῦν ὅμως εἰς τήν ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἡλιοκεντρικοῦ συστήματος, διδάσκοντες σαφῶς τήν κίνησιν τῶν πλανητῶν πέριξ αὐτοῦ ἔφθασαν τρόπον τινά μέχρι τῆς ἀντιλήψεως καὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς γῆς, ὡς πλανήτου, ὑπό τήν σημερινήν ἔννοιαν τῆς λέξεως.

Παρά ταῦτα, δέν γνωρίζομεν ἐάν ἡ ἔννοια «κόσμος» ἐνεῖχε καὶ τότε, ὡς συνέβη εἰς τούς μετέπειτα χρόνους ἐν Ἑλλάδι, καὶ τήν περιεκτικήν σημασίαν τοῦ συνόλου τῶν πλανητῶν, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθεν ἡ χρησιμοποιουμένη μέχρι σήμερον ἔκφρασις «ἡλιοκεντρικόν σύστημα τοῦ κόσμου». Καὶ τοῦτο ὅμως φαίνεται πολύ πιθανόν, διότι ὅλοι σχεδόν οἱ μετέπειτα «ἀρχαῖοι» ἀστρονομικοί ὅροι εὐρίσκονται, τό πρῶτον, εἰς τούς Ὁρφικούς. Ἑάν, συνεπῶς, εἰς τόν ὅρον «κόσμος», ἡννόουν πράγματι τούς πλανήτας, εἰς τό σύνολόν των, τότε ἡ ἡλιοκεντρική ἱδέα παρουσιάζεται ὄχι μόνον ώλοκληρωμένη, κατά τό ἕνα σκέλος της, δηλαδή κατά τήν κίνησιν τῶν πλανητῶν περί τόν ἥλιον, ἀλλά παρουσιάζεται πλήρης καὶ κατά τό δεύτερον σκέλος αὐτῆς, δηλαδή, ὡς πρός τὴν κίνησιν τῆς γῆς περί τόν ἄξονά της, διά τὴν ὁποίαν, ἐκτός τῶν ἤδη λεχθέντων, γίνεται δεξοδικώτερος λόγος εἰς τά περί Γῆς (Κεφάλαιον στ΄ (6ον).

29. Ἡλιος, ὁ δοτήρ ζωῆς, κινήσεως καί ἐνεργείας. Μετά τῆς ἰδέας τοῦ «κοσμοκράτορος» ἡλίου συνδέεται καί ἡ ὀρθή ἀντίληψις περί τῆς σχέσεώς του, ὡς πρός τήν ζωήν, τὴν κίνησιν καί τήν ἐνέργειαν.

Είς τόν ἥλιον ὀφείλεται ἡ ζωἡ, λέγεται σαφῶς εἰς τόν ὕμνον τοῦ Ἡλίου, ὅπου οὖτος ἀποκαλεῖται «ζωῆς φῶς (8, 18), φερέσβιος² καί κάρπιμος» (8, 12), ἀλλά καὶ εἰς τόν ὕμνον τοῦ Ἡπόλλωνος, ὅπου τά ἐπίθετα, οἱ προσδιορισμοί «σπερμεῖος καὶ ἀρότριος» (34, 3), δηλοῦν, ὅτι ἡ δυνατοτης τῆς ἀρόσεως καὶ τῆς σπορᾶς τῆς γῆς παρέχονται ὑπό τοῦ ἡλίου, εἰς τόν ὁποῖον ὀφείλονται αὶ βροχαί. Τἡν ἰδίαν σημασίαν περιέχει καὶ ὁ παρόμοιος χαρακτηρισμός του ὡς «ἀγρίου» (34, 5), ἐφ᾽ ὅσον δύναται νά θεωρηθῆ ὡς ρυθμιστής τῆς ἐν γένει ἀγροτικῆς ζωῆς.

Έξ ἄλλου, ὁ ἥλιος εἶναι ἡ πηγή ἐνεργείας, ὁ φέρων τό φῶς, «φωσφόρος» (8, 12 καί 34, 5), ἀλλά καί τό ἀρχικόν αἴτιον ἀναπτύσσει ὁ ὑμνωδός, χρησιμοποιῶν ώς παράδειγμα τήν περίπτωσιν τῶν ἀνέμων, οἱ ὁποῖοι δέον ν' ἀποδίδωνται εἰς τόν ἥλιον ἀνέμων συρίγμαθ ἰέντα (34,35). Δύναται δέ νά λεχθῆ, ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι ἴσως ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων Όρφικῶν, ἐφ' ὅσον τά φυσικά ἐν γένει φαινόμενα προσλαμβάνουν οὕτω δι' αὐτούς μίαν καί μάλιστα καί ἐνιαίαν, ὀρθήν κατ' ἀρχήν, φυσικήν ἐξήγησιν, ὡς ὀφειλόμενα εἰς τόν ἥλιον.

^{29.} Ἡ ἐπίκλησις τοῦ Ἡλίου ἀθάνατε Ζεῦ (8, 13), εἶναι συσχετισμένη πρός τήν ζείδω-ρον, τήν ζωοδώτειραν, ἐνέργειαν αὐτοῦ. Διότι, κατά τό 39ον Ἡρφικόν ἀποσπασμάτιον «Ζεύς γάρ ἔδωκε, ζῶα τ᾽ ἐγέννησεν καί ΖΗΝ᾽ αὐτόν καλέουσιν, καί ΔΙΑ τ᾽ ἡδ᾽, ὅτι δή διά τοῦτον ἄπαντα τέτικται, (εἶς δέ πατήρ οὖτος πάντων, θηρῶν τε βροτῶν τε), ἑξ οὖ καί ὁ ἥλιος - Ἡπόλλων ἀποκαλεῖται Ζεύς, ἀλλά καί ἀρχή τε τελευτή μέλουσα, παντοθαλής (34, 15-16).

Γ΄ ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

30. Διάχυτον φῶς, λυκαυγές, λυκόφως. Τό διάχυτον φῶς τοῦ οὺρανοῦ, τό **οὐράγιον φῶς** (8.2) ὁφείλεται εἰς τόν ἤλιον εἶναι αὐτό τοῦτο τό ἡλιακόν φῶς.

Αλλά καί ή ήώς, τό λυκαυγές καθώς καί ή νύξ όφείλονται είς τόν ήλιον «δεξιέ μεν γενέτωρ ήοῦς, εὐώνυμε νυκτός» (8,4), λέγει ὁ ὑμνωδός.

Έκ τοῦ στίχου τούτου προκύπτει ἀκόμη ὅτι καὶ οἱ ˙Ορφικοί προσανατολίζοντο, βλέποντες πρός βορρᾶν³ο.

Τήν πλήρη ὅμως περιγραφήν καί αἰτιολόγησιν τοῦ λυκαυγοῦς καί τοῦ λυκόφωτος εὐρίσκομεν εἰς τόν ὕμνον τοῦ ᾿Απόλλωνος, ὅπου λέγεται διά τόν ἥλιον: «διότι σύ βλέπεις αὐτόν τόν ἀπέραντον καί καθαρόν αἰθέρα ὀλόκληρον, καθώς καί τήν γῆν ἄνωθεν, ἀλλ᾽ ἀκόμη καί μέχρι τεσσάρων ὡρῶν, πρίν τελειώση ἤ πρίν ἀρχίση ἡ νύξ, καθ᾽ ὄν χρόνον ἐπικρατεῖ ἄκρα γαλήνη, ὅτε σύ εὐρίσκεσαι ὑπό τάς ρίζας τοῦ σκότους καί (ἐκεῖθεν) ὀρᾶς (τά πάντα), ἐκ τῶν κάτω ἀλλά καί ἑξουσιάζεις τῶν περάτων ὅλου τοῦ κόσμου» (τόνδε σύ γάρ λεύσσεις τόν ἀπείριτον αἰθέρα πάντα, γαῖάν τ᾽ ... ὑπερθεν καί δι᾽ ἀμολγοῦ νυκτός ἐν ἡσυχίησιν ὑπ᾽ ... ὄρφνης ρίζας νέρθε δέδορκας, ἔχεις δέ τα πείρατα κόσμου παντός:) (34, 11-15).

Εκ τῆς περικοπῆς ταύτης προκύπτουν τά ἑξῆς: Εἰς τά φαινόμενα τοῦ λυκαυγοῦς καὶ τοῦ λυκόφωτος λαμβάνουν μέρος ὁ ἤλιος, ἀλλά καὶ ὁ αἰθήρ («διότι βλέπεις τόν αἰθέρα»). Ο αἰθήρ, ὡς θέλομεν ίδει (παράγραφος 52) εὐρίσκεται εἰς τόν χῶρον καὶ συνιστᾶ τά ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας. Συνεπῶς λέγεται ἐνταῦθα, ὅτι ἀπαιτεῖται ὁ αἰθήρ, διά να λάβουν χώραν τό λυκαυγές καὶ τό λυκόφως. ᾿Αλλά καὶ εἰς τόν ϋμνον τῆς νυκτός ἀναφέρεται ὁ ρόλος τῆς ἀτμοσφαίρας εἰς τά φαινόμενα ταῦτα. Διότι ἡ νύξ ἀποκαλεῖται «παίκτειρα διώγμασιν ἡεροφοίτοις» (3,9), δηλαδή «ἡ νύξ παιγνιδίζει εἰς τά ἐντός τοῦ ἀέρος γινόμενα κυνηγητά». Εἶναι δέ προφανές, ὅτι τὰ ἐν λόγω παίγνια καὶ κυνηγήματα εἶναι αὶ διαδοχικαὶ μεταβάσεις ἀπό τοῦ σκόπους τῆς νυκτός εἰς τό φῶς τῆς ἡμέρας καὶ ἀντίστροφα διά τοῦ λυκόφωτος καὶ τοῦ λυκαυγοῦς.

- β΄) Τά φαινόμενα ὀφείλονται εἰς τό ἡλιακόν φῶς. Συνεπῶς ἡ ἡώς δέν ἔχει ἰδιαιτέραν ὑπόστασιν.
- γ΄) Ἰδιάζουσαν σημασίαν προσλαμβάνουν αὶ λέξεις «δι' ἀμολγοῦ νυκτός», αἱ ὁποῖαι ἀπαντώμεναι καὶ εἰς τόν "Ομηρον, ἀλλά καὶ εἰς τούς μετέπειτα συγγραφεῖς

^{30.} Οἱ ˙Ορφικοί γνωρίζουν τόν βόρειον πόλον τοῦ οὐρανοῦ (παράγραφος 46), ὁ ὁποῖος μάλιστα ἀποκαλεῖται «πασίγνωστος». Μεταξύ τῶν ἐτῶν 1000 καί 2000 π.Χ. οὐδείς λαμπρός ἀστήρ ἐπισημαίνει τόν πόλον, ὁ δὲ πλησιέστερος ἀστήρ πρός αὐτόν, ἀπό τοῦ 1000-1400 π.Χ. εἰναι ὁ β UMi. Ἐκ τοῦ δεδεμένου, ὅτι ὀνομάζουν τόν βορρᾶν «ἄρκτον» (-«ἀρκτώοις περάτεσσιν-». Αργοναυτικά 1071) δηλοῦται, ὅτι ἐχρησιμοποίουν προφανῶς διά τόν προσανατολισμόν των τόν ἀστέρα β UMi ἤ, τό πιθανώτερο, τήν συνδέουσαν τόν β UMi καί δ UMi γραμμήν ἔνθεν καί ἐκεῖθεν τῆς ὁποίας εὐρίσκετο ὁ πόλος καθ ˙ ὅλην τήν Β΄ χιλιετηρίδα π.Χ. (Εἰκών 4).

Εξ ἄλλου ἐκάλουν τόν νότον «μεσημβρίαν», ως προκύπτει ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ μεσημβρινόν ἡέρα (« Αργοναυτικά» 1130), ἀλλά καί «νότον», διότι ὕμνος Νότου ἀνέμου, ἀποκαλεῖται ὁ 81ος ὕμνος, τά δέ δύο ἄλλα κύρια σημεῖα, «ἀνατολήν» - ἀπ ἀνατολίης ἐφάνη (Αργοναυτικά 1052) - καί «δύσιν» ὡς εῖδομεν εἰς παραπομπήν 16).

[&]quot;Όπως δε λέγει ὁ Abetti (1-22), οἱ Φοίνικες, ἡ μἄλλον οἱ Βαβυλώνιοι, ἐχρησιμοποίουν μεταξύ τῶν ἐτῶν 1000 καἱ 500 π.Χ. τήν Μικράν "Αρκτον δι' ἔνα ἀκριβέστερον προσανατολισμόν, ἀνόμαζον δ' αὐτήν Κυνόσουραν. Πρό τοῦ 1500 π.Χ. προσανατολίζοντο διά τῆς Μεγάλης "Αρκτου, ἡ ὁποία δέν ἦτο δυνατόν νά παράσχη εἰμή μόνον πολύ χονδρικήν προσέγγισιν.

σημαίνουν «χρονικόν διάστημα μέχρι τεσσάρων ώρων, πρό τῆς ἀνατολῆς ἤ μετά τήν δύσιν τοῦ ἡλίου» (27, τ. Ι, 137). Υπάρχει δέ τό ἐνδιαφέρόν των εἰς τό ὅτι δι αὐτῶν προσδιορίζεται ἡ διάρκεια τῶν φαινομένων τοῦ λυκαυγοῦς καί τοῦ λυκόφωτος.

Η διάρκεια όμως αΰτη είναι πολύ μεγάλη προκειμένου περί τόπων όπως τῆς Έλλάδος, ὅπου, διά μίαν μέσην τιμήν τοῦ $φ = +40^\circ$, (μοιρες) ὅχι ἀκόμη καί κατά τό θερινόν ήλιοστάσιον, ὄχι μόνον τό πολιτικόν, ἀλλὰ ἀκόμη καί αὐτό τό ἀστρονομικόν. λυκαυνές και λυκόφως δέν ύπερβαίνουν τάς 2 ώρας. Μόνον είς τόπους, έχοντας φ = + 50° καί μάλιστα καί κατά τήν θερινήν τροπήν, ή διάρκεια τῶν φαινομένων Τούτων παρατείνεται έπι τόσον μακρόν χρόνον ὥστε λυκόφως και λυκαυγές συμπλέκονται συγχρόνως κατά τάς μεσονυκτίους ώρας. Συνεπῶς, οἱ τόποι οὖτοι εἶναι καί οι μόνοι διά τούς όποίους τό άνωτέρω ἀπόσπασμα λαμβάνει μίαν κυριολεκτικήν σημασίαν, ὄχι μόνον ώς πρός τήν διάρκειαν, άλλά καί ώς πρός τήν ὅλην διατύπωσιν, κατά τήν όποιαν «ὁ ήλιος βλέπει συγχρόνως τήν γήν ἄνωθεν και κάτωθεν, κατά τό μεσονύκτιον»: «ὑπὶ ὄρφνης ρίζας». Έχουν λοιπόν οἱ ὑΟρφικοί μίαν πλήρη άντίληψιν τῆς τοιαύτης συμπεριφοράς λυκαυγοῦς καί λυκόφωτος καί εἰς τήν περιγραφήν των λαμβάνουν ὑπ΄ ὄψιν τήν ἄκραν θέσιν τοῦ ἡλίου, κατά τήν θερινήν τροπήν εξ αὐτοῦ καί προκύπτει, ὅτι πράγματι γνωρίζουν τούς τόπους τῶν γεωγραωικών αὐτών πλατών καί ὅτι ἔχεται ἀληθείας ἡ ἀφήγησις τών ᾿Αργοναυτικών (1050 κ.ε.) κατά την όποιαν οι Έλληνες επραγματοποίησαν τον περίπλουν τῶν άκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἀνελθόντες ἀκόμη καί εἰς τὴν ᾿Αζοφικήν Θάλασσαν είς τάς νοτίους περιοχάς τοῦ Καυκάσου.

δ΄) Τέλος ή διατύπωσις «λεύσσεις ϋπερθεν (βλέπεις ἄνωθεν) καί δέδορκας νέρθε (βλέπεις κάτωθεν) πείρατα κόσμου παντός» δεικνύει πόσον ἐπιμελῶς ἀποφεύγει ὁ ὑμνωδός νὰ εἴπη, ὅτι ὁ ἤλιος κινεῖται περί τήν γῆν ἡμερησίως, ἐφ᾽ ὅσον ἡ κίνησις αὕτη δέν εἶναι πραγματική καί πόσον δίδει περισσότερον ζωηροτέραν τήν ἀλήθειαν λέγων, ὅτι ὁ ἤλιος φαίνεται ἄλλοτε ἄνωθεν καί ἄλλοτε κάτωθεν τοῦ ὁρίζοντος ἐνός τόπου, ὅτι δέ ἀκόμη γίνεται ὁρατός (διαδοχικῶς), ὑπό πάντων τῶν τόπων, πειράτων, ὅλης τῆς γῆς. Παρέχει οὕτω ἐμμέσως καί τήν σχετικότητα τῶν ἐννοιῶν «ἄνω» καί «κάτω», ἡ ὁποία δέν μαρτυρεῖται, ὅταν λέγωμεν, ἀπλῶς ὅτι ὁ ἤλιος ἀκολουθεῖ τήν φαινομένην κίνησιν τῆς οὐρανίου σφαίρας.

"Αν και δέν λέγεται κάτι πουθενά περί κλίσεως τοῦ ἄξονος τῆς γῆς, ἐν τούτοις, τά δύο ζητήματα τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους και τῶν ζωνῶν τῆς γῆς, ὀφειλόμενα εἰς τόν κλίσιν ταύτην, συσχετίζονται πρός ἄλληλα εἰς τόν ὕμνον τοῦ 'Απόλλωνος.

Α΄ ΑΙ ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

31. Φυσική προέλευσις καί πλήθος τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους.

- 1) Κατ ἀρχήν, εἰς τόν ὕμνον του ὁ ἥλιος χαρακτηρίζεται τροφός τῶν ἐποχῶν «ἀροτρόφος» (8,10), ἀκόμη δέ καί ὡς ὁ προκαλῶν τόν συγκερασμόν αὐτῶν «κρᾶσαν ἔχων ὑρῶν» (8,5). Συνεπῶς αἱ ἐποχαί ὀφείλονται, κατά τούς Ὀρφικούς, εἰς τόν ἥλιον.
- 2) Έν συνεχεία, ὁ στίχος (8,5) λέγει τό ἤδη ἀναφερθέν (παράγραφος 24): «τετραβάμοσι ποσσί χορεύων», τέλος, δ΄ ἀλλαχοῦ προστίθεται τό «μάστιγι λιγυρῆ τετράορον ἄρμα διώκων» (8,19). Τό «τετραβάμοσι ποσσί», ὅσον καί τό «τετράορον ἄρμα» τοῦ ἔτους, μάλιστα δέ τό τελευταῖον, ὅπερ ἀπαντᾶται καί εἰς τόν ὑμνον τοῦ Ποσειδῶνος (17,5) συσχετισμένον πρός τήν συμπεριφοράν τῶν ὑδάτων, συναρτήσει τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους μαρτυροῦν ὅτι οἱ ՝ Ορφικοὶ διήρουν τὸ ἐτος

είς τέσσαρας έποχάς καί όχι είς τρεῖς ὡς συνέβαινεν εἰς ἄλλους συγχρόνους των λαούς³¹

32. Η άρμονία τῶν ἐποχῶν. Ἡ προσωνυμία χρυσολύρης (8,9-34,3) καί ό έναρμόνιος δρόμος (8,9) άποσαφηνίζονται ώς έξῆς: «σύ δέ συναρμόζεις πᾶσαν ὄωιν τῆς σφαίρας, διά τῆς πολυήχου λύρας σου, ἄλλοτε μέν βαίνων εἰς τό τέρμα τῆς κατωτάτης χορδῆς της, ἄλλοτε δέ πάλιν (κρούων) τήν ἀνωτάτην χορδήν καί ἄλλοτε τήν (μεσαίαν) Δωρικήν, (χωρῶν) διαδοχικῶς καί κατά τάξιν προσμειγνύεις δέ τάς διαφόρους ὄψεις τῆς σφαίρας (άλλά) και διαχωρίζεις τά φῦλα, τά όποῖα ὑπάρχουν ἐν ζωῆ ἀναμείξας άρμονικῶς καί εἰς παγκόσμιον ἔκτασιν τήν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων προσμίξας (εἰς τό ἔτος) ἐκ τοῦ χειμῶνος καί τοῦ θέρους ἴσον (μέρος) εξ αμφοτέρων (καί) διαχωρίσας είς τούς ήχους τῆς ανωτάτης χορόῆς τόν χειμῶνα, εἰς δέ τούς ήχους τῆς κατωτάτης τό θέρος καί εἰς τό ἔαρ τούς Δωρικούς ήχους δηλ. τῆς μέσης χορδῆς «σύ δέ πάντα πόλον³² κιθάρη πολυκρέκτω άρμόζεις, ότε μεν νεάτης³³ επί τέρματα βαίνων, ἄλλοτε δ' αὖθ' ὑπάτην, ποτέ Δώριον εὶς διάκοσμον πάντα πόλον κιρνάς, κρίνεις βιοθρέμμονα φῦλα, άρμονίη κεράσας παγκόσμιον άνδράσι μοῖραν: μίξας χειμῶνος θέρεός τ΄ ἴσον άμφοτέροισιν, είς ὑπάτας χειμῶνος θέρος νεάταις διακρίναις, Δώριον είς ἔαρος πολυηράτου σιν, είς ὑπάτας χειμῶνος θέρος νεάταις διακρίνας. Δώριον είς ἔαρος πολυπράτου ώριον ἄνθος» (34, 17-23).

Συνεπῶς, αἱ ἐποχαί συνιστῶσι τό ἀποτέλεσμα, ἀλλά καὶ τήν ἔκφρασιν μιᾶς τῶν πολλῶν «ἀρμονικῶν»³⁴ δραστηριοτήτων τοῦ ἡλίου εἰς τόν κόσμον, δηλουμένης οὕτω καὶ πάλιν τῆς κοσμοκρατορικῆς του ἰσχύος.

^{31.} Οἱ ἀρχαῖοι Ἰνδοί, ὡς συνάγεται ἀπό τήν Rig-Veda, διήρουν τό ἔτος των εἰς τρεῖς ἐποχάς, ἐκάστην ἐκ τεσσάρων μηνῶν.

Τό αὐτό ἴσχυε καί διά τούς Αἰγύπτιους, αἱ ἐποχαί τῶν ὁποίων ἦσαν: α΄) ἡ τῆς πλημμύ-ρας (Akhet), β΄) ἡ τοῦ χειμῶνος (Peret), κατά τήν ὁποίαν ἐλάμβανε χώραν ἡ ἀποκάλυψις τῶν γαιῶν ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου καὶ ἐγίνοντο αἰ καλλιέργειαι καὶ γ΄) ἡ τοῦ θέρους (Shemou), ὅτε παρετηρεῖτο ἡ ἔλλειψις ὕδατος, ἀλλά καὶ ἐγίνετο ἡ συγκομιδή.

^{32.} Τό οὐσιαστικότερον «πόλος» σημαίνει: α΄) τόν πόλον, ώς τόν νοοῦμεν σήμερον, β΄) τόν ἄξονα περιστροφῆς όλόκληρον καί γ΄) τήν σφαῖραν, τήν στρεφομένην περί ἄξονα. "Οτι δέ ἐνταῦθα ἔχει τήν τρίτην σημασίαν προκύπτει ἐκ τῶν συμφραζομένων, (δηλαδή ἀπό τήν σύνδεσιν τῶν δύο ἐννοιῶν) ἀλλά καί ἀπό τήν προτασσομένην ἀντωνυμίαν «πάντα», ἡ ὁποία δέν θά εἴχεν θέσιν ἐάν ἐπρόκειτο περί τῶν δύο ἄλλων σημασιῶν, ἀκόμη δέ περισσότερον ἐκ τῶν ρημάτων «ἀρμόζεις» (34, 17) καί «κιρνάς» (προσμειγνύεις) τοῦ μεθεπομένου στίχου.

Ύπό τήν σαφή ἔννοιαν τῆς Οὐρανίου σφαιρας ἀναφέρεται ἡ λέξις «πόλος» καί εἰς τά Αργονα υτικά: «κατ' ὁρφναίοιο πόλου χρυσήνιος Ἡώς ἀνατολίας ῆνοιγεν, ἐδέχνυτο δ' ὁ οὐρανός ὄρθρον» (565-566) δηλαδή, ἡ Ἡώς ῆνοιγε τήν ἀνατολήν τῆς σκοτεινῆς νυκτερινῆς σφαίρας, ὁ οὐρανός δέ ἐδέχετο τόν ὄρθρον.

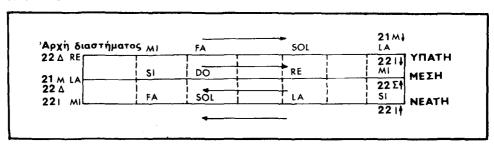
Συνεπῶς τό «πάντα πόλον», κατά λέξιν μεταφραζόμενον «πᾶσαν σφαῖραν», δηλοῖ προφανῶς «πᾶσαν ὄψιν τῆς σφαίρας».

^{33.} Εκ τριῶν χορδῶν τῆς κιθάρας (ἡ λύρας ἄλλως λεγομένης), ἡ κατωτάτη ώνομάζετο «νεάτη» ἡ «νήτη», ἡ μεσαία ἐλέγετο «μέση» καὶ ἡ ἀνωτέρα «ὑπάτη». Ἡ «νεάτη» ἀπέδιδε τοὺς ὀξυτέρους ἡχους, ἐνῶ ἡ «ὑπάτη» τοὺς βαρυτέρους, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τά ἔγχορδα μουσικά ὄργανα. Οὶ τόνοι τῆς «μέσης» ἀντεστοίχουν εἰς τήν «Δωρικήν», ὡς ἐκαλεῖτο, μουσικήν, ἐνῶ οἱ ὀξεῖς ἡχοι τῆς «νέατης» εἰς τήν «Λυδικήν» καὶ οἱ βαρεῖς τῆς «ὑπάτης» εἰς τήν «Φρυγικήν» μουσικήν. Τήν «ὑπάτην» χορδήν, κατά τήν παράδοσιν, εἰσήγαγεν ὁ Όρφεύς.

^{34.} Έντεῦθεν προκύπτει, ὅτι ἡ σχέσις, τήν ὁποίαν ἐδίδαξε βραδύτερον ὁ Πυθαγόρας καί ἡ σχολή του, ὡς ὑφισταμένην μεταξύ μουσικής ἀρμονίας καί δομής τοῦ κόσμου, ἔλκει,

Έκ τῶν ὡς ἄνω στίχων ἡ ἀντιστοίχισις μεταξύ χορδῶν καί ἐποχῶν ἐμφανίζεται ἀναλυτικώτερον ὡς ἐξῆς:

Έάν, χάριν ἐποπτείας νοήσωμεν τάς τρεῖς κατωτέρας χορδάς βιολίου ή μανδολίνου (Σχ. 1) τότε εἰς τήν ἀνωτέραν τοῦ re, τήν «ὑπάτην» τῶν 'Ορφικῶν, ἀντιστοιχεῖ ὁ χειμών. Ἡ κροῦσις τῆς χορδῆς ταὑτης, ἐλευθέρας, παρέχει τόν χαμηλότερον ἤχον, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τήν ἀρχήν τοῦ χειμῶνος, δηλαδή εἰς τό χειμερινόν ἡλιοστάσιον. Ἡ προχώρησις τοῦ χειμῶνος, συνεπαγομένη τήν βαθμιαίαν ἄνοδον τοῦ ἡλίου ἐν τῶ νοτίω ἡμισφαιρίω εἰκονίζεται, κατά τούς 'Ορφικούς, διά τῆς προϊούσης αὐξήσεως τοῦ ὕψους τῶν ἤχων, καθ' ὅσον προχωροῦμεν ἐπί τῆς χορδῆς ταὑτης, μέχρι καὶ τοῦ ἑβδόμου διαστήματος, πού παρέχει τήν λῆξιν τοῦ χειμῶνος.

Σχημα 1. Ἡ άρμονία τῶν ἐποχῶν.

Διότι πράγματι, ὁ ἀποδιδόμενος ὑπό τοῦ διαστήματος τούτου ήχος ἔχει τό αὐτό ὕψος, πρός τόν ὕψος τοῦ ήχου, τοῦ παρεχομένου ὑπό τῆς «μέσης» χορδῆς, τοῦ la, πληττομένης έλευθέρας ἡ ὁποία και ἀντιστοιχεῖ εἰς τό ἔαρ. Συνεπῶς, τόσον τό ἔβδομον διάστημα τῆς ἀνωτέρας, ὄσον και ἡ ἐλευθέρως πληττομένη «μέση» χορδή, ἀντιστοιχοῦν εἰς τήν ἐαρινήν ἰσημερίαν, ἡ δέ μετάβασις εἰς τήν «μέσην» χορδήν παριστᾶ τήν μετάβασιν τοῦ ἡλίου εἰς τό βόρειον ἡμισφαίριον. Πλήττοντες διαδοχικῶς τά διαστήματα τῆς «μέσης» μέχρι και τοῦ ἐβδόμου, διανύομεν τό ἔαρ και ὁ ἤλιος, διατρέχων τό ἀνερχόμενον τόξον τῆς ἑκλειπτικῆς, φθάνει εἰς τήν θερινήν τροπήν.

Ή θερινή τροπή συνεπάγεται, άφ΄ ένός μέν τήν άλλαγήν τῆς χορδῆς, ὡς ἐκ τῆς ἐνάρξεως τοῦ θέρους, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τήν κατωτάτην χορδήν τοῦ mi, τήν «νεάτην», ἀφ՝ ἐτέρου δέ τήν άλλαγήν τῆς φορᾶς κινήσεώς μας, λόγω τῆς καθόδου τοῦ ἡλίου. "Ετσι «βαίνομεν ἐπί τά τέρματα» τῆς χορδῆς καὶ ἀρχόμεθα ἐκ τούτων, κατερχόμενοι συνεχῶς. Οὕτω τό ἕβδομον διάστημα τῆς κατωτάτης ἀντιστοιχεῖ ὁμοίως εἰς τήν θερινήν τροπήν, ἐνῶ τά προηγούμενα τούτου, πληττόμενα διαδοχικῶς πρός τήν φοράν τῆς ἀρχῆς τῶν διαστημάτων καὶ ἀναδίδοντα

έχει τήν άρχήν της έκ τοῦ 'Ορφισμοῦ. Είναι δέ γνωστόν, ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἐδέχθη ἰσχυράν τήν ἐπίδρασιν τῶν 'Ορφικῶν ἰδεῶν, ἀκόμη καί εἰς τήν διδασκαλίαν του περί τῶν ἀριθμῶν, ὡς τῶν μόνων «ἀληθῶν πραγματικοτήτων». Οϋτω εἰς τά 'Αριθμητικά θεολογούμενα τοῦ 'Ιαμβλίχου (36ον ἀποσπασμάτιον), λέγεται τήν ΕΞΑΔΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΝ προσηγόρευον οὶ Πυθαγόρειοι κατακολουθοῦντες 'Ορφεῖ (40, 493), ἐνῶ ἐξ ἄλλου, ὡς πρός τήν ἀρμονίαν καί τούς ἀριθμούς διεσώθη τό 48ον ἀποσπασμάτιον ἔχον ὡς ἐξῆς: «Τύνη (σύ) δ' ἐσσί πατήρ, καί μητέρος ἀγλάον εἴδος και τεκέων (τέκνων) τέρεν ἄνθος, ἐν εἴδεσιν εἴδος ὑπάρχων, καί ψυχή, καί πνεῦμα, καί ἀρμονίη, καί ἀριθμός» (40.500). Περί τῆς ἐπιδράσεως ταύτης τοῦ 'Ορφισμοῦ εἰς τάς Πυθαγορείους ἰδέας όμιλοῦν καί ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ὡς ὁ 'Ηρόδοτος (Β, 81) καί ὁ Πλούταρχος (Συμπόσιον 11,3). (Βλέπε καί Γενικήν Είσαγωγήν τοῦ παρόντος βιβλίου).

όλονέν χαμηλοτέρους ήχους, δηλοῦν τήν κάθοδον τοῦ ἡλίου πρός τόν ἰσημερινόν καὶ τήν διάνυσιν τοῦ θέρους. Ἡ κροῦσις τῆς κατωτάτης χορδῆς, ἐλευθέρας, δηλοῖ τήν ἄφιξιν τοῦ ἡλίου εἰς τήν φθινοπωρινήν ἰσημερίαν. Ἁλλὰ αὕτη ἀποδίδει ἡχον τοῦ αὐτοῦ ὑψους πρός ἐκεῖνον τοῦ ἐβδόμου διαστήματος τῆς «μέσης».

Μεταφερόμενοι εἰς τήν χορδήν ταύτην, δηλοῦμεν τήν κάθοδον τοῦ ἡλίου εἰς τό νότιον ἡμισφαίριον καί διανύοντες τά διαστήματα κατά τήν αὐτήν φοράν, δηλαδή ἀπό τοῦ ἐβδόμου πρός τό πρῶτον, διανύομεν τό φθινόπωρον, ἐνῶ, τέλος, ἡ κροῦσις τῆς «μέσης» χορδῆς ἐλευθέρας δηλοῖ τήν ἄφιξιν τοῦ ἡλίου εἰς τό χειμερινόν ἡλιοστάσιον.

Ο νέος ἐτήσιος κύκλος θά ἀρχίση καί πάλιν διά τῆς ἀνακρούσεως τῆς «ὑπάτης» χορδῆς ἐλευθέρας. Η διαδοχή τῶν χορδῶν γίνεται οὕτω πάντοτε «εἰς διάκοσμον», δηλαδή κατά τάξιν, ἡ δέ «μέση», ἀντιπροσωπεύουσα δύο ὁμοίας ἐποχάς, ἔαρ καί φθινόπωρον, «διαχωρίζει» τάς δύο ἄλλας, ἄκρως ἀντιθέτως, τοῦ θέρους τῆς «νεάτης» καί τοῦ χειμῶνος τῆς «ὑπάτης».

33. Ἡ διάρκεια τῶν ἐποχῶν. Ὁ στίχος «μίξας χειμῶνος θέρεός τ΄ ἴσον ἀμφοτέροισιν» (34, 21), κατά τόν όποῖον ἡ ἤλιος «προσέμιξε» (εἰς τό ἔτος) ἐκ τοῦ χειμῶνος καί τοῦ θέρους ἴσον (μέγεθος) ἐξ ἀμφοτέρων» εἶναι ὑψίστης σημασίας διότι ὁ ὑμνωδός, ὁμιλῶν περί τῆς ἰσότητος τῶν έποχῶν τούτων, παρέχει καί τήν πρώτην δυνατότητα χρονολογήσεως τῶν ὑμνων, ὡς θά ἴδωμεν (εἰς παράγραφον 65). Ἐνταῦθα ἐνδιαφέρει κατ ἀρχήν ἔτερον ζήτημα, ὅχι μικροτέρας σπουδαιότητος.

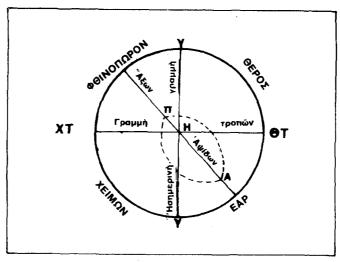
Ως γνωστόν, αὶ ὧραι τοῦ ἔτους εἶναι πάντοτε ἄνισοι, ἑμφανίζεται δ΄ ὡς μακροτέρα, συμφώνως πρός τόν νόμον τῶν ἑμβαδῶν, ἐκείνη ἡ ἑποχή, ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ εἰς τό ἀφήλιον τῆς γηίνης τροχιᾶς. Ἡ ἑξίσωσις τῆς διαρκείας τῶν ἐποχῶν ἀνά δύο, ἑμφανιζομένη κάθε 5.000 ἔτη περίπου, πραγματοποιεῖται εἰς τάς ἑξαιρετικάς περιπτώσεις κατά τάς ὁποίας: α΄) συμπίπτει ὁ ἄξων τῶν ἀψίδων μετά τῆς ἰσημερινῆς γραμμῆς, ὅτε τό θέρος (Θ) ἰσοῦται πρός τό φθινόπωρον (Φ) καί ὁ χειμών (Χ) ἱσοῦται πρός τό ἔαρ (Ε), εἶναι δέ X = E > Θ = Φ, ὅταν τό ἀφήλιον (Α) εὐρίσκεται πρός τό γ, ἐνῶ ἡ ἀνισότης ἀντιστρέφεται, ὅταν τοῦτο κεῖται πρός τό γ΄ β΄) ὁ αὐτός ἄξων συμπίπτει μετά τῆς γραμμῆς τῶν τροπῶν, ὅτε E = Θ > Φ = X, ἤ E = Θ < Φ = X καθ΄ ὅσον τό E = Φ > Φ = X, ἤ E = Φ > Φ = X καθ΄ ὅσον τό E = Φ > Φ = X καθ΄ ὅσον τό E = Φ > Φ > Φ εὐρίσκεται πρός τήν θερινήν ἤ τήν χειμερινήν τροπήν και γ΄) ὁ ἐν λόγω ἄξων διχοτομεῖ τούς δύο ἐκ τῶν τεσσάρων ὁρθογωνίων τομέων τῆς ἐκλειπτικῆς, ὅτε ἑξισοῦνται αὶ ἐποχαί ἐνός μόνο ζεύγους καί μάλιστα και E = Φ, ἄν διχοτομῶνται οἱ τομεῖς χειμῶνος καί θέρους, ἤ E = Φ > Φ εχ, ἐαν διχάζωνται οἱ δύο ἄλλοι τομεῖς (Σχ. 2). Συνεπῶς, ὁ ὡς ἄνω στίχος ἀναφέρεται εἰς τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν, τῆς ἰσότητος θέρους καί χειμῶνος.

Συνεπῶς συνάγονται τά ἑξῆς συμπεράσματα:

α΄) Οἱ ˙Ορφικοἱ, ἀφοῦ ἡδυνἡθησαν νὰ διαπιστώσουν τήν ἰσότητα θέρους - χειμῶνος, καθ˙ ὅμοιον τρόπον θά κατώρθωσαν νά ἐξακριβώσουν καὶ τήν ταυτοχρόνως ἐμφανιζομένην ἀνισότητα³⁵ ἔαρος - φθινοπώρου τόσον ώς πρός ἄλληλα (Ε >Φ), ὅσον καὶ ὡς πρός τάς ἀναφερομένας ὡς ἴσας ἐποχάς, δηλαδή ὅτι Ε >Θ = Χ >Φ. Διότι, ἄλλως ἐάν ὅλαι αἱ ἐποχαί ἐλογίζοντο ὡς ἴσαι, τότε δέν θά εἶχε λόγον ἡ ἰδιαιτέρα μνεἰα τῆς ἰσότητος τῶν δύο καὶ μάλιστα καὶ ἐκείνων, πού μόναι ἤσαν τότε εἰς τήν πραγματικότητα ἴσαι πρός ἀλλήλας.

β) Επειδή ή διαφορά μεταξύ τῶν ἀνίσων, ἐν γένει, ἐποχῶν δέν ὑπερβαίνει τάς 5 ἡμέρας, αὔτη δέ διαμοιράζεται ἀνίσως μεταξύ των, συμπεραίνομεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐγνώριζον καί νὰ ἡδύναντο νὰ ἐκτελοῦν τὰς λίαν λεπτεπιλέπτους εἰς

^{35.} Οἱ Χαλδαῖοι πολύ βραδύτερον διεπίστωσαν, ὅτι αἱ ἐποχαί τοῦ ἔτους δέν εἶχον ὅλαι τήν αὐτήν διάρκειαν.

Σχήμα 2. Θέσις τῆς τροχιᾶς τῆς γῆς ώς πρὸς τὴν ἐκλειπτικὴν τὸ ἔτος 1366 π.Χ. Χ.Τ. (χειμερινὴ τροπή), Θ.Τ. (θερινὴ τροπή), γ γ΄ (ἰσημερινὰ σημεῖα), Π (περιήλιον), Α (ἀφήλιον), Η (ἤλιος).

άκρίβειαν παρατηρήσεις προσδιορισμοῦ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἡλίου ἐπί τῶν ἰσημερινῶν σημείων καί τῶν τροπῶν³6, τάς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτίμησις τῆς διαρκείας τῷν ἐποχῶν, ἔστω καί κατά προσέγγισιν. Καί ἐπειδή ὁ καθορισμός τῆς διαρκείας ἀπαιτεῖ μέτρησιν τοῦ χρόνου, συνάγομεν ὅτι

γ΄) θά ἔπρεπε νά χρησιμοποιοῦσαν μετρητικά ὄργανα τοῦ χρόνου, τό πιθανώτερον κλεψύδρας, αἱ ὁποῖαὶ ἐν τοιαύτη περιπτώσει, ἤσαν γνωσταί καὶ πρό τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. εἰς τούς `Ορφικούς.

B' AIZΩNAITHΣ ΓΗΣ

34. Η περιστρεφόμενη γηίνη σφαῖρα. Εκ τῶν περικοπῶν «πάντα πόλον ἀρμόζεις» (34, 16-17) και «πάντα πόλον κιρνάς» (34-19), δηλαδή (συναρμόζεις και προσμειγνύεις τάς διαφόρους ὄψεις τῆς σφαίρας», προκύπτει ἡ κατ εὐθύν τρόπον πληροφόρησις περί τοῦ σφαιρικοῦ σχήματος τῆς γῆς. Ἐπειδή δέ ἡ λέξις πόλος δέν σημαίνει ἀπλῶς τήν σφαῖραν, ἀλλά σφαῖραν περιστρεφομένην,

^{36.} Αναφέρεται, ότι είς τήν Κίναν, περί τό 2360 π.Χ., ό αὐτοκράτωρ Ύἀο ώδήγησε τούς ἀστρονόμους του ἵνα ἐκτελέσουν παρατηρήσεις διά τόν καθορισμόν τῶν θέσεων τῶν ἡλιοστασίων καί τῶν ἰσημερινῶν. Τό 2285 π.Χ. τοῦ ἐδόθη ἔκθεσις περιέχουσα τά όνόματα τῶν ἀστέρων πλησίον τῶν ὁποίων ἐσημειοῦντο αὶ θέσεις τοῦ ἡλίου κατά τήν ἔναρξιν ἐκάστης ἐποχῆς. (Δηλαδή μετά 75 χρόνια, πληροφορία ἐλάχιστα σοβαρά ἐκτός ἐάν ὁ αὐτοκράτωρ ὑπῆρξεν αἰωνόβιος καὶ ἀνέμενε τό 2285 τήν πληροφορίαν πού ἐζήτησεν). Όπως λέγει καὶ ὁ Doig, ἐάν ταῦτα είναι ἀκριβῆ, τότε οὶ Σῖναι ἀστρονόμοι ἡδυνήθησαν πρό 42 αἰώνων νά καθορίσουν (πιθανῶς διά τῶν ἀνατολῶν καὶ δύσεων τοῦ ἡλίου) τάς θέσεις αὐτοῦ εἰς τόν οὐρανόν κατά τήν διάρκειαν τοῦ ἔτους καὶ νά γνωρίσουν, ὅτι οὶ ἀστέρες ἀποκρύπτονται κατά τήν ἡμέραν λόγω τοῦ ἡλιακοῦ φωτός (18,12 - 13). (Αλλὲνῶ διά τὰ ἀναφερόμενα περί Σινῶν, ὑπάρχουν ἀμφιβολιαι διά τήν ἀκρίβειἀν των, ἀντιθέτως ἀπό τὴν ἀνωτέραν ἀνάλυσιν τῶν Ορφικῶν ἀποδεικνύεται ὅτι οὖτοι, οὶ Ορφικοί, σαφέστατα ἐγνώριζον καὶ εἶχον καθορίσει τήν ἀνισότητα τῶν ἑποχῶν).

συνάγεται, ὅτι διά τῆς λέξεως ταύτης διδάσκεται ὑπό τῶν ˙Ορφικῶν τόσον τό σφαιρικόν σχῆμα τῆς γῆς, ὅσον καί ἡ περί ἄξονα κίνησις αὐτῆς, περί τῶν ὁποίων γίνεται λόγος διεξοδικώτερος εἰς τάς παραγράφους 45-48.

35. Αὶ περιοχαί τῆς γῆς: «ψυχρά», «ἔμπυρος», «μεσηγύς». Ἡ περικοπή «πάντα πόλον κιρνάς» (34-19) συμπληρώνεται ὡς ἑξῆς: «κρίνεις βιοθρέμμονα φῦλα, ἀρμονίη κεράσας παγκόσμιον ἀνδράσι μοῖραν» (34, 19-20) δηλαδή προσμειγνύεις τάς διαφόρους ὂψεις τῆς γῆς καί διαχωρίζεις τά φῦλα, πού ὑπάρχουν ἐν ζωῆ, συνενώσας ἀρμονικῶς καί εἰς παγκόσμιον ἔκτασιν τήν μοῖραν τῶν ἀνθρώπων.

΄Εάν ή ώς ἄνω περικοπή περιωρίζετο είς τήν «πρόσμιξιν» τῶν διαφόρων ὅψεων τῆς γῆς καί μόνον, τότε ἀσφαλῶς θά ἀνεφέρετο είς τήν ἀδιάλειπτον καί διηνεκή έναλλαγήν τής όψεως τής γηίνης σφαίρας μέ τήν συνάρτησιν τῶν ἐποχῶν. Αλλ΄ έπειδή ή πρότασις συμπληροῦται διά δύο ἀκόμη ἀποτελεσμάτων, τούτων «είς παγκόσμιον εκτασιν», συνάγονται τά έξης δύο συμπεράσματα: α΄) οί Όρωικοί γνωρίζουν, ότι ὑπάρχουν διάφοροι ψυλαί, πού κατοικοῦν εις ἄλλας περιοχάς τῆς γῆς, διαφορετικῶν βιοκλιματολογικῶν συνθηκῶν καί β) ἀποδίδουν τόσον την ὕπαρξιν τῶν φυλῶν, ὅσον καί τῶν ἐν λόγω βιοκλιματολογικῶν διαφορῶν εἰς τάς ἐποχάς τῆς γῆς καί κυρίως εἰς τόν διάφορον τρόπον, διά τοῦ ὁποίου ἐπιδροῦν αὖται εἰς ἐκάστην τῶν ἀν λόγω περιοχῶν. ('Ο Κ. Χασάπης δέν ἐπρόσεξεν ὅτι καί εἰς τούς « Υμνους του Ορφέως» περί «Δίκης» ΰμνος 62 (στίχος 3) καί περί «Εύμενίδων» ύμνος 69, (στίχος 10) άναφέρεται ή διαφορό τῶν διαφόρων φυλῶν τῆς γῆς, που είχεν όρθῶς ἐπισημάνει εἰς τόν ὕμνον 34 τοῦ ᾿Απόλλωνος). Αλλ ἀι περιοχαί αὖται δέν εἶναι άλλαι, παρά αἱ ζῶναι τῆς γῆς. Συνεπῶς, ὅσον καὶ ἄν δέν νίνεται σαφής μγεία τῶν ζωνών, όδηγούμεθα έκ τοῦ περιεχομένου τῶν περικοτιῶν τούτων εἰς τό νά δεχθῶμεν, ότι οί `Ορφικοί «διαχωρίζουν τήν σφαῖραν» εἰς διακεκριμένας ἀλλήλων περιοχάς τῆς ἐπιφανείας της, αἱ ὁποῖαι «συνέχονται πρός ἀλλήλας ἀρμονικῶς», δηλαδή είς τάς σήμερον καλουμένας «ζώνας».

Ότι δέ εἰς τάς ἐν λόγω περιοχάς νοοῦνται αί ζῶναι τῆς γῆς, τό ἐπιβεβαιοῖ τό 19ον ἀποσπασμάτιον, διασωθέν ὑπό τοῦ Πρόκλου (Εἰς Τίμαιον 38, 7) ὁ ὁποῖος καί τό προλογίζει ὡς ἑξῆς: «Οὑ μόνοι οἱ μαθηματικοί λέγουσι περί τοῦ μή πᾶν κλίμα πρός ἀνθρώπων οἴκησιν σύμμετρον (κατάλληλον) ἀλλά καί ὁ 'Ορφεύς οὐτωσί διορίζων. Διώρισε δ' ἀνθρώποις» καί παραθέτει ἐν συνεχεία τό 'Ορφικόν ἀποσπασμάτιον, τό ὁποῖον λέγει, «χωρίς ἀπ' ἀθανάτων ναίειν ἔδος, ἤ μέσος ἄξων ἡελίου τρέπεται ποτινεύμενος³, οὔτε τι λίην ψυχρός ὑπέρ κεφαλῆς, οὔτ΄ ἔμπυρος, ἀλλά μεσηγύς». Δηλαδή «... νά διαμένη κανείς, ὅπου ὁ μέσος ἄξων τοῦ ἡλίου βαίνει κλινόμενος, καὶ ὅπου ὁ ῆλιος εἶναι, οὔτε πάρα πολύ ψυχρός ὑπέρ τάς κεφαλάς μας, οὔτε (πάλιν) πολύ φλογερός³8, ἀλλ΄ (εὐρίσκεται) μεταξύ τούτων».

Συνεπῶς, κατά τό ἀποσπασμάτιον 19, πρέπει νά κατοική κανείς εἰς τήν «μεσηγύν», τὴν ἐνδιάμεσον περιοχήν, τὴν καλουμένην σήμερον «εὅκρατον ζώνην» καί ὅχι εἰς τὴν περιοχήν τοῦ ψυχοοῦ ἡλίου τὴν «κατεψυγμένην» ἡ εἰς τὴν τοῦ ἐμπύρου, τὴν «διακεκαυμένην». Ἑπομένως οἱ Ὀρφικοἱ ὅχι μόνον γνωρίζουν τάς ζώνας τῆς

^{37.} Ο όρος «ποτινεύμενος» ἀπαντᾶται μόνον εἰς αὐτό τό Όρφικόν ἀποσπασμάτιον χρησιμοποιούμενος ἐνταῦθα ἀντί τοῦ «προσνεύμενος», κλινόμενος. Δηλαδή δύναται νά λεχθῆ ὅτι τό «ποτινεύμενος» εἰναι λέξις τήν ὁποὶαν δέν μετεχεις ετο ὁ λαός, άλλ ἀνῆκε εἰς τήν αὐστηρῶς ἀστρονομικήν ορολογίαν τῶν Ὀρφικῶν χρόνων.

^{38.} Τά 'Ομηρικά επη, άντικατοιπρίζοντα τάς λαϊκάς γνώσεις, οὐδαμοῦ ἀναφέρουν κάτι περί τῆς διαφορᾶς του κλίματος είς τούς διαφόρους τόπους τῆς γῆς, ὅπως γίνεται είς τά 'Ορφικά.

γῆς, άλλά καί όνομάζουν ταύτας, ώς ήμεῖς σήμερον, οί ὁποῖοι παρ' αὐτῶν ἐκληρονομήσαμεν καί τάς έπωνυμίας τῶν ζωνῶν.

36. «' Ορθή», «κεκλιμένη» καί «παράλληλος» σφαῖρα. Μεγαλυτέραν σημασίαν καί από τάς ζώνας λαμβάνει ή πρότασις «ή μέσος άξων ήελίου τρέπεται ποτινεύμενος», είς τό έν λόγω αποσπασμάτιον. Διότι είς τήν πρότασιν ταύτην περικλείεται όλόκληρον τό ζήτημα τῶν βασικῶν ὄψεων τῆς οὐρανίου σφαίρας, ὡς όρθῆς, κεκλιμένης καί παραλλήλου.

Πράγματι, εἰς τόπους τῆς «ἐμπύρου» ζώνης, ὁ ἥλιος καί οἱ ἀστέρες, κατά τήν ήμερησίαν των κίνησιν, διαγράφουν τροχιάς καθέτους ή σχεδόν καθέτους πρός τόν ὁρίζοντα (ὀρθή σφαῖρα), ἐνῶ ἡ πλαγιότης τῶν ἐν λόγω τροχιῶν αὐξάνει εἰς ΤΟ<mark>ύς «μεσηγείς»</mark> τόπους τῶν εὐκράτων ζωνῶν (κεκλιμένη σφαῖρα) καί, καθ΄ ὄσον πλησιάζομεν τούς πόλους, είς τάς «ψυχράς» ζώνας, αί τροχιαί οὖται τείνουν νά καταστοῦν παράλληλοι πρός τόν όρίζοντα (παράλληλος σφαῖρα). `Αλλά, ταῦτα ἀκριβῶς διδάσκει καί ἡ ὡς ἄνω πρότασις, κατά τήν όποίαν «ὁ μέσος ἄξων τοῦ ἡλίου βαίνει κλινόμενος». Διότι ώς συνάγεται έκ τῶν συμφραζομένων, «**ἄξονα»** έκάλουν οί `Ορφικοί, πᾶσαν ἐν γένει εὐθεῖαν, ώρισμένης ἀρχῆς· ἐν προκειμένω δε «ἄξων τοῦ ἡλίου» εἶναι ἡ ὀπτική ἀκτίς ἡ ἐκπορευομένη ἀπό τόν ὀφθαλμόν πρός τόν ἥλιον, ή όποία ώς καί σήμερον, όρίζει μετά τοῦ όριζοντίου ἐπιπέδου τό ὕψος αὐτοῦ. ΄Ο **«μέσος ἄξων»** εῖναι φανερόν, ὅτι ἀναφέρεται εἰς τήν ὀπτικήν ἀκτῖνα τήν διευθυνομένην πρός τόν μεσουρανοῦντα ἥλιον΄ διότι αΰτη καί μόνη, ἄλλωστε, παρέχει τήν κλίσιν τῆς ἡμερησίας τροχιᾶς του ώς πρός τό ἐπίπεδον τοῦ ὁρίζοντος. περί τῆς ὁποίας καί ὁμιλεῖ τό ἀποσπασμάτιον 19. Συνεπῶς τό «**ὁ μέσος ἄξων** τοῦ ἡλίου βαίνει κλινόμενος», δηλῶν τό ΰψος τοῦ ἡλίου κατά τήν μεσουράγησίν του, ἄνωθεν τῶν διαφόρων τόπων, σημαίνει κατ' οὐσίαν, τήν πλαγιότητα τῶν ήλιακῶν ἀκτίνων, μέ συνάρτησιν τοῦ πλάτους τῶν τόπων τῆς γῆς, ἀλλά καί μέ συνάρτησιν τῆς ὥρας τοῦ ἔτους, προκειμένου περί τοῦ αὐτοῦ τόπου³⁹.

Τοιούτου εϊδους λεπτολογημένας άστρονομικάς παρατηρήσεις καί ήτιολονημένα συμπεράσματα, δέν εύρίσκομεν εἰς οὐδένα ἄλλον τῶν ἀρχαίων λαῶν. (Καί όμως αύτάς τάς σημαντικάς, τάς μοναδικάς πληροφορίας τῶν Ύμνων τῶν Ορφικῶν, τάς ἡγνόησαν οἱ διάφοροι κατά καιρούς ξένοι ἐρευνηταί διά νά μειώσουν τήν άξίαν καί τήν ύπεροχήν τῶν Ελλήνων καί νά προβάλουν τάς άνυπάρκτους κατακτήσεις καί διαπιστώσεις ἄλλων δήθεν παλαιοτέρων λαῶν). 37. Αἱ ὄψεις τοῦ οὐρανοῦ συναρτήσει τῶν ἐποχῶν. Ἐπανερχόμενοι

είς τάς προτάσεις πάντα πόλον άρμόζεις (34, 16-17) καί «πάντα πόλον κιρνάς»

(34, 19), δυνάμεθα νά καθορίσωμεν τόν έξῆς διαχωρισμόν.

Αμφότεραι, ώς εἴδομεν, δύνανται ν' ἀναφέρωνται εἰς τάς διαφόρους ὅψεις τῆς σφαίρας (πόλου) τῆς γῆς. Έν τούτοις ὅμως ἐξ ἴσου συνδέονται πρός τάς ἐποχάς καί αἱ διάφοροι ὄψεις τῆς σφαίρας τοῦ οὺρανοῦ. Ἐπειδή δέ εἰς τήν πρώτην πρότασιν. τά ἐν συνεχεία λεγόμενα, ὡς πρός τήν ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς κίνησιν τοῦ ήλίου, εἰκονιζομένην διά τῆς διαδοχικῆς κρούσεως τῶν χορδῶν τῆς λύρας, ἀναφέρονται είς φαινόμενα τοῦ οὐρανοῦ, δυνάμεθα νά συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ ἔκφρασις «προσαρμόζεις πάσαν σφαίραν» άναφέρεται είς τάς διαφόρους όψεις τῆς ούρανίου σφαίρας. Τοῦτο ἐνισχύεται περισσότερον, ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ὑμνωδός προκειμένου περί τῶν φαινομένων ἐπί τῆς γηίνης σφαίρας, τῶν συσχετισμένων πρός τάς έποχάς καί τάς ζώνας, χρησιμοποιεῖ, ἐν συνεχεία, τό «πάντα πόλον προσμι-

^{39.} Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι ἐπίστευον, ὅτι τό μέν θέρος, ὅπως ὁ Νεῖλος, οὕτω πλημμυρίζει καί ὁ οὐρανός καί ἡ «ἡλιακή λέμβος», ἐξερχομένη τῆς κοίτης της, πλησιάζει τήν Αϊγυπτον, τόν δέ χειμῶνα ὅπως ἀποσύρονται τά ΰδατα τοῦ ποταμοῦ, ἀποσύρεται καί ἡ λέμβος τοῦ ἡλίου, ἀπομακρυνομένη τῆς Αἰγύπτου διά τοῦτο, τόν χειμῶνα, ὁ ἡλιος εὐρίσκεται χαμηλά είς τόν ὁρίζοντα.

γνύεις». Τέλος τά είς τήν προηγουμένην παράγραφον λεχθέντα περί τῆς πλαγιότητος τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων καί τῆς μεταβολῆς τοῦ ὕψους τοῦ ἡλίου μαρτυροῦν, ὅτι οἱ ˙Ορφικοί γνωρίζουν σαφῶς τάς διαφόρους ὄψεις τῆς οὐρανίου σφαίρας, συναρτήσει τῶν ἐποχῶν, διά τόπους τοῦ αὐτοῦ πλατους (παράγραφος 14).

KEDANAION E'

H Σ E Λ H N H

Πολύ περιωρισμέναι είναι αἱ πληροφορίαι, τάς ὁποίας δυνάμεθα νά ἀντλήσωμεν ἐκ τοῦ πολύ μικροῦ – μόλις δωδεκαστίχου – ἐννάτου (9) ὕμνου τοῦ ἀφιερωμένου εἰς τήν Σελήνην. Ἐν τούτοις μερικαί ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀρκούντως ἐνδιαφέρουσαι.

38. Η λαμπρότης τοῦ ἀστέρος τῆς νυκτός. Εάν ὁ ἤλιος εἶναι ὁ ἀστήρ τῆς ἡμέρας, ἡ σελήνη εἶναι ὁ λαμπρός ἀστήρ τῆς νυκτός «εὐάστερος» (9,3). Εἶναι συνεπῶς ἡ σελήνη ἀστήρ, ὡς οἱ ἄλλοι, διαφέρουσα τούτων, μόνον ὡς πρός τὴν λαμπρότητα. Έξ ἄλλου, ὡς ὁ κατ ἐξοχήν ἀστήρ τῆς νυκτός, εἶναι νυκτόβιος ἐννυχίη (9,3) καὶ μάλιστα καὶ «δαδοῦχος» (9,3) τῆς νυκτός, καταυγάζουσα διά τοῦ φωτός της, ὡς «φαεσφόρος» (9,1), «αὐγήτειρα» (9,5) καὶ «καταυγάστειρα» (9,6), ἀλλά καὶ ὡς «λαμπετίη» (9,9) καὶ λάμπουσα (9,12). Εἶναι δὲ τόση ἡ λαμπρότης της, ὢστε δέν δύναται νά συγκριθῆ πρός τό φῶς τῶν ἀστέρων, καὶ διὶ αὐτό καὶ καλεῖται «ἀστάρχης» (9,10), ἐκεἰνη προκαλεῖ δὲ διά τοῦ φωτός της τὴν ἀπόκρυψιν τῶν ἀμυδροτέρων ἀστέρων καὶ ἐπιτρέπει τἡν παρουσίαν κατά κάποιον τρόπον συνοδείας αὐτῆς, μόνον τῶν λαμπροτέρων «καλοῖς ἄστροισι βρύουσα» (9,7). Διὶ αὐτούς τούς λόγους εἶναι καὶ ἡ δόξα τῆς νυκτός «νυκτός ἄγαλμα» (9,9).

39. Αἱ φάσεις τῆς σελήνης. Ἡ σελήνη διατρέχει δύο στάδια φάσεων: τῆς «αὐξούσης» καὶ τῆς «φθινούσης» αὐξομένη καὶ λειπομένη, θῆλύς τε καὶ ἄρσην (9,4). Ποιητικῆ ἀδεία τά δύο ταῦτα στάδια χαρακτηρίζονται ὡς διαφορετικοῦ γένους, διά νά ἐπισημανθεῖ οὕτω τό ὅτι ἐνῶ ἡ αὕξουσα σελήνη «βλέπει» σταθερῶς πρός ἀνατολάς, ἡ φθίνουσα «βλέπει», ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτως, πρός δυσμάς. Λόγω τῆς παραμονῆς της εἰς τἡν ἀφάνειαν καὶ ὡς ἐρχομένη ἐκ τῆς ἀφανείας

^{40.} Κατά τόν άρχαῖον Αἰγυπτιακόν λαόν, ὅπως ὁ ἥλιος, οὕτω καί ἡ σελήνη κινεῖται ἐπί λέμβου, αἰ δέ φάσεις τῆς ὀφείλονται εἰς τήν ἐπίθεσιν χοίρου, ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει νά τήν καταβροχθίση· καθ΄ ἔκαστον μῆνα, οὖτος προκαλεῖ τήν κατακρήμνισίν της εἰς τόν ποταμόν, ὅπου αὕτη βαθμιαίως σβέννυται, τελικῶς ὅμως σώζεται ὑπό τοῦ ὑπεμβαίνοντος ἡλίου (16, 21/19, Εἰσαγωγή).

Ο πάπυρος Carlsberg 9 περιγράφει μέθοδον προσδιορισμοῦ τῶν φάσεων τῆς σελήνης ή οποία δέν φαίνεται νά ἔχη δεχθῆ τήν ἐπίδρασιν τῆς Ελληνιστικῆς ἐπιστήμης. Πλήν ὅμως, ἄν καί φαίνεται πηγάζων ἐξ ἀρχαιοτέρων δεδομένων, ἐγράφη μόλις τό 144 μ.Χ. (43, 38).

ταύτης, κατά τήν ἀρχήν τοῦ μηνός ὀνομάζεται «ἡεροφοῖτις» (9,9). Καλείται «μήνη» (9,2) ὅταν εὐρίσκεται εἰς τήν ἀρχήν ἤ τὸ τέλος τῶν φάσεών της, καί, πρός ἀντιδιαστολήν, λέγεται κόρη («νέα») μήνη (9,3) εἰς τήν ἀρχήν τοῦ μηνός⁴⁴. Ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ μηνίσκου ἐπιθετολογεῖται «ταὐρόκερως» (9,2), δηλαδή μηνίσκος, ἀπολήγων εἰς «κέρατα» ὀξέα, ὡς τοῦ ταύρου. Ἐπειδή ἡ «μήνη» δέν ἀποκρύπτει διά τοῦ φωτός της τούς ἀστέρας, χαρακτηρίζεται ὡς «ἀστροχίτων» (᾿Αργοναυτικά 515). Ἐν τοῖς ᾿Αργοναυτικοῖς ὁμοίως ἀνευρίσκεται ἡ ἐπωνυμία «πλήθουσα μήνη» (1114), διά τῆς ὁποίας δηλοῦται ἡ πανσέληνος.

Συνεπῶς προκύπτει ὅτι, ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων σήμερον εἰς τήν ἀστρονομικήν ὁρολογίαν σεληνιακῶν ὅρων, ἡ «αὕξουσα» καί «φθίνουσα» σελήνη, οἱ «μηνίσκος» καὶ «κέρατα», ὡς καὶ ἡ «νέα» σελήνη, εἰσήχθησαν τό πρῶτον ἀπό τούς Ὁρφικούς ἤ καὶ ἴσως, παλαιότερον, κατά τούς προορφικούς χρόνους.

40. Κίνησις τῆς σελήνης. Όλως ἱδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ἐπωνυμία τῆς σελήνης, ὡς «ἐλικοδρόμου» καί ὄχι «κυκλοδρόμου»: «ἐλικοδρόμε, πάνσοφε κούρη» (9,10). Προκύπτει ἐκ ταύτης ὅτι οἱ Ὁρφικοί ἐπέτυχον, διά τῶν ἀπαιτουμένων λεπτῶν παρατηρήσεων, νά ἐξακριβώσουν, ὅτι ἡ σελήνη δέν διανὑει κάθε μῆνα ἔνα κύκλον κλειστόν καί ὅτι τό σύνολον τῶν ἐντός ἔτους διατρεχομένων τροχιῶν, συνιστοῦν (ἀποτελοῦν) ἐλικοειδῆ γραμμήν, ὡς πράγματι συμβαίνει⁴².

Είς τό ὑπ' ἀριθμ. 9 ἀποσπασμάτιον λέγεται: «ὄφρ' ἐν μηνί τρέπη, ὅπερ ἥλιος εἰς ἐνιαυτόν» (βλέπε ἀρχαῖον κείμενον κατωτέρω καί μετάφρασιν) δηλαδή «διά νά διευθύνεται, διαρκοῦντος τοῦ μηνός, ὅπως ἀκριβῶς ὁ ἤλιος διαρκοῦντος τοῦ ἔτους». Συνεπῶς προκύπτει ἐκ τούτου, ὡς λίαν πιθανόν, ὅτι καί ἐν Ἑλλάδι, ὅπως καί εἰς τήν Ἰνδίαν, ἡ ἐτησία κίνησις τοῦ ἡλίου καί αἱ θέσεις αὐτοῦ ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς διαρκοῦντος τοῦ ἔιους ὡρίζοντο ἐκ τῶν θέσεων τῆς σελήνης, δηλαδή κατά μέν τάς πανσελήνους, ὡς ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι, κατά δέ τοὺς τεγραγωνισμούς, ὡς διαφέρουσαι κατ' ὁρθήν γωνίαν (βλέπε καί παραπομπάς 26 καί 17).

41. Ἡ φυσική κατάστασις τῆς σελήνης καί ἡ ἐπ' αὐτῆς ζωή. Ἑάν ἐκ τῶν ὕμνων οὐδέν προκύπτει, ὡς πρός τήν φυσικήν κατάστασιν τῆς σελήνης, ὅμως τό ὑπ' ἀριθμ. 9 ἀποσπασμάτιον τῶν 'Ορφικῶν ὀφειλόμενον εἰς τόν Πρόκλον, λέγει τά ἐξῆς: «Μήσατο δ' ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον, ἤντε σελήνην ἀθάνατοι κλήζουσιν, ἐπιχθόνιοι δέ τε μήνην ἡ πολλά οὔρε΄ ἔχει, πολλά ἄστεα, πολλά μέλαθρα». (Εἰς Τίμαιον 4 p 283, 11 καί βιβλιογραφίας 40, 470). Δηλαδή «ἀπειργάσθη δέ (μίαν) ἄλλην γῆν, ἄνευ περάτων, (σφαιρικήν), τήν ὁποίαν οἱ ἀθάνατοι ὀνομάζουν σελήνην, οἱ δ΄ ἄνθρωποι τῆς γῆς, μήνην ἡ ὁποία ἔχει πολλά ὄρη, πολλάς πόλεις, πολλάς κατοικίας».

^{41.} Ἐκ τῆς «μήνης» ὡνομάσθη μήν καί τό χρονικόν διάστημα τῆς συνοδικῆς περιόδου τῆς σελήνης. Τό αὐτό συνέβη καί παρ΄ Αίγυπτίοις ἡ λέξις, τήν ὁποίαν ἐχρησιμοποίουν διά τόν μῆνα, προήρχετο ἐκ τοῦ συμβόλου, ὅπερ ἐσήμαινε τήν σελήνην.

^{42.} Οι Χαλδαΐοι είς τούς μετέπειτα χρόνους, μεταχειριζόμενοι ώς βάσιν τήν έκλειπτικήν, διέκριναν, ὅτι τό ἐπίπεδον τῆς τροχιᾶς τῆς σελήνης, ἤτο (γυρτόν) κεκλιμένον ὡς πρός αὐτήν· ὅτι αἰ τροχιαὶ ἡλίου-σελήνης τέμνονται (διαχωρίζονται) κατά τούς δεσμούς, εἰς τήν «κεφαλήν» καὶ τὴν «οὐράν» τοῦ Δράκοντος καὶ ὅτι οὶ δεσμοί μετεκινοῦντο ἐπί τοῦ ζωδιακοῦ, ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ἀρχικήν των θέσιν περιοδικῶς. Προέβησαν ἐν συνεχεία καὶ εἰς τὴν μέτρησιν τῆς φαινομενικῆς διαμέτρου τῆς σελήνης, διαπιστώσαντες, ὅτι αϋτη μεταβάλλεται. Πάντα ταῦτα ὅμως ἐπέτυχον κατά τοὺς τελευταίους προχριστιανικούς αἰῶνας, καὶ ὑπό τὴν ἐπίδρασιν τῶν ˙Ορφικῶν, ὅπως ἀνεφέρθη καὶ ἀνωτέρω (παραπομπή 17).

Έκ τούτων προκύπτουν τά έξῆς συμπεράσματα:

- α΄) Ἡ σελήνη δέν είναι διάπυρος, ὅπως οἱ ἄλλοι ἀστέρες, ἄν καί ὅπως εἴδομεν συγκαταλέγεται μεταξύ τούτων. Ομοιάζει πρός τήν γῆν συνεπῶς δέν εἶναι καί αὐτόφωτος.
- β΄) Ἡ ἐπιφάνειά της λογίζεται ἀνάλογος τῆς γηίνης. Ἡδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ μνεία τῶν ἐπὰ αὐτῆς ὀρέων. Ἄν δέν ἡδύνατο νά τά ἴδωσι⁴³ κατώρθωσαν ὅμως νά δώσωσι μίαν σαφῆ καὶ ὀρθήν ἐρμηνείαν τοῦ διαφορετικοῦ φωτισμοῦ τῶν μερῶν τοῦ δίσκου της, ὡς ὀφειλομένου εἰς τό ἀνάγλυφον τῆς σεληνιακῆς ἐπιφανείας, πού δημιουργεῖ σκιάς ἐπὰ αὐτῆς.
  - ν΄) ΄Η σελήνη κατοικεῖται: συνεπῶς ἡ ζωή δέν ὑπάρχει μόνον εἰς τήν γῆν: καί
- δ΄) `Αφοῦ ἡ σελήνη, ἄν καὶ ὁμοιάζουσα πρός τήν γῆν, συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν ἄστρων, κατ΄ ἐπέκτασιν δυνάμεθα νά ὑποθέσωμεν, ὅτι οἱ ˙Ορφικοἱ ἐθεώρουν ὡς ἄστρον καὶ τήν γῆν.
- 42. Αἱ ἐπιδράσεις τῆς σελήνης. Δύο προσδιορισμοί τῆς σελήνης. χαρακτηριζομένης ώς φερεκάρπου καί φιλίππου (9,5) δεικνύουν ότι οί 'Ορφικοί συνεσχέτιζον τήν ανάπτυξιν τῆς βλαστήσεως, αλλά και γενικώτερον ἐκδηλώσεις παρατηρουμένας είς τά ἔμβια ὄντα, πρός τάς ἐπί τούτων ἀσκουμένας ἐπιδράσεις τῆς σελήνης. Τοῦτο ἄλλωστε, ώς εἴδομεν (παραγρ. 17), ἐπιβεβαιοῦται καί ὑπό τοῦ Τζέτζη ("Εργα καί ἡμέραι 175 α), κατά τόν ὁποῖον: «ὁ 'Ορφεύς, εἰς τά περί γεωργίας, λέγει, ὅτι ὅχι μόνον τήν ώρισμένην ἡμέραν (τῆς ἡλικίας) τῆς σελήνης πρέπει να θεωρώμεν ως έπωφελή ή ανωφελή, άλλ έπι πλέον, πέραν τής ήλικίας αὐτῆς, δέον νά λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τά ζώδια καί οἱ ἀστέρες, ἐντός τῶν ὁποίων κινείται ή σελήνη». Προσθέτει δέ ο Τζέτζης είς το ίδιον (41ον) αποσπασμάτιον: «ὁ ΄ Ορφεύς παραγγέλλει ὅλα νά γίνωνται μετά μαθηματικῆς ἀκριβείας ο ο τω. τῆς σελήνης τρεχούσης περί τήν Παρθένον, δυνάμεθα νά φυτεύωμεν τά πάντα πλήν τῶν ἀμπέλων». Τέλος λέγει ἀκόμη: «Εί δέ, ὡς φησιν Ορφεύς, τῆ ἄτη ἀνεῖται ἡ ἐπτακαιδεκάτη, (ἡμέρα τῆς ἡλικίας τῆς σελήνης) καί διά τοῦτο τῆ τε τομή τής ϋλης έστίν οίκεία, καί τή τοῦ καρποῦ γυμνώσει τῶν περικαρπίων» (βλέπε μετάφρασιν).

^{43.} Δέν εἴναι δυνατόν βεβαίως νά ὑποστηρίξη κανείς, ὅτι οι ΄Ορφικοί ἐχρησιμοποίουν τούς φακούς, ὑπό τήν σημερινήν των μορφήν, ὡς μέσα ὁπτικά. Έν τοὐτοις ὅμως εἰς τά Λιθικά λέγονται τά ἑξῆς διά τήν κρύσταλλον: «Λάβε εἰς χεῖρας λίθον ἐκ κρυστάλλου λάμποντα και διαυγῆ... ΄Αλλ΄ ὅμως, ὅταν βεβαίως οὕτος (τεθῆ) κατέναντι τοῦ λάμποντος ἡλίου, πάραυτα ἐκτινάσσει μικράν ἀκτῖνα ὑπεράνω δάδων, ἡ ὁποία (ἀκτίς), ὅταν θίξη ξηράν καί λιπαράν ὕλην, θά διεγείρη καπνόν, ἔπειτα δέ όλίγον πῦρ καί μετά τοῦτο φλόγα μεγάλην αὐτήν ἄρα (τήν φλόγα) οἱ παλαιοί καλοῦσιν «ἰερόν πῦρ Κρύσταλλον φαέθοντα διαυγέα λάζεο χερσίν λᾶαν,... αὐτίχ ὑπέρ δαΐδων όλίγην ἀκτῖνα τανύσσει ἡ δ΄ ὅτε καραφαλέης τε θίγη καί πίονος ὕλης, καπνόν, ἔπειτα δέ πῦρ όλίγον, μετά δέ φλόγα πολλήν ὅρσει. τήν δ΄ ἄρα φασί παλαιγενέες ἰερόν πῦρ» («Λιθικά» στίχοι 170-171, 178-182). Όμοίως καί διά τόν ἴασπιν περιγράφεται (Λιθικά 271), ὅτι συμπεριφέρεται ὅπως ἡ κρύσταλλος*

Αλλά διά νά εστιάση η κρύσταλλος απαιτεῖται νά εχη φακοειδες σχήμα, όπωσδηποτε. Συνεπῶς, εῖμεθα ηναγκασμένοι νά δεχθῶμεν, ὅτι ὅχι μόνον ἐγνῶριζον, ἀλλά καὶ ἐχρησιμοποίουν τάς ἰδιότητας φακοειδῶν κρυστάλλων, ἀκόμη καὶ οὶ πολύ παλαιότεροι τῶν 'Ορφικῶν 'Ελληνες' οἱ «παλαιογενέες» τῶν 'Ορφικῶν. Καί θά συμφωνήσουν ἀσφαλῶς μαζί μου, καὶ οἱ πλέον δύσπιστοι καὶ ἀρνηταί τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων τῶν παναρχαίων κατοίκων τῆς 'Ελλάδος, ὅτι κανείς ἄλλος ἀρχαῖος λαός δέν εἴχε παρομοίας γνώσεις, ὅπως αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τά κείμενα τῶν 'Ορφικῶν.

^{*5.} Αὐτό ὅμως δέν εἶναι άληθές, διότι ὁ ἴασπις εἶναι λίθος «ἀδιαφανής» καί συνεπῶς δι΄ ἄλλον λίθον διαφανῆ θά ἀνέφερον ἀρχικῶς τά «Λιθικά» ἴσως Τοπάζιον, ὁ ὁποῖος ἄλλαξε προφανῶς ὄνομα ἀπό κάποιον ἀμαθέστατον ἀντιγραφέα.

Οθεν προκύπτει, ὅτι ἡ πίστις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ μέχρι σήμερον, ὡς πρός τάς ἐπιδράσεις τῆς σελήνης ἐπί τῆς βλαστήσεως καί μάλιστα ὡς πρός τήν ὑλοτόμησιν ἐν ὥρα νέας σελήνης ἤ πανσελήνου, εἶναι μία ἀκόμη ˙Ορφικῆς προελεύσεως κληρονομία. ★6

^{*}δ. Ταυτοχρόνως όμως έκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται, ὅτι ὅχι μόνον ὁ ¨Ομηρος εἰχε λάβει φράσεις καί περικοπάς ἀπό τούς ˙Ορφικούς, ὅπως ἀνεφέρθη εἰς τά προηγούμενα – Τζέτζη «Λυκόφρων» – καί τά ἀναφερόμενα σχετικῶς «˙Αποσπασμάτια» τῶν ˙Ορφικῶν εἰς τήν «Γενικήν Εἰσαγωγήν», ἀλλά καί ὁ ˙Ησίοδος, ὅπως φαίνεται ἀπό τάς συστάσεις τοῦ Ἡσίοδου πρός τούς Γεωργούς εἰς τό «ˇΕργα καί Ἡμέραι» ὁλόκληρον περίπου τό κείμενον τό εἰχε λάβει ἀπό τούς ˙Ορφικούς (βλέπε καί Καρόλου Σήτλ, «ˇΑπαντα Ἡσιόδου» (σελίδες 380-640), ἔκδοσις 1899, «Ζωγράφειος βιβλιοθήκη», Κωνσταντινούπολις).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

н гн

Είς τήν γῆν εἶναι ἀφιερωμένος ὁ 26ος ὕμνος «τῆς Γῆς». ᾿Αλλά καί ὁ ἐν συνεχεία τούτου, 27ος, «τῆς Μητρός τῶν θεῶν», ὁμοίως εἰς τήν γῆν ἀναφέρεται. Ὅτι δὲ ἡ Μήτηρ αὕτη εἶναι ἡ μήτηρ-γῆ λέγεται σαφῶς ἐν αὐτῶ τούτω τῶ ὕμνω: «ἢ κατέχεις κόσμοιο μέσον θρόνον, οὕνεκεν αὐτἡ γαῖαν ἔχεις» (27, 5-6) δηλαδή: «σύ, ἡ ὁποία κατέχεις τόν θρόνον τοῦ κόσμου, τόν εὐρισκόμενον εἰς τό μέσον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ ἰδία κατέχεις καί τήν γῆν». Ἐξ ἄλλου ὅμως καί ἐν τῶ συνόλω του θεωρούμενος ὁ ὕμνος οὖτος δηλοί, σαφῶς διά τοῦ περιεχομένου του, ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὴν γῆν.

Α΄ Ο ΓΗΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

43. Ἡ γῆ γεννήτωρ τροφός και φθορεύς τῶν ἐπὰ αὐτῆς ὄντων. Κατὰ ἀρχήν, ὅλως δὰ ἀντιστοίχως πρός τήν φύσιν, (παραγρ. 9), ἡ γῆ ὀνομάζεται μήτηρ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων (26,1), ἐφὰ ὄσον ἐξ αὐτῆς ἐγεννήθη τό γένος τῶν θνητῶν (ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἀθανάτων): «ἐκ σέο δὰ ἀθανάτων τε γένος θνητῶν τὰ ἐλοχεύθη» (27,7). Ἁλλά καὶ «πανδώτειρα» (26,2), ὡς δώσασα τὰ πάντα, ἀκόμη δὲ καὶ «βιοθρέπτειρα» (27,13), ἐφὰ ὄσον συντηρεῖ τήν ζωήν. Καλοῦν δὲ αὐτήν «πλουτοδότιν», διότι χαρίζει εἰς τοὺς θνητούς δῶρα ἐκ παντοίων καλῶν «σέ δὰ ὀλβιοδότιν καλέουσιν, παντοίων ἀγαθῶν θνητοῖς ὅτι δῶρα χαρίζη» (27,9-10) παρέχουσα εἰς αὐτούς τὰς καταλλήλους τροφάς, «θνητοῖσι τροφάς παρέχουσα προσηνεῖς» (27,6) καὶ τρέφουσα ὅλα τὰ ὅντα, ὡς πάντροφος (26,2) καὶ τροφός πάντων (27-1). Γεννῶσα τὰ τόσα εἴδη «καρπῶν», ὁμοιάζει πρός τὴν ἐν ὡδῖσι λεχώ, «ἢ λοχίοις ὡδῖσι κύεις καρπόν πολυειδῆ» (26,5), φέρουσα δὲ τούς καρπούς, τούς χαρίζει ἀφθόνους, διαρκουσῶν τῶν ὡραίων ἐποχῶν «φερέκαρπος, καλαῖς ὥρησι βρύουσα» (26,3). Τρέφουσα, προάγει τὴν αὕξησιν τῶν ἑμβίων ὄντων (τὰ ἀναπτύσσει), διό καὶ ὀνομάζεται «αὐξιθαλής» (26,3). Πλήν ὄ-

μως, μετά τήν άκμήν των, όδηγεῖ τά πάντα εἰς τό τέλος αὐτῶν, ὡς **«τελεσφό-** ρος» (26,2) καὶ τὰ ἀφανίζει ὡς **«παντολέτειρα»** (26-2).

44. Ἡ γῆ, «αἰώνιον ἔδρανον» τοῦ «ἀθανάτου κόσμου». Ἑάν ὅμως τά ἔμβια ὄντα ἔχουν περιωρισμένην ζωήν, τοὐναντίον, τόσον (ὅπως) ἡ φύσις (παράγραφος 3) οὕτω (ὅσον) καὶ ἡ γῆ παραμένει αἰωνίως, «καθ' ὁ ἀϊδίη» (26,6). Συνιστᾶ δὲ τό θεμέλιον τοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος μετ' αὐτῆς δὲν θνήσκει «ἔδρανον ἀθανάτου κόσμου» (26,4).

Έξ ἄλλου τό «ἔδρανον» καί ὁ «ἀθάνατος κόσμος» καθορίζεται διά τοῦ στίχου, εἰς τόν ὁποῖον λέγεται, ὅτι στηρίζονται εἰς τὴν γῆν αἰωνίως, (άθανάτως), οἱ ποταμοί καὶ αἱ θάλασσαι: «σοί ποταμοί κρατέονται ἀεί καί πᾶσα θάλασσα» (27,8). Συνεπῶς ὁ «ἀθάνατος κόσμος», τοῦ ὁποίου ἡ γῆ ἀποτελεῖ (εἶναι) τό «ἔδρανον», εἶναι κατ ἀρχὴν αἱ θάλασσαι καί οἱ ποταμοί. Κατ ἐπέκτασιν δύνανται νά νοηθοῦν μετ αὐτῶν ὡς «ἀθάνατοι» οἱ ποικίλοι μακρόβιοι σχηματισμοί τῆς ἐπιφανείας της, οἱ ὁποῖοι συναποτελοῦν τόν ὁριζόντιον καὶ κάθετον διαμελισμόν αὐτῆς.

Συνεπῶς, τόσον ὁ «ἀθάνατος» κόσμος τῆς γηίνης ἐπιφανείας, ὅσον καί ὁλόκληρος ἡ «ἀϊδίη γῆ», ἐπί τῆς ὁποίας ἐδράζεται οὖτος, εἴναι μέρη τῆς ὅλης «ἀϊδίου» Φύσεως τοῦ αἰωνίου σύμπαντος (παραγρ. 3).

Β΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Η περί ἄξονα περιστροφή τῆς γῆς, πού συνιστὰ τό δεύτερον σκέλος τῆς ἡλιοκεντρικῆς ἰδέας, συνάγεται ἐμμέσως μέν ἀλλά σαφῶς ἐκ τῶν χωρίων τῶν ὕμνων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τάς ἐπομένας παραγράφους (45-47), περί τῆς ταυτότητος τοῦ ἄξονος περιστροφῆς τῆς γῆς πρός τόν ἄξονα τοῦ οὐρανοῦ. Διατυποῦται ὅμως αὕτη καί εὐθέως εἰς τό ὑπὶ ἀριθ. 2 ἀποσπασμάτιον, ἐπί τοῦ ὁποίου ἀναφέρεται ἡ παράγρ. 48.

- 45. Ἡ γῆ εἶναι τό κέντρον τῆς οὐρανίου σφαίρας. Ώς εἴδομεν (παραγρ. 13-15) ὁ ὑμνωδός ἔκαμνε τἡν πρώτην νύξιν τῆς ἐπωνυμίας τῆς γῆς ὡς «θρόνου» τοῦ οὐρανοῦ εἰς τούς ὕμνους τῆς φύσεως και τῶν ἄστρων, ὅπου τήν μέν φύσιν ἐκάλει «εὕθρονον» (10,24), τούς δ΄ ἀστέρας «περιθρονίους κυκλόεντας» (7,4). Ἡδη, ἀπευθυνόμενος πρός τήν μητέρα γῆν λέγει: «ἤ κατέχεις κόσμοιο μέσον θρόνον, οὕνεκεν αὐτή γαῖαν ἔχεις» (27, 5-6) δηλ. «κατέχεις τόν μέσον θρόνον τοῦ κόσμου, και ὡς ἐκ τούτου καί ἐξουσιάζεις τῆς γῆς». Κατά τήν πρότασιν ταύτην, ἡ γῆ (θρόνος) κεῖται εἰς τό μέσον (κέντρον) τοῦ κόσμου. Ἐπειδή δ΄ ἐκ τῶν ἀναφερομένων κατωτέρω χωρίων (παράγρ. 47) προκύπτει, ὅτι ὡς «κόσμος» νοεῖται ἐνταῦθα τό σύνολον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, ἐπικυροῦται τό συμπέρασμα (βλέπε παράγρ. 11), ὅτι ἡ γῆ λογίζεται ὡς κατέχουσα τό κέντρον τῆς οὐρανίου σφαίρας.
- 46. Ή ταυτότης τῶν ἀξόνων τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ. Περί τοῦ ἄξονος περιστροφῆς τῆς οὐρανίου σφαίρας ὁ ὑμνωδός ἔκαμνε πάλιν τόν πρῶτον ὑπαινιγμόν εἰς τόν ὕμνον τῆς φύσεως (βλέπε παράγρ. 13), ἀποκαλῶν αὐτήν «σκηπτοῦχον» (10,25). Ἡδη διασαφίζει ὅτι τό «σκῆπτρον» τοῦτο ἀνήκει εἰς τήν γῆν, ποιούμενος τήν ἀποστροφήν: «σκηπτοῦχε κλεινοῖο πόλου» (27,4). Κατά τόν στίχον τοῦτον, ἀφοῦ τό σκῆπτρον τῆς γῆς εἶναι τό «τοῦ πασιγνώστου πόλου»⁴⁴,

^{44.} Τήν ἀκινησίαν τοῦ πολικοῦ ἀστέρος λέγεται ὑπό τῶν ξένων εἰδικῶν ὅτι ἐξηκρίβωσε πρῶτος ὁ ἐκ τῶν Σινῶν ἀστρονόμος Γιοῦ-Σῆ, τόν ΚΖ΄ (27ον) αἰῶνα π.Χ. Αλλά και ἡ διαπίστωσις αϋτη εἰναι παρατήρησις τῶν Ὁρφικῶν ἀσφαλῶς, ἀφοῦ και πρό τοῦ 5.000 π.Χ. ὅπως θά ἴδωμεν κατωτέρω, εἰχον καταπληκτικάς ἀστρονομικάς γνώσεις.

δέν είναι δυνατόν νά είναι ἄλλο ἀπό τόν ἄξονά της. Πλήν ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στίχων (26, 8-9) τῶν ἀναφερομένων κατωτέρω (παραγρ. 47), ὁ πόλος οὖτος είναι ὁ ἔνας τῶν πόλων τῆς οὐρανίου σφαίρας, δηλαδή ὁ βόρειος. "Οθεν, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ μετά τῶν λεχθέντων (παραγρ. 45), προκύπτει τὸ ἐνιαῖον συμπέρασμα, ὅτι ἡ γῆ εὑρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς οὐρανίου σφαίρας καί ὁ ἄξων της περατοῦται εἰς τὸν οὐράνιον πόλον. Συνεπῶς, ὁ ἄξων τῆς γῆς εἶναι καί ὁ ἄξων τοῦ οὐρανοῦ.

- 47. Η περί τόν ἄξονα τῆς γῆς περιστροφή τοῦ οὐρανοῦ. Ως εἴδομεν, (παραγρ. 12 καί 15) «ὁ οὐρανός ἐλίσσεται περί γαῖαν» (4, 3) καί οἱ ἀστέρες εἶναι «οἱ κυκλόεντες περί τόν θρόνον» (7,4). Ἡδη ὁ ὑμνωδός λέγει εἰς τόν ὑμνον τῆς γῆς: «περί τήν κόσμος πολυδαίδαλος ἄστρων εἰλεῖται φύσει ἀενάω καί ρεύμασι δεινοῖς» (26, 8-9), δηλαδή περί τήν ὁποίαν γῆν, ὁ πλουσίως πεποικιλμένος κόσμος τῶν ἄστρων περιστρέφεται. Συνεπῶς:
- α΄) ὁ «κόσμος», τοῦ ὁποίου ἡ γῆ κατέχει τόν «θρόνον», ἐν τῶ «μέσω» αὐτοῦ εἶναι ὁ κόσμος τῶν ἄστρων, καί
- β΄) ἀφοῦ ἡ περιστροφή τῶν ἀστέρων καί τοῦ οὐρανοῦ ἐνεργεῖται περί τἡν γῆν, τότε ὁ ἄξων περιστροφῆς πρέπει νά εἶναι ὁ ἄξων τῆς γῆς ὁ καταλήγων εἰς τόν πόλον. ᾿Αλλ᾽ ἐν τοιαύτη περιπτώσει ὁ ἀναφερόμενος, ὡς «πασίγνωστος πόλος», εἶναι ὁ οὐράνιος καί ὄχι ὁ γἡινος, ὁ ὁποῖος δέν ἦτο δυνατόν, ὡς καί σήμερον, νά εἶναι γνωστός τοῖς πᾶσιν.

Έξ ἄλλου τό **φύσει ἀενάω καί ρεύμασι δεινοῖς,** δύναται ν' ἀποδοθῆ, κατ' ἔννοιαν, ὡς ἑξῆς: ὁ κόσμος τῶν ἄστρων περιστρέφεται ἀενάως, ἀκολουθῶν τάς θαυμαστάς τροχιάς τῆς περιστροφικῆς κινήσεως («ρεύμασι δεινοῖς»).

48. Ή γῆ περιστρέφεται εἰς χρόνον ἴσον πρός τόν χρόνον περι στροφῆς τοῦ οὑρανοῦ- ἡ ἀστρική ἡμέρα. Ἐφ΄ ὅσον, ὡς ἐλέχθη (πα ράγρ. 34), διά τοῦ ὅρου «πόλος» ἐννόουν οἱ Ὀρφικοἱ, συγχρόνως, τόσον τό σφαιρικόν σχῆμα, ὅσον καὶ τήν περιστροφήν τῆς νῆς, δέν θά ἐχρειάζετο ἴσως μεγαλυτέρα διευκρίνησις ὁ δ΄ ἔμμεσος τρόπος, τόν ὁποῖον ἡκολουθήσαμεν ἀνωτέρω (παράγρ. 45-47), ὥστε ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἄξονος εἰς τήν γῆν νά συνάγεται ἡ περιστροφή της περί τοῦτον, δέν ἤτο ἀπαραίτητος.

Πέραν ὅμως καὶ τῶν δύο τούτων δεδομένων ὑπάρχει σαφής ἡ διατύπωσις τῆς περιστροφῆς τῆς γῆς εἰς τό ὑπ' ἀριθμ. 2 ἀποσπασμάτιον, τό διασωθέν ὑπό τοῦ Ευοεβίου (Εὐαγγελικά, παράγραφος 13, 12). Τοῦτο προέρχεται ἀπό τόν Ἰουδαῖον περιπατητικόν φιλόσοφον ᾿Αριστόβουλον, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται καὶ ἐν τῆ Π. Διαθήκη (Α΄ Μακαβαίων, α΄ 10) ἡτο δέ οὖτος σύμβουλος καὶ διδάσκαλος ἐνός τῶν Πτολεμαίων (11-9), κατά πᾶσαν πιθανότητα τοῦ Ε΄, τοῦ Ἐπιφανοῦς, βασιλεύσαντος κατά τά ἔτη 204-181 π.Χ. ⁴⁵). Οἱ στίχοι 24-26 τοῦ ἐν λόγου ἀποσπασματίου ἔχουν ὡς ἑξῆς: ἴδρις γάρ ἔην ἄστροιο πορείης, καὶ σφαίρης κίνημ᾽ ἀμφί χθόνα ὡς περιτέλλει κυκλοτερής, ἐν ἴσω τε κατά σφέτερον κνώδακα. Δηλαδή, κατά λέξιν:

^{45.} Οι Ἰουδαῖοι τῶν ᾿Αλεξανδρινῶν χρόνων ἔθεσαν εἰς κυκλοφορίαν ποιἡματα, ὡς τό τοῦ ᾿Αριστοβούλου, εἰς τά όποῖα ἀνεμείγνυον στίχους ἐκ τῶν ᾿Ορφικῶν κειμένων μετά ἰδικῶν των, ἀποβλέποντες εἰς τό νά δείξουν, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἸΟρφικοί ἐπίστευον εἰς ἔνα Θεόν, ὁ ὁποῖος δέν ἤτο ἄλλος εἰμή ὁ θεός Γιαχβέ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Δύναται νά θεωρηθῆ πλέον ὡς βέβαιον, ὅτι οἱ ἸΟρφικοί, ἐδέχοντο ἔνα καὶ μόνον Θεόν καὶ ἐδίδασκον, ὅτι οἱ πολυώνυμοι θεοἱ καὶ θεαιναί τοῦ λαοῦ ἤσαν αὶ ἐκδηλώσεις, ἰδίως ἐν τῆ φύσει, τοῦ ἐνός καὶ μόνου Θεοῦ. Περὶ τούτου ὁμιλεῖ σαφῶς καὶ ὁ Πρόκλος. παραθέτων μάλιστα μακρόν ἀπόσπασμα τῆς ἸΟρφικῆς διδασκαλίας, ἐκ 42 στίχων, ἐν τῷ ἔργω του Εἰς Τίμαιον Πλάτωνος (2, 95, 34, 49). Βλέπε καὶ 40, 456-458. (ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΑΡ-

«Διότι έγνώριζεν (ήτο είδήμων) τήν πορείαν τοῦ ἄστρου καί τήν κίνησιν τῆς (οὐ-ρανίου) σφαίρας περί τήν γῆν, καθώς αὕτη (ἡ γῆ), στρογγύλη οὖσα, περιστρέφεται καί μάλιστα καί ἐν ἴσω, χρόνω περί τόν ἰδικόν της ἄξονα».

Τοιουτοτρόπως, ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω συνάγονται σαφῶς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα διά τήν γῆν καί τήν οὐράνιον σφαῖραν:

- α΄) ή γῆ εὐρίσκεται ἐν τῶ κέντρω τῆς οὐρανίου σφαίρας (παράγραφος 45),
- β') είναι σφαιρική 46 (παράγρ. 34 καί 48).
- γ΄) ἔχει ἄξονα περί τόν ὁποῖον περιστρέφεται (παράγρ. 48).
- δ') ὁ γήινος ἄξων ἐπεκτείνεται μέχρι τοῦ οὐρανίου πόλου (παράγρ. 46).
- ε΄) περί τόν ἄξονα τοῦτον ἐνεργεῖται ἡ περιστροφή τῆς οὐρανίου σφαίρας (παράγρ. 47) καί
- ς΄) ή περιστροφή γής καί οὐρανοῦ εἶναι ἰσόχρονος ἀστρική ἡμέρα (παράγρ. 48) καί
  - ζ΄) ή περιστροφή ένεργεῖται βάσει φυσικῶν νόμων (παράγρ. 47).
- Αλλά ταῦτα συνιστοῦν ἀκεραιωμένον (ὁλοκληρωμένον) τό δεύτερον σκέλος τῆς ἡλιοκεντρικῆς ἰδέας, δηλαδή τήν περί κοινόν ἄξονα, ἰσόχρονον περιστροφήν γῆς

ΝΟΥΝΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΑΥΤΗΝ, ΟΤΙ ΠΡΩΤΟΙ ΟΙ ΟΡΦΙΚΟΙ ΕΙΧΟΝ ΔΙΔΑΞΕΙ ΤΗΝ ΜΟΝΟ-ΘΕ-Ι-ΑΝ, ΙΣΧΥΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΨΕΥΔΩΣ ΟΤΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΔΗΛΑΔΗ, ΥΠΕΣΤΗΡΙ-ΞΑΝ ΤΑ ΠΕΡΙ ΜΟΝΟΘΕ-Ι-ΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΕΥΣΑΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΟΝΟΘΕ-Ι-ΣΜΟΝ) αποφεύγοντες νά παραδεχθοῦν καί λησμονοῦντες, ὅτι, ὅταν οἱ Ορφικοί ἐδίδασκον τήν Μονοθεῖαν, οἱ Ἰουδαίοι δέν ὑπήρχον ὡς Λαός κατά τό 3.000 καὶ πλέον π.Χ.

46. Περί τό 1700 π.Χ. είς τήν Κίναν, ώς προκύπτει έκ διασωθεισῶν ἀπεικονίσεων, παρίστατο ὁ κόσμος δι΄ ἄρματος, τοῦ ὁποίου τό κύριον σῶμα ἀποτέλει ἡ γῆ, ἡ ὁποία είχε σχήμα τετραγωνικόν, τήν δέ σκεπήν αὐτοῦ ὁ στρογγυλός οὐρανός. Ἡ γή περιεκυκλοῦτο ὑπό τεσσάρων συγκοινωνουσῶν θαλασσῶν. Ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἀνωτέρω περί τῶν άντιλήψεων τῶν Κινέζων, κατά τό 1700 π.Χ. διά τήν μορφήν καί τό σχῆμα τοῦ κόσμου, άποδεικνύεται ότι καί τό 1700 π.Χ. καί οἱ Κινέζοι είχον ἀσαφεῖς καί καθυστερημένας άντιλήψεις διά τήν μορφήν τοῦ κόσμου καί συνεπῶς, οὶ ἰσχυρισμοί τῶν νεωτέρων έρευνητῶν πού άναφέρονται εἰς τάς ὑποσημειώσεις 27 καί 36, περί άστρονομικῶν Γνώσεων τῶν Κινέζων ἀπό τό 2700 π.Χ. εἶναι τό όλιγώτερον ἀστήρικτοι καί ϋποπτα κατασκευάσματα τῶν γεωτέρων. Εἰς τούς Μεσοποταμίους τῆς ἐποχῆς τῆς Νιππούρ (Σουμέριοι), ὡς λέγει ό Dreyer (19, εἰσαγωγή), ή γῆ ἐλογίζετο, ὡς ὄρος διάτρητον, ἐπί τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο ό ούρανός. Βραδύτερον, εἰς τήν Βαβυλῶνα, ἡ γῆ έθεωρεῖτο ὡς ἐπιπλέουσα τῶν ὑδἄτων τοῦ, ἀκεανοῦ (16, 17 καί 17, 3). Παρ' Αίγυπτίοις ἡ μέν γῆ εἴναι πεδιάς ἐλαφρῶς κοίλη, περικυκλουμένη ὑπό τῶν ὑδάτων ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ Νεῖλος ἀποτελεῖ διακλάδωσιν, τό δε σύμπαν έχει σχήμα όρθογωνίου παραλληλεπιπέδου κιβωτίου (16, 20 /49). Επί τοῦ ποταμοῦ τούτου ὁ ήλιος ἐκινεῖτο ἐπί λέμβου κατά τήν νύκτα καί ἐκ τῆς δύσεως, διά τοῦ βορρᾶ, ἔφθανεν εἰς τήν ἀνατολήν (24, 78). ΄ Αλλά καί εἰς τήν ΄ Ελλάδα, κατά τήν λαϊκήν άντίληψιν, ή γῆ ἦτο ἐπίπεδος περιβαλλομένη ὑπό τοῦ ὠκεανοῦ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ˙Ομηρικῶν ἐπῶν (20). Κατά τήν ˙Ησιόδειον Θεογονίαν ἡ ἐπίπεδος γῆ διαχωρίζει εἰς δύο τό σφαιρικόν σύμπαν (40, 96). Γενικῶς, δύναται νά λεχθῆ, ὅτι ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι λαοί θεωρούν τήν γην έπίπεδον, στηριζομένην έπί στύλου η έπί τοῦ ϋδατος, έπί τοῦ όποίου καί περιεβάλλετο (16, 16-17). (Εκτός τῶν 'Ορφικῶν).

Κατ΄ ἐξαίρεσιν ἀπαντᾶται μία ἰδέα περί μετεώρου γῆς εἰς τούς Ἰσραηλίτας. Εἰς τό βιβλίον τοῦ Ἰώβ (κεφ. 26, 7) λέγεται « Ἐκτείνων βορέαν ἐπὶ οὐδέν, κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός». Δέν εἶναι γνωστόν οὕτε ποῖος εἶναι ὁ συγγραφεύς τοῦ βιβλίου τούτου, οὕτε ποῖος ὁ χρόνος τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ. "Αν καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ἐγράφη κατά τούς χρόνους τῆς Βαβυλωνιακῆς αἰχμαλωσίας (586-538 π.Χ.), ἐν τούτοις πιστεύεται, ὅτι τό βιβλίον του Ἰώβ ἀπηχεῖ παλαιοτέρας παραδόσεις (καὶ φυσικά ἐπίδρασιν Ορφικῶν διδασκαλιῶν καὶ πληροφοριῶν, ἀφοῦ ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τὰ κείμενα τῶν « Ύμνων», πού παραθέτομεν οἱ Όρφικοἱ ἐγνώριζον πάντα ταῦτα, δηλαδή ὅτι ἡ γῆ ἡτο σφαῖρα, τουλάχιστον 2.000 χρόνια πρό τῶν ἀναφερομένων εἰς τό βιβλίον αὐτό τοῦ Ἰώβ).

καί ουρανοῦ, την ὁποίαν ἐδίδασκον οἱ ˙Ορφικοί 3000 περίπου ἔτη προτοῦ ἡ ὁ Κοπέρνικος ἰδιοποιηθῆ καί παρουσιάση ὡς ἰδικάς του, εἰς τὴν ἐποχήν του, τάς ˙Ορφικῆς προελεύσεως δοξασίας τῶν Πυθαγορείων καί τοῦ ˙Αριστάρχου (βλέπε καί «˙Αποσπασμάτιον», 36).

Εἶναι δέ χαρακτηριστικόν, ὅτι ὁ ᾿Αριστόβουλος, εἰς τά τέλη τοῦ Γ΄ π.Χ. αἰῶνος, δέν παρουσίασε τάς λαμπράς ταύτας διδασκαλίας τῶν ᾿Ορφικῶν ὡς ἰδικάς του, άλλά τάς ἀνέφερε σαφῶς ὡς ἀναγομένας εἰς τόν Μουσαῖον, αὐτήκοον μαθητήν τοῦ ᾿Ορφέως, τοῦτον δέ καί ἀποτελεῖ «εἰδήμονα», ἴδριν (γνώστην) τῆς ᾿Αστρονομίας.

Γ΄ Η ΓΗΙΝΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Εἰς τά λεχθέντα ἐν ἀρχῆ τοῦ Δ΄ κεφαλαίου, ἀναφορικῶς πρός τήν ἀλληγορικήν σημασίαν τῶν ὀνομάτων τῶν θεῶν, παρ΄ Όρφικοῖς, δύναται νά προστεθῆ τώρα ὅτι οὖτοι λέγοντες «Ἡρα», ἐννόουν τήν ἀτμόσφαιραν τῆς γῆς. Ἡρα = ἀἡρ. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ 16ου ὕμνου, διά τοῦ ὁποίου ὁ μυούμενος εἰς τήν Ὁρφικήν ἀλήθειαν ἐδιδάσκετο, κατ΄ ἀρχήν, τήν ἀλληγορίαν ταύτην καὶ συγχρόνως ὅτι ἦτο γνωστόν ὡς πρός τόν ἀτμοσφαιρικόν ἀέρα.

- Έξ ἄλλου, **ὁ 15ος ὕμνος,** τοῦ Αἰθέρος, ἀναφέρετο εἰς τό «στοιχεῖον», ὡς ἔλεγον, τό ὁποῖον ἐπεξετείνετο καὶ πέραν τῆς ἐξ' ἀέρος ἀτμοσφαίρας.
- β΄) Ο στίχος (16, 8), κατά τόν όποῖον οἱ συριγμοί τῶν ἀερίων ρευμάτων ὀφείλονται εἰς τούς τιναγμούς τοῦ ἀέρος, ἡερίοις ροίζοισι τινασσομένη κατά χεῦμα, ἐν συνδυασμῶ πρός τόν χαρακτηρισμόν ἀνέμων τροφέ (16, 4) δηλοῦν, ὅτι ἐδίδετο ὑπό τῶν Ὁρφικῶν ἡ ὀρθή ἐρμηνεία τῶν ἀνέμων, ὡς μετακινήσεων τῶν ἀερίων μαζῶν. Τοῦτο ἐξ ἄλλου δηλοῦται καί εἰς τήν πρότασιν αὔρας θνητοῖς παρέχουσα (16,3), ἀλλὶ ἐπί πλέον καί εἰς τούς ὕμνους τοῦ Βορέου ἀνέμου (80ον), τοῦ Ζεφύρου (81ον) καί τοῦ Νότου (82ον), ὅπου, πλήν τῆς περιγραφῆς τῶν μετακινήσεων τοῦ ἀέρος, παρέχονται καί τά συνοδεύοντα ἔκαστον ἄνεμον μετεωρολογικά φαινόμενα.
- γ΄) Τέλος, ὁ ἔτερος χαρακτηρισμός ὅμβρων μήτηρ (16, 4) μαρτυρεῖ τήν ὁρθήν ἐπίσης ἑρμηνείαν τῶν Ὁρφικῶν, κατά τήν ὁποίαν ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ εἶναι τό φυσικόν ἐργαστήριον τῆς βροχῆς καί, κατά προέκτασιν, ὅλων τῶν κατακρημνιζομένων ὑδρομετεώρων. Τοῦτο, ἐξ ἄλλου λέγεται καί εἰς τόν 20όν ὕμνον, τῶν Νεφελῶν, προσδιοριζομένων ὡς ἡερίων νεφελῶν (21,1) καί ὀμβροτόκων (21,2).
- 50. Ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ καί ἡ ζωή. Εκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ ψυχοτρόφος (16,3), ἀλλά καί ἐκ τῆς περικοπῆς παντογένεθλε χωρίς γάρ σέθεν οὐδέν ὅλως ζωῆς φύσιν ἔγνω (16, 4-5), ἡ ὁποία κατά λέξιν σημαίνει «σύ ἐγέννησες τὰ πάντα διότι ἄνευ σοῦ οὐδέν ἀπολύτως (ἐκ τῶν ἐμβίων ὄντων) ἐγνώρισέ ποτε, τἡν ὕπαρξιν τῆς ζωῆς», προκύπτει ὅτι οἱ ՝ Ορφικοί διδάσκουν τήν πρωταρχικήν σημασίαν τῆς ἀτμοσφαίρας διά τἡν ζωήν καί γνωρίζουν, ὅτι ἄνευ τοῦ ἀέρος εἶναι ἀδύνατος ἡ ὕπαρξις πάσης ζωῆς. Διά τοῦτο καί εἰς τούς στίχους κοινωνεῖς γάρ ἄπασι κεκραμένη ἡέρι σεμνῶ. πάντων γάρ κρατέεις μούνη πάντεσσι τ' ἀνάσσεις (16, 6-7) διδάσκεται ὅτι ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ εὐρίσκεται ἀπανταχοῦ καί κοινωνοῦν μετ' αὐτοῦ πάντα (ὅσα εὐρίσκονται εἰς τήν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς), χάρις δ' εἰς τήν ἀπανταχοῦ παρουσίαν ταύτην τοῦ ἀέρος ἐξασφαλίζεται ἡ ζωή καί διά τόν λόγον αὐτόν καί ὀνομάζεται «κυρίαρχος πάντων».
  - 51. Φύσις τοῦ αἰθέρος. Ο αἰθήρ ἀποκαλεῖται εἰς τόν στίχον 5, 4, τοῦ

είς αὐτόν ἀφιερωμένου ὕμνου κόσμου στοιχεῖον ἄριστον⁴⁷ ἀλλά και συστατικόν μέρος τῶν ἄστρων, τῆς σελήνης και τοῦ ἡλίου (ἄστρων ἡελίου τε σεληναίης τε μέρισμα (5,2). Συνεπῶς, ἐθεωρεῖτο ὡς τό πρῶτον και κύριον «κοσμικόν στοιχεῖον», πέραν τῶν τεσσάρων πυρός, γῆς, ὕδατος και ἀέρος, τά ὁποῖα και ὑπό τῶν Ορφικῶν ἐλογίζοντο ὁμοίως ὡς συστατικά τοῦ κόσμου «στοιχεῖα»⁴⁸. "Οπως μάλιστα μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ολυμπιόδωρος, (βλέπε εἰς Πλάτωνος «Φαῖδρον» ὑπομνήματα), οἱ Ορφικοί, δεχόμενοι τὰ τέσσαρα κοσμογονικά στοιχεῖα, συνεσχέτιζον ταῦτα πρός τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος και κυρίως τὸ πῦρ πρός τὴν ἀνατολὴν, τὴν γῆν πρός τὴν δύσιν, τὸ ὕδωρ πρός τὸν βορρᾶν και τὸν ἀέρα πρός τὸν νότον (40, 510). Δέν ὑπάρχουν ὅμως πλείονες (περισσότεραι) πληροφοριαι περί τῆς βαθυτέρας σημασίας τῆς τοιαὑτης ἀντιστοιχήσεως.

Ως εϊδομεν (παράγρ. 5), τό Σύμπαν έχαρακτηρίζετο ὑπό τῶν Ορφικῶν ὡς «πυρίπνουν» (10, 26) καὶ ἐπὶ πλέον, ὡς ἡ «ἀίδιος ζωή» (10,27). Καθ ὅμοιον τρόπον, ὅπως θὰ τό ἀνεμένομεν, καὶ ἡ «πρωτούλη» του, ὁ αἰθήρ, θεωρεῖται ὡς ἐμπερικλείουσα τάς δύο ταύτας θεμελιώδεις ἰδιότητας. Πράγματι, χαρακτηρίζεται ὁ αἰθήρ ὡς πυρίπνους (5, 3), ἀλλά καὶ ὡς σπινθήρ πάσης ζωῆς (πᾶσαν ζωοῖσιν ἔναυσμα [5,3]).

52. Θέσις καί ἔκτασις τοῦ αἰθέρος. "Οπως συνέβη καί καθ' ὅλους τούς μετέπειτα χρόνους τῆς ἀρχαιότητος, ὅτε ὁ αἰθήρ ἐλογίζετο ὡς καταλαμβάνων τά ἀνώτερα στρώματα τοῦ ἀέρος καί τόν ὑπέρτερον τούτων κείμενον χῶρον, ἔτσι καί οἱ 'Ορφικοί, πηγή τῶν ἱδεῶν τούτων, ἐθεώρουν τόν αἰθέρα ὑψιφανῆ (5,4), ἀλλά καί διακεχυμένον ἀπανταχοῦ εἰς τό Σύμπαν. Τοῦτο διδάσκει ὁ στιχος, κατά τόν ὁποῖον ὁ αἰθήρ βαστάζει τό ἄφθαρτον καί αἰώνιον κράτος τοῦ Διός (τό Σύμπαν), τοῦ ὁποίου τό θολωτόν ἐπιστέγασμα (ὁ οὐρανός) εἰναι πάνυ ὑψηλόν (Διός ὑψιμέλαθρον ἔχων κράτος αἰέν ἀτειρές [5, 1]). Τήν ἀπανταχοῦ παρουσίαν τοῦ αἰθέρος ἐν τῶ χώρω ἀνευρίσκομεν ἀκόμη καί εἰς τὰ 'Αργοναυτικά, ὅπου λέγεται... «ὅτε δέ ὁ ἥλιος, διασχίζων τόν ἀπέραντον αἰθέρα...» ('Ημος δ' Ἡέλιος, ἀπείριτον αἰθέρα τέμνων [305]). Τέλος, ὁ αἰθήρ ἀποκαλύπτει τήν παρουσίαν του, φωτιζόμενος ὑπό τῶν ἀστέρων. (ἀστεροφεγγής) (5, 5) ἀλλ' ἐπίσης φωτίζων καί ὁ ἴδιος διά τοῦ σέλαός του ὡς σελασφόρος (5, 5).

Είναι δύσκολον νά λεχθῆ μετά βεβαιότητος, ὅτι οἱ ΄ Ορφικοἱ ἐννόουν ἐνταῦθα, διά τοῦ «σελασφόρος», τό παρ ΄ ἡμῶν ὁριζόμενον καὶ ἐμφανιζόμενον, πράγματι, εἰς τά ἀνώτερα ἀτμοσφαιρικά στρώματα φαινόμενον τοῦ σέλαος, διότι «σέλας» ἀνομάζετο, γενικώτερον, τό φῶς. Έν τούτοις ὅμως, ἡ ἄποψις ὅτι πρόκειται περί τοῦ σέλαος ἐνισχύεται ἐκ τῶν ἑξῆς λόγων:

- α΄) Μόνον ὁ αἰθήρ καί, ὡς θά ἀνεμένομεν, ἡ φύσις φέρουν τό ἐπίθετον «σελασφόρος», πουθενά ἀλλοῦ δέν συναντᾶται ὁ ὅρος οὕτε εἰς τούς ἀστέρας, οὕτε εἰς τήν σελήνην, ἀλλ΄ οὕτε προκειμένου καί περί τοῦ φωτεινοτάτου ἀκόμη ἡλίου.
  - β΄) Αλλά καί ὁ χαρακτηρισμός «πυρίπνους αίθηρ» λαμβάνει συγκεκριμένην

^{47.} Κατά τούς μετέπειτα χρόνους, ἐπανευρίσκομεν τήν παλαιάν Όρφικήν παράδοσιν περί τοῦ αἰθέρος ὡς κοσμογονικοῦ στοιχείου, εἰς τόν Ξενοφάνη, τόν Ἐμπεδοκλῆ, τόν ᾿Αναξαγόραν, ἀλλά καί τόν ᾿Αριστοτέλη (46 / 11).

^{48.} Ἡ περί τῶν τεσσάρων τούτων κοσμικῶν στοιχείων ἰδέα ἀνευρίσκεται εἰς ὄλους τούς μετέπειτα χρόνους, ἀρχῆς γινομένης ἀπό τῶν Ἰώνων ἀστρονόμων. Μόνον, ὅτι ἄλλοι μέν, ὅπως ὁ ᾿Αναξίμανδρος καί ὁ Ἑμπεδοκλῆς, ἐδέχοντο καί τα τέσσαρα, ὡς πρῶτα στοιχεῖα, ἐνῶ ἄλλοι, ὅπως ὁ Θαλῆς, ὁ ᾿Αναξιμένης, ὁ Διογένης ὁ ᾿Απολλωνιάτης, ὁ Ἡράκλειτος, ὁ Ευδοξος, ὁ Κάλλιπος κλπ. περιωρίζοντο εἰς ὡρισμένα, ἤ καί εἰς ἔνα μόνον ἐξ αὐτῶν (46/11).

σημασίαν, μόνον ὅταν τόν συσχετίσωμεν πρός τό «σελασφόρος» καί πρός τό ἐρυθρορόδινον χρῶμα τοῦ σέλαος καί τήν ἀκτινωτήν ἤ ραβδωτήν μορφήν αὐτοῦ, πολύ ὁμοιάζουσαν πρός τάς φλόγας πυρός.

γ΄) Καί ὁ ἔτερος χαρακτηρισμός «ὑψιφανής» δέν δύναται νά δικαιολογηθῆ ἄλλως, εἰμή μόνον διά τῆς ἐκδοχῆς ὅτι ὁ αἰθήρ ἐθεωρεῖτο ὡς γινόμενος «ὁρατός κίνους ἔτον προυμπάζοτο πόλος

είς τά ὕψη», ὅταν παρουσιάζετο σέλας.

δ΄) Τέλος, τό γεγονός ὅτι τό σέλας καθίσταται ὁρατόν καί εἰς τά ἡμέτερα πλάτη, σπανίως μέν, ἀλλ᾽ ὅχι ἐντελῶς ἀσυνήθως⁴θ, ὁδηγεῖ εἰς τό ἀσφαλές συμπέρασμα, ὅτι θά ἐπεσημάνθη ἡ ἔκτακτος παρουσία του καί ὑπό τῶν ᾿Ορφικῶν. Συνεπῶς δυνάμεθα νά εἴπωμεν ὅτι ὅχι μόνον ἡ ἐπωνυμία τοῦ σέλαος εἶναι ἸΟρφικῆς ἀρχῆς, ἀλλά καί ἡ τοποθέτησις αὐτοῦ εἰς τά ὑψηλότερα ἀτμοσφαιρικά στρώματα ἀκριβής.

^{49.} Εἰς τήν Ἑλλάδα τό βόρειον σέλας ἔγινε όρατόν καί μάλιστα ἐντόνως ἐπανειλημμένως κατά τά τελευταῖα ἔτη, κυρίως δέ τήν 25ην Ἰανουαρίου 1938, ὅταν ἡ παραταθεῖσα καθ΄ ὅλην σχεδόν τήν νύκτα διάρκειά του καί ἡ εἰς μέγα ϋψος ἔκτασις τῶν ἀκτίνων του, συνετέλεσαν νά καταστῆ ἀντιληπτή ἡ παρουσία του ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἰς εὐρυτάτην κλίμακα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

O XPONOE

«Κρόνος», είναι ἡ ἀλληγορική ὀνομασία τοῦ χρόνου. Τοῦτο, κατ' ἀρχήν διδάσκεται εἰς τόν 13ον ὕμνον, ὅπου ὁ ὑμνωδός λέγει: «Κρόνε, ὁ γεννήτωρ τοῦ χρόνου, (αἰῶνος), δι' ὅλα τά πράγματα» (αἰῶνος Κρόνε παγγενέτωρ [13,5]).

Κατ΄ ἀνάλογον τρόπον εἰς τόν ἐν συνεχεία 14ον ὕμνον τῆς Ρέας διδάσκεται ὅτι «Ρέα» εἶναι ἡ ἀλληγορική σημασία τῆς γῆς. Τοῦτο ἀνευρίσκομεν καί εἰς τό 34ον ἀποσπασμάτιον, ὀφειλόμενον εἰς τόν Πρόκλον, ὅπου οὐτος λέγει διά τήν γῆν: «Κατ΄ 'Ορφέα τῷ μέν Κρόνω συνοῦσα, ΡΕΑ καλεῖται τόν δέ Δία παράγουσα... ΔΗΜΗΤΗΡ». Έξ ἄλλου καί εἰς τό 51ον ἀποσπασμάτιον, περισωθέν ὑπό τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου λέγεται ἐπίσης «Γῆ μήτηρ πάντων, Δημήτηρ πλουτοδότειρα». Συνεπῶς Ρέα καί Δημήτηρ⁵⁰ εἶναι αἱ ἀλληγορικαί σημασίαι τῆς γῆς⁵¹. Τοῦτο ἄλλωστε ἐπαναλαμβάνεται καί εἰς τόν ὕμνον τῆς Μητρός-Γῆς, ἡ ὁποία ἀποκαλεῖται ἐκεῖ σύζυγος τοῦ Κρόνου «Κρόνου συνόμευνος» (237, 12), ὅπως ἡ Ρέα, εἰς τόν ὕμνον αὐτῆς, ἀποκαλεῖται ὁμοίως σύζυγος τοῦ Κρόνου, «Κρόνου σύλλεκτρος» (14, 5).

Τέλος, είς τόν αὐτόν ὔμνον, ἡ Ρέα ἀποκαλεῖται «μήτηρ καί τῶν θεῶν καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων» (μήτηρ μέν τε θεῶν ἡ δέ θνητῶν ἀνθρώπων [14, 9]), ὅπως ἀκριβῶς εἴδομεν, ὅτι ἀποκαλεῖται καί ἡ Γῆ (παράγραφος 43).

53. Κοσμολογική ἀρχή τοῦ χρόνου. Όπως δι΄ ὅλα τά φαινόμενα, οὕτω καί διά τήν φυσικήν ἔννοιαν τοῦ χρόνου οἱ ϶Ορφικοἱ ἐνδιαφέρονται, κατά κύριον λόγον, νά δώσουν τήν κοσμολογικήν ἐρμηνείαν αὐτοῦ. Λέγουν: «γαίης τε βλάστημα καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος» (13, 6), δηλαδή «ὁ χρόνος ἀπέρρευσεν ἐκ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ». Τόσον ἡ «γαῖα» ὅσον καὶ ὁ «οὐρανός» δέν γράφονται εἰς τό χωρίον διά κεφαλαίων ἀρχικῶν γραμμάτων, διά νά δειχθῆ ὅτι ὁ

^{50. &}quot;Οπως λέγει ὁ Διόδωρος (ΙΙΙ, 62, 7): Καθ΄ ὅλων γάρ ὑπό τῶν ἀρχαίων ποιητῶν καί μυθογράφων τὴν Δὴμητρα γῆν μητέρα προσαγορεύεσθαι.

^{51.} Ἡ Ρέα μάλιστα ἐσυμβόλιζεν κυρίως τήν «γῆν», ὡς ἔνα τῶν τεσσάρων κοσμογονικῶν στοιχείων, δηλαδή τήν ϋλην ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθεν ὁ κόσμος, εἰς τήν πρωτογονικήν μορφήν του καί κατάστασιν. Τοῦτο λέγεται σαφῶς εἰς τόν ϋμνον της: «θύγατερ Πρωτογόνοιο (14, 1) ἐκ σοῦ γάρ καί γαῖα καί οὐρανός εὐρύς ϋπερθεν καί πόντος, πνοιαί τε» (14, 10-11).

ύμνωδός δέν έννοεῖ τάς μυθολογικάς προσωποποιήσεις τῶν γεννητόρων τοῦ Κρόνου. Διά τόν αὐτόν ἐπίσης λόγον προστίθεται εἰς τό «οὐρανός» ὁ προσδιορισμός «ἀστερόεις», ὥστε νά τονισθῆ ὅτι πρόκειται περί τοῦ φυσικοῦ οὐρανοῦ.

Συνεπῶς, διότι, ἀλλά καί ἀφ΄ ὅτου ὑπῆρξεν ὁ οὑρανός καί ἡ γῆ, ἐν εἴδει ἀρχικοῦ φυσικοῦ ζεύγους, συναποτελοῦντες τόν ὑλικόν κόσμον, ἐγεννήθη καί ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου. ᾿Αλλά καί ἡ σημερινή Κοσμολογία δέχεται, ὅτι ὁ χρόνος εἶναι ἀδύνατον νά νοηθῆ ἄνευ τῆς συναντιλήψεως τῆς συγκρίσεως τοῦ ὑλικοῦ σύμπαντος καί τῶν ἐν αὐτῶ ἐκτυλισσομένων φαινομένων τό φυσικόν μέγεθος τοῦ χρόνου λαμβάνει ὑπόστασιν, ὑπάρχοντος τοῦ ὑλικοῦ κόσμου καί μόνον ἐν αὐτῶ. Οὕτως, ἡ Ορφική διδασκαλία περί χρόνου δύναται νά θεωρηθῆ πρόδρομος τῶν ἱδεῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν κυρίως εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ αἰῶνος μας. (Βλέπε καί Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό Ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» ἀπό σελίδα 140 καί ἐφεξῆς, ὅπου ἐκτίθενται αὶ περί χρόνου καί χωροχρόνου θεωρίαι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν καί τῶν νεωτέρων - ᾿Αῖνστάιν καί λοιποί).

54. Η παγκοσμιότης τοῦ χρόνου. Ο χρόνος ἔχει παγκόσμιον ἰσχύν τοῦτο διδάσκεται διά τῶν στίχων «δεσμούς ἀρρήκτους ὅς ἔχεις κατ΄ ἀπείρονα κόσμον (13,4) καί ὅς ναίεις κατά πάντα μέρη κόσμοιο» (13, 8). Συνεπῶς, συνδέεται ὁ χρόνος, ἀρρήκτως, μεθ΄ ὅλου τοῦ ἀπεράντου κόσμου καί ένυπάρχει εἰς πάντα τά μέρη αὐτοῦ.

Ώς έξ αὐτοῦ τοῦ λόγου κατάγονται ἐκ τοῦ Κρόνου - χρόνου καὶ τῆς (ἐν συνεχεία) συζύγου του Ρέας - γῆς ὅλα τά δημιουργήματα, τά ὁποῖα εἶναι «μικρότερα» τῶν ἀρχικῶν γεννητόρων, δηλαδή τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς «γέννα, φυῆς μείωσι, Ρέας πόσι» (13, 7). Οὕτω, μετά τήν ἀρχικὴν ἐμφάνισιν τοῦ κόσμου, μετά τοῦ ὁποίου συνενεφανίσθη ὁ χρόνος, πᾶν νέον γεννώμενον, προέρχεται ἐκ τοῦ χρόνου νοεῖται δηλαδή γεννώμενον μέ χρόνον καὶ ἔχει ὑπόστασιν, διότι ἀκριβῶς ἡ ὑπόστασίς του ὀρίζεται χρονικῶς.

- 55. Ο χρόνος είναι ἀπείρως μέγας. Εξ άλλου ο στίχος «μεγασθενές, ός δαπανάς μέν άπαντα καί αὔξεις ἔμπαλιν αὐτός» (13, 3), δηλαδή «ὁ ὁποῖος (χρόνος) άναλίσκεις μέν τά πάντα καί ἔπειτα πάλιν τά αὐξάνεις ὁ ἴδιος», δηλοῖ, προφανῶς, κατόπιν τῶν λεχθέντων καί εἰς τόν παράγραφον 54, ὅτι: α΄) Πᾶσα ὕπαρξις ἔχει μίαν χρονικήν ἀρχήν καί ἕνα τέλος χρονικόν, ἐφ᾽ ὄσον καί ὁ αὐτός ὅρος «ὕπαρξις» δέν εἶναι νοητός ἄνευ τῶν δύο τούτων χρονικῶν ὁρίων. "Οπως δέ λέγει καί ὁ Πρόκλος (Υπομνήματα είς Πλάτωνος «Παρμενίδην»), κατά τόν `Ορφέα «όπου γάρ γένεσις έκεῖ καί χρόνος». Συνεπῶς, δι΄ ἕκαστον ἐν νένει ὄν ὑπάρχει μία πλήρης ἀνάλωσις τοῦ «χρόνου του»: β΄) Ἐνῶ ὅμως μία συνεχής γέννησις («αὔξησις») όλονέν νέων ὑπάρξεων λαμβάνει χώραν, ὅπως ἐπίσης καί μία συνεχής άνάλωσις τοῦ χρόνου παρ' έκάστου τούτων ἀκολουθεῖ, ἔως ὅτου καί ταῦτα φθαροῦν («δαπανηθοῦν») ὑπό τοῦ χρόνου, ἐν τούτοις ὁ χρόνος, αὐτός καθ` ἑαυτόν καί είς τό σύνολόν του θεωρούμενος, είς τόν κόσμον δέν παύει ποτέ ύφιστάμενος καί δέν έλαττοῦται, ἄν και ἀναλίσκεται ὑπό παντός ὑπάρχοντος, ἀλλ' ἀντιθέτως «συνεχῶς τά πάντα δαπανᾶ καί κατόπιν πάλιν τά αὐξάνει». Οὕτω, λόνω τῆς μενάλης του δυνάμεως, τοῦ «μεγασθενοῦς» του, ὁ χρόνος παραμένει ἰκανός «νά αὐξάνη» νέα πάντοτε öντα είς τό διηνεκές, (συνεχῶς) όσονδήποτε μέγα και ἄν θεωρηθῆ τό άναλωθέν ὑπό τῶν δαπανηθέντων ὄντων παρελθόν. Συνεπῶς ἐκ τῆς τοιαύτης «δαπάνης» καί αὐξήσεως τῶν ὄντων ὑπό τοῦ χρόνου συνάγεται ἐμμέσως ἡ ἀφθαρσία και τό ἀπείρως μένα τοῦ ίδίου τοῦ χρόνου.
- 56. Οἱ περί χρόνου μῦθοι. Διά τῶν λεχθέντων ὑπό τοῦ ὑμνωδοῦ ἐρμηνεύεται πλήρως καί ἡ βαθυτέρα σημασία τῆς ὑπό τοῦ Κρόνου συνεχοῦς καταπόσεως τῶν τέκνων αὐτοῦ. Διότι ὅλα εἰς τόν κόσμον συμφώνως πρός τό «δαπανᾶς ἄπαντα», ἔχουν τέλος, ἀφανιζόμενα ἐν χρόνω, ἐκτός τοῦ Διός, τοῦ Θεοῦ. Εἰς τήν μυθοποιηθεῖσαν ταύτην ἀλήθειαν ἀναφέρεται κυρίως καί ἡ προσφώνησις «Κρό-

νε ποικιλόμυθε» (13,5), δηλαδή, Κρόνε, σύ ὁ ὁποῖος λέγεις (δημιουργεῖς) ποικίλους μύθους.

' Αποκαλύπτεται τέλος είς τόν ὕμνον αὐτόν, διά τῆς ἐπικλήσεως **«σεμνέ Προ- μηθεῦ»**· (13, 7), ὅτι καί τά μυθολογούμενα περί Προμηθέως ἀφοροῦν εἰς τόν Κρόνον-χρόνον⁵².

΄Η μέτρησις τοῦ χρόνου

Είναι πολύ πτωχαί αι πληροφορίαι, ώς πρός τήν ύπό τῶν 'Ορφικῶν μέτρησιν τοῦ χρόνου, ἀλλ' ἀρκετά σαφεῖς αι ἀναφερόμεναι εἰς τό ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιούμενον ἡμερολόγιον.

57. Τό ἔτος καί οἱ μῆνες. Τό ἡμερολόγιον. Εἰς τόν ὕμνον τοῦ ἡλίου ἀνευρίσκεται ὁ χαρακτηρισμός αὐτοῦ «ὡς πατρός τοῦ χρόνου» (8, 13). Ἡ προσωνυμία αὕτη σχετίζεται πρός τό ἡμερονύκτιον, τάς ἐποχάς καί τό ἔτος, τά ὁποῖα ἐχρησίμευον ὡς μονάδες μετρήσεως τοῦ χρόνου. Ἐξ ἄλλου ἡ σελήνη ὡνομάζετο «χρόνου μήτηρ» (9,5), ὡς καθορίζουσα τόν μῆνα καί τήν ἐβδομάδα.

Τό ἡμερολόγιον⁵³ τῶν Ορφικῶν χρόνων ἡτο σεληνιακόν. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν στίχων τῶν Αργοναυτικῶν «... ἔθνος ἐς ἀφνειός καί πλούσιον ἐξικόμεθα Μακροβίων, οἴ δη πολέας ζώουσ ἐνιαυτούς, δώδεκα χιλιάδας μηνῶν, ἐκατονταετήρους, πληθούσης μήνης...» (1111-1114) δηλαδή: ἐφθάσαμεν εἰς ἔνα ἔθνος μακροβίων, οἱ ὁποῖοὶ ζοῦν πολλούς «ἐνιαυτούς ἐκατονταετήρους», περιλαμβανοντας δώδεκα χιλιάδας μηνῶν πανσεληνιαίων. Συνεπῶς, δέκα τοιοῦτοὶ ἐνιαυτοί ἰσοῦντο πρός 12.000 μῆνας ἐξ οὖ προκύπτουν:

^{52. &#}x27;Ο ἀμέσως προηγούμενος, 12ος ὕμνος, αποκαλύπτει, ὅτι καί τά περί 'Ορφικοῦ Ηρακλέους μυθολογούμενα ἀναφέρονται ὁμοίως εἰς τόν χρόνον, τόν ἀίδιον πατέρα χρόνου (12, 3), τόν παγγενέτορα καί παμφάγον (12, 6) ὅπως ὁ Κρόνος.

^{53.} Οἱ Βαβυλώνιοι ἐχρησιμοποίουν σεληνιακόν ἡμερολόγιον. Τό ἔτος είχε 360 ἡμέρας καὶ διηρεῖτο εἰς 12 μῆνας. Πρῶτος μὴν τοῦ ἔτους ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἡκολούθει τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν. Έγένετο παρ' αὐτοῖς καὶ χρῆσις ἐνός εἴδους ἐβδομάδος, καθ' ὄσον ἡ 7η, 14η, 21η καὶ 28 ἡμέρα τῆς σελἡνης ἐθεωροῦντο δυσοίωνοι ἄν καὶ κατά τόν Dampier, (17-3) ἡ ἐβδομάς τῶν Ασσυροβαβυλωνίων ἐσχετίζετο μᾶλλον πρός τόν ἀριθμόν τῶν ἐπτά πλανητῶν καὶ ὅχι πρός τάς ἡμέρας τῶν τετάρτων. "Οπως λέγει ὁ Pannekock, μία θετική ἔνδειξις περί τοῦ ἀρχαιοτάτου ἡμερολογίου εἰς τὴν Ασσυριακήν Μεσσοποταμίαν προκύπτει ἐξ ἐνός καταλόγου, εἰς τόν ὁποῖον ἀναφέρονται 36 ὀνόματα ἄστρων ἡ ἀστερισμῶν, (τριῶν δι' ἔκαστον μῆνα), ἐκ τῶν ὁποίων, ἡ ἐώα ἐπιτολή τοῦ πρώτου ἐκάστης τριάδος συνεδέετο πρός τὴν ἀρχήν καθενός τῶν μηνῶν. "Οπως λέγει ὁ Taton, ἔνας ἐκ τῶν κυρίων σκοπῶν τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων τῶν Ασσυροβαβυλωνίων ἦτο ἡ φροντίς των νά ἐπιφέρουν τάς διορθώσεις πού ἔπρεπεν εἰς τό ἐκ σεληνιακῶν μηνῶν ἔτος των, ὢστε τοῦτο νά ἀνταποκρίνεται εἰς τόν ρυθμόν τῶν φαινομένων τοῦ ἡλίου.

Οι Φοίνικες είχον έτος και ήμερολόγιον σεληνιακόν. Τό έτος διηρείτο είς 12 μῆνας, τῶν ὁποίων τά ὀνόματα δέν συμπίπτουν πρός ἐκεῖνα τῶν ᾿Ασσυροβαβυλωνιακῶν μηνῶν. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι τά ἡμερολόγια αὐτά ἦσαν, μᾶλλον ἄσχετα μεταξύ των.

Τό ἔτος τῶν Ἑβραίων ἐπίσης ἦτο σεληνιακόν. Οὖτοι ἐδέχθησαν τήν ἐπίδρασιν, ὡς φαίνεται, τῶν Βαβυλωνίων, διότι οἱ 12 μῆνες ἔφερον τά αὐτά ὀνόματα καί εἰς τούς δύο Λαούς.

Είς τούς Ίνδούς, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν Rig-Veda, τό ἔτος είχε 360 ἡμέρας καί διηρεῖτο είς 12 μῆνας, ἐκ 30 ἡμέρῶν, ἐνῶ ἔνας 13ος ἐμβόλιμος μὴν, διαρκείας 25 ἤ 26 ἡμερῶν, προσετίθετο ἀνά 5ετίαν, διά νά ἐπιφέρη τήν ἐξίσωσιν τοῦ ἐποχικοῦ καί τοῦ πολιτικοῦ ἔτους. Ἡ 5ετής περίοδος, καλουμένη «γιούγκα» περιεῖχε ἐν συνόλω 1826 ἡμέρας ἀντί τῶν 1826, + 21 ἡμερῶν, αὶ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τό κοινόν πολλαπλάσιον 5 τροπικῶν ἐτῶν καί 61 συνοδικῶν μηνῶν. Συνεπῶς, τό ἡμερολόγιον τῶν Ἰνδῶν ἦτο σεληνοη-

- α΄) Τό ἔτος καί τό ήμερολόγιον ήσαν σεληνιακά, διότι ἕκαστον ἔτος περιελάμβανε 12 συνοδικούς μῆνας πάντοτε·
- β΄) Έκαστος συνοδικός μήν ὡρίζετο μεταξύ δύο πανσελήνων (μῆνες πληθούσης μήνης). Επειδή δέ ὁ συνοδικός μήν περιέχει 29,5 ήμέρας⁵⁴ κατά προσέγγισιν, εῖναι λίαν πιθανόν, ὅτι καί εἰς τούς ΄ Ορφικούς, ὅπως συνέβαινεν εἰς ἄλλους λαούς χρησιμοποιοῦντας σεληνιακόν ἔτος ἐκ δύο διαδοχικῶν μηνῶν, ὁ ἕνας θά περιελάμβανεν 29 καί ὁ ἔτερος 30 ἀκεραίας ἡμέρας.
  - γ΄) Τό σεληνιακόν των έτος ἡρίθμει 29,5 ἡμ. × 12 = 354 ἡμέρας, καί
- δ΄) τό Όρφικόν σεληνιακόν ἔτος ^{55} ἰσοῦτο πρός 29,5305886 $\times$ 12 = 354,367 ἡμέρας, δοθέντος, ὅτι ἡ ἀκριβής διάρκεια τοῦ συνοδικοῦ μηνός 29 ἡμ. 12 ώρ. 44 λ. 2,8 δ = 29,5305886 ἡμ.

Επειδή δέ 33 τροπικά ἔτη ἔχουν διάρκειαν 12.052,993 ήμερῶν καί 34 σεληνιακά ἔτη περιέχουν 12.048,480 ήμέρας, προκύπτει τό συμπέρασμα, ὅτι ἐντός περιόδου 33 τροπικῶν ἐτῶν, ἐκάστη τῶν ὡρῶν⁵⁶ διέτρεχε πάσας τάς χρονολογίας τοῦ ἔτους. Τοῦτο περίπου συμβαίνει σήμερον είς τό σεληνιακόν ήμερολόγιον τῶν Μωαμεθανι-

λιακόν, ή δέ θεώρησις τῶν κινήσεων ἡλίου καί σελήνης, ἀπό κοινοῦ, χρονολογεῖται εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ἀπό τῶν Βεδικῶν ἀκόμη χρόνων.

Οἱ Αἰγύπτιοι διήρουν τό ἔτος των εἰς 12 μῆνας, ἐκ 30 ἡμερῶν ἔκαστον. Πλέον τῶν 360 ἡμερῶν ἐλογίζοντο καί ἔτεραι 5 «ἐπαγόμεναι» ἡμέραι. Συνεπῶς, τό ἡμερολόγιόν των ήτο ἡλιακόν, ἀριθμοῦν 365 ἡμέρας ἐν συνόλω. Ἡ παράλειψις τῶν 6 ὡρῶν ἐτησίως, συνεπήγετο προχώρησιν ἐνός μηνός ἀνά 120 ἔτη, οὕτω δέ, ἀνά 1460 ἔτη συνέπτιπτον καὶ πάλιν αὶ ἀρχαὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ τροπικοῦ ἔτους. Ἡ περίοδος αὕτη ἐκαλεῖτο «Σωθιακή», ἐκ τοῦ ὀνόματος «Σῶθις» τοῦ Σειρίου, ἡ ἐώα ἐπιτολή (ἡ ἀνατολή) τοῦ ὁποίου, κατά τἡν ἔναρξιν τῆς ἐποχῆς τῶν πλημμυρῶν, ἐσημείωνε καὶ τἡν ἀρχήν τοῦ πολιτικοῦ των ἔτους, ἀνά 1460 ἔτη. Ἐπειδή μία τοιαύτη σύμπτωσις τῆς ἐώας ἐπιτολῆς τοῦ Σειρίου πρός τἡν ἀρχήν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους, ἀρχήν τῆς «πλημμύρας», συνέβη τό 139 μ.Χ., προκύπτει, ὅτι ἀνάλογοι συμπτώσεις θά ἔπρεπε νά ἔλαβον χώραν τά ἔτη 1321, 2781 καί 4241 π.Χ. λαμβανομένης δέ ὑἡ ὄψιν καὶ τῆς μεταπτώσεως, αὶ χρονολογίαι αὖται μετατοπίζονται εἰς τά ἔτη 1366, 2871 καί 4376 π.Χ.

(Έννοεῖται ὅτι ὁ ὑπολογισμός αὐτός οὐδόλως σημαίνει ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐγνώριζον καί τό 4376 π.Χ. νά καθορίζουν Σωθιακήν περίοδον: Ως πρός τάς θεωρίας καὶ ἀπόψεις συγχρόνων ἐρευνητῶν, ὅτι ἡ πυραμίς τοῦ Χέοπος ἀποτελεῖ ὑλοποίησιν τῶν ἀνωτάτων μαθηματικῶν γνώσεων τῶν Αἰγυπτίων, αὶ ἀπόψεις τοῦ Γάλλου ᾿Ακαδημαϊκοῦ Μοντέλ - ἐργασία του μὲ τόν τίτλον, « Ἐπί τῆς Πυραμίδος τοῦ Χέοπος, 1947 – καὶ αὶ ἀντιλήψεις παλαιοτέρων ἀστρονόμων (Σμίθ 1867 καὶ ᾿Αβ. Μοραί 1925), ὅτι ἡ Πυραμίς τοῦ Χέοπος ἀποτελεῖ μνημεῖον, εἰς τό ὁποῖον ἔχουν ἐναποτεθῆ αὶ ἀστρονομικαὶ καὶ γεωδαιτικαὶ γνώσεις τῶν Αἰγυπτίων αὖται εἴναι ὅχι μόνον ἀναπόδεικτοι, ἀλλά καὶ δέν συμφωνοῦν μὲ τὴν γνωστὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ Θαλῆς ἀπέδειξεν εἰς τόν Φαραώ ˇΑμασιν, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὴν ἐποχήν τοῦ Θαλῆ (565 π.Χ.) δέν ἐγνώριζον νά καταμετρήσουν τό ϋψος τῆς πυραμίδος τοῦ Χέοπος, καταμέτρησιν τὴν ὁποίαν ἐνἡργησε ταχύτατα ὁ Θαλῆς ἐνώπιον τοῦ ʿΑμάσιος δι᾽ ἀπλῆς καταμετρήσεως καὶ συγκρίσεως τῆς σκιᾶς τῆς πυραμίδος καὶ τῆς σκιᾶς τῆς ράβδου τοῦ Θαλῆ. (Βλέπε καὶ ἄρθρον Θαλῆς εἰς τὴν Ἑγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ»).

- 54. Ο Χαλδαΐος άστρονόμος Κιδενοῦ, ἀγνώστου ἐποχῆς, όπωσδήποτε ὅμως τῶν τελευταίων προχριστιανικῶν αἰώνων, ὑπελόγισε πρῶτος τήν διάρκειαν τοῦ συνοδικοῦ μηνός, ὡς ἴσην πρός 29 ἡμ. 12 ὥρ. 44 λ. 33 δ. (3, 91).
- 55. Προκύπτει ἐκ τῶν λεχθέντων, ὅτι τά ἡμερολόγια τῶν ἀρχαίων καί μάλιστα τῶν Αἰγυπτίων καί Μεσοποταμίων διέφερον ἐντελῶς τοῦ ΄Ορφικοῦ ἡμερολογίου, καθαρῶς σεληνιακοῦ, ἐκ 354 ἡμερῶν, τό ὁποῖον ἄλλωστε διετηρήθη ὡς τοιοῦτον καί κατά τούς ἀκολουθήσαντας χρόνους τῆς Α΄ χιλιετηρίδος π.Χ. εἰς τἡν Ἑλλάδα.
- 56. Μόλις περί τόν Ε΄ π.Χ. αίῶνα ὁ Μέτων διεπίστωσε, ὅτι 235 σεληνιακοί μῆνες ἰσοῦνται πρός 19 ἔτη («κὐκλος Μέτωνος»). Ὁ κύκλος οὖτος υἰοθετήθη ἐν συνεχεία ὑπό τῶν ἄλλων λαῶν. "Οπως ἀναφέρει ὁ Wolf, τόν κύκλον τοῦ Μέτωνος εῖχεν ἀνακαλύψει

κῶν λαῶν, ὅπου 32 τροπικά ἔτη ἐξισοῦντο πρός 33 σεληνικά, διότι λαμβάνονται ἐναλλάξ δύο ἔτη ἐκ 354 ἡμ. καὶ τό τρίτον ἐκ 355 ἡμ. (3, 75).

"Οπως προκύπτει έκ τοῦ 36ου αποσπασματίου, ὅπως λέγει ὁ Πρόκλος, (Σχόλια εἰς Ἡσίοδον), «ὁ μὴν ἐν τῆ ἀρχῆ παρ' Ορφεῖ προσαγορεύεται ΜΟΝΟΚΕΡΩΣ ΜΟΣΧΟΣ» (17, 493).

Έπειδή ή ἐαρινή ἰσημερία, κατά τούς 'Ορφικούς χρόνους, ἐλάμβανε χώραν εἰς τόν ἀστερισμόν τοῦ Ταύρου (παράγραφον 68), εἶναι πολύ πιθανόν, ὅτι ἡ ἐπωνυμία τοῦ «μηνός ἐν τῆ ἀρχῆ» τοῦ ἔτους σχετίζεται πρός τἡν ἐαρινήν ἰσημερίαν. Εν τοιαύτη περιπτώσει, ὅπως ἐλέχθη ἀνωτέρω (ἐδάφιον δ΄), ἀνά 33 τροπικά ἔτη ἡ ἀρχή τοῦ 'Ορφικοῦ σεληνιακοῦ ἔτους συνέπιπτε πρός τήν περίοδον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας.

Τέλος, ἐκ τοῦ 41ου ἀποσπασματίου (παράγραφος 42), ὅπου μνημονεύεται ἡ ἐπτακαιδεκάτη⁵⁷ ἡμέρα τῆς ἡλικίας τῆς σελήνης, προκύπτει ὅτι αὶ ἡμέραι ἐκάστου μηνός ἐμετροῦντο ἀπό τῆς «νέας σελήνης», ὡς σἡμερον. ᾿Αντιθέτως, ἡ πανσέληνος ἐχρησίμευεν ἀπλῶς διά τό εὐχερέστερον τοῦ καθορισμοῦ ἐκάστης συνοδικῆς περιόδου.

58. Τό ἡμερονύκτιον. Προκειμένου περί τοῦ ἡμερονυκτίου, μοναδική πην είναι ὁ 3ος ϋμνος τῆς Νυκτός, περί τῆς ὁποίας, κατ ἀρχήν, λέγεται: «ἡμιτελή χθονίη, ἡδ' οὐρανίη πάλιν αὐτή» (3,8). Κατά τόν στίχον τοῦτον ἡ νύξ «ἡ ότως κρατεῖ τόσον εἰς τὴν γῆν, ὄσον καί εἰς τόν οὐρανόν, εἶναι ἡμιτελής». Ἡ ἔφρασις «ἡμιτελής νύξ» σημαίνει ἀσφαλῶς, ὅτι αὕτη ἀναλογεῖ εἰς τό ῆμισυ τοῦ ἡμερονυκτίου. Ἐπειδή ὅμως ἡ διάρκεια ἡμέρας καί νυκτός εἶναι διάφορος, συναρτήσει τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους, τό «ἡμιτελής» λαμβάνει κυριολεκτικήν σημασίαν, μόνον διά τάς ἡμερομηνίας τῶν ἰσημερινῶν. Τότε δέ μόνον ἔχει γενικωτέραν ἰσχύν, ὅταν ὑποθέσωμεν ὅτι καί εἰς τὴν Ὀρφικήν Ἑλλάδα συνέβαινε ὅ,τι καί εἰς τὴν Αῖγυπτον⁵⁸, ἀναφορικῶς πρός τὴν μέτρησιν ἡμέρας καί νυκτός, δηλαδή, ἐάν τόσον ἡ ἡμέρα, ὅσον καί ἡ νύξ διηροῦντο σταθερῶς εἰς δώδεκα ὥρας ἑκάστη, ἀνεξαρτήτως ἐποχῆς, ἡ δέ διάρκεια τῆς ὥρας διέφερε συναρτήσει τῆς ἐποχῆς.

⁻ έάν ή πληροφορία αὔτη εἶναι ἀκριβής, διότι δέν ἔχει ἐξακριβωθῆ -, περί τό 2620 π.Χ. ὁ Κινέζος ἀστρονόμος Χοάγκ-Τι, παρέμεινε δέ γνωστός εἰς τούς Σίνας (Κινέζους) ὑπό τήν ἐπωνυμίαν Τσόγκ (βλέπε και ὑποσημείωσιν 46 περί τῶν ἀμφιβολιῶν διά τάς ἀρχαίας γνώσεις τῶν Κινέζων). Οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Χαλδαῖοι, ἐξακριβώσαντες πολύ βραδύτερον τῶν Ἑλλήνων τόσον τήν ἀκριβῆ διάρκειαν τοῦ ἔτους, ὅσον καὶ τοῦ συνοδικοῦ μηνός, δέν κατώρθωσαν, ὅπως λέγει ὁ Couberc (46-29), νά ἀνεύρουν ἔνα στοιχειώδη κύκλον, ὅπως ὁ τοῦ Μέτωνος, δι ἡμερολογιακήν χρῆσιν.

^{57.} Είς τά « Αργοναυτικά» ἀνευρίσκονται αι ἡμέραι «ἔκτη», (ἔκτη ἥλυθεν ἡώς (1 110) «δεκάτη» (δεκάτη ἐφάνη ἡώς (1082) «δωδεκάτη» (δωδεκάτη ἐπήϊεν ἡριγένεια, δηλαδή πρωία, (1190), πού ἀντιστοιχοῦν, τό πιθανώτερον, είς ἀρίθμησιν ὁμοίως τῶν ἡμερῶν τῆς σελήνης.

^{58.} Διά τούς ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου καί τῆς Μεσοποταμίας καθώς καὶ διά τήν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, λέγει ὁ Hoyle (24-35), ἡ χρονική μονάς «ὢρα» δέν είχε τήν σημερινήν σημασίαν καί διάρκειαν τοῦ 1/24 τοῦ ἡμερονυκτίου. Αὕτη ἰσοῦτο πρός τό 1/12 τοῦ διαστήματος μεταξύ ἀνατολῆς καὶ δύσεως ἡλίου ἡ, προκειμένου περί τῶν ὡρῶν τῆς νυκτός, πρός τό 1/12 τοῦ διαστήματος ἀπό τῆς δύσεως μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Είς τούς Αίγυπτίους ή άρχή τοῦ ἡμερονυκτίου άντεστοίχει εἰς τήν δύσιν τοῦ ήλίου ἡ νύξ ἣρχιζε μετά τήν δύσιν καὶ ἡ ἡμέρα διά τῆς παρουσίας τοῦ λυκαυγοῦς. Τόσον ἡ ἡμέρα, ὅσον καὶ ἡ νύξ περιεῖχον ἵσον πλῆθος ὡρῶν πάντοτε καὶ μάλιστα 12 ώρας ἐκάστη. Αὶ ὧραι αὖται ἡσαν ἀνίσου διαρκείας εἰς συσχετισμόν πρός τάς ἐποχάς τοῦ ἔτους, ὑπῆρχον δέ πίνακες τοῦ «ώριαίου χρονικοῦ διαστήματος δι΄ ἔκαστον μῆνα τοῦ ἔτους, ἄλλοι διά τάς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ἄλλαι διά τάς ὥρας τῆς νυκτός. Τήν διάρκειαν ταύτην

Η αποψις αϋτη ἐνισχύεται ὑπό τοῦ προσδιορισμοῦ «περιοδική», (ἐγκυκλίη νύξ [3, 9]), ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖ εὐθύς ἀμέσως τό «ἡμιτελής». Διότι τό φαινόμενον τῆς ἐναλλαγῆς ἡμέρας καί νυκτός δέν εἶναι περιοδικόν, ὑπό τήν αὐστηράν ἔννοιαν τῆς περιοδικότητος, λόγω ἀνισότητος τῆς διαρκείας τῶν δύο. Συνεπῶς, δέν δικαιολογεῖται πλήρως τό «ἐγκυκλίη». Τότε δέ μόνο, λαμβάνει καί τοῦτο κυριολεκτικήν σημασίαν, ἐάν ὑποθέσωμεν, ὅτι ὅλαι οἱ ἡμέραι καί αἱ νύκτες τοῦ ἔτους ἐμετρῶντο διά τοῦ αὐτοῦ πλήθους, τῶν δώδεκα ώρῶν, κάθε δέ ὥρα εἶχε διάρκειαν διαφέρουσαν ἐποχικῶς.

Εξ ἄλλου, γίνεται σαφής λόγος περί μεσονυκτίου, προσδιοριζομένου διά παρατηρήσεων τῶν ἀστέρων «νύξ δέ ἀστροχίτων μέσσην παράμειβε πορείαν» (« Αργοναυτικά 1031) δηλαδή «ἡ ἀστροχίτων νύξ διήρχετο τό μέσον αὐτῆς». Αλλά και ὁ ὅρος «μεσημβρία» (παράγραφος 30, παραπομπή 30) δεικνύει ὁμοίως τό μέσον τῆς ἡμέρας. Περί τοῦ μέσου τούτου γίνεται μνεία και εἰς τόν στίχον «αὐτάρ οἱ μεσάτην ἡῶ φέρον ἀκέες ἵπποι Ἡελίου» (« Αργοναυτικά» 652-653). "Οθεν, ὁδηγούμεθα εἰς τό συμπέρασμα, ὅτι οἱ Ορφικοὶ ἐχρησιμοποίουν τάς διαβάσεις ἐκ τοῦ μεσημβρινοῦ ἡλίου καὶ ἀστέρων, τάς ὁποίας ὥριζον διά τῆς λέξεως «μέσος» ἤ «μέση», ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ προέκυψεν ὁ ὅρος μεσημβρία.

Τέλος, είς τόν ὕμνον τῆς νυκτός ὁ ὑμνωδός προσθέτει: «ἡ φάος ἐκπέμπεις ὑπό νέρτερα καί πάλιν φεύγεις εἰς ᾿Αΐδην. δεινή γάρ ἀνάγκη πάντα κρα-

προσδιώριζον άπό τοῦ 1580 π.Χ. τοὐλάχιστον, μέ τήν βοήθειαν κλεψύδρας (άλλά καί αἱ ἡμερομηνίαι αὖται εἶναι ἀμφίβολοι διά τήν ἀκρίβειάν των, ὅπως ἀνεξακρίβωτα εἶναι καὶ τά ὄργανα μετρήσεως τοῦ χρόνου ὑπό τῶν Αἰγυπτίων ἤ μᾶλλον, δέν εἶναι ἑξηκριβωμένον ἀπό πότε εἶχον ἀρχίσει νά χρησιμοποιοῦν παρόμοια ὄργανα καί ποῖα).

Είς τούς Βαβυλωνίους ή άρχή τῆς ἡμέρας ἐπεσημαίνετο διά τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Οὖτοι διήρουν τὴν ἡμέραν εἰς 12 ἴσα μέρη, τά «μπερού», καθένα τῶν ὁποίων ἀντεστοίχει εἰς μίαν ὢραν, διπλῆς διαρκείας, ὡς πρός τὴν ὢραν τῆς σήμερον. Ἡ «διπλῆ» ὢρα διηρεῖτο εἰς 60 «διπλᾶ» πρῶτα λεπτά καί τό «διπλοῦν» λεπτόν εἰς 60 «διπλᾶ» δευτερόλεπτα. Τό σύστημα τῶν 12 διπλῶν ὡρῶν σχετίζεται ἴσως πρός τούς 12 μῆνας τοῦ ἔτους. Οἱ Ασσυροβαβυλώνιοι εἰναι οἱ εἰσηγηταί τοῦ δωδεκαδικοῦ συστήματος, ἐν γένει, ἀντί τοῦ δεκαδικοῦ τῆς σήμερον (1981). Αλλά καί τό δωδεκαδικόν τοῦτο προήρχετο ἐξ ἐνός «διπλοῦ» ἑξαδικοῦ συστήματος, καί προέκυψεν ἡ διαίρεσις τῆς ὢρας εἰς 60 διπλᾶ λεπτά κ.ο.κ.

Είς τούς Ἰουδαίους, ώς άρχή τῆς ἡμέρας ἐλαμβάνετο ἡ δύσις τοῦ ἡλίου, ὅχι δέ ἡ ἀνατολή, ὅπως είς τήν Βαβυλῶνα, ἡ δέ ἡμέρα δέν διηρεῖτο ὑπ᾽ αὐτῶν εἰς ὢρας.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἱνδοί διήρουν τό ἔτος εἰς 10.800 στιγμάς, τάς «μουχούρτα». Εἰς ἔκαστον μήνα άντεστοίχουν συνεπῶς 900 στιγμαί. Δεδομένου, ὅτι ὁ μήν περιεῖχε πάντοτε 30 ἡμέρας, είς ἕκαστον ἡμερονύκτιον ἀνελόγουν 30 στιγμαί. Έκ τούτων αί 15 ἦσαν τῆς ἡμέρας καί αὶ ἄλλαι 15 τῆς νυκτός. Ἡ στιγμή, τέλος, ἡτο τὸ 1/30 τῆς ἀληθοῦς ἡλιακῆς ἡμέρας (43, 158). Συνεπῶς, ἡ διαίρεσις ἡμέρας καί νυκτός εἰς ἴσον πλῆθος «μουχούρτα», δηλαδή ἐκάστης είς 15 στιγμάς, είς τούς Ἱνδούς, καί ἡ διαίρεσις, είς τούς ὑρφικούς, τοῦ ἡμερονυκτίου εἰς δύο ἴσα μέρη, μαρτυροῦν τήν ἰδίαν άρχικήν ἰδέαν. Τό Rig-Veda, ὡς ύμνος (άνάλογος τῶν `Ορφικῶν καί ἐν πολλαῖς συγγενής) περιλαμβάνει 10.800 μετρικάς μονάδας, ὄσαι ήσαν καί αὶ «στιγμαί» τοῦ ἔτους, ὀνομαζομένας «πανκτί», ἐνῶ ἔκαστον πανκτί συνίστατο έκ 40 πάντοτε συλλαβῶν. (`Οπωσδήποτε είναι γεγονός ἀναμφισβήτητον, ότι από τάς παρατηρήσεις καί τάς διαπιστώσεις τῶν Ορφικῶν διά την μέτρησιν τοῦ Χρόνου είχον έπηρεασθή καί οι ἄλλοι άρχαῖοι Λαοί, άφοῦ ἀποδεδειγμένως οι 'Ορφικοί πρώτοι καί είς έποχήν παναρχαίαν, δηλαδή καί ἀπό τό 11.800 π.Χ. ὅπως θά καταδειχθῆ κατωτέρω (κεφάλαιον Θ, 9ον) είχον προχωρήσει είς τήν έρευναν τῶν φυσικῶν φαινομένων, δηλαδή είς έποχήν κατά τήν όποίαν ὄχι μόνον δέν ύπάρχουν οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι Λαοί, άλλά ούτε ως ονόματα δέν άναφέρονται είς την Ιστορίαν τῆς άνθρωπότητος, άνασυρθέντες κατόπιν είς τήν επιφάνειαν από τούς ξένους δήθεν έρευνητάς, άλλά διαστρεβλωτάς πράγματι τῆς άληθείας καί τῆς 'Ελληνικῆς Προϊστορίας καί 'Ιστορίας...)

τύνει» (3, 10-11), δηλαδή: «ἡ ὁποία (νύξ) ἐξαποστέλλεις τό φῶς ὑπό τήν γῆν καί (ἔπειτα) πάλιν μεταβαίνεις σύ εἰς τά ὑποχθόνια, διότι ὁ φοβερός φυσικός νόμος διέπει τά πάντα», τήν νύκτα καί τήν ἡμέραν τήν περιστροφήν τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως ἐκτίθεται εἰς τό ἐπόμενον κεφάλαιον.

KEDANAION H'

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΟΜΟΣ

- Οἱ 'Ορφικοί ἀπηύθυνον τούς λατρευτικούς των ὕμνους πρός τάς δυνάμεις τῆς φύσεως, ἐν γένει, αἱ ὁποῖαι ἐθεωροῦντο, ὡς φαίνεται, ἐκφράσεις τοῦ ἐνός θεοῦ, εἰς τόν ὁποῖον ἐπίστευον. 'Ο παγκόσμιος νόμος, ὁ ὁποῖος διεῖπε τὰ πάντα καὶ τόν ὁποῖον ὁ μέν λαός ἡγνόει, ἐκεῖνοι δὲ ἐδίδασκον πρός τούς μυουμένους εἰς τἡν ἀλήθειαν⁵⁹, εὐλόγως ἐτιμᾶτο ὑπ' αὐτῶν ἰδιαιτέρως, ὅπως ἀναφέρεται καὶ εἰς τό ὑπό τοῦ Πρόκλου (Εἰς Πλάτωνος «'Αλκιβιάδην» ὑπόμν. 1) διασωθέν ἀποσπασμάτιον «Πάρεδρος ὁ νόμος τοῦ Διός, ὡς φησιν 'Ορφεύς». Έντεῦθεν καὶ ἡ ἀφιέρωσις τοῦ 64ου ὕμνου πρός τόν νόμον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀντλοῦμεν τάς πλήρεις σοφίας διδασκαλίας των.
- 59. Ἡ παγκοσμιότης τοῦ Νόμου. Κατ' ἀρχήν διακηρύσσει ὁ ὑμνωδός, ὅτι ὁ φυσικός νόμος εἶναι παγκόσμιος, ἰσχύων εἰς τόν οὐρανόν καί τήν γῆν: «Καλέω... οὐράνιον Νόμον, ἀστροθέτην, σφραγίδα δικαίην πόντου τ' εἰναλίου καί γῆς» (64, 1-3), δηλαδή: «Καλῶ τόν οὐράνιον νόμον, ὁ ὁποῖος ἐταξιθέτησε τούς ἀστέρας (καί ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ), τήν ὀρθήν καί ἀρμόζουσαν σφραγῖδα καί τῆς ὑγρᾶς θαλάσσης καί τῆς (ξηρᾶς) γῆς».

Συνεπώς, κατά τό χωρίον, ό νόμος:

- α΄) διέπει τόν οὐρανόν, ἐν τῶ συνόλω του, ὡς «οὐράνιος», εἴναι δέ, εἰδικώτερον, ὁ «ἀστροθέτης» τοῦ οὐρανοῦ. Τό «ἀστροθέτης» δύναται νά ἀναφέρεται, τόσον εἰς τήν ταξιθέτησιν τῶν ἀστέρων εἰς ἀστερισμούς, ὄσον καί εἰς τόν διαχωρισμόν τούτων εἰς εἴδη ἀστέρων (παράγραφος 18-20). Ἐπί πλέον δύναται νά ἐπεκταθῆ ὁ προσδιορισμός οὖτος εἰς τήν συγκρότησιν τοῦ ἀστρικοῦ κόσμου, ὥστε νά ὑπάρχη τό σύμπαν (παράγραφος 10) καί νά ἔχη τήν μορφήν, τήν ὁποίαν περιέγραψεν ὁ ὑμνωδός εἰς τούς ὕμνους τοῦ οὐρανοῦ, τῆς φύσεως καί τῶν ἄστρων (Κεφάλαια Α΄, Β΄, Γ΄).
  - β΄) 'Ο νόμος ἐπεκτείνεται καί εἰς τό ἔτερον μέρος τοῦ κόσμου, εἰς τήν γῆν,

^{59. ՝} Ως λέγει ὁ Droyer (19, Εἰσαγωγή) «οἱ ¨Ελληνες ἡλευθερώθησαν τῶν μυθολογικῶν δοξασιῶν καὶ προσεπάθησαν νά εὕρουν τούς νόμους, πού διέπουν τά φυσικά φαινόμενα, ἄνευ τῆς παρεμβολῆς ὑπερφυσικῶν ὄντων. Τοῦτο ἐπέτυχον διά τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεώς των, τῆς ὁποίας ἐστεροῦντο οἱ ᾿Ανατολικοί λαοί». Τό ἐπέτυχον δέ ἀρκετά ἐνωρίς δηλαδή ἀπό τούς ˙Ορφικούς χρόνους.

διότι ἀποτελεῖ τήν σφραγίδα παντός ὅ,τι ὑπάρχει, τόσον εἰς τήν ξηράν, γῆν, ὄσον καί εἰς τόν ὑγρόν πόντον. Ἡ παρουσία αὕτη τοῦ νόμου εἰς τήν γῆν χαρακτηρίζεται ὡς «δικαία», δηλαδή ἐμπρέπουσα καί ὀρθή, ἀλλὶ ἐπί πλέον καί τοιαύτη, ὥστε νά ἐξασφαλίζεται καί εἰς τόν γήινον κόσμον ἡ τάξις, ὅπως ἀκριβῶς ἐταξιθετήθη ὁ οὐρανός.

60. Ό νόμος έξασφαλίζει τήν σταθερότητα ὑπάρξεως εἰς τόν κόσμον. Έξ ἄλλου «ὁ νόμος διασφαλίζει καί διατηρεῖ τήν σταθερότητα καί ἀ σφάλειαν, ἀλλά καί τὸ ἀδιασάλευτον καί ἀσταμάτητον (τῆς λειτουργίας) τῆς φύσεως» «φύσεως τὸ βέβαιον ἀκλινές ἀστασίαστον ἀεί τηροῦντα» (64, 3-4).

Συνεπῶς, ὁ κόσμος ὑπάρχει ἀπαύστως, ἐξασφαλίζεται δέ ἡ σταθερότης αὐτοῦ, ἀλλά και τό ἀπαρέγκλιτον (τό αιώνιον) ἐντός αὐτοῦ, χάρις εἰς τήν ἀδιάλειπτον λειτουργίαν τοῦ φυσικοῦ νόμου.

61. Οἱ ἐπί μέρους νόμοι: ΄Ο νόμος εἶναι ἕνας, ἀλλ΄ ἐκδηλώνεται εἰς τόν κόσμον καί κατισχύει ἐπὶ αὐτοῦ διά μερικωτέρων νόμων, οἱ ὁποῖοι διέπουν τά ἐπί μέρους φαινόμενα. Τοῦτο λέγεται είς τούς στίχους «άεί τηροῦντα νόμοισιν, οίσιν άγωθεν φέρων μέγαν οὐρανόν αὐτός όδεύει, καί φθόνον οὐ δίκαιον ροίζου τρόπον αύτός έλαύνει» (64, 4-6). (δηλαδή έπιτυγχάνεται ή σταθερότης καί ἡ διατήρησις τοῦ κόσμου ὑπό τοῦ νόμου, «μέσω (ἐπί μέρους) νόμων πάντοτε, διά τῶν ὁποίων οὖτος κατευθύνει ἄνωθεν, (δι' ὑπερτέρας δυνάμεως προφανῶς) καί διασχίζει τόν μέγαν οὐρανόν, τόν ὁποῖον ὁδηγεῖ πάντοτε κατά τόσον τέλειον τρόπον, προχωρῶν ὁρμητικῶς, ຜστε δέν πρέπει, δέν είναι όρθόν, ή δέν δυνάμεθα νά τόν ζηλεύωμεν – κατά τόν ύμνωδόν – (ή μᾶλλον δέν δυνάμεθα, δέν εϊμεθα ίκανοί νά τόν έρευνήσωμεν, νά τόν άνεύρωμεν, διότι τόσον ἀσύλληπτος καί ἀπρόσιτος, ἄφθαστος είναι). (ὅσως εἰς τό σημεῖον αὐτό τοῦ "Υμνου ἐμφανίζεται καί ἡ πρώτη γνωστή διατύπωσις τοῦ 'Αγνωστικισμοῦ. Δέν ἀποκλείεται ὅμως καί νά ἐπισημαίνεται διά τῆς ἐκφράσεως αὐτῆς «καί φθόνον οὖ δίκαιον ροίζου τρόπον αὐτός ἐλαύνει» Η ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΚΑΙ Η ΕΙΔΟ-ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ. ΟΤΙ ΔΕΝ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΣΥΛΛΑΒΗ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΝ-ΝΟΙΑΝ. ΤΗΝ ΜΟΡΦΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ, ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝ-ΤΟΣ, καί συνεπῶς δέν πρέπει νά ματαιοπονῆ, μέ έρεύνας ἐπί τῆς δημιουργίας καί τοῦ μυστηρίου τοῦ Σύμπαντος, διότι στερεῖται αὐτῆς τῆς ἰκανότητος. (βλέπε καί βιβλίον Ίωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό "Εγκλημα τῆς Επιστήμης», σελίδες 186-194).

Συνεχίζει δέ ὁ ὑμνωδός περί τοῦ τρόπου ἐκδηλώσεως καί λειτουργίας τῶν ἐπί μέρους νόμων, τόσον εἰς τόν τομέα τῶν βιολογικῶν φαινομένων, ὄσον καί εἰς τούς τομεῖς τῆς Λογικῆς καί τῆς Ἡθικῆς, (περί τῶν ὁποίων κατωτέρω), λέγων ὅτι πάντα τά φαινόμενα, φυσικά, βιολογικά, ἡθικά κλπ., διέπονται μέν ὑπό μερικωτέρων νόμων, οὖτοι ὅμως συγκροτοῦν καί συναποτελοῦν τόν ἔνα καί μόνον παγκόσμιον νόμον.

Άλλ΄ ή τοιαύτη συσχέτισις καί ένοποίησις τῶν ἐπί μέρους νόμων εἶναι καί ὁ σκοπός εἰς τόν ὁποῖον κατατείνει καί ἡ σημερινή Κοσμολογία, ὡς Ἐπιστήμη ἀλλά καί ὡς Μεταφυσική Φιλοσοφία, (ματαίως ἐπιδιώκουσα νά συλλάβη καί νά ἐρμηνεύση τήν δημιουργίαν, προσθέτω ἐγώ, ὁ γράφων).

62. Οἱ βιολογικοἱ νόμοι. Ἐπί τούτων, ἐπεκτεινόμενος, λέγει ὁ ὑμνωδός: «ὄς καὶ θνητοῖσιν βιότῆς τέλος ἐσθλόν ἐγείρει. αὐτός γάρ μοῦνος ζώων οῖηκα κρατύνει» (64, 7-8): δηλαδή «οὖτος (ὁ νόμος) ἐπιφέρει τό τέλος εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων, διότι οὖτος καί μόνος διατηρεῖ τό πηδάλιον τῆς ζωῆς τῶν ζώντων ὄντων».

Συνεπῶς, ρυθμίζονται ὑπό τοῦ νόμου, μέσω τῶν ἐπί μέρους νόμων («οἶσιν νόμοισιν»), ὅλα τά φαινόμενα τῆς «ζώσης» ὕλης, ὅπως συμβαίνει καί διά τήν «νεκράν» τοιαὑτην δηλαδή ἰσχύει δι ὁλόκληρον τό ἐπιστητόν.

- 63. Ἡ Λογική καί ἡ Ἡθική. Τέλος, ὁ ὑμνωδός προσθέτει ὅτι ὁ παγκόσμιος νόμος, ὑπεισέρχεται εἰς τήν λογικήν συνέπειαν καί τήν ἡθικήν συγκρότησιν τῶν ἀνθρώπων «γνώμαις ὁρθοτάτησι συνών, ἀδιάφθορος ἀεί, πολύπειρος, ἀβλάπτως πᾶσι συνοικῶν τοῖς νομίμοις, ἀνόμοις δέ φέρων κακότητα βαρεῖαν» [64, 9-11]. Δηλαδή, «διέπει («οἴσιν νόμοισιν») τήν διατύπωσιν τῶν ὀρθῶν μόνον συλλογισμῶν καί τῶν ἀλανθάστων δοξασιῶν, οὐδεμίαν ἐπιτρέπων ποτέ (ἀλλά καί μή ἐπιδεχόμενος ὁ ἴδιος), φθοράν ἤ διαστροφήν, συμπαρίσταται δέ μεταξύ πάντων ἐκείνων πού πολιτεύονται καί συμπεριφέρονται νομίμως (ἐννοεῖ λογικῶς), χωρίς νά προκαλῆ εἰς αὐτούς καμμίαν βλάβην ἤ νά ἀποτελῆ δι' αὐτούς κίνδυνον ἐνῶ ἐπιφέρει βαρεῖαν τήν ἀνταπόδοσιν τοῦ κακοῦ εἰς τούς ἀνόμους, διότι ὡς πολύπειρος (παντογνώστης), τούς διακρίνει»★¹.
- **64. Ἡ ἡλικία τοῦ νόμου.** Διά νά τονισθη, ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἀφ΄ ἐνός πανάρχαιος, ἀφ' ἐτέρου δέ ἴσχυσε ἀφ' ὅτου διεμορφώθη ὁ κόσμος καί ἰδίως ὁ γήινος, εἰς τήν μορφήν, πού ἔχει καί σήμερον, δηλαδή μετά τό φυσικόν φαινόμενον τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ ΄Ωγύγου, ὁ ὑμνωδός ἀποκαλεῖ τόν νόμον «΄Ωγυγίον» (64, 10).

Πράγματι, κατά τάς Έλληνικάς παραδόσεις ἐγένοντο δύο κατακλυσμοί: ὁ ἀρχαιότερος ἐπί ΄Ωγύγου καί ὁ μεταγενέστερος, ὁ τοῦ Δευκαλύωνος, ἐπί Κραναοῦ. Ο τοῦ Δευκαλίωνος, ὡς γνωστόν, συμπίπτει καθ ΄ ὅλα πρός τήν περιγραφήν τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε. Ο προηγούμενος, τοῦ ΄Ωγύγου ἀποτελεῖ, ἀσφαλῶς τήν ἀνάμνησιν ἐνός ἀπωτέρου παρελθόντος, ὅταν ἐλάμβανον ἀκόμη χώραν αί μεγάλαι κοσμικαί ἀναστατώσεις καί διαταραχαί τῆς διαμορφώσεως τοῦ ὅλου χώρου τοῦ Αἰγαίου, αὶ ἀκολουθήσασαι τόν καταποντισμόν τῆς Αἰγηίδος.

Οἱ ἀρχαῖοι ελληνες καί εἰς τούς μετέπειτα τῶν Όρφικῶν χρόνους ἐχαρακτήριζον ὡς Ὠγύγιον πᾶν ὅ,τι ἀνεφέρετο εἰς ἀμνημονεύτους χρόνους. "Οθεν, εἰς τήν προηγουμένην περίπτωσιν, ὁ νόμος καλεῖται « Ὠγύγιος» διά νά τονισθῆ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἀπό τῶν χρόνων τῆς ἐπελθούσης ἀποκαταστάσεως τῆς «φυσικῆς

[★]¹. Τά άναφερόμενα άνωτέρω είς τόν "Υμνον τοῦ Νόμου (64) τοῦ 'Ορφέως (στίχος 4-6, 7-8 καί 9-11) καί τά όποῖα σχετίζονται μέ τἡν «βιολογικήν», «τήν λογικήν» καί τἡν «ἡθικήν» ὑπόστασιν, μορφήν καί ἐξέλιξιν τοῦ ἀτόμου (τοῦ ἀνθρώπου) ἀποτελοῦν ἐμφανῶς τήν βάσιν καί τήν άφετηρίαν τοῦ μετέπειτα φαινομένου τῆς ἄνευ προηγουμένου εἰς τήν Ιστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος πνευματικῆς ἀνατάσεως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν, ὅπως άποδεικνύεται άπό τάς διδασκαλίας καί τάς θεωρίας τῶν Προσωκρατικῶν φυσικῶν καί ωιλοσόφων και τῶν ἀκολουθησάντων τούτους Σωκράτη, Πλάτωνα, Αριστοτέλην και λοιπούς άρχαίους σοφούς, άφοῦ εἰς τούς έλαχίστους αὐτούς στίχους τοῦ "Υμνου τοῦ Νόμου περιλαμβάνονται περιληπτικῶς ὅλαι αἱ θεωρίαι καί αἱ φιλοσοφικαί καί περί Φύσεως άντιλήψεις των. Κυρίως ὄμως ἐπισημαίνεται καί τονίζεται ἰδιαιτέρως Η ΑΔΙΑΣΕΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΑ ΑΛΗΘΕΙΑ, κατά τήν όποίαν, «ὅταν' ὁ ἄνθρωπος συμπεριφέρεται νομίμως (βαδί-Ζει μέ την λογικήν) - «ΓΝΩΜΑΙΣ ΟΡΘΟΤΑΤΗΣΙ ΣΥΝΩΝ» (δέν κινδυνεύει νά υποστῆ καμμίαν βλάβην ή ζημίαν) - «ΑΒΛΑΠΤΩΣ ΠΑΣΙ ΣΥΝΟΙΚΩΝ ΤΟΙΣ ΝΟΜΙΜΟΙΣ» - ἐνῷ ἀντιθέτως **όταν ἐκτρέπεται ὅταν ἐγκαταλείπη καί ἀποχωρίζεται τήν Λογικήν, θά ὑποστῆ βαρείας** κυρώσεις, μεγάλην ζημίαν - «ΑΝΟΜΩΝ ΔΕ ΦΕΡΩΝ ΚΑΚΟΤΗΤΑ ΒΑΡΕΙΑΝ» στίχος 9-11) καί παράγραφος άνωτέρω 61, 62 καί 63 είς τό κείμενον τοῦ Χασάπη. Καί ἀποδεικνύεται τοῦτο καί εἰς τήν ἐποχήν μας δυστυχῶς, λόγω τῆς ἐκτροπῆς καί τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ἐρευνῶν τῆς ἐπιστήμης, τῶν ἐπιστημόνων, εἰς περιοχάς καί χώρους εὐρισκομένους πέραν τῶν δυνατοτήτων τῆς λογικῆς καί τῆς ἰκανότητος τοῦ ἀνθρώπου καί αἱ ὁποῖαι δέν δύνανται νά έρευνηθοῦν διά τῆς δυνάμεως τοῦ νοῦ του, νά ἀποκτήσουν περισσοτέρας γνώσεις, χωρίς νά ὑπολογίζουν τάς συνεπείας πού ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ ἀνθρωπότης, κινδυνεύουσα νά αὐτοκαταστραφῆ μαζί μέ τήν ὑδρόγειον σφαῖραν, τήν γῆν, ἐπί τῆς ὁποίας ζῆ ὁ ἄνθρωπος παραλογιζόμενος, (ό πυρηνικός καί ό βιολογικός κίνδυνος) καί μέ θλιβερόν ἀποτέλεσμα, άφοῦ δέν λογικεύεται καί ὑπερφρονεῖ τάς κοινωνικάς ἀναστατώσεις καί τήν ἀναρχίαν πού συνταράσσουν τήν έποχήν μας. (Βλέπε καί Ίωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό ἔγκλημα τῆς ἐπιστήμης», σελίς 180 καί έφεξῆς).

τάξεως» μετά τόν «κοσμογονικῆς» μορφῆς κατακλυσμόν. Εἶναι δέ ἐντελῶς χαρακτηριστικόν, ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ φυσικοῦ νόμου τοῦ κόσμου δέν συσχετίζεται μετά θεογονικῶν γεγονότων τῆς ᾿Ορφικῆς θεογονίας, ἀλλά μετά φυσικῶν φαινομένων καί τῶν ἐπ᾽ αὐτῶν ἐξηγήσεων καί παρατηρήσεων ★².

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ

"Οπως εϊδομεν (παράγραφος 33), εἰς τόν ὕμνον τοῦ ᾿Απόλλωνος γίνεται λόγος περί τῆς ἰσότητος τῶν ἐποχῶν, χειμῶνος καί θέρους (μίξας χειμῶνος θέρεός τ᾽ ἴσον ἀμφοτέροισιν (34, 21). Είναι ὅμως δυνατόν νά ὑπολογίσωμεν μετά πάσης ἀκριβείας τόν χρόνον, κατά τόν ὁποῖον ἔλαβε χώραν τό φαινόμενον τοῦτο, ἐξ αὐτοῦ δέ νά συμπεράνωμεν κατά τρόπον ἀσφαλῆ περί τοῦ χρόνου, πού διετυπώθησαν οἱ ᾿Ορφικοί ὕμνοι.

65. Ἡ ἰσότης τῶν ἐποχῶν (Χ) = (Θ) ἐσημειώθη τό 1366 π.Χ. Πράγματι, ἄν καλέσωμεν Δφ₁ τήν ἐτησίαν γωνιώδη κίνησιν τοῦ ἄξονος τῶν ἀψίδων ΠΑ (σχῆμα 2), (τό Π, σημαίνει περιήλιον καί τό Α, ἀφήλιον) ἐνεργουμένην κατ ὁρθήν φοράν καί Δφ₂ τήν εἰς τόν ἴδιον χρόνον γωνιώδη κίνησιν τῆς ἰσημερινῆς γραμμῆς γγ΄, γενομένην κατ ἀνάδρομον φοράν. Λόγω τῆς παραμενούσης σταθερᾶς καθετότητος τῆς γραμμῆς τῶν τροπῶν ΘτΧτ (Θτ, θερινή τροπή καί Χτ, χειμερινή τροπή) πρός τὴν ἰσημερινήν γραμμήν γγ΄, ἡ γωνιώδης κίνησις Δφ₂ τῆς τελευταίας ταύτης συνεπάγεται ἰσογώνιον, κατά μέτρον καί φοράν, ἐτησίαν κίνησιν καί τῆς γραμμῆς τῶν τροπῶν. Συνεπῶς, ἡ ἐτησία μεταβολή Δφ, τῆς γωνίας φ, ἡ ὁποία σχηματίζεται ὑπό τοῦ ἄξονος τῶν ἀψίδων καί τῆς γραμμῆς τῶν τροπῶν θά εἴναι

$$\Delta \varphi = \Delta \varphi_1 + \Delta \varphi_2 \tag{1}$$

΄ Επειδή δέ εΐναι $(\Delta \phi_1)=11''$, 7' καί $(\Delta \phi_2)=50''$, 2', ή δέ κίνησις τῶν δύο γραμμῶν ἀντίρροπος, θά εΐναι καί

$$(\Delta \varphi) = 11.7 + 50.2 = 61^{\circ}, 9^{\circ}$$
 (2)

Εξ ἄλλου, ἐπειδή εἶναι (Θ) = (Χ), ὅταν ὁ ἄξων τῶν ἀψίδων διχοτομῆ τά τεταρτημόρια τῆς ἐκλειπτικῆς Ε καί Φ (παράγραφος 33), ἡ δέ μεταβολή τῆς γωνίας φ εἶναι

^{*}² (Συνεπῶς ἰδού καί ἡ πρώτη αἰτία, ἡ ἀφορμή τῆς ἀπαλλαγῆς καί τῶν Προσωκρατικῶν ἀπό τὰς θεογονικάς ἐρμηνείας τῶν φυσικῶν φαινομένων καί ἡ διατύπωσις ὑπ' αὐτῶν θεωριῶν καί ἀπόψεων στηριζομένων πλέον εἰς τόν φυσικόν νόμον ἐπί φυσικῶν δεδομένων).

όμαλή, προκύπτει, ὅτι ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος t (εἰς ἔτη) διά νά λάβη ὁ ἄξων τῶν ἀψίδων τήν θέσιν ταύτην τῆς διχοτόμου τῶν Ε καί Φ τεταρτημορίων, παρέχεται ἀπό τάς σχέσεις:

$$(\Delta \varphi)t_1 = 45^0 (\mu \circ \varphi \circ \varphi) \tag{3a}$$

καί

$$(\Delta \varphi)t_2 = 225^{\circ}(\mu \circ i \rho \circ \varsigma) \tag{3\beta}$$

Έκ τῆς (3a) λαμβάνομεν
$$t_1 = 2617,1$$
 ἔτη (5)

καί ἐκ τῆς
$$(3β)$$
  $t_2 = 13.085,6 ἔτη$ (6)

Δοθέντος τέλος, ὅτι τό 1251 μ.Χ. ἐμηδενίσθη ἡ γωνία φ τοῦ ἄξονος τῶν ἀψίδων καί τῆς γραμμῆς τῶν τροπῶν (2,63) συνάγεται, ὅτι αὶ χρονολογία T_1 καί T_2 , κατὰ τάς ὁποίας ὁ ἄξων τῶν ἀψίδων εἶχε τήν ζητουμένην θέσιν εἶναι:

$$T_1 = 1251 - 2.617, 1 = -1366, 1 = 1.366 \text{ m.X.}$$
 (7)

καί

$$T_2 = 1251 - 13.085, 6 = -11834, 6 = 11.835 \,\pi.X.$$
 (8)

Έκ τῶν δύο τούτων χρονολογιῶν ἡ (8) εἶναι ἀναντιρρήτως ἀπορριπτέα ἐφ˙ ὅσον, ὡς πρός τήν (7) μεταθέτει τά γεγονότα κατά 10.369 ἔτη πρός τό ἀπώτερον παρελθόν, κατά τό ὁποῖον οὐδεμία ἔνδειξις ὑπάρχει καὶ ἐπομένως πιθανότης διά νά ἐγράφησαν οἱ ὕμνοι. Συνεπῶς, τό ἔτος 1366 π.Χ. εἶναι τό ἔτος τῆς ἀναφερομένης εἰς τόν ὕμνον τοῦ ᾿Απόλλωνος ἰσότητος (Χ) = (Θ). (σχετικήν ἐρμηνείαν τῆς ἀκατανοήτου αὐτῆς ἀπόψεως τοῦ Χασάπη ἐπί τῆς δευτέρας ὑπ˙ αὐτοῦ εὐρεθείσης ἐξισώσεως τήν ὁποίαν ἀπορρίπτει «ἀδικαιολόγητα», βλέπε εἰς κατωτέρω ὑποσημείωσιν)★³.

^{★&}lt;sup>3</sup> "Οπως εῖναι φανερόν, τό κεφάλαιρν αὐτό εἴναι πλήρως κατανοητόν μόνον ἀπό εἰδι-`κούς ἐπιστήμονας (`Αστρονόμους, Μαθηματικούς κ.τ.λ.), παρά ταῦτα ὄμως τά τελικά συμπεράσματα δύνανται νά τά κατανοήσουν καί μή είδικοί. Ατυχής δμως είναι καί ό ίσχυρισμός τοῦ Χασάπη, ότι έπειδή δυνάμεθα νά έξακριβώσωμεν πλήρως τήν έποχήν, τήν χρονολογίαν, κατά τήν οποίαν έσημειώθη τό φαινόμενον τῆς ισότητος τῶν έποχῶν χειμῶνος καί θέρους, δυνάμεθα ως έκ τούτου, κατά τόν Χασάπην καί νά συμπεράνωμεν κατά τρόπον άσφαλῆ καί τόν χρόνον κατά τόν όποῖον διετυπώθησαν, έγράφησαν καί οἰ «' Ορφικοί "Υμνοι», άφοῦ εἴναι φανερόν καί αὐταπόδεικτον, ὅτι εἰς ἄλλην χρονολογίαν θα πρέπη να έγραφησαν οι 'Ορφικοί "Υμνοι καί εἰς ἄλλην, εἰς πολύ παλαιοτέραν ἐποχήν, θά ἔπρεπε νά είχον άρχίσει αἱ σχετικαί παρατηρήσεις τῶν παλαιστέρων άνθρώπων (ἴσως καί ὑπό Προορφικῶν παρατηρητῶν) ἐπί τῶν φυσικῶν φαινομένων, διά νά διατυπωθοῦν άργότερον είς συγκεκριμένας γνώσεις, όπως άναφέρονται είς τούς «"Υμνους» τοῦ 'Ορφέως. Συνεπῶς, ἡ δευτέρα έξίσωσις πού δεικνύει χρονολογίαν 11.835 χρόνια π.Χ. καί τήν οποίαν απορρίπτει ο Χασάπης ως χρονολογίαν διατυπώσεως τῶν ὑΟρφικῶν Ύμνων, πρέπει νά υπολογισθή, ως πιθανή άφετηρία των άστρονομικών παρατηρήσεων των 'Αρχαιοελλήνων, δεδομένον τεραστίας σημασίας βεβαίως διά τήν `Ελληνικήν, άλλά καί τήν Παγκόσμιον Προϊστορίαν καί όχι φυσικά ώς ἐποχή πού ἐγράφησαν οἱ Ύμνοι τοῦ Όρφέως, άφοῦ ἡ διαπίστωσις ἀπό τήν δευτέραν έξίσωσιν τοῦ Χασάπη, δηλαδή τό 11.835 έτη π.Χ. συμβιβάζεται καί μέ τά λεχθέντα εἰς τόν Σόλωνα ἀπό τόν Αἰγύπτιον ἰερέα τῆς ˇ Ισιδος, εὶς τήν Σάϊν, ὄπως άναφέρει ταῦτα ὁ Πλάτων εἰς τόν «Τίμαιον» καί εἰς τόν «Κοιτίαν» καί συμφώνως μέ τήν όποίαν, κατά τήν όμολογίαν τοῦ Αίγυπτίου ἰερέως, οὶ Έλληνες φέρονται ώς παλαιότεροι τῶν Αἰγυπτίων κατά 9.000 ἔτη π.Χ. (βλέπε σχετικῶς καί στερεότυπον ἔκδοσιν Λειψίας, ΤΑυCHNITIL, 1829, Τόμος VII «Τίμαιος» Πλάτωνος ἀπό

66. Ἡ ἐτησία κίνησις τοῦ ἡλίου εἴναι ἀπόρροια τῆς μεταβατικῆς κινήσεως τῆς γῆς. Ἑλέχθη (παράγραφοι 24 καί 31), ὅτι ἡ ἐτησία κίνησις τοῦ ἡλίου εἰκονίζεται, ὡς γινομένη ἐφ᾽ ἄρματος «μάστιγι λιγυρῆ τετράορον ἄρμα διώκων» (8,19). Εἰς τόν στίχον αὐτόν τό ἐπίθετον «τετράορον» ἀναφέρεται εἰς

σελίδα 6 και έφεξῆς και «Κριτίαν» Πλάτωνος, ό ίδιος τόμος VII, άπό σελίδα 127 και έφεξῆς).

Αλλά έκτός τῶν ἀνωτέρω, ἀπό τὴν νεωτέραν ἔρευναν ἔχει ἐξακριβωθῆ, ὅτι ὁ Τρωϊκός πόλεμος δέν διεξήχθη τό 1183, ὅπως παλαιότερα ἐπιστεύετο. Διότι βάσει νεωτέρων δεδομένων φαίνεται ὅτι διεξήχθη περί τό 1450 π.Χ. (βλέπε σχετικῶς καί «Γενικὴν Εἰσαγωγὴν» τοῦ παρόντος) καί συνεπῶς, κατά τὴν ἐσφαλμένην, ἐπαναλαμβάνομεν, ἄποψιν τοῦ Κ. Χασάπη, ὅτι οἱ "Υμνοι ἐγράφησαν τό 1366, πρέπει νά ἐγράφησαν μετά τόν Τρωϊκόν πόλεμον, γεγονός ἀπαράδεκτον φυσικά, ἀφοῦ ὅλα τά ἀρχαῖα κείμενα ἀναφέρουν ὅτι ὁ Ορφεύς μετέσχε τῆς Αργοναυτικῆς ἐκστρατείας, ἡ ὁποία ἔγινε πολύ πρό τῶν Τρωϊκῶν καί ἐν πάση περιπτώσει τόσον «οἱ "Υμνοι» ὄσον καί τά κείμενα τῶν « Αργοναυτικῶν» καί τά « Αποσπασμάτια» τῶν 'Ορφικῶν πού παραθέτομεν κατωτέρω ἀναφέρονται εἰς γεγονότα, ποὺ ἔλαβον χώραν εἰς τόν 'Ελληνικόν χῶρον πρό τῶν Τρωϊκῶν.

Καί έαν όμως αποδεχθώμεν ακόμη καί τήν ήμερομηνίαν, ότι ό Τρωϊκός πόλεμος έγινε τό 1183 π.Χ., είναι αδύνατον να αποδεχθώμεν ότι πρό 180 μόλις έτῶν, δηλαδή τό 1366 π.Χ., είχον γραφεῖ οὶ "Υμνοι τῶν 'Ορφικῶν καί ότι μόλις πρό 180 έτῶν ἐπίσης είχε γίνει καί ἡ 'Αργοναυτική ἐκστρατεία καί συνεπῶς ότι τότε ὑπῆρξε καί ὁ 'Ορφεύς.

Κατόπιν όλων τῶν ἀνωτέρω, πρέπει νά παραδεχθῶμεν πρός τιμήν τοῦ Χασάπη, ὅτι οι Ύμνοι θά ἐγράφησαν πολύ παλαιότερον σύμφωνα καί μὲ τάς ἄλλας ἀναφερομένας διαπιστώσεις, πού ἔχει κάμει ὁ ίδιος εἰς τήν ἔρευνάν του πού παραθέτομεν, οὶ δὲ Ορφικοί, οὶ Προορφικοί, οὶ Αρχαιοέλληνες, εἴχον ἀρχίσει τάς Αστρονομικάς παρατηρήσεις των εἰς πολύ παλαιοτέραν ἐποχήν, διότι ἀσφαλῶς παρατηρήσεις χιλιετηρίδων θά ἑχρειάσθησαν διά νά συγκεντρώσουν τάς γνώσεις πού γνωρίζομεν καί τάς ὁποίας μᾶς ἐκληροδότησαν, ὅπως ἐπισημαίνομεν καί ἀναφέρομεν καί εἰς τήν «Γενικήν Εἰσαγωγήν» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, περί μυθικῶν προσώπων πού εἴχον ἀσχοληθεῖ μὲ τήν Αστρονομίαν.

Προφανώς, ὁ ἄριστος καί διεθνώς άνεγνωρισμένος ώς άστρονόμος Κ. Στ. Χασάπης, ένεπλάκη καί παρασυρθείς απέρριψεν – ἴσως άβασανίστως – ως άπαράδεκτον, όπως έγραψε, τό άποτέλεσμα τῆς δευτέρας έξισώσεως, πού είχεν ὁ ίδιος έν τούτοις άνεύρει. Αλλ΄ ή έξίσωσις αϋτη άποτελεῖ τήν σημαντικωτέραν διαπίστωσίν του, διότι προσάγει τήν φανεράν και άδιάσειστον άπόδειξιν τῆς παναρχαίας ἐπιδόσεως τῶν κατοίκων τοῦ τόπου αύτοῦ, εἰς τήν ἔρευναν τῶν φυσικῶν φαινομένων, ὅταν οἱ ἄλλοι Λαοί, ΟΛΟΙ οἰ άλλοι Λαοί, ἦσαν Βυθισμένοι εἰς τό σκότος τῆς ἀμαθείας, τυφλωμένοι ἀπό τά θεοσοφικά καί τυραννικά καθεστώτα υπό τά όποῖα ζοῦσαν, ἐνῶ οἰ ελληνες παρασυρόμενοι καί έμπνεόμενοι από την αδέσμευτον, την έλευθέραν σκέψιν των, προχωρούσαν άλματωδῶς εἰς τήν ἔρευναν καί τάς διαπιστώσεις πού ἐπετύγχανον. Πρός τούτοις ὅμως ἡ δευτέρα διαπίστωσις τοῦ Χασάπη ἐπιβεβαιώνεται πλήρως, ὄχι μόνον ἐκ τῶν ἀναφερομενων υπό τοῦ Πλάτωνος εἰς τόν «Τίμαιον» καί τόν «Κριτίαν», ἀλλά καί ἀπό τά ὄσα ἔχουν εξακριβωθή από τάς άρχαιολογικάς άνασκαφάς είς διαφόρους περιοχάς τῆς Ελλάδος, κατά τήν τελευταίαν 15ετίαν (1965-1980), καί κυρίως είς τό σπήλαιον τῶν Πετραλώνων τῆς Χαλκιδικῆς, δπου τό τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Μαΐου 1981 ὁ ἀνθρωπολόγος ΄Αρ. Πουλιανός, όπως άνεκοίνωσεν, παρά τάς βεβαιώσεις τῶν «εἰδικῶν» άρχαιολόγων ὅτι ἡ έρευνα είχε τερματισθεί είς τό σπήλαιον, άνεῦρε σκελετούς άνθρώπων ήλικίας πέραν τῶν 700.000 ἐτῶν, ἀπό τάς ἔρευνας εἰς τό σπήλαιον Φράχθι τῆς Ερμιονίδος, ὅπου ἀνεκαλύφθη πολιτισμός πέραν τῶν 25.000 ἐτῶν, ἀλλά καί εἰς τήν περιοχήν ᾿Ασπροχάλικο τής Ήπείρου (Λοῦρος) όπως καί άλλαχοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων καί ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τήν Έλλάδα κατοικοῦσαν ἄνθρωποι καί πρό 100.000 ἥ καί πρό 800.000 ἐτῶν καί μάλιστα ἄν∹ θρωποι τής ίδίας φυλής, ή όποία είχε σημειώσει μετά ταῦτα τήν ἀπαράμιλλον πγευματικήν έκδήλωσιν πού γνωρίζομεν, άφοῦ ἡ περιοχή αῦτη τοῦ Αἰγαίου, παρέμεινεν ἀνενόχλητος έξ είσβολῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν βορράν, λόγω τῶν παγετώνων πού ὑπῆρχαν πρός βορράν τῆς Μακεδονίας καί τῆς Θράκης, μέχρι καί πρό 15.000 έτῶν π.Χ.

Λέγω δέ ὅτι ἀπέρριψεν ὁ Χασάπης τήν δευτέραν ἐξίσωσιν πού ἀνεῦρεν ἀβασανίστως

τάς τέσσαρας ἐποχάς. 'Αλλά καί προκειμένου περί τῆς γῆς γίνεται μνεία τοῦ ἄρματος τούτου, διότι λέγεται δι' αὐτήν: «ταυροφόνων ζεύξασα ταχύδρομον ἄρμα λεόντων» (76,3), δηλαδή, «ἡ ζεύξασα τό ταχύδρομον ἄρμα, τό ὁποῖον σύρουν οἱ λέοντες, οἱ ὁποῖοι ἐφόνευσαν τόν ταῦρον». Συνεπῶς, ἐκ τοῦ στίχου τούτου προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἰδία ἡ γῆ «ζευγνύει» τό ἄρμα τοῦ ἔτους. 'Η ἰδέα αὕτη ἐπαναλαμβάνεται καὶ εἰς τόν ὕμνον τῆς Ρέας-Γῆς, ὅπου λέγεται: «πρός χάριν σου ὁ λέων, ὁ ὁποῖος ἐφόνευσε τόν ταῦρον, όδηγεῖ καὶ προχωρεῖ τό ἄρμα (τοῦ ἔτους), τό φέρον τούς (τέσσαρας) τροχούς (τῶν ἐποχῶν)» (ἡ λῖς ταυροφόνος ἱερότροχον ἄρμα τιταίνει [14,2)).

Συνεπῶς, ὁλοκληροῦται καί εἰς τάς λεπτομερείας της ἡ ἡλιοκεντρική διδασκαλία τῶν 'Ορφικῶν. Διότι ἐκ τῆς συσχετίσεως τῶν δύο τελευταίων χωρίων (27,3 καί 14,2), ἀναφερομένων εἰς τήν γῆν, πρός τό 8, 19, πού λέγεται διά τόν ἥλιον, συνάγεται ὅτι οἱ 'Ορφικοί συνέδεον τἡν ἐτησίαν κίνησιν τοῦ «ἡλιακοῦ» ἄρματος

καί τήν όποίαν έν τούτοις δέν χαρακτηρίζει ώς λανθασμένην, διότι, έπαναλαμβάνω, δέν έπρόσεξεν ότι άλλη ήτο ή έποχή, πού κατεγράφησαν οί «"Υμνοι» πολύ άργότερα βεβαίως, καί άλλη ή έποχή πολύ παλαιότερα πού είχον έπισημανθή, πού είχον γίνει αί άστρονομικαί παρατηρήσεις καί έξακριβώσεις, πού άναφέρονται είς τούς "Υμνους.

Αλλά διά νά εϊμεθα άπολύτως δίκαιοι, πρέπει νά εϊπωμεν ὄτι ἄλλοι άσφαλῶς εἶναι καί οί λόγοι πού ό Κ. Χασάπης έγκατέλειψε καί άπέρριψε τήν λαμπράν, τήν τόσον διαφωτιστικήν, όρθήν καί χρήσιμον, έπιστημονικώς καί έθνικώς, διαπίστωσίν του. Ήτο καί είναι πράγματι τόσον τεραστία, συγκλονιστική καί άποδεδειγμένως έπαναστατική άλλά άδιάβλητος καί άδιάψευστος ή άποκάλυψις πού ένεφανίζετο μέ τήν δευτέραν αὐτήν έξίσωσίν του, ή όποία έπαναλαμβάνομεν, έπιβεβαιώνεται καί άπό τάς άναφερομένας άνωτέρω, άρχαιολογικάς, άνασκαφάς, ώστε δέν έτόλμησε, προφανώς, νά τήν ὑποστηρίξη, φοβούμενος τήν άγρίαν άσφαλῶς άντίδρασιν τῶν ξένων δῆθεν «ἐρευνητῶν» καί «εἰδικῶν», αἱ παλαιαί καἱ νέαι ἀνθελληνικαἱ ἀπόψεις τῶν ὁποίων περἱ καταγωγῆς τῆς φυλῆς, τῆς γραφῆς, τῆς ἐπιστήμης, τοῦ πολιτισμοῦ, καί τῶν Μαθηματικῶν γνώσεων τῶν Ελλήνων, όπως προδίδουν καί αί διαπιστώσεις τοῦ Ε. Σταμάτη, κυριολεκτικῶς ἐξανεμίζονται ἀπό τήν διαπίστωσιν, ότι οι "Ελληνες άπό τό 11.800 π.Χ. είχον προηγμένας γνώσεις έπί τῶν φυσικών φαινομένων καί ήσχολούντο μέ τήν ἔρευναν τοῦ Ούρανοῦ, ἐνῷ ταυτοχρόνως ήσχολοῦντο ἔκτοτε, ἤ ἔστω καί ἀργότερον καί ὼσαύτως εἰς παναρχαίαν ἐποχήν, ὅπως ἀποδεικνύει « Ο "Υμνος τοῦ Νόμου» (64) καί με ερεύνας βιολογικάς καί με τήν Λογικήν καί τήν Ήθικήν διάπλασιν τῶν ἀτόμων, καί φυσικά μέ τήν διαμόρφωσιν τοῦ χαρακτήρος καί τήν ψυχικήν καί πνευματικήν συγκρότησιν τῶν ἀνθρώπων.

Εν τούτοις καί την υψίστης Εθνικής σημασίας καί άξιας μελέτην αυτήν τοῦ Κ. Χασάπη οί ὑπεύθυνοι τοῦ Πανεπιστημίου τῆς περιόδου 1965-1967 τήν ἀπέκρυψαν εἰς τά γρονοντούλαπα τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου είχε ὑποβληθεῖ ὡς διατριβῆ ἐπί διδακτορία, διότι ὁ Χασάπης άπεκάλυπτε τήν γυμνότητα, καί τήν άδιαφορίαν, τήν άμάθειαν, άλλά καί τήν δουλοπρέπειαν τῶν ἀρμοδίων τῆς ᾿Ακαδημίας, τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καί τῶν Ανωτάτων Πνευματικών Ιδρυμάτων. Διότι άκολουθούντες οὐτοι τυφλώς τάς διδασκομένας ύπό τῶν ξένων καί καθιερωμένας άνθελληνικάς θεωρίας διά τήν Ἑλληνικήν άλλά καί τήν Παγκόσμιον Προϊστορίαν, δέν ἐτόλμησαν καί δέν τολμοῦν καί σήμερον (1984), γά προβάλλουν τάς διαπιστώσεις τοῦ Χασάπη, πού έχουν έξακριβωθεῖ μέ ΄ Αστρονομικάς παρατηρήσεις καί εϊμεθα βέβαιοι οΰτε καί είς τό έγγύς μέλλον θά τολμήσουν, διότι είναι δέσμιοι. δοῦλοι ὄχι μόνον τοῦ φθόνου καί τῆς ἐμπαθείας των κατά τοῦ Κ. Χασάπη, ἀλλά καί τοῦ διεθνούς κατεστημένου, τό όποῖον καταπολεμεῖ καί τάς ἀπόψεις τῆς Ἐνρριέτας Μέρτζ, ή όποία μάχεται διεθνώς διά τήν αποκατάστασιν τῆς Έλληνικῆς καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας και τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, χωρίς καμμίαν βοήθειαν τῶν Ἑλληνων «είδικῶν»!!... (Δια περισσοτέρας καί συντριπτικάς πληροφορίας καί άποδείξεις σχετικώς, βλέπε καί ΝΕΟΝ βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι·ΣΤΟΡΙΑ»).

πρός τήν έτησίαν κίνησιν τοῦ «γηίνου» ἄρματος. ΄Αλλά τοῦτο οὐδέν ἄλλο δύναται νά σημαίνη, παρά μόνον ὅτι ἡ κίνησις τοῦ ἡλίου ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς ἦτο συνέπεια τῆς κινήσεως τῆς γῆς. ΄Εάν δέ συσχετίσωμεν, τέλος, τά ἀνωτέρω χωρία πρός τό «ὁ ἤλιος ἔλκει τόν κόσμον» (8,9), πού ἐγένετο λόγος (παράγραφος 28), ἔχομεν μίαν πλήρη τοποθέτησιν τοῦ ὅλου ζητήματος δηλαδή: ΄Ο ἤλιος ἕλκει τόν κόσμον (γῆν)΄ συνεπεία τῆς ἔλξεως ταύτης ἡ γῆ κινεῖται περί τόν ἤλιον ἀποτέλεσμα τῆς κινήσεως τῆς γῆς εἶναι ἡ ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς κίνησις τοῦ ἡλίου.

"Οτι δέ τό ἄρμα, τό ὁποῖον ζευγνύει ἡ γῆ, τό συρόμενον ὑπό τοῦ λέοντος⁶⁰ είναι αὐτό τοῦτο τό ἡλιακόν ἄρμα, προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν κατωτέρω.

67. Αἱ ἰσημερίαι καί αἱ τροπαί ἐπί τῆς ἐκλειπτικῆς. Τό ἄρμα, τό ζευγνύμενον ὑπό τῆς γῆς χαρακτηρίζεται ὡς ἄρμα λεόντων ταυροφόνων (27,3) ἐπαναλαμβάνεται δέ: λῖς (λέων) ταυροφόνος τιταίνει (σύρει δρομέως) τό ἄρμα (14,2).

Δέν δύναται νά στηριχθη μία άλλη έρμηνεία ἐκτός ἐκείνης, κατά τήν ὁποίαν ὁ λέων καί ὁ παρ' αὐτοῦ φονευθείς ταῦρος εἶναι οἱ δύο ἐκ τῶν δώδεκα ἀστερισμῶν τοῦ ζωδιακοῦ, διά μέσου τῶν ὁποίων χωρεῖ ὁ ἤλιος εἰς τήν ἐκλειπτικήν. Τό ὅτι δέ οἱ `Ορφικοἱ γνωρίζουν καὶ ὁνομάζουν τόν Λέοντα καὶ τόν Ταῦρον, τοὑς δύο ἐκ τῶν ζωδιακῶν ἀστερισμῶν καὶ ὅτι ἐχρησιμοποίουν τό καὶ σήμερον ἰσχῦον ὀνοματολόγιον τῶν ζωδίων (ζώων, τοῦ ἡλιακοῦ δρόμου) ἐδείχθη διὰ τῆς παραθέσεως τῶν καταλλήλων χωρίων (παράγραφος 17). Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον τό ἄρμα τό ζευγνύμενον ὑπό τῆς γῆς, διανύει τήν ὁδόν διὰ μέσου τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Ταύρου καὶ τοῦ Λέοντος, δεικνύεται ἐξ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τό ἡλιακόν ἄρμα. Εάν δέ συγκρίνωμεν τό τετράορον ἄρμα (8, 19 καὶ 17, 5), τό ὁποῖον όδηγεῖ ὁ ἤλιος πρός τὸ ἰερότροχον ἄρμα τό ὁποῖον λῖς τιταίνει (14,2) παρατηροῦμεν ὅτι, ἐνῶ τὸ πρῶτον σύρεται ὑπό τῶν ἐποχῶν, τὸ δεύτερον σύρεται ὑπό τοῦ Λέοντος. `Αλλ` ὁ Λέων, ὅπως καὶ ὁ Ταῦρος τὰς ἐποχάς πάλιν καὶ μόνον ἐπισημαίνουν.

Διότι ἡ εἰκών, κατά τἡν ὁποίαν «ὁ λέων σύρει δρομαίως τό ἄρμα», ἀποδίδει μίαν πραγματικότητα, εἰς τήν περίπτωσιν κατά τήν ὁποίαν ὁ ἀστερισμός οὖτος περιέχει τό θερινόν ἡλιοστάσιον, ὅπου ὁ ἥλιος ὅχι μόνον παύει ἀνερχόμενος πρός βορρᾶν, ἀλλά φαίνεται ὡς παύων κινούμενος, ἐκ τοῦ ὁποίου καί προἐκυψεν ὁ ὅρος «ἡλιοστάσιον». ᾿Αλλ ᾽ ὅταν ὁ Λέων περιέχη τήν θερινήν τροπήν, τότε ὁ μνημονευὸμενος ταῦρος εἰναι θεμελιώδης ἀστερισμός τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας. Πράγματι δέ, τό ἐπίθετον «ταυροφόνος» λέων, τῆς ποιητικῆς εἰκόνος τοῦ ἡλιακοῦ ἄρματος, λαμβάνει οὕτω κυριολεκτικήν σημασίαν. Διότι ὁ ἥλιος, μέχρι τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ὁδεύει συνεχῶς ἀνερχόμενος, ἀλλ ᾽ εὐρίσκεται πάντοτε εἰς τό νότιον ἡμισφαίριον τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τόν Ταῦρον δέ διαβαίνει τόν ἰσημερινόν, εἰσερχόμενος εἰς τό βόρειον ἡμισφαίριον τοῦ οὐρανοῦ. Διά τοῦτο καί εἰς τήν χρησιμοποιουμένην εἰκόνα, ὁ Ταῦρος ἀποτελεῖ τόν «φύλακα» τοῦ ἐαρινοῦ ἰσημερινοῦ σημείου τῆς διαβάσεως τοῦ ἡλίου ἐκ τοῦ νοτὶου ἡμισφαιρίου τοῦ χειμῶνος (καί τοῦ θανάτου) πρός τό βόρειον ἡμισφαίριον τοῦ ἔαρος (καί τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ζωής).

Είναι δέ γνωστόν, ὅτι εἰς τούς ˙Ορφικούς καί ἐν συνεχεία εἰς τά ˙Ελευσίνια μυστήρια, τά ὁποῖα ἰδρύθησαν ὑπό τοῦ ˙Ορφικοῦ ἀστρονόμου Μουσαίου ἤ τοῦ υἰοῦ

^{60.} Έάν εἰς τόν στίχον (27,3) χρησιμοποιῆται ὁ πληθυντικός «λέοντες» τοῦτο, ἀφ ἐνός γίνεται χάριν ἐμφάσεως καὶ ἀφ ἐτέρου ἀποτελεῖ ποιητικήν ἔκφρασιν, ὅπως ἀκριβῶς καὶ σήμερον συμβαίνει εἰς τήν λογοτεχνίαν καὶ μάλιστα εἰς τήν ποίησιν.

ἤ τοῦ πατρός του, τοῦ Εὐμόλπου, ἐνός ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τοῦ 'Ορφισμοῦ, ὁπως ἀναφέρει ἡ παράδοσις, ἡ φυσική διαδικασία τῆς μεταβάσεως ἀπό τοῦ χειμῶνος εἰς τό ἔαρ, ἐταυτίσθη πρός τὴν μετάβασιν ἐκ τοῦ θανάτου πρός τὴν ζωὴν καί ἡ δλη μυστηριακή λειτουργία ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς συσχετίσεως ταύτης τῶν ἐποχῶν πρός τὴν ζωὴν. Έντεῦθεν καί ἡ θυσία του «ἐαρινοῦ ταύρου», περί τῆς ὁποίας γίνεται λόγος εἰς τά «Λιθικά» (150-155), ἀλλά καί γενικώτερον αὶ ταυρικαί θυσίαι, πού συναντῶμεν καί πού ἀνευρίσκομεν καθ΄ ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Μινωικῆς καί Μυκηναϊκῆς 'Ελλάδος. Έντεῦθεν καί ὁ ζείδωρος ἤλιος «φονεύει» τόν φύλακα Ταῦρον καί ὁ Λέων, ὁ σύρων τό ἡλιακόν ἄρμα, καλεῖται «ταυροφόνος». Έντεῦθεν καί ὁ ταῦρος καί ἡ θυσία του συμβολίζουν τὴν ζωὴν⁶¹.

Συνεπῶς, οἱ στίχοι τῶν Ύμνων (27,4 καὶ 14,2) ἀναφέρονται εἰς τὰ δύο καὶ κύρια τῶν ζωδίων τῆς ἐκλειπτικῆς, τόν Ταῦρον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας καὶ τόν Λέοντα τοῦ θερινοῦ ἡλιοστασίου.

68. Ἡ ἐαρινή ἰσημερία εἰς τόν Ταῦρον. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνεπῶς προκύπτει ὅτι ὅταν διετυπώθησαν οἱ Ὀρφικοί Ὑμνοι, ἡ ἐαρινή ἰσημερία ἐσημειοῦτο κατά τόν χρόνον κατά τόν ὁποῖον ὁ ἥλιος εὐρίσκετο εἰς τόν ἀστερισμόν τοῦ Ταύρου.

Αλλ΄ είναι δυνατόν να εὐρεθή μετά πάσης ἀκριβείας ὁ χρόνος, πού συνέβαινεν ἡ έαρινή ἰσημερία εἰς τόν Ταῦρον.

Πράγματι, θεωροῦντες ὅτι ἡ κατανομή τῶν ἀστέρων εἰς τούς ζωδιακούς ἀστερισμούς ἦτο καί τότε ἐκείνη πού παρεδόθη εἰς ἡμᾶς ἀργότερον ὑπό τοῦ Ἱππάρχου καί ὅτι ἡ θέσις αὐτῶν δέν μετεβλήθη αἰσθητῶς ἐκ τῆς ἰδίας κινήσεώς των, δοθέντος δέ ὅτι, διά τόν πρῶτον λαμπρόν ἀστέρα τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου, δηλαδή διά τόν

ο Tau (Mag 3,8) καί διά τό ἔτος 1965,0

έχομεν έκ τῶν ἐφημερίδων

$$a (o Tau) = 3h 22m 55s,6$$
 (9a)

καί έτησίαν μεταβολήν τῆς α, έκ τῆς μεταπτώσεως,

$$\Delta\alpha \text{ (o Tau)} = +3^{s},2 \tag{96}$$

ένῶ διά τόν τελευταῖον λαμπρόν ἀστέρα τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου, δηλαδή διά τόν ζ Ταυ (Mag 3,0) καί διά τό ἔτος 1965,0

Elva:

$$\alpha (\zeta \text{ Tau } 1 = 5^h 35^m 33^s)$$
 (10a)

καί έτησία μεταβολή τῆς α έκ τῆς μεταπτώσεως

$$\Delta\alpha (\zeta \, \mathsf{Tau}) = + \, 3^{\mathsf{s}}, 6 \tag{10\beta}$$

εὐρίσκομεν ὅτι: Ο μέν ώριαῖος τοῦ ο Ταυ, συνέπιπτε μετά τοῦ κολούρου τῶν ἰσημεριῶν, πρό χρόνου τ,, παρεχομένου ὑπό τῆς σχέσεως:

^{61.} Τόσον πολύ δεσπόζει ό ταῦρος εἰς ὅλας τάς ἐκδηλώσεις κατά τούς ˙Ορφικούς χρόνους, ἄστε εἰς ἀποσπασμάτιον (vi) 6 διασωθέν ὑπό τοῦ Πρόκλου, ὅπου κηρύσσεται ὁ μονοθεϊσμός καί ὁ Ζεύς, ὡς δοτήρ τῆς ζωῆς (παραπομπή 29) δηλοῦται ὡς ἔνας καί μόνος θεός (βλέπε και σχόλια εἰς τὸ τέλος τοῦ κειμένου τῶν ¨Υμνων). Λέγεται ὅτι ἀνήκουν εἰς αὐτόν «ταύρεα δ˙ ἀμφοτέρωθε δύο χρύσεια κέρατα ἀνατολίη τε δύσις τε... ὅμματα δέ ἡέλιὸς τε καί ἀντιόωσα σελήνη νοῦς δε οἱ ἀψευδής, βασιλήιος, ἄφθιτος αἰθήρ» (ἀποσπασμάτιον, 24-27). Ἑντεῦθεν ἐρμηνεύεται καί ἡ μυθολογουμένη μεταμόρφωσις καί τοῦ ἰδίου τοῦ Διός εἰς ταῦρον.

Δικαιολογούνται, ούτω, ἐπίσης καί αὶ τόσαι ἐπωνυμίαι αὶ σχετιζόμεναι πρός τόν ταῦρον: «ταυρόκερως» ἡ σελήνη: «μόσχος» ὁ πρῶτος μήν τοῦ ἔτους: «βοῦς» ὁ μήν ἐν γένει κλπ.

$$t_1 = \frac{\alpha \text{ (o Tau)}}{\Delta \alpha \text{ (o Tau)}} = 3.804,875 \text{ em}$$
 (11a)

ή κατά τήν χρονολογίαν Τ₁,

$$T_1 = 1964 - 3804,875 = -1840,875 = 1841 \text{ m.X.}$$
 (118)

ένῶ, ἐκ τοῦ τελευταίου ἀστέρος τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου, τοῦ ζ Ταυ, διήρχετο ὁ κόλουρος τῶν ἰσημεριῶν πρό χρόνου t_2 , ὅπου

$$t_2 = \frac{\alpha \left(\zeta \text{ Tau} \right)}{\Delta \alpha \left(\zeta \text{ Tau} \right)} = 5.592.528 \text{ em}$$
 (12a)

ή κατά τήν χρονολογίαν Τ2

$$T_2 = 1964 - 5,592, 528 = -3,628,528 = 3.629 \text{ m.X.}$$
 (12 β)

Συνεπῶς, ὁ ἤλιος εὑρίσκετο κατά τήν ἐαρινήν ἰσημερίαν εἰς τόν Ταῦρον ἀπό τοῦ 3629 π.Χ. μέχρι τοῦ 1841 π.Χ., δηλαδή ἐπί συνολικόν πλῆθος 1788 ἐτῶν.

69. Χρονολόγησις τῶν 'Ορφικῶν 'Υμνων. Η ἐτησία μεταβολή $\Delta \phi$ =61", 9 τῆς γωνίας φ (παράγραφος 65) συνεπήγετο πρό τοῦ ἔτους 1366 π.Χ. ἐτησίαν αὕξησιν τῆς διαρκείας τοῦ χειμῶνος καί ἰσόχρονον ἐλάττωσιν τῆς διαρκείας τοῦ θέρους Δt , ἴσην πρός $50^{\rm s}$ περίπου. Συνεπῶς, ἡ ἐτησία διαφορά (Χ) – (Θ) ῆτο (Χ)–(Θ) = $2\Delta_1$ = $1^{\rm m}$ 40° (13)

Αλλά ή διαφορά αὐτή εἶναι τόσον μικρά, ὥστε πρακτικῶς καταντᾶ ἐντελῶς ἀμελητέα. Θά ἔπρεπε νά παρέλθη πλέον τοῦ τρίτου τοῦ αίῶνος διά νά ἀνέλθη εἰς μίαν ὥραν. Ἐάν, ἐπί πλέον, ληφθῆ ὑπ΄ ὄψιν, ὅτι τόσον τά ὅργανα μετρήσεως τοῦ χρόνου, πιθανῶς αἰ κλεψύδραι⁶², ὅσον καί τό σύστημα μετρήσεως (παράγραφος 58), ἀλλὶ ἐπί πλέον καί αὶ μέθοδοι προσδιορισμοῦ τῶν ἰσημεριῶν καί τῶν τροπῶν, ἤσαν κατά τούς ἀπωτάτους ἐκείνους χρόνους ἀτελῆ, τότε δέν γεννᾶται ζήτημα, ὅτι οἱ Ὀρφικοὶ ἀστρονόμοι ὁμιλοῦντες περὶ ἐποχικῆς ἰσότητος ἀνεφέροντο εἰς μίαν προσέγγισιν ἀκόμη καὶ ἀρκετῶν ὡρῶν.

Όμως, 475 ἔτη πρό τῆς ἐξισώσεως (X) = (Θ), δηλαδή μέχρι τῶν μέσων τοῦ 19ου π.Χ. αἰῶνος, ὅταν ὁ ἥλιος εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τόν Ταῦρον κατά τὴν ἐαρινήν ἰσημερίαν, ὁ χειμών δέν διέφερε τοῦ θέρους παρά κατά 13 περίπου ὥρας, δηλαδή μέγεθος όλιγώτερον κατά πολύ τῆς μιᾶς ἡμέρας. Συνεπῶς καὶ αὶ δύο αὖταὶ ἐποχαί ἡδύναντο πρακτικῶς νά λογίζωνται ὡς ἴσαι ἀκόμη καὶ τότε, ἐν σχέσει πρός τό μακρότατον ἔαρ, ποὐ διέφερε κατά 5 περίπου ἡμέρας τῶν ἴσων μεταξύ των ἐποχῶν. Κάτι παρόμοιον συμβαίνει καὶ εἰς ἡμᾶς σήμερον (1965 μ.Χ.) ὅταν τό φθινόπωρον διαφέρει τοῦ χειμῶνος κατά 19 ὥρας καὶ 23 λεπτά περίπου καὶ αὶ δύο

^{62.} Οἱ Ἑλληνες τῶν μεταγενεστέρων χρόνων παρηκολούθουν τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου δι ὀργάνου καλουμένου «πόλος» ἤ «σκάφη», τό ὁποῖον συνίστατο ἐκ κοίλου ἡμισφαιρίου, λαξευμένου (σκαλισμένου) ἐπί λίθου ἥ μετάλλου, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο γνώμων, τοῦ ὁποίου ἡ σκιά ἐδείκνυεν ἐπί τῶν χαραγῶν τοῦ πόλου τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου. (Πιθανῶς, ἄν ὁχι ἀσφαλῶς, τὸ ὄργανον τοῦτο νὰ ἐχρησιμοποιεῖτο καί κατά τούς ᾿Ορφικούς χρόνους ἤ κάποιο ἄλλο παρόμοιον, διότι οἱ ἰσχυρισμοί τῶν νεωτέρων ἐρευνητῶν εἰς τούς ὁποίους εἰχε παρασυρθῆ καὶ ὁ ἡμέτερος Χασάπης ὅτι οἱ πανάρχαιοι ¨Ελληνες τὴν κλεψύδραν, τόν γνώμονα καὶ τὸ ἡλιακόν ἡμερολόγιον τὰ ἔλαβον ἀπό τούς Αἰγυπτίους εἰναι τουλάχιστον φαιδροί, ἀφοῦ ὅταν οἱ ᾿Ορφικοί εἰχον ἐπιτύχει ἀστρονομικάς παρατηρήσεις καὶ πρό τοῦ 5.000 π.Χ., οἱ Αἰγύπτιοι ἡσαν ἄγνωστοι εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ φυσικά οἱ ᾿Ορφικοἱ διὰ νὰ προβαίνουν εἰς αὐτάς τὰς ἀστρονομικάς παρατηρήσεις όπωσδήποτε θὰ εἰχον κάποια ὄργανα μετρήσεως, τὰ ὁποῖα δέν διεσώθησαν... ¨Αλλως τε εἰς τὴν Αίγυπτον αὶ κλεψύδραι ἀναφέρονται ἀπό τῆς ΙΗ΄ δυναστείας, δηλαδή ΜΟΝΟΝ ἀπό τοῦ 1580 περίπου π.Χ.).

αὐται ἐποχαί ἔχουν πρακτικῶς ἴσην διάρκειαν, ἐνῶ ἡ βραχυτέρα ἐποχή, ὁ χειμών (89 ἡμ. Ο ἄρ. 12 λ.) διαφέρει τῆς μεγαλυτέρας, τοῦ θέρους, κατά 4 ἡμ. καί 15 ἄρ.

Έξ ἄλλου, ὅταν τό 1841 π.Χ. τό ἐαρινόν ἰσημερινόν σημεῖον γ ἐξῆλθε τοῦ ζωδίου τοῦ Ταύρου καί εἰσῆλθεν εἰς τόν Κριόν, ἐπί μακρότατον χρόνον εὐρίσκετο εἰς περιοχήν κενήν ἐξ ἀστέρων, λαμπροτέρων τοῦ 5ου μεγέθους. Μόλις τό 1382 π.Χ. ἔφθασεν εἰς τόν ώριαῖον, τοῦ ἔχοντος τήν μεγαλυτέραν ὀρθήν ἀναφοράν ἐκ τῶν ἀμυδρῶν ἀστέρων τοῦ Κριοῦ, τόν

$$\delta$$
 Ari (Mag 4,5), $\alpha = 03^{h} 09^{m} 37^{s}$, 4 (1965,0), $\Delta \alpha = +3^{s}$, 4 (14)

πολύ δέ βραδύτερον εἰσῆλθεν εἰς τήν περιοχ τῶν λαμπρῶν ἀστέρων τοῦ ἀστερισμοῦ τούτου. Ἐπομένως, καθ' ὅλον τό διάστημα ἀπό τοῦ 1841 π.Χ. μέχρι τοῦ 1382 π.Χ., ὄχι ἀδικαιολογήτως, ἐλογίζετο κατ' ἐξακολούθησιν ὁ Ταῦρος, ὡς ὁ ἀστερισμός τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας (Σχῆμα 3).

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι τόσον ἡ ἰσότης τῶν ἐποχῶν χειμῶνος – θέρους, ὅσον καί ἡ παρουσία τοῦ ἡλίου εἰς τόν Ταῦρον, κατά τήν ἀρχήν τοῦ ἔαρος, ἀντιστοιχοῦν πρακτικῶς εἰς τήν χρονικήν περίοδον 1841 – 1366 π.Χ. Συνεπῶς καί ἡ ἡλικία τῶν "Υμνων πρέπει νά ἀναχθῆ εἰς τὴν περίοδον ταύτην καί, τό πιθανώτερον, εἰς τούς περί τό μέσον τῆς περιόδου αὐτῆς χρόνους, δηλαδή περί τό 1600 π.Χ., ὅταν τό μέν γ δέν εἶχε φθάσει ἀκόμη εἰς τούς ἀμυδρούς ἀστέρας τοῦ Κριοῦ, αἱ δέ ἐποχαί χειμῶνος καὶ θέρους διέφερον μεταξύ τῶν ὁλίγον πλέον τῶν ἔξι ὡρῶν★⁴.

70. Ἡ Αστρονομία τῆς Γ΄ χιλιετηρίδος π.Χ. Αλλ ἐάν τά δύο φαινόμενα τῆς ἰσότητος θέρους – χειμῶνος καί τῆς ἰσημερίας εἰς τόν Ταῦρον συνδυάζωνται καί δύνανται νά τοποθετηθοῦν χρονικῶς περί τό 1600 π.Χ., ὅμως, προκειμένου μόνον περί τοῦ δευτέρου φαινομένου, δέν εἶναι δυνατόν νά λεχθῆ ὅτι ἡ παρατή-

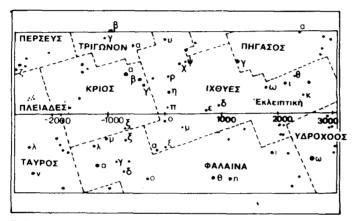
^{*} Καί εἰς τό σημεῖον αὐτό, εἰς τήν παρατήρησίν του αὐτήν, ὁ Κ. Χασάπης ἐσφαλμένως καταλήγει εἰς τό συμπέρασμα ὅτι ἡ ἡλικία τῶν "Υμνων πρέπει νά ἀναχθῆ καί νά προσδιορισθῆ διά τῆς χρονικῆς περιόδου τῆς ἰσότητος τῶν ἐποχῶν Χειμῶνος – Θέρους πού ἀναφέρεται εἰς τούς "Υμνους, ἀφοῦ εἰναι φανερόν ὅτι ἄλλην ἐποχήν, πολύ παλαιοτέραν ἀσφαλῶς, ἐγένοντο αὶ παρατηρήσεις τῶν 'Ορφικῶν ἤ τῶν προορφικῶν παρατηρητῶν τοῦ Οὐρανοῦ, πού ἀναφέρονται εἰς τούς "Υμνους καί εἰς ἄλλην ἐποχήν, ἀναμφισβητήτως νεωτέραν, διετυπώθησαν μέ ἀκρίβειαν καί κατεγράφησαν οὶ "Υμνοι, καί συνεπῶς ἡ ἐποχή πού διετυπώθησαν οὶ "Υμνοι δέν ἀποτελεῖ καὶ τήν ἀπόδειξιν, τήν βάσιν, πρός προσδιορισμόν τοῦ χρόνου πού ἐγράφησαν, οὕτε ἡ ἀναφερομένη εἰς τούς "Υμνους διαπίστωσις ἰσότητος τῶν ἐποχῶν, ἐγένετο φυσικά τὴν ἐποχήν πού διετυπώθησαν οὶ "Υμνοι, ἀφοῦ ὁχι ἐκατοντάδες ἐτῶν, ἀλλά χιλιετηρίδων παρατηρήσεις θά ἐχρειάσθησαν διά νά καταλήξουν εἰς ὼρισμένα συμπεράσματα οὶ παρατηρηταί.

Καί προσπαθεῖ νά διορθώση τήν αὐθαίρετον αὐτήν χρονολόγησιν τῶν "Υμνων εἰς τό 1600 π.Χ. ἀκολούθως ὁ Χασάπης (εἰς τήν παράγραφον 70) ἀλλά καί πάλιν διστάζει νά καθορίση ἐλευθέρως τόν χρόνον παρατηρήσεων τῶν 'Ορφικῶν, περιοριζόμενος ἐντός τῆς Γ΄ χιλιετηρίδος, ἐνῶ αἰ παρατηρήσεις αὐται εἰχον ἀρχίσει καὶ πρό τῆς δεκάτης χιλιετηρίδος, ὅπως ὁ ίδιος ἔχει ἀνεύρει, εἰς τήν δευτέραν ἐξίσωσιν (βλέπε ἀνωτέρω παράγραφος 65) καὶ τήν ὁποίαν ἀπέρριψεν διότι δέν ἐτόλμησε νά τήν ἀποδεχθῆ, νά τήν προβάλλη, καὶ νά τήν διακηρύξη, φοβούμενος τήν ἀντίδρασιν τῶν ξένων δῆθεν ἐρευνητῶν καὶ εἰδικῶν, οἱ ὁποῖοι πράγματι ἐπεδίωξαν νά καταποντίσουν καὶ νά ἀποπνίξουν εἰς πολλάς περιπτώσεις τήν ἀλήθειαν καὶ τήν πραγματικότητα, σχετικῶς μὲ τήν 'Ελληνική Προϊστορίαν, ὅπως ἀποδεικνύεται ἄλλως τε τοῦτο πλέον, ὅχι μόνον ἀπό τάς διαπιστώσεις τοῦ Κ. Χασάπη, ἀλλά καὶ ἀπό τάς τελευταίας ἀνακαλύψεις τῶν 'Αρχαιολόγων, ὅπως ἀναφέρεται καὶ ἀνωτέρω ἐντός αὐτῶν τῶν κειμένων καὶ εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ».

ρησις τοῦ φαινομένου αὐτοῦ ἐγένετο διά πρώτην φοράν στόν ΙΣΤ΄ ἤ ἔστω καὶ τόν ΙΖ΄ π.Χ. αἰῶνα. ΄Ως ἐλέχθη (παράγραφος 68) τό γ εὐρίσκετο εἰς τόν Ταῦρον ἀπό τοῦ 3629 μέχρι καὶ τοῦ 1841 π.Χ. Αὶ Πλειάδες, πού συνιστοῦν, κατ΄ οὐσίαν, τό δυτικόν ἀκραῖον ὅριον τοῦ ἀστερισμοῦ, διεσχίζοντο ὑπό τοῦ κολούρου τῶν ἰσημεριῶν τό 1900 π.Χ. Τότε οὖτος συνέπιπτε μετά τοῦ ώριαίου τοῦ

η Tau (Mag 3,0),
$$α = 3^h 45^m 24^s$$
, 0 (1965,0), $Δα = +3^s$, 5. (15)

Συνεπῶς, τότε ἡτο δυνατόν νά ὑπάρξη μία ἐποπτική ἀντίληψις τῆς παρουσίας τοῦ ἡλίου εἰς τόν Ταῦρον, κατά τήν ἰσημερίαν, τήν ὁποίαν ἀντίληψιν, ἀντιθέτως, δέν θά ἡδύνατο νά δώση ποτέ ἡ εἰς τούς μετέπειτα χρόνους διαδρομή τοῦ ἡλίου διά τῆς κενῆς ἐκ λαμπρῶν ἀστέρων ἀνατολικῆς περιοχῆς τοῦ Κριοῦ. Μόνον δέ ἡ ἐποπτική αὕτη ἀντίληψις τοῦ ἐαρινοῦ ἡλίου εἰς τάς Πλειάδας τοὐλάχιστον. τοῦ Ταύρου, θά ἐδικαιολόγει καί τήν ὅλως ἐξέχουσαν καί ἰδιάζουσαν θέσιν, τήν ὁποίαν κατέλαβεν ὁ Ταῦρος εἰς τάς λατρευτικάς ἐκδηλώσεις τῶν Ἑλλήνων, ἀλλά καί τήν χρησιμοποίησίν του, ὡς συμβόλου τῆς ζωτικότητος καί τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ζωῆς, ἀκόμη δὲ καί ὡς ἐμβλήματος τῆς Μητρός - γῆς.

Σχήμα 3: Μετάθεσις τοῦ ἐαρινοῦ ἰσημερινοῦ σημείου ἀπὸ τῆς γ΄ χιλιετηρίδος π.χ. κ.έ.

Έξ ἄλλου, θά ἦτο ἀδύνατον νά ἀναπτυχθῆ ἀποτόμως περί τά μέσα τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. μία ᾿Αστρονομία, ὅπως αὐτή πού ἀποκαλύπτεται εἰς τούς ᾿Ορφικούς Υμνους. Διότι, αἱ ἀνευρισκόμενοι εἰς τούς Ἅγμνους ἀστρονομικαί γνώσεις μαρτυροῦν, ἀλλά καἱ ἀπαιτοῦν μίαν μακραίωνα καλλιέργειαν τῆς ἀστρονομικῆς παρατηρήσεως καἱ, πολύ περισσότερον, μίαν μακροχρόνιον ἀνάπτυξιν τῆς θεωρητικῆς διερευνήσεως τῶν φαινομένων.

Ταύτην, τήν διά μέσου τῶν αἰώνων ἀνάπτυξιν τῆς ᾿Αστρονομίας, ἀποκαλύπτει ὁ «Ταυρικός» ἤλιος ^{63} . ᾿Αποκαλύπτει ὅτι ἀπό τά βάθη τῆς Γ΄ χιλιετηρίδος π.Χ., ὅταν ἡ

^{63.} Η επιδιδομένη εἰς εἰδικάς ἐρεύνας ἐπί τῆς Σανσκριτικῆς γλώσσης Ἑλληνοαμερικανίς κ. Νέλλα Κούκ ἔθεσεν ὑπ΄ ὄψιν ἡμῶν τό ἀκόλουθον ἀπόσπασμα τῶν Βεδικῶν ὕμνων (Βισνού Πουράνα, Βιβλίον Ι, κεφάλαιον Γ΄, 6-12), ἀναφορικῶς πρός τόν χρόνον καὶ τόν ταῦρον: «Δέκα πέντε ριπαί τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔνα «καστά», ἐνῶ 30 καστά συναποτελοῦν ἔνα «καλά» καὶ 30 καλά ἔνα «μουχουρτά» τέλος 30 μουχουρτά ἤ στιγμαί, ὡς εἴδομεν, (παραπ. 58), συνιστῶσιν ἔν ἡμερονύκτιον. Ό μὴν διαιρεῖται εἰς δύο ἡμίση, «παξά», ἐκ τῶν ὁποίων τό πρῶτον, ἀπό τῆς νέας σελήνης μέχρι τῆς πανσελήνου καλεῖται «πουρβά», τό δ΄ ἔτερον «ἀπαρά». Έκαστον τῶν δύο παξά ὑποδιαιρεῖται εἰς 15 σεληνιακάς ἡμέρας, τάς καλουμένας «τιθί», αὶ ὁποῖαι

έαρινή ίσημερία συνέβαινεν εἰς τάς Πλειάδας καί τάς Ύάδας τοῦ Ταύρου⁶⁴, ἤρχισεν ἡ παρατήρησις τοῦ οὐρανοῦ καί ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος περί τό 1600 π.Χ. (ἴσως ὅμως καί πρό τοῦ 1600 π.Χ), ώδήγησεν εἰς τήν ἀκμήν τῶν Ὀρφικῶν καί τήν ἐμφάνισιν τῆς μεγάλης μορφῆς τοῦ Ὀρφέως, τόν ὁποῖον δικαίως ἐτίμησαν, τόσον πολύ, οἱ "Ελληνες ἀκολούθως, τοποθετήσαντες τήν λύραν, μὲ τήν ὁποίαν ἐδίδαξεν ἐκεῖνος τήν ἀρμονίαν τῶν ἐποχῶν, εἰς τόν λαμπρότερον ἀστέρα τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου τοῦ οὐρανοῦ★¹. ("Οπως ἀποδεικνύεται ἀπό τά ἀνωτέρω ὁρθότατα καί ἀκριβέστατα ὁ Κ. Χασάπης τοποθετεῖ τό θέμα τῆς χρονολογήσεως τῶν 'Ορφικῶν εἰς αὐτόν τόν χρόνον, εἰς τό κείμενον αὐτό καί συνεπῶς ἐσφαλμένως, ἤ μᾶλλον δι' ἄλλους λόγους, ὅπως ἐξηγῶ καί ἀνωτέρω παράγραφος, ★³ παραμέρισεν, ἀπέρριψεν τήν δευτέραν διαπίστωσίν του διά τό 11.865, π.Χ. ὅπως ἔχω ἐπισημάνει καί ὑποστηρίζω, εἰς τήν παράγραφον αὐτήν).

μετρώνται ώς 1η, 2α, 3η... 15η». `Αλλά τό σύστημα τοῦτο, ὄσον άφορᾶ εἰς τόν μῆνα, ὑπενθυμίζει τά λεχθέντα (παράγραφοι 39, 57) διά τόν `Ορφικόν μῆνα, τήν διαίρεσιν εἰς δύο ἡμίση, τήν άρίθμησιν τῶν ἡμερῶν κλπ. Τό Ιδιον βεδικόν ἀπόσπασμα συνεχίζει: « Έξι μῆνες ἀπαρτίζουν «τό ἄγενα». `Υπάρχουν δύο ἄγενα τό ἔνα εὐρίσκεται πρός νότον τοῦ ἱσημερινοῦ καὶ τό ἔτερον πρός βορρᾶν αὐτοῦ. Τά δύο ἄγενα συναποτελοῦν ἔνα ἔτος, καλούμενον «βάρς». Εὐρίσκομεν λοιπόν μίαν διαίρεσιν τοῦ ἔτους σχετιζομένην πρός τόν ἱσημερινόν, πρός τό γ, ἀνάλογον πρός τήν δηλουμένην διά τοῦ 'Ορφικοῦ ταὐρου.

Τούτο όμως λαμβάνει όλως ίδαιτέραν σημασίαν, έάν ληφθή ύπ΄ όψιν, ότι πρός «τό βάρς» συνδέεται έτυμολογικῶς ή άρχαία Σανσκριτική λέξις «βρισά» = ταῦρος, έκ τῆς ὁποίας προέρχεται ή νεωτέρα λεξις βρισαμπά = ταῦρος, τῆς ὁποίας, τέλος, τό ρηματικόν θέμα βρίς, ἔχει τήν σημασίαν τοῦ παρέχειν τήν ζωήν, τήν ζωικήν δύναμιν. Αλλά τήν σημασίαν ταύτην άνευρομεν καί εἰς τόν 'Ορφικόν ταῦρον (παράγραφος 67). Έξ άλλου καί ή ἐτέρα σημασία τοῦ βρισάν = δροσίζειν, ἀνευρίσκεται εἰς τήν χρησιμοποιουμένην εὐρύτατα παρ' 'Ομήρω (« Ἰλιάς» ψ 598, « 'Οδύσσεια» Ν 245), ὡς καί παρ' 'Ησιώδω ἀπαντωμένην (Θεογονία 83) λέξιν ἔρση = δρόσος, ἀλλά καί εἰς τήν σημερινήν λέξιν βροχή, αὶ ὁποῖαι ἔλκουν τήν ἀρχήν των (προέρχονται) ἐκ τῆς ίδιας Σανσκριτικῆς ρίζης.

Τέλος, αὶ εἰδικαί ἔρευναι τοῦ πρίγκηπος Πέτρου τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἰνδίαν καί ἡ ὑπό τοὐτου ἀποκαλυφθεῖσα πλήρης ἀντιστοιχία μεταξύ ταυρικῶν θυσιῶν εἰς τήν Ἰνδίαν καί εἰς τήν Ἑλλάδα ἀποδεικνύουν, κατ ἀναμφισβήτητον τρόπον, τήν κοινήν ἀρχήν τοῦ ταυρικοῦ συμβολισμοῦ.

64. Ύπο τοῦ Κλήμεντος τοῦ Αλεξανδρέως διεσώθη ὁ Ορφικός στίχος «Ταῦρος δράκοντος και πατήρ ταύρου δράκων» (Προτρεπτικός ΙΙ 16, 1-2). Αλλ΄ οὖτος μίαν και μόνην έρμηνείαν έπιδέχεται, έκείνην κατά τήν όποιαν όταν τό γ εὐρίσκετο εἰς τόν Ταῦρον, ὁ πολικός ἀστήρ εὐρίσκετο εἰς τόν Δράκοντα. Πράγματι δέ, τοῦτο έλαβε χώραν τό 3000-2000 π.Χ., όταν ὁ πόλος εὐρέθη έγγύτατα τοῦ α Dra. Έκτοτε, ἀπεμακρύνετο σταθερῶς παντός λαμπροῦ ἀστέρος, μέχρι τῶν τελευταίων αἰώνων, ὅταν ἐπλησίασε καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη πλησιάζων τόν α UMi (Σχήμα 4).

*' "Οθεν, συνάγεται έκ πάντων τούτων, όλων δέ συσχετίσμένων πρός την κοινήν έπωνυμίαν τοῦ άστερισμοῦ τοῦ Ταύρου εἰς την 'Ελλάδα καί 'Ινδίαν, ὅτι ἡ ὁνομασία αῦτη εἰσήχθη πρό άμνημονεύτων χρόνων καί μάλιστα τότε ὅταν πιθανώτατα οἱ Λαοί οὖτοι συνεβίουν πλησίον άλλήλων, εἰς τόν αὐτόν ἐκτεταμένον προϊστορικόν γεωγραφικόν χῶρον, δηλαδή εἰς τήν Αἰγηίδα καί β΄) ἡ ἐαρινή ἰσημερία συνετελεῖτο εἰς τόν ἀστερισμόν τοῦτον, δηλαδή κατά τήν Γ΄ χιλιετηρίδα π.Χ. καί μέχρι τῶν μέσων τῆς Δ΄ (βλέπε σχετικῶς καί «Προϊστορίαν» Τόμου «ΕΛΛΑΣ» (μέρος Γ΄ καί «Εἰσαγωγή» Τόμου «Λαοί τῆς Ανατολῆς» τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» πῶς καί κατά τάς παναρχαίας Ἑλληνικάς παραδόσεις ὅτε ὁ Διόνυσος ὅπως ἐμφαίνεται καί ἐκ τῶν κειμένων, εἴχε φθάσει ἀργότερον μέχρι τῶν Ἰνδιῶν ἡγούμενος στρατοῦ κ.τ.λ.).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δύο γενικά συμπεράσματα προκύπτουν έκ τῆς παρούσης ἐρεύνης: Τό ἔνα ἀναφέρεται εἰς τὴν Ἑλληνικήν Αστρονομίαν καί τό δεύτερον εἰς τὴν Ἑλληνικήν ἰστορίαν.

Α΄ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Δέν είναι λοιπόν όρθόν και άληθές ὅ,τι πιστεύεται μέχρι σήμερον άναφορικῶς πρός τήν Αστρονομίαν τῆς Ἑλληνικῆς άρχαιότητος.

Εκεῖνο δέ τό ὁποῖον πιστεύεται ὑπό τοῦ Hoyle, ὁ ὁποῖος γράφει ἐνδεικτικῶς, ἀναφέρεται ἀρκετά σαφῶς: « Η ἀνάπτυξις τῆς 'Αστρονομίας ἐν Ελλάδι καί ἐν Μεσοποταμία δέν εἶναι σύγχρονοι. Οἱ Μεσοποτάμιοι λαοί ἐσημείωσαν τήν ἀκμήν των εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην 500 ἔτη πρό τῶν 'Ελλήνων Εἶναι β έ β α ι ο ν, ὅτι ἡ Ελληνική 'Αστρονομία πρό τοῦ 1000 π.Χ. ἦτο δλως διόλου ἀμελητέα, ἐνῶ εἰς τήν Βαβυλῶνα τὴν ἰδίαν ἐποχὴν εἶχε μίαν μεγάλην ἀνάπτυξιν, καί πρό τῶν Βαβυλωνίων, οἱ Σουμέριοι δυνατόν νά εἶχον ἔνα κεφάλαιον ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ἀρκούντως ἀνεπτυγμένον» (24,70)★¹. Καί ὁ Sarton προσθέτει: «Οἱ "Ελληνες ἐκληρονόμησαν Αἰγυπτιακάς ἰδέας, αἱ ὁποῖαι δέν μνημονεύονται. Ἡ προώθησις τήν ὁποίαν ἐδέχθησαν ἐκ τῆς Βαβυλῶνος ἦτο κατά πολύ μεγαλυτέρα⁶⁵, ἀλλ' ἔλαβε

^{* (}Σημείωσις ΄Ιωαν. Δ. Πασσά: Οἱ Σουμέριοι ἦσαν Πανάρχαιοι Κρῆτες, βλέπε καὶ βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·ΣΤΟΡΙΑ»).

^{65. «} Ο "Ιππαρχος, λέγει ὁ Hoyle, ωδηγήθη ἴσως εἰς τήν ἀνακάλυψιν τῆς μεταπτώσεως, διά τῆς συγκρίσεως τῶν ἰδικῶν του παρατηρήσεων ἐπί τῶν ἡλιοστασίων, πρός ἀρχαιοτέρας, γενομένας ὑπό τῶν Βαβυλωνίων. Διότι θά ἦτο παράφρων, ἐὰν ἀπέρριπτε ταὐτας, ὡς ἀνακριβεῖς, ὑποθέτων, ὅτι ὁσον ἀρχαιότεραι ἦσαν, τόσον ὀλιγώτερον θά ἦτο δυνατόν νά βασιοθή κανείς εἰς αὐτάς. "Οθεν ἡ σύγκρισίς των ἔδειξεν εἰς τόν "Ιππαρχον, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἡλίου εἰς τά ἡλιοστάσια εἶχε μεταβληθή σημαντικῶς, ἐντός 2000 ἐτῶν» (24,146). Καί ὁμως, πάντα ταῦτα δέν ἀνταποκρίνονται πρός τά πραγματικά δεδομένα, τόσον διότι, ὡς ἐδείχθη (παραπ. 17), δέν ἐχρησιμοποιεῖτο ὁ ζωδιακός ὑπό τῶν ἀρχαίων Μεσοποταμίων, ὁσον καί περισσότερον, διότι εἶναι γνωστό», ὅτι ὁ "Ιππαρχος συνέκρινε τάς παρατηρήσεις του πρός ἐκείνας, τάς ὁποίας ἐξετέλεσαν ὁ 'Αρίστυλλος καί ὁ Τιμόχαρις ἀπό τῆς θέσεως τοῦ στάχυος (α Vir) πρό 154 τότε ἐτῶν (45, 305).

Ασφαλώς οι Έλληνες έχρησιμοποίησαν παρατηρήσεις Βαβυλωνιακάς. Ό,τι όμως ένδιαφέρει είναι ή ήλικία τῶν ληφθεισῶν παρατηρήσεων. Οὕτως, είναι βέβαιον, ότι ὁ Πτολεμαῖος μετεχειρίσθη Χαλδαϊκάς παρατηρήσεις, ή άρχαιστέρα τῶν ὁποίων ήτο τοῦ 27ου ἔτους (721 π.Χ.) τῆς βασιλείας τοῦ Ναβουχοδονόσορος. « Ο Πτολεμαῖος έλυπεῖτο μάλιστα, λέγει ὁ Ταton, διότι δέν ἡδύνατο νά εῦρη εἰς τά Μεσιποταμιακά κείμενα ἀξιο-

χώραν πολύ βραδύτερον. ΄Ως είναι δυνατόν νά κρίνωμεν, ή προομηρική 'Αστρονομία τῶν 'Ελλήνων ἦτο κατά πολύ, Αίγυπτιακῆς προελεύσεως» (38,118)★³.

Καί ὅμως! Οἱ ˙Ορφικοί ¨Υμνοι παρέχουν τάς ἐπί τῆς ἐπιστήμης τοῦ οὐ-ρανοῦ γνώσεις τῶν παναρχαίων Ἑλλήνων τῆς Β΄ καί τῆς Γ΄ ἀκόμη χιλιετηρί-δος π.Χ. ˙Αποδεικνύονται δέ αὶ γνώσεις αὖται ὅχι μόνον ἀνεπτυγμέναι καὶ ἀξιόλογοι, ἀλλά παρουσιάζουν καί τό στοιχεῖον μιᾶς βαθείας εἰσδύσεως εἰς τήν φύσιν τῶν φαινομένων τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ὁποία δέν ἀνεπτύχθη ποτέ οὔτε ὑπό τῶν Βαβυλωνίων⁶⁶, ἀλλ˙ οὔτε καί ὑπό τῶν ἄλλων ἀρχαίων λαῶν.

λόγους ένδείξεις έπί τῶν πλανητῶν, κατώρθωσε δέ νά συντάξη πίνακας, ἀνερχομένους μόνον μέχρι τοῦ Η΄ π.Χ. αἰῶνος». Διά τοῦτο πληροφορίαι ὡς τοῦ Σιμπλικίου, κατά τάς ὁποίας ὁ Καλλισθένης, ἀκολουθήσας τόν 'Αλέξανδρον συνέλεξε, μετά τήν κατάληψιν τῆς Βαβυλῶνος (327 π.Χ.), καί ἀπέστειλεν εἰς τόν θεῖον του 'Αριστοτέλη παρατηρήσεις ἐκλείψεων, γενομένας ἐν Χαλδαία πρό 1900 ἐτῶν, εἰναι μιά ὑπερβολή ὡς πρός τήν ἡλικίαν τῶν παρατηρήσεων. Τοῦτο συνάγεται σαφῶς καί ἐκ τῶν λεχθέντων εἰς τήν παραπομπήν 27, ἀλλ' ἐπί πλέον καί ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς λέγει ὁ Talon, κατά γενικήν τακτικήν, οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἐπέδειξαν μίαν τάσιν ὑπερεκτιμήσεως τῆς ἰκανότητος τῶν Μεσοποταμίων ἀστρονόμων, χωρίς μάλιστα νά ὑπαινίσσωνται κὰν τάς θεωρητικάς (πτωχάς καί ἐσφαλμένας) ἀντιλήψεις των, ὡς πρός τό Σύμπαν. Μόνον ὁ Πλίνιος, περισσότερον ἡ ὁ Γέμινος καί ὁ Πτολεμαῖος, ὼμίλησε (Historia Naturalis VII 57) διά τούς «πλουσίους θησαυρούς τῆς Μεσοποταμιακῆς ἀστρονομίας», χωρίς ὅμως νά περιπίπτη εἰς τάς κατά παράδοσιν ὑπερβολάς.

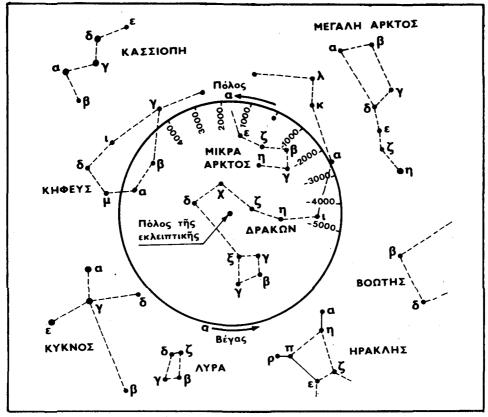
Οἱ Χαλδαῖοι διετείνοντο, ὅτι διετήρουν παρατηρήσεις 470.000 ἐτῶν (3,90). Ως λέγει ὁ Durant ἀνευρέθη πράγματι εἰς τήν Οὕρ καὶ εἰς βάθος σημαντικόν στρῶμα ἀργίλλου καὶ ἄμμου, πάχους 2,5 μ., τό ὁποῖον μαρτυρεῖ μίαν καταστροφικήν πλυμμύραν (τόν κατακλυσμόν), κάτωθεν δὲ τοῦ στρώματος τούτου διεπιστώθη ἡ παρουσία λειψάνων προκατακλυσμιαίου πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς εἶναι ὁ περιγραφείς ὑπό τῶν μετέπειτα Μεσοποταμίων ὡς «χρυσοῦς αἰών». Οἱ ἰερεῖς κατέστρωσαν βραδύτερον πίνακας τῶν προκατακλυσμιαίων δυναστειῶν, χρονολογουμένων ἀπό 43-2.000 ἐτῶν (20,133-134). ᾿Αλλά διά τόν χρυσοῦν αἰῶνα κάμνει λόγον καί ὁ Ἡσίοδος, (Ἔργα καί Ἡμέραι), ἀσχέτως ἐάν τό Ελληνικόν (᾿Ορφικόν) ἱερατεῖον δέν κατέστρωσε παρομοίους πίνακας δυναστειῶν καὶ δέν διἵσχυρίσθη, ὅτι ἐγίνοντο ἀστρονομικαί παρατηρήσεις πρό ἐκατοντάδων χιλιάδων ἑτῶν ἐν Ἑλλάδι *²

Όπως λέγει ο Sarton, το ότι μερικοί Έλληνες, όπως ο Γέμινος, ο Υφικλής, ο Διόδωρος Σικελιώτης καί άλλοι, έλαβον άπο τήν Μεσοποταμίαν, δηλαδή άνεφέρθησαν είς τάς κατακτήσεις τῶν Βαβυλωνίων, τοῦτο δέν δύναται νά ληφθή ὑπ δψιν, διότι αὶ πληροφορίαι αὐται ἦσαν μεταγενέστεραι καί ἔγιναν γνωσταί, ἀφοῦ εἴχεν ἀναπτυχθή ἡ Ελληνική Αστρονομία. Δυνάμεθα συνεπῶς νά εἴπωμεν, ὅτι ἐπιστημονική ἀστρονομία ἦτο μόνον ἡ Ελληνική καί, ἴσως, ἡ μετέπειτα ΄Αστρονομία τῶν Χαλδαίων καί Βαβυλωνίων (38, 118, 120).

*² "Οπως ἀποδεικνύεται εἰς τὴν «Προϊστορίαν» τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ» Γ΄ μέρος τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ὅλαι αὐταί αὶ ἀναφερόμεναι καί ἀπό τόν Κ. Χασάπην πληροφορίαι περί καταστροφῶν ἀπό κατακλυσμόν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, πού περίγράφονται καί εἰς τὰ κεφάλαια VI, VII καί VIII τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὡς κατακλυσμός τοῦ Νῶε, εἶναι μυθεύματα, προερχόμενα ἀπό τὸ ἔπος τοῦ Γκιλγκαμές καί τὴν περιγραφήν τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε, πληροφορίαι πού ἀποδεικνύονται ἀσύστατοι εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑ», ὅπου ἐκτίθενται λεπτομερῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων ἀνασκαφῶν διαφόρων ξένων ἀρχαιολόγων καί κυρίως τοῦ Γούλεϋ εἰς τὴν Οῦρ.

* Εμφανέστατες καί άδιάσειστες άποδείξεις καί τῶν συγχρόνων τῶν σημερινῶν ἐπιστημόνων, διά τήν συνεχιζομένην προσπάθειαν τῶν ξένων, νά μειώσουν ὁπωσδήποτε τήν ἀξίαν καί τήν σημασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ καί διά τήν ἐπίμονον προσπάθειάν των πρός παραποίησιν καί διαστροφήν τῶν δεδομένων καί ἀποδείξεων περί τῆς καταγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καί τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος.

66. Ή Βαβυλωνιακή άστρονομία, λέγει ὁ Abetti, εὐρίσκεται οὐσιωδῶς εἰς κατωτέραν βαθμίδα τῆς Ἑλληνικῆς ἀστρονομίας (1, 17), ὁ δέ Dreyer προσθέτει: «εἴναι δυνατόν νά

Σχῆμα 4: Διαδοχικαὶ θέσεις τοῦ Β. Πόλου. Τοῦ Ουρανοῦ ἀπὸ τοῦ 5.000 π.Χ. κ.ἐ.

. Όπως λέγει πάλιν ὁ Hoyle, συγκρίνων τήν ἀστρονομίαν τῆς κλασσικῆς Ελλάδος (ΣΤ΄- Α΄ αἰών π.Χ.), πρός τήν Βαβυλωνιακήν: «Οἱ Βαβυλώνιοι ἐπετύγχανον ἀστρονομικάς διατυπώσεις διά τήν πρόβλεψιν μελλοντικῶν θέσεων τῶν πλανητῶν. Οἱ Ἑλληνες εἶχον διαφορετικήν μέθοδον. Ἐφαντάζοντο τάς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων ὑπό τάς προϋποθέσεις ἐνός γεωμετρικοῦ σχε-

λεχθή, ότι ή άστρονομία έξεκίνησεν άπό τούς Βαβυλωνίους, άλλ΄ ή κοσμολογία, άνεξαρτητος τής μυθολογίας, προέρχεται έξ Ελλάδος» (19, Είσαγωγή). Ο Taton ἐπιλέγει: «Τόσον ή Βαβυλωνιακή κοσμολογία ὄσον καί ή άρχαιοτέρα Σουμεριακή, δέν είχον κατορθώσει να υπερβοῦν τό ἐπίπεδο τῶν μύθων. Δέν ὑπάρχουν εἰς τήν Μεσοποταμιακήν κοσμολογίαν συστήματα, ὅπως ἐκεῖνα τῆς Ἱωνίας. Διά τούς λαούς τούτους ἡ κίνησις τῶν πλανητῶν καί ἡ περιγραφή τοῦ οὐρανοῦ ἀπετέλουν ζητήματα δευτερεύοντα» (43, 127).

Αλλά καί ώς πρός τούς ἄλλους λαούς, ό μέν Doig λέγει: « Η άστρονομία τῶν Ινδῶν, εἰς τούς μεταγενεστέρους χρόνους, ἔχει δεχθῆ τήν ἐπίδρασιν τῶν Ελληνικῶν ἰδεῶν» (18,28) ὁ δὲ Abeiti προσθέτει: «γενικῶς μεταξύ τῶν Φοινίκων δέν ἀνεπτύχθησαν ἀστρονομικαί διερευνήσεις» (1, 22), ἐνῶ ο Taton ἐπιλέγει: «γενικῶς ἡ συμβολή τῶν Φοινίκων ὑπῆρξε πολύ μικρά» (43, 141). Τέλος ὁ Sarton προσθέτει: « Η ἐπιστημονική ἀστρονομία, διά τῆς ὁποίας νοοῦμεν ἔνα σύστημα λογικῶν ἐξηγήσεων τῶν κινήσεων τῶν οὐρανίων σωμάτων, ὀφείλει ὀλίγα εἰς τούς πρώτους Βαβυλωνίους καί τούς Αίγυπτίους. Η ἐπιθυμία διά τοιαύτας ἐρμηνείας φαίνεται χαρακτηριστικῶς Ἑλληνική καί ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἐρμηνειῶν ἀπησχόλησε τό Ἑλληνικόν πνεῦμα ἐπί πολλούς αἰῶνας» (38, 118-120).

δίου, πρός τό όποῖον συνέκρινον τά έξαγόμενα τῆς παρατηρήσεως καί τό σχέδιον ἐπεκυροῦτο ἡ ἀπερρίπτετο, ἀντικαθιστάμενον ὑπό βελτιωμένης γεωμετρικῆς εἰκόνος.

Υπάρχει συνεπῶς βασική διαφορά μεθόδων. Εἰς τούς Βαβυλωνίους ἤτο ἀδιάφορον ποῦ εὐρίσκοντο οἱ πλανῆται καὶ οἱ ἀστέρες, ὅταν ἔδυον ὑπό τόν ὁρίζοντα καὶ ἐάν ἐξηκολούθουν τήν κίνησίν των κάτωθεν τῆς γῆς, διά νά φθάσουν εἰς τήν ἀνατολήν των. Δέν δύναται ὅμως νά καταλήξη κανείς εἰς μίαν γεωμετρικήν ἀπεικόνισιν, ἄν δέν δύναται νά ἀπαντήση: ποῦ εὐρίσκονται οἱ ἀστέρες καὶ οἱ πλανῆται καὶ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοῦ ὀρίζοντος» (25, 77).

Τοῦτο ὅμως δέν τό ἔκαμνον οὶ Ἑλληνες μόνον εἰς τήν κλασσικήν ἐποχήν. Ἡρχισαν νά τό κάμνουν 1000 καὶ πλέον ἔτη πρό τοῦ ΣΤ΄ αἰῶνος, ὅπως ἀποδεικνύουν οὶ Ὀρφικοὶ Ὑμνοι. Διὰ αὐτόν τόν λόγον ἀνεκάλυψαν τότε καὶ τήν περὶ ἄξονα κίνησιν τῆς γῆς καὶ τήν περὶ τόν ἄξονα τῆς γῆς κίνησιν τῆς οὐρανίου σφαίρας τόν ἡλιοκεντρισμόν, ἀλλά καὶ τήν ἔλξιν τοῦ ἡλίου πρό παντός δὲ τόν φυσικόν νόμον, ὁ ὁποῖος διέπει τά πάντα. Διὰ τόν λόγον τοῦτον καὶ ἐνδιαφέρθησαν όλιγώτερον τῶν Μεσοποταμίων εἰς τήν ἀναζήτησιν ἀστρολογικῶν ἐπενεργειῶν καὶ περισσότερον ἐκείνων ἐμελέτησαν τὴν φύσιν τῶν ἄστρων. Οὕτως, ἐπέτυχον νὰ διαισθανθοῦν χωρίς φασματοσκόπιον, ὅτι οὶ ἀπλανεῖς εἶναι «πυρόεντες», ὅτι ἡ σελήνη ἔχει ὄρη, καὶ ὅτι οὶ διάττοντες εἶναι «ἡερόπλαγκτοι». Διὰ τοῦτο ἑπεσήμαναν τήν ἰσημερίαν τοῦ Ταύρου τῶν ἐποχῶν χειμῶνος καὶ θέρους, τὴν διάφορον κλίσιν τῶν ἀκτίνων εἰς τὰς ζώνας τῆς γῆς καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν τόσον ἐπιτυχῆ συσχέτισιν τῆς ἀριμονίας τῶν ἤχων καὶ τοῦ ὑψους αὐτῶν, πρός τὴν ἔντασιν τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας καὶ τὴν ἀρμονίον ἐναλλαγῆς τῶν ἐποχῶν.

Πέραν ὅμως τοῦ «γεωμετρικοῦ σχεδίου» οἱ ἐρμηνευταί τοῦ θαύματος τοῦ Ελληνικοῦ πνεύματος δέν θά πρέπει νά λησμονοῦν καὶ τήν ἐρμηνείαν τοῦ Πλάτωνος διά τήν στασιμότητα τῶν ἄλλων λαῶν καὶ τήν ἀξιοποίησιν ὑπό τῶν Ἑλλήνων ὅχι μόνον τῶν ἰδικῶν των παρατηρήσεων, άλλά καὶ ἐκείνων, τάς ὁποίας τυχόν ἐδανείσθησαν παρά τῶν Βαβυλωνίων ἤ τῶν Αἰγυπτίων. Γράφει λοιπόν ὁ Πλάτων: «"Ο,τιπερ ἄν "Ελληνες βαρβάρων παραλάβωσι, κάλλιον τοῦτο εἰς τέλος ἀπεργάζονται» ('Ο,τιδήποτε οἱ "Ελληνες παραλάβουν ἐκ τῶν βαρβάρων - τῶν ξένων δηλαδή λαῶν - τὸ καθιστοῦν καλύτερον).

διότι

«πολλή δ΄ έλπίς ἄμα καί καλή κάλλιον καί δικαιότερον ὄντως τῆς ἐκ τῶν βαρβάρων έλθούσης φήμης τε ἄμα καί θεραπείας πάντων τούτων τῶν θεῶν ἐπιμελήσεσθαι τούς "Ελληνας, παιδείαις τε καί ἐκ Δελφῶν μαντείαις χρωμένους καί πάση τῆ κατά νόμον θεραπεία» (πολλή ἐλπίδα συνάμα καί καλή είναι καλλίτερο καί δικαιότερο πρᾶγμα στά ἀλήθεια ἀπό τή φήμη (δόξα) πού προήλθε στούς Έλληνας ἀπό τούς βαρβάρους συγχρόνως καί θά φροντίσουν τή λατρεία ὅλων αὐτῶν τῶν θεῶν οἱ "Ελληνες, χρησιμοποιώντας τήν παιδευτική τους ἰκανότητα καί τούς χρησμούς τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν καί κάθε φροντίδα πού προβλέπει ὁ νόμος).

Οἱ ελληνες διέθετον μίαν διαισθητικήν καί διεισδυτικήν δύναμιν. Εἰς αὐτήν όφείλονται οἱ βαθυστόχαστοι στίχοι τῶν Όρφικῶν Ύμνων, εἰς τούς ὁποίους ἡ συμπύκνωσις, ἀλλά καὶ ἡ σαφήνεια τῆς ἐπιστημονικοφιλοσοφικῆς σκέψεως, ἀμιλλῶνται ὅχι μόνον πρός τήν γλαφυρότητα, ἀλλά καὶ τήν λυρικότητα τοῦ ποιητικοῦ στίχου.

Β΄ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τό δεύτερον συμπέρασμα ἀναφέρεται εἰς τήν Ἑλληνικήν Ἱστορίαν. Οἱ ἱστοριοδίφαι καθώς καί οἱ χρονολόγοι τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἐτοποθέτησαν τήν ἀρχήν αὐτῆς περί τούς πρώτους αἰῶνας τῆς Α΄ π.Χ. χιλιετηρίδος. Τελευταίως, καθώς ἐπεκτείνονται αἱ ἀρχαιολογικαί ἀνασκαφαί καί τά εὐρήματα πληθύνονται, μετά τήν ἀνεύρεσιν δὲ καί τῆς κλειδός τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Β΄ ὑπό τοῦ Ventris, τό 1952, ἤρχισε νὰ γίνεται λόγος ὑπό τῶν ξένων ἀλλά μὲ πολλούς δισταγμούς, διὰ μίαν προώθησιν τῆς ἀρχῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας μόλις κατά 400 ἔτη παλαιότερον τῆς μέχρι σήμερον (1970) παραδεδεγμένης ε΄. Καθ΄ ὄσον δ΄ ἀφορᾶ εἰς τὰ εὐρήματα τοῦ Μυκηναϊκοῦ καί Μινωικοῦ πολιτισμοῦ, γενικώτερον δὲ τοῦ καλουμένου «Αἰγαίου χώρου», ὑπάρχει πάντοτε ἡ φανερά ἐπιφύλαξις τῶν ξένων ὅτι ταῦτα εἶναι ἐπιτεύγματα ἀγνώστων «προελληνικῶν» φύλων, πιθανῶς ἀσχέτων πρός τούς μετέπειτα ἐμφανισθέντας Ἑλληνας (καί οἱ ὁποῖοι θά κατῆλθον ἀπό τόν... παγωμένον τότε βορράν, διὰ να διδάξουν τούς Ἑλληνας πολιτισμόν – ἀφοῦ ἀκόμη δέν ἐντρέπονται ὄσοι ὑποστηρίζουν τὰ ἀνωτέρω!...) *

^{67.} Ομολογουμένως καταπλήττει - γράφει ὁ ἀείμνηστος Χασάπης - ἡ συνεχιζομένη τοιαύτη φειδωλότης ἐάν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν:

¹⁾ Η κατά τό έτος 1963 γενομένη μερική ἀποκρυπτογράφησις τῆς Γραμμικῆς Γραφῆς Α΄ καί τοῦ δίσκου τῆς Φαιστοῦ ὑπό τοῦ καθηγ. Vladimir Georgiev, τῶν ἀναγομένων εἰς τάς ἀρχάς τῆς Β΄ χιλιετηρίδος π.Χ. καί ἡ διαπίστωσις, ὅτι ἡ μία τῶν δύο γλωσσῶν των εἶναι ἡ Ἑλληνική, χρησιμοποιουμένη ὁπωσδήποτε κατά τό 1500 π.Χ.

²⁾ Αἱ μετρήσεις διά τοῦ (ἄνθρακος 14) C¹⁴, αἱ γενόμεναι ὑπό τοῦ Cote Östlund, αἱ ὁποῖαι ἔδειξαν ὅτι χρονολογημένα εὑρήματα ἀνασκαφῶν εἰς Κύπρον ἀνάγονται εἰς τάς ἀρχάς τῆς ΣΤ΄ χιλιετηρίδος π.Χ., ἀντί τῆς Δ΄, ὅπως ὑπεστηρίζετο ὑπό τῶν ἀρχαιολόγων μέχρι σήμερον καἱ

³⁾ Αἱ πρόσφατοι (1964) μετρήσεις διά τοῦ C¹⁴ τῶν εὐρημάτων τῆς Νέας Νικομηδείας, εἰς Μακεδονίαν, αἱ ὁποῖαι δεικνύουν ὅτι ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὴν Ζ΄ χιλιετηρίδα π.Χ. Μεταξύ τῶν ἐν λόγω εὐρημάτων ὑπάρχουν 2000 περίπου ἀπανθρακωμένοι σπόροι, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει, ὅτι οἱ μακρινοί ἐκεῖνοι πρόγονοι ἡμῶν ἐγνώριζον νά καλλιεργοῦν τὴν γῆν εἰχον λοιπόν ἔνα προηγμένον πολιτισμόν.

Είναι συνεπῶς ἀντιφατικαί αἱ δύο θέσεις: ὁ μέν Ἑλληνικός χῶρος νά κατοικῆται υπό γεωργῶν τήν Ζ΄ χιλιετηρίδα, ἀπόδειξιν τήν ὁποίαν ἀρνοῦνται οἱ ξένοι ἐπιμόνως, αἱ δὲ Ελληνικαί παραδόσεις, περί τῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος, πού ἀναφέρονται ὅτι συνέβησαν κατά τὴν Β΄ χιλιετηρίδα, νά τίθενται ἐν ἀμφιβόλω, ἔστω καί ἐάν αὕται ἀναφέρωνται εἰς γεγονότα πολεμικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά καί κοινωνικά ἐν γένει, ἔστω καί ἐάν εἰς πάντα ταῦτα κατονομάζωνται ἐκατοντάδες πρωτοστατησάντων Ἑλλήνων. Αποτελεῖ δέ, τό όλιγότερον, άδικίαν πρός τό άρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα, τό ὅτι λογίζονται ὡς μυθικά κατασκευάσματα καί προϊόντα φαντασίας τῶν μεταγενεστέρων Ἑλλήνων τά ἰστορηθέντα εἰς τάς γραπτάς παραδόσεις, ὅταν μάλιστα ἡ ἀρχαιολογική σκαπάνη, μόνον ἐξ αὐτῶν, τῶν δῆθεν «μυθευμάτων», ὁδηγεῖται καί ἐπαναφέρει εἰς τό φῶς τά κατασκευάσματα τῶν προγόνων μας, εἰς τάς θέσεις ἀκριβῶς ἐκείνας, πού ἡ παράδοσις ὑποδεικνύει καί ἀναφέρει.

^{*΄} Σημειωτέον ὅτι ὁ Κ. Χασάπης γράφων τά ἀνωτέρω δέν είχεν ὑπ' ὄψιν του τάς τελευταίας διαπιστώσεις τῶν ἀρχαιολόγων ἀπό τό σπήλαιον Πετραλώνων τῆς Χαλκιδικῆς, ἀπό τό σπήλαιον Φράχθι τῆς Ερμιονίδος, ἀπό τό Ασπροχάλικο τοῦ Λούρου κ.τ.λ. (βλέπε σχετικῶς καί προϊστορίαν τοῦ Γ΄ μέρους τοῦ τόμου «ΕΛΛΑΣ» τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι ΣΤΟΡΙΑ», ἐκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὁτι ὁ Ελληνικός χῶρος κατωκεῖτο συνεχῶς καί ὑπό τῶν ἰδίων ἀνθρώπων (Αἰγαῖοι - 'Αρχαιοέλ-ληνες) πρό τοῦ 100.000 καί μάλιστα καί ἀπό τό 800.000 π.Χ. ὁπως ἀνεκοίνωσε τό τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Μαΐου (1981) ὁ ἀνθρωπολόγος 'Αρ. Πουλιανός, βάσει δύο νέων ἀνθρωπίνων σκελετῶν πού ἀνεῦρεν εἰς τό σπήλαιον Πετράλωνα τῆς Χαλκιδικῆς), καί οὕτε φυσικά είχεν ὑπ' ὄψιν του καί τά μυθεύματα περί κατακλυσμοῦ εἰς τήν Μεσοποταμίαν

Η παροῦσα μελέτη ἔρχεται νά δείξη ὅτι καί οἱ χρονολογικοἱ οὖτοι προσδιορισμοἱ δέν εἶναι τελείως ἀκριβεῖς καὶ αὶ περὶ ἀγνώστων Προελλήνων καὶ Αἰγαίων θεωρίαι ἀφίστανται τῆς ἀληθείας. Διότι, τά διασωθέντα Όρφικά κείμενα, γνήσια δημιουργήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἀναφέρουν οὐράνια φαινόμενα, τά ὁποῖα ἐπιτρέπουν τἡν ἐφαρμογήν τῆς ἀστρονομικῆς μεθόδου χρονολογήσεως. Εἶναι δέ ἡ μέθοδος αὕτη καὶ ἀντικειμενική, ἀλλά καὶ τά συμπεράσματά της ἀκριβέστερα πολλῶν ἄλλων μεθόδων, χρησιμοποιουμένων κυρίως ὑπό τῆς ᾿Αρχαιολογίας. Καὶ ἡ μέθοδος αὕτη ἐφαρμοσθεῖσα ἐνταῦθα, προωθεῖ τἡν ἀρχήν τῆς Ἑλληνικῆς ἐν γένει φυλῆς εἰς τό ἀπώτερον παρελθόν.

"Ερχεται ἐπί πλέον νά ἀποδείξη ἡ γενομένη ἔρευνα ὅτι δέν ἀποτελεῖ πάντοτε ἀσφαλές κριτήριον χρονολογήσεως τῶν ἀρχαίων κειμένων ἡ γλῶσσα, εἰς τήν ὁποίαν ταῦτα ἔχουν γραφῆ καί αὶ ἰδέαι, αὶ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τά κείμενα δέν εἶναι ὑποχρεωτικῶς ὁμόχρονοι τῆς ἐποχῆς κατά τήν ὁποίαν ἐχρησιμοποιεῖτο ἡ διάλεκτος εἰς τήν ὁποίαν ἐγράφησαν ταῦτα. Οὐδείς βεβαίως δύναται νά ἀμφιβάλλη ὅτι οἱ Όρφικοί "Υμνοι περισυνελέγησαν, τό πρῶτον, περί τόν ΣΤ΄ π.Χ. αἰῶνα, ἐπί τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἱππάρχου (520 π.Χ.), ἀλλά καὶ οὐδείς δύναται νά ἀμφισβητήση πλέον, ὅτι οὖτοι διετυπώθησαν παλαιότερον. Ἡμεῖς ἀπεβλέψαμεν εἰς τό νά καθορίσωμεν τήν ἡλικίαν των εἶναι δέ ἡ ἡλικία των καὶ ἡλικία τῶν φαινομένων, εἰς τά ὁποῖα ἀναφέρονται, ἀλλά καὶ ἡ ἡλικία τῶν ἰδεῶν, τάς ὁποίας περιέχουν. Καί ἐάν αὶ ἰδέαι τῶν "Υμνων δίδουν ἐναργῆ καθαράν ἀντίληψιν τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ εἰς τόν ὁποῖον προήχθη ὁ πνευματικός πολιτισμός τῶν παναρχαίων ἐκείνων Ἑλλήνων, ἡ χρονολόγησις τῶν ἰδεῶν προσδιορίζει τούς χρόνους ἀναπτύξεως τοῦ πνευματικοῦ τούτου πολιτισμοῦ, ἀλλά καὶ τούς χρόνους εἰς τούς ὁποίους ἀνάγονται αὶ ἀπαρχαί τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Είς τοῦτο, ὅχι δευτερευόντως, καί ἀποβλέψαμεν: Νά δείξωμεν τόν ἀληθῆ πνευματικόν πολιτισμόν τῶν μακρυνῶν Ἑλλήνων προγόνων μας καί νά ἀποκαταστήσωμεν τούτους εἰς τὴν πατρίδα των, τὴν Ἑλλάδα, ἀπό τὴν ὁποίαν ἐπ ἀρκετόν τούς ἐξετόπισαν οἱ δῆθεν «Προέλληνες» τοῦ παρελθόντος πού ἐφευρέθησαν ἀπό τούς ξένους συγγραφεῖς καί οἱ δῆθεν «φιλέλληνες» ἐρευνηταί τοῦ παρόντος *²

Κ. ΣΤ. ΧΑΣΑΠΗΣ

⁽τοῦ Νῶε) που ἀποκαλύπτονται βάσει τῶν τελευταίων ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων, πού περιέχονται εἰς τό κεφάλαιον «Προϊστορία» τοῦ Γ΄ μέρους τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ» καί εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑ».

^{**} Αξιος έθνικῆς εὐγνωμοσύνης εἶναι ὁ ἀείμνηστος συνεργάτης μου Κ. ΣΤ. Χασάπης, μέ τήν μελέτην του αὐτήν, ἡ ὁποία μοὖ ἐπέτρεψε χρησιμοποιῶν τά στοιχεῖα πού περιέχει ἐν συνδυασμῶ μὲ τάς ἐργασίας τῆς Ένρ. Μέρτζ, τοῦ Εὐαγ. Σταμάτη καὶ τῶν ἄλλων ἐρευνητῶν ងρχαιολόγων ποὐ ἀναφέρω, νὰ προβάλω κατά τρόπον ἀδιάβλητον καὶ ἀδιάσειστον πλέον τήν ἀλήθειαν περί τῆς καταγωγῆς τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τῆς ἀπαρχῆς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἀλήθειαν τήν ὁποίαν, διαφοροτρόπως κατεπολέμησαν καὶ προσπάθησαν νὰ ἀποπνίξουν οὶ ξένοι δῆθεν φίλοι μας διά μέσου τῶν αἰώνων ἀλλά καὶ τῆς νεωτέρας, ἐποχῆς, μὲ τὴν ἀχαρακτήριστον δυστυχῶς ἀνοχήν τῶν Πολιτικῶν καὶ πνευματικῶν ἡγετῶν τοῦ τόπου μας, ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ εἰς αὐτό τό βιβλίον μου, ἀλλά καὶ εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·ΣΤΟΡΙΑ».

Διότι, όταν όλοι οἱ ἀρμόδιοι πολιτικοί καί πνευματικοί ἡγέται αὐτοῦ τοῦ τόπου, ὅπως ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀπό τήν διαπιστωθεῖσαν ἐξ αὐτῶν τῶν κειμένων ἀδράνειάν τους, μέ τήν οὐράν ὑπό τά σκέλη, ἔτρεμον τούς ξένους, πού ἑδυσφήμιζον καί δυσφημίζουν καί διέσυρον καί διασύρουν τήν Ἑλλάδα καί σήμερον ἀκόμη (1984) καί ἀπέφευγον καί ἀποφεύγουν καί σήμερον τό καθῆκον τους, δηλαδή τήν ὑπεράσπισιν, τήν ἑξυπηρέτησιν καί

τήν προβολήν τῶν δικαίων τῆς φυλῆς, τοῦ ἔθνους διά τήν έπιτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἐμισθοδοτοῦντο καί μισθοδοτοῦνται καί ἐνισχύονται ποικιλοτρόπως ἀπό τό δημόσιον Ταμεῖον, ὑπό τοῦ Κράτους, ἀπό τόν ἀπληροφόρητον καί συνεχῶς ἐμπαιζόμενον ἀτυχῆ αὐτόν Λαόν, ὁ Κ. Χασάπης μὲ τιτανικήν, θά ἐλέγομεν, δύναμιν προθέσεως, καί ἀφοσίωσιν εἰς τόν σκοπόν του ἐπισημαίνει καί ἀποκαλύπτει, παρά τάς ὼρισμένας ἀμφιβολίας ῆ δισταγμούς, πού παρουσιάζει εἰς κάποια σημεῖα τό ἔξοχον καί σημαντικόν αὐτό ἔργον του, τάς σκοτεινάς, δολίας συστηματικάς καί ἐπιμόνους ἀνθελληνικάς προσπαθείας τῶν ξένων κατά τῆς Ἑλλάδος, ὁπως ἀποδεικνύει καί ἡ μελέτη του.

Χωρίς υπερβολήν συνεπῶς ὁ Κ. Χασάπης ὑπῆρξε καί είναι ὁ ἀναμφισβήτητος θαρραλέος ἐπιστήμων, ὁ ὁποῖος μὲ τόν δαυλόν τῶν ἀσύγκριτων καί Ἑθνοφελῶν διαπιστώσεών του ὑψωμένον, καταυγάζει τήν παρ΄ αὐτοῦ διανοιχθεῖσαν εὐρυτάτην λεωφόρον τοῦ παρελθόντος ἀπό τήν ὁποίαν ἐξεκίνησεν, ἐβάδιζεν καί θά βαδίζει καί εἰς τό μέλλον, παρά τάς φανεράς καί σήμερον ἀντιδράσεις τῶν ξένων ἐχθρῶν καί δῆθεν φίλων της, ἀλλά καί τῶν ἀφρόνων ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν καί ὑπονομευτῶν της, μὲ τήν ἐπιδιωκομένην κυρίως ἐκβαρβάρωσιν καί δολοφονίαν τῆς γλώσσας μας, ἡ αἰωνία καί ἀκατάβλητος αὐτή φυλή, τό Ἑθνος τῶν Ἑλλήνων...

Δύο εἰκόνες προερχόμεναι ἀπό Χριστιανικάς κατακόμβας. Ἡ ἄνω παρουσιάζει τόν Χριστόν νά παίζη -ὅπως ὁ Ὁρφεύς- λύραν, ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῆς ὁποίας ἐξημερώνονται τά ζῶα. Ἡ δὲ κάτω ἐμφανίζει τόν Ὁρφέα ὡς καλόν ποιμένα. Αἱ εἰκόνες αὐταί ἀποδεικνύουν τήν μεγίστην ἐπίδρασιν πού εἶχον αἱ θεωρίαι τῶν Ὁρφικῶν καὶ ἐπί τῶν Χριστιανῶν κατά τὴν πρώτην περίοδον του Χριστιανισμοῦ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗΝ

Παραθέτομεν ἐπίσης κατωτέρω τά συμπεράσματα τῶν ᾿Αστρονομικῶν διαπιστώσεων τοῦ Κ. Στ. Χασάπη ἐπί τῶν "Υμνων τοῦ ˙Ορφέως» εἰς τὴν ᾿Αγγλικὴν γλῶσσαν, πρός χρῆσιν τῶν ξένων, πού ἀγνοοῦν τὴν Ἑλληνικήν γλῶσσαν.

SUMMARY

A. «The Orphic Hymns give us information on the Astronomical knowledge of the Greeks during but also and before the 2nd Millennium B.C. Because, from the line

μίξας χειμῶνος θέρεος τ' ἴσον άμφοτέροισιν (34,21),1

it results that the hymns have been formulated when the seasons winter and summer had an equal duration, that is, round 1366 B.C.

On the other hand, it is proved, that line

ταυροφόνων ζεύξασα ταχύδρομον ἄρμα λεόντων (27, 3) and fine

ή λίς ταυροφόνος ιερότροχον άρμα τιταίνει (14,2)

refer to the spring equinox and to the summer solstice, when these were taking place (respectively) in the Taurus and the Leon, up to 1841 B.C.

As during the years 1841-1366 B.C.

- 1) the seasons summer and winter were practically equal, not differing more than 13 hours and
- 2) the point y passed through regions without brilliant stars, so that practically it entered in Aries in 1382 B.C., when it reached the hour circle of δ Ari (Mag. 4,5).

It is concluded, that the Orphic Hymns have been formulated between 1841 and 1382 B.C. and most probably in the years round the middle of the period, that is, the 17th century B.C., when first y had not yer reched the weak stars of

the Aries and second the seasons winter and summer differed just more than 6 hours.

- 1. The numbers within brackets denote the first one the hymn and second the relative line there of.
- B. The Greeks in the Orphic times had conceived the heliocentric idea, and it was from them that it was later borrowed by Pythagoreans and Aristarchus.

Indeed, they were aware of the sphericity and the rotation of the earth, because, it is proved, that the term «πόλος» which one meets in the lines:

πάντα πόλον άρμόζεις (34, 16-17) and πάντα πόλον κιρνάς (34, 19).

means the globe, of which they also determined the zones: torrid («ἔμπυρον»), temperate («μεσηγεῖς») and frigid («ψυχράς»). This is derived from the extract:

χωρίς ἀπ' ἀθανάτων ναίειν ἔδος, ἡ μέσος ἄξων ἡελίου τρέπεται ποτινεύμενος, οὔτε τι λίην ψυχρός ὑπέρ κεφαλῆς, οὔτ' ἔμπυρος, ἀλλά μεσηγύς,

which extract is saved by Proclos (Eig Tiuglov 38.7).

The sentence

μέσος ἄξων ἡελίου τρέπεται ποτινεύμενος

denotes the change of altitude of the sun, during its culmination above the various places, with $\boldsymbol{\phi}$

On the other hand, the lines

σκηπτοῦχε κλεινοῖο πόλου, (27,4) περί τήν κόσμος πολυδαίδαλος ἄστρων εἰλεῖται... ρεύμασι δεινοῖς (26, 8-9) ἤ κατέχεις κόσμοιο μέσον θρόνον, οὕνεκεν αὐτή γαῖαν ἔχεις, (27, 5-6)

denote that the earth is the center of the celestial sphere, the axis of which is identified with the axis of the world and is terminated in the well known («πασίννωστον») (northern) pole of the sky, and that the sky rotates round this axis.

Furthermore, the fact that the Orphics were teaching the equal time duration of the rotation of the earth and the celestial sphere, is mentioned explicity in the extract «διαθῆκαι» (testament) of Aristobulus, saved by Eusebius («Εὐ-αγγελικά», § 13,12) where Orpheus says to Musaeus:

ϊδοις γάρ ἔην ἄστροιο πορείης, καί σφαίρης κίνημ' ἀμφί χθόνα περιτέλλει κυκλοτερής, ἐν ἴσῳ τε κατά σφέτερον κνώδακα.

The literal version of this extract is: "because he knew the course of the stars and the movement of the (celestial) sphere round the earth, as this (the earth), which is round, rotates in equal time round its own axis".

These refer to the first part of the heliocentric idea, that is to the sphericity and the rotation of the earth.

μάστιγι λιγυρῆ τετράορον ἄρμα διώκων (8,19)

and the line (26,3) which is mentioned above, it is derived that the chariot of the four seasons of the year, which the sun draws is yoked by the earth. This idea is repeated also in the hymn of Rea-Earth, (13,2) where it is said: "for your sake" (because of you) Leon (summer solstice), which killed Taurus (equinox), drives and advances the chariot (of the year), which is drawn by the (four) sacred wheels (of the seasons). It is therefore understood that because of the movement of the earth round the sun the four seasons occur. These, combined with the line of the hymn of the sun

κόσμου τόν έναρμόνιον δρόμον έλκων (8,9)

where «κόσμος» is called the earth and «δρόμος» the ecliptic explicitly denote that the Orphics accepted the sun as the center of attraction which round the earth moves on the ecliptic.

Therefore, the Orphics taught to the initiated also the second part of heliocentricity, the motion of the world-earth round the sun and the expression "heliocentric system of the world" is of Orphic origin. They attributed the motion of the world round the sun to its attraction, which Newton formulated 3000 years later.

C. Finally it is proved that:

The Orphics knew the global shape of the sky as well as the two first laws of the apparent motion of the celestial sphere.

They distinguished the stars into **«πυρόεντας»**, that is fiery and into the seven planets, which they called after their today's names, which, consequently, are of Orphic origin. They introduced the zodiac. The names of the constellations and especially those of the zodiac are Orphic (as it seems from the compared textes).

They determined the ecliptic, and the term «δρόμος» which Archimedes uses in «Ψαμμίτης» (4,5) for the ecliptic is of Orphic origin.

They developed Astrology, and Angaeus (« Αργοναυτικά» 210) was an Astrologer - Astronomer.

They determined the duration of each season.

They knew that the diffused light, as well as that of dawn, and of twilight were due to solar light and the presence of the atmosphere.

They introduced the idea of the ether, as filling the space beyond the atmosphere.

They accepted the presence of mountains on the Moon.

They were using a lunar calendar of twelve conjunctive months, (of the same duration of time) every one of which was considered between two full moons.

They accepted that all phenomena were governed by the universal law, which regulates all of the sky and earth and secures the stability of the existence of the earth.

From the «Λιθικά» (170-182) it is derived that they also knew about lenses. From what is mentioned above it results that

a) the existing views in the history of Astronomy, concerning the so called

priority of the Assyro-Babylonians against the Greeks, for many of the above exposed notions, must be revised, and

b) the views of Prehistory, according to which the Ancient Greeks and the Aegeans were not Greek tribes, must be revised. Because the dating of the Orphic Hymns through astronomical methods proves that these, regardless of the time of their gathering and registration, during the 6th century B.C., were formulated much earlier and were communicated from generation to generation by the initiated of Orphism. Markwell that Herman Diels in "Fragmenta der Vorsokratiker" refers - chapter "Orpheus" Page 3, that the ancient Greeks were writing their opinions and their observation on very thin boards. These hymns were the genuine product of the Greeks who lived in the country in the depths of the 2nd Millennium B.C. They cultivated the observation of the sky, and layed the foundations of the basic theoretical astronomical truths, the very ancient epock.

C.S. CHASSAPIS

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Είς τήν μελέτην τοῦ Κων. Χασάπη

α΄) "Εργα 'Αρχαίων συγγραφέων

- 1. Αριστοτέλους, «Μετά τά Φυσικά».
- 2. Αρχιμήδους, «Ψαμμίτης».
- 3. Βέδαι Βισνού Πουράνα
- 4. Διοδώρου Σικελιώτου, «'İστορική Βιβλιοθήκη».
- 5. Ε ὑ σ ε β ί ο υ, «Εὐαγγελικά παρασκευάσματα».
- 6. Η ροδότου, «Ίστορίαι».
- 7. Ἡ σιόδου, «Ἔργα καί Ἡμέραι».
- 8. Ή σιό δο υ, «Θεογονία».
- 9. Τα μ β λ ί χ ο υ, « Αριθμητικά θεολογούμενα».
- 10. Κλήμεντος Αλεξανδρέως, «Προτρεπτικός».
- 11. Κλήμεντος 'Αλεξανδρέως «Στρωματεῖς».
- 12. Ο λ υ μ π ι ο δ ώ ρ ο υ, «Είς Πλάτωνος Φαίδωνα ὑπομνήματα».
- 13. Παυσανίου, « Ελλάδος περιήγησις».
- 14. Πλάτωνος, « Επινομίς».
- 15. Πλάτωνος, «Τίμαιος».
- 16. Πλινίου, «Φυσική Ίστορία».
- 17. Πλουτάρχου, «Συμπόσιον».
- 18. Ομήρου, «Ίλιάς».
- 19. Ο μήρου, «'Οδύσσεια».
- 20. Πρόκλου, «Είς Πλάτωνος 'Αλκιβιάδην ύπομνήματα».
- 21. Πρόκλου, «Εἰς Ἡσιόδου ἔργα».

- 22. Πρόκλου, «Περί τῆς Θεολογίας κατά Πλάτωνα».
- 23. Πρόκλου, «Είς Πλάτωνος Παρμενίδην ύπομνήματα».
- 24. Πρόκλου, «Είς Πλάτωνος Τίμαιον ὑπομνήματα».
- 25. Τζέτζη, «Είς Ἡσιόδου Ἔργα καί Ἡμέρας».
- 26. Τζέτζη, «Είς Λυκόφρονα».

β΄) Σύγχρονος βιβλιογραφία

- 1. A b e t t i G., «The history of Astronomy», Edinburgh, 1954.
- 2. Α ίνιν ή το υ Δ., «Μαθήματα 'Αστρονομίας», 'Αθῆναι, 1929.
- 3. 'Αναστασιάδου Α.Σ., «Τό Σύμπαν», 'Αθῆναι, 1936.
- 4. 'Α ν τ ω ν ι ά δ ο υ Ε.Μ., « Ήλιοκεντρικόν Σύστημα καί Κοπέρνικος», Μ.Ε.Ε., τ. ΙΒ΄, ΙΔ΄ 'Αθῆναι, 1930.
- B a i I I y M., «Histoire de l' Astronomie ancienne, depuis son origine jusqu' a l' établissement de l' école d' Alexandrie», Paris, 1781.
- 6. B a u d o u i n M., «La préhistoire par les étoiles», Paris, 1926.
- 7. Berry, «A history of Astronomy», 1898.
- 8. Boquet F., «Histoire de l' Astronimie».
- 9. Boulanger A., «Orphée», Paris, 1925.
- 10. Βουτσινᾶ Σ., «Ἡ ᾿Αστρονομία καί ὁ "Ομηρος», Κέρκυρα, 1928.
- Β r é h i e r E., « Ιστορία τῆς Φιλοσοφίας». Μετάφρασις Π. Ιωαννίδου, `Αθῆναι, 1957.
- 12. Bryant, «A history of Astronomy», 1907.
- 13. Burnet, «Early Greek Philosophy», London, 1930.
- 14. Γεωργούντζου Π., «Γραμμική Β΄, ἡ πρώτη Ἑλληνική γραφή», `Αθῆναι, 1962.
- 15. C h a d w i c k J., «Γραμμική Β΄, ἡ πρώτη Ἑλληνική γραφή», Αθῆναι, 1962.
- 16. C o u d e r c P., «Les étapes de l' Astronomie», Paris, 1948.
- 17. Dampier W. C., «A history of Science», Cambridge, 1946.
- 18. Doig P., «A concise history of Astronomy», London, 1950.
- Dreyer J. L., «A history of Astronomy from Thales to Kepler», Revised Dover, N. Y., 1953.
- 20. D u r a n t W., «Παγκόσμιος Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ». Πρόλογος Σ. Μαρινάτου. Μετάφρασις ΄Α. Φραγκιᾶ, ΄Αθῆναι, 1957.
- G e o r g i e v VI., «Les deux langues des inscriptions Crétoises en linéaire A», Sofia, 1963.
- 22. Guthrie W, K. C., «Orpheus and Greek religion», London, 1952.
- 23. He at h. «Greek Astronomy», London, 1932.
- 24. Hoyle Fr., «Astronomy», London, 1962.
- 25. I o n i d e s St. & M a r q., «One day telleth another», London, 1946.
- 26. Kern Ot., «Orphicorum Fragmenta», Berlin, 1922.
- 27. L i d d e I I H.G. S c o t t R., «Μέγα Λεξικόν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης», κατά μετάφρασιν ἐκ τῆς ΄Αγγλικῆς ὑπό Ξ. Μόσχου, τόμοι 4, ΄Αθῆναι, 1948.
- 28. Μαλτέζου Γ.Θ., «Τά Ἑλευσίνια Μυστήρια», `Αθῆναι, 1963.
- 29. More ux Th., «La science mystérieuse des Pharaons», Paris, 1925.

- N e u g e b a u e Ot. «The Egyptian decans», Vistas in Astronomy, vol. A, London, 1955.
- 31. Neugebaue Ot., «The exact sciences in antiguity», Princeton, 1952.
- 32. Neugebaue Ot., «The exact sxiences in antiquity», Princeton, 1952.
- 32. Neugebaue Ot., «History of ancient Astronomy», Publ. of the Astr. Soc. of the Pacific, 1946.
- 33. Pannekoek A., «A history of Astronomy», London, 1961.
- P o r t e r G., Οἱ ἀστέρες εἰς τήν ποίησιν καὶ τήν Μυθολογίαν. Διασκευή Αἴγλ. Αἰγινήτου, ᾿Αθῆναι.
- 35. Pratt Id., «Ancien Egypt», 1942.
- 35β. Quandt Gul., «Orphei hymni», Berlin, 1962.
- 36. Reichen Ch. A., «Geschichte der Astronomie», Berlin, 1963.
- 37. R e y A., «La science orientale avant les Grecs», 1942.
- 38. Sarton G., «A history of science», London, 1942.
- 39. Σταγειρίτου Α., «'Ωγυγία», τόμος 5.
- Stephani H., Eschenbachii A. C., Gesneri I. M., Tyrwhitti Th., «Orphica», Lipsiae, 1805.
- 41. Sweedish Cyprica Expedition, vol. IV.
- 42. Tannery P., «Recherches sur l'histoire d'Astronomie ancienne», Paris, 1893.
- 43. Taton R., «Histoire générale des sciences», vol. I. Paris. 1957.
- 44. Thiel R., «Und es ward licht», Hamburg, 1956.
- 45. Χ α σ ά π η Κ. «Σύγχρονος ἐκλαϊκευμένη ᾿Αστρονομία», ᾿Αθῆναι, 1957.
- 46. Χασάπη Κ. «Κοσμογονία», 'Αθῆναι, 1952.
- 47. Χ α σ ά π η Κ. «Τό μυστικόν τῆς Πυραμίδος τοῦ Χέοπος», 'Αθῆναι, 1963.
- 48. Χαστούπη Α.Π., «Παλαιά Διαθήκη», τόμ. Β΄ `Αθῆναι, 1960.
- 49. Willams H. S., «History of science».
- 50. Wolf R., «Geschichte der Astronomie», München, 1877.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ Κ. ΧΑΣΑΠΗ

Πρόλογος σελ. 41 Είσαγωγή σελ. 45

Α΄ 'Ο 'Ορφεύς

Β΄ 'Ο 'Ονομάκριτος καί τά «'Ορφικά»

Γ΄ Τά «'Ορφικά» καί οἱ ἐν αὐτοῖς ὕμνοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ σελ. 51

- 1. Οὐρανός, Φύσις, Κόσμος
- 2. Ἡ ἀρχή τοῦ κόσμου
- 3. Ἡ ἀφθαρσία καί ἡ αἰωνιότης τοῦ κόσμου
- 4. Τό μέγεθος τοῦ κόσμου
- 5. Η φύσις τοῦ κόσμου
- 6. Ἡ δημιουργική δύναμις τῆς Φύσεως
- 7. Ἡ «κοσμοκρατορική» ἰσχύς τοῦ Σύμπαντος
- 8. Τό Σύμπαν «Κόσμος» (στολισμός)
- 9. Η Φύσις δοτήρ καί συντηρητής τῆς ζωῆς
- 10. Ο «παγκόσμιος νόμος» καί ὁ χρόνος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Η ΟΥΡΑΝΙΟΣ ΣΦΑΙΡΑ σελ. 55

- 11. Σχήμα καί χρώμα τοῦ οὐρανοῦ
- 12. Ἡ φαινομένη ἡμερησία κίνησις τῆς οὐρανίου σφαίρας
- 13. Φυσική αίτία τῆς φαινομένης περιστροφῆς τῆς οὐρανίου σφαίρας
- 14. Ἡ ἀλλαγή τῶν ὄψεων τοῦ οὐρανοῦ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ σελ. 59

Α΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΦΑΙΡΙΚΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

- 15. Οἱ δύο πρῶτοι νόμοι τῆς φαινομένης κινήσεως τῆς οὐρανίου σφαίρας
- 16. Οἱ ἀειφανεῖς ἀστέρες
- 17. Η ζωδιακή ζώνη

Β΄ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΙΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

- 18. Οἱ «οὐράνιοι» καί «χθόνιοι» ἀστέρες διάττοντες
- 19. Οι πλανήται
- 20. Οἱ ἀπλανεῖς
- 21. Η Αστρολογία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Ο ΗΛΙΟΣ σελ. 67 Α΄ ΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΣΩΜΑ

- 22. Σχήμα, χρώμα καί φυσική κατάστασις τοῦ ἡλίου
- 23. Ημερησία κίνησις τοῦ ἡλίου
- 24. Έτησία κίνησις τοῦ ἡλίου ἐκλειπτική
- 25. Συνδυασμός έτησίας καί ήμερησίας κινήσεως τοῦ ἡλίου τοῦ ἡλίου
- 26. Αἱ ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου

Β' Ο ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ

- 27. Ο «κοσμοκράτωρ» ήλιος
- 28. Ο ήλιος «ἔλκει» τόν κόσμον
- 29. "Ηλιος, ὁ δοτήρ ζωῆς, κινήσεως καί ἐνεργείας

I' TA EK TOY HAIOY ΦAINOMENA

30. Διάχυτον φῶς, λυκαυγές καί λυκόφως

Α΄ Αἱ ὧραι τοῦ ἔτους

- 31. Φυσική προέλευσις καί πλήθος τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους
- 32. Ἡ άρμονία τῶν ἐποχῶν
- 33. Ἡ διάρκεια τῶν ἐποχῶν

Β΄ Αἱ ζῶναι τῆς γῆς

- 34. Η περιστρεφομένη γηίνη σφαῖρα
- 35. Αὶ περιοχαί τῆς νῆς, «ψυχρά», «ἔμπυρος» καί «μεσηνύς»
- 36. «'Ορθή», «κεκλιμένη» καί «παράλληλος» σφαΐρα
- 37. Αἱ ὄψεις τοῦ οὐρανοῦ συναρτήσει τῶν ἐποχῶν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Η ΣΕΛΗΝΗ σελ. 81

- 38. Ἡ λαμπρότης τοῦ ἄστρου τῆς νυκτός
- 39. Αἱ φάσεις τῆς σελήνης
- 40. Κίνησις τῆς σελήνης
- 41. Η φυσική κατάστασις τῆς σελήνης καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ζωή
- 42. Αἱ ἐπιδράσεις τῆς σελήνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Η ΓΗ σελ. 84

Α΄ Ο ΓΗΙΝΟΣ ΚΌΣΜΟΣ

43. Η γή γεννήτωρ, τροφός καί φθορεύς τῶν ἐπ' αὐτής ὄντων

44. Η γῆ «αἰώνιον ἔδρανον» τοῦ ἀθανάτου κόσμου

Β΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΗΛΙΟΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

- 45. Η γη είναι τό κέντρον της οὐρανίου σφαίρας
- 46. Ἡ ταυτότης τῶν ἀξόνων τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ
- 47. Η περί τόν ἄξονα τῆς Γῆς περιστροφή τοῦ οὐρανοῦ
- 48. Η γῆ περιστρέφεται εἰς χρόνον ἴσον πρόν τόν χρόνον περιστροφῆς τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀστρική ἡμέρα

Γ΄ Η ΓΗΙΝΕ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

- 49. Φαινόμενα όφειλόμενα είς την άτμόσφαιραν
- 50. Ο άτμοσφαιρικός ἀήρ καί ή ζωή
- 51. Φύσις τοῦ αἰθέρος
- 52. Θέσις καί ἔκτασις τοῦ αἰθέρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄

Ο ΧΡΟΝΟΣ σελ. 91

- 53. Κοσμολογική άρχή τοῦ χρόνου
- 54. Η παγκοσμιότης τοῦ χρόνου
- 55. Ο χρόνος είναι ἀπείρως μέγας
- 56. Οι περί χρόνου μῦθοι

Η ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

- 57. Τό ἔτος καί οἱ μῆνες. Τό ἡμερολόγιον
- 58. Τό ἡμερονύκτιον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΟΜΟΣ σελ. 97

- 59. Ἡ παγκοσμιότης τοῦ νόμου
- 60. Ο νόμος έξασφαλίζει τήν σταθερότητα ύπάρξεως είς τόν κόσμον
- 61. Οἱ ἐπί μέρους νόμοι
- 62. Οἱ βιολογικοί νόμοι
- 63. Η Λογική και ή Ήθική
- 64. Η ήλικία τοῦ νόμου

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ σελ. 100

- 65. Η ἰσότης τῶν ἐποχῶν (Χ) = (Θ) ἔλαβε χώραν τό 1366 π.Χ.
- 66. Η έτησία κίνησις τοῦ ἡλίου εἶναι ἀπόρροια τῆς μεταβατικῆς κινήσεως τῆς γῆς
- 67. Αὶ ἰσημερίαι καὶ αὶ τροπαὶ ἐπὶ τῆς ἐκλειπτικῆς
- 68. Η έαρινή ίσημερία είς τόν Ταῦρον
- 69. Χρονολόγησις τῶν 'Ορφικῶν "Υμνων
- 70. Ἡ ᾿Αστρονομία τῆς Γ΄ χιλιετηρίδος π.Χ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ σελ. 110

Α΄ Ή Ελληνική Αστρονομία

Β΄ Ἡ Ἑλληνική Ἱστορία

SUMMARY

Βιβλιογραφία σελ. 120

Πίναξ περιεχομένων σελ. 123

«ТА ОРФІКА»

Περιέχονται «Τά ᾿Αργοναυτικά» οἱ «Ὑμνοι τοῦ ΟΡΦΕΩΣ» «Τά Λιθικά» «Τά ᾿Αποσπασμάτια»
Οἱ «Ὑμνοι τοῦ Πρόκλου» Τό «Ἡρώ καί Λέανδρος» τοῦ Μουσαίου, καί «Οὶ Ὑμνοι» καί τά «Ἐπιγράμματα» τοῦ Καλλιμάχου

πού ἐκδίδονται διά πρώτην φοράν εἰς τήν Ἑλλάδα καί παγκοσμίως μέ μετάφρασιν ἐρμηνείαν, σχόλια καί σημειώσεις καί βάσει ᾿Αστρονομικῶν διαπιστώσεων ὑπό τοῦ ᾿Αστρονόμου Κων. Χασάπη

Απόδοσις τοῦ κειμένου εἰς τήν Νεοελληνικήν ὑπό τοῦ Σπυρ. Χ. Μαγγίνα, διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας.

Έπιμέλεια ἐκδόσεως, σχόλια ἐρμηνευτικά καί σημειώσεις, ὑπό τοῦ Ἰωάν. Δ. Πασσᾶ
Διευθυντοῦ τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»

ΑΡΧΑΙΟΝ ΚΕΙΜΈΝΟΝ ἀπό τήν στερεότυπον ἔκδοσιν TAUCHNITIL. ΛΕΙΨΙΑ 1829

Αρχαῖα Ἑλληνική ἀγγειογραφία μέ θέμα σκηνάς ἀπό τόν "Αδη. Προέρχεται ἀπό ἀρχαῖον ἀγγεῖον εὐρισκόμενον εἰς τό 'Αρχαιολογικόν Μουσεῖον τοῦ Μονάχου. Εἰς τό κέντρον ἀνω τῆς φωτογραφίας παριστάνονται ὁ Πλούτων (1) καί ἡ Περσεφόνη (2) θεοί τοῦ "Αδου; ἀριστερά δέ αὐτῶν ἴσταται ὁ 'Ορφεύς (3) παίζων τὴν λύραν του. "Ανω ἀριστερά (4) εἶναι ὁ Θησεύς καί ὁ Πειρίθους. 'Ο Ραδάμανθης (5) καί ὁ Αἰακός (6). 'Ο Σίσυφος μέ τόν βράχον του (7), ὁ ψυχοπομπός 'Ερμῆς (8) καί ὁ 'Ηρακλῆς δαμάζων τόν Κέρβερον (9). Εἰς τὴν εἰκόνα ὑπάρχουν καί ἄλλαι ἀλληγορικαί μορφαί ποὺ ἔχουν σχέση μέ τὴν ἀρχαῖαν 'Ελληνικήν μυθολογίαν, ἀλλά καί μέ τὴν σημαντικήν δρᾶσιν τῶν 'Ορφικῶν.

ORPHICA PROCLI HYMNI MUSAEI CARMEN DE HERO ET LEANDRO CALLIMACHI HYMNI ET EPIGRAMMATA

AD
OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM
ACCURATE EDITA.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE
SUMTIBUS ET TYPIS CAR. TAUCHNITIE
1829.

Labenpreis 5 Ocofchen.

Τό έξώφυλλον τῆς στερεοτύπου ἐκδόσεως τῶν «᾿Ορφικῶν» κατά τό 1829 εἰς τήν Λειψίαν πού ἔχει ἐξαφανισθῆ

ληνικής μυθολογίας, κατά τήν όποίαν σημαντικήν δράσιν έμφανίζεται νά έχη καί δ΄ Ορφεύς. Κατά τόν Χάρρισον τό θέμα είναι Ορφι-Ο Τριπόλεμος (7) κρατών είς τήν άριστεράν του χεῖρα στάχυν σίτου, ό Σίσυφος (8) μέ τόν βράχον του, ό άγγελιοφόρος τῶν θεῶν Ερμής (9), ο Ήρακλής (10) δαμάζων τόν Κέρβερον, αι Δαναίδες (11) με τάς υδρίας των, καί άλλαι άλληγορικαί μορφαί τής άρχαίας Ελκόν, κατά δε τόν Γκάθρι. Έλευσίνειον, δεδομένου ότι η Ελευσίς ήτο κέντρον τελέσεως των Ελευσινίων Μυστηρίων πού ήσαν έμ-Αρχαΐα ΄Ελληνική άγγειογραφία εύρισκομένη είς τό 'Αρχαιολογικόν Μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως. Αἱ παραστάσεις σημαίνουν: Πλούτων (1), καί Περσεφδνη (2). ΄Ο ˙Ορφεύς (3) παίζων τήν λύραν του. ˙Ο Θησεύς καί ο Πειρίθους (4). ˙Ο Ραδάμανθης (5) καί ο Αϊακός (6). πνευσμένα άπό τάς μυστικιστικάς τελετουργίας τῶν `Ορφικῶν.

Υπό τόν τίτλον «ORPHICA» περιλαμβάνονται τά «'Αργοναυτικά» σελίς 1-53, οὶ «"Υμνοι» σελίς 54-100, «Τά Λιθικά», «Οὶ Λίθοι» σελίς 100-132, καὶ τά «'Αποσπασμάτια» σελίδες 133-174, εἰς ἱδιαίτερα δέ κεφάλαια «Οὶ "Υμνοι» τοῦ Πρόκλου σελίς 175-184, «'Ηρώ καὶ Λέανδρος» τοῦ Μουσαίου σελίς 185-199 καὶ οὶ «"Υμνοι» καὶ τά «'Επιγράμματα» τοῦ Καλλιμάχου σελίδες 200-256. ('Η ἀρίθμησις τῶν σελίδων ἔγινε βάσει τοῦ ἀρχαίου κειμένου).

APXAION KEIMENON

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΟΡΦΕΩΣ

ΟΡΦΕΩΣ

APPONAYTIKA APPONAYTIKA

στίχοι 1-17

'Ωναξ Πυθῶνος μεδέων, ἐκατηβόλε, μάντι

ός λάχες ήλιβάτου κορυφῆς Παρνησίδα πέτρην,

σήν άρετήν ύμνῶ σύ δέ μοι κλέος ἐσθλόν ὀπάσσαις

πέμπε δ' έπί πραπίδεσσιν έμαῖς έτυμηγόρον αὐδήν,

ὄφρα πολυσπερέεσσι βροτοῖς λιγύφωνον ἀοιδήν

ήπύσω, Μούσης ἐφετμαῖς, καί πηκτίδι πυκνῆ.

Νῦν γάρ σοι, λυροεργέ, φίλον μέλος ἀείδοντα

θυμός ἐποτρύνει λέξαι, τάπερ οὔποτε πρόσθεν

ἔφρασ΄, ὅταν Βάκχοιο καί ᾿Απόλλωνος ἄνακτος

κέντρω έλαυνόμενος, φρικώδεια κήλα πιφαύσκω στίχοι 1-17

^{*}Ω ἄνακτα προστάτη τῆς Πυθῶνος, τοξότη μακροβόλε, μάντι.

πού σοϋλαχε κάποιος βράχος τοῦ Παρνασσοῦ εἰς μίαν ἀπόκρημνον κορυφήν τσυ, τήν ἰδικήν σου ἀρετήν ἐξυμνῶ· ἀλλά καὶ σύ εἴθε νά μοῦ δώσης ὄνομα δοξασμένο·

καί (σέ παρακαλῶ) νά μοῦ χαρίζης φωνήν πού νά λέγη τήν ἀλήθειαν,

διά νά τραγουδήσω είς τούς άνθρώπους, πού είναι διασπορπισμένοι είς πολλά μέρη τῆς γῆς, τραγούδι λιγυρόφωνο,

κατ έντολήν τῆς Μούσης, καί μέ πηκτίδα (ὄργανον μουσικόν) καλοφκιασμένη.

Διότι τώρα, ἐνῶ φιλικό τραγούδι τραγουδῶ διά αἐ, πού ἔχεις ὡς ἔργον νά παίζης την λύραν, ἡ καρδιά μου μὲ παροτρύνει νά εἰπῶ πράγματα, πού ποτέ προηγουμένως δέν ἐξεστόμισα, ὅταν παρακινούμενος ἀπό τό κέντρισμα τοῦ Βάκχου καί τοῦ βασιλέως ᾿Απόλλωνος ἐφανέρωσα εἰς τούς θνητούς ἀνθρώπους τά φρικτά βέλη

θνητοῖς ἀνθρώποισιν, ἀχείματα δ΄ ὄργια μύσταις

άρχαίου μέν πρῶτα χάους ἀτέκμαρτον ἀνάγκην,

καί Κρόνον, ώς έλόχευσεν άπειρεσίοις ύπό κόλποις

Αἰθέρα καί διφυῆ, πυρσωπέα, κυδρόν Έρωτα,

Νυκτός ἀειγνήτης υἶα κλυτόν, ὄν ρα Φάνητα

όπλότεροι κλήζουσι βροτοί· πρῶτος γάρ ἐφάνθη.

Βριμοῦς τ` εὐδυνάτοιο γονάς, ὴδ` ἔργ` ἀΐδηλα

στίχοι 18-46

Γηγενέων, οῖ λυγρόν ἀπ' Οὐρανοῦ ἐκμάξαντο

σπέρμα γονῆς, τό τε πρόσθεν ὅθεν γένος ἐξεγένοντο

θνητῶν, οῖ κατά γαῖαν ἀπείριτον αἰέν ἔασι

θητείαν τε Ζηνός, όρεσσιδρόμου τε λατρείαν

μητρός, ἄ τ èν Κυβέλοις ὄρεσιν μητίσατο κούρην

Φερσεφόνην περί πατρός άμαιμακέτου Κρονίωνος

Εύβούλου τε καί Ήρακλέος περίφημον

ὄργιά τ' Ἰδαίων, Κορυβάντων τ' ἄπλετον ἰσχύν

Δήμητρός τε πλάνην, καί Φερσεφόνης μέγα πένθος

θεσμοφόρον θ' όσίην ἡδ' ἀγλαά δῶρα Καβείρων:

χρησμούς τ' άρρήτους Νυκτός περί Βάκχου ἄνακτος

Λῆμνόν τε ζαθέην ήδ` εἰναλίην Σαμοθρήκην,

αίπεινήν τε Κύπρον, καί `Αδωναίην `Αφροδίτην,

δργια Πραξιδίκης, καί άρείης νύκτας `Αθήνης,

θρήνους τ' Αίγυπτίων, καί 'Οσίριδος ἱερά χύτλα.

άμφί δέ μαντείης ἐδάης πολυπείρονας οἵμους

θηρῶν τ' οἰωνῶν τε, καί ή σπλάγχνων θέσις ἐστίν

καί εἰς τούς μυημένους τίζ ἤσυχες μυστηριακές τελετές.

Κατά πρῶτον μέν (ἐφανέρωσα) τοῦ ἀρχαίου (τοῦ πρωτογενοῦς) χάους τήν ἀκαταμάχητητη ἀνάγκην,

καί τόν Κρόνον, πῶς ἐγέννησεν εἰς τούς ἀπεράντους κόλπους του

τόν Αἰθέρα και τόν δίμορφον, που ἐκτοξεύει πύρινα βλέμματα, τόν ἔνδοξον Ἔρωτα,

τόν ξακουστόν υίόν τῆς αίωνίας Νυκτός· τοῦτον βέβαια Φάνητα

τόν ώνόμασαν οί μεταγενέστεροι ἄνθρωποι διότι πρῶτος έφανερώθη (έγεννήθη).

Επίσης (ἀπεκάλυψα) τῆς πολυδύναμης Βριμοῦς τούς ἀπογόνους, και τῶν Γηγενῶν τά ἀόρατα ἔργα.

στίχοι 18-46

Αὐτοί (οἱ Γηγενεῖς) ἀπετύπωσαν (ἔπλασαν ὁμοίωμα) ἀπό τὸν Οὐρανὸν

τό όλέθριον γεννητικόν σπέρμα, από ὅπου ἐγεννήθη καί τό προηγούμενον γένος τῶν ἀνθρώπων,

οί όποῖοι εῖναι (κατοικοῦν) πάντοτε εἰς τήν ἀπέραντον γῆν:

έπί πλέον (έφανέρωσα) τήν ὑπηρεσίαν (τήν ένεργόν δρᾶσιν) τοῦ Διός καί τήν δουλείαν τῆς μητρός,

πού διατρέχει τά βουνά, ή όποια είς τά Κύβελα όρη συνεβουλεύθη την κόρην της Περσεφόνην

διά τόν άκαταμάχητον πατέρα Κρονίωνα (τόν uióv τοῦ Κρόνου)·

άκόμη ἔκαμα λόγον καί διά τοῦ Εὐβούλου καί τοῦ Ἡρακλέους τόν περίφημον σπαραγμόν καί διά τά ὄργια τῶν Ἡδαίων βουνῶν καί διά τῶν Κορυβάντων τήν μεγάλην ἰσχύν

καί διά τῆς Δήμητρος τήν περιπλάνησιν καί διά τό μεγάλο πένθος της (τήν μεγάλην λύπη της) διά τήν Περσεφόνην και διά τήν Δικαιοσύνην πού θέτει τούς νόμους και διά τά λαμκρά δῶρα τῶν Καβείρων

καί διά τούς άνεκφράστους χρησμούς τῆς Νυκτός περί τοῦ ἄνακτος Βάκχου

καί διά τήν ἱεράν Λῆμνον καί τήν θαλασσινήν Σαμοθράκην

καί διά τήν ὑψηλήν Κύπρον καί τήν `Αδωναίαν' `Αφροδίτην,

διά τάς μυστηριακάς τελετάς τῆς Πραξιδίκης και τάς νύκτας τῆς φιλοπολέμου `Αθηνᾶς. διά τούς θρήνους τῶν Αἰγυπτίων και διά τοῦ 'Οσίριδος τὰ ἰερά ὑγρά.

Αλλά καί έν σχέσει πρός τήν μαντικήν τέχνην έμαθες τούς παντοειδεῖς δρόμους

τῶν θηρίων (τῶν ζώων) καί τῶν πτηνῶν, καί ποία εἶναι ἡ θέσις τῶν σπλάγχνων (ἐδιδάχθης

ήδ΄ ὄσα θεσπίζουσιν όνειροπόλοισιν άταρποῖς

ψυχαί έφημερίων, ϋπνώ βεβολημέναι ήτορ

σημείων τεράτων τε λύσεις, ἄστρων τε πορείας

άγνοπόλον τε καθαρμόν, ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ

ίλασμούς τε θεῶν, φθιμένων τ' ἐπινήχυτα δώρα

άλλα δέ σοι κατέλεξ', άπερ εἴσιδον, ἡδ' ἐνόησα,

Ταίναρον ἡνίκ' ἔβην σκοτίην ὁδόν, Αίδος εἴσω,

ήμετέρη πίσυνος κιθάρη, δι' ἔρωτ' άλόχοιο

ήδ΄ ὄσον Αἰγύπτω ἰερόν λόγον ἐξελόχευσα,

Μέμφιν ές ήγαθέην πελάσας, ίεράς τε πόληας

"Απιδος, ἄς πέρι Νεῖλος ἀγάρροος ἐστεφάνωται

πάντα μάλ' ατρεκέως άπ' έμων στέρνων δεδάηκας.

στίχοι 47-74

Νῦν δ΄, ἐπεί ἡερόφοιτος ἀπέπτατο δήῖος οἶστρος.

ήμέτερον δέμας έκπρολιπών, είς ούρανόν εύρύν,

πεύσει ἀφ' ἡμετέρης ἐνοπῆς, ἄ πρίν *ἔκευθον.

ώς ποτε Πιερίην Λειβήθρων τ` ἄκρα κάρηνα

ήρώων τε και ημιθέων πρόμος έξεπέρησεν.

λισσόμενός μ' ἐπίκουρον ἐοῦ νόστοιο γενέσθαι,

ποντοπόρω σύν νηΐ πρός ἄξενα φῦλ' ἀνθρώπων,

ἔθνος ἐς ἀφνειόν καί ἀτάσθαλον, ῷ ἐνί κραῖνεν

Αἰήτης, υίός φαεσιμβρότου Ἡελίοιο.

Θέσφατα γάρ Πελίης δειδίσσετο, μή οι ὅπισθεν

χειρός ὕπ΄ Αἰσονίδεω καθέλη βασιλήϊον άρχήν.

καί οἱ ὑπό πραπίδεσσι δόλου τρίβον ἡπερόπευεν:

ἐπίσης ἀπό ἐμέ).

καί ὄσα προφητεύουν αί ψυχαί τῶν ἀνθρώπων, πού είναι πρόσκαιροι, κατά τάς ὀνειροπόλους διαδρομάς των (κατά τήν ὥραν τῶν ὀνείρων), ὅταν αὐταί είναι καταβεβλημέναι ἀπό τόν ὕπνον:

καί τῶν διοσημιῶν (τῶν θεῖκῶν σημείων) καί τῶν θαυμάτων

έμαθες τάς έρμηνείας, έπίσης καί τάς πορείας τῶν ἀστέρων

καί τόν καθαρισμόν πού έξαγνίζει καί πού είναι μεγάλο κέρδος είς τούς άνθρώπους.

καί τάς ἐξιλαστηρίους προσφοράς εἰς τούς θεούς καί τά ἄφθονα δῶρα τῶν νεκρῶν.

Και άλλα ἐπί πλέον σοῦ ἀπηρίθμησα, ὄσα είδα και ἀντελήφθην, ὅταν, ἔχων πεποίθησιν εἰς τήν ἰδικήν μου κιθάραν,

κατέβην τήν σκοτεινήν όδόν είς τό Ταίναρον καί είσηλθον είς τόν "Αδην,

λόγω τοῦ ἔρωτός μου πρός τήν σύζυγόν μου (διότι άγαποῦσα τήν σύζυγόν μου).

Επίσης (σοῦ εἶπα) καί ὄσα ἱερά λόγια ἐξεγέννησα (διεκήρυξα) εἰς τήν Αἵγυπτον,

όταν προσήγγισα είς την ἱεράν Μέμφιν καί τάς ἱεράς πόλεις τοῦ Ἄπιδος,

τάς όποίας στεφανώνει (περιβάλλει) ο Νείλος, πού χύνει πολλά νερά.

"Ολα αὐτά μέ μεγάλην ἀκρίβειαν τά ἕμαθες ἀπό τά ίδικά μου στέρνα.

στίχοι 47-74

"Αλλά τώρα, ἀφοῦ ὁ ἔμπειρος οἴστρος, πού πλανᾶται εἰς τόν ἀέρα, ἐγκατέλειψε τό ἰδικόν μου σῶμα καί ἐπέταξε εἰς τόν εὐρύν οὐρανόν, θά μάθης ἀπό τήν ἰδική μου φωνήν (ἀπό τό στόμα μου) ὄσα προηγουμένως σοῦ ἀπέκρυπτα.

Θά μάθης δηλαδή, ὅτι κάποτε ἐπέρασεν (ἤλθεν) εἰς τήν Πιερίαν καί εἰς τάς ὑψηλάς κορυφάς τῶν Λειβήθρων

ό πρῶτος μεταξύ τῶν ἡρώων καί τῶν ἡμιθέων, ὑποβάλλων εἰς ἐμέ τήν παράκλησιν νά προσέλθω ἀρωγός (νά τόν βοηθήσω) εἰς τό ἰδικόν του ταξίδι,

(τό όποῖον προητοίμαζε νά κάμη) μέ ενα ποντοπόρον πλοῖον εἰς ἀφιλόξενα φῦλα ἀνθρώπων,

είς ἔνα λαόν πλούσιον καί ἀκόλαστον, είς τόν όποῖον ἦτο ἄρχων ὁ Αἰήτης, μίός τοῦ Ἡλίου, πού φωτίζει τούς ἀνθρώπους.

Διότι ὁ Πελίας ἐφοβεῖτο τόν χρησμόν, μήπως μέ ὕπουλον τρόπον θά ἔχανε τήν βασιλικήν ἑξουσίαν ἀπό τό χέρι τοῦ υίοῦ τοῦ Αἴσονος (τοῦ Ἰάσονος).

Διά τοῦτο συνέλαβεν εἰς τόν νοῦν του δολερόν σχέδιον, διά νά τόν ἐξαπατήση (τόν υἰόν

τάσσε γάρ ἐκ Κόλχων χρύσειον κῶας ἐνεῖκαι

Θεσσαλίην εŭπωλον. ὅ δ΄ ὡς κλύεν ἔκνομον αὐδήν,

χεῖρας ἐπαντείνας ἐπεκέκλετο πότνιαν "Ηρην

τήνδε γάρ έκ μακάρων περιώσια κυδαίνεσκεν.

ή δέ οι εύχωλῆσιν έφέσπετο κηδομένη περ

ἔξοχα γάρ μερόπων ἡγάζετο καί φιλέεσκεν

δεινοβίην ήρωα περικλυτόν Αϊσονος υἶα, καί ρα καλεσσαμένη ἐπετέλλετο Τριτογενείη,

ή οί φηγινέην πρῶτον τεκτήνατο νήα, ή οί ὑπ΄ είλατίνοις ἐρετμοῖς άλιμυρέα βἐνθη

πρώτη ὑπεξεπέρησε, τρίβους δ΄ ἤνυσσε θαλάσσης.

`Αλλ' ὅτε δή συνάγειρεν άγακλειτούς βασιλῆας,

Θρήκην είς εὔπωλον ἐπείγετο δῖος Ἰήσων,

καί μ' έκίχανε χέλυν πολυδαίδαλον έντύνοντα,

ὄφρα κε σοι μέλπων προχέω μελίγηρυν ἀοιδήν,

κηλήσω δέ τε θῆρας ἰδ' ἐρπετά καί πετεηνά.

στίχοι 75-103

ήνίκα δ΄ είς ἄντρον πολυήρατον είσεπέρησεν,

μείλιχον έκ λασίων στέρνων άνενείκατο φωνήν

Όρφεῦ, Καλλιόπης τε καί Οἰάγρου φίλε κοῦρε.

Βιστονίη Κικόνεσσι πολυρρήνοισιν ανάσσων,

χαῖρ' ἐπεί Αἰμονίους ὀχέας πρώτιστον ἰκάνω,

Στρυμονίας τε ροάς, Ροδόπης τ' αίπεινά πρός ἄγκη.

είμί δ' έγώ Μινύησι πανέξοχον αῖμα λελογχώς,

Θεσσαλός Αίσονίδης· ξεῖνος δέ σοι εὔχομαι εἴναι.

άλλά φίλος, πρόφρων μ' ὑποδέχνυσο, καί κλύε μῦθον τοῦ Αἴσονος).

τόν διέταξε δηλαδή νά μεταφέρη ἀπό τήν χώραν τῶν Κόλχων εἰς τήν Θεσσαλίαν, πού ἔχει πολλά ἄλογα, τὸ χρυσόμαλλον δέρμα.

Εκεῖνος δέ (ὁ υίδς τοῦ Αἴσονος), καθώς ἤκουσε τὴν παράνομον ἐντολήν τοῦ Πελίου, ἀφοῦ ὕψωσε πρός τά ἐπάνω τά χέρια του, ἀπηύθυνεν ἐπικλήσεις πρός τήν δέσποιναν Ἡραν

διότι αὐτήν ἀπό ὅλους τούς ἄλλους θεούς ἐδόξαζεν (ἐτίμα) ὑπερβολικά.

Καί ἐκείνη (ἡ "Ηρα), ἐπειδή ἐνδιαφέρετο δι' αὐτόν, εἰσήκουσε τάς εὐχάς του'

διότι έτιμοῦσε καί ἀγαποῦσε κατ` έξοχήν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων τόν ἰσχυρόν ἤρωα, τόν ἔνδοξον υἰόν τοῦ Αἴσονος:

καί άμέσως, άφοῦ τήν παρεκάλεσεν, έδωσεν έντολήν εἰς τήν Τριτογένειαν, (τήν 'Αθηνᾶν) ἡ ὁποία διά πρώτην φοράν κατεσκεύασε δι αὐτόν πλοῖον ἀπό ξύλο βαλανιδιᾶς

καί αὐτό τό πλοῖον μέ κοψπιά ἐλάτινα διεπέρασε πρῶτον τά βάθη ποταμῶν, πού χύνονται εἰς τήν θάλασσαν,

καί διέπλευσε θαλασσινάς έκτάσεις.

'Αλλ' ὅταν ἐπί τέλους συνεκέντρωσε τούς ἐνδόξους βασιλεῖς,

όθεϊκός Ιάσων ἔσπευσεν εἰς τήν Θράκην (Θράκη έλέγετο κατά τήν άρχαιότητα καί ή Μακεδονία) πού ἔχει πολλά ἄλογα, καί μέ συνήντησεν, ἐνῶ ἐτοίμαζα τήν πολυποίκιλτον λύραν, διά νά ἀνακρούσω γλυκόφωνο τραγούδι διά χάρι σου, διά νά σέ ἐξυμνήσω.

καί νά μαγεύσω μέ τό τραγούδι μου τά ζῷα καί τά ἐρπετά καί τά πετεινά.

στίχοι 75-103

Όταν δέ ὁ Ἰάσων ἐπέρασε μέσα εἰς τό πολυαγαπημένον μου σπήλαιον,

γλυκεῖαν φωνήν ἀνέπεμψεν ἀπό τά δασύτριχα στήθη του (καί μοῦ εἴπε):

Όρφέα, ἀγαπητέ υἱέ τῆς Καλλιόπης καί τοῦ Οἰάγρου,

πού βασιλεύεις είς τήν Βιστονίαν μεταξϋ τῶν Κικόνων, πού ἔχουν πολλά ποίμνια,

χαῖρε, άφοῦ διά πρώτην φοράν ἔρχομαι εἰς τάς Αἰμονίας κορυφάς

καί εἰς τά ρεύματα τοῦ Στρυμῶνος καί εἰς τάς ὑψηλάς κοιλάδας τῆς Ροδόπης.

΄ Εγώ άνήκω είς τούς Μινύας καί μέσα μου ἔχω ἐξαιρετικόν αἴμα,

είμαι ο υίος τοῦ Αἴσονος, Θεσσαλός, καί χαίρω διότι είμαι φιλοξενούμενος σου.

Αλλά (σέ παρακαλῶ) νά μέ υποδεχθῆς ὡς φίλος μέ ευμένειαν καί ἄκουσε την πρότασίν μου μέ γλυκείαν ἀκοήν (μέ ευνοϊκήν διάθεσιν) καί νά προσέξης έμένα πού σέ παρακαλῶ γά μέ

μειλιχίαις ἀκοαῖς, καί λισσομένω ὑπάκουσον,

Αξένου ές πόντοιο μυχούς καί Φᾶσιν έραννόν

νηΐ σύν `Αργώ<u>η</u> πελάσαι, δεῖξαί τε θαλάσσης

Παρθενίης άτραπούς, έπιήρανον ήρωεσσιν,

οϊ ρα τεήν μίμνουσι χέλυν καί θέσκελον όμφήν,

έλδόμενοι ξυνῶν πελάγει έπαρηγόνα μόχθων.

ού χάρ δή πλεῦσαι πρός βάρβαρα φῦλα μέδονται

νόσφι σέθεν καί γάρ ρα ποτί ζόφον ἡερόεντα,

νείατον είς κευθμῶνα, λιτῆς είς πυθμένα vainc.

μοῦνον ἀπ' ἀνθρώπων πελάσαι, καί νόστον ἀνευρεῖν

(μικρόν κενόν κειμένου)

ών ἔνεκα ξυνήν τε δύην Μινύησιν ἀρέσθαι,

καί κλέος άνθρώποισιν έπ' έσσομένοισι πυθέσθαι.

Τόν μέν έγώ μύθοισιν άμειβόμενος προσέειπον

Αἰσονίδη, τὶ με ταῦτα παραιφάμενος ἐρεείνες.

ὄφρα κεν ές Κόλχους Μινύαις ἐπιήρανος ἔλθω.

νηῖ σύν εὐσέλμω πλείων ἐπί οἴνοπα πόντον;

ἥδη γάρ μοι ἄλις καμάτων, ἄλις ἕπλετο μόχθων,

ῶν ἰκόμην ἐπί γαῖαν ἀπείριτον ἠδέ πόληας,

Αἰγύπτω, Λιβύη τε βροτοῖς ἄνα θέσφατα φαίνων.

στίχοι 104-132

καί ρά μ' άλητείης τε καί έξ οἴστρου ἐσάωσεν

μήτηρ ήμετέρη, καί ρ' εἰς δόμον ήγαγεν ἀμόν,

ὄφρα τέλος θανάτοιο κίχω μετά γήραϊ λυνρώ.

άλλ' οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι, ἄ δή πεπρωμένα κεῖται.

άκολουθήσης είς τούς μυχούς τοῦ ΄Αξένου (Εὐξείνου) πόντου καί εἰς τόν τερπνόν Φᾶσιν μέ τό πλοῖον ΄Αργώ καί νά μᾶς δείξης τούς δρόμους τῆς Παρθενίας θαλάσσης, ὡς βοηθός τῶν ἡρώων,

οί όποῖοι περιμένουν (νά ἀκούσουν) τήν ἰδικήν σου λύραν καί τήν θαυμαστήν φωνήν σου, ἐπειδή ἐπιθυμοῦν νά σὲ ἔχουν παραστάτην τῶν κοινῶν εἰς τό πέλαγος ταλαιπωριῶν.

Διότι δέν σκέπτονται βέβαια νά άποπλεύσουν πρός βαρβαρικούς λαούς

χωρίς έσέ· καί πράγματι μόνον έαύ ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους (ἡμπορεῖς) νά προσπελάσης εἰς τό σκοτεινόν ἄγνωστον,

είς τόν τελευταῖον κρυψῶνα, είς τά βάθη τῆς ἀκαλλιεργήτου γῆς,

και νά άνεύρης τόν δρόμον, (νά κατευθύνης τόν πλοῦν).

Έξ αἰτίας αὐτῶν θά σηκώσης (θά ἀναλάβης) κοινήν μέ τούς Μινύας εὐθύνην (προσπάθειαν).

καί θά ἀποκτήσης δόξαν είς τάς μεταγενεστέρας γενεάς.

Πρός αὐτόν (τόν Ἰάσονα) ἀποκρινόμενος έγώ τοῦ είπα τά ἑξῆς:

Υἱέ τοῦ Αἴσονος, διατί μοῦ λέγεις αὐτά προσπαθῶν νά μέ πείσης,

διά νά προσέλθω βοηθός είς τούς Μινύας κατά τό ταξίδι των είς τούς Κόλχους.

διαπλέων τόν μαῦρον πόντον μέ πλοῖον, πού ἔχει καλοφτιαγμένο κατάστρωμα;

Διότι τώρα πλέον μοῦ εἶναι ἀρκετοί οἱ κόποι καί αὶ ταλαιπωρίαι πού πέρασα

διερχόμενος τήν ἀπέραντον γῆν καί τάς πόλεις,

άποκαλύπτων είς τούς άνθρώπους τά θέσφατα (τούς χρησμούς) είς τήν Αϊγυπτον καί είς τήν Λιβύην.

(Έκ τοῦ στίχου αὐτοῦ ὅπως καί ἀπό τόν στίχον 44 ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ˙ Ορφεύς εἰς τήν Αἴγυπτον καί τήν Λιβύην μετέβη, διά νά διδάξη τούς ἀνθρώπους καί ὅχι νά διδαχθῆ ὅπως ὑπεστήριξαν νεώτεροι ἐρευνηταί, πού δέν ἡννόησαν ἤ δέν ἡθέλησαν νά ἀντιληφθοῦν τήν ἔννοιαν τοῦ κειμένου).

στίχοι 104-132

Καί πράγματι μέ ἔσωσεν ἀπό τάς περιπλανήσεις καί ἀπό τήν μανίαν (νά περιπλανῶμαι) ή μητέρα μου

καί μέ ώδήγησεν είς τό ίδικόν μου σπίτι, διά νά εΰρω έκεῖ τό τέλος τοῦ θανάτου (διά νά τελειώσω τόν βίον μου) μέ τά θλιβερά γεράματα.

΄Αλλ΄ ὄμως δέν είναι δυνατόν νά άποφύγω έκεῖνα πού είναι πεπρωμένον νά γίνουν. Μοιρῶν ἐννεσίησιν ἐπείγομαι οὐ γάρ ἄτιμοι

ίκεσίου Ζηνός κοῦραι Λιταί. ἵξομαι ἤδη όπλοτέροις βασιλεῦσι καί ἡμιθέοις ἐνάριθμος.

Καί τότε δή λίπον ἄντρον ἐπήρατον, ἡδ΄ ἐπέρησα

αὐτῆ σύν φόρμιγγι, καί ἐς Μινύας ἀφίκανον

λαιψηροῖσι πόδεσσιν, ὑπέρ Παγασηΐδας ἀκτάς.

ένθα δ' άριστήων Μινυῶν λόχος ήνερέθοντο

στεινόν δε ψαμάθους όμάδω, ρηγμῖνά τ' 'Αναύρου.

άλλ΄ ὅτε δή μ΄ ἐνόησαν ἀτορπιτόν ἐξανύοντα,

άσπασιως ήγερθεν έγήθεε δ΄ ήτορ έκάστω

αυτάρ έμυθεόμην, έρεείνων ἄνδρας αρίστους.

Πρῶτα δέ εἶδον βίην Ἡρακλῆος θείοιο.

ὄν τέκεν `Αλκμήνη Ζηνί Κρονίωνι μιγεῖσα,

ήμος ὅτε τρισσήν μέν ἐλείπετο σείριος αϊγλην

ήέλιος, δολιχή δ' ἐπεμαίετο πάντοθεν ὄρφνη.

Τῖφυν τ' Αγνιάδην, δολιχῆς ἰθύντορα νηός

Θεσπιέων δ΄ ὄγε δῆμος ἐφ΄ ὕδασι Περμησσοῖο,

ἄγχουρον λαοῖς Σιφάεσι ρεῖθρον ἄμειβεν

ὄς πέρι μέν βύκτησι καί άργήεσσιν ἀέλλαις

νῆα κατιθύνειν δεδάει πολυμήτιδι τέχνη. Κάστορά θ' ιππόδαμον Πολυδεύκεά τ' είσενόησα,

καί Μόψον Τιταρῆθεν, ὄν ¨Αμπυκι νυμφευθεῖσα

Χαονίην ὑπό φηγόν Αρηγονίς ἐξελόχευσεν

Πηλέα τ' Αἰακίδην, Αἰγίνης ἀγλαόν υἰόν,

Πιέζομαι ἀπό τάς προτροπάς τῶν Μοιρῶν διότι αἱ Λιταί, κόραι τοῦ Διός (αἱ Μοῦσαι), πού προστατεύει τούς ἰκέτας, ἀπολαύουν τιμῆς (ἀπό τούς ἀνθρώπους), καί εἶπα εἰς τόν ἱάσονα:

Θά ἔλθω τώρα μαζί σου,

συγκαταριθμούμενος και έγώ μεταξύ τῶν νεωτέρων βασιλέων και τῶν ημιθέων.

Καί τότε έγκατέλειψα τό άγαπητόν μου σπήλαιον καί φέρων μαζί μου τήν φόρμιγγά μου (τδ μουσικόν του ὄργανον) ἔφθασα είς τούς Μινύας μέ γρήγορα πόδια (ταχέως),

διελθών ἀπό τάς Παγασηΐδας ἀκτάς.

(΄Από τοῦ σημείου αὐτοῦ ὁ ΄Ορφεύς περιγράφει τούς ἥρωας πού συνήντησε πλησίον τοῦ πλοίου «'Αργώ», μέ τό όποῖον θά ἀναχωροῦσαν διά τήν κατάκτησιν τοῦ «Χρυσοῦ δέρατος», πόύ ἦτο σκοπός τῆς ἐκστρατείας τῶν 'Αργοναυτῶν, βασιλέων τῶν Μινυῶν καί τῶν ἄλλων ἡρώων).

Έδῶ είχε συγκεντρωθή ὁ ὅμιλος τῶν Μινοῶν ἀρχόντων

συνεπυκνοῦντο δέ μέ θόρυβον εἰς τήν ἀμμώδη περιοχήν καὶ εἰς τήν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Αναύρου.

`Αλλ` όταν μέ άντελήφθησαν, ότι ἔφθασα, έσηκώθησαν (καί μέ ὑπεδέχθησαν) μέ χαράν καί ή καρδιά τοῦ καθενός ἡσθάνετο ἀγαλλίασιν διά τήν ἄφιξίν μου.

Έπειτα τούς ώμίλησα ἀπευθύνων τόν λόγον πρός ἀρίστους ἄνδρας.

Καί πρῶτον δέ εἶδον τόν θεῖκόν Ἡρακλῆ, τόν ὁποῖον ἐγέννησεν ἡ Ἁλκμήνη, ἀφοῦ ἦρθε εἰς ἐπαφήν με τόν Δία, τόν υἰόν τοῦ Κρόνου, κατά τήν ὥραν πού ὁ καυστίκός ἤλιος ἐγκατέ-

λειπε τό τριπλοῦν φῶς

καί ἀπό παντοῦ ἐπήρχετο βραδέως τό σκοτάδι τῆς μακρᾶς νύκτας.

Είδα ἔπειτα τόν Τίφυν τόν `Αγνιάδην (τόν υίόν τοῦ `Αγνίου), τόν κυβερνήτην τοῦ μακροῦ πλοίου

(καί ἐδῶ) ὁ λαός τῶν Θεσπιέων εἰς τά νερά τοῦ Περμησσοῦ ἀντήλλασε τό γειτονικόν ρεῦμα μέ τους Σιφαεῖς λαούς.

Αὐτός (ὁ Τῖφυς) ἐγνώριζε νά κατευθύνη μέ τήν πολυμήχανον τέχνην του

τό πλοῖον εν μέσω σφοδρῶν καί λευκῶν θυελλῶν. (χιονοθυελλῶν).

Έπειτα άνεγνώρισα τόν Κάστορα, τόν ίπποδαμαστήν, καί τόν Πολυδεύκη

καί τόν Μόψον ἀπό τόν Τίταρον,

τόν ὁποῖον ἡ ᾿Αρηγονίς, ἀφοῦ ἐνυμφεύθη τόν Ἅμπυκα, ἐγέννησε κάτω ἀπό τήν Χαονίαν βαλανιδιά:

είδα καί τόν Πηλέα, τόν υίόν τοῦ Αἰακοῦ, πού

ὄς Δολόπεσσιν ἄνασσεν ένί Φθίη έριβώλω.

στίχοι 133-161

τρισσήν δ' Έρμείαο κλυτήν είσέδρακα γένναν,

Αἰθαλίδην, ὄν ἔτικτε περικλυτή Εὐπολέμεια,

Μυρμιδόνος θυγάτηρ, 'Αλόπη ἐνί πετρηέσση.

ήδ΄ "Ερυτον, καί καλόν 'Εχίονα, τούς ποτε νύμφη

Λαοθόη Μενετοῖο παρευνηθείς ἐλόχευσεν

Κυλλήνης μεδέων χρυσόρραπις Αργειφόντης.

αὐτάρ ᾿Αλεκτορίδης καί βουφάγος ήλθε Κόρωνος.

"Ιφικλος αὖ Φυλάκου δῖον γένος ἀντεβόλησεν"

Βούτης τ' Αἰνιάδης, ἴκελος χρυσάορι Φοίβω.

Κάνθος δ' Εὐβοίηθεν 'Αβαντιάδης έπέρησεν,

όν δή μοῖρ' ἐδάμασσε, τέλος δ' ἐπέθηκεν ἀνάγκη,

φθίσθαι ὑπέρ Λιβύης, νόστου τ' οἴκονδε λαθέσθαι.

"Αλκωνος δέ Φάληρος ἀπ' Αἰσήποιο ροάων

ἥλυθεν, ὄς Γύρτωνος ἁλιστεφές ἔκτισεν ἄστυ.

Ίφιτος αὖ μετά τοῖσιν ἐφέσπετο Ναυβόλου υίός,

Φωκίδος ὄς ρ' ἤνασσε καί εὐπύργοιο Τανάγρης.

Λαοδόκος, Ταλαός, καί Αρήϊος, υἰοί ἄμωμοι

ήλθον ' Αβαντιάδαι περιώνυμοι, οὕς τέκε Ππρώ.

'Αμφιδάμας δ' 'Αλέου παῖς ἤλυθε· πέμψε γάρ αὐτόν

ϊφθιμος γενέτης, Τεγέης ὅρια προλιπόντα.

ήλυθε δ' Έργῖνος, Βράγχου πολύπυρον ἄρουραν

έκπρολιπών, καί τύρσιν έρυμνῆς Μιλήτοιο,

ἔνθα ροαί κλύζουσι πολυπλανέος Μαιάνδρου.

έν δέ Περικλύμενος Νηλήϊος

ήτο λαμπρός υίός τῆς Aiγίνης,

ό όποῖος (Πηλεύς) έβασίλευε μεταξύ τῶν Δολόπων εἰς τήν εὔφορον Φθίαν.

στίχοι 133-161

Είδα καί τήν τριπλην ἔνδοξον γενεάν τοῦ Ερμοῦ (τούς τρεῖς ἐνδόξους ἀπογόνους τοῦ Ερμοῦ),

τόν Αίθαλίδην δηλαδή, τόν όποῖον ἐγέννησεν εἰς τήν βραχώδη ᾿ Αλόπην ἡ περιώνυμος Εὐπολέμεια,

ή θυγάτηρ τοῦ Μυρμιδόνος,

καί τόν Έρυτον καί τόν ώραῖον Ἐχίονα, τούς όποίους, ὅταν ἐπλάγιασε κάποτε μέ τήν νύμφην Λαοθόην, τήν κόρη τοῦ Μενετοῦ, ἐγέννησεν ὁ Ἡργειφόντης, (ὁ Ἑρμῆς)

ό προστάτης τῆς Κυλλήνης, πού ἔχει χρυσό ραβδί.

Ήρθε έπί πλέον ὁ Κόρωνος ὁ `Αλεκτορίδης (υίός τοῦ `Αλέκτορος), ὁ ὁποῖος ἡρέσκετο νά τρώγη βοδινά κρέατα.

'Αφ' ἐτέρου παρευρίσκετο ὁ Ἰφικλος, ὁ ὁποῖος ἀνῆκεν εἰς τήν θεϊκήν γενεάν τοῦ Φυλάκου

έπίσης καί ὁ Βούτης ὁ Αἰνιάδης (ὁ υἰός τοῦ Αἰνίου), πού ἦτο ὅμοιος μέ τόν χρυσοσπάθην Φοῖβον.

Ο δέ Κάνθος ὁ `Αβαντιάδης διεπεραιώθη ἀπό τήν Εὔβοιαν

τοῦτον κατενίκησεν ή μοῖρα καί ή ἀνάγκη τοῦ ἐπέβαλε τό τέλος νά ἀποθάνη ὑπεράνω τῆς Λιβύης καί νά λησμονήση τό ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τήν πατρίδα.

ΤΗλθεν επίσης από τα ρεύματα τοῦ ποταμοῦ Αἰσήπου ὁ υἰός τοῦ "Αλκωνος Φάληρος,

ό όποῖος ἔκτισε τήν πόλιν τῆς Γόρτωνος, πού τήν ἐστεφάνωνε (τήν περιέβρεχεν) ή θάλασσα.

Αφ΄ έτέρου μεταξύ τούτων ἀκολουθοῦσε ὁ υἰός τοῦ Ναυβόλου Ίφιτος,

ό όποῖος έβασίλευεν είς τήν Φωκίδα καί εἰς τήν Τανάγραν με τούς ώραίους πύργους.

Ήλθαν προσέτι ο Λαοδόκος, ο Ταλαός και ο Αρήιος, παιδιά ἄμεμπτα,

οί έξακουστοί Αβαντιάδαι, τούς οποίους έγεννησεν ή Πηρώ.

*Ηλθε καί ὁ 'Αμφιδάμας, ὁ υἰός τοῦ 'Αλέου διότι αὐτόν, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τά ὅρια τῆς Τεγέας, τόν ἔστειλεν ὁ ἰσχυρός πατέρας του.

Ήρθε δέ και ὁ Ἐργῖνος, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειψε τήν σιτοφόρον γῆν τοῦ Βράγχου και τόν πύργον τῆς ὀχυρᾶς Μιλήτου,

Έφθασεν έπίσης ὁ Περικλύμενος, ὁ υίός τοῦ Νηλέως,

είσαφίκανεν. άνχόθι Παλλήνης τε καί εὐύδροιο Λιπάξου ἄστυ λιπών ἀφνειόν, έλειονόμους τε Κολώνας. έκ δέ λιπών Καλυδῶνα θοός Μελέαγρος, **ἔβαινεν**. Οίνεύς τόν ρ' έλόχευσε καί Αλθαίη ροδόπηχυς. Ίφικλος αὖτ` ἐπέρησε λιπών ᾿Ατρακηΐδα λίμνην, στίχοι 162-190 σύγγονος 'Αλθαίης' πέρι δ' αὖ τίεν ἔξοχα πάντων εὐειδῆ Μελέαγρον, ἰδ' ἀγλαά ἔργ' εδίδασκεν. 'Αστερίων δ' ἐπέρησε πάϊς κλεινοῖο Κομήτου. Πειρεσίην ός ἔναιεν, ἵιν` Απιδανοῖο ρεέθροις Πηνειός μίσγων ξυνόν ρόον είς άλα πέμπει. Εύρυδάμας δ' έπέρησε λιπών Βοιβηΐδα λίμνην. άγχόθι Πηνειοῖο καί εὐπελαγέος Mελιβοίης. αύτάρ ἔπειτ' Ελάτοιο πάϊς Πολύφημος ϊκανεν. ός σφιν έν ήνορέησι μετέπρεπεν ήρώεσσιν. ήδ' υίός Καινῆος ἀφίκετο, τόν ρά τε **φ**ασίν μισγόμενον Λαπίθαις ὑπό Κενταύροισι δαμῆναι, θεινόμενον πεύκησι τανυφλοίοις τ' έλάτησιν, καί οι άνατλῆναι καί άκαμπέα γούνατ' έρεῖσαι, ζωόν τ' έν φθιμένοισι μολεῖν ὑπό κεύθεα γαίης. "Αδμητος δ' ἀφίκανε Φεραιόθεν, ῷ ποτε Παιάν θητεύων υπόεικε Διός δ' ήλεύατο uñviv. ούνεκά οἱ Κύκλωπας άμαιμακέτοισιν δϊστοῖς έν φθιμένοισιν ἔταξ΄, Ασκληπιοῦ

άφοῦ έγκατέλειψε τάς Κολωνάς μέ τά λιβάδια. πόλιν πλουσίαν, κειμένην πλησίον τῆς Παλλήνης καί τῆς Λιπάξου μέ τά ἄφθονα νερά. Αναχωρήσας δέ ἀπό τήν Καλυδῶνα κατέφθασε καί ὁ ταχύς Μελέαγρος. τόν όποῖον ἐγέννησαν ὁ Οἰνεύς καὶ ἡ ᾿ Αλθαία. πού είχε ροδόχρους βραχίονας. 'Ο "Ιφικλος έξ ἄλλου διεπεραιώθη, άφοῦ έγκατέλειψε τήν Ατρακηίδα λίμνην,

στίχοι 162-190 συγγενής τῆς Αλθαίας αὐτός ἐξετίμα εἰς ύπερβολικόν βαθμόν, περισσότερον ἀπό ŏλους τόν ώραῖον Μελέαγρον καί τόν ἐδίδασκε λαμπρά ἔρνα. Διεπέρασε καί ὁ `Αστερίων, υίός τοῦ ἐνδόξου Κομήτου. ό όποῖος κατοικοῦσε είς τήν Πειρεσίαν, ὅπου ό Πηνειός άναμειγνύει τά νερά του μέ τά ρεύματα τοῦ Απιδανοῦ καί έξαποστέλλει είς την θάλασσαν κοινόν ρεῦμα. Καί ὁ Εὐρυδάμας ἐπέρασε, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τήν Βοιβηΐδα λίμνην. πλησίον τοῦ Πηνειοῦ καί τῆς Μελιβοίας, πού εύρίσκεται είς ώραῖον μέρος πρός τό πέλα-VOC. Κατέφθασεν ἔπειτα τοῦ Ελάτου το παιδί, ο Πολύφημος. ό όποῖος διεκρίνετο μεταξύ αὐτῶν τῶν ἡρώων διά τήν άνδρείαν του. Αφίχθη καί ὁ υἰός τοῦ Καινέως, διά τόν όποῖον διηνοῦνται.

ότι συνενωθείς μέ τούς Λαπίθας κατεβλήθη πληττόμενος άπό κορμούς πεύκων καί ύψηλῶν ἐλάτων, πού ἐχρησιμοποίουν ὡς ὅπλα των οί Κένταυροι.

καί ότι ὑπέμεινε (τά πλήγματα) καί ἐκράτησε άλύγιστα τά γόνατά του.

καί ζωντανός κατήλθεν είς τούς κρυψώνας τῆς γῆς (εἰς τόν "Αδην) μεταξύ τῶν νεκρῶν. Από τάς Φεράς ἀφίχθη ὁ "Αδμητος, είς τόν οποῖον ὑπέκυψεν ὁ Παιάν,

πού ήτο τότε δοῦλός του ἀπέφυγεν διως (ὁ "Αδμητος) τήν όργήν τοῦ Διός,

διότι μέ τα άκαταμάχητα βέλη του κατενίκησε τούς Κύκλωπας, έπειδή είχον κακοποιήσει τόν Ασκληπιόν.

*Ηλθεν έπίσης ὁ Εὐρυτίων, παιδί τοῦ *Ιρου, υίοῦ τοῦ "Ακτορος,

εἵνεκα λώβης.

Ακτορίωνος,

ήλυθε δ' Εὐρυτίων Ίρου παῖς

τρηχείην 'Οπόεντα λιπών' σύν δ' ἤλυθεν "Ιδας,

Λυγκεύς θ', ὄς τήλιστα δι' αἰθέρος ἡδέ θαλάσσης

βένθεα, και Πλουτῆος ὑποχθονίοιο βέρεθρα

μοῦνος ἀπ' ἀνθρώπων δεινοῖσιν ὀπώπεεν ὄσσοις.

αὐτάρ οἱ Τελαμών συνεφέσπετο, τόν ρ΄ ἐλόχευσεν

Αἰακῷ ἀτρύτῳ κούρη κλυτοῦ ᾿Ασωποῖο Αἴγιν᾽ ἐν κροκάλησιν ἀλιστεφέος Σαλαμῖνος.

δή τότ' "Αβαντος παῖς νόθος ἤλυθε καρτερός "Ιδμων,

τόν ρ' ὑποκυσσαμένη τέκεν Απόλλωνι ἄνακτι

`Αμφρύσου παρά χεῦμα Φερητιάς `Αντιάνειρα.

στίχοι 191-219

τῷ καί μαντοσύνην ἔπορεν καί θέσφατον ὀμφήν

Φοΐβος, ἵν` άνθρώποισιν άρηρότα μυθίζοιτο.

ἥλυθε δ΄ αὖ μετά τοῖσι Μενοίτιος ἐξ ΄Οπόεντος,

σύγχορτος Μινύαις ἔπι δ΄ ἤλυθε δῖος Οϊλεύς.

Φλίας δ΄ έξίκανε περικλυτός, ὄν ποτε νύμφη

Βάκχω ὑποκλινθεῖσα παρ' Ασώποιο ροῆσιν

τίκτεν, ἄμωμον ἔχοντα δέμας καί ἐπίφρονα μῆτιν.

Κηφεύς δ' Αρκαδίηθε μεθ' ήρώεσσι πελάσθη.

Αγκαῖον δ΄ ἀν' ὅμιλον ἀπ' Αρκαδίης πολυμήλου

πέμψε πατήρ γηραιός ἐπί πλόον `Αξείνοιο'

ούτος δ' οϋποτε χλαΐναν ἐπί στιβαροῖς Βάλεν ὤμοις,

άλλ' ἄρκτου λάσιον στέρνοις άμπίσχετο δέρμα.

Ναύπλιος αὖθ΄ ϊκανεν, 'Αμυμώνης φίλος υἰός,

ὄν τέκεν εύνηθεῖσα περικλυτῷ Ἐννοσιγαίῳ,

άγλαόν ήνορέην, δέμας εϊκελον άθανάτοισιν. ό όποῖος έγκατέλειψε τήν βραχώδη Οπόεντα καί μαζί του ήλθεν ό Ίδας, ἀκόμη καί ό Λυγκεύς, ό όποῖος μόνος αὐτός ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους ἔβλεπε μέ μάτια διαπεραστικά (μέ όξυτάτην ὅρασιν) τά πλέον ἀπομακρυσμένα βάθη τοῦ αἰθέρος καί τῆς θαλάσσης και τά βάραθρα τοῦ Πλούτωνος, ποὺ ζῆ κάτω ἀπό την γῆν.

Αὐτόν ἀκολούθησε ὁ Τελαμών, τόν ὁποῖον ἐγέννησε μέ τόν ἀκατάβλητον Αἰακόν ἡ Αἴγινα, κόρη τοῦ ἐνδόξου Ασωποῦ,

είς τίς κροκάλες (τά χαλίκια) τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Σαλαμῖνος, πού τήν στεφανώνει (τήν περιβρέχει) ἡ θάλασσα.

Τότε ἐπίσης ἡλθεν ὁ νόθος υἰός τοῦ "Αβαντος "Ιδμων, ἰσχυρός ἀνήρ, τόν ὁποῖον ἐγέννησεν, ἀφοῦ ἔμεινε ἔγκυος ἀπό τόν ἄνακτα 'Απόλλωνα.

ή `Αντιάνειρα, κόρη τοῦ Φέρητος, πλησίον εἰς τά νερά τοῦ `Αμφρύσου ποταμοῦ.

στίχοι 191-219

Είς τοῦτον ὁ Φοῖβος προσεπόρισε (ἐχάρισε) καί μαντικήν ἰκανότητα καί φωνήν προφητικήν, διά νά λέγη είς τούς ἀνθρώπους τά μέλλοντα είς αὐτούς.

Ήλθεν ἀφ΄ ἐτέρου μεταξύ αὐτῶν ὁ Μενοίτιος ἀπό τήν 'Οποῦντα που ἐγειτόνευε μέ τούς Μινύας' ἐπί πλέον ἤλθεν ὁ θεϊκός 'Οϊλεύς.

Κατέφθασε καί ὁ έξακουστός Φλίας, τόν όποῖον έγέννησε κάποια νύμφη,

πού ἐπλάγιασε κάποτε μέ τόν Βάκχον πλησίον είς τά ρεύματα τοῦ `Ασωποῦ

αὐτός είχεν ώραῖον σῶμα και σώφρονα σκέψιν. Από τήν Αρκαδίαν προσῆλθε μεταξύ τῶν ἡρώων ὁ Κηφεύς.

Εξ ἄλλου ἀπό τὴν `Αρκαδίαν, πού τρέφει πολλά πρόβατα καί γίδια,

έξέπεμψεν ό γέρων πατήρ του είς τόν ὅμιλον τῶν ἡρώων

τόν Αγκαῖον, διά νά λάβη μέρος εἰς τό ταξίδι πρός τόν "Αξεινον πόντον"

αὐτός ποτέ δέν ἔβαλλλε είς τούς ἰσχυρούς ὅμους του χλαῖναν (ἰμάτιον χειμερινόν),

άλλ' έφοροῦσε είς τά στέρνα του πυκνότριχον δέρμα άρκτου.

Κατέφθασε έπί πλέον ὁ Ναύπλιος, ὁ ἀγαπητός υἰός τῆς ᾿ Αμυμώνης,

πού τον έγέννησεν, άφοῦ έπλάγιασε μέ τον έξακουστόν Εννοσίγαιον (γαιοσείστην, τόν Ποσειδώνα)

καί πού ήτο ἄνθρωπος λαμπρός κατά τήν άνδρείαν καί δμοιος πρός τούς άθανάτους θεούς κατά τό σωμα.

Ταιναριεύς δ΄ Εὔφημος ἔβη, Μαλεήτιδος ἄκρης

έκπρολιπών αὐλῶνας, άλικλύστους τε Θεράπνας

Αγκαϊός τ' ἔμολεν Πλευρώνιος, ὅς ρα πορείας

ούρανίας ἄστρων ἐδάη, κύκλους τε πλανήτας.

δίζετο γάρ τ' έόντα τά τ' έσσόμεν' ἀνθρώποισιν.

έν δέ Παλαιμόνιος Λέρνου νόθος ἤλυθεν υίός

σίνετο δε σφυρά δισσά, πόδας δ' οὐκ ἦεν ἀρηρώς

τοὔνεκεν Ἡφαίστοιο γόνον καλέεσκον ἄπαντες.

ήλυθε δ΄ `Αλφειοῖο λιπών Πισήτιδας ὄχθας,

Αὐγείης υἰός πυριφεγγέος Ἡελίοιο. ναί μήν καί δισσοί ὅρπηκες ἀμύμονες ἦκον.

'Αμφίων κλυτόφημος iδ' 'Αστέριος μενεχάρμης,

Παλλήνην προλιπόντ΄ ήδ΄ ήθεα πατρίδος αίης.

δισσόν δ΄ αὖ Βορέου καλόν στάχυν εἰσενόησα,

στίχοι 220-248

ούς τέκ Ἐρεχθῆος κούρη κλυτός Ωρείθυια,

΄ Ιλισσοῦ παρά χεῦμα θεοῦ φιλότητι μιγεῖσα

οϊ δή καί ταρσοῖσιν ὑπουατίοις πεπότηντο,

Ζήτης καί Κάλαϊς, δέμας εἴκελοι άθανατοισιν.

αὐτάρ οἱ Πελίαο Φεραιόθεν ἤλυθ΄ ἄνακτος

(μικρόν κενόν κειμένου)

άγχιστεύς. νηός γάρ ἐπ' Αργώης λελίητο

ἄξεινον ποτί Φᾶσιν ἄμ' ἡρώεσσι πελάσσαι.

σύν δέ οἱ ήλθεν ἔτης Ἡρακλῆος θείοιο καλός Ὑλας τῶ δ' οὕπω ὑπέρ δροσεροῖο γενείου ἀργεννάς ἐρύθηνε παρηΐδας άβρός

άλλ' ἔτι κοῦρος ἔην, πολύ δ' ἤνδανεν Ἡοακλῆϊ. ΤΗλθε καί ὁ Εὔφημος ὁ Ταιναριεύς (ἀπό τό Ταίναρον), ἀφοῦ ἄφησε τά φαράγγια τοῦ ἀκρωτηρίου Μαλέα

καί τάς Θεράπνας, πού κατακλύζονται άπό τήν θάλασσαν.

Προσήλθε καί ὁ `Αγκαῖος, πού κατήγετο ἀπό τήν Πλευρῶνα, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τάς πορείας (τάς κινήσεις)

τῶν ἄστρων εἰς τόν οὐρανόν καί τούς κύκλους (τάς κυκλικάς περιφοράς) τῶν πλανητῶν ἀστέρων. Διότι αὐτός ἀνεζήτει να μάθη (ἐκ τῶν ἀστέρων) καί τά παρόντα καί τά μέλλοντα (νά συμβοῦν) εἰς τούς ἀνθρώπους.

ΤΗλθεν ἐπίσης καί ὁ Παλαιμόνιος, νόθος υἰός τοῦ Λέρνου· αὐτός εἶχε βλαμμένα καί τά δύο σφυρά του, καί τά πόδια του δέν ἤσαν καλά προσηρμοσμένα (εἰς τό σῶμά του)·

δι΄ αὐτό καί ὅλοι τόν κάλοῦσαν υἰόν τοῦ Ἡφαίστου.

*Ηλθε καί ὁ Αὺγείας, υἰός τοῦ φεγγοβόλου *Ηλίου, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τάς ὄχθας τοῦ *Αλφειοῦ εἰς τήν Πισάτιδα.

*Ηλθον άκόμη και δύο λαμπροί νέοι βλαστοί, ό `Αμφίων δηλαδή ό φημισμένος και ό `Αστέριος ό καρτερικός είς τάς μάχας.

Αὐτοί οἱ δύο ἄφησαν τήν Πελλήνην καί τούς τόπους τῆς πατρικῆς γῆς.

Αντελήφθην ἀφ' ἐτέρου τούς δύο ώραίους βλαστούς τοῦ Βορέου,

στίχοι 220-248

τούς ὁποίους ἐγέννησεν ἡ ΄Ωρείθυια, ἡ ἐξακουστή κόρη τοῦ Ἑρεχθέως,

άφοῦ ήλθεν εἰς ἐρωτικήν ἐπαφήν μέ τόν θεόν πλησίον εἰς τό ρεῦμα τοῦ Ἡλισοῦ ποταμοῦ· αὐτοί δέ πετοῦσαν μέ ὑποπόδια, πού εἰχον κάτω ἀπό τῆς φτέρνες τῶν ποδιῶν των. ὁ Ζήτης δηλαδή καί ὁ Κάλαϊς, ποὺ ἦσαν ὅμοιοι

κατά τό σῶμα μέ τούς άθανάτους θεούς.

(μικρόν κενόν τοῦ κειμένου)

Ήλθεν ακόμη από τάς Φεράς κάποιος συγγενής τοῦ βασιλέως Πελίου διότι ἐπιθυμοῦσε νά ταξιδεύση ἐπάνω εἰς τό πλοῖον Αργώ καί νά προσπελάση εἰς τόν ἀφιλόξενον Φᾶσιν μέ τούς ἄλλους ἤρωας. Καί μαζί μέ αὐτούς ἤλθε καί ὁ συγγενής τοῦ θεϊκοῦ Ἡρακλέους, ὁ ώραῖος "Υλας εἰς αὐτόν (τόν "Υλαν) δέν

ό ώραῖος "Υλας" είς αὐτόν (τόν "Υλαν) δέν είχε έμφανισθῆ ἀκόμη ἐπάνω είς τάς λευκάς παρειάς του τό ώραῖον χνούδι,

άλλ΄ ήτο άκόμη παιδί (νεανίσκος), καί ἄρεσε πολύ είς τόν Ἡρακλῆ.

ίουλος.

Οὖτοι μέν ποτί νῆα καί ἐς λόχον ἡγερέθοντο.

καί ρά οἱ ἄλλοθεν ἄλλος ἐκέκλετο, ἠδ' άγόρευεν.

δεῖπνα δέ πορσύνοντι πολυξείνοιο τραπέζης,

ήμενοι έξείης πόθεεν δέ τοι έργον έκαστος.

αὐτάρ ἐπεί σίτοιο ποτοῦ θ΄ ἄλις ἔλπετο θυμός,

άνστάντες ρ' άμα πάντες από ψαμάθοιο βαθείης

ἥϊον, ἔνθα τ΄ ἔμιμνεν ὑπέρ ψαμάθου ἀλίη νῆυς

τήν ρα τότ΄ εἰσορόωντες έθάμβεον αὐτάρ ἔπειτα

Αργος έφημοσύνησι νόου πόρσυνεν δχλίζειν,

δουρατέησι φάλαγξι καί εὐστρέπτοισι κάλωσιν.

πρυμνόθεν άρτήσας, κάλεεν δ' έπί μόχθον ίκάνειν,

πάντας κυδαίνων. οι δ΄ έσσυμένως ύπάκουσαν

τεύχεα δ' έκδύνοντο, περί στέρνοισι δ' άνῆπτον

σειραίην μήρινθον. ἐπέβριθεν δ' ἄρ' ἔκαστος,

αῖψα θοόν ποτί κῦμα κατειρύσαι εὕλαλον ᾿Αργώ.

ή δέ οἱ ἐγχριμφθεῖσα ποτί ψαμάθῳ βεβάρητο,

αὐαλέοις φύκεσσιν έρυκομένη πετί χέρσον.

στίχοι 249-277

ήρώων παλάμησιν ύπό στιβαρήσιν άπειθής.

παχνώθη δ' αὖ θυμός Ἰήσονος αὐτάρ ἔπειτα

νεῦσεν ὀπιπτεύων, ϊνα οἱ θάρσος τε βίην τε

μολπή ὑφ΄ ἡμετέρη κεκμηόσιν αἰέν ὁρίνω.

αὐτάρ ἐγώ φόρμιγγα τιτηνάμενος μετά χερσίν

μητρός έμῆς ἐκέρασσ' εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς,

καί οι άπό στηθέων όπα λείριον έξελόχευσα Αὐτοί (οἱ Μινύαι καί οἱ ἄλλοι ἤρωες) συνεκεντρώνοντο πρός τό πλοῖον καί ἐσχημάτιζον λόχον (σῶμα).

Καί ἄλλος ἀπό αὐτούς καί ἀπό ἄλλο μέρος (ἄλλος ἀπ΄ ἐδῶ καί ἄλλος ἀπ΄ ἐκεῖ) ἔδιδε παραγγελίας καί ώμιλοῦσε.

Παρεσκευάζαν δέ τά δεῖπνα εἰς τό φιλόξενο τραπέζι.

καθήμενοι κατά σειράν καί καθένας έπιθυμοῦσε νά έκτελέση ἕνα ἔργον.

"Οταν δέ ένόμισαν ὅτι ἔφαγαν καί ἔπιαν ἀρκετά.

άφοῦ ἐσηκώθησαν (ἀπό τό τραπέζι), ὅλοι συγχρόνως ἐβάδιζον ἀπό τό μέρος τῆς βαθείας ἄμμου

πρός τά έκεῖ, ὅπου εὐρίσκετο ὑπεράνω τῆς ἄμμου (ἐπάνω εἰς τήν ἄμμον) τό θαλασσοπόρον πλοῖον.

Βλέποντες τότε (οί Μινύαι και οί άλλοι ήρωες) αυτό τό πλοῖον ἔμενον ἔκθαμβοι ἔπειτα δέ ὁ Αργος κατά προτροπήν τοῦ νοῦ του ἡτοιμά-ζετο νά μετακινήση τό πλοῖον,

άφοῦ ἐκρέμασε ἀπό τήν πρύμνην του φαλάγγια ξύλινα (ξυλίνους κυλίνδρους) καί καραβόσχοινα καλοστριμμένα.

Προσεκάλει αὐτούς (τούς ἥρωας) νά ἕλθουν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἐπιμόχθου ἔργου,

άπευθύνων πρός όλους έπαινετικούς λόγους. Έκεῖνοι δέ ὑπήκουσαν (εἰς τήν πρόσκλησίν του) καί προσήρχοντο τρέχοντες (ἐσπευσμένως). Καί ἀπεγυμνώνοντο ἀπό τά ὅπλα των καί (ἀντί αὐτῶν) προσέδεναν εἰς τά στέρνα των σχοινιά πλεγμένα καί ὁ καθένας ἐπεδίδετο εἰς τό ἔργον μέ ὅλην πήν δύναμίν του,

καί προσεπάθουν όλοι νά σύρουν (νά τραβήξουν) ταχέως ἀπό τήν ξηράν εἰς τό γρήγορον κῦμα τήν 'Αργώ μέ την ώραίαν φωνήν.

Έκείνη ὅμως (ἡ ᾿Αργώ), εἶχε καθίσει εἰς τήν ἄμμον λόγω τοῦ βάρους της.

καί ήμποδίζετο ἀπό τά ξηραμμένα φύκια νά πέση εὶς τήν θάλασσαν.

στίχοι 249-277

καί δέν υπήκουε είς τά στιβαρά χέρια τῶν ἡρώων.

Τότε η καρδιά τοῦ Ιάσονος ἐπάγωσε καί ἔπειτα

βλέπων πρός τούς γύρω του μοῦ ἔκαμε νεῦμα, διά νά διεγείρω συνεχῶς θάρρος εἰς τούς ἥρωας καί νά δώσω μὲ τό τραγούδι μου δύναμιν

είς αὐτούς, πού είχον καταβληθή ἀπό τούς κόπους (πού είχον κουρασθή). Έγώ δέ, ἀφοῦ ἐτέντωσα τήν φόρμιγγα ἀνάμεσα στά χέρια μου, τούς ἐκέρασα τό τερπνόν τραγούδι τῆς μητέρας μου καί ἀπό τά στήθη μου ἐξέπεμψα

εξοχον ήρώων Μινυήϊον αξμα γενέθλης, είθ' άγε νῦν στερεοῖσιν ὑπό στέρνοισι κάλωας βρίσαθ' ὁμορροθέοντες, ἐρείσατε δ' ἴχνια γαίη, ταρσοῖσιν ποδός ἄκρον ὑπερβλήδην τανύσαντες καί χαροπόν ποτί χεῦμα γεγηθότες ἔλξατε νῆα.

Δή τότ' ἐπιβρομέουσα Τομαριάς **ἔκλυε** φηγός. ην οι υποτροπίην Αργος θέτο νηΐ μελαίνη Παλλάδος ἐννεσίησιν ἀνηέρθη δέ μάλ' ὤκα, δούρατ' έλαφρίζουσα, θοή δ' ώλίσθανε πόντω. καί οι ἐπειγομένη θαμινάς ἐκέδασσε φάλαγγας. αϊ οί ὑπό τρόπιν εἶντο μιῆς σχοίνοιο ταθεῖσαι. έν δ' ἄρ' ἔβη λιμένας, χαροπόν δ' άνεχάσσατο κύμα: θίνες δ' άμφέκλυσθεν έγήθει δε φρέν' ήσων, άλτο δ΄ ἔσω νεός "Αργος, ἐφέσπετο δ΄ άγχόθι Τῖφυς καί οἱ ἐπαρτέα θῆκαν, ἀρηρότα

στίχοι 278-306 ἱστόν τ' ἡδ' ὁθόνας ἔπι δ' αὖτ' οἴηκας ἔδησαν, πρυμνόθεν ἀρτήσαντες, ἐπεσφίγξαντο δ' ἱμᾶσιν. αὐτάρ ἔπειθ' ἐκάτερθεν ἐρετμούς

(ἔβγαλα) τρυφεράν φωνήν (καί τούς εἶπα): Ω σεῖς πού ἔχετε τό ὑπέροχον αἴμα τῆς γενεᾶς τῶν Μινυῶν ἡρώων, έμπρός άναλάβατε τώρα είς τά στερεά στέρνα σας τά βαρειά καραβόσχοινα συνεργαζόμενοι μεταξύ σας, στηρίξατε είς τήν γῆν τά πέλματα τῶν ποδιῶν σας, καί τεντώσατε είς ύπερβολικόν βαθμόν τά ἄκρα τά ἐπάνω ἀπό τά πέλματα· καί καθελκύσατε χαρούμενοι το πλοΐον είς τα γλαυκά (γαλανά) νερά. Καί σύ ὧ `Αργώ, πού κατεσκευάσθης μέ τήν συναρμογήν ξύλων ἀπό πεῦκα καί βαλανιδιές, ακουσε τώρα τήν ίδικήν μου φωνήν διότι ήδη καί προτύτερα μέ ἄκουες. όταν ἐμάγευα εἰς τούς δασώδεις λόφους τά δένδρα και τούς αποκρήμνους βράχους, οί όποῖοι πρός χάριν μου κατέβαινον ἐγκατελείποντες τά βουνά με πάταγον καί ἀκολούθησε πάλιν τούς δρόμους τῆς Παρθενίας θαλάσσης. καί σπεῦσε νά πλεύσης πρός τόν Φᾶσιν. καί νά ἔχης πεποίθησιν είς τήν κιθάραν μου καί είς την θεϊκήν φωνήν μου. Τότε λοιπόν ἀναδίδουσα ήχον μέ ἄκουσε ή άπό τό ὄρος Τόμαρον προερχομένη φηγός (βαλανιδιά), τήν όποίαν έναλλάξ ἔθεσεν είς τό μαῦρον πλοῖον ὁ "Αργος κατά παραγγελίαν τῆς Παλλάδος: καί ἀνυψώθη πολύ ταχέως καί ἕκαμνε έλαφρά τά ξύλα καί γρήγορα έγλυστροῦσε είς τήν θάλασσαν: καί μέ σπουδήν διέσπασε τά πυκνά φαλάγγια (τούς πολλούς ξυλίνους κυλίνδρους), τά οποῖα εἶχαν τοποθετηθῆ κάτω ἀπό τήν καρίναν τοῦ πλοίου συνδεδεμένα μέ ἕνα σχοινί. Εὶσῆλθε δέ τό πλοῖον είς τόν λιμένα, καί τότε τό γλαυκόν κῦμα ὑπεχώρησε: και ή άμμώδης άκτή κατεκλύσθη άπό τήν θάλασσαν: καί ὁ Ἰάσων ἔχαιρε μέ τήν καρδιά του: ό δέ "Αργος έπήδησε μέσα είς τό πλοῖον, καί άκολουθοῦσε ἀπό κοντά του ὁ Τῖφυς, καί ετοίμασαν το πλοῖον, παρασκευάζοντες ὄσα ἔπρεπε νά νίνουν,

στίχοι 278-306

δηλαδή τό κατάρτι και τά πανιά· ἔδεσαν δέ πάλι τά πηδάλια,

άναρτήσαντες αὐτά ἀπό τήν πρύμνην, καί τά ἔσφιγξαν μέ λουριά.

"Επειτα ἄπλωσαν (ὁ "Αργος καί ὁ Τῖφυς) τά

πορσύνοντες.

ἡπλώσαντο,

εἰσβαίνειν δ΄ ἐκέλευον ἐπειγομένους Μινύπας

τοῖσιν δ' Αἰσονίδης ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Κέκλυτέ μευ, βασιλῆες άμύμονες· ού γάρ ἔμοιγε

άνδάνει έν πραπίδεσσιν άρειοτέροισιν άνάσσειν.

ύμεῖς δ', ὄντινά οἱ κραδίη θυμός τε μενοινᾶ,

ήγεμόνα στήσασθε, καί ῷ πέρι πάντα μελήσει

σημαίνειν, ὅ τι οἱ ρέξει ἔπος ἠδέ καί ἔργον,

πόντον ἐπιπλώουσιν, ἀφικομένοις τ' ἐπί γαῖαν,

είτε καί ές Κόλχους, ή ές άλλοδαπούς άνθρώπους.

καί γάρ δή μοῦνον σύν ἐμοί πολέες τε καί ἐσθλοί.

οϊ ρα καί άθανάτου ρίζης γένος εὐχετάασθε.

ξυνόν άνηρείψασθε πόνον, κλέος ὄφρ' ἄν ἄρησθε.

άλλ' οῦ οἱ κάρτιστον ἀρειότεροςν τε νενέσθαι

Ηρακλῆος ἄνακτος, όῖομαι ἵστε καί αὐτοί.

"Ως ἔφαθ', οι δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἔν δ' ἄρα φωνῆ

λαός ἐπερρόθεεν, Μινύαις ἔπι κοίρανον είναι

'**Αλκείδην, ὄς πᾶσι μέγ' ἔξοχος ἤεν** ἐταίροις.

άλλ' οὖ πεῖθον ἄνακτα πεπνυμένον, ὄς ρά οἱ ἤδη

Ήρης ἐννεσίησι τετιμένον Αἴσονος υἰόν.

ή δή οί κλέος ἐσθλόν ἐπ' ἐσσομένοισιν ὄπαζεν:

ός ρα οι αὐτός ἔνισπεν, Ἰήσονα κοίρανον είναι.

πεντήκοντ' έρέτησιν, άνά τραφερήν τε καί ύγρήν.

καί τότε δή μάλα πάντες ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευεν

Ήρακλέης, καί θῆκαν Ἰήσονα κοίρανον είναι.

Ήμος δ' Ἡέλιός οἱ, ἀπείριτον

κουπιά καί άπό τάς δύο πλευράς τοῦ πλοίου, καί προέτρεπον τούς Μινύας, οἱ ὁποῖοι ἐβιά-ζοντο (νά φύγουν), νά εἰσέλθουν εἰς τό πλοῖον.

Καί πρός αὐτούς ἀπευθυνόμενος ὁ υἰός τοῦ Αἴσονος τούς ἔλεγε τούς ἐξῆς πτερωτούς λόγους:

Ακούσατέ με, ὑπέροχοι βασιλεῖς· διότι δέν είναι ὑρεστόν

είς τόν νοῦν μου νά είμαι ἄρχων ἀνδρῶν, πού είναι ἰσχυρότεροι ἀπό έμέ.

Δι΄ αὐτό ἐσεῖς ἐγκαταστήσατε ἀρχηγόν ὁποιονδήποτε ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά καί ἡ ψυχή σας, καί ὁ ὁποῖος θά ἔχη τήν μέριμναν

νά ἐπισημαίνη τά πάντα, ποῖον λόγον θά εἴπη καί ποῖον ἔργον θά ἐκτελέση.

όταν θά διαπλέωμεν τήν θάλασσαν καί όταν θά φθάσωμεν είς τήν ξηράν,

κατά τήν προσέγγισίν μας εἴτε εἰς τήν χώραν τῶν Κόλχων ἡ εἰς τήν χώραν ἄλλων άλλοεθνῶν ἀνθρώπων.

Καί διότι βεβαίως ἔν μόνον κοινόν ἐπίμοχθον ἔργον ἀνελάβατε μαζί μέ ἐμέ (νά φέρετε εἰς πέρας), διά νά ἀποκτήσετε δόξαν.

σεῖς οἱ πολλοί καί καλοί, οἱ ὁποῖοι μάλιστα καυχᾶσθε, ὅτι ἡ γενεά σας ἔχει τήν ρίζαν της ἀθάνατον (ὅτι προέρχεσθε ἀπό τούς ἀθανάτους θεούς). ᾿Αλλά δέν νομίζω, ὅτι εἶναι πολύ ὡφέλιμον νά γίνω ἐγώ ἰσχυρότερος

άπό τόν ἄνακτα 'Ηρακλή' τόν γνωρίζετε καί σεῖς οἱ ἴδιοι.

Αυτά τά λόγια εἴπεν (ὁ Ἰάσων), καί ὅλοι βεβαίως τά ἐπεδοκίμαζαν, διά φωνῶν δέ

τό πληθος των ήρωων επικροτούσε την πρότασίν του νά είναι άρχηγός είς τούς Μινύας

δ Αλκείδης, ό όποῖος ύπερεῖχε μεγάλως μεταξύ όλων τῶν συντρόφων. Δέν ἔπειθαν όμως τὸν συνετόν ἄνακτα, πού ἐγνώριζε τὸν τετιμημένον υἰόν τοῦ Αἴσονος κατά τάς εἰσηγήσεις τῆς "Ηρας,

ή όποία τοῦ παρεσκεύαζε καλήν φήμην εἰς τούς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους.

Αὐτός λοιπόν ἐπρότεινε να εῖναι ὁ Ἰάσων ἀρχηγός

είς τούς πεντήκοντα κωπηλάτας καί κατά ξηράν και κατά θάλασσαν.

Καί τότε λοιπόν ὅλοι ἐπεδοκίμαζον πολύ, καθώς τούς προέτρεψε (νά πράξουν)

ό Ηρακλής, καί ὥρισαν νά εἶναι ἀρχηγός ὁ Ἰάσων. "Οταν δέ ὁ "Ηλιος, που διασχίζει τόν

αίθέρα τέμνων. ϊπποις ώκυπόδεσσι κελαινήν έντυε νύκτα.

στίχοι 307-334

τῆμος ἐνί πραπίδεσσιν ἐμήτιεν Αἴσονος υἰός πίστιν ἐφ' ἡρώεσσι καί ὄρκια συνθεσιάων θέσθαι, ὄφρ΄ ἔμπεδα πάντα ωυλασσόμενοι πεπίθοιντο. καί τότε τοι. Μουσαΐε, φίλον τέκος Αντιοφήμου. πορσύναι μ' έκέλευε θοῶς ἱερήϊα

καλά.

αὐτάρ ἐνώ ψαφαρῆσιν ἐπὶ ἡϊόνεσσιν ένεῖκα

κᾶλα, τά τ' ἐκ δρυός ἐστι φερεσβίου: έν δ' ἄρ' ϋπερθεν

πλεκτῷ παρκατέθηκα θεοῖς ἐπινήχυτα

καί τότε δή κραντήρα βοῶν περιμηκέα ταῦρον

σφάζον, άνακλίνας κεφαλήν είς αίθέρα δῖαν.

ζωοταμών πυρί δ' αξμα πέριξ χέον ... **ἔνθα καί ἔνθα**.

αὐτάρ ἐπί κραδίην ἐρύσας ποπάνοισιν έθηκα.

λείωας ύγρον έλαιον, έπ' αύτῷ δέ νλάγος ἄμνης.

ήρωας δ' ἐκέλευσα περισταδόν άμφιχυθέντας

δούρατ' έπαμπήξασθαι ίδ' ἄορα κωπήεντα,

βύρση τε σπλάγχνοισι τ' έρειδομένους παλάμησιν.

θῆκα δ' ἄρ' ἐν μέσσῳ τεῦχὸς κυκεῶνος ἐρείσας

όστράκεον, τῷ πάντα περιφραδέως ἐμέμικτο.

Δήμητρος μέν πρῶτα φερέσβιος άλφίτου άκτή,

αίμα δέ οἱ ταύροιο, θαλάσσης θ' άλμυρόν ΰδωρ.

στέψασθαι δ' έκέλευσα κύκλους έρόεντας έλαίης:

καί τότε χρυσείην φιάλην χείρεσσιν έμῆσιν

άμπλήσας κυκεῶνος, ἐφεξείης έπένειμα.

άπέραντον αίθέρα

μέ τούς ταχύποδας ἵππους του, παρεσκεύαζε τήν μαύρην νύκτα,

στίχοι 307-334

τότε ὁ υίός τοῦ Αἴσονος ἐσκέφθη

νά θέση είς τούς ήρωας (νά πάρη ἀπό τούς ήρωας) ἐγγύησιν και ὄρκους διά τάς συμφω-

διά νά ἔχουν ἐμπιστοσύνην καί νά διαφυλάσσουν σταθερά όλα τά συμφωνηθέντα.

Καί τότε. Μουσαῖε, προσφιλές τέκνον τοῦ Αντιοφήμου.

μέ παρεκάλεσε νά έτοιμάσω ταχέως ώραῖα ζῷα πρός θυσίαν.

Ενώ δέ μετέφερα είς τήν άμμώδη παραλίαν ξηρά ξύλα, τά ὸποῖα προέρχονται ἀπό τήν βαλανιδιά τήν ζωοδότειρα. Υπεράνω δέ μέσα είς ένα πλεκτόν σκεῦος κατέθεσα πλούσια δῶρα διά τούς θεούς.

Καί τότε βέβαια ἔσφαξα τόν ἐπί κεφαλῆς τῶν βοδιῶν ὑψηλόν ταῦρον,

άφοῦ ἔκλινα τό κεφάλι του πρός τά ἐπάνω είς τόν θεῖον αἰθέρα,

καί ἐτεμάχισα τό ζῶον: καί νύρω ἀπό τήν φωτιά **ἔχυνα αἴμα έδῶ καί ἐκεῖ.**

Επειτα άφοῦ ἀπέσπασα τήν καρδιά τοῦ ταύρου ἔθεσα ἐπάνω είς αὐτήν πόπανα (πλατειά ζυμαρικά)

καί την άλειωα μέ ρευστόν έλαιον καί έπάνω είς αύτό ἔρι να γάλα άμνάδος.

Παρεκέλευσα δέ τούς ήρωας, άφου περιχυθοῦν (ἀναπτυχθοῦν) κυκλικῶς,

νά έμπήξουν είς τήν γῆν τά δόρατά των καί τά ξίφη των μέ τήν λαβήν

καί νά στηρίξουν τάς παλάμας των (τά χέρια των) έπάνω είς τό δέρμα καί είς τά σπλάγχνα τοῦ ταύρου.

Έτοποθέτησα ἔπειτα, άφοῦ τό ἐστήριξα, είς τό μέσον αύτῶν ἔνα άγγεῖον ἀπό ὄστρακον, πού περιείχε κυκεῶνα (μεῖγμα ἀπό κριθάλευρο κ.ἄ.),

έντός τοῦ όποίου είχον άναμειχθή όλα μέ πολλήν έπιμέλειαν.

δηλαδή κατά πρῶτον μέν τῆς Δήμητρος τό κριθάλευρο, πού μᾶς δίδει ζωήν,

αἵμα δέ ἀπό τόν ταῦρον καί άλμυρό νερό ἀπό τήν θάλασσαν.

καί τούς προέτρεψα νά στεφανωθοῦν μέ θελκτικούς στεφάνους ἀπό κλάδους έληδς.

καί τότε άφοῦ ἐπῆρα εἰς τά χέρια μου χρυσῆν φιάλην

τήν έγέμισα μέ κυκεῶνα καί τόν διεμοίρασα κατά σειράν είς δλους,

γεύειν ἄνδρα ἕκαστον ἐρισθενέων βασιλήων.

πυρκαϊῆ δ΄ ἐκέλευον Ἰήσονα λαμπάδα θέσθαι

πεύκης άζαλέης· ϋπο δ` ἔδραμε θεσπεσίη φλόξ.

δή τότ` έγώ πρός χεῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης

χεῖρας ἐπαντείνας τάδ' ἀπό γλώσσης ἀγόρευσα:

στίχοι 335-361

Ωκεανοῦ μεδέοντες άλικλύστοιό τε πόντου

έμβύθιοι μάκαρες, καί ὅσοι ψαμαθώδεας ἀκτάς

ναίεθ άλικροκάλους, καί Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ

Νηρέα μέν πρώτιστα καλῶ πρέσβιστον ἀπάντων.

ἄμμιγα παντήκοντα κόραις πάσησιν ἐρανναῖς

γλαυκήν τ' ίχθυόεσσαν, άπείριτον 'Αμφιτρίτην,

Πρωτέα και Φόρκυνα και εύρυβίην Τρίτωνα,

λαιψηρούς τ' άνέμους, Αὔραις μίγα χρυσεοτάρσοις.

ἄστρά τε τηλόσε φαντά, καί άχλύν Νυκτός έρευνῆς.

αὐγήν τ' Ἡελίοιο θοῶν προποδηγέτιν ἵππων.

δαίμονας είναλίους τε μιγαζομένους ήρωσιν,

άκταίους τε θεούς, ποταμῶν θ' άλιμυρέα ρεῖθρα:

αυτόν τε Κρονίδην σεισίχθονα κυανοχαίτην,

κύματος ἐκπροθορόντα μολεῖν ἐπιτάρροθον ὄρκων.

ὄφρα μέν οὖν ἐπίκουροι Ἰήσονος ἔμπεδον αἰεί

μίμνωμεν προφρόνως ξυνών έπαρηγόνες άθλων.

ζωοί νοστήσοιμεν έά πρός δώμαθ' έκαστος

ὄς δέ κε συνθεσίας δηλήσεται, οὐκ ἀλεγίζων

ὄρκου, ὐπερβασίη - τούτου δ΄ ἐπιμάρτυροι ἔστων ἰθύντειρα Δίκη καί Ἐριννύες διά νά τόν γευθη καθένας ἀπό τους πολυδυνάμους βασιλείς.

Προέτρεψα δέ τόν Ιάσονα ν ανάψη λαμπάδα βάζοντας φωτιά είς ένα ξηρόν πεῦκον καί άνεπήδησεν ἀπό αὐτήν έξαισία φλόγα. Τότε λοιπόν έγώ, άφοῦ έξέτεινα τά χέρια μου έπάνω ἀπό τά κύματα τῆς πολυταράχου θαλάσσης, είπα τά έξῆς:

στίχοι 335-361

Ω ἄρχοντες τοῦ 'Ωκεανοῦ, θεοὶ εὐδαίμονες, πού διαβιώνετε εἰς τόν βυθόν τῆς πολυκυμάντου θαλάσσης,

καί ὄσοι κατοικεῖτε εἰς τάς ἀμμώδεις ἀκτάς με τά θαλασσινά κροκάλια καί ὅσοι εἰς τά βαθύτατα νερά τῆς Τηθύος, ἐσᾶς ἐπικαλοῦμαι. Καί πρῶτα-πρῶτα ἐπικαλοῦμαι τόν Νηρέα, πού εἶναι ὁ πρεσβύτερος ἀπό ὅλους.

μαζί μέ όλας τας πεντήκοντα άξιεράστους θυγατέρας του:

έπίσης τήν λάμπουσαν καί πού έχει πολλά ψάρια, τήν ἀπέραντον `Αμφιτρίτην,

τόν Πρωτέα καί τόν Φόρκυνα καί τόν εἰς έκτεταμένον κράτος ἰσχύοντα Τρίτωνα,

καί τούς ταχυκινήτους άνέμους άναμεμειγμένους, μέ τάς Αὔρας, πού ἔχουν χρυσᾶς πτέρυνας.

καί τά ἄστρα, πού φέγγουν μακράν, καί τήν ὁμίχλην τῆς μαῦρης Νυκτός,

καί τήν αὐγήν, πού εἶναι ή προπορευομένη ὁδηγός τῶν ταχέων ἵππων τοῦ Ἡλίου,

καί τούς θαλασσινούς δαίμονας, οί όποῖοι συμμειγνύονται μέ τούς ἥρωας, καί τούς παρακτίους θεούς καί τῶν ποταμῶν τά ρεύματα, πού χύνονται εἰς τήν θάλασσαν

καί αὐτόν τόν υἰόν τοῦ Κρόνου, τόν κυανοχαίτην (τόν Ποσειδῶνα), πού σείει την γῆν.

τόν έπικαλοῦμαι, ἀφοῦ ἀναπηδήσει ἀπό τό κῦμα, νά ἔλθη ένισχυτής τῶν ὅρκων,

αφ΄ ένός μέν διά νά παραμένωμεν σταθερῶς βοηθοί τοῦ Ἰάσονος, συμμετέχοντες προθύμως εἰς τούς κοινούς ἀγῶνας.

καί ἀφ' ἐτέρου νά εὺχηθώμεν νά ἐπανακάμψη καθένας ἀπό ἡμᾶς ζωντανός εἰς τήν πατρίδα του.

Εκεῖνος όμως, ό όποῖος θά παραβή τάς συμφωνίας, παραμελῶν εξ ἀσεβείας

τόν ὄρκον (πού θά δώσωμεν), κατά τούτου μάρτυρες (και τιμωροί) ἄς εἶναι

ή Δίκη, πού είναι όδηγός, καί αί Εριννύες, αι

αίνοδότειραι.

"Ως έφάμην, οί δ΄ αὖτις όμοφροσύνη κατένευσαν,

ὄρκια δειμαίνοντες, ἐσημήναντο δέ χερσίν.

αὐτάρ ἐπεί ρ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τόν ὄρκον.

δή τότε νηός έῆς κοῖλον κύτος εἰσεπέρησαν

πάντες ἐφεξείης, ὑπό δέ ζυγά τεύχε΄ ἔθεντο.

χεῖρας ἐρετμώσαντες. ἐκέκλετο δ' αὐτόθι Τίφυς,

έκταδίοις ὅπλοις δῆσαι πάρα κλίμακα μακοήν.

στίχοι 362-390

ίστια δ' άπλῶσαι, λιμένος δ' ἐκ πείσματ' ἀρέσθαι.

καί τότε δή λιγύν οὖρον ἐπιπροέηκε νέεσθαι

Ήρη Ζηνός ἄκοιτις, ἐπείγετο δ΄ ἐς πλόον Άργώ.

οῖ δ' ἄρ' ἐπ' εἰρεσίην ἔπεχον χεῖράς τε νόον τε,

ἄκμητοι βασιλῆες, ἐτέμνετο δ΄ ἄσπετος ἄλμη,

άφροῦ ἄμ' οἰδαίνοντος ὑπό τρόπιν ἔνθα καί ἔνθα.

τῆμος δ' ίερός ὄρθρος ἀπ' ΄Ωκεανοῖο ροάων

άντολίας ἤνοιγεν, ἐφέσπετο δ΄ ἡριγένεια

ήδύ φάος θνητοῖσι καί άθανάτοισι φέρουσα

καί τότε δή σκοπιαί τε καί ήνεμόεσσα κολώνη

Πηλίου ὑλήεντος ἀπ' ἠϊόνος κατέφαινεν.

Τίφυς δ΄ άμπαύσας δολιχῆς οἰήῖα νηός, τυτθόν ὑπ΄ εἰρεσίῃσιν ἐκέκλετο κῦμα χαράσσειν

καί ρα θοῶς ἀκτῆσιν ὑπέδραμον ἐκ δ΄ ἄρα νηὸς

κλίμακα, δουρατέην λιμένων ἔντοσθε χάλασσαν,

έκ δ΄ ἔβαν ἤρωες Μινύαι, παύσαντο δέ μόχθου.

τοῖσι δέ μύθων ἤρχεν ὁμιλαδόν ἱππότα Πηλεύς

΄Ω φίλοι, άθρεῖτε σκοπιῆς προὔχοντα

όποῖοι δίδουν τά δεινά.

Έτσι ἐμίλησα (πρός τούς ἤρωας), ἐκεῖνοι δέ ἐξ ἄλλου ὁμοφώνως ἐπεδοκίμασαν τά λόγια μου διά νεύματος,

έπειδή έφοβοῦντο τούς ὅρκους, καί τά ἐπεσήμαναν (τά ἐπεβεβαίωσαν) μέ τά χέρια των.

Έπειτα δε, ἀφοῦ ὡρκίσθησαν καί ἐτελείωσαν τόν ὅρκον των, τότε πλέον ἐπέρασαν ὅλοι κατά σειράν μέσα εἰς τό κοῖλον κύτος (εἰς τό ἀμπάρι) τοῦ πλοίου,

καί κάτω ἀπό τά ζυγά (τά καθίσματα) ἐτοποθὲτ πραν τά ὅπλα των καί ἔλαβον εἰς τά χέρια των τά κουπιά. Ἐνῶ δέ εὐρίσκοντο εἰς αὐτό τό μέρος, τούς παρήγγειλεν ὁ Τῖφυς νά δέσουν τά μεγάλα σκεύη πλησίον τῆς μακρᾶς κλίμακος,

στίχοι 362-390

καί ν' άπλώσουν τά ίστία

(τά πανιά) καί νά σηκώσουν τά παλαμάρια ἀπό τόν λιμένα.

Καί τότε ἡ "Ηρα, ἡ σύζυγος τοῦ Διός, έξαπέλυσε (ἄφησε να πνεύση) λιγυρόν οὕριον ἄνεμον διά νά ἀποπλεύσουν,

ή δέ `Αργώ ἔσπευδεν είς τό ταξίδι της.

Εκεῖνοι δέ εἶχον τά χέρια των καί τόν νοῦν των εἰς τήν κωπηλασίαν,

έκεῖνοι οἱ ἀκατάβλητοι βασιλεῖς, διέσχιζον τό ἀπειροπληθές θαλασσινό νερό.

ένῶ συνάμα έφούσκωνε ὁ ἀφρός τῶν κυμάτων κάτω ἀπό τήν καρίνα τοῦ πλοίου ἐδῶ καί ἐκεῖ.

Τήν ὥραν ἐκείνην ὁ ἰερός ὄρθρος

διήνοιγεν άπό τά ρεύματα τοῦ `Ωκεανοῦ τήν ἀνατολήν καί ἀκολουθοῦσε ἡ αὐγή.

πού φέρει τό γλυκύ φῶς εἰς τούς θνητούς ἀνθρώπους καὶ εἰς τούς ἀθανάτους θεούς.

Καί τότε ἀκριβῶς κατεφαίνοντο ἀπό τὴν ἀκτήν αὶ κορυφαί καὶ τό ἀνεμόδαρτο ὕψωμα τοῦ δασοκεποῦς Πηλίου. ΄Ο δέ Τῖφυς, ἀφοῦ ἄφησε τό πηδάλιον τοῦ μεγάλου πλοίου.

τούς ἔδωσεν ἐντολήν νά χαρακώσουν (νά αὐλακώσουν) ἐπί ὁλίγην ὥραν τό κῦμα (τήν θάλασσαν) κάτω ἀπό τά κουπιά των:

και ταχέως προσέδραμον (προσήγγισαν) είς τήν άκτήν και κατεβίβασαν άπό τό πλοῖον τήν ξυλίνην κλίμακα έντός τοῦ λιμένος

καί έξηλθον είς την ξηράν οί ήρωες Μινύαι καί άνεπαύθησαν άπό τόν μόχθον.

Πρός αὐτούς δέ, πού εἴχον συγκεντρωθῆ καθ όμίλους, ἤρχισε νά όμιλῆ ὁ ἰππότης Πηλεύς (καί νά τούς λέγη τά ἐξῆς):

Φίλοι μου, βλέπετε τόν προεξέχοντα λόφον τῆς κορυφῆς, κολωνόν.

μέσσω ένί πρηῶνι κατάσκιον, ἕνθα τε Χείρων

ναίειν ένί σπήλυγγι, δικαιότατος Κενταύρων,

οἵ τράφεν ἄν Φολόην, Πίνδου τ΄ αἰπεινά κάρηνα,

ώ ρα δικασπολίη μέλεται και ακέσματα νούσων

ἄλλοτε δ΄ αὖ Φοίβου κιθάρην μετά χερσίν ἀράσσων,

ή λιγυρήν φόρμιγγα χελυκλόνον Έρμάωνος,

πᾶσι περικτιόνεσσι δικασπολίας άναφαίνει.

τῷ ρα καί ἡμέτερον κοῦρον Θέτις ἀργυρόπεζα,

νήπιον, άρτιγένεθλον, έν άγκαλίδεσσι λαβοῦσα.

Πήλιον εἰνοσίφυλλον ἔβη, Χείρωνί τ΄ ἔδωκεν

εὖ καί ἐπισταμένως ἀγαπαζέμεν ήδ΄ ἀτιτάλλειν

στίχοι 391-417

ον δή μοι πόθος έστί περί φρένα θηήσασθαι.

άλλά, φίλοι, πελάσωμεν ἐπί σπέος, ὄφρα ϊδωμεν

έξιν παιδός έμοῖο, καί ἤθεσιν οἶσι κέκασται.

"Ως είπών έξικεν άταρπιτόν, οι δ' έπόμεσθα

αύτάρ ἔπειτ΄ αύλήν εἰσήλθομεν ἡεροειδῆ.

καί οἱ κεκλιμένος μέν ἐπ' οὐδαίοιο

κεῖτο μέγας Κένταυρος, ἀπηρήρειστο δέ πέτοη.

ίππείησιν όπλῆσι, τανυσσάμενος θοά κῶλα.

άγχοῦ δ' ἰστάμενος Θέτιδος καί Πηλέος υίός

χερσί λύρην ήρασσε, φρένας δ΄ έπετέρπετο Χείρων.

άλλ΄ ὅτε δή ρ΄ ἄθρησεν άγακλειτούς βασιλῆας,

άσπασίως άνόρουσε, κύσεν δ` ἄρα φῷτα ἔκαστον

κοηίσσας το πόρσυνεν: μέθυ δ΄ άμφιφορεῦσι

ό όποῖος εἴναι κατάσκιος εἰς τό μέσον τοῦ βράχου, ὅπου ἐντός σπηλαίου κατοικεῖ ὁ Χείρων,

πού είναι ὁ περισσότερον δίκαιος ἀπό ὅλους τούς Κενταύρους, οἱ ὁποῖοι ἀνετράφησαν εἰς τήν Φολόην καὶ εἰς τάς ἀποκρήμνους κορυφάς τῆς Πίνδου.

Αὐτός (ὁ Χείρων) ἔχει τήν φροντίδα διά τήν δικαιοσύνην και διά νά παρέχη φάρμακα πρός θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν

άλλοτε πάλιν κρούων εἰς τά χέρια του τήν κιθάραν τοῦ Φοίβου ἢ τήν λιγυρόφωνον (ὀξύφωνον) φόρμιγγα τοῦ Ερμοῦ τήν φκιασμένη ἀπό ὅστρακον χελώνης.

φανερώνει εἰς ὅλους τούς περιοίκους δίκαια ἔρνα.

Διά τοῦτο βέβαια ἡ Θέτις, πού ἔχει ώραῖα πόδια, παρέλαβε στήν ἀγκαλιά της καί τόν ἰδικόν μου υίόν.

ένῶ ἦτο νήπιον, πού εἶχε γεννηθῆ πρός όλίνου.

και άνέβη εἰς τό Πήλιον, τό κινησίφυλλο βουνό, και τόν παρέδωσεν εἰς τόν Χείρωνα, διά νά τόν περιβάλλη μέ άγάπην και νά τόν άνατρέφη κάλῶς και μέ ἐπιμέλεια.

στίχοι 391-417

Τοῦτον (τόν υἰόν μου) ἐπιθυμῶ περιπαθῶς νά ἴδω.

Αλλά, φίλοι μου, ἄς πλησιάσωμεν εἰς τό σπήλαιον, διά νά ἴδωμεν εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκεται τό παιδί μου καί μέ ποῖα ἤθη ἔχει κοσμηθῆ.

Αὐτά τά λόγια εἴπεν ὁ Πηλεύς καί κατόπιν έπροχώρησεν εἰς τήν ὁδόν ἡμεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἀκολουθούσαμεν.

Έπειτα εἰσήλθομεν εἰς τήν σκοτεινήν αὐλήν. Καί ἐκεῖ εὐρίσκετο ξαπλωμένος ἐπί τοῦ ἐδάφους (χαμόκοιτος) ὁ μεγαλόσωμος Κένταυρος, ὁ ὁποῖος εῖχε στηριχθῆ μὲ τάς ἰππείους ὁπλάς του ἐπάνω εἰς τόν βράχον,

άφοῦ ἐτέντωσε τά ταχέα μέλη του.

Εκεῖ δέ πλησίον ἐστέκετο ὁ υἰός τῆς Θέτιδος και τοῦ Πηλέως

καί ἔκρουε μέ τά χέρια του τήν λύραν, ἐνὧ ὁ Χείρων ἠοθάνετο τέρψιν μέ τήν καρδιά του.

Αλλ όταν βέβαια ο Χείρων είδε τούς ένδόξους βασιλείς.

άνεπήδησε μετά χαρᾶς καί ήσπάσθη ἕνα ἕκαστον ἄνδρα,

καί τραπέζι τούς έτοιμασε: μέσα δέ είς άμφορεῖς τούς ἔφερε κρασί ρωγαλέαις ἔστρωσεν ἐπί στιβάδεσσι πέτηλα:

κλινθῆναι δ΄ εκέλευσεν άδαιδάλτοις δ΄ ὑπό πλεκτοῖς

κρεῖα χύδην προὔθηκε συῶν ἐλάφων τε ταχειῶν

αὐτάρ ἔπειτ΄ ἐπένειμε ποτόν μελιηδέος οἴνου.

άλλ΄ ὅτε δή δόρποιο ποτοῦ θ' ἄλις ἔλπετο θυμός,

χερσίν ἐπικροτέοντες ὁμόκλεον, ὄφρ' ἄν ἔγωγε

δηρίσω Χείρωνι διωλύγιον κιθαρίζων. άλλ' έγώ οὐ πιθόμην πέρι γάρ μέ οἰ ἤλυθεν αἰδώς.

όπλότερον γεγαῶτα γεραιτέρῳ

μέσφ' αὐτός Χείρων ἐλιλαίετο, καί μ' ἀέκοντα

ηνώγει ἄδοντ΄ ἐριδαινέμεν εἵνεκα μολπής

πρώτος δ' αὖ Κένταυρος ἀείρατο πηκτίδα καλήν.

ήν ρά οι έν χείρεσσι φέρων ὤρεξεν ᾿Αχιλλεύς.

ὄς δ΄ ἄρ΄ ἄειδε μάχην Κενταύρων ὀμβριμοθύμων,

στίχοι 418-444

ούς Λαπίθαι κατέπεφνον άτασθαλίαις ένεκα σφήσιν,

ήδ΄ ώς Ήρακλῆϊ καταντία μαιμώοντες, έν Φολόη, δήρισαν έπεί μένος οίνος ἔγειρεν.

Αὐτάρ ἔγωγε μετ` αὐτόν έλών φόρμιγγα λινεῖαν.

έκ στόματος μελίγηρυν ίείς ανέπεμπτον αοιδήν.

πρῶτα μέν άρχαίου χάεος μεγαλήφατον ύμνον.

ώς έπάμειψε φύσεις, ώς τ' ούρανός ές πέρας ήλθεν.

γῆς τ΄ εὐρυστέρνου γένεσιν, πυθμένας τε θαλάσσης:

πρεσβύτατόν τε καί αὐτοτελή πολύμητιν Έρωτα,

ὄσσά τ' ἔφυσεν ἄπαντα, τά δ' ἔκριθεν ἄλλου ἀπ' ἄλλο

καί Κρόνον αἰνολέτην, ὡς τ᾽ ἐς Δία τερπικέραυνον

καί ἔστρωσε φύλλα δένδρων ἐπάνω εἰς σχι σμένα στρώματα:

καί τούς παρεκάλεσε νά ξαπλώσουν, κάτω δε εὶς ἄτεχνα πλεκτά σκεύη τούς παρέθεσε σκορπιστά κρέατα χοίρων και έλαφιῶν γρηγοροπόδαρων.

Επειτα τούς εμοίρασε νά πιοῦν κρασί γλυκό ὢσάν μέλι.

Καί ὅταν ηὑχαριστήθησαν ἀρκετά ἀπό φαγητό καί ποτό,

τότε κτυποῦντες μέ τά χέρια των ἐφώναζαν νά διαγωνισθῶ μέ τόν Χείρωνα παίζων τήν κιθάρα ἐπί πολύ. 'Αλλ' ἐγώ ἡρνούμην (να κιθαρίσω)' διότι μέ κατέλαβεν ἐντροπή,

(θεωρῶν ἀσέβειαν) νά ἐξισωθῶ ἐγώ, πού ἤμην νεώτερος, πρός ἔνα γεροντότερον (μεγαλύτερον ἀπό ἐμέ κατά τήν ἡλικίαν)

ήρνούμην δέ νά πράξω τοῦτο, μέχρις ὅτου ὁ ἴδιος ὁ Χείρων ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμίαν νά κιθαρίσω

καί μέ προέτρεψε, χωρίς νά θέλω, τραγουδώντας νά διαγωνισθώ μαζί του γιά τό τραγούδι.

Καί τότε πρῶτος ὁ Κένταυρος ἐσήκωσεν ώραίαν πηκτίδα,

τήν όποίαν κρατῶν εἰς τά χέρια του ἄπλωσε καί τοῦ ἔδωσεν ὁ `Αχιλλεύς.

Έκεῖνος δέ (ὁ Κένταυρος) ἐτραγουδοῦσε τήν μάχην τῶν γενναιοψύχων Κενταύρων,

στίχοι 418-444

τούς όποίους ἐφόνευον οἱ Λαπίθαι ἐξ αἰτίας τῆς ἰδικῆς των άμαρτίας:

έπίσης έτραγουδοῦσε πῶς οἱ Κένταυροὶ ἐπολέμησαν εἰς τὴν Φολόην πρός τόν Ἡρακλῆ, ἐπειδή εἶχον ἀντιθέτους πρός ἐκεῖνον ἐπιθυμίας

διότι τό κρασί τούς διήγειρε τήν μανίαν των (τό πάθος των).

Έγώ δέ ϋστερα ἀπό αὐτόν (τόν Χείρωνα) ἔλαβον είς τά χέρια μου τήν λιγυρήν (τήν ὁξύφωνον) φόρμιγγα,

καί άπό τό στόμα μου ἄφησα νά άναπεμφθῆ γλυκύτατο τραγούδι.

Κατά πρῶτον ἐτραγούδησα τόν μεγαληγόρον (τόν ἔχοντα μεγαλοπρεπῆ νοήματα) ὕμνον διά τό ἀρχαῖον (τό ἀρχικόν) χάος, πῶς μετήλλαξε φύσεις (φυσικάς καταστάσεις), καί πῶς ὁ οὐρανός ἔλαβε πέρας

καί τήν δημιουργίαν τῆς εὐρείας γῆς, καί τούς πυθμένας τῆς θαλάσσης:

καί τόν παλαιότερον ἀπό ὅλους, τόν τέλειον κα πολυμήχανον "Ερωτα,

καί όλα ὄσα ἐδημιούργησε καί ὄσα διεχώρισε τό ἔνα ἀπό τό ἄλλο:

καί διά τόν Κρόνον, τόν σκληρόν έξολοθρευ-

ήλυθεν αθανάτων μακάρων βασιλήϊος αρχή

μέλπον θ΄ όπλοτέρων μακάρων γένεσίν τε κρίσιν τε:

καί Βριμοῦς, Βάκχοιο, Γιγάντων τ' ἔργ' άϊδηλα,

άνθρώπων τ΄ όλιγοδρανέων πολυεθνέα φύτλην

. ἤειδον· στεινόν δέ διά σπέος ἤλυθεν αὐδή.

ήμετέρης χέλυος μελιχρήν όπα γυρυούσης.

έπτατο δ' ἄκρα κάρηνα καί ἄγκεα δενδρήεντα

Πηλίου, ύψηλάς τε μετά δρύας ήλυθε γήρυς.

καί ρ΄ αϊ μέν πρόρριζοι έπ΄ αὔλιον έρρώοντο,

πέτραι τ΄ έσμαράγουν, θῆρες δ' άῖοντες ἀοιδῆς

σπήλλυγος προπάροιθεν άλυσκάζοντες έμιμνον

οίωνοί τ΄ έκυκλοῦντο βοαύλια Κενταύροιο,

ταρσοῖς κεκμηῶσιν, ἐῆς δ΄ ἐλάθοντο καλιῆς.

αὐτάρ ὀρῶν Κένταυρος ἐθάμβεε, χεῖρ ἐπί χειρί

πυκνόν ἐπισσείων οὖδας δ' ἤρασσεν
όπλῆσιν.

Τίφυς δ΄ είσεπέρησε νεώς ἄπο, καί ρ΄ έκέλευσεν

στίχοι 445-472

οί δέ θοῶς ἤγερθεν ἐπ' ἔντεα νηός ἕκαστος.

ῶκα περᾶν Μινύησιν έγώ δ' ἄμπαυον ἀοιδήν.

παΐδα δ' έν άγκαλίδεσσιν άνίσχανεν ίππότα Πηλεύς.

καί ρ' ἔκυσεν κεφαλήν τε καί ἄμφω φάεα καλά,

δακρυόεν γελόων κηλήθη δε φρέν' 'Αχιλλεύς.

αὐτάρ ἐμοί Κένταυρος ἐῇ γέρας ὥπασε χειρί,

νεβρῆν παρδαλέην, ξεινήϊον ὄφρα φέροιμι.

άλλ ότε δή σπήλυγγος άπο προθορόντες ἔβημεν,

ακρης έκ σκοπιῆς ὁ γέρων άνα χεῖρας

τήν, καί πῶς περιῆλθεν εἰς τόν Δία, πού τέρπεται ἀπό τούς κεραυνούς

ή βασιλική κυριαρχία ἐπί τῶν εὐδαιμόνων ἀθανάτων θεῶν.

Έτραγουδούσα έπίσης τήν δημιουργίαν (τήν γέννησιν) και τόν διαχωρισμόν τῶν νεωτέρων θεῶν·

καί τῆς Βριμοῦς, τοῦ Βάκχου καί τῶν Γιγάντων τά καταστρεπτικά ἔργα,

καί ἀκόμη τῶν ἀδυνάτων ἀνθρώπων τήν πολυεθνή φύτραν (γενεάν).

Διαπέρασε δέ τό στενόν σπήλαιον ή φωνή μου, ένῶ ἡ ἰδική μου λύρα ἀνέδιδε γλυκό τραγούδι. Καὶ ἐπετοῦσαν αὶ ὑψηλαί κορυφαί καὶ τά δασοσκεπή φαράγγια τοῦ Πηλίου, καὶ ἡ φωνή μου ἔφθασε ἔως τίς ὑψηλές βαλανιδιές

καί αὐτές ἀπό τήν ρίζαν των ἐκινοῦντο ὀρμητικῶς πρός τό μικρό ἀγροτικό σπιτάκι,

καί οι βράχοι έκροτούσαν, τά δέ ζῷα ἀκούοντα το τραγούδι μου ἔφευγον (ἀπό τά καταφύγιά των) καί παρέμενον ἐμπρός εἰς τό σπήλαιον, καί τά πετεινά ἐσχημάτιζον κύκλον γύρω ἀπό τόν στάβλον, ὅπου ἤσαν τά βόδια τοῦ Κενταύρου,

μέ τούς ταρσούς τῶν ποδιῶν των πολύ κουρασμένους, λησμονήσαντα τήν ίδικήν των φωλεάν.

Ο δέ Κένταυρος βλέπως αὐτά κατεπλήσσετο καί ἔσειε συχνά τό ἔνα χέρι του ἐπάνω εἰς τό ἄλλο (άκουμποῦσε τό ἔνα χέρι ἐπάνω εἰς τό ἄλλο)

καί έκτυποῦσε τό ἔδαφος μέ τάς όπλάς του

στίχοι 445-472

Έπειτα ο Τίφυς είσηλθεν είς το πλοίον και προέτρεψε

τούς Μινύας νά περάσουν τάχεως μέσα είς αὐτό έγώ δέ έσταμάτησα τό τραγούδι.

Εκεῖνοι (οἱ Μινύαι) συνεκεντρώθησαν ταχέως καθένας εἰς τὴν θέσιν του στό πλοῖο.

Ο δέ ιπηότης Πηλεύς άνεσήκωσεν είς τάς άγκάλας του τόν υίον του

καί τοῦ ἐφίλησε τό κεφάλι καί τά δύο ώραῖα μάτια του

καί δακρύων έγέλασε καί ὁ `Αχιλλεύς έχάρηκε.

Έπειτα ὁ Κένταυρος μοῦ ἔδωσε μέ τό χέρι του δῶρον,

ἔνα δέρμα παρδάλεως, διά νά τό ἔχω ὡς ἀναμνηστικόν τῆς φιλοξενίας.

Αλλ΄ όταν ἐσηκώθημεν καί ἀπεμακρύνθημεν ἀπό τό σπήλαιον, ὁ γέρων Φιλλυρίδης ἀπό κάποια ὑψηλήν κορυφήν ἀνυψώνων τά χέρια του πάντας. νόστον μέν Μινύησιν ίδε κλέος έσθλόν άρέσθαι όπλοτέροις βασιλεῦσιν ἐπ' ἐσσομένοις μερόπεσσιν. Αύτάρ ἐπεί ρ' ἐπί θῖνα καί ἐς νέα πάντες ἔβησαν, έν προτέροις θώκοισι καθίζανον έν δ΄ ἄρ' έρετμοῖς χεῖρας ἐφαπλώσαντες, ἔπειθ΄ ἄλα τύπτον ἕκαστος. Πήλιον έκνεύσαντες ύπέρ μένα λαΐτμα δέ πόντου άφρός ἐπιζείων χαροπήν λεύκαινε θάλασσαν. Τισαίη δ' ἀπέκρυφθεν ἄκρη και Σηπιάς άκτή, φάνθη δε Σκίαθος. Δόλοπός τ' άνεφαίνετο σήμα. άνχίαλός θ' 'Ομόλη, ρεῖθρον θ' άλιμυρές `Αναύρου, ός διά πολλήν γαῖαν ἱεῖ μεγαλόβρομον **ΰδω**ρ. Ούλύμπου δέ βαθυσκοπέλου πρηῶνας έρυμνούς είσέδρακον Μινύαι, καί "Αθω δενδρώδεα κάμψαν. Παλλήνην τ' εύρεῖαν, ίδέ ζαθέην Σαμοθρήκην. ἔνθα καί ὄργια φρικτά θεῶν, ἄρρητα Βροτοῖσιν άσμενοι είσεπέρησαν έμαῖς ύποθημοσύνησιν ήρωες μίγα γάρ σφιν όφέλσιμον άνθρώποισιν τῆσδε θυηπολίης άβολεῖν πλωτῆρσιν έκάστοις.

Φιλλυρίδης ήρᾶτο, θεούς δ' ἐπεκέκλετο

ἀείρων

στίχοι 473-499 Σιντιακαῖς δ΄ ἐπ΄ ὀφρύσσιν ἐκέλσαμεν ὑκύαλον νῆυν Λήμνῳ ἐν ἠγαθέη., τόθι περ κακά ἔργα μεμήλει θηλυτέραις αἴ γάρ οἱ ἀῖστώσαντο συνεύνους σφῆσιν ἀτασθαλίαις, καί οἱ κλυτός Ύψιπύλεια ἐλδομέναις κραίνεσκε, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη.

προσηύχετο καί ἐπεκαλεῖτο ὅλους τούς θεούς (νά βοηθήσουν) τούς Μινύας διά τήν ἐπιστροφήν των εἰς τήν πατρίδα καί νά ἀποκτήσουν οί νεώτεροι βασιλεῖς φήμην (δόξαν) καλήν εἰς τούς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους.

΄ Αφοῦ δέ ἔπειτα κατέβησαν εἰς τήν ἀκτήν καί εἰσῆλθον ὅλοι εἰς τό πλοῖον,

έκάθισαν είς τάς θέσεις, πού είχον προηγουμένως και άπλωσαν τά χέρια των έπάνω είς τά κουπιά, και έπειτα ό καθένας έκτυποῦσε τήν θάλασσαν μέ τό κουπί του (έκωπηλατοῦσε) και άπέπλευσαν ἀπό τό Πήλιον.

Υπεράνω δέ άπό τό ,μεγάλο βάθος τῆς θαλάσσης

κοχλάζοντας ὁ ἀφρός καθίστα λευκήν τήν λάμπουσαν θάλασσαν,

Απεκρύβησαν ἔπειτα τό ἀκρωτήριον Τισαία και ή Σηπιάς ἀκτή, ἐφάνη δὲ ἡ Σκίαθος και ἀνεφαίνετο σιγά σιγά τό μνῆμα τοῦ Δόλοπος, ἐπίσης ἡ παραθαλασσία 'Ομόλη και τό ρεῦμα τοῦ 'Αναύρου, ποὺ χύνεται εἰς τήν θάλασσαν, και ὁ ὁποῖος ἀφίνει νά διαρρέη μεγάλην ἔκτασιν τῆς ξηρᾶς τό πολυθόρυβον νερό του.

Έξ ἄλλου είδαν οἱ Μινύαι τούς ἀποκρήμνους βράχους τοῦ Ολύμπου, πού ἔχει ὑψηλούς κρημνούς

καί παρέκαμψαν τόν δασώδη "Αθωνα καί τήν ευρύχωρον Παλλήνην καί τήν ίεράν Σαμοθράκην,

όπου τελούνται αἱ φρικταί ἱεροτελεστίαι τῶν θεῶν, αἱ ὀποῖαι εἶναι ἀπόρρητοι (ἀπηγορευμέναι) εἰς τούς ἀνθρώπους

είς αὐτάς εὐχαρίστως εἰσῆλθον οἱ ἤρωες κατόπιν τῶν ἰδικῶν μου παραινέσεων διότι εἶναι ώφέλιμον εἰς τόν καθένα ἀπό τούς ἀνθρώπους.

πού πλέουν είς τήν θάλασσαν, νά παρευρίσκωνται όμοῦ είς αὐτήν τήν ἱεροτελεστίαν.

στίχοι 473-499

Προσωρμίσαμεν δέ τό ταχυκίνητον πλοῖον ἐπί τῶν Σιντιακῶν βράχων εἰς τήν ἱερωτάτην Λῆμνον. Ἑδῶ εἰς τήν Λῆμνον αἰ τρυφεραί γυναῖκες ἐμελετοῦσαν (ἐσχεδίαζαν) κακά ἔργα (κακοῦργα) διότι αὐταί ἐξωλόθρευσαν τούς συζύγους των ἐξ αἰτίας τῶν ἱδικῶν των ἀμαρτιῶν. Καί εἰς αὐτάς τάς γυναῖκας, πού κατείχοντο ἀπό ἐπιθυμίας, ἐβασίλευεν ἡ περιώνυμος Ύψιπὐλη, ἡ ὁποία ἦτο ώραιστάτη κατά τήν μορφήν μεταξύ ὅλων τῶν ἄλλων γυναικῶν.

άλλά τί σοι περί τῶνδε πολύν λόγον ἀμφαδόν εἰπεῖν,

ὄσσον ἐφ` ἵμερον ὧρσεν ἀγαυαῖς Λημνιάδεσσιν

Κύπρις έρωτοτρόφος Μινύαις είς λέκτρα μιγήναι,

φίλτροις Ύψιπύλην έρατοῖς έδάμασσεν Ἰήσων

άλλη δ' άλλος εμικτο καί εκλελάθοντο πορείης,

εί μη αποτροπίοις ένοπαῖς θελξίφρονί θ' ύμνω

ήμετέρω θελχθέντες ἔβαν ποτί νῆα μέλαιναν,

είρεσίην ποθέοντες, ἐπεμνήσαντο δέ νόστου.

Ένθεν ές Ἑλλήσποντον άμηώους φέρει οὖρος,

άκραής Ζέφυρος, στεινῆς ἀπάτερθεν Αβύδου,

"Ιδην, Δαρδανίην, Πιτύην τ' ἐπί δεξί' ἔχοντας,

ού και 'Αβαρνιάδος Περκώτης τ' εύσταχυν αίαν

άργυρέαις Αϊσηπος ἐπικλύζει προχοῆσιν. αίψα δ΄ ἐπιθρώσκουσα θέεν πολυηγόρος `Αργώ.

αὐτάρ ἐπί ψαμάθοισιν ἐκέλσαμεν ἔν δ΄ ἄρα Τίφυς

ίθύντωρ ἀκάτοιο, καί ἀγλαός Αἴσονος υἰός,

σύν τ' ἄλλοι Μινύαι, γλαυκώπιδι Τριτογενείη

θῆκαν ἀείραντες βριθύν λίθον ἔνθα τε νύμφα.

κρήνη ὑπ΄ Αρτακίη λάλα νάματα πλημμύρουσιν,

οὕνεκά οἱ πλώουσιν ἀνά πλατύν Ἑλλήσποντον

εὔδιος ἀντεβόλησε μυχοῦ ἔντοσθε γαλήνη,

ούδ΄ εὶς γαῖαν ἔρριψαν ἐυγνάμπτους ἀγκύρας,

στίχοι 500-528

κύμασι θεινόμενοι ύπό χειμερίῃσιν ἀέλλαις.

ένθα δέ πορσύνοντες ἐπί κροκάλαις

`Αλλά διατί νά σοῦ κάμω ἀναφανδόν (ἀνοιχτά) μακρόν λόγον περί αὐτῶν τῶν γυναικῶν.

(άφοῦ είναι ἀρκετόν νά σου είπω) πόσον ίσχυρόν πόθον διήγειρεν είς τάς εύγενεῖς Λημνιάδας

ή Κύπρις, ή τροφός τοῦ ἔρωτος, διά νά σμίξουν είς τά κρεββάτια μέ τούς Μινύας

καί ὅτι τήν Ύψιπύλην τήν ἐδάμασε ὁ Ἰάσων (τήν κατέκτησε) μέ φίλτρα, πού διεγείρουν τόν ἔρωτα

ό ἕνας δέ ἔσμιγε μέ τήν μίαν γυναῖκα καί ό ἄλλος μέ τήν ἄλλην·

καί θά είχον λησμονήσει (οί Μινύαι) τήν συνέχισιν τοῦ ταξιδίου των.

ἄν δέν κατώρθωνα έγώ νά τούς πείσω μέ άποτρεπτικάς φωνάς καί νά τούς μαγεύσω μέ τόν ίδικόν μου ὔμνον, πού θέλγει τήν καρδιά, νά μεταβοῦν εἰς τό μελανόν πλοῖον,

άποκτῶντες ἐκ νέου τήν ἐπιθυμίαν πρός κω-Πηλασίαν ἐνεθυμήθησαν δέ τότε καί τήν ἐπιστροφήν εἰς τήν πατρίδα.

Απ έδῶ οὔριος ἄνεμος, ὁ σφοδρῶς πνέων Ζέφυρος, μᾶς ἔφερε συγχρόνως μέ τήν αὐγήν εἰς τόν Ελλήσποντον,

μακράν τῆς στενοπόρου `Αβύδου.

καὶ εἴχαμε πρός τά δεξιά μας τήν ὅδην, τήν Δαρδανίαν καί τήν Πιτύαν,

όπου και τήν σιτοφόρον γῆν τῆς `Αβαρνιάδος Περκώτης

άρδεύει με τά άργυρόχροα νερά του ό ποταμός Αϊσηπος.

Ταχέως δέ άναπηδῶσα ἔτρεχεν ἐπάνω εἰς τά κύματα ἡ πολύλαλος `Αργώ.

Επειτα τήν προσωρμίσαμεν είς κάποια αμμώδη περιοχήν έδῶ ὁ Τῖφυς,

ό κυβερνήτης τοῦ πλοίου, καί ό λαμπρός υἰός τοῦ Αἴσονος καὶ μαζί μέ αὐτούς καὶ ἄλλοι Μινύαι ἐσήκωσαν ἔνα βαρύν λίθον καὶ τόν ἀνέθεσαν εἰς τήν Τριτογένειαν (Αθηνᾶν) μέ τούς γλαυκούς

όφθαλμοῦς καί ἐδῶ, κάτω ἀπό τὴν ᾿Αρτακίαν κρήνην, αὶ νύμφαι κάνουν τά φλύαρα νερἄ νά πλημμυρήσσουν:

έξ αἰτίας τούτρου (αὐτῆς τῆς προσφοράς πρός τήν Τριτογένειαν),

ένῶ αὐτοί ἔπλεον εἰς τόν πλατύν Ἑλλήσποντον.

έπεκράτησεν έντός τοῦ μυχοῦ άδιατάρακτος γαλήνη.

οὕτε ἔρριψαν εἰς τήν ξηράν τάς εὐκάμπτους ἀγκύρας,

στίχοι 500-528

ἄν και ἐπλήσσοντο ἀπό τά κύματα κάτω ἀπό χειμερινάς θυέλλας

Έδω δέ, ἀφοῦ έτοιμάσαμεν ἐπάνω είς προε-

προυχούσαις

δεῖπνά τε καί κλισίην, δόρπου μεμνήμεθ' ἔκαστοι.

δή τότε κεκλιμένοισιν ἐπήλυθε Κύζικος ἥρως,

ός Δολιέων ήνασσε περικτιόνων άνθρώπων,

Αἰνῆος υίός, τόν οἱ τέκε δῖα γυναικῶν, Εὐσώρου θυγάτηρ Αἰνήτη καλλιπάρηος· ὅς ρα φιλοξενίη Μινύας ἐγέρηρεν ἄπαντας,

σφάζων πῖά τε μῆλα, καί εἰλίποδας ἔλικας βοῦς,

άγροτέρους τε σύας: δῶκεν δ' ἔπι οἶνον

σῖτον δ' ἄφθονον ἡκεν ἀποπλώουσι φέρεσθαι,

χλαῖνας τ' ἠδέ τάπητας, ἐϋννήτους τε χιτῶνας.

φίλατο δ' αὖ παρεόντας ὁμηλικίης ἕνεκα σφῆς·

καί ρα πανημερίησιν έν είλαπίνησιν όμαρτεν.

`Αλλ' ὅτ' ἐς 'Ωκεανοῖο ρόον βαπτίζετο Τιτάν,

ὄρφνην δ΄ άστροχίτων' ἔπαγεν μελαναυγέα μήνη,

τῆμος ἀρηῖφατοι κίον ἀνέρες, οἵ ρα νέμοντο

άρκτώοις έν ὄρεσσι, πεφυκότες εἴκελοι θηρσίν,

Τιτῆσιν βριαροῖς τ' ἐναλίγκιοι ἡδέ Γίγασιν

έξ γάρ χεῖρες ἐκάστω ἀπ΄ ὤμων ἀῖσσοντο.

ούς οι ἐσαθρήσαντες άμαιμάκετοι βασιλῆες

ές μόθον όρμαίνοντας, άρήϊα τεύχε` ἔδυνον.

καί ρ' οι μέν πεύκησιν άμύνοντ', οι δ' έλάτησιν

έν δ΄ ἔπεσον Μινύησι κατά σκοτόεσσαν όμίχλην.

ους οἱ ἐπειγομένους κτεῖνεν Διός ἄλκιμος υἰός,

τόξω όϊστεύων. σύν δ' Αίνέος ὥλεσε; παίδα

Κύζικον, οϋτι έκών, άλλ' άφραδίησι πεδηθείς

τῷ δ΄ ἄρα μόρσιμον ἤεν ὑφ΄ Ἡρακλῆι

ξεχούσας (ύψηλάς) κροκάλας

τό δεῖπνον καί τό μέρος ὅπου θά ἐξαπλώναμεν, καθένας ἀπό μᾶς ἐνεθυμήθη τό φαγητόν. Τότε λοιπόν, ἐνῶ ἤμεθα ἐξαπλωμένοι, προσἤλθεν ὁ ἤρως Κύζικος.

ό όποῖος ἦτο ἄρχων τῶν Δολιέων ἀνθρώπων πού κατοικοῦσαν εἰς τὴν γειτονικὴν περιοχήν. Αὐτός (ὁ Κύζικος) ἦτο υἰός τοῦ Αἰνέως, τόν όποῖον ἐγέννησε μέ αὐτόν μία εὐγενής γυναῖκα.

ή ώραῖα Αἰνήτη, θυγάτηρ τοῦ Εὐσώρου.

Έκεῖνος λοιπόν ἐτίμησεν ὅλους τούς Μινύας, παρέχων εἰς αὐτούς φιλοξενίαν,

καί ἔσφαξε (πρός χάριν των) καλοθρεμμένα γιδοπρόβατα καί βόδια, πού συστρέφουν τά πόδια των,

καί άγριογούρουνα τούς προσέφερεν άκόμη κόκκινο κρασί

καί ἀκόμη τούς ἐπέτρεψε νά πάρουν μαζί των κατά τόν ἀπόπλουν των ἄφθονο σιτάρι,

χλαίνας καί τάπητας καί καλογνεσμένους χιτῶνας

διότι τούς άγάπησε αὐτούς καί τούς έφιλοξένησε, ένῶ ήσαν παρόντες, λόγῳ τοῦ ὅτι ήσαν συνομήλικοι*

καί τούς ἔκαμε συντροφιά κατά τό όλοήμερον φαγοπότι (καί διεσκέδασε μαζί των).

΄ Αλλ΄ ὅταν ἐβυθίζετο εἰς τό ρεῦμα τοῦ ΄ Ωκεανοῦ ὁ Τιτάν,

καί ή σελήνη, πού καταυγάζει είς τήν σκοτεινιά, ἔφερε τήν νύκτα,

πού είχε ώς χιτῶνά της τά ἄστρα,

τότε ήλθον κάποιοι πολεμικοί άνδρες, οί όποιοι έζοῦσαν (ήσαν έγκατεστημένοι)

εὶς τά πρός βορρᾶν ὄρη καί ώμοίαζον ἀπό τήν φύσιν των πρός τά θηρία.

παρόμοιοι πρός τούς στιβαρούς Τιτάνας καί πρός τούς Γίγαντας:

διότι εὶς τόν καθένα των έξ χέρια ξεπηδοῦσαν ἀπό τούς ὤμους.

Όταν είδαν αὐτούς οἱ ἀκαταμάχητοι βασιλεῖς, ὅτι εἶναι πρόθυμοι νά ὁρμήσουν εἰς μάχην, ἐνεδύθησαν τά πολεμικά των ὅπλα.

Καί ἄλλοι μέν έξ αὐτῶν ἡμύνοντο (ἦσαν ώπλισμένοι) μέ πεῦκα, ἄλλοι δέ μέ ἔλατα

καί ἐπέπεσαν ἐναντίον τῶν Μινυῶν κατά τήν ὥραν τῆς σκοτεινῆς ὁμίχλης.

Αύτούς, ένῶ ἔσπευδον (διά νά ἐπιτεθοῦν), τούς ἐφόνευσεν ὁ ἰσχυρός υίός τοῦ Διός,

βάλλων έναντίον των μέ βέλη διά τοῦ τόξου του. Μαζί ὅμως μέ αὐτούς ἐξωλόθρευσε καί τόν υἰόν τοῦ Αἰνέως, τόν Κύζικον, ὅχι βέβαια ἐκουσίως, ἀλλά διότι κατεσχέθη (κατελήφθη) ὑπό ἀφροσύνης:

ήτο δυστυχῶς τῆς μοίρας του (τοῦ Κυζίκου) νά

δαμῆναι.

αῖψα δέ οἱ Μινύαι κοίλης ἔντοσθεν ἔβησαν

στίχοι 529-557

Τίφυς δε πρύμνηθεν ἐπήπυεν, ἠδ' ἐκέλευεν

κλίμακα νηός ἔσω ἐρύσαι, καί πείσματα λῦσαι.

άλλ' οὔ οἱ λύοντο κάλοι, δεσμοῖσι δ' ἀφύκτοις

ώκείης στροφάλιγγος άρηρότες ἐσφίγγοντο,

νῆα κατείργοντες. θάμβησε δέ Τῖφυς ἀμύμων,

ἄφθογγος δέ οἱ ἦκε χερῶν οἰήῖα νηός

'Αργώης' οὐ γάρ οἱ ἐέλπετο κῦμα περῆσαι.

' Ρείη γάρ κοτέεσκε δεδουπότος εϊνεκα λαοῦ.

άλλ' ὅτε πρός μέσατον νυκτός προὔβαινεν ἀταρπός

ἄστρα τε τηλεφανή δῦνεν ρόον ΄Ωκεανοῖο.

ὄσσοις ἰθυντῆρος ἐπέστιχε νήδυμος ὕπνος.

τῷ δέ βαθύ κνώσσοντι θεά μενέδουπος `Αθήνη

ἄγχι παρισταμένη πανετήτυμα σήματ΄ ἔφαινεν

ώδε δ' όμοκλήσασα θεηγόρον έννεπε μῦθον

Εΰδεις, `Αγνιάδη, γλυκερῷ βεβολημένος ὕπνῳ,

κῶμα περί βλεφάροισι λαβών άλλ' ἔγρεο, Τῖφυ,

κέκλεο δ΄ ἡρώεσσι μολεῖν ἐπί νήνεμον ἀκτήν,

νηός ἀποπροθορόντας, ὅθι ξένος έν ψαμάθοισιν

κεῖται ἀποφθίμενος τῷ οἱ κτέρεα κτερείξαι

παμμήτειρα 'Ρέη κέλεται γέρα, ἠδ' ἐπιλοιβάς

δοῦναι ύποχθονίοις, καί δάκρυα λειβέμεν ὄσσων

αίδομένους Θέμιν άγνότελῆ ξενίην τε τράπεζαν

φονευθή ἀπό τόν Ηρακλή.

Ταχέως ἔπειτα οἱ Μινύαι εἰσῆλθον ἔνοπλοι εἰς τό κοϊλον (τό βαθουλό)

στίχοι 529-557

πλοῖον, καί ὁ καθένας ἐκάθισεν εἰς τήν θέσιν του.

Ο Τίφυς φωνάζων ἀπό τήν πρύμνην ἐπεδοκίμαζε (τήν πρᾶξίν των) καί ἔδωσεν ἐντολήν νὰ ἀνασύρουν τήν κλίμακα εἰς τό ἐσωτερικόν τοῦ πλοίου καί νὰ λύσουν τὰ παλαμάρια.

Αλλα δέν έλύοντο τά καραβόσχοινα, τά όποῖα συνηρμοσμένα με άλυτα δεσμά

έσφίγγοντο ἀπό τόν ταχύν στρόβιλον,

καί ἡμπόδιζαν τό πλοῖον (νά κινηθῆ). Ο λαμπρός Τίφυς ἔμεινε κατάπληκτος ἀπό αὐτό. καί ἄφωνος ἄφησε νά ξεφύγη ἀπό τά χέρια του τό πηδάλιον

τῆς ΄Αργοῦς' διότι δέν ἤλπιζεν ὅτι θά περάσουν τό κῦμα (τήν θάλασσαν):

διότι εύκόλως κατελαμβάνετο άπό όργην έξ αίτας τοῦ πλήθους (τῶν συντρόφων του), πού έθορύβει.

`Αλλ` ὅταν ἡ πορεία τοῦ ἡλίου (ἡ ἄρα) ἐπροχώρησε πρός τό μέσον τῆς νυκτός (πρός τό μεσονύκτιον)

καί τά ἄστρα, πού φαίνονται ἀπό μακράν (φωτίζουν ἀπό μακρυά), ἐβυθίζοντο (ἔδυον) εὶς τό ρεῦμα τοῦ ՝ Ὠκεανοῦ,

τότε είς τά ὄμματα τοῦ κυβερνήτου (τοῦ πλοιάρχου) έπεκάθισε βαθύς ὕπνος.

Ένῶ δέ ἦτο αὐτός βυθισμένος εἰς ὕπνον βαθύν, ἡ θεά Αθηνᾶ, πού ὑπομένει τούς θορύβους, σταθεῖσα πλησίον του, τοῦ ἐφανέρωσε σημεῖα ἀληθινά.

Προσφωνήσασα δέ αὐτόν ἐξεφώνησε λόγον θεομίλητον καί τοῦ εἶπε τά ἑξῆς:

Κοιμάσαι, υίέ τοῦ `Αγνίου, καταβεβλημένος ἀπό τόν γλυκύν ὕπνον,

καί ὑπνηλία κατέλαβε τά βλέφαρά σου άλλά σήκω (ξύπνησε), Τίφυ,

καί δόσε έντολήν εἰς τούς ἥρωας, ἀφοῦ πηδήσουν ἀπό τό πλοῖον, νά ἔλθουν εἰς τήν ἥρεμον ἀκρογιαλιά,

όπου κεῖται ἀποθαμένος ὁ ξένος μέσα εἰς τήν ἄμμον εἰς αὐτόν προστάσσει ἡ Ρέα, ἡ μητέρα τῶν πάντων, νά κάμετε τάς ἐπικηδείους τελετάς πρός τιμήν του,

καί νά προσφέρετε σπονδάς

είς τούς ὑποχθονίους θεούς, και δάκρυα νά χύσετε ἀπό τὰ μάτια, (και ταῦτα νά πράξετε) ἐκ σεβασμοῦ πρός τήν Θέμιν, πού τήν λατρεύουν οὶ ἄνθρωποι μέ ἱεράς τελετάς, και πρός τό τραπέζι, τό ὁποῖον σᾶς ἐφιλοξένησε: öν ρ αέκων έκτεινε βαλών διά νύκτερον ὄρφνην

Ήρακλέης θυμόν δέ θεᾶς έχολώσατε Peinc.

άλλ' ὁπόταν θεσμοῖς ξεῖνον σεβάσησθε θανόντα.

Δίνδυμον αὐτίκ' ἔπειτα 'Ρέης ἔδος εἰσαναβάντες.

ίλασμοῖς ἱεροῖς Γαίης ἀρέσασθε θύγατρα,

πείσματα δ' άράμενοι, τότε δή μνώεσθε πλόοιο.

στίχοι 558-586

"Ως είποῦσα θεά πάλιν ἐτράπετ', ἴσον οϊστῶ

ούρανόν ἐσσυμένη. τοῦ δ' αὐτίκα κῶμα κεδάσθη.

πρύμνης δ' άλτο θοῶς' ἀνέγειρε δέ λαόν ἀϋτῆ,

τοίχων ἔνθα καί ἔνθα παρακλιδόν ὑπνώοντας.

ψυχῆ ὑποτρομέων ἄφαρ ἡρώεσσι δ' όνείρου

φάσματα πᾶσιν ἔνισπεν, ἐπιδρομάδην ἀνορεύων.

οϊ δέ θοῶς ἤγερθεν, ἐπ΄ ἡϊόνα δ΄ ἄλτο ἔκαστος.

ή δ'є κατ' όρφναίοιο πόλου χρυσήνιος Ήώς

άντολίας ἤνοιγεν, ἐδέχνυτο δ΄ οὐρανός ὄρθρον

καί τότ' ἀριστῆες Μινύαι νέκυν εἰσενόησαν,

αϊματι και κονίη πεπαλαγμένον αμφί δ' άλλοι

δήϊοι άμφίς ἕκειντο, πελώρια σώματα θηρῶν.

άλλ' οι μέν βασιλήα περισταδόν άμφιχυθέντες

Κύζικον εὺξέστοισιν ὕπερ λεχέεσσιν ἔθηκαν.

αν δ΄ αρα τύμβον ἔχευαν, έδομήσαντο δέ σῆμα. τοῦτον βέβαια ἀκουσίως ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς προσβαλών αὐτόν μέ τό τόξον (ἐξ ἀβλεψίας) λόγω τῆς ζοφερᾶς νυκτός.

καί ἐκάματε (ἐκαταφέρατε) νά χολωθῆ ἡ καρδιά τῆς θεᾶς Ρέας.

Αλλ΄ ὅταν ἀποδώσετε τόν δέοντα σεβασμόν πρός τόν ἀποθανόντα (πρός τόν φονευθέντα ὑπό τοῦ Ἡρακλέους) ξένον συμφώνως πρός τά καθιερωμένα,

εὐθύς ἔπειτα ἀφοῦ ἀνέλθετε εἰς τό Δίνδυμον, τήν κατοικίαν τῆς Ρέας,

νά προσευχηθήτε δι έξιλαστηρίων τελετῶν εἰς τήν θυγατέρα τῆς Γῆς.

καί ἀφοῦ σηκώσετε τά παλαμάρια, τότε βεβαίως νά ένθυμηθῆτε τόν πλοῦν (τό ταξίδι σας).

στίχοι 558-586

΄ Αφοῦ εἴπεν αὐτά ἡ θεά (΄ Αθηνᾶ πρός τόν Τῖφυν)

άπεχώρησε σπεύδουσα πρός τόν οὺρανόν μέ ταχύτητα ἴσην πρός τήν ταχύτητα τοῦ βέλους αὐτοῦ δέ (τοῦ Τίφυος) ἡ ὑπνηλία διεσκορπίσθη ἀμέσως,

καί άνεπήδησε ταχέως άπό τήν πρύμνην καί έξεσήκωσε μέ τάς φωνάς του τό πλήθος (τῶν συντρόφων του),

οί όποῖοι έκοιμῶντο ἐδῶ καί έκεῖ εἰς τά πλευρά τοῦ πλοίου πλαγιασμένοι

καί ήτο τρομαγμένος

και (ἔτρεμε) και ἀμέσως ἐξέθεσεν εἰς ὅλους τους ἤρωας τά φαντάσματα (πού εἶδεν) εἰς τό ὄνειρόν του και ὼμιλοῦσε πρός αὐτούς ἐπιτροχάδην (βιαστικά).

Εκεῖνοι ταχέως ἐσηκώθησαν καί ὁ καθένας ἐσηδησεν εἰς τήν ἀκτήν.

Ή δε Ἡώς (ἡ αὐγἡ), πού ἔχει χρυσᾶ ἡνία, διἡνοιγε κατά τό μέρος τοῦ σκοτεινοῦ πόλου τήν ἀνατολήν (τοῦ Ἡλίου), καί ὁ οὐρανός ὑπεδέχετο τόν ὄρθρον.

Καί τότε οἱ ἀριστεῖς (οἱ ἄρχοντες) Μινύαι ἀνεννώρισαν τόν νεκρόν.

ό όποῖος ήτο πασπαλισμένος μέ αἷμα καί μέ σκόνη γύρω δέ απ΄ αὐτόν

ἔκειντο νεκροί οἱ ἄλλοι ἔχθροί, οἱ ὁποῖοι περιέβαλλον αὐτόν καὶ ἀπό τά δύο μέρη καὶ εῖχον ὑπερμεγέθη σώματα ὡσάν τῶν θηρίων τά σώματα.

Έκεῖνοι δέ·(οἱ ἀριστεῖς Μινύαι) διαχυθέντες κυκλικῶς (γύρω ἀπό τό σῶμα τοῦ νεκροῦ) ἐτοποθέτησαν τόν βασιλέα

Κύζικον επάνω είς καλοξεσμένο κρεββάτι, άνήγειραν δέ τύμβον (λόφον) επιχύνοντες χῶμα καί κατεσκεύασαν μνῆμα είς σχῆμα οίκίας. φιτρούς δ΄ αἴμα κόμιζον, ἰδ΄ ἔντομα πορσύνοντες

παμμέλαν' έν βόθροις μετεκίαθον. αὐτάρ ἔγωγε

ψυχήν ίλασάμην, σπένδων μειλίγματα χύτλων,

ὕδατί τ' ἡδέ γάλακτι, μελισσορύτοις ἄμα νασμοῖς

λοιβάς ἐκπροχέων, καί ἐμοῖς ὕμνοισι γεραίρων.

αὐτός δ΄ Αἰσονίδης προύθήκατο πᾶσιν ἄεθλον,

τυμβιδίου έπ' ἀγῶνος έταίροις ἔμμεν' ἄεθλα.

δῶρα, τά οι πόρεν Ύψιπύλη Λήμνοιο φέρεσθαι.

Αγκαίω μέν δῶκε πάλης γέρας ἀμφικύπελλον

χρύσειον πολυχανδές ἔχειν. Πηλῆι δ΄

θάσσονί οι σταδίοισι, ποδωκείης ἕνεκα σωῆς.

χλαΐναν φοινικέην, πολυδαίδαλον ἔργον 'Αθήνης.

αὐτάρ παγκρατίοιο πόρεν γέρας Ηρακλῆϊ

άργύρεον κρητήρα παναίολον ίππασίης δέ

στίχοι 587-615

Κάστορι χρυσείων φαλάρων πολυτεχνέα κόσμον:

πυγμαχίης δέ τάτηθ' άλιανθέα δῶκε φέρεσθαι

άθλοφόρω Πολυδεύκει ὅ γάρ κλυτόν ἤρατο νῖκος.

αὐτός δ' εὐκαμπές λάβε οἶ τόξον καί όϊστούς.

τεινόμενος δέ οἱ ἤκε βέλος, τό δ΄ ἀπέπτατο τηλοῦ΄

δῶκε δ΄ ἄρ΄ Αἰσονίδη, Μινύης λόχος είνεκα τιμῆς

πλέξας εὐανθῆ στέφανον τανυφύλλου έλαίης.

αὐτάρ ἐμοί μολπῆς γέρας ὥπασε δῖος Ἰήσων,

έμβαδα χρυσείησι τιταινομένην περύγεσσιν.

λύτο δ΄ άγών, φήμη δέ διέπτατο δώματος εϊσω

Κυζίκου οἰχομένου τοῦ δ' ώς κλύε

Ταχέως δέ μετέφεραν κορμούς δένδρων καί έτοιμάζοντες κατάμαυρα σφάγια (σφάγια ἀπό κατάμαυρα ζῷα)

μέσα εἰς λάκκους παρακολουθοῦσαν. Επειτα ἐνώ

ἀπέβλεψα εἰς τήν ἐξευμένισιν τῆς ψυχῆς (τοῦ Κυζίκου) κάμνων σπονδήν ἀπό προσφοράν ὖγρῶν

καί ἔχυνα σπονδάς ὰπό νερό καί γάλα καί συνάμα ἀπό ὑγρά, πού ρέουν ἀπό μέλισσες (ἀπό μέλι) καί τόν ἐτιμοῦσα προσέτι μέ τούς ἰδικούς μου ὑμνους.

Ο ἴδιος δέ ὁ υίός του Αἴσονος ἔθεσε (προεκήρυξε) δι΄ ὅλους ἀγῶνα,

νά είναι κατά τόν ἐπιτύμβιον ἀγῶνα (πρός τιμήν τοῦ Κυζίκου) διά τούς συντρόφους του ώς ἔπαθλα

τά δῶρα, τά ὁποῖα ἐχορήγησεν εἰς αὐτόν νά πάρη μαζί του ἀπό τήν Λῆμνον ἡ Ύψιπύλη. Εἰς τόν 'Αγκαῖον ἔδωσεν (ὁ 'Ιάσων) νά ἔχη ὡς βραβεῖον διά τήν νίκην του εἰς τήν πάλην ἕν χρυσοῦν διπλοῦν κύπελλον,

πού είχε μεγάλην χωρητικότητα,

είς τόν Πηλέα, τόν ταχύτερον είς τόν άγῶνα σταδίου, ἔδωσε διά τήν ταχυποδίαν του μίαν χλαΐναν φοινικόχρουν (κόκκινη), ἔργον τῆς Αθηνᾶς, κατεσκευασμένον μέ πολλήν τεχνικότητα.

Είς τόν Ήρακλῆ διά τήν νίκην του είς τό παγκράτιον εδωσεν ώς βραβεῖον ένα ἀργυροῦν κρατῆρα πολυποίκιλον καί ἀπαστράπτοντα:

στίχοι 587-615

είς δέ τόν Κάστορα, νικητήν κατά τόν άγῶνα τῆς ἰππασίας, ἔδωσε χρυσᾶ φάλαρα, κόσμημα κατεσκευασμένον μέ πολλήν τέχνη:

διά τόν άγῶνα τῆς πυγμαχίας ἔδωσεν εἰς τόν νικητήν Πολυδεύκην τάπητα στολισμένον μέ ἄνθη τῆς θαλάσσης:

διότι αὐτός κατήγαγεν ἔνδοξον νίκην.

Ο ίδιος δέ ὁ ἱάσων ἐπῆρε στά χέρια του εὔ-καμπτον τόξον καί βέλη,

καί τεντώνων αὐτό έξέπεμψε βέλος, τό όποῖον ἐπέταξε μακράν.

Έδώρησε δέ ὁ λόχος (ή όμάς) τῶν Μινυῶν εἰς τόν υἰόν τοῦ Αἴσονος χάριν τιμῆς

ενα ώραῖον στέφανον, τόν όποῖον επλεξαν ἀπό κλάδους ελαίας πού εχει επιμήκη φύλλα.

Είς ἐμὲ ὁ θεϊκός ἱάσων ἔδωσεν ὡς βραβεῖον διά τό τραγούδι μου μίαν ἔμβάδα, ἡ ὁποία ἐτεντώνετο μέ χρυσᾶ πτερύγια.

Καί ό άγών ἐτελείωσε, φήμη δέ διεπέρασε εἰς τήν οἰκίαν (τοῦ Κυζίκου)

ότι ὁ Κύζικος ἀπέθανε: μόλις ἤκουσεν αὐτό ἡ

σύνναμος αίνή.

στήθεα δρυπτομένη λίγ' έκώκυεν άμφί δέ δειρή

άψαμένη μήρινθα, βρόχω ἄπο θυμόν δλεσσεν.

γῆ δ' ὑποδεξαμένη πλακί δάκρυα, πίδακος ἤκεν

βλύζουσ' άργυροειδές ὕδωρ κρήνης ἀπό μέσσης,

άέναον Κλείτην δέ περικτίονες καλέουσιν.

Καί τότε δή βασιλήες όνειροπόλον διά πύστιν,

(μικρόν κενόν κειμένου)

κνημόν ἐπί ζάθεον, καί Δινδύμου ἀκρώρειαν,

όφρα κε μειλίξαιντό οι εὐοίνοις ἐπιλοιβαῖς

Ρείην πρεσβυγενή, θυμόν δ' άλέοιντο άνάσσης.

αὐτάρ ἐγών ἐπόμην, φόρμιγγα δέ χερσίν ἄειρον.

"Αργος δ' αὖθ' ἵκανε λιπών εὐεργέα νῆα,

ός ρα τανυφλοίω έλάτη άμφιπλεκές ἔρνος

άμπέλου αὐαλέης ὀξεῖ ἀπέκερσε ἀμπέλου αὐαλέης ὀξεῖ ἀπέκερσε

ξέσσε δ' έπισταμένως βρέτας ἱερόν ἰδμοσύνησιν,

μίμνειν έμπεδον αἰέν ἐπ' ἐσσομένοις

λάασι δ΄ εὐτύκτοις δωμήσατο οἶκον ἀνάσση.

ἔν δ' ἄρ' ἐπειγόμενοι Μινύαι (μέγα δ' ἔξοχα πάντων

στίχοι 616-642

Αἰσονίδης) λιθάκεσσιν άρηρότα βωμόν ἔτευξαν,

φ επι ταυροθύτους λοιβάς ήδ' iερά καλά

ρέξαν άριστῆες· σπονδῆσι δέ τέρπετο 'Ρείn.

αὐτάρ ἔμ΄ ἤνωγον κλῆσαι θεόν ἡδέ γερῆραι,

ὄφρα κεν άντομένοις νόστον μελιηδέ^{*} ὀπάσσαι. φοβερά σύζυγός του, καταξεσχίζουσα τά στήθη της έξέπεμπε λιγυρούς θρήνους προσδέσασα δέ γύρω άπό τόν λαιμόν της

σχοινίον; κατέστρεψε τήν ζωήν της δι' άπαγχονισμοῦ.

Η γῆ δὲ ὑποδεχθεῖσα αὐτήν εἰς μίαν πλάκα, δάκρυα ἐξ ἐνὸς πίδακος

ἄφησε (νά ρέουν) ἀναβλύζουσα ἀπό τό μέσον μιᾶς κρήνης ἀργυρόχρουν νερό,

τό όποῖον ρέει ἀκαταπαύστως καί οἱ περίοικοι τήν ὀνομάζουν Κλείτην.

(κενόν χειρογράφου)

Καί τότε οι βασιλεῖς σύμφωνα μέ τό ὄνειρον (πού εἴδεν ὁ Τῖφυς).

(άνέβησαν) είς τήν ἱεράν κορυφήν τοῦ ὄρους, εἰς τό ἀκρότατον μέρος (τήν ὑψηλοτέραν κορυφήν) τοῦ Δινδύμου,

διά νά έξευμενίσουν μέ σπονδάς άπό ώραῖον κρασί

τήν Ρέαν τήν πρεσβυτάτην και απομακρύνουν τήν όργήν τῆς βασιλίσσης.

Έγώ δέ άκολουθοῦσα καί εὶς τά χέρια μου άνύψωσα τήν φόρμιγγα,

έξ ἄλλου δέ καί ὁ "Αργος, έγκαταλείψας τό καλοφκιασμένο πλοῖον, ήρχετο μαζί μας.

Αύτός (ὁ "Αργος) ἀπέκοψε μέ σιδηρένιο αίχμηρό έργαλεῖον ἕνα κλάδον

(καί ό στίχος αὐτός πού άναφέρει «σιδερένιο αἰχμηρόν έργαλεῖον» είναι έμβόλιμος, ἤ κακῶς ἔχει καταγραφή, άφοῦ εἰς τήν ἐποχήν τῶν ˙Ορφικῶν ὁ σίδηρος ἦτο ἄγνωστος)

από απεξηραμμένον αμπέλι πλεγμένον καί από τά δύο μέρη είς ένα ύψηλόν έλατον έπελέκησε δέ μέ έπιμέλειαν αύτόν (τόν κλάδον) καί κατεσκεύασε μέ πεῖραν καί μέ γνῶσιν ἱερόν ξόανον (ξύλινον ὁμοίωμα τῆς θεᾶς), διά νά παραμένη πάντοτε (αἰωνίως) ἐκεῖ ἐμπεδωμένον ὡς μνημεῖον εἰς τούς μεταγενεστέ-

καί μέ καλοεπεξειργασμένους λίθους άνήγειραν οΪκον (ναόν) πρός τιμήν τῆς βασιλίσσης (τῆς Ρέας).

ρους άνθρώπους:

στίχοι 616-642

Σπεὐδοντες δέ (ἐν σπουδῆ) οἱ Μινύαι - κατ ἐξοχήν δέ ἐξ δλων ὁ υἰός τοῦ Αἴσονος - κατεσκεύασαν βωμόν συνηρμοσμένον ἀπό σκληρούς λίθους.

έπάνω εἰς τόν ὁποῖον οἱ προύχοντες Μινύαι ἔκαμαν σπονδάς, συνοδευομένας ἀπό θυσίας ταύρων καὶ ἀπό καλά σφάγια:

ή δέ Ρέα ἐτέρπετο ἀπό τάς σπονδάς.

Έπειτα ἔδωσαν ἐντολήν εἰς ἐμέ νά ἐπαινέσω τήν θεάν καί νά τήν τιμήσω,

διά να μας δώση, ύπακούουσα είς τάς παρα-

άλλ' ὅτε δέ θυέεσσι λιτῆσί τε γουνασάμεσθα,

΄ Αργώην ποτί νῆα κατήλθομεν. ἕν δ΄ ἄρα Τῖφυς

ήρωας πρύμνηθεν έκέκλετο σύν δ΄ άρα πάντες

έσσύμενοι θώκοισιν έπί προτέροισι κάθιζον,

βάντες ύπέρ τοίχοιο, καί εἰρεσίης μνώαντο,

άπροφάτως δ' άπό γῆς στρεπτοί λύοντο κάλωες.

πείσματα δ΄ ἡπλώθη· κραιπνόν δ΄ ἀπό Διδύμου ἄκρης

ϊκμενον οὖρον ἐφῆκε 'Ρέη λιπαροκρήδεμνος.

ήμεῖς δ' αὖτ' ἐπί νηΐ γεράσμια πέμπομεν ἰρά,

βωμόν ἐπιστέψαντες ἐπὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι

Πεισματίη, τόθι πείσματ ἐεργομένης λύθεν Αργοῦς.

Αὐτάρ ἐπεί ρ' όθόνας ἀκάτου πλήρωσεν ἀήτης,

θῦνε διαπρήσσουσ' άλιμυρέα κύματα πόντου.

Μύσια δέ σχεδόθεν παραμείβετο πείρατα γαίης

αίψα δέ 'Ρυνδακίους προχοάς ήμειψε θέουσα.

καλούς τ' ές λιμένας ψαμαθώδεας είσπέρησεν.

κέλσε δ' ἐπ' αἰγιαλῷ· προτόνοις δ' ἐπί χεῖρα βαλόντες,

ίστία μηρύσσαντο καί άμφ' ίμᾶσιν ἔδησαν.

κλίμακα δ' εξώκειλαν επί χθονός, εκ δ' εβαν αὐτοί

σίτου καί πόσιος λελιημένοι άμφί δέ

Αργάνθου κατέφαινε, βαθυσκόπελοί τε κολώναι.

Ηρακλέης δ' ἡπείγετ' ἀν' ὑλήεντας ἐναύλους,

στίχοι 643-671

τόξον ἔχων παλάμαις ίδέ τριγλώχινας όιστούς,

δφρα κε θηρήσαιτο, πόροι δ' έπί δόρπον έταίροις κλήσεις μας, γλυκειά ἐπιστροφήν είς τήν πατρίδα.

`Αλλ` άφοῦ λοιπόν ἱκετεύσαμεν τήν θεάν μέ θυμιάματα καί λιτανείας,

κατήλθομεν (ἀπό τό ὅρος) εἰς τήν ᾿Αργώ, τό πλοῖον μας. Ἐντός δέ τοῦ πλοίου εὐρισκόμενος ὁ Τῖφυς

εδιδεν έντολάς από τήν πρύμνην είς τούς ήρωας συγχρόνως δέ όλοι

έσπευσαν νά καθίσουν είς τάς προτέρας θέσεις των,

άφοῦ ἐβάδισαν ὑπεράνω ἀπό τό τοίχωμα τοῦ πλοίου, καί ἐνεθυμήθησαν τήν κωπηλασίαν (ἐπῆραν εἰς τά χέρια των τά κουπιά).

΄ Απροσδοκήτως δέ ἐλύθησαν ἀπό τήν γῆν (ὅπου ἤσαν προσδεδεμένα) τά στριμμένα παλαμάρια

καί ἀπλώθησαν τά σχοινιά (τά καραβόσχοινα). Καί ἀπό τήν κορυφήν τοῦ Δινδύμου

ή Ρέα μέ τόν λαμπρόν κεφαλόδεσμον ἄφησε νά φθάση είς ήμᾶς οὔριος ἄνεμος.

Ήμεῖς ἀφ΄ ἐτέρου εἰς τό πλοῖον εὐρισκόμενοι στέλλομεν τιμητικά ἀφιερώματα,

στεφανώσαντες βωμόν πρός τιμήν τῆς Πεισματίας, διά να πληροφορηθοῦν οἱ μεταγενέστεροι.

ότι ἐδῶ ἐλύθησαν τὰ πείσματα (τά καραβόσχοινα) τῆς `Αργοῦς, πού ἡμποδίζετο νά ἀποπλεύση.

Αφοῦ δέ ὁ ἄνεμος ἐγέμισε (ἐφούσκωσε) τά πανιά τοῦ πλοίου

ἔτρεχε το πλοῖον διαπερῶντας ταχέως τά κύματα τοῦ πόντου

καί ἐκ τοῦ πλησίον παρέπλεε τά πέρατα (τά τελευταῖα μέρη) τῆς Μυσίας.

ταχέως δέ τρέχουσα (ή Αργώ) παρέκαμψε τάς έκβολάς τοῦ ποταμοῦ Ρυνδάκου

καί εἰσῆλθεν εἰς ώραίους άμμώδεις λιμένας καί προσωρμίσθη ἐπάνω εἰς τόν αἰγιαλόν ἀφοῦ δέ ἔβαλαν χέρι εἰς τά ἐμπρόσθια σχοινιά κατέβασαν τά ἰστία καί τά περιέδεσαν μέ λουριά.

Μίαν δέ κλίμακα ἔβγαλαν ἔξω εἰς τήν ξηράν, καί δι΄ αὐτῆς έξῆλθον οἱ ἴδιοι (εἰς τήν ξηράν), ἐπειδή ἐπεθύμουν νά φάγουν καὶ νά πιοῦν ἐφαίνετο δε γύρω ὁ λόφος

τοῦ ΄Αργάνθου, καὶ τὰ ὑψώματα μὲ τοὺς βαθεῖς σκοπέλους (μὲ τοὺς ὑψηλούς βράχους). Ό δὲ Ἡρακλῆς ἔσπευδεν ἀνά τάς δασώδεις χαράδρας,

στίχοι 643-671

κρατῶν εἰς τά χέρια του τόξον καί βέλη πού εἴχον τρεῖς ἀκίδας (αἰχμάς),

διά νά κυνηγήση και νά παρασκευάση είς τούς συντρόφους του τραπέζι άπό χοίρους ή άπό ή σύας, ή πόρτιν κεραήν, ή ἄγριον αΐγα.

τοῦ δ' ἀφαμαρτήσαντος "Υλας ἐξίκετο νηός,

λάθρη ἐπισπόμενος σκολιῆς δ' ἀλίτησεν ἀταρποῦ,

ύλη ἔνι πλαγχθείς, ἐν δέ σπέος ἤλυθε νυμφῶν

λειμακίδων· αί δέ σφιν έσαθρήσασαι ίόντα

κοῦρον ἔτὶ ἠῖθεον, κατερύκανον, ὄφρα σύν αὐταῖς

άθάνατός τε πέλοι καί άγήραος ήματα πάντα.

αὐτάρ οἱ μεσάτην ἡῶ φέρον ὠκέες ἵπποι

Ηελίου, κραιπνός δ΄ έξ οὔρεος ἔπνεεν οὖρος.

εν δ΄ επεσ΄ άργενναῖς όθόναις. Τίφυς δ΄ έγεγώνει

νηός ἔσω περάαν, θινός δ΄ ἔκ πείσματα λύειν

οϊ δέ κυβερνητῆρος ἐφημοσύνῃσι πίθοντο.

Είλατίδης δ΄ άνά πρῶνα θοῶς Πολύφημος ἔβαινεν,

ὄφρα κεν Ήρακλῆα θοῶς ἐπί νῆα καλέσσαι.

άλλ' οὔ οἱ ξύμβλητο μολεῖν δέ οἱ οὔτι πέπρωτο

Φᾶσιν καλλίροον μένος ὄβριμον Ήρακλῆος.

Αὐτάρ ὑπηῷοι λυγρήν ἐπερήσαμεν αἴαν,

ενθ΄ "Αμυκος Βεβρύκεσσιν ὑπερφιάλοισιν ἄνασσεν

ὄστε πανομφαίου Ζηνός θέμιν οὐκ ἀλεγίζων,

άθλον ἐπί ξείνοισι περικτιόνων ἀνθρώπων,

όστις ἐπί σταθμούς ἠδ΄ ἀστεμφῆ δόμον ἵξοι,

θήκατο πυγμαχίης ὑπερόπλου πειρηθήναι

τοῦ μέν ἄρ ἡῖστωσε βίην κρατερός Πολυδεύκης,

τύψας άπροφάτως κεφαλήν σκληροίσιν ίμασιν.

λαούς δ΄ αὖ Βεβρύκων Μινύαι χαλκῷ κατένηραν, δαμάλι, πού έχει κέρατα, ἥ ἀπό ἀγριόγιδα. Αφοῦ ὅμως αὐτός ἀπέτυχεν, ὁ "Υλας, πού τὸν παρακολουθοῦσε κρυφά, ἔφθασεν ἀπό τό

πλοῖον:

άλλά τά ἔχασε εὶς κάποιο λοξό μονοπάτι καί περιεπλανήθη εἰς τό δάσος, εἰσῆλθε δέ εἰς τό σπήλαιον τῶν νυμφῶν,

που διαβιοῦν εἰς τά λιβάδια: ὅταν δέ αὐταί (αί νύμφαι) εἴδαν νά προσέρχεται εἰς αὐτάς κάποιος,

πού ήτο ἀκόμη νέο παλληκάρι, τόν ἐκράτησαν, διά νά είναι μαζί των ἀθάνατος καί καθ΄ ὅλας τάς ἡμέρας (διαρκῶς) ἀγέραστος (νέος).

Έπειτα οι ταχεῖς ἵπποι τοῦ Ἡλὶου ἔφεραν εἰς τό μέσον τήν αὐγήν, ἰσχυρός δέ οὔριος ἄνεμος ἔπνεεν ἀπό τό ὄρος,

και επέπεσεν είς τά λευκά πανιά. Ο Τίφυς έξ άλλου έφωναζε νά περάσουν μέσα είς τό πλοίον και νά λύσουν άπό τήν άκρογιαλιά τά καραβόσχοινα. Εκείνοι δέ ὑπήκουον είς τάς εντολάς τοῦ κυβερνήτου.

Ο δέ Πολύφημος, ὁ υίός τοῦ Ἑλάτου, ἀνέβαινε ταχέως εἰς τό ὑψωμα,

διά νά καλέση τόν Ήρακλῆ νά κατέβη γρήγορα είς τό πλοῖον

Αλλά δέν τόν συνήντησε διότι δέν ήτο πεπρωμένον νά έλθη είς τόν ποταμόν Φᾶσιν, πού έχει ώραῖα νερά, ὁ ἰσχυρός Ἡρακλῆς. Κατά τήν αὐγήν ἐπεράσαμεν (ἐφθάσαμεν) είς μίαν ἀθλίαν περιοχήν,

είς την οποίαν έβασίλευεν ο "Αμυκος μεταξύ τῶν ἀλαζόνων Βεβρύκων.

Αὐτός ὁ "Αμυκος, ἀσεβῶν πρός τόν θεσμόν, τόν ὁποῖον καθιέρωσεν ὁ Ζεύς, πού εἶναι πηγή πάσης θεϊκῆς φωνῆς,

ἔθεσεν άγῶνα εἰς τούς ξένους ἐκ τῶν περιοίκων ἀνθρώπων,

έκεῖνος πού θά ἥρχετο εἰς τούς στάβλους του καί εἰς τό στερεόν σπίτι του

νά άγωνισθη μαζί του είς τήν τυγμαχίαν, διά τήν οποίαν ύπερηφανεύετο.

Τοῦτον (τόν "Αμυκον) ἐξωλόθρευσεν ὁ ἰσχυρός Πολυδεύκης, ὁ ὁποῖος τοῦ κατέφερε δυνατόν κτύπημα εἰς τό κεφάλι μέ σκληρά λουριά.

Τό πλῆθος ἐξ ἄλλου τῶν Βεβρύκων ἐφόνευσαν οἱ Μινύᾳι μὲ χάλκινα ὅπλα.

ένθα δ΄ άφορμηθέντες, ὑπ' εἰρεσίη τε καμόντες,

Βιθυνῶν μέγα ἄστυ βαθείῃ κέλσαμεν ἀκτῆ.

στίχοι 672-700

σπεύδοντες προχοαῖς ἠδ' εἶνί νιφαργέσιν ὕλαις

έσπεροι αὐλισθέντες έφοπλίσσαι μέγα δόρπον.

ἔνθα πότ' αἰνόγαμος Φινεύς ὑπερήνορι θυμῷ

δοιούς έξαλάωσε γόνους, προβλῆσί τε πέτραις

θηρσίν έλωρ προύθηκε γυναίων είνεκα φίλτρων:

τούς δέ καί ἀσκηθεῖς καί ὀπωπότας αὖθις ἔτευξαν

παΐδε κλυτοῦ Βορέω Φινεῖ δέ οἱ ἄπασαν ἄτην

άργαλέοιο κότου, φωτός δ' άπενόσφισαν αύγάς.

αύτάρ οἱ ζαμενής Βορέης στροφάδεσσιν άέλλαις

άρπάξας ἐκύλινδε διά δρυμά πυκνά καί ὔλας

Βιστονίης, ἵνα κῆρ' ὁλοήν καί πότμον ἐπίστη.

Αὐτάρ οἱ Φινῆος ᾿Αγηνορίδαο λιπόντες

αὖλιν, ὑπέρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης ἐξικόμεσθα

άγχοῦ Κυανέαις πέτραις, ἄς μοί ποτε μήτηρ

ήμετέρη κατέλεξε περίφρων Καλλιόπεια.

ού γάρ οἱ ὑπάλυξις ὁῖζυροῖο πόνοιο· ἀλλά οἱ οἰγόμεναι πάλιν ἀργήεσσιν ἀέλλαις

ξυμβλήτες πίπτουσιν έπ' άλλήλησιν ἰοῦσαι

δοῦπος δ' ἄμ πέλαγός τε καί οὐρανόν ευρύν ἵκανεν

ρηγνυμένοιο κλύδωνος, ορινομένης τε θαλάσσης,

κύματι παφλάζοντι περίβρεμε δ' άσπετος άλμη:

άλλ' ἐγώ ᾿Αγνιάδη τάδ᾽ ἀπό γλώσσης ἀγόρευσα,

πρύμνην οἶ θραύειν ὄφρ' ἄν πεφυλαγμένος εἴη.

Από έδῶ ἀποπλεύσαντες, έπειδή εῖχομεν ἀποκάμει ἀπό τόν κόπον τῆς κωπηλασίας, προσωρμίσθημεν εἰς τήν μεγάλην πόλιν τῶν Βιθυνῶν εἰς τό βάθος τῆς ἀκτῆς,

στίχοι 672-700

και έσπεύσαμεν, άφοῦ κατηυλίσθημεν κατά τήν έσπέραν εἰς τάς έκβολάς τοῦ ποταμοῦ καί εἰς δάση λευκά ώσάν τό χιόνι, νά έτοιμάσωμεν τό μεγάλον δεῖπνον.

Έδῶ κάποτε ὁ Φινεύς, πού είχεν ὁλέθριον γάμον, κατεχόμενος ἀπό ἀλαζονικόν θυμόν, ἐτύφλωσε τούς δύο ἀπογόνους του καί τούς παρέθεσεν ὡς λείαν εἰς τά θηρία (διά νά τούς καταβροχθίσουν) ἐπάνω εῖς προεξέχοντας (ὑψηλούς) βράχους

έξ αίτίας γυναικείων φίλτρων (γυναικείων έρώτων).

αὐτούς ὄμως ἀποκατέστησαν σώους καί τούς ἔκαμαν να βλέπουν πάλιν

τά παιδιά τοῦ ἐνδόξου Βορέου· εἰς δέ τόν Φινέα ἐπέφεραν βλάβην

διά την δεινήν όργην και τόν ἀπεστέρησαν ἀπό την όρασίν του.

Έπειτα τόν άνήρπασεν ό όρμητικός Βορέας έν μέσω στροβιλίζομένων θυελλών

καί τόιν ἐκύλιεν ἀνά τούς πυκνούς δρυμούς καί τά δάση

τῆς Βιστονίας, διά νά εΰρη ἐκεῖ μοῖραν όλεθρίαν καί τύχην κακήν.

Επειτα, άφοῦ έγκατελείψαμεν τό κατάλυμα τοῦ Φινέως, υἰοῦ τοῦ Αγήνορος,

έφθάσαμεν ἐπάνω ἀπό μέγα βάθος τῆς θαλάσσης.

πλησίον είς τάς Κυανᾶς πέτρας, περί τῶν όποίων κάποτε μοῦ ἔκαμε προφητικόν λόγον ἡ μητέρα μου, ἡ συνετή Καλλιόπη.

διότι δέν ὑπάρχει ὑπεκφυγή ἀπό τόν θλιβερόν ἀγῶνα.

Αλλ αὐταί (αἱ Κυαναῖ πέτραι) ἀνοιγόμεναι (ἀφοῦ ἀνοίξουν), ἔρχονται ὕστερα νά συνενωθοῦν πάλιν, κινούμεναι ὑπό σφοδρῶν θυελλῶν, καὶ ἐπιπίπτουν ὀρμητικῶς ἡ μία ἐπάνω εἰς τήν ἄλλην

καί ἐπήρχετο τότε κρότος ἰσχυρός ἀνά τό πέλαγος καί τόν πλατύν οὐρανόν,

ένῶ ξεσποῦσε ἰσχυρά τρικυμία και ή θάλασσα ἀνυψώνετο

μέ κύματα ἀφρισμένα πού άλληλοχτυπιόταν καί έβούίζε ή ἀπέραντος άλμυρᾶ θάλασσα.

Αλλ έγω είπα μέ έλευθεροστομίαν είς τόν υἰόν τοῦ Αγνίου αὐτά, νά συντρίψη δηλαδή τήν πρύμναν, διά νά ἡμπορέση νά προφυλαχθή.

τοῦ δέ οἱ εἰσαΐοντος ἐπαχνώθη φίλον ἦτορ,

έν στέρνοισι δέ κεῦθεν, ἄ οἱ τελέεσθαι ἔμελλεν,

μοῦνος ἀφ' ἡρώων ἀλλά γλαυκῶπις

"Ηρης έννεσίησιν έρωδιόν ήκε φέρεσθαι

ἄκρην ίστοκεραίαν· ὁ δ' ἀσχαλόων πεπότητο.

πέτραις δ' έν μυχάτησιν ύπό πτερύγεσσιν άερθείς

στίχοι 701-728

δινήθη ταί δ' αίψα κραδαινόμεναι εκάτερθεν

σύμπεσον άλλήλησι, καί οὐρῆς ἄκρον ἔκερσαν

ὄρνιθος περί δέ σφιν ἐτώσιον ἠρείσαντο.

Τίφυς δ' ἐκπρολιπόντος ἐρωδιοῦ αἰπύν ὅλεθρον,

σῖγα μέν ἡρώεσσιν ἐκἔκλετο τοί δ' ἀῖοντες,

ίέμενοι θοά κύμαθ' ὑπ' εἰρεσίησι χάρασσον.

αὐτάρ ἐγώ μολπῆσι παρήπαφον ἡμετέρησιν

πέτρας ἡλιβάτους αἴ δ' ἀλλήλων ἀπόρουσαν

κῦμα δ' ἀνερρόχθησε βυθός δ' ὑποείκαθε

vnï.

ήμετέρη πίσυνος κιθάρη, διά θέσκελον όμφην.

άλλ ὅτε δή πορθμοῖο κατά στόμα καί διά πέτρας

Κυανέας ἤμειψε λάλος τρόπις, αὐτίκ' ἄρ' αϊ νε

βυσσόθεν έρριζοῦντο, και ἔμπεδον αἰέν ἔμιμνον.

ούτω γάρ Μοῖραί οἱ ἐπεκλώσαντο βαρεῖαι.

Καί τότε δή προφυγόντες άδευκές πήματ' όλέθρου,

Ρηβαίου προχοάς τε, Μέλαιναν θ' ίκόμεθ' άκτήν,

νῆσον ὑπέρ δολιχήν Θυνηΐδα, τῆς ἀπάτερθεν

Τέμβριος ίχθυόεις θαλεραῖς πλημμύρεται ὄχθαις, Όταν ὅμως ἤκουσεν (ὁ ᾿Αγνιάδης) αὐτά, ἐπάγωσε ἡ καρδιά του,

απέκρυπτε δέ εἰς τό στῆθός του ὅσα ἐπρόκειτο νά ἐκτελέση,

μόνον αὐτός ἐκ τῶν ἄλλων ἡρώων ἀλλά ἡ γαλανομμάτα ᾿Αθηνᾶ κατά συμβουλήν τῆς

"Ηρας ἄφησε ἔνα έρωδιόν (πουλί) νά ἔλθη είς τήν κορυφήν τῆς κεραίας (τῆς ἀντέννας) τοῦ ἱστοῦ ἐκεῖνος ὅμως δυσανασχετῶν ἐπέταξε, ἀφοῦ δὲ ὑψώθη διά τῶν πτερύγων του εἰς τδν μυχόν, πού ἐσχημάτιζον αἱ πέτραι,

στίχοι 701-728

ύπἔστη περιδίνησιν καί έκεῖναι, κάμνουσαι ταχύν κραδασμόν καί ἀπό τά δύο μέρη, έπέπεσαν ἡ μία ἐπάνω εἰς τήν ἄλλην καί ἀπέ-

κοψαν τό άκραῖον μέρος τῆς οὐρᾶς τοῦ πουλιου καί εἰς αὐτόν ματαίως ἐστηρίχθη-

τοῦ πουλιου καί εἰς αὐτόν ματαίως ἐστηρίχθησαν.

΄Ο δέ Τίφυς, ἀφοῦ ὁ ἐρωδιός διέφυγε τόν ἀπότομον ὅλεθρον, ἔδωσε ἐντολήν εἰς τούς ἤρωας νά ἀνακόψουν τόν πλοῦν΄

έκεῖνοι δέ ἀκούοντες (τήν παραγγελίαν του), έπειδή τό ἐπιθυμοῦσαν, ἐχαράκωναν (αὐλάκωναν) τά γρήγορα κύματα κάτω ἀπό τά κουπιά των.

Έπειτα έγώ μέ τά ίδικά μου τραγούδια παρεπλάνησα τάς άποκρήμνους πέτρας (τάς Κυανας) έκεῖναι δέ άπεμακρύνθησαν ή μία άπό τήν ἄλλην,

καί τό κῦμα ἐπάφλασε (ἄφρισε), καί ὁ βυθός ὑπεχώρησεν εἰς τό πλοῖον,

πεισθείς από τήν ίδικήν μου κιθάραν λόγω τῆς θεϊκῆς φωνῆς της.

Άλλ΄ ὅταν τό πλοῖον μέ τήν λαλιά διῆλθε κατά τό στόμιον τοῦ πορθμοῦ καί διά μέσου τῶν Κυανῶν πετρῶν, ἀμέσως αὐταὶ ἐστερεώνοντο ἀπό τόν βυθόν (τό βάθος τῆς θαλάσσης) καί παρέμεναν ἐκεῖ πάντοτε ἀμετακίνητοι.

Διότι ἔτσι καθώρισαν δι' αὐτάς αί αὐστηραί Μοῖραι.

Καί τότε λοιπόν, άφοῦ διεφύγαμεν τά πικρά παθήματα τοῦ όλέθρου,

έφθάσαμεν εὶς τάς ἐκβολάς τοῦ Ρηβαίου ποταμοῦ καί εἰς τήν Μέλαιναν ἀκτήν,

έπάνω άπό τήν έπιμήκη νῆσον Θυνηΐδα, μακράν τῆς όποίας

πλημμυρίζει είς τάς άνθηράς ὄχθας ό ποταμός Τέμβριος, πού έχει ψάρια,

Σαγγάριός θ'.. ὄς κύματ' ἐπιτρέχει ' Αξείνοιο.

άλλ' ὅτ' ἐπ' αἰγιαλόν οἱ ἐνισσόμεθ' είρεσίησιν.

άμφι Λύκοιο ρέεθρον έκέλσαμεν, ὧ ἔπι λαοῖς

κραΐνε Λύκος ποταμοΐο φερώνυμος, ός ρ' ὑπέδεκτο

ήρωας Μινύας, ξενίη δ' έγέρηρε τραπέζη,

φίλατο δ' αὐ νύκτας τε καί ήματα συνεχές αίεί.

ἔνθα καί αἶσά οἱ ἔσχε καταφθίσθαι δύο φῶτας,

"Ιδμον" Αβαντιάδην, Τίφυν τε κυβερνητήρα.

τοῦ μέν δή κατά σῶμα λυγρή ἡρείσατο νοῦσος,

τόν δ' ἔκτεινεν θήρ σῦς ἄγριος ἄν δ' άρα τοῖς γε

στίχοι 729-755

τύμβους χευάμενοι πολιήν έπενισσόμεθ' ἄλμην,

Αγκαίω πίσυνοι τόν γάρ φάσαν ἴδριν άπαντες

ναυτιλίης σφετέρησι δαημοσύνησι κεκάσθαι.

αὐτάρ ὄ πηδαλίων οἰήϊα λάζετο χερσίν, νῆα κατιθύνων ἐπί Παρθενίοιο ρέεθρα, ον δή Καλλίχορον οι ἐπωνυμίην καλέουσιν.

ον τοι έγώ μύθοισιν ένί προτέροισιν ἔλεξα.

ένθεν ἄκρην προβλήτα παραπλώσαντες ἔβημεν

γῆν ἐπί Παφλαγόνων, τήν οἱ παράμειψε θέουσα

`Αργώ ύπέρ μέγα λαῖτμα<sup>.</sup> Καραμβίην δ` ϊκετ' ἄκρην,

ή ἐπί Θερμώδων χέεται, "Αλυός τε ρέεθρον,

πολλόν ἐπ' αἰγιαλόν δίνας αλιμυρέας ἔλκων.

(κενόν κειμένου)

νέρθε δ΄ ἐπιθρώσκουσι Βορειάδος άντίον ἄρκτου μακρά Θεμισκύρης Δοιαντίδος άγχι δ' 'Αμαζονίδων δαμνίππων άστεα κεῖται,

καί ὁ Σαγγάριος, ὁ ὁποῖος τρέχει ἐπάνω είς τά κύματα τοῦ `Αξείνου (Εὐξείνου) πόντου.

Και όταν κωπηλατούντες έφθάσαμεν είς τόν αίνιαλόν.

προσωρμίσαμεν (άγκυροβολήσαμεν) τό πλοῖον γύρω ἀπό τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ Λύκου καί είς αὐτήν τήν περιοχήν ἄρχων τῶν (ἐκεῖ κατοικούντων) λαῶν ἦτο ὁ Λύκος.

ό όποιος έφερε τό όνομα τοῦ ποταμοῦ, καί ύπεδέχθη τούς ήρωας

Μινύας καί τούς ετίμησε με φιλόξενο τραπέζι τούς ἐφιλοξένησε δέ ἐπί νύκτας και ἡμέρας, άδιακόπως.

Εδῶ ὤρισεν ή μοῖρα νά ἀποθάνουν δύο ἄνδρες.

ό "Ιδμων, ό υίός τοῦ "Αβαντος, καί ό Τῖφυς, ό κυβερνήτης του πλοίου.

Είς μέν τό σῶμα τοῦ ένός ἐπέπεσεν ὀλέθριον νόσημα,

τόν δέ ἄλλον ἀπέκτεινεν θηρίον, κάποιο ἀγριογούρουνο.

Πρός τιμήν αύτῶν

στίχοι 729-755

άνυψώσαμεν τύμβους μέ τήν έπισώρευσιν λευκής άλμύρας (άλατιοῦ),

ύπακούσαντες είς πρότασιν τοῦ 'Αγκαίου' διότι περί τούτου (τοῦ 'Αγκαίου) ἔλεγαν ὅλοι, ότι είχε διακριθή ώς γνώστης τής ναυτικής τέχνης, τήν οποίαν έδιδάχθη άπό τήν ίδικήν των έμπειρίαν (τοῦ "Ιδμονος δηλαδή καί τοῦ Τί-QUQC).

Επειτα αὐτός (ὁ ᾿Αγκαῖος) ἔλαβεν εἰς τά χέρια του τό πηδάλιον καί κατηύθυνε τό πλοῖον είς τα ρεύματα τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ, τόν όποῖον ἀποκαλοῦν μέ τό ἐπώνυμον Καλλίχορος. Τοῦτον (τόν ποταμόν) ἀνέφερα ἐνώ είς προηγουμένους λόγους μου.

Απ' έδω παραπλεύσαντες τό προεξέχον άκρωτήριον έφθάσαμεν είς τήν χώραν τῶν Παφλαγόνων, τήν όποίαν ή `Αργώ τρέχουσα ὑπέράνω μεγάλου βάθους τῆς θαλάσσης προσεπέρασεν ἔφθασε δέ είς τό ἀκρωτήριον Κα-

έπάνω είς τό όποῖον χύνεται ό ποταμός Θερμώδων καί τά νερά τοῦ "Αλυος ποταμοῦ καί ὁ Θερμώδων σύρει είς μέγαλην ἔκτασιν τοῦ αίγιαλοῦ ἀνεμοστροβίλους μέ τά νερά του, πού χύνονται είς τήν θάλασσαν.

Άπό κάτω άναπηδοῦν ἀπέναντι τῆς Βορειάδος άρκτου

τά μακρά τῆς Δοιαντίδος Θεμισκύρης

(Κενόν τοῦ κειμένου)

πλησίον δέ ευρίσκονται αι πόλεις τῶν 'Αμαζονίδων, αι όποῖαι δαμάζουν τούς ἵππους.

καί Χάλυβες. Τιβαρηνά τ' ἔθνη, λαοί τε Βέχειρες

μίγδην Μοσσύνοισι πέδον περιναιετάρμσιν.

βαιά δ' ἐπιπλώσαντες ἐκέλσαμεν ἀἰγιαλοῖσιν ὅμουροι.

νέρθε δέ τοι Ελίκης δολιχός παρακέκλιται αὐχήν

ένθα δ' ύπωρείησιν ἐπί προβλῆσι κυκλοῦνται

τηλεφανεῖς αὐλῶνες ὑπέρ μυχόν εὐρέα πόντου

οὖ Σίνδης ὄρος αὶπύ, καί εὐθαλέες λειμῶνες:

ἔνθα δ' 'Αράξεω ρεῦμα μεγαβρεμέτου ποταμοῖο.

έξ οὖ Θερμώδων, Φᾶσις, Τάναΐς τε ρέουσιν·

οὖ Κόλχων κλυτά φῦλα, καί Ἡνιόχων καί ᾿Αβάσγων.

ὄν παραμειβόμενοι, μυχάτοις ἐπεπλείομεν ὄρμοις

στίχοι 756-782

Οὔρων, Χινδαίων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε,

Ασσυρίων τε λεών, τρηχύν τ' άγκῶνα Σινώπης,

καί Φίλυρας, Ναπάτας τε, καί ἄστεα πυκνά Σαπείρων

Βύζηράς τ' ἐπί τοῖσιν, ἰδ' ἄξενα φῦλα Σιγύνων.

Τκτο δ` ύπὸ πνοιαῖς ἀνέμου πλησίστιος Αργώ

δρθριος, έρχομένης ἡοῦς ἐπ' ἀπείρονα κόσμον,

ές πέρατ' 'Αξείνου, Φᾶσιν κατά καλλιρέεθρον.

αὐτάρ ἐπεί ποταμοῖο διά στόμα πρηύ ρέοντος

ίκόμεθ', αὐτίκα οἴ στέφανος καί τεῖχος ἐρυμνόν

Αἰήτεω κατέφαινε και ἄλσεα τοῖς ἐνί

χρύσεον ήώρητο χαλαζαίη ἐπί φηγῷ. Αγκαῖος δ΄ ἤνωγε, παραιφάμενος ἐπέεσοιν,

λαίφεά τε στέλλειν, καί ἐπίκριον αὖθι χαλάσσαι,

ίστόν άνακλίναντας, ύπ' εἰρεσίη δέ νέεσθαι. καί οἱ Χάλυβες, τά Τιβαρηνά ἔθνη καί οἱ λαοί Βέχειρες.

οί όποῖοι κατοικοῦν γύρω ἀπό τὴν πεδιάδα ἀναμίξ (μαζί) μέ τούς Μοσσύνους. `Ολίγον δέ ἀκόμη διαπλεύσαντες προσωρμίσθημεν είς τούς αίγιαλούς,

όπου κατώκουν οι Μάκρωνες συνορεύοντες πρός τούς Μυριανδυνούς.

Κάτω ἀπό τήν ΄Ελίκην ὑπάρχει μακρός, ὁλίγον ἐπικλινής αὐχήν.

Εδῶ δέ, ἐπάνω εἰς τάς προεξεχούσας ὑπωρείας εὐρίσκονται κυκλικῶς φαράγγια,

πού φαίνονται ἀπό μακράν, ύπεράνω ἀπό τόν εὐρύν μυχόν τοῦ πόντου

έδῶ ἐπίσης εἶναι τό ἀπόκρημνον ὄρος Σίνδης και λιβάδια θαλερά·

έδῶ εὐρίσκεται καί τό ρεῦμα τοῦ `Αράξου ποταμοῦ, πού διαρρέει μέ μεγάλον θόρυβον,

καί έκ τοῦ ὁποίου πηγάζουν (ἀπορρέουν) ὁ Θερμώδων, ὁ Φᾶσις καί ὁ Τάναϊς

έδῶ κατοικοῦν οἱ περίφημοι φυλαί τῶν Κόλχων, τῶν Ἡνιόχων καί τῶν Ἁβάσγων.

Τοῦτον τόν ποταμόν παρακάμψαντες ἐπλέομεν εἰς τούς ὄρμους

στίχοι 756-782

τῶν Οὔρων καί τῶν Χινδαίων καί τῶν Χαρανδαίων καί τῶν Σολύμων

καί εὶς τόν λαόν τῶν ᾿Ασσυρίων καί εἰς τόν ἀνώμαλον ἀγκῶνα (τήν ἀνώμαλον καμπήν) τῆς Σινώτης,

καί εἰς τούς Φίλυρας καί τούς Ναπάτας καί εἰς τάς πυκνοκατωκημένας πόλεις τῶν Σαπείρων προσέτι δέ εἰς τούς Βύζηρας καί εἰς τάς ἀφιλοξένους φυλάς τῶν Σιγύνων.

Έφθασε δέ ἡ Αργώ ἔχουσα φουσκωμένα τά πανιά ἀπό τά φυσήματα τοῦ ἀνέμου,

κατά τόν ὄρθρον (κατά τά χαράματα), κατά τήν ώραν πού ήρχετο ή αὐγή εἰς τόν ἀπέραντον κόσμον.

είς τά πέρατα (είς τό ἔσχατον σημεῖον) τοῦ 'Αξείνου (Εὐξείνου) πόντου, είς τόν Φᾶσιν ποταμόν μέ τά ώραῖα ρεύματα.

Επειτα, άφοῦ διήλθομεν τό στόμιον τοῦ ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔρρεεν ἡσύχως,

άμέσως κατεφάνησαν ό περίβολος καί τό ίσχυρόν τείχος

τοῦ Αἰήτου καί τά ἄλση ἐντός αὐτῶν ἦτο τό χρυσοῦν δέρας (δέρμα),

κρεμασμένον ἐπάνω εἰς μίαν βαλανιδιά, γεμάτη από κόμβους (ρόζους)

Ο Αγκαῖος δε τούς εδωσεν εντολή, καλοπιάνων αὐτούς με λόγια, νά κατεβάσουν τά πανιά καί νά χαλαρώσουν πάλιν τήν κεραίαν, ἀφοῦ δώσουν εἰς τόν ἰστόν (τό κατάρτι) κλίσιν πρός τά επάνω, καί νά πλέουν κωπηλατοῦντες.

ώς οι μέν τά ἕκαστα πονείαθον αὐτάρ Ιήσων

αὐτίκα οἴ μέρμηρε κατά φρένα καί κατά θυμόν,

ξυνή τ' εν Μινύησι διπλήν άνενείκατο φωνήν.

η οι ἐπ' Αἰήταο μόλοι δώμον οἴος ἀπ' ἄλλων,

μειλιχίοις στέρξοι τε παραιφάμενος έπέεσσιν,

ήέ μεθ` ήρώεσσι, καί ές μόθον αὐτίκα λεύσσοι

άλλ οὔ οἱ Μινύησιν ἐφήνδανε πᾶσι νέεσθαι

δεῖμα δ` ἐνί φρεσί θῆκε θεά λευκώλενος "Ηρη,

άμβολίην θ', ϊνα οί τελέση, τάπερ αίσα νενέσθαι.

ώκα δ' ἄρ' οὖλον ὄνειρον ἀπ' οὐρανοῦ

ές δόμον Αὶήταο. συθείς δ' ὄγε δεῖμα πέλωρον

ἔσκηψεν βασιληῖ περί φρένας, ὅς οἰ ἔδοξεν

παρθένου, ἥν ἀτίταλλεν ἐνί μεγάροισιν ἐοῖσιν.

στίχοι 783-811

Μηδείης κόλποισιν έν ίμερτοῖσι συθῆναι ἀστέρα παμφανόωντα δι ἡερίοιο πορείης.

η δ΄ έπεί έν πέπλοισι λάβεν κεχαρηότι θυμῶ,

ήκε φέρουσ' είς χεύματ' έϋρρείτου ποταμοΐο

Φάσιδος· άστέρα δι΄ αὖ οἴ ἀναρπάξαντα ρεέθρω

οἴχεσθαι πόντοιο δ' `Αξείνοιο φέροντα. ταῦτα δ' ἐσαθρήσας δολίου ἐξέσσυθ' ὕπνοιο

ἀπροφανές, στυγερόν δέ περί φρένας ἵκετο δεῖμα:

άλτο δ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς· δμωσίν δέ οἱ ὧκ' ἐπέτελλεν

ϊππους έντύνειν, ϋπο δέ ζεύξασθαι ἀπήνην, Κατ΄ αὐτόν τόν τρόπον (καθώς παρήγγειλεν είς αὐτούς ὁ 'Αγκαῖος) έξετέλεσαν ἐκεῖνοι κάθε ἔργον.

Έπειτα ὁ Ἰάσων διελογίσθη καθ ἐαυτόν καὶ ἀπηύθυνε πρός ὅλους ἀπό κοινοῦ τούς Μινύας διπλῆν φωνήν (τούς ἔθεσε δηλαδή τό δίλημμα),

ἥ νά ὑπάγη μόνος αὐτός ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Αἰήτου

καί νά προσπαθήση νά τόν κάμη νά στέρξη (είς τήν ἀπαίτησίν των), παραπλανῶν αὐτόν μέ μαλακά λόγια,

ή νά ύπάγη μαζί μέ τούς ἄλλους ήρωας καί νά άποβλέψη άμέσως εἰς μάχην.

Αλλά δέν ἄρεσε εἰς ὅλους τούς Μινύας νά ὑπάγουν.

Ή θεά ὅμως ϶Ηρα, πού εῖχε λευκά χέρια, ἐνέβαλεν εἰς τήν καρδίαν των φόβον

καί τήν διάθεσιν πρός ἀναβολήν (διά τήν λῆψιν ἀποφάσεως), διά νά ἐκτελέση ἐκεῖνα, τά ὁποῖα καθώρισεν ἡ μοῖρα νά νίνουν.

Ταχέως λοιπόν ἄφησεν (ἡ "Ηρα) νά ἔλθη ἀπό τόν οὐρανόν εἰς τόν οἶκον τοῦ Αἰήτου ὁλέθριον ὄνειρον,

τό όποῖον καταφθάσαν έσπευσμένως έπέφερε πελώριον φόβον

στίχοι 783-811

είς τήν καρδίαν τοῦ βασιλέως. Εἰς αὐτόν (τόν βασιλέα) ἐφάνη ὅτι εἶδε νά κατέρχεται δρομαίως (καί νά ἐπικάθηται) εἰς τούς ποθητούς κόλπους (εἰς τήν ἀγκαλιά) τῆς παρθένου Μηδείας, τήν ὁποίαν ἀνέτρεφεν εἰς τά μέγαρά του,

ενα λαμπρότατον ἄστρον διά πορείας (πτήσεως), τήν όποιαν έκαμε κατά τήν πρωΐαν.

Εκείνη δέ, άφοῦ τό ἔβαλε μέσα εἰς πέπλους μέ χαρούμενη καρδιά,

ήλθε, φέρουσα μαζί της αὐτό (τό ἄστρον), εἰς τά ὕδατα τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ, ἀπό τόν ὁποῖον ρέουν ώραῖα νερά

τό ἄστρον ἀφ΄ ἐτέρου, ἀφοῦ ἀνήρπασεν αὐτήν (τήν Μήδειαν) ἀπό τό ρεῖθρον τοῦ ποταμοῦ.

έφυγε διά μέσου τοῦ `Αξείνου πόντου μεταφέρον μαζί του καί αὐτήν.

Αφοῦ είδεν αὐτά ὁ Αἰήτης (εἰς ὄνειρον), ξεπετάχθηκε ἀποτόμως ἀπό τόν ἀπατηλόν ὕπνον.

φρικαλέος δέ φόβος κατέλαβε τήν καρδίαν του:

καί ἐπήδησε ἀπό τό κρεββάτι του ταχέως δέ ἔδωσεν ἐντολήν εἰς τάς ὑπηρετρίας νά ἐτοιμάσουν τούς ἵππους καί νά ζεύξουν κάτω ἀπό αὐτούς μίαν ἄμαξαν, ὄφρα κε μειλίξαιτο κιών ἐπί ρεῖθρον ἐραγγόν.

Φᾶσιν δινήεντα, σύν ἐνδαπίαις μίγα νύμφαις.

ψυχάς θ' ήρώων, ὄσσαι τ' ἐπί ρεῖθρον ἄμειβον.

θυγατέρας δ΄ ἔκληζε θυώδεος ἐκ θαλάμοιο,

Χαλκιόπην σύν παισίν ἀποφθιμένου Φρίξοιο.

ήδ΄ άπαλήν Μήδειαν, άριπρεπές εἴδος έχουσαν.

παρθένον αἰδοίην, ὄφρ΄ ἄν συνέποιντο κιόντι

"Αψυρτος δ' ἀπάνευθε δόμους ναίεσκε τοκῆος.

άρμα δ' ἔπι χρύσειον ἔβη μίγα θυγατέρεσσιν

Αἰήτης, τόν δ' αῖψα δι' ἐκ πεδίου φέρον ἵπποι

χεῖλος ὑπέρ ποταμοῦ δονακώδεος, ἔνθα περ αἰεί

εύχωλάς ρείθροισι καί ίερά καλά κόμιζεν.

κείνησιν δ΄ ὄχθησιν ὑπόδρομος ἤλυθεν ᾿Αργώ.

τήν ρα τότ΄ Αίήτης εἰσέδρακεν, ἔν δ΄ ἄρα πολλούς

έξείης ήρωας όμιλαδόν έδριόωντας, άθανάτοις ίκέλους περί γάρ οί τεύχεα λάμπεν.

τοῖοι δ΄ ἄρ' έν πάντεσσι μετέπρεπε δῖος Ἰήσων.

"Ηρη γάρ πέρι πάμπαν ἐτίετο, καί οί ἔδωκεν

κάλλος τε μέγεθός τε καί ήνορέην ὑπέροπλον.

στίχοι 812-840

άλλ' ὅτε δή σχεδόν ὄντες ἐπ' ἀλλήλοις βάλον ὄσσε,

Αἰσονίδης Μινύαι τε περί φρένα παχνώθησαν.

πρόσθε γάρ Αἰήτης μέν ἐφ΄ ἄρματος ἡέλιος ὥς

λάμπετο μαρμαρυγῆσι πέριξ χρυσέων ἀπό πέπλων:

άμφί δέ οι στεφάνη κεφαλήν έχε θυσσανόεσσα.

άκτῖσιν φλογέαις· σκῆπτρον δ' ἐν χερσίν ἐνώμα διά νά μαλάξη, μεταβαίνων εὶς τά ώραῖα νερά του,

τόν Φᾶσιν, πού ἔχει στροβιλισμούς, μαζί δέ μέ αὐτόν και τάς ἐντοπίας νύμφας

καί τάς ψυχάς τῶν ἡρώων, ὄσαι προσήγγιζον εἰς τά νερά τοῦ ποταμοῦ.

Προσεκάλεσε δέ ὁ Αἰήτης και τάς θυγατέρας του ἀπό τόν εὐώδη θάλαμον.

δηλαδή την Χαλκιόπην μαζί μέ τά παιδιά τοῦ ἀποθανόντος Φρίξου και την τρυφεράν Μήδειαν, παρθένον αἰδήμονα, ή όποία είχε μεγαλοπρεπή μορφήν,

διά νά τόν ἀκολουθήσουν (τόν συνοδεύσουν) κατά τήν διαδρομήν του

ό "Αψυρτος ὅμως κατώκει μακράν ἀπό τήν κατοικίαν τοῦ πατρός του.

Ο Αίήτης δέ έπέβη εἰς τό χρυσοῦν ἄρμα ὁμοῦ μέ τάς θυγατέρας του

καί τοῦτον ταχέως μετέφερον διά τῆς πεδιάδος εἰς τήν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ μέ τά πολλά καλάμια, εἰς τό μέρος ὅπου πάντοτε μετέφερε ταξίματα πρός τιμήν τῶν ὑδάτων καί ώραῖα σφάγια.

Υποκάτω δέ από έκείνας τάς ὄχθας πλέουσα προσήγγισεν ή Αργώ.

Τότε είδεν αὐτήν ὁ Αἰήτης, καί μέσα εἰς αὐτήν είδε βέβαια πολλούς κατά σειράν ἤρωας, καθημένους μαζί,

οί όποῖοι ήσαν ὅμοιοι πρός τούς άθανάτους θεούς διότι γύρω ἀπό αὐτούς ἔλαμπαν τά ὅπλα των.

Μεταξύ δέ ὅλων αὐτῶν διέπρεπεν ὁ θεϊκός Ἰάσων:

διότι έτιματο ύπερβολικά άπό τήν "Ηραν, καί αυτή τοῦ ἔδωσε κάλλος (όμορφιά), ανάστημα ύψηλόν καί ἀνδρείαν ύπερήφανον.

στίχοι 812-840

`Αλλ` ὅταν, εὺρισκόμενοι πλησίον, προσήλωσαν ἀμοιβαίως τούς ὁφθαλμούς οἱ μέν εἰς τούς δέ (κοιταζόμενοι μεταξύ των),

τότε ὁ υἰός τοῦ Αἴσονος καί οἱ Μινύαι κατεπλάγησαν.

Διότι ὁ Αἰήτης καθήμενος έμπρός έπάνω εἰς τό ἄρμα ἔλαμπε καθώς ὁ ἥλιος

άπό τάς μαρμαρυγάς (τάς λάμψεις), πού έξέπεμπον γύρω του οί χρυσοῖ πέπλοι του:

γύρω δέ στό κεφάλι του είχε κροσσωτόν (φουντωντόν) στέμμα μέ λαμπράς άκτῖνας έκινοῦσε δέ εἰς τά χέρια του σκῆπτρον,

άστεροπαῖς ἴκελον δοιώ δ΄ έκατέρωθεν ἐήσθην

θυγατέρες ταῖς γάρ οἱ ἀγαλλόμενος πεφόρητο.

σμερδνόν ύπ' όφθαλμοῖσι δ' ἐσέδρακεν νηῖ πελασθείς,

καί οί ἀπό στηθέων βριαρήν άνενείκατο φωνήν.

δεινόν όμοκλήσας μέγα δ΄ άμφιάχων

Φράζετον, οἵτινες ἐστέ, τί δέ χρέος ὑμιας ἰκάνει.

εκ πόθεν έλδομένοισι Κυτηΐδα γαΐαν άμεῖψαι.

ούδ' ἄρ' έμήν άλέγοντες άνακτορίην πεφόβησθε

οὐδέ λεών, σκήπτροις ἐπιήρανον ἡμετέροισιν,

Κόλχων, οι και "Αρηι δορυσσόφ είσιν άτειρείς,

ές μόθον ιεμένοις εὖ εἰδότες ἰφι μάχεσθαι.

"Ως ἔφαθ', οἵ δ' ἄρα πάντες ἀκήν ένένοντο σιωπῆ.

Αἰσονίδη δ` ἄρα θάρσος ἐνί πραπίδεσσιν ὅπασσεν

"Ηρη πρέσβα θεά μέγα δ' άντιάχων έγεγώνει

Οὔτε τι ληϊστῆρες ἰκάνομεν, οὔτε οἱ ἄλλως

γαῖαν ἐπιστρωφῶντες ἐγείρομεν ὕβριος αἴση

ἔργ' ἄδικ' άνθρώποισιν, ἃ δή πολέες μεμάασιν

τέτλαμεν εν βιοτή κέρδους ενεκα σφετέροιο.

άλλά μοι ἄθλον ἔταξε Ποσειδῶνος φίλος υίός,

πατροκασίγνητος Πελίης, χρύσεον ποτί κῶας

λαζομένους ἀφικέσθαι ἐϋκτιμένην ἐς Ἰωλκόν,

οὐδέ τί οἱ νώνυμνοι ἐμοἱ ἐρίηρες ἐταῖροι οῖ μέν γάρ μακάρων, οῖ δ΄ ἡρώων γένος ἐσμέν.

στίχοι 841-869

ούδέ τί οι πολέμων άδαήμονες ούδέ μόθοιο,

ξεῖνοι δ' εὐχόμεθ' εἶναι ἐφέστιοι, ὥς καί ἄμεινον.

όμοιον πρός τους κεραυνούς έκατέρωθεν δέ έκάθηντο αί δύο θυγατέρες του διότι ύπερηφανευόμενος δι΄ αυτάς τάς ἔφερε μαζί του "Όταν δέ ἐπλησίασεν είς τό πλοῖον, προσέ-

"Όταν δε έπλησιασεν εις τό πλοϊον, προ βλεψε μέ άγρίους όφθαλμούς.

και από τό στήθός του ανέπεμψεν βαρεῖαν φωνήν απευθύνων φοβεράς απειλάς και κραυγάζων δυνατά έλεγε:

Είπέτε ποῖοι εἴσθε καί ποία ἀνάγκη σᾶς ἔφερεν ἐδῶ,

καί ἀπό ποῦ ποίαν ἔχοντες ἐπιθυμίαν ἤλθατε εἰς τήν Κυτηΐδα γῆν.

Οὕτε λοιπόν τήν ίδικήν μου κυριαρχίαν φοβεῖσθε και ἀσεβεῖτε πρός αὐτήν,

ούτε τόν λαόν τῶν Κόλχων, ὁ ὁποῖος εἶναι εὐχαριστημένος ἀπό τὰ ἰδικά μου σκῆπτρα (τὴν ἰδικήν μου ἐξουσίαν)

αὐτοί δὲ οἱ Κόλχοι εἶνάι ἀκατάβλητοι καί εἰς τόν Αρην, πού σείει (τινάζει) τό δόρυ,

γνωρίζοντες νά μάχωνται ἰσχυρῶς, ἐάν σεῖς ορμήσετε εἰς μάχην.

Αὐτά τά λόγια εἶπεν (ὁ Αἰήτης), ἐκεῖνοι δέ ὅλοι ἔμειναν σιωπηλοί.

Είς τόν υἰόν ὅμως τοῦ Αἴσονος ἔδωσε θάρρος ή σεβαστή θεά "Ηρα κραυγάζων δέ αὐτός δυνατά εἴπεν:

Οὔτε ώς λησταί έρχόμεθα οὔτε κατά κάποιον ἄλλον τρόπον περιφερόμενοι εἰς τήν γῆν διαπράττομεν ἐξ ἀλαζονείας ἔργα ἄδικα εἰς βάρος τῶν ἀνθρώπων, τά ὁποῖα πολλοί βέβαια ἑπιθυμοῦν

νά ὑπομένουν (νά διαπράττουν) κατά τόν βίον των χάριν τοῦ ἰδικοῦ των κέρδους.

`Αλλ` είς έμέ ὥρισεν ἀγῶνα ὁ ἀγαπητός υἰός τοῦ Ποσειδῶνος Πελίας, ἀδελφός τοῦ πατρός μου, νά ἐπιστρέψωμεν είς τήν καλοκτισμένην (τήν ὡραίαν) `Ιωλκόν φέροντες τό χρυσοῦν δέρας. Οὕτε βεβαίως εἶναι ἀνώνυμοι οἱ πιστοί μου σύντροφοι· διότι ἄλλοι μέν ἐξ ἡμῶν ἀνἡκομεν εἰς τό γένος τῶν θεῶν, ἄλλοι δέ εἰς τό γένος τῶν ἡρώων.

στίχοι 841-869

Οϋτε εϊμεθα ἄπειροι τῶν πολέμων οϋτε τής μάχης,

καί εὐχόμεθα νά εἵμεθα φίλοι (φιλοξενούμενοι) εἰς τήν έστίαν σας, καθώς εἶναι τό καλύτερον.

΄ "Ως φάτο, τοῦ δ΄ ἄρα θυμός ὀρίνετο ἶσος ἀέλλη,

Αἰήτεω, καὶ σμερδνόν ἐσέδρακεν όφθαλμοῖσιν,

φρικτόν ἐφ΄ ἡρώεσσι δόλον καί μῆτιν ὑφαίνων

όψέ δέ οι Μινύησι τοίην άνενείκατο φωνήν

Εὶ μέν κεν Κόλχοισιν άρηϊφάτοισιν ἐσάντα

μαρνάμενοι έπιθησθον, άποφθίσει μένος ἄνδρας:

ή ἔλπεσθ', ὥς οἱ ἀδήριτον γέρας ἔσσεται ὑμῖν.

κῶας ἀειρομένους ἰέναι πρός πατρίδα ναῖαν:

εϊ νύ κε παῦροι ἐόντες ὑποκλίνθητε φάλαγγι

ήμετέρη, τότε νῆα καταφθιμένοισι κεάσσω.

εί δέ κέ μοι πείσθησθε, τό καί πολύ κέρδιόν έστιν,

κρίναντες τόν ἄριστον, ή ὅς βασιλεύτερὸς ἐστιν,

ὄφρα κε πειρηθείς ἀέθλων, οὕς αὐτός ἐνίσπω.

κῶας ἔλη χρύσειον ὅ καί γέρας ἔσσεται ὑμίν,

"Ως είπών ἵπποισιν έκέκλετο' τοί δ' ἄρ' ὁπίσσω

βῆσαν άμειβόμενοι, Μυνύαις δ΄ ἄχος ἔπλετο θυμῷ

καί ρα τόθ' 'Ηρακλῆος ἔχον πόθαν'

ἔθνος ἀμαιμάκετον Κόλχων καί θούριον *Αρην:

Νῦν δέ σοι, ὤ Μουσαῖε, παραδρομάδην ἀγορεύσω, οἴά περ αἰνόμοροι Μινύαι πάθον, ἤδ ὄσ ἔρεξαν

ώς τ' ἄψορρος ὄρουσ' ἐκ δώματος Αἰήταο

Αργος ἐϋμμελίης, Φρίξου παῖς, ὄν οί ἔτικτεν

Χαλκιόπη (τῷ γάρ παρελέξατο, πατρός ἐν οἴκω.

ήνίχ' ὑπέρ νώτων κριοῦ Κόλχοισιν πελάσθη)

άγγέλλων Μινύησιν, ἄ δή τελέεσθαι ἔμελλεν Έτσι έμίλησε (ὁ Ἰάσων), τοῦ Αἰήτου ὅμως ἐξηγείρετο ἡ ὀργή ώσάν θύελλα,

καί μέ άγρίους όφθαλμούς προσέβλεψε (τόν Ιάσονα),

έξυφαίνων φρικαλέον δολερόν σχέδιον έναντίον τῶν ἡρώων

άργά δέ άπηύθυνε πρός τούς Μινύας αὐτά τά λόνια:

Εάν βεβαίως έπιτεθήτε έναντίον τῶν πολεμικῶν Κόλχων

μαχόμενοι πρός αυτούς κατά μέτωπον, ή πολεμική μανία θά καταστρέψη τούς ἄνδρας.

Αλήθεια (πράγματι) έλπίζετε, ὅτι θά ἔχετε βραβεῖον ἀκαταμάχητον (ἀναμφισβήτητον), και ὅτι, ἀφοῦ μᾶς ἀφαιρέσετε τό δέρας, θά ὑπάγετε εἰς τήν πατρίδα σας;

Έάν σεῖς, πού εἴσθε ὀλίγοι, ὑποκύψετε εἰς τήν ἰδικήν μου φάλαγγα (τούς ἰδικούς μου ὁπλίτας).

τότε θά κατασυντρίψω τό πλοϊόν σας, ένῶ έσεῖς θά ἔχετε έξολοθρευθῆ.

Έάν ὅμως πεισθῆτε εἰς τούς λόγους μου, πού θά σᾶς εἴπω, τοῦτο βεβαίως θά εἶναι καὶ διά σᾶς πολύ συμφερώτερον:

(σᾶς προτείνω δηλαδή) νά ἐκλέξετε τόν ἄριστον ἀπό σᾶς ἤ τόν βασιλικώτερον (ἰσχυρότερον) ἀπό ὅλους σας,

διά νά λάβη τό χρυσοῦν δέρας, ἀφοῦ προηγουμένως προσπαθήσει νά ἐκτελέση τούς

άθλους, τούς όποίους έγώ ό ίδιος θά τοῦ όρίοω. Τοῦτο δέ (τό χρυσοῦν δέρας) θά εἶναι βραβεῖον καί διά σᾶς. Αφοῦ τούς εἶπεν αὐτά τά λόγια, παρώτρυνε τούς ἵππους του (νά προχωρήσουν) καί ἐκεῖνοι ἀπερχόμενοι ἐπροχώρησαν πρός τά ὁπίσω.

τούς δέ Μινύας κατέλαβε λύπη.

Και τότε βεβαίως επόθησαν τόν Ήρακλή διότι δέν ήμποροῦσαν μόνοι να ὑπομείνουν και να ἀντιμετωπίσουν τόν ἰσχυρόν λαόν τῶν Κόλχων και τόν ὁρμητικόν "Αρην.

Καί τώρα, Μουσαΐε, θά σοῦ διηγηθῶ ἐπιτροχάδην

ποῖα ἔπαθον οἱ δυστυχεῖς Μινύαι καἱ ὄσα αὐτοἱ διέπραξαν.

Τρέχων ἡλθεν ἀπό τόν οΪκον τοῦ Αἰήτου πρός αὐτούς

ό "Αργος μέ τό ώραῖον σῶμα, υἰός τοῦ Φρίξου, τόν ὁποῖον ἐγέννησε μέ αὐτόν ἡ Χαλκιόπη· διότι ἐπλάγιασε μαζί του εἰς τόν οἴκον τοῦ πατρός της,

όταν έκεῖνος ἐπάνω εἰς τά νῶτα ἐνός κριοῦ προσεπέλασεν εἰς τήν χώραν τῶν Κόλχων καί ἀνήγγειλεν (ὁ Ἄργος) εἰς τούς Μινύας ὅσα ἔμελλε νὰ γίνουν λόγω τῶν ἰδικῶν των

σφῆσιν ἀτασθαλίησι, πολυφθόρου Αἰήταο

ήδ΄ ώς παρθενίοις οἶ ύπαί φίλτροισι δαμάσθη άμαρτιῶν εἰς τόν Αἰήτην, τόν καταστροφέα πολλῶν:

καί ὅτι ἡ ἀτυχής εἰς τόν γάμον της

στίχοι 870-898

αἰνόγαμος Μήδεια, θεᾶς "Ηρης διά βουλάς.

εν δέ οι ἵμερον ὧρσεν ἐρωτοτρόφος Κυθέρεια,

ήκε δ΄ ἄρ΄ ἰόν ὑπό σπλάγχνοις δασπλήτις Ἐριννύς.

ώς τε βόας ζεύγλησι δαμάσσατο πῦρ πνείοντας,

τετραγύω θέμενος σπόρον αὔλακι, τόν ρ΄ ἐκόμισσεν

Φρίξος ἐϋμμελίης, ὅτ᾽ ἔβη δόμον . Αἰήταο,

έδνον Ένυαλίοιο δρακοντείων ἀπ' ὀδόντων

ήδ΄ ώς δυσμενέων σπαρτῶν στάχυν ἐξενάριξεν

αὐτοφόνω παλάμη, ώς τ΄ ἀγλαόν ἤρατο κῦδος

Αἰσονίδης τ΄ ήλθε δ΄ ἐκ μεγάρων λελαθοῦσα,

λῖτι καλυψαμένη ἐανῷ, διά νύκτερον ὄρφνην,

παρθένος αἰνολεχής, (πέρι γάρ ρά ἐ τεῖρον ἔρωτες

νηός ἐπ΄ Αργώης πελάσαι, καί πότνι ἀνάγκη)

ούτιν όπιζομένη, πατρός χόλον οὐκ άλένομσα.

ήδ' ώς άμφιπλακεῖσα περιπτύξασά τε μορφάς.

στέρνα τε μαιμώωσα κύσεν χάριέν τε πρόσωπον.

δάκρυσι πλημμύρουσα γενειάδας οὐδέ τιν αίδῶ

ἔσχε; πόθων ἤρωος, έλαυνομένη δ' ὑπό φίλτρών

παρθενίην ἔρριψε, γάμων τ' εὐήνορα θεσμόν

άλλα τε καί μάλα πολλά, τά θ' ὔστερον αὖτις ἀκούση.

¨Αλλ΄ ὅτε δή Μήδεια λίπεν δόμον Αἰήταο λαθριδίη, καί νηός ἐφ᾽ ἡμετέρης

έπελάσθη.

στίχοι 870-898

Μήδεια έδαμάσθη διά παρθενικῶν φίλτρων κατά βούλησιν τῆς θεᾶς "Ηρας,

είς αὐτήν δέ (την Μήδειαν) διήγειρεν ἰσχυρόν έρωτικόν πάθος ή Κυθέρεια, ή ὁποία ἐκτρέφει τόν ἔρωτα

έξετοξευσε δέ βέλος (έρωτικόν) κάτω ἀπό τά σπλάγχνα της ή φοβερά Εριννύς.

Καί πῶς ἐδάμασε τά βόδια, τά ὁποῖα ἀπέπνεον πῦρ, μὲ τάς ζεύγλας, ἀφοῦ ἐναπέθεσεν εἰς ἔνα τετράπλεθρον (τεσσάρων στρεμμάτων) αὐλάκι σπόρον, τόν ὁποῖον ἔφερεν

ό Φρίξος μέ τό ώραῖον σῶμα, ὅταν μετέβη είς τόν οίκον τοῦ Αἰήτου,

ως δῶρον τοῦ Ενυαλίου ἀπό τούς ὁδόντας τοῦ δράκοντος

καί πῶς τῶν ἐχθρικῶν σπαρτῶν ἐξωλόθρευσε τόν στάχυν.

φονεύσας αὐτόν μέ τό δικό του χέρι, καί πῶς ἀπέκτησε λαμπράν φήμην (δόξαν)

ό υίός τοῦ Αἴσονος και πῶς ἡλθεν ἀπό τά μέγαρά της, διαφυγοῦσα τήν προσοχήν τῶν ἄλλων, ἀφοῦ ἐκαλύφθη μέ λεῖον ἰμάτιον, κατά τό νυκτερινόν σκοτάδι,

ή παρθένος, πού είχε δυστυχισμένο κρεββάτι διότι τήν έβασάνιζεν ή έπιθυμία

νά προσέλθη εἰς τό πλοῖον ᾿Αργώ, καί τήν ἐπίεζεν ή σεβαστή ἀνάγκη:

καί τό έκαμε αυτό χωρίς νά σέβεται κανένα καί άδιαφοροῦσα διά τήν όργήν του πατρός της Καί πῶς αυτή (ἡ Μήδεια) περιεπλάκη (είς τήν άγκαλιά του) καί περιέλαβεν είς τήν ἰδικήν της άγκαλιά μορφάς.

επειδή διακαῶς ἐπιθυμοῦσε νά κυοφορήση εἰς τά στήθη της ώραῖον πρόσωπον,

καί πλημμυρίζουσα μέ δάκρυα τά γένεια του οῦτε ἡσθάνθη έντροπήν

δά τόν πόθον της πρός τόν ἥρώα, ἐπειδή δέ καθωδηγεῖτο ἀπό ἐρωτικήν μανίαν

κατέστρεψε τήν παρθενικότητά της καί τόν τιμητικόν θεσμόν τοῦ γάμου.

Συνέβησαν καί άλλα πάρα πολλό, τά όποια θά άκούσης πάλιν ύστερα.

Αλλ ὅταν λοιπόν ἡ Μήδεια ἐγκατέλειψε λαθραίως τόν οἴκον τοῦ Αἰήτου

καί ἐπεβιβάσθη είς τό ίδικόν μας πλοῖον,

δή τότε οἶ κατά θυμόν έμηδόμεθ΄, ἄφρα μολόντες άμφ' ἱερῆς φηγοῖο δέρας χρύσειον ἔλωμεν. ρᾶστα περί φρεσί δ΄ ἤσι δοκεύομεν, οὐδέ τις ήμέων ἔγνω μόχθον ἄελπτον ἐφέσπετο γάρ μέγα ἔργον πᾶσιν ἐφ' ἡρώεσσι, κακῶν δ' ἀνεφαίνετο πυθμήν. πρόσθε γάρ Αἰήταο δόμων ποταμοῖό τ' ἑραννοῦ ἐννέ ἐπ' ὀργυιῶν ἔρκος περιμήκετον

στίχοι 899-927

φρουρεῖται πύργοισι καί εὐξέστοισι μύδροισιν,

ävtnv

έπτά πέρι στεφάνοισι κυκλούμενον, εν δ΄ ἄρα τρισσαί

άρα ταῖσι χαλκήρεις πύλαι εἰσί πελώριοι ἐν δ΄

τεῖχος ἐπιθρώσκει, περί δ΄ αὖ χρύσειαι ἐπάλξεις.

αὐτάρ ἐπί σταθμοῖο πυλῶν τηλῶπις ἄνασσα

ίστάνει αίθύσσουσα πυρός σέλας, ἥν τε νυ Κόλχοι

"Αρτεμιν έμπυλίην κελαδοδρόμον ἰλάσκονται,

δεινήν άνθρώποισιν ίδεῖν, δεινήν τ' έσακοῦσαι,

εί μή τις τελετάς πελάσει καί θύσθλα καθαρμῶν

ὄσα περ άρήτειρα καθάρματα μύστις ἔκευθεν,

δεινολεχής Μήδεια, Κυτηϊάσιν μίγα κούραις.

οὐδέ τις ἐνδοτέρω κείνην ὁδόν εἰσεπέρησεν

ένδάπιος, ξεῖνός τε βροτῶν ὑπέρ οὐδόν ἀμείψας

εῖργει γάρ πάντη δεινή θεός ήγεμόνεια, λύσσαν ἐπιπνείουσα πυριγλήνοις σκυλάκεσσιν.

τότε άκριβῶς έμηχανεύθημεν νά άφαιρέσωμεν

τό χρυσοῦν δέρας, πού ήτο κρεμασμένο ἀπό τήν ἱεράν φηγόν.

μεταβαίνοντες έκεῖ. Αὐτά (πού ἐμηχανευόμεθα) μᾶς ἐφαίνοντο εἰς τό μυαλό μας εὐκολώτατα, ἀλλά κανείς ἀπό ἡμᾶς

δέν ύπελόγισε τόν ἀνέλπιστον μόχθον (τόν όποῖον θά κατεβάλλομεν πρός εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ μας) διότι τεράστιον ἔργον θά ἐπέπιπτεν

εὶς τούς ὤμους ὅλων τῶν ἡρώων, καί θά ἀπεκαλύπτετο τό βάθος (τό πλῆθος) τῶν κακῶν (πού θά συνώδευον τήν προσπάθειάν μας).

Διότι έμπρός ἀπό τόν οἶκον τοῦ Αἰήτου καί τοῦ ἐρατεινοῦ ποταμοῦ

ύπῆρχε περίφραγμα ἀπέναντι (τῆς ἱερᾶς φηγοῦ) ἐκτεινόμενον εἰς μῆκος ἐννέα ὀργυιῶν,

ατίχοι 899-927

τό όποῖον φρουρεῖται ἀπό πύργους καί ἀπό καλοξεσμένους λίθους

καί περιβάλλεται ἀπό ἐπτά στεφάνους (κύκλους). Ἐκτός δέ αὐτοῦ (τοῦ περιφράγματος) εἶναι τρεῖς

ύπερμεγέθεις πύλαι, συνηρμοσμέναι μέ χαλκόν και έντός αὐτῶν άνυψώνεται ἔνα τεῖχος, τό όποῖον πάλιν περιβάλλεται ἀπό χρυσᾶς ἐπάλξεις (προπύργια).

Έπάνω είς τόν προστάτην (τό πλαϊνό ξύλο) τῶν πυλῶν στέκεται κάποια βασίλισσα πού φαίνεται ἀπό μακράν,

ή όποία άνάπτει τήν φλόγα τοῦ πυρός καί τήν όποίαν οι Κόλχοι ἐξιλεώνουν (ἐξευμενίζουν) ώς "Αστεμιν ἐμπυλίαν (ὡς εὐρισκομένην ἐντός τῶν πυλῶν) και ὡς κελαδοδρόμον (ὡς τρέχουσαν μετά μεγάλου θορύβου).

Αὐτή εἶναι διά τούς ἀνθρώπους φοβερά κατά τήν ὄψιν (φοβερόν θέαμα) καί φοβερόν (προξενεῖ φόβον) κατά τήν ἀκοήν (νά τήν ἀκούη κανείς),

έάν κάποιος δέν προσπελάση προηγουμένως τάς τελετουργίας καί τά ίερά σκεύη τῶν καθαρτηρίων τελετῶν,

όσα βεβαίως μέσα καθαρισμοῦ (έξιλασμοῦ) απέκρυπτεν ή μεμυημένη ίέρεια

Μήδεια, πού ὑπῆρξε δυστυχής εἰς τόν γάμον της, μαζί μέ τὰς Κυτηϊάδας κόρας.

Οὕτε κανείς ἐντόπιος εἰσεχώρησε περισσότερον εἰς τό ἐσωτερικόν ἐκείνης τῆς ὁδοῦ οὕτε καὶ κανείς ξένος ἐπέρασε ἀπό τό κατώσλι.

διότι έμποδίζει άπό παντοῦ (νά εἰσέλθη κανείς) ή φοβερά θεά, πού ἡγεμονεύει,

καταπνέουσα λύσσαν (μανίαν) διά μικρῶν σκύλων, που ἔχουν πύρινα μάτια.

έν δέ σφιν πυμάτω μυχῷ ἔρκεος ἄλσος ἀμείβει,

δένδρεσιν εύθαλέεσσι κατάσκιον, ῷ ἔνι πολλαί

δάφναι τ΄ ήδέ κράνειαι ίδ΄ εὐμήκεις πλατάνιστοι

έν δε πόαι ρίζησι κατηρεφέες χθαμαλήσιν,

ἀσφόδελος, κλύμενός τε, καί εὐώδης ἀδίαντος,

καί θρύον ήδέ κύπειρον, ἀριστερεών τ΄, ἀνεμώνη,

ὄρμινόν τε, καί εἰρύσιμον, κυκλαμίς τ' ἰοειδής,

στοιχάς, παιονίη τε, πολύκνημόν τε κάτερνες

μανδραγόρης, πόλιόν τ΄, ἐπί δέ ψαφαρόν δίκταμνον

εὔοδμός τε κρόκος, καί κάρδαμον ἔν δ΄ ἄρα κῆμος,

σμίλαξ, ήδέ χαμαίμηλον, μήκων τε μέλαινα.

άλκείη, πάνακες καί κάρπασον, ήδ' άκόνιτον.

άλλα τε δηλήεντα κατά χθόνα πολλά πεφύκει.

μέσσον δ: ἡερόμηκες ἐπί στύπος ἄλσεῖ πολλῶ Εἰς δέ τό ἔσχατον μέρος τοῦ μυχοῦ τοῦ περιφράγματος ὑπάρχει ἄλσος,

κατάσκιον ἀπό θάλλοντα δένδρα, ἐντός τοῦ ὁποίου εἶναι πολλαί δάφναι καί κρανειές καί ὑωηλά πλατάνια:

μέσα εὶς αὐτό ὑπάρχουν ἐπίσης χόρτα σκεπασμένα μέ χαμηλές ρίζες.

δηλαδή ἀσφόδελος (σφερδούκλι) καί κλύμενος καί εὔοσμος ἀδίαντος

καί θρύον (βοῦρλο) καί κύπειρον καί περιστερεών καί ἀνεμώνη, ἐπίσης ὅρμινον καί εἰρύσιμον (ἄγριον κάρδαμον) καί κυκλαμίς (κυκλάμινον), πού ἔχει τήν μορφήν του ἴου (τῆς βιολέτας).

στοιχάς καί παιονία καί ρίγανη: μέ πολλούς θαλερούς κλάδους.

Ακόμη φύονται έκεῖ καί μανδραγόρας καί πολίον καί δίκταμνον, πού εῖναι εὔθραυστον καί κρόκος εὐώδης καί κάρδαμον ἐπί πλέον κῆμος,

σμίλαξ (σμιλακιά) καί χαμαίμηλον (χαμομήλι) καί μήκων (παπαρούνα) ή μαύρη άλκείη, πάνακες καί κάρπασον καί άκόνιτον.

Είς τό μέσον δέ τοῦ πυκνοῦ δάσους ἀπλώνεται ὁ πανύψηλος κορμός τῆς φηγοῦ (τῆς βαλανιδιᾶς),

στίχοι 928-956

ήπλωται φηγοῖο, πέριξ κλαδόνεσσιν έραννόν.

εν δ΄ άρα οί χρύσειον έπικρέματ΄ ενθα καί ενθα

ὄρπηκος ταναοῖο δέρας, τό οἰ ἀμφιδοκεύει

δεινός ὄφις, θνητοῖς όλοόν τέρας, οὐ φατόν εἰπεῖν.

χρυσέαις γάρ φολίδεσσιν έθείρεται, εν δ' άρα πρέμνον

άπλήτοις όλκοῖσι φορεύμενος άμφιπολεύει,

δεῖμα χαμαιζήλοιο Διός, ποτί κῶας ἀμείβων,

φρουραίς τ΄ άκμήτοις ἐπιμαίεται ἄμμορος ὕπνου,

γλαυκοῖς ἀμφ' ὅσσοισιν ἀναιδέα κανθόν ἐλίσσων.

Αὐτάρ ἐπεί κλύομεν τόδ᾽ ἐτήτυμον, ώς ἐτέτυκτο,

στίχοι 928-956

ό όποῖος περιβάλλεται ἀπό κλάδους, καί εἶναι ώραῖος, εὐχάριστος νά τόν βλέπεις.

Είς αὐτό τό δένδρον, ἐπάνω είς ἔνα μακρόν κλάδον ἐπεκρέματο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τό χρυσοῦν

δέρας, τό όποῖον προφυλάττει

ένας φοβερός ὄφις, καταστρεπτικόν διά τούς άνθρώπους τερατόμορφον θηρίον, τό οποῖον δέν είναι δυνατόν νά περιγράψω ἀκριβῶς.

Κοσμεῖται δηλαδή μέ χρυσᾶς φολίδας (λέπια), έντός δέ τοῦ ἄλσους

άνεβοκατεβαίνει είς τόν κορμόν τοῦ δένδρου έλισσόμενος μέ φοβαράς κινήσεις,

καί εἶναι τό φόβητρον τοῦ. ὑποχθονίου Διός (τοῦ Πλούτωνος)· καί προχωρεῖ πρός τό δέρμα καί τό χαϊδεύει, παραμένων ἄϋπνος λόγω τῆς συνεχοῦς φρουρήσεως,

καί γύρω άπό τά γλαυκά (γαλανά) μάτια του περιφέρει έλικοειδῶς τόν σκληρόν κανθόν (τά ἄκρα τῶν ὀφθαλμῶν του).

Αφοῦ δέ ἡκούσαμεν αὐτήν τήν άλήθειαν, πῶς δηλαδή ἦτο κατεσκευασμένον άμφί τε Μουνυχίης Έκάτης, φρουρῆς τε δράκοντος,

πάνθ' ὄσα οἶ κατέλεξεν ἀριφραδέως Μήδεια.

διζόμεθ' οίμον ἄελπτον ὁϊζυροῖο πόνοιο,

ώς κέ οι 'Αγροτέρην μειλιξάμενοι πεπίθοιμεν,

ήδ' ώς θῆρα πέλωρον ίκοίμεθα, τόφρ' ἀνελόντες

δέρμ' ἀπονοστήσαιμεν έήν ές πατρίδα ναΐαν.

καί τότε δή μετά πᾶσιν ομόκλεεν ἡρώεσσιν

Μόψος (ὅ γάρ τ᾽ ἐδάη σφῆσιν τάδε μαντοσύνησιν)

ὄφρ' ἐμέ γουνάσσωνται, ἐπιστείβουσί οἰ ἔργον

"Αρτεμιν ίλεῖσθαι, θέλξαι θ' ὑπερήνορα θῆρα.

ώς οι μέν λίσσοντο περισταδόν αυτάρ ἔγωνε

Αἰσονίδην ἐκέλευσα, δύω θ' ἄμα φῶτε κραταιώ.

Κάστορά θ' ίππόδαμον καί πύξ άγαθόν Πολυδεύκεα.

Μόψον τ' ΄Αμπυκίδην, ιέναι πρός τέρματα μόχθου.

αὐτάρ ἐμοί Μήδεια συνέσπετο μούνη ἀπὰλλων,

ήνίκα δ' είς σηκούς ίκόμην ζάθεόν τε Θεράπνην,

χώρω έπί πλακόεντι βόθρον τρίστοιχον ὄρυξα,

φιτρούς τ' άρκεύθοιο καί άζαλέης ἀπό κέδρου,

ράμνου τ' όξυτέροιο, πολυκλαύτων τ' αἰγείρων,

στίχοι 957-985

ώκα φέρων, νήησα πυρήν ἔντοσθε βόθροιο.

πολλά δέ μοι φέρε φάρμακ΄ ἐπισταμένη Μήδεια,

φωριαμῶν ἀνελοῦσα θυώδεος έξ ἀδύτοιο.

αὐτίκα δ' οὐλοπλάσμαθ' ὑπό πλέκτοις ἐπονεύμην.

σκύμνους παμμέλανας σκυλάκων

(τό περίφραγμα) καί περί τῆς Μουνυχίας Έκάτης καί περί τῆς φρουρήσεως τοῦ δέρματος ἀπό τόν δράκοντα, ὅλα δηλαδή ὅσα μᾶς ἐξέθεσε μέ σαφήνειαν ἡ Μήδεια,

έπεζητοῦμεν ἀπροσδόκητον όδόν τοῦ θλιβεροῦ ἀγῶνός μας, πῶς θά ἡμπορέσωμεν νά πείσωμεν τήν 'Αγροτέραν (τήν κυνηγόν θεάν), ἄφοῦ τήν ἐξευμενίσωμεν,

καί πῶς θά κατορθώσωμεν νά εἰσχωρήσωμεν παραπλανῶντες-τό πελώριον θηρίον, ὥστε νά ἀφαιρέσωμεν

τό δέρμα και νά έπανακάμψωμεν είς τήν πατιρκήν μας γήν

Καί τότε λοιπόν ἐφώναξεν εἰς τό μέσον ὅλων τῶν ἡρώων ὁ Μόψος – διότι αὐτός τά ἔμαθεν αὐτά ἀπό τήν ἰδικήν του μαντικήν τέχνην - διά νά παρακαλέσουν ἐμέ, ἐνῶ θά ἐβά-διζον εἰς τήν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου,

νά ἐξιλεώσω τήν ¨Αρτεμιν καί νά μαγεύσω μέ τό τραγούδι μου το ἀλαζονικόν θηρίον.

Καί πράγματι ἐκεῖνοι ἰστάμενοι γύρω μου μέ παρεκάλουν ἐγώ δέ προέτρεψα τόν υἰόν τοῦ Αἴσονος νά ὀρίση δύο συνάμα ἰσχυρούς ἄνδρας,

τόν Κάστορα τόν ἱπποδαμαστήν καί τόν ἔξοχον πυγμάχον Πολυδεύκη,

καί τόν Μόψον, τόν υἰόν τοῦ "Αμπυκος, οἰ όποῖοι νά προχωρήσουν πρός τό τέρμα (νά φέρουν δηλαδή εἰς πέρας) τοῦ ἐπιμόχθου ἔργου. Ή δέ Μήδεια μόνη αὐτή ἀπό τοὺς ἄλλους μέ ἀκολουθοῦσε:

καί ὅταν ἔφθασα εἰς τούς περιγραγμένους τόπους καί εἰς τήν ἰεράν κατοικίαν.

ἔσκαψα είς ἕνα χῶρον πλατύν λάκκον είς Τρεῖς σειράς.

μεταφέρων δέ ταχέως κορμούς άπό ἄρκευθον καί άπό άπεξηραμμένον κέδρον

καί ἀπό αἰχμηρόν ράμνον (ἀπό παλιούρι) καί ἀπό λεύκας, πού κλαίουν πολύ,

στίχοι 957-985

τούς επεσώρευσα εντός τοῦ λάκκου καί ἄναψα φωτιά. Ἡ δε Μήδεια μοῦ ἔφερε πολλά φάρμακα, τά όποῖα ἐγνώριζε

καί τά ἔπαιρνε ἀπό τά κιβώτια, πού εὐρίσκοντο εὶς τό εὔοσμον ἄδυτον (εἰς τό ἐσώτατον μέρος τοῦ γαοῦ).

Έπειτα έτοίμασα πλαστάρια (πίττες) άπό κριθάρι μέσα είς πλεκτά σκεύη καί τά ἔβαλα είς τήν φωτιά καί προσέφερα θυσίαν, άφοῦ ἔσφαξα τρεῖς κατάμαυρους μικρούς σκύλους.

τρισσούς ἱερεύσας.

αϊματι δ΄ αὖ χάλκανθον ἰδέ στρουθεῖον ἔμιξα,

κνῆκόν τε, σχιστήν τ', ἐπί τε ψυλλεῖον ἀηδές,

ἄγχουσάν τ' έρυθρήν, ἰδέ χάλκιμον. αὐτάρ ἔπειτα

νηδύας έμπλήσας σκυλάκων, φιτροῖς έπέθηκα

ύδατι δ' αὖ λοιβάς χεόμην περί βόθρον,

ὄρφνινά θ' έσσάμενος φάρη, καί ἀπεχθέα χαλκόν

κρούων έλισάμην. αἴ δ' ότραλέως ὑπάκουσαν,

ρήξασαι κενεῶνας άμειδήτοιο βερέθρου,

Τισιφόνη τε καί `Αληκτώ καί δῖα Μέγαιρα,

πεύκαις άζαλέαις φόνιον σέλας αἰθύσσουσαι.

καίετο δ' αὐτίκα βόθρος, ἐπεσμαράγει δ' όλοόν πῦρ'

λιγνύς δ' αἰθαλόεσσα χύθη περιμηκέϊ καπνώ.

αὐτίκα δ΄ ἐξ ᾿Αΐδαο διά φλογός ἡγέρθησαν

δειναί θαμβήτειραι, άπηνέες, άσπροσόρατοι.

ἥ μέν γάρ δέμας ἔσχε σιδήρεον, ἥν καλέουσιν

Πανδώρην χθόνιοι σύν δ΄ αἰολόμορφος ϊκανεν.

τρισσοκάρηνος, ίδεῖν όλοόν τέρας, οὔτι δαϊκτόν.

Ταρταρόπαις 'Εκάτη' λαιοῦ δέ οἱ ἔσσετ' ἐπ' ὤμου

ίππος χαιτήεις κατά δεξιά δ΄ ήεν άθοῆσαι

λυσσῶπις σκυλάκαινα μέση δ' ὄφις άγριόμορφος,

χερσίν δ' άμφοτέραις ἔχεν ἄορα κωπήεντα.

έγκύκλιαι δίνεον δέ πέριξ βόθρον ἔνθα και ἔνθα

Πανδώρη Έκάτη τε συνεσσεύοντο δέ · Ποιναί.

στίχοι 986-1014

ἔν δ' ἄφαρ 'Αρτέμιδος φρουρόν δέμας ἦκε χαμᾶζε `Ανέμειξα ἀφ` ἐτέρου μέ αῖμα χάλκανθον καί στρουθεῖον

καί κνήκον καί σχιστήν, ἐπάνω δέ εὶς αὐτά ἔρριψα ἀηδιαστικόν ψυλλεῖον (ψυλλόχορτο) καί κόκκινη ἄγχουσαν καί χάλκιμον. Ἔπειτα δέ

άφοῦ ἐγέμισα μέ αὐτό τό μεῖγμα τάς κοιλίας τῶν μικρῶν σκύλων,

τάς έτοποθέτησα έπάνω είς τούς κορμούς άφοῦ δέ πάλιν τά ἀνέμειξα μέ νερό, ἔχυσα σπονδάς γύρω ἀπό τόν βόθρον

καί ϋστερα έφόρεσα μαῦρα ἐνδύματα καί κρούοντας τόν μισητόν χαλκόν

άπηύθυνα ίκεσίας (παρακλήσεις). Ἐκεῖναι δέ ταχέως μέ εἰσήκουσαν καί μέ προθυμίαν, άφοῦ διέρρηξαν τούς κενούς τόπους τού ἀγέλαστου βαράθρου,

δηλαδή ή Τισιφόνη καί ή `Αληκτώ καί ή σεβαστή Μέγαιρα.

μέ ἀπεξηραμμένα πεῦκα ἤναπτον φονικήν φλόγα

Αμέσως δέ έκαίετο (ἐπῆρε φωτιά) ὁ λάκκος καὶ ἐκροτοῦσε τό καταστρεπτικόν πῦρ καὶ μία φλόγα μαυρισμένη διεχύθη εἰς τόν κα-

πνόν, που είχε λάβει μεγάλην έκτασιν.

Έκ δέ τοῦ "Αδου ἀνεπήδησαν διά μέσου τῆς φλογός

μορφαί φοβεραί, έκπληκτικαί, σκληραί, πρός τάς όποίας δέν ήμποροῦσε νά προσβλέψη κανείς.

Διότι ή μέν μία είχε σιδερένιο σῶμα, αὐτήν δέ οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουν Πανδώραν μαζί δέ μέ αὐτήν ἤρχετο καί μία ἐξαστράπτουσα μορφή, ἡ ὁποία είχε τρία κεφάλια, τέρας ὀλέθριον κατά τήν ὄψιν, ἀκαταμάχητον,

ή Εκάτη, θυγάτηρ τοῦ Ταρτάρου πρός τό ἀριστερόν δέ μέρος αὐτῆς ἐπεκάθητο ἐπί τοῦ ώμου

ἵππος μέ μεγάλην χαίτην πρός δέ τά δεξιά ήτο μία μικρά σκύλα μέ δψιν λυσσασμένην είς τό μέσον ήτο ἕνας δφις μέ ἀγρίαν μορφήν,

εὶς τά δύο δέ χέρια της ἐκρατοῦσε ξίφη·μέ λαβάς. Καί κυκλικῶς γύρω ἀπό τόν λάκκον ἐδῶ καί ἐκεῖ ἐκινοῦντο

ή Πανδώρα καί ή 'Εκάτη· συναικολουθοῦσαν δέ αι Ποιναί.

στίχοι 986-1014

Αϊφνης ήλθε κάτω ή "Αρτεμις, πού έφρου-ροῦσε τό δέρας,

πεύκας έκ χειρῶν, ἐς δ' οὐρανόν ἤραρεν ὄσσε.

σαῖνον δέ σκύλακες πρόπολοι, λύοντο δ΄ όχῆες

κλείθρων άργαλέων, ἄνα δ΄ ἔπτατο κ_{αλά} θύρετρα

τείχεος εὐρυμενοῦς, ὑπεφαίνετο δ' ἄλσος ἐραννόν.

αὐτάρ ἐγών ὑπέρ οὐδόν ἔβην τῆμος δέ τε κούρη

Αὶήτεω Μήδεια, καί Αἴσονος ἀγλαός υἰός,

Τυρναρίδαι τ' ἤπειγον ὁμοῦ, σύν δ' ἔσπετο Μόψος,

άλλ΄ ὅτε δή σχεδόθεν κατεφαίνετο φηγός ἐραννή,

κρηπίς τε ξενίοιο Διός καί βώμιος ἕδρη, ἔνθα δράκων όλκοῖσιν ὑπὶ ἀπλήτοισ_{ιν} ἑλιχθείς

δινεύων ἀνάειρε κάρη βλοσυρόν τε νένειον.

αν δ' όλαόν σύριξ' ἔπι δ' ἔβραχεγ ἄσπετος αἰθήρ.

δένδρεα δ' έσμαράγησε κραδαινόμ_{εν}.

πρυμνόθεν έκ ρίζης ιάχησε δέ σύσκιον ἄλσος.

αὐτάρ ἔμ΄ ἠδ΄ ἐτάρους τρόμος ἔλίμε· νόσφι δέ μούνη

Μήδει έν στέρνοισιν άκαμπέα θυμςν ένώμα

δρέψατο γάρ παλάμησι λυγρῶν ἀποθρίσματα ριζῶν.

καί τότ' έγώ φόρμιγγος έφήρμοσα

κλάγξας δ΄ έξ ὑπάτης χέλυος βαρυηχέα φωνήν

σιγαλέην ἄφθεγκτον έμοῖς ὑπό χείλ_{εσι} πέμπον

κλήξα γάρ ϋπνον ἄνακτα θεῶν πάντ_{ων} τ' ἀνθρώπων,

ὄφρα μολών θέλξειε μένος βριαροῖ_ο δράκοντος

ρίμφα δέ μοι ύπάκουσε, Κυτηΐδα δ' ἴκτ' ἐπί γαῖαν,

κοιμήσας δ΄ ὄγε φῦλα πανημερίων άνθρώπων,

καί ζαμενεῖς ἀνέμων πνοιάς, καί κύματα πόντου, κρατοῦσα πεῦκα εἰς τά χέρια της, καί ἀνύψωσε τά μάτια εἰς τόν οὐρανόν.

Περιέσαινον (περιέβαλλον φιλικῶς) δέ αὐτήν σκυλάκια ὑπηρετικά, καί έλύοντο οἱ δεσμοί τῶν βαρέων κλειδιῶν, ἀνοίγοντο δέ αἱ ὡραῖαι πύλαι

τοῦ ἰσχυροῦ τείχους καί ἤρχισε νά φαίνεται τό λαμπρόν ἄλσος.

Εγώ δε επροχώρησα ύπεράνω από τό κατώφλι καί τότε ή κόρη τοῦ Αἰήτου Μήδεια καί ὁ λαμπρός υἰός τοῦ Αἴσονος

καί οἱ υἰοί τοῦ Τυνδάρου ἔσπευδον μαζί, τούς ἀκολουθοῦσε δέ ὁ Μόψος.

"Αλλ' ὅταν ἀπό πλησίον ἐφαίνετο καθαρά ἡ ώραία φηγός

καί τό κρηπίδωμα τοῦ Διός, πού προστατεύει τούς ξένους, καί ἡ ἔδρα τοῦ βωμοῦ,

είς αὐτό τό μέρος ὁ δράκων (ὁ ὄφις) περιελιχθείς κάτω είς τάς άπροσίτους θέσεις του έκίνησε τό κεφάλι του καί τότε ἐσήκωσε καί τό ἄγριον γένειόν του

καί έξαπέλυσε σφύριγμα δυνατόν και άπαίσιον έβρόντησε δέ ο άπέραντος αίθήρ

καί τά δένδρα τινασσόμενα έδῶ καί έκεῖ ἀπό τό βάθος τῆς ρίζης των ἕκαμαν θόρυβον καί ἀντηχησε τό σκιερόν ἄλσος.

Έμε δε καί τούς συντρόφους μου κατέλαβε τρόμος καί μόνον ή Μήδεια μακράν ἀπό μᾶς περιέφερεν είς τό στῆθός της καρδίαν ἄκαμπτον (ἀκατανίκητον).

διότι ἀτάραχη ἔκοψε μέ τά χέρια της ἀποφλούδια ἀπό πικρές ρίζες.

Καί τότε ένηρμόνισα τήν θεϊκήν φωνήν τῆς φόρμιγγος,

καί άφοῦ ἤχησα ἀπό τήν ἀνωτάτην χορδήν τῆς λύρας, ἐξέπεμπον βαρύηχον φωνήν,

σιγαλήν, ἀνεκλάλητον, κάτω ἀπό τά χείλη μου· διότι ἐκάλεσα τόν ὕπνον, τόν βασιλέα ὅλων

τῶν θεῶν καί τῶν ἀνθρώπων, διά νά ἔλθη καί μαγεύση τήν μανίαν τοῦ ἰσχυ-

ροῦ δράκοντος.
`Αμὲσως ἐκεῖνος (ὁ ὕπνος) μέ εἰσήκουσε καί

Αμεσως εκεινός (ο υπνός) με εισηκούσε και ήλθεν είς την Κυτηΐδα χώραν

άφοῦ δέ αὐτός άπεκοίμισε τάς φυλάς τῶν ἀνθρώπων, πού ἐργάζονται όλημερίς,

καί τάς ἰσχυράς πνοάς τῶν ἀνέμων καί τά κύματα τῆς θαλάσσης πηγάς τ΄ ἀενάων ὑδάτων, ποταμῶν τε ρέεθρα,

θῆράς τ' οἰωνούς τε, τά τε ζώει τε καί ἔρπει,

εὐνάζων ἤμειψεν ὑπό χρυσέαις πτερύγεσσιν.

στίχοι 1015-1043

ίξε δ' ἐπί στυφελῶν Κόλχων εὐανθέα χῶρον

κῶμα δ' ἄφαρ κατέμαρψε πελωρίου όσσε δράκοντος.

ίσοπαλές θανάτω. δολιχήν δέ τέ οί χθονί δειρήν

θῆκε καρηβαρέων φολίσιν. θάμβησε δ' ίδοῦσα

αἰνόποτμος Μήδεια και Αἴσονος ἀγλαόν μία

ήκ' έπιθαρσύνουσα θοῶς πρέμνοιο λαβέσθαι

κῶας χρυσεόμαλλον. ὅ δ΄ οὐκ ἀπίθησεν

αὐτάρ ἀειράμενος δέρας ἄπλετον ἶκτ' ἐπί νῆα.

"Ηρωες Μινύαι μέγ' έγήθεον, ἄν δ' ἄρα χεῖρας

άθανάτοις ἤειραν, οἵ ούρανόν εὐρύν ἔχουσιν.

ώς οϊ μέν πέρι κῶας ὀπώπεον· αίψα δ΄ Αἰήτης

άμφιπόλων ἤκουσεν ἀποιχομένην Μήδειαν

ῶκα δ΄ ἄρ΄ ΄Αψύρτῳ ἐπετέλλετο λαόν ἀγεῖραι,

μαστεύειν οί παίδα κασιγνήτην καί όπατρον

άλλά οἱ ὡκύς ἔπειγε παρά προχοάς ποταμοῖο

ές λόχον ήρώων, ἕκιχεν δ΄ ἄρα παρθένον αἰνήν.

νύξ δέ οἱ ἀστροχίτων μέσσην παράμειβε πορείαν.

έκ δ' ἐτελεῖτο δόλος στυγερός καί κῆρες ἀίδναί,

Μηδείης ὑπ΄ ἔρωτος, ἐρικλυτοῦ Αψύρτοιο.

ὄν ρα κατακτείναντες ἐπί προχοάς μεθέηκαν

όρνυμένου ποταμοίο φέρεν δ΄ ὄγε

καί τάς πηγάς τῶν ἀδιαλείπτως (τῶν συνεχῶς) ρεόντων ὑδάτων καί τά ρεύματα τῶν ποταμῶν, τά θηρία καί τά πετεινά, ὄσα ζοῦν καί ἔρπουν, κατακοιμίζων τά πάντα ἐπέρασε πετῶντας μέ τάς χρυσᾶς πτέρυγάς του.

στίχοι 1015-1043

Και ήλθεν είς τήν χώραν τῶν σκληρῶν Κόλχων, πού ἔχει ώραῖα ἄνθη και ἀμέσως ἰσχυρά ὑπνηλία, ἰσοδύναμος μέ τὸν θάνατον, κατέλαβε τά μάτια τοῦ πελωρίου δράκοντος,

και ἀκούμπησε τόν μακρόν τράχηλόν του είς τήν γῆν

καί ἔχων βαρύ κεφάλι τόν έτοποθέτησε.μεταξύ τῶν φολίδων του.

. Ή δε Μήδεια με τήν κακήν τύχην κατεπλάγη, όταν είδε αὐτό καί προσῆλθεν είς τόν λαμπρόν υίόν τοῦ Αἴσονος

καί τόν ένεθάρρυνε νά σπεύση ταχέως καί νά παραλάβη ἀπό τόν κορμόν τοῦ δένδρου τό (ἐπικρεμάμενον ἐπάνω εἰς αὐτόν) χρυσόμαλλον δέρας. Ἐκεῖνος δέ, ἀφοῦ τὴν ἤκουσεν, ἐπείσθη εἰς τά λόγια της

καί άμέσως, άφοῦ ἐπῆρε εἰς τά χέρια του τό μέγα δέρας, ἔφθασεν εἰς το πλοῖον.

Οί ἤρωες Μινὺαι κατείχοντο ἀπό μεγάλην χαράν (διά τήν πρᾶξιν τοῦ Ἰάσονος), καί ἀνύψωσαν τά χέρια των

πρός τούς άθανάτους θεούς, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν ει τόν εὐρύν οὐρανόν.

Αύτοι λοιπόν οι Μινύαι είχον έστραμμένα τά μάτια των πρός τό δέρμα άλλ άμέσως ό Αιήτης

ήκουσεν άπό τάς ύπηρετρίας του, ὅτι ἡ Μήδεια ἔφυγε·

καί ταχέως ἔδωσεν έντολήν εἰς τόν ᾿Αψυρτον νά συγκεντρώση τόν λαόν.

διά νά άναζητήση τήν θυγατέρα του, άδελφήν του γνησίαν και όμοπάτριον (άπό τόν ίδιον πατέρα).

΄Αλλ΄ αὐτός (ὁ Ἅψυρτος)

μέ ταχύτητα έσπευδε πρός τάς έκβολάς τοῦ ποταμοῦ

είς τόν λόχον τῶν ἡρώων, συνήντησε δέ ἐκεῖ τήν φοβεράν "Ηδη ἡ νύξ, πι ἔχει χιτῶνα ὑφασμένον ἀπό τά ἄστρα, διἡνυε τό μέσον τῆς πορείας της (ἦσαν δηλαδή μεσάνυκτα),

όταν έξετελεῖτο μισητόν δόλιον σχέδιο√ καί μοῖραι κακαί,

έμπνευσμένον από τόν έρωτα τῆς Μηδείας, εἰς βάρος τοῦ ἐξακουστοῦ Αψύρτου τοῦτον, ἀφοῦ τόν ἐφόνευσαν, τόν ἄφησαν εἰς τάς ἐκ-βολάς

τοῦ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου τά ὕδατα ἡσαν ἐξυψωμένα τόν παρέσυρε δέ ὁ ποταμός μέ όρμητικόν ρεῦμα

θεινόμενον δίναις δ' είς κῦμ' άλός ἀτρυνέτοιο κέλσεν ύπέρ νήσων. Αψυρτίδας ας καλέουσιν. αλλά οι ούτι λάθον Δι' ἐπόψιον, οὐδέ θέμιστας. αυτάρ έπεί νηός μέν έσω κίον, ήδ' έκάτερθεν ὄχθης πείσματ' εκοψαν, ὑπ' εἰρεσίησι θοῆσιν πλεῖον ἐπεινόμενοι ποταμοῦ τόμον. ούδέ κατ' ίθύ πόντον ἐπ΄ ἰχθυόεντα διά στόμα Φάσιδος εὐρύ

ιέμεθ άμπλακίη δέ φορεύμεθα πολλόν δπίσσω στίχοι 1044-1072 αιέν άναπλείοντες έλείπετο δ' άστεα Κόλχων άφραδέσιν Μινύαις, δνοφερή δέ σφ' ἄμπεχεν ὄρφνη. νοόα ναμοάθ ιοναμόνιαπά αρτύρ άφραδίησιν. μεσσάτιοι πεδίοιο: βροτοί δέ μιν άμφινέμονται Γυμνοί, Βουονόμαι τε, καί "Αρκυες άνροιῶται. Κερκετικών τ' άνδρών φῦλον, Σινδών τ' άγερώχων. οϊ νάσσαντο μεσηγύ Χαρανδαίων αὐλώνων, Καυκάσιον παρά πρῶνα, διά στεινῆς `Ερυθείας. άλλ' ὅτ' ἀπ' ἀντολίης ἐφάνη τερψίμβροτος ἡώς, ποιανθεί νήσω προσεκέλσαμεν. ἔνθα τε δισσά χεύμασιν απλήτοισι περισχίζουσι ρέεθρα Φᾶσις τ' εύρυμενής, άκαλαρρείτης τε Σαράγγης. τόν ρα πλημμύρουσα διά χθονός είς άλα πέμπει Μαιῶτις καναχηδόν έλειονόμου διά ποίης. καί τόθ' ὑπ' εἰρεσίη πλέομεν διά νύκτα καί ήμαρ. δισσαῖς δ' έν τριμόροισι Βοός πόρον. έξικόμεσθα. λίμνης ὄντα μεσηγύ, βοοκλόπος οὖ ποτε Τινάν

καί πληττόμενον άπό τούς στροβίλους του τόν **ἔφερεν είς τό κῦμα τῆς ἀδαμάστου θαλάσσης** καί τόν προσεπέλασεν ἐπάνω ἀπό τάς νήσους. τάς όποίας όνομάζουν Αψυρτίδας. Αλλ' αὐτοί (οἱ Μινύαι) δέν διέφυνον τήν προσοχήν οὔτε τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος ἔχει τήν έποπτείαν (τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων), οὔτε τῶν θείων νόμων. Αφοῦ λοιπόν ἐπέρασαν είς τό ἐσωτερικόν τοῦ πλοίου καί ἀπέκοψαν τά παλαμάρια καί ἀπό τά δύο μέρη τῆς ὄχθης. μέ ταχείας κωπηλασίας επλεον έσπευσμένως πρός τόν τομέα τοῦ ποταμοῦ οϋτε εἴχομεν πορείαν κατ' εὐθεῖαν πρός τόν πόντον πού ἔχει πολλούς ίχθῦς, διά μέσου τοῦ εὐρέος στομίου τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ. έκ κακοῦ δέ ὑπολογισμοῦ ἐφερόμεθα πολύ ὸπίσω στίχοι 1044-1072 πλέοντες πάντοτε πρός τά ἐπάνω ἐγκατελείποντο δέ αἱ πόλεις τῶν Κόλχων από τούς ανοήτους Μινύας, και ζοφερά νύξ περιέβαλεν αὐτούς. Επειτα τρέχοντες βιαστικά διαπλέομεν τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ λόγω ἀνοησιῶν, είς τό μέσον τῆς πεδιάδος: ἐκεί δε κατοικοῦν τριγύρω οί Γυμνοί, οί Βουονόμαι και οί άνρόται "Αρ-KUEC. έπίσης κάποια φυλή τῶν Κερκετικῶν καί τῶν ύπερηφάνων Σινδών αὐτοί δέ κατώκουν είς τό μέσον τῶν Χαρανδαίων φαράννων. πλησίον τοῦ Καυκασίου ὑψώματος, διά μέσου τῆς στενῆς Ἐρυθείας. Αλλ΄ ὅταν ἀπό τήν ἀνατολήν ἀνεφάνη ἡ αὐνή, ή όποια φέρει τέρψιν είς τούς άνθρώζουν μέ ἄφθονα νερά

πους, τότε προσηγγίσαμεν είς μίαν νῆσον άνθοῦσαν ἀπό χόρτα ἐδῶ δύο ρεύματα διασχίό ίσχυρός Φᾶσις καί ό Σαράγγης, ό όποῖος ρέει ήσύχως τούτον τόν ποταμόν πλημμυρίζει διά μέσου τῆς ξηρᾶς ἡ Μαιῶτις λίμνη καί τόν έξαποστέλλει είς την θάλασσαν θορυβωδῶς διά μέσου χλόης, ή όποία τρέφεται είς τό έλος. Καί τότε κωπηλατούντες έπλέομεν νύκτα καί ἡμέραν.

καί είς δύο ἡμέρας έφθάσαμεν είς τήν διάβασιν τοῦ Βοός. ή όποια ήτο είς τό μέσον τῆς λίμνης, ὅπου κάποτε ὁ κλέπτης τῶν βοδιῶν Τιτάν, καθήμε-

ταύρω ἐφεζόμενος βριαρῷ πόρον ἔσχιαε λίμνης.

καί ρα πανημερίησι πονεύμενοι είρεσίησιν,

Μαιώτας πρώτους ἀφικάνομεν άβροχίτωνας:

ήδέ Γελωνόν ἔθνος, Βαθυχαίτων τ΄ ἄπλετα φῦλα,

Σαυρομάτας τε, Γέτας καί Γυμναίους, Κέκρυφάς τε,

"Αρσωπάς τ' . Αριμασπά τ' ἔθνη, πολυπάμονα λαόν.

ών περιναιετάει γενεή Μαιώτιδα λίμνην.

αὐτάρ οἱ Μινύῃσι δύην ἀμέγαρτον ἔθηκαν

dθάνατοι, πύματον δέ βυθού διαμείψαμεν ὕδωρ,

(κενόν κειμένου)

ὄχθησιν χθαμαλῆσιν ἀποβλύει αἰπύν ὅλεθρον, ροίζω έλαυνομένη καναχῆ δέ τοι ἀσπετος ἄλμη

στίχοι 1073-1101

άρκτώοις περάτεσσιν ἐπέρχεται ΄Ωκεανόνδε.

τῆ ρα τόθ' ἀρπαχθεῖσα διά στόματος κίεν 'Αργώ.

έννέα μέν νύκτας τε καί ήματα μοχθίζοντες,

λείπομεν ἔνθα καί ἔνθα βροπῶν ἀγχήρεα φῦλα,

Πακτῶν, `Αρκτείων τε γένος, Δελίων τ΄ άγερώχων,

τοξοφόρους τε Σκύθας, πιστούς θεράποντας "Αρηος,

Ταύρους τ' άνδροφάγους, οϊ άμειδέα θύσθλα φέρουσι

Μουνυχίη, βροτέω δ' ἐπιδεύεται αἵματι κρητήρ:

αν δ΄ αρ Ύπερβορέους, Νομάδας, καί Κάσπιον ἔθνος.

αύτάρ ἐπεί δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος πώς,

Ριπαίους αὐλῶνας ἐκέλσαμεν, ἔκ δ΄ ἄφα_ρ ΄Αργώ

ἥϊ ἐπιπροθέουσα διά στεινοῖο ρεέθροι, ἔμπεσε δ' Ωκεανῷ Κρόνιον δέ ἐ κικλήσκουσιν νος ἐπάνω εἰς ἔνα δυνατόν ταῦρον, διέσχισε τόν πόρον τῆς λίμνης. ᾿Ασχολούμενοι δέ καθ᾽ ὅλην τήν ἡμέραν μέ τήν κωπηλασίαν

έφθάσαμεν κατά πρῶτον είς τούς Μαιώτας μέ τούς κομψούς χιτῶνας,

καί ὕστερα εἰς τό ἔθνος τῶν Γελωνῶν καί εἰς τάς πολλάς φυλάς τῶν Βαθυχαίτων.

δηλαδή είς τούς Σαυρομάτας, τούς Γέτας, τούς Γυμναίους, τούς Κέκρυφας.

τούς "Αρσωπας καί εὶς τά πλήθη τῶν 'Αριμασπῶν, πού ἦτο λαός πλούσιος,

και τῶν ὁποίων τό γένος κατοικεῖ γύρω ἀπό τήν Μαιώτιδα λίμνην

Αλλά είς τούς Μινύας οι θεοί επέβαλον σκληράν δυστυχίαν, είς τό έσχατον δέ μέρος τοῦ βυθοῦ διεπλεύσαμεν τό ὕδωρ.

(μικρόν κενόν τοῦ κειμένου)

άπό ἄχθας χαμπλάς έξαπολύει φοβερόν ὅλεθρον

κινουμένη μετά σφυριγμού και άπέραντος άλ-

στίχοι 1073-1101

κατέρχεται θορυβωδῶς ἀπό τὰ βόρεια πέρατα πρός τὸν ΄Ωκεανόν.

Τότε έδῶ ἀναρπαγεῖσα ἡ `Αργώ ἔπλεε διά μέσου τοῦ στομίου.

Καί ἐπί ἐννέα μέν νύκτας καί ἡμέρας ἐβασανιζόμεθα

καί άφίναμεν έδῶ καί έκεῖ γειτονικάς φυλάς, τήν φυλήν τῶν Πακτῶν, τὸ γένος τῶν ᾿Αρκτείων καί τὸ γένος τῶν ὑπερηφάνων Λελίων, καί τοὺς φέροντας τόξα Σκύθας, οἱ ὁποῖοι ἡσαν πιστοὶ ὑπηρέται τοῦ ἍΑρεως,

καί τούς ἀνθρωποφάγους Ταύρους, οἱ ὁποῖοι προσφέρουν εἰς τήν Μουνυχίαν ἀγρίας θυσίας,

ό δέ κρατήρ χρειάζεται άνθρώπινον αίμα έπίσης έπεράσαμεν άπό τούς Ύπερβορίους, τούς Νομάδας καί τόν λαόν τῶν Κασπίων.

Καί ὅταν ἀνεφάνη κατά τὴν δεκάτην ἡμέραν ἡ αὐγή, πού φωτίζει τούς ἀνθρώπους,

προσηγγίσαμεν εὶς τά Ριπαῖα ὑψώματα, ἀπό ἐκεῖ δὲ ἀμέσως ἡ ᾿Αργώ

προχωρούσα ταχέως διήρχετιο διά μέσου στενοῦ ρείθρου:

καί ἔπεσε μέσα εἰς τόν Ώκεανόν αὐτόν δέ οἰ Υπερβόρειοι ἀνθρωποι ὀνομάζουν Κρόνιον πόντον καί νεκράν θάλασσαν. πόντον Ύπερβόρεοι μέροπες, νεκρήν τε θάλασσαν.

ούκέτι δε προφυγείν έδοκεύομεν αἰπύν δλεθρον

εί μή ἄρ' όρμαίνουσαν ὑπό κρατερῆφι Βίησι

νῆα μολεῖν ἴθυν' ἐπί δεξιόν αἰγιαλοῖο Αγκαῖος, ξεστοῖσι πιθήσας πηδαλίοισιν ἤ δ' ἔθορεν δισσῆσι βιαζομένη παλάμησιν:

άλλ' ὅτε δή μογερῆσιν ἐδαμνάμεθ' εἰρεσίησιν,

(κενόν τοῦ κειμένου)

χεῖρες δ΄ οὐκέτ΄ ἔμιμνον, ἀκηχέμενοι δέ φίλον κῆρ

πήχεας άμπλέξαντες, ένηρείσαντο μέτωπα,

ίδρῶ ἀποψύχοντε κέαρ δέ τε τείρετο λιμῷ.

Αγκαῖος δ΄ έξᾶλτο, καί ἄλλους πάντας ὅτρυνεν

ήρωας, μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν.

οι δ' έπει οὖν τέναγός τε

(κενόν τοῦ κειμένου)

βάντες ὑπέρ τοίχων, ἄλαδε σφυρά κοῦφα βάλοντο.

ώκα δ' ἄρ' άρτήσαντο πολυστρέπτοισι κάλωσιν,

στίχοι 1102-1130

πρύμνης έξ ύπάτης δολιχήν μέρμιθα βαλόντες,

"Αργος τ' 'Αγκαῖός τε καί ἀρχάς δῶκαν ἐλέσθαι

ήρωσιν, τοί δ' αίψα δι' αίγιαλοῖο θέοντες

σῦρον ἐπειγόμενοι σύν δ' ἔσπετο ποντοπόρος νῆυς

τέμνουσ' ύγρά κέκευθα παρ' άξέστοις κροκάλησιν.

ού γάρ οἱ λιγύς οὖρος ὑπό πνοιῆσιν ὄρινεν

βυκτάων ἀνέμων κεινήν ἄλα κωφά δέ πόντος Ήμεῖς δέ ἐνομίζαμεν ὅτι δέν θά ἡμπορέσωμεν νά διαφύγωμεν τήν όλοσχερῆ καταστροφήν,

έάν ό `Αγκαῖος δέν κατηύθυνε τό πλοῖον, τό όποῖον έκινεῖτο κάτω ἀπό ἰσχυράν δύναμιν,

ώστε νά έλθη εἰς τό δεξιόν μέρος τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀναγκάσας αὐτό νά ὑπακούση εἰς τά πελεκητά πηδάλια

Εκεῖνο δέ (τό πλοῖον) ἀνεπήδησεν εἰς τήν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης πιεζόμενον ἀπό τά δύο χέρια του (τοῦ ᾿Αγκαίου).

(Κενόν τοῦ κειμένου)

`Αλλ` ὅταν βέβαια κατεβλήθημεν ἀπό τήν κοπιώδη κωπηλασίαν.

καί τά χέρια δέν ἔμενον πλέον (εἰς τά κουπιά), μέ λυπημένην δέ καρδίαν

συμπλέξαντες πρός τά έπάνω τούς βραχίονάς των έστηριξαν εὶς αὐτούς τὰ μέτωπά των

ξηραίνοντες (σκουπίζοντες) τόν ίδρῶτα των καί ὑπέφερον ἀπό μεγάλην πεῖναν.

'Ο δέ 'Αγκαῖος ἐπήδησεν ἔξω ἀπό τό πλοῖον καί παρώτρυνε καί ὅλους τούς ἄλλους

ήρωας (νά πράξουν τό ἴδιον), προσπαθών νά τούς πείση μέ λόγια μαλακά.

Έκεῖνοι δέ, ἀφοῦ κατήλθον είς τό τέναγος (είς τά ρηχά),

(μικρόν κενόν τοῦ κειμένου)

διαβάντες έπάνω άπό τά τοιχώματα τοῦ πλοίου, ἔβαλαν εἰς τήν θάλασσαν τά ἐλαφρά σφυρά των (ἐμπῆκαν εἰς τά ρηχά τῆς θαλάσσης).

Καί ταχέως ἔδεσαν τό πλοῖον μέ πολύστρεπτα (πολυστριμμένα) καλώδια.

στίχοι 1102-1130

άφοῦ ἔβαλον εἰς τό ἀκρότατον μέρος τῆς πρύμνης ἕνα μακρό σχοινί

ό "Αργος καί ό 'Αγκαῖος καί ἔδωσαν εὶς τούς ἤρωας νά πιάσουν (νά πάρουν στά χέρια των) τά ἄκρα τοῦ σχοινιου.

Αύτοί δέ προχωροῦντες ταχέως παραλλήλως καί κατά μῆκος τοῦ αίγιαλοῦ

έσυραν τό πλοῖον βιαστικά· καί τό ποντοπόρον πλοῖον ἀκολουθοῦσε

διασχίζον τήν ύδατίνην όδόν πλησίον εἰς ἀπελέκητα κροκάλια.

(Καί τοῦτο συνέβαινε), διότι δεν ἐσήκωνε (δέν ἐφούσκωνε) τήν θάλασσαν, πού ήτο άδειανή (πεσμένη) ὁ ἡχηρός οὔριος ἄνεμος κάτω ἀπό τάς πνοάς (τά φυσήματα) σφοδρών ἀνέμων ἤσυχος ἤτο δέ ὁ πόντος καί μή ἀκουόμενος

κεῖθ' ὑπένερθ' Ἑλίκης, καί Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ. αὐτάρ ἐπεί ἔκτη φαεσίμβροτος ἤλυθεν ήώς, **ἔθνος ἐς ἀφνειόν καί πλούσιον** έξικόμεσθα Μακροβίων, οι δή πολέας ζώουσ' ένιαυτούς. δώδεκα χιλιάδας μηνῶν έκατονταετήρους πληθούσης μήνης, χαλεπῶν ἔκτοσθεν άπάντων: αὐτάρ ἐπήν μῆκος τό πεπρωμένον έξανύσωσιν. ύπνω ὑπό γλυκερῶ θανάτου μάρπτουσι τελευτήν. ούδ' ἄρα τοῖσι μέλει βίστος και ἔργ' άνθρώπων. ποίαις δ' έν μεσάταις μελιηδέα φορβάν νέμονται. **ἔρση ὑπὶ ἀμβροσίη θεῖον ποτόν** έξαρύοντες πάντες ὁμῶς στίλβοντες ὁμηλικίην έρατεινήν. μειλιχίη δέ οἱ αἰέν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε γαλήνη παίδεσιν ήδέ τοκεῦσιν, ἐπεί φρεσίν οίδαν έοίσιν αἴσιμά τε ρέζειν πεπνυμένα τ` έξαγορεύειν. καί τούς μέν ρ' άθρόους παραμείβομεν, αίνιαλόνδ' ποσσίν ἐπιστείβοντες, ἔπειτα δέ Κιμμερίοισιν νῆα θοήν ἐπάγοντες ἰκάνομεν, οι ρά τε μοῦνοι αϊνλης ἄμμοροί είσι πυριδρόμου ἡελίοιο. εν μέν γάρ Ρίπαιον ὄρος καί Κάλπιος αὐχήν άντολίας εϊργουσ΄ έπι οἴ κέκλιται δέ άσσον ἐπισκιάουσα μεσημβρινόν ἡέρα Φλέγρη.

στίχοι 1131-1159

δείελον αὖ κρύπτουσι φάος ταναηκέες "Αλπεις κείνοισιν μερόπεσσιν, ἀχλύς δ' ἐπικέκλιται αἰεί. ἔνθα δ' ἀφορμηθέντες ἐπειγομένοισι πόδεσσιν. έκοιματο κάτω ἀπό τήν Ἑλίκην, καθώς καί τά τελευταΐα νερά τῆς Τηθύος.

(Προφανῶς περιγράφεται κάποια ἄμπτωτις καί παλίρροια τῆς περιοχῆς)

΄ Αλλ΄ ὅταν ἤλθεν ἡ ἔκτη αὐγή (ἡ αὐγή κατά τήν ἕκτην ἡμέραν), ἡ ὁποία φέρει τό φῶς εἰς τούς ἀνθρώπους,

έφθάσαμεν εὶς ἕνα λαόν εὔπορον καί πλούσουν.

εὶς τόν λαόν τῶν Μακροβίων, οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἐπὶ πολλούς ἐνιαυτούς (ἐπὶ μακράς χρονικάς περιόδους), διαρκείας ἐκατόν ἐτῶν, (ἀντιστοιχοῦντας) πρός δώδεκα χιλιάδας μηνῶν

μέ γεμάτην σελήνην (μέ πανσέληνον), καί ζοῦν μακράν ἀπό ὅλα τά δεινά.

Όταν δε διέλθουν τό καθωρισμένον ύπό τῆς μοίρας μῆκος τοῦ χρόνου,

κάτω ἀπό γλυκύν ϋπνον φθάνουν είς τό τέλος τοῦ βίου των.

Οϋτε βέβαια αὐτοί ἐνδιαφέρονται διά τόν βίον και τά ἔργα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων,

άλλά (διάγοντες-ζωντες) ἐν μέσω χλοερων τόπων τρέφονται μέ γλυκεῖαν τροφήν,

άντλοῦντες (και πίνοντες) κάτω ἀπό θεϊκήν δροσιά θεῖον ποτόν καί λαμπρύνοντες ὅλοι μαζί τήν ἀξιαγάπητον συνομηλικίαν των.

Γλυκεῖα δέ γαλήνη ἐπικάθηται πάντοτε εἰς τό πρόσωπόν των, καί εἰς τά παιδιά καί εἰς τους γονεῖς, ἐπειδή γνωρίζουν ἀπό τόν νοῦν των νά ἐκτελοῦν ἔργα πρέποντα καί νά λέγουν λόγους συνετούς. Καί αὐτούς μέν τούς προσεπεράσαμεν ὅλους μαζί καί ἐβαδίζαμεν πεζῆ εἰς τόν αἰγιαλόν ἔπειτα όδηγοῦντες τό ταχύ πλοῖον ἐφθάσαμεν εἰς τούς Κιμμερίους, οἱ ὁποῖοὶ μόνοι

έκ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων εἶναι ἐστερημένοι ἀπό τό φῶς τοῦ ἡλίου, τοῦ διατρέχοντος διά πυρός. (Καί στεροῦνται οἱ Κιμμέριοι τοῦ ἡλιακοῦ φωτός), διότι τό ὅρος Ρίπαιον καὶ τό ὑψωμα Κάλπιον ἐμποδίζουν τήν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου ἐπίκειται δέ ἐπικλινῶς πλησιέστερον ἡ πελωρία Φλέγρη, ἡ ὁποία ἐπικαλύπτει τόν μεσημβρινόν ἀέρα.

στίχοι 1131-1159

άφ΄ έτέρου δέ τό φῶς τοῦ ἡλίου ἀποκρύπτουν κατά τό δειλινόν ἀπό έκείνους τούς ἀνθρώπους αὶ "Αλπεις, αὶ ὁποῖαι ἔχουν ἐκτεταμένην αἰχμὴν, ἐπικάθηται δέ πάντοτε ἐκεῖ ὁμίχλη.

' Από ἐδῶ ξεκινήσαντες βιαστικά

ϊξομεν ἀγκῶνα στυφελόν καί νήνεμον ἀκτήν.

ενθα περ άμβλύζων ποταμός δίνησι βαθείαις

θείει χρυσορρόας `Αχέρων κρυεροῦ διά χώρου,

άργυροειδές ὕδωρ προρρέων λίμνη δέ κελαινή

άνδέχεται παταγεῖ δέ παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο

δένδρεα τηλεθόωντα ποτί χερόν, οἶσί τε καρπός

βέβριθεν νύκτας τε καί ήματα συνεχές αἰεί.

ενθα δέ οι χθαμαλή τε και εϋβοτος Εουιόνεια

τείχεσιν ήρήρεισται ἐϋκτιμέναις ἐπ΄ ἀνυιαῖς.

έν δέ γένη ζώουσι δικαιοτάτων άνθρώπων.

οίσιν ἀποφθιμένοις ἄνεσις ναύλοιο τέτυκται.

καί δ΄ αὖ οἶ ψυχαί μετεκίαθον εἰς `Αχέροντα

πορθμίδος έκ γλαφυρής σχεδόθεν δε

ἄρρηκτοί τ' `Αΐδαο πύλαι, καί δῆμος 'Ονείρων.

άλλ΄ ὅτε δή καί τῶνδε πόλιν καί ἤθεα λαῶν

σφῆ ἄτη βαρύν οἶτον ἀναπλήσαντες ἔβημεν,

δή ρα τότ' 'Αγκαῖος νῆ' ἔς κίεν· αἶψα δ' ἑταίρους

είσβαίνειν έκέλευσε κεκμηότας άμμιγα πάντας.

τούς όγε καί μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισιν

Τλήτε φίλοι τόν μόχθον ἐπεί νύ τοι οὔ τι χέρειον

έλπομ' άναστήσεσθαι έπιφρίσσοντα γάρ ἥδη

άκραῆ Ζέφυρον καταδέρκομαι οὐδ΄ άτέκμαρτον

ύδωρ `Ωκεανοῦ κελαρύζεται έν ψαμάθοισιν,

άλλά θοῶς ἰστόν μέν ἐνιστήσασθε μεσόδμη,

λύσατε δέ προτόνοις όθόνας έκ δ΄ ὅπλα χέοντες,

έφθάσαμεν είς μίαν τραχεῖαν ἐξέχουσαν καμπήν καὶ εὶς μίαν ὑπήνεμον (ἤρεμον) ἀκτήν.

Έδῶ ἀναβλύζων μέ βαθεῖς στροβίλους

ό ποταμός 'Αχέρων μέ τά χρυσᾶ νερά διαρρέει διά μέσου ψυχρᾶς περιοχῆς

καί χύνει τά ἀργυρόχροα νερά του μακράν· καί αυτά τά νερά τά δέχεται κάποια μαύρη λίμνη· προξενοῦν δέ πάταγον (μεγάλον θόρυβον) πλησίον είς τάς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ

θαλερά δένδρα, τά όποῖα εἶναι γεμάτα ἀπό καρπόν νύκτα καί ἡμέραν ἀδιαλείπτως (συνεχῶς) πάντοτε.

Εδῶ δέ ἡ χαμηλή Ερμιόνεια, πού ἔχει πολλά βοσκήματα,

περιβαλλομένη ὑπό τειχῶν ἔχει οἰκοδομηθῆ ἐπάνω εἰς καλοκτισμένας ὁδούς, μέσα δέ εἰς αὐτήν διαβιοῦν γενεαί δικαιοτάτων ἀνθρώπων, εἰς τούς ὁποίους ἔχει παρασκευασθῆ (ἔχει παρασχεθῆ) ἀπαλλαγή ἀπό τόν ναῦλον, ὅταν ἀποθάνουν

καί άφ' έτέρου αί ψυχαί των διήρχοντο εἰς τόν 'Αχέροντα ἀπό μίαν βαθουλήν βάρκα' πλησίον δέ τῆς πόλεως είναι αί άδιάρρηκτοι πύλαι τοῦ "Αδου καί τό πλῆθος τῶν 'Ονείρων.

`Αλλ΄ ὅταν λοιπόν καί εἰς τούτων τῶν λαῶν τήν πόλιν καί τάς κατοικίας μετέβημεν,

άφοῦ έξεπληρώσαμεν λόγω τῆς ἰδικής του άμαρτίας (ἀπερισκεψίας) κακήν μοϊραν,

τότε ό Αγκαῖος ἤλθεν εἰς τό πλοῖον προέτρεψε δέ τούς συντρόφους του,

οί όποῖοι όλοι ἀπό κοινοῦ ήσαν κατάκοποι, νά εἰσέλθουν ταχέως εἰς τό πλοῖον καὶ τούς προσεφώνησε μέ γλυκά λόγια καὶ τούς εἶπε:

Ύπομείνατε, φίλοι μου, τόν κόπον (τά βάσανα)

διότι έλπίζω ὅτι δέν θά μᾶς έμφανισθῆ τίποτε χειρότερον διότι βλέπω τώρα νά ἀνασηκώνεται

ό όρμητικός Ζέφυρος· οὔτε τό ἀπέραντον ὕδωρ τοῦ `Ωκεανοῦ βουίζει ἐπάνω εἰς τήν ἄμμον.

Αλλά σεῖς γρήγορα στήσατε τόν ἰστόν (τό κατάρτι) μέσα εἰς τό μεσοδόκι

καί λύσατε τά πανιά ἀπό τά σχοινιά ἀφοῦ δέ ἀπλώσετε τά ἐργαλεῖα.

σφίξατε αὐτά μέ τέχνην καί τοποθετήσατέ τα

σφίγξατ` ἐπισταμένως, τοίχων ἐκάτερθε βαλόντες.

στίχοι 1160-1188

 $\ ^{\circ}\Omega\varsigma$ οί μέν τά ἕκαστα πονείαθον ἐκ δ ἄρα κοίλης

νηός έπιβρομέουσα Τομαριάς ἔκλαγε φηγός,

ήν πόθ' ὑπ' `Αργώησι τομαῖς ἡρμόσσατο Παλλάς

ώδε δ΄ ἔφη, θάμβος δέ περί φρένας ἵκετο πάντας

"Ωιμοι ἐγών, ὄφελόν με διαρραισθεῖσαν ὀλέσθαι

Κυανέαις πέτρησιν έν 'Αξείνω τε κλύδωνι

ή οί νῦν ἀνάπυστον ἀϊδρείην βασιλήων νώνυμνος φορέεσκον. ἐπεί νύ οί αἰέν Ἐριννύς

αἵματος ἐμφύλοιο δεδουπότος `Αψύρτοιο

ύστερόπους ἔπεται σπέρχει δέ τοι ἄτη ἐπ' ἄτην.

νῦν γάρ δή λυγρῆ τε καί ἀλγεινῆ κακότητι

έξομαι, ήν νήσοισιν Ίερνίσιν ἄσσον ϊκωμαι.

εί γάρ μή μ' ἱερῆσιν ἐπιγνάμψαντες ἄκοησιν

κόλπον ἔσω γαίης τε καί ἀτρυγέτοιο θαλάσσης

ϊξεσθ', ἄμ πέλαγός κεν `Ατλαντικόν έκτός ϊκωμαι.

"Ως εἰποῦσ' αὐδήν κατερήτυεν ἔν δ' ἄρα θυμός

παχνώθη Μινύησι διαμπερές οὐ γάρ

σχήσειν λυγρόν ὅλεθρον, Ἡσονος εἴνεκα φίλτρων.

πολλά δέ μερμήριζον ένί φρεσί πευκαλίμησιν,

ή οἱ ἀποφθίσωσι καὶ ἰχθύσι κύρμα βάλωσιν

αἰνολεχῆ Μήδειαν, ἀποστρέψωσι δ΄ Εριννύν

εὶ μή ἄρ΄ ὀξύ νόησε περικλυτός Αϊσονος υίός,

καί οἱ λισσόμενος θυμόν κατερήτυ' ἐκάστου.

αὐτάρ ἐπεί ρ' ἀρχοῦ ἐτυμηγόρον ἔκλυον αὐδήν. καί ἀπό τά δύο μέρη τῶν τοιχωμάτων τοῦ Γιλοίου.

στίχοι 1160-1188

Έτσι λοιπόν (καθώς τούς εἶπεν ὁ ᾿Αγκαῖος) ἐκεῖνοι μέν ἡσχολοῦντο μέ τά καθέκααστα τοῦ τιλοίου (μέ τάς ἐπί μέρους ἐργασίας τοῦ τιλοίου).

άπό δέ τό κοῖλον

πλοῖον προξενοῦσα βουητό ἐκραύγασεν ἡ ἀπό τόν Τόμαρον προερχομένη φηγός,

τήν όποίαν κάποτε συνήρμοσεν ή Παλλάς εἰς τούς άρμούς (πού ἐκόπηκαν ἀπό τά δένδρα) τῆς 'Αργοῦς'

ώμίλησε δέ (ή `Αργώ) ώς έξῆς, ένῶ κατάπληξις προεκλήθη είς όλων τόν νοῦν:

Ω έγώ ή δυστυχής, μακάρι νά είχα συντριβή και καταστραφή είς τάς Κυανᾶς πέτρας και είς τήν τρικυμίαν τοῦ 'Αξείνου (Εὐξείνου) πόντου

Παρά πού τώρα ἀνώνυμος (ἄδοξος) μεταφέρω Τήν πασίγνωστον ἄγνοιαν τῶν βασιλέων.

Επειδή τώρα ἡ αίωνία Εριννύς μᾶς παρακολουθεῖ ἀπό πίσω ὡς τιμωρός τοῦ αυγγενικοῦ αϊματος τοῦ ἀποθανόντος 'Αψύρτου ἐπέρχεται δέ ἡ μία συμφορά ἐπάνω εἰς τἡν ἄλλην.

Διότι τώρα θα κινδυνεύσω νά περιέλθω είς άθλίαν καί όδυνηράν δυστυχίαν.

έάν πλησιάσω είς τάς Ίερνίδας νήσους,

έάν βεβαίως, άφοῦ παρακάμψετε τά ίερά άκρωτήρια, δέν φθάσετε είς τόν κόλπον έσωτερικῶς τῆς ξηρᾶς και τῆς ἀπεράντου θαλάσσης,

καί έγω φθάσω έξω είς τό Ατλαντικόν πέλαγος

Αφοῦ εἶπεν (ἡ ᾿Αργώ) αὐτά, ἐσταμάτησε νά ὁμιλῆ ἡ καρδία ὁμως τῶν Μινυῶν ἐπάγωσε πέρα γιά πέρα (ἐξ ὁλοκλήρου) διότι δέν ἡνεί-Χοντο

νά ἔχουν θλιβεράν καταστροφήν έξ αἰτίας τῶν ἐρώτων τοῦ Ἱάσονος.

"Εκαμνον δέ πολλάς σκέψεις μέσα είς τόν συνετόν νοῦν των (οί Μινύαι),

πῶς θά ἡμπορέσυν νά έξολοθρεύσουν τήν Μήδειαν, πού είχε δυστυχισμένο κρεββάτι, καί νά τήν ρίψουν ὡς λείαν (γιά φάγωμα) είς τά ψάρια,

καί έτσι νά άποτρέψουν τήν καταδίωξιν τῆς ` `Εριννύος.

(`Ενῶ ὅμως ἐσκέποντο αὐτά), τά ἀντελήφθη μέ τήν ὀξύνοιάν του ὁ ἐξακουστός υἰός τοῦ Αἴσονος,

καί προσελθών εἰς αὐτούς κατέστειλε μέ παρακλήσεις τήν όργήν ένός έκάστου έξ αὐτὧν. Επειτα, ἀφοῦ εἰσήκουσαν τήν φωνήν ήντο παρά σκαλμοῖσι θοῶς, λάζοντο δ' ἐρετμά.

Αγκαίος δ' οἴηκας ἐπισταμένως ἐτίταινεν

πάρ δ' ἄρα νῆσον ἄμειβον Ιερνίδα καί οι ὅπισθεν

ίκτο καταίγδην δνοφερή βρομέουσα θύελλα

έν δ' όθόνας κόλπωσε: θέεν δ' ἄφαρ

(μεγάλο κενόν και παραμόρφωσις τοῦ κειμένου)

στίχοι 1189-1217

νῆυς οὐδ΄ ἄρα τις ἔτ΄ αὖτις ἀναπλεύσεσθαι όλέθρου ἤλπετο δωδεκάτη γάρ ἐπήϊεν ἠριγένεια. οὐδέ τις ἔγνω ἦσιν ἐνί φρεσίν, ὸππόθ΄ ἄρ΄ ἐσμέν,

εί μή ἐπ΄ ἐσχατιαῖς ἀκαλαρρόου ΄Ωκεανοῖο

Λυγκεύς είσενόησεν (ὅ γάρ τήλιστον ὅπωπε)

νῆσον πευκήεσσαν, ίδ' εύρέα δώματ' άνάσσης

Δήμητρος πέρι δ΄ αὖ μέγα οἴ νέφος έστεφάνωτο.

ών πέρι μῦθον ἄπαντ΄ ἔκλυες, Μουσαῖε δαΐφρον,

ώς ποτε Φερσεφόνην τέρεν άνθεα χερσί δρέπουσαν

έξάπαφον συνόμαιμοι άν` εὐρύ τε καί μέγα ἄλσος·

αύτάρ ἔπειθ' ὥς οἱ Πλουτεύς κυανότριχας ἵππους

ζευξάμενος κούρην έβιήσατο δαίμονος αΐση

άρπάξας δ΄ ἔφερεν διά κύματος άτρυγέτοιο

δή τότ' έγών ἀπόειπον ἐπιπλώοντα νέεσθαι

νήσου ἐπί ρηγμῖνα καί αἰγλήεντα τέρεμνα,

ἔνθ΄ οὔτις σύν νηΐ περᾳ μερόπων

ούδε οἱ εστί λιμήν νηῶν ὀχός ἀμφιελισσῶν,

τοῦ ἀρχηγοῦ των, πού λέγει τήν ἀλήθειαν, ταχέως ἐκάθισαν εἰς τούς σκαρμούς καί ἔλαβον τά κουπιά εἰς τά χέρια των.

Ο δέ `Αγκαῖος ἐκίνει μὲ τέχνην τά πηδάλια· και παρέπλεον τήν νῆσον `Ιερνίδα· και ὅπισθέν των ἤρχετο ὁρμητικῶς μαύρη θύελλα μέ βροντάς.

ή όποία ἐκόλπωσε (ἐφούσκωσε) τά πανιά· καί τό πλοῖον ἔτρεχε γρήγορα ἐπάνω εἰς τό φουσκωμένο κῦμα·

(Προφανῶς εἰς τό σημεῖον αὐτό τοῦ κειμένου λείπει τεμάχιον, ἀφοῦ δέν ἐξηγεῖται κατά ποῖον τρόπον ἡ Αργώ ἀπό τόν Εὕξεινον Πόντον εὐρέθη ἀπροόπτως εἰς τόν Ατλαντικόν. Πάντως τό φαινόμενον αὐτό προδίδει τὴν ἀμάθειαν τῶν διαφόρων ἀντιγραφέων τῶν ἀρχαίων κειμένων, τά ὁποῖα πολλάκις ἐξ ὑπαιτιότητός των παρουσιάζουν χάσματα καί κενά ἀνερμήνευτα).

στίχοι 1188-1217

οὔτε βεβαίως κανείς ἐπερίμενε ὅτι θά περάσωμεν πάλιν ἐπάνω ἀπό τόν ὅλεθρον διότι ἤδη ἐπήρχετο ἡ δωδεκάτη αυγή.

(άλλη άκατανόητος πληροφορία, κατά την όποιαν ό πλοῦς τῆς ΄Αργοῦς ἐσυνεχίζετο, ἐπί 12 ἡμέρας, εἰς ἀγνώστους περιοχάς)

Οὕτε κανείς ἀντελήφθη μέ τό μυαλό του είς ποῖον ἴσως μέρος εύρισκόμεθα.

έαν ό Λυγκεύς, ό όποῖος βλέπει πάρα πολύ μακράν, δέν παρετήρει είς τά ἔσχατα μέρη τοῦ ἡσύχως ρέοντος 'Ωκεανοῦ μίαν πευκόφυτον νῆσον καί τά μεγάλα ἀνάκτορα τῆς βασιλίσσης Δήμητρος 'γύρω δέ ἀπό αὐτά ἕν μέγα νέφος είχε σχηματίσει κύκλον.

Τήν διήγησιν περί αὐτῶν ἔχεις ἀκούσει ὁλόκληρον, συνετέ Μουσαῖε.

ὅτι δηλαδή κάποτε τήν Περσεφόνην, ἐνῶ ἔκοπτε μέ τά χέρια της τρυφερά ἄνθη,

τήν έξηπάτησαν κάποιοι συγγενεῖς της είς τό εὐρύ καί μεγάλο δάσος:

ότι ἔπειτα ὁ Πλούτων, ἀφοῦ ἔζευξε ἄλογα μέ μαύρην χαίτην.

έβίασε τήν κόρην κατά μοῖραν θεϊκήν άφοῦ δέ τήν ἥρπασε, τήν ἔφερε διά τῆς ἀπεράντου θαλάσσης, εἰς τά ἀνακτορά του.

Τότε έγώ άπηγόρευσα νά πλεύσουν πρός τήν νῆσον

είς κάποιον αίγιαλόν της καί είς τάς λαμπράς άκτάς της,

όπου κανείς ἄνθρωπος δέν ἡμπορεῖ νά περάση μέ πλοῖον, οὕτε ὑπάρχει (εἰς αὐτήν τήν νῆσον) λιμήν ὡς καταφύγιον τῶν ἀμφικύρτων (τῶν κυρτῶν καί ἀπό τά δύο μέρη) πλοίων,

άλλά οἱ ἡλίβατος πέτρη περί πάντα πέφυκεν ύψηλή τά δέ καλά φύει μενοεικέα δῶρα. καί βά οἱ οὐκ ἀπίθησε νεώς κυανοπρώροιο ίθύντωρ `Αγκαῖος, ἀναρρώων δ` ανέτρεψε. σκαιόν ύπενκλίνας οἰήϊον ἔν δ' ἄρ' ἔπειχεν μή τι κατ' ἰθύ περᾶν, ἐπί δεξιά δ' είρνε θέουσαν. ήματι δέ τριτάτω Κίρκης δόμον έξικόμεσθα. Αιαῖον ποτί χέρσον άλιστεφέας τε θεράπνας καί ρά οἱ αἰγιαλοῖσιν ἐκέλσαμεν άχνύμενοι κῆρ, πείσματα δ' ἐν πέτρησιν ἐδήσαμεν. αὐτάρ Ἱήσων νηός αποπροέηκε μολεῖν ἐρίηρας

έταίρους.

άπείρονα γαῖαν στίχοι 1218-1246 ναιετάει, γνῶμαί τε πόλιν καί ἤθεα λαῶν. τοῖς δ΄ ἄφαρ ώμάρτησε καταντίον έρχομένοισιν κούρη όμογνήτη μεγαλόφρονος Αϊήταο, Ήελίου θυγάτηρ: (Κίρκην δέ ἑ κικλήσκουσιν μήτηρ 'Αστερόπη καί τηλεφανής `Υπερίων) ή ρα θοῶς ἐπί νῆα κατήλυθεν ἐκ δ΄ άρα πάντες θάμβεον είσορόωντες από κρατός γάρ **ἔθειραι** πυρσαῖς ἀκτίνεσσιν ἀλίγκιοι ἡώρηντο: στίλβε δέ καλά πρόσωπα, φλογός δ' άπέλαμπεν άϋτμή. αὐτάρ ἐπεί Μήδειαν ἐσέδρακεν όφθαλμοῖσιν λῖτι καλυπτομένην, ἑανῷ δέ οἱ εἶχε παρειάς αίδομένη χλωρόν γάρ ὑπό στέρνοις άκάχητο.

διζομένους, εί τις σφι βροτῶν ἐπὸ

*Α δειλή, τί νύ σοι τοίην Κύπρις **ώπασε μοῖραν**:

φάτο Κίρκη:

τήν οι εποικτείρουσα προκύδανε καί

άλλά ύπάρχει μόνον ἀπόκρημνος ύψηλός βράχος περιβάλλων τά πάντα:

παράγει δέ τά ώραῖα εὐχάριστα δῶρα.

Καί πράγματι ὁ `Αγκαῖος, ὁ κυβερνήτης τοῦ μελανοπρώρου πλοίου, ύπήκουσε:

καί άνακόπτων μετέστρεψε τόν πλοῦν,

άφοῦ ἔκαμε τό πηδάλιον νά κλίνη όλίγον πρός τά άριστερά: συνεκράτει δέ

τό πλοῖον, διά νά μή λάβη εὐθεῖαν πορείαν, καί τό ήμπόδιζε νά τρέχη πρός τά δεξιά.

Κατά τήν τρίτην δέ ήμέραν έφθάσαμεν είς τόν οίκον τήν Κίρκης, είς τήν νῆσον Αιαίαν, καί είς τάς θαλασσοστεφανωμένας κατοικίας (έδῶ πλέον είναι φανερόν ότι ευρίσκονται είς τόν `Ατλαντικόν `Ωκεανόν)

καί στενοχωρημένοι, καθώς ήμεθα, προσηγγίσαμεν είς τόν αίνιαλόν καί έδέσαμεν τά καραβόσχοινα είς τούς βράχους. Τότε ο Ιάσων ἄφησε τούς άγαπητούς συντρόφους του νά άπομακρυνθούν άπό τό πλοΐον, έπειδή ἤθελαν αὐτοί νά ἐρευνήσουν, ἐάν κάποιος ἄνθρωπος κατοική είς αὐτήν τήν ἀπέραντον χώραν,

στίχοι 1218-1246

καί νά γνωρίσουν τήν πόλιν καί τά ἤθη τῶν κατοίκων.

Εξαίφνης τούς συνήντησεν, ένῶ ἐβάδιζον είς ἀντίθετον κατεύθυνοιν,

μία κόρη, άδελφή τοῦ ὑπερηφάνου Αἰήτου. θυγάτηρ δέ τοῦ Ἡλίου αὐτήν τήν ὀνομάζουν

ή μητέρα της Αστερόπη και ὁ Υπερίων, ὁ όποῖος φαίνεται ἀπό μακράν.

Αὐτή λοιπόν ή Κίρκη ταχέως κατήλθεν είς τό πλοῖον όλοι δέ ἐκεῖνοι παρατηροῦντες αὐτήν ἀπό τό πλοῖον

ἔμενον ἔκθαμβοι διότι ἀπό τό κεφάλι της έκρέματο ή κόμη της, πού ήτο όμοία μέ φωτεινάς άκτῖνας:

καί έλαμπε τό ώραῖον πρόσωπόν της καί ἀπ' αύτό άκτινοβολοῦσε φλογώδης καπνός.

Επειτα προσέβλεψεν είς τούς ὀφθαλμούς τήν Μήδειαν,

ή όποια ήτο σκεπασμένη μέ λεῖον ὕφασμα (έφοροῦσε ἕνα λεπτόν φόρεμα), περιέβαλλε δέ τό πρόσωπόν της μέ μανδήλι

από έντροπήν διότι κατείχετο από φόβον καί είχε στά στήθη της λύπην.

Απευθύνουσα λοιπόν ή Κίρκη πρός τήν Μήδειαν λόγους οϊκτου (λόγους συμπαθητικούς) τήν έπετίμησε καί τῆς είπεν:

΄Ω δυστυχισμένη, διατί ἄράγε η Κύπρις σοῦ ἐπεφύλαξε τέτοιαν (κακήν) μοῖραν;

ού γάρ τοι λελάθεσθε, τάπερ ρέξαντες ϊκεσθε

νῆσον ἐφὶ ἡμετέρην πανετώσιον, εἵνεκα πατρός

γηραιοῦ, κάσιός τε, τόν ἐκπάγλως ὁλέσαντες

(μεγάλο κενό κειμένου)

ούδέ γάρ ϋμμε πάτρησιν όΐομαι ἄσσον ίκέσθαι,

αιέν άναγνίστοισιν άλιτροσύναις άχέοντας,

μέσφ' ὅταν ἐκνίψησθε μύσος θείοισι καθαρμοῖς,

Όρφέος ίδμοσύνησι παρά κροκάλησι Μαλείης.

ούδέ γάρ ήμετέροιο δόμου θέμις έντός ίκέσθαι

προστροπίους τοίω σφι λύθρω πεπαλαγμένοι έστέ.

άλλά οι αὐτίκ' έγώ πρόφρων ξεινήῖα πέμψω,

σῖτον και μέθυ λαρόν ἔχειν, σύν τε κρέα πολλά.

"Ως εἰποῦσ' ἄψορρον ἀπέπτατο: νηῖ δέ μέσση

δαιτός τ' ήδέ ποτοῖο τετυγμένα τεύχε΄ ἔκειτο

αὐτάρ ἐπειγομένοισι θέεν λιγύς οὖρος ἀῆναι:

στίχοι 1247-1275

καί τότε λυσάμενοι κείνης ἀπό πείσματα νήσου,

κῦμα διαπρήσσοντες ἀνά στόμα Ταρτησσοῖο

ίκόμεθα, στήλησι δ' έκέλσαμεν Ήρακλῆος.

ἄκραις δ΄ άμφ΄ ίερησι Διωνύσοιο ἄνακτος

μίμνομεν έσπέριοι δαιτός δέ οί ἵετο θυμός.

ήμος δ' άντολίησιν έγείρετο φωσφόρος αϊγλη,

ὄρθριοι είρεσίαις γλαυκήν έχαράσσομεν ἄλμην,

Σαρδῷον δ΄ ἰκόμεσθα βυθόν, κόλπους τε Λατίνων.

νήσους τ' Αὐσονίας, Τυρρηνάς θ' ἰκόμεθ' ἀκτάς διότι δέν μοῦ διαφεύγει ἀπό τήν ἀντίληψίν μου ὅτι ἐσεῖς, ἀφοῦ διεπράξατε ὅσα (κακά) διεπράξατε, ἤλθατε ἐπί ματαίω εἰς τό ἰδικόν μου νησί, ἐξ αἰτίας τοῦ γέροντος πατρός σου καί τοῦ ἀδελφοῦ σου, τόν ὁποῖον μέ ἄγριον τρόπον ἑξωλοθρεύσατε

διότι νομίζω ότι ούτε σεῖς θά ἔλθετε εἰς τάς πατρίδας σας,

στενάζοντες πάντοτε κάτω άπό τήν πίεσιν τῶν άμαρτιῶν σας, πού θά παραμένουν πάντοτε χωρίς νά έξαγνισθοῦν,

μέχρις ότου ξεπλύνετε τήν μυσαράν πρᾶξιν σας μέ θεϊκούς καθαρμούς (με θεϊκάς καθαρτηρίους τελετάς) πλησίον είς τά κροκάλια τῆς Μαλείας, συμφώνως πρός τάς γνώσεις τοῦ 'Ορφέως'

ούτε είναι ὄσιον (ἐπιτετραμμένον) νά είσέλθετε ως ίκέται είς τόν ίδικόν μου οίκον

διότι εἴσθε μολυσμένοι μέ τέτοιο φονικόν αίμα. Αλλά παρά ταῦτα ἀμέσως ἐγώ θά σᾶς ἀποστείλω λόγω φιλοφρόνων πρός σᾶς διαθέσεων φιλικά δῶρα,

διά νά έχετε δηλαδή άρτον και γλυκό κρασί και μαζί με αυτά και πολλά κρέατα.

΄ Αφοῦ τούς εἶπεν αὐτά τά λγια, ἐπέταξε πρός τά ὁπίσω· εἰς δέ τό μέσον του πλοίου

ήσαν έναποτεθειμένα σκεύη κατεσκευασμένα με τέχνην, επί τῶν ὁποίων ἦσαν φαγητά καί ποτά.

Αλλ΄ ένῶ ἐκεῖνοι ἐβιάζοντο νά ἀποπλεύσουν, ἤρχισε νά φυσάῃ ἰσχυρός οὔριος ἄνεμος:

στίχοι 1247-1275

καί τότε άφοῦ ἐλύσαμεν τά καραβόσχοινα ἀπό ἐκεῖνο τόνησί, διαπλέοντες τήν θάλασσαν ἐφθάσαμεν ἐπάνω εἰς τό στόμιον τῆς Ταρτπασοῦ

καί προσηγγίσαμεν είς τάς στήλας τοῦ 'Ηρακλέους. Καί κατά τήν έσπέραν παρεμείναμεν γύρω ἀπό τά ἱερά ἀκρωτήρια τοῦ βασιλέως Διονύσου

τότε δέ μᾶς κατέλαβεν ή ἐπιθυμία νά φάγωμεν.

Όταν δέ κατά τήν άνατολήν έσηκώνετο ή αύγή, πού φέρει τό φῶς είς τούς άνθρώπους, ήμεῖς κατά τήν ώραν τοῦ ὄρθρου (κατά τά χαράματα) έχαράσσαμεν (διεσχίζαμεν) μέ τά κουπιά μας τήν γαλανήν θάλασσαν,

καί ἐφθάσαμεν εἰς τά βαθειά νερά τῆς Σαρδοῦς καί εἰς τούς κόλπους τῶν Λατίνων καί εἰς τάς Αὐσονίας νήσους καί τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τάς Τυρρηνικάς ἀκτάς. αὐτάρ ἐπεί Λιλύβαιον ἠχέτα πορθμόν, τριγλώχινά τε νῆσον ἐπέσχομεν Ἐνκελάδοιο.

Αίτναίη τόν φλόξ οἱ ἐρητύει μεμαῶτα δή τόθ' ὑπέρ πρώρης ὀλοόν περιέζεεν ὕδωρ

νειόθεν, ἐκ μυχάτου δέ βυθοῦ ροίβδησε 'Χάρυβδις

κύματι κοχλάζοντι, καί ίστίον ἄκρον ἵκανεν

νῆα δ΄ ἄρ΄ αὐτόθι οἶ κατέχεν ρόος, οὐδέ μιν εἴα

προπροθέειν, οὐδ' αὖτις ἀναρρώσασθαι ὁπίσσω

κοίλω επί λυγρῷ δέ περιστροφάδην άλάλητο.

καί τάχα οἴ δύσεσθ' 'Αργώ κατά βένθε' ἔμελλεν,

εί`μή πρεσβίστη θυγάτηρ άλίοιο γέροντος

εὐρυβίην Πηλῆα πόσιν λελίητο ίδέσθαι.

μειλιχίη δ' ἔκδυ τε βυθοῦ, καί ρύσατ' ὀλέθρου

Αργώην ἄκατον, καί ἀπ' ἰλύος ἐξεσάωσεν.

δή τότε οι πλώοντες ἐπέσχομεν οὐ μάλα τηλοῦ

προβλήτα σκόπελον πέτρη δ' ἐφύπερθεν ἀπορρώξ

δισσοῖς χηραμόνεσσιν ἐπιθρώσκουσα Βιᾶται

πόντον ἔσω, χαροπόν δ΄ ἄρ ὑποβρέμει ἔνδοθι κῦμα.

(κενόν τοῦ κειμένου)

ένθα δ΄ ἐφεζόμεναι λιγυρήν ὅπα γηρύουσιν

στίχοι 1276-1304

κοῦραι, ἀνοστήτους δέ βροτῶν θέλγουσιν ἀκουάς

δή τότε οὶ Μινύησιν ἐφήνδαμε πύστις ἀοιδῆς

Σειρήνων οὐδέ σφι παραπλώσεσθαι ἔμελλον

φθογγήν οὐλομένην, χειρῶν δέ οἱ ἦκαν ἐρετμά

'Αγκαῖος δ' ἴθυνεν ἐπί προβλῆτα κολωνόν'

Έπειτα, ἀφοῦ διήλθομεν τόν θορυβώδη Λιλύ-Βαιον πορθμόν.

έσταματήσαμεν είς τήν τριγωνικήν νῆσον τοῦ Έγκελάδου, τόν όποῖον ή φλόγα τῆς Αἴτνης τόν έμποδίζει, καίτοι τό έπιθυμεῖ

τότε άκριβῶς ἐπάνω ἀπό τήν πρώραν περιέρρεε καταστρεπτικόν ζεματιστό γερό.

τό όποῖον ἐξήρχετο ἀπό τόν πυθμένα, ἀπό δέ τό ἔσχατον μέρος τοῦ βυθοῦ ἐρούφηξε μετά πατάγου ἡ Χάρυβδις καί ἀνεπήδησεν ἀπό κῦμα πού ἐκόχλαζε, καί ἡλθε καί ἐκάθισεν εἰς τήν ἄκρην τοῦ ἰστίου.

Τό δέ πλοῖον έκρατοῦσε εἰς αὐτό τό μέρος τό ρεῦμα, καί οὕτε νά προχωρήση πρός τά ἐμπρός τό ἄφινε,

ούτε έξ άλλου να κινηθή πρός τά όπίσω και έτσι τό πλοϊον έπλανάτο περιστροφικώς έπάνω είς ένα θλιβερόν κοίλωμα τής θαλάσσης.

Καί πολύ γρήγορα ἔμελλεν ἡ Αργώ νά καταβυθισθή εἰς τά βάθη τῆς θαλάσσης, ἄν ἡ πρεσβυτάτη (ἡ μεγαλυτέρα κατά τήν ἡλικίαν) θυγάτηρ τοῦ θαλασσινοῦ γέροντος δέν ἐξεδήλωνε τήν ἐπιθυμίαν νά ἴδη τόν κραταιόν σύζυγόν της Πηλέα.

Καί μέ μειλίχιον ὕφος ἀνεδύθη ἀπό τόν βυθόν τῆς θαλάσσης καί ἀνέσυρεν ἀπό τόν ἐπικείμενον ὅλεθρον τό πλοῖον Αργώ καί τήν διέσωσεν ἀπό τήν καταβύθισίν της εἰς τήν ἰλύν (τήν λάσπην) τοῦ πυθμένος.

Τότε λοιπόν πλέοντες έσταματήσαμεν ὅχι πολύ μακράν

είς ενα προεξέχοντα σκόπελον κάποιος δε άπόκρημνος βράχος άναπηδῶν ἀπό ἐπάνω πιέζει με δύο ρωγμάς τήν θάλασσαν ἐσωτερικῶς, ἐνῶ ἐντός κροτεῖ μέ ἀσθενῆ θόρυβον χαρωπόν (φαιδρόν) κῦμα.

Έδῶ καθήμεναι έκπέμπουν λιγυρήν (ήχηράν) φωνήν κάποιες

στίχοι 1276-1304

κόρες (κορίτσια) πού μαγεύουν τάς ἀκοάς (τά αὐτιά) τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νά μή ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὴν πατρίδα των.

Τότε λοιπόν ήρεσεν είς τούς Μινύας νά άκούουν τό τραγούδι τῶν Σειρήνων οὕτε τούς ἔμελλε ν' ἀποφύγουν (παραπλέοντες) τήν φωνήν τῶν Σειρήνων,

πού θά ήτο καταστρεπτική δι΄ αὐτούς, ἄφησαν δέ ἀπό τά χέρια των τά κουπιά:

και ο Αγκαῖος κατημθυνε (ἤθελε νά κατευθύνη) το πλοῖον πρός τον προεξέχοντα λόφον

εί μη έγώ φόρμιγγα τιτηνάμενος παλάμησιν,

μητρός ἐμῆς ἐκέρασσ' εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς.

"Ηειδον δε λιγύ κλάζων όπί θέσκελον ύμνον.

ώς ποτέ οἱ δήρισαν ἀελλοπόδων ὑπέρ ἵππων

Ζεύς ὑψιβρεμέτης, καί πόντιος Ἐννοσίναιος.

αὐτάρ κυανοχαῖτα, χολωσάμενος Διΐ πατρί,

τύψε Δυκαονίην γαίης κρηπίδα τριαίνη, και ρά οι άϊγδην σκέδασεν κατ ἀπείρονα πόντον,

νήσους είναλίας ἔμεναι τάς οί όνόμηναν

Σαρδώ τ', Εὔβοιάν τ', ἔπι δ' αὖ Κύπρον ἠνεμόεσσαν.

Δή τότε φορμίζοντος, ἀπό σκοπέλου νιφόεντος

Σειρῆνες θάμβησαν, έήν δ΄ ἄμπαυσαν ἀοιδήν.

καί ρ' ἥ μέν λωτούς, ἥ δ' αὖ χέλυν ἔκβαλε χειρῶν

δεινά δ' ἀνεστονάχησαν, ἐπεί πότμος ἤλυθε λυγρός

μοιριδίου θανάτου ἀπό δέ σφέας

ές βυσσόν δίσκευσαν άλιρροθίοιο θαλάσσης.

πέτραις δ' ήλλάξαντο δέμας μορφήν θ' ὑπέροπλον.

Αὐτάρ ἐπεί καί τόνδε πότμον παράμειψε θέουσα

'Αργώ, κῦμα δέ οι πόντου και κόλπον ϊκανε,

λαιψηροῖς πλήθουσα κατά προτόνων ἀνέμοισιν,

Κέρκυραν ζαθέην έξίκετο, την σφιν ἔναιον

ϊδριες εἰρεσίης και άλιπλάγκτοιο πορείης

Φαίηκες τοῖσιν δέ οἱ ἰδροσύνησι θέμιστας

' Αλκίνοος κραίνεσκε δικαιότατος βασιλήων.

στίχοι 1305-1333

πείσματα δ' άψάμενοι πορσύναμεν ίερά θέσθαι (καί αὐτά θά ἐγίνοντο), ἄν ἐγώ, τεντώνων εἰς τά χέρια μου τήν φόρμιγγα,

δέν τούς έκερνοῦσα μέ τό τερπνό ἄκουσμα τοῦ τραγουδιοῦ τῆς ἰδικῆς μου μητρός.

Κι έγώ έτραγουδοῦσα ἔνα θεόπνευστον ὕμνον μέ τήν φωνήν μου ἀναδίδων ἡχηράν κραυγήν, (κι έτραγουδοῦσα)

πῶς κάποτε ἐφιλονίκησαν γιά τά γρηγοροπόδαρα ἄλογα

ό Ζεύς, ὁ ὁποῖος ἐκπέμπει βροντάς ἀπό ὑψηλά, καί ὁ θαλάσσιος `Εννοσίγαιος (ὁ γαιοσείστης Ποσειδῶν).

Έπειτα πῶς ὁ κυανοχαίτης (Ποσειδῶν),

ἐπειδή ἐχολώθη μέ τόν πατέρα Δία,

έκτύπησε μέ τήν τρίαινά του τήν Δυκαονίαν, τό στήριγμα τῆς γῆς,

καί τήν διεσκόρπισε ραγδαίως άνά τόν άπέραντον πόντον,

διά νά είναι νήσοι θαλαοσιναί αὐτάς τάς νήσους τάς ἀνόμασαν Σαρδώ (Σαρδηνίαν) καί Εϋβοιαν καί ἀκόμη πάλιν τήν Κύπρον, πού είναι νησί ἀνεμόδαρτο.

Ένῶ λοιπόν ἐγώ τραγουδώντας ἔπαιζα τήν φόρμιγγα, τότε ἀκριβῶς ἀπό ἕνα βράχο χιονοσκεπῆ (ὅπου ἐκάθηντο)

αί Σειρῆνες ἔμειναν ἔκθαμβοι καί ἐσταμάτησαν τό ἰδικόν των τραγούδι.

Και ἄλλη μέν ἀπὶ αὐτάς (τάς Σειρῆνας) ἐπέταξε ἀπό τά χέρια της τούς λωτούς (πού ἐκρατοῦσε), ἄλλη δέ τήν λύραν,

καί έξέπεμψαν φοβερόν στεναγμόν, έπειδή έπηλθεν ή θλιβερά τύχη

τοῦ μοιραίου θανάτου· καί τότε ἀπό τό ἄκρον τοῦ κρημνοῦ ἔπεσαν ώσάν δίσκοι εἰς τόν βυθόν τῆς ταραχώδους θαλάσσης

και τό οῶμα των μετεβλήθη εἰς βράχους και απώλεσαν τήν ὑπερήφανον μορφήν των (μετεμορφώθησαν εἰς βράχους).

Έπειτα, ἀφοῦ καί αὐτήν τήν μοῖραν (τήν κακοτυχίαν) παρέκαμψεν

ή Αργώ, διέπλεε τήν κυματώδη θάλασσαν καί τόν κόλπον,

μέ πλημμυρισμένα τά πανιά άπό τούς ταχέως πνέοντας ίσχυρούς άνέμους

και ἔφθασεν είς την ἱεράν Κέρκυραν, εἰς την όποιαν κατώκουν ἄνθρωποι, πού ήσαν γνῶσται τῆς κωπηλασίας και τῶν θαλασσοπλήκτων ταξιδιῶν (δηλαδή ναυτικοί ἔμπειροι),

οί Φαίακες. Μεταξύ τούτων (τῶν Φαιάκων) βασιλεύων ὁ `Αλκίνοος ἀπέδιδεν ὡς ἔμπειρος τήν δικαιοσύνην καί ήτο ὁ περισσότερον δίκαιος ἐξ ὅλων τῶν βασιλέων.

στίχοι 1305-1333 "Όταν έφθάσαμεν είς τήν Κέρκυραν, άφοῦ Ζηνί πανομφαίω καί ἐπακτίω ᾿Απόλλωνι. Ενθ᾽ ἄρ᾽ ὑπ᾽ εἰρεσίησιν ἐπειγόμενοι φορέοντο

νηυσίν ἀπειρεσίαις βριαρός λόχος Αίήταο,

Κόλχων Έρραύων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε.

διζόμενοι Μινύας, ὄφρ' ἄν Μήδειαν ἄγοιντο

ὄψιν ές Αίήταο πατρός, τίσειε δ΄ άμοιβάς

σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ἀδελφειοῦ κταμένοιο.

άλλ' ὅτε δή κοίλου λιμένος μυχῷ ἄσσον ἵκοντο,

αῖψά οἱ ᾿Αλκινόοιο δόμον κήρυκες ἔβαινον.

τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γοῦνα, δέος δ' ὤχραινε παρειάς,

μή οἱ ἐλών ἀέκουσαν ἐόν πέμψειε δόμονδε

Φαιήκων βασιλεύς, άνάπυστά τε ἔργα νένοιτο.

άλλ' οὔ οἱ τάδε μοῖρα τελεσσίνοος κατένευσεν.

πρίν δή οἱ Πελίαο δόμοις ἔπι λυγρόν ὅλεθρον,

αὐτῷ τε κρείοντι φέροι κακόν οἴτον Ἰήσων.

άλλ' ὅτε δή βασιλῆος ἀπηνέος ἔκλυον αὐδήν

Αρήτη ροδόπηχυς ίδ' Αλκίνοος θεοειδής,

'Αλκίνοος μέν ρ' ὧκ' ἐπετέλλετο κηρύκεσσιν

κούρην άμφήριστον ἄγειν άπό νηός έρυμνῆς,

(κενόν τοῦ κειμένου)

πατρί θ' ἐῷ τίσειε δίκην ἀλιτημοσυνάων. Αρήτη δ' ῷκτειρεν ἀγακλειτή βασίλεια, μείλιχα παρφαμένη δέ τόν ὅν πόσιν, ὧδ' ἀγόρευεν

Ου μέν δή φίλον έστίν ἀπό σφ' ἄσασθαι όμεύνου, λέκτρων τε στερέσαι, λῦσαί τ' ἔκ έδέσαμεν τά παλαμάρια είς τήν ξηράν, ήτοιμαζόμεθα νά προσφέρωμεν θυσίας είς τόν Δία τόν πανομφαΐον (τόν ἐκπέμποντα ὅλας τάς προφητικάς φωνάς) καί είς τόν ᾿Απόλλωνα, πού ἐδρεύει είς τάς ἀκτάς.

Πρός τά έδῶ λοιπόν ἐφέρετο ὁ ἰσχυρός λόχος τοῦ Αἰήτου, ὁ ὁποῖος ἤρχετο ἐσπευσμένως κωπηλατῶν μὲ τά ἀπειράριθμα πλοῖά του, πού ἀπετελεῖτο ἀπό Κόλχους, Ἑρραύους, Χαρανδαίους καί Σολύμους.

οί όποῖοι ἀνεζήτουν τούς Μινύας, διά νά συλλάβουν καί όδηνήσουν τήν Μήδειαν

ένώπιον τοῦ πατρός της Αἰήτου, καί διά νά πληρώση αὐτή τήν ποινήν (διά νά τιμωρηθή) έξ αἰτίας τῶν ἀνοσίων πράξεών των διά τόν σκοτωμένον ἀδελφόν της.

Αλλ΄ ὅταν αὐτοί (οἱ στρατιῶται τοῦ Αἰήτου) προσήγγισεν εἰς τόν μυχόν τοῦ βαθουλοῦ λιμένος.

άμέσως προσήλθον είς τόν οίκον τοῦ 'Αλκινόου κήρυκες.

Ένῶ δέ εὐρίσκετο αὐτοῦ ἡ Μήδεια, τῆς ἐλὐθησαν (παρέλυσαν) τά γόνατα, καὶ ὁ φόβος τῆς ἐκιτρίνισε τάς παρειάς της,

(έφοβήθη) μήπως ὁ βασιλεύς τῶν Φαιάκων τήν συλλάβη, χωρίς τήν θέλησίν της καί τήν ἀποστείλη εἰς τήν πατρίδα της,

διαπραχθοῦν δέ έκεῖ πράξεις πού εἶναι πασίγνωστοι.

Αλλά δέν συγκατένευσεν ή μοῖρα, πού έκτελεῖ τήν ίδικήν της θέλησιν (πού κάμνει τό δικό της), νά γίνουν αὐτά,

πρίν ὁ Ἰάσων ἐπιφέρη εἰς τόν οἴκον τοῦ Πελίου φοβερόν ὅλεθρον, καί εἰς αὐτόν τόν ἴδιον τόν βασιλέα (τόν Πελίαν) παρασκευάση κακήν μοῖραν.

΄ Αλλ΄ ὅταν δά ἄκουσαν τήν φωνήν (τήν παραγγελίαν) τοῦ σκληροῦ βασιλέως (τοῦ Αἰήτου)

ή `Αρήτη μέ τά ροδόχροα χέρια καί ό θεόμορφος `Αλκίνοος,

ό μέν `Αλκίνοος άμέσως ἔδωσεν έντολήν είς τούς κήρυκας (τοῦ Αίήτου)

νά άπαγάγουν άπό τό ώχυρωμένον πλοῖον τήν κόρην, διά τήν όποίαν ύπῆρχεν ἀμφισβήτησις (διαμάχη),

διά νά τιμωρηθή άπό τόν πατέρα της διά τάς άμαρτωλάς πράξεις της.

Η Αρήτη όμως, ή εξακουστή βασίλισσα, ήσθάνθη οίκτον (εὐσπλαγχνίαν) πρός τήν κόρην (τήν Μήδειαν),

άπευθύνουσα δέ μειλιχίους λόγους πρός τόν σύζυγόν της, τοῦ εἴπε τά ἐξῆς:

Δέν μοῦ είναι ἀρεστόν νά ἀπομακρύνωμεν αὐτήν ἀπό τόν σύζυγόν της

καί νά τήν άποστερήσωμεν άπό τό κρεββάτι

πυρσόν ἔρωτος. θυμαίνει μάλα γάρ σφί Διωναίη

`Αφροδίτη,

άνδράσιν ὴδέ γυναιξίν, ὅτις τάδε μήσεται ἔργα.

άλλ' εί μέν κούρη πέλεται καί ἄχραντος ίκάνει,

στίχοι 1334-1362

οίχέσθω πατρός τε δόμον καί ές ἤθεα Κόλχων

εί δ΄ αὖ νυμφιδίοις ὀάροις λέκτρω τε κλιθεῖσα

παρθενίην ἤσχυνεν, ἐός πόσις αὖ μιν ἀγέσθω.

"Ως ἔφατ', 'Αλκινόω δέ περί φρένας ήλυθε μῦθος'

καί ρ' οϋτω τάδε πάντα τελευτήσεσθαι εμελλεν.

άλλ' οὔ οἱ βουλή Μινύας λάθεν αἴψα γάρ "Ηρη,

δμωΐ δέμας είκυῖα, θοῶς φάτο καί κατένευσεν.

νηός ἔπι προθοροῦσα, τά οἱ μήτιον ἄνακτες.

δή τότε Μηδείη θαλάμων πορσύνετο λέκτρον

πρύμνη έπ άκροτάτη, πέρι δ έστορέσαντο χαμεύνας,

άμφ' εύνη χρύσειον έφαπλώσαντες άωτον.

αὐτάρ ἐπεί δοράτεσσιν ἐπαρτήσαντο βοείας,

τεύχεά τε, κρύπτοντε γάμων αἰδήσιμον ἔργον,

καί τότε παρθενίης νοσφίζετο κούριον ἄνθος

αἰνόγαμος Μήδεια δυσαινήτοις ύμεναίοις.

αὐτάρ ἐπεί βασιλῆος ἀμύμονος ὄψιν ϊκοντο

Κόλχοι καί Μινύαι, καί έμυθήσαντο ἔκαστα.

έκ τ΄ έλαχ' Αίσονίδης ἄλοχον Μήδειαν ἄγεσθαι

΄ Αλκινόοπυ, τοί τ΄ ὧκα λύοντ΄ ἐκ πείσματα νήσου.

δή τόθ' ὑπ' εἰρεσίησι θέεν πολυηγόρος Αονώ.

Αμβρακίου κόλποιο διαπρήσσουσα κέλευθα.

της και νά σβύσωμεν την φλόγα τοῦ ἔρωτός της

Διότι ή Διωναία `Αφροδίτη ὀργίζεται πάρα πολύ

έναντίον οίουδήποτε άνδρός καί οίασδήποτε γυναικός, πού θά διανοηθη νά έκτελέση αὐτάς τάς πράξεις.

`Αλλ` ἄν μέν εἶναι κόρη (παρθένος) καί ἔρχεται πρός ἡμᾶς ἀμόλυντος,

στίχοι 1334-1362

(έν τοιαύτη περιπτώσει) ἄς ὑπάγη εἰς τόν οἰκον τοῦ πατρός της καὶ εἰς τά ἐνδιαιτήματα τῶν Κόλχων.

Εάν ὅμως πάλιν ἐπλάγιαζε στό κρεββάτι ὡς νεαρά γυναῖκα εἰς ἐρωτικάς ἐπαφάς

καί ἔτσι κατήσχυνε τήν παρθενικότητά της, τότε ἄς τήν πάρη αὐτήν ὁ σύζυγός της.

Αὐτά εἶπεν ἡ `Αρήτη καί ὁ λόγος της ἥγγισε τήν καρδίαν τοῦ ΄Αλκινόου καί πράγματι κατ` αὐτόν τόν τρόπον ἐπρόκειτο νά τελειώσουν ὄλα αὐτά.

`Αλλ` ή ἀπόφασις αὐτή δέν διέφυγε τήν προσοχήν τῶν Μινυῶν'

διότι άμέσως ή "Ηρα

όμοιωθεῖσα κατά τό σῶμα πρός ὑπηρέτριαν, ἐπήδησεν εἰς τό πλοῖον, καί ταχέως τά διηγήθη καί ἐνέκρινεν

ὄσα ἐσκέπτοντο (νά πράξουν) οἱ βασιλεῖς.

Τότε λοιπόν ήτοιμάζετο διά την Μήδειαν τό συζυγικόν κρεββάτι είς τό άκρότατον μέρος τῆς πρύμνης, γύρω δέ ἔστρωσαν χαμηλό κρεββάτι

καί γύρω ἀπό τό κρεββάτι ἄπλωσαν ἐπάνω μίαν χρυσῆν φλοκκάτη.

"Επειτα, άφοῦ εἰς τά δόρατα ἐκρέμασαν δέρματα βοδιών

καί ἔβαλαν ἔπιπλα, διά νά ἀποκρύψουν ἔτσι τό ἐντροπαλόν ἔργον τοῦ γάμου (τῆς σαρκικῆς ἐπαφῆς),

τότε καί ή Μήδεια, ή δυστυχής είς τόν γάμον της,

απεχωρίζετο από τό κοριτσίστικο άνθος τῆς παρθενικότητός της μέ γαμήλια τραγούδια δυσφημισμένα.

Έπειτα άφοῦ ήλθον ένώπιον τοῦ άμέμπτου βασιλέως

οί Κόλχοι καί οί Μινύαι, καί τούς διηγήθησαν τά καθέκαστα.

καί ὅτι ἔλαχεν εἰς τόν υἰόν τοῦ Αἴσονος νά λάβη ἀπό τόν `Αλκίνοον ὡς σύζυγον τήν Μή-δειαν, αὐτοί ταχέως ἔλυον τά καραβόσχοινα ἀπό τήν νῆσον.

Τότε λοιπόν ή πολύλαλος `Αργώ ἔτρεχε διά τῆς κωπηλασίας καί διέπλεε τά ὕδατα τοῦ `Αμ-βρακικοῦ κόλπου.

"Ενθα τί σοι, Μουσαῖε θεηγενές, έξαγορεύσω,

ὄσσα πάθον Μινύῃσιν όμοῦ ποτί Σύρτιν ἀήταις.

όππως τ' έξεσάωθεν άλιπλάγκτοιο πορείης:

ὄσσα τ' ἄρ' ἐν Κρήτη πάθον ἄλγεα τετληῶτες.

χάλκειον τριγίγαντα δοκεύμενοι, ὄφρα κίχοιμεν.

ός ρά οἱ οὐκ εῖα λιμένων ἔντοσθεν ἰκέσθαι.

ήδ΄ ώς θεινόμενοι βαρυηχέϊ κύματι πόντου.

ρίμφα τε κυανέῃσι βαρυνόμενοι νεφέλησιν.

στίχοι 1363-1384

ήλπόμεθα σκοπέλοισι Μελαντίοισιν ἔχεσθαι

νῆα θοήν. Παιάν δ' ἄρ' έκηβόλος ἀγχόθι ναίων

Δήλου ἀπό κραναῆς ἤκεν βέλος, ἔκ δ΄ ἀνέφηνεν

μεσσάτιον σποράδων. 'Ανάφην δε έ πάντες όπίσσω

νήσον κικλήσκουσι περικτίονες ἄνθρωποι. άλλ ου οι θέμις έσκε διαμπερές έξαλον έρξαι

Αἰσονίδην, πέρι γάρ ρα λύθρον φέρεν άλτο δ΄ όπίσσω

Μοῖρ' όλοή: κότεεν γάρ ἐπιζαφελῶς 'Υπερίων.

άλλ' ὅθ' ὑπ' εἰρεσίη Μαλεήτιδας ἰκόμεθ' ἄκρας,

Κίρκης έννεσίησιν απορρύψεσθαι ἔμελλον

άράς τ΄ Αἰήτεω καί νηλιτόποινον Εριννύν

δή τότ΄ έγώ Μινύαις ἄφαρ ἰερά λύτρα καθαρμῶν

ρέξα, καί έλισάμην γαιήοχον Εννοσίγαιον νόστον έπειγομένοις δόμεναι, γλυκερούς τε τοκῆας.

Καί ρ' οἵ μέν πλώοντες ἐϋκτιμένην ἐπ' Ἰωλκόν

θῦνον ἐγώ δὶ ικόμην ἐπί Ταίναρον ἡνεμόεντα,

ὄφρα κεν ἔντομα ρέξω ἀγακλειτοῖς βασιλεῦσιν,

οι οι νερτερίων βερέθρων κληίδας

`Εδῶ διατί τώρα θά σοῦ διηγηθῶ, ὧ θεογέννητε Μουσαῖε,

πόσα παθήματα ύπέστημεν έκ τῶν ἀνέμων μαζί μέ τούς Μινύας κατά τόν πλοῦν μας πρός τήν Σύρτιν,

καί πῶς διεσώθημεν κατά τό θαλασσόπληκτον ταξίδι:

καί πόσα βάσανα ύπέστημεν ύπομονετικά είς τήν Κρήτην.

παραμονεύοντες τόν χάλκινον τριγίγαντα, (μέγιστον γίγαντα), διά νά πλησιάσωμεν έκεῖ αὐτός ὄμως δέν μᾶς ἐπέτρεπε νά προχωρή-

σωμεν είς τό έσωτερικόν τῶν λιμένων. Και πῶς, πληττόμενοι ἀπό τά βαρέως ἡχοῦντα κύματα τῆς θαλάσσης και ἔχοντες ἀπό ἐπάνω μας τό βάρος τῶν μαύρων νεφῶν, πού ἐκινοῦντο ταχέως.

στίχοι 1363-1384

ήλπίζαμεν νά φθάση τό ταχύ πλοῖον εἰς τούς Μελαντίους βράχους.

Ο δέ Παιάν, πού έκτοξεύει μακράν τά βέλη του, κατοικῶν έκεῖ πλησίον,

έξαπέλυσεν από την πετρώδη Δῆλον ἕνα βέλος, και έξ αὐτοῦ εἰς τό μέσον τῶν σποράδων ἀνεφάνη νῆσος

αὐτήν δέ τήν ὀνομάζουν `Ανάφην ὅλοι οἱ μεταγενέστεροι ἄνθρωποι,

οί κατοικοῦντες γύρω ἀπό αὐτήν.

Αλλά δέν ήτο θεμιτόν νά έξέλθη τελικῶς ἀπό τήν θάλασσαν ὁ υἰός τοῦ Αἴσονος διότι ἔφερε γύρω του (τόν περιέβαλλε) φονικόν αἴμα καί ἐπήδησε πρός τά ὁπίσω

ή καταστρεπτική Μοῖρα διότι ήτο πάρα πολύ ώρνισμένος έναντίον του ὁ Υπερίων.

'Αλλ' ὅταν κωπηλατοῦντες ἐφθάσαμεν εἰς τά ἀκρωτήρια τῆς Μαλεήτιδος,

κατά τάς προτροπάς τῆς Κίρκης ἐπρόκειτο νά ἀπορρυπάνω διά καθαρτηρίων τελετῶν

τάς κατάρας τοῦ Αἰήτου καί νά ἀπομακρύνω τήν Ἑριννύν, πού τιμωρεῖ τούς ἐνόχους.

Τότε λοιπόν έγώ άμέσως ἔκαμα καθαρτηρίιους τελετάς ώς λύτρα (πρός ἀπολύτρωσιν) τῶν Μινοῦν

καί παρεκάλεσα τόν `Εννοσίγαιοιν, πού κατέχει τήν γῆν,

νά τούς ἐπιτρέψη νά ἐπιστρέψουν γρήγορα είς τήν πατρίδα καί είς τούς προσφιλεῖς γονεῖς των.

Καί αὐτοί μέν πλέοντες ἔτρεχαν πρός τήν καλοκτισμένη Ίωλκόν, έγώ δέ ἔφτασα εἰς τό ἀνεμόδαρτο Ταίναρον,

διά νά προσφέρω τήν θυσίαν εἰς τούς πολυδοξασμένους βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι κρατοῦν τά κλειέχουσιν. ἐνθεν δ' ὁρμηθείς ἐσύθην χιονώδεα Θρήκην, Λειβήθρων ἐς χῶρον, ἐμήν ἐς πατρίδα γαῖαν ἄντρον δ' εἰσεπέρησα περικλυτόν, ἔνθα με μήτηρ γείνατ' ἐνί λέκτροις μεγαλήτορος Οἰάγροιο.

διά τῶν ὑποχθονίων βαράθρων.

άγρου.

Απ΄ έδῶ ἐξεκίνησα καί ἔφθασα ταχέως εἰς τήν χιονοσκεπή Θράκην, εἰς τόν τόπον τῶν Λειβήθρων, εἰς τήν ἰδικήν μου πατρικήν γῆν καί εἰσήλθον εἰς τό ἐξακουστόν σπήλαιον, ὅπου μέ ἐγέννησεν ἡ μητέρα μου ἐπάνω εἰς τό κρεββάτι τοῦ μεγαλόκαρδου Οἰ-

ΣΧΟΛΙΑ

"Οπως θά άντελήφθη ὁ άναγνώστης, εἰς τό δεύτερον μέρος τῶν `Αργοναυτικῶν (τῆς ἐπιστροφῆς), ὑπάρχουν ἀρκετά κενά εἰς τό κείμενον καί φυσικά δέν έξηγεῖται ἀπό τό κείμενον πῶς ἡ ᾿Αργώ ἀπό τόν Εὔξεινον Πόντον εὑρέθη ἔξαφνα, ἀποτόμως εἰς τόν ἀΑτλαντικόν (ἀΑργοναυτικά, στίχος 1185, ὅπου ἡ ΄ Αργώ, άπροόπτως άπό τόν Εὔξεινον Πόντον έμφανίζεται εἰς τόν ΄ Ατλαντικόν) και ήκολούθησε τήν πορείαν τοῦ 'Οδυσσέως κατά τήν ἐπιστροφήν, συναντήσασα τήν Σκύλαν καί τήν Χάρυβδιν, τάς Σειρῆνας κ.τ.λ. ὅπως ἀναφέρονται εἰς τήν 'Οδύσσειαν τοῦ 'Ομήρου. Συνεπῶς, τό κείμενον τῆς ἐπιστροφῆς συμφωνεῖ μέ τάς διαπιστώσεις τῆς Ἐνριέττας Μέρτζ, κατά τάς ὁποίας οἱ Ἡργοναῦται δέν ἔπλευσαν πρός τόν Εὔξεινον Πόντον, άλλά πρόν τήν Νότιον ' Αμερικήν, άναζητοῦντες χρυσόν, διότι άπό παλαιοτέρας προφανῶς πληροφορίας άλλων ναυτικών, θά έγνώριζον τήν ΰπαρξιν χρυσοῦ εἰς τάς περιοχάς αὐτάς τῆς Νοτίου `Αμερικῆς. Φαίνεται δέ ὅτι αὐτό ἡτο «τό χρυσόμαλλον δέρας» πού έζητουν οι `Αργοναῦται καί χάριν τοῦ όποίου ὑπέστησαν τάς δοκιμασίας, πού περιγράφονται κατά τρόπον μυθοεκφραστικόν διά νά ἀποκτήσουν τόν χρυσόν πού ἥθελον ν΄ ἀποκτήσουν. Διότι πρέπει νά τονισθῆ ὅτι πολλάς μυθολογικάς διηγήσεις περιέχουν τά κείμενα τῶν ᾿Αργοναυτικῶν. Δέν ἀποκλείεται ὅμως νά έγινε καί άλλη έκστρατεία Αίγαίων πρός τόν Εὔξεινον Πόντον καί άπήχησις αύτῆς νά εἶναι τό πρῶτον μέρος τῶν διασωθέντων Αργοναυτικῶν τοῦ Ορφέως, καί συνεπῶς ἡ ἀκριβεστέρα καί πληρεστέρα ἐκδοχή πρέπει νά εἶναι ή άναφερομένη ὑπό τοῦ ᾿Απολλωνίου τοῦ Ροδίου, ὅπως ἐμφαίνεται καί ἀπό τό Βιβλίον του ΙΙΙ (στίχοι 1192-1198), ἀφοῦ καί εἰς τό δεύτερον μέρος τὧν `Αργοναυτικών των Όρφικών, ἡ Άργώ ἐμφανίζεται νά διαπλέη τόν Άτλαντικόν καί τήν Δυτικήν Μεσόγειον. Τήν πληροφορίαν ἄλλως τε αὐτήν παρέχει καί ὁ ΄ Απολλόδωρος (βιβλίον Α σελίς 35, ἔκδοσις Βιέννης 1811) μέ τήν διαφοράν ὅτι ή ΄Αργώ κατά τά ΄Αργοναυτικά τοῦ ΄Ορφέως ἔφθασεν εἰς τό νησί τῆς Κίρκης διά νά εξαγνισθοῦν οι Αργοναῦται διά τόν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Μηδείας Αψύρτου, ἐπειδή ὁ Ζεύς είχεν ἐξοργισθῆ ἐναντίον των. Προφανῶς ὅμως καί οί Μιλήσιοι γεωγράφοι, κατά τήν Μέρτζ, ἐσφαλμένως ἐτοποθέτησαν τήν Κολχίδα είς τόν Εὔξεινον Πόντον, ὅπου ἐξαπέστειλαν οἱ μετέπειτα ἀρχαῖοι ωιλόλογοι τούς 'Αργοναύτας, διά τήν «ἀνάκτησιν τοῦ χρυσομάλλου δέρατος». ΄ Επίσης, κατά την Μέρτζ, τά φυσικά φαινόμενα, πού περιγράφονται, ώς λαμβάνοντα χώραν είς τό στόμιον τοῦ Βοσπόρου, ὑπό τῶν ᾿Αργοναυτικῶν (στίχοι 80-95, θύελλαι, καταιγίδες, ἄνοιγμα καί κλείσιμο τῶν Συμπληγάδων - κυανῶν Πετρῶν) δέν συμφωνοῦν μέ τήν πραγματικότητα, τόν δέ ποταμόν Θερμώδοντα, ή Μέρτζ τοποθετεῖ εἰς τόν ΄ Αμαζόνιον τῆς Βραζιλίας, (στίχος 745) ὅπως καί τούς Σολύμους, τούς όποίους άναφέρουν τά `Αργοναυτικά τῶν `Ορφικῶν,

ότι ὑπῆρχαν εἰς τήν ἀνατολικήν πλευράν τοῦ Εὑξείνου Πόντου (στῖχος 75) (βλέπε καὶ τό ἄλλο βιβλίον μου « Η Αληθινή Προϊστορία» ὅπου ἐκτίθενται διά μακρῶν καὶ διά ἀδιασείστων Αστρονομικῶν ἀποδείξεων αὐταί αὶ ἀπόψεις τῆς Μέρτζ).

`Ακολουθοῦν τά μυθεύματα περί διαβάσεως τῶν 'Αργοναυτῶν ἀπό τά Ρίπαῖα ὑψώματα (στίχοι 1050, 1060 καί 1077) καί ἀπό τούς 'Υπερβορείους (στίχος 1079) καί ἡ πληροφορία περί θαλερῶν δένδρων, πού εἰχον καρπούς ὅλο τόν χρόνο, περί περιοχῶν δηλαδή πού εἰναι ἀνύπαρκτες εἰς τάς χώρας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (ἀπό στίχους 1130-1170 καί αἱ ὁποῖαι περιοχαί ὁμοιάζουν μέ τἡν Κεντρικήν καί Νότιον 'Αμερικήν, ὅπως ὀρθῶς ὑποστηρίζει καί ἀποδεικνύει ἡ Μέρτζ) καί ὅτι ἡ 'Αργώ εἰς τἡν περιοχήν αὐτήν ἔπεσεν, παρεσύρθη εἰς τόν 'Ωκεανόν, τόν λεγόμενον Κρόνιον (ὀνομασίαι καί περιοχαί ἀνύπαρκτοι καί ἄγνωστοι εἰς τόν χῶρον αὐτόν τοῦ Εὐξείνου πόντου) διά νά ἀποκορυφωθῆ ἡ μυθική ἀφήγησις μέ τούς στίχους 1135 καί ἐφεξῆς, μέ τἡν μακαρίαν πόλιν 'Ερμιόνειαν, πού εὐρίσκεται πλησίον τοῦ 'Αχέροντος ποταμοῦ καί τῶν πυλῶν τοῦ "Αδου» καί τέλος μέ τόν εἴσπλουν τῆς 'Αργούς εἰς τόν 'Ατλαντικόν 'Ωκεανόν (στίχος 1185).

Πάντως ἀπό τούς στίχους 1044 καί μέχρι τόν στίχον 1185 κυριαρχεῖ εἰς τά ΄ Αργοναυτικά ό άνεξέλεγκτος μῦθος, διότι προφανῶς θά ἔχουν γίνει παραλείψεις είς τά κείμενα, ἤ προσετέθησαν ἀπό διαφόρους ἀρχαίους ἀμαθεστάτους άντιγραφεῖς ἄσχετοι στίχοι εἰς τά κείμενα (ὅπως ὁ στίχος 757) καί άλλαχοῦ πού άναφέρει περί `Ασσυρίων, λαοῦ άνυπάρκτου κατά τήν παναρχαίαν περίοδον, πού άναφέρονται τά `Αργοναυτικά καί άνωτέρω στίχοι 1050-1077 καί 1079). Ἐπίσης, ἐμφανῶς ἔχουν προστεθεῖ ἀργότερον εἰς τά ᾿Αργοναυτικά τοῦ Ορφέως καί τά ἀναφερόμενα διά τήν Σκύλαν καί Χάρυβδην (στίχοι 1270-1300), άφοῦ ἐάν ηὐτοκτόνησαν ὑπό τἡν ἐπίδρασιν τῆς λύρας καί τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ 'Ορφέως, θά ἡτο άδύνατον νά τάς συνήντησεν άργότερον ὁ 'Οδυσσεύς. Αλλά και ή συνάντησις τῶν Αργοναυτῶν εἰς τήν Κέρκυραν μέ τούς στρατιώτες τοῦ Αἰήτου (στίχοι 129ε-1360), εἶναι ἐπίσης μῦθος καί προσθήκη νεωτέρων είς τό άρχικόν κείμενον, άφοῦ είναι άπολύτως άδύνατον ό `Αλκίνοος, ὁ βασιλεύς τῶν Κερκυραίων νά ὑπεδέχθη τούς ΄Αργοναύτας καί μετά 300 τουλάχιστον ἔτη θά ζούσε διά νά ὑποδεχθῆ καί τόν ᾽ Οδυσσέα, ὅπως ἀναφέρει ὁ "Ομηρος εἰς τὴν 'Οδύσσειαν. Συνεπῶς, ἐμφανέστατα τά 'Αργοναυτικά τοῦ 'Ορφέως ἔχουν ὑποστεῖ σημαντικάς κακώσεις, διαστροφάς καί παραποιήσεις καί ως έκ τούτου έπαναλαμβάνομεν, έκτός από τά βασικά στοιχεῖα τοῦ κειμένου τῶν Αργοναυτικῶν τοῦ Όρφέως, οὐδεμίαν άξίαν ἔχουν, αί άλλαι σχετικαί πληροφορίαι πού παρέχουν. Καί φυσικά, MONON τό κείμενον τῶν 'Αργοναυτικῶν τοῦ 'Απολλωνίου Ροδίου καί κατά τήν Μέρτζ πού τό ἡρμήνευσεν, άποτελεῖ τό άκριβέστερον κείμενον τῆς Προϊστορικῆς αὐτῆς κινήσεως τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων, τῶν Μινυῶν - παναρχαίου Ἑλληνικοῦ φύλου - καί τῶν ἐπιτευνμάτων των.

Τέλος ἡ Μέρτζ, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τήν μελέτην της πού παραθέτω εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «' Η ' Αληθινή Προϊστορία», ἀρκετά εὐστόχως, ἀλλά καί μέ ἀποδείξεις βάσει τῶν κειμένων καί τῶν Μετεωρολογικῶν καί Γεωγραφικῶν διαπιστώσεων καί παρατηρήσεων, πού παραθέτει καί αὶ ὁποῖαι περιέχονται εἰς «Τά ' Αργοναυτικά» τοῦ ' Απολλωνίου τοῦ Ροδίου, (βιβλίον ΙΙΙ στίχοι 1192-1198) στηρίζει πλήρως τὴν ἄποψίν της, ὅτι οἱ ' Αργοναῦται δέν μετέβησαν εἰς τόν Εὕξεινον Πόντον, ἀλλά διά τοῦ ' Ατλαντικοῦ εἰς τὴν Νότιον ' Αμερικὴν, ἀνιχνεύοντες καί ἐπιδιώκοντες τὴν κατάκτησιν τοῦ χρυσοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποδεδειγμένως ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἐν ἀφθονία.

Καί δέν είναι διόλου ὑπερβολή νά προστεθῆ κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἀλλά καί τῆς ἄλλης ἀποδεδειγμένης ἀπόψεως τῆς Μέρτζ, ὅτι καί ὁ ὑΟδυσσεύς μετέβη εἰς τήν ΄Αμερικήν, ὄπου ἐφιλοξενήθη ἀπό τούς Φαίακας, τούς ὁποίους ή Μέρτζ τοποθετεῖ εἰς τόν κόλπον τοῦ Μεξικοῦ, ὅτι ἐφ᾽ ὄσον οἱ πανάρχαιοι Έλληνες είχον μεταβή είς την Αμερικήν, είναι, κατά πᾶσαν πιθανότητα διά νά μή εϊπωμεν άναμφισβητήτως - άφοῦ ἄλλη ἐξήγησις εὐλογοφανής δέν ύπάρχει - οἱ δημιουργοί καί τῶν μετέπειτα ἐμφανισθέντων ἀρχαίων πολιτισμῶν τῆς 'Αμερικανικῆς 'Ηπείρου ('Αζτέκοι, Ίνκας, Μάγυας), νά προῆλθον άπό την έπιμειξίαν τῶν παλαιοτέρων κατοίκων τῶν περιοχῶν αὐτῶν τῆς ' Αμερικής, με τούς καταφθάσαντας διά θαλάσσης καί είσχωρήσαντας, σύν τῶ χρόγω, είς τό ἐσωτερικόν τῶν χωρῶν αὐτῶν παναρχαίους "Ελληνας θαλασσοπόρους, πού είχον έγκατασταθή άρχικῶς εἰς τάς άκτάς τῆς Βορείου καί Νοτίου Αμερικής. Καί ή ἄποψις αὐτή ἐπιβεβαιώνεται καί ἀπό τήν ἀποκάλυψιν τῆς Μέρτζ, ότι άνευρεθέντα έρείπια άρχαίων οἰκισμῶν, ὅπως καί ἄλλα άντικείμενα, είς διαφόρους περιοχάς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐσχάτως, κατά τήν διάρκειαν άνασκαφῶν καί ἐκσκαφῶν καί τά ὁποῖα ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς προερχόμενα άπό τό Αίγαῖον καί όμοιάζοντα μέ Αίγαιατικήν τέχνην, κατεστράφησαν ή κατεκαλύφθησαν καί έξηφανίσθησαν κατά διαταγήν τῶν άρμοδίων ὑπηρεσιών τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων κατέχονται ἀπό μισέλληνας Έβραίους Σιωνιστάς, οἱ ὁποῖοι εἶναι καί οἱ μόνοι πού θά ἤθελον νά ἐξαφανισθῆ κάθε στοιχεῖον ὑπάρξεως καί ἐπιδράσεως ἐκεῖ παναρχαίων Ελλήνων (βλέπε διά περισσότερα στοιχεῖα καί πλέον έκπληκτικά καί τέλος βιβλιογραφίας τῆς «Γενικῆς Εἰσαγωγῆς» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου»).

"Αλλως τε καί άπό τήν Προϊστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, εἰς τήν ὁποίαν περιγράφονται ὑπό διαφόρων μελετητῶν - συγγραφέων - αἰ κινήσεις τῶν διαφόρων φυλῶν, πρός καί ἐντός τῶν τριῶν ἡπείρων, διεισδύσεις, εἰς τήν ' Αμερικανικήν ἡπειρον, μόνον «μογγολοειδῶν» ἀναφέρονται ἐκ τῆς ΄ Ασίας μέσω τῆς ΄ Αλάσκας καί τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ (Α΄ τόμος τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, σελίς 80 χάρτης 5, ἔκδοσις Οὐνέσκο, 1958). Ἡ πολιτιστική ὅμως συγκρότησις τῶν μογγολοειδῶν αὐτῶν ὁμάδων ἦτο καθυστερημένη, ἤ μᾶλλον ἦτο ἀνύπαρκτος. ΄ Αντιθέτως εἶναι πλέον αὐταπόδεικτον καί γνωστόν, ὅτι οὐδεμία ἄλλη φυλή πλήν τῶν Αἰγαίων - ᾿ Αρχαιοελλήνων καί τῶν μετέπειτα Μινωϊκῶν, Μυκηναίων, Κυπρίων κ.ἄ., εἶχε πράγματι τόσον ἀναπτυχθῆ ἀπό τήν παναρχαίαν ἐποχήν, διά νά δύναται νά ἐπεκταθῆ, καί πέραν τῶν ὡκεανῶν καί ἐντός τῶν ἄλλων Ἡπείρων καί νά ἐπιδράση καί νά ἐκπολιτίση καί ἄλλους Λαούς. (Βλέπε καί βιβλίον μου «΄ Η ΄ Αληθινή Προϊστορία»).

Εξ ἄλλου ἀπό τόν στίχον 75 τῶν Αργοναυτικῶν, ὅπου περιγράφεται, πῶς ὁ Ἰάσων ἐπεσκέφθη τόν Ὁρφέα εἰς τό σπήλαιόν του καί τόν προσεκάλεσε διά νά μετάσχη τῆς ἐκστρατείας καί ἀπό τήν τελευταίαν παράγραφον τῶν « Αργοναυτικῶν» τῶν Ὁρφικῶν, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ὁρφεύς ἐπιστρέψας εἰς τήν πατρίδα του, εἰς τά Λείβηθρα τῆς Πιερίας (πλησίον τοῦ Ὁλύμπου) κατέφυγεν καί ἐγκατεστάθη εἰς τό «διάσημον σπήλαιον» ὅπου τόν ἐγέννησεν ἡ μητέρα του «ἐπάνω εἰς τό κρεββάτι τοῦ μεγαλόκαρδου Οἰάγρου», ἀποδεικνύεται εἰς ποίαν ἐποχήν παναρχαίαν ἔγινεν ἡ ἐκστρατεία τῶν ᾿Αργοναυτῶν, ἀφοῦ τό κείμενον ἐμφανίζει τόν Ὁρφέα νά κατοικῆ εἰς σπήλαιον, ἡ τουλάχιστον, ἐκεῖνοι πού διέσωσαν αὐτάς τάς παραδόσεις, εἰς ποίαν μακρυνήν ἐποχήν ἡθέλησαν νά τοποθετήσουν τὴν ἐκστρατείαν αὐτήν. ᾿Αλλά καί τά ἀναφερόμενα εἰς τούς στίχους 412-427 περί ἐπισκέψεως τῶν ᾿Αργοναυτῶν εἰς τόν Κένταυρον Χείρωνα εἰς τό Πήλιον, ὅπου εὐρίσκετο καί ὁ ᾿Αχιλλεύς, εἰς μικράν ἡλικίαν, διδασκόμενος ἀπό τόν Χείρωνα, είναι ἐμβόλιμα ὁπωσδήποτε, προστεθέντα

άργότερον είς τά 'Αργοναυτικά ἀπό κἄποιον άμαθέστατον καί μᾶλλον ἀνόη τον ἀντιγραφέα, ἀφοῦ ἐμφανίζει τούς 'Αργοναύτας νά ἐκκινοῦν διά τήν ἐκστρατείαν των πρό τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἐφ' ὄσον συνήντησαν τόν 'Αχιλλέα νεαρόν πλησίον τοῦ Χείρωνος.

Πάντως ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν παρεμβολῶν, τῶν προσθηκῶν ἤ τῶν παραλείψεων τῶν κειμένων ἀποδεικνύεται ὅτι, προκειμένου περί τῶν ᾿Αργοναυτικῶν, πληρέστερον, ἀκριβέστερον καί περισσότερον συγχρονισμένον κείμενον, ἤ μᾶλλον, πού περιγράφει καί τοποθετεῖ τά περιστατικά τῆς ᾿Αργοναυτικῆς ἐκστρατείας σαφέστερον εἶναι τά ᾿Αργοναυτικά τοῦ ᾿Απολλωνίου τοῦ Ροδίου (ἔκδοσις Ὁξφόρδης 1961, τοῦ Hermann Fränkel), διότι ἐμφανῶς τό κείμενον τῶν ᾿Αργοναυτικῶν τοῦ ᾿Ορφέως, πλὴν τῶν βασικῶν στοιχείων πού περιέχουν, ἔχουν ὑποστῆ ἀποδεδειγμένως πολλάς ἐπιδράσεις καί ἐπεμβάσεις ἀπό τὴν ἀρχαίαν ἀκόμη ἐποχήν.

Από τά κείμενα ἀποδεικνύεται ἐπίσης, πόσον ἤσαν ἄκριτοι, ἐπιπόλαιοι, ἤ ἀπό κακήν πρόθεσιν καί σκοπίμως, οἱ νεώτεροι ξένοι συγγραφεῖς καὶ ἐρμηνευταί, οἱ ὁποῖοι ἐπέμενον, ἄλλοι μέν ἐξ αὐτῶν νά ὑποστηρίζουν, ὅτι τά κείμενα τῶν 'Ορφικῶν περιέχουν μυθεύματα, ἤ τά διὰστρεφον, ὁπως συμβαίνει μέ τόν στίχον 42 τῶν 'Αργοναυτικῶν, ὅπου ἐνῶ σαφῶς λέγει ὁ 'Ορφεύς «ἡδ' ὅσον Αἰγύπτω ἱερόν λόγον ἐξελόχευσα» δηλαδή εἰς τήν Αἴγυπτον ἐξεγέννησεν, ἔφερεν διεκήρυξε τόν ἱερόν λόγον, τάς ἱεράς ἀπόψεις του, ὅπως καὶ εἰς τούς στίχους 102-104, οἱ ξένοι ἐρμηνευταί δέν ἐδίστασαν νά ὑποστηρίξουν ὅτι εἰς τήν Αἴγυπτον ὁ 'Ορφεύς ἐδιδάχθη τούς ἱερούς λόγους, διαστροφή τήν ὁποίαν ἐσφαλμένως ἐπέβαλον διεθνῶς, ἄλλοι δέ - μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἡμέτερος Κ. Χασάπης ἐσφαλμένως, ἤ μᾶλλον φοβούμενος τάς κρίσεις τῶν ξένων ἐτοποθέτησε τούς 'Ορφικούς - κατά παραχώρησιν μάλιστα - μόλις περί τό 1500 ἤ 1600, τό πολύ πρό Χριστοῦ, ἐνῶ εἶχεν ὁ ίδιος ἑξακριβώσει χρόνον παλαιότερον.

Αλλά καί διά τόν Πυθαγόραν, τόν Πλάτωνα, τόν Εὔδοξον καί ἄλλους ἀρχαίους Ἑλληνας σοφούς, πού εἴχαν μεταβεῖ εἰς τὴν Αἴγυπτον, οἱ ξένοι ὑπεστήρι-ζον ὅτι ἐκεῖ ἐδιδάχθησαν τάς θεωρίας των διότι δέν εἴχον τὴν φιλοτιμίαν ἤ τὴν ἐντιμότητα νά συγκρίνουν τάς θεωρίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν μέ τάς ἀπόψεις καί τά διδάγματα τῶν Ὁρφικῶν, ὁπότε θά ἀνεκάλυπτον ὅτι αϋται προέρχονται ἀπό τούς Ὁρφικούς καί ὅχι ἀπό τούς Αἰγυπτίους, ὅπως ἀποδεικνύουν τά κείμενα τῶν Ὁρφικῶν πού δημοσιεύονται εἰς αὐτό τό βιβλίον.

Καί φυσικά όλα αὐτά ἐγένοντο μὲ τήν συγκατάθεσιν καί τήν ἀνοχήν τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου αὐτοῦ, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ὁποίας κυριολεκτικῶς ἀμέριμνοι καί ἀδιάφοροι παρηκολούθουν καί παρακολουθοῦν τήν κακοποίησιν τῆς Προϊστορίας μας, ἀφοῦ διάφοροι... εὐγενέστατοι ξένοι ἐρμηνευταί, οῦτε ὁλίγον οῦτε πολύ καί ὡς ἀπογόνους τῶν... Σλάβων μᾶς ἐχαρακτήρισαν!; Καί ἐνῶ ἄπαντες περίπου ὑπεστήριζον ὅτι, ὅλοι οἱ ἄλλοι Λαοί τῆς 'Ανατολῆς είναι ἀρχαιότεροι τῶν 'Ελλήνων, οἱ δὲ "Ελληνες ἐξεπολιτίσθησαν ὑπό τήν ἐπίδρασίν των, ἤδη ἀποδεικνύεται ἀκριβῶς τό ἀντίθετον ἀπό τούς «"Υμνους τοῦ 'Ορφέως», τούς ὁποίους ἐν τούτοις τόσον ἐπιτυχῶς ἡρμήνευσεν ἀστρονομικῶς καί ἀξιοποίησεν ὁ Κ. Χασάπης καί τούς ὁποίους δημοσιεύομεν κατωτέρω, ἀλλά τούς ὁποίους είχον ἀποπνίξει οἱ ξένοι καί ἀγνοοῦσαν καί ἀγνοοῦν καί σήμερον (1984) οἱ ἡμέτεροι, διότι οἱ ἀρμόδιοι Φιλόλογοι ἀπέφευγον ἤ μᾶλλον δέν ξεύρουν καί ἀποφεύγουν νά διαβάσουν καί νά σχολιάσουν αὐτά τά ἀρχαῖα κείμενα πρός αἰωνίαν καταισχύνην μας!!...)

Ι.Δ.Π.

'Ο 'Ορφεύς παίζων τήν λύραν του πρό τῶν Μουσῶν καί τοῦ 'Ηρακλέους. Κατά μίαν τοιχογραφίαν τῆς Πομπηίας.

'Ο 'Ορφεύς θέλγει μέ τήν λύραν του όμάδα Θρακῶν - Μακεδόνων ('Αρχαία 'Ελληνική άγγειογραφία).

΄ Αμέσως κατωτέρω παραθέτομεν πίνακα κατ΄ άλφαβητικήν σειράν τῶν "Υμνων τοῦ ' Ορφέως

ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ

ΑΡΙΘΜΗΣΙΣ ΥΜΝΩΝ

ΑΔΩΝΙΔΟΣ 56 (LVI) AΘHNAΣ 32 (XXXII) ΑΙΘΕΡΟΣ 5 (V) ΑΜΦΙΕΤΟΥΣ 53 (LIII) ΑΝΤΑΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ 41 (XLI) ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ 34 (XXXIV) APEΩΣ 65 (LXV) EIΣ APEA 88 (LXXXVIII) ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ 36 (ΧΧΧΥΙ) ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 67 (LXVII) AΣTPΩN 7 (VII) ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ 55 (LV) BAKXOY NEPIKIONIOY 47 (XLVII) **BOPEOY 80 (LXXX) ΓΗΣ 26 (XXVI)** ΔAIMONOΣ 73 (LXXIII) ΔΗΜΗΤΡΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΣ 40 (XL) ΔIKHΣ 62 (LXII) ΔΙΟΝΥΣΟΥ 30 (ΧΧΧ) ΒΑΣΣΑΡΕΩΣ, ΤΡΙΕΤ. 45 (XLV) C.F ΔΙΟΣ 15 (XV) ΔΙΟΣ ΑΣΤΡΑΠΕΩΣ 20 (XX) ΔΙΟΣ ΚΕΡΑΥΝΙΟΥ 19 (ΧΙΧ) EKATHΣ 1 (I) EPMOY 28 (XXVIII) EPMOY XOONIOY 57 (LVII) ΕΡΩΤΟΣ 58 (LVIII) EΣTIAΣ 84 (LXXXIV) EYMENIΔΩN 69 (LXIX) EYMENIΔΩN 70 (LXX) ZEΦYPOY 81 (LXXXI) HAIOY 8 (VIII) HOYΣ 78 (LXXVIII) ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ 12 (ΧΙΙ) HPAΣ 16 (XVI) ΗΦΑΙΣΤΟΥ 66 (LXVI) ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΤΗΘΥΟΣ 22 (ΧΧΙΙ) OANATOY 87 (LXXXVII) ΘΕΜΙΔΟΣ 79 (LXXIX) **ΙΠΠΑΣ 49 (XLIX)** KOPYBANTOΣ 39 (XXXIX) KYPBANTOΣ 39 KOYPHTΩN 31 καί 38 (XXXVIII)

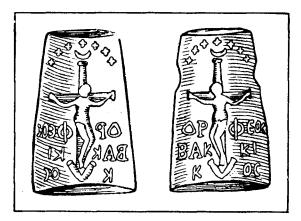
KPONOY 13 (XIII)

ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ 74 (LXXIV) ΛΗΤΟΥΣ 35 (ΧΧΧΥ) **AIKNITOY 46 (XLVI)** ΛΥΣΙΟΥ ΛΗΝΑΙΟΥ 50 (L) MH Λ INOH Σ 71 (LXXI) -MHTPO Σ - ANTAIA Σ 41 (XLI) ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΩΝ 27 (XXVII) **ΜΙΣΗΣ 42 (XLII)** ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ 77 (LXXVII) MOIPΩN 59 (LIX) ΜΟΥΣΩΝ 76 (LXXVI) ΝΕΜΕΣΕΩΣ 61 (LXI) ΝΕΦΕΛΩΝ 21 (ΧΧΙ) NHPE $\Omega\Sigma$ 23 (XXIII) NHPHIΔΩN 24 (XXIV) NIKHZ 33 (XXXIII) NOTOY 82 (LXXXII) NYKTOΣ 3 (III) ΝΥΜΦΩΝ 51 (LI) ONEIPOY 86 (LXXXVI) OYPANOY 4 (IV) ΠΑΛΑΙΜΟΝΟΣ 75 (LXXV) ΠΑΝΟΣ 11 (XI) ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ 29 (ΧΧΙΧ) ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΩΝΑ 18 (ΧΥΙΙΙ) ΠΟΣΕΙΔΩΝΌΣ 17 (XVII) ΠΡΟΘΥΡΑΙΑΣ 2 (ΙΙ) ΠΡΩΤΕΩΣ 25 (ΧΧV) ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΥ 6 (VI) **PEAΣ 14 (XIV)** ΣABAZIOY 48 (XLVIII) ΣΕΛΗΝΗΣ 9 (ΙΧ) ΣΕΜΕΛΗΣ 44 (XLIV) ΣIΛHNOY 54 (LIV) ΤΗΘΥΟΣ 22 (ΧΧΙΙ) TITANΩN 37 (XXXVII) TPIETHPIKOY 52 (LII) TYXHΣ 72 (LXXII) YFEIAE 68 (LXVIII) YTNOY 85 (LXXXV) ΦΥΣΕΩΣ 10 (X)XAPITΩN 60 (LX) **ΩKEANOY 83 (LXXXIII)** Ω P Ω N 43 (XLIII)

Αριστερά, ετέρα παράστασις είς κατακόμβην με τόν `Ορφέα παίζοντα τήν λύραν του καί πέριξ τά ζῶα. Καί δεξιά 'Ορειχάλκινος καθρέπτης τοῦ 5ου π.Χ. αίῶνος, εὐρισκόμενος εἰς ἰδιωτικήν συλλογήν τοῦ Μονάχου. Παρουσιάζει τόν 'Ορφέα νά παίζη τήν λύραν του, πέριξ δέ αὐτοῦ διάφορα ζῶα νά ἀπολαμβάνουν εὐχαριστημένα τήν μουσικήν.

Αριστερά: άξιοπερίεργος παράστασις έσταυρωμένου ΄Ορφέως. Δύο όψεις τοῦ αὐτοῦ σφραγιδοκυλίνδρου ἐξ αἰματίτου (ἡμιπολύτιμος λίθος), εὐρισκομένου εἰς τό 'Αρχαιολογικόν Μουσεῖον τοῦ Βερολίνου. ΄Ο γνωστός ἀρχαιοδίφης, εἰδικός ἐπί τοῦ 'Ορφισμοῦ, Κέρν (ΚΕΝΝ), συμφωνῶν μὲ τοὺς Ράιλ (REIL) καὶ Τσάν (ΖΑΗΝ), νομίζει ὅτι τό ἔργον εἰναι μίμησις ἄνευ αξίας. ΄Αντίθετα, ὁ ΄΄ Αισλερ (ΕΙSLER), παρέχει τήν ἐξῆς λίαν πρωτότυπον ἐξήγησιν: ὁ Διόδωρος (Γ΄ 65) μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ Λυκοῦργος, ἐχθρός τοῦ Διονύσου, ἐσταυρώθη ἀπό τόν θεόν κατ΄ ἄλλας ἀφηγήσεις, ὁ Διόνυσος καὶ ἄλλα Διονυσιακά πρόσωπα, ἐσταυρώθησαν. ἱδού, συνεπῶς, λέγει ὁ ΄΄ Αισλερ, ὅτι ῆτο δυνατόν νὰ ὑπάρχη ἐσταυρωμένος ΄Ορφεύς, ἀφοῦ ῆτο Διονυσιακόν πρόσωπον. Ἡ θέσις τοῦ ΄΄ Αισλερ ἐντοχύεται ἀπό τήν χρονολόγησιν τοῦ σφραγιδοκυλίνδρου ἀπό τόν 3ον ῆ 4ον μ.Χ. αἰῶνα. Δεξιά: ΄Ο Διόνυσος παῖς περιβαλλόμενος ἀπό ῶπλισμένα πρόσωπα (οἱ Κορύβαντες προφανῶς). Νόμισμα προερχόμενον ἀπό τήν Μαγνησίαν τῆς ἱωνίας. Οἱ Κορύβαντες προφανῶς). Νόμισμα προερχόρτας, πού συνεδέοντο πρός τόν μῦθον τῆς ἀνατροφῆς τοῦ παιδός Διός.

ΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΜΟΥΣΑΙΟΝ ΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΜΟΥΣΑΙΟΝ

APXAION KEIMENON

Μάνθανε δή, Μουσαῖε, θυηπολίην περισέμνην,

εύχήν, ή δή τοι προφερεστέρη έστίν άπασέων.

Ζεῦ βασιλεῦ, καί Γαῖα, καί οὐράνιαι φλόγες ἀγναί

Ήελίου, Μήνης θ΄ ίερόν σέλας, "Αστρα τε πάντα:

καί σύ, Ποσείδαον γαιήοχε κυανοχαῖτα, Φερσεφόνη θ΄ άγνή, Δημήτηρ τ΄ άγλαόκαρπε,

"Αρτεμί τ' ἰοχέαιρα, κόρη, καί ἤῖε Φοῖβε.

ὄς Δελφῶν ναίεις ἱερόν πέδον· ὄς τε μεγίστας

τιμάς έν μακάρεσσιν ἔχεις, Διόνυσε χορευτά

Αρες τ' όβριμόθυμε, καί Ήφαίστου μένος άγνόν,

άφρογενής τε θεά, μεγαλώνυμα δῶρα λαχοῦσα

καί σύ καταχθονίων βασιλεῦ, μέγ' ὑπείροχε δαῖμον'

"Ηβη τ', Είλείθυια, καί 'Ηρακλέος μένος ήθ'

καί τό Δικαιοσύνης τε καί Εὐσεβίης μέγ' δνειαρ

κικλήσκω, Νύμφας τε κλυτάς, καί Πᾶνα μένιστον.

"Ηρην τ', αἰγιόχοιο ο Διός θαλερήν παράκοιτιν

Μνημοσύνην τ' έρατήν, Μούσας τ' ἐπικέκλομαι ἀγνάς

(Μετάφρασις)

Μάθε λοιπόν, Μουσαῖε, τήν μύησι τήν πολυσέβαστη,

τήν προσευχή, πού είναι βέβαια γιά σέ ή προσφορώτερη άπ΄ ὅλες:

^{*} Ω Δία βασιλιά καί Γῆ καί οὐράνιαι φλόγες καθαραί

τοῦ Ἡλίου, καί τῆς Σελήνης τό ἰερόν φῶς καί ὅλα τά Ἅστρα.

καί σύ Ποσειδῶνα μέ τήν κυανῆν χαίτην πού περιβάλλεις τήν γῆν,

Περσεφόνη άγνή και Δήμητρα μέ τούς ώραίους καρπούς.

καί ¨Αρτεμι, πού ἐκτοξεύεις τά βέλη, ὧ κόρη, καί ἥϊε Φοῖβε,

πού κατοικεῖς εἰς τήν ἱερή γἤ τῶν Δελφῶν καὶ σύ χορευτή Διόνυσε, πού ἔχεις τις μεγαλύτερες τιμές ἀνάμεσα στούς θεούς

Αρη ἰσχυρόκαρδε καί άγνε ἰσχυρε ήμφαιστε καί σύ θεά γεννημένη ἀπό τόν άφρό, (΄ Αφροδίτη), πού σοϋλαχαν δῶρα με μεγάλα ὀνόματα καί σύ βασιλιά τῶν καταχθονίων, θεέ πού ἔχεις μεγάλην ὑπεροχήν

και σεῖς "Ηβη και Εἰλείθυια και τοῦ 'Ηρακλῆ ἡ γενναία δύναμις και τῆς Δικαιοσύνης και τῆς Εὐσεβείας τό μέγα ὄφελος

προσκαλῶ, καί τίς ξακουστές Νύμφες καί τόν Πᾶνα τόν μέγιστον καί τήν "Ηραν, τήν θαλερήν σύζυγον τοῦ Διός, ποὺ φέρει τήν ἀσπίδα καί τήν Μνημοσύνην τήν άξιέραστη καί τάς άγνάς έννέα Μούσας έπικαλοῦμαι καί

έννέα, καί Χάριτάς τε, καί "Ωρας, ἡδ' Ένιαυτόν,

Λητώ τ' εὐκλόκαμον θείην, σεμνήν τε Διώνην,

Κουρήτάς τ` ἐνόπλους, Κορύβαντάς τ`, ήδέ Καβείρους,

καί μεγάλους Σωτήρας όμοῦ, Διός ἄφθιτα τέκνα

Ίδαίους τε θεούς, ήδ΄ ἄγγελον οὐρανιώνων,

Ερμείαν κήρυκα, Θέμιν θ΄, ἱεροσκόπον ἀνδρῶν,

Νύκτα τε πρεσβίστην καλέω, καί φωσφόρον ΤΗμαρ,

Πίστιν τ' ἠδέ Δίκην, καί ἀμύμονα Θεσμοδότειραν:

'Ρείαν τ', ήδέ Κρόνον, καί Τηθύν κυανόπεπλον.

΄ Ωκεανόν τέ μέγαν, σύν τ' ΄ Ωκεανοῖο θύγατρας

"Ατλαντός τε καί Αἰῶνος μέγ' ὑπείροχον ἰσχύν

καί Χρόνον ἀέναον, καί τό Στυγός ἀγλαόν ὕδωρ,

μειλιχίους τε θεούς· άγαθήν δ` ἐπί τοῖσι Πρόνοιαν·

Δαίμονά τ` ἡγάθεον, καί Δαίμονα πήμονα θνητῶν

Δαίμονας οὐρανίους τε καί εἰναλίους καί ένύδρους,

καί χθονίους καί ύποχθονίους, ήδ' ἡεριφοίτους

καί Σεμέλην, Βάκχου τε συνευαστήρας ἄπαντας,

Ίνώ, Λευκοθέην τε, Παλαίμονά τ΄ ὀλβιοδώτην

[Νίκην θ' ἡδυέπειαν, ιδ' `Αδρήστειαν άνασσαν.

καί βασιλῆα μέγαν 'Ασκληπιόν ἡπιοδώτην.]

Παλλάδα τ' έγρεμάχην κούρην,

`Ανέμους

τε πρόπαντας.

καί Βροντάς, Κόσμου τε μέρη τετρακίονος αὐδῶ[·]

Μητέρα τ' άθανάτων, "Αττιν και Μῆνα κικλήσκω,

Ούρανίην τε θεάν, σύν δ΄ ἄμβροτον άγνόν Αδωνιν,

Αρχήν τ' ὴδέ Πέρας (τό γάρ ἔπλετο

τάς Χάριτας καί τάς "Ωρας καί τόν 'Ενιαυτόν καί τήν θεϊκή Λητώ μέ τά ὅμορφα μαλλιά καί τήν σεβαστή Διώνην

καί τούς ώπλισμένους Κουρήτας, τούς Κορύβαντας καί τούς Καβείρους καί μαζί μ' αὐτούς τούς μεγάλους Σωτήρας

καί τούς Ιδαίους θεούς, τά άθάνατα τέκνα τοῦ Διός, καί τόν άγγελιοφόρον τῶν ἐπουρανίων, τόν Ερμῆν, τόν κήρυκα, καί τήν Θέμιν, πού ἐξετάζει τάς θυσίας τῶν ἀνθρώπων.

καί τήν Νύκτα τήν πρεσβυτέραν έξ όλων προσκαλῶ καί τήν ΄Ημέραν, πού φέρει τό φῶς, καί τήν Πίστιν καί τήν Δίκην καί τήν ἄμωμον Θεσμοδότειραν΄

καί τήν Ρέα καί τόν Κρόνο καί τήν μαυρόπεπλο Τηθύν, καί τόν μεγάλον ΄Ωκεανόν καί συνάμα τάς θυγατέρας τοῦ ΄Ωκεανοῦ· τοῦ ΄΄Ατλαντος

καί τοῦ Αἰῶνος τήν ἀνυπέρβλητον δύναμιν καί τον Χρόνον, πού τρέχει διαρκῶς,

καί τῆς Στυγός τό λαμπρό νερό καί τούς μειλιχίους θεούς

καί πρός τούτοις τήν άγαθήν Πρόνοιαν· καί πρός τούτοις τήν άγαθήν Πρόνοιαν· καί

τούς Δαίμονας τούς ούρανίους καί τούς θαλασσίους καί τούς ὑδατίνους καί τούς γηῖνους καί τούς κάτω ἀπό τήν γῆν καί τούς περιφερομένους εἰς τὸν ἀέρα

καί τήν Σεμέλην καί ὅλους ὅσοι ἐορτάζουν μαζί μέ τόν Βάκχον,

τήν Ίνώ, τήν Λευκοθέαν καί τόν Παλαίμονα, πού δίδει τήν εὐτυχίαν.

Καί τήν Νίκην τήν γλυκομίλητη καί τήν βασίλισσαν `Αδράστειαν, καί τόν `Ασκληπιόν τόν μεγάλο βασιλέα, πού καταπραύνει με τά δώρα του.

Καί την κόρην (τήν παρθένον) Παλλάδα, πού διεγείρει τήν μάχην.

καί τούς `Ανέμους ὅλους καί τάς Βροντάς· καί τά μέρη τοῦ Κόσμου, πού ἔχει τέσσαρες κίονες, προσφωνῶ·

καὶ τήν Μητέρα τὧν ἀθα√άτων, τόν ¨Αττιν καὶ τόν Μῆνα προσκαλὧ,

καί τήν θεάν Οὐρανίαν, μαζί δέ και τούς άθανάτους,

τόν άγνόν "Αδωνιν και τήν 'Αρχήν και τό Πέρας" διότι αὐτό εἶναι τό μέγιστον δι' ὅλα

πᾶσι μέγιστον) έλθεῖν εὐμενέας, κεχαρημένον ἦτορ ἔχοντας,

τήνδε θυηπολίην ἱερήν, σπονδήν τ' ἐπί σεμνήν.

(1) Ι. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΕΚΑΤΗΝ

Είνοδίην Έκάτην κλήζω, τριοδῖτιν, έραννήν.

ούρανίην, χθονίην τε, καί εἰναλίην κροκόπεπλον.

τυμβιδίην, ψυχαῖς νεκύων μέτα βακχεύουσαν,

Πέρσειαν, φιλέρημον, άγαλλομένην έλάφοισιν.

νυκτερίην, σκυλακῖτιν, ἀμαιμάκετον βασίλειαν.

ταυροπόλον, παντός κόσμου κλειδοῦχον άνασσαν.

ήγεμόνην, νύμφην, κουροτρόφον, ούρεσιφοῖτιν,

λισσομένοις κούρην τελεταῖς ὀσίῃσι παρεῖναι.

βουκόλω εύμενέουσαν ἀεί κεχαρηότι θυμώ.

(2) ΙΙ. ΠΡΟΘΥΡΑΙΑΣ θυμίαμα, στύρακα.

Κλῦθί μοι, ὧ πολύσεμνε θεά, πολυώνυμε δαῖμον,

ώδίνων έπαρωγέ, λεχῶν ἡδεῖα πρόσοψι:

θηλειῶν σώτειρα, μόνη φιλόπαις, ἀγανόφρον,

ώκυλόχει ἐπαρώγ ἀνίαις θνητῶν, Προθυραία.

κλειδοῦχ', εὐάντητε, φιλότροφε, πᾶσι προσηνής.

η κατέχεις οϊκους πάντων, θαλίαις τε νένηθας.

λυσίζων, άφανής, ἔργοισι δέ φαίνη απασιν,

συμπάσχεις ώδῖσι. καί εὐτοκίησι γέγηθας. Είλείθυια, λύουσα πόνους δειναῖς ἐν ἀνάγκαις.

μούνην γάρ σε καλοῦσι λεχοί, ψυχῆς ἀνάπαυμα.

έν γάρ σοι τοκετῶν λαθιπήμονές εἰσιν ἀνίαι. (ὅλους αὐτούς τούς θεούς τούς ἐπικαλοῦμαι) να προσέλθουν μέ εὐμένειαν, ἔχοντες χαρούμενη καρδιά, (μέ καλήν διάθεσιν).

είς αὐτήν τήν ἱεράν θυσίαν και είς αὐτήν τήν σεμνήν σπονδήν.

(1) Ι. Ύμνος εἰς ΕΚΑΤΗΝ

Τήν Εκάτην έξυμνῶ, πού τήν λατρεύουν στάς όδούς καί στάς τριόδους, τήν ἐπέραστη, τήν οὐρανίαν καί τήν ἐπίγειον καί τήν θαλασσινήν, πού ἔχει κίτρινο πέπλο,

αύτήν πού φροντίζει γιά τούς νεκρούς καί πού είναι ένθουσιασμένη άνάμεσα στίς ψυχές τῶν νεκρῶν,

τήν Πέρσειαν, αὐτήν πού άγαπᾶ τήν ἐρημιά καί εὐφραίνεται μέ τά ἐλάφια.

τήν νυκτερινήν, τήν προστάτιν τῶν σκύλων, τήν ἀκαταμάχητη βασίλισσα:

αὐτήν πού θηρεύει ταύρους, τήν βασίλισσα πού ἔχει τά κλειδιά ὅλου τοῦ κόσμου,

τήν όδηγόν, τήν νύμφην, αὐτήν πού άνατρέφει παιδιά καί πού περιφέρεται στά βουνά

αύτην την κόρην ἄς παρακαλέσωμε νά παρευρεθή είς τάς ίεράς τελετάς

μέ εὐμενῆ πάντοτε διάθεσιν πρός τόν ἡγέτην (τόν ἐπί κεφαλῆς) καί μέ χαρούμενη καρδιά.

(2) ΙΙ. ΠΡΟΘΥΡΑΙΑΣ θυμίαμα, στύρακα (ἡδύοσμον)

"Ακουσέ με, ὧ πολυσέβαστη θεά, πού ἔχεις πολλά ὀνόματα, καί πού εἴσαι βοηθός στά κοιλοπονήματα καί μέ γλυκύτητα προσβλέπεις στίς λεχὧνες"

σύ ή σωτηρία τῶν θηλυκῶν, πού μόνον ἐσύ ἀναπᾶς τὰ παιδιά, και εἴσαι φιλόφρων

σύ έπιταχύνεις τόν τοκετό και προσέρχεσαι βοηθός τῶν ἀνθρώπων στίς λύπες των, ὡς Προθυραία (ὡς προστάτις τῆς θύρας τοῦ σπιτιοῦ).

Σύ εἴσαι φύλαξ καὶ εὐπρόσιτος (καταδεκτική) καὶ ἀγαπῆς νά τρέφης ζῷα, καὶ εἰς ὅλους εἴσαι προσηνής (ἡπία). Σύ προστατεύεις τάς οἰκίας ὅλων καὶ χαίρεσαι στά συμπόσια. Λύεις τάς ζώνας (τῶν γυναικῶν) καὶ εἴσαι ἀφανής (δέν φαίνεσαι), ἀλλ΄ ὅμως φαίνεσαι (έκδηλώνεσαι) εἰς ὅλα τά ἔργα, καὶ συμπάσχεις γιά τά κοιλοπονήματα (τῶν γυναικῶν) καὶ χαίρεσαι, ὅταν ὁ τοκετός εἴναι εὕκολος καὶ γρήγορος. Εἴσαι ἡ Εἰλείθυια, πού λύεις τούς πόνους, σέ φοβερές ἀνάγκες. Διότι μόνον ἐσένα προσκαλοῦν αὶ λεχῶνες γιά ἀνακούφισι τῆς ψυχῆς των.

Διότι ἐσύ κάνεις (τίς γυναῖκες) νά λησμονήσουν τίς στενοχώριες ἀπό τούς τοκετούς.

Αρτεμις Είλείθυια, καί εὐσέμνη Προθυραία. κλῦθι μάκαιρα: δίδου δέ γονάς, ἐπαραγός ἐοῦσα:

καί σῷζ', ὤσπερ ἔφυς αἰεί σώτειρα προπάντων.

(3) ΙΙΙ. ΝΥΚΤΟΣ θυμίαμα, δαλούς

Νύκτα θεῶν γενέτειραν ἀείσομαι ἡδέ και ἀνδοῶν.

[Νύξ γένεσις πάντων, ἥν καί Κύπριν καλέσωμεν]

κλῦθι μάκαιρα θεά, κυαναυγής,

άστεροφεγγής.

ήσυχίη χαίρουσα καί ήρεμίη πολυύπνω εύφροσύνη, τερπνή, φιλοπάννυχε, μῆτερ όνείρων

ληθομέριμν' άγαθήν τε πόνων άνάπαυσιν έχουσα

ύπνοδότειρα, φίλη πάντων, έλάσιππε, νυχαυγής-

ἡμιτελής, χθονίη, ἡδ΄ οὐρανίη πάλιν αὐτή:

έγκυκλίη, παίκτειρα διώγμασιν ἡεροφοίτοις

ή φάος έκπέμπεις ὑπό νέρτερα, καί πάλιν φεύγεις

είς 'Αΐδην. δεινή γάρ ἀνάγκη πάντα κρατύνει.

νῦν δέ, μάκαιρ` ὧ Νύξ πολυόλβιε, πᾶσι ποθεινή.

εὐάντητε, κλύουσα λόγων ίκετηρίδα φωνήν,

έλθοις εὐμενέουσα, φόβους δ' ἀπόπεμπτε νυχαυγεῖς.

(4) ΙΥ. ΟΥΡΑΝΟΥ θυμίαμα, λίβανον

Οὐρανέ παγγενέτωρ, κόσμου μέρος αἰέν ἀτειρές.

πρεσβυγένεθλ', άρχή πάντων, πάντων τε τελευτή:

κοσμοκράτωρ σφαιρηδόν έλισσόμενος περί γαΐαν,

οίκε θεῶν μακάρων, ρόμβου δίνησιν όδεύων,

ουράνιος χθόνιός τε φύλαξ πάντων περιβληθείς:

^{*}Ω ^{*}Αρτεμι Είλείθυια καί σεβαστή Προθυραία, ἄκουσέ με μακαρία· καί δίδε άπογόνους καί νά εἴσαι βοηθός· καί νά διασώζης καθώς ἐκ φύσεως ἐγεννήθης καί εἴσαι πάντοτε ἡ σωτηρία ὅλων.

(3) ΙΙΙ. ΝΥΚΤΟΣ θυμίαμα, δαλούς (ξύλα άναμμένα)

Τήν Νύκτα θά τραγουδήσω, τήν μητέρα τῶν θεῶν καί τῶν ἀνθρώπων.

Ή Νύξ έγέννησε τά πάντα, διά τοῦτο ἄς τῆς δώσωμεν καί τό ὄνομα Κύπρις.

Ακουσέ με μακαρία θεά, πού έχεις σκοτεινή λάμψιν καί φέγγεις με τά αστέρια

σύ χαίρεσαι είς τήν ήσυχίαν καί είς τήν ήρεμίαν, που φέρει πολύν ύπνον

Είσαι ή χαρά, εύχάριστη, άγαπᾶς τά όλονύκτια γλέντια, ὧ μητέρα τὧν όνείρων

σύ κάνεις νά λησμονοῦν (οἱ ἄνθρωποι) τίς φροντίδες (τῆς καθημερινῆς ζωῆς) καὶ τούς παρέχεις ώραίαν ἀνάπαυσιν ἀπό τούς κόπους, διότι τούς δίνεις τόν ϋπνον, καὶ εἶσαι φίλη δλων, καὶ όδηγεῖς τούς ἵππους καὶ λάμπεις κατά τὴν γύκτα.

Είσαι ήμιτελής, (μισοτελειωμένη), γηίνη και ή ίδια πάλιν είσαι οὐρανία: περιστρέφεσαι κυκλικῶς και παίζεις μέ τά θηράματα πού πλανῶνται είς τόν ἀέρα:

έσύ στέλλεις τό φῶς εἰς τά ὑποκάτω ἀπό τήν γῆν καί πάλιν φέγγεις εἰς τόν "Αδην' διότι τά πάντα κυβερνᾶ ἡ ἀκαταμάχητος ἀνάγκη (ἡ ὑπερέχουσα, ἡ ἀκατανίκητος δύναμις, πού δέν δύναται νά τήν ἀποφύγη κανείς). 'Αλλά τώρα, ὧ μακαρία πολυευτυχισμένη Νύχτα, πού εἴσαι εἰς δλους περιπόθητη καὶ καταδεκτική,

είσάκουσε τήν ίκετευτικήν φωνήν τῶν λόγων μου (τούς ίκετευτικούς λόγους μου) καί ἔλα μέ εὐμενἤ διάθεσιν καί διῶξε τούς νυκτερινούς φόβους.

(4) IV. OYPANOY Buulaua, Aißavov

Οὺρανέ πού ἐγέννησες τά πάντα καὶ εἶσαι πάντοτε μέρος τοῦ κόσμου ἀκατάβλητον, πρωτότοκε, ἡ ἀρχή τῶν πάντων καὶ τό τέλος τῶν πάντων.

κυρίαρχε τοῦ κόσμου, πού ἐλίσσεσαι γύρω ἀπό τήν γῆν ώσάν σφαῖρα και εἶσαι ἡ κατοικία τῶν μακαρίων θεῶν, και περιοδεύεις μέ κυκλικάς περιστροφας ώσάν σβοῦρα,

και άνεδείχθης (άνέλαβες) ώς φύλαξ δλων και είς τόν οὐρανόν και είς τήν γῆν

έν στέρνοισιν έχων φύσεως ἄπλητον άνάγκην, κυανόχρως, άδάμαστε, παναίολος, αἰολόμορφε, πανδερκές, Κρονότεκνε, μάκαρ, πανυπέρτατε δαῖμον, κλῦθ' ἐπάγων ζωήν ὀσίην μύστη νεσφάντη.

(5) V. ΑΙΘΕΡΟΣ θυμίαμα, κρόκον.

*Ω Διός ὑψιμέλαθρον ἔχων κράτος αἰέν ἀτειρές, ἄστρων ἡελίου τε σεληναίης τε μέρισμα, πανδαμάτωρ, πυρίπνους, πᾶσιν ζωοῖσιν ἔναυσμα, ὑψιφανής Αἰθήρ, κόσμου στοιχεῖον ἄριστον ἀγλαόν ὧ βλάστημα, σελασφόρον, ἀστεροφεγγές, κικλήσκων λίτομαί σε κεκραμένον εὔδιον εῖναι.

(6) VI. ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΥ θυμίαμα, σμύρναν.

Πρωτογόνον καλέω διφή, μέγαν, αίθερόπλανκτον. ώογενή, χρυσέησιν άγαλλόμενον πτερύγεσσιν, ταυρωπόν, γένεσιν μακάρων θνητῶν τ΄ άνθρώπων σπέρμα πολύμνηστον, πολυόργιον, 'Ηρικεπαῖον. **ἄρρητον, κρύφιον, ροιζήτορα, παμφαές** Ĕρνος. δσσων ός σκοτόεσσαν άπημαύρωσας όμίχλην, πάντη δινηθείς πτερύγων ριπαῖς κατά κόσμον. λαμπρόν ἄγων φάος άγνόν, άφ` οὖ σέ Φάνητα κικλήσκω, ήδέ Πρίηπον ἄνακτα, καί `Ανταύγην έλίκωπον. άλλά, μάκαρ πολύμητι, πολύσπορε, βαῖνε γεγηθώς ές τελετήν άγίην πολυποίκιλον όργιοφάνταις.

είς τά στήθη σου έχεις τήν φοβεράν άνάγκην τῆς φύσεως, σύ πού έχεις κυανοῦν χρῶμα (πού εἶσαι κυανόχρους) ἀκατάβλητος, πολυποίκιλος, πολυειδής,

σύ πού βλέπεις τά πάντα καί είσαι τέκνον τοῦ Κρόνου, μακάριος, ὑπεράνω ὄλων,

ἄκουσέ με καί φέρε (δόσε) ίεραν ζωήν είς τόν μύστην τόν νέον.

(5) V. ΑΙΘΕΡΟΣ θυμίαμα, κρόκον

*Ω ἐσύ ποὺ ἔχεις τό ὑψηλόν κράτος τοῦ Διός, πού εῖναι πάντοτε ἀκατανίκητον, καί ἔχεις μέρος τῶν ἄστρων, τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης,

πού δαμάζεις τα πάντα καί φυσᾶς φωτιά καί είσαι ο σπινθήρ τῆς ζωῆς εἰς ὅλα τά ζωντανά πλάσματα,

 δ Αίθήρ που φαίνεσαι ἀπό υψηλά, καί εΐσαι τό ἄριστον (τό πρῶτον) στοιχεῖον τοῦ κόσμου
 ὧ λαμπρόν βλαστάρι, πού φέρεις τό φῶς καί φέγγεις μέ τά ἄστρα,

έσε προσκαλώ καί σε παρακαλώ νά είσαι ήπιος καί γαλήνιος είς ήμᾶς.

(6) VI. ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΥ θυμίαμα, σμύρναν

Τόν Πρωτόγονον προσκαλῶ, τόν δίμορφον, τόν μέγαν πού πλανᾶται εἰς τόν αἰθέρα,

πού έγεννήθη ἀπό τό αὐγό καί χαίρεται μέ τά χρυσᾶ πτερά:

αὐτόν πού ἔχει πρόσωπον ταύρου καί πού ἐγέννησε τούς μακαρίους θεούς καί τούς θνητούς ἀνθρώπους,

πού είναι σπέρμα πολυενθύμητον καί έορτάζεται μέ πολλάς τελετάς, τόν Ηρικεπαΐον,

τόν ἀπόρρητον, τόν ἀπόκρυφον, τόν ὁρμητικόν, τό λαμπρό βλαστάρι

έσύ πού ἀφήρεσες τήν σκοτεινήν ὁμίχλην τῶν ματιῶν.

άφοῦ περιεστράφης μέ τάς όρμητικάς κινήσεις τῶν πτερύγων σου παντοῦ εἰς τόν κόσμον

καί έφερες λαμπρόν φῶς ἀγνόν, καί ἀπ΄ αὐτό σέ ὀνομάζω Φάνητα

καί βασιλέα Πρίαπον, καί Ανταύγην μέ τά εὔστροφα μάτια. Αλλά σύ ό μακάριος, ό πολυμή-χανος, ό γόνιμος βάδιζε (πήγαινε) χαρούμενος εἰς τήν ἱεράν πολυποἰκιλον τελετήν, πού γίνεται ἀπό ἐκείνους, πού φανερώνουν (πού γνωρίζουν νά τελοῦν) τά ὄργια (τάς μυστηριακάς τελετουργίας).

(7) VII. ΑΣΤΡΩΝ θυμίαμα, ἄρωμα

"Αστρων οὐρανίων ἱερόν σέλας ἐκπροκαλοῦμαι,

εὐιέροις φωνῆσι κικλήσκων δαίμονας αγνούς

Αστέρες οὐράνιοι, Νυκτός φίλα τέκνα μελαίνης,

έγκυκλίοις δίνησι περιθρόνιοι κυκλέοντες,

άνταυγεῖς, πυρόεντες, ἀεί γενετῆρες ἀπάντων

μοιρίδιοι, πάσης μοίρης σημάντορες όντες

θνητὧν άνθρώπων θείην διέποντες άταρπόν

έπταφαεῖς ζώνας έφορώμενοι,

ήερόπλαγκτοι οὐράνιοι, χθόνιοί τε, πυρίδρομοι, αἰέν άτειρεῖς:

αὐγάζοντες ἀεί νυκτός ζοφοειδέα πέπλον.

μαρμαρυγαῖς στίλβοντες, ἐτιφρονες,

έννύχιοί τε ἔλθετ' ἐπ' εὐιέρου τελετῆς

πολυΐστορας ἄθλους,

έσθλοί έπ' εὐδόξοις ἔργοις δρόμον έκτελέοντες.

(7) VII. ΑΣΤΡΩΝ θυμίαμα, ἄρωμα

Τῶν ᾿Αστέρων τῶν ἐπουρανίων τό ἰερόν φῶς ἐπικαλοῦμαι, καί μέ φωνὲς ἀγιώτατες ἀπευθύνω πρόσκλησιν πρός αὐτούς τούς ἀγνούς θεούς. ᾽Ω Ἅστρα ἐπουράνια, τῆς μαύρης Νυκτός ἀγαπητά τέκνα, σεῖς πού περιφέρεσθε κυκλικῶς μέ κυκλοτερεῖς κινήσεις γύρω ἀπό τόν θρόνον.

σπινθηροβόλα, πύρινα, πού εΐσθε αἰωνίως οἰ νεγνήτορες τῶν πάντων

σεῖς εἴσθε τό πεπρωμένον, πού ἐπισημαίνετε κάθε μοιραῖον (εἴσθε οἱ ἄγγελοι κάθε μοίρας)· σεῖς τῶν θνητῶν ἀνθρώπων καθορίζετε τήν θεϊκήν πορείαν·

σεῖς πού φαίνεσθε σέ έπτα φωτισμένες ζῶνες καί περιπλανᾶσθε εἰς τόν ἀέρα ἐπουράνιοι καί ἐπίγειοι, πού ἔχετε πύρινη διαδρομή, πάντοτε ἀκατάβλητοι καί καταυγάζετε (φωτίζετε) πάντοτε τόν σκοτεινόν πέπλον τῆς νυκτός, καί πάντοτε λάμπετε μέ ἀκτινοβολίας καί εἴσθε γεμάτοι ἀπό χαράν καί ώς νυκτερινοί (νυκτοδίαιτοι).

έλᾶτε εἰς τούς πολυπαθεῖς ἄθλους (μόχθους) τῆς ἱερᾶς τελετῆς φέροντες εἰς πέρας ὡς ἀγαθοί τήν διαδρομήν πρός ἔνδοξα ἔργα.

Έρμηνεῖαν καί σχόλια τῶν "Υμνων τοῦ Οὐρανοῦ (4) Πρωτογόνου (6) 'Ηλίου (8) Φύσεως (10) Κρόνου (13) Ρέας (14) Διός (15) Γῆς (26) Μητρός Θεῶν (17) Διονύσου (30) 'Απόλλων (34) Δήμητρος (40) Μίσης (42) Διονύσου Βασσαρέως, Τριετηρικοῦ (45) Λικνίτου (46) Βάκχου (47) Σαβαζίου (48) "Ιππας (49) Τριετηρικοῦ (52) 'Αμφιετοῦς (53) καί 'Ωκεανοῦ (83) βλέπε εἰς τὰ σχόλια τοῦ κειμένου πού παρατίθενται εἰς τὸ τέλος τῶν «"Υμνων τοῦ 'Ορφέως». 'Εδῶ ἐπισημαίνεται ἐπίσης ὅτι εἰς τὸν "Υμνον (5) τοῦ αἰθέρος χαρακτηρίζεται ὁ αἰθήρ «τό πρῶτον στοιχεῖον τοῦ κόσμου» ὅπως καί εἶναι, ἀφοῦ ὁ αἰθήρ (τό ὄζον) συγκρατεῖ τάς φονικάς ἀκτῖνας τοῦ σύμπαντος, πού δέν διεισδύουν εἰς τήν γῆν, ἐνῷ εἰς τόν (7) ὑμνον τῶν 'Αστέρων ὁ 'Υμνω-δός ἀναφέρει, γνωρίζει «ὅτι οἱ ἀστέρες εἶναι γεννήτορες τῶν πάντων» ὅπως φυσικά καί εἶναι ἀφοῦ ἀπό τὴν μάζαν τῶν ἀπλανῶν γεννῶνται οἱ νέοι ἀστέρες. Ι.Δ.Π.

(8) VIII. ΗΛΙΟΥ θυμίαμα, λιβανομάνναν

Κλῦθι μάκαρ, πανδερκές ἔχων αἰώνιον ὄμμα,

Τιτάν χρυσαυγής, ὑπερίων, οὐράνιον φῶς.

αὐτοφυής, ἀκάμας, ζώων ήδεῖα πρόσοψι

δεξιέ μέν γενέτωρ ἠοῦς, εὐώνυμε νυκτός

κράσιν ἔχων ώρῶν, τετραβάμοσι ποσσί χορεύων.

εὔδρομε, ροιζήτωρ, πυρόεις, φαιδρωπέ, διφρευτά, "Ακουσε μακάριε, πο ύ εχεις μάτι αἰώνον καί βλέπει τά πάντα, σύ ὁ Τιτάν, πού λάμπεις ώσάν χρυσός, πού βαδίζεις ὑψηλά, καί εἶσαι τό ἐπουράνιον φῶς.

Σύ εἶσαι ἀφ΄ ἐαυτοῦ γεννημένος, ἀ κ α τ από ν η τος, τῶν ζ ώ ω ν γ λ υ κ ὑ θ ἐ α μ α καὶ εἶσαι τῆς μέν αὐγῆς ὁ δεξιός γεννήτωρ, τῆς δὲ νυκτός ὁ ἀριστερός ἔχεις τήν συνένωσιν τῶν ἐποχῶν καὶ χορεύεις (κινεῖσαι κυκλικῶς) μὲ τέσσερα πόδια (ὁ δημιουργός τῶν τεσσάρων ἐποχῶν τοῦ ἔτους),

εῖσαι ταχύς, ὀρμητικός, πύρινος, μέ χαρωπόν βλέμμα, διφρηλάτης, και διέρχεσαι τήν ὀδόν

ρόμβου άπειρεσίου δινεύμασιν οίμον

εύσεβέσιν καθοδηγέ καλῶν, ζαμενής ἀσεβοῦσιν.

χρησολύρη, κόσμου τόν ἐναρμόνιον δρόμον ἔλκων

ἔργων σημάντωρ ἀγαθῶν, ώροτρόφε κοῦρε.

κοσμοκράτωρ, συρικτά, πυρίδρομε, κυκλοέλικτε.

φωσφόρος, αἰολόδεικτα, φερέσβιε, κάρπιμε, Παιάν

άϊθαλής, άμίαντε, χρόνου πάτερ, άθάνατε Ζεῦ.

εὔδιε, πασιφαής, κόσμου τό περίδρομον ὄμμα,

σβεννύμενον λάμπον τε καλαῖς ἀκτῖσι φαειναῖς:

δεϊκτα δικαιοσύνης, φιλονάματε, δέσποτα κόσμου

πιστοφύλαξ, αἰεί πανυπέρτατε, πᾶσιν άρωγέ·

δμμα δικαιοσύνης, ζωής φῶς ὧ ἐλάσιππε.

μάστιγι λιγυρή τετράορον άρμα διώκων.

κλῦθι λόγων, ἡδύν δέ βίον μύστησι πρόφαινε.

(9) ΙΧ. ΣΕΛΗΝΗΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦθι, θεά βασίλεια, φαεσφόρε, δῖα σελήνη.

ταυρόκερως Μήνη, νυκτιδρόμος, ἡεροφοῖτι,

έννυχίη, δαδοῦχε, κόρη εὐάστερε, Μήνη:

αύξομένη καί λειπομένη, θῆλύς τε καί ἄρσην

αὐγήτειρα, φίλιππε, χρόνου μῆτερ, φερέκαρπε

ήλεκτρίς, βαρύθυμε, καταυγάστειρα, λοχείη·

πανδερκής, φιλάγρυπνε, καλοῖς ἄστροισι Βρύουσα

ήσυχίη χαίρουσα καί εὐφρόνη

λαμπετίη, χαριδῶτι, τελεσφόρε, νυκτός ἄγαλμα.

άστράρχη, τανύπεπλ', έλικοδρόμε, πάνσοφε κούρη,

έλθέ, μάκαιρ', εὔφρων, εὐάστερε,

τοῦ ἀπεράντου ρόμβου μέ περιστροφικάς κινήσεις· καθοδηγεῖς τούς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους εἰς τάς καλάς πράξεις και εἰς τούς ἀσεβεῖς ἐπιδεικνύεις δυσμένειαν·

σύ ἔχεις χρυσῆν λύραν καί σύρεις (διανύεις) τόν άρμονικόν δρόμον τοῦ κόσμου

έπισημαίνεις τά καλά ἔργα, σύ εἶσαι ὁ νέος πού τρέφεις τάς ἐποχάς. Εἶσαι ὁ κυρίαρχος τοῦ κόσμου, ὁ αὐλητής, διατρέχεις διά τοῦ πυρός καὶ περιστρέφεσαι κυκλικῶς.

φέρεις τό φῶς, ἐμφανίζεσαι μέ ποικίλες μορφές, φέρεις τήν ζωήν, εἴσαι καρποφόρος, ὧ Παιάν.

άειθαλής, ἀμόλυντος, πατήρ τοῦ χρόνου, ὁ ἀθάνατος Ζεύς.

καθαρός, που λάμπεις είς ὅλους, είσαι τό περιφερόμενον κυκλικῶς μάτι τοῦ κόσμου,

πού σβύνει και λάμπει μέ ώραῖες φωτεινές άκτῖνες

δεικνύεις τήν δικαιοσύνην, άγαπάς τό νερό, εξσαι ὁ δεσπότης (ὁ κύριος) τοῦ κόσμου,

ό φύλαξ τῆς ἀληθείας, ὁ αἰώνιος ὑπέρτατος, ὁ βοηθός εἰς ὄλους·

είσαι ό όφθαλμός τῆς δικαιοσύνης, τό φῶς τῆς ζωῆς · ἄ σύ, πού όδηγεῖς τούς ἵππους,

καί κατευθύνεις μέ λιγυρό μαστίγιο τέθριππον (μέ τέσσερα άλογα) άρμα (καί έδῶ ὁ Ύμνωδός διά τοῦ συμβολισμοῦ αὐτοῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπό τοῦ «ΗΛΙΟΥ» διαμόρφωσιν τῶν τεσσάρων ἐποχῶν τοῦ ἔτους).

άκουσε τούς λόγους μου και φανέρωσε είς τούς μεμυημένους γλυκειά και εύχάριστη ζωή.

(9) ΙΧ. ΣΕΛΗΝΗΣ θυμίαμα, άρώματα

"Ακουσέ με, θεά βασίλισσα, πού φέρεις τό φῶς, σεβαστή σελήνη Μήνη, πού ἔχεις κέρατα ταύρου, και τρέχεις τήν νύκτα και περιπλανᾶσαι είς τόν άερα,

νυκτερινή, πού έχεις δᾶδα (δαυλόν πού φωτίζει), κόρη, πού είσαι ένας λαμπρός άστέρας, ή Μήνη· πού μεγαλώνεις καί λιγοστεύεις, θηλυκή καί άρσενική·

πού φωτίζεις καί άγαπας τούς ίππους, μητέρα τοῦ χρόνου, πού φέρεις καρπούς (πού βοηθεῖς τήν παραγωγή) πού είσαι λαμπερή, κατηφής, πού καταυγάζεις καί ἐπιβλέπεις τούς τοκετούς βλέπεις τά πάντα, σοῦ ἀρέσει νὰ είσαι ἄγρυπνος, πού σέ συνοδεύουν ώραῖα ἀστέρια, καί χαίρεσαι στήν ἡουχία καί στήν νύχτα τήν καλότυχη.

εἶσαι λαμπρά καί παρέχεις χαρά καί φέρεις εἰς πέρας (τά ἔργα) καί εἶσαι τό καμάρι τῆς νύχτας. Εἶσαι ἡ βασίλισσα τῶν ἄστρων, πού φορεῖς μακρό πέπλο καί τρέχεις κυκλοτερῶς ·ὧ κόρη, πού εἶσαι γεμάτη ἀπό σοφία καί ἕνα λαμπρό

φέγγεϊ τῷ σῷ λαμπομένη, σώζουσα νέους ἰκέτας σέο κούρη.

(10) Χ. ΦΥΣΕΩΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

*Ω Φύσι παμμήτειρα θεά, πολυμήχανε μῆτερ. ούρανίη, πρέσβειρα, πολύκτιτε δαϊμον, avadaa. πανδαμάτωρ, άδάμαστε, κυβερνήτειρα, παναυγής, παντοκράτειρα, τετιμέν ἀεί, πανυπέρτατε δαῖμον. ἄφθιτε, πρωτογένεια, παλαίφατε, κυδιάνειρα. έννυχίη, πολύπειρε, σελασφόρε, δεινοκάθεκτε. άψοφον άστραγάλοισι ποδῶν ἴχνος είλίσσουσα άννή, κοσμήτειρα θεῶν, ἀτελής τε τελευτή. κοινή μέν πάντεσσιν, ακοινώνητε δέ αύτοπάτωρ, άπάτωρ, ἄρσην, πολύμητι, μενίστη: εὐανθής, πλοκίη, φιλίη, πολύμικτε, δαῆμον. ήγεμόνη, κράντειρα, φερέσβιε, πάντροφε κούρη. αὐτάρκεια. Δίκη: Χαρίτων πολυώνυμε πειθώ. αίθερίη, χθονίη τε, καί είναλίη πεջξουαα. πικρή μέν φαύλοισι, γλυκεῖα δέ πειθομένοισιν. πάνσοφε, πανδώτειρα, κομίστρια, παμβασίλεια. αὐξιτρόφος, πίειρα, πεπαινομένων τε λύτειρα. πάντων μέν σύ πατήρ, μήτηρ, τροφός ήδέ τιθηνός: ώκυλόχεια, μάκαιρα, πολύσπορος, ώριάς, ὸρμή παντοτεχνές, πλάστειρα, πολύκτιτε, πότνιε δαίμον. άϊδίη, κινησιφόρος, πολύπειρε, περίφρων. ἀενάω στροφάλιγγι θοόν ρύμα δινεύουσα:

άστρο.

έλα, μακαρία, μέ χαρά, λάμπουσα μέ τό δικό σου φέγγος, και σῶσε, ὧ κόρη, τούς νέους ικέτας σου.

(10) Χ. ΦΥΣΕΩΣ θυμίαμα, άρώματα

*Ω θεά Φύσι, μητέρα τῶν πάντων, πολυμήχανη μητέρα, ἐπουράνια, σεβαστή θεά πού κτίζεις τάπάντα, βασίλισσα.

έσύ δαμάζεις τάπάντα, εῖσαι άκατανίκητος, έσύ κυβερνῷς, λάμπεις πολύ, εἴσαι ἡ κυρία τὧν πάντων, πάντοτε τιμημένη, ὁ ὑπεράνω ὅλων θεός·

είσαι ά θ ά ν α τ η, π ρ ω τ ό τ ο κ ο ς, π α - ν α ρ χ α ία καί είς τούς ἄνδρας παρέχεις δόξαν νυκτερινή, ἔχεις μεγάλην πεῖραν, φέρεις τό φῶς, δυσκόλως καθησυχάζεις, καί περιελίσσεις άθόρυβα τά ἵχνη τῶν ποδιῶν σου (περιπατεῖς άθόρυβα). Είσαι άγνή, διατάσσεις τούς θεούς, εἴσαι τό τέλος, χωρίς νά ἔχης τέλος

εἴσαι κοινή εἰς ὄλα (μετέχεις εἰς τά πάντα), ἀλλά μόνον εἰς ἐσέ δέν συμμε τέχει τίποτε:

είσαι ή ίδία πατέρας τοῦ ἐαυτοῦ σου (ἐγεννήθης ἀφ΄ ἑαυτῆς), διότι πα τέρα δέν ἔχεις, είσαι καί ἀρσενική καί πολυμή χανη καί πάρα πολύ με γάλη:

ά ν θ η ρ ά, περιπλέκεις τά πάντα, εἴσαι φίλη, άναμειγνύεις τά πάντα καί εἴσαι ἔμπειρος ό δ η γ ό ς, κυβερνῆτις, φέρεις ζωήν, εἴσαι κόρη πού τρέφεις τά πάντα, α ὑ τ ά ρ κ ε ι α, Δίκη εἶσαι ἡ πειθώ τῶν Χαρίτων μέ πολλά όνόματα αἰθερία (διάγεις εἰς τόν αἰθέρα), ἐπίγειος ἀρχόντισσα καί θαλασσινή πικρή μέν γιά τούς φαύλους, ἀλλά γλυκειά εἰς ἐκείνους πού πείθονται εἰς σέ σοφή εἰς ὅλα, π α ρ ἐ χ ε ι ς τά πάντα τ ρ ἐ φ ε ι ς τά πάντα καί τά αὐξάνεις, λιπαρά (ἄφθονα), καί ἀπελευθερώνεις, καταστρέφεις, ἐκεῖνα π ο ὑ ὼριμάζουν, που πεθαίνουν

σύ ε ἴ σ α ι π α τ έ ρ α ς τῶν πάντων καί ἐπίσης μητέρα, τροφός καί β υ ζ ά σ τ ρ α· βοηθᾶς εἰς τήν παραγωγήν τῶν προϊόντων, μακαρία, ἔχεις πολλά σπέρματα (εἴσαι καρποφόρος), καί γίνεσαι στόν καιρό πού πρέπει, ὀρμή (δραστηριοποιεῖσαι),

καιρό πού πρέπει, όρμή (δραστηριοποιείσαι), δημιουργείς τά πάντα, είσαι πλάστρα, κτίζεις πολλά, σεβαστή θεά αίωνία, φέρεις τήν κίνησιν, ἔχεις πολλήν πείραν, είσαι συνετή καί κινείσαι σάν γρήγορο ρεῦμα μέ ἀδιάκοπον στροπάνρυτε, κυκλοτερής, άλλοτριομορφοδίαιτε: εϋθρονε, τιμήεσσα, μόνη τό κριθέν τελέουσα, σκηπτουχοῦσ' ἐφύπερθε, βαρυβρεμέτειρα, κρατίστη: ἄτρομε, πανδαμάτειρα, πεπρωμένη αἴσα, πυρίπνους' αἴδιος ζωή, ἡδ' άθανάτη τε πρόνοια: πάντα σύ ἔσσι: τά πάντα σύ γάρ μούνη τάδε τεύχεις. άλλά, θεά, λίτομαί σε, σύν εὐόλβοισιν έν ὥραις εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγειν, αὕξησιν ἀπάντων.

ἔχεις ώραῖον θρόνον, τιμημένη, μόνον ἐσύ ἐκτελεῖς ἐκεῖνο πού ἀπεφασίσθη, καί κρατεῖς τό σκῆπτρον (κυβερνῆς) ἀπό ἐπάνω, καί βροντῆς δυνατά, σὑ ἡ ἰσχυροτάτη: ἀτρόμητη, πού δαμάζεις τά πάντα, ἡ προωρισμένη μοῖρα, πού ἀποπνέεις φωτιά: αὶωνία ζωἡ καὶ ἀθάνατη πρόνοια: τά πάντα εἶσαι ἐσύ διότι μόνη σου ἐσύ κατασκευάζεις (δημιουργεῖς) ὅλα αὑτά. ᾿Αλλά σἑ παρακαλῶ, θεά μου, νά μᾶς φέρης μαζί μὲ τἰς εὐτυχισμένες ὧρες (ἐποχές) εἰρἡνην, ὑγείαν καὶ αὕξησιν (πολλαπλασιασμόν) τῶν πάντων.

βιλισμόν διαρρέεις από παντοῦ, κινεῖσαι

κυκλικώς και διαρκώς μεταβάλλεις μορφήν:

(11) ΧΙ. ΠΑΝΟΣ θυμίαμα, ποικίλα.

Πᾶνα καλῶ κρατερόν, νόμιον, κόσμοιο τό σύμπαν, ούρανόν, ήδέ θάλασσαν, ίδέ χθόνα παμβασίλειαν, καί πῦρ ἀθάνατον τάδε γάρ μέλη ἐστί τά Πανός. έλθέ, μάκαρ, σκιρτητά, περίδρομε, σύνθρονος ὥραις. αίγομελές, βακχευτά, φιλένθεος, άντροδίαιτε: άρμονίην κόσμοιο κρέκων φιλοπαίγμονι φαντασιῶν ἐπαρωγέ, φόβων ἔκπαγλε βροτείων: αίγονόμοις χαίρων άνά πίδακας ήδέ τε βούναις, εὔσκοπε, θηρητήρ, Ἡχοῦς φίλε, σύνχορε νυμφῶν παντοφυής, γενέτωρ πάντων, πολυώνυμε δαίμον. κοσμοκράτωρ, αὐξητά, φαεσφόρε, κάρπιμε Παιάν. άντροχαρές, βαρύμηνις, άληθής Ζεύς ό κεράστης. σοί γάρ ἀπειρέσιον γαίης πέδον έστήρικται, εἴκει δ΄ ἀκαμάτου πόντου τό βαρύρροον ΰδωρ,

Ωκεανός τε πέριξ ένί ὕδασι γαῖαν

άέριον τε μέρισμα τροφής, ζωοῖσιν

έλίσσων.

ἔναυσμα.

(11) ΧΙ. ΠΑΝΟΣ θυμίαμα, ποικίλα

Τόν Πᾶνα προσκαλῶ τόν ἰσχυρόν, τόν ποι-

μενικόν, τό σύμπαν τοῦ κόσμου (τό κοσμικόν σύμπαν). τόν οὐρανόν καί τήν θάλασσαν καί τήν γῆν πού είναι βασίλισσα τῶν πάντων, καί τό άθάνατον πῦρ διότι αὐτά εἶναι τά μέλη τοῦ Πανός. Ελα έσύ πού είσαι μακάριος, πηδηχτής, πού τρέχεις γύρω, καί κάθεσαι στόν ίδιο θρόνο μέ τάς ώρας (τάς έποχάς): έσύ πού τά μέλη σου μοιάζουν μέ τῆς γίδας, ὁ μανιακός, πού εὔκολα ένθουσιάζεσαι καί περνάς τῆ ζωή σου μέσα σέ σπήλαια: ἐσύ ὑφαίνεις τήν ἀρμονίαν τοῦ κόσμου μέ παιγνιδιάρικο τραγούδι, είσαι ὁ βοηθός τῶν φαντασμάτων καί ὁ δημιουργός μενάλων φόβων είς τούς άνθρώπους. χαίρεσαι νά εἴσαι στίς πηγές με γιδοβοσκούς καί βοϊδοβοσκούς, καί βλεπεις μακρυά, είσαι

καί βοϊδοβοσκούς, καί βλεπεις μακρυά, εἴσαι κυνηγός, φίλος τῆς Ἡχοῦς, καί χορεύεις μαζί μέ τις νύμφες.

παράγεις τά πάντα, εἶσαι πατέρας τῶν πάντων, ἐσύ ὁ θεός μὲ τά πολλά ὀνόματα·

εῖσαι κυρίαρχος τοῦ κόσμου, αὐξητής (συντελεῖς εἰς τήν αὔξησιν), φέρεις τό φῶς, εἶσαι ὁ καρποφόρος Παιάν

χαίρεσαι στά σπήλαια, ύπερβολικά θυμώνεις, καί εἶσαι άληθινός (πραγματικός) Ζεύς μέ κέρατα:

διότι είς ἐσένα στηρίζεται τό ἀπέραντον δάπεδον τῆς γῆς,

καί ὑποχωρεῖ τό βαθύ ρεῦμα τοῦ ἀκαταπονήτου πόντου.

καί ό 'Ωκεανός έλισσεταιγύρω άπό τήν γῆν μέσα στά νερά καί τό έναέριον μέρος (μερίδιον) τῆς τροφῆς, πού εἶναι σπινθήρ ζωῆς εἰς τά ζωντανά. καί κορυφῆς ἐφύπερθεν ἐλαφροτάτου πυρός ὄμμα.

βαίνει γάρ τάδε θεῖα πολύκριτα σῆσιν ἐφετμαῖς:

άλλάσσεις δέ φύσεις πάντων ταῖς σῆσι προνοίαις,

βόσκων άνθρώπων γενεήν κατ' άπείρονα κόσμον.

άλλά, μάκαρ, βακχευτά, φιλένθεε, βαῖν' ἐπί λοιβαῖς

εύιέροις άγαθήν δ΄ δπασον βιότοιο τελευτήν.

Πανικόν ἐκπέμπων οἴστρον ἐπί τέρματα γαίης.

καί τό μάτι τοῦ έλαφροτάτου πυρός ἐπάνω ἀπό τήν κορυφήν·

διότι αὐτά τά θεῖκά, πού εῖναι πολυποίκιλα, προχωροῦν (κινοῦνται) διά τῶν ἰδικῶν σου ἐντολῶν

σύ μεταβάλλεις τάς φύσεις (τήν φυσικήν κατάστασιν) δλων τῶν πραγμάτων κατά τάς ἰδικάς σου προβλέψεις.

καί τρέφεις τό γένος τῶν ἀνθρώπων εἰς τόν ἀπέραντον κόσμον.

Αλλά βάδιζε (έλα) είς τάς ιερωτάτας σπονδάς σύ ὁ μακάριος, που είσαι γεμάτος άπό Βακχικήν μανίαν, ὁ ένθουσιώδης.

καί δόσε νά έχωμεν καλόν τέλος τοῦ βίου καί διῶξε τήν μανίαν τοῦ πανικοῦ (τόν μανιακόν πανικόν) εἰς τά πέρατα τῆς νῆς.

(12) ΧΙΙ. ΗΡΑΚΛΕΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

"Ηρακλες ὀβριμόθυμε, μεγασθενές, ἄλκιμε Τιτάν,

καρτερόχειρ, άδάμαστε, βρύων ἄθλοισι κραταιοῖς.

αιολόμορφε, χρόνου πάτερ, άϊδιός τε εύφρων.

άρρητ', άγριόθυμε, πολύλλιτε, παντοδυνάστα

παγκρατές ήτορ έχων, κάρτος μέγα, τοξότα, μάντι

παμφάγε, παγγενέτωρ, πανυπέρτατε, πασιν άρωγέ

ός θνητοῖς κατέπαυσας άνήμερα φῦλα διώξας,

εἰρήνην ποθέων κουροτρόφον,

άγλαότιμον.

αὐτοφυής, ἀκάμας, γαίης βλάστημα φέριστον.

πρωτογόνοις στράψας βολίσιν, μεγαλώνυμε δαϊμον,

ός περί κρατί φορεῖς ἡῶ καί νύκτα μέλαιναν,

δώδεκ' ἀπ' ἀντολιῶν ἄχρι δυσμῶν ἄθλα διέρπων'

άθανάτοις πολύπειρος, ἀπείριτος, ἀστυφέλικτος

έλθέ μάκαρ, νούσων θελκτήρια πάντα κομίζων.

έξέλασον δέ κακάς ἄτας, κλάδον έν χερί πάλλων

πτηνοῖς τ' ἰοβόλοις κῆρας χαλεπάς ἀπόπεμπε.

(12) ΧΙΙ. ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ θυμίαμα, λίβανον

Ήρακλή όρμητικέ, μεγαλοδύναμε, δυνατέ Τιτάνα.

πού έχεις ίσχυρά χέρια, άκατάβλητε, πού είσαι γεμάτος ἀπό τολμηρούς ἄθλους, ποικιλόμορφε, πατέρα τοῦ χρόνου, είσαι αἰώνιος καί παρέχεις εὐθυμίαν, ἀπόρρητος (ἀνέκφραστος), θηριώδης, πού σέ ίκετεύουν πολλοί, παντοδύναμος έχεις πανίσχυρη καρδιά, μεγάλην δύναμιν, είσαι τοξότης καί μάντις

τρώγεις τά πάντα, τῶν πάντων γεννήτωρ (πατήρ), ὑπέρτατος ἐξ δλων, βοηθός εἰς δλους σύ καταπραθνεις τούς ἀνθρώπους ἀποδιώκων τά ἄγρια φῦλα (θπρία)

ἐπειδή ποθοῦσες τήν εἰρήνη, πού τρέφει τούς **νέους, καί τιμᾶσαι μέ λαμπρότητα**

Είσαι αὐτογέννητος, ἀκούραστος, ὑπέροχο τῆς γῆς βλαστάρι.

Είς τούς πρωτογόνους (τούς πρωτογεννημένους, τούς παλαιούς) ἄστραψες μέ λάμψεις, ώ θεέ μέ τό μεγάλο ὄνομα

σύ γύρω ἀπό τό κεφάλι σου φέρεις τήν αὐγήν καί τήν μαύρη νύχτα καί ἕκαμες δώδεκα ἄθλους ἀπό τήν ἀνατολή ἕως τήν δύσιν

έχεις μεγάλην πεῖραν μεταξύ τῶν ἀθανάτων, εἴσαι ἀπέραντος καί ἀδιάσειστος:

έλα μακάριε, καί φέρε μας όλα τά μαγικά (μαγευτικά) φάρμακα τῶν ἀσθεγειῶν

καί βγάλε έξω τίς καταστρεπτικές ἀσθένειες, κρατῶν καί κινῶν κλάδον στό χέρι σου

καί μέ τά ριπτόμενα ἰοβόλα βέλη σου ἀπόδιωξε τίς βαρειές μοῖρες.

(13) ΧΙΙΙ. ΚΡΟΝΟΥ θυμίαμα, στύρακα

'Αϊθαλής, μακάρων τε θεῶν πάτερ ἠδέ καί άνδρῶν, ποικιλόβουλ' ἀμίαντε, μεγασθενές, άλκιμε Τινάν ός δαπανᾶς μέν ἄπαντα καί αὔξεις **ἔμπαλιν αὐτός**. δεσμούς άρρήκτους ὅς ἔχεις κατὶ άπείρονα κόσμον αίῶνος Κρόνε παγγενέτωρ, Κρόνε ποικιλόμυθε: γαίης τε βλάστημα καί οὐρανοῦ άστερόεντος. νέννα, φυῆς μείωσι, Ρέας πόσι, σεμνέ Προμηθεῦ. ός ναίεις κατά πάντα μέρη κόσμοιο. νενάρχα, άγκυλομῆτα, φέριστε κλύων ίκετηρίδα σωνήν.

πέμποις εὐόλβου βιότου τέλος αἰέν

ἄμεμπτον.

Bouλñ.

(14) ΧΙΥ. ΡΕΑΣ θυμίαμα, άρώματα Πότνια `Ρέα, θύγατερ πολυμόρφου Πρωτογόνοιο, ή λῖς ταυροφόνος ἱερότροχον ἄρμα τιταίνει: τυμπανόδουπε, φιλοιστρομανές, χαλκόκροτε κούρη μῆτερ Ζηνός ἄνακτος, 'Ολυμπίου, αίνιόχοιο: πάντιμ' άγλαόμορφε, Κρόνου σύλλεκτρε μάκαιρα. οὔρεσειν ή χαίρεις, θνητῶν τὶ φγογήλησαι Φυικτοίζ. παμβασίλεια 'Ρέα, πολεμόκλονος, όβριμόθυμε. ψευδομένη σώτειρα, λυτηριάς, φοχινένεθλε. μήτηρ μέν τε θεῶν ήδέ θνητῶν άνθρώπων. έκ σοῦ γάρ καί γαῖα καί οὐρανός εὐρύς ϋπερθεν. καί πόντος, πνοαί τε. φιλόδρομος, άερόμορφε,

έλθέ, μάκαιρα θεά, σωτήριος εὔφρονι

είρηνην κατάγουσα σύν εὐόλβοις

(13) ΧΙΙΙ. ΚΡΟΝΟΥ θυμίαμα, στύρακα (ήδύοσμον)

Έσύ πού πάντοτε θάλλεις, καί είσαι ο πατέρας τῶν μακαρίων θεῶν καί τῶν ἀνθρώπων. πολυμήχανε, άμόλυντε, μεγαλοδύναμε, ίσχυρέ Τιτάν:

έσύ έξαντλεῖς τά πάντα καί άντιθέτως σύ ό ίδιος τά έπαυξάνεις έχεις δεσμούς άδιαρρήκτους είς τον άπέραντον κόσμον.

ῶ Κρόνε, πατέρα τοῦ αίῶνος (τοῦ χρόνου). Κρόνε μέ τά πολλά όνόματα,

πού είσαι τό βλαστάρι τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ μέ τά πολλά άστέρια.

είσαι ή γέννησις (ή άρχή), καί ή φθορά τῆς φύσεως (τής φυσικής καταστάσεως), σύζυγος τῆς Ρέας, ὁ σεβαστός Προμηθεύς,

πού κατοικεῖς εἰς ὄλα τά μέρη τοῦ κόσμου, ὁ άρχηγός τοῦ νένους (τῶν ἀνθρώπων), πού ἡ σκέψις σου είναι άγκαθωτή (πού άγκυλώνει). είσαι ό κράτιστος:

άκουσε τήν ίκετευτικήν φωνήν μας. καί εἴθε νά μᾶς στέλλης πάντοτε ἄψογον τέλος βίου εὐτυχισμένου.

(14) ΧΙΥ. ΡΕΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα

Σεβαστή Ρέα, θυνατέρα τοῦ Πρωτονόνου μέ τίς πολλές μορφές,

σύ, πού τό ἱερόν ἄρμα σου ὁ δηγεῖ τό λιοντάρι, πού φονεύει τόν ταῦρον κάνεις θόρυβον μέ τό κτύπημα τυμπάνων καί άναπᾶς τήν μανίαν, εἶσαι ή κόρη πού κροτεῖς μέ τόν χαλκό.

ή μητέρα τοῦ βασιλιᾶ Διός, τοῦ ΄Ολυμπίου (πού κατοικεῖ εἰς τόν "Ολυμπον), πού ἔχει τήν άσπίδα.

έντιμοτάτη, έχεις λαμπράν μορφήν, εύτυχισμένη σύζυγος τοῦ Κρόνου πού χαίρεσαι στά Βουνά καί μέ τίς φρικτές κραυνές τῶν ἀνθρώμων.

ῶ Ρέα βασίλισσα τῶν πάντων, πού διεγείρεις τόν θόρυβον τῆς μάχης, ἰσχυρόκαρδη

έσύ σώζεις μέ τά ψέματα, ἀπολυτρώνεις, εἴσαι ή πρωτογενής ή μητέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν φθαρτών άνθρώπων.

Διότι ἀπό σέ προέρχονται (ἐγεννήθησαν) καί ἡ γή καί ὁ ὑπεράνω αὐτής πλατύς οὐρανός καί ό πόντος καί οἱ ἄνεμοι ἀναπᾶς τό τρέξιμο, έχεις ἀεριώδη μορφήν.

Έλα, μακαρία θεά, γιά σωτηρία μας με καλόβουλη διάθεσι.

καί φέρε μας τήν είρήνην μέ εύτυχισμένους

κτεάτεσσιν, λύματα καί κῆρας πέμπουσ' ἐπί τέρματα γαίης.

(15) ΧV. ΔΙΟΣ θυμίαμα, στύρακα

Ζεῦ πολυτίμητε, Ζεῦ ἄφθιτε, τήνδε τοι ήμεῖς μαρτυρίην τιθέμεσθα λυτήριον, ήδέ πρόσευξιν ω βασιλεύ, διά σήν κεφαλήν έφάνη τάδε πάντα. γαῖα θεά μήτηρ, ὀρέων θ' ὑψαύχενες ὄχθοι. καί πόντος, καί πάνθ', ὁπόσ' οὐρανός έντός ἔταξε. Ζεῦ Κρόνιε, σκηπτοῦχε, καταιβάτα, όβοιμόθυμε. παντογένεθλ', άρχή πάντων, πάντων τε τελευτή. σεισίχθων, αύξητά, καθάρσιε, παντοτινάκτα. άστράπιε, βρονταῖε, κεραύνιε, φυτάλιε Zεū: κλῦθί μευ, αἰολόμορφε, δίδου δ' ὑγίειαν άμεμφῆ. εἰρήνην τε θεάν, καί πλούτου δόξαν **ἄμεμπτον**. [Pro versu 7-11 habet istos Thryll. quorum duo medii sunt H.XIX, 20 et 21. αύτοπάτωρ: μακάρων τε θεών πάτερ ήδέ καί άνδρῶν. άλλά χάριν λοιβῆσι δίδου, φρεσίν αϊσιμα πάντα. ζωήν δ' όλβιόθυμον, όμοῦ δ' ὑγίειαν άνασσαν εἰρήνην τε θεόν κουροτρόφον άγλαότιμον. και βίον εύθύμοισιν άει θάλλοντα

(16) ΧVΙ. ΗΡΑΣ θυμίαμα, άρώματα.

Κυανέοις κόλποισιν ένημένη, ηερόμορφε, "Ηρη παμβασίλεια, Διός σύλλεκτρε μάκαιρα, ψυχοτρόφους αὔρας θνητοῖς παρέχουσα προσηνεῖς καιρούς,

καί στείλε στά πέρατα τῆς γῆς ὅ,τι είναι ἄχρηστον εἰς ἡμᾶς καί τἰς καταστροφές.

(15) XV. ΔΙΟΣ θυμίαμα, στύρακα (ἡδύοσμον)

*Ω Δία πολυτιμημένε, Δία άθάνατε, αὐτήν έδῶ ἡμεῖς τήν ἀπολυτρωτικήν όμολογίαν καί προσευχήν σοῦ ἀπευθύνομεν. *Ω βασιλιά, ἀπό *Ω βασιλιά, από τό δικό σου κεφάλι ἀνεφάνησαν ὅλα αὐτά, (δηλαδή ἡ γῆ ἡ θεά μητέρα καί τῶν βουνῶν οὶ ὑψηλοί λόφοι καί ὁ πόντος – ἡ θάλασσα) καί ὅλα ὅσα ὁ οὐρανός περιέχει. *Ω Δία, υἰέ τοῦ Κρόνου, πού ἔχεις τό σκῆπτρον καί ἐμφανίζεσαι ἐν μέσῳ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν,

ισχυρόκαρδε, πού έγέννησες τά πάντα, καί είσαι ή άρχή τῶν πάντων καί τῶν πάντων τό τέλος.

Σύ πού σείεις τήν γῆν καί συντελεῖς εἰς τήν αϋξησιν, πού καθαρίζεις (ἐξαγνίζεις) καί ἐξουσιάζεις τά πάντα καί ἀστράφτεις καί βροντᾶς καί ρίχνεις κεραυνούς

καί εἶσαι ό τροφός (ό τροφοδότης) ἄκουσέ με, ποικιλόμορφε, καί δόσε μας ἀρίστην ὑγείαν καί τήν θεάν εἰρήνην καί πλούτου δόξαν ἀκηλίδωτον.

Είσαι αύτο γέννητος καί ὁ πατέρας τῶν μακαρίων θεῶν καί τῶν ἀνθρώπων. ΄Αλλά πρόσεξε μὲ εὐχαρίστησιν τάς σπονδάς μας καί βοήθησε τάς φρένας μας (τόν νοῦν μας), διά να γίνουν ὂλα σωστά,

καί ζωήν πού νά παρέχη χαράν είς τήν ψυχήν, συνάμα δέ (δόσε μας) τήν βασίλισσαν ύν εία ν

καί τήν θεάν εἰρήνην, πού εἶναι ή πολυτίμητη τροφός τῶν νέων, καί βίον πού νά κυριαρχῆται πάντοτε ἀπό εὔθυμες σκέψεις.

(16) ΧVI. ΗΡΑΣ θυμίαμα, ἀρώματα

Καθισμένη σέ γαλάζιους κόλπους, άερόμορφε, σύ "Ηρα πού εἴσαι βασίλισσα τῶν πάντων, μακαρία σύζυγος τοῦ Διός, καί παρέχεις (προσφέρεις) εἰς τούς ἀνθρώπους ἤπιες αὔρες, πού τρέφουν τάς ψυχάς,

λογισμοῖς].

ὄμβρων μέν μήτηρ, άνέμων τροφέ, παντογένεθλε.

χωρίς γάρ σέθεν οὐδέν ὅλως ζωῆς

κοινωνεῖς γάρ ἄπασι κεκραμένη ἡέρι σεμνῶ.

πάντων γάρ κρατέεις μούνη, πάντεσσί τ' ἀνάσσεις

ήερίοις ροίζοισι τινασσομένη κατά χεῦμα.

άλλά μάκαιρα θεά, πολυώνυμε, παμβασίλεια.

έλθοις εὐμενέουσα καλῷ γήθοντι προσώπω.

(17) XVII. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Κλῦθι, Ποσειδάον γαιήοχε, κυανοχαῖτα,

їππιε, χαλκοτόρευτον έχων χείρεσσι τρίαιναν

ὄς ναίεις πόντοιο βαθυστέρνοιο θέμεθλα.

ποντομέδων, άλίδουπε, βαρύκτυπος, έννοσίγαιε

κυμοθαλής, χαριτῶπα, τετράορον ἄρμα διώκων,

είναλίοις ροίζοισι τινάσσων άλμυρόν ὕδωρ.

ὄς τριτάτης ἕλαχες μοίρης βαθύ χεῦμα θαλάσσης,

κύμασι τερπόμενος; θηρσίν θ' ἄμα, πότνιε δαϊμον.

εδρανα γῆς σώζοις καί νηῶν εϋδρομον ὀρμήν,

εἰρήνην, ὑγίειαν ἄγων, ἠδ` ὅλβον ἀμεμφῆ.

[εὶς Ποσειδῶ hunc hymnum habet Thrull. n. IV.

Κλῦθι Ποσειδάων, (Ζηνός παῖ) (προφανῶς λᾶθος, ἐσφαλμένη γραφή) πρεσβυγένεθλε,

ούρανίων μακάρων τε θεῶν πάτερ ἡδέ καί ἀνδρῶν.

ὄς ναίεις κορυφαῖος ἐπ' Οὐλύμποιο καρήνων

δεύτερος ἐκ Διός εἰληχώς πάντεσσιν ἀνάσσειν.

їππιε, χαλκοτόρευτον έχων χείρεσσι τρίαιναν. είσαι μητέρα τῶν βροχῶν, τροφός τῶν ἀνέμων, ἔχεις γεννήσει τά πάντα. Διότι χωρίς ἐσένα κανένα γενικῶς πλάσμα δέν γνωρίζει τήν φύσιν τῆς ζωῆς διότι συμμετέχεις εἰς ὅλα συγκερασμένη μέ τόν σεβαστόν ἀέρα.

Διότι μόνη έσύ εἶσαι κυρίαρχος ὅλων καί ὅλων εἶσαι βασίλισσα καί μέ ἀέρινες ὁρμητικές κινήσεις τινάσσεσαι (λούζεσαι) εἰς τὰ νερά.

Αλλά σύ ή μακαρία θεά, πού έχεις πολλά όνόματα καί είσαι ή βασίλισσα πάντων, είθε νά μᾶς έλθης εύμενής μέ ώραῖο χαρούμενο πρόσωπο.

(17) XVII. ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ θυμίαμα, σμύρναν

"Ακουσε, Ποσειδώνα, πού κατέχεις τήν γῆν. μέ τή γαλανή χαίτη (τή θάλασσα), φίλε των ϊππων, πού κρατεῖς στά χέρια σου χαλκοφκιασμένη τρίαινα:

σύ κατοικεῖς εῖς τά θεμέλια τοῦ πόντου, πού είναι βαθύς, ἄρχων τοῦ πόντου, πού ταρακουνᾶς (ταράσσεις) τήν θάλασσαν καί βαρειά βροντᾶς, πού σείεις τήν γῆν,

μέ τά ἄφθονα κύματα, ἔχεις όψιν χαριτωμένην καί όδηγεῖς τέθριππον ἄρμα,

καί με θαλάσσια σφυρίγματα τινάζεις ψηλά τό άλμυρό νερό

σύ ελαχες (έπῆρες μέ λαχνό) ώς τρίτο μέρος τό βαθύ ρεῦμα τῆς θαλάσσης.

καί τέρπεσαι μέ τά κύματα, συνάμα καί μέ τά θηρία, ὧ σεβαστέ θεέ.

Είθε να διασώζης τά στηρίγματα τῆς γῆς καί τήν ταχεῖαν όρμήν τὧν πλοίων,

καί νά μᾶς φέρης εἰρήνην, ὑγείαν καί πραγματικήν εὑτυχίαν.

Άκουσέ με, Ποσειδῶνα, «πρωτότοκο παιδί» τοῦ Διός (προφανῶς λάθος τοῦ ἀρχαίου κειμένου)

ποῦ εἶσαι ἀπό τούς ἀρχαιότερους ἐπουρανίους μακάριους θεούς καί πατήρ τῶν ἀνθρώπων ἐσύ πού κατοικεῖς εἰς τήν κορυφήν ἐπάνω εἰς τά υψώματα τοῦ Ολύμπου, καί ποὺ σοῦ ἔτυχε ὁ κλῆρος νά βασιλεύης δεύτερος μετά τόν Δία πάντων φίλε τῶν ἵππων, πού κρατεῖς στά χέρια σου τρίαινα χαλκοφκιασμένη, ποὺ

εὐρύμεδον, χαριτῶπα, τετράορον ἄρμα διώκων

ώ ἄναξ παντοκράτωρ, ἱερώτατος, ἀγλαότιμε,

σεμνοῖς μυστοπόλοις χαίρων όσίοις τε σεβασμοῖς,

ϊλαος εἴης, εὐτυχίην μύστησι προφαίνων.] εχεις μέγα κράτος, ὄψιν χαριτωμένην καί όδηγεῖς τέθριππον ἄρμα.

*Ω μασιλιά πανίσχυρε, άγιωτατε, πολυτίμητε, πού χαίρεσαι μέ τούς σεβαστούς μυστοπόλους (αὐτούς πού τελοῦν μυστηριώδεις τελετάς) καί μέ τά ἱερά σεβάσματα,

είθε νά είσαι εύμενής και νά δείξης τήν εύτυχίαν είς τούς μεμυημένους.

(18) ΧΥΙΙΙ. ΕΙΣ ΠΛΟΥΤΩΝΑ

"Ω τόν ὑποχθόνιον ναίων δόμον, ὁβριμόθυμε,

Ταρτάριον λειμῶνα βαθύσκιον ἡδέ λιπαυγῆ,

Ζεῦ χθόνιε σκηπτοῦχε, τάδ ἱερά δέξο προθύμως

Πλούτων, ὄς κατέχεις γαίης κληϊδας άπάσης.

πλουτοδοτῶν γενεήν βροτέην καρποῖς ἐνιαυτῶν.

ὄς τριτάτης μοίρης ἔλαχες χθόνα παμβασίλειαν.

εδρανον άθανάτων, θνητῶν στήριγμα κραταιόν

ός θρόνον ἐστήριξας ὑπό ζοφοειδέα χῶρον,

τηλεπόρον τ', άκάμαντα, λιπόπνοον, άκριτον άδην.

κυάνεόν τ' Αχέρονθ', ὅς ἔχει ριζώματα ναίης.

ός κρατέεις θνητῶν θανάτου χάριν, ὧ πολυδένμον

Εὔβουλ` άγνοπόλου Δημήτερος ὄς ποτε παῖδα

νυμφεύσας λειμῶνος ἀποσπαδίην διά πόντου,

τετραώροις ἵπποισιν ὑπ΄ Ατθίδος ἤγαγες ἄντρον,

δήμου Ἐλευσῖνος, τόθι περ πύλαι εἴσ΄ ΄Αἴδαο.

μοῦνος ἔφυς ἀφανῶν ἔργων φανερῶν τε βραβευτής.

ἔνθεε, παντοκράτωρ, ἰερώτατος, άγλαότιμε,

σεμνοῖς μυστοπόλοις χαίρων όσίοις τε

ϊλαον άγκαλέω σε μολεῖν κεχαρηότα μύσταις.

(18) ΧΥΙΙΙ. Είς ΠΛΟΥΤΩΝΑ

*Ω έσύ πού κατοικεῖς εἰς τόν ὑποχθόνιον κόσμον, ἰσχυρόκαρδε, εἰς τόν κατάσκιον καὶ σκοτεινόν λειμῶνα τοῦ Ταρτάρου,

ῶ Δία, πού εἴσαι κάτω από τήν γῆν καί κρατεῖς σκῆπτρον.

δέξου με προθυμίαν αὐτάς τάς θυσίας:

ῶ Πλούτων, που κρατεῖς τά κλειδιά δλης τῆς γῆς και παρέχεις πλοῦτον εἰς τό γένος τῶν ἀνθρώπων μὲ τούς ἐνιαυσίους καρπούς, πού σοῦ ἔλαχε ὡς τό τρίτον μέρος ἡ γῆ, ἡ βασίλισσα πάντων, ἡ ἔδρα τῶν θεῶν, τό ἰσχυρόν στήριγμα τῶν ἀνθρώπων σῦ πού ἐστήριξες τόν θρόνον σου κάτω σέ σκοτεινόν χῶρον, εἰς μακρυνόν, αἰώνιον, χωρίς ζωήν, εἰς τόν ἀσυγκίνητον "Αδην, καὶ εἰς τόν μαῦρον 'Αχέροντα, πού κρατεῖς τίς ρίζες τῆς γῆς σύ πού σύ πού εἰσαι κυρίαρχος τῶν ἀνθρώπων διά τοῦ θανάτου, ὧ σύ Εϋβουλε, πού ὑποδέχεσαι πολλούς σύ πού κάποτε.

άφοῦ παντρεύτηκες τήν κόρην τῆς άγνῆς Δήμητρας.

καί τήν ἀπέσπασες ἀπό τόν λειμῶνα, (ἀπό τό λειβάδι)

τήν άπήγαγες διά μέσου τῆς θαλάσσης ἐπάνω εἰς τέσσερα ἄλογα καὶ τήν ἔφερες εἰς κάποιο σπήλαιο τῆς Αττικῆς,

είς τήν περιοχήν τῆς Ἑλευσῖνος, ὅπου εἶναι αἰ πύλαι τοῦ "Αδου.

Σύ μόνον έπιβραβεύεις τά έργα, τά άφανῆ καί τά φανερά, εἴσαι ένθουσιώδης, κύριος τῶν πάντων, ἰερώτατος, τιμᾶσαι μέ λαμπρότητα,

καί χαίρεσαι μέ τούς σεβαστούς μυστοπόλους καί μέ τά ίερά σεβάσματα

σέ παρακαλῶ νά ἔλθης εἰς τούς μεμυημένους μέ εὐμένειαν καί χαρούμενος.

(19) XIX. ΚΕΡΑΥΝΙΟΥ Διός θυμίαμα, στύρακα

Ζεῦ πάτερ, ὑψίβρομον πυρσαυγέα κόσμον έλαύνων,

στράπτων αἰθερίου στεροπῆς πανυπέρτατον αῖγλην,

παμμακάρων ἔδρανον θείαις βροντῆσι τινάσσων.

νάμασι παννεφέλοις στεροπήν φλεγέθουσαν άναίθων.

λαίλαπας, ὅμβρους, πρηστῆρας,

κρατερούς τε κεραυνούς.

παμφλέκτους, κραιπνούς, φρικώδεας, όβριμοθύμους,

βάλλων εὐροθίους, φλογερούς, νεφέεσσι καλύπτων

πτηνόν ὅπλον δεινόν, κλονοκάρδιον, ὀρθοέθειρον,

αἰφνίδιον, βρονταῖον, ἀνίκητον βέλος ἀννόν

ροίζου ἀπειρεσίου δινεύμασι, παμφάγον ὸρμῆ.

ἄρρηκτον, βαρύθυμον, ἀμαιμάκετον, πρηστῆρος

ούράνιον βέλος όξύ καταιβάτου αίθαλόεντος

ὄν καί γαῖα πέφρικε θάλασσά τε παμφανόωσα,

καί θῆρες πτήσσουσιν, ὅταν κτύπος οὖας ἐσέλθη:

μαρμαίρει δέ πρόσωπ' αύγαῖς, σμαραγεῖ δέ κεραυνός

αἰθέρος ἐν γυάλοισι· διαρρήξας δέ χιτῶνα,

οὐράνιον προκάλυμμα, χαλᾶς άργῆτα κεραυνόν.

άλλά μάκαρ, θυμόν βαρύν ἔμβαλε κύμασι πόντου.

ήδ ορέων κορυφῆσι τό σόν κράτος ἴσμεν ἄπαντες

άλλά χάριν λοιβῆς σύ δίδου φρεσίν αϊσιμα πάντα,

ζωήν τ' όλβιόθυμον, όμοῦ θ' ὑγίειαν ἄνασσαν.

Εἰρήνην τε θεάν κουροτρόφον, άνλαότιμον.

καί βίον εὐθύμοισιν ἀεί θάλλοντα λογισμοῖς.

(19) ΧΙΧ. ΚΕΡΑΥΝΙΟΥ ΔΙΟΣ θυμίαμα, στύρακα (ἡδύοσμον)

Δία πατέρα μας, πού όδηγεῖς τόν λαμπρόν κόσμον, πού βροντάει ὑψηλά, καί παράγεις τήν ὑψηλοτάτην λάμψιν τῆς αἰθέριας ἀστραπῆς, σύ πού μέ τίς θεϊκές βροντές σου τινάσσεις (τραντάζεις) τόν θρόνον τῶν πανευτυχῶν θεῶν, καί ἀνάβεις τήν φλογεράν ἀστραπήν μέσα ἀπό τά νερά, πού είναι σκεπασμένα ἀπό σύννεφα, καί στέλνεις τίς λαίλαπες, τίς βροχές, τίς ἀνεμοθύελλες, τούς ἰσχυρούς κεραυνούς, πού είναι φλογεροί, ὀρμητικοί, φρικώδεις, ἰσχυρόκαρδοι, θορυβώδεις, γεμάτοι φλόγα, καί σκεπάζεις μέ τά σύννεφα τό φοβερόν πετούμενο ὅπλον (τόν κεραυνόν), πού

φλογα, και σκεπαζεις με τα συννεφα το φοβερόν πετούμενο δπλον (τόν κεραυνόν), πού κλονίζει τίς καρδιές καί προκαλεῖ άνατριχίλα, πού ἔρχεται αἰφνιδιαστικά καί εἶναι βροντερό, άγνό βέλος άκατανίκητον,

μέ τούς στροβίλους τοῦ ἀπεράντου σφυρίγματος, πού τρώγει τά πάντα κατά τήν ὁρμητικήν του κίνησιν.

άδιάρρηκτον, άγανακτημένον, άκαταμάχητον, τό όξύ οὐράνιον βέλος τοῦ φλογεροῦ κεραυνοῦ, πού κατεβαίνει μέ βροντές καί ἀστραπές, γιά τόν ὁποῖον καί ἡ γῆ αἰσθάνεται φρίκην (ἀνατριχίλα) καί ἡ πάμφωτη θάλασσα:

καί τά θηρία τόν φοβοῦνται, ὅταν ὁ κτύπος (τοῦ κεραυνοῦ) εἰσέλθη εἰς τό αὐτί των (ὅταν τόν ἀκούσουν) λάμπουν τά πρόσωπά των ἀπό τἰς λάμψεις (τοῦ κεραυνοῦ) ὅταν πέφτη ὁ κεραυνός,

είς τάς κοιλάδας τοῦ αἰθέρος (εἰς τόν θόλον τοῦ οὐρανοῦ): ὅταν ὅμως διαρρήξης (διασχίσης) τόν χιτῶνα.

πού είναι τό προκάλυμμα τοῦ οὐρανοῦ, χαλαρώνεις τόν ἀπαστράπτοντα κεραυνόν. Αλλά, μακάριε, ρῖψε τόν βαρύν θυμόν σου εἰς τά κύματα τοῦ πόντου καὶ εἰς τάς κορυφάς τῶν βουνῶν διότι τὴν δύναμίν σου τὴν γνωρίζομεν δλοι.

Αλλά σύ πρός χάριν τῆς σπονδῆς δόσε εἰς τάς φρένας (εἰς τόν νοῦν) πάντα τά όρθά (τά πρέποντα).

καί ζωήν εύτυχισμένην

καί μαζί μ΄ αυτά τήν βασίλισσαν ύγείαν καί τήν θεάν Εἰρήνην, πού τρέφει τά παιδιά, τήν πολυτίμητον, καί βίον, πού θά θάλλη (νά εἶναι πλήρης) ἀπό εὔθυμους λογισμούς.

(20) ΧΧ. ΔΙΟΣ άστραπέως, θυμίαμα, λιβανομάνναν.

Κικλήσκω μέγαν, άγνόν, έρισμάραγον, περίφαντον, ήέριον, φλογόεντα, πυρίδρομον, ήεροφεγγή, άστράπτοντα σέλας νεφέων παταγοδρόμω αὐδή, φρικώδη, βρύμηνιν, ἀνίκητον θεόν άγνόν, άστραπέα Δία, παγγενέτην, βασιλήα μέγιστον, εύμενέοντα φέρειν γλυκερήν βιότοιο τελευτήν.

(21)ΧΧΙ. ΝΕΦΕΛΩΝ θυμίαμα, σμύρναν

Ηέριοι νεφέλαι, καρποτρόφοι, οὐρανόπλαγκτοι, όμβροτόκοι, πνοιῆσιν ἐλαυνόμεναι κατά κόσμον βρονταῖαι, πυρόεσσαι, ἐρίβρομοι, ὑγροκέλευθοι ἡέρος ἐν κόλπω πάταγον φρικώδε ἔχουσαι πνεύμασιν ἀντίσπαστοι ἐπιδρομάδην παταγεῦσαι, ὑμέας νῦν λίτομαι, δροσοείμονες, εϋπνοοι αϋραις, πέμπειν καρποτρόφους ὄμβρους ἐπί μητέρα γαῖαν.

(22) ΧΧΙΙ. ΤΗΘΥΟΣ θυμίαμα, λιβανομάνναν

Ωκεανοῦ καλέω νύμφην γλαυκώπιδα Τηθύν, κυανόπεπλον ἄνασσαν, εὔτροχα κυμαίνουσαν, αὔραις ἡδυπνόοισι πατασσομένην περί γαῖαν. θραύουσ αἰγιαλοῖσι πέτρησί τε κύματα μακρά, εὐδινοῖς ἀπαλοῖσι γαληνιόωσα δρόμοισιν, νηυσίν ἀγαλλομένη, θηροτρόφος, ὑγροκέλευθε μήτηρ μέν Κύπριδος, μήτηρ νεφέων ἐρεβεννῶν,

(20) ΧΧ. ΔΙΟΣ ΑΣΤΡΑΠΕΩΣ θυμίαμα, λιβανομάνναν

Προσκαλῶ τόν μέγαν, τόν άγνόν, πού δυνατά βροντᾶ, τόν όνομαστόν, τόν άέριον, τόν φλογερόν, πού συγκλονίζει μέ τό πῦρ, αὐτόν πού λάμπει στόν άέρα,πού άστράφτει εἰς τό φῶς τῶν νεφῶν μέ φωνήν, πού τρέχει μέ ἰσχυρόν κρότον, πού προκαλεῖ φρίκη (ἀνατριχίλα), ἐσέ τόν πάρα πολύ ώργισμένον, τόν ἀγνόν θεόν.

τόν ἀστραφτερόν Δία, τόν γεννήτορα τῶν πάντων, τόν μέγιστον βασιλέα, αὐτόν παρακαλῶ νά μᾶς φέρη μέ εὐμένειαν γλυκύτατον τέλος τοῦ βίου.

(21) ΧΧΙ. ΝΕΦΕΛΩΝ θυμίαμα, σμύρναν

`Αερινές νεφέλες, πού τρέφετε τούς καρπούς και περιπλανάσθε είς τόν οὐρανόν, γεννήτριες τῶν βροχῶν, πού όδηγεῖσθε ἀνά τόν κόσμον μέ τίς πνοές (τά φυσήματα) τῶν ἀνέμων'

βροντερές, πύρινες, πού φωνάζετε δυνατά και τρέχετε στά νερά και δημιουργεῖτε εἰς τόν κόλπον τοῦ ἀέρος φρικτόν κρότον και ταράσσετε τόν οὐρανόν, ὅταν κινῆσθε δρομαίως ἀντίθετα πρός τά πνεύματα (τά φυσήματα τῶν ἀνέμων). Ἐσᾶς τώρα παρακαλῶ, πού ἔχετε τὴν δροσιά γιὰ φόρεμα, και πού ἔρχεσθε μὲ τίς εὐχάριστες τίς αὖρες, νά στέλλετε στὴν μητέρα γῆ βροχές, πού τρέφουν τούς καρπούς.

(22) ΧΧΙΙ. ΤΗΘΥΟΣ θυμίαμα, λιβανομάνναν

Τοῦ ΄Ωκεανοῦ προσκαλῶ τήν 'νύμφην τήν γαλανομμάτα Τηθύν, τήν βασί-

λισσα, μέ τούς κυανοῦς πέπλους πού κυματίζουν ώραῖα καί πού χτυπιέται γύρω ἀπό τήν γῆ ἀπό τίς γλυκόπνοες αὖρες, καί σπάζει μεγάλα κύματα στούς αἰγιαλούς καί στούς βράχους, καί εἶναι γαλήνια στούς αἴθριους ἀπαλούς δρόμους

σύ εὺφραίνεσαι μέ τά καράβια, εῖσαι τροφός θηρίων καί διανύεις ὑγράς πορείας (ὁ δρόμος σου εἶναι εἰς τήν θάλασσαν) (θαλάσσιος)· εῖσαι ἡ μητέρα τῆς Κύπριδος καί μητέρα τῶν μαὐρων σύννεφων καί κάθε πηγῆς τῶν νυμφῶν,

καί πάσης πηγῆς νυμφέων νασμοῖσι Βρυούσης

κλῦθί μευ, ὧ πολύσεμνε, καί εὐμενέουσ ἐπαρήγοις,

εύθυδρόμοις οὖρον νηυσίν πέμπουσα μάκαιρα.

πού είναι γεμάτη ἀπό νερά ακουσέ με, ω πολυσέβαστη, καί είθε νά προσέλθης εύμενής βοηθός, ἀποστέλλουσα, σύ ή μακαρία, οϋριον ἄνεμον είς τά καράβια, πού τρέχουν σέ εύθεῖα κατεύθυνσι.

(23) ΧΧΙΙΙ. ΝΗΡΕΩΣ θυμίαμα, σμύρναν.

*Ω κατέχων πόντου ρίζας, κυαναυγέτιν ἔδρην,

πεντήκοντα κόρησιν άγαλλόμενος κατά κῦμα,

καλλιτέκνοισι χοροῖς, Νηρεῦ,

μεγαλώνυμε

δαῖμον:

πυθμήν μέν πόντου, γαίης πέρας, αρχή απάντων

ός κλονέεις Δηοῦς ἱερόν βάθρον, ἡνίκα πνοιάς

έν μυχίοις κευθμῶσιν έλαυνομένας

άλλά, μάκαρ, σεισμούς μέν ἀπότρεπε, πέμπε δέ μύσταις

ὄλβον τ', εἰρήνην τε, καί ἡπιόχειρ' ὑγίειαν.

(23) ΧΧΙΙΙ. ΝΗΡΕΩΣ θυμίαμα, σμύρναν

Ω σύ πού κατέχεις τίς ρίζες τοῦ πόντου, τήν ἔδραν (τόν θρόνον) μέ τήν κυανίζουσαν λάμψιν,

καί εὐφραίνεσαι μέσα στό κῦμα μέ τίς πενήντα κόρες σου, πού χορεύουν σάν ώραῖα παιδιά, ὧ Νηρέα, μεγαλονόματε θεέ (θεέ ἔνδοξε): Είσαι ὁ πυθμήν τῆς θαλάσσης, τῆς γῆς τό τέρμα, ἡ ἀρχή τῶν ὅλων: σύ κλονίζεις τό ἱερόν βάθρον (τό ἱερόν ἔδαφος) τῆς Δηοῦς, ὅταν τούς

πνέοντας ἀνέμους, πού ἐπέρχονται, ἀποκλείης (κλειδώνης) σέ βαθεῖς κρυψῶνες ἀλλά τούς σεισμούς, ὧ μακάριε, ἀπομάκρυνε, καί νά στέλλης είς τούς μεμυημένους εὐτυχίαν, εἰρήνην καί ὑγείαν μέ χέρι ἤρεμον.

(24) XXIV. ΝΗΡΗΙΔΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Νηρέος είναλίου νύμφαι καλυκώπιδες άγναί,

φρίκιαι, εμβύθιαι, χοροπαίγμονες,

ύγροκέλευθοι,

πεντήκοντα κόραι περί κύμασι βακχεύουσαι,

Τριτώνων ἐπ΄ ὄχοισιν ἀγαλλόμεναι περί νῶτα

θηροτύποις μορφαῖς, ὧν βόσκει σώματα πόντος

άλλοι θ' οϊ ναίουσι βυθόν, Τρτώνιον οίδμα,

ύδρόδρομοι, σκιρτηταί, έλισσόμενοι περί κῦμα.

ποντοπλάνοι δελφῖνες, άλιρρόθιοι, κυαναυγεῖς·

ύμέας κικλήσκω πέμπειν μύσταις πολύν öλβον

ύμεῖς γάρ πρῶται τελετήν ἀνεδείξατε σεμνήν

(24) XXIV. ΝΗΡΗΙΔΩΝ θυμίαμα, άρώματα

Τοῦ θαλασσινοῦ Νηρέως νύμφες ἀγνές μέ τά ώραῖα μάτια, πού προκαλεῖτε φρίκην καί ζῆτε στόν βυθό τῆς θαλάσσης καί παίζετε μέ τούς χορούς (χορεύετε μέ εὐθυμίαν) εἰς τούς ὑγρούς δρόμους τῆς θαλάσσης,

σεῖς αὶ πενήντα κόρες, πού διασκεδάζετε μέ μανίαν γύρω ἀπό τά κύματα,

καί εύφραίνεσθε στά νῶτα τῶν Τριτώνων ἐπάνω σέ ὀχήματα μέ μορφές θηρίων, πού τά σώματά των τρέφει ἡ θάλασσα ἀλλά είναι καί ἄλλοι, πού κατοικοῦν εἰς τόν βυθόν, στό φουσκωμένο κῦμα τοῦ Τρίτωνος,

πού τρέχουν στό νερό και σκιρτοῦν και ἐλίσσονται γύρω ἀπό τό κῦμα, εἶναι τά δελφίνια, πού περιπλανῶνται στόν πόντο μέ θόρυβο καί μέ κυανίζουσαν λάμψιν

έσᾶς ἐπικαλοῦμαι νά στέλλετε στούς μεμυημένους πολλήν εὐτυχίαν διότι πρῶτες ἐσεῖς ἀνεδείξατε τήν σεβαστήν τελετουργίαν τοῦ εὐῖέρου Βάκχοιο καί άγνῆς Φερσεφονείης Καλλιόπη σύν μητρί καί `Απόλλωνι ἄνακτι. ίεροῦ Βάκχου καί τῆς άγνῆς Περσεφόνης μαζί μέ τήν μητέρα μου Καλλιόπην καί τόν ἄνακτα ΄ Απόλλωνα.

(25) ΧΧΥ. ΠΡΩΤΕΩΣ θυμίαμα, στύρακα

Πρωτέα κικλήσκω, πόντου κληίδας ἔχοντα, πρωτογενή, πάσης φύσεως ἀρχάς ὅς ἔφηνεν, ὕλην ἀλλάσσων ἱερήν ἰδέαις πολυμόρφοις πάντιμος, πολύβουλος, ἐπιστάμενος τά τ΄ ἐόντα, ὅσσα τε πρόσθεν ἔην, ὅσα τ΄ ἔσσεται ὕστερον αὖτις πάντα γάρ ἐν Πρωτεῖ πρώτη φύσις ἐγκατέθηκεν. ἀλλά, πάτερ, μόλε μυστιπόλοις ὁσίησι προνοίαις,

(26) XXVI. ΓΗΣ θυμίαμα, πᾶν σπέρμα, πλήν κυάμων καί άρωμάτων

πέμπων εὐόλβου βιότου τέλος ἐσθλόν

έπ' ἔργοις.

Γαῖα θεά, μῆτερ μακάρων, θνητῶν τ' άνθρώπων, πάντροφε, πανδώτειρα, τελεσφόρε, παντολέτειρα. αὐξιθαλής, φερέκαρπε, καλαῖς ὥρησι βρύουσα. έδρανον άθανάτου κόσμου, πολυποίκιλε κούρη. ή λοχίαις ώδῖσι κύεις καρπόν πολυειδή. άϊδίη, πολύσεπτε, βαθύστερν', όλβιόμοιρε, ήδυπνόοις χαίρουσα χλόαις, πολυάνθεμε δαῖμον. όμβροχαρής, περί τήν κόσμος πολυδαίδαλος ἄστρων είλεῖται φύσει ἀενάω καί ρεύμασι δεινοίς. άλλά μάκαιρα θεά, καρπούς αὔξοις πολυγηθεῖς, εύμενές ήτορ έχουσα, σύν εὐόλβοισιν έν ὥραις...

(25) XXV. ΠΡΩΤΕΩΣ θυμίαμα, στύρακα, (ἡδύοσμον)

Τόν Πρωτέα προσφωνῶ, πού κρατεῖ τά κλειδιά τοῦ πόντου, τόν πρωτότοκον, πού ἐφανέρωσε τάς ἀρχάς ὅλης τῆς φύσεως, καί μεταβάλλει τήν ἱεράν ὕλην σέ μορφές πολυποίκιλες, τόν τιμιώτατον, πού ἔχει πολλές σκέψεις (εἶναι συνετώτατος), καί γνωρίζει καί τά παρόντα καί ὅσα ἤσαν προηγουμένως (τά παρελθόντα) καί πάλιν ὅσα θά γίνουν ὕστερα (τά μέλλοντα)

διότι όλα ή πρώτη φύσις τά έναπέθεσε είς τόν Πρωτέα. Αλλά, ὧ πατέρα μας, ἔλα στίς μυστηριακές ἱερές προφητεῖες καί στέλλε μας καλόν τέλος ένός εὐτυχισμένου διά τά ἔργα του βίου.

(26) XXVI. ΓΗΣ θυμίαμα, πᾶν σπέρμα πλήν κυάμων καί άρωμάτων

*Ω θεά Γῆ, σύ ἡ μητέρα τῶν μακαρίων θεῶν και τῶν θνητῶν ἀνθρώπων,

πού τρέφεις τά πάντα καί δίδεις τά πάντα, πού φέρεις είς πέρας τήν ώρίμασιν τῶν καρπών καί τά πάντα θανατώνεις, πού βοηθεῖς τήν αὔξησιν (τῶν καρπῶν) καί παράγεις καρπούς καί εἴσαι γεμάτη ἀπό ώραῖες ἐποχές

είσαι ὁ θρόνος τοῦ ἀθανάτου κόσμου, ὧ κόρη πολυποίκιλε, πού κυοφορεῖς πολύμορφον καρπόν μέ τά ἐπιλόχια κοιλοπονήματα ὧ ἀθάνατη, πολυσέβαστη, μέ τά βαθειά στέρνα, μέ τήν εὐτυχισμένη μοῖρα,

πού χαίρεσαι στίς γλυκόπνοες χλόες, έσύ ή θεά μέ τά πολλά ἄνθη:

χαίρεσαι μέ τίς βροχές, καί γύρω άπό σέ περιστρέφεται ένας πολυποίκιλτος κόσμος άπό άστέρια, (πού κινεῖται) άπό τήν διαρκῶς ρέουσαν φύσιν καὶ άπό δυνατά ρεύματα.

Αλλά σύ ή μακαρία θεά, εΐθε νά αὐξήσης τούς καρπούς, πού μᾶς δίδουν πολλήν εὐχα-ρίστησιν, καί νά έχης εὐμενῆ καρδιά μαζί μέ εὐτυσμένες ἐποχές.

(27) XXVII. ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΩΝ θυμίαμα, ποικίλα.

Αθανάτων θεότιμε θεῶν μῆτερ, τροφέ πάντων,

τῆδε μόλοις κράντειρα θεά, σέο πότνι έπ' εύχαῖς,

ταυροφόνων ζεύξασα ταχύδρομον ἄρμα λεόντων.

σκηπτοῦχε κλεινοῖο πόλου, πολυώνυμε, σεμνή

ή κατέχεις κόσμοιο μέσον θρόνον, οῦνεκεν αὐτή

γαῖαν ἔχεις, θνητοῖσι τροφάς παρέχουσα προσηνεῖς:

έκ σέο δ' άθανάτων τε γένος θνητῶν τ' έλοχεύθη

σοί ποταμοί κρατέονται ἀεί καί πᾶσα θάλασσα:

Ίστίη αὐδαχθεῖσα· σέ δ' όλβοδότιν καλέουσιν,

παντοίων ἀγαθῶν θνητοῖς ὅτι δῶρα χαρίζη.

ἔρχεο πρός τελετήν, ὧ πότνια, τυμπανοτερπής.

πανδαμάτωρ, Φρυγίης σώτειρα, Κρόνου συνόμευνε,

Ούρανόπαι, πρέσβειρα, βιοθρέπτειρα, φίλοιστρε

ἔρχεο γηθόσυνος, κεχαρισμένη εύσεβίησιν.

(28) ΧΧΥΙΙΙ. ΕΡΜΟΥ θυμίαμα, λίβανον

Κλῦθί μευ, Ἑρμεία, Διός ἄγγελε, Μαιάδος υίέ,

παγκρατές ήτορ ἔχων, ἐναγώνιε, κοίρανε θνητῶν,

εΰφρων, ποικιλόβουλε, διάκτορος,

`Αργειφόντα,

πτηνοπέδιλε, φίλανδρε, λόγου θνητοῖοι προφήτα

γυμνάσιν ὄς χαίρεις, δολίαις τ' ἀπάταις, ὀφιοῦχε

έρμηνεῦ πάντων, κερδέμπορε,

λυσιμέριμνε.

ός χείρεσσιν έχεις εἰρήνην ὅπλον ἀμεμφές

(27) XXVII. ΜΗΤΡΟΣ ΘΕΩΝ θυμίαμα, ποικίλα

*Ω μητέρα τῶν ἀθανάτων θεῶν, πού τιμᾶσαι ἀπό τούς θεούς καί τρέφεις τά πάντα,

εἵθε θεά ἀρχόντισσα νά ἔλθης ἐδῶ, γιά νά εὐχηθοῦμε σέ σένα, σεβαστή θεά,

άφοῦ ζεύξεις γρήγορο ἄρμα λεόντων, πού φονεύουν τούς ταύρους, σύ πού ἔχεις τό σκῆπτρον (σύ πού κυβερν ᾶς) τοῦ ένδόξου (τοῦ πασιγνώστου) πόλου, σύ μέ τά πολλά όνόματα, ἡ σεβαστή

σύ κατέχεις τόν θρόνον, πού είναι είς τό μέσον τοῦ κόσμου, καί γι' αὐτό σύ ἡ ἰδία κατέχεις τήν γῆν καί προσφέρεις είς τούς ἀνθρώπους τροφάς ἡπίας (καταπραϋντικάς):

από σέ έγεννήθη τό γένος και τῶν θεῶν και τῶν ἀνθρώπων ἀπό σέ κυριαρχοῦνται πάντοτε οι ποταμοί και ὅλη ἡ θάλασσα ἐπωνομάσθης Ἑστία και σέ καλοῦν δότειραν τῆς εὐτυχίας, διότι χαρίζεις εἰς τούς ἀνθρώπους δῶρα ἀπό παντός εἴδους ἀγαθά. Ἑλα εἰς τήν τελετουργίαν, ὧ σεβαστή θεά, πού τέρπεσαι μέ τίς τυμπανοκρουσίες.

σύ πού δαμάζεις τά πάντα, ή σωτηρία τῆς Φρυγίας (κατά τινα παράδοσιν ή Κυβέλη, ή μητέρα τῶν θεῶν, ήτο προστάτις της Φρυγίας, παράδοσις μεταφερθεῖσα ἀπό τήν παναρχαίαν ἐποχήν, ὅταν οἱ Φρύγες κατοικοῦσαν εἰς τήν Θράκην, δηλαδή πρίν μετοικήσουν εἰς τήν Μικράν 'Ασίαν),ή σύζυγος τοῦ Κρόνου, τό παιδὶ τοῦ οὐρανοῦ, ή σεβαστή, πού τρέφεις τήν ζωήν καί εἶσαι φίλη τῆς μανίας

έλα μέ χαράν, εὐάρεστος εἰς τάς εὐσεβεῖς ἐκδηλώσεις μας.

(28) ΧΧΥΙΙΙ. ΕΡΜΟΥ θυμίαμα, λίβανον

"Ακουσέ με, 'Ερμῆ, σύ ὁ ἀγγελιαφόρος τοῦ Διός, ὁ υἰός τῆς Μαίας, πού ἔχεις πανίσχυρη καρδιά καί εἴσαι μέσα στούς ἀγῶνες, ἀρχηγέ τῶν ἀνθρώπων, εὐχάριστε, πού ἔχεις ποικίλες σκέψεις (εἴσαι πολυμήχανος), ὁδηγέ, φονέα τοῦ "Αργου,

πού ἔχεις πτερωτά πέδιλα καί είσαι φίλος τῶν ἀνδρῶν καί προφήτης τοῦ λόγου εἰς τούς ἀνθρώπους.

σύ χαίρεσαι μέ τά γυμνάσια καί μέ τίς δόλιες απάτες καί κρατεῖς στά χέρια σου φίδι:

είσαι έξηγητής των πάντων, προστάτης τοῦ έμπορικοῦ κέρδους καί μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπό τίς μέριμνες

σύ έχεις στά χέρια σου τό ἄψογον ὅπλον τῆς εἰρήνης·

Κωρυκιῶτα, μάκαρ, ἐριούνιε, ποικιλόμυθε, ἐργασίαις ἐπαρωγέ, φίλε θνητοῖς ἐν ἀνάγκαις ' γλώσσης δεινόν ὅπλον, τό σεβάσμιον ἀνθρώποισιν' κλῦθί μευ εὐχομένου, βιότου τέλος ἐσθλόν ὁπάζων, ἑργασίησι, λόγου χάρισιν, καί

μνημοσύνησιν.

ῶ Κηρυκιῶτα, (πού φέρεις τό κηρύκειον), μακάριε, πού παρέχεις μεγάλες ὼφέλειες, πού λέγεις ποικίλα λόγια.

βοηθέ είς τάς ἐργασίας, φίλε τῶν θνητῶν είς τάς ἀνάγκας των πού ἔχεις τό φοβερόν ὅπλον τῆς γλώσσης, τό σεβαστόν είς τοὺς ἀνθρώπους:

ἄκουσε τήν προσευχή μου, καί δόσε καλόν τέλος τοῦ βίου μέ τίς ἐργασίες, τίς χαρές τοῦ λόγου καί μέ τίς μνημοσύνες (τίς ἐνθύμησες).

(29) ΧΧΙΧ. ΥΜΝΟΣ Περσεφόνης

Περσεφόνη, θυγάτερ μεγάλου Διός, έλθέ μάκαιρα,

μουνογένεια θεά, κεχαρισμένα δ΄ ίερά δέξαι:

Πλούτωνος πολύτιμε δάμαρ, κεδνή, βιοδῶτι

ή κατέχεις `Αϊδαο πύλας ὑπό κεύθεα γαίης.

Πραξιδίκη, έρατοπλόκαμος, Δηοῦς θάλος άγνόν,

Εύμενίδων γενέτειρα, καταχθονίων βασίλεια

ήν Ζεύς άρρήτοισι γοναῖς τεκνώσατο κούρην

μῆτερ ἐριβρεμέτου πολυμόρφου Εὐβουλῆος,

΄ Ωρῶν συμπαίκτειρα, φαεσφόρος, ἀγλαόμορφε

σεμνή, παντοκράτειρα, κόρη καρποῖσι βρύουσα,

εύφεγγής, κερόεσσα μόνη θνητοῖσι ποθεινή,

έαρινή, λειμωνιάσιν χαίρουσα πνοῆσιν, ίερόν έκφαίνουσα δέμας βλαστοῖς χλοοκάρποις,

άρπαγιμαῖα λέχη μετοπωρινά νυμφευθεῖσα

ζωή καί θάνατος μούνη θνητοῖς πολυμόχθοις,

Φερσεφόνεια φέρεις γάρ ἀεί καί πάντα φονεύεις.

κλῦθι μάκαιρα θεά, καρπούς δ' ἀνάπεμπ' ἀπό γαίης,

εἰρήνη εὐόλβω, καί ἡπιόχειρ ὑγιείη, καί βίω εὐόλβω, λιπαρόν γῆρας κατάγοντι

(29) ΧΧΙΧ. Ύμνος ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ

'Ω Περσεφόνη, θυγατέρα τοῦ μεγάλου Διός,

έλα, ὦ μακαρία, σύ η μονογενής θεά, καί δέξου τήν θυσίαν τήν εὺάρεστη

πολύτιμε σύζυγε τοῦ Πλούτωνος, ἔνδοξε, πού δίδεις ζωήν

πού κατέχεις τάς πύλας τοῦ "Αδου είς τά ὑποχθόνια τῆς γῆς,

Πραξιδίκη μέ τά ἐπέραστα πλοκάμια, τῆς Δηοῦς άγνό βλαστάρι (τέκνον),

μητέρα τῶν Εὺμενίδων, βασίλισσα τῶν καταχθονίων (τῶν νεκρῶν),

τήν κόρην πού έγέννησεν ό Ζεύς μέ ἀνέκφραστον τοκετό.

ώ μητέρα τοῦ πολύβροντου καί πολύμορφου Εύβουλέως,

που παίζεις μαζί μέ τίς έποχές καί φέρεις τό φῶς,

έσύ μέ τήν ώραίαν μορφήν σεμνή, παντοδύναμος.

κόρη πού εῖσαι γεμάτη ἀπό καρπούς, καί φέγγεις λαμπρά,

έχεις κέρατα, καί έσύ μόνον εΐσαι περιπόθητη είς τούς άνθρώπους.

διότι εἶσαι ἐαρινή καὶ χαίρεσαι μέ τίς πνοές τῶν λιβαδιῶν, καὶ φανερώνεις τό ἱερόν σῶμά σου στούς βλαστούς, πού παράγουν χλωρούς καρπούς

ένυμφεύθης τό φθινόπωρον κατόπιν άρπανῆς:

μόνη έσύ είσαι ή ζωή καί ό θάνατος είς τούς άνθρώπους τούς πολυβασανισμένους,

διότι σύ ή Φερσεφόνη (ή Περσεφόνη) φέρεις πάντοτε τήν ζωήν (τήν ἄνοιξιν)

καί τά παντα φονεύεις (τόν χειμῶνα).

"Ακουσέ με μακαρία θεά και φερε καρπούς είς τήν γήν, δίδε είρήνην και εὐχάριστον οίδε ειρήνην και βιον εὐτυχή, πού όδηγεῖ, ὧ βασίλισσα, τά ήσυχα

πρός σόν χῶρον, ἄνασσα, καί εὐδύνατον Πλούτωνα

(30) ΧΧΧ. ΔΙΟΝΥΣΟΥ θυμίαμα, στύρακα.

Κικλήσκω Διόνυσον ἐρίβρομον, εὐαστῆρα,

πρωτόγονον, διφυή, τρίγονον, Βακχεῖον ἄνακτα,

ἄγριον, ἄρρητον, κρύφιον, δικέρωτα, δίμορφον,

κισσόβρυον, ταυρωπόν, άρήϊον, εὔΐον, άγνόν.

ώμάδιον, τριετῆ, βοτρυοτρόφον, έρνεσίπεπλον.

Εὐβουλεῦ, πολύβουλε, Διός καί Περσεφονείης

άρρήτοις λέκτροισι τεκνωθείς, άμβροτε δαϊμον

κλῦθι μάκαρ φωνῆς, ἡδύς δ΄ ἐπίπνευσον ἐνπής

εύμενές ήτορ έχων, σύν έϋζώνοισι τιθήναις.

(31) ΧΧΧΙ. ΥΜΝΟΣ Κουρήτων.

Σκιρτηταί Κουρῆτες, ἐνόπλια βήματα θέντες.

ποσσίκροτοι, ρομβηταί, ὀρέστεροι, εὐαστῆρες,

κρουσιλύραι, παράρυθμοι, ἐπεμβάται ἴχνεσι κούφοις,

όπλοφόροι, φύλακες, κοσμήτορες, άνλαόφημοι.

μητρός όρειμανέος συνοπάονες, όργιοφάνται,

ἔλθοιτ' εὐμενέοντες ἐπ' εὐφήμοισι λόγοισιν,

βουκόλω εὐάντητοι ἀεί κεχαρηότι θυμῷ.

(32) ΧΧΧΙΙ. ΥΜΝΟΣ Αθηνᾶς

Παλλάς μουνογενής, μεγάλου Διός ἔκγονε σεμνή, δῖα μάκαιρα θεά, πολεμοκλόνος, όβριμόθυμε, ["Αρρητ', εὐρήτη, μεγαλώνυμος,

άντροδίαιτε:

γηρατειά κάτω πρός τόν ίδικόν σου χῶρον καὶ πρός τόν δυνατόν Πλούτωνα.

(30) ΧΧΧ. ΔΙΟΝΥΣΟΥ θυμίαμα, στύρακα (ἡδύοσμον)

Τόν Διόνυσον προσκαλῶ, τόν θορυβώδη πού φωνάζει εὐᾶ! (ἐπιφώνημα ἐνθουσιῶδες), τόν πρωτογενῆ, πού ἔχει δύο φύσεις, καί έγεννήθη τρεῖς φορές, τόν Βακχικόν βασιλέα, τόν ζῶντα εἰς τούς ἀγρούς, τόν ἀνέκφραστον, τόν ἀπόκρυφον, πού ἔχει δύο κέρατα καί δύο μορφάς.

τόν γεμάτο άπό κισσό, πού έχει πρόσωπο ταύρου, τόν πολεμικόν, τόν βακχικόν, τόν άγνόν, πού τρώγει ώμά κρέατα, τον τριετή, πού τρέφει τά σταφύλια καί έχει γιά πέπλο βλαστάρια.

Ω Εύβουλέα, πολυμήχανε, πού έγεννήθης στά άπερίγραπτα κρεββάτια τοῦ Διός καί τῆς Περσεφόνης, άθάνατε δαίμονα (θεέ) ἄκουσε, μακάριε, τήν φωνήν μου καί σπεῦσε μέ γλυκύτητα καί μέ προσήνεια,

έχων εύμενη διάθεσιν μαζί μέ τίς καλλίζωνες συντρόφους σου (τίς Μαινάδες καί τίς Βάκχες).

(31) ΧΧΧΙ. "Υμνος ΚΟΥΡΗΤΩΝ

*Ω σεῖς οἱ Κουρῆτες, πού πηδᾶτε καὶ βαδίζετε ρυθμικά σύμφωνα μέ τά πολεμικά τραγούδια σας,

πού κάνετε κρότον μέ τά πόδια καί περιστρέφεσθε ώσάν ρόμβοι (σβοῦρες), καί ζῆτε εἰς τά Βουνά, βακχικοί,

πού κρούετε τήν λύραν καί εἴσθε ρυθμικοί καί βαδίζετε μέ έλαφρά βήματα,

καί εἴσθε ώπλισμένοι, φύλακες, άρχηγοί, μέ λαμπρή φήμη, σύντροφοι τῆς μητέρας (τῆς Ρέας ἤ τῆς Κυβέλης), πού σάν μανιακή περιφέρεται στά βουνά, σεῖς πού φανερώνετε (πού γνωρίζετε) τίς ἰεροτελεστίες.

εϊθε νά ἔλθετε μέ εὐμενῆ διάθεσιν ἀπό τούς έγκωμιαστικούς λόγους, καταδεκτικοί πάντοτε πρός τόν βοϊδοβοσκό καί μέ χαρούμενη καρδιά.

(32) ΧΧΧΙΙ. "Υμνος 'Αθηνᾶς

*Ω Παλλάδα μονογενής, πού είσαι τό σεμνό τέκνον τοῦ μεγάλου Διός, σεβαστή μακαρία θεά, πού διεγείρεις τόν θόρυβο τοῦ πολέμου, κρατερόκαρδε,

(Ανέκφραστη καί όμως εύκολοείπωτη, έν-

ή τε διαίσσεις υψαύχενας άκρωρείας. ήδ΄ δρεα σκιόεντα, νάπησί τε σήν φρένα τέρπεις]. οπλοχαρής, οίστρούσα βροτών ψυχάς uavingiv. γυμνάζουσα κόρη, φρικώδεα θυμόν ἔχουσα. Γοργοφόνος, φυγόλεκτρε, τεχνών μῆτερ πολύοβλε. όρμάστειρα, φίλοιστρε κακοῖς, ἀγαθοῖς δέ φρόνησις <u>ἄρσην μέν καί θῆλυς ἔφυς, πολεμήτοκε</u> μῆτι. αἰολόμορφε, δράκαινα, φιλένθεος, άγλαότιμε:

Φλεγραίων όλέτειρα γιγάντων, ίππελάτειρα. Τοιτογένεια, λύτειρα κακών, νικοι

Τριτογένεια, λύτειρα κακῶν, νικηφόρε δαῖμον,

γλαυκῶφ΄ εὐρεσίτεχνε, πολυλλίστη βασίλεια

ἤματα καί νύκτας αἰεί νεάτησιν ἐν ὥραις,

κλυθί μευ εύχομένου, δός δ' εἰρήνην πολύολβον,

καί κόρον ήδ' ύγίειαν έπ' εὐόλβοισιν έν ὥραις. δοξε, πού διαιτάσαι στά σπήλαια σύ ύπερπηδάς τις ύψηλές κορυφές τῶν βουνῶν καί τρέχεις στά δασοσκεπή βουνά καί χαίρεσαι μέ τὴν καρδιά σου γυρίζοντας στά φαράγγια). Σύ ἀγαπᾶς τά ὅπλα, οἰστρηλατεῖς (ξεσηκώνεις) τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων μέ μανίες εἶσαι ἡ κόρη πού γυμνάζεις (ἀσκεῖς) καί ἔχεις φρικτήν ὁργήν (διότι τρομάζουν τήν ὀργή σου).

Έσύ έφόνευσες τήν Γοργόνα, άποφεύγεις τό συζυγικό κρεββάτι, άλλά εἶσαι ή πολυευτυχισμένη μητέρα τῶν τεχνῶν.

Εσύ παρέχεις παρορμήσεις, άγαπᾶς νά ξεσηκώνης οἴστρον (μανίαν) εἰς τούς κακούς, εἰς τούς ἀνθρώπους ὅμως εἴσαι ἡ φρόνησις (ἡ φρονιμάδα), ἐγεννήθης ἐκ φύσεως ἀρσενική καί θηλυκή, ἐσύ γεννᾶς τούς πολέμους, ἀλλά εἴσαι καί ἡ σύνεσις.

Ποικιλόμορφε, πού βλέπεις μέ όξύτητα, ένθυσιαστική, πού έχεις λαμπράν τιμήν

έσύ έξωλόθρευσες τούς Φλεγραίους γίγαντας, έσύ όδηγεῖς τούς ἵππους.

Είσαι ή Τριτογένεια, μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπό τά κακά, είσαι ή θεά, πού μᾶς φέρεις τήν νίκην, ή γαλανομάτα, ή έφευρισκουσα τέχνας, ή βασίλισσα πού δέχεται πολλές ίκεσίες ήμέρα καί νύχτα πάντστε στίς τελευταῖες ὧρες ἄκουσε τίς εὐχές μου καί δόσε μας εἰρήνην, πού παρέχει πολλήν εὐτυχίαν,

καί ίκανοποίησιν καί ύγείαν μ΄ εύτυχισμένες ώρες.

(33) ΧΧΧΙΙΙ. ΝΙΚΗΣ θυμίαμα, μάνναν.

Εὐδύνατον καλέω Νίκην, θνητοῖσι ποθεινήν,

ή μούνη λύει θνητῶν ἐναγώνιον ὀρμήν,

καί στάσιν άλγινόεσσαν, ἐπ' ἀντιπάλοισι μάχησιν.

έν πολέμοις κρίνουσα, τροπαιούχοισιν έπ' ἔργοις,

οῖς ἄν ἐφορμαίνουσα φέρης νλυκερώτατον εὖχος.

πάντων γάρ κρατέεις πάσης δ' ἔριδος κλέος ἐσθλόν

Νίκη ἐπ΄ εὐδόξω κεῖται, θαλίησι Βουάζον.

άλλά μάκαιρ΄, ἔλθοις πεποθημένώ ὄμματι φαιδρῷ,

αἰεί ἐπ' εὐδόξοις ἔργοις κλέος ἐσθλόν ἄγουσα.

(33) ΧΧΧΙΙΙ. ΝΙΚΗΣ θυμίαμα, μάνναν

Τήν Νίκην προσκαλῶ, τήν πολυδύναμη, τήν περιπόθητη στούς άνθρώπους,

πού μόνο αὐτή ἀπαλλάσσει τούς ἀνθρώπους ἀπό τήν άγωνιώδη όρμήν καί ἀπό τήν όδυνηράν ἀντίθεσιν κατά τάς μάχας μεταξύ ἀντιπάλων, διότι σύ ἀποφασίζεις στούς πολέμους μέπα νικηφόρα ἔργα, πρός τά όποῖα, ὅταν ὁρμῆς, φέρεις γλυκύτατον καύχημα διότι εἶσαι τῶν πάντων κυρίαρχος καί εἰς κάθε διαμάχην ἐναπόκειται εἰς ἐσέ ἀπό ἐσέ ἐξαρτᾶται ἡ ἔνδοξος Νίκη, τό καλό ἀποτέλεσμα, πού χαίρεται ὁ νικητής.

άλλά, ὧ μακαρία, εῖθε νά μᾶς ἔλθης μέ περιπόθητο φαιδρό μάτι καί νά μᾶς φέρης πάντοτε καλήν φήμην γιά τά ἔνδοξα ἔργα.

(34) ΧΧΧΙΥ. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ θυμίαμα, μάνναν.

Έλθε, μάκαρ Παιάν τιτυοκτόνε, Φοῖβε Λυκωρεῦ,

Μεμφῖτ΄, ἀγλαότιμος, ἰήῖος, ὀλβιοδῶτα. χρυσολύρη, σπερμεῖος, ἀρότριε, Πύθιε, Τιτάν,

Γρύνειε, Σμινθεῦ, Πυθοκτόνε, Δελφικέ μάντι,

άγριε, φωσφόρε δαῖμον, ἐράσμιε, κύδιμε κοῦρε

Μουσαγέτη, χαροποιός, έκηβόλε, τοξοβέλεμνε,

Βράγχιε καί Διδυμεῦ, ἐκάεργος, Λοξία, ἀγνέ·

Δήλι ἄναξ πανδερκές ἔχων φαεσίμβροτον δμμα,

χρυσοκόμη, καθαράς φήμας χρησμούς τ' άναφαίνων

κλῦθί μευ εὐχομένου λαῶν ὕπερ εῦφρονι θυμῷ.

τόνδε σύ γάρ λεύσσεις τόν ἀπείριτον αἰθέρα πάντα,

γαϊάν τ' όλβιόμοιρον ὕπερθεν καί δι' άμολγοῦ

νυκτός εν ήσυχίησιν ύπ άστεροομμάτου δρφνης

ρίζας νέρθε δέδορκας, έχεις δέ τε πείρατα κόσμου

παντός σοί δ΄ άρχή τε τελευτή τ' έστί μέλουσα.

παντοθαλής· σύ δέ πάντα πόλον κιθάρη πολυκρέκτω

άρμόζεις, ότέ μέν νεάτης ἐπί τέρματα Βαίνων,

άλλοτε δ' αὖθ' ὑπάτην, ποτέ Δώριον εἰς διάκοσμον

πάντα πόλον κιρνάς, κρίνεις βιοθρέμμονα φῦλα.

άρμονίη κεράσας παγκόσμιον άνδράσι μοϊραν:

μίξας χειμῶνος θέρεός τ' ἴσον ἀμφοτέροισιν,

είς ὑπάτας χειμῶνα, θέρος νεάταις διακρίνας,

Δώριον είς ἔαρος πολυηράτου ὥριον ἄνθος.

ἔνθεν ἐπωνυμίην σε βροτοί κλήζουσι ἄνακτα

(34) ΧΧΧΙ**V. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ θυμίαμα,** μάνναν

Έλα, ὧ μακάριε Παιάν, πού ἐφόνευσες τόν Τιτυόν, Φοΐβε Λυκωρέα, Μεμφίτη, σύ πού τιμᾶσαι λαμπρά, ὁ ἰἡῖος, ὁ παρέχων εὐτυχίαν, πού ἔχεις χρυσῆν λύραν καί ἔχεις σχέσιν μέ τά σπέρματα, ὁ προστάτης τῶν καλλιεργητῶν, ὁ Πύθιος, ὁ Τιτάν,

ό Γρύνειος, ό Σμινθεύς, ό φονεύς τοῦ Πύθωνος, ό Δελφικός, ό μάντις, ό ἄγριος, ό θεός πού φέρει τό φῶς, ό ἀγαπητός, ό ἔνδοξος νέος σύ πού εἶσαι ό ἡγέτης τῶν Μουσῶν, ό ἀρχηγός τοῦ χοροῦ, ὁ μακροβόλος, ὁ τοξοβόλος,

ό Βράγχιος καί Διδυμεύς, ό τοξότης, ό Λοξίας, ό άγνός δ άνακτα τῆς Δήλου, πού τό μάτι σου, τό φωτίζον τούς άνθρώπους, βλέπει τά πάντα, σύ μέ τήν χρυσῆ κόμη, πού μᾶς δίδεις προφητικές καθαρές φωνές καί χρησμούς,

άκουσε τήν προσευχήν μου ύπέρ τῶν λαῶν μέ εὐφρόσυνη καρδιά διότι ἐσύ βλέπεις ὅλον αὐτόν τόν ἀπέραντον αἰθέρα

καί ἀπό ἐπάνω βλέπεις τήν εὐτυχισμένη γῆ καί ἀπό κάτω στό σκοτάδι κατά τήν νύκτα ἐν ὥρα ἡσυχίας, πού ἔχεις γιά μάτια τά ἄστρα, βλέπεις τίς ρίζες (τά θεμέλια), καί ἔχεις τά πέρατα ὅλου τοῦ κόσμου (κάτω ἀπό τά μάτια σου) ἐσύ φροντίζεις γιά τήν ἀρχή καί τό τέλος,

καί κάνεις νά θάλλουν τά πάντα έσύ συναρμόζεις κάθε πόλον μέ τήν κιθάραν, πού έχει μεγάλον ήχον.

άλλοτε μέν βαδίζων πρός τα τέρματα τῆς νεάτης (τῆς κατωτάτης χορδῆς),

άλλοτε πάλιν πρός τήν ὑπάτην (τήν ὑψηλοτάτην χορδήν), άλλοτε δέ συμμειγνύων κάθε πόλον εἰς τήν Δωρικήν διακόσμησιν (διάταξὶν). Διαχωρίζεις τά διατηρούμενα εἰς τήν ζωήν ωῦλα.

συγκεράσας διά τῆς ἀρμονίας τήν παγκόσμιον μοῖραν τῶν ἀνθρώπων (τήν μοῖραν-τήν θέσιν τῶν ἀνθρώπων εἰς ὅλον τόν κόσμον)· ἀνέμειξες ἐξ ἴσου καί μέ τά δύο (καί μέ τήν νεάτην καί μέ τήν ὑπάτην) τόν χειμῶνα καί τό θέρος, διεχώρισες δέ τόν χειμῶνα εἰς ὑπάτας καί τό θέρος μέ τάς νεάτας καί ἐσχημάτισες τό ώραῖον Δωρικόν ἄνθος τοῦ πολυαγαπημένου ἔαρος (διά τούς στίχους αὐτούς τοῦ "Υμνου τοῦ 'Απόλλωνος βλέπε εἰς κείμενα Χασάπη κεφάλαιον Δ΄ ὁ «ΗΛΙΟΣ» εἰς ὑπότιτλον «Αὶ ὧραι τοῦ ἔτους»).

Εξ αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι σέ καλοῦν μέ τήν ἐπωνυμίαν ἄνακτα Πάνα, θεόν μέ δύο κέρατα, πού

Πᾶνα, θεόν δικέρωτ', ἀνέμων συρίγμαθ' ἱέντα

ούνεκα παντός έχεις κόσμου σφρηγίδα τυπώτιν.

κλῦθι μάκαρ, σώζων μύστας ίκετηρίδι φωνῆ. άφίνεις τά σφυρίγματα τῶν ἀνέμων καί γι αυτό κρατεῖς τὴν σφραγῖδα, πού δίδει τόν τύπον εἰς ὅλον τόν κόσμον (πού διαπλάσσει ὅλον τόν κόσμον)

ἄκουσέ με, μακάριε, και σῶσε τούς μεμυημένους μέ τήν ἰκετευτικήν φωνήν (πού σέ ἰκετεύουν).

Από τόν "Υμνον 34 (ΧΧΧΙV) τοῦ 'Απόλλωνος, ὁ ὁποῖος ταυτίζεται μέ τόν "Ηλιον, φαίνεται ὅτι οἱ 'Ορφικοἱ ἐγνώριζον τὴν βασικήν ἐπίδρασιν τοῦ 'Ηλίου διά τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, ἀφοῦ τόν ἀποκαλοῦν καὶ τόν χαρακτηρίζουν «σπερμεῖον, ἀρότριε» (στίχος 3), ὡς ἐνισχύοντα καὶ βοηθοῦντα εἰς τὴν σποράν καὶ τό ὅργωμα τῶν χωραφιῶν, ὡς φωτοδότην, ὡς τόν θεόν πού δίδει τό φῶς καὶ ρυθμίζει τὴν ἀγροτική ζωὴν «ἄγριε, φωσφόρε δαῖμον» (στίχος 5) καὶ ἀκόμη ἐκφραστικώτερα καὶ παραστατικώτερα τοῦ ἀποδίδουν τὴν ἰκανότητα νά φροντίζη διά τὴν ἀρχὴν καὶ τό τέλος (στίχος 15) «σοὶ δ΄ ἀρχὴ τε τελευτή» καὶ τοῦ ἀποδίδουν τὴν δύναμιν νά κάμη τά πάντα εἰς τὴν φύσιν νά θάλλουν, νά ξεβλαστώνουν (στίχος 16) «τ΄ ἐστί μέλουσα παντοθαλής», ὅπως ἄλλως τε συμβαίνει καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα, ἀφοῦ χωρίς ἤλιον δέν δύναται νά ὑπάρξη γεωργία καὶ γενικά χωρίς αὐτόν θά ἦτο ἀνύπαρκτος ἡ ζωή εἰς τὴν γῆν. Καὶ τὰ αὐτά περίπου ἀναφέρονται καὶ εἰς τόν "Υμνον τοῦ 'Ηλίου, ὅπου ἀποκαλεῖται «ζωῆς φῶς» (8, 8), «φερέσβιος» ζωοδότης καὶ «κάρπιμος» καρπερός (8-12).

Αλλά ή σπουδαιοτέρα διαπίστωσις τῶν 'Ορφικῶν είναι αὐτή, πού ἀναφέρεται εἰς τήν ρύθμισιν ὑπό τοῦ ἡλίου τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους (στίχος 16-23) (ἀνοίξεως, θέρους, φθινοπώρου, χειμῶνος) (βλέπε μετάφρασιν εἰς τό κείμενον καί κεφάλαιον Δ, «Ο ΗΛΙΟΣ» εἰς τό κείμενον τοῦ Κ. Χασάπη), ἀπό τὴν ὁποίαν ἀποδεικνύεται ἡ ζωοποιός δύναμις τοῦ ἡλίου δι ὅλα τά ὄντα τῆς γῆς, διά νά καταλήξη εἰς τόν στίχον 26 «οὔνεκα παντός ἔχει κόσμον σφρηγίδα τυπῶσιν» πού σημαίνει κατά κυριολεξίαν, ὅτι ἔχεις τὴν δύναμιν νά διαμορφώνης τόν κόσμον σύμφωνα μέ τὴν ἱδικὴν σου σφραγίδα δηλαδή μέ τὴν ἱδικήν σου διάθεσιν, πρόθεσιν, βούλησιν, ἐάν δύναται νά λεχθῆ, ἤ ὅπως ἐσύ ("Ηλιε) ἐπιθυμεῖς.

(35) ΧΧΧV. ΛΗΤΟΥΣ θυμίαμα, σμύρναν.

Λητοῖ κυανόπεπλε, θεά διδυματόκε, σεμνή.

Κοιαντίς, μεγάθυνε, πολυλλίστη βασίλεια, εὔτεκνον Ζηνός γονίμην ώδῖνα λαχοῦσα, γειναμένη Φοῖβον τε καί Αρτεμιν ἰοχέαιραν,

τήν μέν ἐν ˙Ορτυγίῃ, τόν δέ κραναῇ ἐνἰ Δήλω·

κλῦθι, θεά δέσποινα, καί ϊλαον ήτορ ἔχουσα

βαῖν' ἐπί πάνθειον τελετήν, τέλος ἡδύ φέρουσα.

(36) ΧΧΧVI. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, μάνναν

Κλῦθί μευ, ὦ βασίλεια, Διός πολυώνυμε κούρη, Τιτηνίς, βρομίη, μεγαλώνυμε, τοξότι, σεμνή, πασιφαής, δαδοῦχε, θεά Δίκτυννα,

(35) ΧΧΧΥ. ΛΗΤΟΥΣ θυμίαμα, σμύρναν

*Ω Λητώ μέ τά γαλάζια πέπλα, σύ ή θεά πού έγέννησες δίδυμα, σεμνή, κόρη τοῦ Κοίη, (Κοιαντίς), βασίλισσα, πού σοῦ ἀπευθύνουν πολλές παρακλήσεις.

πού σοῦ ἔτυχε νά ἔχης μέ τόν Δία γόνιμον τοκετόν ώραίων τέκνων, ἀφοῦ σύ ἐγέννησες καί τόν Φοῖβον (τόν ᾿Απόλλωνα) καί τήν Ἅρτεμιν, πού ἐκτοξεύει βέλη.

αὐτήν μέν είς τήν 'Ορτυγίαν, έκεῖνον δέ (τόν Φοϊβον) είς τήν βραχώδη Δῆλον

άκουσέ με, θεά δέσποινα, καί μέ εύμενῆ καρδιά ελα είς τήν τελετουργίαν, πού είναι άφιερωμένη είς όλους τούς θεούς, καί φέρε μας γλυκό τέλος.

(36) ΧΧΧVI. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, μάνναν

"Ακουσέ με, ὧ βασίλισσα, κόρη τοῦ Διός μέ τά πολλά ὀνόματα, Τιτανίδα, πού εἴσαι θορυβώδης, ἔνδοξος τοξότρια, σεμνή, πού λάμπεις εἰς ὅλους, καί κρατεῖς λαμπάδα, σύ ἡ θεά Δίκτυννα, ἡ προστατεύουσα τας γεννήσεις, λοχείη. ώδίνων έπαρωνέ, και ώδίνων αμύητε: λυσίζωνε φίλοιστρε, κυνηγέτι, λυσιμέριμνε, εὔδρομος, ἰοχέαιρα, φιλαγρότι, νυκτερόφοιτε, κλεισίη, εὐάντητε, λυτηρίη, άρσενόμορφε, όρθίη, ώκυλόχεια, βροτῶν κουροτρόφε δαῖμον. άγροτέρη, χθονίη, θηροκτόνος, όλβιόμοιρε: ή κατέχεις ὀρέων δρυμούς, έλαφηβόλε, πότνια, παμβασίλεια, καλόν θάλος αἰέν έοῦσα δρυμονία, σκυλακίτι, Κυδωνιάς, αιολόμορφε.

εὐάντητος, ἄγουσα καλούς καρπούς ἀπό γαίης,

εἰρήνην τ΄ ἐρατήν, καλλιπλόκαμον θ΄ ὑγίειαν

έλθέ, θεά σώτειρα, φίλη μύστησιν

απασιν.

πέμποις δ΄ είς ὀρέων κεφαλάς νούσους τε καί ἄλγη.

(37) XXXVII. ΤΙΤΑΝΩΝ θυμίαμα, λίβανον

Τιτῆνες, Γαίης τε καί Οὐρανοῦ ἀγλαά τέκνα, ἡμετέρων πρόγονοι πατέρων, γαίης ὑπένερθεν οἴκοις ταρταρίοισι μυχῷ χθονός ἐνναίοντες, ἀρχαί καί πηγαί πάντων θνητῶν πολυμόχθων, εἰναλίων, πτηνῶν τε καί οῖ χθόνα ναιετάουσιν ἐξ ὑμέων γάρ πᾶσα πέλει γενεή κατά κόσμον.

κατά κόσμον. ύμέας κικλήσκω μῆνιν χαλεπήν

άποπέμπειν,

εϊ τις ἀπό χθονίων προγόνων οϊκοισι πελάσθη.

πού προσέρχεσαι βοηθός είς τίς έτοιμόγεννες, ένῶ ἡ ίδία ἀγνοεῖς τούς πόνους τοῦ τοκετοῦ.

Εσύ λύεις τίς ζῶνες, ἀγαπᾶς τόν οΙστρον (τήν μανίαν), εἶσαι κυνηγός, μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπό τίς φροντίδες, τρέχεις πολύ, εἶσαι τοξεύτρια, φίλη τῶν ἀγροτῶν, περιφέρεσαι κατά τήν νύκτα,

είσαι τό καταφύγιον τῶν βασανισμένων, καταδεκτική, λυτρώτρια, μέ ἀρσενικήν μορφήν, όρθή, ἐπιταχύνεις τούς τοκετούς, θεά πού τρέφεις τά παιδιά τῶν ἀνθρώπων,

άγρότισσα, γηΐνη, φόνισσα τῶν θηρίων, καλότυχη

έσύ κατέχεις τά δάση τῶν βουνῶν, τοξεύεις τά ἐλάφια, εἴσαι ἡ σεμνή, ἡ σεβαστή, ἡ βασίλισσα τῶν πάντων, εἴσαι πάντοτε. ώραῖο βλαστάρι (τοῦ Διός), συχνάζεις εἰς τούς δρυμούς, ἡ προστάτις τῶν σκύλων, ἡ Κυδωνιάς, ἡ ποικιλόμορφος.

Έλα, ὧ θεά, γιά σωτηρία μας, ὡς φίλη εἰς δλους τούς μεμυημένους, εὐπρόσιτη, φέρουσα ὡραίους καρπούς ἀπό τήν γῆν καί τήν ἀξιέραστη εἰρήνη καί τήν ὑγείαν μέ τά ὡραῖα πλοκάμια καί εἴθε νά ἀποπέμπης εἰς τάς κορυφάς τὧν βουνὧν τάς ἀσθενείας καί τούς πόνους.

(37) ΧΧΧΥΗ. ΤΙΤΑΝΩΝ θυμίαμα, λίβανον

*Ω σεῖς οἱ Τιτᾶνες, τά λαμπρά τέκνα τῆς Γῆς καί τοῦ Οὐρανοῦ, οἱ πρόγονοι τῶν ἱδικών μας πατέρων, πού ζούσατε ἄλλοτε ὑπεράνω τῆς γῆς, ἀλλά πού κατοικεῖτε τώρα εἰς τούς οἵκους τοῦ Ταρτάρου, εἰς τόν μυχόν (τό βάθος) τοῦ *Αδου, σεῖς εἴσθε αἱ ἀρχαί καὶ αὶ πηγαί ὅλων τῶν θνητῶν τῶν πολυβασανισμένων, (ὅλων τῶν δημιουργημάτων πού ἀποθνήσκουν),

τῶν θαλασσίων δηλαδή καί τῶν ἱπταμένων καί ἐκείνων, πού ζοῦν εἰς τήν γῆν διότι ἀπό σᾶς προέρχεται κάθε γένος εἰς τόν κόσμον (πού ὑπάρχει εἰς τόν κόσμον).

Εσᾶς ἐπικαλοῦμαι νά ἀποδιώξετε τήν όλεθρίαν ὀργήν, ἐάν κάποια (ὀργή) εἰσεχώρησεν εἰς τάς οἰκίας μας ἀπό τούς γηῖνους προγόνους.

(38) XXXVIII. ΚΟΥΡΗΤΩΝ θυμίαμα, λίβανον.

Χαλκόκροτοι Κουρῆτες, 'Αρήϊα τεύχε'

έχοντες,

οὐράνιοι, χθόνιοί τε καί εἰνάλιοι, πολύολβοι.

ζωογόνοι πνοιαί, κόσμου σωτήρες άναυοί.

οί τε Σαμοθράκην, ίερην χθόνα, ναιετάοντες,

κινδύνους θνητῶν ἀπερύκετε ποντοπλανήτων

ύμεῖς καί τελετήν πρῶτοι μερόπεσσιν ἔθεσθε.

άθάνατοι Κουρῆτες, 'Αρήϊα τεύχε' ἔχοντες'

νωμᾶτ' Ωκεανόν, νωμᾶθ' ἄλα, δένδρεά θ' αὔτως

έρχόμενοι γαΐαν κοναβίζετε ποσσίν έλαφροῖς

μαρμαίροντες ὅπλοις, πτήσσουσι δέ Θῆρες ἄπαντες

όρμώντων, θόρυβος δέ βοή τ' είς οὐρανόν ϊκει,

είλιγμοῖς τε ποδῶν κονίη νεφέλας ἀφικάνει

έρχομένων· τότε δή ρα καί ἄνθεα πάντα τέθηλεν.

δαίμονες άθάνατοι, τροφέες τε καί αὖτ΄ όλετῆρες.

ἡνίκ ἄν ὁρμαίνητε χολούμενοι ἀνθρώποισιν.

όλλύντες βίοτον καί κτήματα, ήδέ καί αὐτούς πλάζοντες στοναχεῖ δέ μένας πόντος

βαθυδίνης,

δένδρεα δ΄ ύψικάρην' έκ ριζῶν ές χθόνα πίπτει:

ήχώ δ΄ οὐρανίη κελαδεῖ ροιζήμασι φύλλων.

Κουρήτες, Κορύβαντες, άνάκτορες, εὐδύνατοί τε.

έν Σαμοθράκη, ἄνακτες, όμοῦ Ζηνός κόροι αὐτοί·

πνοαί ἀέναοι, ψυχοτρόφοι, ἡεροειδεῖς· οἴτε καί οὐράνιοι δίδυμοι κλήζεσθ΄ ἐν ᾿Ολύμπω

εϋπνοοι, εϋδιοι, σωτήριοι, ήδέ

(38) ΧΧΧΥΙΙΙ. ΚΟΥΡΗΤΩΝ θυμίαμα, λίβανον

^{*}Ω Κουρήτες, πού κρατεῖτε τά χάλκινα τύμπανα καί ἔχετε πολεμικά ὅπλα, σεῖς οἱ ἐπουράνιοι καὶ οἱ γήῖνοι καὶ οἱ θαλάσσιοι, πολυευτυχισμένοι, πνοές ποὑ γεννᾶτε ζωήν, ἔνδοξοι σωτῆρες τοῦ κόσμου.

πού κατοικεῖτε εἰς τὴν Σαμοθράκην, τὴν ἰεράν γῆν, καί ἀπομακρύνετε τούς κινδύνους ἀπό τούς ἀνθρώπους, πού περιπλανῶνται εἰς τὴν θάλασσαν.

έσεῖς πρῶτοι καθιερώσατέ και τήν τελετουργίαν (τάς μυστικάς τελετάς),

ῶ ἀθάνατοι Κουρήτες, πού φέρετε πολεμικά ὅπλα

έσεῖς κινεῖτε τόν `Ωκεανόν, έσεῖς κινεῖτε τήν θάλασσαν,ἐπίσης καί τά δένδρα`

καί όταν ἔρχεσθε είς τήν γῆν βροντᾶτε μέ τά έλαφρά πόδια σας, λάμποντες μέ τά ὅπλα σας, καί καταλαμβάνονται ἀπό φόβον ὅλα τά θηρία, ένῶ σεῖς ὀρμᾶτε, θόρυβος δέ καί βουητό φθάνει ἔως εἰς τόν οὐρανόν, καὶ ἐνῶ ἔρχεσθε μέ τούς έλιγμούς (τά στριφογυρίσματα) τῶν ποδιῶν σας ἡ σκόνη (ὁ κορνιαχτός) ἀπό τόν ἀνεμοστρόβιλον, πού σηκώνεται, φθάνει εἰς τά σύννεφα.

(τότε δά βέβαια καί όλα τά ἄνθη θάλλουν) (ό στίχος άκατανόητος, πιθανῶς είναι ξένος).

Θεοί άθάνατοι, σεῖς πού τρέφετε (τούς ἀνθρώπους) καί πάλιν τούς καταστρέφετε,

όταν όρματε χολωμένοι έναντίον τῶν ἀνθρώπων

καταστρέφοντες τήν περιουσίαν καί τά κτήματά των, ἀκόμη καί αὐτούς τούς ἰδίους ταλανίζοντες· τότε στενάζει ὁ μεγάλος πόντος μέ τούς βαθεῖς ἀνεμοστροβίλους, καί τά ὑψηλά δένδρα πέφτουν ἀπό τίς ρίζες των εἰς τήν γῆν (ξεριζώνονται ἀπό τήν δύναμιν τοῦ ἀνέμου) ἡχώ δέ προερχομένη ἐξ οὐρανοῦ φωνάζει μέ τά σφυρίγματα τῶν φύλλων, πού κινοῦνται μέ ὁρμήν.

*Ω Κουρῆτες Κορύβαντες, βασιλεῖς καί ίσχυροί,

πού βασιλεύετε είς τήν Σαμοθράκην, μαζί δέ οἱ ἴδιοι εἶσθε παιδιά τοῦ Διός· πνοές ἀδιάκο-πες, πού τρέφετε τήν ψυχήν καὶ ἔχετε ὄψιν σκοτεινήν· σεῖς καὶ ἐπουράνιοι δίδυμοι ἐπονομάζεσθε εἰς τόν "Ολυμπον, πού ἔχετε ώραῖες πνοές (φυσήματα), σεῖς πού εἴσθε αἴθριοι, σωτήριοι καὶ εὐμένεῖς,

προσηνεῖς, ώροτρόφοι, φερέκαρποι, ἐπιπνείοιτε ἄνακτες. πού τρέφετε τας ὤρας (τάς ἐποχάς) τοῦ ἔτους, πού φέρετε καρπούς, εἴθε, ὧ ἄνακτες, νά πνεύσετε (νά εὐνοήσετε) καί πρός ἡμᾶς.

΄Ο ΄Υμνωδός είς τόν 38ον ὔμνον, πού είναι άφιερωμένος είς τούς Κουρῆτας, τούς παρουσιάζει ως θεούς οὐρανίους, γηίνους καί τῆς θαλάσσης «οὐράνιοι, χθόνιοί τε, καί είνάλιοι» (στίχος 2) καί τούς παρομοιάζει μέ τίς ζωογόνες πνοές τῶν ἀνέμων καί πού ὡς ἐκ τούτου παρέχουν ζωήν καί σώζουν τόν κόσμον «ζωογόνοι πνοαί, κόσμου σωτήρες άγαυοί» (στίχος 3) άλλά καί έσεῖς, λέγει άναταράσσετε τόν ΄ Ωκεανόν καί τήν θάλασσαν καί τά δένδρα (είς τήν ξηράν) καί όταν δυσαρεστήσθε καί θυμώνετε μέ τούς άνθρώπους, όρματε, έπιτίθεσθε κατ αὐτῶν καί καταστρέφετε τά ὑπάρχοντά τους, τά κτήματά τους εἰς τήν ξηράν, μέ ἄγριες καταιγίδες, πού ξεσηκώνουν καί τόν ἀπέραντον πόντον, τήν θάλασσαν, πού άγριεύει καί ταλαιπωρεῖ τούς ταξιδεύοντας, ξερριζώνοντας ἀκόμη καί δένδρα στή ξηρά μέ τήν μανία τοῦ ανέμου (στίχος 15-19 καί 22-25 βλέπε μετάφρασιν είς τό κείμενον). Μέ άλλας λέξεις οί Κουρήτες κατά τοῦς `Ορφικούς ἡσαν φυσικαί δυνάμεις ἀγαθαί καί ὡφέλιμοι (οἱ ἄνεμοι ὅταν πνέουν σιγά, μέ ἡρεμίαν) καί τιμωροί δυνάμεις, πού θυμώνουν, έξοργίζονται καί τιμωρούν τούς κακούς, τούς άσεβεῖς άνθρώπους μεταβαλλόμενοι εἰς καταιγίδας, πού συνταράσσουν τήν θάλασσαν καί προκαλούν καταστροφάς είς τήν ξηράν. Βεβαίως πρόκειται καί είς τήν περίπτωσιν τῶν Κουρήτων περί συμβολισμοῦ, ὁ ὁποῖος φυσικά ἦτο κατανοητός ἀπό τούς μυημένους. Περί συμβολισμού καί τής λατρείας τῶν `Ορφικῶν βλέπε ὑποσημειώσεις εἰς τό τέλος τῶν «"Υμνων» τοῦ 'Ορφέως.

Ι.Δ.Π.

(39) ΧΧΧΙΧ. ΚΟΡΥΒΑΝΤΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Κικλήσκω χθονός ἀενάου βασιλῆα μένιστον. Κύρβαντ' όλβιόμοιρον. άρἡῖον, άπροσόρατον, νυκτερινόν Κούρητα, φόβων άποπαύστορα δεινῶν, φαντασιῶν ἐπαρωγόν, ἐρημόπλανον Κορύβαντα. αιολόμορφον ἄνακτα, θεόν διφυή, πολύμορφον. φοίνιον, αίμαχθέντα κασιγνήτων ὑπόδισσῶν. Δηούς ός γνώμησιν ένήλλαξας δέμας άννόν. θηρότυπον θέμενος μορφήν δνοφεροίο δράκοντος. κλῦθι, μάκαρ, φωνῶν, χαλεπήν δ' άποπέμπεο μῆνιν, παύων φαντασίας ψυχῆς ἐκπλήκτου άνάγκης.

(40) XL ΔΗΜΗΤΡΟΣ Ελευσινίας θυμίαμα στύρακα.

Δηοῖ παμμήτειρα, θεά, πολυώνυμε δαῖμον,

(39) ΧΧΧΙΧ. ΚΟΡΥΒΑΝΤΟΣ θυμίαμα, λίβανον

Καλῶ τόν μέγιστον βασιλέα τῆς αἰωνίας γῆς, τόν καλότυχο Κορύβαντα, τόν πολεμικόν, πού κανείς δέν ἡμπορεῖ νά τόν ἀντιμετωπίσει, τόν νυκτερινόν Κούρητα, πού καταπαύει τούς τρομερούς φόβους αὐτόν πού ἔρχεται βοηθός τῶν φαντασμάτων, τόν Κορύβαντα πού περιπλανᾶται εἰς τήν ἔρημον.

τόν ποικιλόμορφον ἄνακτα, τόν θεόν μέ τάς δύο φύσεις, τόν πολύμορφον, τόν ἐρυθρόν ώσάν τό αίμα, αὐτόν πού σφάχθηκε ἀπό δύο άδελφούς ἐσένα πού κατά τάς γνώμας τῆς Δηοῦς ἄλλαξες τό ἀγνόν σῶμά σου καί εἰς τήν θέσιν του ἔβαλες τήν θηριοειδῆ μορφήν μαύρου δράκοντος ἄκουσε, μακάριε, τάς φωνάς μου, καί ἀπόδιωξε τήν φοβεράν ὀργήν καί κατάπαυσε τά φαντάσματα της ψυχής, πού είναι προϊόντα της καταπληκτικής ἀνάγκης.

(40) ΧL. ΔΗΜΗΤΡΟΣ Έλευσινίας θυμίαμα στύρακα - ήδύοσμον

*Ω Δηώ μητέρα τῶν πάντων, θεά, δαιμονία μέ τά πολλά ὀνόματα,

σεμνή Δήμητερ, κουροτρόφος, όλβιοδῶτι, πλουτοδότειρα θεά, σταχυοτρόφε, παντοδότειρα, είρηνη χαίρουσα καί έργασίαις πολυμόχθοις, σπερμείη, σωρίτις, άλωαίη, χλοόκαρπε, ή ναίεις άγνοῖσιν Ελευσίνος γυάλοισιν. ίμερόεσσ' έρατή, θνητῶν θρέπτειρα προπάντων πρώτη ὑποζεύξασα βοῶν ἀροτῆρα τένοντα. καί βίον ίμερόεντα βροτοῖς πολύοβλον άνεῖσα. αὐξιθαλής, Βρομίοιο συνέστιος, άγλαότιμος. λαμπαδόεσσ', άγνή, δρεπάνοις χαίρουσα θερείοις. σύ χθονίη, σύ δέ φαινομένη, σύ δέ πᾶσι προσηνής. εὔτεκνε, παιδοφίλη, σεμνή, κουροτρόφε άρμα δρακοντείουσιν ύποζεύξασα χαλινοῖς, έγλυκλίοις δίναις περί σόν θρόνον εὐαζόντων. μουνογενής, πολύτεκνε θεά, πολυπότνια θ vntoĩc. ής πολλαί μορφαί, πολυάνθεμοι, ίεροθηλεῖς. έλθέ, μάκαιρ', άγνή, καρποῖς βρίθουσα θερείοις. είρηνην κατάγουσα καί εύνομίην έρατεινήν.

σεβαστή Δήμητρα, πού τρέφεις τά παιδιά καί δίδεις τήν ευτυχίαν, ὧ θεά πού δίδεις τόν πλοῦτον, τρέφεις τά στάχυα, παρέχεις τά πάντα καί χαίρεσαι είς τήν εἰρήνην καί είς τάς έργασίας, πού ἀπαιτοῦν πολύν μόχθον σύ είσαι ἡ ποοστάτις τῶν στεριμότον, σύ δίδεις

σύ εἶσαι ἡ προστάτις τῶν σπερμάτων, σύ δίδεις σωρούς ἀπό σιτάρι, ἡ συχνάζουσα εἰς τά ἀλώνια, ἐσύ παράγεις χλωρούς καρπούς, καί κατοικεῖς στίς ἱερές κοιλάδες τῆς Ἑλευσῖνος· εἶσαι περιπόθητη, ἀγαπητή, τροφός ὅλων τῶν θνητῶν, καί πρώτη ἐσύ ἔζευξες τὸν αὐχένα τῶν βοδιῶν πρός καλλιέργειαν,

καί έφερες είς τούς άνθρώπους βίον περιπόθητον, πολυευτυχισμένον βοηθεῖς είς τήν αὔξησιν τῶν καρπῶν, εἶσαι σύνοικος τοῦ Βρομίου, (τοῦ Διονύσου) τιμᾶσαι μέ λαμπρότητα, κρατεῖς λαμπάδα, εἶσαι άγνή, καί χαίρεσαι μέ τά θερινά δρέπανα σύ εἶσαι κάτω ἀπό τήν γῆν, ἀλλά φαίνεσαι, καί εἶσαι πρός ὅλους φιλική: ὧσύ ἡ φιλόστοργος, πού άγαπᾶς τά παιδιά, ἡ σεβαστή, πού εἶσαι κόρη καί τρέφεις παιδιά, πού ἔζευξες είς ἄρμα μέ δρακόντεια χαλινάρια όπαδούς τοῦ Διονύσου πού ἐκραύγαζον περιδινούμενοι (περιστρεφόμενοι) κυκλικῶς γύρω ἀπό τόν θρόνο σου,

θεά μονογενής και πολύτεκνος και πολυσέβαστη είς τους άνθρώπους, πού έχεις πολλές μορφές, γεμάτες από πολλά άνθη, πού θάλλουν από ιερότητα

έλα, ὧ μακαρία, ἀγνή, πού εἴσαι γεμάτη ἀπό καλοκαιριάτικους καρπούς, καί φέρε μας κάτω εἰρήνην καί εὐνομίαν περιπόθητη καί πλοῦτον πολυευτυχισμένον, μαζί δέ μέ αὐτά καί τήν βασίλισσαν ὑγείαν.

(41) XLI. ΜΗΤΡΟΣ ΑΝΤΑΙΑΣ θυμίαμα, άρώματα.

καί πλοῦτον πολύοβλον, όμοῦ δ' ὑγίειαν

Ανταίη βασίλεια, θεά, πολυώνυμε μῆτερ άθανάτων τε θεῶν ἡδέ θνητῶν ἀνθρώπων, ἤ ποτε μαστεύουσα πολυπλάγκτω ἐν ἀνίῃ, νηστείαν κατέπαυσας Ἐλευσῖνος γυάλοισιν. ἤλθές τ΄ εἰς ᾿Αΐδην πρός ἀγαυήν Περσεφόνειαν,

(41) XLI. ΜΗΤΡΟΣ ΑΝΤΑΙΑΣ θυμίαμα, άρώματα

Ανταία βασίλισσα, θεά, όνομαστή μητέρα τῶν ἀθανάτων θεῶν καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, σύ πού κάποτε ἐρευνῶσα μέσα σέ μιά πολυπλάνητη θλῖψι κατέπαυσες τήν νηστείαν (τήν πεῖναν) εἰς τάς κοιλάδας τῆς Ἑλευσῖνος, καί κατέβης εἰς τόν "Αδην πρός τήν ἔνδοξον Περσεφόνην, ἀφοῦ σοῦ ἔτυχε νά ἔχης ὡς

άνασσαν.

άγνόν παϊδα Δυσαύλου όδηγητῆρα λαχοῦσα,

μηνυτῆρ' άγίων λέκτρων χθονίου Διός άγνοῦ,

Εὔβουλον τέξασα θεόν θνητῆς ὑπ' ἀνάγκης.

άλλά, θεά, λίτομαί σε, πολυλλίστη βασίλεια,

έλθεῖν εὐάντητον ἐπὶ εὐϊέρω σέο μύστη.

(42) XLII. ΜΙΣΗΣ θυμίαμα, στύρακα.

Θεσμοφόρον καλέω ναρθηκοφόρον Διόνυσον.

σπέρμα πολύμνηστον πολυώνυμον Εύβουλῆος,

άγνήν τ' εὐίερόν τε Μίσην, ἄρρητον ἄνασσαν,

ἄρσενα καί θῆλυν, διφυῆ λύσιον "Ιακχον"

εἴτ΄ ἐν Ἑλευσῖνος τέρπη νηῷ θυόεντι

εϊτε καί έν Φρυγίη σύν μητέρι μυστιπολεύεις,

ή Κύπρω τέρπη σύν έϋστεφάνω Κυθερείη.

ή καί πυροφόροις πεδίοις ἐπαγάλλεαι άγνοῖς.

σύν σή μητρί θεά μελανηφόρω "Ισιδι σεμνή.

Αἰγύπτου παρά χεῦμα, σύν ἀμφιπόλοισι τιθήναις:

εύμενέουσ' ἔλθοις ἀγάθ' ἐκτελέουσ' ἐπ' ἀέθλοις.

(43) ΧΙΙΙΙ. ΩΡΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Ωραι, θυγατέρες Θέμιδος καί Ζηνός ἄνακτος,

Εύνομίη τε, Δίκη τε, καί Εἰρήνη πολύολβε.

είαριναί, λειμωνιάδες, πολυάνθεμοι, άγναί,

παντόχροοι, πολύοδμοι έν άνθεμοειδέσι πνοιαῖς,

*Ωραι ἀειθαλέες, περικυκλάδες, ήδυπρόσωποι

πέπλους έννύμεναι δροσερούς άνθέων πολυθρέπτων,

* * Περσεφόνης συμπαίκτορες, εὐτέ ἑ

όδηγόν τό άγνό παιδί τοῦ Δυσαύλου, πού ἀπεκάλυψε (έφανέρωσε τό άγνό παιδί) τά ἱερά κρεββάτια τοῦ ἀγνοῦ ὑποχθονίου Διός,

καί εγέννησες τόν Εὔβουλον, πού ήτο θεός, ὑποκύψασα εἰς ἀνάγκην θνητῆς. Αλλά, ὧ θεά, παρακαλὧ ἐσένα τήν βασίλισσα, πού δέχεσαι πολλές ἰκεσίες, νά ἔλθης καταδεκτική εἰς τόν ἰερόν μύστην σου.

(42) XLII. ΜΙΣΗΣ θυμίαμα, στύρακα - ἡδύοσμον

Τόν Διόνυσον προσκαλῶ, πού βάζει θεσμούς καί φέρει ραβδί, πού εἶναι σπέρμα πολυενθύμητο καί ἔνδοξον τοῦ Εὐβούλου, καί τήν ἀγνήν ἰερωτάτην Μίσην (προσκαλῶ), τήν ἀπερίγραπτον βασίλισσαν,

άρσενικήν καί θηλυκήν, τόν δίμορφον λυτρωτήν Ίακχον εἴτε τέρπεσαι μέσα εἰς τόν εὐώδη ναόν τῆς Ἑλευσῖνος, εἴτε καί εἰς τήν Φρυγίαν τελεῖς μυστηριακάς τελετουργίας μαζί μέ τήν μητέρα.

η είς την Κύπρον τέρπεσαι μαζί μέ την καλλιστέφανη Κυθέρεια, η και είς τάς σιτοφόρους ίεράς πεδιάδας εύφραίνεσαι

μαζί μέ την μητέρα θεάν, την σεμνήν μαυροφόρα Ίσιν πλησίον εἰς τά νερά τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, (τοῦ Νείλου) μαζί μέ τἰς ὑπηρέτριες παραμάννες (έρμηνείαν αὐτοῦ τοῦ "Υμνου βλέπε εἰς σχόλια πού παρατίθενται εἰς τό τέλος τῶν «"Υμνων τοῦ 'Ορφέως»).

εῖθε νά μᾶς ἔλθης μέ εὐμενῆ διάθεσιν ἐκτελοῦσα καλά ἔργα κατά τοῦς ἀγῶνας.

(43) XLIII. ΩΡΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα

Ώραι, θυγατέρες τῆς Θέμιδος καί τοῦ ἄνακτος Διός, καί συ Εὐνομία καί Δικαιοσύνη καί Εἰρήνη πολυευτυχισμένη, ἐαρινές, πού ἀρέσκεσθε στά λιβάδια, πολυανθοστόλιστες, ἀγναί, πού ἔχετε ὅλα τά χρώματα καί ώραίαν

εύωδίαν, που έχετε όλα τα χρωματα και ωραιαν εύωδίαν, πού προέρχεται άπό τῆς πνοές πολλῶν ἀνθέων

ω 'Ωραι, πού εἴσθε πάντοτε θαλερές, και περιστρέφεσθε κυκλικῶς, πού ἔχετε γλυκό πρόσωπο

καί εἴσθε ντυμένες μέ δροσερά πέπλα ἀπό ἄνθη. (μικρόν χάσμα τοῦ κειμένου)

Μοΐραι καί Χάριτες κυκλίοισι χοροῖς πρός φῶς ἀνάγωσιν, Ζηνί χαριζόμεναι καί μητέρι καρποδοτείρη, ἔλθετ ἐπ εὐφήμους τελετάς ὀσίας νεομύστοις, εὐκάρπους καιρῶν γενέσεις ἐπάγουσαι

(44) ΧLΙΥ.ΣΕΜΕΛΗΣ θυμίαμα, στύρακα.

άμεμφῶς.

Κικλήσκω κούρην Καδμηΐδα παμβασίλειαν, εύειδῆ Σεμέλην, ἐρατοπλόκαμον, βαθύκολπον, μητέρα θυρσοφόροιο Διωνύσου πολυγηθοῦς, η μεγάλας ώδινας έλάσσατο πυρφόρω αὐγῆ, άθανάτοιο τεκοῦσα Διός βουλαῖς Kooviolo. τιμάς τευξαμένη παρ' άγαυῆς Περσεφονείης: έν θνητοῖσι βροτοῖσιν ἀνά τριετηρίδας ώρας. ήνίκα σοῦ Βάκχου γονίμην ώδῖνα τελῶσιν, εὐῖερόν τε τράπεζαν ίδέ μυστήριά θ' άννά. νῦν σέ, θεά, λίτομαι, κούρη Καδμηῖς ἄνασσα. πρηψνοον καλέων αἰεί μύστησιν ύπάρχειν.

(45) XLV. "Υμνος ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΒΑΣΣΑΡΕΩΣ ΤΡΙΕΤΗΡΙΚΟΥ.

Έλθέ, μάκαρ Διόνυσε, πυρίσπορε, ταυρομέτωπε, Βάσσαρε καί Βακχεῦ, πολυώνυμε, πανταδυνάστα, ὅς ξίφεσιν χαίρεις, ἡδ᾽ αἵματι, Μαινάσι θ᾽ άγναῖς᾽ εὐάζων κατ᾽ ϶Ολυμπον, ἐρίβρομε, μαινόλα Βάκχε, θυρσεγχής, βαρύμηνι, τετιμένε πᾶσιν θεοῖσιν καί θνητοῖσι βροτοῖσιν, ὅσοι χθόνα ναιετάουσιν

Παίζετε μαζί μέ τήν Περσεφόνην, ὅταν αὶ Μοῖραι καὶ αὶ Χάριτες μέ κυκλικούς χορούς ὁδηγοῦν αὐτήν ἐπάνω εἰς τό φῶς, διά νά εὐχαριστήσουν τόν Δὶα καὶ τήν μητέρα της, πού δίδει τούς καρπούς (τήν Δήμητρα). ἐλᾶτε, ὧ *Ωραι, εἰς τούς νεομεμυημένους κατά τάς εὐσεβεῖς ἰεράς τελετουργίας καὶ φέρτε μαζί σας ἀρίστους παραγωγικούς καιρούς, πού θά φέρουν στόν κατάλληλο καιρό καρπούς ώραίους.

(44) XLIV. ΣΕΜΕΛΗΣ θυμίαμα, στύρακα - ἡδύοσμον

Τήν κόρην τοῦ Κάδμου ἐπικαλοῦμαι, τήν βασίλισσαν τῶν πάντων, τήν ὡραίαν Σεμέλην μέ τά ἀξιέραστα πλοκάμια, τήν βαθύκολπο, τήν μητέρα τοῦ Διονύσου, πού κρατεῖ θύρσον, πού παρέχει μεγάλην εὐθυμίαν,

ή όποία ὑπέφερε πολύ κατά τήν γέννησιν τοῦ Διονύσου, πού ἔγινε κατά τήν αὐγήν, πού φέρνει τό φῶς,

καί ἐγέννησε κατά τάς βουλάς (τάς προθέσεις) τοῦ ἀθανάτου Διός, υἰοῦ τοῦ Κρόνου καί ἐπέτυχε νά λάβη ἀπό τήν ὀνομαστήν Περσεφόνην τιμάς μεταξύ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων κατά τριετίαν,

όταν τελοῦν (κάμνουν τελετήν, ἐορτάζουν) τήν γέννησιν τοῦ ἰδικοῦ σου Βάκχου καὶ τήν ἱεράν τράπεζαν καὶ τά ἀγνά μυστήρια. Τώρα, ὧ θεά, βασίλισσα, κόρη τοῦ Κάδμου, ἐσένα ἰκετεύω καὶ σέ καλῶ νά ἔχης πάντοτε καλήν διάθεσιν πρός τούς μεμυημένους.

(45) XLV. Ύμνος ΔΙΟΝΎΣΟΥ ΒΑΣΣΑ-ΡΕΩΣ ΤΡΙΕΤΗΡΙΚΟΥ

Έλα, μακάριε Διόνυσε, πού σπάρθηκες στή φωτιά καί πού έχεις μέτωπον ταύρου, ὧ Βάσσαρε καί Βακχέα, μέ τά πολλά όνόματα, (420 όνόματά του άναφέρει εἰς τήν 'Ωγυγίαν ὁ Σταγειρίτης, βλέπε σχόλια εἰς τό τέλος τῶν 'Υμνων) παντοδύναμε, πού χαίρεσαι μέ τά ξίφη καί μέ το αίμα καί μέ τίς ἀγνές Μαινάδες ἐσύ πού κραυγάζεις στόν Όλυμπο, ὁ θορυβώδης, ὁ μανιακός Βάκχος, πού ἔχεις γιά δόρυ τόν θύρσον, ὡργισμένε, τιμημένε ἀπό ὅλους τούς θεούς καί μεταξύ ὅλων τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, ὅσοι κατοικοῦν εἰς τήν γῆν· έλθέ, μάκαρ, σκιρτητά, φέρων πολύ γήθος ἄπασιν.

(46) ΧLVΙ. ΛΙΚΝΙΤΟΥ θυμίαμα, μάνναν.

Λικνίτην Διόνυσον ἐπ' εύχαῖς ταῖσδε κικλήσκλω, Νύσιον, άμφιθαλή, πεποθημένον, εύφρονα Βάκχον. νυμφέων ἔρνος έραστόν, ἐϋστεφάνου τ΄ ' Αφροδίτης. ός ποτ' άνά δρυμούς κεχορευμένα βήματα πάλλες σύν νύμφαις χαρίεσσιν, έλαυνόμενος μανίησιν καί βουλησι Διός πρός άγαυήν Φερσεφόνειαν άχθείς έξετράφης, φίλος άθανάτοισι θεοῖσιν. εὔφρων ἐλθέ, μάκαρ, κεχαρισμένα δ΄ ίερα δέξαι.

(47) XLVII. ΒΑΚΧΟΥ περικιονίου θυμίαμα, ἀρώματα.

Κικλήσκω Βάκχον περικιόνιον, μεθυδώτην, Καδμείοισι δόμοις ὅς ἐλισσόμενος πέρι πάντη, ἔστησεν κρατερούς βρασμούς γαίης ἀποπέμψας ἡνίκα πυρφόρος αὐγή ἐκίνησεν χθόνα πᾶσαν, πρηστῆρος ροίζοις ὅ δ΄ ἀνέδραμε δεσμός ἀπάντων. ἐλθέ, μάκαρ, βακχευτά, γεγηθυίαις πραπίδεσσιν.

(48) XLVIII. ΣΑΒΑΖΙΟΥ θυμίαμα, άρώματα.

Κλῦθι, πάτερ, Κρόνου υἱέ Σαβάζιε, κύδιμε δαῖμον, ός Βάκχον Διόνυσον ἐρίβρομον εἰραφιώτην μηρῷ ἐγκατέρραψας, ὅπως τετελεσμένος ἔλθοι Τμῶλον ἐς ἡγάθεον, παρά θ΄ "Ιππαν καλλιπάρηον. ἀλλά μάκαρ, Φρυγίης μεδέων, έλα, μακάριε, πηδηχτή, καί φέρε μεγάλην χαράν εic δλους.

(46) ΧLVΙ. ΛΙΚΝΙΤΟΥ θυμίαμα, μάνναν

Τόν Λικνίτην Διόνυσον προσκαλῶ εἰς αὐτές τἰς προσευχές, τόν Νύσιον, τόν θαλερόν εἰς όλα, τόν περιπόθητον, τόν εὐφρόσυνον Βάκχον τό αξιέραστο βλαστάρι τῶν νυμφῶν καί τῆς Αφροδίτης μέ τό ωραῖο στεφάνισού κάποτε κινοῦσες ἀνά τά δάση χορευτικά

σύ κάποτε κινοῦσες ἀνά τά δάση χορευτικά βήματα μαζί μέ χαριτωμένες νύμφες, παρασυρόμενος ἀπό μανίες

καί μέ την θέλησιν τοῦ Διός μετήχθης εἰς τήν ἔνδοξον Περσεφόνην καί ἀνετράφης, ἀγαπητός εἰς τούς ἀθανάτους θεούς.

Έλα, μακάριε, μέ εύφροσύνην καί δέξου τάς θυσίας, πού σοῦ ἐχαρίσαμεν (πού προσφέραμε πρός χάριν σου).

(47) XLVII. ΒΑΚΧΟΥ περικιονίου θυμίαμα, ἀρώματα

Τόν Βάκχον τόν περίστυλον έπικαλοῦμαι, τόν δωρητήν τοῦ κρασιοῦ, ὁ ὁποῖος περιελισσόμενος (περιστρεφόμενος) πρός κάθε κατεύθυνοιν εἰς τὰ δώματα τοῦ Κάδμου έστήριξε τήν γῆν, ἀφοῦ ἀπεμάκρυνε τοὺς ἰσχυρούς κλονισμούς (σεισμούς), ὅταν ἡ αὺγή, πού φέρει τό πῦρ, ἐτάραξε ὅλην τήν γῆν μὲ τὰ ὁρμητικά σφυρίγματα τοῦ κεραυνοῦ καὶ ἐκείνος ἔτρεξεν ἐπάνω ὡς σύνδεσμος (στήριγμα) ὅλων.

Έλα, μακάριε, βακχευτή, μέ χαρούμενες διαθέσεις.

(48) XLVIII. **ΣΑΒΑΖΙΟΥ** θυμίαμα, ἀρώματα

"Ακουσέ με, πατέρα Σαβάζιε, υἱέ τοῦ Κρόνου, (ὑπονοεῖ τόν Δία), ἔνδοξε θεέ, σύ πού ἔρραψες μέσα εἰς τόν μηρόν σου τόν Βάκχον Διόνυσον, τόν φωνακλά (τόν δυνατά φωνά-ζοντα), τόν μηροραμμένον, διά νά ὑπάγῃ μεμυημένος εἰς τόν ἰερόν Τμῶλον, πλησίον εἰς τήν ὑραίαν "Ιππαν.

`Αλλά, ὧ μακάριε, έσύ πού κυβερνᾶς τήν Φρυ-

βασιλεύτατε πάντων, εύμενέων έπαρωγός έπέλθοις μυστιπόλοισιν.

(49) ΧΕΙΧ ΙΠΠΑΣ θυμίαμα, στύρακα.

"Ιππαν κικλήσκω Βάκχου τροφόν, εὐάδα κούρην, μυστιπόλον τελετῆσιν ἀναλλομένην

μυστιπόλον τελετ<u>ή</u>σιν άγαλλομένην Σάβου

άγνοῦ,

νυκτερίοισι χοροῖσιν ἐριβρεμέταο Ἰάκχου.

κλῦθί μευ εὐχομένου, χθονίη μήτηρ, βασίλεια,

είτε σύ γ' έν Φρυγίη κατέχεις "ίδης ὄρος άγνόν.

ή Τμῶλος τέρπει σε, καλόν Λυδοῖσι θόασμα

έρχεο πρός τελετάς ίερῷ γήθουσα προσώπω.

(50) L. ΛΥΣΙΟΥ ληναίου ϋμνος.

.Κλῦθι, μάκαρ, Διός υἶ΄, ἐπιλήνιε Βάκχες, διμήτωρ,

σπέρμα πολύμνηστον, πολυώνυμε, λύσιε δαϊμον.

κρυψίγονον μακάρων ἱερόν θάλος, εὔιε Βάκχε.

εύτραφές, εὔκαρπος, πολυγηθέα καρπόν ἀέξων,

ρηξίχθων, ληναῖε, μεγασθενές, αἰολόμορφε

παυσίπονον θνητόῖσι φανείς ἄκος, ἰερόν ἄνθος,

χάρμα βροτοῖς φιλάλυπον, ἐφάπτορ, καλλιέθειρε,

λύσιε, θυρσομανές, βρόμι εὔιε πᾶσιν ἐὔφρων,

οῖς ἐθέλεις θνητῶν ἡδ΄ ἀθανάτων σέ πιφαύσκειν

νῦν σε καλῶ μύστησι μολεῖν ἡδύν, φερέκαρπον.

(51) Ll. ΝΥΜΦΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Νύμφαι, θυγατέρες μεγαλήτορος 'Ωκεανοῖο. γίαν και είσαι ο μεγαλύτερος από όλους βασιλεύς,

εϊθε νά ελθης ώς εύμενής βοηθός είς τούς τελοῦντας μυστηριακάς τελετουργίας

(49) XLIX. ΙΠΠΑΣ θυμίαμα, στύρακα -ὴδύοσμον

Τήν "Ιππαν καλῶ, την τροφόν τοῦ Βάκχου, τήν κόρην πού τιμᾶ τόν Βάκχον, τήν μεμυημένην, πού εὐφραίνεται μέ τάς τελετουργίας τοῦ άγνοῦ Σάβου,

κατά τούς νυκτερινούς χορούς τοῦ Ἰάκχου, πού προξενεῖ μεγάλον θόρυβον.

Ακουσε τήν προσευχήν μου, σύ ή γηΐνη μητέρα, ή βασίλισσα, εῖτε κατέχεις (κατοικεῖς) εἰς τήν Φρυγίαν τό ἰερόν ὄρος τῆς ˇΙδης, ἤ σέ εὐχαριστεῖ ὁ Τμῶλος, πού γιά τούς Λυδούς εἶναι ὡραῖος τόπος γιά χορό

ελα είς τάς τελετάς χαρούμενη μέ ίερόν πρόσοπον.

(50) L. ΛΥΣΙΟΥ Ληναίου ϋμνος

Άκουσε, μακάριε, υἱέ τοῦ Διός, Βάκχε ποὑ ἔχεις σχέσιν μέ τό πατητήρι (τῶν σταφυλιῶν), μέ τίς δύο μητέρες.

γέννημα πολυενθύμητον, ένδοξε, θεέ πού άπολυτρώνεις.

Σύ εἴσαι τό ἱερό βλαστάρι, ὧ εὕιε Βάκχε, πού γεννήθηκες κρυφά, τό καλοθρεμμένο.

ού δίδεις πολλούς καρπούς και αύξάνεις τόν καρπόν, πού μᾶς παρέχει μεγάλην χαράν,

σύ διαρρηγνύεις την γην, (και αύξάνεις τά φυτά πού μᾶς φέρουν καρπούς), πού ἔχεις σχέσιν μέ τά πατητήρια, πού βγάζουν τό κρασίε είσαι μεγαλοδύναμος και ποικιλόμορφος

ένεφανίσθης είς τούς άνθρώπους ώς ίατρικόν (ώς θεραπευτικόν μέσον), πού καταπαύει τούς πόνους, ώς ίερόν άνθος,

ώς χαρά γιά τούς άνθρώπους, πού άγαποῦν τόν χωρίς λύπες βίον, ἐσύ θωπεύεις καί ἔχεις ώραίαν κόμην,

άπολυτρώνεις, ἔχεις μανίαν, ὅταν κρατῆς τόν θύρσον, εἴσαι θορυβώδης, βακχικός, εὐχάριστος εἰς ὅλους.

είς ὄσους ἀνθρώπους καί θεούς θέλεις νά φανερώνεσαι.

Τώρα σέ προσκαλῶ νά ἔλθης εἰς τούς μύστας μέ γλυκύτητα καί νά φέρης καλούς καρπούς.

(51) Li. ΝΥΜΦΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα

Νύμφαι, θυγατέρες τοῦ μεγαλόκαρδου Ώκεανοῦ, ύγροπόροις γαίης ύπό κεύθεσιν οἰκί ἔχουσαι,

κρυψίδομοι, λειμωνιάδες, σκολιόδρομοι, άγναί,

άντροχαρεῖς, σπήλυγξι κεχαρμέναι, περόφοιτοι

πηγαΐαι, δρομάδες, δροσοείμονες, ἵχνεσι κοῦφαι

φαινόμεναι, άφανεῖς, αὐλωνιάδες, πολυανθεῖς

σύν Πανί σκιρτῶσαι ἀν` οὔρεα, εὐάστειραι,

πετρόρυτοι, λιγυραί, κρουνίτιδες, ύλονόμοι τε

παρθένοι εὐώδεις, λευχείμονες, εὔπνοοι αὔραις.

αὶπολικαί, νόμιαι, θηρσίν φίλαι, ἀγλαόκαρποι,

δρυμοχαρεῖς, ἀπαλαί, πολυθρέμμονες, αὐξίτροφοί τε

κοῦραι άμαδρυάδες, φιλοπαίγμονες, ύγροκέλευθοι,

Νύσιαι, οίστρομανεῖς, παιωνίδες, εἰαροτερπεῖς,

σύν Βάκχῳ Δηοῖ τε χάριν θνητοῖσι φέρουσαι

ελθετ΄ ἐπ΄ εὐφήμοις ἱεροῖς κεχαρηότι θυμῷ,

νᾶμα χέουσ' ύγιεινόν άεξιτρόφοισιν έν ώραις.

(52) LII. ΤΡΙΕΤΗΡΙΚΟΥ θυμίαμα, άρώματα.

Κικλήσκω σε, μάκαρ, πολυώνυμε, μαινόλα, Βακχεῦ,

ταυρόκερως, ληναῖε, πυρισπόρε, Νύσιε, λυσεῦ,

μηροτρεφής, λικνῖτα, πυρίπνοε καί τελετάρχα:

νυκτέρι`, Εὔβουλεῦ, μιτρηφόρε, θυρσοτινάκτα

ὄργιον ἄρρητον, τριφυές, κρύφιον Διός ἔρνος

πρωτογόν ἡρικεπαῖε, θεῶν πάτερ ἡδέ καί υἰέ:

ώμάδιε, σκηπτοῦχε, χοροιμανές, ἡγέτα κώμων

σεῖς πού ἔχετε τάς κατοικίας σας εἰς τά βάθη τῆς γῆς σέ δρόμους ὑγρούς (ὑδατίνους),

καί κατοικεῖτε σέ κρυφούς τόπους, πού έθρέψατε τόν Βάκχον, γήἴνες, πού παρέχετε μεγάλην χαράν.

πού τρέφετε τούς καρπούς και ζῆτε στά λιβάδια σεῖς πού γυρίζετε στά λοξοειδῆ μονοπάτια, αἱ ἀγναί,

που χαίρεσθε στά σπήλαια (καί εἶσθε ή χαρά τῶν σπηλαίων) και περιπλανάσθε εἰς τόν ἀέρα σεῖς ζῆτε εἰς τάς πηγάς και κινεῖσθε γρήγορα, ἔχετε τήν δροσιά γιά φόρεμα και πόδια έλαφρά

φανερώνεσθε, άλλά και δέν φαίνεσθε, ζῆτε είς τάς κοιλάδας και έχετε πολλά ἄνθη

μαζί μέ τόν Πᾶνα πηδᾶτε ἐπάνω στά βουνά, ἐνθουσιαστικαί, πού βγαίνετε ἀπό τις πέτρες, εἶσθε λιγυρόφωνες, προέρχεσθε ἀπό τίς βρύσες, καί ζῆτε εἰς τά δάση

εἴσθε ἀρωματισμένες παρθένες, ντυμένες στά λευκά, ἀποπνέετε ώραῖες αὖρες,

έχετε σχέσιν μέ τούς αίγοβοσκούς, μέ τούς ποιμένας, εἴσθε φίλαι τῶν θηρίων, φέρετε ώραίους καρπούς

χαίρεσθε στούς δρυμούς, εἶσθε ἀπαλές, τρέφετε πολλούς, βοηθεῖτε εἰς τήν αὔξησιν εἶσθε κόρες πού γεννηθήκατε μαζί μέ τίς βαλανιδιές, ἀγαπᾶτε τά παιγνίδια, περπατᾶτε στά νερά.

Νύσιαι, μανιακές, θεραπευτικές, ευχαριστεῖσθε μέ τήν ἄνοιξιν, καί μαζί μέ τόν Βάκχο καί τήν Δηώ φέρετε χαράν εἰς τούς ἀνθρώπους. Ελᾶτε μέ χαρούμενη καρδιά στίς ἰερές θυσίες καί χύνετε νερό ὑγιεινό σέ ώρες (σέ ἐποχές), πού βοηθοῦν τήν αὔξηση τῶν καρπῶν.

(52) Lii. ΤΡΙΕΤΗΡΙΚΟΥ θυμίαμα, άρώματα

Έσέ έπικαλοῦμαι, μακάριε, ἔνδοξε, μανιακέ Βακχέα, πού ἔχεις κέρατα ταύρου καί προστατεύεις τά πατητήρια τῶν σταφυλιῶν, πού σπέρνεις τό πῦρ, ἐσὲ τόν Νύσιον, τόν λυτρωτήν, πού εἶσαι θρέμμα τοῦ μηροῦ, λικνίτη, πού φυσᾶς πῦρ, καὶ εἶσαι ἀρχηγός (ἰδρυτής) τῶν τελετῶν (τῶν μυστηριακῶν) νυκτερινέ, Εὐβουλέα, πού φορεῖς μίτραν καὶ τινάσσεις τὸν θύρσον σύ εἶσαι μυστήριον ἀπερίγραπτον, μέ τρεῖς φύσεις, κρυφό βλαστάρι τοῦ Διός

είσαι πρωτότοκος, ήρικεπαΐος, πατέρας καί υίος τῶν θεῶν

τρώγεις ώμά κρέατα, κρατεῖς σκῆπτρον, ἀγαπᾶς μέ μανίαν τούς χορούς, εἴσαι ἀρχηγός κωμαστικῶν ὁμίλων βακχεύων άγίας τριετηρίδας άμφί γαληνάς ρηξίχθων, πυριφεγγές, έφάπτορ, κοῦρε διμήτωρ, οὐρεσίφοιτα, κερώς, νεβριδοστόλος, άμφιέτηρε, Παιάν θυρσεγχής, ὑποκόλπιε, βοτρυόκοσμε, Βάσσαρε, κισσοχαρής, πολυπάρθενε, καί διάκοσμε, έλθέ, μάκαρ, μύστησι βρύων κεχαρημένος αἰεί.

(53) LIII. ΑΜΦΙΕΤΟΥΣ θυμίαμα, πάντα πλήν λιβάνου.

Αμφιετή καλέω Βάκχον, χθόνιον Διόνυσον. έγρόμενον κούραις άμα νύμφαις εύπλοκάμοισιν. ός παρά Περσεφόνης ἱεροῖσι δόμοισιν ιαύων κοιμίζει τριετήρα χρόνον Βακχήϊον άννόν. αύτός δ΄ ἡνίκα τόν τριετῆ πάλιν κῶμον έγείρη. είς ϋμνον τρέπεται σύν ἐϋζώνοισι τιθήναις, εὐάζων κινῶν τε χορούς ἐνί κυκλάσιν ώραις. άλλά, μάκαρ, χλοόκαρπε, κερασφόρε, κάρπιμε Βάκχε, βαϊν' ἐπί πάνθεον τελετήν γανόωντι προσώπω, εὐιέροις καρποῖσι τελεσσιγόνοισι βρυάζων.

(54) LIV. ΣΙΛΗΝΟΥ, σατύρου, Βακχῶν θυμίαμα, μάνναν.

Κλῦθί μευ, ὧ πολύσεμνε τροφεῦ, Βάκχοιο τιθηνέ, Σιληνῶν ὄχ΄ ἄριστε, τετιμένε πᾶσι θεοῖσιν καί θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπί τριετηρίσιν ὧραις, ἀγνοτελής, γεραρός, θιάσου νομίου τελετάρχα. έορτάζεις κατά τίς ἥσυχες ἄγιες τριετηρίδες·

διαρρηγνύεις τήν γῆν, φέγγεις ὅπως ἡ φωτιά, θωπεύεις, ὧ νέε πού ἔχεις δύο μητέρες περιπλανᾶσαι στά βουνά, φέρεις κέρατα καί φορεῖς δέρμα ἀπό έλαφάκι, εἶσαι ὁ ἐτήσιος (ὁ χρονιάρης),

ό Παιάν πού έχεις γιά δόρυ τόν θύρσο, κρυμμένος στήν κοιλιά τῆς μητέρας, στολίζεσαι μέ σταφύλια,

είσαι ὁ Βάσσαρος, πού χαίρεσαι μέ τόν κισσό καί μέ πολλές παρθένες και είσαι διακοσμητής

έλα, ὧ μακάριε, στούς μύστες πάντοτε χαρούμενος καί γεμάτος ἀπό καρπούς.

(53) LIII. ΑΜΦΙΕΤΟΥΣ θυμίαμα, πάντα πλήν λιβάνου

Τόν Βάκχον προσκαλῶ τόν ἐτήσιον (τόν μονοετῆ), τόν γήῖνον Διόνυσον, πού ἀγρυπνεῖ μαζί μέ τίς παρθένες νύμφες, πού ἔχουν ώραίους πλοκάμους (μαλλιά):

πού διανυκτερεύει πλησίον στά ἱερά δώματα τῆς Περσεφόνης καί ἀποκοιμίζει τόν τριετῆ ἀγνόν Βακχικόν χρόνον.

Ο ίδιος πάλιν όταν σηκώνη τήν τριετή (πού γίνεται κάθε τρία έτη) έορταστικήν πανήγυριν, στρέφεται σέ ϋμνους μαζί μέ τίς καλλίζωνες συντρόφισσές του, πού διασκεδάζει καί κάνει χορούς σέ ὧρες κυκλικές (πού ἐπανέρχονται τακτικά).

Αλλά, ὧ μακάριε, πού παράγεις χλωρούς καρπούς καί φέρεις (φορεῖς) κέρατα, ὧ καρποφόρε Βάκχε,

έλα είς τήν κοινήν όλων τῶν θεῶν τελετήν μέ ἀστραφτερό πρόσωπο ὑπερηφανευόμενος γιά τούς ἰερούς καρπούς, πού είναι τελείως ὡριμασμένοι.

(54) LIV. ΣΙΛΗΝΟΥ σατύρου, ΒΑΚΧΩΝ θυμίαμα, μάνναν

"Ακουσέ με, ὧ πολυσέβαστε τροφέα, πού φροντίζεις τόν Βάκχο, σύ πού εἶσαι ὁ ὑπεροχώτερος ἀπό τούς Σιληνούς, τιμημένος μεταξύ ὅλων τῶν θεῶν

καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων κατά τίς τριετεῖς τελετές,

πού λατρεύεσαι μέ άγνές τελετές, σύ ό σεβαστός, ό άρχηγός τοῦ ποιμενικοῦ θιάσου

εὐαστής, φιλάγρυπνε σύν εὐζώνοισι τιθήναις, Ναΐσι και Βάκχαις ήγούμενε κισσοφόροισιν δεῦρ' ἐπί πάνθεον τελετήν Σατύροις ἄμα πᾶσιν θηροτύποις, εὔασμα διδούς Βάκχοιο ἄνακτος, σύν Βάκχαις ληναΐα τελεσφόρα σεμνά

προτέμπων, ὄργια νυκτιφαῆ τελεταῖς ἀγίαις

άναφαίνων, εὐάζων, φιλόθυρσε, γαληνιόων θιάσοισιν. είσαι μανιώδης διασκεδαστής, σοῦ ἀρέσει νά ἀγρυπνής μαζί μέ τίς καλλίζωνες τροφούς, καὶ όδηγεῖς τίς Ναϊάδες καὶ τίς Βάκχες, πού είναι τυλιγμένες μέ κισσό ἔλα ἐδῶ εἰς τήν κοινήν δι ὅλους τούς θεούς τελετουργίαν μαζί μέ ὅλους τούς Σατύρους.

πού έχουν μορφήν θηρίου, και δόσε κραυγήν τοῦ ἄνακτος Βάκχου, συνοδεύων μαζί μέ τίς Βάκχες τίς σεμνές ἐορτές τοῦ ληνοῦ (ὁ χῶρος ποῦ πατιῶνται τά σταφύλια), πού φέρουν καρπούς,

φανερώνων εἰς τάς άγίας τελετάς μυστήρια, ποϋ λάμπουν τήν νύκτα, διασκεδάζων, ὧ φίλε τού θύρσου, μέ τούς θιάσους ἐν γαλήνη.

Τό περιεχόμενον τῶν "Υμνων LII (52) «Τριετηρικοῦ» LIII (53) « Αμφιετοῦς» καί «Σιληνοῦ-Βάκχου» (ϋμνος LIV, 54) ἀποδεικνύει έμφανῶς ὅτι ἀναφέρονται εἰς τόν Διόνυσον, καί είς τάς τελετάς πού έλάμβανον χώραν, κατά διαφόρους περιόδους, πρός τιμήν του καί είς τήν εν γένει σχέσιν του μέ τούς θεούς καί τούς άνθρώπους. Άλλά κυρίως άποδεικνύεται, <u>ἄτι τά ξενικά ὀνόματα, μέ τά ὁποῖα προσκαλεῖται ὁ Διόνυσος εἰς τούς "Υμνους, ούδόλως </u> μεταβάλλουν τήν ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου τοῦ "Υμνου, ή όποία παραμένει σύμφωνος άπολύτως με τάς έννοίας άλλων χωρίων τῶν "Υμνων, πού προδίδουν τήν παναρχαίαν προέλευσιν άπό τόν `Ελληνικόν χῶρον ὅλων αὐτῶν τῶν δοξασιῶν περί Διονύσου. Συνεπῶς ματαίως προσεπάθησαν ώρισμένοι ξένοι συγγραφείς καί δήθεν έρευνηταί νά στηρίξουν τούς ίσχυρισμούς των έπί τῆς άνυπάρκτου έπιδράσεως τῶν παραδόσεων παλαιοτέρων Λαῶν τῆς 'Ανατολῆς, εἰς τάς πνευματικάς ἐκδηλώσεις τῶν 'Αρχαιοελλήνων, τῶν ὁποίων ἡ προϊστορική, ή παναρχαία υπόστασις καί έγκατάστασις καί δράσις είς τόν Ελληνικόν χώρον, όπου ὑπῆρξαν καί ὑπάρχουν μέχρι σήμερον (1984), δέν ἀποδεικνύεται μόνον ἀπό τά χωρία τῶν ' Ορφικῶν ὅτι ὁ ' Ορφεύς ἐζοῦσε σέ σπήλαιον (' Αργοναυτικά στίχος 75 καί στίχος 1375) άλλά καί ἀπό τόν στίχον 5 τοῦ ΧΧΧ Ύμνου τοῦ Διονύσου καί ἀπό τόν στίχον 7 τοῦ LII (52) "Υμνου τοῦ Τριετηρικοῦ, ὅπου χαρακτηρίζει τόν Διόνυσον καί «ώμάδιον» (ώμοφάγον) ώς τρώγονται καί ώμά κρέατα, συνήθεια πού ὑπῆρχεν ὅταν ὁ ἄνθρωπος δέν ἐγνώριζε τήν φωτιά και έγκατελείφθη άπό αὐτόν, είς χρονολογικήν έποχήν, άπροσδιόριστον ή μάλλον άπό τήν έποχήν πού ὁ ἄνθρωπος είχεν άρχίσει νά έκπολιτίζεται.

Και είναι πλήρως σήμερον (1984) ἀποδεδειγμένον, ὅτι τό προνόμιον αὐτό είναι κτῆμα τῆς Ελληνικῆς φυλῆς, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους, τό όποῖον δικαίως διεκδικεῖ ὑπέρ αὐτοῦ, ὅπως ἀποδεικνύουν καί τὰ κείμενα αὐτά τῶν Ὀρφικῶν, τὴν ὑψίστην τιμὴν, ἀλλά καί τὴν πολύμοχθον προσπάθειαν, τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ι.Δ.Π.

(55) LV. Είς ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ ϋμνος.

Οὐρανίη, πολύυμνε, φιλομειοής Αφροδίτη, παντογενής, γενέτειρα θεά, φιλοπάννυχε, σεμνή, νυκτερίη, ζεύκτειρα, δολοπλόκε, μῆτερ ἀνάγκης πάντα γάρ ἐκ σέθεν ἐστίν, ὑπεζεύξω δέ τε κόσμον καί κρατέεις τρισσῶν μοιρῶν, γεννῆς δέ τά πάντα

(55) LV. Είς ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ ϋμνος

 $^{\circ}\Omega$ έπουρανία Αφροδίτη, περίφημη, πού σκορπίζεις μειδιάματα, γεννημένη στή θάλασσα, θεά μητέρα, πού άγαπᾶς τίς όλονύκτιες διασκεδάσεις, σεβαστή,

νυκτερινή, πού συζευγνύεις (ένώνεις) τούς άνθρώπους είς γάμον, πού πλέκεις δόλους (δόλια σχέδια), ὧ μητέρα τῆς ἀνάγκης διότι τά πάντα προέρχονται ἀπό σένα, πού μπλέχτηκες μέ τόν κόσμον καί κυριαρχεῖς σέ τρία μερίδια καί γεννῆς τά πάντα, ὄσα εὐρίσκονται είς τόν

ὄσσα τ` έν οὐρανῷ έστι καί έν γαίη πολυκάρπω

έν πόντου τε βυθῷ, σεμνή Βάκχοιο πάρεδρε,

τερπομένη θαλίησι, γαμοστόλε, μῆτερ έρώτων

πειθοῖ λεκτροχαρής, κρυφίη, χαριδῶτι ἄνασσα.

φαινομένη τ', ἀφανής τ', ἐρατοπλόκαμ' εὐπατέρεια,

νυμφιδίη, σύνδαιτε, θεῶν σκηπτοῦχε, λύκαινα

γεννοδότειρα, φίλανδρε, ποθεινατότω βιοδώτι:

ένζεύξασα βροτούς άχαλινώτοισιν άνάγκαις,

καί θηρῶν πολύ φῦλον, ἐρωμανέων ὑπό φίλτρων

ἔρχεο, Κυπρογενές θεῖον γένος, εἵτ` ἐν ᾿Ολύμπω

έσσί, θεά βασίλεια, καλῷ γήθουσα προσώπῳ,

εἵτε καί εὐλιβάνου Συρίης ἕδος άμφιπολεύεις,

εϊτε σύ γ' έν πεδίοισιν σύν ἄρμασι χρυσεοτεύκτοις

Αἰγύπτου κατέχεις ἱερῆς γονιμώδεα λουτρά,

ή καί κυανέοισιν ὄχοις ἐπί πόντιον οἶδμα

έρχομένη χαίρεις νεπόδων κυκλί<u>η</u>σι

ή νύμφαις τέρπη κυανώπισιν έν χθονί Δία.

θυιάς ἐπ' αἰγιαλοῖς ψαμμώδεσιν ἄλματι κούφω

εἵτε ἐν Κύπρῳ, ἄνασσα, τροφῷ σέο· ἔνθα καλαί σε

παρθένοι άδμῆται νύμφαι τ΄ ἀνά πάντ΄ ἐνιαυτόν

ύμνοῦσιν, σέ, μάκαιρα, καί ἄμβροτον άγνόν "Αδωνιν.

έλθέ, μάκαιρα θεά, μάλ ἐπήρατον εἴδος ἔχουσα·

ψυχῆ γάρ σε καλῶ σεμνῆ ἁγίοισι λόγοισιν.

(56) LVi.ΑΔΩΝΙΔΟΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦθί μευ εὐχομένου, πολυώνυμε, δαῖμον ἄριστε, ούρανόν καί ὅσα στήν εὕφορη γῆ καί ὅσα στόν βυθό τῆς θαλάσσης, σεβαστή συμπαρακαθημένη τοῦ Βάκχου, πού τέρπεσαι στά συμπόσια καί παρασκευάζεις τούς γάμους, ὧ μητέρα τῶν ἐρώτων.

πού χαίρεσαι στά κρεββάτια μέ τήν πειθώ καί ένεργεῖς στά κρυφά, βασίλισσα πού δίδεις χαρά.

πού φαίνεσαι, άλλά καί δέν φαίνεσαι, πού ἔχεις μέ ἀξιέραστες πλεξῆδες τυλιγμένα τά μαλλιά σου καί κατάγεσαι ἀπό καλόν πατέρα, προστάτρια τῶν νυμφῶν, σύνδειπνε, σκηπτροφόρε τῶν θεῶν, λύκαινα:

σύ πού δίδεις ἀπογόνους, φίλη τῶν ἀνδρῶν, περιπόθητη, πού παρέχεις τήν ζωήν

σύ πού εμπλεξες τούς άνθρώπους καί τό μεγάλο πλήθος τῶν ζώων με άχαλίνωτες ἀνάγκες ἀπό ἐρωτομανή φίλτρα, ἔλα, ἄ θεϊκέ γόνε, πού ἐγεννήθης στήν Κύπρο, ἄ θεά βασίλισσα, ἔλα χαρούμενη με ώραῖον πρόσωπον,

εἴτε εὐρίσκεσαι στόν "Ολυμπον εἴτε ὑπηρετεῖς εἰς τόν ναόν τῆς Συρίας, πού παράγει πολύ λιβάνι,

εϊτε σύ είς τάς πεδιάδας μέ ἄρματα κατασκευασμένα άπό χρυσό κατέχεις τά γόνιμα λουτρά τῆς ἰερᾶς Αἰγύπτου,

ή καί έπάνω σέ κυανᾶ όχήματα διερχομένη τό θαλάσσιον κῦμα χαίρεσαι μέ τούς κυκλικούς χορούς τῶν ὑδροβίων ζώων

ή τέρπεσαι μέ τίς μαυρομμάτες νύμφες είς τήν Δίαν, πηδώσα μανιακά μέ έλαφρά πηδήματα στίς άμμώδεις άκρογιαλιές

εϊτε, ὧ βασίλισσα, εὐρίσκεσαι είς την Κύπρον, τήν τροφόν σου, ὅπου ώραῖες παρθένες ἄγαμες καί νύμφες σέ ύμνοῦν καθ' ὅλον τόν χρόνον, ύμνοῦν ἐσέ, ὧ μακαρία, καί τόν άθάνατον άγνόν "Αδωνιν" έλα, μακαρία θεά, καί νά έχης πολύ εὐχάριστον διάθεσιν διότι ἐσένα προσκαλώ μέ ἄγια λόγια σεμνῆς ψυχῆς. (Είναι φανερόν ότι οἱ τελευταῖοι στίχοι πού ὁμιλοῦν είς τόν "Υμνον τῆς 'Αφροδίτης περί Συρίας καί Αἰγύπτου ἔχουν παρεμβληθῆ (προστεθή) είς μεταγενεστέραν έποχήν, **ὅταν ἡ λατρεία τῆς ᾿Αφροδίτης εἶχεν με**ταδοθή ἀπό τόν χῶρον τοῦ Αἰγαίου καί εἰς τάς χώρας αὐτάς, αἱ ὁποῖαι, ὅταν ἐγράφησαν οἱ "Υμνοι - πρό τοῦ 2.000 π.Χ. -, εἶχον κυριολεκτικώς μεσάνυχτα άπό τάς μυστηριακάς τελετάς πού άναφέρονται είς τούς "Υμνους).

(56) LVI. ΑΔΩΝΙΔΟΣ θυμίαμα, άρώματα

"Ακουσε τήν προσευχή μου, ὧ ἔνδοξε, ἄρι-

άβροκόμη, φιλέρημε, βρύων ὥρησι ποθειναῖς.

Εύβουλεῦ, πολύμορφε, τροφεῦ πάντων ἀρίδηλε.

κούρη, καί κόρε πᾶσι καλόν θάλος αἰέν Αδωνι.

σβεννύμενος λάμπων τε καλαῖς έν κυκλάσιν ὥραις

αύξιθαλής, δίκερως, πολυήρατε, δακρυότιμε,

άγλαόμορφε, κυνηγεσίαις χαίρων, βαθυχαΐτα

ίμερόνους, Κύπριδος γλυκερόν θάλος, ἔρνος ἔρωτος

Φερσεφόνης έρασιπλοκάμου λέκτροισι λοχευθείς:

ός ποτε μέν ναίεις ύπό Τάρταρον ἠερόεντα.

ήδέ πάλιν πρός "Ολυμπον ἄγεις δέμας ώριόκαρπον"

έλθέ, μάκαρ, μύστησι φέρων καρπούς άπό γαίης. στε θεέ, με τήν κομψήν κόμην, φίλε τής έρημίας (τής μοναξίας), πού είσαι γεμάτος άπό περιπόθητους καρπούς,

ἄ Εὐβουλέα μέ τίς πολλές μορφές, φανερέ ἀνατροφέα τῶν πάντων, πού εἴσαι κόρη καί παιδί (θηλυκός καί ἀρσενικός) ἄ "Αδωνι, εἰς ὅλα εῖσαι πάντοτε τό ώραῖον βλαστάρι.

σβήνεις και λάμπεις σέ ώραῖες κυκλικές έποχές: βοηθεῖς εἰς τήν αὔξησιν τῶν καρπῶν, ἔχεις δύο κέρατα, εἶσαι πολυέραστος (πολύ άγαπητός), σέ τιμοῦν μέ δάκρυα, ἔχεις μορφήν πού λάμπει, χαίρεσαι τό κυνήγι, ἔχεις πυκνά καί μακρά μαλλιά (κόμην).

έχεις άξιέραστη ψυχή, είσαι το γλυκύ τέκνον τῆς Κύπριδος, βλαστάρι τοῦ ἔρωτος

καί γεννήθηκες στά κρεββάτια τῆς Περσεφόνης μέ τὰ ὅμορφα μαλλιά:

σύ ἄλλοτε μέν κατοικεῖς κάτω ἀπό τόν σκοτεινόν Τάρταρον καί ἄλλοτε ἀντιθέτως ὁδηγεῖς (φέρεις) τό σὧμά σου, ὅταν ὡριμάσῃ στόν καιρό του, πρός τόν ¨Ολυμπον'

έλα, ὧ μακάριε, καί φέρε εἰς τούς μύστας καρπούς ἀπό τήν γῆν.

(57) LVII. ΕΡΜΟΥ χθονίου θυμίαμα, στύρακα.

Κωκυτοῦ ναίων ἀνυπόστροφον οίμον ἀνάγκης,

ός ψυχάς θνητῶν κατάγεις ὑπό νέρτερα γαίης,

Έρμῆ, Βακχεχόροιο Διονύσοιο γένεθλον, καί Παφίης κούρης, έλικοβλεφάρου Αφροδίτης,

ὄς παρά Περσεφόνης ἱερόν δόμον ἀμφιπολεύεις,

αἰνομόροις ψυχαῖς πομπός κατά γαῖαν ὑπάρχων

ας κατάγεις, όπόταν μοίρης χρόνος είσαφίκηται,

εὐῖέρω ράβδω θέλγων ὑπνοδώτιδι πάντα, καί πάλιν ὑπνώοντας ἐγείρεις. σοί γάρ ἔδωκεν

τιμήν Φερσεφόνεια θεά, κατά Τάρταρον, εὐρύν

ψυχαῖς ἀενάοις θνητῶν ὁδόν ἡγεμονεύειν

άλλά, μάκαρ, πέμποις μύσταις τέλος έσθλόν ἔπ' ἔργοις.

(57) LVII. ΕΡΜΟΥ ΧΘΟΝΙΟΥ θυμίαμα, στύρακα - ἡδύοσμον

Ω σύ πού κατοικεῖς εἰς τοῦ Κωκυτοῦ τόν δρόμον τῆς ἀνάγκης, πού δέν ἔχει ἐπιστροφή (τόν ἀγύριστο δρόμο), πού όδηγεῖς τάς ψυχάς τῶν ἀνθρώπων εἰς τόν κάτω κόσμον, ὧ Έρμῆ, τέκνον τοῦ Διονύσου, πού σύρει τόν βακχικόν χορόν, καὶ τῆς κόρης ἀπό τήν Πάφον, τῆς Αφροδίτης, μὲ τά καμπυλωτά βλέφαρα.

Σύ ϋπηρετεῖς εἰς τήν ἱεράν κατοικίαν τῆς Περσεφόνης, καὶ εἰσαι όδηγός στίς δυστυχισμένες ψυχές ποῦ πᾶνε εἰς τόν "Αδην αὐτές τίς ψυχές, ὅταν φθάση ὁ μοιραῖος χρόνος, καθοδηγεῖς πρός τόν κάτω κόσμον,

έσύ πού μαγεύεις τά πάντα μέ τό ίερό ραβδί, πού ὑπνωτίζει, καί πάλιν τούς σηκώνεις ἀπό τόν ὑπνον διότι σέ σένα παρεχώρησεν ή θεά Περσεφόνη τήν τιμήν νά εἶσαι όδηγός στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων κατά τήν ἀδιάκοπον, τήν αἰωνίαν πορείαν των πρός τόν εὐρύν Τάρταρον. Αλλά, μακάριε, εἴθε νά στέλλης εἰς τούς μύστας καλόν τέλος διά τά ἔργα των.

(58) LVIII. ΕΡΩΤΟΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κικλήσκω μέγαν άγνον ἐράσμιον ἡδύν Ἔρωτα,

τοξαλκῆ, πτερόεντα, πυρίδρομον, εὔδρομον όρμῆ,

συμπαίζοντα θεοῖς ἠδέ θνητοῖς ἀνθρώποις

εὐπάλαμον, διφυῆ, πάντων κληϊδας, ἔχοντα,

αίθέρος οὐρανίου, πόντου, χθονός, ἠδ΄ ὄσα θνητοῖς

πνεύματα παντογένεθλα θεά βόσκει χλοόκαρπος,

ἥδ΄ ὄσα Τάρταρος εὐρύς ἔχει, πόντος θ΄ ἀλίδουπος.

μοῦνος γάρ τούτων πάντων οἴηκα κρατύνεις.

άλλά, μάκαρ, καθαραῖς γνώμαις μύστησι συνέρχου,

φαύλους δ' έκτοπίους θ' όρμας από τῶνδ' ἀπόπεμπε.

(58) LVIII. ΕΡΩΤΟΣ θυμίαμα, ἀρώματα

Επικαλοῦμαι τόν μεγάλον, τόν άγνόν, τόν περιπόθητον, τόν γλυκύν Έρωτα,

τόν ἰσχυρόν τοξότην, τόν πτερωτόν, πού φλογίζει μέ δύναμιν τούς ἀνθρώπους, τόν ταχύν καί όρμητικόν. πού παίζει μαζί μέ τούς θεούς καί μέ τούς θνητούς ἀνθρώπους

τόν ἔξυπνον, τόν ἐφευρετικόν, μέ τάς δύο φύσεις, πού κρατεῖ τά κλειδιά τῶν πάντων,

τά κλειδιά τοῦ ἐπουρανίου αἰθέρος, τῆς θαλάσσης καί τῆς γῆς,

καί ὄσα πνεύματα, πού γεννοῦν τά πάντα εὶς τούς ἀνθρώπους,

τρέφει ή θεά, παράγουσα χλωρούς καρπούς, καί ὄσα έχει ὁ εὐρύς Τάρταρος καί ή θορυβώδης θάλασσα:

διότι μόνον ἐσύ κρατεῖς τό πηδάλιον (εἰσαι κυρίαρχος) ὄλων αὐτῶν.

΄ Αλλά, ὧ μακάριε, μέ καθαρές διαθέσεις έλα μαζί μέ τούς μύστας.

καί άπομάκρυνε άπό αὐτούς τίς φαύλες καί παράδοξες όρμες.

(59) LIX. ΜΟΙΡΩΝ θυμίαμα, άρώματα.

Μοῖραι ἀπειρέσιοι, Νυκτός φίλα τέκνα μελαίνης.

κλῦτέ μου εὐχομένου, πολυώνυμοι, αἴτ΄ ἐπί λίμνης

ούρανίας, (ϊνα λευκόν ὕδωρ νυχίας ὑπό θερμῆς

ρήγνυται έν σκιερῷ λιπαροῦ μυχῷ εὐλίθου ἄντρου)

ναίουσαι, πεπότησθε βροτῶν ἐπ΄ ἀπείρονα γαῖαν΄

ένθεν ἐπί βρότεον δοῦλον γένος ἐλπίδι κούφη

στείχετε, πορφυρέησι καλυψάμεναι όθόνησι,

μορσίμω έν πεδίω, ὅθι πάγγεον ἄρμα διώκει

δόξα, δίκης παρά τέρμα καί έλπίδος ἡδέ μεριμνῶν,

καί νόμον ὼγύγιον παναπείρονος εὐνόμου ἀρχῆς.

Μοῖρα γάρ έν βιότω καθορᾶ μόνον, οὐδέ τις ἄλλος

άθανάτων, οϊ ἔχυσι κάρη νιφόεντος ΄Ολύμπου,

(59) LIX. ΜΟΙΡΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα

^{*}Ω Μοῖραι ἀναρίθμητοι, ἀγαπητά τέκνα τῆς μαύρης Νυκτός,

άκούσατε τήν προσευχήν μου σεῖς μέ τά πολλά όνόματα, πού κατοικεῖτε ἐπάνω σὲ λίμνη ἐπουράνια,

όπου λευκό νερό στάζει ἀπό νυκτερινή ζέστη στόν σκιερό μυχό ώραίου φκιασμένου μέ καλά λιθάρια σπηλαίου, καί πετᾶτε εἰς τήν ἀπέραντη γῆ τῶν ἀνθρώπων,

άπό ὅπου βαδίζετε πρός τό ἀνθρώπινο δουλικό γένος

μέ ἀνεκπλήρωτη, κενή ἐλπίδα, ἀφοῦ σκεπασθήτε με πορφυρά λεπτά ἐνδύματα,

είς τήν μοιραίαν πεδιάδα, όπου τό ἄρμα, πού κρατεῖ όλην τήν γῆν,

τό καταδιώκει ή δόξα, πλησίον είς τό τέρμα τῆς δίκης (τῆς δικαιοσύνης) και τῆς έλπιδος και τῶν φροντίδων.

καί εἰς τόν πανάρχαιον νόμον τῆς ἀπεράντου ἀρχῆς.

πού κυβερνᾶται μέ καλούς νόμους.

Διότι μόνον ή Μοῖρα βλέπει τά συμβαίνοντα εὶς τόν βίον τῶν ἀνθρώπων,

ούτε κανείς ἄλλος ἀπό τούς άθανάτους, πού κατέχουν τάς κορυφάς τοῦ χιονοσκεποῦς Ολύμπου, (βλέπει τά συμβαίνοντα είς τούς καί Διός όμμα τέλειον έπεί γ' όσα γίντεται ήμίν.

Μοῖρά τε καί Διός οἶδε νόος διαπαντός απαντα.

άλλά μοι, άέριοι, μαλακόφρονες, ήπιόθυμοι,

"Ατροπε, καί Λάχεσι, Κλωθώ, μόλετ' εὐπατέρειαι

νυκτέριοι, άφανεῖς, άμετάτροποι, αἰέν άτειρεῖς,

παντοδότειραι, άφαιρέτιδες θνητοῖσιν άνάγκης,

Μοῖραι, ἀκούσατ' ἐμῶν ὁσίων λοιβῶν τε καί εὐχῶν,

έρχόμεναι μύσταις λαθιπήμονες εὔφρονι βουλῆ.

τά γνωρίζει έξ όλοκλήρου όλα ή Μοῖρα καί ό νοῦς τοῦ Διός. Αλλά έλᾶτε δι έμε σεῖς αἰ ἀερινές, αὶ εὐμενεῖς με τήν ἡπίαν διάθεσιν, σεῖς ἡ "Ατροπος, ἡ Λάχεσις καὶ ἡ Κλωθώ, πού ἔχετε καλόν πατέρα, αὶ νυκτερινές, αὶ ἀφα-

άνθρώπους), και τό τέλειον μάτι τοῦ Διός.

έπειδή ὄσα συμβαίνουν είς ήμας (τούς ἀνθρώ-

ή Ατροπος, ή Λάχεσις και ή Κλωθώ, πού ἔχετε καλόν πατέρα, αι νυκτερινές, αι άφανεῖς, αι άμετάπειστες, αι πάντοτε σκληρές, πού δίδετε τά πάντα και άφαιρεῖτε τήν ἀνάγκην ἀπό τούς θνητούς:

ῶ Μοῖραι, ἀκούσατε τάς ἰδικάς μου ἱεράς προσφοράς καί τάς προσευχάς,

καί έλᾶτε είς τούς μύστας μέ χαρμόσυνη διάθεσι καί ἀποδιώξατε τήν λύπην.

(60) LX. ΧΑΡΙΤΩΝ θυμίαμα, στύρακα.

Κλῦτέ μοι,ὧ Χάριτες μεγαλώνυμοι, ἀγλαότιμοι,

θυγατέρες Ζηνός τε καί Εὐρυνόμης βαθυκόλπου,

Αγλαΐη, Θαλίη τε, καί Εύφροσύνη πολύολβε,

χαρμοσύνης γενέτειραι, έράσμιαι, εὔφρονες, άγναί,

αιολόμορφοι, ἀειθαλέες, θνητοῖσι ποθειναί.

ούτε γάρ ἡελίου ταχιναί φλόγες, ούτε σελήνης,

καί σοφίης, άρετῆς τε, καί έργασίμου θρασύτητος

αϋχημ' οὔτε βίου λιπαρῆς περικαλλέος ἥβης

ύμέων χωρίς έγείρει έϋφροσύνας Βιότοιο.

εὐκταῖαι, κυκλάδες, καλυκώπιδες, ίμερόεσσαι:

έλθοιτ όλβοδότειραι, ἀεί μύστησι προσηνεῖς.

(61) LXI. ΝΕΜΕΣΕΩΣ ϋμνος.

^{*}Ω Νέμεσι, κλήζω σε, θεά βασίλεια μεγίστη, πανδερκής, έσορῶσα βίον θνητῶν πολυφύλων ἀϊδίη, πολύσεμνε, μόνη χαίρουσα δικαίοις,

(60) LX. ΧΑΡΙΤΩΝ θυμίαμα, στύρακα - ἡδύοσμον

΄ Ακούσατέ με, ὧ Χάριτες ἔνδοξοι, πού τιμασθε μέ λαμπρότητα, θυγατέρες τοῦ Διός καί θυγατέρες τοῦ Διός καί τῆς Εὐρυνόμης μέ τά βαθειά στήθη, έσεῖς

ή `Αγλαΐα, ή Θάλεια καί ή πολυευτυχισμένη Εύφροσύνη,

πού γεννᾶτε τήν χαρά, εἴσθε ἀξιέραστες, εὐχάριστες, ἀγνές, ποικιλόμορφες, πάντοτε θαλερές (φρέσκιες), εἰς τούς ἀνθρώπους περιπόθητοι

διότι ούτε αι ταχεῖαι φλόγες τοῦ ἡλίου, ούτε τῆς σελήνης τό φῶς, οὕτε και τό καύχημα τῆς σοφίας, τῆς ἀρετῆς και τῆς δραστηρίας τόλμης.

οϋτε τῆς λαμπρᾶς ώραιοτάτης νεότητος τοῦ βίου ἡ περίοδος (ἡ ἐποχή)

διεγείρει χαρές ε ὶς τήν ζωήν μας χωρίς τήν ἰδικήν σας παρουσίαν.

Είθε νά μᾶς έλθετε πάντοτε προσηνεῖς πρός τούς μύστας,

έσεῖς πού εἴσθε ἄξιες εὐχῆς, αὶ τριγυρίζουσαι (τούς ἀνθρώπους), αὶ ἀνθηραί, αὶ περιπόθητοι, πού δίδετε τήν εὐτυχίαν.

(61) LXI. ΝΕΜΕΣΕΩΣ ὔμνος

*Ω Νέμεσι, σέ ύμνῶ, ἐσένα τήν θεά τήν μεγαλύτερη βασίλισσα,

πού βλέπεις τά πάντα καί παρατηρεῖς τόν βίον τῶν ἀνθρώπων.

πού άνήκουν είς πολλάς φυλάς:

αίωνία, σεβαστή, πού μόνον έσύ χαίρεσαι στά

άλλάσσουσα λόγον πολυποίκιλον, ἄστατον αἰεί.

ήν πάντες δεδίασι βροτοί ζυγόν αὐχένι θέντες.

σοί γάρ ἀεί γνώμη πάντων μέλει, οὐδέ σ $\dot{\mathbf{c}}$ λήθει $\dot{\mathbf{c}}$

ψυχή ύπερφρονέουσα λόγων άδιακρίτω όρμη.

πάντ' έσορᾶς καί πάντ' έπακούεις, πάντα βραβεύεις

έν σοί δ΄ είσί δίκαι θνητῶν, πανυπέρτατε δαϊμον.

έλθέ, μάκαιρ' άγνή, μύσταις έπιτάρροθος αἰεί

δός δ΄ ἀγαθήν διάνοιαν ἔχειν, παύουσα πανεχθεῖς

γνώμας, ούχ όσίας, πανυπέρφρονας, άλλοπροσάλλας.

(62) LXII. ΔΙΚΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

"Ομμα Δίκης μέλπω πανδερκέος, άγλαομόρφου,

ή καί Ζηνός ἄνακτος ἐπί θρόνον ἰερόν ἴζει

ούρανόθεν καθορώσα βίον θνητῶν πολυφύλων,

τοῖς ἀδίκοις τιμωρός ἐπιβρίθουσα δικαίη, ἐξ ἰσότητος ἀληθείη συνάγουσ ἀνομοῖα. πάντα γάρ, ὄσσα κακαῖς γνώμαις θνητοῖσιν ὀχεῖται,

δύσκριτα, βουλομένοις τό πλέον βουλαῖς ἀδίκοισιν.

μούνη έπεμβαίνουσα δίκη άδίκοις έπι ἔργοις,

έχθρή τῶν ἀδίκων, εὔφρων δέ σύνεσσι δικαίοις.

άλλά, θεά, μόλ' ἔπι γνώμαις ἐσθλῆσι δικαίη,

ώς ἄν ἀεί βιοτῆς τό πεπρωμένον ήμαρ ἐπέλθη.

(63) LXIII. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

*Ω θνητοῖσι δικαιοτάτη, πολύολβε, ποθεινή, ἐξ ἰσότητος ἀεί θνητοῖς χαίρουσα δικαίοις. δίκαια, καί τιμωρεῖς τόν πολυποίκιλον λόγον. τόν πάντοτε ἀσταθῆ: ἐσένα φοβοῦνται ὅλοι οἱ ἐσένα φοβοῦνται ὅλοι οἱ ἀνθρωποι πού ἔχουν ζυγόν στόν τράχηλο (πού ἔχουν βαρεῖαν συνείδησιν):

διότι ἐσύ ἐνδιαφέρεσαι πάντοτε διά τήν γνώμην (τήν διάθεσιν) ὅλων, οὔτε σοῦ διαφεύγει τήν προσοχήν ἡ ψυχή, πού ὑπερηφανεὑεται κατά τούς λόγους μέ ἀκαταγόπτον ὁρμήν.

Εσύ τά πάντα έποπτεύεις και τά πάντα άκουεις και τά πάντα κρίνεις άπό σέ έξαρτῶνται αι ἀπό σέ έξαρτῶνται αι δίκαι τῶν ἀνθρώπων ῶ ὑπερτάτη θεά.

Έλα, ὤ μακαρία, ἀγνή, βοηθός πάντοτε εἰς τούς μύστας καί δόσε τους νά ἔχουν ἀγαθήν διάνοιαν, καί νά καταπαύσης τάς μισητάς γνώκαί νά καταπαύσης τάς μισητάς γνώμας (σκέψεις), τάς ἀντιθέσεις, τάς ἀνοησίας, τάς υπεροπτικάς καί άλλοπροσάλλους (εὐμετα-βόλους).

(62) LXII. ΔΙΚΗΣ θυμίαμα, λίβανον

Τόν όφθαλμόν έξυμνῶ τῆς Δίκης, πού βλέπει τά πάντα καί λάμπει ἀπό όμορφιά, ή ὁποία ἀκόμη καί εἰς τόν ἱερόν θρόνον τοῦ βασιλέως Διός κάθεται καί παρατηρεῖ ἀπό τόν

βασιλέως Διός κάθεται καί παραπηρεῖ ἀπό τόν οὐρανόν τόν βίον (τόν τρόπον διαβιώσεως) τῶν ἀνθρώπων, πού ἀνήκουν εἰς πολλάς φυλάς

καί ἐπιπίπτει ὡς δικαία τιμωρός κατά τῶν ἀδίκων, συνάπτουσα τά ἀνόμοια κατά τήν ἰσότητα διά τῆς άληθείας (συνεπῶς τό «ἔστιν δίκης ὁφθαλμός, ὄς τά πάνθ ὁρῷ» εἶναι ὁρφικόν).

διότι όλα, όσα φέρονται είς τάς κακοβούλους σκέψεις τῶν ἀνθρώπων, είναι δυσδιάκριτα, έπειδή αὐτοί (οἱ ἄνθρωποι) ὡς ἄδικοι θέλουν τό ἐπί πλέον (είναι πλεονέκται) διά τῶν σκέψεών των.

Μόνον έσύ έπεμβαίνεις δικαίως είς ἄδικα ἔργα, καί εἶσαι έχθρά τῶν ἀδίκων ἀνθρώπων, ἔχεις ὅμως καλάς διαθέσεις πρός τούς δικαίους.

Αλλά, ὦ θεά, ἔλα ἐσύ ὡς δικαία καί δῶσε μας καλές σκέψεις, ἔως ὅτου ἐπελθη ἡ ὑπό τῆς μοίρας προωρισμένη ἡμέρα τοῦ βίου (μέχρι νά ἀποθάνωμεν).

(63) LXIII. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον

'Ω σύ ή δικαιοτάτη μεταξύ τῶν θνητῶν, ἡ πολυευτυχισμένη, ἡ περιπόθητη, πού χαίρεσαι πάντοτε μέ τούς ἀνθρώπους διά

πάντιμ' όλβιόμοιρε, Δικαιοσύνη μεγαλαυχής,

ή καθαραῖς γνώμαις αἰεί τά δέοντα βραβεύεις,

ἄθραυστος τό συνειδός ἀεί θραύεις γάρ ἄπαντας,

ὄσσοι μή τό σόν ἤλθον ὑπό ζυγόν, άλλοπρόσαλλοι,

πλάστιγξιν βριαρῆσι παρεγκλίναντες ἀπλήστως

άστασίαστε, φίλη πάντων, φιλόκωμ', έρατεινή,

εἰρήνη χαίρουσα, βίον ζηλοῦσα βέβαιον. αἰεί γάρ τό πλέον στυγέεις, ἰσότητι δέ χαίρεις.

έν σοί γάρ σοφίη άρετῆς τέλος έσθλόν ίκάνει.

κλῦθι, θεά, κακίην θνητῶν θραύουσα δικαίως,

ώς ἄν ἰσορροπίησιν ἀεί βίος ἐσθλός ὁδεύοι

θνητῶν ἀνθρώπων, οἵ ἀρούρης καρπόν ἔδουσιν,

καί ζώων πάντων, ὁπόσ΄ ἐν κόλποισι τιθηνεῖ

γαῖα θεά μήτηρ καί πόντιος εἰνάλιος Ζεύς.

τήν ἰσότητα, πολύτιμε, καλότυχη, σύ ἡ Δικαιοσύνη ἡ πολυένδοξη.

πού μέ καθαρές πάντοτε γνῶμες κρίνεις τά πρέποντα, καί ἔχεις ἀκεραίαν τήν συνείδησιν· διότι σύ πάντοτε τιμωρεῖς ὅλους.

όσοι δέν προσῆλθον κάτω ἀπό τόν ίδικόν σου ζυγόν (τήν ζυγαριά σου), άλλά εἶναι ἄστατοι καί παρεκκλίνουν ἀκόρεστα στίς βαρειές πλάστινγες:

ού είσαι χωρίς ἐπαναστάσεις (ἤσυχη), φίλη τῶν πάντων, ἀγαπᾶς τάς διασκεδάσεις άξιἐραστη, χαίρεσαι στήν εἰρήνη καί ποθείς τόν σταθερόν βίον.

Διότι πάντοτε μισεῖς τό ἐπί πλέον (τήν πλεονεξίαν) και χαίρεσαι εἰς τήν ἰσότητα.

Διότι σέ σένα ή γνῶσις τῆς ἀρετῆς ἔχει ἄριστον τέλος.

Ακουσέ με, θεά, και τσάκιζε δικαίως τήν κακιαν τῶν ἀνθρώπων, διά νά πορεύεται (νά προδιά νά πορεύεται (νά προχωρῆ) ἐν ἰσορροπία πάντοτε ὁ καλός βίος τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, οι ὁποῖοι τρώγουν τόν καρπόν τῆς γῆς, καί ὅλων τῶν ζώων

όσα τρέφει ε iς τούς κόλπους της ή γῆ, ή θεά μητέρα, καί ό πόντιος θαλάσσιος Ζεύς.

(64) LXIV. "YUVOC NOMOY

`Αθανάτων καλέω καί θνητῶν άγνόν ἄνακτα.

οὐράνιον Νόμον, ἀστροθέτην, σφραγῖδα δικαίην

πόντου τ' εἰναλίου καί γῆς, φύσεως τό βέβαιον

άκλινές άστασίαστον ὰεί τηροῦντα νόμοισιν,

οῖσιν ἄνωθε φέρων μέγαν οὐρανόν αὐτός όδεύει.

καί φθόνον οὐ δίκαιον ροίζου τρόπον

ός καί θνητοῖσιν βιοτῆς τέλος ἐσθλόν ἐγείρει.

αύτός γάρ μοῦνος ζώων οἵηκα κρατύνει, γνώμαις όρθοτάτησι συνών, ἀδιάστροφος αἰεί.

ώγύγιος, πολύπειρος, άβλάπτως πᾶσι συνοικῶν

τοῖς νομίμοις, ἀνόμοις δέ φέρων

∠(64) LXIV. "Yµνος NOMOY

Τῶν άθανάτων θεῶν προσκαλῶ καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων τὸν ἀγνόν ἄνακτα, τόν ἐπουράνιον Νόμον, αὐτόν πού κατατάσσει (θέτει εἰς τάξιν) τά ἄστρα, μὲ δικαίαν σφραγίδα καί

τοῦ θαλασσίου πόντου και τῆς γῆς, αὐτόν πού φροντίζει πάντοτε νά εἶναι ἡ φύσις σταθερά, ἀσάλευτη, ἀδιατάρακτη διά είδικῶν, μερικωτέρων νόμων, διά τῶν ὁποίων κατευθύνει τὰ πάντα ἄνωθεν καί διατρέχει καί κυριαρχεῖ αὐτός, ὁ Ύπέρτατος Νόμος τόν μέγαν οὐρανόν, καί τὸν ἄδικον φθόνον ἀποδιώκει αὐτός ὡς ὁρμητική κίνησις

αύτός διεγείρει είς τούς άνθρώπους τό καλόν τέλος τοῦ βίου

διότι μόνον αὐτός κατέχει τό πηδάλιον τῶν ζώων (κατευθύνει τήν ζωήν), ἐπειδή ἔχει ὀρθοτάτας γνώμας, εἶναι πάντοτε ἀμετακίνητος, πανάρχαιος, μὲ μεγάλην πεῖραν, συγκατοικῶν ἀβλαβῶς μὲ ὅλους τούς δικαίους, ἀλλά εἰς τούς παρανομοῦντας (τούς ἀδίκους) ἐπιφέρει βαρεῖαν ζημίαν, βλάβην.

κακότητα βαρεῖαν άλλά, μάκαρ, πάντιμε, φερόλβιε, πᾶσι ποθεινέ, εὐμενές ἦτορ ἔχων μνήμην σέο πέμπε, φέριστε

(65) LXV. ΑΡΕΟΣ θυμίαμα, λίβανον

"Αρρηκτ', όβριμόθυμε, μεγασθενές, άλκιμε δαϊμον. οπλοχαρής, άδάμαστε, βροτοκτόνε, τειχεσιπλήτα. *Αρες ἄναξ, ὁπλόδουπε, φόνοις πεπαλαγμένος αίεί, αϊματι τ' άνδροφόνω χαίρων, πολεμόκλονε, φρικτέ, ός ποθέεις ξίφεσίν τε καί ἔγχεσι δῆριν **ἄμουσον**. στήσον ἔριν λυσσῶσαν, ἄνες πόνον άλγεσίθυμον: είς δέ πόθον νεῦσον Κύπριδος, κώμους τε Λυαίου. άλλάξας άλκήν ὅπλων εἰς ἔργα τά Δnoũc. είρήνην ποθέων κουροτρόφον, όλβιοδῶτιν.

(66) LXVI. ΗΦΑΙΣΤΟΥ θυμίαμα, λιβανομάνναν.

"Ηφαιστ' όβριμόθυμε, μεγασθενές, άκάματον πῦρ. λαμπόμενε φλογέαις αὐγαῖς, φαεσίμβροτε δαΐμον, φωσφόρε, καρτερόχειρ, αἰώνιε, τεχνοδίαιτε, έρναστήρ, κόσμοιο μέρος, στοιχεῖον άμεμφές, παμφάγε, πανδαμάτωρ, πανυπέρτατε, παντοδίαιτε, αίθήρ, ήλιος, ἄστρα, σελήνη, φῶς άμίαντον. ταῦτα γάρ Ἡφαίστοιο μέλη θνητοῖσι προφαίνει. πάντα δέ οίκον ἔχεις, πᾶσαν πόλιν, ἔθνεα πάντα:

Αλλά, ὧ μακάριε, πολύτιμε, σύ πού φέρεις τήν εὐτυχίαν, εἰς ὅλους περιπόθητε, ἔχων εὐμενῆ καρδίαν μή μᾶς λησμονῆς, ὧ ἄριστε.

(Εὐρυτέραν ἐρμηνείαν τοῦ "Υμνου τοῦ Νόμου βλέπε καί εἰς κείμενα Κ. Χασάπη (Κεφάλαιον Η΄ «' Ο Παγκόσμιος Νόμος» καί «Γενικήν Εἰσαγωγήν» εἰς τά ' Ορφικά).

(65) LXV. ΑΡΕΩΣ θυμίαμα, λίβανον

`Ακατάβλητε, ίσχυρόκαρδε, μεγαλοδύναμε, ρωμαλέε θεέ,

πού χαίρεσαι στά ὅπλα, ἀνίκητε, πού σκοτώνεις τούς ἀνθρώπους καί πλήττεις (κτυπᾶς) τά τείχη,

ώ ἄνακτα "Αρη, πού κρατεῖς τά ὅπλα, πού εἴσαι πάντοτε μπερδεμένος (ἀναμεμειγμένος) μέ φόνους,

πού χαίρεσαι στό αἴμα τῶν ἀνδρῶν, πού φονεὐονται, καί σηκώνεις τόν θόρυβον τοῦ πολέμου (τῆς μάχης), φρικτέ (πού προκαλεῖς φρίκην), καί ποθείς τήν μάχην μέ ξίφη καί μέ δόρατα, τήν μάχην τὴν ἀγρίαν

σταμάτησε τήν λυσσασμένη μάχη, ἄφησε τόν πόνον πού προκαλεῖ θλῖψιν στήν καρδιά κλῖνε (στρέψε) πρός τόν πόθον τῆς Κύπριδος καί πρός τάς ἐορταστικάς πανηγύρεις τοῦ Λυσαίου, (τοῦ λυτρωτοῦ, τοῦ Διονύσου)

καί νά άνταλλάξης τήν ἰσχύν τῶν ὅπλων μὲ τά ἔργα τῆς Δηοῦς, (τῆς Δήμητρος, τῆς γεωργίας)

καί νά ποθῆς τήν εἰρήνην, πού τρέφει τούς νέους καί μᾶς παρέχει τήν εὐτυχίαν.

(66) LXVI. ΗΦΑΙΣΤΟΥ θυμίαμα, λιβανομάννναν

"Ηφαιστε ίσχυρόκαρδε, μεγαλοδύναμε, πού είσαι τό ἄσβεστον πῦρ, καί φωτίζεσαι ἀπό φλογερές λάμψεις, ὧ θεέ

πού παρέχεις τό φῶς εἰς τούς ἀνθρώπους, ἐσύ πού φέρεις τό φῶς, μὲ τά ἰσχυρά χέρια, αἰώνιε, πού ζῆς μὲ τὴν τέχνην,

σύ ὁ ἐργάτης, μέρος τοῦ κόσμου καὶ στοιχεῖον ἄμεμπτον,

πού τρώγεις τά πάντα, πού δαμάζεις τά πάντα (ώς έκπρόσωπος τῆς φωτιᾶς), ὁ ὑπεράνω ὅλων ὑπέρτατος, ποὺ εὐρίσκεσαι παντου.

Είσαι ὁ αίθήρ, ὁ ἥλιος, τά ἄστρα, ἡ σελἡνη, τό φῶς τό ἀμόλυντον διότι αὐτά τά μέλη τοῦ Ἡφαίστου φέρουν τό φῶς εἰς τούς ἀνθρώπους.

Καί κατοικεῖς ἐσύ εἰς πάντα οἶκον, ὅλες τἰς πόλεις, ὅλα τά ἔθνη·

σώματά τε θνητῶν οἰκεῖς, πολύολβε, κραταιέ

κλῦθι μάκαρ, κλήζω σε πρός εὐϊέρους ἐπιλοιβάς.

αίέν ὅπως χαίρουσιν ἐπ΄ ἔργοις ἤμερος ἔλθης.

παῦσον λυσσῶσαν μανίην πυρός ἀκαμάτοιο,

καῦσιν ἔχων φύσεως ἐν σώμασιν ἡμετέροισιν.

(67) XVII. ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ θυμίαμα, μάνναν.

Ίητήρ πάντων `Ασκληπιέ, δέσποτα Παιάν

θέλγων άνθρώπων πολυαλγέα πήματα νούσων.

ήπιόδωρε, κραταιέ, μόλοις κατάγων ύγίειαν,

καί παύων νούσους χαλεπάς, θανάτοιό τε κήρας.

αὐξιθαλής κόρε,* ἀπαλεξίκακ', ὀλβιόμοιρε,

Φοίβου Απόλλωνος κρατερόν θάλος αγλαότιμον,

έχθρέ νόσων, Ύγίειαν ἔχων σύλλεκτρον ἀμεμφῆ,

έλθέ μάκαρ, σωτήρ, βιοτῆς τέλος ἐσθλόν ὸπάζων

(68) LXVIII. ΥΓΕΙΑΣ θυμίαμα, μάννα.

΄ Ιμερόεσσ΄ έρατή, πολυθάλμιε, παμβασίλεια

κλῦθι, μάκαιρ Ύγίεια, φερόλβιε, μῆτερ απάντων.

έκ σέο γάρ νοῦσοι μέν ἀποφθινύθουσι βροτοῖσιν,

πᾶς δέ δόμος θάλλει πολυγηθής εἵνεκα σεῖο.

καί τέχναι βρίθουσι. ποθεῖ δέ σε κόσμος, ἄνασσα,

μοῦνος δέ στυγέει σ' `Αΐδης ωυχοφθόρος αἰεί·

άϊθαλής, εύκταιοτάτη, θνητῶν ἀνάπαυμα. σοῦ γάρ ἄτερ πάντ΄ ἐστίν ἀνωφελῆ ἀνθρώποισιν.

ούτε γάρ όλβοδότης Πλούτος γλυκερός θαλίησιν.

καί κατοικεῖς (ὡς πῦρ, ὡς φωτιά) μέσα εἰς τά σώματα τῶν ἀνθρώπων, ἐσύ μὲ τήν μεγάλην εὐτυχίαν, ὁ ἰσχυρός.

Ακουσέ με, μακάριε, έσέ προσκαλῶ είς τάς ίεράς σπονδάς, διά νά προσέλθης πάντοτε ήμερος καί μέ ἔργα, πού φέρουν χαράν.

Κατάπαυσε τήν λυσσασμένην μανίαν τοῦ ἀκαταβλήτου πυρός

παρέχων εἰς τὰ ἰδικά μας σώματα τήν φυσικήν καῦσιν (ὄχι διεγέρσεις ἀφυσικες).

(67) LXVII. ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ θυμίαμα, μάνναν

' Ω σύ ' Ασκληπιέ, ἱατρέ τῶν πάντων, ὧ δέσποτα Παιάν.

πού μαγεύεις τά έκ τῶν νόσων παθήματα τῶν ἀνθρώπων, πού προξενοῦν μεγάλους πόνους, σύ πού καταπραθνεις μέ τά δῶρά σου, ὁ ἰσχυρός, εἴθε νά ἔλθης φέρων εἰς ἡμᾶς τἡν ὑνείαν.

και καταπαύων τίς βαρειές ἀσθένειες και τόν όλέθριον θάνατον, σύ, ὧ νέε, πού συντελεῖς εἰς τήν αὔξησιν και ἀπομακρύνεις τά κακά, ὁ καλότυχος,

σύ τό ἰσχυρό βλαστάρι, τό πολυτίμητο τοῦ Φοίβου ᾿Απόλλωνος, ὁ ἐχθρός τῶν νοσημάτων, πού ἔχεις ἄμεμπτον σύζυγον τήν Ὑγείαν ἔλα, μακάριε, σωτήρα μας, δίδων εἰς ἡμᾶς καλόν τέλος τοῦ βίου.

(68) LXVIII. ΥΓΕΙΑΣ θυμίσμα, μάνναν

Σύ ή περιπόθητη, ή άξιέραστη, που ζωογονεῖς τά πάντα, ή βασίλισσα τῶν πάντων, ἄκουσέ με, ὧ μακαρία Ύγεία, πού φέρεις τήν εὐτυχίαν καί εἶσαι ἡ μητέρα ὄλων

διότι ἀπό σένα ἀπό τό ἕνα μέρος καταστρέφονται αἱ ἀσθένειαι τῶν ἀνθρώπων,

καί από τό ἄλλο μέρος κάθε σπίτι πάλιν έξ αίτίας σου (ὅταν ἔχη ὑγείαν) ἀνθοφορεῖ γεμάτο ἀπό χαρά.

καί αἱ τέχναι ἀκμάζουν. Καἱ σέ ποθεῖ ὁ κόσμος, ὧ βασίλισσα, καἱ μόνον ὁ "Αδης σέ μισεῖ ὁ πάντοτε θανατηφόρος.

ΕΙσαι πάντοτε θαλερά, σέ σένα περισσότερο ἀπό ὅλους ἀπευθύνομεν τίς εὐχές μας, εΙσαι ἡ ἀνακούφισις τῶν ἀνθρώπων

διότι χωρίς έσένα όλα είναι άνωφελῆ είς τούς άνθρώπους

διότι οὔτε ὁ Πλοῦτος, πού μᾶς δίδει τά ἀγαθά, εἶναι γλυκός κατά τά συμπόσια,

ούτε γέρων πολύμοχθος ἄτερ σέο γίγνεται άνήρ.

πάντων γάρ κρατέεις μούνη, καί πᾶσιν ἀνάσσεις.

άλλά, θεά, μόλε μυστιπόλοις ἐπιτάρροθος αἰεί.

ρυομένη νούσων χαλεπῶν κακόποτμον ἀνίην. οῦτε ὁ ἀνήρ γίνεται γέρων, πού ἐμόχθησε πολύ, χωρίς ἐσένα·

διότι μόνη ἐσύ κυριαρχεῖς τῶν πάντων, καί βασιλεύεις εἰς ὅλα. ᾿Αλλά, ὧ θεά, ἔλα εἰς τούς μύστας πάντοτε βοηθός,

καί σῷζέ μας ἀπό τήν κακότυχη ἀνία τῶν φοβερῶν ἀσθενειῶν

(69) LXIX. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, ἀρώματα.

Κλῦτε, θεαί πάντιμοι, ἐρίβρομοι, εὐάστειραι,

Τισιφόνη τε καί 'Αλληκτώ, καί δῖα Μέγαιρα'

νυκτέριαι, μύχιαι, ὑπό κεύθεσιν οἰκί ἔχουσαι

ἄντρῳ ἐν ἠερόεντι, παρά Στυγός ἰερόν ὕδωρ·

ούχ όσίαις βουλήσι βροτῶν πεποτημέναι αἰεί

λυσσήρεις, άγέρωχοι, έπευάζουσαι άνάγκαις,

θηρόπεπλοι, τιμωροί, έρισθενέες, βαρυαλγεῖς,

`Αΐδεω χθόνιαι φοβεραί κόραι αἰολόμορφοι,

ήέριαι, ἀφανεῖς, ὠκύδρομοι, ὥστε νόημα.

αϊτ' αἰεί θνητῶν πάντων ἐπ' ἀπείρονα ωῦλα

όμμα Δίκης έφορᾶτε, δικασπόλοι αἰέν ἐοῦσαι

άλλά, θεαί Μοῖραι, ὀφιοπλόκαμοι, πολύμορφοι,

πρηθνοον μετάθεσθε βίου μαλακόφρονα δόξαν.

(70) LXX. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, άρώματα.

Κλῦτέ μευ, Εὐμενίδες μεγαλώνυμοι, εϋφρονι βουλή, άγναί θυγατέρες μεγάλοιο Διός χθονίοιο, Φερσεφόνης τ΄, ἐρατής κούρης καλλιπλοκάμοιο, αϊ πάντων καθορᾶτε βίον θνητῶν

(69) LXIX. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, άρώματα

Ακούσατέ με, ὧ θεαί, πού ἔχετε πᾶσαν τιμήν, πού φωνάζετε δυνατά, βακχικαί,

σεῖς ἡ Τισιφόνη καὶ ἡ `Αλληκτώ καὶ ἡ θεϊκή Μέγαιρα· νυκτερινές, πού ζῆτε εἰς τόν μυχόν, καὶ ἔχετε εἰς τά βάθη τήν οἰκίαν σας μέσα εἰς ἔνα ὁμιχλῶδες σπήλαιον, πλησίον εἰς τό ἰερόν νερό τῆς Στυνός·

πετάτε πάντοτε ἕνεκα τῶν ἀνοσίων διαθέσεων τῶν ἀνθρώπων λυσσασμένες, μεγαλόφρονες, πολυδύναμες.

έπιφέρουσαι βαρεῖς πόνους,

κόρες τοῦ "Αδου καταχθόνιες, ποικιλόμορφες, πού προξενεῖτε φόβον,

άέρινες, άφανεῖς, πού τρέχετε γρήγορα ὅπως τό νόημα (ὁ νοῦς).

Εσεῖς ἐπιβλέπετε πάντοτε ώσάν μάτι τῆς Δίκης τίς ἀπειράριθμες φυλές ὅλων τῶν ἀνθρώπων, καί εἴσθε πάντοτε δικασταί.

Αλλά, δ θεαί Μοῖραι, μέ τά πλοκάμια άπό φίδια, πολύμορφες, μεταθέσατε καί καταστήσατέ την μαλακόκαρδη, καί εύμενῆ τήν γνώμην τοῦ βίου.

(70) LXX. ΕΥΜΕΝΙΔΩΝ θυμίαμα, άρώματα

`Ακούσατέ με μέ εύφρόσυνη διάθεσι, ὧ πολυένδοξοι Εύμενίδες, ἀγναί θυγατέρες τοῦ μεγάλου γηῖνου Διός

καί τῆς Περσεφόνης, τῆς άξιαγάτητης κόρης μέ τούς ώραίους πλοκάμους (τά ώραία μαλλιά).

σεῖς αἱ ὁποῖαι ἐπιβλέπετε τόν βίον ὅλων τῶν ἀνθρώπων, πού ἀσεβοῦν,

άσεβούντων,

τῶν ἀδίκων τιμωροί, ἐφεστηκυῖαι ἀνάγκη,

κυανόχρωτοι άνασσαι, απαστράπτουσαι απ όσσων

δεινήν άνταυγή φάεος σαρκοφθόρον αϊνλην

άΐδιοι, φοβερῶπες, άπόστροφοι, αὐτοκράτειραι,

λυσιμελεῖς οἴστρω, βλοσυροί, νύχιαι, πολύποτμοι

νυκτέριαι κοῦραι, ὀφιοπλόκαμοι, φοβερῶπες,

ύμέας κικλήσκω γνώμαις όσιησι πελάζειν αὶ τιμωροί τῶν ἀδίκων, πού στεκεσθε ἐπάνω εἰς τήν ἀνάγκην, μελαγχροινές βασίλισσες, πού ἐκπέμπετε, (πού πετᾶτε ἀπό τά μάτια σας φοβεράν σπινθηροβόλον λάμψιν, πού καταστρέφει τάς σάρκας αἰώνιες, φοβερές τήν ὄψιν, ἀποτρόπαιες, κυρίαρχοι, πού λύετε (παραλύετε) τὰ μέλη τοῦ σώματος

πού λύετε (παραλύετε) τά μέλη τοῦ σώματος μέ τήν μανίαν, αὐστηρές, νυκτερινές, μέ τίς πολλές τύχες,

κόρες τῆς νυκτός, μέ τά πλοκάμια ἀπό φίδια, φοβερές κατά τήν μορφή,

έσᾶς προσκαλῶ νά μᾶς δώσετε σκέψεις καθαράς (ὁσίας).

(71) LXXI. ΜΗΛΙΝΟΗΣ θυμίαμα, ἀρώματα.

Μηλινόην καλέω, νύμφην χθονίην, κροκόπεπλον

ήν παρά Κωκυτοῦ προχοαῖς ἐλοχεύσατο σεμνή

Φερσεφόνη, λέκτροις ἱεροῖς Ζηνός Κρονίοιο

ή ψευσθείς Πλούτων` έμίγη δολίαις ἀπάτησιν,

θυμώ Φερσεφόνης δέ δισώματον έσπασε χροιήν.

ή θνητούς μαίνει φαντάσμασιν ήερίοισιν, άλλοκότοις ίδέαις μορφής τύπον έκπροφανείσα.

ἄλλοτε μέν προφανῆς, ποτέ δέ σκοτόεσσα, νυχαυγής,

άνταίαις ἐφόδοισι κατά ζοφοειδέα νύκτα. άλλά, θεά, λίτομαί σε, καταχθονίων Βασίλεια,

ψυχῆς ἐκπέμποις οἶστρον ἐπί τέρματα γαίης,

εύμενές εὐΐερον μύσταις φαίνουσα πρόσωπον.

(71) LXXI. ΜΗΛΙΝΟΗΣ θυμίαμα, άρώματα.

Τήν Μηλινόην προσκαλῶ, τήν γηΐνην νύμφην, μέ τόν κίτρινον πέπλον,

πού τήν έγέννησεν ή σεμνή Περσεφόνη πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Κωκυτοῦ ἐπάνω εἰς τά ἱερά κρεββάτια τοῦ Διός, υἰοῦ τοῦ Κρόνου μέ αὐτήν ἔσμιξε, ἀφοῦ ἐξηπάτησε τόν Πλούτωνα μέ δόλιους ἀπατηλούς τρόπους,

καί διέσπασε μέ θυμόν τό διπλοῦν,σῶμα τῆς Περσεφόνης.

ή όποία καθιστά μανιακούς τούς άνθρώπους μέ άέρινα φαντάσματα,

άφοῦ ἔδειξε τόν τύπον τοῦ προσώπου της μέ παράξενες μορφές,

ἄλλοτε μέν έμφανής (φανερά), ἄλλοτε δέ σκοτεινή, λάμπουσα κατά τήν νύκτα,

μέ έχθρικάς έπιθέσεις κατά τήν σκοτεινήν νύκτα.

Αλλά σε παρακαλῶ, θεά, βασίλισσα τῶν καταχθονίων,

νά ἀποπέμπης τήν μανίαν τῆς ψυχῆς εἰς τά πέρατα τῆς γῆς, ἐμφανίζουσα εἰς τούς μύστας εὐνοϊκόν ἱερόν πρόσωπον.

(72) LXXII. ΤΥΧΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Δεῦρο, Τύχη, καλέω σ', ἀγαθήν κράντειραν ἐπ' εὐχαῖς, μειλιχίην, ἐνοδῖτιν, ἐπ' εὐόλβοις κτεάτεσσιν.

"Αρτεμιν ήγεμόνην, μεγαλώνυμον, Εύβουλῆος

(72) LXXII. ΤΥΧΗΣ θυμίαμα, λίβανον

Έδῶ, ὧ Τύχη, σέ προσκαλῶ, ἐσέ τὴν ἀγαθὴν κυβερνήτισσα, γιά νά εὐχηθοῦμε, εἰς ἐσέ τὴν μαλακὴν, τὴν διαμένουσαν εἰς τάς ὁδούς, σέ πλούσια κτήματα ἐσέ τὴν βασίλισσαν "Αρτεμιν, τὴν ἔνδοξον, πού ἐγεννήθης ἀπό τό αἷμα τοῦ Εὐβούλου,

αϊματος ἐκγεγαῶσαν, ἀπρόσμαχον εὖχος ἔχουσαν,

τυμβιδίην, πολύπλαγκτον, ἀοίδιμον ἀνθρώποισιν.

έν σοί γάρ βίστος θνητῶν παμποίκιλός ἐστιν

οίς μέν γάρ τεύχεις κτεάνων πλῆθος πολύολβον.

οίς δέ κακήν πενίην, θυμῷ χόλον όρμαίνουσα.

άλλά, θεά, λίτομαί σε μολεῖν βίῳ εὐμενέουσαν,

ολβοισιν πλήθουσαν έπ' εύόλβοις κτεάτεσσιν.

(73) LXXIII. ΔΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Δαίμονα κικλήσκω, μέγαν, εὐηγήτορα, φρικτόν,

μειλίχιον Δία, παγγενέτην, βιοδώτορα θνητῶν,

Ζῆνα μέγαν, πολύπλαγκτον, ἀλάστορα, παμβασιλῆα:

πλουτοδότην, όπόταν γε βρυάζων οἶκον ἐσέλθη,

ἔμπαλι δέ ψύχοντα βίον θνητῶν πολυμόχθων.

έν σοί γάρ λύπης τε χαράς τε κλῆδες όχοῦνται

τοιγάρ τοι, μάκαρ άγνέ, πολύστονα κήδε έλάσσας.

ὄσσα βιοφθορίην πέμπει κατά γαῖαν ἄπασαν.

εὔδοξον βιοτῆς γλυκερόν τέλος ἐσθλόν ὀπάζοις.

(74) LXXIV. ΛΕΥΚΟΘΈΑΣ θυμίαμα, άρώματα.

Λευκοθέην καλέω Καδμηΐδα, δαίμονα σεμνήν,

εὐδύνατον, θρέπτειραν ἐϋστεφάνου Διονύσου.

κλῦθι, θεά πόντοιο βαθυστέρνοιο μέδουσα,

κύμασι τερπομένη, θνητῶν σώτειρα μεγίστη.

έν σοί γάρ νηῶν πελαγοδρόμος ἄστατος ὀρμή, πού ἔχεις ἀκαταμάχητον καύχημα,

έσε πού κάνεις εύμετάβολον τόν βίον τῶν ἀνθρώπων

διότι ἀπό σέ έξαρτᾶται ὁ πολυποίκιλος βίος τῶν ἀνθρώπων

καί εἰς άλλους μέν παρέχεις πλοῦτον ἄπειρον, εἰς ἄλλους ὅμως δίδεις τήν άθλίαν πτώχεια καί διεγείρεις εἰς τήν καρδιά των ὀργήν.

Αλλά, θεά, σέ παρακαλῶ νά ἔλθης εἰς τόν βίον μας εὐμενής, γεμάτη ἀπό εὐτυχία μέ πλούσια δῶρα.

(73) LXXIII. ΔΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, λίβανον

Τόν Δαίμονα ἐπικαλοῦμαι τόν μέγαν, τόν καλόν όδηγόν, τόν φρικτόν (πού προκαλεῖ φρίκην),

τόν μαλακόν Δία, τόν γεννήτορα τῶν πάντων, αὐτόν πού δίδει τήν ζωήν εἰς τούς θνητούς, τόν Δία τόν μεγάλον, τόν πολυπλάνητον, τόν τιμωρόν, τόν βασιλέα τῶν πάντων

τόν δίδοντα τόν πλοῦτον, ὅταν εἰσέλθη εἰς τόν οἴκον φουσκωμένος (ἀπό δῶρα),

καί ἀντιθέτως ἀφανίζεις τόν βίον (τήν περιουσίαν) τῶν ἀνθρώπων, πού μοχθοῦν πολύ

διότι ἀπό σέ μεταφέρονται (ἐσύ κατέχεις) τά κλειδιά τῆς λύπης καί τῆς χαρᾶς.

Διά τοῦτο, ὤ μακάριε, ἀγνέ, ἀφοῦ ἀπομακρύνεις τάς λυπηράς ἀνησυχίας,

ὄσαι στέλλουν τήν καταστροφήν τῆς ζωῆς εἰς ὄλην τήν γῆν.

εϊθε νά μᾶς δώσης ἔνδοξον, γλυκύ καλό τέλος τοῦ βίου.

(74) LXXIV. ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ θυμίαμα, άρώματα

Τήν Λευκοθέαν προσκαλῶ, τήν κόρην τοῦ Κάδμου, τήν σεμνήν θεάν,

τήν δυνατήν, τήν τροφόν τοῦ καλλιστεφάνου Διονύσου.

Ακουσέ με, θεά, ἐσύ πού κυβερνᾶς τόν βαθύστερνο πόντον,

πού τέρπεσαι στά κύματα, καί είσαι ή μεγαλυτέρα σωτηρία τῶν ἀνθρώπων

διότι από σε έξαρτᾶται η ασταθής όρμη τῶν πλοίων, που διατρέχουν τό πέλαγος.

μούνη δέ θνητῶν οἰκτρόν μόρον εἰν ἀλί λύεις,

οίς ἄν ἐφορμαίνουσα φίλη σωτήριος ἔλθης.

άλλά θεά δέσποινα, μόλοις έπαρωγός έργισα

νηυσίν έπ' εὐσέλμοις σωτήριος εὔφρονι Βουλῆ.

μύσταις έν πόντω ναυσίδρομον οὐρον άγουσα.

(75) LXXV. ΠΑΛΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, μάνναν.

Σύντμοφε Βακχεχόροιο Διονύσου πολυνηθοῦς.

ός ναίεις πόντοιο βυθούς βαθυκύμονας άγνούς.

κικλήσκω σε, Παλαῖμον, ἐπ' εὐϊέροις τελετῆσιν

έλθεῖν εὐμενέοντα, νέω γήθοντα προσώπω,

καί σώζειν μύστας κατά τε χθόνα καί κατά πόντον.

ποντοπλάνοις γάρ ἀεί νηυσίν χειμῶνος ἐναργής .

φαινομένου σωτήρ μοῦνος θνητοῖς άναφαίνη.

ρυόμενος μῆνιν χαλεπήν κατά πόντιον οἶδμα.

(76) LXXVI. ΜΟΥΣΩΝ θυμίαμα, λίβανον.

Μνημοσύνης καί Ζηνός ἐριγδούποιο θύγατρες,

Μοῦσαι Πιερίδες μεγαλώνυμοι, άγλαόφημοι,

θνητοῖς οἰς κε παρῆτε, ποθεινόταται, πολύμορφοι,

πάσης παιδείης άρετήν γεννῶσαι ἄμεμπτον

θρέπτειραι ψυχῆς, διανοίας ὀρθοδότειραι,

καί νόου εύδυνάτοιο καθηγήτειραι ἄνασσαι,

αϊ τελετάς θνητοῖς ἀνεδείξατε μυστιπολεύτους,

Κλειώ τ΄, Εὐτέρπη τε, Θάλειά τε, Μελπομένη τε, καί μόνον έσυ ἀπολυτρώνεις τούς άνθρώπους άπό τόν θλιβερόν θανατον είς τήν θάλασσαν, πρός ὅσους ἐφορμῶσα ἤθελες ἔλθει ὡς φίλη σωτηρία.

΄ Αλλά, ὤ θεά δέσποινα, εἴθε νά ἔλθης, ἐπειδή εἴσαι βοηθός,

είς τά καλοφκιαγμένα πλοῖα ώς σωτηρία μέ εὐχάριστη διάθεσιν,

καί εὶς τούς μύστας, πού εὐρίσκονται εὶς τήν θάλασσαν, νά φέρης οὔριον ἄνεμον, πού έπιταχύνει τόν πλοῦν.

(75) LXXV. ΠΑΛΑΙΜΟΝΟΣ θυμίαμα, μάνναν

*Ω σύντροφε τοῦ Διονύσου τοῦ τερπνοῦ, πού σύρει τόν βακχικόν χορόν,

σύ πού κατοικεῖς εὶς τούς καθαρούς βυθούς τοῦ πόντου μέ τά μεγάλα κύματα,

έσε ἐπικαλοῦμαι τόν Παλαίμονα νά προσέλθης εὐμενής εἰς τάς ἰεράς τελετάς καί χαρούμενος μέ νέον πρόσωπον.

καί νά διασώζης τούς μύστας καί είς τήν γῆν καί είς τήν θάλασσαν.

Διότι ἐσύ μόνον ἐμφανίζεσαι πάντοτε φανερά ώς σωτήρ τῶν ἀνθρώπων,

πού περιπλανώνται μέ τά πλοῖα εἰς τήν θάλασσαν, ὅταν ἀναφαίνεται βαρυχειμωνιά, καί τούς διασώζεις ἀπό τήν βαρειά μανίαν τῆς θαλασσοταραχῆς.

(76) LXXVI. ΜΟΥΣΩΝ θυμίαμα, λίβανον

Σεῖς αὶ θυγατέρες τῆς Μνημοσύνης καί τοῦ βροντεροῦ Διός, ὧ ἔνδοξες Πιερίδες Μοῦσαι μέ τὴν λαμπράν φήμην,

σεῖς είς ὄσους ἀνθρώπους παρευρεθῆτε εἴσθε περιπόθητες, πολύμορφες, ἐπειδή γεννᾶτε τὴν ἄμεμπτον ἀρετήν πάσης παιδείας ἐσεῖς τρέφετε τὴν ψυχὴν καί δίδετε τὴν ὀρθήν κατεύθυνσιν εἰς τὴν διανόησιν, καὶ είσθε κὶ ὀδργοί βασίλισσαν τοῦ διινατοῦ

και είσθε αι όδηγοι βασιλισσαι τοῦ δυνατοῦ νοῦ,

σεῖς πού ἐδείξατε εἰς τούς ἀνθρώπους τάς τελετάς, αὶ ὁποῖαι ἐορτάζονται μέ μυστήρια, σεῖς ἡ Κλειώ ἡ Εὐτέρπη, ἡ Θάλεια, ἡ Μελπομένη, Τερψιχόρη τ', Έρατώ τε, Πολύμνια τ', Οὐρανίη τε.

Καλλιόπη σύν μητρί, μάλ' εὐδύνατοι θεαί άγναί.

άλλά μόλοιτε, θεαί, μύσταις, πολυποίκιλοι, άγναί,

εὖκλειαν ζῆλόν τ' ἐρατόν πολύυμνον ἄγουσαι.

(77) LXXVII. ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον.

Μνημοσύνης καλέω, Ζηνός σύλλεκτρον, ἄνασσαν,

ή Μούσας τέκνωσ΄ ἱεράς, ὀσίας, λιγυφώνους,

έκτός ἔχουσα κάκης μνήμην βλαψίφρονος αἰεί,

πάντα νόον συνέχουσα βροτῶν ψυχῆσι σύνοικον.

εὐδύνατον κρατερόν θνητῶν αὔξουσα λονισμόν.

ήδυτάτη, φιλάγρυπνος, ύπομνήσκουσά τε πάντα,

ών ἄν ἕκαστος ἀεί στέρνοις γνώμην κατάθηται.

οϋτι παρεκβαίνουσ , έπεγείρουσα φρένα πάσιν.

άλλά, μάκαιρα θεά, μύσταις μνήμην ἐπέγειρε

εὐϊέρου τελετῆς, λήθην δ' ἀπό τῶνδ' ἀπόπεμπε.

ή Τερψιχόρη, ή Ἑρατώ, ή Πολύμνια, ή Ούρανία

καί ή μητέρα μου Καλλιόπη, πού εΐσθε άγνές θεές πολύ ίσχυρές.

Αλλά είθε, ὧ θεαί, νά προσέλθετε είς τούς μύστας σεῖς πού εἰσθε πολυποίκιλοι καί άγναί, καί νά φέρετε εἰς αὐτούς δόξαν καί ζήλον (ἐπιθυμίαν πρός δόξαν) άξιέραστον καί πολυύμνητον.

(77) LXXVII. ΜΝΗΜΟΣΥΝΗΣ θυμίαμα, λίβανον

Τήν Μνημοσύνην προσκαλῶ, τήν σύζυγον τοῦ Διός, τήν βασίλισσαν,

ή όποία έγέννησε τάς ἱεράς Μούσας, τάς όσίας, τάς λιγυροφώνους (μέ τήν λιγυρή φωνή),

πού ἔχει πάντοτε τήν μνήμην της ἔξω ἀπό τήν κακίαν, ή όποία (κακία) βλάπτει τάς φρένας καί συγκρατεῖ κάθε νοῦν τῶν βροτῶν σύνοικον μὲ τάς ψυχάς καί αὐξάνει τόν δυνατόν καί ἰσχυρόν λογισμόν τῶν ἀνθρώπων εἶναι γλυκυτάτη, ἀγαπῷ τήν ἀγρυπνίαν, ὑπενθυμίζει τά πάντα.

περί τῶν ὁποίων ὁ καθένας σχηματίζει πάντοτε γνώμιν (ἀποκτᾳ μνήμην)

ούτε παρεκτρέπεται καί διεγείρει είς όλους τήν σκέψιν.

`Αλλά, μακαρία θεά, ξεσήκωσε (δυνάμωσε) τήν μνήμην είς τούς μύστας τῆς ἱερᾶς ταύτης τελετουργίας,

καί ἀπόδιωξε ἀπό αὐτούς τήν λησμοσύνη.

(78) LXXVIII. ΗΟΥΣ θυμίαμα, μάνναν.

Κλῦθι, θεά θνητοῖς φαεσίμβροτον ἡμαρ ἄγουσα,

Ήώς λαμπροφαής, έρυθαινομένη κατά κόσμον.

άγγελίεια θεοῦ μεγάλου Τιτῆνος άγαυοῦ, ἤ νυκτός ζοφόεντα κελαινοχρῶτα πορείην

άντολίαις ταῖς σαῖς πέμπεις ὑπό νέρτερα vainc:

έργων ἡγήτειρα, βίου πρόπολε θνητοῖσιν ἡ χαίρει θνητῶν μερόπων γένος οὐδέ τίς ἐστιν,

ὄς φεύγει τήν σήν ὄψιν₄καθυπέρτερον οὐσαν,

(78) LXXVIII. ΗΟΥΣ θυμίαμα, μάνναν

"Ακουσέ με σύ ή θεά, πού φέρεις είς τούς άνθρώπους τήν ήμέραν, πού δίδει τό φῶς, σύ ἡ 'Ηώς ἡ λαμπροφέγγουσα, πού γίνεται κόκκινη στόν κόσμο, ἡ ἀγγελιαφόρος τοῦ μεγάλου θεοῦ, τοῦ ένδόξου Τιτᾶνος,

σύ ή όποία κατά τήν άνατολήν σου διώχνεις τῆς νυκτός τήν μαυρόχρωμη πορεία καί τήν έξαποστέλλεις εἰς τά βάθη τῆς γῆς,

σύ πού είσαι όδηγός εὶς τά ἔργα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐξυπηρετεῖς τόν βίον των

μέ σένα χαίρεται τό γένος τῶν θνητῶν ἀνθρώπων καί δέν ὑπάρχει κανείς,

ό όποῖος ἀποφεύγει τήν ίδικήν σου δψιν (νά

ήνικα τόν γλυκύν ϋπνον ἀπό βλεφάρων ἀποσείσης.

πας δέ βροτός γήθει, παν έρπετόν, άλλα τε φῦλα

τετραπόδων, πτηνών τε, καί είναλίων πολυεθνών

πάντα γάρ ἐργάσιμον βίστον θνητοῖσι πορίζεις.

άλλά, μάκαιρ' άγνή, μύσταις ίερόν φάος αὔξοις.

(79) LXXIX. ΘΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, λίβανον.

Ούρανόπαιδ' άγνήν καλέω, Θέμιν εύπατέρειαν,

γαίης τό βλάστημα νέον, καλυκώπιδα κούρην.

ή πρώτη κατέδειξε βροτοῖς μαντήϊον άγνόν

Δελφικῷ ἐν κευθμῶνι, θεμιστεύουσα θεοῖσιν.

Πυθίφ ἐν δαπέδφ, ὅτε Πυθοῖ ἐμβασίλευεν

ή καί Φοϊβον ἄνακτα θεμιστοσύνας εδίδαξεν

πάντιμ' άγλαόμορφε, σεβάσμιε, νυκτιπόλευτε

πρώτη γάρ τελετάς άγίας θνητοῖς άνέφηνας.

Βακχιακάς άνά νύκτας **έ**πευάζουσα ἄνακτα[·]

έκ σέο γάρ τιμαί μακάρων, μυστήρια θ' άγνά.

άλλά, μάκαιρ΄, ἔλθοις κεχαρημένη εὔφρονι βουλή

εὐϊέρους ἐπί μυστιπόλους τελετάς σέο, κούρη.

(80) LXXX. ΒΟΡΕΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Χειμερίοις αὔρησι δονῶν βαθύν ἡέρα κόσμου,

κρυμοπαγής Βορέα, χιονώδεος έλθ΄ από Θοήκης

λῦέ τε παννέφελον στάσιν ἡέρος ὑγροκελεύθου,

ίκμάσι ριπίζων νοτεραῖς όμβρηγενές ὕδωρ.

βλέπη έσένα), άφοῦ εἰσαι ἀνωτέρα ἀπό κάθε ἄλλην.

όταν απομακρύνης από τα βλέφαρα των τόν νλυκύν ϋπνον

καί κάθε ἄνθρωπος εύχαριστεῖται νά σέ βλέπη, καθώς καί κάθε έρπετόν

καί ὅλα τά ἄλλα γένη τῶν τετραπόδων ζώων, τῶν πουλιών καί τῶν θαλασσινών, πού ἀνήκουν σὲ πολλά εἴδη

διότι προσπορίζεις είς τούς άνθρώπους όλον τόν χρόνον, τήν αὐγήν, πού είναι κατάλληλος πρός έργασίαν, γιά νά ζήσουν.

Αλλά έσύ ή μακαρία ή άγνή είθε νά αὐξήσης είς τούς μύστας τό ίερον φῶς.

(79) LXXIX. ΘΕΜΙΔΟΣ θυμίαμα, λίβανον

Τήν κόρην τοῦ Οὐρανοῦ τήν ἀγνήν προσκαλῶ, τήν Θέμιν μὲ τόν καλόν πατέρα,

τό νέον βλαστάρι τῆς Γῆς, τήν κόρην πού ἔχει πρόσωπον σάν ἄνθος,

πού πρώτη ἔδειξε είς τούς ἀνθρώπους τό ίερόν μαντεῖον

είς τόν κρυψῶνα τῶν Δελφῶν καί ἀπέδιδε τό δίκαιον είς τούς θεούς

είς τόν ναόν τοῦ ᾿Απόλλωνος, ὅτε ἐβασίλευεν είς τούς Δελφούς αὐτή πού καί τόν Φοῖβον τόν ἄνακτα ἐδίδαξε τά δίκαια

ού ή έχουσα όλας τάς τιμάς, μέ τήν λαμπράν μορφήν, ή σεβαστή, πού περιπλανάσαι κατά τήν νύκτα:

διότι πρώτη έσύ έφανέρωσες είς τούς άνθρώπους τάς άγίας ίεροτελεστίας

καί έπευφημοῦσες τόν ἄνακτα κατά τάς βακχικάς νύκτας:

διότι άπό σένα προέρχονται αὶ τιμαί τῶν θεῶν καὶ τά ἄγια μυστήρια.

Αλλά, μακαρία, εΐθε νά έλθης χαρούμενη μέ εύφρόσυνον διάθεὸιν

είς τάς ίεράς μυστηριακάς τελετουργίας, πού γίνονται γιά σέ, ὧ κόρη.

(80) LXXX. BOPEOY θυμίσμα, λίβανον

^{*}Ω σύ πού μέ τίς χειμωνιάτικες αὖρες δονεῖς (συγλονίζεις, ταράσσεις) τόν βαθύν ἀέρα τού κόσμου,

ού ὁ παγετώδης Βορέας, ἔλα ἀπό τήν χιονοσκεπή Θράκην

καί λύσε τήν στάσιν (τό σταμάτημα), πού είναι σκεπασμένη ἀπό σύννεφα, τοῦ ἀέρος, πού ἔχει τόν δρόμον του στά νερά, αϊθρια πάντα τιθείς, θαλερόμματον αϊθέρα τεύχων άκτῖσιν λάμπουσαν ἐπί χθονός ἡελίοιο.

(81) LXXXI. ΖΕΦΥΡΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Αὖραι ποντογενεῖς Ζεφυρίτιδες, ἡεροφοῖτοι,

ήδύοπνοοι, ψιθυραί, καμάτου άνάπαυσιν έχουσαι,

είαριναί, λειμωνιάδες, πεποθημέναι ὅρμοις,

σύρουσαι νηυσίν τρυφερόν πόρον, ήέρα κοῦφον,

ελθοιτ' εὐμενέουσαι, ἐπιπνείουσαι ἀμεμφεῖς,

ήέριαι, άφανεῖς, κουφόπτεροι, ήερόμορφοι.

(82) LXXXII. ΝΟΤΟΥ θυμίαμα, λίβανον.

Λαιψηρόν πήδημα δι ήέρος ύγροπόρευτον,

ώκείαις πτερύγεσσι δονούμενος ενθα καί ενθα,

έλθοις σύν νεφέλαις νοτίαις, ὄμβροιο γενάρχα.

τοῦτο γάρ ἐκ Διός ἐστι σέθεν γέρας ἠερόφοιτον,

όμβροτόκους νεφέλας έξ ήέρος είς χθόνα πέμπειν.

τοιγάρ τοι λιτόμεσθα, μάκαρ, ίεροῖσι χαρέντα

πέμπειν καρποτρόφους ὄμβρους ἐπί μητέρα γαΐαν.

(83) LXXXIII. ΩΚΕΑΝΟΥ θυμίαμα, ἀρώματα.

΄Ωκεανόν καλέω, πατέρ΄ ἄφθιτον, αἰέν ἐόντα.

άθανάτων τε θεῶν γένεσιν, θνητῶν τὰ ἀνθρώπων,

ός περικυμαίνει γαίης περιτέρμονα κύκλον

έξ οὖπερ πάντες ποταμοί καί πᾶσα θάλασσα.

καί χθόνιοι γαίης πηγόρρυτοι ἰκμάδες άγναί.

καί φύσησε μέ τις ὖγρές πνοές σου τό νερό, πού γεννιέται ἀπό τήν βροχή.

καί κάμε ὅλα αἴθρια (καθαρά) καί φτιάσε τόν αἰθέρα νά ἔχη ώραία μάτια καί νά λάμπη μέ τίς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου

είς τήν νῆν.

(81) LXXXI. ΖΕΦΥΡΟΥ θυμίαμα, λίβανον

^{*}Ω αὖρες τοῦ Ζεφύρου, πο<mark>ύ γεννιέσθε</mark> στόν πόντο καί περιφέρεσθε στόν ἀέρα,

πού πνέετε γλυκά καί ψιθυριστά καί παρέχετε άνακούφισιν άπό τούς κόπους.

άνοιξιάτικες, πού φυσᾶτε εἰς τά λιβάδια καί εἴσθε περιπόθητες εἰς τούς ὄρμους (τά ἀγκυροβόλια).

ώ σεῖς πού σύρετε τά πλοῖα σέ ἤσυχο πέραμα μέ ἀέρα έλαφρόν, εἴθε νά ἔλθετε μέ εὐμένειαν μέ πνοές εὐνοἵκές, ἀέρινες,

άφανεῖς, σάν έλαφρά πτερά, μέ μορφήν άέρος.

(82) LXXXII. ΝΟΤΟΥ, θυμίαμα, λίβανον

Σύ πού τρέχεις (πηδᾶς) γρήγορα διά τοῦ ἀέρος εἰς τά ὑγρά κύματα

καί δονεῖσαι μέ γρήγορα πτερά έδῶ καὶ ἐκεῖ, εἴθε νά ἔλθης μέ σύννεφα τοῦ νοτιᾶ, σύ ὁ γενάρχης τῆς βροχῆς. Διότι τοῦτο μόνον τό δικαίωμα, τό προνόμιον, ἐδόθη εἰς σέ ἀπό τόν Δία.

νά στέλλης δηλαδή άπό τόν άέρα εἰς τήν γῆν τά σύννεφα, πού σχηματίζονται στόν Οὐρανό καί πού γεννοῦν τίς βροχές.

Διά τοῦτο σέ παρακαλοῦμεν, ὧ μακάριε, ἀφοῦ λάβης χαράν ἀπό τάς θυσίας,

νά μᾶς στέλλης εἰς τήν μητέρα γῆν τἰς βροχές, πού τρέφουν τούς καρπούς.

(83) LXXXIII ΩΚΕΑΝΟΥ θυμίαμα, ἀρώματα

Τόν Ωκεανόν προσκαλῶ, τόν ἀθάνατον πατέρα, τόν πάντοτε ὑπάρχοντα,

τήν ἀρχήν τῶν ἀθανάτων θεῶν καί τῶν θνητὧν ἀνθρώπων,

ό όποῖος κυματίζει γύρω ἀπό τήν γῆν πού τήν περικυκλώνει.

΄ Από αὐτόν προέρχονται ὅλοι οἱ ποταμοί καί ὅλη ἡ θάλασσα

καί αἱ ἀγναὶ ὑποχθόνιοι ἰκμάδες τῆς γῆς, πού ρέουν ἀπό τίς πηγές.

κλūθι, μάκαρ, πολύολβε, θεῶν ἄγνισμα μέγιστον.

τέρμα φίλον γαίης, άρχή πόλου, ύγροκέλευθε,

ἔλθοις εύμενέων μύσταις κεχαρισμένος αἰεί.

(84) LXXXIV. ΕΣΤΙΑΣ θυμίαμα, άρώματα.

Ίστίη εὐδυνάτοιο Κρόνου θύγατερ βασίλεια,

ή μέσον οἰκον ἔχεις πυρός ἀενάοιο μεγίστου,

τούσδε σύ έν τελεταῖς όσίους μύστας ἀναδείξαις,

θεῖσ' αἰειθαλέας, πολυόλβους,

εὔφρονας, άγνούς:

οίκε θεῶν μακάρων, θνητῶν στήριγμα κραταιόν.

άϊδίη, πολύμορφε, ποθεινοτάτη, χλοόμορφε,

μειδιόωσα, μάκαιρα, τάδ' ίερά δέξαι προθύμως,

όλβον έπιπνείουσα καί ήπιόχειρ' ύγίειαν.

(85) LXXXV. ΥΠΝΟΥ θυμίαμα μετά μήκωνος.

Ύπνε, ἄναξ μακάρων πάντων, θνητῶν τ' άνθρώπων,

καί πάντων ζώων, όπόσα τρέφει εὐρεῖα χθών:

πάντων γάρ κρατέεις μοῦνος, καί πᾶσι προσέρχη,

σώματα δεσμεύων έν άχαλκεύτοισι πέδησιν.

λυσιμέριμνε, κόπων ήδεῖαν ἔχων άνάπαυσιν,

καί πάσης λύπης ἱερόν παραμύθιον ἔρδων

καί θανάτου μελέτην έπάγεις, ψυχάς διασώζων

αὐτοκασίγνητος γάρ ἔφυς Λήθης Θανάτου τε.

άλλά, μάκαρ, λίτομαί σε κεκραμένον ήδύν ίκάνειν.

σώζοντ΄ εύμενέως μύστας θείοισιν ἐπ΄ ἔργοις "Ακουσέ με, ὧ μακάριε, πού παρέχεις πολλήν εύτυχίαν, καί εἶσαι τό μεγαλύτερον ἐξαγνιστικόν μέσον τὧν θεῶν,

τό άγαπητόν τέρμα τῆς γῆς, ἡ άρχή τοῦ πόλου, σύ πού ἔχεις ὡς δρόμο τά νερά,

Εῖθε νά ἔλθης μέ εὐμένειαν παρέχων πάντοτε τήν χάριν σου εὶς τούς μύστας.

(84) LXXXIV. ΕΣΤΙΑΣ θυμίαμα, άρώματα

΄Ω ΄Εστία βασίλισσα, θυγατέρα τοῦ ἰσχυροῦ Κρόνου,

σύ ή όποία κατέχεις τό μέσον τῆς κατοικίας τοῦ αἰωνίου μεγίστου πυρός,

εΐθε σύ αὐτούς ἐδῶ τούς ἱερούς μύστας νά τούς ἀναδείξης κατά τάς τελετάς.

καί νά τούς κάμης νά είναι πάντοτε θαλεροί, πολυευτυχισμένοι, εύφρόσυνοι, άγνοί

σύ εἴσαι ή κατοικία τῶν μακαρίων θεῶν, τό ἰσχυρόν στήριγμα τῶν ἀνθρώπων·

σύ ή αίωνία, ή πολύμορφη, ή περιπόθητη, ή δμοια μέ χλόην.

πού σκορπίζεις μειδιάματα, ή μακαρία, δέξου μέ προθυμίαν αύτές τις θυσίες

καί φύσηξέ μας εὐτυχίαν καί τήν ὑγείαν, πού καταπραθνει τόν ἄνθρωπον.

(85) LXXXV. ΥΠΝΟΥ θυμίαμα, μετά μήκωνος

*Ω ϋπνε, σύ ό βασιλεύς όλων τῶν μακαρίων θεῶν καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων

καί όλων τῶν ζώων, ὅσα τρέφει ἡ εὐρεῖα γῆ· διότιμόνος σου εἴσαι κυρίαρχος όλων, καί προσέρχεσαι εἰς ὅλους καί δεσμεύεις τά σώματα μέ δεσμά, πού δέν εἴναι κατασκευασμένα ἀπό χαλκό.

Εσύ μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπό τίς φροντίδες καί μᾶς παρέχεις γλυκειά ἀνακούφισι ἀπό τούς κόπους

καί μᾶς παρασκευάζεις γιά κάθε λύπη μιά ἰερή παρηγοριά:

καί μᾶς φέρεις ἐπίσης τήν ἄσκησιν (τήν προπαρασκευήν) τοῦ θανάτου καί διασώζεις τάς ψυχάς μας

διότι έσύ εἶσαι ἐκ φύσεως ὁ γνήσιος ἀδελφός τῆς Λήθης καί τοῦ Θανάτου.

΄ Αλλά, ὤ μακάριε, σέ παρακαλῶ νά ἔλθης συγκερασμένος μέ γλυκύτητα

καί νά σώζης εὐνοῖκῶς τούς μύστας γιά τά θεϊκά ἔργα.

(86) LXXXVI. ΟΝΕΙΡΟΥ θυμίαμα, άρώματα.

Κικλήσκω σε, μάκαρ, τανυσίπτερε, οὖλε "Ονειρε,

ἄγγελε μελλόντων, θνητοῖς χρησμῳδέ μέγιστε.

ήσυχίη γάρ ὕπνου γλυκεροῦ σιγηλός ἐπελθών

προσφωνῶν ψυχαῖς θνητῶν, νόον αὐτός ἐγείρεις,

καί γνώμας μακάρων αύτός καθ΄ ϋπνους ύποπέμπεις,

σιγῶν σιγώσαις ψυχαῖς μέλλοντα προφαίνων,

οίσιν έπ' εύσεβίησι θεῶν νόος ἐσθλός ὁδεύει.

ώς ἄν ἀεί τό καλόν μᾶλλον, γνώμησι προληφθέν.

τερπωλαῖς ὑπάγῃ βίον ἀνθρώπων προχαρέντων,

τῶν δέ κακῶν ἀνάπαυλαν, ὅπως θεός αὐτός ἐνίσπη.

εύχωλαῖς θυσίαις τε χόλον λύσωσιν ἀνάκτων.

εύσεβέσιν γάρ ἀεί τό τέλος γλυκερώτερόν έστιν:

τοῖς δέ κακοῖς οὔ κεν φαίνοι μέλλουσαν ἀνάγκην, ος

όψις όνειρήεσσα, κακών έξάγγελ ἔργων, όφρα κεν εὔρωνται λύσιν ἄλγεος ἐρχομένοιο.

άλλά, μάκαρ, λίτομαί σε θεῶν μηνύματα φράζειν.

ώς ἄν ἀεί γνώμαις ὀρθαῖς κατά πάντα πελάζης,

μηδέν έπ' άλλοκότοισι κακῶν σημεῖα προφαίνων.

(87) LXXXVII. ΘΑΝΑΤΟΥ θυμίαμα, μάννα.

Κλῦθί μευ, ὄς πάντων θνητῶν οἴηκα κρατύνεις,

πάσι διδούς χρόνον άγνόν, ὄσων πόρρωθεν ὑπάρχεις.

σός γάρ ὔπνος ψυχής θραύει καί σώματος όλκόν.

ήνίκ΄ ἄν ἐκλύῃς φύσεως κεκρατημένα δεσμά,

(86) LXXXVI. ΟΝΕΙΡΟΥ θυμίαμα, ἀρώ-

Εσένα προσκαλῶ, ὧ μακάριε, μέ τά μεγάλα πτερά, ὧ Όνειρε ώλοκληρωμένε.

σύ ὁ ἀγγελιαφόρος ἐκείνων, πού μέλλουν νά γίνουν, μεγάλε προφήτη τῶν ἀνθρώπων

διότι ἐσύ ἐπέρχεσαι σιωπηλός κατά τήν ήσυχίαν τοῦ γλυκοῦ ὕπνου

καί φωνάζεις (ὁμιλεῖς) στίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων καί σύ ὁ

ϊδιος διεγείρεις τό μυαλό τους (τους ξυπνάς τό μυαλό),

καί τούς στέλλεις κρυφά στόν ϋπνο τους τάς γνώμας τῶν θεῶν

καί ἄφωνος φανερώνεις στις φυχές τίς κοιμισμένες τα μέλλοντα να συμβοῦν

είς έκείνους τούς άνθρώπους, τῶν ὁποίων ὁ καλός νοῦς συμβαδίζει πρός τήν εὐσέβειαν τῶν θεῶν.

ώστε πάντοτε τό καλόν μᾶλλον, προκαθορισθέν διά τῶν γνωμῶν τῶν θεῶν, νά εἰδοποιῆς

καί νά καθοδηγῆς μέ τέρψεις τόν βίον τῶν ἀνθρώπων, πού ἡσθάνθησαν ἐκ τῶν προτέρων χαράν.

νά ἔχουν δέ ἀνακούφισιν ἀπό τά κακά, καθώς ὁ ἴδιος ὁ θεός θά τούς εἴπη.

διά νά διαλύσουν μέ προσευχάς καί θμσίας τήν όργήν τῶν βασιλέων

διότι τό τέλος τῶν εὐσεβῶν ἀνθρώπων εἶναι πάντοτε γλυκύτερον.

Είς τούς κακούς δμως άνθρώπους δέν είναι δυνατόν νά φανερώση

τήν μελλοντικήν ζωήν των

τό ὄραμα τοῦ ὀνείρου (ὁ "Ονείρος),

ώς ἄγγελος κακῶν ἔργων,

διά νά ήμπορέσουν νά εὔρουν (οἱ κακοί ἄνθρωποι) τήν ἀπαλλαγήν ἀπό τά δεινά (τά κακά) πού ἔρχονται.

΄ Αλλά σέ παρακαλῶ, ὧ μακάριε, νά μᾶς ἐξαγγέλλης τά μηνύματα τῶν θεῶν,

ώστε νά μᾶς πλησιάζης πάντοτε με όρθάς κατά πάντα γνώμας καί νά μή μᾶς φανερώνης σημεῖα δυσάρεστα.

(87) LXXXVII. ΘΑΝΑΤΟΥ θυμίαμα, μάνναν

"Ακουσέ με, σύ πού κρατεῖς δλων τῶν ἀνθρώπων τήν ζωήν, καί πού δίδεις χρόνον ἀγνόν εἰς ἐκείνους, ἀπό τούς ὁποίους εὐρίσκεσαι μακράν.

Διότι ὁ ίδικός σου ϋπνος τσακίζει τήν ψυχήν καί σύρει τό σῶμα, διότι διαλύεις τά συγκρατη-

τόν μακρόν ζωοῖσι φέρων αἰώνιον ϋπνον, κοινός μέν πάντων, ἄδικος δ΄ ἐνίοισιν ὑπάρχων,

έν ταχυτήτι βίου παύων νεοήλικας άκμάς.

έν σοί γάρ μούνω πάντων τό κριθέν τελεοῦται:

ούτε γρ εὐχῆσιν πείθη μόνος οὕτε λιτῆσιν

άλλά, μάκαρ, μακροῖσι χρόνοις ζωῆς σε πελάζειν

αὶτοῦμαι, θυσιῆσι καί εὐχωλαῖς λιτανεύων, ώς ἄν ἔοι γέρας ἐσθλόν ἐν ἀνθρώποισι τό γῆρας.

(88) LXXXVIII. "Υμνος είς ΑΡΕΑ.

^{*}Αρες ύπερμενέτα, βρισάρματε, χρυσεοπήληξ,

όμβριμόθυμε, φέρασπι, πολισσόε, χαλκοκορυατά,

καρτερόχειρ, άμόγητε, δορυσθενές, ἔρκος

Ολύμπου,

Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συνάρωγε Θέμιστος.

άντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων άγέ φωτῶν,

ήνορέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον έλίσσων

αἰθέρος έπταπόροις ένί τείρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι

ζαφλεγέες τριτάτης ὑπέρ ἄντυγος αἰέν ἔχουσιν

κλῦθι, βροτῶν ἐπίκουρε, δοτήρ εὐθαρσέος ἤβης,

πρησ κατάστιλψον σέλας ύψόθεν ές βιότητα

ήμετέρην, καί κάρτος άρήϊον, ώς κε δυναίμην

σεύεσθαι κακότητα πικρήν ἀπ' ἐμοῖο καρήνου,

καί ψυχῆς ἀπατηλόν ὑπογνάμψαι φρεσίν ὁρμήν.

θυμοῦ τ΄ αὖ μένος ὀξύ κατισχέμεν, ὄς μ΄ ἐρέθησιν

μένα δεσμά τοῦ σώματος (τά δεσμά πού συγκρατοῦν τό σῶμα),

καί φέρεις είς τούς ζωντανούς τόν μακρόν αἰώνιον ὕπνον

καί εἶσαι μέν κοινός εἰς ὅλους, άλλ΄ εἰς μερικούς δείχνεσαι ἄδικος,

όταν με ταχύτητα θέτης τέρμα τοῦ βίου εἰς άνθρώπους

άκμαίους καί νέους κατά τήν ήλικίαν.

διότι ἀπό ἐσένα μόνον ἐκτελεῖται ἐκεῖνο πού ἀπεφασίσθη περί ὅλων

διότι μόνον έσύ δέν πείθεσαι οὔτε ἀπό προσευχάς οὔτε ἀπό παρακλήσεις.

Αλλά, ὧ μακάριε, σοῦ ζητῶ νά προσέρχεσαι ὕστερα ἀπό πολλά ἔτη ζωῆς,

και σέ παρακαλῶ γι' αὐτό μέ θυσίες και μέ προσευχές

ώστε τό γῆρας (τά γηρατειά) νά εῖναι γιά τούς άνθρώπους καλόν βραβεῖον.

(88) LXXXVIII. "Υμνος είς ΑΡΕΑ

 $\ ^{\Upsilon}\Omega$ $\ ^{\Upsilon}$ Αρη κραταιότατε, σύ πού παίζεις μέ τά ἄρματα καί μέ τήν χρυσή περικεφαλαία,

ίσχυρόκαρδε, ἄριστε, πού σώζεις τάς πόλεις καί είσαι ώπλισμένος μέ χαλκό.

σύ πού ἔχεις ἰσχυρά χέρια, ἀκαταπόνητε, ἰσχυρέ, φρούριον τοῦ Ὁλύμπου,

ῶ πατέρα τῆς πολεμικῆς Νίκης, συμπαραστάτη τῆς Θέμιδος.

τύραννε τῶν ἀντιθέτων, ὁδηγέ τῶν δικαιοτάτων ἀνδρῶν,

πού ἔχεις τό σκήπτρον τής ἀνδρείας και περιελίσσεις τόν κύκλον, πού λάμπει ὡσάν τό πῦρ, εἰς τοῦ αἰθέρος τούς ἀστερισμούς μέ τάς ἐπτά πορείας, ὅπου φλογεροί πῶλοι (πουλάρια) σὲ ἔχουν πάντοτε ὑπεράνω ἀπό τήν τρίτην περιφέρειαν τοῦ ἄρματος.

Ο Ύμνωδός περιγράφει τήν κίνησιν τοῦ πλανήτου "Αρεως εἰς τόν οὐρανόν, εἰς συσχετισμόν μέ τούς ἄλλους πλανήτας πού έγνώριζον οἱ 'Ορφικοί. Βλέπε καί κείμενον Κ. Χασάπη Κεφάλαιον Γ΄ «Οἱ 'Αστέρες».

Ακουσέ με, σύ ό βοηθός τῶν ἀνθρώπων, πού δίδεις τήν τολμηράν νεότητα,

λάμπρυνε ἀπό ὑψηλά τόν ίδικόν μας βίον μέ λαμπρό γλυκύ φῶς,

και δῶσέ μου δύναμιν πολεμικήν, διά νά ήμπορῶ

νά ἀποτρέψω τήν πικρήν κακία ἀπό τό δικό μου κεφάλι

καί νά παρακάμψω τήν άπατηλήν όρμην τῆς ψυχῆς

καί νά συγκρατῶ ἀφ᾽ ἐτέρου τήν ὁρμητικήν

φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν, ἀλλά σύ θάρσος

δός, μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,

δυσμενέων προφυγόντα μόθον, κῆράς τε βιαίας.

μανίαν τοῦ θυμοῦ, ὁ ὁποῖος μέ έξερεθίζει (μέ έξοργίζει),

διά νά έπεμβαίνω είς τήν παγεράν βοήν τῆς μάχης.

Αλλά σύ, ὧ μακάριε, δῶσέ μου θάρρος, διά νά παραμένω σταθερός

είς τούς άβλαβεῖς θεσμούς τῆς εἰρήνης καί νά ἀποφεύγω τήν μάχην τῶν ἐχθρῶν καί τόν βίαιον θάνατον.

Σκηνή Διονυσιακής τελετουργίας Ορφικών, κατά τήν όποίαν ό «θεός φονεύεται καί τρώγεται ώμός». Αὐτό συνέβαινε κατά τήν διάρκειαν έκτελέσεως κάποιου μυστικοῦ δράματος τῶν Ορφικῶν, ἀνεξακριβώτου φυσικά αὐθεντικότητος, ἀφοῦ σχετικά μέ τά μυστήρια τῶν Όρφικῶν πλεῖστα ὅσα ἔχουν γραφή κατά τήν ἀρχαιότητα, χωρίς ὅμως καί μέχρι σήμερον νά ἔχουν ἐξακριβωθή, ὅπως γράφομεν καί εἰς τά ἔναντι σχόλια τῶν «Ύμνων τοῦ Όρφέως», πολλαί μυστηριακαί, ἐκδηλώσεις, πού προέρχονται ἀπό τάς ἀρχαίς παραδόσεις περί Όρφικῶν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ ΤΟΥ ΟΡΦΕΩΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΙΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ

"Οπως είναι καταπληκτικές καί ἀπίστευτες διά τήν ἐποχήν πού διετυπώθησαν αὶ ἔννοιαι πού περιέχονται εἰς τούς «"Υμνους τοῦ 'Ορφέως» καί εἰς τά «'Αποσπασμάτια», ἐκπληκτικοί ἐξ ἴσου ἐμφανῶς καί πλήρεις βαθυστόχαστων, θαυμασίων καί ἀσυλλήπτων πράγματι ὑψηλῶν ἐννοιῶν εἰναι, ὡς ἐπί τό πλεῖστον καί οἱ ἄπειροι, περίπλοκοι καί δυσνόητοι Συμβολισμοί αὐτῶν τῶν κειμένων, πού εἰναι δύσκολον νά κατανοηθοῦν καί νά ἐξηγηθοῦν, ὅχι μόνον ἀπό τόν κοινόν μελετητήν ἤ ἐρευνητήν, ἀλλά καί ἀπό ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν εἰδικῶς ἀσχοληθεῖ καί ἀσχολοῦνται μέ αὐτό τό δυσεπίλυτον πρόβλημα, ἀπό τήν ἀρχαίαν ἀκόμη ἐποχήν. 'Απόδειξις ὅτι καί μέχρι σήμερον καί παρά τάς ἐρεύνας τῶν νεωτέρων, ξένων κυρίως ἐρευνητῶν καί τάς συνεχεῖς προσπαθείας των οἱ συμβολισμοί αὐτοί παρέμειναν καί εἰναι ἀκόμη ἀνεξήγητοι, ἀνερμήνευτοι καί ὡς ἐπί τό πλεῖστον σκοτεινοί.

Δυστυχῶς ἐκτός ἀπό τούς "Υμνους τοῦ 'Ορφέως, οἱ ὁποῖοι ὅμως καὶ αὐτοί περιέχουν δυσερμηνεύτους, πολλαπλοῦς καὶ πολυμόρφους συμβολισμούς, καὶ ἀπό ὡρισμένα «ἀποσπασμάτια», καμμία ἄλλη θετική πληροφορία, κανένα στοιχεῖον συγκεκριμένον δέν ὑπάρχει, πρός κατανόησιν τῆς μυστικιστικῆς καὶ παναρχαίας αὐτῆς θρησκείας καὶ λατρείας τῶν 'Ορφικῶν, ἀλλά καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου πού ἐγένοντο αὶ παρατηρήσεις, πού ἀναφέρουν «οὶ "Υμνοι» καὶ κατ' ἐπέκτασιν, τῆς ἑμφανίσεως καὶ καταγωγῆς Τῆς 'Ελληνικῆς φυλῆς.

Εὐτυχῶς ὅμως διά τοῦ προσδιορισμοῦ ὑπό τοῦ Κ. Χασάπη τῆς ἐποχῆς, πού ἐγράφησαν περίπου οὶ "Υμνοι, διευκολύνεται καί ὑποβοηθεῖται σημαντικά ἡ ἀποκάθαρσις, τό ξεκαθάρισμα, τῶν διαφόρων αὐτῶν παραλλαγῶν καί ἡ ἀποκατάστασις τῆς πραγματικῆς μορφῆς, ἡ μᾶλλον ἡ ἐρμηνεία τοῦ ἐκτεταμένου συμβολισμοῦ καί τῆς βαθυτέρας ἐννοίας τῶν γνωστῶν "Υμνων τοῦ 'Ορφέως περί ὑπερτάτου ὄντος, τοῦ μόνου θεοῦ δημιουργοῦ τοῦ σύμπαντος, περί τῆς τεραστίας ἐπιδράσεως καί τῆς πρωταρχικῆς δυνάμεως τοῦ ἔρωτος εἰς τἡν δημιουργίαν καί περί Διονύσου καί τῶν ἄλλων θεῶν, καί τῆς λατρείας των,ὅπως καί τῶν σχετικῶν παραδόσεων, ἐνῶ ταυτοχρόνως δύναται νά καθορισθῆ σαφέστατα πλέον καί ἡ ἀφετηρία καί ἡ προέλευσις τῆς φυλῆς τῶν Ἑλλἡνων.

Έξ άλλου ή μορφή καί ό συμβολισμός τοῦ Διονύσου, πού είναι ή βάσις τῆς μυστηριακῆς τελετουργίας καί λατρείας τῶν 'Ορφικῶν καί κατ' ἐπέκτασιν τῶν πρώτων πτήσεων καί ἀνατάσεων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύμα τος, είναι τόσον συγκεχυμένα καί περιπεπλεγμένα μέ διαφόρους ἀπείρους καί ἀντιθέτους ἐκδοχάς καί παρερμηνείας καί μάλιστα ἀπό τήν παναρχαίαν ἀκόμη ἐποχήν, ἄστε χωρίς τήν ἐξήγησιν τῶν "Υμνων τοῦ 'Ορφέως ὑπό τοῦ Κ. Χασάπη, μέ ἀστρονομικάς διαπιστώσεις, ἡ σύγχυσις αὐτή θά ἐσυνεχίζετο ἐπ' ἄπειρον.

Παραλλήλως ὁ Διόδωρος Σικελιώτης' ἔχει συγκεντρώσει, ἀναφέρει καί περιγράφει τάς διαφόρους αὐτάς ἐκδοχάς περί Διονύσου καί ' Ορφέως ἀλλά καί ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς.

Είναι τοιαύτη ή ποικιλία τῶν παραλλαγῶν καί τῶν ἀπόψεων πού ἀναφέρονται σχετικώς είς αὐτάς τάς πηγάς καί ή σύγχυσις πού ἐπικρατεῖ εἶναι τόσον φανερά, ἔντονος καί έκτεταμένη, ὤστε δικαίως παλαιοί καί νεώτεροι συγγραφεῖς όμιλοῦν περί όκτώ Διονύσων (΄ Ωγυγία, Τόμος Α΄ σελίδες 356 καί 357 καί «Τόμος Γ΄ περί Μυστηρίων» σελίς 162 καί 359 καί περί τριῶν 'Ορφέων, `Ανέκδοτα άποσπάσματα `Ορφέως άριθ. 2 (Διόδωρος Α΄ τόμος, σελίς 34 καί βιβλίον Γ΄ παράγραφος 62 μέχρι παράγραφος 74) καί είς πλεῖστα ἄλλα άρχαῖα κείμενα. Ἡ σύγχυσις δέ αΰτη ἐγίνετο ἀκόμη μεγαλυτέρα, διότι λόνω τῆς ἀπαγορεύσεως διά ποινῶν αὐστηροτάτων τῆς γνωστοποιήσεως, τῆς άποκαλύψεως ή τῆς άναγραφῆς πληροφοριῶν σχετικῶν μέ τά μυστήρια καί τάς μυστικιστικάς θεωρίας καί τελετάς, ή ἔρευνα καί ή γνῶσις περί αὐτῶν καθίστατο όχι μόνον δυσχερής, άλλά περίπου άδύνατος (Διόδωρος, βιβλίον Γ΄ παράγραφος 62), « Ωγυγία», τόμος ΙΙΙ κεφάλαιον «Περί Μυστηρίων» (σελίς 547), δπου άναφέρεται μεταξύ τῶν ἄλλων, ὅτι καί διάσημοι συγγραφεῖς καί άνδρες τῆς ἀρχαιότητος, ὅπως ὁ Αἰσχύλος, ὁ Αναξαγόρας, ὁ Πλάτων, ὁ Αριστοτέλης, ο Αλκιβιάδης, εδιώχθησαν άπηνῶς (άνελέητα), διότι ὑπετέθη ὅτι κάτι ἀπεκάλυψαν ἀπό τά μυστήρια, εἰς τά ὁποῖα εἴχον μυηθῆ. διεσώθησαν δέ λόγω ισχυρών πολιτικών παρεμβάσεων, (ό Αισχύλος, ό όποῖος καί έγκατέλειψεν τελικῶς τάς ᾿Αθήνας), ἥ έξορισθέντες (ὄπως ὁ ᾽Αναξαγόρας), η έκπατρισθέντες (Πλάτων, Αριστοτέλης, Αλκιβιάδης), θῦμα δέ άσφαλῶς έμπλοκής παρομοίας άρνητικής ή θετικής, διότι τοῦτο δέν ἔχει διευκρινισθεῖ, ὑπῆρξεν καί ὁ θανατωθείς Σωκράτης. (Βλέπε καί ᾿Ανδοκίδου «Περί τῶν Μυστηρίων» καί Κλήμεντος Αλεξανδρέως, «Στρωματεῖς» 2, εἰς τόν βίον

^{1. (}Βιβλίον Α΄ παράγραφος 11,3 καί παρ. 23, 1 και 6), δπως καί ό ' Αθαν. Σταγειρίτης είς τήν 'Ωγυγίαν, (Τόμος Γ' σελ. 346 καί σελίς 359 περί «Μυστηρίων»). Επίσης περί τοῦ ἰδίου θέματος, δηλαδή περί Διονύσου καί τῶν σχετικῶν συμβολισμῶν βλέπε καί ΄ Απολλοδώρου βιβλιοθήκην «Περί Θεῶν», (σελίς 96) Φουρνούτου (σελίς 361), 'Ηρακλείτου «Περί ἀπίστων», (σελίς 290), Παλαιφάτου «Περί Απίστων Ιστορίαι» (σελίς 263), καί Ανωνύμου «Περί Απίστων» (σελίς 302), πού περιέχονται είς τό άνωτέρω βιβλίον τοῦ Απολλοδώρου. (ἔκδοσις Βιένης 1811), δπως καί είς Στράβωνος «Γεωγραφικά», τόμος ΙΙΙ, Ίνδική, (σελίς 84 - εκδοσις Άδαμ. Κοραή Παρισίων 1808) - Παυσανίου « Αχαϊκά» κζ, 2, « Ηλιακά» κα΄ 4. «Βοιωτικά» στ΄, 4 καί λ΄, 5, «Κορινθιακά» Ζ΄, 5 καί Διοδώρου βιβλίον Γ΄ § β, 62 καί έφεξῆς, 'Αρριανοῦ βιβλίον Ε κεφάλαιον Α', 4 καί κεφάλαιον Ε, 8 καί «'Υμνους 'Ορφέως» είς Μίσαν, "Υμνος 42 (XLII) και αποσπασμάτιον 23 (άνεκδότων 'Ορφέως). 'Ομοίως είς Σαβάζιον, "Υμνος 48 (ΧLVIII) είς "Ιππαν, ύμνος 49 (ΧLΙΧ) είς Λυσίου, "Υμνος 50 (L) είς "Υμνον Βάκχου, 47 (XLVII) εἰς "Υμνον Λικνίτου, 46 (XLVI) εἰς "Υμνον Διονύσου (Βασσαρέως, τριετηρικοῦ 45) (XLV), εἰς "Υμνον 53 ' Αμφιετοῦς (LIII) εἰς "Υμνον Τριετηρικοῦ 52 (LII) καί έπίσης εἰς "Υμνον 30 (ΧΧΧ) Διονύσου καί τούς "Υμνους `Απόλλωνος (34) Γῆς (26), Ρέας (14) καί `Ωκεανοῦ (83). (σχετικήν μετάφρασιν τῶν "Υμνων βλέπε ἐντός τοῦ κειμένου.

Διογένους Λαερτίου, Πλουτάρχου «Βίοι `Αριστοτέλους», `Αλκιβιάδου καί Πλάτωνος καί εἰς Σουΐδαν, «Βίον `Αλκιβιάδου» καί σχόλια άλλαχοῦ).

Έξ ὄσων ἐν τούτοις ἀναφέρονται, ἡ ἐκ Σάμου φιλόσοφος ᾿Αριγνώτη, μαθήτρια τοῦ Πυθαγόρου καί κάποιοι ἄλλοι ἄσημοι προφανῶς ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, κάτι εἰχον γράψει διά τά μυστήρια καί περί λατρείας τοῦ Διονύσου καί περί τῆς πρωταρχικῆς σημασίας ποὐ εἰχεν εἰς τήν ᾿Ορφικήν Θρησκείαν καί γενικά εἰς τὴν δημιουργίαν ὁ παντοδύναμος καί πανούργος Ἔρως, ἀλλά φαίνεται ὅτι φροντίδι τῶν ᾿Ορφικῶν, τῶν μεμυημένων, καί τά συγγράμματα αὐτά ἐξηφανίσθησαν, ὅσα δὲ ἀποσπάσματα, ἐλάχιστα τεμάχια, κατά τόν Σταγειρίτην, διεσώθησαν, εἴναι ἀλλοιωμένα καί ἔχουν μεταμορφωθεῖ εἰς ἄλλας άλληγορίας. Τέλος ἡ μόνη πηγή ἀπό τήν ὁποίαν ἤντλησαν καί εἰς τήν ὁποίαν ἐβασίσθησαν, ὅσοι ἔγραψαν ἀργότερον περί μυστηρίων εἶναι ἀπίστευτον, ἀλλά γεγονός, εἶναι τά συγγράμματα τῶν μετέπειτα Χριστιανῶν φιλοσόφων (Κλήμης ὁ ᾿Αλεξανδρεύς, ὁ ᾿Αρνούβιος, ὁ Τερτυλλιανός καί ἄλλοι), διότι ὅπως εἶναι φανερόν καί ἀπό ώρισμένας φωτογραφίας πού παραθέτομεν ἐνταῦθα, κατά τούς πρώτους Χριστιανικούς χρόνους, ὁ ˙Ορφεύς συνεσχετίζετο μὲ τόν Χριστόν καί παρουσιάζετο καί ἐσταυρωμένος, ὅπως ὁ Χριστός.

Αλλά καί οι Χριστιανοί φιλόσοφοι ἔγραψαν βασιζόμενοι εἰς τά ἀσυνάρτητα περίπου ράκη τῶν παλαιοτέρων παραδόσεων. Διότι «Τά Διονυσιακά», (Διονυσιακά έδῷ νοοῦνται όλαι αἱ περί μυστηρίων παραδόσεις καί φυσικά καί τά Ορφικά) «ένῶ φαινομενικῶς, δηλαδή έξωτερικῶς έξεταζόμενα καί ἐπισκοπούμενα», κατά τόν Σταγειρίτην, ήσαν «άτακτα καί ἄσεμνα», (λόγω κυρίως τῶν ὀργιαστικῶν τελετῶν κατά τάς ἐορτάς τοῦ Διονύσου αἰ ὁποῖαι ὅμως καί αὐταί φαίνεται ὅτι δέν είχον τὴν ἔννοιαν καί τὴν μορφὴν τῶν σεξουαλικῶν έκτροπῶν καί διαστροφῶν πού τούς ἀπέδωσαν οί νεώτεροι). ὅμως εἰς τήν πραγματικότα περιείχον μέν άπόψεις μυστικιστικάς καί θεωρίας άποκρυφιστικάς, άλλά περιεῖχον καί διδασκαλίας ώφελίμους καί διδακτικάς, καί κατά τόν Πλάτωνα καί τόν 'Αριστοτέλην, ὅπως τά διδασκόμενα κατά τὴν μύησιν καί τάς μυστικάς τελετουργίας, εὶς τά Ἐλευσίνια κ.τ.λ. Ἐξ αὐτῶν δέ κατάγονται, προέρχονται καί τά «' Ορφικά», τά όποῖα ἦσαν αἴρεσις θρησκευτική, άποκρυφιστική καί φιλοσοφική, περιεχομένη κυρίως είς τάς διδασκαλίας καί τάς θεωρίας τοῦ 'Ορφέως, (εἰς τούς «Ύμνους τοῦ 'Ορφέως») διά τάς ὁποίας ό Πλάτων ἔλεγεν, ὅτι «ε ἴναι ἐπινόησις μεγάλου νοῦ καί ὄχι νοῦ κοινοῦ, τοῦ τυχόντος». («᾽ Ωγυγία», Τόμος Γ΄ σελίς 359). ϶Αλλως τε είς τήν «Γενικήν Είσανωνήν» τοῦ παρόντος άναφέρω καί άποδεικνύω. ὄτι καί ό Ξενοφάνης καί ό ˙Ηράκλειτος καί ό Πυθανόρας καί ό Δημόκριτος καί ό `Εμπεδοκλής, ό Παρμενίδης, ό `Αναξαγόρας, ό Μέλισσος, ό Μητρόδωρος, ό Αἰσχύλος, ό Σοφοκλῆς, ό Εὐριπίδης καί ό Πλάτων καί γενικά δλοι περίπου οί άρχαῖοι σοφοί καί συγγραφεῖς, ἀπό τά « Ορφικά» ἤντλησαν καί ὑπό τἡν έπίδρασιν τῶν ՝ Ορφικῶν διετύπωσαν τάς άνεπαναλήπτους θεωρίας καί διδασκαλίας των.

Έχομεν όμως νά άντιμετωπίσωμεν καί τάς άπόψεις όλων περίπου τῶν ξένων σχολιαστῶν καί ἐρευνητῶν, οἱ ὁποῖοι σπεύδοντες ἤ σκοπίμως ἐνεργοῦντες, προσεπάθησαν νά ἐμφανίσουν καί τά ˙Ορφικά ὡς δημιουργήματα ἐπιδράσεων διαφόρων Λαῶν τῆς ˙Ανατολῆς.

Προφανῶς οἱ διάφοροι σχολιασταί νά παρεσύρθησαν εἰς τάς ἀπόψεις των αὐτάς, ὅτι αἱ θεωρίαι τῶν ˙Ορφικῶν δηλαδή, προήρχοντο ἀπό ξένας, ἀπό ˙Ανατολικάς χώρας – ἐντεῦθεν δέ καἱ αἱ ἀποδιδόμεναι κατά τάς μυστικιστικάς τελετάς τῶν ˙Ορφικῶν σεξουαλικαὶ ἐκτροπαί – καὶ ἀπό τά ὀνόματα ὡρισμένων «ˇΥμνων τοῦ ˙Ορφέως» ποὺ ἀναφέρονται εἰς ξενικά ὀνόματα, ὅπως ὁ ˇΥμνος 48 εἰς «Σαβάζιον» ὁ ˇΥμνος 49 εἰς «˙Ιππαν», ὁ ˇΥμνος 52 εἰς «Τριετη-

ρικόν» καί κυρίως ὁ Ύμνος 42 εἰς «Μίσαν», ὅπου ὁμιλεῖ «διά τήν ἀγνήν καί ἰερωτάτην Μίσαν, ἡ ὁποία τέρπεται μέσα εἰς τόν εὐώδη ναόν τῆς Ἑλευσῖνος, ἀλλά καί εἰς τήν Φρυγίαν, ὅπου τελεῖ τάς μυστικιστικάς τελετουργίας της, ἥ εἰς τήν Αἴγυπτον πλησίον τῆς μαυροφορεμένης μητρός θεᾶς Ἱσιδος, ἤ εἰς τήν Κύπρον συντροφιά μέ τήν ὅμορφα στεφανωμένη ἀφροδίτην» (Κύπριδα).

Αλλά αὶ πληροφορίαι αὐταί δύνανται ἐν τούτοις νά ἐρμηνευθοῦν καὶ ἀντιστρόφως ἀσφαλῶς, δηλαδή ὡς μετάδοσις τῶν μυστηρίων ἀπό τήν Ἑλευσῖνα εἰς τάς ἄλλας Χώρας, ὅπως εἰναι ἀποδεδειγμένον πλέον τοῦτο καὶ ὅχι τό ἀντίθετον, ὅπως ἐπεδίωξαν νά ἐρμηνεύσουν τά κείμενα περὶ Διονύσου καὶ τόν "Υμνον τῆς Μίσας οὶ διάφοροι κατά καιρούς σχολιασταί καὶ οὶ ὁποῖοι καὶ τόν Διόνυσον ἀκόμη εἰχον πολιτογραφήσει ἀνατολίτην, ἀποφυγόντες μόνον νά τόν ἐνδύσουν μέ... σαρίκι καὶ κελεμπίαν!...

Αἰφνιδιάσθησαν δέ καί κατεπλάγησαν κυριολεκτικῶς οἱ διάφοροι διαστροφεῖς τῆς ἀληθείας, καί ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ὅταν ὁ Βέντρις καί ὁ Τσάγκουϊκ άνεῦρον καί άνέγνωσαν είς πινακίδας τῆς Γραμμικῆς γραφῆς Β΄, τό ὄνομα τοῦ Διονύσου, μεταξύ τῶν ὀνομάτων τοῦ Διός, τοῦ Πσσειδῶνος. τῆς ᾿Αφροδίτης, τῆς ᾿Αθηνᾶς καί ἄλλων ἀρχαίων θεῶν, πού ἀπεδείκνυεν ὅτι ή παράδοσις τοῦ Διονύσου είχε παναρχαίαν Ελληνικήν προέλευσιν καί πάντως ἐπρόδιδεν ἐποχήν κατά τήν ὁποίαν οἱ ὑποτιθέμενοι ώς παλαιότεροι τῶν `Ελλήνων Λαοί τῆς 'Ανατολῆς, τούς ὁποίους ἐνεφάνιζον οί διάφοροι νεώτεροι ξένοι δήθεν είδικοί ως δίδασκάλους τῶν Ἑλλήνων, (καί κυρίως ὁ Will Durant είς τήν «Παγμόσμιον Ιστορίαν» του σελίδες 129-130), τήν ὁποίαν μάλιστα είς τήν Ἑλληνικήν ἔκδοσιν προλογίζει έπιπολαίως προφανῶς καί ὁ Μαρινᾶτος, δέν είχον έμφανισθεῖ ἀκόμη είς τό προσκήνιον τῆς Ιστορίας ώς Λαοί συγκεκροτημένοι καί μέ άξιώσεις πνευματικῶν ἐκδηλώσεων, ὅπως αὐτῶν πού είχον παρουσιάσει οἱ πανάρχαιοι "Ελληνες, οἱ 'Ορφικοί, οἱ δημιουρνοί καί θιασώται τῶν ἑορτῶν τοῦ Διονύσου. Προφανῶς δέ οὖτοι είχον ὡς κίνητρον, είχον έμπνευσθεί, άπό τήν φανεράν, τήν ἕκδηλον πίστιν των είς τήν ἀκατανίκητον δημιουργικήν ἔμπνευσιν καί δύναμιν τοῦ ἔρωτος έντός τοῦ Σύμπαντος, ἄποψιν τήν ὁποίαν οὕτε κἄν είχον διανοηθεῖ οἱ Λᾶοί τῆς ΄ Αγατολής, άπό τούς ὸποίους δήθεν είχον παραλάβει τάς Διονυσιακάς έορτάς, κατά τούς ξένους διαστροφείς τῆς Προϊστορίας, οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες. (βλέπε καί Τσάγκουϊκ «Γραμμική Γραφή Β΄).

Πάντως μετά τήν χρονολόγησιν τῶν "Υμνων ἀπό τάς διαπιστώσεις τοῦ Κ. Χασάπη, καί τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν νέαν διάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας (Τόμος «ΕΛΛΑΣ» Γ΄ μέρος) καί εἰς τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας, πού περιέχεται εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι·ΣΤΟΡΙΑ», μόνον κακόπιστοι καί ἀμαθεῖς δύνανται νά ὑποστηρίζουν ἀκόμη, ὅτι ὅλαι αὶ μυστικιστικαί λατρεῖαι δέν εἰναι Ἑλληνικῆς προελεύσεως, ἤ φανερᾶς ἐπιδράσεως Ἑλληνικῆς, μέ παρερμηνείας πολλάκις καί μετά ταῦτα ξένων ζηλωτῶν καί ἀποδεκτῶν.

Χαρακτηριστική όπωσδήποτε απόδειξις τῆς συγχύσεως πού ἐπικρατοῦσε μέ τάς παραδόσεις, τάς θεωρίας καί τούς θρύλους περί Διονύσου καί τῆς λατρείας του, εἶναι τό ἀπίστευτον γεγονός, ὅπως καταγράφεται εἰς τὴν «΄Ωγυγίαν» (Τόμος Γ΄, βιβλίον Β΄ «Περί Οὐρανίων Θεῶν» σελίς 165) ὅτι εἰς τόν Διόνυσον ἀπεδίδοντο, ἢ ὁ Διόνυσος ἀπεκαλεῖτο ἀπό τούς πιστούς του εἰς τόν ἀρχαῖον Ἑλληνικόν χῶρον (κυρίως Ἑλλάδα καί δυτική Μικρασίαν) μέ 422 ὀνόματα, ἐκ τῶν ὁποίων τά ξενικά ἢ θεωρούμενα ὡς ξενικῆς προελεύσεως (Φρυγικῆς, Λυδικῆς, Ἰνδικῆς ἢ Αἰγυπτιακῆς) ἤσαν 6 ἢ 8, ὅπως ἀποδει-

κνύεται καί ἀπό τά ὀνόματα τῶν «Ύμνων τοῦ 'Ορφέως», πού προδίδουν, ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου, συνδυαζομένη καί μέ τήν παράδοσιν ὅτι ἐξεστράτευσεν οὖτος καί περιῆλθεν ὅλον τόν γνωστόν κόσμον τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, φθάσας καί μέχρι 'Ινδιῶν, Αἰγύπτου καί Λιβύης, ὑπῆρξε καί εἴναι σαφέστατα παναρχαία καί 'Ελληνικῆς προελεύσεως καί ἀπλῶς, εἰς ἐποχήν παναρχαίαν, ἐπίσης, ἀλλά πολύ ἀργότερον, μετεφέρθη αὔτη μετά ταῦτα ἀπό τόν 'Ελληνικόν χῶρον καί εἰς τάς ἄλλας ἀρχαίας χώρας τῆς 'Ανατολῆς καί τοῦ Νότου, μέ μίαν ἤ δύο ξενικάς ὀνομασίας καί σχετικάς φυσικά παραλλαγάς ('Όσιρις εἰς τήν Αἴγυπτον, Σαβάζιος εἰς τήν Φρυγίαν, Νύσιος εἰς τήν Λυδίαν καί τάς 'Ινδίας καί ἀλλαχοῦ).

Καί φυσικά ἐάν ὁ Διόνυσος ἐγεννήθη, ἤ ἐνεφανίσθη τό πρῶτον εἰς τήν ᾿Ανατολήν ἤ τήν Αἴγυπτον, οὐδεμίαν άξίαν ἤ ἔννοιαν θά εἴχεν ἡ ἀναφερομένη παράδοσις ὅτι ἐξεστράτευσεν εἰς τήν Λιβύην, τήν Αἴγυπτον καί τάς Ἰνδίας, ἀφοῦ κατά τούς διαστροφεῖς τῆς Προϊστορίας ἀπό τάς χώρας αὐτάς κατήγετο καί εἰς αὐτάς ἐνεφανίσθη καί ἔδρασεν ἀρχικῶς.

Αλλως τε ή ἀπόδειξις ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου είναι παναρχαία Ἑλληνική, καταφαίνεται καί ἀπό τό γεγονός, πού ἀναφέρομεν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Βέντρις ἀνέγνωσε, ἀνεῦρε, τό ὄνομα τοῦ Διονύσου εἰς τάς πινακίδας τῆς γραμμικῆς γραφῆς Β΄ καί ἐπί πλέον, μετά τἡν διαπίστωσιν μέ ἀστρονομικάς διαπιστώσεις ἀπό τοὺς «Ύμνους τοῦ Όρφέως», ὅπου καταδεικνύεται πόσον πανάρχαιαι εἴναι αὶ παραδόσεις περί Διονύσου, καί συνεπῶς περίττεύει κάθε ἄλλο σχόλιον σχετικῶς διά νά ἀφυπνισθοῦν οἱ δῆθεν ἀμφιβάλλοντες.

Τό κτύπημα βεβαίως διά τούς άρνητάς καί τούς διαστροφεῖς τῆς Προϊστορίας μας ἦτο συντριπτικόν, ἀλλά δυστυχῶς δι΄ αὐτούς ἀληθές, καί ἀδιάψευστον.

Εν τούτοις καί μέχρι σήμερον (1984) άγνοοῦμεν τό πραγματικόν περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας, τήν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν συμβολισμῶν καί τῆς μυήσεως, τουλάχιστον ώρισμένων έξ αὐτῶν, ὅπως καί τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου καί τῶν 'Ορφικῶν, ἀφοῦ ἐκεῖνο τό ὁποῖον κάπως γνωρίζομεν, ἀπό περιγραφάς μεταγενεστέρας, είναι μόνον τό τελετουργικόν καί ή ἔννοια ώρισμένων συμβολισμών, πού έρμηνεύθησαν άστρονομικώς διά πρώτην φοράν ὑπό τοῦ Κ. Χασάπη, ἤ καί ἀπό μερικάς ἄλλας ἐννοίας, τήν σημασίαν τῶν όποίων μαλλον, περίπου, ὑποψιαζόμεθα. Ἡ ἀπόδειξις ὁπωσδήποτε, ὅτι αί μυστικιστικαί αὐταί ἐπιδόσεις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀπέβλεπον εἰς τήν έξημέρωσιν, τήν πνευματικήν άνάπτυξιν καί τόν έκπολιτισμόν τῶν άνθρώπων, διά νά ένθυμηθῶμεν τό γραφέν ἀπό τούς Βιλαμόβιτς, (Ἱστορία τῆς Φιλολογίας). Ρενάκ (είς τό ἔργον του «`Απόλλων») καί ἄλλους, ὅτι «οἰ «Ελληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν κατακτηταί, ὅπου μετέβησαν, άλλά ἀναμορφωταί καί έκπολιτισταί», παρέχεται άπό τό άποτέλεσμα τῶν ἐπιδράσεων αὐτῶν εἰς τόν Ελληνικόν χῶρον, ὅπου ἡ ἐν γένει πνευματική ἀνάτασις ὑπό τήν ἀναμφισβήτητον πλέον επίδρασιν τῶν Όρφικῶν, ἔφθασεν εἰς ϋψη πραγματικά άπροσπέλαστα, από οἰονδήποτε άλλον άρχαῖον Λαόν. Αντιθέτως, εἰς δλους τούς ἄλλους άρχαίους Λαούς, αὶ προηγμέναι γνώσεις καί τά μυστήρια, έχρησιμοποιούντο από την «κάσταν των ἱερατείων» καί τούς ἄρχοντας, τούς ήγεμόνας τῶν χωρῶν αὐτῶν, ὄχι διά τήν πνευματικήν ἀνάπτυξιν καί τήν ἐν γένει πρόοδον τῶν Λαῶν αὐτῶν, ἀλλά διά τήν ὑποταγήν τοῦ Λαοῦ, διά τήν ὑποδούλωσιν τοῦ πλήθους, πού τό κρατοῦσαν οἱ ἡγέται του βυθισμένον εἰς τήν σκοτεινοτέραν άμάθειαν. Συνεπῶς δύναται νά λεχθῆ ὅτι οἱ Ἑλληνες γενικῶς, ὅπως γνωρίζομεν, οὐδέποτε ὑπῆρξαν διαφθορεῖς τῶν ἡθῶν καί τῶν σχέσεων τῶν ἀτόμων, ἤ διδάσκαλοι τῶν ὑπερβολῶν καί τῶν ἐκτραχηλισμῶν

τῶν ἀσυγκράτητων ἐνστίκτων τῶν ἀνθρώπων, ὅπως τοῦτο συνέβαινε μέ ὅλους τούς ἄλλους ἀρχαίους λαούς, άλλ ἀντιθέτως, ὅπου εἰσεχώρησαν καί ἐνεφανίσθησαν, ἐξημέρωσαν, ἐξεπολίτισαν καί ἐδίδαξαν τούς ἀνθρώπους νά ζοῦν ὡς ἄνθρωποι καί ὅχι ὡς ἄγρια θηρία, πού ζοῦσαν εἰς πλεῖστας καί σήμερον δῆθεν προηγμένας χώρας, εἰς τά σπήλαια ὡς τρωγλοδύται, ἡ ἐπί τῶν δένδρων, ὡς πίθηκοι, ἄξεστοι, ἀκοινώνητοι καί ἀλληλοσπαρασσόμενοι.

Ταυτοχρόνως όμως από τας διδασκαλίας τῶν 'Ορφικῶν ἀπεδείχθη ἐπίσης, ὅτι οἱ Λαοἱ πού ἡσχολοῦντο μέ τἡν γεωργίαν καἱ τἡν κτηνοτροφίαν καί κυρίως οι ευρισκόμενοι μακράν τῆς θαλάσσης και άπομεμονωμένοι είς τήν Εηράν, είς τά ὄρη, βραδυτάτην έξέλιξιν ένεφάνισαν είς τήν Ίστορίαν τῆς άνθρωπότητος ('Ακκαδαῖοι, Χετταῖοι, Μιττάνι, Χουρίτες, 'Ελαμῖται, 'Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Πέρσαι, ὅπως καί οἱ ἡμέτεροι Δωριεῖς) ἤ παρέμενον εἰς κατάστασιν στατικήν, ἀνεξέλικτον καί πρωτόγονον, ή ὅπως οἱ Αἰγύπτιοι, οἰ όποῖοι εἴχον ἀρκετάς γνώσεις, άλλά τάς γνώσεις αὐτάς εἴχον δανεισθῆ ἀπό τούς "Ελληνας, καί τάς κατείχε περιωρισμένη όμας άνθρώπων, ή κάστα τοῦ ίερατείου, ὄχι ὄμως καί γνώσεις προηγμένας, ὅπως εἶχον ἐπιτύχει νά ἀναπτύξουν καί νά διαμορφώσουν τοιαύτας γνώσεις οἱ πανάρχαιοι "Ελληνες. 'Αντιθέτως οι πανάρχαιοι "Ελληνες (Κυκλαδίτες, Πελασγοί, Κρῆτες, Μυκηναῖοι κ.λπ.) ὅπως καί οἱ Σουμέριοι, πού ἦσαν πανάρχαιοι Κρῆτες, προερχόμενοι άπό τήν Παγχαίαν κυρίως, μετακινούμενοι καί παρασυρόμενοι άπό τήν θάλασσαν, πού τούς περιέβαλλεν, ή πιεζόμενοι κατ΄ άρχάς άπό τήν άπομόνωσιν τῶν νησιῶν πού κατοικοῦσαν – οἱ Κυκλαδῖτες πρωτίστως (βλέπε τήν σχετικήν ἐξέλιξιν εἰς τό ἄλλον βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·-ΣΤΟΡΙΑ») καί θέλοντες νά ἐπικοινωνήσουν μέ τούς ἔναντι γείτονάς των, έπενόησαν τήν διά τῶν πλοίων ἐπικοινωνίαν καί διασχίζοντες ἀργότερον μέ τά πλοΐα τους τάς θαλάσσας, πρός δλας τάς κατευθύνσεις τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου, εδίδασκον καί εδιδάσκοντο, ερευνούσαν καί άνεκάλυπτον άλλας χώρας καί ἄλλους Λαούς, ὄπως ὁ Ὀδυσσεύς τοῦ Ὁμήρου «πολλῶν δ' ἀνθρώπων ίδεν άστεα καί νόον έγνω» (ὁ όποῖος είδε τούς τόπους, τάς πόλεις πολλών άνθρώπων καί ξμαθε πώς έσκέπτοντο καί ζοῦσαν αὐτοί οἱ ἄνθρωποι, (˙Ομήρου «˙Οδύσσεια». Ραψωδία Α΄, στίχος 3) μέ άποτέλεσμα τήν έν νένει άλματικήν πρόοδον αὐτῶν καί τήν σημειωθεῖσαν ἀκολούθως ἀσύλληπτον καί άνεπανάληπτον πνευματικήν των άνάπτυξιν καί έκδήλωσιν, έπιδοθέντες μεταξύ τῶν ἄλλων καί εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἐπίδοσιν τὴν ὁποίαν κανένας ἄλλος άρχαῖος Λαός δέν ένεφάνισε μέ τόσην άξιοθαύμαστον τουλάχιστον πληρότητα. (Σχετικῶς βλέπε «Είσαγωγήν» καί ἄρθρον «Σουμέριοι» είς Τόμον «Λαοί τῆς `Ανατολῆς καί Προϊστορίαν» Τόμου «ΕΛΛΑΣ» Γ΄ μέρος τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·ΣΤΟΡΙΑ»).

Μετά τόν προσδιορισμόν όμως καί μάλιστα μέ άδιασείστους άστρονομικάς διαπιστώσεις, τοῦ χρόνου ὑπάρξεως καί προελεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καί τῶν συμπερασμάτων πού ἐξάγονται ἀπό τὴν ἔρευναν καί τὴν μελέτην τῶν «Ύμνων τοῦ Ὁρφέως» καί τῶν ἄλλων κειμένων τῶν Ὁρφικῶν, περί Διονύσου καί τῆς λατρείας του, ἀρκετά εὐκόλως δύναται πλέον νά καθορισθοῦν καί ἡ παναρχαία ἐποχή κατά τἡν ὁποίαν ἐνεφανίσθη ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου καί νά ἐρμηνευθῆ μέχρι κἄποιου σημείου ὅμως, τό περιεχόμενον ώρισμένων συμβολισμῶν τῶν Ύμνων, τῶν σχετικῶν με τόν Διόνυσον καί τἡν κοσμογονικὴν συμβολήν τοῦ ἔρωτος, καί τάς ἀποκρύφους ἐννοίας καί γνώσεις πού περιλαμβάνουν.

Καί ώς πρός τήν έποχήν, κατά τήν όποίαν ένεφανίσθη ή λατρεία τοῦ Διονύσου, μετά τόν προσδιορισμόν ὑπό τοῦ Χασάπη τῆς χρονολογίας τῶν

" Υμνων, ὄπως άναφέρεται είς τήν παρατεθεῖσαν είς τά προηγούμενα μελέτην του καί άπό τήν διαπίστωσιν τοῦ Βέντρις περί Διογύσου, άλλά καί ὅπως άποδεικνύεται καί άπό τάς τελευταίας (1935-1981) ἐρεύνας ᾿Ανθρωπολόγων (Πουλιανός, Κούμαρης) Γλωσσολόγων (Ντέ Ρουζέ, Χαλεβύ, Γκρίμ, Ντέλιτς, Ντέεκ, Ντυσώ, Σμίθ και άλλοι), και άπό τάς άνασκαφάς τῶν ἀρχαιολόγων (Πετράλωνα Χαλκιδικής, Φράχθι Έρμιονίδος, Ασπροχάλικο - Λούρου, Ηπείρου, τοῦ Δημ. Θεοχάρη εἰς τήν Θεοσαλίαν καί εἰς τήν ' Αλόννησον τῶν Σποράδων κ.τ.λ.), έκ τῶν ὁποίων ἐξάνεται ὅτι ἡ Ἑλλάς κατωκεῖτο ἀπό τό 100.000 π.Χ. ἥ καί ἀπό τό 800.000 π.Χ. πού εἶναι τό πιθανώτερον, (ἀνακοίνωσις τοῦ ἀνθρωπολόγου ΄Αρ. Πουλιανοῦ τήν 28ην Μαΐου 1981 διά τούς δύο νέους σκελετούς άνθρώπων, πού εύρέθησαν είς τό σπήλαιον τῶν Πετραλώνων Χαλκιδικής) οἱ `Αρχαιοέλληνες ὑπῆρχον, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι Λαοί ήσαν άνύπαρκτοι καί όχι μόνον ώς Λαοί, άλλά καί ώς όνόματα είς την 'Ιστορίαν, διεμορφώθησαν δέ ώς κοινωνίαι καί ώς Λαοί, άρκετά άργότερον άπό τήν φυλήν τῶν Ἑλλήνων, ἡ ὁποῖα εἶχε ἐνωρίτερον ἐκπολιτισθεῖ. Καί δέν δύναται νά ὑπάρξη πλέον καμμία άμφιβολία, ὅτι αἱ παραδόσεις περί τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, χάνονται εἰς τό βάθος τῶν χιλιετηρίδων, τῆς Προϊστορίας, συμπλεκόμεναι άσφαλῶς μέ τήν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ σκεπτομένου καί αίσθανομένου, τοῦ διεγειρομένου ἀπό τόν ἔρωτα, ἀπό τήν δημιουργικήν πνοήν τοῦ ἔρωτος, προηγμένου κάπως άνθρώπου, εἰς τόν χῶρον τοῦ Αἰγαίου, καί ότι όπωσδήποτε ένεφανίσθησαν είς τό άπώτερον παρελθόν καί φυσικά είς τόν Ἑλληνικόν χῶρον, ἀφοῦ ὅπως ἀποδεικνύεται καί ἀπό τά ἀναφερόμενα είς τούς "Υμνους τοῦ «Διονύσου» τοῦ «Τριετηρικοῦ» (βλέπε "Υμνους τοῦ ˙Ορφέως ἐντός τῶν κειμένων) καί εἰς τά «Λιθικά» (στῖχος 668) καί «ώμοφάγοι» ήσαν οι πανάρχαιοι κάτοικοι τοῦ τόπου αὐτοῦ. Δηλαδή εἰς τόν Έλλαδικόν χῶρον, ὑπῆρχον ἄνθρωποι καί πρό τῆς ἀνακαλύψεως τῆς φωτιᾶς, μέ τήν ὁποίαν ἐσυνήθισαν νά ψήνουν τά κρέατα, τάς τροφάς των, άργότερον οι ἄνθρωποι (βλέπε καί βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι·ΣΤΟΡΙΑ»).

`Ως πρός τό περιεχόμενον δέ τῶν "Υμνων καί τῶν ἄλλων κειμένων τῶν 'Ορφικῶν καί τόν συμβολισμόν πού προδίδουν οὖτοι ἀναφορικῶς μέ τἡν δημιουργίαν τοῦ Σύμπαντος ὑπό μιᾶς μόνον δυνάμεως, ὑπό ἐνός μόνον θεοῦ καί σχετικῶς μέ τόν Διόνυσον καί γενικά μέ τἡν λατρείαν τῶν 'Ορφικῶν, πρός τό ὑπέρτατον ὄν, τόν μόνον πανίσχυρον καί δημιουργόν θεόν, σημαντικῶς μᾶς ὑποβοηθοῦν διά τἡν ἐρμηνείαν των οἱ ἴδιοι οἱ "Υμνοι, οἱ ὁποῖοι σαφῶς ὀμιλοῦν καί διά τἡν ἀποκρυφιστικἡν διδασκαλίαν τῶν 'Ορφικῶν, ἐπί τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὅπως καί τά «'Αποσπασμάτια» περί δημιουργίας καί γενέσεως Θεῶν, Σύμπαντος περί τοῦ Διονύσου καί ἀνθρώπων, περί Δικαίου καί περί ἄλλων θρησκειολογικῶν, πνευματικῶν καί ἡθικῶν ἀξιῶν, εἰς τάς ὁποίας ἑπίστευον, ὅπως καί περί βιολογικῶν καί ἀστρονομικῶν ἐρευνῶν, εἰς τάς ὁποίας εἴχον ἐπιδοθῆ καί εἴχον καταλήξει.

Κατά τήν ἀποκρυφιστικήν συνεπῶς θεωρίαν τῶν 'Ορφικῶν, ὅπως ἀποδεικνύουν τά «'Αποσπασμάτια» καί οἱ «"Υμνοι τοῦ 'Ορφέως» οἱ σχετικοί μέ τήν κοσμογονίαν, τήν δημιουργικήν ἐπίδρασιν τοῦ ἔρωτος καί τόν Διόνυσον, «ὁ κόσμος», «τό Σύμπαν», προήλθεν ἀπό κάποιαν ἀρχικήν οὐσίαν, τήν ὁποίαν προσδιορίζουν «ὡς αὐγό», πού ἔσπασε καί ἐξ αὐτοῦ ἐξῆλθεν ὁ Φάνης, (ὁ φωτεινός, ὁ ὑπαρκτός) ("Υμνος «Πρωτογόνου» VI 6) στίχοι 3-9 καί στίχοι 15-20 'Αργοναυτικῶν καί «'Ανέκδοτα 'Ορφέως» ἀνέκδοτον α § 7, 11, 28, διά τόν Φάνητα πού ἐγεννήθη ἀπό τό πρωτόγονον αὐγό) καί τόν ὁποῖον καταβροχθίσας ὁ Ζεύς, κατά τόν 'Υμνωδόν, κατέστη «ὑπέρτατος ἄρχων θεῶν καί ἀνθρώπων» κατά τόν "Ομηρον. Συνεπῶς κατά τόν συμβολισμόν αὐτόν περί

ύπερτάτου ὄντος, προήλθε καί ἡ ὑπερτάτη δύναμις, ἀπό τήν ὁποίαν ἐκπηγά-ζει καί ἡ θεωρία των περί μονοθεΐας. Τό περίεργον ὅμως, ἡ μᾶλλον τό καταπληκτικόν εἴναι, ὅτι καί αἱ σύγχρονοι θεωρίαι τῶν ἐπιστημόνων περί γενέσεως τοῦ Σύμπαντος, τῶν οὑρανίων σωμάτων κ.τ.λ. ὅπως ἀναφέρω καί εἰς τἡν Γενικήν Εἰσαγωγήν αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, ὁμοιάζουν καί βασικῶς δέν διαφέρουν σημαντικά, ἀπό τἡν θεωρίαν αὐτήν τῶν ˙Ορφικῶν περί ἐκρἡξεως τοῦ πρωτογόνου αὐγοῦ, τῆς πρωταρχικῆς ὕλης κ.τ.λ. (Βλέπε ἀναλυτικώτερον περί αὐτῶν καί ˙Ιωάνν. Δ. Πασσᾶ «Τό ἔγκλημα τῆς ˙Επιστήμης» ἀπό σελίδα 136 καὶ ἐφεξῆς).

Αλλά καί ὁ συμβολισμός αὐτός, δηλαδή ἡ κατάποσις τοῦ Φάνητος ὑπό τοῦ Διός καί ή κατόπιν τούτου άνάδειξις τοῦ Διός, ώς ὑπερτάτου θεοῦ, δημιουργοῦ τοῦ Σύμπαντος, θά ήτο δυσερμήνευτος, ἐάν ὁ Πρόκλος εἰς τά σχόλιά του έπί τοῦ «Τιμαίου» τοῦ Πλάτωνος, πού ἀναφέρονται εἰς τό ᾿ Αποσπασμάτιον VI των 'Ορφικών, δέν μας έδιδεν ώρισμένας πληροφορίας - έξηνήσεις πού μᾶς παρέχει διά τά λεγόμενα ὑπό τοῦ Ύμνωδοῦ (τοῦ Όρφέως) διά τό περιεχόμενον αύτοῦ τοῦ συμβολισμοῦ καί αἱ ὁποῖαι συνδυαζόμεναι μέ τά διακηρυσσόμενα είς τό Αποσπασμάτιον ΙV (είς Ζεύς, είς Αίδης, είς Ηλιος) έρμηνεύουν πλήρως τόν άκατανόητον έκ πρώτης έντυπώσεως περιπεπλενμένον καί όπωσδήποτε δυσνόητον αὐτόν συμβολισμόν, ό όποῖος έν τούτοις, είναι πράγματι σημαντικός και ὑψίστης σημασίας, ὡς σύλληψις τοῦ άνθρωπίνου νοῦ καί ἡ ἐπίδρασις τοῦ ὁποίου εἶναι φανερά καί πλήρης εἰς τήν μετέπειτα Φιλοσοφίαν. (Προσωκρατικοί, 'Ηράκλειτος, Ξενοφάνης, Παρμενίδης, Ζήγων ο Έλεάτης, Πυθαγόρας, Δημόκριτος, Λεύκιππος, Αναξαγόρας, άλλά καί μετ' αὐτούς καί ὁ Πλάτων («Τίμαιος», «Φαίδων», «Φαίδρος», «Πολιτεία»), 'Αριστοτέλης («Μεταφυσικά» 962 β, 983 α καί 983β), ὅπου καί ἐκμηδενίζονται άπό τόν Στανειρίτην σοφόν αἱ ἀπόψεις τῶν ὑλιστῶν τῆς ἐποχῆς του καί τῶν νεωτέρων, άλλά καί τῶν συγχρόνων μας, κατά τάς όποίας «δρῶσα δύναμις είς τήν φύσιν είναι μόνον ή ϋλη».

Διότι βεβαίως κατά τόν συμβολισμόν, ὁ Φάνης πού ἑξῆλθε ἀπό τό αὐγό - ἄλλη μορφή τῆς ὕλης - δυνατόν νά θεωρηθῆ ὡς ὕλη, ἀλλά ἀπό τήν στιγμήν κατά τήν ὁποίαν αὐτόν τόν Φάνην, τήν ΰλην αὐτήν, τήν κατεβρόχθισε ὁ Ζεύς, ὁ Θεός, τό Πνεῦμα, κατά τόν συμβολισμόν, διεμόρφωσε διά τῆς ἰδικῆς του ἐπιδράσεως, δυνάμεως, τάς ἀδρανούσας ἐντός τοῦ Φάνητος δυνάμεις τῆς ὕλης καί ἐδημιούργησε τόν Κόσμον.

Είναι τόσον καθαρός, φανερός ὁ συμβολισμός ὅτι, ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀνωτέρας δυνάμεως, τοῦ Διός, ἡ ἀδρανής ὕλη, ὁ Φάνης είναι ἀδύνατον νά κινηθεῖ ἡ ὕλη καί νά πραγματοποιηθῆ ἡ δημιουργία, ὢστε κάθε ἄλλη ἑξήγησις περιττεύει, διά νά ἀφυπνισθοῦν καί νά πεισθοῦν οἱ ὑλισταί καί οἱ ὁπαδοί των, ἀφοῦ καί καθ' ὅλους τούς ὁρθοφρονούντας σοφούς καί λογικευομένους ἀπλούς ἀνθρώπους, «ἡ ὕλη» καί ἰδίως ἡ νεκρά ὕλη, ἀσφαλῶς δέν εἴναι ἡ «μόνη» δρῶσα δύναμις ἐντός τοῦ Σύμπαντος.

Έξ ἄλλου εἰς τό ᾿Αποσπασμάτιον V. ὁ Φάνης, ὁ ὁποῖος συσχετίζεται καί μέ τόν Διόνυσον, ἀναφέρεται ὼς «ἡέλιόν τε Φάνητα μέγαν», δηλαδή ὡς μέγας ἡλιος, ὁ πάμφωτος, ὁ φωτίζων τά πάντα καί κατ ἐπέκτασιν, ὁ βλέπων καί ὁ γνωρίζων, ὁ δυνάμενος νά γνωρίζη τά πάντα (βλέπε καί "Υμνους «᾽ Ηλίου» 8, «᾽ Απόλλωνος», 34, «Μοιρῶν» 59, «Δίκης» 62, «Εὐμενίδων» 69, καί «Δαίμονος» 73, ὁπως ἀναφέρεται καί ἀναλύεται κατωτέρω). Δηλαδή ὁ Φάνης ἦτο ὁ κατέχων ὅλας τάς γνώσεις καί τό σπουδαιότερον, ὅπως ἀναφέρει τό σχετικόν ἀποσπασμάτιον, ὁ περιέχων καί φέρων «τάς ἰδέας ὅλων τῶν ὄντων», αὶ ὁποῖαι καί κατά τόν Πλάτωνα καί ἄλλους ἀρχαίους σοφούς εἴναι «θείας καταγω-

γῆς» καί φυσικά ἄφθαρτοι, ἀναλλοίωτοι, ἀνώλεθροι, ἔχουν δέ τήν ἰκανότητα νά νοοῦν, νά ἀντιλαμβάνονται, ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι δέν τάς βλέπουν, ἀλλά τάς συλλαμβάνουν, τάς ἐννοοῦν, μόνον μέ τήν σκέψιν των, μέ τόν νοῦν των. Δηλαδή κατά τόν συμβολισμόν ὁ Φάνης εἶναι ὁ φέρων ὅλας τάς ἰδέας καί συνεπῶς «τό ἀληθές, τό πραγματικόν φῶς τῆς γνώσεως» ἄποψις θεωρία, σύλληψις, πού ἀποκαλύπτει καί προδίδει τήν καταγωγήν καί τῶν μετέπειτα θεωριῶν τοῦ Πλάτωνος «περί ἰδεῶν καί ὑπερτάτης ἰδέας», ὅπως περιέχονται αὖται εἰς τόν «Φαίδωνα» (κεφάλαιον 9-12) εἰς τόν «Τίμαιον» (κεφάλαια ΙΧ-ΧΙV), εἰς τόν «Φαίδρον» (κεφάλαια 25-28), εἰς τόν «Θεαίτητον» (§ 197-209) εἰς τήν «Πολιτείαν» (στ΄ 517 καί 518), εἰς τόν «Παρμενίδη» (157-158), εἰς τόν «Φίληβον» (380), εἰς τόν «Μένωνα» καί εἰς ἄλλους διαλόγους του, δοθέντος ὅτι ἡ περί «᾽ Ιδεῶν» Θεωρία τοῦ Πλάτωνος καί ἡ «ὑπερτάτη ᾽ Ιδέα τοῦ ἀγαθοῦ», ἡ ὁποία ἀντιπροσωπεύει, κατά τόν Πλάτωνα, ἐπίσης τὴν «ἔννοιαν» τοῦ «ὑπερτάτου ὄντος» τοῦ θεοῦ, εἶναι ἡ βάσις τοῦ ὅλου Φιλοσοφικοῦ συστήματος τοῦ Πλάτωνος.

Αλλ' ὁ Φάνης συγχρόνως ἑμφανίζεται, κατά τόν Ύμνωδόν καί ὡς ὁ ήλιος ὁ φέρων τό φῶς τῆς γνώσεως, τόν ὁποῖον ὅταν κατεβρόχθισεν ὁ Ζεύς, ἐνεπλήσθη ἰδεῶν, ἐγέμισε, ἔγινε πλήρης ἀπό ἰδέας, πού ὑπῆρχον, κατά τόν Ύμνωδόν, ἀδρανεῖς, ἀδιαμόρφωτοι ἐντός τοῦ πρωτοπλάστου καί πρωτογεννημένου Φάνητος καί τάς ὁποίας ἰδέας καί τάς ἄλλας μορφάς καί ἰδιότητας τοῦ Φάνητος ἀπορροφήσας ὁ Ζεύς, τάς ἐχρησιμοποίησε τρόπον τινα ὡς ἰδικάς του, μέ τἡν κατάποσιν τοῦ Φάνητος, δυνηθείς ἔκτοτε νά δημιουργήση τά πάντα, ἀφοῦ κατά τά ἐκφραστικώτατα καί σαφέστατα ᾿Αποσπασμάτια Ι καί VI κατέστη «Ζεύς πρῶτος, Ζεύς ϋστατος, Ζεύς κεφαλή, Ζεύς «μέσα» κ.λ.π. καί κυρίως «Διός δ΄ ἐκ πάντα τέτικται», δηλαδή ὁ Ζεύς ἐγέννησε, ἐδημιούργησε τά πάντα, ὅπως ἐν συνεχεία ἀναφέρει τό ʿΑποσπασμάτιον VI (σελίς 138) καί τό ἀποσπασμάτιον 11 ἀπό τά ἀνέκδοτα ˙Ορφέως (σελίς 169) ἔκδοσις Λειψίας ΤΑUCHNITIZ 1829 τὴν ὁποίαν καί χρησιμοποιῶ (βλέπε καί ἐντός τῶν κειμένων).

Μέ ἄλλας λέξεις ὁ Ζεύς καταβροχθίσας ἤ παραλαβών ἀπό τόν Φάνητα. πού έγεννήθη άπό τό άρχικόν αὐγό, τήν πρωταρχικήν ΰλην, πού περιείγε τό αύγό, (ὁ Φάνης κατά τόν συμβολισμόν ὅπως ἑξηγοῦμεν καί ἀγωτέρω) καί τάς πρωτογόνους ίδέας, τῶν ὁποίων φορεύς ἦτο ὁ Φάνης, τάς διεμόρφωσεν ὡς δημιουργός εἰς τό γνωστόν Σύμπαν (προφανῶς καί «ὁ νοῦς» τοῦ ᾿Αναξαγόρα ό διακοσμήσας καί διαμορφώσας τό Σύμπαν, νά έχει τήν καταγωγήν του, ἀπό αὐτόν τόν Συμβολισμόν τῶν ὁ Ορφικῶν, ὅπως θά ἴδωμεν κατωτέρω) ὅπως δέ διαφαίνεται καί ἀπό τούς ἄλλους συμβολισμούς τῶν Ὁρφικῶν, πού ἐκτίθενται κατωτέρω, οἱ ἄλλοι θεοί, αἱ ἄλλαι θεϊκαί δυνάμεις, πού γνωρίζομεν ὑπό διαφόρους μορφάς, δέν ήσαν κατά τούς `Ορφικούς παρά ὑπό ἄλλας μορφάς καί έκδηλώσεις ή ίδία ύπερτάτη δύναμις, ο Ζεύς, ο μέγας δημιουργός κατά τόν Ύμνωδόν καί ἄρχων θεῶν καί ἀνθρώπων, ἐνῶ ὁ κόσμος τόν ὁποῖον έδημιούργησεν κατά τόν Ἡράκλειτον, ἐγένετο «ὡς παιδιά τις» ὑπ᾽ αὐτοῦ, ύπό τοῦ Διός». Δηλαδή μέ ἄλλας λέξεις ὁ κόσμος, τό Σύμπαν ἐδημιουργήθη ἀπό τόν Δία «διά παιγνίδι του» διά νά διασκεδάζη μέ τόν κόσμον ὁ Ζεύς, ἡ ύπερτάτη δύναμις, ό Θεός, έλάχιστα φυσικά ένδιαφερόμενος διά τάς άνοησίας καί τάς ἐπιδιώξεις τῶν ἀνθρώπων, πού θέλουν νά συλλάβουν τήν δημιουργίαν, ή διά τούς ἰσχυρισμούς τῶν ἱουδαίων, οἱ ὁποῖοι παρά τάς διαμαρτυρίας καί τοῦ Πορφυρίου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐξαναστεῖ ὅπως καί πολλοί ἄλλοι δι' αὐτά πού ὑπεστήριζον οἱ Ἑβραῖοι καί πιστεύουν ὅτι εἶναι «ὁ περιούσιος Λαός τοῦ Κυρίου», τοῦ θεοῦ καί πρῶτοι ὁπαδοί καί ἐφευρέται τῆς Μονοθεΐας.

Τούς `Ιουδαίους ὄμως παρά τάς ζωηράς έπιθυμίας των ό Ζεύς, ώς παλαιότερος θεός, ὅπως ἀποδεικνύεται, ἀπό τόν Ἱεχωβᾶ τῶν Ἰουδαίων, ἀσφαλῶς δέν τούς έννώριζεν, διά νά έχη τόν καιρόν νά έκτιμήση τήν άξίαν των, νά τούς έκλέξη, νά τούς άναγνωρίση καί νά τούς προβάλλη «ώς περιούσιον Λαόν», διότι ἀπλούστατα τήν ἐποχήν τῶν ˙Ορφικῶν οἱ ˙Ιουδαῖοι δέν ύπῆρχον ώς Λαός, καί ἄς ἰσχυρίζονται ὅτι πρῶτοι αὐτοί καθιέρωσαν τήν Μονοθεΐαν!!... άγνοοῦντες καί περιφρονοῦντες φυσικά τήν ὀρθήν ἄποωιν τοῦ Ἐπικτήτου, ὅτι ἡ προτίμησις τοῦ Θεοῦ, περιορίζεται εἰς ὁρισμένα μόγον άτομα, πού είναι προικισμένα πράγματι, μέ έξαιρετικάς ίδιότητας ἀπό τόν θεόν, ἀπό τήν φύσιν καί ὑπερέχουν ἐμφανῶς τῶν ἄλλων, τῶν κοινῶν ἀνθρώπων!. Διότι ἐάν ὁ Ζεύς ἀπεφάσιζεν νά ὑποδείξη καί νά προβάλλη κάποιαν φυλήν ώς ύπερέχουσαν, άσφαλῶς θά ύπεδείκνυεν χωρίς δισταγμόν τήν ἄφθαστον καί άσύγκριτον είς έπιτεύγματα φυλήν τῶν Ἑλλήγων, από τήν επίδρασιν τῆς ὁποίας ἄλλως τε, έξεπολιτίσθησαν καί άνεδείγθησαν καί οἱ φίλοι μας Ἑβραῖοι Σιωνισταί, ἀλλά καί ΟΛΟΙ οἱ ἄλλοι Λαοί, **ὄπως ἀναφέρει ἡ ՝ Αληθινή Προϊστορία καί διότι ἐπί τέλους καί ὁ Ζεύς... ἀπό** εύγγωμοσύγην θά έβλεπε ότι, τήν προβολήν καί τήν διαιωνισίν του τήν ώφειλε είς τάς περί Θεογονίας άπόψεις τῶν Ἑλλήνων!!! (βλέπε καί ἀποδείξεις τῶν ανωτέρω, είς τό βιβλίον μου « Η Αληθινή Προϊστορία»).

Καί ώς πρός τήν θέσιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καί τήν ἐπιλογήν αὐτῆς ὑπό τοῦ Διός, ὑπό τοῦ θεοῦ, ὡς ὑπερεχούσης, ὡς ἀνωτέρας φυλῆς, δέν χρειάζονται μυθεύματα, παραποιήσεις καί ψευδολογήματα διά νά καταδειχθῆ ἡ σκανδαλώδης πράγματι εῦνοια τοῦ Διός ὑπέρ αὐτῆς. Ἡρκεῖ ἡ ἀδιάσειστος ἀπόδειξις ὅτι διά τῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματός της ἀφύπνισε καί ἐδίδαξε τἡν ἀνθρωπότητα, πῶς πρέπει νά σκέπτεται καί νά ζῆ.

Τέλος ὑπό τάς συνθήκας αὐτάς τουλάχιστον ματαιοπονοῦν ὅσοι ἄνθρωποι, οί έκτραπέντες έπιστήμονες, έπιμένουν νά άγνοοῦν τήν άνωτέρω ἔξογον, γαριτωμένην, θαυμασίαν, άλλά καί σοφήν καί δηκτικήν άποψιν τοῦ Ἡρακλείτου, πού ὑποδεικνύει εἰς τόν ἄνθρωπον - ὅπως καί ὁ Πίνδαρος' - νά κάθεται φρόνιμος καί νά μή ζητή μέ τάς ἐρεύνας του νά ὑποτάξη τήν δημιουρνίαν ὁ ἀνόητος καί οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν νά ἐρμηνεύσουν καί νά συλλάβουν τήν δημιουργίαν, παρασυρόμενοι ἀπό τάς ἐκπληκτικάς, ὅπως πιστεύουν τεχνικάς κατακτήσεις των καί τάς διαφόρους ἄλλας ἐρεύνας των, χωρίς νά άπογοητεύωνται άπό τό φανερόν καί αὐταπόδεικτον γεγονός, ὅτι μετά άπό κάθε άνακάλυψιν καί διαπίστωσίν των ή νέα προβλήματα άκόμη δυσχερέστερα άλλά καί περισσότερον περίπλοκα ή καταστροφικά άνακύπτουν διά τόν ἄνθρωπον ὡς ἄτομον, ἀλλά καί κίνδυνοι φοβεροί διά τὴν ἀνθρωπότητα (ἡ πυρηνική καί ή βιολογική άπειλή πού γνωρίζομεν) περιφρονοῦντες τάς διαπιστώσεις καί τάς ἀπόψεις τοῦ ˙Ορφέως (¨Υμνος 64)² καί τῶν ἄλλων ἀρχαίων σοφῶν, πού ἀναφέρομεν κατωτέρω. (Σχετικῶς βλέπε καί Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό "Εγκλημα της 'Επιστήμης», άπό σελίδες 180 καί έφεξῆς).

Αλλά μέ ποίας πράγματι διαστροφάς καί παραποιήσεις και μέ ποίας αὐθαιρεσίας καί ψευδολογίας ἔχουν παρουσιασθεῖ καί καταγραφεῖ διάφορα γεγονότα, πληροφορίαι καί παραδόσεις τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας καί

^{1.} Ο Πίνδαρος είς «τά άποσπάσματα» λέγει: Ω!... μετ΄ άνθρώπινο μυαλό τίς βουλές τῶν θεῶν, δέν θά μπορέση κανείς νά έρευνήση καί μή ξεχνᾶς ποτέ πῶς μάνα θνητή σ΄ ἔχει γεννήσει!!! (Πίνδαρος, ἔκδοσις Δημητράκου ΄ Αθῆναι 1935, μετάφρασις Λεκατσᾶ, σελίς 286 καί Στοβαίου «΄ Ανθολόγιον» ΙΙ, 2, 3 καί Κλήμης ὁ ΄ Αλεξανδρεύς «Στρωματεῖς» 726).

^{2.} Σημειωτέον ὅτι πρό τοῦ Πινδάρου καί ὁ ˙ Ορφεύς εἰς τόν·64 ¨ Υμνον του ὑποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰναι ἀνίκανος νά συλλάβη ΟΛΗΝ τήν ἔννοιαν, τήν μορφήν καί τήν ἔκτασιν τῆς Δημιουργίας.

Ιστορίας καί πόσα μυθεύματα έχουν διδαχθεῖ οἱ Λαοί καὶ τά πιστεύουν, ὡς παραδεδεγμένας, ἀδιασείστους καὶ καθιερωμένας Ἱστορικάς ἀληθείας!!... Καὶ μόνον ὅταν ἀποκαλυφθοῦν τά μυθεύματα, πού εἰχον γράψει διά μέσου τῶν αἰώνων ἤ σκοπίμως ἤ ἀπό ἄγνοιαν διάφοροι συγγραφεῖς καὶ ἀναφέρει ἐπίσης καὶ ἡ Βίβλος τῶν Ἑβραίων, ἀρκοῦν διά νά ἀνατρέψουν καὶ νά ἀλλάξουν τελείως τἡν μορφήν τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας. (βλέπε καὶ βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑ», ὅπου κυριολεκτικῶς κονιορτοποιοῦνται ὅλαι αὐταὶ αὶ ψευδολογίαι καὶ τά φανερά αὐτά παραμύθια τῆς Προϊστορίας περί γενέσεως, περί δημιουργίας Κόσμου, κατά τήν Βίβλον περί κατακλυσμοῦ τοῦ Νῶε, περί καταγωγῆς καὶ προελεύσεως τοῦ ἀνθρώπου, τῶν Λαῶν καὶ τοῦ πνεύματος κ.τ.λ.).

Παραλλήλως ὅμως οἱ ˙Ορφικοἱ ἑδίδασκον τόν συμβολισμόν, ὅτι ὁ Διόνυσος τόν ὁποῖον ἀποκαλοῦσαν «Πρωτόγονον» (ὕμνος ˙Ορφέως (VI) 6 καί ¨Υμνος πρός Διόνυσον 30, (στίχος 2) καί ¨Υμνος 42 Τριετηρικοῦ, (στίχος 6) καί «διφυῆ, ἄρρητον, κρύφιον» καί ¨Υμνος 6, Πρωτογόνου, (στίχοι 1-5) καί «δικέρωτα», διότι πρῶτος ὁ Διόνυσος κατά τήν παράδοσιν ἔζευξε βόδια εἰς τό ἄροτρον καί διά τόν λόγον αὐτόν τόν ἐζωγράφιζον «ταυροκέφαλον» δηλαδή μέ κεφαλήν ταύρου καί φυσικά μέ δύο κέρατα καί δίμορφον» (¨Υμνος 30, στίχος 2 καί 3) δηλαδή ὡς ἰκανόν νά γεννᾶ – ὡς δημιουργόν - καί ὡς γεννώμενον (Πρωτόγονον, γεννηθέντα) καί «διφυῆ», δηλαδή ἔχοντα δύο γένη, ἀρσενικόν καί θηλυκόν, καί συνεπῶς ὡς μή προελθόντα ἀπό γέννησιν, ἐφ˙ ὄσον εἰναι «αὐτογέννητος» καί διά τόν λόγον αὐτόν εἰναι καί πρωτόγονος καί ὁ ὁποῖος ἐνῶ εἰναι «πρωτόγονος», «αὐτογέννητος» εἶναι ταυτοχρόνως καί «τρίγονος» δηλαδή ἔχει γεννηθῆ τρεῖς φορές, κατά τόν συμβολισμόν πού ἑξετάζομεν κατωτέρω.

Αλλ' ὁ Διόνυσος είναι ἐπίσης «ἄρρητος, κρύφιος», πού δέν ἐπιτρέπεται δηλαδή νά λέγεται τίποτε περί αὐτοῦ, (νά μήν τόν πιάνουμε στό στόμα μας ώς ἀπρόσιτον καί ἀνερμήνευτον) έφ' ὄσον είναι θεός «κρύφιος», ἀπόκρυφος καί συνεπῶς μετέχων τῆς ὑπερτάτης καί ἀνερμηνεύτου δυνάμεως τῆς δημιουργίας. Είναι όμως καί δίμορφος, δηλαδή Θεός οὐράνιος άλλά καί γήινος καί γενικά ώς πρωτόγονος «άντιπροσωπεύει», κατά τόν συμβολισμόν, τήν γενετικήν δύναμιν τῆς φύσεως, τῆς ὁποίας ὁ Διόνυσος εἶναι ὄχι μόνον πρωταρχική, άλλά καί άπλή συμβολική λατρεία καί δύναμις καί τῆς όποίας ἡ ύπεροχή προβάλλεται σαφέστατα καί έκφράζεται καί έξηγεῖται άναλυτικῶς είς τόν «"Υμνον» 10, περί Φύσεως τοῦ 'Ορφέως. Καί ἐπειδή ἡ Φύσις ("Υμνος 10) είναι Θεά «αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, ἄρσην» (στίχος 10) δηλαδή αὐτογέννητη, χωρίς πατέρα, πού έγεννήθη χωρίς μητέρα καί πατέρα, καί «παμμήτειρα», δηλαδή είναι μητέρα τῶν πάντων (στίχος 1) καί «πανυπέρτατε δαῖμον, ἄφθιτε πρωτογένεια» (στίχος 4-5) δηλαδή ή ύπερτάτη καί άθάνατη θεά, ή πρωτογεννηθεῖσα καί «πάντων μέν σύ πατήρ, μήτηρ, τροφός» (στίχος 17) δηλαδή, έσύ είσαι πατήρ καί μητέρα καί τροφός τῶν πάντων, καί «πάνσοφε, πανδώ-_{Τειρα,} κομίστρια, παμβασίλεια, αύξιτρόφος, πίειρα, πεπαινομένων τε λύτειρα» (στίχοι 16-17) δηλαδή, είσαι πάνσοφος καί φέρεις, προσφέρεις καί παράγεις τά πάντα, βασίλισσα όλων καί όπως φροντίζεις διά τήν πλουσίαν αὔξησιν καί παραγωγήν τῶν πάντων, ἔτσι ἀφαιρεῖς, ξαναπαίρνεις, ἀποσύρεις ἀπό τήν ζωήν, ἐκεῖνα τά ὁποῖα πεθαίνουν, αὐτῶν πού τελειώνει ἡ ζωή των, (πεπαινομένων τε λύτειρα). Μέ ἄλλας λέξεις ἡ φύσις, κατά τόν ὑμνωδόν, εἶναι ὁ αίώνιος δημιουργός άλλά καί ὁ άκατάλυτος, ὁ άκούραστος, ὁ άνελέητος δήμιος, ό αίωνίως άφανίζων ό έξολοθρεύων τά δημιουργήματά του!!...

Εάν τά άνωτέρω κατόπιν τούτου συνδυασθοῦν μέ τά άναφερόμενα είς

τόν "Υμνον (VI) 6, τοῦ Πρωτογόνου, τόν όποῖον ὁ Ύμνωδός ἀποκαλεῖ «διφυῆ» (δίμορφον) «ώογενῆ» ώς γεννηθέντα ἀπό αὐγό (στίχος 2) καί τόν ὁποῖον όνομάζει «Φάνην» (στίχος 8) καί «ταυρωπόν» μέ πρόσωπον ταύρου καί «ἄρρητον, κρύφιον» πού δέν όνομάζεται καί ἀπόκρυφον καί «μάκαρ πολύμητι, πολύσπορε...», δηλαδή ἐσύ πού εἴσαι μακάριος πολύβουλος καί γόνιμος καί μέ τόν "Υμνον (4) τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου χαρακτηρίζεται ἐπίσης ὁ Οὐρανός ώς «παγγενέτωρ» (ώς πατήρ, τῶν πάντων) «πρεσβυγένεθλος» (ώς ὁ παλαιότερον γεννηθείς) καί συνεπῶς ἀρχή τῶν πάντων, «κοσμοκράτωρ» ἀδάμαστος, πανδερκής καί μέ τόν "Υμνον 8 τοῦ 'Ηλίου, ὅπου ἐπίσης ἀποδίδονται είς τόν "Ηλιον, οι χαρακτηρισμοί «πανδερκής» «κοσμοκράτωρ» πατέρα τοῦ χρόνου, άθάνατε Ζεῦ, δέσποτα τοῦ κόσμου, καί εἰς τόν "Υμνον 34 τοῦ ᾿Απόλλωνος, εἰς τόν ὁποῖον ἀποδίδονται παρεμφερεῖς δυνάμεις καί ιδιότητες «όλβιοδώτα, σπερμείος, άρότριε, φωσφόρε δαίμον έράσιμε, Δήλι΄ ἄναξ πανδερκές ἔχων φαεσίμβροτον ὅμμα» καί ὁ ὁποῖος ἀρμόζεις, καθορί-Ζεις, ρυθμίζεις τάς έποχάς τοῦ ἔτους καί μέ τήν βοήθειάν σου ἀποδίδουν οἰ άγροί, (βλέπε μετάφρασιν τῶν άνωτέρω είς τό κείμενον καί είς "Υμνον τοῦ Απόλλωνος καί διά τόν καθορισμόν τῶν ἐποχῶν εἰς τό κεφάλαιον Δ΄ Παράγραφοι 31 καί 32 εἰς τό κείμενον τοῦ Κ. Χασάπη), καί ἐν συνεχεία, ἐάν τά άνωτέρω συνδυασθοῦν καί μέ τόν "Υμνον τῆς Δήμητρας, ὅπου ἑξαίρεται ἡ φροντίς τῆς θεᾶς διά τήν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καί ὁ μῦθος τῆς κόρης (τῆς Περσεφόνης) ό όποῖος άντιπροσωπεύει τόν θάνατον κάθε χρόνον (κατά τόν χειμώνα) καί τήν άνάστασιν (κατά τήν ἄνοιξιν) τῆς πλουτοδώτειρας φύσεως, έγομεν πλήρη περίπου τήν είκόνα τῶν μυστικιστικῶν ἀλληνοριῶν καί τῶν ἀπόψεων τῶν `Ορφικῶν ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ἀφοῦ διά τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν τῶν "Υμνων τοῦ «Πρωτογόνου (6)» «τῆς Φύσεως» (10) τοῦ «Διονύσου», (30) «Οὐρανοῦ», (4) « Ἡλίου», (8) «Δήμητρος», (40) καί «Κρόνου» ("Υμνος 13) «Ρέας» ("Υμνος 14) «Γῆς» (26) «Μητρός θεῶν» (27) «' Ωκεανοῦ» (83) καί «Διός» ("Υμνος 15) καί μέ τό καταπληκτικόν ἀποσπασμάτιον (VI) πού ἀνεφέρθη ἀνωτέρω καί τό ὁποῖον διέσωσεν ό Πρόκλος, ὅπου ὁ Ζεύς άνυμνεῖται ὼς ὁ ὑπέρτατος Θεός, ὁ μοναδικός δημιουργός, άλλά καί τιμωρός, ὁ έξουσιάζων τά πάντα, (βλέπε κείμενον εἰς μετάφρασιν) όλοκληρώνεται ή ἔννοια, ὁ συμβολισμός, τῆς Ὑπερτάτης Δυνάμεως, τῆς δημιουργίας, τοῦ Διός, τοῦ ἀνωτέρου Θεοῦ κατά τούς ˙Ορφικούς, τοῦ ὁποίου αἰ άναφερόμεναι είς τούς ἄλλους "Υμνους δυνάμεις, θεοί, δέν είναι τίποτε άλλο, έπαναλαμβάνομεν, κατά τόν συμβολισμόν τῶν ΄Ορφικῶν, παρά ἡ ἰδία δύγαμις, άλλά ὑπό διαφόρους άλλας ἐκδηλώσεις καί μορφάς, καί ἡ όποία δέν είναι μόνον άγαθή, προστάτης καί χορηγός, άλλά καί τιμωρός.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, θά ἡδύνατο κανείς νά ὑποθέση, νά ὑποψιασθῆ, ὅτι ἡ ΜΟΝΑΣ, ὁ ἀριθμός 1 τῶν Πυθαγορείων, πιθανόν νά εἶχε αὐτήν τήν ἔννοιαν, ἔηλαδή τήν ἐνιαίαν μορφήν τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ἐκ τῆς ἀρχικῆς μονάδος καί οἱ Πυθαγόρειοι ἡρμήνευον τήν Δημιουργίαν (βλέπε καί εἰς κείμενον Χασάπη § 34, εἰς Ἡρόδοτον Β. 81 καί εἰς Πλούταρχον «Συμπόσιον» 11, 3) καί ὁπωσδήποτε αἱ ἀπόψεις καί αἱ διδασκαλίαι τοῦ Πυθαγόρου προδίδουν φανεράν ἐπίδρασιν τῶν Ἡρφικῶν καὶ ὅχι ἐπιδράσεις Αἰγυπτίων καὶ Βαβυλωνίων, τούς ὁποίους πράγματι εἶχεν ἐπισκεφθεῖ ὁ Πυθαγόρας, ἀλλά παρέμεινεν ἀνεπηρέαστος φαίνεται ἀπό τάς Θεοσοφίας των καί τάς ἄλλας παιδαριώδεις ἀπόψεις των περί θεῶν, δημιουργίας καὶ Σύμπαντος, ὅπως ἀποδεικνύουν αὶ γνωσταί Θεωρίαι καὶ διδασκαλίαι τοῦ Πυθαγόρα.

Συνεπῶς, ὅπως φαίνεται, βασική διδασκαλία τῶν ὁ Ορφικῶν ἦτο ἀφὶ ἐνός μέν ἡ διὶ ἀλληγοριῶν μύησις καί ἐξήγησις τῆς φύσεως τοῦ θεοῦ, δημιουρ-

νοῦ, ἐπόπτου, προνοητοῦ καί χορηγοῦ τῶν πάντων, διότι λόγω τῆς φύσεώς του, κατά τούς 'Ορφικούς, ώς παντεπόπτου (Βλέπε "Υμνον Ούρανοῦ» 4, (στίχον 8), λέξιν «πανδερκές», "Υμνον 8 'Ηλίου, (στίχον 1) «πανδερκές ἔχων αίωνιον όμμα»), καί "Υμνον 34 'Απόλλωνος «ἄναξ πανδερκές έχων φαεσίμβροτον όμμα» (στίχος 8) ό θεός, έγνώριζεν, όχι μόνον τάς πράξεις, άλλά καί τούς διαλονισμούς τῶν ἀνθρώπων (βλέπε καί "Υμνους «Μοιρῶν» LIX (59) στίχους 13 καί 14 καί «Δίκης» LXII (62) στίχον 2 καί 3, «Εὐμενίδων», LXIX (69) στίχος 5 καί «Δαίμονος» LXXIII (73) στίχους 2 καί 3) καί ἀφ' ἑτέρου ὼς τιμω- . ροῦ, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἀποκάλυψις, ἡ ἐπιδίωξις, ἡ ἐμφύτευσις, ἡ προβολή καί ἡ ὑποβολή τῆς πίστεως πρός τήν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς εἰς τούς ἀνθρώπους, ή όποία ψυχή ὑπέκειτο ἐν τούτοις μετά θάνατον εἰς κρίσιν καί ἀνταπόδοσιν, είς τιμωρίαν είς τόν "Αδην, ή έπιβράβευσιν, είς τά 'Ηλύσια Πεδία, άνάλογα μέ τήν συμπεριφοράν της κατά τήν διάρκειαν τῆς ζωῆς της, ἤ τῶν διαφόρων μεταμορφώσεων πού θά έλάμβανε μέχρις ότου έξιλεωθεί'. `Από**ψεις πού ἀπέβλεπον εἰς τήν διά τῆς Θρησκείας καί διά τῆς πίστεως πρός τήν** ἄλλην, τήν «ἐπέκεινα», τήν ὑπερπέραν ζωήν, τήν ψυχικήν καί ἡθικήν διάπλασιν τῶν ἀτόμων (τῶν ἀνθρώπων) καί εἰς τήν περιστολήν, εἰς τόν περισρισμόν διά τοῦ φόβου τῶν κυρώσεων εἰς τήν ἄλλην ζωήν, τῶν κακῶν προθέσεων καί πράξεων τῶν ἀνθρώπων, πού εἶναι γεμάτοι ἐλαττώματα και κυρίως, εἰς τήν ήθικήν έπαναλαμβάνομεν, διαπαιδαγώγησιν αὐτῶν, ἀπόψεις τάς ὁποίας υίοθέτησαν καί άπεδέχθησαν άργότερον, ώς γνωστόν καί ό Πυθαγόρας καί ό Πλάτων καί μετ` αὐτούς καί ἄλλοι σοφοί, άλλά καί ἄλλαι θρησκεῖαι καί μεταξύ αὐτῶν καί ὁ Χριστιανισμός.

΄ Ως έμφαίνεται έκ τῶν ἀνωτέρω, ἡ διδασκαλία τῆς Θρησκευτικῆς καί Φιλοσοφικής αύτης αίρεσεως απέβλεπεν είς τήν αποκάλυψιν είς τούς μύστας τῆς άληθείας, περί τῆς συναρτήσεως τοῦ κόσμου, τῆς φύσεως, τῆς θεότητος καί τοῦ μυστηρίου τῆς ψυχῆς καί τῆς σχέσεώς της μέ τό σῶμα, ἐντός τοῦ όποίου έχει δεσμευθεί καί ὑποδείξεως ἡ περιγραφής τοῦ καταλλήλου τρόπου διά τήν σωτηρίαν της. Καί ή όδός πρός σωτηρίαν ήτο νά ὑποβληώη ὁ μύστης είς διαφόρους άγνισμούς, λύσεις καί μυήσεις, αί όποῖαι είχον κατ΄ άργάς, έξ ὄσων φυσικά γνωρίζομεν, χαρακτήρα τελετουργικόν, διαφόρους τελετάς πρός χάριν καί διά λογαριασμόν τοῦ μύστου. Αλλά μετά ταῦτα βαθμηδόν, ο μυούμενος εδιδάσκετο, διεποτίζετο καί εμάνθανε καί διαφόρους ἡθικάς ἰδέας, ἀρχάς, ἐννοίας καί ὑψηλοτέρου βαθμοῦ διανοήματα, πού έπεδίωκον τήν ψυχικήν κάθαρσιν, τήν μετάνοιαν καί τήν ἡθικήν έξυγίανσιν καί) έξύψωσιν τοῦ μυουμένου. Προφανῶς ὁ ΄ Ορφισμός ήτο μία ἀπολυτρωτική θρησκεία πού είχεν είσαγάγει νέας ίδέας καί άπόψεις ἐπί τῆς ἡθικοψυχολογικής πλευράς τῶν ἀνθρώπων καί πρωτίστως διά τὴν μεταθανάτιον τύχην τῆς ψυχής, ή όποία είχε τεραστίαν καί άποφαστιστικήν έπίδρασιν μετά ταῦτα, δχι μόνον ἐπί τῆς θεολογίας, άλλά καί ἐπί τῆς φιλοσοφίας καί γενικώτερον επί τῆς άναπτύξεως καί τῆς έξελίξεως τῆς άνθρωπότητος'.

Σημειωτέον ότι καί ό Αριστοτέλης είς τά «Μεταφυσικά» (983,2) όπου έκμηδενίζει ἐπαναλαμβάνομεν, τάς θεωρίας τῶν ὑλιστῶν ὅλων τῶν αἰώνων, περί αὐτογεννέσεως καί αὐτοδυνάμου τῆς ὕλης, καθορίζων τήν ὑπεροχήν

^{1.} Καί ἄλλη ἄποψις τῶν ˙Ορφικῶν πού συμπίπτει μέ τάς ἀπόψεις τῶν Πυθαγορείων καί πού ἀποδεικνύει τὴν ἐπίδρασιν τῶν ˙Ορφικῶν ἐπί τῶν Πυθαγορείων τοῦ Πλάτωνος καί ἐπί ἄλλων νεωτέρων θρησκειῶν.

τῆς φιλοσοφίας ἔναντι ὅλων τῶν ἄλλων πνευματικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρώπου (τοῦ τεχνίτου, τοῦ καλλιτέχνη κ.τ.λ.) ὑποστηρίζει ὅτι ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι δούλη, εἶναι δεσμία τῆς ἀσυγκράτητης διαθέσεώς της πρός ἔρευναν, πρός γνῶσιν, διά νά μάθη καί νά ἐρμηνεύσει τά αἴτια καί τὴν οὐσίαν τῶν φυσικῶν φαινομένων παρακινουμένη ἀπό περιέργειαν ἤ φόβον, ἀπό τόν ὁποῖον φόβον τῆς ὑπερτέρας ἀγνώστου δυνάμεως, ἐν τούτοις, οὕτε καί ὁ Ἐπίκουρος, πού ἐπεδίωξε τοῦτο μέ τό Εὐαγγέλιόν του, ἐξαίρων τάς ὑλιστικάς καί σεξουαλικάς ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς, κατά τόν Μπερτράντ Ρᾶσσελ, ἐπέτυχε νά ἀπαλλάξει τόν ἄνθρωπον. (Μ. Ρᾶσσελ Νόμπελ 1950 εἰς τό ἔργον του «Γᾶμος καί Ἡθική» 10η ἔκδοσις Παρίσι 1950).

Συνεπῶς καί ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἀποδεικνύεται πόσον ὁρθή, χρήσιμος καί πολλάκις ἀποτελεσματική ὑπῆρξε καί εἶναι διά τούς μή παραλογιζομένους καί έκτρεπομένους ἀνθρώπους, ἀλλά καί διά τήν ἀνθρωπότητα ὁλόκληρον, ἡ ἀνωτέρω τοποθέτησις τοῦ ἀνθρώπου, ἔνατι τῆς δημιουργίας, τῆς ὑπερτάτης δυνάμεως τοῦ θεοῦ, ὑπό τῶν ˙Ορφικῶν. (Λεπτομερέστερον, ὄχι ὄμως καί ἀκριβέστερον, περί τῶν τελετουργιῶν κατά τά ˙Ελευσίνια Μυστήρια καί τά διαδραματιζόμενα καί λεγόμενα κατ˙ αὐτά καί κατά τὴν μύησιν εἰς διάφορα στάδια τῶν νέων πιστῶν, τῶν μυστῶν, βλέπε «˙Ωγυγίαν» Σταγειρίτου, Τόμον Γ΄ βιβλίον Α, ἀπό σελίδα 351 καί ἐφεξῆς, ἔκδοσις Βιέγνης 1817).

Εξ άλλου βάσει τῶν κειμένων τῶν `Ορφικῶν δύναται νά τονισθῆ μετά πλήρους βεβαιότητος έπίσης, ότι μία από τάς πρωταρχικάς δυνάμεις τῆς δημιουργίας, ϊσως δέ ἡ ἰσχυροτέρα ὑπῆρχε καί εἶναι ὁ ἔρως. Διότι κατά τό πρῶτον, ἀπό τά ἀνέκδοτα ἀποσπάσματα τοῦ ΄Ορφέως, «οὐδείς ένθουσιασμός, κανένα ἔργον δημιουργικόν, δέν δύναται νά ἐκδηλωθῆ καί νά πραγματοποιηθή χωρίς την έρωτικήν ἔμπνευσιν, την παρόρμησιν, την διένερσιν καί τό ένδιαφέρον πού προκαλεῖ ὁ ἔρως» ἐπειδή ὁ ἔρως καί κατά τό 11ον ἀνέκδοτον ἀπόσπασμα τοῦ ˙Ορφέως, ἔχει τἡν δύναμιν νά προσελκύει, νά ἐνώνει ἥ γά ἐξωθεῖ εἰς ἔνωσιν, ὄλα τά στοιχεῖα, τά πάντα, εἰς τήν φύσιν καί ὄχι μόνον είς τήν νῆν, ἀλλά καί είς τόν Οὐρανόν, ἀφοῦ καί οἱ θεοί κατά τούς Ορφικούς δέν ἡδύναντο νά άποφύγουν τήν ἐπίδρασιν τοῦ "Ερωτος. Καί όσοι έχουν διαβάσει Ελληνικήν Μυθολονίαν είναι άδύνατον νά μή ένθυμοῦνται τάς έρωτικάς έκτροπάς τῶν ἀρχαίων θεῶν καί ἰδίως τοῦ ἀδιορθώτου Διός, ὁ όποῖος κατεδιώκετο συνεχῶς, ἀλλά χωρίς κανένα ἀποτέλεσμα, ἀπό τήν ζηλιάρα και άκαταπόνητον "Ηραν! Επίσης είς τόν 58 "Υμνον τοῦ 'Ορφέως πού είναι άφιερωμένος είς τόν "Ερωτα, ό Υμνωδός έπικαλεῖται «τόν μεγάλον τόν περιπόθητον, τόν γλυκύν Έρωτα, τόν ίσχυρόν τοξότην πού φλογίζει μέ δύναμιν τούς άνθρώπους, τόν ταχύν καί όρμητικόν (τόν άσυνκράτητον) πού παίζει καί μέ τούς θεούς» (πού είναι οἰκεῖος, πού ἔχει στενάς σχέσεις καί μέ τούς θεούς,... διότι «ἐσύ μόνον (ἔρωτα) κρατεῖς τό πηδάλιον όλων αὐτῶν, εἶσαι κυρίαρχος, ἐπειδή κρατεῖς τά κλειδιά τοῦ ἐπουρανίου αίθέρος, τῆς θαλάσσης, τῆς γῆς καί τοῦ Ταρτάρου. (βλέπε καί «᾿ Αργοναυτικά», στίχοι 428, 429).

Μέ ἄλλας λέξεις καί ὁ Όρφεύς καί οἱ Όρφικοί εἶχον ἐπισημάνει καί ἐξάρει ἔκτοτε τήν ἀδιαφιλονίκητον ἰσχύν τοῦ ἔρωτος εἰς τήν δημιουργίαν, ἐντός τοῦ Σύμπαντος, καί φυσικά δέν ἐξυμνοῦν μόνον τήν σεξουαλικήν δύναμιν, τήν φυσικήν παρόρμησιν πρός ἔνωσιν τῶν ἀντιθέτων φύλων, ἀλλά καί τήν πνευματικήν καί τήν ἐντός τῆς φύσεως δύναμιν πού ἐξωθεῖ εἰς ἔνωσιν καί δημιουργίαν. Είναι ὁ ἔρως, ἡ ἀγάπη, ἡ προσπάθεια διά τήν δημιουργίαν κάθε καλοῦ καί ὼραίου, χρησίμου καί θαυμαστοῦ, εἴτε ὑλικόν κατασκεύασμα εἴναι τοῦτο (καλλιτεχνικόν δημιούργημα, ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς ἤ τεχνικῆς) ἤ πνευματικόν. Ἱσως δέ, διότι δέν ἀποκλείεται καί αἱ ἀναφερό-

μεναι ως όργιαστικαί τελετουργίαι τοῦ Διονύσου νά ήσαν συμβολισμός τῆς καταπληκτικῆς πράγματι δημιουργικῆς δυνάμεως τοῦ Ερωτος, ὅπως τήν εἰχον συλλάβει καί τήν ἐξεδήλωνον οἱ Όρφικοί, ἀφοῦ αἱ ὀργιαστικαί αὐταί τελεταί, δέν γνωρίζομεν ἐπίσης πῶς ἐτελοῦντο καί ποίας ἰεροτελεστικάς μορφάς καί ἐκδηλώσεις ἐλάμβανον, ὅπως ἀγνοοῦμεν ἡ μᾶλλον ἀκόμη δέν ἔχει πλήρως διευκρινισθεῖ, καί ποῖαι πράγματι ήσαν αἱ σχέσεις τοῦ Σωκράτη μέ τούς νέους, ἄν καί ἐπικρατεστέρα ἄποψις θεωρεῖται, ὅτι ὁ Σωκράτης ως διδάσκαλος, πνευματικόν καί ὅχι σεξουαλικόν ἐνδιαφέρον εἰχε ἀναμιγνυ-όμενος μέ τούς νέους, ὅπως ἄλλως τε ἀποκαλύπτει καί ὁ `Αλκιβιάδης, εἰς τό Συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος, ὅπου ὁμολογεῖ ὅτι ἐνῶ κοιμήθηκε μιά ὁλόκληρη νύχτα καί μέχρι τήν ώρα ποὺ ἔσβησε ὁ λῦχνος τό πρωῖ, ὁ Σωκράτης οὐδόλως τόν ἐπείραξε. (Βλέπε κ. Ἰωάν. Συκουτρῆ «Τό Συμπόσιον», ἔκδοσις `Αθηνῶν τό 1934)

Πάντως καί ὁ Πλάτων είναι φανερόν ἀπό τάς θεωρίας τῶν ՝ Ορφικῶν ἐνεπνεύσθη ἀσφαλῶς καί ἔγραψε τό «Συμπόσιον», ἀλλά καί ὁ ΄Επίκουρος προφανῶς ὑπέστη τῶν ΄ Ορφικῶν τὴν ἐπίδρασιν ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, διά νά μᾶς διδάξη, ὅτι μόνον ἀμεριμνησία καί ἀπολαύσεις πρέπει νά είναι ἡ ζωἡ, διότι δέν ἡδυνήθη ἀσφαλῶς νά ἀντιληφθῆ τάς ὑψηλάς φιλοσοφικάς καί ἡθικοπλαστικάς ἐννοίας καί ἀντιλήψεις, πού περιέχουν καί αὐτοί οἱ συμβολισμοί τῶν ΄ Ορφικῶν.

Τό περίεργον όμως είναι καί είς τήν περίπτωσιν αὐτήν, ότι καί οἱ νεώτεροι σχολιασταί τῶν ˙Ορφικῶν ἐπιμελῶς ἀπέφυγον, ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, νά ἐρμηνεύσουν, ἢ μᾶλλον νά ἀσχοληθοῦν καί νά ἐμβαθύνουν εἰς τάς ἐννοίας αὐτῶν τῶν κειμένων τῶν ˙Ορφικῶν τῶν σχετικῶν μέ τἡν ἐξέχουσαν ἰσχύν τοῦ ἔρωτος ἐντός τῆς Δημιουργίας.

Διάχυτος, άλλ' επικρατεστέρα είναι ή ἄποψις, ή άντίληψις, ή αἴσθησις καί ή γνώμη, ὄλων τῶν ἀσχοληθέντων μέ τά `Ορφικά, ὅτι αἱ μυστικιστικαί τελετουργίαι καί ἰδίως τά «Διονυσιακά» ήσαν όργιαστικαί έκδηλώσεις, σάν κάποιο ξέσπασμα ίκανοποιήσεως πρωτόγονων φυσικῶν ἐνστίκτων καί πόθων καί αίσθησιακῶν παρορμήσεων. Οὐδείς δμως φαίνεται ότι ἐπρόσεξε τήν φανεράν ἐξήγησιν, ὅτι αἱ ἐκδηλώσεις αὐταἱ ἐγίνοντο ἀπό τούς Βάκχους καἱ τάς Μαινάδας πρός τιμήν τοῦ Διονύσου καί μέ σκοπόν, ἐπιδίωξιν, νά ἐξάρουν τήν συμβολήν τοῦ "Ερωτος εἰς τήν δημιουργίαν καί πάντως εἰς τάς τελετάς αὐτάς, πού ήσαν καί έχαρακτηρίζοντο ώς ἱεροτελεστίαι καί ἀπέβλεπον εἰς τήν λατρείαν τοῦ Διονύσου δέν μετεῖχον οἱ ἄνθρωποι, διότι οὐδαμοῦ άναφέρεται öτι ό Διόνυσος μέ τόν θίασόν του, τούς Σειληνούς, τούς Βάκχους καί τάς Mαινάδας συνδιεσκέδαζε μέ τούς άλλους θνητούς, τούς άνθρώπους. Φαίνεται ὄμως καί οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οἱ θνητοί, θά διωργανωναν τελετάς ὑπέρ τοῦ Διονύσου, κατά την παράδοσιν, μέ ξεφαντώματα, χορούς, τραγούδια καί αφθονον προφανῶς οἰνοποσίαν, άλλά οὐδαμοῦ άναφέρεται ἐξ ὄσων γνωρίζω, ὅτι ἐπεδίδοντο καί εἰς ὄρνια, ὄπως ἔχουν ἀφίσει νά πιστεύεται, οἱ νεώτεροι συννραφεῖς καί ἐρευνηταί, καταβιβάζοντες εἰς πολύ χαμηλόν ἐπίπεδον αὐτάς τάς έκδηλώσεις καί είς σεξουαλικάς ύπερβολάς, τάς άπόψεις τῶν Ὀρωικῶν περί τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως τοῦ Ερωτος, διότι ὑπῆρξαν ἀνίκανοι, ἤ δέν ήθέλησαν νά συλλάβουν τήν εύρυτέραν καί λεπτοτέραν ἔννοιαν καί τήν άγωτέραν καί δυναμικήν μορφήν τῶν συμβολισμῶν αὐτῶν περί ἔρωτος καί διότι σκοπίμως ἴσως, ή ἀπό ἄγνοιαν δέν ἐπρόσεξαν τήν εὔγλωτον καί φανεράν ἐπίκλησιν τοῦ Ὑμνωδοῦ εἰς τόν 58 ὕμνον τοῦ ἔρωτος, ποῦ ζητεῖ γά άπομακρύνει ό θεός άπό τούς μύστας «τίς φαῦλες καί παράδοξες όρμές» καί συνεπῶς τίς σεξουαλικές ἐκτροπές. Καί προσθέτω, ἐάν καλῶς ἐνθυμοῦμαι, ὅτι εἰς τάς συνηθείας καί τάς σεξουαλικάς σχέσεις τῶν ᾿Αρχαίων Ἑλλήνων καί τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἱστορικῆς περιόδου οὕτε ἀναφέρεται, οὕτε ὑπῆρξαν συνήθειαι καί σεξουαλικαί ἐκτροπαί, ὅπως τῶν ἄλλων ἀρχαίων Λαῶν τῆς ᾿Ανατολῆς τοῦ Βορρᾶ ἤ τοῦ Νότου, τάς ὁποίας ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος Βιβλία Α καί Δ, ὁ ᾿Αριστοτέλης «Πολιτικά» βιβλίον Β, κεφάλαιον Α, Στοβαῖος Τόμος Β, ΜΔ περί «Νόμων καί Ἐθῶν» σελίδες 184 καί ἐφεξῆς, Π. Καρολίδη «Εἰσαγωγή» εἰς Παγκόσμιον ἤ Καθολικήν Ἱστορίαν», G.R. Τabouis «΄Ο Ναβουχοδονόσωρ» καί βιβλίον μου «Τό Ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» (σελ. 21) μέ πληρεστέραν ἐπί τοῦ θέματος βιβλιογραφίαν.

Ή σημαντικωτέρα ἐξ ἄλλου ἀπόδειξις τῆς ἐπιδιώξεως τῶν ˙Ορφικῶν καί τῆς προσπαθείας των διά τήν ἐξημέρωσιν τῶν ἀνθρώπων καί τήν ἀποτροπήν αὐτῶν ἀπό συγκρούσεις, αἰματοχυσίας καί διαταραχάς, εἰναι ἡ ἐπίκλησις, ἡ παράκλησις πού περιέχεται εἰς τό τέλος ὅλων περίπου τῶν Ὑμνων τοῦ ˙Ορφέως, ὁ ὁποῖος παρακαλεῖ τούς θεούς νά χαρίζουν εἰς τούς μύστας «ὑγείαν καί εἰρήνην» μέ ἀποκορύφωμα τά λεγόμενα εἰς τόν Ὑμνον τοῦ Ἄρεως LXV (65) (στίχος 3) «ὁ ὁποῖος χαίρεται νά περιπλέκη τούς ἀνθρώπους σέ λυσσασμένη διαμάχη, καί εὑφραίνεται νά βλέπη χυνόμενον τό αἴμά των κατά τάς μάχας τῶν πολέμων πού προκαλεῖ» (στίχοι 5, 6, 7) καί τόν προτρέπει ὁ Ὑμνωδός νά ἀλλάξη τά φρικτά ὅπλα του (τακτικήν) μέ τά ἔργα τῆς Δήμητρος (νά ἐξωθῆ τούς ἀνθρώπους ἀντί τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων, πού τούς παρασύρει, εἰς ἔργα εἰρηνικά μέ τὴν γεωργίαν) διά νά ἀπολαμβάνουν τὴν ζωήν μὲ τάς ἐορταστικάς πανηγύρεις τοῦ Διονύσου καί τῆς Κύπριδος, τῆς ᾿Αφροδίτης (στίχοι 4, 7, 8, 9).

Συνεπῶς καί αἱ ὑποκινούμεναι καί εἰς τήν ἐποχήν μας εἰς διαφόρους χώρας θορυβώδεις, άλλά ὑπόπτου ἐμπνεύσεως καί ἐνδιαφέροντος ἐκδηλώσεις καί εὐχαί ὑπέρ τῆς εἰρήνης, δέν εἶναι μόνον καθυστερημέναι, ἀφοῦ καί κατά τήν παναρχαίαν άκόμη έποχήν οἱ ἄνθρωποι, εἰρήνην ἐπεδίωκον καί έζήτουν, άλλά καί άγωφελεῖς, άφοῦ οὐδέν ἐπέτυχον ἥ δύνανται νά ἐπιτύχουν ὑπέρ τῆς εἰρήνης, ἐφ΄ ὄσον ἀπό τῆς ἐποχῆς τῶν ὑρφικῶν ἀκόμη αἰ εύχαι αύται άπηυθύνοντο, άλλ΄ άνευ άποτελέσματος πρός τούς θεούς. Και αὐτό συνέβαινεν, έννοεῖται, ὄχι βέβαια λόγω τῆς ἀδιαφορίας τῶν Θεῶν νά είσακούσουν τάς εὐχάς καί τάς παρακλήσεις των, άλλά λόνω τῆς ἀφροσύνης, της ηλιθιότητος καί της άμαθείας των άνθρώπων, πού είναι άνίκανοι νά ἐπιβληθοῦν είς τούς ἡγέτας των, οἱ ὁποῖοι τούς ὁδηγοῦν είς τούς πολέμους, άλλά καί τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐθνῶν, τά ὁποῖα συγκροτοῦν αἰ κοινωνίαι τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, ὁμάδες τῶν ὁποίων περιτρέχουν καί σήμερον τούς δρόμους τῶν μεγάλων πόλεων κραυγάζουσαι ἀσκόπως καί γωρίς αποτέλεσμα υπέρ τῆς εἰρήνης, ἐπαναλαμβάνομεν, ἀφοῦ εἰναι ἀνίσχυροι νά έξουδετερώσουν καί νά παραμερίσουν, όπως ἀποδεικνύεται, τούς ήγέτας των, πού προκαλοῦν τούς πολέμους.

Καί έν τοιαύτη περιπτώσει, τί ζητοῦν ἀπό τούς θεούς, ἀφοῦ τούς ἐμπαί-ζουν, τούς περιφρονοῦν καί τούς ἔχουν ὡς ἐπί τό πλεῖστον καταργήσει καί ἀπό τούς ἡγέτας των, ἀφοῦ εἶναι φανερόν ὅτι καί οἱ ἡγέται των τούς ἀγνοοῦν καί ἐλάχιστα προσέχουν, δεξιοί ἡ ἀριστεροί, λευκοί ἡ ἐρυθροί, τάς παρακλήσεις των διά τήν ἐξασφάλισιν εἰρήνης; Φαινόμενα, ἀπορίαι, ἐκδηλώσεις καί διαπιστώσεις θλιβεραί διά τήν νοημοσύνην καί τήν κατάντια καί τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, πού θεωροῦνται ὡς προηγμένοι καί δῆθεν περισσότερον ἐλεύθεροι καί κύριοι τοῦ οῖκου των ὅπως πιστεύουν καί τῆς πολιτείας, εἰς τήν ὁποίαν ἀνήκουν!!...

Φυσικά, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, διερωτᾶται κανείς, ποίαν νοημοσύνην διαθέτουν καί οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας, ἀφοῦ δέν ἀντιλαμβάνονται ὅτι τούς ἐμπαίζουν καί τούς δυναστεύουν οἱ διαφόρων ἀποχρώσεων καί ἐπιδιώξεων

ήγέται των, ἐφ᾽ ὄσον οὔτε ἐκεῖνοι πιστεύουν, ὅπως ἀποδεικνύεται, εἰς τάς ἀπραγματοποιήτους ὑποσχέσεις των περί ἰσονομίας, ἐλευθερίας, Δημοκρατίας, καί εἰς τά ἄλλα μυθεύματα, μέ τά ὁποῖα παραπλανῶνται καί παρασύρονται, ἐγκλωβίζονται καί ὑποφέρουν, δυσανασχετοῦν καί τυραννοῦνται καί σήμερον, καί τά ἄτομα καί οἱ ἀτυχεῖς Λαοί;!...

Προσπαθοῦν δέ οἱ ἀνόητοι, διοικούμενοι καί διοικοῦντες, καί ζητοῦν νά ἀποτρέψουν τόν πόλεμον, ὅταν ὁλόκληρος ἡ Φύσις διδάσκει, ὅπως ὑπέ-δειξαν οἱ ˙Ορφικοί, καὶ ὁ μέγας μοναστής τῆς ˙Εφέσου, ὁ ˙Ηράκλειτος, διεκήρυξεν «ὅτι πόλεμός ἐστιν πάντων πατήρ καὶ βασιλεύς κ.τ.λ.), ἐλπί-ζοντες καὶ πιστεύοντες ἄτομα καὶ Λαοὶ ὅτι δύνανται νά ἀποφύγουν τήν ἀ-δυσώπητον μοῖράν των, ὅπως ματαίως ἐπεδίωξεν νά ἀπαλλάξη τούς ἀνθρώπους καὶ ὁ ἐμπνευσμένος προφήτης ˙Εμπεδοκλής, ὁ ὁποῖος ἀπελπισθείς τελικῶς ἀπό τούς ἀδιόρθωτους ἀνθρώπους, τούς ὁπαδούς του, ἐρρίφθη εἰς τήν Αἰτναν καὶ ηὐτοκτόνησεν, διά νά μή βλέπη προφανῶς καὶ νά ἀκούη τάς ἀλογίστους ἀπαιτήσεις των καὶ τάς ἀθεραπεύτους βλακείας των.

Καί ὅμως καί τό πρόβλημα αὐτό τῆς διοικήσεως τῶν ἀτόμων, τῶν κοινωνιῶν καί τῶν πολιτειῶν τῶν ἀνθρώπων, τό ὁποῖον δέν ἡδυνήθησαν νά ἐπιλύσουν πράγματι οὕτε οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες σοφοί, μέ ὁδηγούς τούς Ὁρφικούς, λόγω τῶν ἀτελειῶν καί τῶν ἐλαττωμάτων τῶν ἀνθρώπων, ἐπέτυχον ἐν τούτοις οὕτοι νά ὑποδείξουν καί μεταξύ αὐτῶν πρῶτος ὁ Πλάτων, μέ τό τεράστιον καί ἀνυπέρβλητον ἔργον του, τόν καλύτερον δυνατόν τρόπον, δυνάμει τοῦ ὁποίου θά ἔπρεπε νά ἐπιλυθῆ τό τεράστιον αὐτό πρόβλημα τῶν αἰώνων. (Ὁρφεύς, Ζάλευκος, Θαλῆς, Ἡράκλειτος, Ἐμπεδοκλῆς, Πυθαγόρας, Αἰσχύλος, Σοφοκλής, Εὐριπίδης, Πλάτων, Ἱσοκράτης, `Αριστοτέλης, `Επίκτητος κ.ἄ.).

Αλλά δυστυχῶς οἱ νεώτεροι «κοσμοδιορθωταί», ἐλπίζοντες καί πιστεύοντες, ὅτι ἤσαν ἰκανώτεροι τῶν ἀρχαίων, ἤ εἰς ἄλλους ἀποβλέποντες σκοπούς, δηλαδή τὴν διαμόρφωσιν τοῦ Κόσμου, τῶν Κοινωνιῶν, τῶν Πολιτειῶν καί φυσικά καὶ τῶν ἀνθρώπων, εἰς μίαν ἀπέραντον «στρούγκαν» (οἱ Σιωνισταί μέ τάς ἀντιλήψεις των πού περιέχονται εἰς τά «Πρωτόκολλα τῶν Σοφῶν τῆς Σιών καὶ τάς ἐπεκτάσεις των καὶ οἱ Κομμουνισταί μέ τόν Μαρξισμόν καὶ τά παράγωγά του), τάς μέν Κοινωνίας καὶ Πολιτείας μέ τὴν βοήθειαν καὶ τὴν λατρείαν τῆς μεγάλης συγχρόνου Θεᾶς τῆς Τεχνολογίας μετέβαλλον εἰς ζούγκλας ἄγχους καὶ ἀγωνίας, τά δέ ἄτομα, τούς ἀνθρώπους, εἰς ἀθλίους καὶ δυστυχεῖς, πνιγομένους καὶ ἀγωνιζομένους καθημερινῶς διά τὴν ἑξασφάλισιν τοῦ ψεύτικου εὐδαιμονισμοῦ, πού τούς ἐδημιούργησαν καὶ τούς ἐνέπλεξαν. (Ἐπὶ τοῦ προβλήματος αὐτοῦ τῶν αἰώνων, βλέπε λεπτομερέστερον καὶ ἀναλυτικώτερον τό βιβλίον μου «Τό Ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης», ἔκδοσις Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» 1980).

Ως πρός τόν συμβολισμόν «τρίγονος» τοῦ Διονύσου, πού ἐγεννήθη δηλα-δή τρεῖς φορές, ἐξηγεῖται μέν ἀπό τά ἀναφερόμενα, ὅτι ὁ Διόνυσος ἐγεννήθη διά πρώτην φοράν, ἀπό τήν Σεμέλην καὶ ἀπό τόν μηρόν τοῦ Διός, ἀφοῦ δέ τόν κατεσπάραξαν οὶ Τιτάνες, τόν ἀνέστησε ἐκ δευτέρου ὁ Ζεύς, ἤ ἡ Ρέα, οἱ χωρικοί ὅμως, πού τόν ἀνέτρεφον, καλλιεργοῦντες τήν ἄμπελον, διαχωρίζοντες μετά ταῦτα κατά τόν συμβολισμόν, τά σταφύλια τῆς ἀμπέλου, διεμέλισαν ἐκ νέου τό σῶμα τοῦ Διονύσου, (ἐφ΄ ὅσον καὶ ἡ ἄμπελος κατά τόν συμβολισμόν εἰναι ἐνσάρκωσις τοῦ Διονύσου) καὶ τέλος διά τῆς συνθλίψεως τῶν σταφυλῶν ἀποκομίζεται τό γλεῦκος, τό κρασί, πού ἐκπροσωπεῖ τήν ἔνωσιν, τά διασκορπισμένα, τά τεμαχισμένα εἰς σταφυλάς, μέλη τοῦ σώματος τοῦ Διονύσου. Σύνθλιψις πού σημαίνει καὶ τήν νέαν, τήν τρίτην καὶ τελευταίαν γέννησιν τοῦ θεοῦ. Θύδεμία ὅμως ἑξήγησις σαφεστέρα καί εύρυ-

τέρα παρέχεται ἀπό οἰονδήποτε κείμενον, περί τοῦ συμβολισμοῦ αὐτοῦ, καί οὕτε προδίδει οὖτος τήν αἰτίαν καί τήν βαθυτέραν ἔννοιαν τοῦ συμβολισμοῦ καί τῆς περιπετείας αὐτῆς τοῦ θεού, πλήν τῆς ἐκδοχῆς, ὅτι ἡ ἄμπελος συμβολίζει ἐμφανῶς ἐπίσης τἡν εἰρἡνην καί την ῆρεμον καί διασκεδαστικήν ζωήν καί τάς ἀπολαύσεις πού χαρίζει εἰς τόν ἄνθρωπον μέ τό κρασί πού παράγει. Ἰσως ἀπό τἡν ἔννοιαν αὐτοῦ τοῦ συμβολισμοῦ νά ἤντλησαν καί οὶ Ἐπικούρειοι τάς γνωστάς θεωρίας των, κατά τάς ὁποίας προέχει ἡ ἀπόλαυσις εἰς τἡν ζωήν, (βλέπε σχετικῶς «᾿ Απολλοδώρου βιβλιοθήκη» «Περί τῆς τῶν θεῶν φύσεως» κεφάλαιον περί «Φουρνούτου θεωρία» σελίς 364, ἔκδοσις Βιέννης 1811).

Πάντως καί ό συμβολισμός αὐτός τοῦ Διονύσου, ό ὁποῖος, ἐνῶ κατασπαράσσεται ἀπό τούς Τιτάνας καί διαμελίζεται ὡς προϊόν τῆς ἀμπέλου (σταφυλή) ἀπό τήν σύνθλιψιν τῆς ὁποίας ἀναγεννᾶται, (γίνεται κρασί) εἴναι ἐμφανῶς δυσερμήνευτος, ἀφοῦ οὕτε ἡ ἄποψις, ἡ ἐρμηνεία ὅτι ὁ Διόνυσος ὡς θεός ἦτο ἀθάνατος, δηλαδή ἀκατάλυτος καί ἀνώλεθρος, δύναται νά εὐσταθήση, ἐφ᾽ ὅσον ὡς θεός δέν ἦτο ἀνάγκη νά ὑποβληθῆ εἰς τήν περιπέτειαν τοῦ «τριγόνου», δηλαδή τρεῖς φοράς νά γεννηθῆ, ὁπότε καί ὁ συμβολισμός αὐτός ἀποτελεῖ ἔνα ἀπό τά σημαντικά καί δυσερμήνευτα στοιχεῖα τῆς μυστηριακῆς μορφῆς ὡρισμένων ἐννοιῶν τῶν ˙Ορφικῶν, τό περιεχόμενον καί τήν ἐρμηνείαν τῶν ὁποίων φυσικά ἀγνοοῦμεν. Ἐκτός ἐάν ὁ συμβολισμός αὐτός ὑπονοεί τἡν διδασκομένην ἀπό τούς ˙Ορφικούς μετεμψύχωσιν, καί τήν ἀπό διάφορα στάδια, ἡ μορφάς διέλευσιν τῆς ζωῆς, τήν ὁποίαν ἄποψιν ἀνευρίσκομεν, συναντῶμεν ἀργότερον, ἀρχικῶς εἰς τούς Πυθαγορείους καί μετά ταῦτα εἰς τόν Πλάτωνα.

Εν τούτοις, ἐάν κρίνωμεν ἀπό τάς ἐκτεταμένας καί πολυμόρφους παρατηρήσεις των καί τάς διαφόρους διαπιστώσεις των, πού άνακαλύπτομεν, ὅτι περιέχονται εἰς τούς «"Υμνους τοῦ 'Ορφέως», οὐδείς δικαιοῦται καί σήμερον άκόμη, παρά τάς τεραστίας προόδους τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, ὄπως πιστεύουν οἱ ἐπιστήμονες, νά ἰσχυρισθῆ ὅτι οἱ συμβολισμοί αὐτοί ὑπέκρυπτον έγνοίας κενάς, παιδαριώδεις, ἥ ἄνευ σημασίας, διότι δέν δυνάμεθα ήμεῖς οἱ σύγχρονοι, νά τούς ἐρμηνεύσωμεν, ὅπως ἀνερμήνευτοι παραμένουν καί σήμερον άκόμη (1984) αἱ ἀπόψεις Ζήνωνος τοῦ Ἑλεάτου, «περί κινήσεως καί χρόνου», πού περιέχονται είς τά θεωρήματα «τοῦ ἱπταμένου ὀϊστοῦ» καί «τοῦ ταχύποδος ἀχιλλέως μέ την χελώνην» (βλέπε καί βιβλίον Ἰωάν. Δ. Πασσᾶ «Τό ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης», σελίς 143). Καί φυσικά δέν ἀποκλείεται καί «τό τρισυπόστατον τῆς μιᾶς Θεότητος πού ἐμφανίζεται εἰς μετανενεστέρας θρησκείας, ὄπως εἰς τήν Χριστιανικήν κυρίως θρησκείαν, καί αἰ παρεμφερεῖς ὑποστάσεις καί τρίμορφοι παραστάσεις (Βράχμας Σίβας, Βισνοῦ) τοῦ θεοῦ, εἰς τήν θρησκείαν τῶν Ἰνδῶν (βραχμανισμός, κ.τ.λ.) νά εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιδράσεων ἀπό τούς συμβολισμούς.... αὐτούς τῶν ᾿Ορφικῶν, ἀπό τήν ͺ παναρχαίαν έποχήν, άφοῦ εἶναι πλέον φανερόν ὅτι ἀπό τόν χῷρον τοῦ Αἰγαίου έσημειώθησαν είσβολαί καί είς τήν κεντρικήν 'Ασίαν. (Βλέπε καί τόμον «Λαοί τῆς `Ανατολῆς» καί Προϊστορίαν Τόμου «ΕΛΛΑΣ», μέρος Γ΄ τῆς `Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι·ΣΤΟΡΙΑ»).

Όπωσδήποτε, ὅπως θά διαπιστώση τοῦτο τόσον ὁ ἀπλοϊκώτερος ἀναγνώστης ὅσον καί ὁ πλέον κατηρτισμένος μελετητής, οἱ συμβολισμοί πού περιέχονται εἰς τά κείμενα τῶν ˙ Ορφικῶν καί κυρίως εἰς τούς ¨ Υμνους τοῦ ˙ Ορφέως», καί τά «˙ Αποσπασμάτια» εἶναι τόσον πολλοί καί περιπεπλεγμένοι, ὢστε ὁρθῶς νομίζομεν πρέπει νά δηλωθῆ ἐκ μέρους τοῦ γράφοντος, ὅτι ἡ γενομένη ἐνταῦθα ἀπόπειρα ἑρμηνείας ώρισμένων συμβολισμῶν κατ˙ οὐδένα

τρόπον ἔχει τὴν ἀξίωσιν νά χαρακτηρισθή ὡς κάτι περισσότερον ἀπό μιά πρώτη προσπάθεια διά τὴν ἐπιβεβλημένην καί ἐπισταμένην μελέτην καί ἐρμηνείαν τῶν κειμένων τῶν συμβολισμῶν ἀπό ἀρμοδιστέρους "Ελληνας ἐρευνητάς, οἱ ὁποῖοι ἐπί τέλους, κάποτε θά πρέπει νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ἐπιβάλλεται νά ἀποκαλυφθοῦν καί νά ἐρμηνευθοῦν πλήρως τά ἀθάνατα αὐτά κείμενα, τά ὁποῖα ἐμφανῶς πλέον ἀποδεικνύουν ὅχι μόνον τὴν ἀδιάσειστον ὑπεροχὴν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀλλά καί τὴν μοναδικὴν, τὴν βασικὴν, τὴν ἀναμφισβήτητον ἀφετηρίαν τῆς ἐμφανίσεως, τῆς ἐκδηλώσεως καί τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ καί τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος.

Απομένει ὁ ἔλεγχος τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν παλαιῶν καί νεωτέρων έρευνητῶν καί σχολιαστῶν, οἱ ὁποῖοι παρασυρθέντες ἀπό τά ἀναφερόμενα, ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου είχεν έμφανισθῆ διά πρώτην φοράν εἰς τάς Ἰνδίας, είς τήν Ασσυρίαν, τήν Φρυγίαν, τήν Λυδίαν καί τήν Αίγυπτον, έκεῖθεν δέ τήν μετέφερεν ο Όρφεύς είς τήν Θράκην, δέν άντελήφθησαν, ὅπως ἄλλως τε , ἀπεδείχθη καί ἀπό τήν διαπίστωσιν τοῦ Βέντρις περί τοῦ Διονύσου, πού άνεφέρθη άνωτέρω καί την έρμηνείαν «τῶν "Υμνων τοῦ 'Ορφέως» ὑπό τοῦ Κ. Χασάπη, ὅτι ὅλαι αὐταί αἱ πληροφορίαι ἦσαν μυθεύματα, ἀφοῦ αἱ προηγμέναι ἀπόψεις τῶν ˙Ορφικῶν, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τό περιεχόμενον «τῶν "Υμνων τοῦ ' Ορφέως» καί γενικά ἥσαν ἄγνωστοι εἰς τούς ἄλλους ἀρχαίους Λαούς. `Αλλά καί αι άπόψεις αΰται δέν συμβιβάζονται έπίσης, μέ τήν πνευματικήν συγκρότησιν καί έκδήλωσιν τῶν Λαῶν αὐτῶν καί φυσικά οὔτε καί μέ τάς γνωστάς παιδαριώδεις δοξασίας των, περί δημιουργίας, θεῶν καί φυσικῶν φαινομένων, ὅπως ἀναλυτικῶς ἐξηγοῦνται αἱ ἀπόψεις καί αἱ γνώσεις τῶν Λαῶν αὐτῶν, εἰς τάς ὑποσημειώσεις τῶν κειμένων τοῦ Χασάπη, πού περιέχουν καί άπόψεις συγχρόνων ξένων έπιστημόνων καί είς ὄσα ἄλλα σχόλια παραθέτω έντός τῶν κειμένων, (βλέπε σχετικῶς καί σχόλια εἰς τά «' Αργοναυτικά» τοῦ ' Ορφέως, (στίχους 42 καί 102) περίπτωσιν τήν ὁποίαν ηγνόησαν ξένοι καί "Ελληνες έρευνηταί, Ιστορικοί καί διανοούμενοι, όπου άναφέρεται ὅτι ὁ Ὁρφεύς μεταβάς εἰς τήν Αἵγυπτον καί εἰς τήν Λιβύην, έδίδαξε καί ὄχι έδιδάχθη άπό τούς Αίγυπτίους τόν ἱερόν λόγον καί Θεογονίαν καί Κοσμογονίαν. Ύπεστήριζον ὅμως καί ὑποστηρίζουν καί μέχρι σήμερον διάφοροι καί μάλιστα πλεῖστοι ἐπιπόλαιοι, ἀνεύθυνοι καί άμαθεῖς "Ελληνες καί ξένοι συγγραφεῖς καί έρευνηταί, ὅπως καί ΟΛΑΙ αὶ ξέναι καί Ἑλληνικαί Ίστορίαι καί Έγκυκλοπαιδεῖαι, τό ἀντίθετον ἀκριβῶς, ὅτι δηλαδή ό Όρφεύς, ό Πυθαγόρας, ό Πλάτων καί ἄλλοι Ελληνες ἀρχαῖοι σοφοί πού είχον μεταβή είς τήν Αϊγυπτον ἐδιδάχθησαν ἐκεῖ τάς ἀπόψεις των. Αὐτό δέ συνέβαινεν, διότιαπλούστατα οἱμέν ξένοι σκοπίμως προφανῶς ἤ ἀπό ἔλλειψιν ένδιαφέροντος, δέν ήρεύνησαν έπαρκῶς, ἥ ἤθελον νά διαστρέψουν τά άρχαῖα κείμενα ὅπερ πιθανώτερον, οἱ δέ Ἑλληνες άρμόδιοι, βασιζόμενοι εἰς τήν άμφίβολον, ὅπως ἀποδεικνύεται εἰλικρίνειαν καί σοφίαν τῶν ξένων ἐπείσθησαν είς τάς διαπιστώσεις των καί άδιαφόρησαν!

Καί αι αυταί διαστρεβλώσεις και παραποιήσεις τῶν ξένων παρετηρήθησαν, ὡς συνήθως μεταξύ τῶν ἄλλων και διά τήν ζωήν τοῦ ἀρχαίου ποιητοῦ και μουσικοῦ Λίνου, ὅπως τάς ἀπεκάλυψε και κυριολεκτικῶς ἐξετίναξεν τούς ἀμαθεῖς ξένους φορείς των ὁ ἐκλεκτός Ἑλλην ἐρευνητής και συγγραφεύς Ἁγγελος Φουριώτης εἰς τήν ἐμπεριστατωμένην μονογραφίαν του «Προομηρικοί Ποιητές» (Λῖνος). ᾿Αθήναι, 1978, ἀνάτυπον ἀπό τήν «Φιλολογικήν Πρωτοχρονιά» τοῦ 1978

Αλλά καί ο ίσχυρισμός ώρισμένων ξένων δήθεν μελετητών, ή μάλλον

έκείνων πού πιστεύουν ότι ήννόησαν τάς διδασκαλίας καί τάς άπόψεις τῶν Όρφικῶν, ὅτι ὁ Ὀρφισμός ἦτο δογματισμός, ἀποδεικνύεται ὡς ἐσφαλμένος, ὡς ἀναπόδεικτος, ἤ τοὐλάχιστον ὡς ὑπερβολικός καί αὐθαίρετος, ἀφοῦ ἀπό τὴν βαθυτέραν ἔρευναν καί τὴν ὁρθοτέραν, ἀκριβεστέραν καί ἀδιαφιλονίκητον ἐρμηνείαν τῶν κειμένων ἐξάγεται τό ἀντίθετον ἀκριβῶς.

Διότι έξ ὄσων είναι φανερόν πλέον, μετά τήν όρθήν, έπαναλαμβάνομεν, κατά τό δυνατόν έρμηνείαν τῶν κειμένων, ὁ ᾿Ορφισμός διά τῶν θεωριῶν καί τῶν συμβολισμῶν του ὄχι μόνον ἐπεδίωξε νά ἀπαλλάξη καί ἀπήλλαξεν ἐμφανέστατα τόν ἄνθρωπον άπό τάς πρωτογόνους δεισιδαιμονίας του καί τάς μυθολονικάς αντιλήψεις καί παραδόσεις του περί θεῶν καί φυσικῶν φαινομένων, καί έπισης από τούς άπείρους δογματισμούς όλων τῶν παλαιοτέρων καί τῶν νεωτερων θρησκειῶν, ἀλλά καί προσεπάθησε, διά πρώτην φοραν είς τήν Ίστορίαν τῆς άνθρωπότητος, εἰς τήν Ἱστορίαν τοῦ σκεπτομένου άνθρώπου, νά διαμορφώση κοσμοθεωρίαν καί, ηθικοθρησκευτικήν άποψιν δυναμένην νά έπηρεάση έπωφελῶς τόν ἄνθρωπον καί τὴν ψυχικήν καί πνευματικήν διαπαιδανώνησιν καί έκδήλωσιν αύτοῦ διά ἱδεῶν, θεωριῶν καί ὑποδείξεων, αί όποῖαι μάλιστα πολλαπλῶς, διά νά μή εἴπωμεν πλήρως, συμπίπτουν μέ τάς θεωρίας, τάς διαπιστώσεις καί τάς απόψεις τῶν ὀρθοφρονούντων καί μή παραλονίζομένων συγχρόνων έρευνητών, διανοητών καί έπιστημόνων. όπως ἀποδεικνύεται ἀπό την έρμηνείαν τῶν «"Υμνων τοῦ 'Ορφέως» καί τά Αποσπασμάτια» τῶν ᾿Ορφικῶν.

"Ισως ὁ Νίτσε καί ὁ Χάϊντεγκερ είχον περισσότερον ἀντιληφθεῖ καί ἐπισημάνει καί καλύτερον κατανοήσει την άξίαν τῶν ἀπόψεων καί τῶν διδασκαλιῶν τῶν ᾿Ορφικῶν, τῶν Προπροσωκρατικῶν καί τῶν Προσωκρατικῶν, ἀπό τῆς πλευράς αὐτῆς καί τήν ἐπίδρασίν των εἰς τήν διαμόρφωσιν τῆς ἀρχαίας 'Ελληνικής Φιλοσοφίας καί κυρίως τής Φιλοσοφίας τῶν Προσωκρατικῶν, τήν όποίαν ό Νίτσε έχαρακτήρισεν ώς «πρωτόγονον δημιουργικότητα καί πνευματικήν δυναμικότητα καταπλήσσουσαν» («΄ Η φιλοσοφία τοῦ τρανικοῦ αἰῶνος τῶν Ἑλλήνων» καί «Τό λυκόφως τῶν εἰδώλων»), ὅπως εἶναι καί ἡ ἀλήθεια καί ή πραγματικότης, άπό τήν ἄποψιν - τήν γνώμην - τοῦ Βιλαμόβιτς παλαιότερον και τοῦ Μπένγκτστον έσχάτως, άλλά και άλλων τινῶν νεωτέρων δῆθεν μελετητών, οι όποῖοι άγνοοῦντες καί έπιπολαίως φερόμενοι, ή μᾶλλον άδυνατοῦντες νά ὲρμηνεύσουν τά κείμενα τῶν ՝ Ορφικῶν, προσεπάθησαν καί ἡθέλησαν νά άμφισβητήσουν τήν ἐπίδρασιν τῶν `Ορφικῶν καί τοῦ 'Ορφισμοῦ ἐπί τῆς Ελληνικῆς Φιλοσοφίας, ἀναζητοῦντες ἔξωθεν ἐπιδράσεις ἐπ΄ αὐτῆς, γωρίς ὅμως καί νά προσκομίσουν ἀδιαβλήτους ἀποδείξεις τοῦ ἰσχυρισμοῦ των, διότι αὕται εἴναι ἀνύπαρκτοι καί ἐξανεμίζονται ἐάν συνκριθοῦν μέ τάς ἀπόψεις τῶν ՝ Ορφικῶν.

Και ὅμως εἴναι σήμερον (1984) πλήρως ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλληνική Φιλοσοφία, τό ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα, δέν ἡτο δυνατόν νά ἔχη ὑποστῆ ἔξωθεν ἐπιδράσεις, ἡ νά εἰσήχθη ἔξωθεν, ἀφοῦ τό πνευματικόν ἐπίπεδον τῶν ἄλλων, ὅλων τῶν ἄλλων ξένων Λαῶν τῆς ᾿Ανατολῆς καί τοῦ Νότου (τῶν ᾿Ασσυρίων, Βαβυλωνίων, Χαλδαίων, Αἰγυπτίων κ.τ.λ.), ὅπως γνωρίζομεν, συγκρινόμενον μὲ τό πνευματικόν ἐπίπεδον τῶν Ἑλλήνων (᾿Αρχαιοελλήνων, ᾿Ορφικῶν, Προσωκρατικῶν κ.τ.λ.) καὶ τάς γνώσεις των, εἶναι ὅχι μόνον ἀσυμβίβαστον μὲ τάς ἐξελίξεις πού παρουσιάζει τό ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα, ἀλλά καί ἀποδεικνύει ἀκριβῶς τό ἀντίθετον. Δηλαδή ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι Λαοί, εὐρισκόμενοι ἀνέκαθεν εἰς χαμηλότερον καὶ ἀνεξέλικτον πνευματικόν ἐπίπεδον, ὑπό τἡν ἐπίδρασιν πάντοτε τῶν Ἑλλήνων ἀνεπτύχθησαν μετά ταῦτα, ἀργότερον καὶ ἐξειλίχθησαν, οὐδέποτε ὅμως ἐπέτυχον νά φθάσουν τάς ἀπροσίτους κορυφάς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐπιστή-

μης καί τέχνης, ἐνῶ αὶ Φιλοσοφικαί γνώσεις τῶν Λαῶν αὐτῶν ἐπαναλαμβάνομεν, ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν κυριολεκτικῶς ἀνύπαρκτοι ἤ παιδαριώδεις. (Βλέπε καὶ Ε. Τσέλλερ «'Η 'Ιστορία τῆς 'Ελληνικῆς Φιλοσοφίας», Α. Λάσκυ «'Η 'Ιστορία τῆς 'Ελληνικῆς Λογοτεχνίας», 'Ερμάν Ντίλς «Δοξογράφοι» καί «Προσωκρατικοί», Γκαῖτε, ἐπιστολαί πρός τόν "Ερδερ, Σίλλερ, Σέλεϋ, Βέρνερ Γαῖγκερ «Παιδεία», Ν. Κοτζιᾶ «'Η 'Ιστορία τῆς 'Ελληνικῆς Φιλοσοφίας» (Τόμος Α, σελίδες 64 καὶ ἐφεξῆς) Π. Καρολίδου «Καθολική ἤ Παγκόσμιος 'Ιστορία» (Τόμοι Α, Β, Γ, Δ, καὶ ἄλλοι τινές συγγραφεῖς).

Ώστε διά νά έκμηδενισθοῦν τά μυθεύματα αὐτά δέν χρειάζεται πλέον νά έπικαλεσθή κανείς τό γεγονός ότι ἡ Ἑλληνική παράδοσις ἀναφέρει καί έκστρατείαν ἀκόμη τοῦ Διονύσου μέχρις Ίνδιῶν, πού σημαίνει παναρχαίαν Ελληνικήν διείσδυσιν είς τήν χώραν αὐτήν καί είς τήν Αἴγυπτον (Βλέπε « Απολλοδώρου Βιβλιοθήκη» (σελίς 96) καί Φουρνούτου (σελίς 365). Στράβωνος «Γεωγραφικά», βιβλίον 15, `Ινδική, (σελίς 84, § 687 « Ωγυγίαν» Σταγειρίτου Τόμος Γ΄ (σελίδες 163-164) περί έκστρατείας Διονύσου εἰς Ἰνδίαν, ᾿Αρριανοῦ βιβλίον Ε΄ (κεφάλαιον Α, 4 καί κεφάλαιον Ε, 8, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ Μένας Αλέξανδρος συνήντησεν είς τάς Ινδίας ίχνη τῆς διαβάσεως τοῦ Διονύσου έκεῖθεν καί τῶν παναρχαίων 'Ελλήνων καί ἤκουσε σχετικάς παραδόσεις τῶν Ἰνδῶν καί περί διαβάσεως καί τοῦ Ἡρακλέους ἀπό τάς Ἰνδίας, καί Διόδωρον (βιβλίον Γ΄ ώς καί ἄλλων συγγραφέων), ένῶ οὐδενός ἀρχαίου Λαοῦ ή παράδοσις άναφέρει είσβολήν καί έκστρατείαν κατά τῆς Ἑλλάδος ἤ ἐποικισμόν άπό Λαούς τῆς Ανατολῆς εἰς τήν Ἑλλάδα κατά τήν Προϊστορικήν ἐποχήν, έκτός ασύστατων τινων μυθευματων περί Φοινίκων είς τήν Θασον καί `Αργολίδα καί τῆς μετέπειτα ἐκστρατείας τῶν Περσῶν καί ἄλλων τινῶν ἐπιδρομῶν κατά τήν Ἱστορικήν περίοδον (490-480 π.Χ.).

`Αλλά καί περί αὐτῶν τῶν θεωριῶν καί τῶν τυχόν ἐπιδράσεων τῶν διαφόρων αὐτῶν ἐπιδρομέων κατά τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀποστομωτική ἀπάντησις δίδεται εἰς τήν Γενικήν Εἰσαγωγήν πού παρατίθεται εἰς τήν ἀρχήν τῆς παρούσης ἐκδόσεως τῶν ˙Ορφικῶν καί εἰς τήν «Προϊστορίαν» τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ», Γ΄ μέρος, τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» καί εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι·ΣΤΟΡΙΑ».

*Αλλως τε καί οἱ Αἰνύπτιοι, παρά τήν γνώμην καί τοῦ 'Αριστοτέλους («Μεταφυσικά» 981 b), ό όποῖος διετείνετο ὅτι «πρῶτοι οἱ Αἰνύπτιοι συνέστησαν. έφεῦρον τά Μαθηματικά», διότι προφανῶς δέν ἐγνώριζε πλήρως τάς ἐπί τοῦ προκειμένου διαπιστώσεις τῶν ὁ Ορφικῶν, ὅπως φαίνεται ἀπό τά ἔρνα του γενικῶς, καί ὅπως ἀπεδείχθη τοῦτο σήμερον πλέον, (1984) δέν εἶχον τόσον προηγμένας γνώσεις περί θεῶν, δημιουργίας καί φυσικῶν φαινομένων, ἀφοῦ τούς θεούς των, πρός τούτοις, τούς παρίστανον μέ κεφαλάς διαφόρων ίερῶν ζώων (βλέπε καί Ἡρόδοτον, βιβλίον Α΄ καί άλλαχοῦ καί Διόδωρον Σικελιώτην βιβλίον Δ και Ε, καί Σ.Β. Σεράμ «Θεοί, Τάφοι καί Σοφοί» (μετάφρασις είς τήν `Ελληνικήν ἔκδοσις `Αθήναι, Γεμετζόπουλος, σελίς 130), καί μέ άπιθάνους συμβολισμούς, ένῶ οἱ ἄλλοι Λαοί τῆς Μεσοποταμίας καί τῆς 'Ανατολῆς εύρίσκοντο είς χειροτέραν κατάστασιν, άπό πλευρᾶς γνώσεων καί θρησκευτικῶν δοξασιῶν. Ἐκτός τῶν Σουμερίων, πού ἡσαν ἀπόγονοι τῶν παναρχαίων Κρητῶν, ὅπως ἐξετέθη καί ἀνωτέρω καί οἱ ὁποῖοι πράγματι ἐξεπολίτισαν ὅλους τούς Λαούς τῆς Μεσοποταμίας, ὅπως ἐμφαίνεται καί ἀπό τάς γεωτέρας άνασκαφάς είς τήν Μεσοποταμίαν (Μπότα, Λάϋαρντ) καί (ὁ Γούλεϋ καί Κολντεβάϊ) είς τήν Οὔρ καί τήν Βαβυλῶνα -. (βλέπε Εἰσαγωγήν Τόμου «Λαοί τῆς ' Ανατολής» καί ἄρθρον Σουμέριοι καί Προϊστορίαν Τόμου «ΕΛΛΑΣ», Γ΄ μέρος τῆς Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»). Καί έν πάση περιπτώσει, οὐδεμία ἐπίδρασις έμφαίνεται ἀπό τήν 'Ανατολήν εἰς τάς ἀπόψεις τῶν 'Ελλήνων καί φυσικά οὐ δεμία σύγκρισις δύναται νά γίνη μέ τήν ώραίαν, έξανθρωπισμένην, εἰδυλλιακήν χωρίς δογματισμούς, καί πάμφωτον θρησκείαν τῶν 'Ελλήνων, εἰς τήν ὁποίαν ὁ γλυκύτατος, ὁ χαριτωμένος καί θεῖος "Ερως εἰναι ἡ γενεσιουργός αἰτία, καί παρόρμησις πρός δημιουργίαν, καί μέ τάς πρωτογόνους, ἀφελεῖς, καθυστερημένας καί χονδροειδεῖς θρησκευτικάς δοξασίας αὐτῶν τῶν Λαῶν. (Βλέπε περί "Ερωτος καί ἐντός τῶν κειμένων 'Αποσπασμάτιον 38, ἀνέκδοτον 'Αποσπασμάτιον (1) καί "Υμνον 'Ορφέως εἰς τόν ἔρωτα (58).

`Ως πρός τήν ἀποκρυφιστικήν θρησκείαν τοῦ 'Ορφισμοῦ, ἤ τήν γενικωτέραν μορφήν καί ἔννοιαν τῶν 'Ορφικῶν, πού γνωρίζομεν ἀπό τὰ διασωθέντα κείμενα, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ καθιερωθεῖς Μονοθεϊσμός ὑπό τῶν 'Ορφικῶν, πού ἤτο διάφορος ἀπό τό Δωδεκάθεον, τήν ἐπίσημον Θρησκείαν καί ἡ διά τῆς εἰσαγωγῆς καί ἐπιβολῆς τῆς ἰδέας περί τῆς μεταθανατίου τύχης τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιδιωχθεῖσα ψυχική καί ἡθική κάθαρσις τοῦ ἀτόμου καί ἡ ἀπολύτρωσίς του (Διόνυσος Λυσεύς, Λυτρωτής, καί 'Ανέκδοτον 'Αποσπασμάτιον 23) ἀπό τὰς δεισιδαιμονίας καί τάς παιδαριώδεις θρησκευτικάς δοξασίας πού ἐπεκράτουν, μεταξύ ὅλων τῶν ἀρχαίων Λαῶν, μηδέ τῶν 'Ελλήνων ἐξαιρουμένων, πού ἐπίστευον εἰς τό δωδεκάθεον, ἀποφασιστικήν ἐξήσκησαν ἐπίδρασιν ἐπί τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καί τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀτόμων καί τῆς λογικῆς καί ἡθικῆς διαμορφώσεως, ἀλλά καί τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἀνθρώπων.

Διότι ἡ καθιέρωσις τοῦ Μονοθεϊσμοῦ ὑπό τῶν `Ορφικῶν, δηλαδή ἡ καθιέρωσις τῆς λατρείας τοῦ ἐνός ὑπερέχοντος δημιουργοῦ, θεοῦ παντοκράτορος, δέν ήτο δογματισμός, άλλά φανερά άλήθεια ή έπιβεβλημένη άνάγκη, ή οποία προέβαλλεν είς τον ἄνθρωπον τήν ὑπερτάτην δύναμιν, πού κυβερνᾶ τούς κόσμους καί τό ἄπειρον καί άσυνειδήτως τοῦ ὑποβάλλει τήν αἴσθησιν τῆς ἀκατανικήτου δυνάμεως τοῦ δημιουργοῦ ἀπό τόν ὁποῖον, ὡς δημιούρνημά του έξαρτᾶται καί εὐρίσκεται εἰς τήν ἀπόλυτον διάθεσίν του φυσικά. ὡς άνίσχυρος ὁ ἄνθρωπος παρά τήν ἡλιθιότητα, πού τόν διδάσκουν καί σήμερον διάφοροι Λαοπλάνοι έπιστήμονες, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, εἴναι ἰκανός νά συλλάβη καί νά ὑποτάξη τήν δημιουργίαν εἰς τάς θελήσεις του. Διά τῆς ὑποβολῆς δέ ἐξ άλλου καί τῆς ἰδέας τῆς τιμωρίας τῆς ψυχῆς μετά θάνατον, ἡ τῆς ἐξασφαλίσεως αἰωνίας μακαριότητος, ἐπεδίωκεν ὁ Ὁρφισμός, ὅπως καί ὅλαι αἱ προηγμέναι καί περιέχουσαι φιλοσοφημένην σκέψιν νεώτεραι Θρησκεῖαι, νά έπιτύχη τήν χαλιναγώγησιν καί τήν πειθάρχησιν είς τήν ὑπερτάτην δύναμιν, είς τόν Θεόν καί είς τόν Νόμον τῆς Πολιτείας, τήν ἀσυγκράτητον καί ἀνυπότακτον τάσιν καί διάθεσιν τῶν ἀτόμων. Διότι τά ἄτομα, ὡς γνωστόν, κατευθυνόμενα καί κυβερνώμενα άπό τόν άχαλίνωτον ένωϊσμόν των ή τήν κακῶς ἐγγοουμένην καί ἐφαρμοζομένην ἐλευθερίαν των, εἶναι ἰκανά νά ἐξελιχθοῦν καί ἐξελίσσονται εἰς ἄγρια θηρία καί δύνανται νά μεταβάλλουν εἰς Ζούγκλαν τάς κοινωνίας, έάν έκλείψη ὁ νόμος εἰς τάς πολιτείας, ὅπως ἔχει άποδειχθή και με τά όσα συνέβησαν και συμβαίνουν συνεχῶς και σήμερον μέ τήν επιτεινομένην, τήν αὐξανομένην πνευματικήν καί ήθικήν άναρχίαν είς τάς διαφόρους χώρας καί κατά τόν τρέχοντα αἰῶνα καί κυρίως είς τήν έποχήν μας, μέ τάς άγριστητας πού έσημειώθησαν καί εἰς τόν τόπον αὐτόν κατά τήν ήλιθίαν καί `Εθνοκτόνον δρᾶσιν καί έπανάστασιν τῶν κομμουνιστοσυμμοριτών τῆς περιόδου 1941-1949 τήν ὁποίαν ἔζησα καί ὁ ἴδιος άπαχθείς καί ταλαιπωρηθείς ώς "Ομηρος, παρά τό γεγονός ὅτι είχα διασώσει άρκετούς έξ' αὐτῶν ἀπό τάς χεῖρας τῶν Γερμανῶν.

Εμφανεστάτη συνεπῶς ἦτο ἡ ἐπιδίωξις τοῦ ᾿Ορφισμοῦ καί τῶν ἄλλων ἀρχαίων σοφῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπέστησαν τἡν ἐπίδρασίν του, καί ἡ φανερά χρησιμό-

της του διά τήν ἑξυπηρέτησιν τοῦ ἀνθρώπου καί τήν ἑξασφάλισιν ἡρεμίας καί ἡσυχίας εἰς τάς κοινωνίας καί τάς πολιτείας τῶν ἀνθρώπων. Καί διά τόν λόγον αὐτόν όλοι οἱ κορυφαῖοι πνευματικοί καί πολιτικοί ἡγέται τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καί μεταξύ αὐτῶν, ὁ Θαλῆς, ὁ ᾿Αναξίμανδρος, ὁ ᾿Αναξαγόρας, ὁ Ἡράκλειτος, ὁ Ξενοφάνης, ὁ Παρμενίδης, ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ὁ Ζήνων ὁ Ἑλεάτης, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Πίνδαρος, ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ ᾿Αριστοτέλης, οἱ Στωϊκοί, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ξενοφών, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ ᾿Αριστοφάνης, ὁ Μένανδρος, ὁ Κίμων, ὁ ᾿Αριστείδης, ὁ Περικλῆς, ὁ Νικίας, ὁ ᾿Αλκιβιάδης καί ἄλλοι ὑπῆρξαν μύσται τοῦ ᾿Ορφισμοῦ ἡ ἐγνώριζον αρκετά περί τῶν ὄσων ἐδίδασκεν οὖτος, καί από τά διδάγματα τῶν ᾽Ορφικῶν ἐπαναλαμβάνομεν, ὅπως ἀπεδείχθη, ἡντλησαν καί οἱ Προσωκρατικοί καί οἱ μετὰυτούς ἀρχαῖοι Ἕλληνες σοφοί, διά νά διατυπώσουν τά ἀνυπέρβλητα πνευματικά δημιουργήματα πού μᾶς ἐκληροδότησαν.

Τοιαύτη δέ ήτο ή έξάπλωσις, ή διάδοσις τῶν Ορφικῶν ἰδεῶν καί διδασκαλιῶν κατά τήν ἀρχαίαν ἐποχήν, ὥστε, ἄς μή θεωρηθῆ ὑπερβολή ἐάν λεχθῆ, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι καί ἡ ἀρχαία Ἑλληνική Φιλοσοφία ἐκεῖθεν ἤντλησε καί ὅτι τόσον ὁ Ιουδαϊσμός, ὁ ὁποῖος ἐπαίρεται (ὑπερηφανεύεται) ψευδόμενος, ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν κειμένων τῶν Όρφικῶν, ὅτι πρῶτος ἐδίδαξε τήν μονοθεῖαν, ὅσον καί ὁ Χριστιανισμός ὑπέστησαν τήν ἐπίδρασιν τῶν Όρφικῶν. Διότι ἐάν ἐμβαθύνη κανείς εἰς τὴν μελέτην τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ, αὐτομάτως θά διαπιστώση ὅτι αὶ διδασκαλίαι τοῦ Θεανθρώπου περισσότερον ὁμοιάζουν εἰς ὼρισμένα σημεῖα (ἡ διδασκαλίαι τῆς ἀγάπης καί ἡ ἄποψις περί ἄλλης ζωῆς μετά θάνατον κ.τ.λ.), μὲ τάς σχετικάς θεωρίας τῶν Όρφικῶν καί τοῦ Πλάτωνος, παρά μὲ τά διδάγματα τῆς Βίβλου τῶν Ἑβραίων μὲ τὴν ὁποίαν ἀπερίσκεπτα συνεδέθη ὁ Χριστιανισμός, ἤ τάς ἀπόψεις τῶν Ἑσσαίων, ὅπως ὑπεστηρίχθη ὑπό τινων ξένων ἀμαθεστάτων δῆθεν μελετητῶν καί ἐρευνητῶν, ὅτι εἶχεν ὑποστεῖ ἐπιδράσεις ὁ Χριστός. (΄ Ο Κάουτσκυ καί ἄλλοι βλέπε καί Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ «Τό ἔγκλημα τῆς ἐπιστήμης).

Μόνον δέ ὡς ἀστεῖον ἤ ἀνόητον ἐπιχείρημα θά πρέπει νά χαρακτηρισθεῖ ἡ ἄποψις καί κάποιων ἀμαθεστάτων, ἐγωπαθῶν καί ἐπιπολαίων συγχρόνων δῆθεν διανοητῶν καί ἐπιστημόνων ὅτι οἱ νεώτεροι διανοηταί ὑπερέβησαν εἰς ἐπιτεύγματα τούς ἀρχαίους σοφούς, τούς κολοσσούς αὐτούς τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως, ἄνευ τῶν διδασκαλιῶν τῶν ὁποίων καί ἡ σημερινή ἀνθρωπότης θά ἦτο καθυστερημένη, ἀνεξέλικτος καί πρωτόγονος καί χωρίς βεβαίως νά ὑπολογίζουν ὅτι τά ἐπιτεύγματα τῶν νεωτέρων ἔχουν τόσον ὑφελήσει τούς ἀνθρώπους, ὥστε τούς ὼδήγησαν εἰς τήν ἀγωνίαν καί τήν ἀβεβαιότητα, εἰς τό ἄγχος καί τόν φόβον πού τούς συνέχει σήμερον διά τήν ἄγνωστον αὔριον!... (σχετικῶς βλέπε καί τόν ἰδιαίτερον Τόμον τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ», «ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ», ὅπου ἀποδεικνύονται τά ἀνωτέρω μέ τήν γενομένην συγκριτικήν μελέτην τῶν ὅσων ἐδίδαξαν οι ᾿Αρχαῖοι καί τῶν ὅσων ἐπέτυχον, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ νεώτεροι καί τό βιβλίον μου «Τό Ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης».

Έν τούτοις άρκετοί σχολιασταί, νεώτεροι κυρίως, καί συγγραφεῖς άγνοοῦντες τελείως, ὅπως ἀποδεικνύεται, τό περιεχόμενον τῶν 'Ορφικῶν κειμένων, μέ τήν μέθοδον πού ἐρμηνεύονται ταῦτα σήμερον (1984) εἰς αὐτήν τήν ἔκδοσιν, προσεπάθησαν νά διερευνήσουν καί νά καθορίσουν, ἐάν καί αὶ περί ἰδεῶν, ψυχῆς καί περί ἀθανασίας τῆς ψυχῆς ὑψιπετεῖς διδασκαλίαι καί ἀπόψεις τοῦ Πλάτωνος ἤσαν ἰδικαί του ἤ τοῦ Σωκράτους, διότι φυσικά ἐπεδίωκον καί ἐπιδιώκουν νά ἐμφανίσουν καί τόν Πλάτωνα ὡς δανεισθέντα τάς φιλοσοφικάς θεωρίας του ἀπό τὴν ἀνύπαρκτον φιλοσοφίαν τῶν 'Ανατολικῶν Λαῶν, διότι τούς διέφευγεν ἀπό ἀμάθειαν ἤ σκοπίμως ἡ ἀλήθεια, πού γνωρίζομεν σήμερον, ὅτι αὶ ἀπόψεις αὖται ἔχουν τήν καταγωγήν των ἀπό τούς Όρφικούς. Μεταξύ τῶν κυριωτέρων δέ διαστροφέων τῆς Ἑλληνικῆς Προϊστορίας καί τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας εἰναι καί ὁ Will Durant εἰς τήν «Παγκόσμιον Ἱστορίαν» του, Τόμος Α΄, σελίς 129-130 καί τά κείμενα τῆς περιβοήτου ἐκδόσεως τῆς Οὐνέσκο. Άλλά καί ἄλλοι τινες ἐκ τῶν νεωτέρων κατηγόρησαν τόν Πλάτωνα, ὅτι εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἀπόψεὼν του, τῶν σχετικῶν μέ τὴν προϋπαρξιν τῆς ψυχῆς καί τόν πλήρη χωρισμόν αὐτῆς ἀπό τοῦ σώματος, ἀλλά καί μέ τὴν ἀνεξάρτητον καί εἰς Θείαν καταγωγήν τοποθέτησιν «τῶν ἰδεῶν», πού εἶναι ἡ βάσις τοῦ φιλοσοφικοῦ τοῦ συστήματος (βλέπε Φαίδωνα), ὅπως καί αὶ θεωρίαι του περί «άθανασίας τῆς ψυχῆς» δέν εἶναι σαφεῖς, ἐπειδή δέν περιέχουν ἀδιάβλητες ἀποδείξεις καί ἀπόψεις πλήρεις καί πειστικάς περί Θεοῦ, Φύσεως, ψυχῆς κ.τ.λ.

Η φιλοσοφική όμως ἐκδήλωσις τοῦ Πλάτωνος καί αὶ ἄνευ προηγουμένου συλλήψεις τοῦ πνεύματός του, δέν δύνανται νά ὑποτιμηθοῦν οὕτε καί νά μειωθῆ ἡ ἀξία των ἀπό τοιαύτας κενολογίας ἥ προχειρολογίας ἀνοήτους ἐάν τάς ἀντιμετωπίση κανείς μὲ δικαίαν κρίσιν καί σοβαρότητα καί ἐάν λάβη ὑπ όψιν του φυσικά τήν ἐποχήν εἰς τήν ὁποίαν ἔζησεν ὁ Πλάτων, τάς θρησκευτικάς δοξασίας πού ὑπῆρχον τότε καθιερωμέναι ὑπό τῆς πολιτείας (τό Δωδεκάθεον) καί κυρίως τάς ἀλληλοσυγκρουομένας, ἀντιτιθεμένας καί διἴσταμένας ἀπείρους φιλοσοφικάς θεωρίας τῶν συγχρόνων του διανοητῶν, διά τήν ἐπίλυσιν καί τότε, ὅπως καί σήμερον, τοῦ κοσμολογικοῦ προβλήματος, δηλαδή «τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καί τῆς προελεύσεως καί τῆς οὐσίας τῶν ὄντων» τό ὁποῖον οὕτως ἤ ἄλλως, ὅπως ἔχει διαπιστωθεῖ καί ἀπό τάς ἔκτοτε ἀντιθέσεις, μελέτας καί ἐρεύνας ὑλιστῶν καί ἰδεαλιστῶν, είναι ὅχι μόνον δυσεπίλυτον, ἀλλά ἄλυτον ἐφ' ὅσον ὅλαι αὶ σχετικαί θεωρίαι καί ἀπόψεις ἀμφισβητῶνται καί σήμερον (1984).

Γνωρίζομεν δέ ότι, κατά τάς θεωρίας τῶν παλαιοτέρων, πού εἶχεν ὑπ΄ <u>ὄωιν του φυσικά ὁ Πλάτων, ὁ Θαλῆς ἐθεώρει ὡς πρωταρχικόν στοιχεῖον τῆς</u> δημιουργίας «τό ΰδωρ», ό `Αναξίμανδρος «τό ἄπειρον», ό `Αναξιμένης «τόν άέρα», ὁ Ἡράκλειτος «τό πῦρ», ὁ Ἐμπεδοκλῆς «τήν γῆν, τό ΰδωρ, τό πῦρ καί τόν άέρα», άποδίδων τάς φυσικάς μεταβολάς εἰς «τήν φιλότητα καί τό νεῖκος», ο Λεύκιππος καί ο Δημόκριτος εἰς «τά ἄτομα», τά όποῖα ἐχαρακτήριζον ώς «ἄτμητα», δηλαδή ώς μή διαχωριζόμενα περισσότερον, ἐνῶ οἰ Πυθαγόρειοι ἔβλεπον καί ἡρμήνευον τήν δημιουργίαν διά τῶν ἀριθμῶν. Παραλλήλως οι Ελεᾶται (Ξενοφάνης, Παρμενίδης, Ζήνων) άρνούμενοι τήν φαινομενικήν πολυμορφίαν καί τήν κίνησιν είς τήν φύσιν, ὑπεστήριζον ὅτι «τό ὄν», ὁ δημιουργός, είναι είς, όπως καί τό Σύμπαν είναι ἕν, ὅπως ὑπεστήριζον καί οἰ Ορφικοί καί ὅτι τό «ὄν» εἶναι ἀγέννητον, ἀκίνητον, ἀπρόσωπον, ἀναλλοίωτον, άμετάθετον καί άνώλεθρον (Ξενοφάνης). Μετ΄ αὐτούς ὁ `Αναξαγόρας, έπηρεασμένος άπό τούς 'Ορφικούς, φρονεῖ ὅτι ὁ «νοῦς» εἶναι ὑπερτέρα δύναμις καί ό διακοσμητής, ό διαμορφώσας τήν ΰλην τοῦ Σύμπαντος (Ἐρμ. Ντίλς «Προσωκρατικοί» Β΄ τόμος, σελίς 1) καί ότι «ἡ ϋλη δέν είναι μόνον σύνθετος άλλά καί διαιρετή εὶς τό ἄπειρον», ἀρνούμενος τοιουτοτρόπως «τό ἄτμητον ἄτομον» τοῦ Λευκίππου καί τοῦ Δημοκρίτου (Ερμ. Ντίλς «Προσωκρατικοί», τόμος Β΄, σελ. 15 καί 18), καί άφαιρῶν τήν δόξαν άπό τούς συγχρόνους, οἱ ὁποῖοι διατείνονται καί ὑποστηρίζουν, ὅτι πρῶτοι αὐτοί διέσπασαν τό ἄτομον καί τόν πυρῆνά του, ἐνῶ ὁ Μέλισσος διδάσκει ὅτι τό «ὄντως ὄν» οὔτε άρχήν ἔχει, οὔτε τελευτήν» καί συνεπῶς δέν δύναται νά γεννηθῆ, διότι ἐφ΄ ὄσον ἤθελε γεννηθῆ, μοιραίως θά πρέπη καί νά ἀποθάνη, όπότε δέν θά ὑπάρξη ἀρχή¹, ὅπως ἔγραψε καί ὁ Πλάτων, ἐνῶ τό ὄντως ὄν εἰναι αἰώνιον, ἄφθαρτον, ἀνώλεθρον, ὁπωσδήποτε δέ ἔλεγεν ὅτι, «ἐκ τοῦ μή ὄντος, ἐκ τοῦ μηδενός, οὐδέν δύναται νά προέλθη», (Ἑρμ. Ντίλς «Προσωκρατικοί» τόμος Α΄ σελίς 258) διά νά φθάσωμεν ἀκολούθως εἰς τόν ἐκ Χίου Μητρόδωρον, ὁ ὁποῖος δέν διστάζει νά διακηρύξη, ὅτι ἐπί τῶν κοσμολογικῶν ζητημάτων «ὅχι μόνον δέν γνωρίζομεν τίποτε πραγματικῶς, ἀλλά πρέπει νά ἀμφιβάλλωμεν καί δι΄ αὐτά, πού νομίζομεν καί πιστεύομεν ὅτι γνωρίζομεν...» (Ἐρμάν Ντίλς «Προσωκρατικοί» Β΄ τόμος, σελίδες 231-234) καί ὁ ὁποῖος ἡγούμενος τοιουτοτρόπως ἤ ἐντασσόμενος μέ τούς Διογένην τόν Σμυρναῖον, τόν ἀνάξαρχον, τόν Βρύσωνα, τόν διδάσκαλον τοῦ Πύρρωνος, τόν Διογένην ἀπολλωνιάτην καί ἄλλους ὁμοϊδεάτας των, δύναται νά χαρακτηρισθῆ, μετ΄ αὐτῶν ὡς πρόδρομος ἤ συνοδοιπόρος τῶν σοφιστῶν, τοῦ Πύρρωνος τοῦ Ἡλείου καί τοῦ Ἁγνωστικισμοῦ. (Διογένης Λαέρτιος «Βίοι Φιλοσόφων» βιβλίον ΙΧ, κεφάλαιον 10ον, σελίς 158, ἔκδοσις Λειψίας «SUM-PTIBUS OTTONIS HOLTZE» (1870).

Έν τῷ μεταξύ ὁ ᾿Αρχέλαος, ὁ διδάσκαλος τοῦ Σωκράτους, κομίζει πρῶτος είς τάς 'Αθήνας, κατά τόν Διογένην Λαέρτιον, (Τόμος Α καί ἄρθρον 'Αρχέλαος είς Τόμον «Τό `Αρχαῖον `Ελληνικόν Πνεῦμα», σελίς 251, τῆς `Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»), ἐκ τῆς Ἱωνίας τήν φυσικήν φιλοσοφίαν, ἡ μᾶλλον τάς άγτιλήψεις τῶν άνωτέρω φυσιολόγων, ἐπόμενος δέ τοῦ ᾿Αναξιμάνδρου καί προηγούμενος τῶν Αἰγυπτίων, πού ὑπεστήριζον ἀργότερον, «ὅτι ἡ ζωή προñλθεν ἀπό τήν λάσπην τοῦ Νείλου», τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης τῶν Ἰουδαίων, πού άναφέρει ότι ό άνθρωπος «χοῦς ἦν καί εἰς χοῦν - χῶμα - ἀπελεύσεται» (θά καταλήξη), καί τῶν σημερινῶν ἀπόψεων τῆς ἐπιστήμης (1984) διδάσκει ότι «τά ζῶα καί ὁ ἄνθρωπος προῆλθον ὑπό τἡν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος ἀπό τήν λάσπην τῆς γῆς», ἀνατρέπων τοιουτοτρόπως τήν μυθολογικήν παράδοσιν, κατά τήν όποίαν, οἱ ἄνθρωποι προῆλθον ἀπό τήν αἰθάλην (τόν καπνόν) καί τούς άτμούς, ἀπό τήν «κνίσαν» πού ἀνεδύθη (πού ἔβγαινε ἀπό τό καψάλισμα) άπό τάς καιομένας σάρκας τῶν Τιτάνων, τούς ὁποίους κατακεραύνωσε ό Ζεύς, ἐπειδή είχον οὖτοι κατά σύστασιν τῆς ζηλόφθονης "Ηρας κατασπαράξει καί καταβροχθίσει τόν Ζαγρέα, τόν άγαπημένον υἱόν του Διόνυσον (Αποσπασμάτιον Ανέκδοτον 20).

Τέλος ό Σωκράτης παραμερίσας καί ἀποδοκιμάζων τάς θεωρίας καί τάς ἀπόψεις τῶν φυσιολόγων καί τοῦ διδασκάλου του φυσικά, μέ τήν περίφημον καί χαρακτηριστικήν ἀπάντησιν πού ἔδωσεν εἰς τόν Φαῖδρον, ὅταν τόν ἡρώτησε ἐκεῖνος, διατί δέν ἐξέρχεται τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, «διότι, εἴπεν εἰς τόν Φαῖδρον, ἐμέ μέ ἐνδιαφέρουν οἱ ἄνθρωποι καί ἡ ἔρευνα τοῦ ἀνθρώπου καί ὅχι τά δένδρα καί τά βουνά πού ὑπάρχουν ἐκτός τῆς πόλεως, εἰς τἡν ἐξοχήν» στρέφει τό ἐνδιαφέρον τῆς Φιλοσοφίας πρός τἡν έρευναν τοῦ ἀνθρώπου, ἐπιδιώκων μέ τἡν δημιουργίαν, διά τῆς διαλεκτικῆς πού καθιέρωσεν

^{1.} Καί τά αὐτά φυσικά ὑπεστήριζον καί οἱ 'Ορφικοί, ὅταν διατείνονται ὅτι ὁ Θεός ποὐ ἐκπροσωπεῖ τάς ὑπό ἄλλας μορφάς φυσικάς δυνάμεις εἶναι ἀγέννητος, ἀπάτωρ κ.τ.λ., ἐνῶ ἀντιθέτως εἰς τόν "Υμνον τῆς Φύσεως ('Υμνος 10 'Ορφέως), ὑποδεικνύεται, ὅτι ὅσα δημιουργεῖ, γεννᾶ ἡ Φύσις, ἀκολούθως. ὅταν ἀποθάνουν τά περισυλλέγει (πεπαινομένων τε λύτειρα, στίχος 7), μέ ἄλλας λέξεις μοιραίως ἀποθνήσκουν τά δημιουργήματά της, ἐφ' ὄσον ἔχουν γεννηθεῖ. Δέν συμβαίνει ὅμως τό ἴδιον καί μέ τόν θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀπάτωρ, ἀγέννητος ἀνώλεθρος καί αἰώνιος, δηλαδή χωρίς τέλος. (βλέπε σχετικῶς καί τά ἀναφερόμενα ἀνωτέρω ἐντός αὐτοῦ τοῦ κειμένου τῶν σχολίων εἰς τά 'Ορφικά).

- καί ἡ ὁποία ἡνώχλησε καί ἐνοχλεῖ, ὡς μέθοδος, μερικούς νεωτέρους διανοητάς, - ἐναρέτων ἀνθρώπων τήν καλυτέραν συγκρότησιν, ἀνάπτυξιν καί διαμόρφωσιν τῆς πολιτείας. (Περί τῶν ἀπόψεων καί τῶν ἀντιθέσεων τῶν θεωριῶν τῶν Προσωκρατικῶν καί γενικά περί τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων καί τῶν ἄλλων σοφῶν, βλέπε λεπτομερέστερον εἰς τά «Μεταφυσικά» τοῦ Αριστοτέλους, βιβλίον Α 982, β καί ἐφεξῆς καί «Φυσικά» Β, 3, 7, εἰς τούς «Προσωκρατικούς» τοῦ Ἐρμάν Ντίλς, εἰς Διογένην Λαέρτιον «Βίους Φιλοσόφων» εἰς Στοβαῖον «᾿Ανθολόγιον», καί «Φυσικά»).

Εύρεθείς συνεπώς ὁ Πλάτων έντός των άντιθέτων αὐτων φιλοσοφικών ρευμάτων τῆς ἐποχῆς του, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ ἐκφαυλισμός τῶν πολιτῶν καί ἡ κατάπτωσις τῆς Πολιτείας, τῆς Δημοκρατίας, μέ ἀποκορύωωμα αὐτῶν τήν θανάτωσιν τοῦ Σωκράτους, τοῦ άγαπημένου του διδασκάλου, ἐπεχείρησε, διά τῶν θεωριῶν καί τῶν διδασκαλιῶν του, πού γνωρίζομεν καί αι όποῖαι όπως κατεδείχθη άνωτέρω, τήν προελευσίν των έχουν άπό τούς ' Ορφικούς καί ὄχι άπό τήν ἀποδεδειγμένως πλέον άνύπαρκτον φιλοσοωίαν τῶν Λαῶν τῆς ᾿Ανατολῆς καί τοῦ Νότου, νά άντιδράση κατά τό δυνατόν, διά τῆς ἡθικῆς Φιλοσοφίας πού ἐδημιούργησεν εἰς τήν ὀργιάζουσαν καί άποχαλινωθεῖσαν τότε δρᾶσιν τῶν σοφιστῶν, ἐπιτυχών νά καταβιβάση, ὅπως **ἔγραψεν καί ὁ Κικέρων, τήν φιλοσοφίαν ἀπό τόν οὐρανόν εἰς τήν γῆν. Και** αύτό τό ἐπέτυχεν ὁ Πλάτων, ὄχι μόνον μέ τήν θεωρίαν του «περί ἰδεῶν καί περί ὑπάρξεως ὑπερτάτης ἰδέας» καί μέ τήν θεωρίαν του «περί άθανασίας τῆς ψυχῆς», πού προήρχοντο ὅλαι ἀπό τούς ΄Ορφικούς, ἀλλά καί μέ τήν προβολήν τῆς άξίας καί τῆς σημασίας τῆς άρετῆς εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων, καλλιεργήσας ταυτοχρόνως καί τόν άνθρωπισμόν, πού είναι έπίτευγμα άναμφισβήτητον τῆς Ἑλληνικῆς διανοήσεως, ἀδιάφορον ἐάν οἱ ἄνθρωποι, **ὄπως δείχνουν καί αἱ διαταραχαί εἰς τάς κοινωνίας τῆς ἐποχῆς μας, δυσκό**λως άποβάλλουν τά πρωτόγονα καί πολλάκις ἄγρια ἔνστικτα πού ἐκδηλώνουν καί τά όποῖα συνήθως τούς κυβερνοῦν καί δι΄ αὐτό καί ὑποφέρουν.

Καί είναι πράγματι τό όλιγώτερον άστεῖον, διά νά μήν εἴπωμεν άφελές καί άνόητον, νά κατακρίνεται ὁ Πλάτων ἀπό τούς νεωτέρους διότι δέν ὑπῆρξε σαφέστερος εἰς τήν διατύπωσιν, τόν προσδιορισμόν καί τήν λύσιν τῶν προβλημάτων πού ἰσχυρίζονται ὅτι ὑστέρησεν, ὅταν ὅλοι οἱ ἀτυχεῖς νεώτεροι διανοηταί ὅχι μόνον τίποτε περισσότερον δέν ήδυνήθησαν νά προσθέσουν ἐπί τῶν θεμάτων, τῶν προβλημάτων αὐτῶν, ἀλλά ὅπως ἀποδεικνύει ὀλόκληρος ἡ πνευματική ἐκδήλωσις ὅλων τῶν νεωτέρων διανοητῶν, ἤτο καί εἶναι δεσμία τῶν ἐπιδράσεων τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὅπως ἐμφαίνεται ἀπό ὅλα τά ἔργα των, δημιούργημα τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε καί εἶναι ὁ νεώτερος πολιτισμός. (βλέπε σχετικῶς καί τόν Τόμον τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» «Τό Αρχαῖον Ἑλληνικόν Πνεῦμα», ὅπου ἀποδεικνύεται πλήρως καί μέ συγκριτικήν ἔρευναν, ὁ ἀνωτέρω ἰσχυρισμός, ὅτι οἱ νεώτεροι ἔχουν κυριολεκτικῶς λεηλατήσει τούς ἀρχαίους σοφούς).

Καί τόν πολιτισμόν αὐτόν ἀσφαλῶς θά τόν καταστρέψουν οἱ σύγχρονοι μέ τἡν ἀλόγιστον τεχνικήν ἀνάπτυξιν πού ἐφήρμοσαν, μέ τἰς ἀδίστακτες καί ἐπικίνδυνες διά τόν ἄνθρωπον καί τήν ἀνθρωπότητα ἔρευνες, εἰς τάς ὁποίας ἐπεδόθησαν καί ἐπιδίδονται καί κυρίως μέ τάς δῆθεν καινοφανεῖς, ἀλλά παναρχαίας, ξεπερασμένας, ἀποτυχούσας καί καταστρεπτικάς, ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ Ἱστορία, πολιτικοκοινωνικάς θεωρίας τῶν συγχρόνων ἀμαθεστάτων καί ἐπικινδύνων κοσμοδιορθωτῶν καί Λαοπλάνων, πού συγκλονίζουν καί θά διαλύσουν τελικῶς τάς πολιτείας καί κοινωνίας τῆς ἐποχῆς μας. (βλέπε καί Πώλ Γκρασέ «ἹΕσύ ὁ μικρούλης Θεός» σελ. 1 -5 καί 8, Ζάκ Μονώ «Ἡ τύχη

καί ἡ ἀναγκαιότης «σελ. 22 -227, Φρανσουά Ζακόμπ « Η λογική τοῦ ζῶντος» σελ. 442-447, Φρανσίς Κρίκ «Περί Μορίων καί ἀνθρώπων» σελ. 52, καί τά βιβλία μου «Μετά τήν Θύελλαν» καί «Τό ἔγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» ὅπου μέ βάσιν πλουσιωτάτην βιβλιογραφίαν ἀποδεικνύεται πόσες φορές ἐχρεωκόπησε διά μέσου τῶν αἰώνων ὁ ἀνεξέλεγκτος καί ἀπεριόριστος Φιλελευθερισμός, ὁ παραλογιζόμενος καί αἰθεροβατῶν Σοσιαλισμός καί ὁ ἄφρων καί ἀνελεύθερος Κομμουνισμός καί ποία ὑπῆρξεν ἡ ἀντίθεσις ἀλλά καί ἡ καταστροφική ἐπίδρασις τῶν πολιτικοκοινωνικῶν αὐτῶν συστημάτων ἐπί τῆς ἀνθρωπότητος, ἀπό τἡν ἀρχαιοτάτην ἐποχήν καί μέχρι σἡμερον, 1984).

Πάντως και οι άρχαῖοι Ελληνες σοφοί με τόν Πλάτωνα επικεφαλής, ενῶ έπέτυχον μέ τήν άνεπανάληπτον πτήσιν τοῦ πνεύματός των νά δημιουργήσουν τό «Θαῦμα» έκεῖνο τῆς ἀνθρώπινης διανοήσεως καί ἐπεδίωξαν νά ἐπιλύσουν κατά τόν καλύτερον δυνατόν τρόπον, ή μάλλον ὑπέδειξαν ποῖος είναι ό καλύτερος, ό πλέον ένδεδειγμένος καί άνθρωπινότερος τρόπος άγτιμετωπίσεως τῶν μεγάλων αὐτῶν προβλημάτων, πού ἀπησχόλησαν ἀπό τότε καί άπασχολοῦν καί σήμερον τήν άνθρωπότητα, δέν ἐπέτυχον ἐν τούτοις καί έκεῖνοι νά άπαλλαγοῦν ἀπό τὴν ἀμφιβολίαν, ἀπό τὴν ὁποίαν κατείχοντο, έάν δηλαδή ό άνθρωπος έχει τήν ἰκανότητα, λόγω κυρίως τῆς φυσικῆς ἀτελείας του καί τῶν πολλαπλῶν ἐλαττωμάτων του, τά ὁποῖα είγον έκτοτε καί έκεῖνοι έπισημάνει, νά έπιλύση αὐτά τά προβλήματα. Καί διότι έπί τέλους ὁ ἄνθρωπος, ἀπλοῦν δημιούρνημα καί αὐτός, εἶναι τό όλιγώτερον άνόητον καί άδιανόητον νά πιστεύει, ότι θά συλλάβη καί θά ὑποτάξη τήν δημιουργίαν (βλέπε καί 'Αριστοτέλους «Φυσιογνωμικά», Θεοφράστου «Χαρακτήρες», Αδαμαντίου τοῦ Σοφιστοῦ «Φυσιογνωμικά», Πολέμωνος, «Φυσιογνωμικά» ἔκδοσις Λειψίας Τώϋμπνερ καί ἀπό τούς νεωτέρους Σπινόζα' «περί ΄ Ηθικής», Ζάν Ζάκ Ρουσώ «΄ Η άνισότης τῷν ἀνθρώπων», «Κοινωνικόν Συμβόλαιον» καί «Αἰμίλιον», Βολταίρου «˙Ο ˙Αγαθούλης» τό «Φιλοσοφικόν Λεξικόν» καί ἄλλους).

Τό έκπληκτικόν όμως είναι, όπως βλέπει κανείς είς τά ἔργα τῶν ἀφθάστων αὐτῶν καλλιεργητῶν τῆς ἀνθρώπινης σκέψεως, ότι, ἐνῶ μελετοῦν, ἐρευνοῦν, διατυπώνουν τά ἀξιοθαύμαστα καί ἀνυπέρβλητα ἐκεῖνα δημιουργήματα τοῦ νοῦ των, ταυτοχρόνως είναι τόσον προσεκτικοί, λογικοί, μετρημένοι καί σεμνοί είς τάς διαπιστώσεις καί τά συμπεράσματά των, πού ἀναγκάζουν τόν ἔκθαμβον μελετητήν, νά μή δύναται πράγματι τί νά πρωτοθαυμάση: τό ἀνυπέρβλητον ὕψος πού ἤγγισεν ὁ νοῦς των, ἤ τήν συναίσθησιν τῆς μηδαμινότητός των, ὡς ἀνθρώπων, ὡς δημιουργημάτων, ἐνώπιον τοῦ ἀσυλλήπτου καί ἐπιβλητικοῦ μεγαλείου τῆς δημιουργίας!...

Καί ένῶ καί αὐτοί ἐπεδίωξαν νά ἐρευνήσουν καί νά ἐρμηνεύσουν τήν δημιουργίαν, ἐν τούτοις οὐδέποτε διενοήθησαν ἤ ἐφαντάσθησαν, ὅτι ἡδύ-

^{1.} Καί δέν ἀντέχω εἰς τόν πειρασμόν νά ἀναφέρω τήν ἔξοχον καί δηκτικήν ἄποψιν τοῦ Σπινόζα διά τήν ἀνομοιότητα τῶν ἀνθρώπων καί τοῦ χαρακτήρος των πού διατυπώνει εἰς τό ἔργον του « Ηθική». «Οἱ ἄνθρωποι, γράφει, εἰναι τόσον ἀνόμοιοι, διότι ὁ θεός ἀφοῦ εἰργάσθη ἐπί 5 ἡμέρας δημιουργῶν, δλα τά ἄλλα δντα τής Φύσεως, τήν τελευταίαν ἡμέραν, προφανῶς κουρασθείς, ἀνέμιξε όλα τά ὑλικά ποὺ διέθετε καί διά τῶν ὑλικῶν ποὺ ἀνεμίχθησαν κατεσκεύασε τελικῶς καί τόν ἄνθρωπον, τοὺς ἀνθρώπους!...». Καί φυσικά διά τόν λόγον αὐτόν καί κατά τόν Σπινόζα οἱ ἄνθρωποι διαφέρουν μεταξύτων!... (Λεπτομερέστερον περί δλων τῶν ἀνωτέρω βλέπε εἰς τό βιβλίον μου «Τό Ἑγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» σελίς 48 καί ἐφεξῆς).

ναντο καί νά τήν συλλάβουν καί νά τήν ὑποτάξουν εἰς τάς θελήσεις των. όπως πιστεύουν ώρισμένης κατηγορίας παρεκτραπέντες καί παραλογιζόμενοι έπιστήμονες της έποχης μας, οι όποῖοι έχουν κυριολεκτικώς άφηνιάσει. ίσχυριζόμενοι ότι τά κοσμολογικά προβλήματα δύνανται νά επιλυθούν υπό τοῦ άνθρώπου βασιζόμενοι κυρίως είς τήν άχαλίνωτον τεχνολονίαν τῆς έποχῆς μας καί περιφρονοῦντες καί ἀγνοοῦντες τό «Μηδέν "Αγαν» τοῦ Χείλωνος καί τούς άθάνατους στίχους τοῦ Πινδάρου, πού παρέθεσα άνωτέρω, όπως καί τάς σχετικάς άπόψεις ἄλλων άρχαίων σοφῶν. (βλέπε καί Ἰωάν. Δ. Πασσᾶ «Τό Έγκλημα τῆς Επιστήμης», σελ. 18-94, ὅπου ἐκτίθενται ἀναλυτικώτερον αί σχετικαί άπόψεις τῶν ἀρχαίων `Ελλήνων σοφῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριζαν: Δημόκριτος: «τίποτε δέν γνωρίζομεν πραγματικώς, ή άλήθεια εὐρίσκεται είς τό βάθος τῆς ἀβύσσου», Ἡράκλειτος: «ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀνεξερεύγητος» καί ὅτι ὁ Ζεύς ἐδημιούργησε τό σύμπαν διά νά διασκεδάζη!, οί Έλεᾶται: «τό ὄν - ἡ ὑπερτάτη δύναμις, ὁ θεός - είναι ἁπρόσωπον, άνέννητον, άμετάβλητον, άκίνητον, άναλλοίωτον καί άνώλεθρον», Μητρόδωρος ό Χῖος: «δχι μόνον δέν γνωρίζομεν τίποτε πραγματικῶς, άλλά πρέπει νά άμφιβάλλωμεν καί δι΄ αὐτά πού νομίζομεν ὅτι γνωρίζομεν», καί τέλος μεταξύ ἄλλων ὁ Σωκράτης μέ τό «ἔν οἶδα ὅτι οὐδέν οἶδα» κ.λπ). ` Αλλά καί τότε έλάχιστα ἡμποδίσθησαν οἱ `Αγνωστικισταί καί οἱ Σοφισταί κυρίως ἀργότερον, άλλά καί οι Επικούρειοι άπό τό νά διαφθείρουν τούς άνθρώπους, τούς πολίτας καί γά διαλύσουν μέ τάς έκθεμελιωτικάς διδασκαλίας των τάς κοινωνίας καί τάς πολιτείας, τόσον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὄσον καί τῆς Ρώμης μετά ταῦτα, ὅπου παρά τάς κραυγάς τοῦ Κικέρωνος, τοῦ Σενέκα καί ἄλλων ὁρθοφρογούντων Ρωμαίων, αί θεωρίαι αὖται μεταφερθεῖσαι καί ἐκεῖ, φροντίδι τοῦ Λουκρητίου καί ἄλλων Ελλήνων καί Ρωμαίων προοδευτικῶν δῆθεν φιλοσόφων καί άναμορφωτών τής κοινωνίας καί τής Πολιτείας, διέλυσαν καί τήν πανίσχυρον Ρωμαϊκήν Αύτοκρατορίαν.

Συνεπῶς ἐάν ὁ Δημόκριτος ἀντιμετωπίζων καί είς τὴν ἐποχὴν του τάς ήλιθιότητας τῶν συγχρόνων του διανοητῶν είπε τό περίφημον ὅτι «είναι ἄξια γέλωτος δλα τά άνθρώπινα», τότε οἱ νεώτεροι, οἱ σύγχρονοι «κοσμοδιορθωταί» κοινωνιολόγοι, έπιστήμονες καί Φιλόσοφοι, πού προσπαθοῦν νά ἐπιλύσουν τά κοσμολονικά προβλήματα, πού δέν έπέλυσεν ό Πλάτων, δπως τόν κατηγοροῦν είναι τό όλιγώτερον «ἄξιοι δακρύων» οἱ άτυχεῖς, ἀφοῦ πιστεύουν ότι είναι ίκανοί αὐτοί νά ἀπαλλάξουν τούς άνθρώπους ἀπό τάς άντιθέσεις των καί τά έλαττώματά των, διά των μεθόδων καί τῶν δονματισμῶν πού χρησιμοποιοῦν καί ἐπιδιώκουν νά ἐπιβάλουν εἰς τούς άλληλλοσφαζομένους καί σήμερον άνθρώπους. Ατυχέστεροι όμως έμφανῶς εἶναι καί οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας, οἱ ὁποῖοι πιστεύουν ὅτι, ἀπό αὐτάς τάς χρεωκοπημένας μεθόδους τῶν συγχρόνων πολιτικῶν καί πνευματικῶν ἡγετῶν των, πού ἔχουν πολλάκις δοκιμασθεῖ καί είς τό παρελθόν καί οἱ όποῖοι τούς ἑξωθοῦν συνεχῶς εἰς αἰματηράς διαμάχας, εἶναι δυνατόν νά ἐξασφαλίσουν τήν ἤρεμον, τήν ἥσυχον καί εὐτυχισμένην ζωήν πού νοσταλγοῦν, ἀναμένουν καί έπιδιώκουν οι άφελεῖς, νά άποκτήσουν καί νά κατακτήσουν συγεχῶς άγωνιῶντες, ἀγωνιζόμενοι καί άλληλοεξοντωνόμενοι!!...

Ανθρωπισταί πραγματικοί άντιθέτως οι άρχαῖοι "Ελληνες σοφοί ἐπεδίωξαν διά τοῦ ἔργου των καί ὑπό τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἀπόψεων καί τῶν εὐχῶν τῶν 'Ορφικῶν διά τὴν ἐξασφάλισιν εἰρἡνης μεταξύ τῶν ἀλληλοσφαζομένων ἀνέκαθεν ἀνθρώπων, νά ἀμβλύνουν τάς ἐξοντωτικάς ἀντιθέσεις μεταξύ τῶν ἀτόμων, τῶν ἀνθρώπων καί νά περιορίσουν τὴν ἀλληλομαχίαν τῶν διαφόρων πόλεων - Κρατῶν τῆς ἐποχῆς των (Μυκῆναι - Τροία - "Αργος - Σπάρτη - Κόρινθος -

Θῆβαι - 'Αθῆναι) πού κατέστρεψαν τήν άρχαίαν 'Ελλάδα. 'Η συνταρακτική πτώσις τής Τροίας παλαιότερον, πού ύπήρξε κυριολεκτικώς φυλετική άλληλοσφανή, άφοῦ Αχαιοί (Μυκηναῖοι) καί Τρῶες ἦσαν ἀπό την ἰδίαν φυλήν καί ή όποία έξουθένωσε καί διέλυσε τόν Μυκηναϊκόν κόσμον, ένῶ προηνουμένως είχον διαλυθεί έκτῆς ίδίας άλληλομαχίας καί οὶ Κρῆτες (Μινωϊκοί, ἡ έξουθένωσις, ή καταστροφή τῆς Φαιστοῦ ἀπό τήν Γόρτυνα καί τῆς Λύκτου ἀπό τήν Κνωσόν, Στράβων, Διόδωρος Σικελιώτης, Πολύβιος βιβλίον Δ, 54 καί βιβλίον μου «Τό Έγκλημα τῆς Ἐπιστήμης», σελίς 24) καί ἡ όλοκληρωτική έξαφάνισις άργότερον πόλεων, όπως τῆς Ποτιδαίας καί τῆς Μυτιλήνης, τῶν όποίων οι κάτοικοι, ή κατεσφάγησαν ή έπωλήθησαν ως άνδράποδα και ή άνταύγεια τῶν φλογῶν πού ἀνεπήδησαν ὑπεράνω τῆς Νινευί, τῆς Βαβυλῶνος, καί τῆς Περσεπόλεως, διά νά τάς μεταβάλουν εἰς ἐρείπια, καί τά δεινά τῶν Αἰγυπτίων, τῶν Ἑβραίων καί τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς ἀνατολῆς, οἱ ὁποῖοι κατεσφάζοντο ή έστέναζον, πότε ὑπό τό ἀδυσώπητον πέλμα τοῦ Ναβουχοδονόσορος καί τῶν ἄλλων 'Ασσυρο-βαβυλωνίων δυναστῶν, καί ἄλλοτε ὑπό τό φάσγανον τῶν ὀρδῶν τοῦ Καμβύσου, τοῦ Δαρείου καί τῶν ἄλλων Μήδων καί Περσῶν κατακτητῶν, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτούς πόσον ἀσυγκράτητα ἦσαν τά πάθη τῶν ἀνθρώπων, τά ἄγρια ἔνστικτά των καί ἡ τρομερά καί ἀχαλίνωτος έγωπάθειά των καί πόσον φοβερόν καί αἰώνιον ήτο τό δρᾶμα τῆς άλληλοσφαζομένης άνθρωπότητος.

Ανήσυχοι ἀπό τάς τραγωδίας αὐτάς τῶν συνανθρώπων των, αἱ ὁποῖαι τούς εἶχον κυριολεκτικῶς συγκλονίσει καἱ πονοῦντες ἐξ ἴσου μέ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐδεινοπάθησαν, καἱ παρασυρόμενοι ἀπό μίαν ἄνευ προηγουμένου ἀνάτασιν τοῦ ἀνυπερβλήτου πνεύματός των, ἐπεδόθησαν εἰς τήν ἔρευναν, διά τήν ἐξεύρεσιν τοῦ καλυτέρου τρόπου ἐξημερώσεως τῶν ἀνθρώπων καἱ τοῦ καλυτέρου κοινωνικοῦ καἱ πολιτειακοῦ συστήματος διοικήσεως αὐτῶν, ὅπως ἀποδεικνύει ὀλόκληρον τό ἔργον των ἀπό τοῦ Θαλῆ καἱ κυρίως μέχρι τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ `Αριστοτέλους.

Πρῶτος ὁ Θαλῆς ἐπανιδρύει εἰς τήν νῆσον Τέων τήν Ἰωνικήν ᾿Αμφικτυονίαν διά τήν κατάπαυσιν τῶν πολέμων, ἀκολούθως ὁ Ἡράκλειτος ζητεῖ νά καταργήση τά φυλετικά τείχη μεταξύ των ἀνθρώπων, ἐνῶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς δέν διστάζει νά κηρύξη, καταδιωκόμενος, ἐπανάστασιν διά τήν ἀπαλλαγήν τῶν πόλεων ἀπό τήν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὀλίγων, διά νά φθάσωμεν εἰς τόν Σωκράτη, τόν Πλάτωνα καί τόν ᾿Αριστοτέλη, οὶ ὁποῖοι διεκδικοῦν καί δικαίως ὑπέρ αὐτῶν, ὅτι οὐδείς ἄλλος σοφός ἀρχαῖος ἤ νεώτερος ἐνεβάθυνε μέ τόσην ἐπιμέλειαν καί τόσον ἄδολον ἔνδιαφέρον, εἰς τήν μελέτην τῶν ἀνθρώπων καί τῶν κοινωνιῶν καί πολιτειῶν πού συγκροτοῦν καί διέκρινε καί ὑπέδειξε ποῖος εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος διακυβερνήσεως καί τῶν ἀτόμων καί τῶν κοινωνιῶν καί Τῶν Πολιτειῶν.

Καί κάτω άπό τά έρείπια των πολιτειῶν πού κρημνίζονται, κάτω ἀπό τά βασίλεια πού καταρρέουν καί μέσα ἀπό τάς οἰμωγάς καί τούς θρήνους τῶν ἀνθρώπων καί τῶν λαῶν πού ἀφανίζονται ὁ ἔνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀναπηδα ἔξαφνα, ὡς ἡ αἰωνία ἐλπίς τῆς ἀνθρωπότητος, τό ἀθάνατον ἐλληνικόν πνεῦμα μέ τάς πρωτοφανεῖς, ἀνεπαναλήπτους καί φωτεινάς διδασκαλίας καί ἀπόψεις, πού διετύπωσεν ἡ καταπληκτική, ἡ ἰσόθεος ἐκείνη πλειάς τῶν Ἑλλήνων σοφῶν.

Ό πανανθρώπινος πόνος προεκάλεσε τό σωτήριον σάλπισμα, ὑπό τἡν ἐπίδρασιν τοῦ ὁποίου ἐπέπρωτο να δημιουργηθῆ ὁ ὡραιότερος, ὁ ἄφθαστος, ὁ ἀσύγκριτος πολιτισμός τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Διότι μόνον εἰς τά διδάγματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν ὑπάρχει καί τό μέτρον βίου τῶν πολιτισμένων άνθρώπων, άλλά καί ό τρόπος διά τοῦ όποίου οἱ ἄνθρωποι δύνανται νά ἐξημερωθοῦν, νά ἐκπολιτισθοῦν καί να καταστοῦν πραγματικοί ἄνθρωποι. 'Αλλά ἐφ' ὅσον τά διδάγματα αὐτά θά ἐφαρμοσθοῦν, χωρίς διαστροφάς, παραποιήσεις καί ἐπιδιώξεις ἰκανοποιήσεως ἤ ἐξυπηρετήσεως ἰδαιτέρων συμφερόντων ἀτόμων ἤ φυλετικῶν όμάδων ἤ καί ἡγετῶν πού ἀποβλέπουν εἰς τἡν ὑποδούλωσιν καί τήν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀνθρώπων, τῶν ὁμοφύλων των, ἤ καί ἀλλοφύλων των.

Ήτο ἡ ἐποχή, κατά τήν ὁποίαν τό άνθρώπινον πνεῦμα διά πρώτην φοράν είς τήν ίστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος συνέλαβε, ἀνέπτυξε καί ἐδίδαξε τάς ύψηλοτέρας, τάς εύγενεστέρας καί τάς περισσότερον ώφελίμους, άσυγκρίτους καί αίωνίας ίδέας, άρχάς καί έννοίας πού λέγονται «Πατρίς», «' Ελευθερία», «Δικαιοσύνη», «Δημοκρατία». 'Αλλά 'Ελευθερίαν, 'Ισότητα, Δικαιοσύνην, Δημοκρατίαν δέν ήννόουν τήν άσύδοτον Ελευθερίαν, τήν Ισότητα πού Ισοπεδώνει, τήν Δικαιοσύνην πού ἐπιβάλλουν οἱ ὀλίγοι, ἤ οἱ πάντοτε θορυβοῦντες ἀμαθεῖς καί ἀνεξέλεγκτοι δημαγωγοί. Καί φυσικά οὔτε τήν ἄκρατον Δημοκρατίαν πού όδηγεῖ εἰς τήν 'Ολιγαρχίαν ή τήν 'Αναρχίαν, τήν όποίαν προκαλοῦν οἱ ἐξεγειρόμενοι ἀχαλίνωτοι ὄχλοι, οἱ όποῖοι ἀγνοοῦν ἤ περιφρονοῦν τόν νόμον λόγω τοῦ φανατισμοῦ ἤ τῆς ἀμαθείας των καί τήν οποίαν δήθεν ἄκρατον Δημοκρατίαν, τήν Λαοκρατίαν όπως τήν **άποκαλο**ῦν, ύπόσχονται καί προβάλλουν καί σήμερον (1984) είς τά πλήθη οί νεώτεροι κοσμοδιορθωταί καί δημαγωγοί, οἱ ἐπιτήδειοι ἐκμεταλλευταί τῆς ἀνθρώπινης ήλιθιότητος, άφελείας, εὐπιστίας καί δυστυχίας, διά νά παρασύρουν καί νά ύποδουλώσουν τελικῶς εἰς τάς θελήσεις των μεταβάλλοντες τους άγοήτους καί άτυχεῖς ἀνθρώπους εἰς ἄβουλα ζῶα ὅπως καί σήμερον βλέπομεν καί γνωρίζομεν ότι αυτό γίνεται είς διαφόρους χώρας, όπου κυριαρχεῖ ὁ κομμουνισμός.

Ήτο ἡ ἐποχή, κατά τήν ὁποίαν ὁ Δημοσθένης διεκήρυσσεν: «ὅ,τι εἶναι ἡ ψυχή διά τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ Νόμος διά τήν Πολιτείαν». Ἡτο ἡ ἐποχή, κατά τήν ὁποίαν τό ἀγαθόν καί ὼφέλιμον εἶχε συνδυασθῆ εἰς πλῆρες καί ἀρμονικόν σύνολον μέ τό καλόν καί ὼραῖον, μέ ἀποτέλεσμα τάς ἐκπληκτικάς ἐκείνας ἀνατάσεις τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς αὐτῆς. Διότι οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες σοφοί, ὅπως καί οἱ Ἑλληνες καλλιτέχναι τῆς αὐτῆς περιόδου, πού εἶχον ἀνυψώσει διά τῶν ἔργων των εἰς θεότητα τό κάλλος καί διά τῆς ἀπαραμίλλου τέχνης των εἶχον ἐπιτύχει νά καταβιβάσουν τούς θεούς ἐπί τῆς γῆς, ἡσαν καί εἶναι οἱ ἀξιοθαύμαστοι δημιουργοί, ἐμπνευσταί καί διδάσκαλοι παντός ὅ,τι ἔκτοτε θεωρεῖται καλόν, ὡφέλιμον καί ὡραῖον καί ὡς ἰδεῶδες ἀνώτερον, ἀσύνκριτον, εὐγενές καί αἰώνιον, ἀπό ὅλους τούς κατηρτισμένους, προηγμένους καί λογικευομένους ἀνθρώπους.

Αλλά έκεῖνο πού ἐνδιαφέρει πρωτίστως ἐν προκειμένω δέν είναι ἡ πλήρης ἐξήγησις τῶν μυστηριακῶν ἀπόψεων καί τελετῶν τῶν 'Ορφικῶν, ἔργον τό ὁποῖον ἄς συνεχίσουν ἀρμοδιώτεροι, ἤ ἡ ἀνάλυσις τῆς ἀρχαίας 'Ελληνικῆς Φιλοσοφίας, ἀλλά ὁ ἐξ αὐτῶν καί δι' αὐτῶν, τῶν 'Ορφικῶν, προσδιορισμός τῆς παναρχαίας ὑπάρξεως τῆς 'Ελληνικῆς φυλῆς καί ἡ ἐπισήμανσις καί ἡ ἀπόδειξις τῶν πρώτων πτήσεων τοῦ πνεύματος τῶν παναρχαίων 'Υμνωδῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποδεδειγμένως πλέον ἤσαν προϊστορικοί "Ελληνες καί ὅχι ἄλλοι Λαοί τῆς 'Ανατολῆς, ὅπως μέχρι καί σήμερον (1984) ὑποστηρίζεται ἀπό ἀρκετούς ξένους δῆθεν ἐρευνητάς, ἀλλά ἀποδεδειγμένως ψευδολόγους καί διαστρεβλωτάς τῆς ἀληθείας μέ τἡν ἀνοχήν δυστυχῶς καί τἡν ἐγκληματικήν σιωπήν ἐπαναλαμβάνομεν, τῶν 'Ελλήνων ἀρμοδίων.

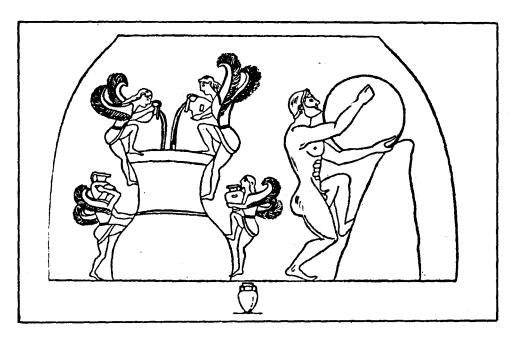
Καί όμως αὐταί αἱ διαστρεβλωμέναι, παραποιημέναι καί ψευδέσταται άν-

θελληνικαί θεωρίαι διδάσκονται δυστυχῶς καί σήμερον ἀκόμη εἰς τά σχολεῖα καί Πανεπιστήμια δλων τῶν χωρῶν, ἀλλά καί τῆς Ἑλλάδος, χωρίς καμμίαν ἀντίδρασιν ἀπό τούς ὑποτιθεμένους πολιτικούς καί πνευματικούς ἡγέτας μας, οἱ ὁποῖοι ἀδιάφοροι ἀνέχονται νά διδάσκωνται οἱ Ἑλληνες μαθηταί, μετά τά ὄσα ἐξετέθησαν ἀνωτέρω, ὅτι οἱ Λαοί τῆς ᾿Ανατολῆς καί μεταξύ αὐτῶν καί οἱ Φοίνικες ἦσαν ἀρχαιότεροι τῶν Ἑλλήνων!!, ἐνῶ ἡ ἀλήθεια καί ἡ πραγματικότης, ὅτι οἱ Ἑλληνες εἰναι ἀρχαιότεροι ὅλων τῶν ἄλλων Λαῶν, ἀνακύπτει ἀδιάσειστος, ὅπως καί ἡ ἀλήθεια διά τἡν παναρχαίαν καταγωγήν καί δράσιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπό τά παρατιθέμενα κείμενα τῶν Ὀρφικῶν, τά συμπεράσματα τῶν ὁποίων ἐκμηδενίζουν, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅλας τάς παλαιάς καί νεωτέρας ὑπόπτους καί ἀσυστάτους ἀνθελληνικάς θεωρίας τῶν ξένων καί τάς κακοηθεστάτας καί ἑμφανῶς πλέον, προερχομένας ἀπό τἡν ἐπίδρασιν τῶν ξένων, ἀνακριβεστάτας Ἱστορίας τῶν ἡμετέρων.

Μέ ἄλλας λέξεις μετά τήν μετάφρασιν καί τήν δημοσίευσιν τῶν Όρφικῶν καί τήν γενομένην σύγκρισιν αὐτῶν, μέ τάς ἀπόψεις τῶν άρχαίων `Ελλήνων σοφῶν, πού ἔγινεν άνωτέρω καί ἡ όποία άποδεικνύει τήν πνευματικήν καταγωγήν, συγγένειαν καί άδιατάρακτον συνέχειαν τοῦ Ελληνικοῦ πνεύματος, τῶν Ελλήνων διανοητῶν καί έρευνητών, καί έκ τών οποίων αποκαλύπτεται έπίσης, από που προήλθεν ό έξανθρωπισμός τῶν ἀνθρώπων, πῶς ἐνεφανίσθη τό «Θαῦμα» τῆς ἀνατάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τῆς Ἱστορικῆς περιόδου. ωαινόμενον τό όποῖον δέν ἠδύναντο δῆθεν νά έρμηνεύσουν οἱ ξένοι έρευνηταί, μόνον άδιόρθωτοι καί άμετανόητοι έμφανῶς ἤ άμαθεῖς. καί άποδεδειγμένως κακόπιστοι πνευματικοί τενεκέδες, θά τολμήσουν είς τό μέλλον νά άμφισβητήσουν. Αλλά καί τάς άδιασείστους άποδείξεις διά τήν ϋπαρξιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπό τούς παναρχαίους χρόνους, ὅπως καί τήν ὑπεροχήν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος καί τήν συμβολήν του είς τήν έξημέρωσιν τῶν ἀνθρώπων, εἰς τήν πνευματικήν άνάπτυξιν τῆς άνθρωπότητος καί τήν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ, θά εἶναι ἀδύνατον πλέον νά διαστρέψουν, νά παραποιήσουν καί νά άποπνίξουν οἱ άδίστακτοι καί οἱ μέχρι σήμερον θορυβοῦντες. Διεθνισταί καί Σιωνισταί, οἱ γνωστοί πλέον πολέμιοι καί έχθροί τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τοῦ Πολιτισμοῦ... 🚶

Συνεπῶς, μετά τά ἀποδεικνυόμενα ἀπό τά ἀποκαλυπτικά κείμενα τῶν 'Ορφικῶν, πού περιέχονται εἰς τό ἀνά χεῖρας βιβλίον μου ἐπεβάλλετο καί ἐπιβάλλεται ἡ πλήρης ἀναδιάρθρωσις καί ἀναμόρφωσις τῆς 'Ελληνικῆς ἀλλά καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας, ὅπως διετυπώθη αϋτη μέ πλεῖστα ἀποκαλυπτικά, ἀδιάσειστα καί συντριπτικά στοιχεῖα εἰς τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ Ι·ΣΤΟΡΙΑ», διά νά ἀπαλλαγοῦν τόσον ἡ 'Ελληνική ὅσον καί ἡ Παγκόσμιος Προϊστορία ἀπό τά ψεύδη, τά μυθεύματα καί τάς ἐντέχνους καί θρασυτάτας διαστροφάς καί παραποιήσεις πού περιέχουν τά ἔργα ξένων καί 'Ελλήνων συγγραφέων ἀλλά καί ἡ Βίβλος τῶν 'Εβραίων, ὅπως καί αὶ γνωσταί μέχρι σήμερον 'Ιστορίαι καί Έγκυκλοπαιδεῖαι ΟΛΩΝ τῶν 'Εθνῶν διά τήν καταγωγήν, καί τἡν ἐξημέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου καί τἡν προέλευσιν τῶν γνώσεων καί τοῦ Πολιτισμοῦ.

'Ιωαν. Δ. Πασσᾶς

Είς τόν «Γοργίαν» τοῦ Πλάτωνος ἀπαντῶν ὁ Σωκράτης εἰς τόν Καλλικλή, πού ὑπεστήριζεν ὅτι σκοπός τῆς ζωῆς εἰναι ἡ ἡδονή, τοῦ γνωστοποιεῖ ὅτι κάποιος Σικελός ἤ ἱταλός λόγιος (ἐπηρεασμένος προφανῶς ἀπό τόν ἱΟρφισμόν) ἐνόμιζεν ὅτι οἱ δυστυχέστεροι νεκροί τοῦ Ἡδου εἰναι αὐτοί πού μεταφέρουν μὲ κόσκινον ὕδωρ εἰς τρυπημένον πίθον κατ αὐτόν τόν λόγιον, τὸ κόσκινον ἤτο ἡ ψυχή τοῦ νεκροῦ, πού ἀπασχολουμένη εἰς τήν ἐπίγειαν ζωήν του μὲ τά ἀσήμαντα ἔχανε τήν μυστικήν οὐσίαν τῶν ὄντων καί ὁ πίθος ἤτο τό τμῆμα τῆς ψυχῆς πού ἤτο εὐκολόπιστον εἰς τά θέλγητρα τῶν ἀπολαύσεων: ἡ τιμωρία αὐτή ἤτο ἡ κατ ἑξοχήν τιμωρία τῶν ἀμυήτων εἰς τά μυστήρια τοῦ ἱΟρφισμοῦ, οἱ ὁποῖοι ὑποτίθεται, ὅτι ὡς ἀμαρτωλοί (οἱ ἀμύητοι) ἦσαν καταδικασμένοι νά τυραννοῦνται αἰωνίως, εἰς τόν Ἅδην. Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀγγειογραφίαν, πού είναι ἐμπνευσμένη ἀπό τὰ ἀνωτέρω, παρίστανται ἀριστερά μέν αὶ Δαναίδες, πού ματαίως προσπαθοῦν νά γεμίσουν τόν τρυπημένον πίθον, δεξιά δέ ὁ Σίσυφος, πού ματαίως ἐπίσης προσπαθεῖ νά ἀνεβάση ἔνα λίθον εἰς τὴν κορυφήν βουνοῦ ἀπὶ ὁπου ὁ λίθος συνεχῶς τοῦ ξεφεύγει καί πέφτει εἰς τούς πρόποδας τοῦ βουνοῦ.

ΟΡΦΕΩΣ ΠΕΡΙ ΛΙΘΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

VIOOI II, ΛΙΘΟΙ AIMATITHΣ 636. In ed. Gesn. c. XVIII. AXATHΣ 604 -XVI.XVII ΑΧΑΤΗΣ ΔΕΝΔΡΗΕΙΣ 230 **TPOOIMION 1-90** IV BAPBATOΣ 257 -VI. ΥΠΟΘΕΣΙΣ 91-169 ΓΑΓΑΤΗΣ 468 **-**XII. Ι. ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ 170-188 ΓΑΛΑΚΤΙΤΗΣ 189 -H. ΙΙ. ΓΑΛΑΚΤΙΤΗΣ 189-227 VII. ΙΑΣΠΙΣ 264 -III. ΠΕΤΡΑΚΗΣ 228, 229 ΚΕΡΑΣ ΕΛΑΦΟΥ 242 V. ΚΟΡΥΦΩΤΗΣ 492 -IV. AXATHΣ 230-241 XIV. V. ΠΕΡΙ ΚΕΡΑΤΟΣ ΕΛΑΦΟΥ -242-256 KOYPANION 504 -XV. VI. ΠΕΡΙ BAPBAPOY ΛΙΘΟΥ 257-263 ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ 170 -ΛΕΠΙΔΩΤΟΣ 284 VII. ΙΑΣΠΙΣ 264-276 VIII. ΤΟΠΑΖΟΣ 277-278 ΛΙΠΑΡΑΙΟΣ 685 ΛΥΧΝΙΣ 268 ΙΧ. ΟΠΑΛΛΙΟΣ 279-301 ΜΑΓΝΗΤΙΣ 302 -X. MAΓNHTIΣ 302-338 X. ΝΕΦΡΙΤΗΣ 742 -XIX. ΧΙ. ΟΣΤΡΙΤΗΣ 339-467 ΧΙΙ. ΓΑΓΑΤΗΣ 468-487 ΟΠΑΛΛΙΟΣ 279 -IX. ΧΙΙΙ. ΣΚΟΡΠΙΟΣ 488-491 OPEITHS vid SIAHPITHS ΧΙV. ΚΟΡΥΦΩΔΗΣ 492-503 ΟΣΤΡΙΤΗΣ 339 -XI. ΟΨΙΗΤΙΣ, ΟΦΙΤΗΣ 336.341.457 XI. XV. KOYPANION 504-603 XVI. ΑΧΑΤΗΣ 604-626 ΟΨΙΑΝΟΣ 282 XVII ETI ПЕРІ ТОУ AXATOY ΠΕΤΡΑΚΗΣ 228 -627-635 ΣΙΔΗΡΙΤΗΣ 355 XIII. ΣΚΟΡΠΙΟΣ 488 -XVIII. AIMATITHΣ 636-741 **ΤΟΠΑΖΙΟΣ 277 -**VIII. XIX. ΝΕΦΡΙΤΗΣ 742-751 **ΧΧ. ΧΑΛΑΖΙΟΣ 752-768 ΧΑΛΑΖΙΟΣ 752 -**XX. ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΟΣ 749 ΧΡΥΣΟΤΡΙΧΕ ΛΙΘΩ ΔΥΙ 288

ΛΙΘΙΚΑ

ΣΧΟΛΙΑ

Είς τήν στερεότυπον ἔκδοσιν τῆς Λειψίας τῶν ΄Ορφικῶν, μετά τούς «Ύμνους τοῦ 'Ορφέως» ἀκολουθοῦν τὰ κείμενα τῶν Λιθικῶν (ΛΙΘΟΙ). Τὴν ἰδίαν πρός τὰ προηγούμενα διάταξιν ἀκολουθοῦντες παραθέτομεν κατωτέρω τό ἀρχαῖον κείμενον καὶ τὴν μετάφρασιν τῶν Λιθικῶν, τὰ ὁποία ἐμφανίζονται ὡς γραφέντα ὑπό τοῦ Δημητρίου Μόσχου.

Είς τό κείμενον άναγράφονται τά όνόματα διαφόρων ήμιπολυτίμων λίθων καί αι προστατευτικαί ή θεραπευτικαί ίδιότητες καί έπιδράσεις των έπί τῶν ἀνθρώπων. Φαίνεται ὅμως, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τό κείμενον, «Οὶ Λίθοι» ἐγράφησαν μετά τά Τρωϊκά καί συνεπῶς ὡς κείμενα δέν ἔχουν τὴν ἀξίαν καί τὴν σημασίαν πού ἔχουν διά τὴν Προϊστορικὴν ἐποχὴν καί τάς γνώσεις τῶν Αρχαιοελλήνων τά κείμενα τῶν « Αργοναυτικῶν», οἱ « Ύμνοι τοῦ ՝ Ορφέως» καί τά « Αποσπασμάτια» (βλέπε στίχους 338-390 καί 680-690 καί άλλαχοῦ ἐντός τῶν κειμένων τῶν Λιθικῶν).

Μία σημαντική πληροφορία, πού περιέχεται εἰς τά «Λιθικά», εἰναι ἡ ἀναφερομένη εἰς τήν γνῶσιν καί χρησιμοποίησιν τοῦ λάμποντος λίθου «Κρύσταλλον φαέθοντα, διαυγέα» (στίχοι 171-179), δηλαδή τοῦ λίθου, πού εἰναι διαφανής καί λάμπει καί μέ τήν δύναμιν τοῦ ὁποίου διά τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὅπως περιγράφεται, ἤτο δυνατόν νά ἀνάπτουν φωτιά. Μέ ἄλλας λέξεις ὁ συγγραφεύς τῶν Λιθικῶν μᾶς πληροφορεῖ ὅτι οι Όρφικοί ἐγνώριζον τήν χρῆσιν τοῦ φακοῦ, ἡ χρήσιμοποίησις τοῦ ὁποίου πιθανῶς νά συνέτεινεν εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν πολλῶν φυσικῶν φαινομένων καί ἄλλων διαπιστώσεων τῶν Όρφικῶν, αὶ ὁποῖαι μᾶς ἐκπλήσσουν σήμερον (1984) καί μεταξύ αὐτῶν ὅτι ἡ σελήνη ἔχει δρη κ.τ.λ. (Βλέπε στίχους 175-185).

"Οπως άνεφέρθη, μεγάλην ἔκτασιν τοῦ κειμένου τῶν Λιθικῶν καλύπτουν αὶ περιγραφόμεναι θεραπευτικαὶ ἰδιότηττες τῶν διαφόρων λίθων. Αφορμήν λαμβάνων ὁ συγγραφεύς έξ αὐτοῦ, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ 'Ορφεύς ἐγνώριζε τήν θεραπευτικήν δύναμιν των λίθων, καὶ ἐδίδασκεν, ὅτι ἡ γῆ, ἡ ὁποία φέρει εἰς τήν ζωήν τά φαρμακερά φίδια, πού προκαλοῦν πόνους καὶ κλάματα εἰς τούς ἀνθρώπους, ἡ ιδια ἡ γῆ παράγει τίς ἡμιπολύτιμες πέτρες, ώρισμένα βότανα καὶ ρίζες, πού θεραπεύουν τίς ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων. (βλέπε στίχους 400-420). Πιθανῶς ὁ 'Ορφεύς ἡσχολήθη μέ τήν ἔρευναν τῆς θεραπευτικῆς ἰδιότητος διαφόρων πετρῶν καὶ φυτῶν παρακινηθείς ἀπό τὴν μεγάλην του λύπη, πού ἔχασε τήν Εὐρυδίκην ἀπό δάγκωμα φιδιοῦ, κατά τήν παράδοσιν, πού διέσωσαν καὶ οἱ Λατίνοι ποιηταί Βιργίλιος καὶ 'Οράτιος.

Δηλαδή άπό τήν παναρχαίαν ἐποχήν οἰ Ἑλληνες εἰδικοί ἱατροί ἐγνώριζον τήν θεραπευτικήν ἰδιότητα ὡρισμένων φυτῶν καί ριζῶν, πλεῖστα τῶν ὁποίων καί ἀμφιβάλλομεν ἐάν – ὅπως μέ ἔχει βεβαιώσει εἰδικός ἱατρός ἐρευνητής τῆς παγκοσμίως γνωστῆς Ἑλβετικῆς φαρμακευτικῆς ἐταιρείας SANDOZ – τά γνωρίζουν καί τά χρησιμοποιοῦν οἱ κατασκευασταί φαρμάκων καί σήμερον εἰς τήν Εὐρώπην, τήν ᾿Αμερικήν καί άλλαχοῦ, εἰσάγοντες αὐτά ἀπό τὴν Ἑλλάδα καί κυρίως ἀπό τάς Ἰνδίας.

Επίσης προσθέτω ὅτι εἰς τούς στίχους 627-632, ἀναφέρεται διά πρώτην φοράν εἰς τήν Ἱστορίαν τῆς Ἱατρικῆς ἐπισημαίνεται ἡ ἀσθένεια τῆς Ἑλονοσίας (ὁ καλοήθης Τριταῖος καί Τεταρταῖος πυρετός) ὅπως διεπίστωσε τοῦτο ὁ Ἑλλην Ἱατρός Νικολ. Β. Σκαφιδᾶς. Προφανῶς δέ ἐντεῦθεν ἤντλησεν καί ὁ Ἱπποκράτης μετά 1000 περίπου ἔτη τάς σχετικάς πληροφορίας του διά νά περιγράψειτήν νόσον. Καί φυσικά καί οἱ σύγχρονοι κατασκευασταί φαρμάκων ἀγνοοῦν τὴν μέθοδον πού χρησιμοποιοῦσαν οἱ ˙Ορφικοί (τόν ἀχάτην λίθον, ἀλλά ποῖον ἀχάτην;) ἀφοῦ ἀχάται ὑπάρχουν πολλοί ὅπως ἀναφέρεται καί εἰς τό κείμενον, στίχοι 602-608) διά τὴν θεραπείαν τῆς νόσου.

Ως πρός τήν άναφερομένην καί ύπό τοῦ Κ. Χασάπη εἰς τά Λιθικά γνῶσιν τῶν ζωδίων τοῦ Σκορπιοῦ καί τοῦ ΄Ωρίωνος εἴναι φανερόν ὅτι ἡ πληροφορία αὐτή ἔχει περιληφθή ἀργότερα εἰς τά Λιθικά, ἀφοῦ τά Λιθικά ἔχουν γραφή μετά τά Τρωϊκά καί πάντως εἴναι παλαιοτέρα διαπίστωσις τῶν ΄Ορφικῶν, πού ἔχει παραλειφθή ἀπό τά κύρια κείμενα τῶν ΄Ορφικῶν ὡς ἀπωλεσθεῖσα, ὅπως ἔχουν ἀπωλεσθή καί πλεῖστα ἄλλα κείμενα τῶν 'Ορφικῶν («Θεογονία» τοῦ 'Ορφέως, ὡρισμέναι περίοδοι τῶν «' Αργοναυτικῶν» καί ἄλλα ἔργα του – κείμενα - ὅπως ἀποδεικνύουν τά «' Αποσπασμάτια» κ.τ.λ.).

Ι.Δ.Π.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

APXAION KEIMENON

Θειοδάμαντι τῷ Πριάμου συνήντησεν Όρφεύς μετά τῶν ἐταίρων τινῶν πρός θυσίαν Ἡλίου, ήν ἐτέλει κατ΄ ἔτος, είς ὅρος άνερχόμενος: καί αὐτῶ τῆς νενομισμένης ταύτης έτησίου θυσίας τήν αἰτίαν άφηνεῖται λένων ὑπό δράκοντος αὐτόν παίδα ὄντα ποτέ άναιρεθήναι κινδυνεύοντα, καταφυγεῖν εἰς τό ἐκεῖ ποῦ πλησίον ιερόν τοῦ 'Ηλίου, ὑφ' οὖ καί σωθέντα ώς ὁ πατήρ περιεποιήσατο, τῆς τοῦ παιδός σωτηρίας κατ' ἔτος ἤγεν Ήλίω θύματα μεταστάντος δέ έκείνου τῶν ἐντεῦθεν, αὐτός 'Ορφεύς ἀντί τοῦ πατρός τῆς τοιαύτης θυσίας καθίσταται διάδοχος: ήν νῦν ἀφοσιούμενος ἄνεισι, συμπαραλαβών καί Θειοδάμαντα οὖτος δέ καθ' όδόν τῶ ποιητῆ περί δυνάμεώς τε λίθων καί χρήσεως διεξέρχεται, οἵτινες αὐτῶν χρήσιμοι πρός τῶν θυόντων κρατούμενοι, ὅπως αὐτοῖς τά τῶν εὐχῶν έξανύοιτο, καί οι πρός τάς ιρβόλους τῶν δήξεων θεραπείας. ὅθεν οἴμαι καί Νίκανδρος ό Κολοφώνιος ὕστερον ορμηθείς συνέγραψε τά θηριακά. Ιστέον δέ, ώς δύο τινά προοίμια τοῦ παρόντος προτίθεται ποιήματος έν μέν τῶ πρώτω αὐτήν τε τήν ἀρετήν καί σοφίαν ἄπασαν έξυμνῶν, καί τούς πάλαι τῶν ἡρώων, κατ' αὐτήν γενομένους ἐνδόξους καί ίσοθέους νομισθέντας, ὧν καί μητέρα τήν άρετήν προσείρηκεν έν ταὐτῶ δέ καί τῶν ίδιωτῶν καθάπτεται, ὡς ἐπιφθόνως έχόντων πρός τούς τήν άρετήν διώκοντας. καί τούτοις ἀεί φιλαπεχθημόνως έπικειμένων, έν θατέρω δέ ὁ πρός αὐτόν καί Θειοδάμαντα γίνεται διάλογος.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

΄Ο ΄Ορφεύς, ένῶ μετέβαινε κάποτε μέ μερικούς συντρόφους του να προσφέρη είς τόν "Ηλιον θυσίαν, τήν όποιαν έτελοῦσε κάθε χρόνο άναβαίνων είς κάποιο βουνό. συνήντησε τόν Θειοδάμαντα, υίόν τοῦ Πριάμου καί διηγήθη είς αὐτόν τήν αἰτίαν, διά τήν όποίαν καθιέρωσε τήν έπισίαν αὐτήν θυσίαν: καί τοῦ ἔλεγε ὅτι κάποτε, ἦτο ἀκόμη παιδί, έπειδή διέτρεξε τόν κίνδυνον νά φονευθή ἀπό κάποιον δράκοντα, κατέφυγε είς το ίερον (τόν ναόν) τοῦ Ἡλίου, τό ὁποῖον εὑρίσκετο κάπου έκει πλησίον έπειδή δέ διεσώθη ὑπ' αὐτοῦ, ὁ πατέρας του, καθώς ἔταξε, προσέφερε διά τήν διάσωσιν τοῦ υἱοῦ του κάθε χρόνο θυσίαν είς τόν "Ηλιον. "Όταν ὅμως ἐκεῖνος (ὁ πατέρας του) μετετοπίσθη ἀπό τά ἐδῶ (δηλ. ἀπέθανε), τότε ὁ ἴδιος ὁ ΄Ορφεύς διεδέχθη τόν πατέρα του είς τήν τέλεσιν αὐτῆς τῆς θυσίας την οποίαν και τώρα έκτελει έξ ύποχρεώσεως, καί δι' αὐτό ἀνέβαινε είς τό βουνό, ἀφοῦ παρέλαβε μαζί του καί τόν Θειοδάμαντα.

Αὐτός δέ (ὁ Θειοδάμας) διηγεῖτο καθ ὁδόν εἰς τόν ποιητήν διά τήν ἀξίαν καί τήν χρησιμότητα τῶν λίθων, ποῖοι δηλαδή ἀπό αὐτούς κρατούμενοι ἀπό τούς προσφέροντας θυσίαν, εἶναι χρήσιμοι διά τήν θυσίαν, διά νά πραγματοποιηθοῦν ὄσα αὐτοί διά τῶν προσευχῶν των ζητοῦν, καί ποῖοι (λίθοι) εἶναι χρήσιμοι διά τήν θεραπείαν τῶν δηλητηριωδῶν δηγμάτων (δαγκωμάτων) τῶν ὄφεων...

Από έδῶ, νομίζω, έξεκίνησεν ἀργότερα καί ὁ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος καί συνέγραψε τά θηριακά.

Πρέπει δέ νά γίνη γνωστόν, ὅτι δύο προοίμια τίθενται ἐμπρός ἀπό τό παρόν ποίημα εἰς μέν τό πρῶτον ὁ 'Ορφεύς ἐξυμνεῖ αὐτήν τήν ἰδίαν τήν ἀρετήν καὶ τήν σοφίαν καὶ τούς παλαιούς ἤρωας, οἱ ὁποῖοι ἀνεδείχθησαν εἰς αὐτήν ἔνδοξοι καὶ ἐθεωρήθησαν ἰσόθεοι (ἴσοι πρός τούς θεούς) δι' αὐτό τήν ἀρετήν τήν ἐπωνόμασε καὶ μητέρα των εἰς τό ἴδιον δέ προοίμιον κακίζει καὶ τούς ἀμαθεῖς ἀνθρώπους, διότι διάκεινται φθονερῶς πρός ἐκείνους, πού ἐπιδιώκουν τήν ἀρετήν, καὶ ἐπιτίθενται πάντοτε κατ' αὐτῶν μὲ ἐριστικήν ἐχθρότητα εἰς δὲ τό ἄλλο προοίμιον διεξάγεται ὁ μετάξύ αὐτοῦ καὶ τοῦ Θειοδάμαντος διάλογος.

ΟΡΦΕΩΣ ΠΕΡΙΛΙΘΩΝ ΟΡΦΕΩΣ ΠΕΡΙΛΙΘΩΝ

APXAION KEIMENON

Στίχοι 1-22

Δῶρον ἀλεξικάκοιο Διός θνητοῖσιν ὁπάσσαι

κεκλόμενος Μαίης έριούνιος ήλθε κομίζων

υίός, ὅπως ἄν ἔχωμεν ὁϊζύος ἀτρεκές ἄλκαρ.

γηθόσυνοι δέχνυσθε βροτοί, πινυτοῖσιν ένίσπω.

οῖς ἀγαθή κραδίη, καί πείθεται ἀθανάτοισιν

νηπυτίοισι δ' ὄνειαρ ἀκήρατον οὐ θέμις εύρεῖν.

τῷ δ΄ αὐτῷ καί πρόσθεν άγαλλομένους ἐπί δώρω

υἷά τε Λητοΐδης ἀκεσίμβροτον ἀθανάτοισιν

ίξεν ἄγων είς "Ολυμπον άγάννιφον, ήδέ σαόφοων

Παλλάς 'Αθηναίη λαοσσόον 'Ηρακλῆα' ἄλτο δέ καί ταναόν Κρονίδης ὑπέρ αἰθέρα Χείρων,

σευάμενος πρός "Ολυμπον, έπει μάθεν ἄμβροτα δῶρα

άλλ΄ ήτοι κείνους μέν άμώμητοι Διός οἴκοι

χαίροντες δέξαντο, θεηγενέων ὄχ' ἀρίστους:

ήμῖν δ΄ ἐν γαίη κέλεται χρυσόρραπις ἄλβω

ζώειν τερπομένοισιν, ἀπειρήτοις κακότητος.

ὄν δέ κεν άνθρώπων πεπνυμένον ήτορ άνώνη

ές πολυήρατον άντρον ἐσελθέμεν Ερμείαο,

ένθ` ὄγε παντοίων άγαθῶν κατέθηκεν ὄμιλον.

αϊψά κεν άμφοτέρησιν όνείατα πολλά κομίζων

οϊκαδ΄ ἀποστείχοι, προφυγών πολύδακρυν ὀϊζύν,

στίχοι 23-50

ούδέ è νοῦσος ἄκικυς ἐνί μεγάροισι δαμάσοει,

ούδ' ὄγε δυσμενέων ποθ' ὑποτρέσσας μένος αίνόν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

στίχοι 1-22

Ο υίός τῆς Μαίας, (ὁ Ἑρμῆς), πού μᾶς παρέχει πολλά ώφελήματα, ἔδωσεν εἰς τούς ἀνθρώπους δῶρον τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος ἀποτρέπει κακόν, ήλθε μεταφέρων αὐτό, διά νά ἔχωμεν ἔνα βέβαιον ἀμυντικόν μέσον κατά τῆς δυστυχίας.

Γεμάτοι ἀπό χαρά ὑποδεχθῆτε αὐτό σεῖς οἱ ἄνθρωποι πρός τούς συνετούς ἀπευθύνομαι, πού ἔχουν ἀγαθή καρδιά καὶ πεποίθησιν εἰς τούς θεούς.

μέ τούς ἀνοήτους ὅμως δέν εἶναι δίκαιον νά ἀσχοληθῶμεν.

Επειδή δέ καί προηγουμένως ἐτέρποντο γιὰ αὐτό τό ίδιον δώρον, ὁ υἰός τῆς Λητοῦς ἔφθασεν εἰς τόν χιονοσκεπῆ "Ολυμπον, καί ἡ συνετή Παλλάς 'Αθηνᾶ, ὁδηγοῦσα εἰς τούς θεούς τόν ἐξυπηρετοῦντα τούς ἀνθρώπους καί λαοσωτῆρα 'Ηρακλῆ'

Καί ἐπήδησε ἐπάνω ἀπό τόν ὑψηλόν αἰθέρα ὁ Χείρων, ὁ υἰός τοῦ Κρόνου, σπεύδων πρός τόν "Ολυμπον, ὅταν ἔμαθε τά ἀθάνατα δῶρα.

Αλλά βέβαια ἐκείνους μέν τούς ὑπεδέχθησαν μέ χαρά οἱ ἄμεμπτοι οἰκοι τοῦ Διός, ἐπειδή ἡσαν οἱ ἐξοχώτεροι ἀπό ὅλους, ὅσοι ἐγεννήθησαν ἀπό θεούς.

Ήμᾶς ὅμως (τούς κοινούς ἀνθρώπους) ὁ Χρυσόρραπις (ὁ Ἑρμῆς) μᾶς παροτρύνει νά διάγωμεν τόν βίον μας εἰς τήν γῆν ἀπολαμβάνοντες τήν εὐτυχίαν μας καί μακράν ἀπό τήν κακότητα (ἀπό ἔργα μοχθηρά).

Αλλά όποιον ἄνθρωπον συνετόν προτρέπει ἡ καρδιά του νά εισέλθη είς τό πολυαγάπητον σπήλαιον τοῦ Ἑρμοῦ, ὅπου αὐτός ἐτοποθέτησε πλῆθος ἀπό παντός εἴδους ἀγαθά, ταχέως αὐτός μεταφέρων καὶ μέ τά δύο χέρια του πολλά ἀγαθά ἀπέρχεται είς τήν πατρίδα, ἀφοῦ ἐξέφυγεν ἀπό τήν θλιβεράν δυστυχίαν

στίχοι 23-50

καί αὐτόν οὕτε ἀσθένεια, πού ἀδυνατίζει. θά τόν καταβάλη εἰς τό σπίτι του,

οῦτε ποτέ αὐτός ἀπό φόβον πρός τήν τρομερή δύναμιν τῶν ἐχθρῶν θά ὑποχωρήση πρός τά ἄψ ἀναχωρήσει, προλιπών ἐριγηθέα νίκην:

ούδέ οἱ ἀθλητῆρι κονισσαμένω ἐν ἀνῶνι

άντιβίην τινά θυμός ἐφορμήσει μενεαίνειν.

οὐδ' εἰ χάλκεα γυῖα καί ἄγναμπτον σθένος ἀνήρ

ἄντικρυ στεφάνοιο πόθω κομίσας ἐριδαίνοι.

ναί μιν καί θήρεσσιν όρεσκώοισι λέοντα

δεινόν, καί λαοῖσιν ἐοικότα δαίμονο τεύξω.

καί οἱ καὶ βασιλεῦσι διοτρεφέεσσιν ὁπάσσω

ρεῖα, καί άλλοδαποῖσι μετ' ἀνθρώποισι τίεσθαι.

τόν δέ καί ἠίθεοι τερενόχροες ἱμερτῆσιν

αἰέν ἐφορμήσουσι περιπτύσσειν παλάμησιν

καί μαλακή λέχος αἰέν ἐπί χρύσειον ἐρύσσει

άλληκτον κούρη, έφιεμένη φιλότητος. εύχομένου τε πρός οὔατ΄ ἀφίξεται αἰέν ἐόντων

εύχή καί πόντοιο κυκωμένου ούκ άλεγίζων

βήσετ' ἐπί τραφερήν ἄλ' ἀκυμάντοισι πόδεσσιν.

τόν καί ληϊστήρες άνάρσιοι οἶον ἐόντα φεύξονται καί δμῶες, ὀϊόμενοι πατέρ ἐίναι,

τίσουσιν, και οίκον ἑοῦ στέρξουσιν ἄνακτος.

ϊδμεναι αϊκ΄ έθέλησι, δαήσεται, ὄσσά τε φῶτες

κρυπτάδια σφετέρησιν ένί φρεσίν μηχανεύονται,

ὄσσα τε κεκλήγασι μετά σφίσιν ἡεροφοῖται,

άνθρώποις ἄφραστον ἰακχάζοντες άοιδήν,

οίωνοί, μεγάλοιο Διός κραιπνοί ύποφῆται.

ροίζόν τε στήσαι χαμαί έρχομένοιο δράκοντος

εἴσεται, ήδ΄ ὄφεων ἰόν σβέσαι έρπυστήρων.

πίσω, ἐγκαταλείπων τήν νίκην, πού παρέχει μενάλην χαράν:

ούτε έναντίον αύτοῦ ώς άθλητοῦ, ὁ ὁποῖος ἐσκονίσθηκε εἰς ἀγῶνα, θα παρορμήση κάποιον ὁ θυμός νά πράξη κάτι κακόν

οὕτε ἐάν αὐτός εἶναι ἀνήρ μὲ χάλκινα μέλη καὶ ἄκαμπτον δύναμιν καὶ φιλονικεῖ ἀπό τόν πόθον τῆς ἀποκτήσεως στεφάνου. Ναὶ αὐτόν τόν ἄνθρωπον θά τόν φτιάξω φοβερό λιοντάρι γιὰ τά ἄγρια ζῷα καὶ γιὰ τούς λαούς ὅμοιον μὲ δαίμονα (μὲ θεόν). Καὶ γιὶ αὐτόν θὰ κάμω νὰ τιμᾶται εὐαρέστως ἀπό τούς βασιλεῖς, πού τούς προστατεύουν οἱ θεοί, καὶ μεταξύ τῶν ξένων ἀνθρώπων. Τοῦτον καὶ τρυφερόδερμοι νέοι θὰ ὁρμήσουν νὰ τόν ἀγκαλιάσουν μὲ περιπόθητα πάντοτε χέρια.

Καί κάποια λεπτή κόρη θά τόν σύρη πάντοτε σέ χρυσό κρεββάτι φλεγομένη ἀπό ἀχόρταγο ἐρωτικόν πόθον.

Καί ὅταν αὐτός προσεύχεται, ἡ εὐχἡ του θά φθάνη εἰς τὰ αὐτιά τῶν ἀθανάτων (τῶν αἰωνίως ὑπαρχόντων) καὶ ἀδιαφορῶν διά τόν πόντον, πού ἀναταράσσεται, θά προχωρήση εἰς τήν θάλασσαν, πού τρέφει τὰ ψάρια, μέ ἀλύγιστα πόδια. Αὐτόν καὶ οὶ ἀπαίσιοι λησταί, ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι μόνος του, θά τόν ἀποφύγουν καὶ οὶ δοῦλοι, ἐπειδή νομίζουν ὅτι εἶναι πατέρας των, θά τόν τιμήσουν, καὶ θά ἀγαπήσουν τόν οἶκόν του σάν νὰ εἶναι οἶκος ἰδικοῦ των ἄνακτος.

Εάν θέλη νά γνωρίζη, θά μάθη ὅσα κρυφά οί ἄνθρωποι μηχανεύονται στόν νοῦν των καί ὅσα οἱ οἰωνοί (τά πετεινά), οἱ ὁρμητικοί προφῆται τοῦ μεγάλου Διός, πού περιπλανῶνται εἰς τόν ἀέρα, μεταδίδουν εἰς τούς ἀνθρώπους μηνύματα θεϊκά (προφητεῖες).

Θά γνωρίση ἐπίσης νά σταματήση τό σφύριγμα τοῦ δράκοντος, πού βαδίζει κατά γῆς, καί νά σβήση (νά καταστρέψη) τό δηλητήριον τῶν φιδιῶν, πού ἔρπουν.

Θά δώσω είς αὐτόν τήν δύναμιν νά διασώση καί ἄνθρωπον πού πίπτει μέ τήν ἀσθένειαν τῆς σελήνης (πού σεληνιάζεται) καί νά θεραπεύση δώσω οἱ καί φῶτα ροπῆ πίπτοντα σελήνης

στίχοι 51-79

καί νοῦσον ἀταρτηρήν ἐλέφαντος αἴκ

καί ψυχήν έλάσαι τεθνειότος, αϊκεν έρεμνοῦ

έξ ἄϊδος προμολοῦσα ποτιχρίμπτοιτο, έκάστην.

άλλαι ἀπειρέσιοι πολυμήτιος Ερμείαο δωτίναι κομίσαντος ἐνί σπήλυγγι κέονται, ἄμβροτοι, ἀτρεκέες, ρίμφα πρήσσουσαι ἔκαστα

τάων ἡμίθεός τε καί ὄλβιος ὅς κ΄ ἐφίκηται

τάς ἐμέ κηρύσσειν λαοσσόος ᾿Αργειφόντης

άνθρώποισιν ὄρινε, μελιγλώσσοιο κελεύσας

φθόγγον άπό στήθεσφιν ἀοιδῆς νηρύσασθαι.

Αλλ' οὐ πάγχυ βροτοῖσι σαοφροσύνης ἀλεγίζειν ἵμερος, ἀλλά σέ, πρέσβα δαημοσύνη, ἀτίουσιν:

μητέρα δ΄ ἡρώων ἀρετήν ἀπάτερθε κλύοντες

προτροπάδην φεύγουσιν, ἀοσσητῆρα δέ μόχθον.

μόχθον ἀοσσητήρα βίου μάλα πεφρίκασιν.

οὐδέ σφιν κρείων ἐνί δώμασιν ὄλβος ὁμιλεῖ,

οὐδέ τις οἴδε θεούς ἐποπιζέμεν αἰέν ἐόντας

έκ δ' οἵγε πτολίων τε καί άγρῶν ἤλασαν ἐσθλήν

(ἄ δειλοί) σοφίην, Ἐριούνιον ὑβρίζοντες. ἄλετο δέ προτέροις πεπονημένον ἡμιθέοισιν

ἔργον· ὅ δ΄ ἀργαλέος καί ἀπεχθής αὐτίκα πᾶσιν,

τῶ κεν ἐπωνυμίην λαοί τεύξωσι μάγοιο. καί ρ΄ ὅ μέν ἐν κονίησιν ὑπ΄ ἄορι κρατός ἀμερθείς λευγαλέω θανάτω δῖος φώς ἐκτετάνυσται οί δ΄ ἵκελοι θήρεσσιν, ἀῖδριες ἡδ΄ ἀδίδακτοι.

τήν βαρειά ἀρρώστια τοῦ ἐλέφαντος (τήν έλεφαντίασιν):

στίχοι 51-79

καί νά όδηγήση κάθε ψυχήν πεθαμένου, ἐάν τήν ἐγγίση, ὅταν ἔρχεται ἀπό τόν σκοτεινόν Ἄδην.

"Αλλα ἐπίσης ἀναρίθμητα δῶρα, πού τά ἐκόμισε ὁ πολυμήχανος ΄Ερμῆς, εὐρίσκονται ἐντός τοῦ σπηλαίου,

δῶρα ἀθάνατα, ἀληθινά, τά ὁποῖα ἐκτελοῦν τά πάντα ταχέως καί ὅποιος ἐπιτύχει αὐτά εἶναι ἡμίθεος καί εὐτυχής.

Αὐτά τά δῶρα μέ ξεσήκωσε νά διακηρύξω εἰς τούς ἀνθρώπους ὁ λαοσώστης ΄ Αργειφόντης καὶ μέ προέτρεψε νά ψάλω ἀπό τά στήθη μου γλυκόγλωσσο τραγούδι.

Αλλά οι ἄνθρωποι δέν ἔχουν τήν ἐπιθυμίαν νά φροντίζουν πολύ γιά τήν σωφροσύνη, ἀλλά καί σέ, ὧ σ ε β α σ τ ή γ ν ὧ σ ι, σέ περιφρονοῦν καί ὅταν ἀκούουν ἀπό μακράν τήν ἀρετήν, τήν μητέρα τὧν ἡρώων, φεύγουν δρομαίως (τρέχοντας), καί διά τόν μόχθον τόν βοηθόν μας, διά τόν μόχθον τόν βοηθόν τοῦ βίου, αἰσθάνονται μεγάλην φρίκην, περιφρόνησιν, καί οὔτε εἰς τάς κατοικίας των ἔχουν ὡς κύριόν των τήν εὐτυχίαν,

οῦτε κανείς των γνωρίζει νά σέβεται τούς θεούς, τούς αίωνίως ὑπάρχοντας (τούς ἀθανάτους):

αὐτοί δέ ἀπήλασαν (ἐξεδίωξαν) ἀπό τάς πόλεις καί τούς ἀγρούς τήν καλήν - ἄ οἱ δυστυχεῖς! - σοφίαν, ὑβρίζοντες ἔτσι τόν Ἑριούνιον.

Καί χάθηκε τό ἔργον πού ἐξεπόνησαν οι προηγούμενοι ἡμίθεοι· κι` αὐτός εἶναι τώρα βαρύς καί μισητός εἰς ὄλους,

καί θά τοῦ δώσουν οἱ λαοἱ (οἱ ἄνθρωποι) τήν ἐπωνυμίαν τοῦ μάγου. Καὶ αὐτός μέν ὁ θεῖκός ἀνήρ, ἀφοῦ ἐστερήθη (ἔχασε) τό κεφάλι του μέ ξίφος διά θλιβεροῦ θανάτου εἶναι ἐξαπλωμένος εἰς τἰς σκόνες (εἰς τήν γῆν, σκοτωμένος) αὐτοἱ ὅμως ὅμοιοι μέ θηρία, ἀμαθεῖς καὶ ἀδίδακτοι,

χήτεϊ δαιμανίοιο νοήματος, οὔθ΄ ὑπ΄ ἀρωγήν

θεσπεσίην φυγέτην Φαεσιμβρότου έκ κακότητος,

ούτε τι θέακελον ἔργον ὅ κεν μάλα θαυμάζοιτο,

ἴσασ` άλλά σφιν νεφέλη προπίδεσσι κελαινή.

στίχοι 80-108

άμφιπεριπλασθεῖσα, βαδιζέμεν άνθεμόεντα είς άρετῆς λειμῶνα πολυστέφανόν τε

μεγαίρει.

άλλ' έμέθεν στεῦμαι κειμήλια πειθομένοισιν

άφνειοῦ χρυσοῖο πολύ προφερέστερα δείξειν.

φῶτα δέ δίζημαι ταλακάρδιον, ὅς κεν ἐκάστου

έμμεμαώς πειρῷτο, μενοινήσαι τε, κάμοι τε,

ός τε διδάσκηται, καί ός εἰδότας έξερεείνη.

ού γάρ ἄτερ καμάτοιο τέλος μύθοισι καί ἔργοις

εὐρύοπα Κρονίδης ἐθέλει δόμεν ἀλλά καί αὐτοί

ές δύσιν ἀσθμαίνοντες ἀν' αἰθέρα λαμπετόωσαν

ήέλιον φαέθοντα σύν ἄρματι πῶλοι ἄνουσιν.

μᾶλλον ἐγώ πινυτοῖο παραίφασιν άνέρος εύρών

τέρψομαι, ἤπερ χρυσόν ἀπάντων κοίρανον

άνδρῶν· ἡελίω γάρ ἄγων ἰερήϊον ἀντεβόλησα

άγρόθεν ἄστυδ΄ ἰόντι περίφρονι Θειοδάμαντι

καί μιν έλών χερί χεῖρα προσήυδων ὧδ΄ ἐπέεσσιν

Ές πόλιν, εί μή πάμταν έπισπέρχουσιν άνάγκαι,

ρηϊδίως, ὧ έταῖρε, καί αὔριον ἔσσεθ΄ ίκέσθαι

νῦν δέ σε μοι στείχοντι μετ' είλαπίνην θεός αὐτό

ώρσεν ύπαντιάσαι τῷ μοι πρόφρων ὑπόνευσον

λόγω έλλείψεως δαιμονίου (θεϊκοῦ) πνεύματος, οὔτε μέ τὴν ἐξαισίαν βοήθειαν τοῦ Φ α εσιμβρότου (τοῦ Ἡλίου) ἐξέφυγαν ἀπό τὴν κακόπητα.

οϋτε κάποιο ἔξοχον ἔργον γνωρίζουν, τό ὁποῖον νά εἶναι δυνατόν νά θαυμάζεται πολύ ἀλλά κάποια μαύρη νεφέλη, πού ἐσχηματίσθη γύρω ἀπό τίς φρένες των (τόν νοῦν των), τούς ἐμποδίζει νά βαδίζουν εἰς τόν ἀνθηρόν καί πολυστέφανον ἀγρόν τῆς ἀρετῆς.

στίχοι 80-108

`Αλλά εἰς ὄσους πείθονται εἰς ἐμέ ὑπόσχομαι ὅτι θά τούς δείξω πολύτιμα πράγματα, πολύ ὑπεροχώτερα καί ἀπό ἄφθονον χρυσόν.

'Αναζητῶ ὅμως νά εὕρω ἔνα μεγαλόκαρδον ἄνδρα, ὁ ὁποῖος μέ προθυμίαν θά δοκιμάζη τόν καθένα, πού θά ἐπιθυμῆ καί θά θελήση νά κουρασθῆ,

ό όποῖος θα διδάσκεται, καί τούς εἰδήμονας (τούς γνωρίζοντας) θά έρωτῷ (διά νά μάθη).

Διότι ὁ υἰός το ῦ Κρόνου, πού βλέπει μακράν, δέν θέλει νά δίδη τέλος (τε λείωσιν) είς τούς λόγους καί είς τά ἔργα χωρίς κάματον (μόχθον) άλλά καί αὐτοί οἱ πῶλοι λαχανιάζοντες εἰς τόν λαμπρόν αἰθέρα ὁδηγοῦν πρός τήν δύσιν τό ἄρμα τοῦ ἀκτινοβόλου ἡλίου.

Εγώ περισσότερον θά εὐχαριστηθῶ, ἐάν εὕρω (ἀκούσω) τήν παραίνεσιν ἐνός συνετοῦ ἀνδρός, παρά ἐάν ἀποζητήσω τόν χρυσόν, πού εἶναι κ ὑ ρ ι ο ς ὄλων τῶν ἀνθρώπων.

Διότι όδηγῶν κάποιο ζῶον, διά νά τό προσφέρω θυσίαν εἰς τόν ἤλιον, συνήντησα τόν συνετόν Θειοδάμαντα, ὁ ὁποῖος προερχόμενος ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐβάδιζε πρός τό ἄστυ (τήν πόλιν) καί ἀφοῦ τοῦ ἔπιασα τό χέρι του μέ τό χέρι μου τόν προσεφώνησα μέ τά ἑξῆς λόγια:

Εὶς τήν πόλιν, σύντροφέ μου, ήμπορεῖς καί αὔριον νά φθάσης εὐκόλως, ἐάν δέν σέ βιά-ζουν ἐξ όλοκλήρου αἱ δουλειές σου

τώρα ὅμως, ἐνῷ ἐγῷ βαδίζω διά νά προσφέρω θυσίαν, ὁ θεός ὥρισε νά σέ συναντήσω διά τοῦτο παραδέξου μέ προθυμίαν ὅτι θά ἀκολου-

ἔσπεσθαι θυσίαι ἱεροπρεπέες τελέθουσιν. ας αναθοί ρέζουσι βροτοί· νάνυται δέ φίλον κπρ άθανάτων, εὖτ΄ ἄν σφι χορούς ἀνάνωσιν ἄριστοι. άξω δ' οὐ μακρήν ές ἀταρπιτόν. είσοράας γάρ ήμετέρων με κιόντα πρός άγρῶν άκρώρειαν. ἔνθα νεογνός ἐών ἔτλην ποτέ μοῦνος άνελθεῖν. λαιωπρώ πέρδικε μετασπόμενος προφυνόντε: οί δ΄ ἤτοι τείως μέν ἀκούων οὔνομ΄ **ἕκαστος** ίσταμενος μίμνεσκεν, όρεξαμενον δέ

θῆς ὅπου γίνονται ἱεροπρεπεῖς (σεβάσμιαι, σεβασταί) θυσίαι, τάς ὁποίας προσφέρουν ἀγαθοι ἄνθρωποι: εὐχαριστεῖται δέ ἡ φιλική καρδιά τῶν ἀθανάτων θεῶν, ὅταν ἄριστοι ἄνθρωποι ὁδηγοῦν εἰς αὐτούς (χορούς).

Θά σε όδηγήσω δε όχι είς μακρόν δρόμον διότι βλέπεις ότι έγώ βαδίζω πρός τήν κορυφήν τῶν ἰδικῶν μας ἀγρῶν, ὅπου κάποτε, ἐνῶ ἤμην μικρός, ἐπέμεινα νά ἀνέλθω μόνος μου ἀκολουθῶν ἀπό πίσω γρήγορες πέρδικες, πού είχον προηγουμένως φύγει

απ΄ αὐτές δέ τότε καθεμία ἀκούουσα τό ὄνομά της ἐστέκετο, ὅταν ὅμως περίμενε καί εἴδε νά ἀπλώνω τό χέρι διά νά τήν πιάσω, πρίν τήν συλλάβω μέ τά χέρια μου, ξεγλυστρώντας ἔφευνε.

στίχοι 109-137

πρίν μάρψαι χείρεσσιν, άλυσκάζων προφύγεσκεν.

δοκεύσας.

αὐτάρ ἐγώ σπουδῆ κεν ἐπί στόμα κάππεσον ἐλθών

ἄψ δ΄ αὖτις γαίηθεν άναΐξας ἐδίωκον. άλ΄ ὅτε δή κορυφήνδε μετασπόμενος κίον ἄκρην,

οι μέν ἄρ ἐξαπίνης ἰαχήν ὀξεῖαν ὄροντες

αίγανέης ἔσσυντο θοώτερον ἠέ βελέμνου,

ύψίκαμον ποτί φηγόν, ἐπεσσύμενον προϊδόντες

αἰνόν ὄψιν πετάσαντα γένυν πλείην θανάτοιο.

τόν δ' ἐγώ ἐγχριμφθείς ὑπεναντίον ἀἴξαντα

ούκ ἴδον, (όφθαλμοί δέ μοι ὁρνίθων λελίηντο).

πρίν περ άναστήσαντος ἀπό χθονός αὐχένα δεινόν

έφρασάμην, ήδη τε δέμας μαμαῶτα λαφύξαι·

ενθ' εί τις σπεύδοντα παλίσσυτον είσενόησεν,

ούτε με περδίκεσσιν άελλοπόδεσσιν ἔπεσθαι,

ούτε με νηπιάχοισιν όΐσσατο ποσσί φέρεσθαι.

κέκλετο γάρ μοι δεῖμα τανύπτερον αἰετόν εἶναι στίχοι 109-137

Έγώ δέ προχωρήσας βιαστικά ἔπεσα κατάμουτρα κάτω και πάλιν ὅμως ἀναπηδήσας ἀπό τό χῶμα τάς κατεδίωκα. ΄Αλλ΄ ὅταν ἀκολουθῶν ἀπό πίσω τάς πέρδικας ἔφθασα εἰς τήν ἀκραίαν κορυφήν.

αὐτές μέν, ἀφοῦ ἐξέβαλον ξαφνικά ὀξεῖαν (διαπεραστικήν) κραυγήν,

πετούσαν γρηγορώτεα ἀπό ἀκόντιον καί βέλος πρός μίαν ὑψηλήν βαλανιδιά, ἐπειδή εἶδον προηγουμένως νά ἐπέρχεται ταχύτατα ἕνα φοβερό φίδι, τό ὁποῖον ἀνοιγόκλεινε τό στόμα του, πού ἔφερνε θάνατο.

Αὐτό τό φίδι, πού πετάχθηκε ἀπό τήν ἀντίθετον πρός ἐμέ κατεύθυνσιν, ἄν καὶ τό ἐπλησίασα, δέν τό ἔβλεπα - διότι τά μάτια μου ἐνδιεφέροντο διά τά πουλιά, τάς πέρδικας - ἔως τήν ὥραν πού τό ἀντελήφθην, ἀφοῦ ἀνεσήκωσε ἀπό τό ἔδαφος τόν φοβερόν λαιμόν του, καί ἐνῶ πλέον ἡτοιμάζετο νά μέ δαγκάση

Τότε ὅποιος μέ ἔβλεπε νά τρέχω κατεσπευσμένως πρός τά ὁπίσω, οὔτε ὅτι παρακολουθῶ τίς πέρδικες τίς γρηγοροπόδαρες θά ἐνομιζε οὔτε ὅτι κινοῦμαι μέ πόδια μικροῦ παιδιοῦ.

καί πνοιήν ἀνέμου. παρά γάρ ποσσίν κακόν ἤεν.

πολλάκι δ' εἵματος ἄκρον ἐπιψαύεσκεν

καί κεν ὑπέρ μοῖράν με πελώριος ἀμφέχανεν θήρ,

εί μή μοι νόος ὧρτο θοῶς ἐπί βωμόν ὀροῦσαι,

τόν ρα παλαιότεροι Φαεσιμβρότω ίδρύσαντο

τῷ δ' ἄρ' ἔπι τρύφος αὖον ἐλαϊνέης ἐλέλειπτο

σχίζης, ήτνε μαρανθέν άδηφάγον έξέλιπεν πῦρ

τήν ἐγώ ἀρπάξας όλοοῦ κατένωπα δράκοντος

έστρέφθην μαίμησε δ' όρεσκώου μένος αίνόν

μάρνασθαι, μεμαῶτα ἰδών, εῖλυτο δέ πυκνῶς,

γνάμπτων εὐκύκλως ταναήν ράχιν αὐτάρ

άλλος, ἔπειτα δ΄ ἐπ΄ άλλος ἐλισσομένου τροχός ἦεν.

ήδ' ἔτι καί βωμοῦ ὕπερ αὐχένας ἡέρταζεν, Διότι ὁ μεγάλος φόβος μέ ἔκανε νά τρέχω ώσάν ἀετός, πού ἔχει μεγάλα πτερά, καί ώσάν πνοή ἀνέμου διότι τό κακόν εὐρίσκετο κοντά στά πόδια μου καί πολλές φορές ἄγγιζε μέ τίς αἰχμές του τήν ἄκρη τοῦ φορέματός μου καί τελικά θά μέ ἔτρωγε μοιραίως τό πελώριο θηρίο,

άν τό μυαλό μου δέν με ξεσήκωνε νά πηδήσω γρήγορα πρός τόν βωμόν,

τόν όποῖον οἱ παλαιότεροι εἶχον ἀνεγείρει πρός τιμήν τοῦ Φαεσιμβρότου.

Επάνω δέ εἰς αὐτόν (τόν βωμόν) εἶχε ἀπομείνει ἔνα ξηρό κομμάτι ἀπό σκίζα ἐληᾶς, τό όποῖον ἄφησε τό ἀδηφάγον πῦρ, ὅταν ἔσβησε ἀφοῦ ἄρπαξα ἐγώ αὐτήν τήν σκίζα ἐστράφην κατά πρόσωπον ἐναντίον τοῦ όλεθρίου δράκοντος, ὤρμησε δέ μέ φοβεράν μανίαν τό ἄγριον θηρίον νά πολεμήση, ὅταν μέ εἶδε νά σπεὐδω ἐναντίον του συχνά δὲ περιετυλίσσετο καί ἔκαμπτε τήν μακράν ράχιν του κυκλικῶς: ἐνῶ δὲ ἔκαμνε ἐλιγμούς, ἐσχηματίζοντο ἀλλεπάλληλα στριφογυρίσματα τοῦ σώματός του; καί προσέτι ἐσήκωνε τόν λαιμό του ὑπεράνω τοῦ βωμοῦ,

στίχοι 138-166

συρίζων βοόωντος έμῆς πολύ μεῖζον άϋτῆς

καί τύπτων ἄρρηκτον ὀρεσκώοιο κάρηνον.

άμφ΄ αὐτῷ θραύεσκον ὑπέκπυρον ὄζον ἄκικυν.

ούδ` ἄρα μόρσιμος ἡα δαφοινῷ θηρί δαμῆναι.

τοϋνεκεν αίπολίοισιν άπόπροθι Βοσκομένοισιν

έσπομένω δύο πατρός έμοῦ κύνε κεκλήγοντα

γνόντες έπεδραμέτην μάλα γάρ σφισι μείλιχος ἔσκον.

χ΄ ώ μέν έπέσσυτο τοῖίν, ἐγώ δ΄ ἐς γαῖαν ὀρούσας

προτραπάδην, ώς τίς τε Διός γαμιμώνυχα φεύγων

αἰετόν ἐν πυκινοῖσι λάθεν θάμνοισι λαγωός,

τῷ ἴκελος, μήλοισι μιγείς, ὀλοοῦ ἀπό θηρός στίχοι 138-166

σφυρίζων μέ βοήν πολύ ἰσχυροτέραν ἀπό τήν ἰδικήν μου φωνήν.

Καί κτυπῶν τό ἀδιάρρηκτον κεφάλι τοῦ ἀγρίου θηρίου,

έσπαζα γύρω ἀπό αὐτό τόν ἀσθενικόν κλάδον, πού ἔκαιε. Οὕτε βέβαια ἦτο πεπρωμένον νά φονευθῶ ἀπό τό αἰμοβόρον θηρίον.

Δι αὐτό ἀπό τά ποίμνια, τά ὁποῖα ἔβοσκαν μακράν, ἀκολουθοῦντες δύο σκύλοι τοῦ πατρός μου, ὅταν μέ ἀνεγνώρισαν φωνάζοντα, ἐπέδραμον ἐναντίον τοῦ δράκοντος διότι ἤμην πρός αὐτούς πολύ καλός.

Καί έκεῖνος μέν ἐφώρμησεν ἐναντίον αὐτῶν, ἐγώ δὲ πηδήσας ἀπό τόν βωμόν εἰς τήν γῆν δρομαίως, καθώς κάποιος λαγός ἀποφεύγει τόν ἀετόν τοῦ Διός, πού ἔχει γαμψούς ὄνυχας, καί κρύβεται σὲ πυκνούς θάμνους,

έτσι κι έγω, όμοιος μέ αυτόν, άφοῦ άνεμείχθην μέ τά πρόβατα, έκρυφθηκα άπό τό όλέέκρύφθην, μέσσοισιν ένί πτήξας έρίφοισιν.

ὄφρα μέν οὖν ἀκάκητα πατήρ ἐμέθεν Ζώεσκεν.

αὶεί μόσχον ἄγεσκεν ἐμόν πρός ἀμύντορα βωμόν,

τίνων `Ηελίω ζωάγρια παιδός έοῖο αὐτάρ ἐγών ἀγέληθεν ἐλάσσας πίονα μόσχον

εἰαρινόν, θαλέθοντα νεήνιδος οϋθατι μητρός,

ἔρχομ' ἐς ἀκρώρειαν, ἄγων χορόν ἡδύν ἐταίρων·

σύν δέ σφιν καί τώδε δρακοντοφώνω κύνε βήτην

αυτομάτω. γλυκερή δέ πέλει περί βωμόν ἄνακτος

τερπωλή, χλοερόν, τε πέδον, μαλακαί τ' ἔπι ποῖαι,

καί λασίαις πτελέησιν ϋπο σκιή. ἄγχι δ΄ ἄρ' αὐτῶν

ὕδωρ ἀένανον λισσῆς ὑπό πυθμένα πέτρης

λευκόν άναβλύζον κελαρύζεται εϊκελον ώδῆ.

ἴομεν· οὔτοι δαῖτα θεῶν θέμις

«Ως ἐφάμην, ὅ δέ μὰ ὧδε προσήυδα δαιμόνιος φώς»

Αλλά σε μέν κρείων Φαεσίμβροτος έξ άλεγεινῆς αἰέν ἄγοι κακότητος, άδακρύτοιό τε

πέμποι ὄλβου πρός μέγα δῶμα, φιλοφροσύνης

στίχοι 167-195

ούδέ μέν ούδέ σ΄ έγώ περ άμοιβῆς αὐτός ὰμέρσω ἀλλ΄ ἐπεί οὖν ἄξων ἱερήϊον

αλλ επει συν αξων ιερηιον είσαναβαίνεις,

ένεκα σφής.

ὄφρα τοι εὐχομένοιο κλύοι θεός, έγγυαλίξω.

Κρύσταλλον φαέθοντα διαυγέα λάζεο χερσίν

λᾶαν, ἀπόρροιαν πυριφεγγέος ἀμβρότου αϊγλης:

αϊθεϊ δ' άθανάτων μέγα τέρπεται άωθιτον ήτορ.

τόν κ' εἴπερ μετά χεῖρας ἔχων παρά νηόν ἵκηαι,

θριον θηρίον, καί ἀπό τόν φόβον μου ἐζάρωσα ἀνάμεσα στά κατσίκια.

Καί ἐφ˙ ὅσον μέν ἐζοῦσε ὁ ἄκακος πατέρας μου,

πάντοτε ώδηγοῦσε (ἔφερε) ἔνα μόσχον εἰς τόν βωμόν, ὁ ὁποῖος μέ ὑπερήσπισε,

ξεπληρώνων ἔτσι πρός τόν "Ηλιον τήν ἀμοιβήν διά τήν διάσωσιν τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ του ἐγώ δέ, ἀφοῦ ἀποσπάσω ἀπό τό κοπάδι ἔνα παχύ μοσχάρι ἀνοιξιάτικο, πού βυζαίνει εἰς τό μαστάρι τῆς νεαρᾶς μητέρας του, ἔρχομαι εἰς τήν κορυφήν τοῦ βουνοῦ ὁδηγῶν ἔνα ώραῖον ὅμιλον νεαρῶν συντρόφων.

καί μαζί μέ αὐτούς ἔρχονται ἀπό μόνοι τους καί αὐτοί οἱ σκύλοι, πού ἐσκότωσαν τόν δράκοντα.

Κάποια δέ γλυκειά τέρψις ὑπάρχει γύρω ἀπό τόν βωμόν τοῦ ἄνακτος, καί μιά χλοερή πεδιάδα, κι' ἐπάνω σ' αὐτή μαλακά χορτάρια καί κάτω ἀπό πυκνές φτελιές ώραία σκιά. Καί πλησίον εἰς αὐτά ἀναβλύζει ἀδιάκοπα κάτω ἀπό τό βάθος ἐνός στρωτοῦ βράχου λευκό νερό, πού κελαρύζει ώσάν τραγούδι. "Ας προχωρήσωμε λοιπόν δέν είναι βέβαια ὅσιον νά ἀρνηθῆς τήν συμμετοχήν εἰς τό συμπόσιον τῶν θεῶν.

Έτσι τοῦ ἐμίλησα. Ἐκεῖνος δέ ὁ θεϊκός ἀνήρ μοῦ ἀπήντησε μέ αὐτά τά λόγια:

Αλλά έσε μεν ό ἄρχων Φαεσίμβροτος (ό Ἡλιος) εῖθε πάντοτε νά σε βγάζη ἀπό τήν θλιβεράν δυστυχίαν, καί εῖθε νά στέλλη εἰς τήν μεγάλην οἰκίαν σου εὐτυχίαν χωρίς δάκρυα, ἕνεκα τῆς φιλικῆς του διαθέσεως.

στίχοι 167-195

Οὔτε βέβαια καί έγώ ὁ ἴδιος θά σέ ἀποστερήσω ἀπό κάποιαν ἀμοιβήν.

Αλλ` έπειδή τώρα ἀναβαίνεις εἰς τήν κορυφήν τοῦ βουνοῦ, διά νά προσφέρης θυσίαν, παρακαλῶν νά εἰσακούση ὁ θεός τήν προσευχήν σου, θά σοῦ δώσω εἰς τά χέρια σου τοῦτο.

Λάβε λοιπόν είς τά χέρια σου τοῦτον τόν λίθον τόν κρυστάλλινον, τόν λάμποντα καί διαυγή, πού εἶναι δημιούργημα τής ἀθάνατης λάμψεως, πού φέγγει ὅπως τό πῦρ·

ούτις τοι μακάρων άρνήσεται εύχωλῆσιν. κέκλυθι δ΄, ὄφρα μάθοις μένος άργεννοῖο λίθοιο

εί γάρ ἄτερ κρατεροῖο θέλεις πυρός ἔκ φλόγας ὄρσαι,

κέκλομαι αὐαλέων μιν ὑπέρ δαΐδων καταθεῖναι·

αὐτάρ ὄγ΄ ἡελίοιο καταντίον αὐγάζοντος αὐτίχ΄ ὑπέρ δαΐδων ὀλίγην ἀκτῖνα τανύσσει.

ἥ δ΄ ὅτε καρφαλέης τε θίγη καί πίονος ϋλης,

καπνόν, ἔπειτα δέ πῦρ ὀλίγον, μετά δέ φλόγα πολλήν

ὄρσει τήν δ΄ ἄρα φασί παλαιγενέες ίερόν πῦρ.

τάων οὐχ ἐτέρας μᾶλλον φλόγας ἔλπομ' ἔγωγε

άθανάτοις οὕτω κεχαρισμένα μηρία καίειν

πρός δ' ἔτι σοι καί τοῦτο, φίλος, μέγα θαῦμα πιφαύσκω

αὐτός, ὅτις πέλεται φλογός αἴτιος, αἴκε μάλ΄ ὧκα

έκ πυρός άρπάξαις, ψυχρός πέλει άμφαφάασθαι.

άμφί δέ καί νεφροῖσι δεθείς κάμνοντα σαώσει.

Δεύτερον εύχομένω τοι άρηγόνα λᾶαν όπάσσω,

θεσπεσίοιο γάλακτος ένίπλεον, ήΰτε μαζόν

πρωτοτόκου νύμφης, ή μηκάδος οὐθατοέσσης:

τόν ρα παλαιγενέες μέν άνακτίτην άδάμαντα

κλεῖον, ὅτι γνάμπτει μακάρων νόον, ὄφρα θυηλάς

άζόμενοι έθέλωσιν έπιχθονίους έλεαίρειν

οϊ δ΄ ἄρα μιν λήθαιον ἐφήμισαν, οῦνεκεν αἰεί

στίχοι 196-224

μεμνήσθαι κακότητος όϊζυρής άπερύκει θνητούς άθανάτους τε νόον δ΄ έριούνιον είναι θέλγει, έποτρύνων άγανά φρεσί βουλεύεσθαι. άλλοι δ΄ έσκήψαντο γαλακτίδα φέρτερον είναι

άπό δέ τό πῦρ τέρπεται πολύ ἡ ἄφθιτη (ἡ ἀγέραστη) καρδιά τῶν ἀθανάτων θεῶν.

Εάν λοιπόν προσέλθης είς τόν ναόν κρατῶν ἀνάμεσα στά χέρια σου αὐτόν τόν λίθον, κανείς ἀπό τούς θεούς θά ἀρνηθῆ νά είσακούση τάς προσευχάς σου.

Ακουσέ με τώρα, γιά νά μάθης τήν δύναμιν τοῦ λευκοῦ λίθου ἐάν δηλαδή θέλης νά ξεσηκώσης (νά ἀνάψης) φλόγες χωρίς τό ἰσχυρόν πῦρ (χωρίς νά βάλης φωτιά).

σέ προτρέπω νά τοποθετήσης αὐτόν ὑπεράνω ἀπό ξηρά ξύλα:

άμέσως αὐτός, ένῶ θά εῖναι ἀπέναντι τοῦ καταυγάζοντος ἡλίου, θά ἀπλώση ὑπεράνω τῶν ξύλων μικράν ἀκτῖνα:

κι` αὐτή, ὅταν θά ἔλθη εἰς ἐπαφήν μέ πολλά ξηρά ξύλα,

θά άναδώση (θά βγάλη) κατά πρῶτον μέν καπνόν, ἔπειτα δέ όλίγον πῦρ καί κατόπιν μεγάλην φλόγα αὐτήν δέ οἱ παλαιοί τήν ὀνομάζουν, ὅπως εἴναι γνωστόν, ἱερόν πῦρ.

Καί εἷμαι βέβαιος, ὅτι δέν ὑπάρχουν ἄλλες φλόγες ἐκτός ἀπ΄ αὐτές πού νὰ καίουν τόσον πολύ εὕχάριστα γιὰ τούς θεούς προσέτι σοῦ ἀποκαλύπτω, φίλε μου, καί τοῦτο τό μέγα θαῦμα αὐτός ὁ λίθος, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ αἴτιος τῆς φλόγας, ἐάν τόν ἀνασύρης ἀπό τό πῦρ πολύ ταχέως, γίνεται ψυχρός, ὅταν τόν ἀγγίσης καί τόν χαϊδέψης

καί ὅταν δεθῆ γύρω ἀπό τά νεφρά, θά διασώση τόν ἀσθενῆ.

Θά σοῦ δώσω ἐπίσης καί δεύτερον λίθον, διά νά σέ βοηθῆ, ὅταν προσεύχεσαι,

ένα λίθον γεμάτον άπό έξαίσιον γάλα, ώσάν τόν μαστόν τῆς νύμφης (τῆς νεαρᾶς γυναικός), πού ἐγέννησε γιά πρώτη φορά, ἤ τόν μαστόν γόνιμης γαλακτερῆς γίδας

Τοῦτον βέβαια οἱ παλαιοί ἀνόμαζον ἀ ν α κ τ ίτ η ν ἀ δ ά μ α ν τ α, διότι κάμπτει τόν νοῦν τῶν θεῶν, ὥστε νά θέλουν, σεβόμενοι τάς θυσίας, νά εὐσπλαγχνίζωνται τούς ἀνθρώπους τοῦτον αὐτοί τόν ἀνόμασαν λήθαιον (λησμονιᾶς), διότι πάντοτε ἀπομακρύνει τούς ἀνθρώπους καί τούς θεούς ἀπό τό νά ἐνθυμοῦνται τήν ἀθλίαν δυστυχίαν:

στίχοι 196-224

καί μαγεύει τόν νοῦν, ὤστε νά εἶναι ὡφέλιμος, παροτρύνων αὐτόν νά ἀναλογίζεται ἤσυχες σκέψεις.

Αλλοι όμως ὑπεστήριξαν, ὅτι εἶναι καλλίτερον νά ὁνομάζωμεν τοῦτον γαλακτίδα πέτραν,

κικλήσκειν πέτρην, ὅτι τοι τρίψαντι νάλακτος

έκπρορέει λευκοῖο πανείκελος ἔνδοθεν ἰχώρ.

πεῖρα δέ τοι καί τοῦδε παρέσσεται, αἴκ' ἐθέλησθα.

οὔθατα γάρ μήλων ὅτε κεν μινύθοντα ἴδηαι.

πῶς ἔρξεις, φίλε τέκνον, ἐπήν ἐρίφοισι τεοῖσιν.

ούς ποτε θῆρα πέλωρον ὑπεκπροφυγεῖν ἰκέτευες.

τοῖσι παρασταίης τετληόσιν, οἵ δ΄ ἐνί σηκῶ

άμφί σε λεπταλέοι γοερόν περιμυκήσωνται:

τῶν μέν ἀκηχεμένας ἐπιτέλλεο μητέρας αἰέν

λούειν πηγάων κυαναυγέων έν δίνησιν

στήσας δ' ήελίου κατεναντίον άντέλλοντος,

άγνίζειν μέν πρῶτον ἐποιχόμενος περί πάσας.

ἄλμην δ' ἐν κρητῆρι καί ἄλφιτα λεπτά λίθοιο

χευάμενος, διά πῶϋ καί αἰγῶν ἔρχευ ὅμιλον.

ραίνων καρποφόρω λάσιον κάτα νῶτον ἐκάστης.

θαλλῷ· ταί δ' ἄρα πᾶσαι, ἰαινόμεναι περί σηκούς,

έξαπίνης μετά τέκνα φερεγλαγέες τελέθουσιν

οϊ δ' ἄρ' ὑπαί μαζοῖσι κορεσσάμενοι ναλαθηνοί

σκιρτηθμῶν έξαῦτις ἀναμνήσοντ ἀνέρωχοι.

σήν δέ μελικρήτοιο μετά γλυκεροῖο μιγέντα

όρνυε πινέμεναι νύμφην, ἵνα νήπιον υἶα μαστοῖοιν μεθύοντα παρ' εὐναίοισι κομίζοι.

άμφί δ΄ ἄρ' αὐχένι παιδός ἀερτάζουσα τιθήνη

λᾶαν, ἐρητύσει κακομήτιος ὄσσε Μεγαίρης.

καί δέ σε καί βασιλήες αμύμονες αίδέσσονται

διότι, έάν τόν τρίψης, έκρέει (βγάζει) άπό μέσα του σάν λευκό γάλα, πανόμοιος μέ ίχῶρα, (τό αΙμα τῶν θεῶν).

Αλλά και αὐτοῦ του λίθου θά ἡμπορέσης νά λάβης πεῖραν, ἐάν θέλης.

Όταν δηλαδή ίδῆς νά μικραίνουν τά μαστάρια τῶν γιδιῶν, τί θά πράξης, ἀγαπητό μου παιδί, ὅταν θά εἶσαι πλησίον εἰς τά ίδικά σου ἐξηντλημένα κατσίκια, τά ὁποῖα κάποτε ἰκέτευες νά διαφύγης ἀπό τό πελωριον θηρίον, κιὶ αὐτά ἀδύνατα μέσα στό μανδρί τριψύρω ἀπό σέ θά βελάζουν ὁλόγυρα:

Νά δίδης πάντοτε έντολήν είς τάς στενοχωρημένας μητέρας των νά τά λούουν μέσα στούς νεροστροβίλους πηγῶν, πού ἔχουν κυανῆ λάμωιν

κι άφοῦ τούς στήσεις ἀπέναντι ἀπό τόν ἀνατέλλοντα ἥλιον.

κατά πρώτον μέν περιερχόμενος γύρω από όλες νά τίς έξαγνίζης (καθαρίζης),

έπειτα δέ άφοῦ ἀνακατέψεις μέσα εἰς ἕνα κρατῆρα άλμύρα καί λεπτό ἀλεύρι ἀπό τόν λίθον, νά διέρχεσαι μέσα ἀπό τό κοπάδι τῶν προβάτων καί τῶν νιδιῶν.

καί νά ραντίζης μέ καρποφόρο βλαστάρι τό δασύτριχο νῶτο καθεμιᾶς. Κι' αὐταί βέβαια ὅλες γύρω ἀπό τά μανδριά αἰσθανόμεναι εὐφροσύνην

γίνονται ξαφνικά γαλακτοφόροι έν μέσω τῶν τέκνων των:

κι΄ αὐτά τότε, ἀφοῦ χορτασθοῦν θηλάζοντας τούς μαστούς τῶν μητέρων των,

θά ένθυμηθοῦν πάλιν ὑπερήφανα τά σκιρτήματα.

Όταν δέ ἐσύ ἔλθης εἰς ἐπαφήν μέ τήν σύζυγόν σου σήκωνέ την νά πίνη ἀπό τό γλυκό μελίκρατο (κρᾶμα ἀπό μέλι καί γάλα), διά νά φέρνη (νά γεννᾶ) μικρόν υἰόν, πού μεθυσμένος ἀπό τούς μαστούς (ἀπό τό γάλα τῶν μαστῶν) θά εἶναι στήν συζυγική κλίνη.

"Αν δέ ή τροφός ὑψώνη γύρω ἀπό τόν αὐχένα τοῦ παιδιοῦ τόν λίθον,

θά ἀπομακρύνη τά μάτια τῆς κακοβούλου Μέγαίρας.

έν χερί λᾶαν ἔχοντα, καί ἄπλετα φῦλ' ἀνθρώπων.

άθάνατοι δέ μάλιστα νόω καταθύμια σεῖο

πάντα τελευτήσουσιν, ἔπ᾽ ἀράων ἀΐοντες.

Χρή δέ καί εὐπέταλον πετρήκεα λᾶαν ἔχοντας άρᾶσθαι παρά βωμόν, ἐναιρομένης ἐκατόμβης.

Εὶ καί δενδροφύτοιο φέροις τρύφος ἐν χερί πέτρης,

μάλλόν κεν τέρποιτο θεῶν νόος αἰέν ἐόντων.

δένδρεα γάρ μάλα πολλά κατόψεαι, ώς ένι κήπω

άνθεμόεντι, κλάδοισιν έπασσυτέροις κομόωντα.

τοὔνεκά οἱ καί φῶτες ἀχάτη δενδρήεντι θῆκαν ἐπωνυμίην, ὅτι οἱ τό μέν ἔπλετ ἀχάτου,

ἄλλο δ' ἔχει λασίης ὕλης δέμας είσοράασθαι.

τόνδε τεοῖσιν βόεσσιν ἀνασχίζουσιν ἄρουραν

άμφί κέρα δοίω βαλέειν, ή καρτετόν άμφίς

ώμον άροτρεύοντος άτειρέος άγροιώτου· Δημήτηρ

μεστόν ἵοι φερέκαρπον ές αὔλακα κόλπον ἔχουσα.

Σκέπτεὸ, καί θνητόν ἔχων ἐλάφοιο πέλαζε

άθανάτοισι κέρας· ποτί γάρ νόος

μειδιάει, φύσιος πολυδαιδάλου ἔργον ἰδόντων,

έκ κεφαλῆς έλάφοιο. φύει γε μέν ού ποτί κόρσην

πέτρη, άλλ' ἔμπης πέλεται κρατέρή στερεή τε.

οὐδέ κεν ἄν γνοίης κέρας ἀτρεκές, ἤ λίθος ἐστίν.

πρίν κέ μιν άμφαφόων εΰρης νημερτέα λᾶαν.

αὶεί τοι θήσει λασίην ἐπί κράατι λάχνην, εὶ καί ψεδνοκάρηνος ἔοις. εὶ γάρ μιν ἐλαίω 'Επίσης καί σέ οἱ ἕξοχοι βασιλεῖς θά σέ σέ-Βωνται.

όταν κρατῆς εἰς τό χέρι σου τόν λίθον, καθώς καί τά ἀναρίθμητα φῦλα τῶν ἀνθρώπων.

Πρό πάντων δέ οί θεοί θά έκπληρώσουν δλα όσα άνταποκρίνονται είς τάς ίδικάς σου έπιθυμίας, είσακούοντες τάς προσευχάς σου.

Πρέπει δέ νά προσεύχεσθε πλησίον τοῦ βωμοῦ κρατοῦντες βραχώδη λίθον μέ ώραῖα φύλλα, καθ' ὄν χρόνον γίνεται ἡ θυσία.

Αν δέ φέρης στά χέρια σου καί ενα κομμάτι ὰ π ὁ λ ί θ ο ν δ ε ν δ ρ ό φ υ τ ο ν, περισσότερον θά τέρπεται ὁ νοῦς τῶν αἰωνίων θεῶν. Διότι θά ἴδης παρά πολλά δένδρα, ὡσάν εἰς ἔνα κῆπον γεμάτον ἀπό ἄνθη, τά ὁποῖα κυματίζουν μέ πυκνούς κλάδους.

Διά τοῦτο καί οἱ ἄνθρωποι αὐτόν τόν λίθον τόν ὼνόμασαν ἀ χ ά τ η ν δ ε ν δ ρ ώ δ η (ἀχάτην τῶν δένδρων), διότι κατά μέν τό ἔνα μέρος εἶναι ἀχάτης, κατά δέ τό ἄλλο φαίνεται ὅτι ε ἶ ν α ι τ ό σ ῶ μ α π υ κ ν ο ῦ δάσους (σήμερον ὁ λίθος αὐτός λέγεται Μόζ- Αχάτ, δηλαδή χλοερός ἀχάτης). Τοῦτον τόν λίθον νά τόν βάλης γύρω ἀπό τά δύο κέρατα τῶν βοδιῶν, πού διασχίζουν τήν γῆν, ἥ γύρω ἀπό τόν ἰσχυρόν ὧμον τοῦ ἀκαταπονήτου ἀγρότου, ὁ ὁποῖος καλλιεργεῖ τήν γῆν.

καί τότε ἀπό τόν οὐρανόν θά ἔλθη ή Δημήτηρ μέ τά στάχινα πλοκάμια εἰς τό αὐλάκι ἔχουσα γεμᾶτον τόν κόλπον της, πού φέρει καρπούς.

Παρατήρησε, καί κρατῶν στά χέρια σου τό θαυμαστό κέρατο τοῦ έλαφιοῦ πλησίαζε εἰς τούς θεούς διότι ὁ νοῦς τῶν οὐρανίων θεῶν προσμειδιᾳ, ὅταν αὐτοί ἴδουν τό ἔργον τῆς πολυποικίλου φύσεως ἀπό τό κεφάλι τοῦ έλαφιοῦ. Δέν φυτρώνει βέβαια ἡ πέτρα πρός τόν κρόταφον, ἀλλ' ὅμως εἶναι ἰσχυρά καί στερεά. Οὕτε θά ἡμπορέσης νά γνωρίσης (νά μάθης) ἄν εἶναι κέρατο ἡ λίθος,

πρίν εΰρης, ψ α ύ ω ν (θωπεύων) αὐτόν, τόν ἀληθινόν λίθον.

Πάντοτε αὐτός ὁ λίθος θά θέτη ἐπάνω εἰς τό κεφάλι πυκνήν κόμην,

ακόμη καί αν είσαι φαλακρός διότι έαν τρίψης αὐτόν μέ έλαιον καί μέ τό μεῖγμα αὐτό χρίης τριβόμενον χρίοις κροτάφους πάντ΄ ἤματα σεῖο αἴ δὲ νέαι περί βρέγμα τεόν τρίχες ἀνθήσουσιν.

στίχοι 253-281

πρωτόγαμον δ΄ αίζηός ἄγων ές δέμνια κούρην

τερπωλῆς έρατῆς ἐπιμάρτυρα τόνδε φέροιτο

λᾶαν ὅ δ΄ ἀρρήκτοισιν ὁμοφροσύνησιν ἄμ΄ ἄμφω

ύστατον ές γῆρας καί ές ἤματα πάντα καθέξει.

Ποιμένι δ` ἀγραύλων ταύρων, Διός αἰγιόχοιο

υἱέϊ κισσοχίτωνι, λίθον καταθύμιον εἶναι βάρβαρον ἀγγέλλω, Συριηγενέος κελαδεινοῦ

ὕδασιν Εὐφρήταο διαινόμενον Ζαθέοισιν

ός τοι φυταλιῆς ἕνεκεν ρέξαντι θυηλάς κλήμασιν αὐτίκα σεῖο φερεσταφύλοισιν άλωάς

άμφιέσας, πολλόν τοι άφύσσασθαι μέθυ δώσει.

Καί γλαφυρόν κομίσας ἐαρόχροον αϊκεν ϊασπιν

ίερα ρέζη, μακάρων ἰαίνεται ήτορ, και οι καρφαλέας νεφέλαις κορέσουσιν ἀρούρας:

ήδε γάρ αύχμηρῆσιν ἄγει πολύν ὄμβρον ἀρούραις

Λύχνι, σύ δ΄ ἐκ πεδίου ρόθιόν τ΄ ἀπόεργε χάλαζαν

ήμετέρου, καί κῆρας, ὅσαι στιχόωσιν ἐπ᾽ ἀγρούς.

καί σε γάρ άθανάτων φιλέει νόος, ἐκ δ' ἄρα βωμῶν,

ή τε περ κρύσταλλος, άνευ πυρός εκ φλόγα πέμπεις

έν δέ σοι άντίπαλον κεῖται μένος[.] όππότε δή πῦρ

νηδύν άμφιέσησιν ένιπλείοιο λέβητος, ψυχρόν έπειγομένοιο πυρός μένει ἔνδοθεν ὕδωρ.

είς δέ τις ἐν ψυχρῆσι λίποι κονίησι λέβητα.

παφλάζει κρατεροῖο κυκωμένου ἔνδοθι χαλκοῦ. (άλείφης) τούς κροτάφους σου καθ΄ δλας τάς ήμέρας.

νέαι τρίχες θά άνθήσουν γύρω άπό τό βρέγμα σου (στούς κροτάφους σου).

στίχοι 253-281

Εάν δέ κάποιος ρωμαλέος άνηρ όδηγήση είς την κλίνην μίαν κόρην, που έρχεται γιά πρώτη φορά είς γάμον, ἄς φέρη ώς μάρτυρα τῆς άξιεράστου τέρψεως τοῦτον τόν λίθον αὐτός δέ μέ άδιάρρηκτον όμόνοιαν θά συνδέση συνάμα καί τούς δύο ἕως τά τελευταῖα γεράματα καί καθ ὅλας τάς ἡμέρας τοῦ βίου των.

Τώρα ἀναγγέλλω, ὅτι εἰς τόν ποιμένα τῶν ἀγροδιαίτων ταὐρων τόν ἔχοντα ὡς χιτῶνα τόν κισσόν, υἰόν τοῦ Διός (ἐννοεῖ τόν Διόνυσον), πού φέρει ἀσπίδα.

είναι άρεστός κάποιος βαρβαρικός λίθος, ό όποῖος ὑγραίνεται (βρέχεται) εἰς τά ἰ ε ρ ά ὕ-δ α τ α τ ο ῦ Ε ὑ φ ρ ά τ ο υ, πού ἐγεννήθη εἰς τήν Συρίαν (πού πηγάζει ἀπό τήν Συρίαν)·

Αὐτός ὁ λίθος, ἐάν προσφέρης θυσίας γιά πήν ἀμπελόφυτη περιοχή, ἀφοῦ περιβάλει ἀμέσως τά ἀλώνια σου μέ κλήματα, πού φέρουν σταφύλια, θά σοῦ δώση νά ἀντλήσης πολύ κρασί.

Καί ἐάν κάποιος θυσιάζη φέρων μαζί του ἔνα στιλπνόν καταπράσινον ἴασπιν, ἡ καρδιά τῶν θεῶν θερμαίνεται, καί θά γεμίσουν τήν ἀπεξηραμμένη γῆ μέ σύννεφα διότι αὐτή ἡ πέτρα φέρει πολλήν βροχήν εἰς τά αὐχμηρά (ξηρά) ἐδάφη. Σύ δέ, ὧ λύχνιε, ἀπομάκρυνε ἀπό τὰ ἰδικά μου χωράφια τό ὀρμητικόν χαλάζι καί τἰς ἄλλες καταστροφές, πού ἐπέρχονται εἰς τὰ χωράφια.

Διότι καί σένα άγαποῦν οἱ θεοί, ἀπό δέ τούς βωμούς ἀναδίδεις, καθώς βέβαια ὁ κρύσταλλος, φλόγα χωρίς φωτιά, καί μέσα εἰς ἐσέ ὑπάρχει ἡ ἀντίθετος δύναμις ὅταν δηλαδή τό πῦρ περιβάλη τό κοίλωμα τοῦ γεμάτου ἀπό νερό καζανιοῦ,

τό νερό ἐσωτερικῶς παραμένει ψυχρόν, ἄν καί τό πῦρ ἐπισπεύδη (καίη) τήν βράσιν

έάν ὅμως κάποιος ἀφήση τό καζάνι μέ τό νερό μέσα σέ ψυχρές σκόνες. (στίχοι μέ ἀκατανόητον νόημα)

τό νερό παφλάζει έντός τοῦ ἱσ χ υ ρ ο ῦ χ α λκ ο ῦ (τοῦ χαλκίνου καζανιοῦ), ὁ ὁποῖος ἀναταράσσεται. 'Εσθλοί δ' αὖτ' ἐπί τοῖσι καί ὑαλοειδέες εἶναι

κλείονται θνητοῖσι θυηπολίῃσι τόπαζοι.

Φημί δέ τοι τέρπειν καί ὀπάλλιον ούρανίωνας ἀγλαόν, μερτοῦ τέρενα γρόα παιδός

άγλαόν, ίμερτοῦ τέρενα χρόα παιδός έχοντα

καί έ καί ὀφθαλμοῖσιν ἀοσσητῆρα τετύχθαι.

στίχοι 282-310

Καί πίτυος δάκρυσσι λίθου μένος όψιανοῖο,

καί σμύρνην μίσγειν εὐώδεα, καί φολίδεσσιν

άργυφέσιν λεπιδωτόν άποστίλβοντα κελεύω.

αὐτίκα γάρ δώσουσι θεοπραγίας ἀγαθῶν τε

έσσομένων, λυγρῶν τε· καί εἴσεαι ἄσσὰ ἐθέλησθα

καί νεύρων άλεγεινά πάθη λεπιδωτός άμύνει.

Δοιώ δ΄ Ἡελίου χρυσότριχε λᾶε πέλονται,

ἄμφω θεσπεσίω· θάμβος δέ τοι ἔσσετ' ἰδόντι.

άμφοτέροις άκτῖνες ἐτήτυμοι ἐμπεφύασιν.

όρθαί, λαμπετόωσαι ίδεῖν γε μέν οἶον ἔθειραι.

είδος δέ σφι λίθων ἄλλων. τόν μέν τε νοήσεις

κρύσταλλον γενεήν ὁ δέ χρυσολίθω, δέμας ἄντην

εϊκελος εἰσιδέειν εἰ δ' οὺκ ἔχεν οὐδ' ὅν' ἐθείρας.

χρυσόλιθός κεν ἔην ἀτάρ ἐσθλώ φημί τετύχθαι.

έν γάρ σφιν μέγα δή τι φερέσβιος ἔμβαλε πνεῦμα

Ήέλιος, ρέζειν έρικυδέας αὐτίκα φῶτας.

σεμνοτέρους τ' ίδέειν καί τοι σέβας ἔσσεται αὐτῶν.

αἴψα γάρ ήρώω σφιν ἐπέρχεται εἴδος ἀναυόν.

οϊ κε θεοῦ μέγα δῶρον ἐπισταμένως φορέωσιν.

Τόλμα δ` άθανάτους καί ένηέϊ μειλίσσεσθαι Καλοί δέ πάλιν έκτός τούτων λέγεται ὅτι εἶναι διά τάς θυσίας εἰς τούς ἀνθρώπους καί οἱ τοπάζοι, (τό τοπάζιον) πού ἔχουν μορφήν ὑάλου.

Σοῦ λέγω πρός τούτοις ὅτι καί ὁ λαμπρός ὁπάλλιος τέρπει τούς θεούς, διότι ἔχει τήν τρυφεροῦ δέρματος περιπόθητου παιδιοῦ

Καί αὐτός ἔχει κατασκευασθῆ καί ὡς βοηθός τῶν ματιῶν (δηλαδή βοηθεῖ καί ἐνισχύει τἡν ὄρασιν).

Καί συμβουλεύω νά άναμειγνύης μέ τά δάκρυα τῆς πιτυᾶς καί μέ εὐώδη σμύρναν τήν δύναμιν τοῦ όψιανοῦ λίθου

καί τόν λάμποντα λεπιδωτόν μέ τίς λευκές φολίδες.

Διότι ἔτσι θά σοῦ δώσουν ἀμέσως (θά σοῦ εἴπουν) προ φητε ίας γιά τά καλά, πού πρόκειται νά συμβοῦν εἰς τό μέλλον, καί γιά τά όλέθρια καί θά μάθης ὅσα θέλεις. Καί ὁ λεπιδωτός προφυλάσσει προσέτι τά νεῦρα ἀπό όδυνηρά παθήματα.

Δύο ἀκόμη ὑπάρχουν χρυσότριχοι λίθοι τοῦ Ἡλίου.

καί οι δύο έξαίσιοι καί ἕκπληξις θά σέ καταλάβη, ὅταν τούς ἴδης.

Καί είς τούς δύο αύτούς λίθους έχουν φυτευθή έκ φύσεως άκτίνες άληθιναί, ὅρθιαι, λαμπεραί κατά μέν τήν ὄψιν είναι ώ σ άν τρίχες,

έχουν δέ τήν μορφήν ἄλλων λίθων.

στίχοι 282-310

Ο μέν ἕνας θά καταλάβης, ὅτι ἀνήκει εἰς τό γένος τῶν κρυστάλλων (ὁ λίθος αὐτός σήμερον λέγεται «ρουτίλιον») ὁ δὲ ἄλλος εἶναι φανερά, κατά τήν ὄψιν τό σῶμά του ὅμοιον μὲ χρυσόλιθον ἐάν ὅμως οὕτε αὐτός ὁ λίθος δέν εἶχε τρίχες, θά ἤτο κι᾽ αὐτός χρυσόλιθος ἀλλά καὶ οἱ δύο αὐτοἱ λίθοι ἔχουν κατασκευασθῆ καλοί. Διότι ὁ "Ηλιος, πού φέρει τήν ζωήν, ἐνέβαλεν εἰς αὐτούς ἰσχυρόν πνεῦμα, ὥστε νά κάμνουν ἀμέσως ἐνδόξους τοὺς ἄνδρας καὶ σεμνοτέρους κατά τήν ὄψιν καὶ βεβαίως πρέπει νά τοὺς ἐκτιμῶμεν. Διότι ταχέως ἐπέρχεται εἰς αὐτοὺς ἡ εὺγενής μορφή τῶν ἡρώων, καὶ φέρουν ἐπιδεξίως τό μέγα δῶρον τοῦ θεοῦ.

Τόλμησε τώρα νά έξευμενίζης τούς θεούς

Μαγνήσση, τήν τ' ἔξοχ' ἐφίλατο θούριος "Αρης,

ούνεκεν, όππότε κεν πελάση πολιοῖο σιδήρου,

ήθτε παρθενική ἄγανόφρονα χερσίν έλοῦσα

ήϊθεον στέρνω προσπτύσσεται ἱμερόεντι, ώς ἥγ' ἀρπάζουσα ποτί σφέτερον δέμας αἰρεῖ,

καί πάλιν οὐκ ἐθέλει μεθέμεν πολεμιστά σίδηρον.

ήτοι μέν μιν φασί καί 'Ηελίοιο πέλεσθαι

άμφίπολον κούρης, ὅτε κεν θέλγητρα παλύνη

καί μιν ύπερθύμοιο τεκεκτόνος Αἰήταο

καί μέ τήν προσηνῆ Μάγνησσαν, τήν ὁποίαν καί ὁ πολεμικός "Αρης ἀγάπησε,

διότι όσάκις προσεγγίζει τόν ὑπόλευκον σίδηρον,

καθώς μία παρθένος, άφοῦ πιάσει μέ τά χέρια της κάποιον εὐγενικόν νέον, τόν άγκαλιάζει στό περιπόθητο στῆθός της,

έτσι κι΄ αὐτή (ἡ Μάγνησσα) φέρουσα άρπακτικά πρός τό ἰδικόν της σῶμα συλλαμβάνει τόν σίδηρον, (ὁ Μαγνήτης)

καί πάλιν δέν θέλει νά άφήση τόν πολεμιστήν (τόν ἰσχυρόν) σίδηρον.

Γι' αὐτήν λέγουν, ὅτι εἶναι θεραπαινίς καί τῆς Κόρης τοῦ Ἡλίου, ὅταν ἀλείφη τά μαγικά μέσα (τά φίλτρα)

αὐτήν ἐτίμησε καί ή πολυμήχανος κόρη τοῦ ἀλαζόνος Αἰήτου, (ἡ Μήδεια)

στίχοι 311-337

κύδηνεν κούρη πολυμήχανος. αὐτάρ ἔγωγε

σῆς άλόχου κέλομαί σε δαήμεναι, εἰ ἔθεν άγνόν

άνδρός άπ` άλλοτρίοιο λέχος καί σῶμα φυλάσσει.

ές γάρ μιν κομίσας, ὑπό δέμνια κάτθεο λάθρη,

χείλεσιν ἀείδων θελξίμβροτον ἀτρέμας ἀδήν

ή δέ κατακνώσσουσα καί ήδέϊ περ μάλ' ἐν ϋπνω.

άμφί σε χεῖρ' όρέγουσα ποτιπτύσσειν

εί δέ έ μαχλοσύνησιν έλαύνει δῖ΄ Αφροδίτη,

ύψόθεν είς γαΐαν τετανύσσεται έκπροπεσούσα.

καί δοιώ Μάγνησσαν άδελφειώ φορεόντων,

θυμόν ἀπειρεσίης φυγέειν ἔριδος ποθέοντε.

καί λαούς άγορήνδε συναγρομένους όπί καλῆ

θέλξεις, έν στήθεσσιν ἄγων μελιηδέα πειθώ.

καί τοι πολλά κεν ἄλλα δυνησόμενος καταλέξαι

θέσκελα τοῖο λίθοιο, τί τοι πλέον οὐρανιώνων «Ρέντουα» ζίνι τις καί ψικόθ

φθέγξομαι, ὧν ἥγ΄ αῖψα καί ὑψόθι περ μάλ΄ ἐόντων πού ἐσκότωσε τὰ τέκνα της. `Αλλά ἐγώ σέ παροτρύνω νά μάθης γιά τήν σύζυγόν σου, ἄν διαφυλάσση καθαρόν ἀπό ξένον ἄνδρα τό κρεββάτι καί τό σῶμά της.

`Αφοῦ μεταφέρεις αὐτήν (τήν πέτραν) εἰς τό σπίτι σου, τοποθέτησέ την κρυφά κάτω ἀπό τήν κλίνην, (τό κρεββάτι σου)

τραγουδῶν μέ τά χείλη σου ἤρεμα ἕνα τραγούδι, πού μαγεύει τούς ἀνθρώπους:

αὐτή τότε (ἡ σύζυγός σου) κατεχομένη ἀπό πολύ γλυκύν ὕπνον, ἀπλώνουσα τά χέρια της γύρω ἀπό σέ καταλαμβάνεται ἀπό τήν ἐπιθυμίαν νά σὲ περιπτύσση: (ἀγκαλιάζη)

έάν ὅμως ἡ θεά ᾿Αφροδίτη παρασύρη αὐτήν εἰς πράξεις ἀσελγεῖς, (ὄχι φυσιολογικάς) τότε αὐτή, πεσοῦσα ἀπό ὑψηλά, θά ἐξαπλωθῆ εἰς τήν γῆν. Καί δύο ἀδελφοί ἄς φέρουν τήν Μάγνησσαν.

ἄν ποθοῦν νά ἀποφύγουν τήν ὀργήν ἀτελευτήτου φιλονικίας.

Επίσης καί πλήθη άνθρώπων συνηθροισμένων είς συγκέντρωσιν θά μαγεύσης μέ ώραίαν φωνήν, ἄν φέρης στά στήθη σου τήν πειστικότητα, πού εἶναι γλυκειά ώσάν τό μέλι.

Καί βεβαίως ἄν καί πολλά ἄλλα θαυμαστά ἔργα θά ἡμπορέσω νά καταριθμήσω τούτου τοῦ λίθου, τί περισσότερον νά σοῦ εἴπω γιά τούς θεούς, τῶν ὁποίων ταχέως αὐτή ἡ πέτρα λυγίζει καί προσελκύει τήν καρδίαν των, ἄν καί εἶναι αὐτοί παρά πολύ ὑψηλά, διά νά πραγμαδτορ έπιγνάμπτει καί έφέλκεται, δφρα κε σεῖο ὧκα μάλ', ὥστε τοκῆες, ἐέλδωρ ἐκτελέσωσιν. ἀλλ' ἤτοι τάδε μέν καί ἐπαυτίκα πειρηθῆναι πάντα μάλ', ὅσσ' ἀγόρευσα, παρέσσεται, εἴ κ' ἐπί βωμόν ἔλθωμεν. καί γάρ τοι ἐπισπόμενός μοι ὄγ' ἀνήρ ὤμοισιν κρατεροῖσι λίθων φέρει αἰόλον

Νῦν δ΄ ἐπεὶ ἀτραπιτοῖο πολύ πλέον ἄμμι λέλειπται, σεῖο δέ τοι κλονέει κραδίην μέγα δέργμα δράκοντος, μάνθανε καὶ δολιχῶν ὄφεων μή δειδέμεν ἰούς. τρίψαι γάρ λεπτήν ὀφιήτιδα κέκλεο πέτρην, ἤν ποτέ τις κρατεροῖοι πεπαρμένος ἔλθη ὀδοῦσιν,

τοποιήσουν, ώσάν νά εἶναι γονεῖς σου, πολύ ταχέως τήν ἐπιθυμίαν σου.

Αλλά όλα αὐτά, ὅσα σοῦ εἶπα, καί εὐθύς κατόπιν θά παρουσιασθῆ ἡ εὐκαιρία νά δοκιμάσης, ὅταν θά φθάσωμεν εἰς τόν βωμόν. Διότι αὐτός ὁ ἀνήρ, πού μέ ἀκολουθεῖ, φέρει εἰς τούς δυνατούς ὤμους του ποικίλον ὑλικόν ἀπό λίθους. Τώρα ὅμως ἐπειδή μᾶς ὑπολείπεται (νά διανύσωμεν) πολύ περισσότερον μέρος τῆς ὁδοῦ,

ένῶ τήν καρδιά σου συνταράζει τό μάτι τό μεγάλο τοῦ δράκοντος,

μάθε προσέτι νά μή φοβῆσαι τό δηλητήριον τῶν μακρῶν φιδιῶν.

στίχοι 338-366

καί μιν ἐφ` ἕλκεϊ πάσσε· καί ἀτρεκές ἔσσετ` ὄνειαρ.

σύν δέ καί όστρίτην οἴνῳ λίθον ἐντρίψαντας

άκρήτω, κέλομαι πίνειν, όδυνήφατον είδώς.

Αὐτοκασιγνήτη πολιῆς καί ὁμώνυμ΄ ἐχίδνης,

ή ρά ποτ` είναετή λώβην άμενηνόν ἔθηκας

ρίμφα Φιλοκτήταο, Μαχαονίης ὑπό τέχνης.

ού μέν πως κείνην Ποιάντιος ἔλπετο θυμῷ

νοῦσον ὑπεκφεύξεσθαι ἀταρτηρήν, ποθέων περ

άλλ' ὄγ' άλεξικάκοιο μαθών παρά πατρός άρωγήν,

λᾶαν, ὅτις κὰ ἀκέοιτο, βαλών ἔπι φάρμακα μηρῷ,

σεῦεν ἐπί Τρώεσσιν `Αλεξάνδροιο φονῆα.

τόν ρα μεθ' ὑσμίνην ἥκειν ποσίν ἀρτεμέεσσιν

Πριαμίδης Πάρις αὐτός, ἀποθνήσκων περ, ἀπίστει.

στίχοι 338-366

Δῶσε δηλαδή έντολήν νά τρίψη λεπτόν ὀψίτην λίθον,

έαν κάποτε σοῦ ελθη κανείς διατρυπημένος άπό δυνατά δόντια (φιδιοῦ), και μέ αὐτήν τήν σκόνην πασπάλιζε τήν πληγήν και τότε θά επέλθη βέβαιον ὄφελος.

Συμβουλεύω δέ συγχρόνως μέ αὐτήν τήν σκόνην νά τρίψετε μέσα σέ ἄκρατο κρασί όστρίτην λίθον καί νά πίνετε αὐτό τό μεῖγμα, διότι γνωρίζω ὅτι καταπραΰνει τόν πόνον.

Γνησία άδελφή καί όμώνυμε τῆς άσπρόμαυρης ἔχιδνας, ταχέως κάποτε ἐσύ κατέστησες ἀσθενική τήν ἐννεατῆ κακοπάθειαν τοῦ Φιλοκτήτου ἀπό τήν τέχνην τοῦ Μαχάονος.

Δέν ἤλπιζε μέν κάπως ὁ υίός τοῦ Ποίαντος ὅτι θά ἀποφύγη τήν βαρειά ἀσθένεια, καίτοι τό ἐποθοῦσε.

Αλλ` αὐτός ὅμως (ὁ Μαχάων), ἀφοῦ ἔμαθε ἀπό τόν πατέρα του, πού ἀποτρέπει τό κακόν, τήν βοήθειαν (τόν τρόπον τῆς βοηθείας), ἔνα λίθον, ὁ όποῖος θά τόν ἐθεράπευε, άφοῦ ἔβαλε φάρμακα ἐπάνω εἰς τόν μηρόν του (καί τόν ἐθεράπευσε), παρώρμησε ἐναντίον τῶν Τρώων τόν φονέα τοῦ `Αλεξάνδρου' γιά τοῦτον ὁ ἴδιος ὁ Πάρις, ὁ υιός τοῦ Πριάμου, καί ἐνῶ ἀπέθνησκε, ἐδυσπιστοῦσε ὅτι θά ἔλθη εἰς τήν μάχην μέ γερά πόδια.

ἔκτανε δ΄ ἡπεροπῆα Πάριν Ποιάντιος ἥρως,

κεκλομένου Δαναοῖς Ἑλένου Τροίηνδε κομίσσαι

λοιγόν ἀδελφειοῖο μιαιφόνον ἐκ Λήμνοιο. τῷ γάρ ᾿Απόλλων Φοῖβος ἔχειν λίθον αὐδήεντα

δῶκε, σιδηρίτην νημερτέα· τόν ρα βροτοῖσιν

ήνδανεν ἄλλοισιν καλέειν ἔμψυχον ὀρείτην,

γυρόν, ὑποτρηχύν, στιβαρόν,

μελανόχροα, πυκνόν.

άμφί δέ μιν κύκλω πέρι τ' άμφί τε πάντοθεν ίνες

έμφερέες ρυτίδεσσιν έπιγράβδην τανύονται.

ήματα μέν τρίς έφ' έπτά βίην Έλένοιο πέπυσμαι

θηλυτέρης τε λέχος φεύγειν και κοινά λοετρά.

καί μίμνειν ἀμίαντον ἐδωδῆς ἐμψύχοιο ἀενάω δ΄ ἐνί πέτρον ἐχέφρονα πίδακι λούων.

φάρεσιν έν μαλακοῖσιν, ἄτε βρέφος, ἀλδήσασκε.

καί θεόν ως λιπαροῖσιν άρεσσάμενος θυέεσσιν,

λᾶαν ὑπερμενέεσσιν ἀοιδαῖς ἔμπνοον ἔρδεν.

στίχοι 367-395

έν καθαρῷ δέ φάος μεγάρῳ λύχνοισιν ἀνάπτων.

χερσίν έαῖς ἀτίταλλε, θεουδέα πέτρον ἀείρας,

μητέρι νήπιον υἰόν ἐοικώς ἀγκάς ἐχούση.

καί σύ δ', ἐπήν ἐθέλης ὅπα δαιμονίην ἐπακοῦσαι.

ώδ' ἔρδειν, ἵνα θαῦμα μετά φρεσί σῆσι δαείης:

όππότε γάρ μιν πάγχυ κάμης ἐνί χείρεσι πάλλων,

έξαπίνης ὄρσει νεογιλοῦ παιδός ἀϋτήν, μαίης ἐν κόλπῳ κεκληγότος ἀμφί νάλακτι.

χρή δέ σε τετληῶτι νόῳ ἀκταινέμεν αἰεί.

μή πως ήπεδανοῖο λυθείς ὑπό δείματος ἔξω `Αλλ` ἐφόνευσεν ὁ ἡρωϊκός υἰός τοῦ Ποίαντος τόν ἀπατεῶνα Πάριν,

διότι ο Έλενος παρώτρυνε τούς Δαναούς νά μεταφέρουν από τήν Λῆμνον είς τήν Τροίαν τόν αἰμοχαρῆ φονέα τοῦ ἀδελφοῦ του.

Διότι ὁ Φοῖβος ᾿Απόλλων ἔδωσε εἰς αὐτόν (τόν Ἦλενον) νά κρατῆ ἔνα λίθον ὁμιλοῦντα, τόν σιδηρίτην, πού λέγει τήν ἀλήθειαν τοῦτον τόν λίθον εἰς ἄλλους ἀνθρώπους ἄρεσε νά τόν ὀνομάζουν ἔμψυχον (ζωντανόν) ὀρείτην, καὶ εἰκαι στουρικλός ἐλίκου σκλορός βαρώς

καί εἶναι στρογγυλός, όλίγον σκληρός, βαρύς, μέ μαῦρο χρῶμα, στερεός.

Γύρω δέ ἀπ΄ αὐτόν κυκλικῶς καί ἀπό ὅλα τὰ μέρη ἀπλώνονται ἐν εἴδει γραμμῶν ἶνες, πού εἶναι ὄμοιαι μέ ρυτίδας.

Έπί εϊκοσι καί μίαν ἡμέρας ἔμαθα ὅτι ὁ ¨Ελενος ἀπέφευγε τό κρεββάτι γυναικός καί τά κοινά λουτρά καί παρέμενε ἀμέτοχος ἀπό ἔμωνο φαγητό.

έλουε δέ τήν συνετήν πέτραν εὶς πηγήν, πού έτρεχε διαρκῶς, μέσα σέ μαλακά πανιά σάν νά ἦτο βρέφος, καί τήν ἕκανε νά αὐξηθῆ.

Καί ἀφοῦ ὡς θεόν τήν κατεπράϋνε μέ ἐλαιώδη θυμιάματα.

στίχοι 367-395

άνάπτων δέ μέ λυχνάρια ψῶς μέσα σέ καθαρή αϊθουσα τήν έχάϊδευε μέ τά χέρια του, άψοῦ τήν ἐσήκωσε τήν θεόμορψη πέτρα, καί ώμοίαζε μέ μητέρα πού κρατεῖ στήν ἀγκαλιά της τό μικρό παιδί της (τό νήπιο).

Καί σύ, ἄν θέλης ν' άκούσης θεϊκήν φωνήν, ἔτσι νά πράττης, διά νά γνωρίσης θαῦμα στήν καρδιά σου ὅταν δηλαδή ἀποκάμης παντελῶς κινῶν αὐτόν εἰς τάς χεῖράς σου, ξαφνικά θά σηκώση αὐτός (θά ἀναδώση) φωνήν νεογεννήτου παιδιοῦ,

τό όποῖον κραυγάζει μέσα στόν κόλπο τῆς παραμάννας γύρω ἀπό τό γάλα (ένῶ πίνει τό νάλα).

Πρέπει δέ ἐσύ μέ ψυχικήν καρτερίαν νά ὑψώνης (νά κρατῆς ὑψηλά) πάντοτε τόν λίθον, μήπως, ἐάν παραλύσης ἀπό ψόβον, πού ἐξασθενίζει, καί τόν ἀποβάλης ἀπό τὰ χέρια σου

έκ χειρῶν οὖδάςδε βαλών, χόλον αἰνόν ὀρίνης

άθανάτων. τόλμα δέ θεοπροπίην έρεείνειν

πάντα γάρ έξερέει νημερτέα. καί μιν ἔπειτα

πλησίον ὀφθαλμῶν, ὅτε κεν λούσης γε, πελάσσας,

δέρκεο θεσπεσίως γάρ ἀποψύχοντα νοήσεις.

ώδε μέν 'Ατρείδησιν άλώσιμον ἔφρασε πάτρην

Λαομεδοντιάδης, φοιβήτορι λᾶϊ πιθήσας. σοί δ΄ ἔτι καί σθένος ἄλλο σιδηρίταο πιφαύσκω

έρπετά γάρ δή πάμπαν ὑποτρομέοντι ἔοικας.

σεῖο δ` ἔχεν πολύ μεῖζον ἀκοίμητόν τε νόοιο

δεῖμα Φιλοκτήτης, μεμνημένος αἰέν ἐχίδνης.

τοὔνεκε Πριαμίδαο σαόφρονος οὔποτε νόσωιν

ήθελεν ἔρχεσθαι, γουνούμενος, ὄφρα τιν` εἴποι

θαλπωρήν, ήνπερ ποτ' έπί χθόνα μητέρα θηρῶν

ἔρχηται, πῶς κεν πολιόν γένος ἐκπροφύγησιν.

τῷ δ΄ ὄγε Λητοΐδην ἐπέων ἐπιμάρτυρα Φοΐβον

κικλήσκων άγόρευε, τά δή νῦν σοι καταλέξω.

Εὖτε με παῖδ΄ ἐδίδασκεν ᾿Ακερσεκόμης ἀγορεύειν μαντοσύνας, μέγαν ὅρκον ἐκέκλετο πρῶτον ὀμόσσαι,

στίχοι 396-424

ψευδέα μήποτε μῦθον ένισπεῖν ἀνθρώποισιν.

τοὔνεκεν ἀτρεκέως μάλα τοι ἐρέω τά ἔκαστα.

φράζεο νῦν, ἤρως ἑκατηβόλε, μῦθον ἐμεῖο.

Αὐτή γαῖα μέλαινα πολυκλαύτοισι βροτοῖσιν

τίκτει καί κακότητα καί ἄλγεος ἄλκαρ

γαῖα μέν ἐρπετά τίκτε, τέκεν δὶ ἐπί τοῖσιν ἀρωγήν

ρίπτων αὐτόν εἰς τήν γῆν, διεγείρης τήν φοβεράν ὀργήν τῶν θεῶν. Καί λάβε τήν τόλμην νά ἐρωτᾶς τήν προφητικήν φωνήν διότι ὅλα θά σοῦ τά εἴπη ἀληθινά. Καί ἀφοῦ ἔπειτα, ὅταν θά τόν λούσης, φέρεις αὐτόν πλησίον εἰς τούς ὀφθαλμούς σου, βλέπε διότι θά καταλάβης ὅτι κατά ἑξαίσιον τρόπον ἔγινε ψυχρός.

Τοιουτοτρόπως καί ὁ υίός τοῦ Λαομέδοντος είπεν, ὅτι ἡ πατρίς του θά κυριευθῆ ἀπό τούς ᾿Ατρείδας, διότι είχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τόν προφητικόν λίθον.

Εἰς ἐσέ δέ ἀποκαλύπτω ἀκόμη και ἄλλην δύναμιν τοῦ σιδηρίτου

διότι φαίνετι, ὅτι ἐσύ τρομάζεις εἰς ὑπερβολικόν Βαθμόν ἀπό τά ἐρπετά.

Πολύ όμως μεγαλύτερον ἀπό ἐσέ καί ἀκατανίκητον φόβον είχεν ὁ Φιλοκτήτης, ἐπειδή διετήρει πάντοτε εἰς τήν μνήμην του τήν ἔχιδναν.

Δι' αὐτό οὐδέποτε ἤθελε νά βαδίζη χωριστά ἀπό τόν σώφρονα υἰόν τοῦ Πριάμου καί τόν παρεκάλει, διά νά τοῦ εἴπη κάποιον παρηγορητικόν λόγον, ἐάν κάποτε βαδίζη εἰς περιοχήν, πού τρέφει θηρία (φίδια), πῶς θά ἡμπορέση νά ἀποφύγη τό ἀσπρόμαυρο γένος.

Πρός αὐτόν, ἐπικαλούμενος ὡς μάρτυρα τῶν λόγων του τόν Φοῖβον, τόν υίόν τῆς Λητοῦς, ὡμίλησε αὐτός (ὁ υίός τοῦ Πριάμου) καί τοῦ εἶπε αὐτά, τά ὁποῖα τώρα θά σοῦ ἐκθέσω.

στίχοι 396-424

Όταν ἐμέ ὡς παιδί μέ ἐδίδασκε ὁ ᾿Ακερσεκόμης (ὁ Φοῖβος) νά ἐξαγγέλλω μαντείας, κατά πρῶτον μέ παρώτρυνε νά δώσω μεγάλον ὅρκον, νά μή εἴπω δηλαδή ποτέ εἰς τούς ἀνθρώπους ψευδῆ λόγον. Δι ἀυτό θά σοῦ εἴπω τά καθέκαστα μέ πολύ μεγάλην ἀκρίβειαν.

Σκέψου τώρα, ἥρωα μακροβόλε, (`Απόλλωνα) τόν λόγον μου. Αὐτή ή μαύρη γῆ γεννᾶ γιά τούς ἀνθρώπους, πράγματα πού προκαλοῦν πολλά κλάματα (πού τούς κάνουν νά κλαῖνε),

καί δυστυχίαν, άλλά καί τά μέσα πρός ἄμυναν έναντίον έκάστου πόνου:

ή γῆ δηλαδή εγεννησε μέν τά έρπετά (πού προκαλοῦν πόνους), άλλά έγέννησε καί τά βο-

έκ γαίης δέ λίθων πάντων γένος, έν δ΄ ἄρα τοῖσιν

κάρτος απειρέσιον καί ποικίλον. ὅσσα δύνανται

ρίζαι, τόσσα λίθοι. μέγα μέν σθένος ἔπλετο ρίζης

άλλά λίθου πολύ μεῖζον: ἐπεί μένος ἄφθιτον αἰεί

γεινομένω μήτηρ καί άγήραον έγγυάλιξεν

ή δέ καταθνήσκει τε, μινυνθάδιον θαλέθουσα,

καί τόσον αὐτῆς κάρτος, ἐφ᾽ ὁππόσον ἔμμονός ἐστιν

εί δέ κ' ἀποπνεύση, τίς ἔτ' έλπωρή παρά νεκρῆς;

έν μέν δή βοτάναις ρίζας λυγρῶν τε καί ἐσθλῶν

δήεις, ἐν δέ λίθοις ἄτην οὐ ρεῖά κεν εὕροις.

ήτοι ὄσαι βοτάναι, τόσσοι λίθοι. `Αλλά σύ γ` ήρως,

λᾶϊ σιδηρίτη πεφυλαγμένος, έρπετά πάντα

θαρσαλέως, εί καί τοι όμιλαδόν άντιόωεν,

ἔρχεσθαι διά μέσσα, κελαινῆς οὐκ ἀλεγίζων

λώβης. οὐ γάρ ἔτι σφι θέμις μεμνῆσθαι ὁδόντων.

ούδ' εἴ κεν στείχοντος ἐνιχρίμπτοιντο πόδεσσιν.

οὐδέ γάρ οὐδέ μένειν περ ἔτι προφανέντα δύνανται,

άλλά μετά σφίσι θάμβος, έλαυνομένοισι δ΄ όμοῖα

ἔσσυνται. τά δέ καί περ ἐναντίον ἀΐξαντα, ἄψ ὀπίσω παλίνορσα μεθερπύζειν μενεαίνει

καί σφίσιν έξαπίνης ρόθος ἵσταται, οὐδέ τι πρόσσω

νίσσεται, άλλ' ὀρέγοντα πέλας περιμήκεα δειρήν

γλώσσησιν μεμάασι περισσαίνειν,, σκύλακες ώς.

στίχοι 425-453

πολλάκι καί κατέδαρθε δαφοινῶν ἄγχι δρακόντων

άμφί κυνηγεσίησι μένων έν τάφρεσιν «Ίδης ηθητικά κατά τούτων μέσα: (καί τά θεραπευτικά μέσα).

από δέ τήν γῆν προέρχεται τό γένος ὅλων τῶν λίθων, καί εἰς αὐτούς βέβαια ἐνυπάρχει ἀπέραντος καί διάφορος δύναμις. "Οσα ἡμποροῦν νά προσφέρουν (εἰς τούς ἀνθρώπους) αὶ ρίζαι (ώρισμένων φυτῶν), τόσα καί οἱ λίθοι. Εἶναι πράγματι μεγάλη ἡ δύναμις τῆς ρίζης ἀλλά τοῦ λίθου εἶναι πολύ μεγαλυτέρα ἐπειδή εἰς αὐτόν, πάντοτε καὶ διαρκῶς παραγόμενον, ἔδωσεν ἡ μητέρα (ἡ γῆ) ἀδιάφθορον καί ἀγήραστον δύναμιν

ή ρίζα ὅμως ἀποθνήσκει (μαραίνεται) και άκμάζει ἐπί ὁλίγον χρόνον, καί εῖναι τόση ἡ δύναμίς της, ἐφ΄ ὅσον χρόνον εἶναι ζωντανή (ἔχει πνοήν):

έαν όμως έκπνεύση, ποία πλέον έλπίς ύπαρχει ἀπό μίαν νεκράν; Εὶς μέν τά βότανα θά συναντήσης βεβαίως τάς ρίζας καί τῶν ἐπιβλαβῶν καί τῶν καλῶν, εἰς τούς λίθους ὅμως δέν θά ήμπορέσης νά εΰρης εὐκόλως τήν βλάβην (έκεῖνο πού βλάπτει), έπομένως ὄσα πράνματι είναι τά (χρήσιμα) βότανα, ἄλλοι τόσοι είναι καί οί λίθοι. Αλλά σύ βέβαια ὁ ήρως προφυλαγμένος μέ τον λίθον σιδηρίτην, βάδιζε θαρραλέως διά μέσου ὅλων τῶν ἐρπετῶν, καί ἄν ἀκόμη σέ συναντοῦν κατά πλήθη, και νά μή ὑπολονίζης τήν μαύρην κακοποίησιν (τήν δηλητηρίασιν). Διότι δέν είναι πλέον είς αὐτά ἐπιτρεπτόν νά ένθυμοῦνται τά δόντια των, οὕτε καί ἄν, ἐνῶ βαδίζεις, προσεγγίζουν τά πόδια σου. Διότι οϋτε ήμποροῦν πλέον νά παραμένουν είς τήν θέσιν των, ὅταν ἐσύ φανῆς ἀπό μακρυά, ἀλλά άνήσυχα καί ἔκπληκτα ἀπό τήν παρουσίαν σου, απομακούνονται έσπευσμένως ώσαν νά καταδιώκωνται. `Αλλά καί ἐάν πηδήσης ἐνώπιὸν των (μπροστά των), καταλαμβάνονται ἀπό τήν διάθεσιν νά έρπουν τινασσόμενα πάλιν πρός τά όπίσω καί ξαφνικά σταματάει ό θόρυβος (πού προέρχεται ἀπ΄ αὐτά), οὔτε προχωροῦν πρός τά έμπρός, άλλά άπλώνοντα πλησίον σου τόν μακρόν τράχηλόν των έπιθυμουν νά σέ χαϊδεύουν μέ τήν γλῶσσάν των, καθώς κάνουν τά σκυλάκια.

στίχοι 425-453

Πολλές φορές καί ὁ Εὔφορβος ὁ κυνηγός ἐκοιμήθη πλησίον ἐρυθρῶν δρακόντων, (φι-διῶν), ὅταν παρέμενε κατά τάς κυνηγετικάς του ἐξορμήσεις εἰς τά πυκνά δάση τῆς "Ιδης.

θηρητήρ Εὔφορβος, ἀρωγῆ τῆδε πεποιθώς.

δῶκα γάρ ἀντομένω λίθον ἱερόν οὐδέ ποτ' αὐτῶ

εκ μάλα περ πολλῶν ελθεῖν κατεναντίον ετλη.

τέρπετο δ΄ Εὐφόρβω περικαλλέϊ φέρτατος ἀνδρῶν

αίχμητής Μελάνιππος, άνεψιός ἐσθλός ἐμεῖο.

είδος άμώμητον, καί έπ΄ είδεϊ κάρτος άρειον

αίζηοῦ ποθέων δουρικλυτοῦ,

εύπλοκάμοιο.

τούνεκα καί μετά θῆρας άλωμένου οὔ ποτε νόσφιν

ἔσθενεν Εὐφόβροιο μένειν Ἰκετάονος υίος

άλλ` αἰεί λασίοισιν ἐν οὕρεσιν ἀντιθέοιο καγχαλόων κούροιο μετ΄ ἵχνια σύν τε κύνεσσιν

εσπετο σύν θ' ετάροις, εθελέν τε οί οίος επεσθαι.

ή μέν κέν μιν πολλά πατήρ μενέαινεν έρύκειν,

άσχαλόων έόν ປία φίλον θήρεσσι μάχεσθαι.

καί Πριάμοιο βίη κεν έρήτυεν οὐδ' ὄγε θυμῶ

πείθετ', ἐπεί οὐκ ἐθέλεσκέ ποτ' Εὐφόρβοιο λιπέσθαι.

ρεῖά γε μήν ἀέκοντα μέλας ἠρύκακον ὕδρος,

νέρθεν ύπό κνήμης όλεσίμβροτον ἰόν ἐλάσσας:

τόν μέν ἔπειτ΄ όλοός πυρετός λάβεν, οὕνεκ΄ ἔμελλεν

αὖθι λελείψεσθαι. τό ρά μιν καί μᾶλλον ἔτειρεν.

οίκτείρων δ' ὀρέγοντα χέρας ποτί γούνατ' ἐμεῖο,

αὐτοῦ τοῦδε λίθοιο διατρίψαντα κέλευσα

λεπταλέην ἄχνην ἐπιπασσέμεν ἕλκεϊ λυγρῶ·

καί ρα μάλ' αὐτίκα φῶτα κραταιή κάλλιπε νοῦσος.

τοῖον γαῖα βροτοῖσιν ἀρηγόνα τίκτεν ὁρείτην.

έπειδή είχε πεποίθησιν είς αὐτήν ἐδῶ τήν βοήθειαν, (ἐννοεῖ τήν πέτραν πού είχε μαζί του). Διότι μέ παρεκάλεσε καί τοῦ ἔδωσα τόν ἱερόν λίθον καί οὐδέποτε ἐτόλμησε νά ἐπέλθη ἐναντίον του κανείς (δράκων), ἄν καί ἦσαν πολλοί είς τήν περιοχήν.

Ησθάνετο δέ τέριμιν νά συντροφεύη τόν ώραῖον Εῦφορβον ἔνας ἄριστος ἀνήρ, ὁ πολεμιστής Μελάνιππος, ὁ καλός ίδικός μου ἐξάδελφος, ἄμεμπτος κατά τήν μορφήν, καί μαζί μέ τήν (ώραίαν) μορφήν εἶχε καί δύναμιν πολεμιστοῦ καί ρωμαλέου ἀνδρός, φημισμένου γιά τό δόρυ του καί καλλιπλοκάμου (μέ ὡραῖα μαλλιά). Διά τοῦτο καί ὅταν ὁ Εὕφορβος περιεπλανᾶτο ἀνάμεσα εἰς τά θηρία, οὐδέποτε ὁ υἰός τοῦ Ἱκετάονος ἐφρόντιζε νά εἶναι πάντοτε πλησίον του.

άλλά πάντοτε χαίρων εἰς τά δασοσκεπῆ ὄρη παρηκολούθει τά ἴχνη τοῦ ἰσοθέου νέου μαζί μέ τούς σκύλους του καί τούς συντρόφους του, καί ἤθελε νά τόν ἀκολουθῆ μόνον αὐτός.

Καί βέβαια ὁ πατέρας του ἐπεδίωκε με πολλούς τρόπους νά τόν έμποδίζη, ἐπειδή ἐλυπεῖτο πού ἔβλεπε τόν προσφιλῆ υἰόν του νά μάχεται ἐναντίον τῶν θηρίων.

Καί ὁ Πρίαμος ἐπίσης προσπαθοῦσε νά τόν ἐμποδίση· άλλ αὐτός δέν ἐπείθετο, διότι δέν ἤθελε νά ἐγκαταλείψη ποτέ τόν Εὔφορβον. `Αλλά κάποτε ἔνα μαῦρο νερόφιδο, τό ὁποῖον τοῦ διεπέρασε κάτω ἀπό τήν κνήμην του δηλητήριον, πού καταστρέφει τούς ἀνθρώπους· ἔπειτα κατέλαβεν αὐτόν ἰσχυρός καταστρεπτικός πυρετός, ἔνεκα τοῦ όποίου θά ἀπεμακρύνετο ἀπό τήν συντροφιά τοῦ Εὐφόρβου καί τοῦτο τόν ἐβασάνιζε περισσότερον (ἀπό τόν πυρετόν).

Έπειδή ὅμως τόν εὐσπλαγχνίσθηκα, ὅταν τόν εἶδα νά ἀπλώνη τά χέρια του πρός τά γόνατά μου,

εδωσα εντολήν νά τρίψη αὐτόν έδῶ τόν λίθον καί

μέ τήν λεπτήν ἄχνην του νά πασπαλίζη τήν όλεθρίαν πληγήν

καί πράγματι πολύ ταχέως ή βαρειά νόσος έγκατέλειψε τόν ἄνθρωπον.

Τέτοιον (σπουδαῖον) βοηθόν ἐγέννησεν ἡ γῆ διά τούς ἀνθρώπους τόν ὀρείτην,

ὄς τε καί οὐταμένοις ἄκος ἡρώεσσι κομίζει,

καί στείρησι γυναιξί τεκεῖν φίλα τέκνα δίδωσιν.

στίχοι 454-482

ποικίλα γάρ θνητοῖσι θεούς ἔρδειν ἀγορεύω.

ώς καί έῆς ποτε μητρός 'Αβαρβαρέης ἐπάκουσας,

άνδρῶν εὖ μάλα νοῦσον ἐπισταμένης ἀκέσασθαι,

Βουκολίδης Εὔφορβος άγαυοῦ φάσκεν ὀωίτου

φάρμακα, μή μούνων ὄφεων κατένωπα δύνασθαι,

άλλά καί όφθαλμοῖσι φέρειν φάος, ἡδέ βαρεῖαν

έκ κεφαλῆς ἕλκειν ὁδύνην, ἤδη δέ τιν՝ ἀνδρῶν

οὔασι δηθύνοντα καθήρας ὤπασεν αίψα καί δή καί λεπτῆς ἐριήκοον ἔμμεν ἀοιδῆς.

ήδη καί τινα φῶτα, χόλῳ χρυσέης `Αφροδίτης

ἔργα πρός ίμερόεντα γάμων άμενηνόν ἐόντα.

μεμνῆσθαι φιλότητος άκεσσάμενος προΐαλλεν.

έν πυρί δ΄ εἴ κε βάλης μιν, ὁδωδήν ἐρπετά τοῖο

φεύξεται, οὐδ' ἔτιπω μενέεισχεδόν, οὐδ' ένι χειῆ.

Φεύγει καί κνίσσησι γαγάτην όρνυμένησιν,

τείροντα θνητούς έχεπευκέϊ πάντας ἀϋτμῆ.

χροιή δ' αίθαλόεις, πλατύς, οὐ μέγας ἔπλετ' ἰδέσθαι

καρφαλέη δ΄ ϊκελον πεύκη φλόγα δῖαν ὀρίνει

άλλ' όλοόν ποτί ρῖνας ἄγει μένος οὐδ' ὄγε φῶτας

λήσεται, ὧν κ' έθέλοις ἱερήν ἄπο νοῦσον έλέγξαι.

ναάμψει γάρ σφέας αἴψα χαμαί προπρηνέας ἔλκων οἴ δ΄ ἄρ΄ ἀπό σφετέρου πεπαλαγμένοι ἀφλοισμοῖο στρωφῶντ' ἔνθα καί ἔνθα κυλινδόμενοι κατά γαῖαν.

ό όποῖος καί εἰς τούς πληγωμένους ἤρωας φέρει θεραπείαν καί εἰς τάς στείρας γυναῖκας παρέχει τήν δυνατότητα νά γεννοῦν ἀγαπητά τέκνα.

στίχοι 454-482

Λέγω λοιπόν ὅτι οἱ θεοί παρέχουν εἰς τούς ἀνθρώπους ποικίλα φάρμακα.

Καθώς καί ἀπό τήν ίδικήν του μητέρα τήν Άβαρβαρέαν, πού ἐγνώριζε πολύ καλά νά θεραπεύση τήν νόσον τῶν ἀνδρῶν, ἄκουσες κάποτε.

ὅτι ὁ Βουκολίδης Εϋφορβος ἔλεγε γιά τά φάρμακα τοῦ εὐγενοῦς ὀφίτου (γιά τάς θεραπευτικάς ἰδιότητας τοῦ ὀφίτου), ὅτι ὅχι μόνον ἐναντίον τῶν φίδιῶν ἔχουν θεραπευτικήν δύναμιν ἀλλά καί εἰς τά μάτια φέρουν τό φῶς καί προσέτι τραβοῦν ἀπό τό κεφάλι τόν βαρύν πόνον. ᾿Ακόμη δέ καί εἰς κάποιον ἄνθρωπον, πού ἦτο βραδύς κατά τά αὐτιά του (πού ἦτο κουφός) ἀφοῦ τὰ ἐκαθάρισε, ἔδωσε ταχέως τήν ἀκοήν καί μάλιστα τόν κατέστησεν ἰκανόν νά ἀκούη καί ἔνα λεπτό (σιγαλό) τραγούδι.

Έπίσης καί κάποιον ἄλλον ἄνθρωπον, ό όποῖος λόγω τῆς κατ΄ αὐτοῦ ὀργῆς τῆς χρυσῆς ΄Αφροδίτης ἤτο ἀδύνατος (ἀνίκανος) νά ἐκτελέση τά περιπόθητα ἔργα τοῦ γάμου, ἀφοῦ τόν ἐθεράπευσε τόν ἐξαπέστειλε νά ἐνθυμηθῆ τόν ἔρωτα.

Εάν δέ βάλης αὐτόν τόν λίθον στήν φωτιά, τά ἐρπετά θά τραποῦν εἰς φυγήν ἀπό τήν ὀσμήν του, οὕτε θά παραμείνουν πλέον πλησίον, ἀκόμη οὕτε καί μέσα εἰς τήν τρύπαν των.

`Αποφεύγουν ἐπίσης τά ἐρπετά καί τόν γαγάτην, ὅταν σηκώνωνται αἱ κνῖσαι, (οἱ μυρουδιές)

ό όποῖος βασανίζει όλους τούς ἀνθρώπους μέ τήν διαπεραστικήν όσμήν του.

Αλλά στίς μύτες φέρει ὁ γαγάτης καταστρεπτικήν μανίαν οὔτε θά λησμονήση αὐτός τούς ἀνθρώπους ἐκείνους, τῶν ὁποίων θά ἤθελες νά ἐξελέγξης τήν ἱεράν νόσον (τήν ἐπιληψίαν).

Διότι θά τούς λυγίση παρασύρων ταχέως αύτούς προύμυτα πρός τά κάτω αύτοί δέ (οί έπιληπτικοί) ραντισμένοι άπό τόν ίδικόν των άφρόν περιστρέφονται έδῶ καί έκεῖ καί κυλίονται κάτω στό χῶμα.

τοῖσι δέ χωομένη φρένα τέρπεται, όππότ ἴδησιν

πήματα πάσχοντας κεραή πόδας ώκέα Μήνη.

θηλυτέρη δ΄ εἴ κεν πολυφάρμακον ἀμφιβεβῶσα

καπνόν, ὑπό σπλάγχνοισιν άναΐσσοντα δέχηται,

άθρόος ἔνδοθεν ὧκα μέλας καταλείβεται ἰχώρ,

ός τε γυναικείη νεάτη μίμνων ένί γαστρί

στίχοι 483-511

κέκλεισται. τότε δ' αὖτις ὑπό πνοιῆσι λίθοιο

δερκομένη γάνυταί οι ἄφαρ θολόν ἐκβλύζοντα

νηδύος. ἔκ γάρ νοῦσον ἀπειρεσίην ἀλεείνει.

άλλά τε πόλλ' ἐπί τοῖσι γαγάτην θέσκελα ρέζειν

οίδα: σέ δέ κνίσσησιν έλαύνων έρπετά τέρψει.

Σκορπίε, σεῖο δέ λᾶαν ὁμώνυμον ἔμμεναι ἤρως

άγλαός 'Ωρίων οὐκ ἔκλυεν' ἡ γάρ, όῖω, πικρῆσιν τότε γυῖα πεπαρμένος ἀμφ' ὁδύνησιν,

μάλλον σφωϊτέρων κεν έχειν έθέλεσκέ μιν ἄστρων.

Οὐδ' ὄγε κορσήεντα λίθον κλύεν, οὔνεκα μιχθείς

δριμέος έν σκορόδοιο καρήατι, τοξευτήρα

πευκεδανών ὤκιστα βελέμνων σκορπίον εϊργει.

τόν μέν ἐγώ κόρση μάλ ἐοικότα φημί βροτείη

παύειν, όξυτάτω τετριμμένον ἄμμιγα Βάκχω,

άμφίπολον θανάτοιο κελαινῆς ἀσπίδος ἰόν.

πέτρον δ' ός κεν μίξη ένί ροδόεντι έλαίω,

βάψας ἐκ πυρός ὁπτόν, ἐναυχενίαις ὁδύνησιν

άλκαρ ἄγει· μέλιτος δέ μετά γλυκεροῖο

ὕδατος άτηρήν όλέκει κατά γαστέρος ὶλύν. Ή δέ κερασφόρος Μήνη, πού ἔχει γρήγορα πόδια, ἐπειδή εἶναι ἀργισμένη ἐναντίον αὐτῶν, ὅταν τοὺς ἴδη νά βασανίζωνται, τέρπεται μέ τήν καρδιά της. Ἐπίσης ἐάν κάποια γυναίκα, περιπατοῦσα γύρω ἀπό τόν καπνόν, πού ἔχει πολλά φάρμακα, δέχεται αὐτόν ἀναπηδῶντα στά σπλάγχνα της, (ἰχώρ τό ὑγρόν πού ρέει ἀντί αἴματος εἰς τάς φλέβας τῶν θεῶν, ἀλλά καί βρωμερόν, νοσογόνον, ὑγρόν πού βγαίνει στό.κορμί ἀρρώστων ἀνθρώπων). Τότε ταχέως χύνεται ἀπό μέσα πολύς μαῦρος ἰχώρ, ὁ ὁποῖος ἀποκλείεται παραμένων εἰς τὸ ἔσχατον μέρος τῆς γυναικείας γαστρός (κοιλίας).

στίχοι 483-511

Τότε δέ έξ ἄλλου βλέπουσα νά έκρέη ἀπό τήν κοιλίαν της κάτω ἀπό τάς πνοάς τοῦ λίθου λασπῶδες ὑγρόν χαίρεται γι΄ αὐτόν. Διότι αὐτός ὁ λίθος ἀπομακρύνει τήν ἀπέραντον νόσον.

Γνωρίζω ἐπίσης, ὅτι ὁ γαγάτης ἐκτός τούτων δημιουργεῖ, προκαλεῖ καί ἄλλα πολλά ἐξαίσια ἐσέ δέ θά σὲ τέρψη, ὅταν καταδιώκη μέ τίς κνίσεις (τήν ὀσμήν, τήν μυρουδιά) τά έρπετά.

^{*}Ω Σκορπιέ, ὁ λαμπρός ἤρως ΄Ωρίων δέν ἄκουε, ὅτι ὑπάρχει λίθος συνονόματος μέ σένα διότι ἀληθινά, νομίζω, ὅτι ἤθελε μᾶλλον νά ἔχη αὐτόν παρά τά ἰδικά σας ἄστρα, τότε πού ἤσαν διατρυπημένα τά μέλη του ἀπό πικρούς πόνους.

Οϋτε ἄκουε αὐτός γιά τόν λίθον, πού ἔχει μορφήν κροτάφου, ὅτι αὐτός (ὁ λίθος), ἐάν ἀναμειχθῆ εἰς τήν κορυφήν καυστικοῦ σκόρδου, ἐμποδίζει ταχύτατα τόν σκορπιόν, πού ἐκτοξεύει πικρά βέλη (πού προκαλεῖ μέ τό δάγκωμά του φοβερούς πόνους).

Γιά τοῦτον τόν λίθον, ὁ ὁποῖος εἰναι πολύ ὅμορφος μέ κρόταφον ἀνθρώπου, λέγω ἐγώ ὅτι, ἐάν εἶναι τριμμένος ἀνάμεικτα μέ ὁξύτατο κρασί.

καταπαύει (καταστρέφει) τό δηλητήριον τῆς μαύρης ἀσπίδος, πού εἶναι ὑπηρέτης (τό δηλητήριον), τοῦ θανάτου.

"Οποιος δέ θά άνεμείγνυε τόν λίθον έντός έλαίου ἀπό ρόδα, άφοῦ ψημένον ἀπό τήν φωτιά τόν βυθίση εἰς τό ὑγρόν τοῦ ροδελαίου, αὐτός προσφέρει θεραπευτικόν μέσον γιά τούς πόνους τῶν αὐχένων καὶ ἐάν ἀναμειχθῆ ὁ λίθος μέ γλυκό μέλι, ἐξαφανίζει τήν καταστρεπτικήν ὑδατώδη λάσπην τῆς κοιλίας, ἡ ή τε καταϊγδην ύπό νέρτερα νηδύος άνδρῶν

δυομένη, φέρει ὄγκον ἀεικέα βουβώνεσσιν.

"ίσθι δ' άμαλδύνειν σκορπήϊα κέντρα δύνασθαι

καί Περσηϊάδαο μένος μέγα κουραλίοιο, ήδέ παλαμναίην άνεμώλιον άσπίδα θεΐναι.

τόνδε δέ μοι πάντων περιώσιον, ὅσσα φύονται,

Φοϊβος ἀκερσεκόμης φύσιν ἔμμεναι έξ έτέροιο

μυθεῖτ' εἰς ἔτερον στρωφώμενον εἶδος· ὅ τίς τοι

ψεῦδός κεν φαίη, τό δ' ἐτήτυμον οἴδα τετύχθαι.

χλωρή γάρ βοτάνη πρῶτον φύει οὐδ' ἐνί γαίη,

όποια (λάσπη) όρμητικῶς βυθίζεται είς τά κατώτερα μέρη τῆς κοιλίας τῶν ἀνδρῶν καί φέρει (δημιουργεῖ) είς το ὑς βουβῶνάς των ένοχλητικόν πρήξιμον (προφανῶς ἀπό ἀφροδίσιον νόσον).

Γνώριζε (μάθε) ἐπίσης, ὅτι ἡ μεγάλη δύναμις τοῦ κοραλίου τοῦ Περσείδου ἡμπορεῖ νά καταστρέψη τά κέντρα τοῦ σκορπιοῦ, καὶ νά καταστήση ἀκίνδυνον τήν όλεθρίαν ἀσπίδα. Γιά τοῦτον τόν λίθον κατ ' ἐξοχήν ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων, ὅσα γεννῶνται,

μοῦ ἔλεγεν ὁ Φοίβος, ὁ πάντοτε νέος, ὅτι κατά τήν φύσιν του είναι είδος πού παράγεται μέ αὐξανόμενες λεπτές πτυχώσεις πού ἐπικάθηνται ἡ μιά ἐπί τῆς ἄλλης. Τοῦτο θά ἔλεγε κανείς ὅτι είναι ψεῦδος, γνωρίζω ὅμως τἡν ἀλήθειαν πῶς κατεσκευάσθη.

Κατά πρῶτον δηλαδή φυτρώνει μία χλωρή βοτάνη καί δέν φυτρώνει εἰς τήν γῆν,

στίχοι 512-540

ήν γε φυτῶν ἴσμεν στερεήν τροφόν, ἀλλ` ἐνί πόντω

άτρυγέτω, ἵνα φύκι', ἵνα βρύα γίγνετ' έλαφρά.

αὐτάρ ἐπεί κ' ἔλθησι μαραινομένη ποτί γῆρας,

ήτοι μέν οἱ φύλλα περιφθινύθουσιν ὑφ' ἄλμης

αὐτή δ΄ ἐν βένθεσσι πολυφλοίσβοιο θαλάσσης

νήχεται, ὄφρα ἐ κύματ' ἀποπτύση αἰγιαλόνδε.

ένθα δ' ἄρ' έξαπίνης μιν άναπλεύσασαν ὑπ' αϊθρην,

βάζουσ', οϊπερ ἴδοντο, κρατυνομένην ὀράασθαι.

δηρόν δ΄ οὐ μετέπειτα πάγφ περιπαχνωθεῖσα

πετροῦται, καί χερσίν έν ὀκριόεντα τεῆσιν

άμφαφάεις λίθον, ὄς πρίν ἔχων ὑγρόν δέμας ἦεν.

σχήμα μέν οὖν βοτάνης ἔτι οἱ μένει, οἷον ἔην περ,

οϊ τε κλάδοι, ὄσα τε σφιν ἀκρόδρυα προσπεφύασιν, ἥ τέ οἱ ἐβλάστησε καὶ ἐτράφη εἰν ἀλί ρίζα.

φλοιός θ' ὅσπερ ἔην' φλοιός δέ γε

στίχοι 512-540

τήν όποιαν γνωρίζομεν ώς σταθεράν τροφόν τῶν φυτῶν, ἀλλά εἰς τὴν ἀνήσυχον θάλασσαν, ὅπου γίνονται φύκια καί ὅπου ἐπίσης γίνονται ἐλαφρά βρύα (χόρτα θαλάσσια).

"Οταν ἔπειτα μαραινομένη φθάση εὶς τό γῆρας.

τά μέν φύλλα της καταστρέφονται ἀπό τήν άλμύρα:

αύτή δέ κολυμβά εἰς τά βάθη τῆς πολυθορύ-Βου θαλάσσης.

έως ότου τά κύματα τήν πετάξουν είς τήν άκρογιαλιά.

Έδῶ δέ ξαφνικά ἀφοῦ ἐπιπλεύση κάτω ἀπό αἴθριον οὐρανόν, λέγουν ὅσοι τὴν εἴδαν ὅτι φαίνεται νά ἰσχυροποιῆται.

Κι ἔπειτα ἀπό λίγο, ἀφοῦ πήξη όλόγυρα σάν πάγος,

μεταβάλλεται εὶς πέτραν, καί μέσα εἰς τά χέρια σου

α i σ θ ά ν ε σ α ι ἕνα λίθον τραχύν, ὁ ὁποῖος προηγουμένως είχε σῶμα ὑγρόν.

Τό σχήμα βέβαια τῆς βοτάνης διατηρεῖται άκόμη, όποῖον ἦτο καί πρίν,

έπίσης διατηροῦνται καί οἱ κλάδοι καί ὅσοι ἄλλοι καρποί ἐφύτρωσαν ἀκόμη εἰς αὐτούς,

έπίσης καί ή ρίζα, ή όποια έβλάστησε καί έξετράψη μέσα είς τήν θάλασσαν

καί ὁ φλοιός πού ήτο· ἀλλά ὁ φλοιός εῖναι βέβαια τώρα λίθινος. τερπωλή δ' ήδεῖα θεωμένου ές φρένα σεῖο

βήσετ΄ έγώ δ' ούκ οἶδ' ὅ τι μοι θέλγητρον ίδόντ'

αιέν έπι πραπίδας καταλείβεται οὐδέ δύνανται

ὄσσε κορεσθηναι θηευμένου, άλλά με θάμβος

σεύει ένί στέρνοισιν διόμενον τέρας είναι.

καί οι πιστεύων περ, ἔολπα μέν είναι ἄπιστον'

άλλ' οὐ Γοργείην μέν ἐτώσιος άνθρώποισιν

σμερδαλέην κεφαλήν φάτις ἔμμεναι: ούδ' ἄρα Περσεύς

ώκυπέτης πέλεται ψευδές τέρας ήγήσασθαι.

Γοργόνα γάρ Περσῆϊ δρακοντοέθειραν ἀκούεις

"Ατλαντος νεάτοισιν ὑπό κρημνοῖσι δαμῆναι.

παρθένον ἀργαλέην, ἐρεβώπιδα, κῆρα μέλαιναν

άνθρώπων, οίσιν κεν ἐπὶ ἀνδροφόνω βάλεν ὄσσε.

οι μιν δείμα πέλωρον άάσχετον άθρήσαντες

Κάποτε δέ γλυκειά τέρωις θά έλθη στήν καρδιά σου βλέποντας αὐτόν: έγώ δέ δέν γνωρίζω τι θέλνητρον καταβρέχει πάντοτε τάς φρένας μου, (ποία γοητεία καταλαμβάνει τήν σκέψιν μου), όταν τόν βλέπω ούτε είναι δυνατόν νά χορτάσουν τά μάτια έκείνου πού τόν θεᾶται (βλέπει), άλλά έμέ μέ καταλαμβάνει ἔκπληξις, ἐπειδή νομίζω ὅτι εἶναι κάποιο θαῦμα· καί ένῶ πιστεύω εἰς αὐτό, ἔχω βέβαια τήν έντύπωσιν ότι είναι κάτι άπίστευτον:

άλλά δέν είναι ματαία ή φήμη μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ὑπάρχει ἡ φοβερά κεφαλή τῆς Γοργοῦς (τῆς Γοργόνας).

ούτε βέβαια ο ταχυπέτης Περσεύς φαίνεται νά ένόμισε ότι τοῦτο είναι ωεύτικο ύπερφυσικόν φαινόμενον.

Διότι ἔχεις ἀκούσει ὅτι ἡ Γορνόνα μέ τά ωίδινα πλοκάμια, μιά φοβερή παρθένος μέ ὄψιν σκοτεινήν, ἐφονεύθη ἀπό τόν Περσέα κάτω ἀπό τούς τελευταίους κρημνούς τοῦ Ατλαντος, αὐτή ἡ μαύρη δυστυχία γιά τούς άνθρώπους ἐκείνους, ἐναντίον τῶν ὁποίων θά **ἔρριπτε τά ἀνθρωποκτόνα βλέμματά της**. αὐτοί ὅταν προσβλέψουν αὐτό τό πελώριο καί άκατανίκητον φόβητρον

στίχοι 541-569

αϊση λαϊνέη τεθνηότες έστήκασιν. ή την δ΄ ουτ' εὐρύστερνος ἐναντίον `Ατρυτώνη

δέρκεσθαι μενέαινεν, άδείμαντός περ ἐοῦσα.

ούτε κασιγνήτω κέλετο, κρατερόφρονι

χρυσοπάτρω Περσῆϊ φονευομένην περ ίδέσθαι.

άλλά δόλω θήρειον άφάρπασεν αὐχένα κούρης.

ήκα μάλ' έξόπιθεν γαμψώνυχον ού προϊδούσης

άμφιβαλών ἄρπην Κυλληνίδα λευκανίησιν. τῆς δ' ἄρα καί φθιμένης περ ὀλέθριος ἔσκεν όπωπή,

καί στυγεροῦ Κρονίδαο μολεῖν ὑπό δῶμα κελαινόν πολλοῖς αἴσιμον ἔπλετ' έναιρομένοις ύπό νεκρής. άλλά τότ΄ αἰγιαλόνδε φόνω

στίχοι 541-569

στέκονται πεθαμένοι ἀπό μοζραν λιθίνην (ἀπολιθώνονται).

Αὐτήν (τήν Γοργόνα) οὔτε ἡ εὐρύστηθη ' Ατρυτώνη

είχε τήν διάθεσιν νά τήν βλέπη, καίτοι βέβαια ήτο άτρόμητος, οϋτε παρώτρυνε τόν άδελφόν της, ένα ίσχυρόκαρδον ἄνδρα, τόν χρυσοπατέρα Περσέα νά ίδη αὐτήν, καίτσι έφονεύθη, άλλά με δόλον άπεκοψε τόν θηριώδη αὐχένα τῆς κόρης, ἡ ὁποία δέν τόν εἶδε προηγουμένως,

άφου πολύ ήσύχως ἐκ τῶν ὅπισθεν περιέβαλε τόν λαιμόν της μέ ἕνα γαμψώνυχον Κυλλήνιον δρέπανον.

Αὐτῆς λοιπόν, καί ὅταν ἀκόμη ἦτο σκοτωμένη, ή ὄψις ήτο καταστρεπτική, (φρικτή, φο-

καί ήτο πεπρωμένον νά κατέβουν εἰς τό μαῦρο σπίτι τοῦ μισητοῦ Κρονίδου (τοῦ Πλούτωνος) πολλοί ἄνθρωποι, πού έφονεύοντο ἀπό μίαν νεκράν (είς τόν "Αδην).

πεπαλαγμένος ήρως έλθών, είσόκε λύθρον αποπλύνειε θαλάσση, θερμήν έξ όμάδου κεφαλήν έτι καί τρομέουσαν Γοργείην κατέθηκεν έπι χλοεραίς βοτάνησιν. ὄφρα δ' ὄγ' ἐν δίνησιν ἀναψύχεσκε φίλον κῆρ. στείχων ἔκ τ΄ όλοοῖο πόντου, δολιχῆς τε κελεύθου, τόφρα δέ πορφυρέοιο διαινόμενοι κορέσαντο αἵματος, οἵ ρα κέχυντο χαμαί ὑπό κράατι θάμνοι άμφί δ΄ ἄρα σφίσιν αΐψα θοαί πόντοιο θύγατρες λύθρον έπεσσύμεναι θάμνοις περιπήγνυον αὖραι, πήγνυον, ώς τέ σε πάγχυ λίθον στερεήν όῖσασθαι. ούδε τ' έην δίσασθαι, έπεί στερεή λίθος έκ δ' ὄλεσεν βοτάνης ὐγρόν δέμας: άλλά καί ἔμπη όλλυμένης πάμπαν βοτάνης οὐκ ὤλεσεν είδος. τήν μέν ἄρα χροίην έξ αἵματος ἔσχεν έρυθρήν. άμφασίη δ' ήρωα λάβεν θρασύν, ώς

Αλλά τότε ὁ ἤρως, ραντισμένος καθώς ἦτο ἀπό τό αίμα, ἀφοῦ κατἤλθεν εἰς τόν αἰγιαλόν, εως ὅτου ἀποπλύνη τόν ρύπον τοῦ αϊματος εἰς τήν θάλασσαν καί ἐνῶ τό κεψάλι τῆς Γοργόνας ἤτο ἀκόμη θερμόν ἀπό τόν θόρυβον τῆς πάλης καί ἔτρεμε, τό ἐτοποθέτησε ἐπάνω σὲ χλωρές βοτάνες.

Εψ΄ ὅσον δὲ αὐτός ἐδρόσιζε τήν ἀγαπητή

Έψ΄ όσον δὲ αὐτὸς ἐδρόσιζε τὴν ἀγαπητή του καρδιά στούς νεροστρόβιλους, κουρασμένος ἀπό τόν ἀγῶνα, ἀπό τήν προσπάθειαν και ἀπό τὴν μακράν ὁδοιπορίαν, ἐπί τόσον δὲ χρόνον βρεχόμενοι ἐχόρτασαν ἀπό τό ἐρυθρόν ἄιμα οἱ θάμνοι, οἱ ὁποῖοι ἤσαν διασκορπισμένοι εἰς τὴν γῆν κάτω ἀπό τό κεφάλι τῆς Μέδουσας, γύρω ἀπὶ αὐτούς, ἐπερχόμεναι ταχέως πρός τούς θάμνους αἱ αὖραι, αἱ γρήγορες θυγατέρες τῆς θαλάσσης, ἔπη-

καί τό ἔπηζαν τόσον, ὥστε σύ νά νομίσης ὅτι εἶναι παντελῶς στερεά πέτρα:

ζαν τό λύθρον (τό αιμα)

ούτε ήτο δυνατόν νά νομίσης, στι ήτο αίμα, διότι πράγματι ήτο στερεά πέτρα.

Καί έχασε τό ύγρόν σῶμα τῆς βοτάνης ἀλλά καὶ ἔτσι κατά κάποιον τρόπον, ἄν καὶ ἡ βοτάνη κατεστράφη έξ όλοκλήρου, ὅμως δέν ἔχασε τήν μορφήν τῆς (τήν μορφήν τῆς βοτάνης).

Τό μέν χρῶμά της ήτο βεβαίως ἐρυθρόν ἀπό τό αίμα.

τόν τολμηρόν ὅμως ἥρωα κατέλαβεν ἀφασία, καθώς ξαφνικά ἀντελήφθη τό μέγα θαῦμα τοῦτο ἐθαύμασε καί ἡ Διογέννητη πολυμήχανος ˙Ο βριμοπάτρη, ὅταν ταχέως ἦλθε πλησίον.

στίχοι 570-597

θῆκε δ', ἀδελφειοῦ κλέος ἄφθιτον ὡς κε πέλοιτο, αἰεί κουράλιον προτέρην φύσιν ἀλλάσσεσθαι. ἔν δέ βίην οἱ δῶκεν ἀπειρεσίην 'Αγελείη, φῆλα φυλασσέμεναι κρυερήν εἰς φύξιν ἰόντα, ἤ δολιχήν ἔρπων ἐς ἀταρπιτόν εἴ μιν ἔχοι τις, ἤ περόων ἄλα δῖαν ἐϋσσέλμω ἐνί νητ. καί γάρ 'Ενυαλίοιο θοόν δόρυ

έξαπίνης μέγα θαῦμα τό καί πέλας αίψα

Διογενής πολύμητις έθαύμασεν

στίχοι 570-597

Καθώρισε δέ αὐτή (ἡ Τριτογένεια) νά άλλάσση πάντοτε ἡ προηγουμένη φύσις τοῦ κοραλίου, ὥστε νά εἶναι τοῦτο ἀθάνατος δόξα τοῦ ἀδελφοῦ της.

Τοῦ ἔδωσεν ἐπίσης (τοῦ λίθου) ἡ Αγελαία ἀπέραντον δύναμιν,διά νά διαφυλάσση πλήθη, ὅταν πηγαίνουν εἰς ψυχρόν καταφύγιον, ἢ ἐάν ἔχη κανείς αὐτόν (τόν λίθον) βαδίζων

ή έάν ἔχη κανείς αύτόν (τόν λίθον) βαδίζων είς μακράν πορείαν, ή διαπερῶν τήν θεϊκήν θάλασσαν έπάνω σέ καλοφτιασμένο καράβι.

Επίσης τό καλόν κοράλιον ἔδωσεν είς τούς ἀνθρώπους τήν δύναμιν νά ἀποφεύγουν τό ταχύ δόρυ (τάς τρικυμίας)

μαινομένοιο,

ένόησεν

κιοῦσα

' Οβριμοπάτρη.

καί λόχον άνδροφόνων φεύγειν άπό ληϊστήρων,

καί πολιόν Νηρῆα κυκώμενον ἐξυπαλύξαι

έσθλή κουραλίοιο βίη θνητοῖσιν ὀπάσσαι.

γλυκήν δ΄ έγρεκύδοιμον άταρβέα Τριτογένειαν

σφωϊτέρων καμάτων έπαμύντορα κικλήσκουσιν.

φάρμακα δ΄ ὄσσα πέλονται άτάσθαλα, και κατάδεσμοι,

άραί τ' άγνάμπτοισιν `Εριννύσι πάγχυ μέλουσαι,

εἴτε μύσος κεύθων οἰκοφθόρον οὐκ ἐνόησεν

ἀνήρ, εἴθ' ὄσα λύματ' ἐπί σφίσιν ἡδ' ἐπαοιδάς

σχέτλιοι άλλήλοισι μεγαίροντες τελέουσιν, πάντων άντίλυτρον δήεις κρατερώτατον εΐναι.

κύψας δέ σπεῖρον ξανθῆ Δημήτερι μίσγων

καί τοι λοιγόν ἄπαντα τεῆς ἀπάτερθεν ἀρούρης,

αὐχμούς τ' έξελάσει σταχύων γλάγος έκπίνοντας

άτηρήν τε χάλαζαν, άπειρεσίοισι βελέμνοις

άγρῷ τραῦμα φέρουσαν ἀμήχανον ἐξακέσασθαι.

βρωτήρων τ` έπί τοῖσι γένος πάντων άλαπάζει,

εύλάς τε, κάμπας τε, καί αίθερίην έρυσίβην,

ήτε κατ΄ οὐρανόθεν πταμένη ποτί καρπόν έρυθρή.

άμφί περί σταχύεσι περισμύχουσα κάθηται.

έκ τε μυῶν ἀγέλας, ἔκ τ` ἀκρίδος ἄπλετον ἔθνος

στίχοι 598-626

ραίσει, καί Κρονίδαο παραΐσσουσι κεραυνοί,

παιδός ἑοῦ κλέος οὕτοι έτώσιον άζομένοιο.

κεῖνο πολύ πρώτιστον ἀνερχόμενος περάτηθεν

κουράλιον θνητοῖσι φέρων πόρεν Αργειφόντης. τοῦ μανιακοῦ Έν υ α λίο υ (Ποσειδῶνος) καί συμμορίαν ληστῶν ἀνθρωποκτόνων,

καί νά ξεφεύγουν από τόν πολιόν Νηρέα, ὅταν ἀναταράσσεται. Τήν γλαυκήν (γαλανήν) δέ Τριτογένειαν, τήν ἄφοβον, πού διεγείρει τόν θόρυβον τῆς μάχης.

την προσκαλοῦν ὡς βοηθόν τῶν ἰδικῶν των κόπων.

"Οσα δέ φάρμακα είναι έπιβλαβῆ καί οί μαγικοί δεσμοί καί αι κατάραι, διά τάς όποιας φροντίζουν πολύ αι ἄκαμπτοι 'Εριννύες, εἴτε κάποιο μίασμα, καταστρεπτικόν τοῦ σπιτιοῦ, πού δέν ἀντελήφθη ὅτι τό ἔκρυβε κάποιος ἄνθρωπος

εΐτε έκτός αὐτῶν ὅσαι ἀκαθαρσίαι καί μαγικά ἄσματα έκτελοῦν μεταξύ των ἐκ φθόνου οἰ ἄθλιοι.

όλων τούτων θά μάθης ότι τό κοράλιον είναι ισχυρότατον άντίδοτον φάρμακον.

Αφοῦ δέ τό κόψης (τό κάμης κομμάτια), σπεῖρέ το ἀναμειγνύων αὐτό μέ τήν ξανθήν Δήμητρα (τό ξανθό σιτάρι):

καί βεβαίως πᾶσαν καταστροφήν θά ἀποδιώξη μακράν ἀπό τήν ἰδικήν σου καλλιεργήσιμον γῆν,

καί θά ἀποδιώξη ἐπίσης τίς ξηρασίες, πού ἀπορροφοῦν τό γάλα ἀπό τά στάχυα

άκόμη καί τό καταστρεπτικό χαλάζι, τό όποῖον μέ τά ἀπειράριθμα βέλη του προξενεῖ τραύματα είς τόν ἀγρόν, πού εἶναι δύσκολον νά θεραπευθῆ

έπίσης (τό κοράλιον) καταστρέφει τό γένος (τήν γενεάν) όλων έκείνων, πού κατατρώγουν τούς καρπούς,

δηλαδή τά σκουλήκια, τίς κάμπιες καί τήν εύρισκομένην είς τόν αἰθέρα έρυσίβην,

ή όποία πετῶσα ἀπό τόν οὑρανόν μέ τό ἐρυθρόν της χρῶμα κάτω πρός τούς καρπούς κάθεται γὑρω ἀπό τά στάχυα καί τά καταστρέφει.

Θά καταστρέψη ἀκόμη τά κοπάδια τῶν ποντικῶν καὶ τά ἀναρίθμητα πλήθη τῶν ἀκρίδων, καὶ θά περάσουν ὀρμητικῶς

στίχοι 598-626

οί κεραυνοί τοῦ Κρονίδου (τοῦ υἰοῦ τοῦ Κρόνου) (δηλαδή, σέ προστατεύει καί ἀπό τόν κεραυνόν τοῦ Διός)

έπειδή ὄχι ἐπί ματαίω σέβεται τήν δόξαν τοῦ ίδικοῦ του παιδιοῦ. Ἐκεῖνο τό κοράλιον ἀνερχόμενος ὁ Ἑργειφόντης ἀπό τό παραπέρα μέρος, μεταφέρων αὐτό, τό προσεπόρισεν εἰς τύνη δ' άκρήτοιο μετ' οἴνου πινέμεν αἰεί

μέμνεο, πευκεδανοῦ ἔνεκ' ἀσπίδος, ὥσπερ ἔειπον.

Καί πολυειδέα πῖνε μετ ἀκρήτου Βρομίοιο,

μορφήν παντοίην ἐπιειμένον, ἐσθλόν ἀχάτην.

πολλά μέν οὖν ρέα γ' ἐστίν ἀχάτου χρώματ' ἰδέσθαι

έν γάρ οι δήεις όρόων ύάλωσιν ἵασπιν, σάρδιά θ` αίματόεντα, και αἰγλήεντα μάραγδον.

έν δ΄ ὄγε μιλτοπάρηος ατάρ και χαλκόν έν αὐτῷ

δήεις, καί χροιήν ἐαροτρεφέος μήλοιο. ἀλλ' οίος πάντων προφερέστατος, εἴ κέ μιν εὔρης

είδος ἔχοντα δαφοινόν ἀμαιμακέτοιο λέοντος

τῷ καί μιν προτέροισι λεοντοδέρην ὀνομῆναι

ήνδανεν ήμιθέοισι, κατάστικτον σπιλάδεσσιν

πυρσήσιν, λευκαίς τε, μελαινομέναις, χλοεραίς τε.

τόν δ', εί σκορπείην όλοφυρόμενός τις άκωκήν

ἔλθοι, ἀερτάζειν περί ἕλκεϊ κέκλεο λυγρῶ,

η επι ο**ι** πάσσειν απο γάρ μινύθουσιν άνίαι.

ίμερτόν τε γυναιξί δυνήσεαι άνέρα θεΐναι.

καί θέλξεις μύθοισι βροτούς, καί πάντα κομίζων,

ὄσσα κεν αίτήσειας, ἀφίξεαι οἵκαδε χαίρων.

καί νούσω κάμνοντα σαωθήναι θέμις ἐστίν,

ός μιν ένί σφετέρησι λαβών χείρεσσι κατάσχοι

εί δέ Ζεύς τοι τόν γε βιωσέμεν άρνήσαιτο,

άλλά νόει σύ τεῆσιν ἐνί φρεσίν, οὕνεκεν αὐτῶ τούς άνθρώπους πολύ περισσότερον από κάθε ἄλλο (πρό παντός ἄλλου). Σύ δέ νά ένθυμῆσαι νά τό πίνης πάντοτε μέ ἄκρατο (ἀνέρωτο) κρασί γιά τήν πικρή ἀσπίδα, καθώς βέβαια σοῦ εἶπα.

Επίσης νά πίνης μέ ἄκρατο κρασί καί τόν πολύμορφον, τόν καλόν άχάτην, πο ύ ντ ύ ν ετα ι μ έ πα ν τ ό ς εϊδους μορφήν (πού έχει πολλά χρώματα καί έτσι είναι πράγματι, διότι ό άχάτης έχει όλας τάς ὰποχρώσεις). Πολλά μέν λοιπόν είναι δυνατόν νά ϊδης εὐκόλως χρώματα τοῦ ἀχάτου (λευκόν, ἐρυθρόν, μπλέ, πράσινον, βιολέ).

διότι βλέπων έντός αὐτοῦ εὐρίσκεις τόν κρυσταλλώδη ἴασπιν, καί τό αἰματόχρουν σάρδιον καί τόν λαμποκοποῦντα σ μ ά ρ α γ δ ο ν (είδος ἀχάτου πρασίνου καί ὅχι πραγματικοῦ σμαραγδιοῦ, πού εἶναι βήρρυλος, δηλαδή ἄλλη πέτρα).

έντός δέ εὐρίσκεται αὐτός μέ έρυθράς παρειάς άλλά καί χαλκόν εὐρίσκεις ἐντός αὐτοῦ, ἐπίσης καί τό χρῶμα τοῦ ἐαροθρεμμένου μήλου (κόκκινο ἢ ρόζ).

Αλλά μόνον αὐτός είναι έξ ὅλων ὁ περισσότερον ὑπέροχος, ἐάν τόν εὕρης,

διότι ἔχει τήν ἐρυθράν μορφήν τοῦ ἀκαταμάχητου λέοντος (ἡ κορναλίνη) διά τοῦτο καί εἰς τούς παλαιοτέρους ἡμιθέους ἄρεσε νά τόν ὀνομάζουν λεοντοτράχηλον, καθώς εἶναι κατάστικτος ἀπό πλάκες ξανθοκόκκινες, λευκές, μαυριδερές καί πράσινες, (ὁ ἀχάτης πράγματι, ώρισμένης κατηγορίας, ἔχει ὡραιοτάτας ραβδώσεις ἐπί λευκοῦ, ἡ μαύρου, ἡ κιτρίνου, ἡ κόκκινου φόντου καί ἔχει διαφόρους ὀνομασίας εἰς τό ἐμπόριον). Τοῦτον τό λίθον, ἐάν ἔλθη κανείς ὁδυρόμενος διά τό δάγκωμα ἀπό σκορπιόν, δῶσε ἐντολἡν νά τόν τρίψη γύρω ἀπό τήν ὀλεθρίαν πληγήν,

ή νά πασπαλίζη μέ αὐτόν τήν πληγήν διότι έτσι οι πόνοι του περικόπτονται (σταματοῦν).

Θά ἡμπορέσης ἐπίσης νά δώσης είς τάς γυναϊκας περιπόθητον ἄνδρα,

καί θά μαγεύσης μέ τά λόγια σου τούς άνθρώπους, και μεταφέρων τά πάντα, ὅσα βέβαια θά ἐζητοῦσες, θά φθάσης εἰς τό σπίτι σου χαρούμενος (θά ἐπιτυγχάνης στίς δουλειές σου). Και εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ὑποφέρων ἀπό κάποιο νόσημο θά σωθῆ (θά θεραπευθῆ) ὅταν αὐτός κρατῆ στά χέρια του αὐτόν τόν λίθον.

`Εάν ὄμως ὁ Ζεύς ἀρνηθῆ εἰς αὐτόν νά Ζήση.

τότε νά καταλάβης μέ τό μυαλό σου, ὅτι εἰς αὐτόν

ἔκοψε ἡ Κλωθώ τήν κλωστήν (τό νῆμα τῆς ζωῆς): ρῆξε λίνον Κλωθώ τῷ δ΄ ἔρχεται ὕστατον ῆμαρ.

στίχοι 627-655.

εί δέ πυριφλεγέθων έτερημερος ἄνδρα θαμίζων

ή κρυερός μάρπτων πυρετός παρενήνοθε γυίοις,

ήε τεταρταίης πήμα βραδύ, μήποτε λήγειν

βουλομένης, άλλ' αίέν, ὅπη πελάσησι, μενούσης.

τόν σύ γ΄ ἰήσασθαι δ΄ ἀμύμονος αὐτίκ΄ ἀχάτου.

ούτος γάρ προτέρων πολύ φέρτερος. αίψα δέ σῆμα

έξερέω, τό περ ὧκα βίην δείκνυσι λίθοιο. έν γάρ μιν κρεάεσσι βαλών μέσον έψομένοισιν,

τυτθόν ἀνασχέσθαι τά δέ τήκεται ἔνδοθι πάντα.

Οὐ μέν τοι καί τόνδε γ' ἐφ' ἐρπετά φημί δύνασθαι

άλλ' ἔτερον δώσω χατέοντί τοι ἰητῆρα οὐρανόθεν γεγαῶτα σύ δ' έν φρεσί βάλλεο σῆσιν.

εὖτε γάρ αἰγλῆεν σφέτερον δέμας εὐρύστερνος

ούρανός, ώμηστῆρος ύπαί

παλάμησι Κρόνοιο

δηωθείς, είλειξεν άπειρεσίην

έπί γαῖαν,

αίθέρος έκ δίης πεσέειν οὖδάσδε μενοινῶν,

ὄφρα κε πάντ άἰδηλα,

πολύτριχον ἀμφιπετάσσας νῶτον ἐόν, τεύξη, μηδ΄ Οὐρανοῦ

νωτον εον, τευςτί, μησ Ουρανοι αστερόεντος

θυμόν ἀνιήσας Κρόνος οὐρανόν εἰσέτι ναίη:

δή τότ ἀπ' ἀμβροσίοιο

κατειβόμεναι φορέοντο

αϊματος ώτειλῆθεν έπί τραφερήν ραθάμιγγες,

τάς ού μόρσιμον ἤεν ἀπ΄ ἀθανάτοιο κιούσας

σώματος ὄλλυσθαι μενέμεν δ΄ έριβώλακι Μοΐραι

έν γαίη προγόνοιο θεῶν σόον ἀίμα κέλοντό.

καί εἰς αὐτόν ἐπέρχεται ἡ τελευταία ἡμέρι (τοῦ βίου του).

στίχοι 627-65!

Εάν δέ πυριφλεγής πυρετός (πυρετός καίων ωσάν τό πῦρ), έρχόμενος ήμέραν παρήμέραν (μέρα παρά μέρα)

η ψυχρός πυρετός πιάση κάποιον ἄνθρωποι καί κατέχη τά μέλη τοῦ σώματός του,

η κάποιο βραδύ πάθημα άπό νόσον, πού έρχεται κάθε τέσσερες ημέρες, καί ή όποία οὐδέποτε θέλει να τελειώση (να λήξη) άλλά πάντοτε, όπου πλησιάσει, παραμένει,

τοῦτον ἐσύ τόν ἀσθενῆ θά ἡμπορέσης νά θεραπεύσης ἀμέσως μέ τον ἔξοχον ἀχάτην.

Διότι αὐτός ὁ λίθος εἶναι πολύ ἀνώτερος ἀπό τούς προηγουμένους ἀμέσως δέ θά σοῦ εἴπω τό σημεῖον (θά σοῦ δώσω τήν ἀπόδειξιν) τό ὁποῖον ἀποδεικνύει ταχέως τήν δύναμιν αὐτοῦ τοῦ λίθου.

Εάν δηλαδή βάλης αὐτόν εἰς τό μέσον κρεάτων, τά ὁποῖα βράζουν,

έπί όλίγον θά ύψωθοῦν· αὐτά δέ ὅλα λυώνουν ἀπό μέσα.

Δέν λέγω βέβαια ὅτι καί αὐτός ὁ λίθος ἔχει τήν δύναμιν έναντίον τῶν ἐρπετῶν

άλλά θά σοῦ δώσω, ἐάν ἔχης ἀνάγκην, κάποιον ἄλλον ἰατρόν, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη ἐκ τοῦ οὐρα-νοῦ σύ δὲ σκέψου αὐτά (πού θά σοῦ πῶ).

"Όταν δηλαδή ὁ εὐρύστερνος οὐρανός, ἀφοῦ ἐπληγώθη ἀπό τά χέρια τοῦ ὡμοφάγου Κρόνου, περιέστρεψε τό ἰδικόν του λαμπερόν σῶμα ἐπάνω ἀπό τήν ἀπέραντον γῆν, ἐπειδή ἐπεθύμει νά πέση ἀπό τόν θεϊκόν αἰθέρα εἰς τό ἔδαψος, διά νά τά κάμη ὅλα σκοτεινά, ἀφοῦ ἀνοίξει γύρω τό ἰδικόν του πολύτριχον νῶτον, μήτε νά κατοικῆ ἀκόμη εἰς τόν οὑρανόν ὁ Κρόνος, ἐπειδή ἐπροξένησε λύπην εἰς τόν ἀστερόεντα Οὐρανόν,

τότε άκριβῶς ἐφέροντο (ἔπιπτον) εἰς τήν γῆν σταγόνες ἀπό τὴν πληγὴν (τοῦ οὐρανοῦ), πού ἐχύνοντο ἀπό τό ἀθάνατον αἴμα: αὐταί ὅμως αἰ

σταγόνες, έπειδή προήρχοντο από άθάνατον σῶμα, δέν ἦτο πεπρωμένον νά καταστρέφωνται

αί δέ Μοῖραι ἔδωσαν έντολήν νά παραμένη σῶον (άβλαβές) εἰς τήν εὔφορον γῆν τό ἀἰμα τοῦ προγόνου τῶν θεῶν.

μεῖνε μέν οὖν, αὖον δέ πυρίγληνοι θέσαν ἵπποι ἩΕλίου. καί κέν τις ἐπιψαύων ἐρίσειεν λᾶαν ἔχειν ἐνί χερσίν, ἔχοι δέ κεν ἄιμα πεπηγός. ἔν γάρ δή χρώς αὐτός ἐτήτυμος αἵματός ἐστιν, ἐν δέ καί ὕδατι ρεῖα δαμασθείς ἀτρεκές ἄιμα

Καί ἔμεινε πράγματι σῶον, οἱ δέ ἵπποι τοῦ Ἡλίου, πού ἔχουν πύρινα (φλογερά) μάτια, τό κατέστησαν ξηρόν καὶ ἐάν κανείς τό ἐγγίζη, θά φιλονικοῦσε ὅτι ἔχει (κρατεῖ) στά χέρια του λίθον, ἐνῶ πράγματι κρατεῖ αἵμα πηγμένο.

στίχοι 656-684

Διότι αὐτό τό χρῶμά του εἶναι ἀληθινά τό χρῶμα τοῦ αἵματος, ἐάν δὲ τιθασευθῆ (λυώση) ἐντός ὕδατος, εὐκόλως γίνεται πραγματικόν αἵμα: ἔχει δὲ ὀνομασθῆ ἀκόμη ἀπό τούς παλαιστέρους ἀνθρώπους αἰματόχρους λίθος, διότι φαίνεται ὅτι ἔχει καθαρά φάρμακα, ἀληθῶς δὲ λέγουν οἱ ἀοιδοί, ὅτι αὐτός ὁ λίθος ἔφθασεν εἰς τούς ἀνθρώπους ὡς οὐρανία ἀπόρροια (ὡς ἀπορροἡ ἐξ οὐρανοῦ). Διότι αὐτός δὲν θὲλει οὕτε κάποια νέα κακοπάθεια (ἀσθένεια) νὰ ἔρχεται εἰς τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἐξ ἄλλου καί τήν παλαιάν τήν ἀπομακρύνει,

όταν άναμειγνύεται μέ τό λευκόν γάλα· όταν δέ τόν άναμείξης μέ τόν ίδικόν του ίχῶρα καί τόν βρέξης μέ γλυκό μέλι,

αποδιώκεις ἀπό τά βλέφαρα (τά μάτια) όποιοδήποτε νόσημα διότι λυπεῖται νά έμποδίζωνται οι ἄνθρωποι νά βλέπουν τά έπέραστα (τά άγαπημένα) πρόσωπα τοῦ πρεσβυτάτου βασιλέως τῶν θεῶν, πού περιστρέφει τά βλέφαρά του (τοῦ θεοῦ Οὐρανοῦ).

Καί ἐάν ἀναμειχθῆ εἰς τά ποτήρια μέ τίς δικές σου κηρῆθρες, τοῦτο τό μεῖγμα θά εἶναι ψάρμακον θεραπευτικόν τῶν αἰδοίων (τῶν γεννητικῶν ὀργάνων) τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος θά ἔπινε ἀπὶ αὐτό.

Καί εἰς τόν Αἴαντα τόν φιλοπόλεμον, ἐνῶ ἔσπευδε μέ τήν πανοπλίαν του νά πολεμήση πρός τόν ἔξοχον 'Αχιλλέα, παρήγγειλα ἐγώ λέγων εἰς αὐτόν πολλά, νά μεταφέρη στά χέρια του τοῦτον τόν λίθον ὡς βοηθόν του πρός κατάκτησιν τῆς νίκης.

Καί εἰς αὐτόν βεβαίως, ἐναντίον τοῦ καρτερόψυχου 'Οδυσσέως, θά ἐνεχείριζε τήν δόξαν ή 'Αθηνᾶ, πού καταστρέφει τάς πόλεις ἀλλά δέν τό εἶχε ἡ μοῖρά του νά πεισθῆ (εἰς τά λόγια μου), καίτοι τόν συνεβούλευα,

διά τοῦτο κατεφρόνησε τήν ώφέλειαν, πού θά τοῦ ἐξησφάλιζεν ὁ ἐξαίσιος λίθος,

ἐστιν. έν δέ καί ὕδατι ρεῖα δαμασθείς ἀτρεκές ďiua στίχοι 656-684 γίγνεται αίματόεις δέ καί οϋνομα λᾶας ἔτ' ἀνδρῶν έκ προτέρων κέκληται, άκήρατα δ' οΰνεκ' ἔοικεν φάρμακ' ἔχειν, νημερτές ἀπόρροιάν μιν ἀοιδοί ούρανίην καλέουσιν ές άνθρώπους άφικέσθαι. ού γάρ ὄγ' οὔτε νέην έθέλει θνητοῖσιν ϭΐζύν ἔρχεσθαι προτί ὄσσε, παλαιοτέρην τ΄ άπερύκει. μιγνύμενος λευκοῖο μετά γλάγεος: κεράσας δέ ίχῶρι σφετέρω, μέλιτι γλυκερῶ τε διάνας, έκ βλεφάρων ἄπο πᾶσιν ἄγεις νόσον. άσχαλάα γάρ εϊρνεσθαι θνητούς όράαν έρατεινά πρόσωπα πρεσβυτάτου μακάρων στροβελοβλεφάρου βασιλήος. καί γλήνησι τεῆσιν, όμιλήσας κυλίκεσσιν, άνδρός τ΄ αίδοίων ἄκος ἔσσεται, ὅς τε πίησιν. καί μιν ἐγών Αἴαντι δαΐφρονι πόλλ'

ἔντεσι δηρινθῆναι ἀμύμονος ἀμφ΄

έσσυμένω, νίκης έπαρηγόνα χερσί

κῦδος 'Αθηναίη περσέπτολις

καί κεν 'Οδυσσῆος ταλασίφρονος άντίον,

άλλ' οϋ οι μοῖρ' ἔσκε παραιφαμένοιο

οϋνεκα θεσπεσίοιο λίθου άθέριξεν

ἐπέτελλον.

`Αχιλῆος

κομίζειν.

έγγυάλιξεν:

πιθέσθαι.

ὄνειαρ,

αὐτῶ

λάζετο δ' ούλοόν ἄορ. ἀτάρ σύ γε τοῖο μέν αἶσαν

άζεο, πρός δέ μέλαιναν όλισθηροῖο γενέθλην

έρπετοῦ αίματόεντα δαείς λίθον, αἰέν ἐταίρους

πινέμεναι νύμφαις ένί νηϊάδεσσι κέλευε. καί μέν έγώ λαιψηρόν έμόν θεράποντα Δόλωνα

αύτοκασιγνήτω μεμαώς φίλον Έκτορι θεῖναι,

πρόφρων ώπασα λᾶαν 'Ολύμπιον αϊτήσαντι:

αὐτάρ ὄγ ἐξαπίνης Τρώων προπάροιθεν ἀπάντων

«Εκτορι Πριαμίδη κεχαρισμένος ἔπλεθ) έταῖρος.

στίχοι 685-713

τοῖο δ' ἔκητί μ' ἐκεῖνος ἀμοιβήδην ἀρέσασθαι

ίέμενος, Λιπαραΐον ἐπίκλησιν παρά πατρός

ὤπασεν ἀφνειοῖο λαβών λίθον, ὅν ποτ᾽ ἄρ᾽ αὐτός

έλθών `Ιλιόθεν κρατερόν μετά Μέμνονα κήρυξ.

σήματ' έμεῖο πορόντος ἀνευρών, 'Ασσυρίηθεν

χρυσοῦ τιμήεντος ἀρείονα δεῦρο κόμισσεν.

μυρία κεῖθι μάγοισι πορών πολυίδμοσι δῶρα

εί δ΄ ἄγε δέχνυσο μῦθον' έγώ δ' έδάην, τά κε λέξω.

Πρῶτα οὖν σπένδοντας ἀναιμάκτων ἐπί βωμῶν,

(ού γάρ ἄγειν θέμις ἐστί θυηλήν ἐμψύχοιο)

ήλιον εύρύοπα κλήζειν ϋμνοισιν ἄνωγα, καί χθόνα πίειραν, πάντων τροφόν οὐθατόεσσαν.

δεύτερον αὖτ΄ αἴθωνος ὑπέρ-λίθον Ἡφαίστοιο

τήκειν, ήδείη ταναούς θέλγοντα δράκοντας

όδμῆ, τήν ἄρα κεῖνοι ἀνερχομένην ἐσορῶντες,

σπερχόμενοι ποτί βωμόν, ἀολλέες έκπρομολόντες

καί ἔλαβε στά χέρια του τό καταστρεπτικόν ξίφος. Αλλά σύ τήν μοῖραν μέν αὐτοῦ νά σέβεσαι, ἀφοῦ ὅμως ἔμαθες διά τόν ἐκ τοῦ αἵματος προελθόντα λίθον ἐν σχέσει πρός τήν μαὐρην γενεάν τοῦ γλιστεροῦ ἐρπετοῦ (τῶν ψιδιῶν), παρακέλευε (συμβούλευε) πάντοτε τούς συντρόφους σου νά τόν πίνουν εἰς τάς ναϊάδας νύμφας (εἰς τά νερά τῶν ποταμῶν καί τῶν πηνῶν).

Καί έγώ ὁ ἴδιος, ἐπειδή ἐπεθύμουν νά καταστήσω φίλον (ἀγαπητόν) τόν ίδικόν μου ταχύν ὑπηρέτην, τόν Δόλωνα, εἰς τόν ἀδελφόν μου ¨Εκτορα προθύμως, ἀφοῦ μοῦ τόν ἐζήτησε, τοῦ ἔδωσα τόν ˙Ολύμπιον (τόν θεϊκόν) λίθον·

οὖτος δέ ξαψνικά ἐμπρός είς ὅλους τούς Τρῶας ἔγινε εὐάρεστος σύντροψος τοῦ υἰοῦ τοῦ Πριάμου Ἑκτορος.

στίχοι 685-713

Διά τοῦτον τόν λόγον ἐκεῖνος, ἐπειδή ἐπεθύμει νά ψανῆ ἀμοιβαίως εὐάρεστος εἰς ἐμέ, μοῦ ἔδωσε, ἀφοῦ τόν ἔλαβε ἀπό τόν πλούσιον πατέρα του, ἔνα λίθον ἐπονομαζόμενον Λιπαραῖον, τόν ὁποῖον κάποτε αὐτός μεταβάς ἀπό τό Ἰλιον ὡς κῆρυξ εἰς τόν ἰσχυρόν Μέμνονα, ἀφοῦ ἀνεῦρε τά σημεῖα, τά ὁποῖα προσεπόρισα ἐγώ, μετέφερεν ἀπό τήν ᾿Ασσυρίαν ἐδῶ ἀνώτερον ἀπό τόν πολύτιμον χρυσόν, ἀφοῦ ἐκεῖ προσεπόρισε εἰς τούς πολυμαθεῖς μάγους ἀναρίθμητα δῶρα.

Έμπρός ἄκουσε τόν λόγον εγώ δε εμαθα ὄσα θά εἴπω.

Κατά πρῶτον μέν λοιπόν προτρέπω τούς προσφέροντας σπονδάς έπάνω εἰς βωμούς χωρίς αϊματα - διότι δέν εἶναι ἐπιτρεπτόν νά προσφέρουν θυσίαν ἐμιψύχου ζώου - νά ἐγκωμιάζουν μέ ϋμνους τόν ἤλιον, ὁ ὁποῖος βλέπει εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν,

καί τήν παχεῖαν γῆν, ἡ ὁποία εἶναι γόνιμος τροωός ὂλων.

Εκ δευτέρου πάλιν νά λυώνουν τόν λίθον ύπεράνω ἀπό τόν καίοντα "Ηφαιστον (ἐπάνω ἀπό τήν ἀναμμένη φωτιά), πού μαγεύει μέ τήν γλυκειά όσμή του, τούς μακρούς δράκοντας, ὅταν δέ ἐκεῖνοι ἔβλεπαν αὐτήν νά ἀνέρχεται, σπεύδοντες πρός τόν βωμόν, ἀφοῦ ἐξήρχοντο χηραμόθεν, ρώονται έφερπύζοντες άϋτμήν.

αύτάρ ἔπειτα λίνοιο νεόπλυτα φάρεα κοῦροι

έσσάμενοι τρεῖς, ὀξύ φέρων ἄμφηκες ἕκαστος

άορ, άναρπάζειν ὄφιν αιόλον, ὅς κε μάλιστα

κνίσσης ίμείρων πυρός έγγύθι δινεύηται.

τοῦ δέ διαμελεϊστί δαϊζειν έννέα μοίρας.

τρεῖς μέν ἐπικλήζειν πανδερκέος ἡελίοιο,

τρεῖς δ΄ ἐτέρας γαίης ἐριβώλου λαοβοτείρης,

τρεῖς δέ θεοπροπίης πολυΐδμονος, ἀψεύστοιο

τάς δέ λέβης κεράμοιο τετυγμένος αίματοέσσας

δεξάσθω καί δῶρον ἐλάϊνον 'Ατρυτώνης,

ήδέ μέθυ Βρομίοιο καλεσσιχόρου καταχεύειν,

εν δ΄ άλας άργεννούς βαλέειν, θεράποντας ἐδωδῆς.

..... 0--4

στίχοι 714-742

έν δέ σφιν καί δριμύν ἐπήλυδα κόκκον ἄνωγα

μίξαι ρυσσοχίτωνα, μελαγχροίην, έρίτιμον

εν δέ καί ὄσσα περ ἄλλα μετ΄ άλλήλοισι μινέντα

ϊμερον ἐσπέμπουσιν ἐδητύος ἀνθρώποισιν.

ὄφρα δ' ἐπί τρίποδος κρέα γάστρης δάμναται ἐντός,

τόφρα δέ κικλήσκειν μακάρων ἄρρητον έκάστων

ούνομα. τέρπονται γάρ, έπει κέ τις έν τελετῆσιν

μυστικόν ἀείδησιν ἐπώνυμον οὐρανιώνων. ἀρᾶσθαι δέ Μέγαιραν ἀπόπροθι παωλάζοντος

σευέμεναι τρίποδος κακομήχανον ες δ' άρα τούς γε πνεῦμα διϊπετές ενδον ἄγειν ἱεράς ἐπί μοίρας.

όππότε δ' έψομένοισιν έπί κρεάεσσιν ἵκωνται. όλοι μαζί ἀπό τάς ὀπάς των, τινάσσονται ἕρ ποντες ἐπάνω ἀπό τήν ὀσμήν.

Έπειτα δέ τρεῖς νέοι, ἀφοῦ ἐνδυθοῦν φρεσκοπλυμένα ροῦχα ἀπό λίνον ψέρων ὁ καθένας όξύ δίκοπον ξίψος, νά ἀρπάζουν ἔνα ψίδι ποικιλόχρωμον, τό ὁποῖον περισσότερον ἀπό ὅλα τά ἄλλα ἐπιθυμεῖ τήν κνίσσαν (τοίκναν) καί περιστρέψεται πλησίον εἰς τό πῦρ.

Τούτου δέ τοῦ φιδιοῦ νά κατακόψουν τό σῶμα κατά μέλη (νά τό κομματιάσουν) είς έννέα μέρη:

τρία μέν μέρη πρός τιμήν τοῦ ἡλίου, ὁ ὁποῖος βλέπει τά πάντα,

άλλα δέ τρία μέρη πρός τιμήν τῆς εὐφόρου γῆς, ἡ ὁποία τρέφει τούς λαούς,

καί ἄλλα τρία πρός τιμήν τῆς πολυμαθοῦς προφητείας (προφητικῆς ἰκανότητος), ἡ ὁποία δέν ψεύδεται

όλα δέ αὐτά τά αἰματωμένα μέλη ἄς τά δεχθῆ ἔνας λέβης (ἔνα καζάνι) κατεσκευασμένος ἀπό κέραμον καὶ μέσα εἰς αὐτόν νά χύνουν τό δῶρον τῆς ᾿Ατρυτώνης ἀπό τήν έλαἰαν (δηλαδή λάδι) καὶ κρασί τοῦ Βρομίου (τοῦ Διονύσου), ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ τούς ἀνθρώπους εἰς τόν χορόν,

έπί πλέον δέ νά βάλουν μέσα κομμάτια από λευκό άλάτι, πού είναι ύπηρέτης τοῦ φαγητοῦ.

στίχοι 714-742

Μέσα δέ εὶς αὐτά ἔδωσα ἐντολήν νά ἀναμείξουν καί τόν καυστικόν ξένον κόκκον, πού ἔχει φλοιόν ρυτιδωτόν, καί εἶναι μελαψός καί πολύτιμος (ἐννοεῖ πιπέρι)

έπι πλέον και ὅσα βεβαίως ἄλλα, ἀφοῦ ἀναμειχθοῦν μεταξύ των, στέλλουν εἰς τούς ἀνθρώπους τήν ἐπιθυμίαν τοῦ φαγητοῦ. "Όταν δέ ἐπάνω εἰς τόν τρίποδα δ α μ ά ζ ω ν τ α ι τά κρέατα ἐντός τοῦ κοιλώματος τοῦ λέβητος, τότε νά ἐπικαλῆσθε τό ἀνέκφραστον ὄνομα καθενός ἀπό τούς θεούς διότι εὐχαριστοῦνται οἱ θεοἱ, ὅταν κάποιος κατά τάς τελετουργίας ψάλλη τό μυστικόν ἐπώνυμον τῶν οὐρανίων θεῶν.

Νά προσεύχωνται δέ νά κινῆται μακράν ἀπό τόν παψλάζοντα τρίποδα ή καταστρεπτική Μέγαιρα νά εἰσάγουν δέ αὐτοί ἐντός τό θεῖον πνεῦμα ἐπάνω εἰς τά ἰερά μέρη.

"Όταν δέ ἕλθουν είς τά κρέατα, πού βράζουν, δαίνυσθαι τότ΄ ἔπειτα, κορέννυσθαι μεμαῶτας,

αὐτόθεν ἐκ τρίποδος· (τά δέ λείψανα

καί σφιν έπισπεῖσαι λευκόν γάλα, καί μέθυ ήδύ,

καί λίπα τ', ἡδ' ἐρατόν τε μελίσσης ἄνθιμον εἴδαρ

καί στέψαι πλέξαντας άπρόδρυα καρποφόροιο

παρθενικῆς ἀφελόντας ἐλαίης, μηδ ἀκορέστους

σφωϊτέροις πέπλοις έλέειν οΙκόνδε κιόντας

μηδέ μεταστρωφᾶσθαι, έπεί κ' ἄπο νόσφι τράπησθε,

άλλ' αιεί προτέρην ές άταρπιτόν ὄσσε φέροντας

ἔρχεσθ΄ ές μέγαρον, μηδέ προτιμυθήσασθαι,

εϊ κέν τις ξύμβληται όδίτης, ἔστὶ ἄν ἵκησθε

έξαῦτις ρέζοντας, ἀρώματα ποικίλα καίειν.

Ταῦτ΄ έγώ ἐκτελέσας, ὅσά τ΄ ἔσσεται, ὅσσά τε κοῦφοι ὅρνιθες κλάζουσιν, ἐπίσταμαι, ὅσσά τε θῆρες ὡμησταί τετράπεζοι ἐνί σφίσιν ὡρύονται.

"Ενθεν έγών έδάην καί Βακχικά νεβρίταο

στίχοι 743-768

δῶρα λίθου, Βρομίω κεχαρισμένα τόν περ ἔχοντος

άνθρώπου θυέων τε καί άράων άΐουσιν Οὐρανίδαι. γυμνῷ δέ ράχιν ποδί πευκεδανοῖο

εἴ κέν τις θλίψας ὄφιος, διά σάρκας ἀκάνθη

δηώση σφετέρας, όδυνήφατος ἔσσεται αὐτῶ

νεβρίτης. ἔρδει δ΄ ἀλόχῳ πόσιν ίμερόεντα.

ένθεν καί κατένωπα κελαινῆς ἀσπίδος έγνων

καρτερά φάρμακα σεῖο, βροτοσσόε θέσκελε πέτρη,

τῆς ὄνομα χροιή τε πέλει χλοεροῖο πράσοιο:

τότε κατόπιν νά συμποσιάζωνται άπό τόν τρίποδα, έπειδή αὐτοί ἐπιθυμοῦν νά χορτάσουν τά δέ ὑπόλοιπα ἄς τά σκεπάση ἡ γῆ καί ἐπάνω εἰς αὐτά νά χύσουν λευκόν γάλα καί γλυκό κρασί καί νά τά ἀλείψουν μέ λάδι καί μέ τήν ποθητήν ἀνθίνην τροφήν τῆς μελίσσης (μέ μέλι).

καί νά περιβάλλουν τόν λέβητα είς έπίστεψιν άφοῦ πλέξουν καρπούς, τούς ὁποίους θά άφαιρέσουν ἀπό καρποφόρον παρθενικήν έλιά, μήτε νά τούς πιάσης ἀχόρταστους μέ τά ίδικά των πέπλα βαδίζοντας πρός τήν οίκίαν των:

μήτε νά στρέφεσθε πρός τά όπίσω, ὅταν ἀπομακρυνθῆτε.

άλλά πάντοτε νά προχωρῆτε πρός τήν οἰκίαν ἔχοντες τά μάτια σας πρός τά έμπρός τῆς όδοῦ, μήτε, ἐάν σᾶς συναντήση κάποιος όδοιπόρος, νά τόν προσφωνήσετε, ἔως ὅτου φθάσετε εἰς τήν οἰκίαν σας ἐδῶ κατόπιν προσφέροντες πάλιν θυσίας εἰς τούς θεούς, νά καίετε ποικίλα άρώματα. Αφοῦ ἐγώ ἐξετέλεσα αὐτά, γνωρίζω τώρα καί ὅσα μέλλουν νά συμβοῦν, καί ὅσα κράζουν τά ἐλαφρά πουλιά, καί ὅσα οὐρλιάζουν μεταξύ των τά σαρκοβόρα τετράποδα θηρία.

`Από ἐδῶ ἐγώ ἔμαθα καί τά Βακχικά δῶρα τοῦ νεφρίτου λίθου,

στίχοι 743-768

τά όποῖα εἶναι εὐάρεστα εἰς τον Βρόμιον τοῦτον τόν λίθον ἐάν τόν κρατῆ κάποιος ἄνθρωπος, οἱ οὐράνιοι θεοἱ εἰσακούουν τάς θυσίας καὶ τάς προσευχάς του ἐάν δὲ κάποιος μὲ γυμνό πόδι συνθλίψη τήν ράχιν πικροῦ (φαρμακεροῦ) φιδιοῦ καὶ μὲ τό κεντρί τοῦ φιδιοῦ τραυματίση τάς σάρκας του, εἰς αὐτόν ὁ νεβρίτης θά ἑξαφανίση τόν πόνον. Θά καταστήση δὲ εἰς τήν γυναῖκα περιπόθητον τόν σύζυγόν της.

`Από ἐδῶ ἐγνώρισα καί τά ἰσχυρά ψάρμακά σου ἐναντίον τῆς μαύρης ἀσπίδος, ὦ πέτρα θαυμαστή, πού σώζεις τούς ἀνθρώπους, σύ πού ἔχεις τό ὄνομα καί τό χρῶμα τοῦ χλωροῦ πράσου.

Ένθεν καί σέο, δῖε χαλάζιε, πειρηθῆναι

έν θυμῷ βαλόμην, καί σεῦ μένος εὖρον ἄριστον.

ἄμφω γάρ, καί νοῦσον ἀναψύχεις πυρόεσσαν,

καί μοι σκορπιόθεν βεβολημένω ήρα κομίζεις.

Λητοΐδης ἔο με χρησμοῦ, Ποιάντιος ἤρως,

έσσυμένοις τάδε πάντ' έπαρήγονα φησί πιφαύσκειν.

αὐτοκασιγνήτην κεχολωμένος Άργυρότοξος

Κασσάνδρην έκέλευσεν άκουόντεσσιν ἄπιστα

θεσπίζειν Τρώεσσιν, έτήτυμά περ φρονέουσαν.

αὐτάρ ἐγώ καί πρόσθεν ἀπώμοσα καρτερόν ὄρκον,

ψευδέα μήποτε μΰθον ένισπεῖν ἀνθρώποισιν

καί νῦν ἀτρεκέως μάλα τοι λέξαντος ἔκαστα,

ήμετέροις, ήρως έκατηβόλε, πείθεο μύθοις.

"Ως ἄρ' ἔφη Πριάμοιο διοτρεφέος φίλος υἰός,

άτρέστου θεράποντι φέρων χάριν Ηρακλῆος

νῶϊ δέ ποιήεσσαν ἐς ἀκρώρειαν ἰοῦσιν τρηχεῖαν μάλα μῦθοι ἀταρπιτόν ἐπρήϋναν.

Έξ αὐτοῦ καὶ ἐσένα, ὧ θεϊκέ χαλάζιε, ἐπεθύμησα νά δοκιμάζω, καὶ εὖρον ὅτι καὶ ἡ ἰδική σου δύναμις εἶναι ἰσχυροτάτη. Διότι καὶ τά δύο ἡμπορεῖς νά κάμης, καὶ τήν φλογερή δηλαδή ἀσθένεια δροσίζεις,

καί εἰς ἐμέ, πού εἴμαι χτυπημένος ἀπό τόν σκορπιό, μού προσφέρεις χαράν.

Ο Λητοΐδης (ὁ υἰός τῆς Λητοῦς) ὁ Ποιάντος ἥρως, λέγει ὅτι ἐγώ ὡς βοηθός τοῦ ἰδικοῦ του χρησμοῦ ἐξηγῶ ὅλα αὐτά εἰς τούς ἐπιθυμοῦντας.

Ο Αργυρότοξος (ὁ Απόλλων), ἐπειδή ἤτο χολωμένος, διέταξε τήν ἀδελφήν μου Κασσάνδραν νά προφητεύη πράγματα ἀπίστευτα εἰς τούς Τρῶας, πού τήν ἤκουαν, καίτοι αὐτή ἐσκέπτετο ἀληθινά.

΄Αλλ΄ έγώ και προηγουμένως ώρκισθηκα ὅρκον ἰσχυρόν,

νά μή εἵπω ποτέ εἰς τούς ἀνθρώπους λόγον ψευδῆ:

καί τώρα, ἀφοῦ σοῦ εἶπα μέ μεγάλην ἀκρίβειαν τά καθέκαστα,

πίστευε, ὤ ήρωα μακροβόλε, εἰς τούς ἰδικούς μου λόγους.

Έτσι λοιπόν μᾶς ἐμίλησε ὁ ἀγαπητός υίός τοῦ Πριάμου, τοῦ θρεμμένου ἀπό τόν θεόν, καί προσέφερε χαράν εἰς τόν ὑπηρέτην τοῦ ἀτρομήτου Ἡρακλέους.

Εἰς ἡμᾶς δέ, πού ἐπορευόμεθα πρός τήν κορυφήν τοῦ βουνοῦ, τήν γεμάτην ἀπό χλόην, οἱ λόγοι αὐτοί κατέστησαν τήν πορείαν μας εἰς τόν δύσβατον δρόμον μαλακήν (ἄκοπον).

ΟΡΦΕΩΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

ΟΡΦΕΩΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

APXAION KEIMENON

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

(1) I

ı.

lustinus Martyr in παραινετικῷ λόγω. Όρφεὐς ὁ τῆς πολυθεότητος ὑμῶν, ὡς ἄν εἴποι τις, πρῶτος διδάσκαλος γεγονώς, οία πρός τόν υἰὸν Μουσαῖον, καί τούς λοιπούς ἀκροατάς ὔστερον περί τοῦ μόνου θεοῦ κηρύττει λέγων, ἀναγκαῖον ὑπομνῆσαι ὑμᾶς. Έφη δέ οὕτως:

Φθέγξομαι οῖς θέμις ἐστί· θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις

πᾶσιν όμοῦς σύ δ' ἄκουε, φαεσφόρου ἔκγονε μήνης

Μουσαῖ ἐξερέω γάρ ἀληθέα, μηδέ σε τά πρίν

έν στήθεσσι φανέντα φίλης αίῶνος ἀμέρση.

είς δέ λόγον θεῖον βλέψας τούτῳ προσέδρευε,

ίθύνων κραδίης νοερόν κύτος, εὖ τ' ἐπίβαινε

άτραπιτοῦ, μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο ἄνακτα

εῖς ἔστ˙, αὐτογενής, ἐνός ἔκγονα πάντα τέτυκται

έν δ' αὐτοῖς αὐτός περινίσσεται οὐδέ τις αὐτόν

είσοράα θνητῶν αὐτός δέ γε πάντας ὁρᾶται.

ούτος δ΄ έξ άγαθοῖο κακόν θνητοῖσι δίδωσι.

καί πόλεμον κρυόεντα, καί ἄλγεα δακρυόεντα.

οὐδέ τις ἔσθ' ἔτερος χωρίς μεγάλου βασιλῆος.

αὐτόν δ' οὐχ ὁρόω περί γάρ νέψος ἐστήρικται.

Ο Ιουστίνος ό Μάρτυς είς τόν παραινετικόν του λόγον γράφει: γράφει:

Ο Ορφεύς υπήρξε, καθώς θά ήμποροῦσε να εἴηη κανείς, ὁ πρῶτος διδάσκαλός σας περί τῆς πολυθεΐας. Αλλά τώρα ἐγώ θεωρῶ ἀναγκαῖον νά σᾶς ὑπενθυμίσω ποῖον κήρυγμα ἔκαμε βραδύτερον ὁ Όρφεύς πρός τόν υἰόν του Μουσαῖον καί πρός τους ἄλλους ἀκροατάς του περί τοῦ ἐνός καί μόνου θεοῦ. "Ελεγε λοιπόν ὁ Όρφεύς πρός αὐτούς (πρός τόν Μουσαῖον καί τούς ἄλλους ἀκροατάς του) τὰ ἐξῆς:

«Θά ἀπευθύνω τούς λόγους μου πρός ἐκείνους, πρός τούς ὁποίους εἶναι ὁρθόν νά ὁμιλήσω: ἀλλά εἰς τούς ἀμυήτους, εἰς ὅλους ὁμαδικῶς, κλείσατε τάς θύρας: σύ ὅμως, Μουσαῖε, τέκνον τῆς σελήνης, ἡ ὁποία μᾶς ψέρει τό ψῶς, ἄκουε τά λόγια μου: διότι θά σοῦ εἴπω λόγους ἀληθινούς (τήν ἀλήθειαν), καί μήτε (νά ψοβῆσαι) ὅτι ἐκεῖνα, πού ἐψανερώθησαν προηγουμένως εἰς τά στήθη σου (εἰς τήν καρδίαν σου), θά σέ ἀποστερήσουν ἀπό τήν ἀγαπητήν ζωήν.

Αφοῦ δέ στρέψεις τά βλέμματά σου πρός τόν θεῖον λόγον, κάθισε πλησίον αὐτοῦ, κατευθύνων πρός αὐτόν τό νοερόν κάλυμμα τῆς καρδίας σου (τήν σκέψιν σου), καί προχώρει καλῶς εἰς τόν δρόμον σου καί παρατήρει τόν ἔνα καί μόνον ἄνακτα τοῦ κόσμου.

Ένας πράγματι ἄναξ-κύριος ὑπάρχει, αὐτογέννητος (πού ἐγεννήθη μόνος του), καί ὅλα ὅσα ἔχουν δημιουργηθῆ εἶναι τέκνα (γεννήματα) αὐτοῦ τοῦ ἐνός

καί αὐτός ὁ ἄναξ περιψέρεται μέσα εἰς αὐτά (τά δημιουργήματά του):

καί κανείς ἀπό τούς ἀνθρώπους δέν τόν βλέπει αὐτός ὅμως βλέπει τούς πάντας.

Αὐτός ἀπό τό ἀγαθόν (τό καλόν) μέχρι τό κακόν δίδει (παρέχει) είς τούς ἀνθρώπους, ὅπως καί τόν παγερόν πόλεμον καί πόνους δακρύβρεκτους.

Οὔτε ὑπάρχει κανείς ἄλλος χωριστά ἀπό τόν μεγάλον βασιλέα.

Αὐτόν ὅμως δέν τόν βλέπω διότι γύρω ἀπό αὐτόν ἔχει τοποθετηθῆ νέφος καί διότι οἱ ἄν-

πᾶσιν γάρ θνητοῖς θνηταί κόραι εἰσίν ἐν ὄσσοις.

άσθενέες δ' ἰδέειν Δία τόν πάντων μεδέοντα.

οὖτος γάρ χάλκειον ἐς οὐρανόν ἐστήρικται

χρυσέφ είνί θρόνφ, γαίης δ΄ ἔπι ποσσί βέβηκε,

χεῖρά τε δεξιτερήν ἐπί τέρματος ώκεανοῖο

πάντοθεν ἐκτέτακεν[·] πέρι γάρ τρέμει οὔρεα μακρά,

καί ποταμοί, πολιῆς τε βάθος χαροποῖο θαλάσσης.

(2) II.

Eusebius praepar. 13, 12 ponit ista εκ τῶν Αριστοβούλου βασιλεῖ Πτολεμαίω προσπεφωνημένων.

Φθέγξομαι οῖς θέμις ἐστί, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις

φεύγοντες δικαίων θεσμούς θείοιο τεθέντος

πᾶσι νόμου, σύ δ΄ ἄκουε φαεσφόρου ἔκγονε μήνης

Μουσαῖ˙ έξερέω γάρ άληθέα, μηδέ σε τά πρίν

έν στήθεσσι φανέντα, φίλης αίῶνος άμέρσή,

είς δέ λόγον θεῖον βλέψας, τούτω προσέδρευε.

ἰθύνων κραδίης νοερόν κύτος εὖ δ' ἐπίβαινε

άτραπιτοῦ, μοῦνον δ΄ ἐσόρα κόσμοιο τυπωτήν

άθάνατον. παλαιός δέ λόγος περί τοῦδε φαείνει.

είς ἔστ' αὐτοτελής, αὐτοῦ δ' ὕπο πάντα τελεῖται, ἐν δ' αὐτοῖς αὐτός περινίσσεται οὐδέ τις αὐτόν

είσοράα ψυχῶν θνητῶν, νῷ δ` εἰσοραᾶται. αὐτός δ` έξ ἀγαθῶν θνητοῖς κακόν οὑκ ἐπιτέλλει

άνθρώποις αὐτῷ δέ χάρις καί μῖσος όπηδεῖ,

καί πόλεμος καί λοιμός, ίδ' ἄλγεα δακρυόεντα.

ούδε τις εσθ' ετερος, σύ δε κεν ρεα πάντ' εσορήσαις,

θρωποι ἔχουν εἰς τούς ὀφθαλμούς των θνητάς κόρας, αἱ ὁποῖαι δέν ἡμποροῦν νά ἴδουν τόν Δία, τὸν ἄρχοντα τῶν πάντων.

Διότι αὐτός είναι έγκατεστημένος είς τόν χάλκινον οὐρανόν,

έντός χρυσοῦ θρόνου, βαδίζει δέ μέ τά πόδια εἰς τήν νῆν.

καί έχει έκτεταμένον τό δεξιόν του χέρι είς τό τέρμα τοῦ ἀκεανοῦ ἀπό ὅλα τά μέρη του (πανταχόθεν)· καί τρέμουν γύρω του τά μεγάλα βουνά καί οἱ ποταμοί καί τά βάθη τῆς γαλανῆς θαλάσσης».

(2) II.

Ο Εὐσέβιος εἰς τήν Προπαρασκευήν του (13, 12) θέτει αὐτά τά λόγια ἐξ ἐκείνων, τά ὁποῖα ἀπηύθυνεν ὁ `Αριστόβουλος εἰς τόν βασιλέα Πτολεμαῖον:

«Θά ἀπευθύνω τούς λόγους μου πρός έκείνους, πρός τούς ὁποίους είναι θεμιτόν νά όμιλήσω άλλά είς τούς ἀμυήτους κλείσατε τάς θύρας,

αποφεύγοντες τούς θεσμούς τῶν δικαίων ἀνθρώπων, ἀφοῦ ἐτέθη (ἐθεσμοθετήθη) δι ὅλα ὁ θεῖος νόμος. Σύ δέ, Μουσαῖε, τέκνον τῆς σελήνης, ἡ ὁποία φέρει τό φῶς, ἄκουέ με διότι θά σοῦ εἴπω λόγια ἀληθινά, καί μήτε ἐκεῖνα, πού ἐφανερώθησαν προηγουμένως εἰς τά στήθη σου (εἰς τήν διάνοιάν σου), θά σέ ἀποστερήσουν ἀπό τὴν ἀγαπητήν ζωήν (ἀπό τήν ζωήν πού ἀγαπῆξ). `Αφοῦ δέ στρέψεις τά βλέμματά σου πρός τόν θεῖον λόγον, νά διαμένης πλησίον αὐτοῦ,

κατευθύνων πρός αὐτόν τό νοερόν κάλυμμα τῆς καρδίας σου καί βάδιζε καλῶς εἰς τόν δρόμον σου, καί παρατήρει τόν ἔνα μόνον πλάστην τοῦ κόσμου, πού εἶναι ἀθάνατος.

"Ενας πράγματι κοσμοπλάστης ὑπάρχει, ὁ ὁποῖος εῖναι αὐθυπόστατος, καί ἀπό αὐτόν ἐκτελοῦνται τά πάντα.

καί αὐτός περιφέρεται μέσα εἰς αὐτά οὐδεμία δὲ ἀπό τάς ψυχάς τῶν ἀνθρώπων βλέπει αὐτόν, ἀλλά καθορᾶται (γίνεται ψανερός) μὲ τόν νοῦν.

Αὐτός ὅμως δέν παραγγέλλει εἰς τούς θνητούς ἀνθρώπους (νά πράττουν) τό κακόν ἀντί τῶν ἀγαθῶν ἀλλ αὐτόν συνοδεύουν ἡ εὔνοια καί τό μῖσος,

καί ὁ πόλεμος καί ὁ λοιμός καί πόνοι δακρύβρεκτοι.

Οϋτε υπάρχει κανείς ἄλλος. Σύ δέ εὐκόλως θά ἡμπορέσης νά ἴδης τά πάντα, αϊ κεν ἴδης αὐτόν πρίν δή ποτε δεῦρ' ἐπί γαῖαν,

τέκνον ἐμόν, δείξω σοι, ὁπηνίκα δέρκομαι αὐτοῦ

ϊχνια, καί χεῖρα στιβαρήν κρατεροῖο θεοῖο. αὐτόν δ΄ οὐχ ὁρόω περί γάρ νέψος ἐστήρικται

λοιπόν ἐμοί, πᾶσιν δέ δέκα πτυχαί ἀνθρώποισιν.

ού γάρ κέν τις ϊδοι θνητῶν μερόπων κραίνοντα,

εί μή μουνογενής τις άπορρώξ φύλου ἄνωθεν

Χαλδαίων ἴδρις γάρ ἔην ἄστροιο πορείης, καί σφαίρης κίνημ ἀμφί χθόνα ὡς περιτέλλει

κυκλοτερής, έν ἴσφ τε κατά σφέτερον κνώδακα.

πνεύματα δ' ἡνιοχεῖ περί τ' ἡέρα καί περί χεῦμα

νάματος έκφαίνει δέ πυρός σέλας ίφιγενήτου.

αὐτός δή μέγαν αὖθις ἐπ' οὐρανόν ἐστήρικται

χρυσέφ εἰνί θρόνφ. γαίης δ' ἔπι ποσσί βέβηκεν.

χεῖρα δέ δεξιτερήν ἐπί τέρμασιν ώκεανοῖο

έκτέτακεν, όρέων δέ τρέμει βάσις ἔνδοθι θυμῷ,

οὐδέ φέρειν δύναται κρατερόν μένος. Έστι δέ πάντως

αὐτός ἐπουράνιος, καί ἐπί χθονί πάντα τελευτᾶ,

άρχην αὐτός ἔχων καί μέσσατον ήδέ τελευτήν,

ώς λόγος άρχαίων, ώς ύλογενής διέταξεν,

έκ θεόθεν γνώμαισι λαβών κάτα δίπλακα θεσμόν,

άλλως οὐ θεμιτόν σε λέγειν τρομέω δέ γε γυῖα

έν νόφ. έξ ὑπάτου κραίνει περί πάντ` ἐνί τάξει.

ώ τέκνον, σύ δέ τοῖσι νόοισι πελάζεο, γλώσσην

εὖ μάλ` ἐπικρατέων, στέρνοισι δέ ἔνθεο ψήμην. έάν ήμπορέσης νά ἴδης αὐτόν τόν ἴδιον προηγουμένως βέβαια έδώ εἰς τήν γῆν θά σοῦ δείξω, παιδί μου, ὅποτε βλέπω τά ἴχνη (τά σημάδια) αὐτοῦ, καί τό στιβαρό χέρι τοῦ κραταιοῦ (τοῦ ἰσχυροῦ) θεοῦ.

Αυτόν όμως τόν ίδιον δέν τόν βλέπω διότι ένα νέφος (σύννεφον) υπολειπόμενον (άδιαφανές) επικρέμαται γύρω μου, εἰς ὅλους ὅμως τούς ἀνθρώπους ἐπικρέμανται δέκα πτυχαί (δέκα σκεπάσματα τῶν ὀφθαλμῶν των) ἀπό σύννεφα.

Διότι ουδείς ἀπό τούς θνητούς ἀνθρώπους είναι δυνατόν νά ἴδη αὐτόν, πού κυβερνᾶ, (ἐκτός ἀπό κάποιον μονογενῆ, πού ἀπεσπάσθη ἐκ τῶν ἄνω, ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Χαλδαίων διότι αὐτός ἦτο γνώστης τῆς πορείας τοῦ ἄστρου, (προσθήκη ἐκ τῶν ὑστέρων).

καί ὅτι περιστρέψεται ἡ σφαῖρα κυκλοτερῶς γύρω ἀπό τήν γῆν, εἰς ἴσην ἀπόστασιν κατά τόν ἰδικόν της ἄξονα.

Καθοδηγεῖ δέ τά πνεύματα γύρω ἀπό τόν ἀέρα καί γύρω ἀπό τό εεῦμα ὕδατος (ποταμοῦ) καί κάμνει νά λάμψη ἡ λαμπρά φλόγα τοῦ πυρός, τό ὁποῖον γίνεται μέ δύναμιν.

Αύτός δε πάλιν σπρίζεται (είναι τοποθετημένος) έπάνω είς τόν μέγαν οὐρανόν έντός χρυσοῦ θρόνου, καί βαδίζει είς τήν γῆν

μέ τά πόδια,

έκτείνει δέ (τεντώνει) τό δεξιδν χέρι του είς τά τέρματα τοῦ ώκεανοῦ, και τρέμει ἀπό μέσα ή βάσις τῶν βουνῶν ἀπό θυμόν, οὕτε ἡμποροῦν νά βαστάσουν τήν ἰσχυράν δύναμίν του. Οπωσδήποτε ὅμως αὐτός εἶναι ἐπουράνιος (ἐπάγω εἰς τόν οὐρανόν) και ἐκτελεῖ (ψέρει

διότι αὐτός ἔχει (κρατεῖ) τήν ἀρχήν καί τό μέσον καί τό τέλος, καθώς λέγουν οἱ ἀρχαῖοι, καθώς καθώρισεν ὁ ἐν τῷ δάσει γεννηθείς, ὁ ὁποῖος ἐκ θεοῦ κατενόησε τόν διπλοῦν θεσμόν.

είς πέρας) τά πάντα είς τήν γῆν.

Κατ΄ ἄλλον τρόπον (κατά τρόπον διαφορετικόν) δέν εΐναι έπιτετραμμένον νά όμιλῆς: Τρέμουν δέ τά μέλη μου νοερῶς. ᾿Αφ΄ ὑψηλοῦ κυβερνᾳ τά πάντα κατά τάξιν.

^{*}Ω παιδί μου, άλλά σύ πλησίαζε είς τά νοήματα, καί συγκράτησε πολύ καλά τήν γλῶσσάν σου καί βάλε μέσα στά στήθη σου τόν λόγον». (ἀπό τό κείμενον τοῦ ἀποσπασματίου ΙΙ φαίνεται ὅτι τοῦτο ἔχει ἀντιγραφῆ ἀπό τό παλαιότερον ἀποσπασμάτιον Ι). Clem. Alex. Strom. 5 p. 724, 11 ex quo repetit Euseb. Praep. 13, 13. Ro. Steph. p. 401 sq.

Αἰθέρος ἠδ΄ ἀΐδου πόντου γαίης τε τύραννε,

ὄς βρονταῖς σείεις βριαρόν δόμον οὐλύμποιο

δαίμονες ὄν φρίσσουσι, θεῶν δέ δέδοικεν ὄμιλος

ῷ μοῖραι πείθονται, ἀμείλικτοί περ ἐοῦσαι. ἄφθιτε μητροπάτωρ, οὖ θυμῷ πάντα δονεῖται:

ὄς κινεῖς ἀνέμους, νεφέλησι δέ πάντα καλύπτεις,

πρηστῆροι σχίζων πλατύν αἰθέρα. σή μέν ἐν ἄστροις

τάξις άναλλάκτοισιν έφημοσύναισι τρέχουσα

σῷ δέ θρόνῳ πυρόεντι παρεστᾶσιν πολύμοχθοι

ἄγγελοι, οἶσι μέμηλε, βροτοῖς ὡς πάντα τελεῖται.

σόν μέν ἔαρ λάμπει νέον ἄνθεσι πορφυρέοισι,

σός χειμών ψυχραῖσιν ἐπερχόμενος νεφέλαισιν,

σάς ποτε βακχευτής βρόμιος διένειμεν όπώρας.

Είτα ἐπιφέρει ρητῶς παντοκράτορα ὀνομάζων τόν θεόν

ἄφθιτον, ἀθάνατον, ρητόν μόνον ἀθανάτοισιν.

έλθέ, μέγιστε θεῶν πάντων κρατερῆ σύν ἀνάγκῃ,

φρικτός, ἀήττητος, μέγας, ἄφθιτος, ὄν στέφει αίθήρ.

(4) IV.

Macrob. Satur. 1, 18.

Solem Liberum esse manifeste pronunciavit Orpheus hoc versu:

"Ηλιος, ὄν Διόνυσον ἐπίκλησιν καλέουσιν.

Et is quidem versus absolutior: ille vero eiusdem vatis operosior.

εῖς Ζεύς, εῖς ᾿Αἴδης, εῖς ἍΗλιος, εῖς Διόνυσος.

Κλήμεντος `Αλεξανδρέως Στρωματεῖς 5 σ. 724, 11 έκ τοῦ ὁποίου ἀναλαμβάνει ὁ Εὐσέβιος ἐν Προπαρασκευῆ (13, 13. Ro 34eph. σ. 401 κέξ.)

«Κυρίαρχε τοῦ αἰθέρος καί τοῦ Αδου, τῆς γῆς καί τοῦ πόντου,

σύ ὁ ὁποῖος τραντάζεις μέ τάς βροντάς τόν ἰσχυρόν οἴκον τοῦ 'Ολύμπου'

αὐτόν τόν ὁποῖον τρέμουν οἱ δαίμονες καί τόν φοβεῖται ὁ ὅμιλος τῶν θεῶν·

είς αὐτόν ύπακούουν αἱ μοῖραι, ἄν καί αὐταί εἶναι ἄκαμπτοι.

΄ Αθάνατε, πατέρα τῆς μητέρας, μέ τόν θυμόν τοῦ ὁποίου δονοῦνται (συνταράσσονται) τά πάντα:

σύ πού κινεῖς τούς ἀνέμους καί καλύπτεις (σκεπάζεις) τά πάντα μέ τὰς νεψέλας,

καί διασχίζεις τόν πλατύν αίθέρα μέ τούς κεραυνούς. Είναι ίδική σου (είναι ἔργον σου) ή διάταξις (ή τακτοποίησις) τῶν ἄστρων, ή όποία διακινεῖται συμφώνως πρός τάς ἀναλλοιώτους παραγγελίας σου

εὶς τόν ἰδικόν σου δέ τόν πύρινον θρόνον παραστέκονται ἄγγελοι, πού καταβάλλουν πολλούς μόχθους καί ἐπιβλέπουν πῶς οἱ ἄνθρωποι ἐκτελοῦν πάντα τά ἔργα των.

Ίδικόν σου είναι τό ἔαρ, πού λάμπει νέον μέ τά πορφυρά του ἄνθη, ίδικός σου είναι ό χειμών, πού ἐπέρχεται μέ τάς ψυχράς νεφέλας, ὁ ίδικός σου βακχευτής βρόμιος (ὁ Διόνυσος) διεμοίρασε κάποτε τάς ἐποχάς».

Έπειτα ὀνομάζων τόν θεόν σαφῶς παντοκράτορα (κυρίαρχον τῶν πάντων) προσθέτει τούς ἑξῆς χαρακτηρισμούς:

«ἄφθιτον, ἀθάνατον, ὁ ὁποῖος μόνον ὑπό τῶν θεῶν μαζί μέ τήν ἰσχυράν ἀνάγκην, σύ ὁ φοβερός, ὁ ἀκατανίκητος, ὁ μέγας, ὁ ἄφθιτος, τόν ὁποῖον περιβάλλει ὁ αἰθήρ».

(4) IV.

Μακροβίου Satur. 1, 18

Ο 'Ορφεύς λέγει σαφῶς ὅτι ὁ "Ηλιος εἶναι ὁ Διόνυσος μέ τοῦτον τόν στίχον:

«΄ Ο ΄΄ Ηλιος, τόν ὁποῖον ἐπονομάζουν Διόνυσον».

Καί αὐτός βεβαίως ὁ στίχος (ὁ ἀκόλουθος) είναι τελειότερος ἐκεῖνος πράγματι τοῦ αὐτοῦ προφήτου εἶναι κοπιωδέστερος,

«" Ένας είναι ὁ Ζεύς, ἔνας ὁ "Αδης, ἕνας ὁ "Ηλιος, ἕνας ὁ Διόνυσος».

Hunc laudans lustinus M. addit et istum Coh. p. 78, 1 Hutchini,

είς θεός ἐν πάντεσσι, τί σοι δίχα ταῦτ' ἀγορεύω.

(5) V.

OPKOI ORPHICI

lust. M. Coh. p. 78, 23 et Cyrill. contra lulia 1 p. 23.

Ούρανόν όρκίζω σε, θεοῦ μεγάλου σοωοῦ ἔρνον.

αὐδήν ὀρκίζω σε πατρός, τήν φθέγξατο πρῶτον.

ήνίκα κόσμον άπαντα έαῖς στηρίξατο βουλαῖς.

Hanc αὐδήν lustinus interpretatur λόγον. Ένταῦθα, ait, τόν λόγον αὐδήν διά τό ποιητικόν ὀνομάζει μέτρον ὅτι δέ τοῦθ οὕτως ἔχει, δῆλον ἀπό τοῦ μικρῷ πρόσθεν, τοῦ μέτρου συγχωροῦντος αὐτῷ, λόγον αὐτόν ὀνομάζειν ἔψη γάρ

είς δέ λόγον θεῖον βλέψας, τούτω προσέδρευε.

Theo Smyrnaeus περί τῶν κατά μαθηματικούς χρησίμων εἰς τήν τοῦ Πλάτωνος ἀνάγνωσιν p. 164. (edit. Petau. 1644,4) refert Ὁρφικούς ὅρκους hosce:

ναί μήν άθανάτων γεννήτορας αιέν έόντας,

πῦρ καί ὕδωρ, γαῖάν τε και οὐρανόν ἡδέ σελήνην

ήέλιον τε, Φάνητα μέγαν, καί νύκτα μέλαιναν

et confert relatam ab Euandro έν Αίγυπτιακῆ στήλη γραφήν.

ΒΑΣΙΛΕΏΣ ΚΡΌΝΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΡΕΑΣ ΠΡΕΣΒΥΤΑΤΌΣ ΠΑΝΤΏΝ ΟΣΙΡΙΣ ΘΕΟΙΣ ΑΘΑΝΑΤΟΙΣ. ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΟΥ-ΡΑΝΏ. ΗΛΙΏ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗ. ΚΑΙ ΓΗ. ΚΑΙ ΝΥΚΤΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑ. ΚΑΙ ΠΑΤΡΙ ΤΏΝ ΟΝΤΏΝ ΚΑΙ ΕΣΟΜΕΝΏΝ.

ΈΡ Ω ΤΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΑΡΈΤΗΣ ΒΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕ Ω Σ.

Τοῦτον τόν στίχον ἐπαινῶν ὁ Ἰουστῖνος ὁ Μάρτυς προσθέτει καί αὐτόν Coh. σ. 78, 1 Hutchini.

«ἔνας εῖναι ὁ θεός δι΄ ὅλα (εἰς ὅλα), διατί σοῦ ἀπαγγέλλω αὐτά χωριστά;»

(5) V.

'Ορφικοί ὄρκοι

Ἰουστίνου Μ. Coh. σ. 78, 23 καί Κυρίλλου κατά Ἰουλιανοῦ 1, σ. 23

«Είς τόν οὐρανόν σέ έξορκίζω, πού εἶναι ἔργον τοῦ μεγάλου καί σοφοῦ θεοῦ,

είς τήν φωνήν (είς τόν λόγον) σε έξορκίζω τοῦ πατρός, τήν όποίαν είπε κατά πρῶτον (πρώτην φοράν),

όταν εστηρίξεν (εδημιούργησεν) όλον τόν κόσμον συμφώνως πρός τάς ίδικάς του βουλάς».

Αὐτήν τήν λέξιν α ὑ δ ἡ ν (φωνήν) ὁ Ἰουστῖνος έξηγεῖ μέ τήν λέξιν λ ό γ ο ν. Ἐδῶ, λέγει, τόν λόγον ὀνομάζει αὐδήν χάριν τοῦ ποιητικοῦ μέτρου ὅτι δέ τό πρᾶγμα ἔχει κατ᾽ αὐτόν τόν τρόπον, τοῦτο καθίσταται ψανερόν ἀπό τό ὅτι ὁλίγον προηγουμένως ὀνομάζει αὐτόν λόγον, διότι τοῦ τό ἐπέτρεψε τό μέτρον (τό στιχουργικόν μέτρον): είπε λοιπόν προηγουμένως

«ἀφοῦ ἀποβλέψεις εἰς τόν θεῖον λόγον (τόν λόγον τοῦ θεοῦ), κάθισε πλησίον αὐτοῦ».

Ό Θέων ὁ Σμυρναῖος εἰς τό ἔργον του «Περί τῶν κατά μαθηματικούς χρησίμων εἰς τήν τοῦ Πλάτωνος ἀνάγνωσιν» σ. 164 (ἔκδ. Petau 1644, 4) ἀνάψέρει αὐτούς ἐδῶ τούς Ὁρφικούς ὄρκους:

«Ναί μά τούς αἰωνίους γεννήτορας τῶν άθανά-

τό πῦρ καί τό ϋδωρ καί τήν γῆν καί τόν οὐρανόν καί τήν σελήνην

καί τόν ἥλιον, τόν μέγαν Φάνητα, καί τήν μαύρην νύκτα»:

καί παραβάλλει (συγκρίνει) πρός τόν άνωτέρω δρκον έπιγραψήν είς κάποιον Αίγυπτιακήν στήλην, άναψερομένην ὑπό τοῦ Εὐάνδρου:

Τοῦ βασιλέως Κρόνου καί τῆς βασιλίσσης Ρέας πρεσβύτατος ὅλων ὁ ¨Οσιρις μεταξύ τῶν ἀθανάτων θεῶν, (παρεμβληθεῖσα μεταγενεστέρως ἐκδοχή Αἰγυπτιακή) τοῦ πνεύματος καί τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ ἡλίου καί τῆς σελήνης, καί τῆς γῆς, καί τῆς νυκτός καί τῆς ἡμέρας, καί τοῦ πατρός τῶν ὑπαρχόντων καί τῶν μελλόντων νά ὑπάρξουν.

Καί θά σᾶς εἴπω ὑπομνήματα (θά σᾶς ὑπομνήσω) τῆς ἀρετῆς του περί τῆς συντάξεως (διαρθρώσεως) τοῦ βίου.

Proclus in Platonis Timaeum 2 p. 95, 34.

Ταῦτα πατήρ ποίησε κατά σπέος ἡεροειδές.

Deinde v. 42. ὁ ՝ Ορφεύς καί ὄνομα αὐτῷ προσήνεγκεν- ὁ γάρ παρ ΄ αὐτῷ Ζεύς, ὁ πρό τῶν τριῶν Κρονιδῶν, οὖτός ἐστιν ὁ τῶν ὅλων δημιουργός. Μετά γοῦν τὴν κατάποσιν τοῦ Φάνητος αί ἰδέαι τῶν πάντων ἐν αὐτῷ πεψήνασιν, ὡς φησιν ὁ θεολόγος,

τοϋνεκα σύν τῷ παντί Διός πάλιν έντός ἐτύχθη

αἰθέρος εὐρείης ἡδ΄ οὐρανοῦ ἀγλαόν ὑωος.

πόντου τ' άτρυγέτου, γαίης τ' έρικυδέος εὔρη,

ώκεανός τε μέγας, καί νείατα τάρταρα vainc.

καί ποταμοί, καί πόντος ἀπείριτος, ἄλλα τε πάντα

πάντες τ' άθάνατοι, μάκαρες θεοί ήδέ θέαιναι.

öσσα τ' ἔην γεγαὧτα, καί ϋστερον όππόσ' ἔμελλεν

γίγνεσθαι. Ζηνός δ' ένί γαστέρι σύρρα πεψύκει,

Pergit Proclus v. 49. Τῶν δέ ἰδεῶν πλήρης ῶν, διά τούτων ἐν ἑαυτῷ τά ὅλα περιείληψε, ὡς καί τοῦτο ἐνδεικνὑμενος ὁ θεολόγος ἐπήγαγε:

Ζεύς πρῶτος γένετο, Ζεύς ὕστατος ἀρχικέραυνος,

Ζεύς κεφαλή, Ζεύς μέσσα. Διός δ΄ έκ πάντα τέτυκται.

Ζεύς ἄρσην γένετο, Ζεύς ἄμβροτος ἔπλετο νύμφη.

Ζεύς πυθμήν γαίης τε καί οὐρανοῦ ἀστερόεντος

Ζεύς πνοιή ἀνέμων, Ζεύς ἀκαμάτου πυρός ὁρμή.

Ζεύς πόντου ρίζα, Ζεύς ἥλιος ἡδέ σελήνη:

Ζεύς βασιλεύς, Ζεύς αὐτός ἀπάντων ἀρχιγένεθλος.

εν κράτος, εῖς δαίμων γένετο, μέγας ἀρχός ἀπάντων, Ό Πρόκλος εἰς τόν «Τίμαιον» τοῦ Πλάτωνος 2, σ. 95, 34 (λέγει):

Αὐτά κατεσκεύασεν ὁ πατήρ εἰς σκοτεινόν σ. ήλαιον. Έπειτα στ. 42 προσθέτει: Ο Ορφεύς προσέθεσεν εἰς αὐτόν καί ὄνομα διότι ὁ ὀνομαζόμενος παρ' αὐτοῦ Ζεύς, ὁ προηγούμενος τῶν τριῶν υίῶν τοῦ Κρόνου, αὐτός εἶναι ὁ δημιουργός τῶν ὅλων. Ύστερα λοιπόν ἀπό τὴν κατάποσιν τοῦ Φάνητος ἐφανερώθησαν εἰς αὐτόν αὶ μορφαί τῶν πάντων, καθώς λέγει ὁ θεολόγος (ὁ Ορφεύς).

« Ένεκα τούτου μαζί μέ τό σύμπαν κατεσκευάσθη πάλιν ύπό τοῦ Διός

τό λαμπρόν ὕψος τοῦ πλατέος αἰθέρος καί τοῦ οὐρανοῦ,

καί τά πλάτη τοῦ ἀκαταπονήτου πόντου καί τῆς ἐνδόξου γῆς,

ό μέγας ώκεανός καί τά ἕσχατα τάρταρα τῆς γῆς,

και οι ποταμοί και ο άπέραντος πόντος και όλα τά άλλα

προσέτι ὄλοι οἱ ἀθάνατοι μακάριοι θεοί καί αἰ θεαί.

καί ὄσα είχον γίνει καί ὁπόσα ἐπρόκειτο νά γίνωνται ὕστερα,

όλα αὐτά έγεννήθησαν εἰς τήν κοιλίαν τοῦ Διός».

Συνεχίζει ό Πρόκλος στ. 40 καί λέγει:

Έπειδή δέ (ὁ Ζηύς) ήτο γεμώτος ἀπό τάς μορφάς τῶν πάντων, διά μέσου τούτων περιέλαβεν εἰς τόν ἑαυτόν του τά ὅλα, καθώς καί τοῦτο ὑποδεικνύων προσθέτει ὁ θεολόγος,

«΄ Ο Ζεύς ἔγινε ὁ πρῶτος, ὁ Ζεύς εἶναι ὁ τελευταῖος ἄρχων τῶν κεραυνῶν,

ό Ζεύς είναι ή κεφαλή (ή κορυφή) ό Ζεύς είναι τό μέσον,

άπό τὸν Δία ἐδημιουργήθησαν τά πάντα

ό Ζεύς έγεννήθη άρσενικός, ό Ζεύς ύπῆρξεν ἡ άθάνατος νύμφη,

ό Ζεύς είναι ό πυθμήν (τό στήριγμα) τῆς γῆς καί τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ γεμάτου ἀπό ἄστρα

ό Ζεύς είναι ή πνοή τῶν ἀνέμων, ό Ζεύς είναι ή όρμή τοῦ ἀκαταπονήτου πυρός,

ό Ζεύς είναι ἡ ρίζα (τό θεμέλιον) τοῦ πόντου,

ο Ζεύς είναι ο ήλιος καί ή σελήνη

ό Ζεύς είναι ό βασιλεύς, ό Ζεύς είναι αὐτός πού πρῶτος ἀπό ὅλους ἐγεννήθη.

Είναι ἕν κράτος, ἕνας δαίμων (θεός), ὁ μέγας κύριος τῶν πάντων, ἕν δέ σῶμα βασιλικόν, ἐν-

έν δέ δέμας βασίλειον, έν ῷ τάδε πάντα κυκλεῖται:

πῦρ, καί ὕδωρ, καί γαῖα, καί αἰθήρ, νύξ τε, καί ἦμαρ.

καί Μῆτις, πρῶτος γενέτωρ, καί Ἔρος πολυτερπής·

πάντα γάρ ἐν Ζηνός μεγάλῳ τάδε σώματι κεῖται.

τοῦ δή τοι κεφαλή μέν ἰδεῖν καί καλά πρόσωπα

ούρανός αίγλήεις, ὄν χρύσεαι ἀμφίς ἔθειρα:

ἄστρων μαρμαρέων περικαλλέες ἡερέθονται,

ταύρεα δ' άμφοτέρωθε δύο χρύσεια κέρατα

άντολίη τε δύσις τε, θεῶν ὁδοί οὐρανιώνων.

ὄμματα δ' ή έλιός τε καί άντιόωσα σελήνη. νοῦς δέ οἱ ἀψευδής, βασιλήϊος, ἄφθιτος αἰθήρ

ῷ δή πάντα κλύει καί φράζεται, οὐδέ τίς ἐστιν

αὐδή οϋτ' ένοπή, οὕτ' αὖ κτύπος, ούδέ μέν ὄσσα,

ή λήθει Διός οὖας υπερμενέος Κρονίωνος.

ώδε μέν άθανάτην κεφαλήν έχει ήδέ νόημα

σῶμα δέ οἱ πυριψεγγές, ἀπείριτον, ἀστυψέλικτον,

ἄτρομον, ὀβριμόγυιον, ὑπερμενές, ὧδε τέτυκτο.

ῶμοι μέν καί στέρνα, καί εὐρέα νῶτα θεοῖο

άήρ εύρυβίης πτέρυγες δέ οι έξεφύοντο,

τῆς ἐπί πάντα ποτᾶθ' ἱερή δέ οἱ ἔπλετο νηδύς

γαῖά τε παμμήτωρ, ὀρέων τ' αἰπεινά κάρηνα,

μέσση δέ ζώνη βαρυηχέος οίδμα θαλάσσης

καί πόντου· πυμάτη δέ βάσις χθονός ἔνδοθι ρίζαι,

τάρταρα δ' εὐρώεντα καί ἔσχατα πείρατα γαίης.

πάντα δ΄ ἀποκρύψας, αὖτις φάος ἐς πολυγηθές τός τοῦ ὁποίου ὅλα αὐτά ἐδῶ κινοῦνται κυκλικῶς:

τό πῦρ δηλαδή και τό ὕδωρ και ἡ γῆ και ὁ αἰθήρ και ἡ νύξ και ἡ ἡμέρα.

καί ό Μήτις, ό πρῶτος πρόγονος, καί ό "Ερως ό παρέχων πολλάς τέρψεις"

διότι ὅλα αὐτά ἐδῶ εἴναι τοποθετημένα ἐντός τοῦ μεγάλου σώματος τοῦ Διὸς.

Τούτου λοιπόν ή μέν κεφαλή και τό ώραῖον κατά τήν ὄψιν πρόσωπον εἶναι ὁ λαμπρός οὐρανός, γύρω ἀπό τόν ὁποῖον αἰωροῦνται αὶ χρυσαῖ ὡραιόταται τρίχες τών σπινθηροβολούντων ἀστέρων, καί ἀπό τά δύο μέρη του δύο χρυσᾶ ταύρινα κέρατα, δηλαδή ἡ ἀνατολή καί ἡ δύσις, πού εἶναι αἱ όδοί τῶν ἐπουρανίων θεῶν, τὰ δέ ὅμματά του (τά μάτια του) εἶναι ὁ ἥλιος καί ἡ πρός συνάντησιν αὐτοῦ βαίνουσα σελήνη.

Νοῦς δέ αὐτοῦ ἀδιάψευστος, βασιλικός, εῖναι ὁ ἀθάνατος αἰθήρ: διά τούτου λοιπόν (τοῦ αἰθέρος) ἀκούει καὶ λέγει τά πάντα, καὶ δέν ὑπάρχει καμμία ψωνή οὔτε κραυγή οὔτε κρότος οὔτε βεβαίως ψήμη, ἡ ὁποία διαψεύγει τήν ἀκοήν τοῦ Διός, τοῦ ἰσχυροτάτου υἰοῦ τοῦ Κρόνου.

Έτσι λοιπόν είναι ἡ άθάνατος κεφαλή καί ὁ νοῦς τοῦ Διός τό δὲ σῶμά του, πού φὲγγει ώσάν τό πῦρ, καί είναι ἀπέραντον, ἀδιάσειστον, ἀτάραχον, μὲ ἰσχυρά μέλη, καί ἰσχυρότατον.

είναι κατεσκευασμένον ώς έξῆς:

οί μέν ὤμοι καί τά στέρνα και τα πλατειά νῶτα τοῦ θεοῦ είναι ὁ ἰσχυρός ἀἡρι πτερά δὲ ἐψύτρωσαν εἰς τό σώμά του, μέ τά ὁποῖα πετᾶ ἐπάνω εἰς ὅλαι ἔχει δὲ ὡς ἱεράν κοιλίαν τήν γῆν, πού είναι ἡ μητέρα τῶν πάντων, καί τάς ὑψηλάς κορυφάς τῶν ὀρέων,

ή δέ μέση ζώνη του (τό μέσον τοῦ σώματός του) είναι τό κῦμα τῆς θαλάσσης, πού ἔχει βαρύν ήχον, καί τοῦ πόντου ἐσχάτη δέ (τελευταία) βάσις του είναι αἱ ρίζαι ἐντός τῆς γῆς (εἰς τό βάθος τῆς γῆς),

δηλαδή τά σκοτεινά τάρταρα καί τά ἔσχατα πέρατα τῆς γῆς.

Αφοῦ δέ ἀπέκρυψε τά πάντα, πάλιν ἔμελλε νά τά ψέρη ἀπό τήν καρδιά του εἰς τό ψῶς,

μέλλεν ἀπό κραδίης προφέρειν πάλι, θέσκελα ρέζων. πού μᾶς παρέχει μεγάλην χαράν, διαπράττων, (παρουσιάζων) θαυμαστά ἔργα».

(7) VII.

Ex Macrobio Sat. 1, 18 De Phanete h. e. Sole ac Dionyso.

Τήκων αἰθέρα θεῖον, ἀκίνητόν περ ἐόντα, ἐξανέψηνε θεοῖς ὢραν κάλλιστον ἰδέαθα

έξανέφηνε θεοῖς ὥραν κάλλιστον ἰδέσθαι, ὄν δή νῦν καλέουσι Φάνητά τε καί Διόνυσον,

Εὐβουλῆά τ΄ ἄνακτα, καί Ανταύγην ἀρίδηλον

άλλοι δ' άλλο καλούσιν έπιχθονίων άνθρώπων.

πρώτος δ΄ ές φάος ήλθε, Διώνυσος δ΄ έπεκλήθη.

ούνεκα δινεῖται κατ' ἀπείρονα μακρόν Ολυμπον

άλλαχθείς δ' ὄνομ' ἔσχε, προσωνυμίας τε ἕκαστον

παντοδαπάς κατά καιρόν, ἀμειβομένοιο χρόνοιο.

Et quibusdam interiectis,

Orpheus Liberum atque Solem unum esse Deum eundemque demonstrans, de ornatu vestituque eius in sacris Liberalibus ita scribit:

Ταῦτά γε πάντα τελεῖν ἱερᾳ σκευᾳ πυκάσαντα,

σῶμα θεοῦ πλάττειν ἐριαυγοῦς Ἡελίοιο. πρῶτα μέν ἀργυφέαις ἐναλίγκιον ἀκτίνεσσιν

πέπλον φοινίκεον πυρί εϊκελον ἀμφιβαλέσθαι.

αύτάρ ὔπερθε νεβροῖο παναιόλου εὐρύ καθάψαι

δέρμα πολύστικτον θηρός, κατά δεξιόν ώμον,

ἄστρων δαιδαλέων μίμημ' iεροῦ τε πόλοιο.

εῖτα δ' ὕπερθε νεβρῆς χρύσεον Ζωστῆρα βαλέσθαι,

παμφανόωντα, πέριξ στέρνων φορέειν, μέγα σῆμα

εύθύς ὅτ᾽ ἐκ περάτων γαίης φαέθων ἀνορούσων

χρυσείαις άκτῖσι βάλη ρόον ώκεανοῖο,

(7) VII.

Έκ τοῦ Μακροβίου Sat. 1, 18

Περί τοῦ Φάνητος, ἤτοι τοῦ Ἡλίου καί τοῦ Διονύσου «Λυώνων τόν θεϊκόν αἰθέρα, καίτοι είναι ἀκίνητος (ὁ αἰθήρ), ἐψανέρωσεν εἰς τούς θεούς ἔνα ώραιότατον κατά τήν ὄψιν στήν ὥρα του,

τόν όποῖον βέβαια τώρα όνομάζουν Φάνητα καί Διόνυσον καί Εὐβουλέα ἄνακτα καί 'Ανταύγην περιφανή'

ἄλλοι δέ από τούς ἐπιχθονίους ἀνθρώπους τόν καλοῦν μέ ἄλλο ὄνομα

Πρῶτος δέ αὐτός ἤλθεν εἰς τό ψῶς καί ώνομάσθη Διόνυσος, διότι περιδινεὶται (περιστρέψεται) εἰς τόν ἀπέραντον μακρόν ¨Ολυμπον'

άφοῦ δέ ἄλλαξε, ἕλαβε (καί τό ἀνάλογον) ὄνομα, καί καθ ἕκαστον καιρόν λαμβάνει παντός εἴδους ἐπωνυμίαν κατά την άλλαγην τοῦ χρόνου».

Και παρεμβαλλομένων ἄλλων τινῶν,

ό `Ορφεύς δεικνύει, ὅτι ὁ Διόνυσος καί ὁ "Ηλιος εἶναι ἔνας καί ὁ αὐτός θεός, εἰς δέ τά ἱερά Διονυσιακά γράφει περί τῆς διακοσμήσεως καί τῆς ἐνδυμασίας αὐτοῦ τὰ ἑξῆς:

« Όλα αὐτά τά ἐκτελεῖ, ἀφοῦ τά σκεπάσει μέ τήν ἱεράν ἐνδυμασίαν,

καί διαπλάσσει τό σῶμα τοῦ θεοῦ, τοῦ λαμπροῦ Ἡλίου.

Κατά πρῶτον μέν τό περιβάλλει μέ πέπλον, πού όμοιάζει μέ άργυρᾶς (λευκάς) ἀκτῖνας, μέ πέπλον έρυθρόν, ὄμοιον μέ πῦρ,

ύπεράνω δέ, κατά τό μέρος τοῦ δεξιοῦ ὤμου, προσάπτει (ἐπιθέτει) πλατύ μέ πολλά στίγματα δέρμα μικροῦ ἐλαφιοῦ, πού εἶναι ζῷον εὐκίνητον,

καί τοῦτο είναι κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἄστρων, πού ἔχουν πολλά ποικίλματα, καί τοῦ ἰεροῦ πόλου.

επειτα δε ύπεράνω άπό τό δέρμα τοῦ έλαφιοῦ θέτει χρυσῆν ζώνην, πού λάμπει, διά νά τήν φορῆ γύρω ἀπό τά στέρνα:

Κι αὐτή (ή χρυσή ζώνη) εἶναι μεγάλο σημάδι (μεγάλο μήνυμα), ὅταν ἀμέσως ἀπό τά πέρατα τῆς γῆς μέλλη (πρόκειται) νά ἀναπηδήση ὁ ἥλιος καί νά ἀναμειχθῆ μέ τάς χρυσᾶς ἀκτῖνάς του τό ρεῦμα (τά ὕδατα) τοῦ αύγή δ΄ ἄσπετος ή, άνά δέ δρόσφ άμφιμιγεῖσα

μαρμαίρη δίνησιν έλισσομένη κατά κύκλον πρόσθε θεοῦ, ζώνη δ΄ ἄρ΄ ὑπό στέρνων ἀμετρήτων

φαίνετ' ἄρ' ώκεανοῦ κύκλος, μέγα θαῦμ' ἐσιδέσθαι.

Et 1, 23

Solem esse omnia et Orpheus testatur, his versibus:

Κέκλυθι τηλεπόρου δίνης έλικαυγέα κύκλον

ούρανίαις στροφάλιγξι περίδρομον αἰέν ἐλίσσων,

άγλαέ Ζεῦ, Διόνυσε, πάτερ πόντου, πάτερ αἴης,

"Ηλιε παγγενέτορ, Πάν αἰόλε, χρυσεοφεγγές.

Et 1, 17 p. 195.

Apollinem πατρῷον cognominaverunt, ut auctorem progenarandarum omnium rerum - ut alt Orpheus

πατρός ἔχοντα νόον καί ἐπίφρονα βουλήν.

(8) VIII.

De Phanete ac Titanibus ex Proclo et aliis. In Tim. 2 p. 102, 37.

Πάλαι ὁ Θεολόγος ἔν γε τῷ Φάνητι τήν δημιουργικήν αἰτίαν ἀνύμνησεν. Ἐκεῖ γάρ ἦν τε καί προῆν, ὥσπερ ἔψη καί αὐτός,

-Βρόμιός τε μέγας, καί Ζεύς ὁ πανόπτης. Et paucis interiectis habet versum,

καί Μῆτις πρῶτος γενέτωρ, καί "Ερως πολυτερπής,

αὐτός τε ὁ Διόνυσος καί Φάνης καί Ἡρικεπαῖος συνεχῶς ὀνομάζεται.

Et p. 99,9.

ώς τότε πρωτογόνοιο χανόν μένος Ἡρικεπαίου

τῶν πάντων δέμας εἶχεν ἑῇ ἐνί γαστέρι κοίλη,

μίξε δ' ἐοῖς μελέεσσι θεοῦ δύναμίν τε και ἀλκήν.

ώκεανοῦ, εἶναι δέ ἀνέκφραστον φῶς, τό ὁποῖον άφοῦ ἀναμειχθῆ γύρω μέ τήν δροσιά ἀκτινοβολεῖ περιφερόμενον κυκλικῶς μέ τάς δονήσεις του ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ φαίνεται δέ κάτω ἀπό τά μεγάλα στέρνα (στήθη) ὡς ζώνη ὁ κύκλος τοῦ ὡκεανοῦ, πού εἶναι μεγάλο θαῦμα νά τό βλέπη κανείς».

Kai 1,23

Καί ὁ `Ορφεύς βεβαιώνει ὅτι ὁ "Ηλίος εἶναι τά πάντα μέ τούτους τούς στίχους:

« Ακουσε σύ πού περιφέρεις πάντοτε τόν κύκλον, ό όποῖος ἐκπέμπει ἐλικοειδεῖς ἀκτῖνας κατά τήν κυκλικήν περιστροφήν, πού φθάνει μακράν, περιφερόμενον κατά τάς οὐρανίας στροφάς. σύ ὧ λαμπρέ Δία, Διόνυσε, πατέρα τοῦ πόντου, πατέρα τῆς γῆς, σύ ὧ "Ηλιε, πού ἐγέννησες τά πάντα, ὧ Πάν ποικίλε (ποικιλόμορφε), πού ἔχεις χρυσῆν λάμψιν (πού φέγγεις ὅπως ὁ χρυσός)».

Kai 1, 17, o. 195

Τόν Απόλλωνα ώνόμασαν πατρῷον (πατρικόν), ὡς δημιουργόν πάντων τῶν γεννηθέντων πραγμάτων, καθώς λέγει ὁ Όρφευς: «πού ἔχουν τόν νοῦν τοῦ πατρός καί συνετήν σκέψιν».

(8) VIII.

Περί τοῦ Φάνητος καί τῶν Τιτάνων ἐκ τοῦ Πρόκλου καί ἐξ ἄλλων. Εἰς «Τίμαιον» 2, σ. 102, 37

Κατά τήν παλαιάν έποχήν ὁ θεολόγος (ὁ Ὁρφεύς) εἰς τόν Φάνητα έξύμνησεν (ἀνήγαγε) τήν δημιουργικήν αἰτίαν (τόν αἴτιον τῆς δημιουργίας). Διότι ἐκεῖ ὑπῆρχε καί προϋπῆρχε, καθώς λέγει καί αὐτός (ὁ ՝Ορφεύς):

«΄ Ο μέγας Βρόμιος καί ὁ Ζεύς πού βλέπει τά πάντα».

Καί παρεμβάλλων όλιγα παραθέτει τόν στίχον: «καί ὁ Μῆτις ὁ πρῶτος δημιουργός καί ὁ Ερως, πού παρέχει πολλάς τέρψεις», καί αὐτός ὁ Διόνυσος καί ὁ Φάνης ὁ ὁποῖος καί Ἡρικεπαῖος όνομάζεται συνεχῶς.

Καί σ. 99.9

«Καθώς τότε ο πρωτογεννηθείς `Ηρικεπαῖος είχεν είς

τήν βαθειάν κοιλίαν του τό σῶμα τῶν πάντων, ἀνέμειξε δέ μέ τά ἰδικά του μέλη τήν δύναμιν καί τήν ἰσχύν τοῦ θεοῦ. τούνεκα σύν τῷ παντί Διός πάλιν έντός έτύχθη.

Ex Athenagora apol. p. 72.

ἄν δέ Φάνης ἄλλην γενεήν τεκνώσατο δεινήν νηδύος έξ ἱερῆς, προσιδεῖν ψοβερωπόν ἔχιδναν, ἡς χαῖται μέν ἀπό κρατός, καλόν τε πρόσωπον ἡν ἐσιδεῖν, τά δέ λοιπά μέρη ψοβεροῖο δράκοντος αὐχένος ἐξ ἄκρου.

Proclus in Tim. 3 p. 137, 11.

Ο θεολόγος μόνον παράγει τόν Φάνητα, σπέρμα φέροντα θεόν κλυτόν.-

Οὐρανός μέν γάρ μετά τῆς γῆς πρόεισιν, ῆ δέ πάλιν γαῖάν τε καί οὐρανόν εὐρύν ἔτικτε-

Κατά τήν τρίτην νονήν ή νη προήνανεν

έπτά μέν εὐειδεῖς κούρας, έλικώπιδας, ἀγνάς,

έπτά δέ πα<u>ϊ</u>δας ἄνακτας έγείνατο λαχνήεντας.

Ο δέ-γε Φάνης μόνος τε πρόεισιν, και ὁ αὐτάς ἀνυμνεῖται θῆλυς καί γενέτωρ-

αὐτός ἑῆς γάρ παιδός ἀφείλετο κούριον ἄνθος.

Et ibid. p. 137, 26.

Τά λόγια τόν μέγιστον τοῦτον θεόν (Φάνητα) πηγήν πηγῶν προσαγορεύει, και μόνον ἀπογεννῆσαι τά πάντα φησίν.

ένθεν ἄδην θρώσκει γένεσις πολυποικίλου ϋλης, ένθεν συρόμενος πρηστήρ, ἀμυδροῦ πυρός ἄνθος, κόσμων ένθρώσκων κοιλώμασι. πάντα γάρ ἔνθεν ἄρχεται είς τό κάτω τείνειν ἀκτῖνας ἀγητάς. Διά τοῦτο μαζί μέ τό σύμπαν ἐδημιουργήθη πάλιν ἐντός τοῦ Διός».

Έκ τῆς ἀπολογίας τοῦ ᾿Αθηναγόρου σ. 72

« Αλλο δέ τέκνον φοβερόν ἐγἐννησεν ὁ Φάνης ἀπό τήν ἱεράν κοιλίαν του, κατά τήν θέαν ἔχιδναν μέ φοβεράν ὅψιν, τῆς ὁποίας αἱ μέν χαῖται κρέμονται ἀπό τό κεφάλι, καὶ τό πρόσωπον ὡραῖον κατά τήν ὅψιν, τά δέ ὑπόλοιπα μέρη ἀπό τό ἄκρον τοῦ αὐχένος (τοῦ τραχήλου) φοβεροῦ δράκοντος».

Πρόκλος είς «Τίμαιον» 3, σ. 137, 11

Ό θεολόγος (ὁ Ὁ Ορφεύς) παρουσιάζει μόνον τόν Φάνητα, πού φέρει ὡς σπέρμα θεόν ἑξακουστόν.-

Ο ούρανός μέν προχωρεῖ μαζί μέ τήν γῆν, αὐτή δέ πάλιν ἐγέννησε τήν γῆν καί τόν πλατύν οὐρανόν.-

Κατά τήν τρίτην γέννησιν ή γῆ ἔφερεν εἰς τό φῶς

«έπτά ώραίας κόρας μέ εὔστροψα καί ζωηρά μάτια, άγνάς,

καί έγέννησεν έπτά υἱούς βασιλεῖς τριχωτούς».

Ο δέ Φάνης μόνος προχωρεῖ, καί ὁ ϊδιος έξυμνεῖται ὡς θηλυκός καί ὡς γεννήτωρ (ὡς πατήρ) «αὐτός: διότι ἀφήρεσε τό παρθενικόν ἄνθος τῆς κόρης του».

Αὐτόθι σ. 137, 6

Οἱ χρησμοί αὐτόν τόν μέγιστον θεόν (τόν Φάνητα) τόν όνομάζουν πηγήν τῶν πηγῶν, καί λέγουν ὅτι μόνον αὐτός ἐγἐννησε τά πάντα.

« Από ἐδῶ (ἀπό τόν Φάνητα) πηδᾶ ἀρκετά (εἰς βαθμόν μεγάλον) ή δημιουργία τοῦ πολυποικίλου ὑλικοῦ.

άπό έδώ ό συρόμενος κεραυνός, ή στιλπνότης άσθενικοῦ πυρός, πηδᾶ μέσα εἰς τά κοιλώματα τῶν κόσμων· διότι ἀπό ἐδῶ ἀρχίζουν τά πάντα νά τείνουν (νά τεντώνουν) πρός τά κάτω θαυμαστάς ἀκτίνας».

Et L. 5 p. 295, 30 conferenda cum v. 14 sq.

Τίκτει ή γῆ λαθοῦσα τόν οὐρανόν, ὥς φησιν ὁ θεολόγος,

έπτά μέν εὐειδεῖς κούρας, έπτά δέ παῖδας ἄνακτας.

θυγατέρας μέν Θέμιν καί εὔφρονα Τηθύν,

Μνημοσύνην τε βαθυπλόκαμον, Θείαν τε μάκαιραν.

ή δέ Διώνην τίκτεν, άριπρεπές είδος έχουσαν, Φοίβην τε Ρείην τε, Διός γενέτειραν ἄνακτος.

Παϊδας δέ ἄλλους τοσούτους, Κοϊόν τε Κροϊόν τε μέγαν, Φόρκυν τε κραταιόν,

και Κρόνον, ΄Ωκεανόν θ΄, ΄Υπερίονά τ΄, ΄Ιαπετόν τε.

Deinde, in fine paginae, de Caelo s. Urano,

ώς ένόησ' αὐτούς ἀμείλιχον ἦτορ ἔχοντας, καί φύσιν έκνομίην' ρίπτε βαθύν γαίης ἐς τάρταρον.

Et statim p. 296, 1.

Τῶν ἄλλων Τιτάνων εἰς τήν κατά τοῦ πατρός ἐπιβουλήν ἰεμένων, ὁ ՝ Ωκεανός ἀπαγορεύει τε πρός τάς τῆς μητρός ἐπιτάξεις, καί ἐνδοιάζει περί τῆς τάξεως.

ενθ' οὖν 'Ωκεανός μέν ἐνί μεγάροισιν ἔμιμνεν,

όρμαίνων, ποτέρωσε νόον τράποι, ή πατέρα ὄν

γυμνώση τε βίης, καί ἀτάσθαλα λωβήσαιτο σύν Κρόνω ήδ΄ ἄλλοισιν ἀδελφοῖς, οἵ πεπίθοντο

μητρί φίλη, ή τούς γε λιπών μένοι ἕνδον ἕκηλος.

πολλά δέ πορφύρων, μένεν ήμενος έν μεγάροισι,

σκυζόμενος ή μητρί κασιγνήτοισι δέ μᾶλλον.

Idem in Tim. 1 p. 57 extr. de Titanibus, victos esse ab Olympiis,

καί κρατεροί περ έόντες άμείνονος ἀντιάσαντες,

Καί L. 5, σ. 205,30 παραβλητέα πρός τούς στίχους 14 κέξ.

Γεννά ή γή, διαφυγούσα τήν προσοχήν τοῦ οὐρανοῦ, καθώς λέγει ὁ θεολόγος (ὁ Ορφεύς):

«άφ' ένός μέν έπτά ώραίας θυγατέρας, άφ' έτέρου δέ έπτά υἰούς βασιλεῖς,

θυγατέρας μέν τήν Μνημοσύνην μέ τά πολλά πλοκάμια καί τήν μακαρίαν Θείαν,

αὐτή δέ ἐγέννησε τήν Διώνην, πού είχε μεγαλοπρεπή ἐμφάνισιν, καί τήν Φοίβην καί τήν Ρέαν, τήν μητέρα τοῦ Διός τοῦ ἄνακτος».

Υίούς δέ έγέννησε ἄλλους τόσους, «Τόν Κοῖον καί τόν Κροῖον τόν μέγαν καί τόν ἰσχυρόν Φόρκυν,

καί τόν Κρόνον καί τόν ΄Ωκεανόν καί τόν 'Υπερίωνα καί τόν 'Ιαπετόν».

Έπειτα είς τό τέλος τῆς σελίδος περί τοῦ Οὐρανοῦ λέγει:

"Όταν άντελήψθη ὅτι αὐτοί ἔχουν σκληράν καρδίαν

καί άσυνήθιστον φυσικήν ὑπόστασιν, τούς ἔρριπτεν εἰς τά βαθειά τάρταρα τῆς γῆς.

Καί είς τήν σ. 296.1 λένει:

Ένῶ οἱ ἄλλοι Τιτᾶνες ώρμοῦσαν εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐπιβουλῆς (τοῦ κακοῦ σχεδίου των) κατά τοῦ πατρός των, ὁ ՝ Ωκεανός δέν ὑπακούει εἰς τάς διαταγάς τῆς μητρός του καί ἔχει δισταγμούς ώς πρός τήν τάξιν.

«Τότε λοιπόν ὁ μέν Ωκεανός παρέμενεν εἰς τά μέγαρά του, σκεπτόμενος πρός ποῖον ἀπό τά δύο μέρη νά στρέψη τόν νοῦν του, ἤ δηλαδή νά ἀπογυμνώση τόν πατέρα του ἀπό τήν δύναμιν (πού εἶχε) καί νά τοῦ προξενήση ἀνοσίους βλάβας ἐν συνεργασία μέ τόν Κρόνον καί μέ τούς ἄλλους ἀδελφούς του, οἱ οποῖοι εἶχον πεισθῆ ἀπό τήν ἀγαπητήν μητέρα, ἤ νά ἐγκαταλείψη αὐτούς, καί νά παραμένη ἤσυχος μέσα (εἰς τό σπίτι του).

Διαλογιζόμενος δέ πολλά, παρέμεινε καθήμενος είς τά μέγαρά του, και ήτο ώργισμένος έναντίον τῆς μητρός του, άλλά περισσότερον έναντίον τῶν ἀδελφῶν του».

Ο ίδιος είς Τίμ. 1, σ. 57 λέγει περί τῶν Τιτάνων, ὅτι ἐνικήθησαν ἀπό τούς Ολυμπίους θεούς:

«καί äν καί ήσαν ίσχυροί συναντήσαντες τόν άνώτερόν των (ἐνικήθησαν) ϋβριος άντ' όλοῆς και άτασθαλίης ὑπερόπλου.

Athenag. apol. p. 66.

κούρους δ' οὐρανίωνας έγείνατο πότνια γαῖα, οὕς δή καί Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέουσιν, οὕνεκα τισάσθην μέγαν οὐρανόν ἀστερόεντα.

Procl. in Tim. 2 p. 100, 3.

οῖ Ζηνί βροντήν τε πόρον, τεῦξάν τε κεραυνόν.

πρῶτοι τεκτονόχειρες, οἴ "Ηφαιστον καί 'Αθήνην

δαίδαλα πάντ' εδίδαξαν, ὄσ' οὐρανός εντός εέργει

Procl. in Tim. L. 3 p 184, 47.

έπτά δέ πάντα μέρη κούρου (Bacchi) διεμοιρήσαντο, φησίν ό θεολόγος περί τῶν Τιτάνων.

Id. L. 1 - apud Eschenb. Epig. p. 55. Τιτῆνες κακομῆτοι, ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντες.

(9) IX.

Proci. in Tim. 4 p. 283, 11. Luna ἀντίχθων.

Μήσατο δ΄ ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον, ἥντε σελήνην ἀθάνατοι κλήζουσιν, ἐπιχθόνιοι δέ τε

μήνην ἥ πόλλ' οὔρε' ἔχει, πόλλ' ἄστεα, πολλά μέλαθρα.

Addit Eschenb. Epig. p. 160 ex eod. libro ὄφρ' ἐν μηνί τρέπη, ὅπερ ἥλιος εἰς

(10) X.

Procl, in Tim. 2 p. 63, 49 Dei Opificis cum Nocte deliberatio.

Ό τοῦ παντός ποιητής - πρός τήν Νύκτα τῷ θεολόγῳ πεποίηται λέγων Μαῖα, θεῶν ὑπάτη, Νύξ ἄμβροτε, πῶς τάδε, ψράζε, πῶς δεῖ μ' ἀθανάτων ἀρχήν

λόγω τῆς καταστρεπτικῆς άλαζονείας των καί τῆς ὑπερβολικῆς ἀφροσύνης των».

Αθηναγόρου άπολογία σ. 66

« Η σεβαστή γή έγέννησεν υἰούς οὐρανίους, τούς ὁποίους βέβαια ἀποκαλοῦν καί Τιτᾶνας, διότι ἐτιμώρησαν τόν μέγαν οὑρανόν, πού ἔχει πολλά ἀστέρια».

Πρόκλου είς Τίμαιον, 2 σ. 100, 3

«αὐτοί (οἱ Τιτᾶνες) ἐπρομήθευσαν εἰς τόν Δία τήν βροντήν, καί τοῦ κατεσκεύασαν τόν κεραυνόν.

Αὐτοί ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι χειρώνακτες, οἱ ὁποῖοι ἐδίδαξαν τόν "Ηφαιστον καί τήν ' Αθηναν όλα τά τεχνικά ἔργα, ὄσα περικλείει ὁ οὑρανός».

Πρόκλου είς Τίμαιον 4.3 ρ. 184, 47

"Ολα τά έπτά μέρη τοῦ νέου (τοῦ Βάκχου) τά διένειμαν, λέγει ὁ θεολόγος διά τούς Τιτᾶνας.

Ο ίδ. 4. 1- παρά Eschenb. Epig., σ. 55

«οί κακόβουλοι Τιτᾶνες, πού ἔχουν ὑπερήφανον καρδίαν».

(9) IX.

Πρόκλου είς Τίμαιον 4, σ. 283, 11

΄Η σελήνη ώς άντίχθων.

«Κατεσκεύασε δέ ἄλλην ἀπέραντον γῆν, τήν ὁποίαν οἱ θεοί

ώνόμασαν σελήνην, οί δέ ἄνθρωποι μήνην· αὐτή ἔχει πολλά ὄρη, πολλάς πόλεις, πολλά μέγαρα».

Προσθέτει Eschenb. Epig. σ. 160 έκ κώδικος

«διά νά κάμνη τροπήν είς ἕνα μῆνα, πρᾶγμα τό όποῖον ὁ ἤλιος κάμνει είς ἕνα ἐνιαυτόν».

(10) X.

Πρόκλ. είς Τίμαιον 2, σ. 63, 40 Θεοῦ δημιουργοῦ μετά τῆς Νυκτός διάσκεωις

Ο ποιητής (ὁ πλάστης) τοῦ σύμπαντος παριστάνεται ὑπό τοῦ θεολόγου (τοῦ Ορψέως) νά λέγη πρός τήν Νύκτα τὰ ἑξῆς:

ένιαυτόν.

κρατερόφρονα θέσθαι; καί άκούει παρ' αὐτῆς,

αἰθέρι πάντα πέριξ ἀφάτῳ λάβε, τῷδ΄ ἐνί μέσσῳ οὐρανῷ-

καί περί πάσης έξῆς ἀναδιδάσκεται τῆς κοσμοποιΐας.

Πρός δέ τόν Κρόνον πάλιν, μετά τούς δεσμούς, μόνον οὐκ εὐχόμενος, φησίν

όρθου δ' ήμετέρην γενεήν, άριδείκετε δαϊμον.

Similis dialogismus est apud eundem in Tim. 2 p. 96, 2.

πῶς δέ μοι ἔν τι τά πάντ΄ ἔσται, καί χωρίς ἔκαστον; αἰθέρι πάντα πέριξ ἀφάτω λαβέ τῷ δ΄ ἐνί μέσσω οὐρανόν, ἔν δέ τε γαῖαν ἀπείριτον, ἔν δέ θάλασσαν, ἔν δέ τε τείρεα πάντα, τά τ΄ οὐρανός ἐστεφάνωται.

Καί δή καί περί τῶν ἄλλων ἀπάντων ὑποθεμένη δημιουργημάτων, ἐπήνεγκεν,

αὐτάρ ἐπεί δεσμόν κρατερόν ἐπί πᾶσι τανύσσης, σειρήν χρυσείην ἐξ αἰθέρος ἀρτήσαντα. «˙Ω Μαῖα, ἡ ὑπερτάτη τῶν θεῶν, Νύχτα ἀθάνατη, πῶς ἔχουν αὐτά,

λένε.

πῶς πρέπει ἐγώ νά τοποθετήσω (νά τακτοποιήσω) τήν γενναιόψυχον ἐξουσίαν τῶν ἀθανάτων θεῶν;»

καί άκούει νά τοῦ λέγη αὐτή

«Νά περιλάβης τά πάντα γύρω από τον απέραντον αίθέρα, είς τό μέσον αύτοῦ τοῦ οὐρανοῦ»-

καί έν συνεχεία μανθάνει περί τῆς ὅλης δημιουργίας τοῦ κόσμου.

Εξ ἄλλου δέ πρός τόν Κρόνον, μετά τήν δέσμευσιν, σχεδόν εὐχόμενος, λέγει τά έξῆς:

«' Ανύψωνε την ίδικήν μας γενεάν, ὧ περίφημε θεέ».

Όμοιος διαλογισμός ὑπάρχει εἰς τόν ϊδιον (τόν Πρόκλον) εἰς Τίμ. 2, σ. 96,2

«Πῶς θά συμβῆ νά είναι είς ἐμέ τά πάντα ἕνα καί καθένα χωριστά;

Νά περιλάβης τά πάντα γύρω ἀπό τόν ἀνεκλάλητον αἰθέρα

είς δέ τό μέσον τοῦ ένός νά περιλάβης τόν οὐρανόν καί την ἀπέραντον γῆν καί την θάλασσαν,

καί ὅλα τά ἄστρα, καί ὅσα ὁ οὐρανός ἔχει περιλάβει».

καί μάλιστα, άφοῦ καί περί ὅλων τῶν ἄλλων δημιουργημάτων ἔθεσε τήν ἀρχήν (τήν βάσιν) προσέθεσε:

«ὅταν δέ ἐπάνω είς ὅλα (τά δημιουργήματα) ἀπλώσης ἰσχυρόν δεσμόν,

άφοῦ άναρτήσεις άπό τόν αίθέρα χρυσό σχοινί».

(11) XI.

Stobaeus Serm. 79 (LXXIX.) p. 455, 28. Iustitia Dei.

Ζεύς δ' έφορᾶ γονέων όπόσοι τίουσι θέμιστας, ήδ' ὅσοι οὐκ άλέγουσιν, ἀναιδέα θυμόν ἔχοντες καί τοῖς μέν πρόφρων τε καί ἤπιος ἐσθλά δίδωσι, τοῖς δέ κακά φρονέων νεμεσίζεται Εὐμενίδεσσι.

δειναί γάρ κατά γαῖαν Εριννύες εἰσί τοκήων.

(11) XI.

Στοβαίου λόγοι 79 (LXXIX) σ. 455, 28

Ή δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ

«΄ Ο Ζεύς ἐποπτεύει πόσοι ἀπό τούς γονεῖς τιμοῦν τούς θεσμούς, καί πόσοι ἀδιαφοροῦν δι΄ αὐτούς, ἐπειδή ἔχουν ἀδιάντροπον καρδίαν· καί εἰς ἐκείνους μέν προθύμως καί ἡπίως προσφέρει καλά δῶρα, ἐναντίον ὅμως τούτων ἔχων κακάς διαθέσεις ἐξοργίζεται καί (τούς τιμωρεῖ) διά τῶν Εὐμενίδων·

διότι αύταί είς τήν γῆν είναι φοβεραί Ερινύες (τιμωροί) τῶν γονέων».

(12) XII.

Sextus Empir. contra Math, 2, 31 et 9, 15. Vita ante leges.

*Ην χρόνος, ἡνίκα φῶτες ἀπ΄ ἀλλήλων βίον εῖχον σαρκοδακῆ΄ κρείσσων δέ τόν ἡττονα φῶτα δάῖζε.

(13) XIII.

Plato Philebo extr. p. 94, H. et Plutarch. p. 3g1, C. Έκτη δ΄ ἐν γενεᾶ (ψησίν Ὀρψεύς) καταπαύσατε κόσμον ἀοιδῆς.

(14) XIV.

Plato Cratylo p. 265, A, ubi Orphicam et Heracliticam philosophiam comparat.

Λέγει δέ που καί Όρφεύς, ὅτι Ὁκεανός πρῶτος καλλιρρόου ἤρξε γάμοιο, ὅς ρα κασιγνήτην ὁμομήτορα Τηθύν

(15) XV.

ὄπυιεν.

Dio Chrysost. Corinth. p. 458.

- Έγένετο δέ και τῶν νεῶν ἄμιλλα καί 'Αργώ ἐνίκα και μετά ταῦτα οὐκ ἔπλευσεν, άλλ' αὐτήν ἀνέθηκεν ὁ 'Ιάσων ἐνταῦθα (Corinthi) τῷ Ποσειδῷνι και τό ἐπίγραμμα ἐπέγραψεν, ὅ λέγουσιν 'Ορφέως εἶναι'
- 'Αργώ τό σκάφος εἰμί, θεῷ δ' ἀνέθηκεν ἱάσων.
- "Ισθμια, καί Νεμέοις στεψάμενον πίτυσιν.

(16) XVI.

Clemens Alex. Cohort. p. 17 extr. et hinc Euseb. Praepar. 2, 3. Baubo Cererem exhilarat.

Παραθήσομαι δέ σοι αὐτά τοῦ ᾿Ορφέως

(12) XII.

Σέξτος Έμπειρικός «Κατά Μαθηματικῶν», 2, 31 καί 9, 15

Ό βίος πρό τῶν νόμων

« Ήτο χρόνος (ήτο έποχή), όπότε οἱ ἄνθρωποι ἔζων τρώγοντες ὁ ἕνας τάς σάρκας τοῦ ἄλλου ὁ δέ ἰσχυρότερος ἐφόνευε τόν ἄνθρωπον, πού ήτο άσθενέστερος».

(13) XIII.

Πλάτ. Φίληβος σ. 94 καί Πλουτάρχου σ. 201 c

«Κατά τήν ἕκτην γενεάν (λέγει ὁ Όρφεύς) σταματήστε τό διακοσμημένο (καλοτακτοποιημένο) τραγούδι».

(14) XIV.

Πλάτωνος Κρατύλος σ. 265 Α

ὅπου (ὁ Πλάτων) παραβάλλει τήν 'Ορφικήν και τήν 'Ηρακλείτειον φιλοσοφίαν. Λέγει δέ κάπου ὁ 'Ορφεύς, ὅτι «πρῶτος ὁ 'Ωκεανός, πού ρέει καλῶς (πού ἔχει καλά ρεύματα - ὕδατα) ἤρχισε τόν γάμον αὐτός ἐνυμφεύθη τήν ἀδελφήν του Τηθύν, ἡ ὁποία ἦτο ἀπό τήν ἰδίαν μητέρα».

(15) XV.

Δίων Χρυσόστομος Corinth. σ. 458

Έγινε δέ ἀγώνισμα καί μεταξύ τῶν πλοίων καί ἀνεδείχθη νικήτρια ἡ 'Αργώ καί ὕστερα ἀπ' αὐτό ἡ 'Αργώ δέν ἐταξίδευσεν, αλλ' ὁ 'Ιάσων ἀνέθεσεν (ἀφιέρωσεν) αὐτήν ἐδῶ (εἰς τήν Κόρινθον) πρός τιμήν τοῦ Ποσειδῶνος καί ἔγραψεν ἐπάνω εἰς αὐτήν καί τό ἐπίγραμμα τοῦτο, τό ὁποῖον λέγουν ὅτι εἶναι τοῦ 'Ορφέως: «'Εγώ εἶμαι τό πλοῖον 'Αργώ, ὁ δέ 'Ιάσων μέ ἀνέθεσεν εἰς τόν θεόν, εἰς τά "Ισθμια, καί κατά τὰ Νέμεα ἐστεφανώθηκα μέ πιτυές».

(16) XVI.

Κλήμης ΄Αλεξανδρεύς Cohort. σ. 17 extr. καί ἐντεῦθεν ὁ Εὐσέβιος Προπαρ. 2, 3.

Ή Βαυβώ φαιδρύνει (χαροποιεί) τήν Δήμητρα.

Θά σοῦ παραθέσω δέ τά ίδια τά λόγια τοῦ

τά ἔπη, ἵν᾽ ἔχης μάρτυρα τῆς ἀναισχυντίας τόν μυσταγωγόν.

Ως εἰποῦσα πέπλους ἀνεσύρατο, δεῖξέ τε πάντα σώματος οὔτι πρέποντα τύπον παῖς δ` ἤεν "Ιακχος, χειρί τε μιν ρίπτασκε νελῶν Βαυβοῦς ὑπό κόλποις.

ή δ' ἐπεί οὖν ἐνόησε θεά, μείδησ' ἐνί θυμῶ.

δέξατο δ΄ αἰόλον ἄγγος, ἐν ῷ κυκεών ἐνέκειτο.

Arnobius adversus gentes L. 5 p. 175.

(17) XVII.

Clemens Atex. Cohort. p. 15, 8.

Symbola quaedam mysteriorum Bacchi s.

Dionysi.

Ό τῆς τελετῆς ποιητής 'Ορφεύς φησιν ὁ Θράκιος' κῶνος καί ρόμβος καί παίγνια καμπεσίγυια, μῆλά τε χρύσεα καλά παρ' 'Εσπερίδων λιγυφώνων.

Arnobius adv. gentes L. 5 p. 169.

(18) XVIII.

Clemens Alex. Strom. L. 6. p. 738, 10. Orphei versus ab Homero usurpati.

΄ Ορφέως ποιήσαντος,

΄Ως οὐ κύντερον ἥν καί ρίγιον ἄλλο γυναικός

"Ομηρος ἄντικρυς λέγει ('Οδ. Α, 426) ώς οὐκ αἰνότερον καί κύντερον ἄλλο γυναικός.

Et p. 751, 22.

Εὔροις δ΄ ἄν καί "Ομηρον, τόν μέγαν ποιητήν, ἐκεῖνα τά ἔπη.

Οἴον δέ τρέφει ἔρνος ἀνήρ ἐριθηλές ἐλαίης,

(Ἰλ. Ρ, 53) καί τά ἐξῆς, κατά λέξιν μετενηνοχότα Όρφέως, διά νά ἔχης ώς μάρτυρα τῆς ἀναισχυντίας τόν μυσταγωγόν (τόν `Ορφέα):

« Αφοῦ εἶπεν αὐτά, ἔσυρε πρός τά ἐπάνω τούς πέπλους (τά ἐνδύματα) καί ἔδειξε ὅλον τόν τύπον (ὅλην τήν κατατομήν) τοῦ σώματος, ἐνῶ δέν ἔπρεπε παιδί δὲ ήτο ὁ Ἰακχος, καί γελῶν ἔρριπτεν αὐτόν μὲ τά χέρια ἐδῶ καί ἐκεῖ εἰς τούς κόλπους (εἰς τά στήθη) τῆς Βαυ-Βοῦς.

Η δέ θεά, ὅταν ἀντελήψθη τοῦτο, ἐγέλασε μέ την καρδιά της, καί ἐδέχθη (ἔλαβε) τό ποικιλόχρωμον ἀγγεῖον, μέσα εἰς τό ὁποῖον ἦτο τοποθετημένος (εὐρίσκετο) κυκεών».

Arnobius (Αρνόβιος) adversus gentes 4. 5p. 175

(17) XVII.

Κλήμης `Αλεξανδρεύς Cohort. σ. 15, 8

Μερικά σύμβολα τῶν μυστηρίων τοῦ Βάκχου-Διονύσου.

Ο ποιητής τῆς τελετουργίας, ὁ 'Ορφεύς, ὁ καταγόμενος ἀπό τήν Θράκην, λέγει:

«΄ Ο κῶνος καί ὁ ρόμβος καί παιγνίδια, πού κάμπτουν τά μέλη, καί ώραῖα χρυσᾶ μῆλα ἀπό τάς 'Εσπερίδας, πού ἔχουν λιγυρήν (ἡχηράν) ωωνήν».

Arnobius (᾿Αρνόβιος) adv. gentes 4.5. p. 169

(18) XVIII.

Κλήμης `Αλεξανδρεύς «Στρωματεῖς» 4.6. σ. 738.10

Στίχοι τοῦ 'Ορφέως χρησιμοποιηθέντες ὑπό τοῦ 'Ομήρου.

΄Ο ΄Ορψεύς ἔγραψε τόν στίχον

«ὅτι δέν ὑπάρχει ἄλλο ἀναισχυντότερον καί φοβερώτερον ἀπό την γυναῖκα» καί ὁ "Ομηρος λέγει ἀκριβῶς τά ἴδια (« Ὀδύσ-

και ο Όμηρος λέγει ακριβώς τα ιδια (« Όδυσσεια» 1,426)

«ὅτι δέν ὑπάρχει ἄλλο φοβερώτερον καί ἀναισχυντότερον ἀπό τήν γυναῖκα».

Καί εἰς σ. 751, 22

Θά ἡμπορέσης δέ νά άνεύρης (νά διαπιστώσης), ὅτι καί ὅ ¨ Ομηρος, ὁ μέγας ποιητής, ἐκείνους τούς στίχους

« Οποῖον θαλερόν κλάδον έλαίας τρέψει ό άνήρ» (« Ιλιάς» P 53) καί τούς ἄλλους έν συνεχεία τούς μετέψερε κατά λέξιν (τούς παρέπαρ' 'Ορφέως ἐκ τοῦ Διονύσου ἀφανισμοῦ' ἔν τε

τῆ θεογονία ἐπί τοῦ Κρόνου ΄Ορφεῖ πεποίηται΄

κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχύν αὐχένα, κάδ δέ μιν ὕπνος ἤρει πανδαμάτωρ.

Ταῦτα δέ "Όμηρος ('Οδ. Ι, 372) ἐπί τοῦ Κύκλωπος μετέθηκεν.

Athenag. Legat. c. 15 p. 64 Dechair.

- 'Ομήρου μέν λέγοντος ('Ιλ. Ξ 201 et 302)
- `Ωκεανόν τε θεῶν γένεσιν καί μητέρα Τηθύν.
- Όρφέως δέ, ῷ καί "Ομηρος τά πολλά καί περί θεῶν μάλιστα ἔπεται"
- 'Ωκεανός, ὄσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται.

lusti. M. Cohortat. 16 p. 81 extr. Hutchini.

Τοῦ ˙Ορφέως Μῆνιν ἄειδε Θεά Δημήτερος ἀγλαοκάρπου

έν άρχη τής ποιήσεως εἰρηκότος, αὐτός

Μῆνιν ἄειδε Θεά Πηληϊάδεω ΄Αχιλῆος γέγραφεν.

Clem. Alex. Strom. L. 5 p. 718, 30 Υίε Διός μεγάλοιο, πάτερ Διός αἰγιόχοιο.

(19) XIX.

Physica quaedam et Geographumena. Proclus in Timaeum L. I p. 29, 29.

Καί φύσεως κλυτά ἔργα μένει, καί ἀπείριτος αἰών.

Clemens Alex. Strom. L. 6 p. 746, 11.

'Ορφέως ποιήσαντος, ἔστιν ὕδωρ ψυχῆ θάνατος δ' ὑδάτεσσιν ἀμοιβή.

έκ δ' ὕδατος γαίη, τό δ' έκ γαίης πάλιν ὕδωρ. λαβε αὐτολεξεί) ἀπό τόν Ορφέα, ἐκ τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ Διονύσου καί εἰς τήν θεογονίαν ἐπί τῆς ἐποχῆς τοῦ Κρόνου ἔχουν γραφῆ ἀπό τόν Ορφέα οἱ στίχοι:

«ἀφοῦ ἔκλινε πρός τά πλάγια τόν παχύν αὐχένα (τράχηλον) έξάπλωσε, καί αὐτόν τόν κατένλαβε ὁ ὕπνος, πού καταβάλλει τά πάντα».

Αὐτά τά λόγια (τοῦ 'Ορφέως) ὁ 'Όμηρος («'Οδύσσεια» Ι 372) τά μετέθεσεν εἰς τόν Κύκλωπα.

Athenag. (᾿Αθηναγόρου) Legat. c. 15 r. 64 Dechair.

Ο μέν "Ομηρος λέγει (« Ιλιάς» Ξ 201 καί 302) «τόν 'Ωκεανόν τόν δημιουργόν τῶν θεῶν και τήν μητέρα Τηθύν», ὁ δέ 'Ορφεύς, τόν ὁποῖον ἀκολουθεῖ (μιμεῖται) καί ὁ "Ομηρος εἰς πολλά θέματα καί πρό πάντων εἰς τά περί τῶν θεῶν (εἰς τήν θεογονίαν), λέγει

«ὁ ΄ Ωκεανός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἡ δημιουργική πηγή τῶν πάντων».

`Ιουστ. Μ. Cohortat. c. 16, σ. 81 extr. Hutchini `Ενῶ ὁ 'Ορφεύς εἰς τήν ἀρχήν τοῦ ποιήματός του λέγει

«Τήν όργήν τραγούδησε, ὧ Θεά, τῆς Δήμητρος, πού ψέρει ώραίους καρπούς»

ό "Ομηρος ἔγραψε

«τήν όργήν τραγούδησε, ὧ θεά, τοῦ ᾿Αχιλλέ-ως τοῦ υἰοῦ τοῦ Πηλέως».

Κλήμης `Αλεξανδρεύς «Στρωματεῖς» 14 σ. 718. 30

«Υίὲ τοῦ μεγάλου Διός, ὤ πατέρα τοῦ Διός, πού ἔχει τήν ἀσπίδα».

(19) XIX.

Μερικά φυσικά καί γεωγραφούμενα (γεωγραφικά).

Πρόκλος είς Τίμαιον L.I. σ. 29,29

«Καί τῆς φύσεως τά έξακουστά ἔργα παραμένουν, καί ὁ ἀπέραντος αἰών».

Κλήμης 'Αλεξανδρεύς «Στρωματεῖς» L. 6 σ. 746,11

Ο Ορφεύς εγραψεν αὐτά:
«Εὶς τήν ψυχήν τό ὕδωρ εἶναι θάνατος, τῶν δέ
ὑδάτων θάνατος εἶναι ἡ άλλαγή:
ἀπό τό ὕδωρ προέρχεται ἡ γῆ, ἀπό δέ τήν γῆν

έκ τοῦ δέ ψυχή, ὅλον αἰθέρα ἱ ἀλλάσσουσα.

Ήράκλειτος ἐκ τούτων συνιστάμενος τούς λόγους, ὧδέ πως γράφει, ψυχῆσι θάνατος ὕδωρ γενέσθαι ὕδατι δέ θάνατος γῆν γενέσθαι ἐκ γῆς δέ ὕδωρ γίνεται, ἐξ ὕδατος δέ ψυχή.

Idem Strom. 5 p. 672 sxtr. e Dionysio Thrace Grammatico mentionem facit symboli τῶν Θαλλῶν (ramorum) τῶν διδομένων τοῖς προσκυνοῦσιν, additque,

φησί γάρ 'Ορφεύς ὁ Θράκιος,

θαλλῶν δ' ὅσσα βροτοῖσιν ἐπί χθονός ἔργα μέμηλεν, οὐδέν ἔχει μίαν αἶσαν ἐπί φρεσίν, ἀλλά κυκλεῖται πάντα πέριξ στῆναι δέ καθ' ἔν μέρος οὐ θέμις ἐστίν, ἀλλ' ἔχει, ὡς ἤρξαντο, δρόμου μέρος ἴσον ἕκαστος.

οί θαλλοί ήτοι τῆς πρώτης τροψῆς σύμβολον ὑπάρχουσι κ.τ.λ.

Ibid. p. 673, 25.

Βέδυ τούς Φρύγας τό ὕδωρ φησί καλεῖν, καθό καί Ορφεύς, καί βέδυ νυμφάων καταλείβεται άγλαόν ὕδωρ.

Procl. Tim. 1 p. 38, 7

Οὐ μόνοι οἱ Μαθηματικοί λέγουσι περί τοῦ μή πᾶν κλίμα πρός ἀνθρώπων οἴκησιν σύμμετρον, ἀλλά καί Ορφεύς οὐτωσί διορίζων. Διώρισε δ΄ ἀνθρώποις χωρίς ἀπ' ἀθανάτων ναίειν ἔδος, ἤ μέσος ἄξων

ήελίου τρέπεται ποτινεύμενος, οὔτε τι λίην

μυχρός ὑπέρ κεφαλῆς, οὕτ' ἔμπυρος, ἀλλά μεσηγύς.

(20) XX.

Proclus in Platonis Theol. 6, 8 p. 363, 20. Dice s. lustitia.

΄Ο ΄Ορφεύς - ἤδη βασιλεύοντι [τῷ

πάλιν τό ὕδωρ, καί άπό αὐτό ἡ ψυχή, ἡ ὁποία ἀλλάσσσει (μεταβάλλει) ὅλον τόν αἰθέρα».

Ο Ἡράκλειτος ἀπό αὐτά, πού γράφει ὁ Ἡρφεύς, συνιστὰ τούς λόγους του (τήν διδασκαλίαν του) καί γράφει τὰ ἑξῆς περίπου: τῶν ψυχῶν τό ὕδωρ ἔγινε θάνατος τοῦ ὕδατος δέ θάνατος ἔγινε ἡ γῆ· ἀπό δέ τήν γῆν γίνεται τό ὕδωρ καί ἀπό τό ὕδωρ γίνεται ἡ ψυχή.

Ο ίδιος ὁ Κλήμης Αλεξ. είς τούς «Στρωματεῖς» 5 σ. 672 τέλος ἐκ τοῦ Διονυσίου τοῦ Θρακός τοῦ Γραμματικοῦ κάμνει μνείαν τοῦ συμβόλου τῶν θαλλῶν (τῶν κλάδων), πού δίδονται είς τούς προσκυνοῦντας, και προσθέτει.

λέγει δηλαδή ὁ ἐκ τῆς Θράκης καταγόμενος Ορωεύς

«ἐκ τῶν κλάδων ὅσα ἔργα εἰς τήν γῆν φροντίζουν οἱ ἄνθρωποι κανένα δέν ἔχει μίαν μερίδα εἰς τάς φρένες, ἀλλά τά πάντα περιφέρονται γύρω κυκλικῶς. δέν είναι δέ θεμιτόν νά σταθοῦν εἰς ἔν μέρος,

άλλά ἔχει καθένας, καθώς ἤρχισαν, ἴσον μέρος τοῦ δρόμου».

Οἱ θαλλοί (οἱ κλάδοι) εἶναι σύμβολον τῆς πρώτης τροψῆς κ.τ.λ.

Είς τό αὐτό σύγγραμμα σ. 673, 25

Λέγουν ὅτι οἱ Φρύγες βέδυ ὁνομάζουν τό ϋδωρ, καθώς καὶ ὁ Ὀρφεύς,

«καί τό βέδυ τῶν νυμψῶν χύνεται τό λαμπρόν ὕδωρ».

Πρόκλου Τίμαιος 1 σ. 38,7

Δέν λέγουν μόνον οἱ Μαθηματικοί, ὅτι δέν εἶναι κατάλληλον πρός κατοίκησιν τῶν ἀνθρώπων (διά νά κατοικήσουν οἱ ἄνθρωποι) οἰονδήποτε κλίμα, ἀλλά καί ὁ Όρφεύς κατά τοῦτον ἀκριβῶς τὸν τρόπον προσδιώρισεν αὐτό. Καθώρισε δὲ διά τοὺς ἀνθρώπους τά ἑξῆς:

«Νά διαμένουν είς κατοικίαν χωριστά από τούς θεούς, είς τόπον όπου λαμβάνει τροπήν ό μέσος ἄξων τοῦ ἡλίου καί πλησιάζει, καί δέν είναι ὑπεράνω ἀπό τό κεψάλι οὔτε πολύ ψυχρός οὔτε πολύ θερμός άλλά μέτριος».

(20) XX.

Ο Πρόκλος είς τήν «Πλάτωνος Θεολογίαν», 6,8 σ. 563,20

Ή δίκη - ἡ δικαιοσύνη

΄Ο `Ορφεύς, ένῶ ἥδη έβασίλευεν ὁ δημιουρ-

όλων δημιουργῷ] καί διακοσμεῖν ἀρχομένῳ τό πᾶν ἔπεσθαί φησι τήν ὄλην Δίκην

τῷ δὲ Δίκη πολύποινος ἐφείπετο πᾶσιν ἀρωγός.

(21) XXI.

Sxholia ad Apollo. Argon. 3, 1. Musae.

"Οτι θαλιῶν είσι προστάτιδες αί Μοῦσαι, έν τοῖς 'Ορφικοῖς δεδήλωται.

Οὐδέ τι λήθονται Μουσέων βροτοί, αἴ γαρ ἔασι κοίρανοι, αἴσι μέμηλε χορός, θαλίαι τ΄ ἐρατειναί.

Et mox, 'Εν τοῖς 'Ορφικοῖς εὑρέτις ὀρχήσεως ἡ 'Ερατώ παραδίδοται.

(22) XXII.

Schol. Apollo. 3, 26.

Έν τοῖς εἰς 'Ορφέα (in his quae ad Orpheum auctorem referuntur) Κρόνου [παῖς ὁ Ἑρως] γενεαλογεῖται. Αὐτάρ Ἔρωτα Κρόνος καὶ πνεύματα πάντ' ἐτέκνωσε.

(23) XXIII.

Procl, in Plato. Polit. p. 380, 6.

Species quibus se videndos praebent Dii.

Οί θεοί πολλάς έαυτῶν προτείνουσι μορφάς, πολλά δέ σχήματα έξαλλάττοντες φαίνονται - Καί ταῦτα καί ή θεοπαράδοτος μυσταγωγία παραδίδωσι. Ταῦτα γάρ φησιν ἐπιφωνήσασα.

Πῦρ ἴκελον σκιρτηδόν ἐπ΄ ἡέρος οἰδμα τιταῖνον, ἢ καί πῦρ ἀτύπωτον, ὅθεν ψάνην προθέουσαν, ἢ ψῶς πλησίον ἀμφί γύην ριζαῖον ἐλιχθέν. ἀλλά καί ἵππον ἰδεῖν ψωτός πλέον ἀστράπτοντα, γός τῶν ὅλων καὶ ἐπρόκειτο νά ἀρχίση τήν διακόσμησιν (τήν διευθέτησιν) τοῦ παντός κόσμου (τοῦ σύμπαντος), λέγει ὅτι τόν ἀκολουθοῦσε ὅλη ἡ Δίκη:

«Τοῦτον δέ τόν ἀκολουθοῦσε ἡ Δίκη, πού τιμωρεῖ αὐστηρῶς, ἡ βοηθός εἰς ὅλους».

(21) XXI.

Σχόλια εἰς τά «'Αργοναυτικά» τοῦ 'Απολλωνίου 3,1.

Αί Μοῦσαι

Ότι αἱ Μοῦσαι εἶναι προστάτιδες τῶν συμποσίων καὶ τῶν εὑωχιῶν, τοῦτο ἔχει καταστῆ ψανερόν εἰς τὰ ΄Ορφικά ποιἡματα,

«Οὔτε κατ΄ ἐλάχιστον λησμονοῦν οἱ ἄνθρωποι τάς Μούσας· διότι αὐταί εἶναι ἀρχόντισσαι, τῶν ὁποίων ψροντίς εἶναι ὁ χορός καί αἱ ἀξιέραστοι εὐωχίαι» (αἱ διασκεδάσεις).

Καί όλίγον κατόπιν γράφεται (είς τά ώς ἄνω σχόλια):

Είς τά 'Ορφικά ποιήματα ή 'Ερατώ ἀναφέρεται ώς ἐφευρέτις τῆς ὀρχήσεως (τοῦ χοροῦ).

(22) XXII.

Σχόλια είς ΄Απολλώνιον 3, 26

Έν τοῖς εἰς 'Ορφέα - εἰς ταῦτα μερικά ἀναφέρονται εἰς τόν 'Ορφέα ὡς συγγραφέα - ὁ Έρως θεωρεῖται ὡς υἰός τοῦ Κρόνου. «' Ο δέ Κρόνος ἐγέννησε τόν "Ερωτα καί ὅλα τά πνεύματα».

(23) XXIII.

Πρόκλου είς Πλάτωνος Πολιτείαν σ. 380, 6

Οί θεοί προσφέρουν πολλάς μορφάς τῶν ἐαυτῶν των (παρουσιάζονται μέ πολλάς μορφάς) καί φαίνεται νά ἀλλάσσουν πολλά σχήματα (πολλάς ἐμφανίσεις). Καί αὐτά μᾶς παραδίδει ἡ μυσταγωγία (ἡ μυστική διδασκαλία), πού μᾶς παρεδόθη ἀπό τόν θεόν. Διότι αὐτά μᾶς λέγει φωνάζουσα:

«Πῦρ ὄμοιον πού τεντώνει μέ πηδήματα έπάνω εἰς τό φούσκωμα τοῦ ἀέρος, ἢ καὶ πῦρ άσχημάτιστον, ἀπό ὅπου ὁ φανός τρέχει πρός τά ἐμπρός, ἢ φως πού περιειλίχθη (περιεστράφη) πλησίον εἰς τὴν ρίζαν τῆς γῆς, ἀλλά καὶ ἵππον πού ἀστράφτει περισσότερον ἀπό τό φῶς, ή και παΐδα θοοῖς νώτοις ἐποχούμενον ἵππου,

ἔμπυρον, ή χρυσῷ πεπυκασμένον, ή πάλι γυμνόν,

η καί τοξεύοντα καί έστηῶτ' ἐπί νώτοις,

καί ὄσα τούτοις ἐφεξῆς τά λόγια προστίθησιν, οὔτε ἀλλοίωσιν, οὔτε ποικιλίαν, ἀλλά τάς μεθέξεις αὐτοῦ (int. Θεοῦ) διαφόρους ἐπιδεικνύοντα.

(24) XXIV.

Proxius in Timaeum L. 2 p. 124, 33. Deus pater animarum.

- Γλυκερόν δέ τέκος Διός ἐξεκαλεῖτο.

Et mox, cum provocasset ad τήν θεοπαράδοτον θεολογίαν,

Λέγοι γοῦν ἡ ψυχή περί τοῦ Διός - τοῦ δημιουργήσαντος το πᾶν,

μετά δή πατρικάς διανοίαςψυχή έγώ ναίω, θέρμη ψυχῶσα τά πάντα.

Κατέθετο γάρ

νοῦν μέν ἐνί ψυχῆ, ψυχήν δ΄ ἐνί σώματι ἀργῷ,

ήμέας έγκατέθηκε πατήρ άνδρῶν τε θεῶν τε.

(25) XXV.

Procl. in Tim. L. 1 p. 4, 32. De natura, φύσει, loquens ait,

Τοιαύτη δέ οὖσα προελήλυθεν ἀπό τῆς ζωογόνου θεᾶς.

Νώτοις δ' άμφί θεᾶς φύσις ἄπλετος αἰώρηται.-

ἄρχει δ΄ αὖ φύσις άκαμάτη κόσμων τε καί ἔργων,

φησί τό λόγιον,

ούρανός ὄφρα θέη δρόμον άΐδιον κατασύρων.

Hunc versum habet etiam, et τοῖς λογίοις tribuit in.Tim. 5 p. 323, 17. Et ibid. p. 308

ή και παϊδα πού έποχεῖται έπάνω εἰς τά νῶτα γρηγοροπόδαρου άλόγου,

πυρακτωμένον, ή σκεπασμένον μέ χρυσόν, ή έξ άντιθέτου γυμνόν, ή πού νά τοξεύη καί νά στέκεται έπάνω είς τά νῶτα».

καί ὄσα έν συνεχεία πρός αὐτά προσθέτουν οἱ χρησμοί, τά όποῖα οὕτε ἀλλοίωσιν, οὕτε ποικιλίαν ἀποδεικνύουν, ἀλλά τάς διαφόρους συμμετοχάς αὐτοῦ (τοῦ θεοῦ).

(24) XXIV.

Πρόκλου είς Τίμαιον L. 2 σ. 124,33

΄Ο Θεός πατήρ τῶν ψυχῶν

«΄ Απεκαλεῖτο δέ (ἡ ψυχή) γλυκύ τέκνον τοῦ Διός».

Καί όλίγον κατόπιν, άφοῦ προεκάλεσε τήν θεολογίαν, πού παρεδόθη ὑπό τοῦ θεοῦ,

λέγει λοιπόν ἡ ψυχή περί τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε τό σύμπαν,

«- - - ἐν μέσω τῶν διανοιῶν τοῦ πατρός κατοικῶ ἐγώ ἡ ψυχή, πού ἐμψυχώνω τά πάντα, μὲ τήν θερμότητα.

Διότι έθεσε

τόν μέν νοῦν ἐντός τῆς ψυχῆς, τήν δέ ψυχήν ἐντός τοῦ ὀκνηροῦ σώματος,

ήμας (τόν νοῦν και τήν ψυχήν) ἐγκατέστησεν ὁ πατήρ τῶν ἀνθρώπων και τῶν θεῶν».

(25) XXV.

Πρόκλου είς Τίμαιον L. 1, σ. 4, 22

Περίτῆς φύσεως όμιλῶν λέγει

Έπειδή είναι τοιούτου εϊδους προήλθεν από τήν ζωογόνον θεάν. Η απέραντος δέ φύσις κρέμεται γύρω από τά νῶτα τῆς θεᾶς. Εξουσιάζει δέ άφ΄ έτέρου ἡ ἀκαταπόνητος φύσις τῶν κόσμων και τῶν ἔργων,

λέγει ό χρησμός,

διά νά τρέχη ὁ οὐρανός σύρων πρός τά κάτω αίωνίαν

διαδρομήν (κάμνων πρός τά κάτω άκατάπαυστον πορείαν).

Αὐτόν τόν στίχον (τόν ἀνωτέρω) τόν ἔχει προσέτι καί τόν ἀποδίδει εἰς τούς χρησμούς καί εἰς «Τίμαιον» 5 σ. 323, 17. Καί αὐτόθι σ. 308 τέλος περί τοῦ Ἡλίου:

extr. de Sole:

Τοῦτον γάρ ἐπέστησε τοῖς ὅλοις ὁ Δημιουργός.

καί φύλακ' αὐτόν ἔτευξε, κέλευσέ τε πασιν ἀνάσσειν, ὥς φησιν Όρφεύς.

(26) XXVI.

Proclus in Tim. L. 5 p. 336, 7.

Είπε περί τῆς μονάδος τῶν νέων θεῶν ὁ `Ορφεύς,

Κραῖνε μέν οὖν Ζεύς πάντα πατήρ, Βάκχος δ' ἐπέκραινε.

Et mox, φησί δέ καί τό λόγιον, τοῦτα πατήρ ἐνόησε, βροτός δέ οί ἐψύχωτο.

Ex Proclo etiam adfert H. Steph. p. 107 hos duo: τῶ πυρί γάρ βροτός ἐμπελάσας θεόθεν ψάος ἔξει.

Εt

δηθύνοντι βροτῷ κραιπνοί μάκαρες τελέθουσι.

(27) XXVII.

Procl. Theol. Plat. 4, 16 p. 206. Adrastea.

Παρ' Όρφεῖ φρουρεῖν λέγεται (᾿Αδράστεια) τόν ὅλων δημιουργόν, καί

Χάλκεα ρόπτρα λαβοῦσα, καί τύμπανον αϊγηκες

ούτως ήχεῖν, ὥστε πάντας ἐπιστρέψειν εἰς αὐτήν τούς θεούς.

ld. in Tim. 5 p. 323, 24.

Καί γάρ ὁ Δημιουργός, ὡς ὁ Όρφεύς φησι, τρέφεται μέν ἀπό τῆς Αδραστείης, σύνεστι δέ τῆ ἀνάγκη, γεννᾶ δέ τὴν είμαρμένην

(28) XXVIII.

Io. Diac. Allegor. in Hesiod. p. 305, 2. Nomenclaturae Deorum.

Μαρτυρεῖ καί ἐν τῷ μικροτέρῳ κρατῆρι Ὁρφεύς, τάδε λέγων «Διότι τοῦτον (τόν "Ηλιον) έτοποθέτησεν ό Δημιουργός έπισιάτην τῶν πάντων, καί τόν κατέστησε ψύλακα καί τόν διέταξε νά Βασιλεύη είς τά πάντα».

(26) XXVI.

καθώς λένει ο Όρφεύς.

'Ο Πρόκλος είς Τίμαιον 4.5, σ. 336,7

΄Ο ΄Ορφεύς είπε διά τήν μονάδα τῶν νέων θεῶν,

«* Ητο μέν λοιπόν ἄρχων τῶν πάντων ὁ Ζεύς, ὁ δέ Βάκχος ἦτο ἐπικυρίαρχος». Καί ὀλίγον κατόπιν, λέγει δέ καί ὁ χρησμός

«αὐτά ἐνόησεν ὁ πατήρ, ἐνεψυχώθη δέ ὑπ' αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος».

Έκ τοῦ Πρόκλου προσέτι μνημονεύει ὁ Η. Steph. σ. 107 τούτους τούς δύο στίχους:

« Όταν ὁ ἄνθρωπος πλησιάση τό πῦρ, θά ἔχη ἀπό τόν θεόν τό ψῶς» καί

«είς τόν βραδυποροῦντα ἄνθρωπον ὑπάρχουν γρήγοροι θεοί».

(27) XXVII.

Πρόκλ. Θεολ. Πλάτ. 4, 16, σ. 206 (Προλεγόμενα είς τήν Πλάτωνος Θεολογίαν)

'Αδράστεια

Ύπό τοῦ `Ορφέως λέγεται ὅτι ἡ 'Αδράστεια φρουρεῖ τόν πλάστην τῶν ὅλων,

καί ὅτι

«άφοῦ ἔλαβε χάλκινα ρόπαλα καί τύμπανον γίδινον ήχοῦσε τόσον ἰσχυρῶς, ὥστε ὅλοι οἱ θεοἱ ἐπέστρεψον εἰς αὐτήν».

΄Ο ϊδιος (ὁ Πρόκλος) είς Τίμαιον 5 σ. 323,

Καί πράγματι ὁ Δημιουργός τρέφεται μέν, καθώς λέγει ὁ `Ορφεύς, ἀπό τήν `Αδράστει-αν, συναναστρέφεται δέ τήν ἀνάγκην καί γεννα τήν είμαρμένην (πού κυβερνά καί τούς θεούς).

(28) XXVIII

Io. Diac. Allegor. in Hesiod. σ. 305,2

'Ονοματολογία τῶν θεῶν.

Μαρτυρεῖ δέ καί εἰς τόν μικρότερον κρατῆρα ὁ Όρφεύς, ὁ ὁποῖος λέγει τά ἑξῆς:

ΕΡΜΗΣ δ΄ έρμηνεύς τῶν πάντων ἄγγελός ἐστιν

ΝΥΜΦΑΙ ὕδωρ[,] πῦρ ΗΦΑΙΣΤΟΣ, σῖτος ΔΗΜΗΤΗΡ[,]

ή δέ θάλασσα ΠΟΣΕΙΔΑΩΝ μέγας, ήδ΄ Ένοσίχθων

καί πόλεμος μέν ΑΡΗΣ, εἰρήνη δ` ἐστ` ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

οίνος, τόν φιλέουσι θεοί, θνητοί τ' ἄνθρωποι,

όντε βροτοῖς εὖρεν λυπέων κηλήτορα πασέων

ταυρογενής ΔΙΟΝΥΣΟΣ, ἐϋφροσύνην πόρε θνητοῖς

ήδίστην, πάσησι τ' έπ' είλαπίνησι πάρεστι.

καί ΘΕΜΙΣ, ἥπερ ἄπασι θεμιστεύει τά δίκαια.

ἥλιος, ὄν καλέουσιν ΑΠΟΛΛΩΝΑ κλυτότοξον,

ΦΟΙΒΟΝ έκηβελέτην, μάντιν πάντων έκάεργον,

ίητῆρα νόσων, ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ⁻ ἕν τάδε πάντα.

Ότι δέ ἐκ τῆς Μνημοσύνης αἰ Μοῦσαι γεννῶνται, καὶ ὅτι ὁ Ζεύς καὶ Αἰθήρ λέγεται, ἄκουε τοῦ εἰρημένου ˙Ορψέως·

ΖΕΥΣ δέ τε πάντων έστί θεός, πάντων τε κεραστής, πνεύμασι συρίζων, φωνήσιν τ΄ ἡερομίκτοις.

Ή γάρ ου δῆλός εστι τόν αἰθέρα καλῶν οϋτως; ταὐτό καὶ ἀρμονίη Μουσέων, ταῖς τ΄ ὄργανα πάντα μνημοσύνη πάντων πρῶτον πόρεν, οϋτ΄ ἀνεφάνθη. ἀλλά χρόνος λήθη κατεχρήσατο καὶ κατέκρυψε.

νῦν δέ τέχναι τε, λόγοι τε, νόμοι θ', ὅσα τ΄ ἔργα τέτυκται, πάντα διά μνήμην διασώζεται ἀνθρώποισιν.

(29) XXIX.

Procl. in Tim. L. 1 p. 41, 17 de Minerva. "Ηδε γάρ άθανάτων προφερεστάτη έστίν «' Ο ΄ Ερμῆς ὁ έρμηνευτής τῶν πάντων εἶναι άγγελιαφόρος·

αὶ Νύμφαι είναι τό ὕδωρ ὁ Ἡφαιστος είναι τό πῦρ: ἡ Δημήτηρ είναι ὁ σῖτος: ὁ Ποσειδῶν ὁ μέγας, πού σείει τήν γῆν, εἶναι ή θάλασσα: και ό "Αρης είναι πόλεμος, ή δέ 'Αφροδίτη είναι είρηνη. Ο οίνος, πού τόν άγαποῦν οί θεοί και οι θνητοί ἄνθρωποι, τόν όποῖον έψεῦρεν ὁ ἐκ τῆς νενεᾶς τοῦ ταύρου Διόνυσος ὡς καταπραϋντήν είς τούς άνθρώπους όλων τῶν στενοχωριών των, προσεπόρισεν είς τούς άνθρώπους παρά πολύ γλυκεῖαν τέρψιν, παρευρίσκεται δέ εἰς ὅλας τάς εὐωχίας (ὅλα τά γλεντοκόπια), και ή Θέμις, ή όποια θεμιστεύει (ἀπονέμει τό δίκαιον) είς ὅλους ὁ ἥλιος, τόν όποῖον ὀνομάζουν Απόλλωνα μέ τά ἐξακουστά τόξα, Φοϊβον μακροβόλον, μάντιν τῶν πάντων, πού τοξεύει μακράν, ὶατρόν τῶν νοσημάτων τον Ασκληπιόν ένα είναι όλα αύτά».

Ότι δέ αὶ Μοῦσαι ἐγεννήθησαν ἀπό τήν Μνημοσύνην καὶ ὅτι ὁ Ζεύς ὀνομάζεται καὶ Αἰθήρ ἄκουσε τόν Όρφέα, διά τόν ὁποῖον ἐκάμαμεν λόγον προηγουμένως:

«΄ Ο Ζεύς είναι θεός τῶν πάντων, πού ἀναμειγνύει τά πάντα, πού σφυρίζει μέ τά πνεύματα καί μέ φωνάς ἀναμείκτους μέ τόν ἀέρα». Δέν είναι λοιπόν φανερόν ὅτι τόν αἰθέρα τόν ὀνομάζει μέ αὐτό τό ὄνομα;

Τό ίδιον και ή άρμονία τῶν Μουσῶν, εἰς τάς όποίας ἐξ ὅλων προσεπόρισεν ἡ Μνημοσύνη ὅλα τά ὄργανα, οὕτε ἐφανερώθη.

Αλλά ό χρόνος ἔκαμε κακήν χρῆσιν τῆς λήθης καί τά ἔκρυψε. Τώρα ὅμως αἰ τέχναι, οὶ λόγοι, οἱ νόμοι καὶ ὅσα ἔργα έχουν γίνει, ὅλα διασώζονται (διαφυλάσσονται) ὑπό τῶν ἀνθρώπων λόγω τῆς μνήμης.

(29) XXIX.

Πρόκλου εἰς Τίμαιον L. 1 σ. 41,17 Περί τῆς Αθηνᾶς Αὐτή (ἡ Αθηνᾶ) εἶναι ἡ περισσότερον ἀπό άπασέων ίστόν έποίχεσθαι, ωησίν Όρφεύς.

ld. in Tim. L. 1 p. 51, 34 Minervam e capite jovis nascentem facit

δπλοις λαμπομένην χαλκήϊον ἄνθος ίδέσθαι.

lbid. p. 52 pluscula de eadem, et v. 17 Λέγει οὖν ό θεολόγος, ότι παρήγαγεν αὐτήν ό πατήρ.

ὄφρ' αὐτῷ μεγάλων ἔργων κράντειρα νένοιτο.

et. v. 34 de eadem Minerva, ἀρετῆς δ' οὔνομα

έσθλόν κλήζεται, ωησίν 'Ορφεύς.

De ead. in Plato. Polit. p. 377, 30. δεινή γάρ Κρονίδαο νόου κράντειρα τέτυκται.

Et p. 387 extr. Καί νάρ οἱ πρώτιστοι Κουρῆτες τάγε ἄλλα τη τάξει της 'Aθηνᾶς

άνεῖνται, καί περιεστέφθαι λέγονται τῶ θαλλῷ τῆς ἐλαίας, ὡς φησιν ՝ Ορφεύς.

lo. Stobaeus Ecl. Phys: Ser. s p. 38, 15. ex Procemio de Gemmis laudat versum, quem ibi non invenis:

άλλά θεοί σοφίης έριλαμπέος ήγεμονῆες κέκλυτε.

In his Minervam esse, non est dubium.

(30) XXX.

Falso adscripta Orpheo. Gregor, Nazianz, in Iulia, 5, Or. 3 p. 104, A.

'Ορφεύς παρίτω μετά τῆς κιθάρας, καί τῆς πάντα έλκούσης ώδῆς, ἐπιβρεμέτω Διῖ τά μενάλα καί ὑπερφυῆ τῆς θεολονίας ρήματα καί νοήματα.

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε θεῶν, εἰλυμένε κόπρω.

όλες τίς άλλες θεές ίκανή νά ύφαίνη, λέγει ό Όρψεύς.

'Ο ϊδιος (ὁ Πρόκλος) είς Τίμαιον 4. 1 σ. 51, 34 λέγει ὅτι ἡ ᾿Αθηνᾶ ἐγεννήθη ἀπό τἡν κεψαλήν τού Διός κατά τόν, Όρφέα

«ώς χάλκινον ἄνθος πού λάμπει μέ τά δπλα».

Αὐτόθι σ. 52 όλίγον περισσότερα περί τῆς ίδίας (τῆς 'Αθηνᾶς), καί στ. 17. Λέγει λοιπόν ό θεολόνος (ὁ 'Ορφεύς), ότι ὁ πατήρ ἐνέννησεν αὐτήν (τήν 'Αθηνᾶν)

«διά νά γίνη πρός χάριν αὐτοῦ ἐκτελέστρια μεγάλων ἔργων». Καί είς στ. 34 περί τῆς ίδίας Άθηνᾶς λέγει ο 'Ορψεύς «τό καλόν ὄνομα τής άρετής δοξάζεται».

Περί τῆς αὐτῆς (τῆς Αθηνᾶς) είς τήν Πλάτωνος Πολιτείαν, σ. 377, 30 λέγει: « Έχει δημιουργηθή δεινή έκτελέστρια τῶν σκέψεων τοῦ μίοῦ τοῦ Κρόνου».

Καί είς σ. 387 τέλος, καί πράγματι οί πρώτοι-πρώτοι Κουρήτες ώς πρός τά άλλα άψέθησαν είς τήν διάταξιν τῆς 'Αθηνᾶς, καί λέγεται ὅτι ἐστεφανώθησαν μέ τόν κλάδον τῆς έλαίας, καθώς λέγει ο 'Ορψεύς.

΄Ο Ίω. Στοβαῖος «'Εκλογαί Φυσικῶν» σειρά 8, σ. 38, 15 ἐκ τοῦ προοιμίου

περί τῶν λίθων ἐπαινεῖ τόν (κατωτέρω) στίχον, τόν ὁποῖον αὐτοῦ (εἰς τό προοίμιον) δέν εύρίσκεις:

« Αλλά ἀκούσατέ με ὧ θεοί, πού εἴσθε ήγεμόνες τῆς περιλάμπρου σοψίας».

"Οτι είς τούς στίχους τούτους εΐναι ή ' Αθηνᾶ, δέν ὑπάρχει άμφιβολία.

(30) XXX.

Έσφαλμένως ἀποδίδονται είς τόν 'Ορφέα.

Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ «Κατά Ἰουλιανοῦ», s. Or. 3 σ. 104, Λ.

Ο Ορφεύς άς προσέλθη μέ την κιθάραν καί μέ τό τραγούδι, πού προσελκύει τά πάντα, ἄς ωωνάξη μέ βροντώδη φωνήν είς τόν Δία τά μεγάλα καί ὑπερφυσικά λόγια καί νοήματα. *Ω Δία ένδοξότατε, πού είσαι ὁ μέγιστος ἀπό ὄση τε μηλείη, ὄση τε ϊππων, ὄση τε όλους τούς θεούς, καί περιτυλιγμένος ἀπό κόήμιόνων ϊν έντεῦθεν, οίμαι, δειχθῆ τό Ζωονόνον τοῦ θεοῦ καί ωερέσβιον.

Sed verius forte, certe emendatius Philostratus Heroic. 2, 19 p. 693 pr. ubi Homerum praefert Orpheo, Musaeo, Pampho, Και μήν καί Παμφώ σοφῶς μέν ἐνθυμηθέντος, ὅτι Ζεύς εἴη τό ζωογονοῦν, δι' οὖ ἀνίσταται ἐκ τῆς γῆς πάντα, εὐηθέστερον δέ χρησαμένου τῷ λόγῳ, καί καταβεβλημένα ἔπη ἐς τόν Δία ἄσαντος ἔστι γάρ τά τοῦ Παμφώ ἔπη,

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε θεῶν, εἰλυμένε κόπρω

μηλείη τε καί ίππείη καί ήμιονείη κ.τ.λ.

Sic Geoponic. 2, 35 ex Didymo, Φέρεται καί Όρφέως ταῦτα ἔπη,

δειλοί, πάνδειλοι, κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθε, καί

Ισόν τοι κυάμους τε φαγεῖν κεφαλάς τε τοκήων.

Quos versiculos ad Empedociem auctorem refert Gell. 4, 11.

(31) XXXI.

lo. Tzetzes ad Hesiodi Ep. 504 p. 125, a.

Τά δέ ἔπη ἐκ τῶν ᾿Ορψέως μετεβλήθη ψησί γάρ ὑΟρφεύς ΄

Πολλαί δ΄ οὐρανόθεν και ἐπαρτέες ἐκ νεφελάων

τῆμος ἐπορνυνται ψηγοῖς καί δένδρεσιν ἄλλοις.

ούρεσί τε, σκοπέλοις τε, καί άνθρώποις έριθύμοις πηγυλίδες, καί ἔσονται άμειδέες αΐδε γάρ ὄντως τρύουσιν καί θῆρας έν οὔρεσιν, οὐδέ τις ἀνδρῶν προβλώσκειν μεγάρων δύναται κατά γυῖα δαμασθείς ψύχει λευγαλέω πάχνη δ΄ ὑπό γαῖα μέμυκε. προν προβάτων καί ῖπτων καί ἡμιόνων διά νά ἀποδειχθή ἀπό ἐδῶ, καθώς νομίζω, ἡ ζωογόνος δύναμις τοῦ θεοῦ καί ἡ παρέχουσα τήν ζωήν.

Αλλά ῖσως ἀληθέστερα, βεβαίως ὅμως ὁρθότερον ὁ Φιλόστρατος « Ηρωικός» 2, 19 σ. 603 ρr, ὅπου τόν "Ομηρον ψέρει πρό τοῦ Ορφέως, (έμπρός ἀπό τόν Ορφέα), τοῦ Μουσαίου, τοῦ Παμφώ, καὶ βεβαίως καὶ ὁ Παμφώ κατά τρόπον σοφόν ἐσκέφθη, ὅτι ὁ Ζεύς εἶναι ἡ ζωογονοῦσα δύναμις, διά τῆς ὁποίας ἀνεγείρονται ἐκ τῆς γῆς τά πάντα, ἐχρησιμοποίησεν ὅμως κατά τρόπον ἀπλοῖκώτερον (ἀνοητότερον) τόν λόγον καὶ ἐτραγούδησε λόγια περιφρονητικά διά τόν Δία οἱ στίχοι δηλαδή τοῦ Παμφώ εἶναι οἱ ἑξῆς:

^{*}Ω Δία ἐνδοξότατε, πού εἴσαι ὁ μεγαλύτερος ἀπό ὅλους τούς θεούς καί περιτυλιγμένος ἀπό κόπρον προβάτων καί ἵππων καί ἡμιόνων· κ.τ.λ.

Οὕτω «Γεωπονική» 2, 35 έκ τοῦ Διδύμου, Εἰς τόν Ορφέα ἀποδίδονται καί αὐτοί οἱ στίχοι:

«ἄθλιοι, ἐντελῶς ἄθλιοι, νά ἔχετε μακράν τά χέρια σας ἀπό τούς κυάμους» (ἀπό τά κουκιά), καί

«είναι τό ίδιο πράγμα νά τρώγη κανείς κυάμους μέ τό νά τρώγη τάς κεφαλάς τῶν γονέων του». Αὐτούς τούς μικρούς στίχους ὁ Γέλλιος 4, 11 ἀναφέρει (ἀποδίδει) εἰς τόν Ἑμπεδοκλέα.

(31) XXXI.

΄ Ιω. Τζέτζης είς τά «΄ Ησιόδου ἔργα» 504 σ. 125α

Οί δέ στίχοι παρελήψθησαν (άντεγράψησαν) έκ τῶν στίχων τοῦ 'Ορψέως' λέγει δηλαδή ὁ 'Ορψεύς:

«Πολλοί τότε πάγοι προερχόμενοι ἀπό τόν οὐρανόν καί παρεσκευασμένοι ἀπό τάς νεψέλας πηδοῦν ἐπάνω εἰς τίς βαλανιδιές καί εἰς ἄλλα δένδρα,

έπάνω εἰς τά βουνά καί εἰς τούς σκοπέλους καί εἰς ἀνθρώπους ὀξυθύμους, καί θά γίνουν κατηψεῖς (ἀγέλαστοι) διότι αὐτοί (οἱ πάγοι) πράγματι κατατρύχουν καί τά θηρία εἰς τά βουνά, καί δέν ὑπάρχει κανείς ἄνθρωπος, καταβεβλημένος (κουρασμένος), πού νά ἡμπορῆ νά ἐξέλθη ἀπό τὴν οἰκίαν του μέ ψῦχος ὀλέθριον καί ὅταν ἡ γῆ μυκᾶται (μουγκρίζει) κάτω ἀπό τὴν πάχνην (τόν παγετόν)».

(32) XXXII.

lo. Maiala Chronographiae p. 88 (ed. Oxon. 1691. 8)

ex θεογονία Orphei has illius preces refert,

 $^{\mathsf{T}}\Omega$ ἄνα, Λητοῦς τι , έκατηβόλε, Φοϊβε, κραταιέ.

πανδερκές, θνητοῖσι καί άθανάτοισιν άνάσσων.

ή έλιε χρυσέ η σιν ά ειρόμενε πτερύγεσσιν, δωδεκά την δή τήνδε παραί σεο ἕκλυον όμω ήν.

σεῦ φαμένου, σέ δέ γ΄ αὐτόν, ἐκηβόλε, μάρτυρα θείην.

idem p. 91 de conditione hominum, qui brutis animalibus non sint meliores, istos de pluribus versus ponit:

θῆρές τ' οίωνοί τε, βροτῶν τ' άλιτήρια ωῦλα.

ἄχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμά μηδέν

είδότες, οϋτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι

φράδμονες, οὕτ' ἄποθεν μάλ' ἀποστρέψαι κακόπητος.

οὔτ' ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καί ἔρξαι

ἴδριες, ἀλλά μάτην άδαήμονες, ἀπρονόπτοι.

(33) XXXIII

Procl. ad Euclid. Elem. 2 p. 43 post med. dum suo more θεολογεῖ de circulo, citat haec Orphei,

 - - Τό δ' ἀπειρέσιον κατά κύκλον ἀτρύτως ἐφορεῖτο.

(34) XXXIV.

Nomenciaturae quaedam et Synonymiae Deorum (cf. Fr. 28) Io. Diac. allegor. ad Hesiodi Theog. p. 268 med.

Εὐρίσκω, τόν Ορφέα και τήν ΤΥΧΗΝ ΑΡΤΕΜΙΝ προσαγορεύοντα (Hymno 71, 3) ἀλλά και τήν ΣΕΛΗΝΗΝ ΕΚΑΤΗΝ

(32) XXXII.

΄Ιω. Μαλάλα «Χρονογραφία» σ. 88

(ἔκδοσις 'Οξονίου-'Οξφόρδης 1691.8) 'Εκ τῆς θεογονίας τοῦ 'Ορφέως αὐτάς τάς

εύχάς ἀναφέρει ἐκείνου: «˙Ω ἄνακτα, υἰὲ τῆς Λητοῦς, μακροβόλε, ψοῖ-

« Ω ανακτα, μιε της Λητους, μακροβολε, φοιβε (λαμπρέ), ίσχυρέ, πού βλέπεις τά πάντα, πού βασιλεύεις είς τούς ἀνθρώπους καί είς τούς ἀθανάτους,

ἄ ἥλιε πού σηκώνεσαι (ἐγείρεσαι) μέ χρυσᾶ πτερά.

αύτήν δά τήν δωδεκάτην θεϊκήν ψωνήν σου ἄκουσα ἀπό σέ.

άφοῦ ἐσύ ἐμίλησες εἴθε δέ ἐσέ τόν ἴδιον, ὧ μακροβόλε, νά θέσω ὡς μάρτυρα».

Ο ίδιος σ. 91 περί τῆς καταστάσεως τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δέν εἶναι καλλίτεροι ἀπό τά ἄλογα ζῷα, αὐτούς τούς στίχους (τοῦ `Ορφέως) ἐκ περισσοτέρων παραθέτει:

«Τά ζῷα καί τά πτηνά καί τῶν ἀνθρώπων τά άμαρτωλά φῦλα (φυλαί), βάρη τῆς γῆς, εἴδωλα (ὁμοιώματα-φαντάσματα) πλασμένα, πού δέν γνωρίζετε όπωοδήποτε τίποτε, οὔτε ἔχετε πεῖραν νά καταλάβετε τό κακόν πού σᾶς ἔρχεται, οὔτε νά ἀποστρέψετε ἀπό μακρυά τήν δυστυχίαν, οὔτε γνωρίζετε νά στραψῆτε πρός τό άγαθόν, πού εἶναι παρόν, καί νά τό ἐφαρμόσετε (νά τό ἀκολουθήσετε), ἀλλά ματαίως ἀγωνίζεσθε, διότι εἶσθε άδαεῖς (ἀμαθεῖς), καί διότι δέν δύνασθε νά προνοῆτε (νά προλαμβάνετε τό κακόν).

(33) XXXIII.

Πρόκλου είς τά «Στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου» 2 σ. 42 μετά τό μέσον ἐνῶ κατά τήν ἰδικήν του συνήθειαν θεολογεῖ περί τοῦ κύκλου (λέγει περί τοῦ κύκλου ώς περί θεοῦ), κάμνει μνείαν τοῦτων τῶν λόγων τοῦ 'Ορφέως:

 - - «Τό δέ ἄπειρον ἐψέρετο (περιεψέρετο) ἀκαταπονήτως (ἀδιάκοπα) κυκλικῶς».

(34) XXXIV.

Μερικαί ὀνοματολογίαι καί συνωνυμίαι τῶν θεῶν (παράβαλε ἀπόσπασμα 28)

Io. Diac. allegor. εἰς τήν Ἡσιόδου «Θεογονίαν» σ. 268 μέσ.

Εύρίσκω ὅτι ὁ ˙Ορφεύς καί τήν Τύχην προσφωνεῖ ¨Αρτεμιν (¨Υμνος 71, 3), ἀλλά καί τήν Σελήνην προσφωνεῖ ˙Εκάτην.

Εἰνοδίην Ἑκάτην κλήζω, τριοδῖτιν ἑραννήν.

Procl. Theol. Plato. 5, 11 p. 267, 43 Κατ Όρφέα τῷ μέν Κρόνῳ συνοῦσα – PEA καλεῖται τόν δέ Δία παράγουσα, καί μετά Διός ἐμφαίνουσα τούς τε ὅλους καί τρύς μερικούς διακόσμους τῶν θεῶν, ΔΗΜΗΤΗΡ.

Franc. Patric. Discuss. Peripatt. 3, 5 p. 326 nescio unde.

PEIH τοι νοερῶν μακάρων πηγή τε ροή τε. πάντων γάρ πρώτη δυνάμει κόλποισιν άφράστοις

δεξαμένη γενεήν ἐπί πᾶν προχέει τροχάουσαν.

Procl. in Tim. 2 extr. p. 139, 9:

Καί γάρ ὁ Θεολόγος τήν κόρην ΜΟΥΝΟΓΕΝΕΙΑΝ εἴωθε προσαγορεύειν. Sic certe H. 28, 2.

(35) XXXV.

Procl. in Tim. L. 1 p. 53, 29.

Οἱ θεολόγοι - φασί - τόν "Ατλαντα ἐν τοῖς πρός 'Εσπέραν τόποις ἰδρύσθαι, ἀνέχοντα τόν οὐρανόν.

Ατλας δ' οὐρανόν εὐρύν ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης πείρασιν έν γαίης.

Idem in Parmenidem Platonis L. 4, ut dedit e MS. Eschenbach. Epig. p. 78.

αϋτη δέ, Ζηνός καί έν δμματι, πατρός ἄνακτος.

ναίουσ' άθάνατοί τε θεοί, θνητοί τ' ἄνθρωποι,

ὄσσα τε ήν γεγαῶτα, καί ϋστερον ὄσσα ἔμελλεν. « Έγκωμιάζω τήν Έκάτην τῶν ὁδῶν, τήν ἀξιέραστον, πού λατρεύεται εἰς τάς τριόδους (εἰς τά τρίστρατα)».

Πρόκλου Θεολογία Πλάτωνος 5, 11 σ. 267, 43

Κατά τά λεγόμενα ὑπό τοῦ 'Ορφέως ὅταν μέν συνέρχεται μέ τόν Κρόνον ὀγομάζεται Ρέα: ὅταν δέ παράγη τόν Δία καί ὅταν μαζί μέ τόν Δία φανερώνη τήν ὅλην καί τήν μερικήν διακόσμησιν (διευθέτησιν) τῶν θεῶν, ὀνομάζεται Δημήτηρ.

Franc. Patric. Discuss. Peripatt. 3,5 o. 326.

Άγνοῶ πόθεν «΄ Η Ρέα είναι ἡ πηγή καί ἡ ροή τῶν νοερῶν μακάρων (θεῶν). Διότι πρώτη αὐτή ἐξ ὅλων κατά τήν δύναμιν ἀφοῦ ἐδέχθη εἰς τούς ἀπεράντους κόλπους της τήν γέννησιν (ἀφοῦ πρώτη ἐγέννησε), ἐπαναλαμβάνει αὐτήν (τήν γέννησιν) εἰς ὅλα τά μέρη, ἐνῶ τρέχει ταχέως».

Πρόκλου είς Τίμαιον 2 τέλος σ. 139,9:

Καί πράγματι ὁ θεολόγος (ὁ `Ορφεύς) ἐσυνήθιζε νά ὁνομάζη μονογενῆ τήν κόρην. Sic certe H. 28.2

(35) XXXV.

Πρόκλου είς Τίμαιον L. 1 σ. 53.29

Οἱ θεολόγοι λέγουν ὅτι ὁ ᾿Ατλας ἐγκατεστάθη εἰς τούς πρός δυσμάς τόπους κρατῶν εἰς τούς ὤμους του τόν οὐρανόν.

« Ο Ατλας πιεζόμενος υπό τῆς ἰσχυρᾶς ἀνάγκης κρατεῖ τόν πλατύν ουρανόν εἰς τά πέρατα τῆς γῆς».

Ο ίδιος (ο Πρόκλος) είς τόν Παρμενίδην τοῦ Πλάτωνος L. 4, ut dedit e MS. Eschenbach. Epig. p. 78

«Είς αὐτήν δέ, καί έν δψει τοῦ Διός, τοῦ βασιλέως πατρός,

κατοικοῦν καί οἱ άθάνατοι θεοί καί οἱ θνητοί ἄνθρωποι,

καί ὄσα εΐχον γίνει καί ὄσα έπρόκειτο νά γίνουν ΰστερα».

(36) XXXVI.

Voces quaedam Orphicae. Tzetz. ad Lycophron. 83.

Δρύκαρπα πᾶσαν ὀπώραν, ὥς πού φησιν ἐν ταῖς δωδεκαεπηρίσιν ˙Ορφεύς.

Βάλλειν ἔρνεα πάντα, τά τε ΔΡΥΟΣ ΑΚΡΑ λένονται

Ibid. ad 523 Δείκνυσι δέ καί 'Ορφεύς τήν τούτων διαφοράν, οὐτωσί λέγων ἐν ταῖς δωδεκαετηρίσιν,

ἔσται δ` αὖτις άνήρ ἥ ΚΟΙΡΑΝΟΣ, ἡέ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ή ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ὄς τῆμος ἐς οὐρανόν ἴξεται αἰπύν.

Procl. in Tim. L. 5 p. 293, 21 Τήν ὕνωσιν καί συμπλοκήν τῶν δυνάμεων ἀδιαίρετον - εἰώθασι ΓΑΜΟΝ οἱ θεολόγοι προσαγορεύειν - καθ΄ ἄ ψησιν ὁ θεολόγος. ΠΡΩΤΗΝ γάρ ΝΥΜΦΗΝ ἀποκαλεῖ τήν γῆν, καί ΠΡΩΤΙΣΤΟΝ ΓΑΜΟΝ τήν ἕνωσιν αὐτῆς πρός τόν οὐρανόν κ.τ.λ.

ld. ibid. L. 1. p. 35, 27 Οἱ θεολόγοι τήν ήλιακήν πρόνοιαν καί εἰς τά θνητά διά των ΔΑΚΡΥΩΝ (allegoriam fabulae Phaethontis persequitur) σημαίνουσι

ΔΑΚΡΥΑ μέν σέθεν έστί πολυτλήτων γένος άνδρῶν. in libro Θεολογούμενα άριθμητικά p. 37 fin.

Τήν έξάδα όλομέλειαν προσηγόρευον οι Πυθαγορικοί κατακολουθοῦντες 'Ορφεῖ.

Procl. ad Hesiodi Dies p. 168, b fin.

Ό μήν έν αὐτῆ τῆ ἀρχῆ primus dies mensis προσαγορεύεται μονόκερως μόσχος. Απλῶς μέν γάρ ὁ μήν λέγεται βοῦς κ.τ.λ. et add. si tanti est lo. Protospath. ibid. p. 182 b med.

Pollux 2, 39 de cranio.

Το εγκοιλον αὐτοῦ κορυφή, ὅ καί

(36) XXXVI.

Voces quaedam Orphicae

(μερικαί φωναί-λόγοι τοῦ Ὁρφέως) Τζέτζη εἰς «Λυκόφρονα» 83.

Καρπόν τῆς βαλανιδιᾶς ὅλας τάς ὁπώρας, καθώς λέγει κάπου είς τάς δωδεκαετηρίδας ὁ Ὁρφεύς:

«Νά ρίπτουν ὅλους τοὺς βλαστούς, ποὺ λέγονται καί ἄκρα τῆς βαλανιδιᾶς».

Ibid. ad 523 (αὐτόθι εἰς 523)

Δεικνύει δέ και ὁ 'Ορφεύς τήν διαφοράν μεταξύ αὐτῶν και λέγει ἔτσι ἀκριβῶς εἰς τάς δωδεκαετηρίδας «θά εἶναι πάλιν ἀνήρ ἤ κοίρανος (ἄρχων) ἤ τύραννος ἤ βασιλεύς, ὁ ὁποῖος τότε θά ψθάση εἰς τόν ὑψηλόν οὐρανόν».

Πρόκλου είς Τίμαιον L. S σ. 293,21

Οἱ θεολογοῦντες συνηθίζουν νά ὀνομάζουν γάμον τήν ἀδιαίρετον συνένωσιν καὶ σύμπλεξιν τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων, καθώς λέγει ὁ θεολόγος (ὁ ˙Ορφεύς). Πρώτην δηλαδή νύμφην ὀνομάζει τήν γῆν καὶ πρῶτον ἐξ ὅλων γάμον ὀνομάζει τήν συνένωσιν αὐτῆς (τῆς γῆς) μὲ τὸν οὐρανὸν κ.τ.λ.

Id. ibid. L. 1 σ. 35, 27 (ὁ ἴδιος αὐτόθι)

Οἱ θεολογοῦντες τήν πρόνοιαν τοῦ ἡλίου καὶ διά τά θνητά πράγματα ἐπισημαίνουν διά τῶν δακρύων (allegoriam fabulae Phaethontis persequitur - τήν ἀλληγορίαν τοῦ μύθου τοῦ Φαέθοντος ἀκολουθεῖ).

«Τά δάκρυά σου εἶναι διά τό γένος τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων». (εἰς τό βιβλίον Θεολογούμενα ἀριθμητικά σελ. 37 τέλος)

Οί Πυθαγόρειοι ἀκολουθοῦντες τόν 'Ορφέα τήν ἐξάδα ἀνόμασον ὁλομέλειαν (ὡς ἔχουσαν ὅλα τά μέλη δηλ. 1 + 2 + 3 = 6). Τά θεολογούμενα τῆς ἀριθμητικῆς εἶναι τοῦ 'Ιαμβλίχου

΄Ο Πρόκλος είς τάς ΄Ησιόδου ήμέρας σ. 168, b τέλος:

Ό μήν εἰς αὐτήν τήν ἀρχήν του (ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνός) ὀνομάζεται ἀπό τὸν Ὁρφέα μονόκερως μόσχος (μόσχος μέ ενα κέρατο). Διότι ὁ μέν μήν λέγεται ἀπλῶς βοῦς κ.τ.λ.

Πολυδεύκης 2, 30 περί κρανίου

Τό κοῖλον (τό βαθουλόν) αὐτοῦ εἶναι ἡ κο-

ΜΕΣΟΚΡΑΝΟΝ ἐν τοῖς ᾿Ορφικοῖς ὀνομάζετα μέτροις

(37) XXXVII.

Tzetz. Chiliad. 12, 150 probaturus, Orphea fuisse Astrologum, ad libros illius provocat.

Καί τῶν μέν ἐφημερίδων ὁρφέως ἀρχή τόδε:

Πάντ' ἐδάης, Μουσαῖε θεόφραδες, εὶ δέ σ' ἀνώγει

θυμός, έπωνυμίας μήνης κατά μοῖραν ἀεῖσαι.

ρεῖά τοι ἐξερέω, σύ δ΄ ἐνί ψρεσί βάλλεο σῆσιν.

Τῶν δωδεκαετηρίδων δέ ή καταρχή τοιάδε:

Δεῦρό νυν οὔατά μοι καθαράς ἀκοάς τε πετάσσας,

κέκλυθι τάξιν ἄπασαν, ὄσην τεκμήρατο δαίμων,

έκ τε μιᾶς νυκτός, ήδ' έξ ένός ήματος αϋτως.

(38) XXXVIII.

Procl. in Tim. 3 p. 155, 43 ex iis, quae vocat λόγια.

Έργα νοήσας γάρ πατρικός νόος αὐτονένεθλος.

πάσιν ἐνέσπειρεν δεσμόν πυριβριθή ἔρωτος,

καί τήν αίτιαν προσέθηκεν, ὄφρα τά πάντα μένη χρόνον είς ἀπέραντον έρῶντα, μηδέ πᾶσι τά πατρός νοερῶς ὑφασμένα φέγγει.

διά γάρ τοῦτον τόν ἔρωτα πάντα ἤρμοσται ἀλλήλοις, ὡς ἐν ἔρωτι μένῃ κόσμου στοιχεῖα θέοντα.

(39) XXXIX.

Ioannes Diac. Allegor. ad Hesiodi Theog. p. 278, b med.

"Εστιν δή πάντων άρχή Ζεύς· Ζεύς γάρ ἔδωκε.

ζῶά τ' ἐγέννησεν καί ΖΗΝ' αὐτόν καλέουσι.

καί ΔΙΑ τ΄ ήδ΄, ὅτι δή διά τοῦτον ἄπαντα

ρυφή, τό όποῖον εἰς τά 'Ορφικά ποιήματα όνομάζεται καί μεσόκρανον (κορυφή τῆς κεφαλῆς).

(37) XXXVII

Ό Τζέτζης «Χιλιάδες» 12, 150 ἀποδεχόμενος ὅτι ὁ Ὁρφεύς ὑπῆρξεν ἀστρολόγος, παραπέμπτει εἰς τά βιβλία ἐκείνου.

Καί τῶν μέν ἐφημερίδων τοῦ Όρφέως (τῶν ἡμερολογίων τοῦ Όρφέως) ἡ ἀρχή εἶναι ἡ εἔῆς:

« Όλα τά ἔμαθες, ὧ Μουσαῖε, σύ πού όμιλεῖς ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ, ἐάν ὅμως σέ παροτρύνη ἡ καρδιά σου νά τραγουδήσης τά ἐπωνύμια τῆς σελήνης κατά μέρη,

εὐκόλως θά σοῦ τά εἵπω, σύ δέ βάλε αὐτά στόν γοῦν σου».

Τῶν δέ δωδεκαετηρίδων ή ἀρχή εἶναι ή ἐξῆς:

Έλς λοιπον, άφοῦ άνοίξης πρός έμέ τά αὐτιά σου καί ἔχης καθαράν τήν άκοήν σου, ἄκουσε όλόκληρον τήν διάταξιν (τήν τακτοποίησιν), ὄσην προσδιώρισεν ὁ θεός,

άπό μίαν νύκτα, έπίσης καί άπό μίαν ήμέραν».

(38) XXXVIII

Πρόκλου είς Τίμαιον 3 σ. 155, 48

Έξ ἐκείνων, τά ὁποῖα καλεῖ χρησμούς.

« Αφοῦ ενόησε τά έργα ὁ πατρικός νοῦς ὁ αὐτογέννητος,

είς ὅλα (τά ἔργα) ἔσπειρε τόν δεσμόν τοῦ ἔρωτος, πού εἶναι γεμάτος ἀπό πῦρ (ἀπό ψωτιά)

καί προσέθεσε τήν αίτίαν,

διά νά παραμένουν τά πάντα εἰς ἀτελείωτον χρόνον ἐρωτευμένα, μήτε νά χωρισθοῦν τά ὑπό τοῦ πατρός ὑφασμένα νοερῶς μέ ψῶς.

Διότι έξ αίτίας αύτοῦ τοῦ ἔρωτος τά πάντα συνηνώθησαν μεταξύ των άρμονικῶς, διά νά παραμένουν τρέχοντα τά στοιχεῖα. τοῦ κόσμου εἰς τόν ἔρωτα (συνδεδεμένα διά τοῦ ἔρωτος)»

(39) XXXIX

Ioannes Diac. `Αλληγορίαι εἰς τήν θεογονίαν τοῦ ἡ Ησιόδου, σ. 278

«Είναι βεβαίως ὁ Ζεύς ἡ ἀρχή τῶν πάντων διότι ὁ Ζεύς ἔδωσε (ζωήν) και ἐγέννησε τά ζῷα και ὀνομάζουν αὐτόν Ζῆνα,

καί ἀκόμη καί Δία, διότι πράγματι έξ αἰτίας τού-

τέτυκται. είς δέ πατήρ οὖτος πάντων, θηρῶν τε βροτῶν τε.

(40) XL.

Plutar. Sympos. 8, 4 p. 723, E.

Ο φοίνιξ μακρόβιόν έστιν έν τοῖς μάλιστα τῶν φυτῶν, ὡς που καί τά Όρφικά ταῦτα μεμαρτύρηκε, — — Ζῷον δ΄ ἴσον ἀκροκόμοισι φοινίκων ἔρνεσσι.

(41) XLI.

'Αστρολογούμενα quaedam.

lo. Tzetzes ad Hes. Έργα καί ἡμ. p. 170, b reprehendens Hesiodum, ait illum scripsisse δεινῶς καί συγκεχυμένως, ἔτι δέ ψευδῶς καί οὺχ ὥσπερ ὁ μέγας Όρφεύς διδασκαλικῶς τε καί τεταγμένως πρός εὐκρίνειαν, καί τό πλέον τεχνικωτέρως, καί άληθῶς. Ἐκεῖνος μέν οὕτω φησί:

Πρῶτον μέν πρώτω ένί ἤματι φαίνεται ¨Αρης.

μήνη δ' είς τ' "Αρην ἐπιτέλλεται. ἴσχεο δ' ἔργων,

τήν δέ γάρ έξανύσασα φύσις δίκερων άναφαίνει.

αὐτάρ ἐπήν τρίτον ἦμαρ ἀπόπροθεν ἡελίοιο.

πᾶσιν ἐπιχθονίοισι φυτοσπόρου αἰτίη ἀλκῆς.

τετράδι δ΄ αὐξομένη πολυφεγγέα λαμπάδα τείνει, καί καθεξῆς πέντε, ἕξ, μέχρι τῆς λ.κ.τ.λ.

Id. ibid. p. 175, a. 'Ορφεύς δέ έκεῖνος ὁ Θράκιος ἐν τῆ περί γεωργίας οὐ τήν ἀπλῶς ἡμέραν τῆς σελήνης τήν τοιάνδε λέγει λυσιτελεῖν, ἤ καί ἀνόνητον ἀλλ' ὅταν τοιῶσδε σχηματισθῆ καί συντρέχη ζωδίοις τε καί τοῖς ἀστράσιν.

Et p. 178, b. Εὶ δέ, ὡς φησιν ᾿Ορφεὺς, τῆ ἄτη ἀνεῖται ἡ ἐπτακαιδεκάτη, καί διά τοῦτο τῆ τε τομῆ τῆς ὕλης ἐστίν οἰκεία, καί τῆ τοῦ καρποῦ γυμνώσει τῶν περικαρπίων.

του έδημιουργήθησαν τά πάντα.

Ένας δέ είναι αὐτός πατέρας τῶν πάντων, και τῶν ζώων και τῶν ἀνθρώπων».

(40) XL.

Πλουτάρχου «Συμπόσιον» 8, 4 σ. 723 Ε.

Ο φοίνιξ είναι τό περισσότερον έξ ὅλων μακρόβιον φυτόν, καθώς μαρτυροῦν (βεβαιώνουν) καί αὐτοί οἱ λόγοι τοῦ Ορφέως:
«- - Ζῷον ἴσον (ὅμοιον) πρός τούς πυκνοφύλλους βλαστούς τῶν φοινίκων».

(41) XLI.

Μερικά ἀστρολογούμενα

Ο Ίω. Τζέτζης εἰς τά « Ησιόδου Έργα καὶ ἡμέρας» σ. 170 b ἐλέγχων τόν Ἡσίοδον λέγει ὅτι ἐκεῖνος (δηλαδή ὁ Ἡσίοδος) ἔγραψε κατά τρόπον δεινόν (δύσκολον) καὶ συγκεχυμένον, προσέτι δέ καὶ ψευδή καὶ ὅχι καθώς ὁ μέγας Όρφεύς, ὁ ὁποῖος ἔγραψε κατά τρόπον διδακτικόν καὶ συντεταγμένον, διά νά εἶναι σαψή τά γραψόμένά του, καὶ μέ μεγαλυτέραν τεχνικότητα καὶ κατά τρόπον ἀληθή.

Έκεῖνος μέν (ὁ Ἡσίοδος) λέγει αὐτά:

«Πρῶτα μέν κατά τήν πρώτην ἡμέραν φαίνεται ὁ "Αρης, ἡ δέ σελήνη ἀνατέλλει εἰς τόν "Αρην. Νά ἀπέχης δέ ἀπό τάς ἐργασίας, διότι ἡ ψύσις, ἀφοῦ διανύσει ἡ σελήνη τόν δρόμον της, ψανερώνει τὴν δίκερων (τήν ἔχουσαν δύο κέρατα),

Έπειτα όταν κατά τήν τρίτην ήμέραν είναι ή σελήνη μακράν άπό τόν ήλιον, εἰς όλους τούς άνθρώπους γίνεται αἰτία νά ἀποκτήσουν δύναμιν, διά νά φυτεύουν.

Αὑξανομένη δέ κατά τήν τετάρτην ἡμέραν τεντώνει λαμπάδα μέ πολύ φῶς»,

καί έν συνεχεία, πέντε, έξ, μέχρι τῆς λ. κ.τ.λ.

Ο ίδιος (ὁ Τζέτζης) αὐτόθι σ. 175 a λέγει: Εκεῖνος ὅμως ὁ ἐκ τῆς Θράκης καταγόμενος Όρφεύς εἰς τὴν πραγματείαν του περί τῆς γεωργίας δέν λέγει ἀπλῶς ὅτι ἡ οἰαδήποτε ἡμέρα τῆς σελήνης εἶναι ὡφέλιμος ἤ ἀνωφελής ἀλλ' ὅταν κατά τοῦτον ἀκριβῶς τόν τρόπον σχηματισθῆ καί τρέχη μαζί μέ τά ζώδια καί τά ἄστρα.

(Καί είς τήν σελίδα 178 b)

Έάν ὅμως, καθώς λέγει ὁ ˙Ορφεύς, ἡ δεκάτη ἐβδόμη (ἡμέρα) ἀφεθῆ εἰς τήν ἀπερισκεψίαν, καί διά τοῦτον τόν λόγον εἴναι κατάλληλος διά τό κόψιμον τοῦ δάσους καὶ διά τήν ἀπογύμνωσιν τοῦ καρπού ἀπό τά λέπυρα.

Id. ad Έργ. p. 130, b. Όρφεύς μαθηματικῶς πάντα παρακελεύεται δρᾶν οἷον σελήνης τρεχούσης περί παρθένον, πάντα φυτεύειν πλήν μόνων άμπέλων μισεῖ γάρ ἡ παρθένος τήν ἄμπελον, διά τόν πατέρα Ἰκάριον. Διός ὑδροχόου (f. ὑδροχόον) περιπολεύοντος, μή πλεύσης χαλεπή γάρ τότε λίαν έστίν ἡ θάλασσα. Τοῦ αὐτοῦ Διός ἐν ἰχθύσιν ὄντος, καλόν γάμους ποιεῖν, καὶ τά λοιπά ὁμοίως.

΄Ο ῖδιος - ὁ Τζέτζης - εἰς τὰ Ἡσιόδου «Έργα», σ. 130 b λέγει:

Ο Ορφεύς παροτρύνει τού άνθρώπους νά πράττουν τά πάντα κατά τρόπον μαθηματικόν (κατά τρόπον σύμφωνον πρός τήν άστρονομίαν) έπί παραδείγματι ὅταν τρέχη ἡ σελήνη γύρω άπό τήν παρθένον, νά φυτεύουν τά πάντα έκτός μόνον ἀπό τά άμπέλια διότι ἡ παρθένος μισεῖ τό άμπέλι έξ αίτίας τοῦ πατρός της ἱκαρίου, (ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐφεύρει το κρασί εἰς τήν ᾿Αττικήν, ἀπό τό όποῖον μεθοῦσαν οὶ ἄνθρωποι). "Όταν ὁ Ζεύς ὁ ὑδροχόος περιφέρεται, νά μή ταξιδεύσης διότι τότε ἡ θάλασσα εἶναι ἀγρία (τρικυμιώδης). "Όταν ὁ ίδιος ὑδροχόος Ζεύς εἶναι εἰς τούς ἰχθῦς, καλόν εἶναι να κάμνης γάμον, καί τά ὑπόλοιπα καθ ὅμοιον τρόπον.

(42) XLII.

De Saturno quaedam.

Procl. ad Hesiodi "Ερ. p. 44, b post pr. ὁ Όρφεύς τοῦ ἀργυροῦ γένους βασιλεύειν φησί τόν Κρόνον.

lbid. p. 39, a fi. Τόν Κρόνον ἀεί μελαίνας ἔχειν τάς ἐπί τοῦ γενείου τρίχας, φησίν 'Ορφεύς.

Et in Plato. Theol. 5, 10 pr. Καί ὁ τῶν Ἑλλήνων θεολόγος Όρφεὑς ἀεί μελαίνας τάς τοῦ Κρονίου προσώπου τρίχας μυστικῶς λέγει, καί μηδαμῶς γίγνεσθαι πολιάς. Deinde refert versus illius truncatos, de hominibus saeculi jovis (argentei vt modo)

- - - ὑπό Ζηνί Κρονίωνι ἀθάνατον αίῶνα καμεῖν, καθαροῖο γενείου.

- - - διεράς χαίτας εὐώδεας, οὐδέ [f γήραος] ἡπεδανοῖο μιγήμεναι ἄνθεῖ λευκώ.

άλλ' - - - ἐριθηλέα λάχνην.

(42) XLII.

Μερικά περί τοῦ Κρόνου

Procl. ad Hesiodi Er. p. 44, b post pr. (ὁ Πρόκλος εἰς τά Ἡσιόδου Ἔργα λέγει):

Ό Ορφεύς λέγει ὅτι ὁ Κρόνος εἶναι βασιλεύς τοῦ ἀργυροῦ γένους.

Ibid, p. 39, a 6 (αὐτόθι σ. 39):

Ο Όρφεύς λέγει, ὅτι ὁ Κρόνος τίς τρίχες τοῦ γενείου του τίς ἔχει πάντοτε μαῦρες.

Et in Plato. Theol. 5,10 pr. (καί είς τήν Πλάτωνος «Θεολογίαν» ὁ Πρόκλος λέγει):

Καί ὁ 'Ορφεύς ὁ θεολόγος τῶν 'Ελλήνων λέγει κατά μυστικόν τρόπον, ὅτι αὶ τρίχες τοῦ προσώπου τοῦ Κρόνου ἦσαν πάντοτε μαῦρες καί δέν γίνονται κατ' οὐδένα τρόπον ἀσπρόμαυρες.

Deinde refert versus illius truncatos de hominibus saeculi Jovis (ἔπειτα ἀναφέρει στίχους ἐκείνου - τοῦ ˙Ορφέως - ἀκρωτηριασμένους περί τῶν ἀνθρώπων κατά τόν αίῶνα τοῦ Διός): «- - - ἀπό τόν Δία τόν υἰόν τοῦ Κρόνου ἀπό τό καθαρό του γένι ὁ ἀθάνατος αίών ἀπέκαμε

- - - τάς εὐκινήτους εὐόσμους χαίτας οὕτε νά ἀναμειχθῆ μέ τό λευκόν ἄνθος τῶν άδυνάτων γηρατειῶν

άλλ - - - -θαλερήν γενειάδα», (δυνάμενον δμως νά συμπληρωθή ώς έξής «ἔψερε (είχε) πάντοτε νεάζουσαν (ὅχι λευκάζουσαν) γενειάδα).

(43) XLIII.

Hippa, Procl. in Tim. 2 p. 124, 25

Η μέν γήρ "Ιππα τοῦ παντός οὖσα ψυχή καί οὕτω κεκλημένη παρά τῷ θεολόγῳ - λίκιον ἐπί τῆς κεψαλῆς θεμένη, καί δράκοντι αὐτό περιστρέψασα τό κραδιαῖον, ὑποδέχεται Διόνυσον, - ὁ δέ ἀπό τοῦ μηροῦ τοῦ Διός πρόεισιν εἰς αὐτήν. - διό καί συλλαμβάνεσθαι καί "Ιππα λέγεται τίκτοντι τῷ Διΐ. Vid. Hym. 48,1.

(44) XLIV.

Eustath, ad Dionys, Perieg. 1.

Καθά και 'Ορφεύς έν τῷ περί Διός και "Ηρας φησί λέγων, Κύκλον ἀκαμάτου καλλιρρόου ὼκεανοῖο, ὅς γαῖαν δίνησι πέριξ ἔχει ἀμφιελίξας. ὡς τοῦ ὡκεανοῦ περιειληφότος τήν γῆν. (cf. fragm. ined. 31.)

(45) XLV.

Procl. in Tim. 5 p. 330, 17 de vita beata agens, Ἡς καί οἱ παρ΄ ՝ Ορφεῖ τῷ Διονύσῳ καί τῇ Κόρῃ τελούμενοι τυχεῖν εὕχονται

Κύκλου τ' ἄν λῆξαι καί ἀναπνεῦσαι κακότητος.

(46) XLVI.

Tzetz. ad Lycophr. 275, ubi poeta memorat Λειβηθρίην δ΄ ϋπερθε Πιμπλείας σκοπιήν citat versum Orphei Νῦν δ΄ ἄγε μοι κούρη Πιμπληϊάς ἔννεπε Μοῦσα.

Et in fine scholii addit, Ἐπείπερ Ὁρφεύς, ἀρχή καί πατήρ ὑπάρχων τῶν ποιητῶν, κατώκει περί τόν Ἑλικῶνα καί

(43) XLIII.

Нірра (Ἡ "Іппα)

Πρόκλου είς Τίμαιον 2 σ. 124, 25

Η "Ιππα είναι ψυχή τοῦ παντός καί ἔτσι ἀποκαλεῖται ἀπό τόν θεολόγον (τόν 'Ορφέα) αὐτή ἀφοῦ ἔθεσε ἐπί τῆς κεφαλῆς της ἄκανθαν καί εἰς δράκοντα περιέστρεψε αὐτό τό μέρος τῆς καρδίας ὑποδέχεται τόν Διόνυσον ιὐτός δὲ ἀπό τόν μηρόν τοῦ Διός προχωρεῖ πρός αὐτήν. Διά τ ιῦτο καί ἐγγαστρώνεται καί λέγεται ὅτι τόν ἐγέννησεν ἡ "Ιππα ἀπό τόν Δία. Vid. Hym. 48, 1 (βλέπε τόν ὑμνον 48,1).

(44) XLIV.

Εύστάθιος πρός «Διονυσίου Περιήγησιν» 1.

Καθώς καί ὁ Όρφεύς ἰσχυρίζεται εἰς τό ποίημά του περί τοῦ Διός καί τῆς "Ηρας καί λέγει, «τόν κύκλον τοῦ ἀκαταπονήτου μέ τά καλά ρεύματα 'Ωκεανοῦ, ὁ ὁποῖος κατέχει τήν γῆν περιτυλίξας αὐτήν γύρω μέ ὑδατοστροβίλους» διότι ὁ 'Ωκεανός περιέλαβε τήν γῆν (cf. fragm. ined. 31, παράβαλε τό ὑπ ' ἀρ. 31 ἀνέκδοτον ἀποσπασμα).

(45) XLV.

Ο Πρόκλ, είς Τίμαιον 5 σ. 330, 17

Όμιλῶν περί τῆς εὐτυχοῦς ζωῆς λέγει, ὅτι οἱ μετέχοντες εἰς τάς τελετουργίας τοῦ Ὁρφέως, ιοῦ Διονύσου καὶ τῆς Κόρης προσεύχονται νά εὕρουν αὐτήν (τήν εὐτυχίαν), «νά μπορέσουν νά λήξη ὁ κὐκλος καὶ νά ἀναπνεύσουν (νά ἀπαλλαγοῦν) ἀπό τήν δυστυχίαν».

(46) XLVI.

Ο Τζέτζης πρός «Λυκόφρονα» 275, ὅπου ὁ πειητής ἐνθυμεῖται (ἀναπολεῖ εἰς τήν μνήμην του) τόν ὑψηλόν τόπον τῶν Λειβήθρων ὑπεράνω τῆς Πιμπλείας μνημονεύει τόν στίχον τοῦ Ὁρφέως:

«Τώρα ελα τραγούδησε γιά μέ, Μοῦσα, κόon τῆς Πιμπλείας».

Et in fine scholii addit (καί εἰς τό τέλος τοῦ σχολίου προσθέτει: Ἐπειδή βεβαίως ὁ 'Ορφεύς, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἀρχή καί ὁ πατήρ τῶν παιτῶν, κατοικοῦσε γύρω ἀπό τὸν Ἑλικῶνα

τό Λειβήθριον, ἐμυθολογήθη, ὡς αἰ Μοῦσαι περί τούς ἐκεῖσε τόπους οἰκοῦσι.

Idem ad vs. 410 repetit versum: et pro Πιμπληῖάς habet Λειβηθριάς. Sed Chil. 7, 949 Λειβηθριῖς. rursus Πιμπληῖάς est in carmine Maximi v. 141. Versus est Maximi.

Io. Tzetzes exeg. Hom. MS. fol. 9. a. τοῦτο δέ

Όρφεύς σαφέστερον παραδείκνυσι. Λειβήθριος γάρ ῶν φησί νῦν δ΄ ἄγε μοι κούρη Λειβηθριάς ἔννεπε Μοῦσα.

(47) XLVII.

Lactant. 1, 13, 11 Orpheus - aperte Saturnum in terra et apud homines regnasse commemorat.

Πρώτιστος μέν ἄναξ έξ ἐπιχθονίων Κρόνος ἀνδρῶν ἐκ δέ Κρόνου γένετ ἀυτός ἄναξ μέγας εὐρυόπα Ζεύς.

(48) XLVIII.

Franc. Patric. Discuss. Peripatt. 3, 5 p. 326.

Τύνη δ΄ ἐσσί πατήρ, καί μητέρος ἀγλαόν είδος, καί τεκέων τέρεν ἄνθος, ἐν εἴδεσιν είδος ὑπάρχων, καί ψυχή, καί πνεῦμα, καί ἀρμονίη, καί ἀριθμός.

(49) XLIX.

Porphyr. de antro Nymphar. p. 118 Barnes. Οὕτω παρά τῷ ˙Ορψεῖ ἡ Κόρη, ἤπερ ἐστί παντός τοῦ σπειρομένου ἔψορος, ἱστουρνοῦσα παραδίδοται. Παρά τῶ (νέα ἀπόδειξις ὅτι ὁ ˙Ορφεύς προήρχετο ἀπό τόν ˙Ελληνικόν χῶρον) και τό Λειβήθριον, ἐπλάσθη ὁ μῦθος, ὅτι αὶ Μοῦσαι κατοικοῦν γύρω ἀπό τούς ἐκεῖ τόπους.

Idem ad vs. 410 repetit versum: et pro Πιμπληῖάς habet Λειβηθριάς. Sed Chil. 7,949 Λειβηθρηῖς. Rursus Πιμπληῖάς est in carmine Maximi v. 141. Versus est Maximi (ὁ ἴδιος ὁ Τζέτζης εἰς στ. 410 ἐπαναλαμβάνει τόν στίχον τοῦτον, καί ἀντί τῆς λέξεως Πιμπληῖάς ἔχει τήν λέξιν Λειβηθριάς. Αλλά εἰς τάς «Χιλιάδας» 7,949 ἔχει Λειβηθρηῖς. Αντιθέτως ἡ λέξις Πιμπληῖάς εἶναι εἰς τό ἄσμα τοῦ Μαξίμου στ. 141. Ο στίχος εἶναι τοῦ Μαξίμου).

'lω. Τζέτζης exeg. lbm. MS. fol. 9a.

Τοῦτο ὁ Όρφεύς τό δεικνύει μέ μεγαλυτέραν σαφήνειαν διότι λέγει ὅτι εἶναι Λειβήθριος,

«Τώρα έλα τραγούδησε γιά μέ Μοῦσα κόρη τῶν Λειβήθρων».

Idem ib. fol. 13 b (ὁ ἴδιος αὐτόθι φύλλ. 13b) διότι λέγει ἐκεῖνος (ὁ ᾿Ορφεύς) ὅτι εἶναι Λει-βήθριος,

«Τώρα ἔλα τραγούδησε γιά μέ Μοῦσα κόρη Κωνσταντιάς».

(47) XLVII.

Lact. 1,13,11 Orpheus - aperte Saturnum in terra et apud homines regnasse commemorat (Λακτάντιος, 1, 13, 11. ΄Ο ΄ Ορφεύς μνημονεύει ἀναφανδόν, ὅτι ὁ Κρόνος ἐβασίλευσεν εἰς τήν γῆν καί εἰς τούς ἀνθρώπους).

«Πρῶτος ἑξ ὅλων βασιλεύς τῶν ἀνθρώπων ἔγινε ὁ Κρόνος ἀπό δέ τόν Κρόνον (μετά τόν Κρόνον) ἔγινε ἄναξ (βασιλεύς) αὐτός ὁ μέγας Ζεύς, πού βλέπει εἰς μεγάλην ἔκτασιν».

(48) XLVIII

Franc. Patric. Discuss. Peripatt. 3, 5 p. 326

«Σύ εἶσαι ὁ πατήρ καί ἡ λαμπρά μορψή τῆς μητέρας καί τό τρυψερόν ἄνθος τῶν γονέων, πού ὑπάρχεις ὡς μορψή μέσα εἰς μορψάς, καί ψυχή καί πνεῦμα καί ἀρμονία καί ἀριθμός».

(49) XLIX.

Ό Πορφύριος «Περί τοῦ ἄντρου τῶν Νυμφῶν», σ. 118 Barnes γράφει:

Έτσι ἡ Κόρη, ἡ ὁποία εἶναι εἰς κάθε τι πού σπείρεται ψύλαξ, παραδίδεται ἀπό τόν ΄Ορ-

Όρφεῖ ὁ Κρόνος μέλιτι ὑπό Διός ἐνεδρεύεται. πλησθείς γάρ μέλιτος μεθύει καί σκοτοῦται, ὡς ἀπό οἴνου, καί ὑπνοῖ οὔπω γάρ οἴνος ἤν. φησί γάρ παρ Ὁρφεῖ ἡ Νύξ τῷ Δίἴ ὑποτιθεμένη (ut consiliaria V. Fr. 10) τόν διά μέλιτος δόλον,

Εὖτ' ἄν δή μιν ἴδηαι ὑπό δρυσίν ὑψικόμοισιν

εργοισιν μεθύοντα μελισσάων εριβόμβων, αὐτίκα μιν δῆσον.

Ο καί πάσχει ὁ Κρόνος, καί δεθείς ἐκτέμνεται, ὡς Οὐρανός.

(50) L.

Etymol. M. Voc. Γίγας ex octavo τοῦ ἰεροῦ λόγου.

Ούς καλέουσι γίγαντας έπώνυμον έν μακάρεσσιν,

ούνεκα Γῆς ἐγένοντο καί αἴματος Οὐρανίοιο.

(51) LI

Diodorus Siculus I, 12.

Γή μήτηρ πάντων, Δημήτηρ πλουτοδότειρα

(52) LII.

Orus ap. Etym. M. p. 787, 29.

Τόν δή καλέουσι Φάνητα, ὅτι πρῶτος ἐν αἰθέρι ψᾶντός ἐγένετο.

(53) LIII.

Suidas in ν. τριτοπάτορες.

Δήμων εν τῆ Ατθίδι φησίν ανέμους εἶναι τούς τριτοπάτορας. Φιλόχορος δέ τούς τριτοπάτρεις πάντων γεγονέναι πρώτους. τήν μέν γάρ γῆν καί τόν ἤλιόν φησιν, ὄν καί Απόλλωνα καλεῖ, γονεῖς αὐτῶν ἠπίσταντο τότε οἱ ἄνθρωποι. τούς δὲ ἐκ τούτων τρίτους πατέρας.

φέα ὅτι ὑφαίνει. Εἰς τόν 'Ορφέα (εἰς τά ποιήματα τοῦ 'Ορφέως) ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Ζεύς ἔστησεν ἐνέδραν εἰς τόν Κρόνον μέ μέλι· διότι ὁ Κρόνος, ἀφοῦ ἐγέμισε μέ μέλι, ἐμέθυσε καί ἐσκοτίσθη, ὡσάν ἀπό κρασί, καί ἔπεσεν εἰς ϋπνον διότι κρασί δέν ὑπῆρχεν ἀκόμη. Λέγει λοιπόν κατά τόν 'Ορφέα εἰς τόν Δία ἡ Νύχτα, ἡ ὁποία τοῦ ὑπέδειξε τό δολερόν σχέδιον μέ μέλι:

« Όταν λοιπόν ίδης αύτόν κάτω άπό τίς ύψηλοκόρυψες βαλανιδιές νά είναι μεθυσμένος άπό τά ἔργα (άπό τό μέλι) τῶν μελισοῶν, πού κάνουν ἰσχυρόν βόμβον,

άμέσως νά τόν δέσης.

Τοῦτο πράγματι πάσχει (ἔπαθε) καί ὁ Κρόνος, καί ἀφοῦ ἐδέθη, ἐτεμαχίσθη, καθώς ἔπαθεν ὁ Οὐρανός.

(50) L.

Etymol. M. Voc. Γίγας ex octavo τοῦ ἰεροῦ λόγου.

«Αὐτούς τούς καλοῦν μεταξύ τῶν θεῶν μέ τήν ἐπωνυμίαν γίγαντας, διότι ἐγεννήθησαν ἀπό τήν Γῆν καί ἀπό τό αἴμα τοῦ Οὐρανοῦ».

(51) LI.

Diodorus Siculus I 12 (Διόδωρος Σικελιώτης)

«΄ Η Γῆ ἡ μητέρα τῶν πάντων, ἡ Δημήτηρ πού δίδει τόν πλοῦτον».

(52) LII.

Orus ap. Etym. M. p. 787,29 (' Ο ΄ Ωρος είς τό Μέγα ΄ Ετυμολογικόν σ. 787,29): «Τοῦτον βέβαια ὀνομάζουν Φάνητα, διότι πρῶτος αὐτός ἔγινε ψανερός εἰς τόν αἰθέρα».

(53) LIII.

Suidas in v. τριτοπάτορες (ὁ Σουίδας εἰς τήν λέξιν τριτοπάτορες):

Ο Δήμων είς τό σύγγραμμά του Ατθίς λέγει, ὅτι οἱ τριτοπάτορες ἦσαν ἄνεμοι. Ο δέ Φιλόχορος λέγει, ὅτι οἱ τριτοπάτρεις ἐγεννήθησαν πρῶτοι ἀπό ὅλους. Διότι λέγει ὅτι οἱ παλαιοί ἄνθρωποι ἐγνώριζον ὅτι ἡ γῆ καί ὁ ἤλιος, τόν ὁποῖον ὀνομάζει καί 'Απόλλωνα, ἦσαν γονεῖς αὐτῶν (τῶν τριιοπατόρων), τούς δέ γεννηθέντας ἐκ τούτων (ἐκ τῆς γῆς καί τοῦ ἡλίου)

Φανόδημος δέ ἐν ἔκτω φησίν ὅτι μόνοι οἱ ᾿Αθηναῖοι θύουσἱ τε καὶ εὕχονται αὐτοῖς ὑπέρ γενέσεως παίδων, ὅταν γαμεῖν μέλλωσιν. ἐν δέ ᾿Ορφέως φυσικῷ ὀνομάζεσθαι τοὑς τριτοπάτορας ᾿Αμαλκείδην καὶ Πρωτοκλέα καὶ Πρωτοκλέοντα, θυρωρούς καὶ φύλακας ὄντας τῶν ἀνέμων. ὁ δέ τό ἐξηγητικόν ποιήσας Οὑρανοῦ καὶ Γῆς φησίν αὐτούς εἶναι παῖδας, ὀνόματα δέ αὐτοῖς Κόττον, Βριάρεων, καὶ Γύγην. Eadem fere leguntur apud Etym. Μ. p. 768, 1. nisi quod ἐν τοῖς Φυσικοῖς laudatur Oprheus, et Πρωτοκλείαν καὶ Πρωτοκρέοντα, hoc ultimum recte scribitur.

(54) LIV.

Suidas v. ἴππος Νισαῖος.

Έν δέ Δίκτυῖ 'Ορφεύς λέγει ή Νίσα τόπος ἐστίν ἐν Ἑρυθρῷ κείμενος.

(55) LV.

Schol. Pind. ad Pyth. III. 96.

Λέγεται δέ ὁ ᾿Ασκληπιός χρυσῷ δελεασθείς ἀναστῆσαι Ἱππόλυτον τεθνηκότα οἱ δέ Τυνδάρεων ἔτεροι Καπανέα οἱ δέ Γλαῦκον οἱ δέ ᾿Ορψικοί Ὑμέναιον.

(56) LVI.

Schol. Vict. ad Hom. Iliad. XVIII. 570 apud Heynium vol. VII. p. 503.

ή δέ καλουμένη Σφαῖρα ποίημά έστιν είς τόν Λίνον. ἀναφέρεται δέ εἰς ᾿Ορφέα.

Monadici versus, quorum de contexto dicere operae pretium visum non est.

όνομάζουν τρίτους πατέρας. Ο δέ Φανόδημος είς τό έκτον βιβλίον λένει ότι μόνον οί Αθηναῖοι ἐθυσίαζον καί προσηύχοντο είς αὐτούς νά γεννήσουν παιδιά, όταν επρόκειτο νά **ἔλθουν είς γάμον. Είς δέ τό φυσικόν το**ῦ Όρωέως οί τριτοπάτορες όνομάζονται Αμαλκείδης, Πρωτοκλής και Πρωτοκλέων. έπειδή είναι θυρωροί και φύλακες τῶν ἀνέμων. Έκεῖνος δέ πού ἔγραψε τό ποίημα έξη γη τικ ό ν λένει ὅτι αὐτοί (οἱ τριτοπάτορες) εἶναι παιδιά τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γῆς καί ὅτι τά ὀνόματά των είναι Κόττος, Βριάρεως καί Γύνης. Eadem fere leguntur apud Etym. M. p. 768.1. nisi quod έν τοῖς φυσικοῖς laudatur Orpheus. et Πρωτόκλειαν καί Πρωτοκρέοντα, hoc ultimum recte, scribitur (Τά ἴδια περίπου ἀναγινώσκονται είς τό Μέγα Ετυμολογικόν σ. 768.1. πλήν τοῦ ὅτι εἰς τά φυσικά ἐπαινεῖται ὁ ᾿Ορφεύς, καί γράφεται, Πρωτόκλειαν καί Πρωτοκρέοντα, τό τελευταΐον τοῦτο ὀρθῶς).

(54) LIV.

Suidaw ν. ἵππος Νισαῖος (ὁ Σουίδας εἰς λέξιν ἵππος Νισαῖος)

Είς δέ τό Δίκτυον ό 'Ορφεύς λέγει: ἡ Νίσα εἶναι τόπος, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται (κεῖται) είς τήν 'Ερυθράν.

(55) LV.

Schol. Pind. ad Pyth. III 96 (Σχόλια εἰς τόν 3ον Πυθιόνικον, στ. 96 - τοῦ Πινδάρου):

Λέγεται ὅτι ὁ ᾿Ασκληπιός, ἐπειδή ἑξηπατήθη μέ χρήματα, ἀνέστησε τόν Ἱππόλυτον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀποθάνει· ἄλλοι ὅμως λέγουν ὅτι ἀνέστησε τόν Τυνδάρεω· ἄλλοι τόν Καπανέα· καί ἄλλοι τόν Γλαῦκον· οἱ ᾿Ορφικοἱ ὅμως λέγουν ὅτι ἀνέστησε τόν Ὑμέναιον.

(56) LVI.

Schol. Vict. ad ibm.lliad. XVIII. 570 apud Heynium vol. VII. p. 803

(Σχόλια τοῦ Βικτ. εἰς τήν «΄ Ιλιάδα» τοῦ ΄ Ομήρ., Σ΄ στ. 570 - παρά τῷ Heynium, τόμ. 7, σ. 803)

Έκεῖνο πού ὀνομάζεται Σφαῖρα εἶναι ποίημα ἀφιερωμένον εἰς τόν Λίνον καί ἀποδίδεται εἰς τόν 'Ορφέα.

Monadici versus, quorum de contextu dicere operae pretium visum non est (Μοναδικοί στίχοι, έκ τῆς συνθέοεως τῶν ὁποίων δέν ψαίνεται ἡ άξία τοῦ ἔργου).

Procl. Tim. 2 p. 121 pr.

"Εστ' ἄν 'Ρείη παῖδα τέκοι Κρόνῳ ἐν ωιλόπτι.

Procl. in Tim. 1 — — ap. Eschenb. Epig. p. 99. ΄Η δέ πάλιν Γαῖάν τε καί Οὐρανόν εὐρύν ἔτικτε.

Athenag. Legat. p. 79, 26.

Ήνίκα κόσμον ἄπαντα ἑαῖς στηρίξατο Βουλαῖς.

In fragm. Esch. p. 245, 1.

Καί τό δικαιοσύνης τε καί εὐσεβίης μέγ ὄνειαρ.

ibid, ex lustino M.

Πᾶσιν γάρ θνητοῖς θνηταί κόραι εἰσίν ἐν ὄσσοις.

Ex Apollo. Schol. ad 3, 467. Eschenb. Epig. p. 105.

Καί τότε δή Εκάτην Δηώ τέκεν εὐπατέρειαν.

Ex Procl. Tim. 1 — Esch. Epig. p. 55. Μῆτίς τε κέλομαι, καί κέρδεσι.

Οἴσιν ἐπεμβεβαώς δαίμων μέγας αἰέν ἐπ΄ ἴχνη

ex Procio MS. Benti. ad Mili. p. 4 pr. (cf. Frag. ined. 15.)

Κρίας, ταυρείους, ὄψιος, χαροποῦ τε λέοντος

[κεφαλάς] fert Φάνης Orphicus Procli ap. Eschenb.

Epig. p. 77.

Τῷ λαμπρῷ βλέπομεν, τοῖς δ΄ ὄμμασιν οὐδέν ὁρῶμεν.

Stob. Ecl. Phys. 1 p. 121 pr.

Τό γάρ 'Ωρμήθη δ' άνά κύκλον άθέσφατον, περί ταύτης εϊρηται τῷ θεολόγω τῆς

Πρόκλ. είς Τίμ. 2 σ. 121

« Έως ὅτου ἡ Ρέα γεννήσει παιδί ἀπό τόν Κρόνον εἰς ἐρωτικήν συντροψιάν».

Πρόκλου είς Τίμαιον 1 --- ar. Eschenb. Ερ. p. 99

«Εκείνη δέ πάλιν (ή Ρέα) ὲγέννησε τήν Γῆν καί τόν πλατύν Οὐρανόν».

Athenag. Legat. p. 79,26 (Αθηναγόρου Πρεσβυτέρου σ. 79,26)

« Όταν ὅλον τόν κόσμον ἐστήριξεν είς τάς ἰδικάς της βουλάς».

in fragm. Esch. p. 245,1 (Είς ἀπόσπασμα Eschen. σ. 245,1)

«Καί ή μεγάλη ώφέλεια τῆς δικαιοσύνης καί τῆς εὐσεβίας».

Ibid ex lustino M. (αὐτόθι ἐκ τοῦ ˙louστίνου Μάρτυρος).

«Διότι όλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν εἰς τούς ὀψθαλμους των θνητάς κόρας».

Ex Apollo. Schol. ad 3,467, Eschenb. Epig. p. 105 (Έκ τοῦ ᾿Απολλωνίου Σχόλ. εἰς 3,467, Eschend. Epig. σ. 105)

«Καί τότε δά ἡ Δηώ εγέννησε τήν Εκάτην τήν καλλιπάτειραν».

Εχ Procl. Tim. 1 --- Esch. Ep. p. 55 (Εκ τοῦ Πρόκλου εἰς Τίμαιον 1 --- Esch. Epig. σ. 55) «Καί Μῆτις ὀνομάζομαι, καί διά τά κέρδη». Επί τά ἴχνη τούτων πάντοτε ἔχει ἐπιβῆ (ἔχει βαδίσει) ὁ μέγας δαίμων» ἐκ τοῦ Πρόκλου MS Bentl. ad Mill. p. 4 pr. (παράβαλε ἀπόσπασμα ἀνέκδοτον 15). « Από κριάρι, ἀπό ταῦρον, ἀπό ψίδι καὶ ἀπό

λέοντα μέ τά αστραφτερά μάτια» [κεφαλάς] φέρει ὁ Φάνης ὁ Όρφικός, ἐκ τοῦ Πρόκλ. ap. Eschenb. Epig. σ. 77. «Μέ-τό λαμπρό (μέ τό φῶς) ἢ μᾶλλον μέ τόν νοῦν βλέπομεν, μέ τά μάτια ὅμως τίποτε δέν βλέπομεν».

Στοβαίου « Εκλογαί Φυσικῶν» 1 σ. 121

«Τοῦτο ἄρμησεν εἰς τόν ἀνέκφραστον (τόν θαυμαστόν) κύκλον», δι' αὐτήν τήν θεότητα

θεότητος

Procl. in Tim. 3 p. 160, 40 de figura mundi sphaerica agens.

Ήδ' ὕλην πρώτιστ' αἰσχρῶν δώτειραν ἀπάντων,

pro Orphico laudat Fr. Patric. Discuss. Peripat. 2, 6 p. 238. κάμνει λόγον ὁ θεολόγος (ὁ 'Ορφεύς).

Πρόκλου είς Τίμαιον 3 σ. 160,40 λέγει περί τῆς σφαιρικῆς μορψῆς τοῦ κόσμου (τοῦ σύμπαντος).

«Καί τήν ὕλην πού πρωτίστως δίδει όλα τά αἰσχρά (τά ἄσχημα)», ὡς ˙Ορφικόν (ὡς ἀνῆκον εἰς τόν ˙Ορφέα) ἐπαινεῖ τοῦτο ὁ Fr. Patric. Discuss. Peripatt. 2, 6 Σ. 238

ORPHEI

FRAGMENTA INEDITA. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Hermias Commentario MS. in Platonis Phaedrum.

Οὐδένα γάρ ένθουσιασμόν ἄνευ τῆς έρωτικῆς ἐπιπνοίας συμβαίνει γίνεσθαι. Όρᾶς πῶς ὁ 'Ορφεύς πάσας ἐπιπηδεύσας φαίνεται, ὡς δεομένας καί ἐχομένας ἀλλήλων; τελεστικώτατον μέν γάρ αὐτόν καί μαντικώτατον παρειλήφαμεν, καί ὑπό τοῦ 'Απόλλωνος κινούμενον, ἔτι ποιητικώτατον, ὄν γε δι αὐτό τοῦτο καί Καλλιόπης υἰόν γενέσθαι φασίν. 'Ερωτικώτατός τε ἐστίν, ὡς αὐτός λέγων φαίνεται πρός τόν Μουσαῖον καί προτείνων αὐτῷ τά θεῖα ἀγαθά, καί τελειῶν αὐτόν.

2. Îbid.

Καί τρεῖς δέ λέγονται 'Ορφεῖς παρά Θραξί γενέσθαι.

3. Ibid.

Οὐ πρῶτος δέ ὁ Πλάτων ἡνίοχος καί ἵππους παρέλαβεν, ἀλλά πρό αὐτοῦ οἱ ἔνθεοι τῶν ποιητῶν, "Ομηρος, 'Ορφεύς, Παρμενίδης.

ΟΡΦΕΩΣ

ANEKΔΟΤΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ (fragmenta inedita)

1. Ερμείου έκ τοῦ ὑπομνήματος εἰς τόν Φαϊδρον τοῦ Πλάτωνος

Κανείς λοιπόν ένθουσιασμός (κανένα δημιουργικόν ἔργον) δέν εΐναι δυνατόν νά προέλθη (νά γίνη) χωρίς τήν ἐρωτικήν ἔμπνευσιν (χωρίς τήν διέγερσιν, τήν οποίαν παρέχει ό ἔρως). Βλέπεις κατά ποῖον τρόπον εἶναι φανερόν ὅτι ὁ ᾿Ορωεύς ἐχρησιμοποίησε ὅλας τάς ίδιότητας, (τάς μορφάς, τάς ἀπαιτήσεις καί τάς ἐπιθυμίας τοῦ θεοῦ), ἐπειδή ἡ μία ἔχει άνάγκην άπό τήν ἄλλην, καί δι' αὐτό συγκρατοῦνται μεταξύ των; αὐτόν δηλαδή τόν εὐρίσκομεν ότι είναι καταλληλότατος είς τάς μυήσεις και ίκανώτατος είς την μαντικήν τέχνην έμπνεόμενος από τόν 'Απόλλωνα, έπειδή δέ ήτο και ίκανώτατος είς τήν ποίησιν δι' αὐτόν τόν λόγον ἀκριβῶς λέγουν ὅτι ὑπῆρξεν καί υίος τῆς Καλλιόπης. Έχει ἀκόμη πολύ μεγάλην κλίσιν πρός τόν ἔρωτα, καθώς φαίνεται, καί ὅπως ὁ ἴδιδς λέγει εἰς τόν Μουσαῖον, εἰς τόν όποῖον παρουσιάζει τά θεῖα άναθά καί ἐπιδιώκει νά τόν τελειοποιήση (νά τόν κάμη τέλειov).

2. Αὐτόθι

Λέγεται ότι τρεῖς μέ τό ὄνομα τοῦ ˙(ρψέως ἐγεννήθησαν εἰς τήν Θράκην.

3. Αὐτόθι

Δέν παρέλαβε (δέν έχρησιμοποίησε) πρῶτος ὁ Πλάτων τόν ἡνίοχον καί τόν ἵππον, άλλά πρό αὐτοῦ οἱ θεόπνευστοι ποιηταί, δηλαδή ὁ Όρφεύς, ὁ "Ομηρος, ὁ Παρμενίδης.

Αὐτῷ δέ τούτῳ πρώτῳ τῷ δεσπότη Φάνητι και πτέρυγας δίδωσι χρυσέαις πτερύγεσσι φορεύμενος ἔνθα και ἔνθα.

5. Ibid.

Τετράς δέ ὁ Φάνης, ὡς ՝Ορψεύς ψησί, Τέτρασιν ὀψθαλμοῖσιν ὀρώμενος ἔνθα καί ἔνθα.

6. Ibid.

Ο γάρ τοι Όρφεύς περί τῆς νυκτός λέγων, θεῶν γάρ ἔχει φησί (sic), καί μαντοσύνην δέ οἱ δῶκεν ἔχειν ἀψευδέα πάντη.

7. Ibid.

Έξω γάρ προήλθον πρῶτοι ἀπό Φάνητος οὐρανός καί γῆ δεῖξαί τ' ἐξ ἀφανῶν φανερούς οἴτ' εἰσί γενέθλην. καί πρῶτος καταλάμπεται ὁ οὐρανός ὑπό τοῦ θείου φωτός τοῦ Φάνητος τήν γάρ νύκτα ἡνῶσθαι αὐτῷ φησι πρωτόγονόν γέ μιν ὅστις ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν, εὶ μή νύξ ἱερή μούνη, οἱ δ' ἄλλοι ἐθαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι ψέγγος ἄληπτον τοῖον ἀπέστραπται χροός ἀθανάτοιο Φάνητος.

Binos posteriores versus, paulo aliter scriptos, citat Bentieius Epist. ad Millium p. 3.

8. Ibid.

Τριῶν γάρ παραδεδομένων νυκτῶν παρ ' 'Ορφεῖ, τῆς μέν ἐν αὐτῷ μενούσης τῆς πρώτης, τῆς δέ τρίτης ἔξω προελθούσης τῆς μέσης τὸύτων, τήν μέν πρώτην μαντεύειν φησίν, ὅ ἐστι τῆς ἐπιστήμης, τήν δέ μέσην αἰδοίην καλεῖ, ὅ ἐστι τῆς σωφροσύνης, τήν δέ τρίτην ἀποτίκτειν φησί τήν δικαιοσύνην.

9. Ibid.

'Αδράστεια κεκλημένη, διά τό τά ὑπ' αὐτῆς τεθέντα καί νομοθετηθέντα ἀναπόδραστα εἶναι. διό καί πρό τοῦ

4. Αὐτόθι

Είς αὐτόν τόν ἴδιον τόν δεσπότην (τόν ἄρχοντα) Φάνητα δίδει κατά πρῶτον πτερά «κινούμενος μέ χρυσᾶ πτερά ἐδῶ καί ἐκεῖ».

5. Αὐτόθι

Ο Φάνης είναι τετράς, καθώς λέγει ό Όρψεύς, διότι καθορᾶται (βλέπεται) ότι έχει τέσσαρα μάτια ἀπό ἐδῶ καί ἀπό ἐκεῖ.

6. Αὐτόθι.

Ο Ορφεύς λέγει διά τήν νύκτα, διότι έχει καί αὐτή μερίδα ἀπό τούς θεούς, καί έδωσεν είς αὐτήν νά έχη μαντικήν δύναμιν κατά πάντα άληθινή (πού λέγει τήν ἀλήθειαν)

7. Αὐτόθι

«Πρῶτοι προῆλθαν ἀπό τόν Φάνητα (πρῶτοι έγεννήθησαν άπό τόν Φάνητα) ὁ οὐρανός καί ή γῆ, διά νά δείξουν τούς ψανερούς ἀπό τούς άφανεῖς (ὅτι προῆλθον ἀπό τήν άφάνειαν, ἀπό τήν ἀνυπαρξίαν) καί ποῖοι εἶναι κατά τό γένος. Καί πρῶτος ὁ οὐρανός ἐψωτίσθη ἀπό τό θεῖον ψῶς τοῦ Φάνητος. Διότι λέγει ὅτι ήνώθη μέ αὐτόν κατά τήν νύκτα ὁ πρωτογέννητος, πού είδε αὐτόν μέ τά μάτια, ἐκτός μόνον άπό τήν ίεράν νύκτα, οἱ δέ ἄλλοι έθαύμαζαν πού έβλεπαν είς τόν αιθέρα τό άκατάληπτον ψῶς τόσον ἄστραπτε (ἐψώτιζε) τό σῶμα τοῦ άθανάτου Φάνητος». Bonos posteriores versus, paulo aliter scriptos, citat Bentleius Epist, ad Millium p. 3 (Δύο ύστερα στίχους, όλίγον διαφορετικά γραμμένους, μνημονεύει ὁ Bentleius εἰς Ἐπιστολήν πρός Μίλλιον, Ρ. 3).

8. Αὐτόθι

Τρεῖς νύκτας ἀναφέρει ὁ Ορφεύς, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μέν πρώτη παραμένει εἰς αὐτόν, ἡ δέ τρίτη προχωρεῖ ἔξω ἀπό τήν μεσαίαν ἐκ τούτων καί ἡ μέν πρώτη λέγει ὅτι ἔχει μαντικήν ἰκανότητα, πρᾶγμα πού εἶναι χαρακτηριστικόν τῆς ἐπιστήμης, τήν δέ μεσαίαν ὀνομάζει σεβαστήν, πρᾶγμα πού ἀνήκει εἰς τήν σωφροσύνην, διά δέ την τρίτην λέγει ὁ Ορφεύς ὅτι γεννᾶ τήν δικαιοσύνην.

9.

Όνομάζεται `Αδράστεια, διότι έκεῖνα, πού καθωρίσθησαν ἀπό αὐτήν καί πού ἔγιναν νόμοι, εἴναι ἀναπόφευκτα. Διά τοῦτο λέγεται ὅτι ἐμ-

ἄντρου τῆς νυκτός ἡχεῖν λέγεται παλάμησι δέ χάλκεα ρόπτρα δῶκεν ᾿Αδραστείῃ. ἐν τοῖς προθύροις γάρ τοῦ ἄντρου τῆς νυκτός κάθηται ὁ Φάνης ἐν μέσῳ δέ ἡ νύξ, μαντεύουσα τοῖς θεοῖς θεσμούς. (cf. fr. 27)

10 ibid.

Proclus Commentario in Plationis Parmenidem.

Αὐτόν τόν Δία και τόν Διόνυσον παῖδας και νέους ή θεολογία καλεῖ, καίπερ ὄντε νέω, ψησίν ὁ `Ορψεύς.

11. Ibid.

Ο μέν γάρ Ορφεύς μετά τήν κατάποσιν τοῦ Φάνητος ἐν τῷ Διῖ τά πάντα γεγονέναι φησί. ἐπειδή πρώτως μέν καί ἡνωμένως ἐν ἐκείνω, δευτέρως-δέ καί διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τά πάντων ἀνεφάνη τῶν ἐγκοσμίων αἴτια. ἐκεῖ γάρ ὁ ἤλιος, καὶ ἡ σελήνη, καί ὁ οὐρανός αὐτός, καὶ τά στοιχεῖα, καὶ ὁ ἔρως ὁ ἐνοποιός, καὶ πάντα ἀπλῶς ἔν γεγονότα. Ζηνωνός (sic) δ ἐνί γαστέρι σύρρα πέφυκε.

v. Bentl. Ep. ad Mill. p. 3. (cf. Fr. 6, 8)

12. Ibid.

Ούκ ἄν θαυμασώμεθα τῶν Ορφέως ἀκούοντες ἐπῶν, ἐν οἰς φησιν ὁ θεολόγος

Αὔτη δέ Ζηνός καί ἐν ὄκμασι (sic) πατρός ἄνακτος ναίουσ ἀθάνατοί τε θεοί, θνητοί τ΄ ἄνθρωποι, ὄσα τε ἦν γεγαῶτα, καί ὔστερον ὅπως ἔμελλε.

13. Ibid.

Χρόνος δέ ὑπό Ορφέως ὀνομάζεται, κατά δή τινα θαυμαστήν ἀναλογίαν. γενέσεις γάρ ὁ θεολόγος τῶν ἀγεννήτων μυστικάς παραδούς, καί τό αἴτιον τῆς ἐκφάνσεως τῶν θείων χρόνων συμβολικῶς ἀνόμασεν. ὅπου γάρ γένεσις, ἐκεῖ καί χρόνος.

πρός ἀπό τό σπήλαιον τῆς νυκτός παράγει ῆχους εἰς δέ τά χέρια της ἔδωσεν ἡ Αδράστεια χάλκινα ρόπαλα διότι εἰς τά πρόθυρα τοῦ σπηλαίου τῆς νυκτός εἶναι καθισμένος ὁ Φάνης εἰς δέ τό μέσον εὐρίσκεται ἡ νύχτα, πού μαντεύει εἰς τούς θεούς τούς νόμους. (cf. Fr. 27, πρβλ. 27ον ἀπ.).

10.

Ο Πρόκλος είς τό Ύπόμνημα είς τόν Παρμενίδην τοῦ Πλάτωνος γράψει: Ή θεολογία τόν ἴδιον τόν Δία καί τόν Διόνυσον τούς λέγει νέους καί παιδιά, καίτοι ἤσαν νέοι, καθώς λέγει ὁ Όρωεύς.

11. Αὐτόθι

Ο Ορφεύς λέγει ὅτι ὕστερα ἀπό τήν κατάποσιν τοῦ Φάνητος τὰ πάντα έγεννήθησαν έντός τοῦ Διός. Επειδή κατά πρῶτον μέν καί κατά τρόπον ήνωμένον ήσαν εἰς ἐκεῖνον (τόν Φάνητα), ἐκ δευτέρου δέ καί κατά τρόπον χωριστόν ήσαν τὰ πάντα εἰς τόν δημιουργόν, ἐφανερώθησαν τὰ αἴτια πάντων ὅσα γίνονται εἰς τόν κόσμον. Διότι ἐκεῖ ὁ ἤλιος, ἡ σελήνη καί αὐτός ὁ οὐρανός καί τὰ στοιχεῖα καί ὁ ἔρως, πού ἐνώνει, καί τὰ πάντα εῖχον γίνει γενικῶς ἔνα πρᾶγμα.

12. Αὐτόθι

Δέν θά ἀπορήσωμεν, ἐάν ἀκούωμεν τά ποιήματα τοῦ Ὁρφέως, είς τά ὁποῖα ὁ θεολόγος (ὁ Ὁρφεύς) λέγει:

«Αὐτή είναι τοῦ Διός καί είς τούς κόλπους (;) τοῦ βασιλέως πατρός

κατοικοῦν καί οἱ ἀθάνατοι θεοἱ καί οἱ θνητοἱ ἄνθρωποι, καὶ ὄσα εἶχον γίνει καὶ ὄσα ὕστερα ἔμελλον νά γίνουν».

13. Αὐτόθι

Ονομάζεται δέ από τόν Ορφέα χρόνος συμφώνως πρός κάποιαν άξιοθαύμαστον άναλογίαν. Ο θεολόγος δηλαδή μᾶς ωμίλησε διά τήν μυστηριώδη δημιουργίαν έκείνων πού δέν γεννῶνται και κατωνόμασε κατά συμβολικόν τρόπον τήν αἰτίαν τῆς φανερώσεως τῶν θείων χρόνων διότι ὅπου ὑπάρχει γένεσις (δημιουργία), ἐκεῖ ὑπάρχει και χρόνος.

14. Proclus Comm. in Alcibiadem I.

'Ο θεολόγος ό παρ' "Ελλησιν, άνόμματον άποκαλεῖ τόν ἔρωτα ἐκεῖνον' Ποιμαίνων πραπίδεσσιν ἀνόμματον ὡκύν ἔρωτα.

15. lbid.

Καί μοι δοκεῖ καί ὁ Πλάτων, εὐρών παρ΄ Όρφεῖ τόν αὐτόν τοῦτον θεόν καί ἔρωτα καί δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον. ἀγαπήσειε καί αὐτός ἐπί τοῦ ἔρωτος τόν τοιοῦτον ϋμνον. περί μέν γάρ τοῦ νοητοῦ νοῦ λέγων ὁ θεολόγος, ἀβρός ἔρως ψησί, καί μῆτις ἀτάσθαλος, καί πάλιν, οἴσιν ἐπεμβεβαώς δαίμων μέγας αἰέν ἐπίσχνη΄ (sic duo MSS. cf. p. 404, 8) περί δέ τοῦ νοεροῦ νοῦ καί ἀμεθέκτου, καί μῆτις πρῶτος γενέτωρ, καί ἔρως πολυτερπής (cf. fr. 8, 2), καί πάλιν, ἔν κράτος, εῖε δαίμων γένετο μέγας ἀρχός ἀπάντων. v. Bentl. Ep. ad Mill. p. 3. 4.

16. ibid.

Παρά τῷ Όρφεῖ λέγει που πρός τόν ἐαυτοῦ πατέρα τόν Κρόνον ὁ Ζεύς Ὁρθου δ' ἡμετέρην γενεήν ἀριδείκετε δαίμων. (cf. Fr. 10, 4)

17. Ibid.

Καί μοι δοκεῖ, καθάπερ Όρφεύς έφίστησι τῷ βασιλεῖ Διονύσω τήν μονάδα τήν Απολλωνιακήν ἀποτρέπουσαν αὐτόν τῆς εἰς τό Τιτανικόν πλῆθος προόδου, καί τῆς ἐξαναστάσεως τοῦ βασιλείου θρόνου, καί φρουροῦσαν αὐτόν ἄχραντον ἐν τῆ ἐνώσει, τοιαῦτα δή καί ὁ Σωκράτους δαίμων περιάγειν μέν αὐτόν εἰς τήν νοεράν περιωπήν, ἐπέχειν δέ τῶν πρός τούς πολλούς συνουσιῶν.

18. Ibid.

Πάρεδρος ὁ νόμος τοῦ Διός, ὥς φησιν ὁ `Ορφεύς.

14.

Proclus Commen. in Alcibiadem I. (Πρόκλου Υπόμνημα είς τόν πρῶτον 'Αλκιβιάδην) Ο θεολόγος τῶν 'Ελλήνων (ὁ 'Ορφεύς) ὁνομάζει τυφλόν ἐκεῖνον τόν ἔρωτα « 'Οδηγῶν μὲ τόν νοῦν τόν τυφλόν ταχύν ἔρωτα».

15. Αὐτόθι

Νομίζω ὅτι καί ὁ Πλάτων, ἀφοῦ ηὖρε ὅτι ὁ ιὅιος αὐτός θεός ἀποκαλεῖται ἀπό τόν 'Ορφέα ἔρως καί μέγας θεός, θά ἀγαπήση καί αὐτός τόν τοιούτου χαρακτήρος ὕμνον διά τόν ἔρωτα. Διότι ὁμιλῶν ὁ θεολόγος περί τοῦ νοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι δυνατόν νά νοηθή, λέγει «κομψός ἔρως» καί «πανουργία αὐθάδης» καί πάλιν «εἰς τοὺς ὁποίους πάντοτε ἐπεμβαίνει ὁ μέγας θεός» «περί δέ τοῦ νοεροῦ νοῦ καί τοῦ μή μετέχοντος» «καί ὁ μῆτις πρῶτος πατήρ» «καί ὁ ἔρως πού παρέχει πολλάς τέρψεις» καί πάλιν «ἔνα κράτος, ἔνας θεός ἔγινε μέγας ἀρχηγός ὅλων».

16. Αὐτόθι

Είς κάποιο μέρος τῶν ποιημάτων τοῦ Ορψέως ὁ Ζεύς ἀπευθυνόμενος πρός τόν πατέρα του Κρόνον τοῦ λέγει τά ἐξῆς: « Όρθωνε (σήκωνε) τὴν ἱδικήν μας γενεάν, σύ ὁ περιφανής θεός» (cf. fr. 10,4 - παράβαλε τό ὑπ ἀριθ. 10 ἀπόσπασμα).

17. Αὐτόθι

Καί έγώ νομίζω, ὅτι, καθώς ἀκριβῶς ὁ Όρφεύς θέτει εἰς τόν βασιλεα Διόνυσον τήν Απολλωνιακήν μονάδα (τήν μονάδα τοῦ Απόλλωνος), ἡ ὁποία ἀποτρέπει αὐτόν ἀπό τοῦ νά προχωρήση εἰς τό Τιτανικόν πλῆθος (τό πλῆθος τῶν Τιτάνων) καί διαφυλάσσει αὐτόν ἀμίαντον κατά τήν ἔνωσιν, κατά τοιοῦτον βεβαίως τρόπον καί τό δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους περιφέρει μέν αὐτόν εἰς τήν νοεράν σκοπιάν, ἐμποδίζει ὅμως αὐτόν ἀπό τάς συναναστροφάς μέ τούς πολλούς ἀνθρώπους (ἀπό τοῦ νά συναναστρέφεται πολλούς ἀνθρώπους).

18. Αὐτόθι

«΄Ο νόμος είναι πάρεδρος (παρακαθήμενος) τοῦ Διός», καθώς λέγει ὁ 'Ορφεύς. `Αλλά μήν καί ύλῶοι λέγονται, οἱ τήνδε τήν ὕλην έξάπτοντες τῆς τῶν οὑρανίων, καί διά τούτου φρουροῦντες αὐτήν, καί μή συγχωροῦντες ρευστήν οὖσαν, πάντη φθείρεσθαι. φησί γάρ καί ὁ 'Ορφεύς' "Υλης οὑρανίης καί ἀστερίης καί ἀβύσσου.

20. Olympiodorus Comm. in Phaedonem.

Καί ἔστι τό μυθικόν ἐπιχείρημα τοιοῦτον παρά τῷ Ορφεῖ. τέσσαρες βασιλεῖαι παραδίδονται. πρώτη μέν ἡ τοῦ Οὐρανοῦ, ἤν ὁ Κρόνος διεδέξατο, ἐκτεμών τά αἰδοῖα τοῦ πατρός. μετά δέ τόν Κρόνον ὁ Ζεύς ἐβασίλευσεν καταταρταρώσας τόν πατέρα. εἴτα τόν Δία διεδέξατο ὁ Διόνυσος, ὄν φασι κατ ἐπιβουλήν τῆς "Ηρας τούς περί αὐτόν Τιτᾶνας σπαράττειν, καί τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἀπογεύεσθαι. καί τούτους ὁργισθείς ὁ Ζεύς ἐκεραύνωσε, καί ἐκ τῆς αἰθάλης τῶν ἀτμῶν τῶν ἀναδοθέντων ἐξ αὐτῶν, ὕλης γενομένης γενέσθαι τούς ἀνθρώπους.

21. Ibid.

Διόπερ καί παρώδει έπος Ορφικόν τό λέγον, ότι όστις δι' ήμῶν ἀτέλεστος, ἄσπερ ἐν βορβόρω κείσεται ἐν "Αδου.

22. Ibid.

Καί ὅτι τό ζῶν καί τό τεθνεός ἐξ ἀλλήλων, κατασκευάζει ἡ λέξις, ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν παλαιῶν ποιητῶν, ἀπό Όρφέως φημί λέγοντος Οἱ δ΄ αὐτοί πατέρες καί υἱέες ἐν μεγάροισιν ἡδ΄ ἄλοχοι σεμναί κεδναί τε θύγατρες

19.

Olympiodorus Comm. in Alcibiadem I. (΄Ολυμπιοδώρου ΄Υπόμνημα εὶς τόν πρῶτον ΄Αλκιβιάδην)

Αλλά βεβαίως λέγεται ὅτι ψωνάζουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνάπτουν αὐτήν τήν ϋλην ἀπό τήν ϋλην τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ οἱ ὁποῖοι διά τούτου τοῦ τρόπου διαφυλάσσουν αὐτήν καὶ δέν ἐπιτρέπουν, ἐπειδή εἶναι ρευστή, νά καταστρέφεται ἐξ όλοκλήρου. Λέγει δηλαδή καὶ ὁ Όρφεὐς τὰ ἑξῆς: «"Υλης οὐρανίας (ἀπό τόν οὐρανόν) καὶ ἀπό ἀστέρια καὶ ὑποχθονίου».

20. Olympiodorus Comm. in Phaedonem

(Ολυμπιοδώρου Υπόμνημα είς τόν Φαίδωνα) Καί τό μυθικόν ἐπιχείρημα τοῦ

Όρφέως είναι αύτό περίπου: Τέσσαρες βασιλεῖαι (βασιλικαί έξουσίαι) ἀναψέρονται. Πρώτη μέν είναι ή βασιλεία τοῦ Οὐρανοῦ, τήν ὁποίαν διεδέχθη ὁ Κρόνος, ἀψοῦ ἀπέκοψε τά νεννητικά ὄργανα τοῦ πατρός του. Μετά δέ τόν Κρόνον έβασίλευσεν ὁ Ζεύς, ὁ ὁποῖος ἔρριψε κάτω είς τά Τάρταρα τόν πατέρα του. "Επειτα τόν Δία τόν διεδέχθη ὁ Διόνυσος, τόν ὁποῖον λένουν ότι κατά κακόβουλον σχέδιον τῆς "Ηρας τόν κατεσπάραξαν οἱ Τιτᾶνες, πού ἦσαν γύρω ἀπό αὐτόν, καί ἔλαβον γεῦσιν ἀπό τάς σάρκας του (ξωαγαν άπό τάς σάρκας του). Καί αὐτούς (τούς Τιτᾶνας) κατέκαυσε μέ τούς κεραυνούς του ὁ Ζεύς, καταληφθείς ὑπό ὀργῆς: καί άπό τήν καπνιά τῶν άτμῶν, πού ἀνεδόθησαν (άνυψώθησαν) άπό αύτούς (τούς Τιτάνας) προήλθεν ή ϋλη, ἀπό τήν ὁποίαν ἔνιναν οί ἄνθρωποι.

21. Αὐτόθι

Διά τοῦτο καί παρφδεῖ ὁ Πλάτων (διαστρέψει κατά τρόπον κωμικόν) τόν στίχον τοῦ 'Ορφέως, ὁ ὁποῖος λέγει, ὅτι ὅποιος ἀπό ἡμᾶς εἶναι ἀμύητος, θά κεῖται εἰς τόν "Αδην ώσάν μέσα εἰς βόρβορον.

22. Αὐτόθι

Καί ότι τό ζωντανόν καί τό νεκρόν (ή ζωή καί ό θάνατος) προέρχονται άμοιβαίως τό ένα άπό τό ἄλλο, τοῦτο τό δεικνύει ή λέξις, ἀπό τήν μαρτυρίαν τῶν παλαιῶν ποιητῶν, ἐννοῶ ἀπό τόν 'Ορψέα, ὁ ὁποῖος λέγει: «Οἱ ἴδιοι εἶναι εἰς τάς οἰκίας καὶ πατέρες καὶ υἰοὶ καὶ σεβαστοί σύζυγοι καὶ συνεταί θυγατέρες». Διότι παντοῦ

πανταχοῦ γάρ ὁ Πλάτων παρώδεῖ τά Όρφέως.

23. Ibid.

Ο Διόνυσος λύσεώς ἐστιν αἴτιος. διό καί λυσεύς ὁ θεός. καί Όρφεύς φησιν

Ανθρωποι δέ τεληέσσας έκατόμβας πέμψουσιν πάσησιν έν ώραις άμψιέτησιν όργια έκτελέσουσι, λύσιν προγόνων άθεμίστων

μαιόμενοι. σύ δέ τοῖσιν ἔχων κράτος, οὕς κ' ἐθέλησθα,

λύσεις ἔκ τε πόνων χαλεπῶν καί ἀπείρονος οἴστρου.

24. Ibid.

"Ότι παλαιός ὁ λόγος, 'Ορφικός τε γάρ καί Πυθαγόρειος, ὁ πάλιν ἄγων τάς ψυχάς είς τό σῶμα, καί πάλιν ἀπό τοῦ σώματος ἀνάγων, καί τοῦτο κύκλῳ πολλάκις.

25. Ibid.

Ότι οἱ παραδιδόμενοι τέσσαρες ποταμοί κατά τήν Όρφέως παράδοσιν, τοῖς ὑπογείοις ἀναλογοῦσι δέ στοιχείοις τε καί κέντροις, κατά δύο ἀντιθέσεις. ὁ μέν γάρ Πυριφλεγέθων, τῷ πυρί καί τῇ ἀνατολῇ, ὁ δέ Κωκυτός, τῇ γῇ καί τῇ δύσει, ὁ δέ ᾿Αχέρων, ἀέρι τε καί μεσημβρία. τούτους μέν Ὀρφεύς οὕτω διέταξεν, αὐτός δέ τόν Ὠκεανόν, τῷ ὕδατι καί τῇ ἄρκτω προσοικειοῖ.

26. Olympiodorus Comm. in Philebum.

έν δέ γε τῷ ψανερῷ ὁ νοῦς βασιλεύει διό καί 'Ορφεύς ψησί νοῦς δέ οἱ άψευδής βασιλήϊος.

27. Ibid.

εἴτε (μνήμη) ἡ θεός αὐτή, ἀψ΄ ἡς πᾶσα ἡ ἰδιότης ἐπιγίνεται, εἴτε ἡ παρά τῷ Όρφεῖ Μνημώ, εἴτε καί ἄλλη τις οὖσα τυγχάνει.

ό Πλάτων παρώδεῖ (διαστρέψει κωμικώς) τά ποιήματα τοῦ 'Ορφέως.

23. Αὐτόθι

Ο Διόνυσος είναι αἴτιος τῆς ἀπολυτρώσεως. Διά τοῦτο ὁ θεός ὁνομάζεται καί «Λυσεύς» (λυτρωτής), ὁ δέ 'Ορφεύς λέγει: «Οἱ ἄνθρωποι θά στείλουν πλήρεις θυσίας καθ' ὅλας τάς ἐποχάς τοῦ ἔτους καὶ θά ἐκτελέσουν τάς ἐπιβεβλημένας ἰεροτελεστίας, ἐπειδή ἐπιδιώκουν νά ἀπολυτρωθοῦν ἀπό τάς ἀμαρτίας τῶν προγόνων των σύ ὅμως, ὧ Διόνυσε, πού ἔχεις τήν ἐξουσίαν αὐτῶν, θά ἀπαλλάξης ἀπό τά ψοβερά βάσανα καὶ ἀπό τήν ἀπέραντον μανίαν (ἀπό τά παράψορα πάθη) ἐκείνους πού θέλεις.

24. Αὐτόθι

Είναι παλαιός ὁ λόγος, διότι άνήκει εἰς τόν Όρφέα καί εἰς τόν Πυθαγόραν, πού όδηγεῖ πάλιν τάς ψυχάς εἰς τό σῶμα, καί έξ ἀντιθέτου τάς οδηγεῖ ἀπό τό σῶμα πρός τά ἐπάνω (πρός τά ὑψηλά), καί τοῦτο γίνεται κυκλικῶς πολλάς ψοράς.

25. Αὐτόθι

Οἱ μνημονευόμενοι τέσσαρες ποταμοί συμψώνως πρός τήν παράδοσιν τοῦ 'Ορφέως (συμφώνως πρός ὅσα μᾶς λέγει ὁ 'Ορφεύς) ἔχουν ἀναλογικήν σχέσιν πρός τά ὑπόγεια στοιχεῖα (πρός τά ὑποκάτω τῆς γῆς στοιχεῖα) καί τά κέντρα ὡς πρός δύο ἀντιθέσεις (ὡς πρός δύο ἀντιθέτους καταστάσεις). 'Ο Πυριψλεγέθων δηλαδή ἔχει ἀναλογίαν πρός τό πῦρ καί τήν ἀνατολήν, ὁ Κωκυτός πρός τήν γῆν καί πρός τήν δύσιν, ὁ 'Αχέρων πρός τόν ἀέρα καί τόν νότον. Αὐτούς μέν ὁ 'Ορφεύς κατά τοῦτον τόν τρόπον κατέταξεν, ὁ ίδιος δὲ τόν 'Ωκεανόν καθορίζει ὡς οἰκεῖον (ὡς συγγενεύοντα) πρός τὸ ὕδωρ καί πρός τόν βορρᾶν.

26. Olympiodoros Comm. in Philebum ('Ολυμπιοδώρου 'Υπόμνημα εἰς τόν Φίληβον) Εἰς τό φανερόν (εἰς τό φῶς)

βασιλεύει ό νοῦς διά τοῦτο καί ό 'Ορφεύς λέγει «ό νοῦς τοῦ βασιλέως δέν ψεύδεται».

27. Αὐτόθι

Είτε ή μνήμη είναι αὐτή ή θεά, έκ τῆς ὁποίας προέρχεται ὄλη ή ἰδιότης (ή ἰδιαιτέρα ψύσις) είτε ή ὀνομαζομένη ἀπό τὸν Όρφέα Μνημώ είτε συμβαίνει νά είναι κάποια ἄλλη.

Καί μήν έν τοῖς ΄Ορφικοῖς έν τῷ μυθευομένῳ ὡῷ, τάς τρεῖς ἐκφανῆναι μονάδας φησίν.

29. Orion Thebanus περί έτυμολογιῶν, MS in Bibl. Reg.

Χεῖρες ἀπό τῆς χρήσεως, ώσανεί χρήσιες οὖσαι, ἤ χρεῖαι. οὐδεμία γάρ τέχνη προκόπτει δίχα χειρῶν. Όρφεύς Χειρῶν ὀλλυμένων ἔρρεν πολυεργός ᾿Αθήνη.

30. Etymologicum MS, Bibl. Regiae.

Μίνθη, ήν τινες ήδύοσμον καλοῦσιν. ἔστι δέ καλάμινθος ἄγριον ήδύοσμον, ὅπερ λυπουμένη ή Δημήτηρ ἰδοῦσα ἐμίσησε καὶ ἄκαρπον ἐποίησε. Όρφεύς: Τό πρίνιον μέγα δένδρον ἐπί χθονί καὶ ψερέκαρπον.

31. Scholiastes MS. in Dionysium Perieges. vs. 1.

Καί Όρφεύς ἐν τῷ περί Διός καί Κόρης φησίν Κύκλον τ' ἀέναον καλλιρρόου ἀκεανοῖο, γαῖαν δίνησι περί VIV ἔχει ἀμφιέλισσε. Hoc fragmentum allter legitur apud Eustathium I.c. (cf. Fr. XLIV)

32. Scholiastes MS in Aphthonii Progymnasmata.

'Ορφεύς ὁ παῖς Οἰάγρου που φησίν ἐν λόγοις'
Έν θήρεσσι λέοντες ὁρειλεχέες

χαμαιεῦναι γίνοινται, δάφναι δ΄ έν δένδρεσιν ἡϋκόμοισι.

33. Io. Tzetzes Exeg. Hom. MS. fol 8. Εὐρίσκω γάρ αὐτόν (Homerum) ἄ μέν τινα τῶν 'Ορφέως ἐπῶν καθ'

τινα των Ορφεως επων καθ όλοκληρίαν πρός τήν αὐτοῦ μετοχετεύσαντα ποίησιν, ἔτερα δέ

28. Αὐτόθι

Καί εἰς τά ποιήματα τοῦ 'Ορφέως εἰς τό μέρος, ὅπου γίνεται μυθικός λόγος γιά τό αὐγό, λέγει (ὁ Πλάτων) ὅτι ἐφανερώθησαν αὶ τρεῖς μογάδες.

29. Orion Thebanus (᾽ Ωρίων ὁ Θηβαῖος) περί ἐτυμολογιῶν.

Αἱ χεῖρες ἐτυμολογοῦνται ἀπό τήν χρῆσιν (χρησιμοποίησιν), ὡσάν αὐταὶ νά εἶναι χρήσεις ἢ χρεῖαι (ἀνάγκαι). Διότι οὐδεμία τέχνη προσδεύει χωρίς χέρια. Ο δέ `Ορφεύς λέγει: « Όταν καταστρέφωνται τά χέρια, ἑξαφανίζεται ἡ `Αθηνᾶ, πού ἐργάζεται πολύ».

30. Ετυμολογικόν

Η μίνθη, τήν όποίαν μερικοί όνομάζουν ήδύσμον (δυόσμο). Είναι δέ ή καλάμινθος ἄγριον ήδύσσμον, τό όποῖον, ὅταν τό είδεν ή Δημήτηρ, ἐπειδή ήτο λυπημένη, τό ἐμίσησε καί τό κατέστησεν ἄκαρπον (τό ἔκαμε νά μή δίδη, παράγη καρπούς). ΄Ο δέ ΄Ορψεύς λέγει: «Τό πρίνιον (πρίνον) είναι μεγάλο δένδρον ἐπάνω είς τήν γῆν καί παράγει καρπούς».

31. 'Ο σχολιαστής είς τόν Διονύσιον τόν Περιηγητήν

Καί ὁ 'Ορφεύς εἰς τό ποίημά του διά τόν Δία καί διά τήν Κόρην λέγει: «Τόν αἰωνίως ρέοντα κύκλον τοῦ 'Ωκεανοῦ μέ τά ώραῖα νερά, πού περιέχει καί περιελίσσει τήν γῆν μέ τούς νεροστροβίλους του». -(Hoc fragmentum aliter legitur apud Eustathium - cf. fr. XLIV. Τό ἀπόσπασμα τοῦτο κατ' ἄλλον τρόπον ἀναγινώσκεται εἰς τόν Εὐστάθιον. Πρβλ. τό 44ον ἀπόσπ.)

32. Ο Σχολιαστής είς τά προγυμνάσματα τοῦ Αφθονίου.

'Ο 'Ορφεύς ὁ υίός τοῦ Οἰάγρου λέγει κάπου εἰς τούς λόγους του (εἰς τά ποιήματά του):

«Μεταξύ τῶν θηρίων γεννῶνται οἱ λέοντες πού κατακλίνονται χάμω εἰς τά ὅρη, καὶ αὶ δά ψναι γίνονται μεταξύ τῶν δένδρων μέ τούς ώραίους κλάδους».

33. Ἰω. Τζέτζης ἑξήγησις ὁμηρικοῦ χειρογράφου 9.8

Εὐρίσκω ὅτι αὐτός (ὁ ¨Ομηρος) μερικά μέν ἀπό τά ποιἡματα τοῦ ˙Ορψέως τά μετέψερεν έξ όλοκλήρου εἰς τά ίδικά του ποιήματα, ἄλλα

πάλιν καθ' ήμίσειαν παράσπάσαντα ἔστι δ' ἄ καί μεταφράσαντα ή καί ἄλλην ἄλλως μεταστρέψαντα ποίησιν ώς τό

σηκάζειν πυρσούς τε καί άστάχυας κατ΄ άλωάς.

άνδρῶν λικμώντων ὅτε τε ξανθή μήτηρ κρίνη ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε καί ἄχνας. καί τό.

ἔκτον ἔτος τό μέν οὕτις ἐπέφρασεν οὐδ΄ ἐνόησεν.

καί τό.

μῆνιν ἄειδε θεά Δημήτερος ἀγλαοκάρπου. πρός δέ καί τό,

έκτη ένήριγεν είροδοδακτύλω άργυροπέζη. (ό στίχος αύτός είναι λανθασμένος καί είναι προφανῶς έργον κακοῦ άντιγραφέως. Η πιθανή ἀκριβής γραφή ὑπάρχει εἰς τήν μετάφρασιν τῶν ἀποσπασματίων).

ίστόν έποιχομένην άτελῆ πόνον άνθεμόεσσαν.

καί τό,

καί τό.

σμήνεα δ' ἐργάζεο μελισσάων ἀδινάων.

όμοίως δέ καί τό,

Ζεύς Κρονίδης βασιλεύς ὑψίζυγος αἰθέρι ναίων καί κατά μετάφρασιν, ὡς τό,

οὐδ΄ ἤν Ἰφίκλοιο θοώτερος αὐδάζοιο ὅστε καὶ ἀνθερίκεσσιν ἐπέτρεχεν, οὐδέ τι καρπόν

σίνετ' ἀήσυρα ἐλαφρά γυῖα φέρων ἐπί λήϊον αὖον. καί ἔτερα μυρία.

34. Idem fol. 1. a. b.

Ο παλαιός γάρ Όρφεύς ἀφ οὖπερ ὁ ἐμός χρυσοῦς "Ομηρος πολλά ἀνθεμουργόν μέλισσαν ἄνθη ἐπῶν ἀπεδρέψατο, ἐν ταῖς ἐαυτοῦ δωδεκαετηρίσιν, οὐ νήδυμον ψησίν ἀλλά ἤδυμον, λέγων οὐτωσί.

ώδε γάρ ἄν μίμνοι καθαρός τε... ἔμπλεος οἶνος ἥδυμος εὐώδης τε καλόν δ΄ ἔτος ἐστί φυτείης. καί ἀλλαχοῦ πάλιν φησίν. δέ πάλιν ποιήματα τοῦ 'Ορφέως τά ἀπέσπασε κατά τό ἤμισυ' ἀκόμη καί ἄλλα τά μετέφρασε ἤ καί τά μετέτρεψε κατ' ἄλλον τρόπον εἰς ἄλλο μέρος καθώς εἶναι τό

«Νά μανδρώσουν φανούς καί στάχυα στ` άλώνια

άνθρώπων πού λιχνίζουν τόν καρπόν καί τά ἄχυρα,

ένῶ ψυσοῦν οἱ ἄνεμοι.

όταν τοῦτο τό ἀποφασίση ἡ ξανθή μητέρα»· καθώς καί τόν στίχον

«κατά τὸ ἔκτον ἔτος· τοῦτο κανείς δέν τὸ ἀντελήψθη οῦτε τὸ κατάλαβε» καί τὸν στίχον

«τήν όργήν τραγούδησε, θεά, τῆς Δήμητρος μέ τούς ώραίους καρπούς»

Προσέτι καί τόν στίχον

«ἔκτη ἐνήριγεν εἰροδοδακτύλω ἀργυροπέζη» (ὁ ἀνωτέρω στῖχος εἶναι ἀκατανόητος καί συνεπῶς λανθασμένος καὶ ἡ πιθανή ὁρθή διόρθωσις εἶναι:

«ἔκτη ἐν ἡριγενεία ροδοδακτύλω ἀργυροπέζη»)

καί τό

«Νά ὑφαίνη ἀτελείωτον πόνον»

καί τό

«πυκνά σμήνη μελισσῶν».

Έπίσης καί τόν στίχον

«΄ Ο Ζεύς ὁ βασιλεύς, ὁ υίός τοῦ Κρόνου, πού ἔχει ὑψηλά τόν θρόνον του καί κατοικεῖ εἰς τόν αἰθέρα».

Καί κατά μετάφρασιν, καθώς είναι οἱ στίχοι: «οὕτε ἐάν εἴτης ὅτι είναι ταχύτερος ἀπό τόν Ἱωικλον.

πού ἔτρεχε ἐπάνω στά ἄνθη ἀπό σφερδούκλι, οὕτε ἔβλαπτε καθόλου τόν καρπόν, ἐπειδή ἐκινεῖτο ἐπάνω εἰς τό ξηρό χωράφι ἀνάλαφρος καί ἐσηκώνοντο ὑψηλά».

Καί ἄλλα πάρα πολλά.

34. Τοῦ ίδίου φύλλου 1 ab

Ο παλαιός Όρφεύς, ἀπό τόν ὁποῖον ὁ ίδικός μου χρυσοῦς "Ομηρος ἔδρεψε πολλά ἄνθη ἀπό τά ποιήματά του ὡσάν μέλισσα πού ἐπεξεργάζεται τά ἄνθη, εἰς τάς ἰδικάς του δωδεκαετηρίδας δέν ἔχει τήν λέξιν νήδυμον (βαθύν) ἀλλά τήν λέξιν ἤδυμον (γλυκύν) και λέγει τά ἑξῆς:

«ἔτσι ήμπορεῖ νά μένη καθαρός... καί γεμάτος οἶνος γλυκύς καί εὕοσμος εἶναι δέ καλή χρονιά τῆς φυτείας» καί εἰς ἄλλο πάλιν μέρος λέγει:

ὔπνον ὄς οὐκ ἐᾳ με λιγύν ἐπί βλεφάροισιν ἰαύειν, ἰστάμενος ἀπαλοῖς ἐν ὀνείρασιν ἄν πᾶσαν ὄρφνην. τό δέ λιγύς ταὐτόν ἐστίν τῶ ἤδυμος.

35. Idem fol. 9. b.

Καί ὁ `Ορφεύς.

ή μέν γάρ στείχησιν ἐπ' ἀρνειοῖο θεοῖο.

36. Idem foi. 11 b.

Ρήτωρ ώς ἤδη εἰρήκειν γεγονώς ὁ ᾿Αλέξανδρος (Priami f.) πολλά συγγεγράφηκεν, οἴμαι δέ καί άρχαιογονίας λόγους ἐξέθετο, πῶς οὐρανός τε γαῖά τ΄ ἦν μορφή μία, ἐπεί δ΄ ἐχωρίσθησαν ἀλλήλων δίχα, τίκτουσι πάντα, κἀπέδωκαν εἰς φάος, καθά φησίν ᾿Ορφεύς τε ὁ παλαιός καί Ἡσίοδος, Ἐμπεδοκλῆς τε σύν αὐτοῖς ὁ ᾿Ακραγαντῖνος, καί ᾿Αναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος, καί ὁ τοῦ ᾿Αναξαγόρου τουτουί μαθητής Εὐριπίδης, οὖτινός εἰσιν ἔπη καί οἱ τανῦν ρηθέντες μοι ἵαμβοι.

«αὐτός πού δέν μέ άφίνει νά ἀπολαύσω στά βλέφαρά μου τόν γλυκύν ὔπνον, διότι ἔρχεται σέ ὄνειρα ἀπαλά κάθε νύχτα» ἡ δέ λέξις λιγύς (γλυκύς) είναι ἡ ἰδία μέ τήν λέξιν ἤδυμος (γλυκύς).

35. Τοῦ αὐτοῦ φύλλου 9b.

Καί ὁ 'Ορφεύς λέγει: «καί βαδίζει έπάνω είς τόν άρνίσιον θεόν».

36. Τοῦ αὐτοῦ φύλλου 11b.

Καθώς ήδη είχον είπει, ό 'Αλέξανδρος (τοῦ Πριάμου) ὑτιῆρξε ρήτωρ και συνέγραψε πολλά συγγράμματα. Νομίζω δέ ὅτι ἔγραψε και διά τήν ἀρχαίαν καταγωγήν μας, πῶς δηλαδή ὁ οὐρανός και ἡ γῆ ἡσαν μια μορφή, ὅταν δέ ἐχωρισθησαν μεταξύ των ἐγέννησαν τά πάντα και τά ἔψεραν είς τό ψῶς, καθώς λέγει ὁ 'Ορφεύς ὁ παλαιός και ὁ 'Ησιοδος' και μαζί μέ αὐτούς και ὁ 'Εμπεδοκλῆς ὁ 'Ακραγαντίνος και ό 'Αναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος και ὁ μαθητής αὐτοῦ τοῦ 'Αναξαγόρου Εὐριπίδης, είς τόν ὁποῖον ἀνήκουν και οι στίχοι, τούς ὁποίους ἀνέφερα τώρα.

ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

"Οπως άνεφέρθη καί είς τά προηγούμενα, τά κείμενα τῶν 'Ορφικῶν δέν διεσώθησαν ὅλα εἰς τό ἀκέραιον, πλήρη, καί ἐκτός μεγάλου τμήματος (τό πρῶτον κυρίως μέρος) τῶν «'Αργοναυτικῶν» καί τῶν «"Υμνων τοῦ 'Ορφέως» τά διασωθέντα εἰναι ἀποσπάσματα ἀπό παλαιά ἔργα τῶν 'Ορφικῶν ἢ διδασκαλιῶν τοῦ 'Ορφέως, διασωθέντα ἀπό διαφόρους μετέπειτα συγγραφεῖς.

Αλλά τά άποσπασμάτια αὐτά εἴναι μεγίστης άξίας καί σημασίας, διότι περιέχουν γνώσεις, ἀπόψεις καί πληροφορίας, βάσει τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ διαμόρφωσις μιᾶς γενικωτέρας βεβαίως άλλά χρησιμωτάτης ἐντυπώσεως καί γνώσεως τῶν θεογονικῶν ἀπόψεων τῶν Όρφικῶν, καί κυρίως τῆς ἀπόψεώς των περί τῆς ὑπάρξεως ἐνός καί ΜΟΝΟΝ θεοῦ δημιουργοῦ καί κυριάρχου τοῦ Σύμπαντος πρός μεγίστην βεβαίως θλίψιν τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι ἐπίστευον καί διεκήρυσσον ὅτι ὁ Ἰεχωβᾶ, ὁ Θεός των, ἡτο ὁ πρῶτος καί ΜΟΝΟΣ Θεός ποῦ ἐγνώρισεν ὁ ἄνθρωπος (βλέπε ἀποσπασμάτια ὑπ ἀριθμούς 1, 2, 3, 4, 22, 25, 26, 27, 29, 30, 34 και 43, περί Ἰππας, 48, 51, 53) περί τῶν κοσμογονικῶν ἀπόψεων αὐτῶν (βλέπε ἀποσπασμάτια, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 19, 23, 28, 33, 36, 39, καί ἀπό τὰ ἀνέκδοτα, 7, 11, 18, 20), καί περί τῶν ἡθικῶν καί φιλοσοφικῶν θεωριῶν των (βλέπε ἀποσπασμάτια 11, 19, 24, καί ἀπό τὰ ἀνέκδοτα ἀριθμούς 3, 13, 18, 22, 24) καί γενικά περί τῶν ἀντιλήψεων τῶν Ὀρφικῶν, ὅπως ἀποδεικνύεται άλλως τε καί ἀπό τό περιεχόμενον τῶν ἀποσπασμάτων αὐτῶν, πού παραθέτομεν κατωτέρω.

Επίσης τά άποσπασμάτια ύποβοηθοῦν, ὅπως ἀπεδείχθη, διά τήν πληρεστέραν ἐρμηνείαν, συμπλήρωσιν καί κατανόησιν τῶν ἄλλων διασωθέντων κειμένων τῶν ˙Ορφικῶν, ἐνῶ ταυτο-

χρόνως έξ αὐτῶν ἀποκαλύπτεται, ὅτι τόσον ὁ "Ομηρος καί ὁ 'Ησίοδος ὅσον καί ὁλοι οἱ προσωκρατικοί, ἐπίσης καί ὁ Πλάτων, ὁ 'Αριστοτέλης καί ὅλοι οἱ μετέπειτα ἀρχαῖοι "Ελληνες σοφοί καί συγγραφεῖς, πολλά ἐδανείσθησαν ἡ ἀντέγραψαν ἀπό τούς 'Ορφικούς. (βλέπε ἀποσπασμάτια 18, 19, 31, 32, 41 καί ἀπό τά ἀνέκδοτα, 3, 13, 15, 17, 24, 26, 28, 30, καί 32 κυρίως περί 'Ομήρου, καί 36 περί 'Εμπεδοκλή, 'Αναξαγόρου καί Εὐριπίδου), ὅπως ἀναφέρεται καί ἐπισημαίνεται τοῦτο καί εἰς τήν «Γενικήν Εισαγωγήν» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου καί εἰς τά σχόλια τῶν «'Υμνων τοῦ 'Ορφέως».

Πρός τούτοις είς τό αποσπασμάτιον 19, όπως άναφέρει καί ό Κ. Χασάπης είς τήν μελέτην του, πού παραθέτομεν είς τά προηγούμενα, ἀποδεικνύεται ότι οὶ Όρφικοί ἐγνώριζον νά καθορίζουν τάς περιοχάς τῆς γῆς, καί είδικῶς τήν εὔκρατον ζώνην τῆς γῆς, αὶ ὁποῖαι ὡς περισσότερον ὡφέλιμοι καί ἀπό πλευρᾶς ὑγείας πρέπει νά προτιμῶνται καί νά κατοικοῦνται ἀπό τούς ἀνθρώπους.

Ι.Δ.Π.

ΠΡΟΚΛΟΥ ΥΜΝΟΙ

APXAION KEIMENON

(Anthol. Palat. Tom. I. VII, 341)

ΑΔΗΛΟΝ

Πρόκλος έγώ Λύκιος γενόμην γένος, ὄν Συριανός ένθάδ άμοιβόν έῆς θρέψε διδασκαλίης.

ξυνός δ΄ άμφοτέρων ὄδε σώματα δέξατο τύμβος, αἴθε δέ καί ψυχάς χῶρος ἕεις λελάχοι.

(1) Ι. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ

Κλῦθι πυρός νοεροῦ βασιλεῦ, χρυσήνιε Τιτάν κλῦθι φάους ταμία, ζωαρκέος, ὧ ἄνα, πηγῆς αύτός ἔχων κληΐδα, και ύλαίοις ένί κόσμοις ύψόθεν άρμονίης ρύμα πλούσιον έξοχετεύων. κέκλυθι μεσσατίην γάρ ἔχων ὑπέρ αίθέρος ἕδρην καί κόσμου κραδιαῖον ἔχων ἐριφεγγέα κύκλον. πάντα τεῆς ἔπλησας ἐγερσινόοιο προνοίης. ζωσάμενοι δέ πλάνητες ἀειθαλέας σέο πυρσούς. αίεν ὑπ΄ ἀλλήκτοισι καί ἀκαμάτοισι χορείαις,

ΠΡΟΚΛΟΥ ΥΜΝΟΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

`Αδήλου (ἀγνώστου ποιητοῦ) ἐπίγραμμα εἰς τόν Πρόκλον. (Ἐκ τῆς Παλατινῆς `Ανθολογίας τόμ. Ι VIII, 341)

Ο Πρόκλος είμαι έγώ, Λύκιος κατά τήν καταγωγήν,

πού με ανέθρεψε έδῶ ὁ Συριανός ὡς διάδοχον τῆς ἰδικῆς του διδασκαλίας

κοινός δέ αὐτός ὁ τάφος ἐδέχθη τά σώματα και τῶν δυό μας

εἴθε καί γιά τίς ψυχές μας νά ἔχῃ τύχει ἕνας κοινός χῶρος.

ί ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ

Άκουσέ με βασιληᾶ τοῦ νοεροῦ πυρός, ἄκουσέ με Τιτάνα με τά χρυσά ἡνία, πού μοιράζεις τό φῶς, σύ, ὧ ἄνακτα, πού κρατεῖς τό κλειδί τῆς πηγῆς, πού διαφυλάσσεις τήν ζωήν, σύ πού κατευθύνεις ἀπό ψηλά στούς ὑλικούς κόσμους (στούς κόσμους τῆς ὑλης) με πλήρη καί ἀπόλυτον ἀρμονίαν.

"Ακουσέ με διότι ἐσύ, πού κατέχεις τήν μεσαίαν ἔδραν ἐπάνω ἀπό τόν αἰθέρα

καί κατέχεις έπίσης τόν κεντρικόν φεγγοβόλον κύκλον τοῦ κόσμου

έγέμισες τά πάντα μέ τήν ίδικήν σου πρόνοιαν, πού διεγείρει τόν νοῦν.

Αφοῦ δέ οι πλανῆτες (ἀστέρες) ἐζώσθησαν τούς ίδικούς σου φανούς, τούς πάντοτε φωτεινούς.

στήνοντες πάντοτε άδιάκοπους καί άκαταπόνητους χορούς, ζωογόνους πέμπουσιν έπιχθονίοις ραθάμιγγας.

πᾶσα δ' ὑφ' ὑμετέρησι παλιννόστοισι διφρείαις,

'Ωράων κατά θεσμόν, άνεβλάστησε γενέθλα.

στοιχείων δ' όρυμαγδός ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντων

παύσατο, σεῖο φανέντος ἀπ' ἀρρήτου γενετῆρος.

σοί δ` ὑπό Μοιράων χορός εἴκαθεν ἀστυφέλικτος·

ἄψ δέ μεταστρωφῶσιν ἀναγκαίης λίνον αἴσης,

εὖτ' ἐθέλεις· πέρι γάρ κρατέεις πέρι δ' Ιφι ἀνάσσεις.

σειρής δ΄ ύμετέρης βασιλεύς θεοπειθέος οἵμης

έξέθορεν Φοϊβος κιθάρη δ΄ ὕπο θέσκελα μέλπων,

εὐνάζει μέγα κῦμα βαρυφλοίσβοιο γενέθλης.

σῆς δ' ἀπό μειλιχόδωρος ἀλεξικάκου Θιασείης

Παιήων βλάστησεν, έήν δ' ἐπέτασσεν ὑγείην,

πλήσας άρμονίης παναπήμονος εὐρέα κόσμον.

σέ κλυτόν ὑμνείουσι Διωνύσοιο τοκῆα ϋλης δ` αὖ νεάτοις ἐνί βένθεσιν εὔίον * Αττιν.

άλλοι δ` άβρόν "Αδωνιν έπευφήμισσαν ἀοιδοί.

δειμαίνουσι δέ σεῖο θοῆς μάστιγος ἀπειλήν

δαίμονες άνθρώπων δηλήμονες, άνριόθυμοι.

ψυχαῖς ἡμετέραις δειλῶν κακά πορσύνοντες,

όφρ' αἰεί κατά λαῖτμα βαρυσμαράγου Βιότοιο

σώματος ότλεύωσιν ϋπο, ζυγόδεσμα ποθοῦσαι,

ύψιτενοῦς δέ λάθοιντο πατρός πολυφεγγέος αὐλῆς.

άλλά θεῶν πανάριστε, πυριστεφές, ὄλβιε δαῖμον,

είκών παγγενέταο θεοῦ, ψυχῶν ἀναγωγεῦ,

στέλλουν είς τούς άνθρώπους σταγόνες, πού ζωογονοῦν.

Καί κάτω άπό τάς ίδικάς σου διφρηλασίας (τάς καθοδηγήσεις τοῦ ἄρματός σου), πού περιστρέφονται,

σύμφωνα μέ τόν νόμον τῶν ΄Ωρῶν (τῶν ἐποχῶν) ἐβλάστησε καί πάλιν ὄλη ἡ φύσις.

Κι' ὁ ὁρυμαγδός (ὁ θύρυβος) τῶν στοιχείων (τῆς φύσεως), πού ὁρμοῦν τό ἔνα ἐναντίον τοῦ ἄλλου,

έσταμάτησε.

όταν άνεφάνης έσύ (έγεννήθης) άπό πατέρα άνέκφραστον.

Καί είς έσε ὑπεχώρησε ὁ χορός τῶν Μοιρῶν, πού εἶναι ἀκλόνητος

Κι΄ ὅταν θέλης ἐσύ, γυρίζουν (αί Μοῖραι) πρός τά πίσω τήν κλωστήν τῆς μοίρας, πού εἶναι καθωρισμένη ἀπό τήν ἀνάγκην διάτι ἐσύ κυριαρχεῖς εἰς τά γύρω και μὲ δύναμιν βασιλεύεις τῶν πάντων.

`Από τὴν ἰδικήν σου γενεάν ἐξεπήδησεν ὁ Φοῖβος, ὁ βασιλεύς τοῦ τραγουδιοῦ, πού πείθεται ἀπό τὸν θεόν καί μέ τὴν κιθάραν τραγουδεῖ ὑπερφυσικά πράγματα

καί καταπραθνει τό μεγάλο κῦμα τῆς πολυθόρυβης γενεᾶς.

Από τήν ίδικήν σου πανηγυρικήν εύθυμίαν, πού άποτρέπει τό κακόν, έβλάστησεν ό Παιήων (ό θεός τῶν ἰατρῶν), πού μᾶς προσφέρει εὐχάριστα δῶρα, καὶ ἄπλωσε (εἰς τόν κόσμον) τήν ίδικήν μας ὑγείαν, καὶ ἐγέμισε τόν πλατύν κόσμον μέ τήν ἐπωφελῆ ἀρμονίαν.

Εσένα έξυμνοῦν ὡς τόν ἔνδοξον πατέρα τοῦ Διονύσου:

ώς εὕῖον (ώς βακχικόν) δέ ¨Αττιν εἰς τὰ ἔσχατα βάθη τῆς ὕλης (τοῦ ὑλικοῦ κόσμου) σέ ἐξυμνοῦν οἱ ἀοιδοἱ,

καί ἄλλοι σέ έξύμνησαν ώς τρυφερόν "Αδωνιν.

Φοβοῦνται τήν ἀπειλήν τοῦ ἰδικοῦ σου γρήγορου μαστιγίου οἱ δαίμονες, πού βλάπτουν τούς ἀνθρώπους, οἱ ἀγριόκαρδοι πού παρασκευάζουν κακά εἰς τάς ψυχάς ἡμῶν τῶν δυστυχῶν,

διά νά κακοπαθοῦν πάντοτε ἀπό τό σῶμα εἰς τό βάθος τοῦ πολυθορύβου βίου, ἐπειδή ποθοῦν τά δεσμά τοῦ ζυγοῦ (τοῦ σώματος).

καί διά νά λησμονήσουν τήν πολυφωτισμένην αὐλήν τοῦ πατρός, πού εὐρίσκεται ὑψηλά.

Αλλά σύ, πού εἶσαι ὁ ἄριστος ἀπό ὅλους τούς θεούς καί ἔχεις ὡς στέφανον τό πῦρ, εὐτυχισμένε θεέ,

σύ ή εἰκών τοῦ θεοῦ, πού έγέννησε τά πάντα, καί άνυψώνεις τάς ψυχάς, κέκλυθι, καί με κάθηρον άμαρτάδος αἰέν άπάσης

δέχνυσο δ' ίκεσίην πολυδάκρυον, έκ δ' έμε λυγρῶν

ρύεο κηλίδων, ποινῶν δ^{*} ἀπάνευθε φυλάσσοις,

πρητύνων θοόν όμμα Δίκης, ή πάντα δέδορκεν.

αἰεί δ' ὑμετέραισιν ἀλεξικάκοισιν ἀγωγαῖς ψυχῆ μέν φάος ἀγνόν ἐμῆ πολύολβον ὁπάζοις,

άχλύν αποσκεδάσας όλεσίμβροτον, ἰολόχευτον

σώματι δ΄ άρτεμίην τε κα άγλαόδωρον ύγείην.

εὐκλείης τ' ἐπίβησον ἐμέ, προγόνων τ' ἐνί θεσμοῖς

Μουσάων έρασιπλοκάμων δώροισι μελοίμην.

όλβον δ άστυφέλικτον απ εύσεβίης έρατεινῆς.

εϊ κε θέλης, δός, ἄναξ΄ δύνασαι γάρ ἄπαντα τελέσσαι ρηϊδίως, κρατερήν ὅς ἔχεις καί ἀπείριτον ἀλκήν.

εί δέ τι μοιριδίοισιν έλιξοπόροισιν άτράκτοις

άστεροδινήτοις ύπό νήμασιν ούλοόν ἄμμιν ἔρχεται, αὐτός ἔρυκε τεἤ μεγάλη τόδε ριπή.

(2) ΙΙ. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΟΥΣΑΣ

Υμνέομεν, μερόπων άναγώγιον ύμνέομεν φῶς. έννέα θυγατέρας μεγάλου Διός άνλαοφώνους. αϊ ψυχάς, κατά βένθος άλωομένας βιότοιο. άχράντοις τελετῆσιν έγερσινόων ἀπό Βίβλων γηγενέων ρύσαντο δυσαντήτων όδυνάων, καί σπεύδειν έδίδαξαν ὑπέρ βαθυχεύμονα λήθην ϊχνος ἔχειν, καθαράς δέ μολεῖν ποτί σύννομον ἄστρον. ένθεν ἀπεπλάγχθησαν, ὅτ΄ εἰς γενεθλήϊον άκτήν κάππεσον, ύλοτραφέσσι περί κλήροισι

ἄκουσέ με καί καθάρισέ με ἀπό κάθε άμαρτίαν καί δέξου τήν ἱκεσίαν μου (τήν παράκλησίν μου), πού συνοδεύεται ἀπό πολλά δάκρυα, καί σῷζέ με ἀπό τάς καταστρεπτικάς κηλίδας (ἀπό τάς καταστρεπτικάς μολύνσεις - τάς μολύνσεις πού καταστρέφουν τάς ψυχάς), καί διαφύλαξέ με μακρυά ἀπό τάς ποινάς, καταπραθνων τό ταχύ βλέμμα τῆς Δίκης, ἡ ὁποία βλέπει τά πάντα.

Καί εἴθε μέ τάς ἰδικάς σου πάντοτε καθοδηγήσεις, πού ἀποτρέπουν τό κακόν, νά προσφέρης εἰς τήν ψυχήν μου φῶς άγνόν, πού παρέχει μεγάλην εὐτυχίαν,

καί νά διασκορπίσης τό σκοτάδι, τό καταστρεπτικόν διά τούς άνθρώπους, τό γεννημένο άπό τό δηλητήριον

είς δέ τό σῶμά μου νά δώσης ἀκεραιότητα καί τήν ὑγείαν, πού μᾶς παρέχει λαμπρά δῶρα. Βοήθησέ με ν' ἀποκτήσω καλήν φήμην καί εἴθε νά φροντίζω γιά τά δῶρα τῶν Μουσῶν πού ἔχουν ἐπέραστα πλοκάμια (ὅμορφα μαλλιά) σύμφωνα μέ τούς νόμους τῶν προγόνων.

Δός μου, ἄνακτα, ἄν θέλης, εὐτυχίαν ἀμετακίνητον ἀπό ἐρασμίαν εὐσέβειαν (προερχομένην) διότι ἡμπορεῖς εὐκόλως νά ἐκτελέσης τά πάντα, σύ πού ἔχεις ἰσχυράν καί ἀπέραντον δύναμιν.

Εάν ὅμως ἔρχεται ἐναντίον μας κάτι καταστρεπτικόν ἀπό τά περιστρεφόμενα ἀδράχτια τῆς μοίρας κάτω ἀπό νήματα πού κλώθονται ἀπό τήν περιδίνησιν (τήν περιστροφικήν κίνησιν) τῶν ἀστέρων, σύ ὁ ίδιος ἀπόκρουσέ το αὐτό μὲ τήν ἰδικήν σου μεγάλην ὁρμήν.

(2) ΙΙ. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΟΥΣΑΣ

Έξυμνοῦμεν, τό φῶς ἐξυμνοῦμεν, πού ἐξυψώνει τήν ψυχήν τῶν ἀνθρώπων εἰς τά οὐράνια πράγματα (εἰς τόν οὐρανόν), τάς ἐννέα θυγατέρας μὲ τήν λαμπράν φωνήν τοῦ μεγάλου Διός, αί ὁποῖαι τάς ψυχάς, πού πλανῶνται εἰς τόν βυθόν τοῦ βίου, τάς διασώζουν ἀπό τίς γήϊνες δυσάρεστες θλίψεις μὲ ἀμόλυντες τελετουργίες ἀπό βιβλία, πού διεγείρουν τόν νοῦν.

Καί τίς διδάσκουν νά βαδίζουν ὑπεράνω ἀπό τήν λήθην, πού ἔχει βαθιά ρεύματα, καί νά ἔρχωνται καθαρές πρός τό ἄστρον τό ὅμοιον μέ αὐτές.

άπ' ὅπου ἀπεμακρύνθησαν. ὅταν κατέπεσαν εἰς τήν ἀκτήν, ὅπου ἐγεννήθησαν, καὶ κατελήφθησαν ἀπό μανίαν εἰς μέρος ὑλοθρεμμένο (θρεμμένο μέ τήν ὕλην)

μανεῖσαι.

άλλά, θεαί, καί έμεῖο πολυπτοίητον έρωήν παύσατε, καί νοεροῖς με σοφῶν βακχεύσατε μύθοις

μηδέ μ' ἀποπλάγξειεν δεισιθέων γένος ἀνδρῶν

άτραπιτοῦ ζαθέης, έριφεγγέος, άγλαοκάρπου

αἰεί δ' έξ όμάδοιο πολυπλάγκτοιο γενέθλης

έλκετ΄ έμήν ψυχήν παναλήμονα πρός φάος άγνόν,

ύμετέρων βρίθουσαν ἀεξινόων ἀπό βίβλων,

καί κλέος εὐεπίης φρενοθελγέος αἰέν ἔχουσαν.

κλύτε θεοί σοφίης ἱερῆς οἴηκας ἔχοντες, οἴ ψυχάς μερόπων, ἀναγώγιον ἀψάμενοι πὖρ,

έλκετ` ές άθανάτους, σκότιον κευθμῶνα λιπούσας

ϋμνων άρρήτοισι καθηράμενοι τελετῆσι κλῦτε σαωτῆρες μεγάλοι, ζαθέων δὶ ἀπό βίβλων

√εύσατ` έμοί φάος άγνόν, ἀποσκεδάσαντες όμίχλην,

ὄφρα κεν εὖ γνώω θεόν ἄμβροτον ἡδέ καί ἄνδρα.

μηδ΄ έμέ ληθαίοις ὑπό χεύμασιν οὐλοά ρέζων

δαίμων αἰέν ἔχοι, μακάρων ἀπάνευθεν ἐόντα.

μή κρυερῆς γενέθλης ἐνί κύμασι πεπτωκυῖαν

ψυχήν οὐκ ἐθέλουσαν ἑμήν ἐπί δηρόν ἀλᾶσθαι

Ποινή τις κρυόεσσα βίου δεσμοῖσι πεδήση.

άλλά θεοί σοφίης έριλαμπέος ήγεμονῆες, κέκλυτ', έπειγομένω δέ πρός ύψιφόρητον άταρπόν ὄργια καί τελετάς ίερῶν άναφαίνετε μύθων.

Αλλά, θεαί, καί την ίδικην μου πολυτάραχον όρμην σταματήσατε, καί κάμετέ με νά ένθουσιάζωμαι ἀπό τά νοερά λόγια σοφῶν ἀνθρώπων

μήτε νά με αποπλανήση τό γένος δεισιδαιμόνων άνθρώπων από τήν ίεραν όδόν τήν φεγγοβόλον, με τούς λαμπρούς καρπούς

σύρατε τήν ψυχήν μου, πού περιπλανάται παντοῦ, πρός τό άγνόν φῶς,

γεμάτην άπό τά ίδικά σας βιβλία, πού ίσχυροποιοῦν τόν νοῦν, καί νά ἔχη πάντοτε (ή ψυχή μου) τήν δόξαν τῆς καλλιεπείας, πού θέλγει (πού ευχαριστεῖ) τάς φρένας (τόν νοῦν).

Ακούσατέ με σεῖς οἱ θεοί, πού ἔχετε (κρατεῖτε) τά πηδάλια τῆς ἱερᾶς σοφίας, πού σύρετε τάς ψυχάς τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ ἀνάψετε τό πῦρ, πού ἀνυψώνει τάς ψυχάς εἰς τόν οὐρανόν, εἰς τούς ἀθανάτους θεούς, ἀφοῦ ἐγκαταλείψουν τόν σκοτεινόν κρυψῶνα,

καθαρίζοντες αὐτές μέ τάς ἀνεκφράστους τελετουργίας τῶν ὕμνων (μέ ὑμνητικάς τελετουργίας).

Ακούσατέ με, μεγάλοι σωτήρες, καί συγκατανεύσατε νά έλθη είς έμέ τό άγνόν φῶς ἀπό τά ἱερά βιβλία, καί διασκορπίσατε τήν ὁμίχλην (ἀπό τά μάτια μου καί τόν νοῦν μου),

διά νά γνωρίσω καλά τόν άθάνατον θεόν, άκόμη και τόν άνθρωπον. Μήτε νά με κρατή ό δαίμων, πού πράττει πάντα έργα καταστρεπτικά, κάτω άπό τά ρεύματα τής λήθης, μακρυά άπό τούς μακαρίους θεούς.

Μήτε τήν ψυχήν, πού έχει πέσει είς τά κύματα ψυχρᾶς γενεᾶς, τήν ψυχήν τήν ίδικήν μου, πού δέν θέλει νά περιπλανᾶται ἐπί πολύν χρόνον, νά τήν δεσμεύση κάποια ποινή μὲ τά δεσμά τοῦ βίου. `Αλλά σεῖς οἱ θεοί, πού εἴσθε ἡγεμόνες (ὁδηγοί) τῆς φεγγοβόλου σοφίας, ἀκούσατέ με, καὶ φανερώσατε τά μυστήρια καὶ τάς τελετουργίας τῶν ἰερῶν λόγων εἰς ἐμέ, πού σπεύδω (βαδίζω ἐσπευσμένως) πρός τήν ὁδόν, ἡ ὁποὶα ὁδηγεῖ εἰς τά ΰψη.

(3) ΙΙΙ. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ

Ύμνέομεν Λυκίων βασιληΐδα Κουραφροδίτην, ής ποτ` άλεξικάκοιο περιπλήθοντες άρωγῆς

(3) ΙΙΙ. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ

Έξυμνοῦμεν τήν βασίλισσαν τῶν Λυκίων, τήν παρθένον Αφροδίτην, εἰς τήν ὁποίαν κάποτε ἔστησαν εἰς τήν πόλιν ἰερόν ἄγαλμα προπατρίδος ήμετέρης θεοφράδμονες ήγεμονῆες

ίερον ίδρύσαντο κατά πτολίεθρον ἄγαλμα, σύμβολ ἔχον νοεροῖο γάμου, νοερῶν ὑμεναίων

Ήφαίστου πυρόεντος ἰδ' οὐρανίης 'Αφροδίτης'

καί ἐν θεήν ὀνόμηναν ᾿Ολύμπιον, ἤς διά κάρτος

πολλάκι μέν θανάτοιο βροτοφθόρον ἔκφυγον ἰόν,

ές δ΄ άρετήν ἔχον ὅμμα· τελεσσιγόνων δ΄ ἀπό λέκτρων

ἔμπεδος ἀγλαόμητις ἀνασταχύεσκε γενέθλη,

πάντη δ' ἡπιόδωρος ἔην βιότοιο γαλήνη. ἀλλά καί ἡμετέρης ὑποδέχνυσο, πότνα, θυηλήν

εὐεπίης: Λυκίων γάρ ἀφὶ αἵματος εἰμί καί αὐτός.

ψυχήν δ' ἄψ ἀνάειρον ἀπ' αἴσχεος ές πολύ κάλλος,

γηγενέος προφυγοῦσαν όλοίιον οἰστρον έρωῆς.

(4) IV. ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ Β.

Ύμνέομεν σειρήν πολυώνυμον `Αφρονενείης

καί πηγήν μεγάλην βασιλήϊον, ής ἄπο πάντες

άθάνατοι πτερόεντες άνεβλάστησαν "Ερωτες"

ών οί μέν νοεροϊσιν όϊστεύουσι βελέμνοις ψυχάς, ὄφρα πόθων άναγώγια κέντρα λαχοῦσαι

μητέρος ἰσχανόωσιν ἰδεῖν πυριφεγγέας αὐλάς

οί δέ πατρός βουλῆσιν, άλεξικάκοις τε προνοίαις.

ίεμενοι γενεῆσιν ἀπείρονα κόσμον ἀξειν,

ψυχαῖς ἵμερον ὧρσαν ἐπιχθονίου βιότοιο. ἄλλοι δ΄ ἐγγαμίων ὀάρων πολυειδέας οἵμους

αιέν όπιπτεύουσιν, όπως θνητῆς άπό φύτλης

άθάνατον τεύχωσι δυηπαθέων γένος άνδρῶν φητικοί ήγεμόνες ἀπό τήν ἱδικήν μας πατρίδα, πού ήσαν γεμάτοι ἀπό τήν ἐπιθυμίαν νά προσφέρουν βοήθειαν, πού ἀποτρέπει τό κακόν (καί ἔστησαν τό ἄγαλμα) ως σύμβολον (ως σημεῖον) τοῦ νοεροῦ γάμου καί τῶν νοερῶν ὑμεναίων

τοῦ φλογεροῦ Ἡφαίστου καί τῆς οὐρανίας ᾿Αφροδίτης

καί αὐτήν τήν ὼνόμασαν θεάν 'Ολυμπίαν, καί χάρις στήν δύναμίν της πολλές φορές ἐξέφυγα ἀπό τό βέλος τοῦ θανάτου, πού καταστρέφει (πού σκοτώνει) τούς ἀνθρώπους,

καί είχα τά μάτια μου ἐστραμμένα πρός τήν ἀρετήν ἀπό δέ τά κρεββάτια, ὅπου τελειώνουν οἱ τοκετοί.

έξεφύτρωνε σάν στάχυς στερεά μέ λαμπράν σοφίαν γενεά,

καί παντοῦ ἐπικρατοῦσε εἰρήνη τοῦ βίου, πού προσφέρει ἤπια δῶρα.

Αλλά, σεβαστή θεά, δέξου τήν θυσίαν (τήν προσφοράν) και τῆς ἰδικῆς μου καλλιεπείας διότι και ἐγώ κατάγομαι ἀπό τό ἀιμα τῶν Λυκίων. Ύψωσε πάλιν τήν ψυχήν μου ἀπό τήν ἀσχημίαν εἰς τήν πολλήν ὁμορφιά

καί βοήθησε νά ξεφύγη προηγουμένως ἀπό πήν μανιακήν έπιθυμίαν, πού εΐναι γέννημα τῆς γῆς.

(4)ΙV ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ Β.

Έξυμνοῦμεν τήν γενεάν, πού ἔχει πολλά όνόματα, τῆς ΄Αφρογενείας (τῆς ΄Αφροδίτης), καί τήν μεγάλην βασιλικήν πηγήν, ἀπό ὅπου ἐβλάστησαν ὅλοι οἱ ἀθάνατοι πτερωτοί Ἑρωτες ΄

άπό αὐτούς (τούς "Ερωτας) ἄλλοι μέν τοξεύουν τάς ψυχάς μέ βέλη νοερά (διανοητικά), διά νά έχουν αὐτές τήν μεγάλην ἐπιθυμίαν νά ϊδουν τάς φεγγοβόλους αὐλάς τῆς μητέρας των, ἀφοῦ ἐπιτύχουν νά λάβουν κεντρίσματα πόθων, πού όδηγοῦν πρός τά ὑψηλά:

άλλοι δέ έπιβλέπουν πάντοτε τούς πολυειδεῖς τρόπους τῶν ἐγγάμων ἐρωτικῶν συνομιλιῶν, διά νά φτιάξουν ἀπό θνητή φύτρα ἀθάνατον τό γένος τῶν δυστυχῶν ἀνθρώπων

πᾶσιν δ` ἔργα μέμηλεν έρωτοτόκου Κυθερείης.

άλλά θεά, πάντη γάρ ἔχεις ἀριήκοον οὖας,

εϊτε περισφίγγεις μέγαν Ούρανόν, ἔνθα σέ φασιν

ψυχήν ἀενάου πέμπειν κόσμοιο θεείην· εἴτε καί ἐπτά κύκλων ὑπέρ ἄντυγας αἰθέρι ναίεις,

σειραῖς ήμετέραις δυνάμεις προχέουσ άδαμάστους

κέκλυθι, καί πολύμοχθον έμήν βιότοιο πορείην

ίθύνοις σέο, πότνα, δικαιοτάτοισι βελέμνοις,

ούχ όσίων παύουσα πόθων κρυόεσσαν έρωήν.

κι όλοι ένδιαφέρονται διά τά ἔργα τῆς Κυθερείας (τῆς ᾿Αφροδίτης), πού γεννἄ τὸν ἔρωτα.

Αλλά σύ, θεά, ἄκουσέ με, διότι έχεις παντοῦ (πρός ὅλα τά μέρη) αὐτιά μέ όξυτάτην ἀκοήν, εἴτε περισφίγγεις τόν μέγαν Οὐρανόν, ὅπου λέγουν ὅτι ἐσύ στέλνεις τήν θεϊκήν ψυχήν τοῦ αἰωνίου κόσμου

εϊτε κατοικεῖς εἰς τόν αἰθέρα ὑπεράνω ἀπό τάς πορείας τῶν ἐπτά κύκλων,

καί ξεχύνεις άδάμαστους δυνάμεις είς τίς δικές μας γενεές

ἄκουσέ με, καί κατεύθυνε, σεβαστή θεά, τήν πολύμαθη πορείαν τοῦ βίου μου μέ δικαιότατα βέλη.

καί νά καταπαύης τήν παγεράν όρμήν πρός άνοσίους πόθους.

(5) V. EKATHΣ KAI IANOY

Χαῖρε, θεῶν μῆτερ, πολυώνυμε, καλλιγένεθλε·

χαῖρ΄ Έκάτη προθυραία, μεγάσθενες άλλά και αὐτός

χαῖρ', "lavε, πρόπατορ, Ζεῦ ἄφθιτε χαῖρ', ϋπατε Ζεῦ.

τεύχετε δ΄ αἰγλήεσσαν έμοῦ βιότοιο πορείην

βριθομένην άγαθοῖσι κακάς δ' ἀπελαύνετε νούσους

έκ ρεθέων, ψυχήν δέ περί χθονί μαργαίνουσαν

ελκετ' έγερσινόοισι καθηραμένην τελετῆσι.

ναί, λίτομαι, δότε χεῖρα, θεοφραδέας το κελεύθους

δείξατέ μοι χατέοντι· φάος δ' έρίτιμον άθρήσω,

κυανέης ὄθεν έστί φυγεῖν κακότητα γενέθλης.

ναί, λίτομαι, δότε χεῖρα, καί ὑμετέροισιν ἀήταις

ὄρμον ές εὐσεβίης με πελάσσετε κεκμηῶτα.

χαῖρε, θεῶν μῆτερ, πολυώνυμε, καλλιγένεθλε:

χαῖρ Έκάτη προθυραία, μεγάσθενες άλλά και αυτός

(5) V. EKATHΣ KAI IANOY

Χαΐρε, μητέρα τῶν θεῶν μὲ τά πολλά ὀνόματα καί μὲ τά ὡραῖα παιδιά.

Χαῖρε, Εκάτη πού στέκεσαι έμπρος ἀπό τίς θύρες, μεγαλοδύναμη ἀλλά καί σύ χαῖρε, Ἰανέ, πρόγονέ μας, Δία άθάνατε χαῖρε, ὕψιστε Δία.

Εῖθε νά παρασκευάσετε λαμπρόν τόν δρόμον τοῦ βίου μου, γεμάτον ἀπό άγαθά καὶ ἀποδιώξατε ἀπό τό σῶμά μου τίς καταστρεπτικές ἀσθένειες,

καί σύρατε τήν ψυχήν μου, πού μαίνεται γύρω είς τήν γην, άφοῦ τήν καθαρίσετε μέ τελετουργίας, πού διεγείρουν τόν νοῦν (πρός τά καλά).

Ναί σᾶς παρακαλῶ, δόστε μου χέρι (βοηθήσατέ με) καί δείξατέ μου, ἐπειδή αὐτό ἐπιθυμῶ, τούς δρόμους, πού εἶπαν οἱ θεοί καὶ νά ἀτενίσω τό πολύτιμο φῶς,

άπό ὅπου θά ἡμπορέσω νά ξεφύγω ἀπό τήν κακότητα τῆς μαύρης γενεᾶς.

Ναί, σᾶς παρακαλῶ, δόστε μου χέρι, καί ἐμέ τόν κουρασμένον βοηθήσατε μέ τούς ἰδικούς σας ἀνέμους νά προσεγγίσω εἰς τό λιμάνι τῆς εὐσεβείας.

Χαῖρε, μητέρα τῶν θεῶν, μέ τά πολλά ὀνόματα καί μέ τά ώραῖα παιδιά.

Χαῖρε, Ἐκάτη, πού στέκεσαι, εἰς τίς θύρες,

χαῖρ' "lave, πρόπατορ, Ζεῦ ἄφθιτε χαῖρ', ὕπατε Ζεῦ. μεγαλοδύναμη άλλά και σύ χαῖρε, Ἰανέ, πρόγονέ μας, άθάνατε Δία, ἀνώτατε Δία.

(6) VI. ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ ΠΟΛΥΜΗΤΙΝ

Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διός τέκος, ἤ γενετῆρος

πηγῆς ἐκπροθοροῦσα, καί ἀκροτάτης ἀπό σειρῆς.

άρσενόθυμε, φέρασπι, μεγάσθενες, όβριμοπάτρη.

παλλάς, τριτογένεια, δορυσσόε, χρυσεοπήληξ,

κέκλυθι δέχνυσο δ΄ ϋμνοιν ἐὐφρονι, πότνια, θυμώ

μήδ' αὕτως ἀνέμοισιν έμόν ποτε μῦθον ἐάσης.

ή σοφίης πετάσασα θεοστιβέας πυλεῶνας,

καί χθονίων δαμάσασα θεήμαχα φῦλα γιγάντων.

ή πόθον Ήφαίστοιο λιλαιομένοιο φυγούσα,

παρθενίης έφύλαξας έῆς άδάμαντα χαλινόν.

ή κραδίην έσάωσας άμιστύλλευτον ἄνακτος

αίθέρος ἐν γυάλοισι, μεριζομένου ποτέ Βάκχου

Τιτήνων ὑπό χερσί. πόρες δέ ἐ πατρί φέρουσα,

όφρα νέος βουλῆσιν ύπ άρρήτοισι τοκῆος

εκ Σεμέλης περί κόσμον αναβήση Διόνυσος.

ής πέλεκυς θήρεια ταμών προθέλυμνα κάρηνα,

πανδερκοῦς Εκάτης παθέων ηϋνασσε γενέθλην.

ή κράτος ήραο σεμνόν έγερσιβρότων άρετάων.

ή βίοτον κόσμησας ὄλον πολυειδέσι τέχναις,

δημιοεργείην νοερήν ψυχαῖσι βαλοῦσα. ἡ λάχες ἀκροπόληα καθ' ὑψιλόφοιο κολώνης,

σύμβολον άκροτάτης μεγάλης σέο, πότνια, σειρῆς

(6) VI. ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ ΠΟΛΥΜΗΤΙΝ

"Ακουσέ με, τέκνον τοῦ Διός, πού ἔχεις ἀσπίδα, σύ πού ἐξεπήδησες ἀπό τήν πηγήν τοῦ πατρός (πού ἐγεννήθης ἀπό τόν πατέρα σου) καί ἀπό παλαιστάτην γενεάν,

σύ με τήν άρσενική καρδιά, πού φέρεις άσπίδα, μεγαλοδύναμη, πού είσαι άπό ίσχυρόν πατέρα.

ή Παλλάς, ή Τριτογένεια, πού πάλλεις τό δόρυ καί ἔχεις χρυσῆν περικεφαλαίαν,

ἄκουσέ με δέξου τόν ὕμνον, σεβαστή θεά, μέ εὐφρόσυνη καρδιά σύ πού ἄνοιξες τίς πύλες τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς σοφίας, πού πατήθηκαν ἀπό τούς θεούς, (πού ἔχουν ἐγκατασταθῆ οἱ θεοἱ) καί κατενίκησες τά φῦλα (τά πλήθη) τῶν γηῖνων γιγάντων, πού ἐμάχοντο ἐναντίον τῶν θεῶν,

σύ πού διέφυγες τόν πόθον τοῦ Ἡφαίστου, ὁ ὁποῖος σὲ ἐπιθυμοῦσε, καὶ διεφύλαξες ἀδάμαστον (ἀκαταμάχητον) τό χαλινάρι τῆς παρθενίας σου (τῆς παρθενικότητός σου).

Σύ διέσωσες άτεμάχιστη τήν καρδιά τοῦ ἄνακτα Βάκχου εἰς τά κοιλώματα τοῦ αἰθέρος, ὅταν κάποτε κατετεμαχίζετο ἀπό τά χέρια τῶν Τιτάνων καί τήν ἔφερες (τήν καρδιά) καί τήν ἔδωσες εἰς τόν πατέρα σου,

διά νά ξαναγεννηθη έφηβος είς τόν κόσμον ἀπό τήν Σεμέλην ὁ νέος Διόνυσος συμφώνως πρός τίς ἀνέκφραστες βουλές τοῦ πατρός σου.

Ο ίδικός σου πέλεκυς κατέκοψε πρόρριζα τάς θηριώδεις κεφαλάς (τῶν παθῶν) καί κατεπράϋνε ἀπό τά πάθη τήν γενεάν (τήν οἰκογένειαν) τῆς Έκάτης, πού βλέπει τά πάντα.

Σύ ὕψωσες τήν σεμνήν κυριαρχίαν τῶν ἀρετῶν, πού διεγείρουν (παρακινοῦν) τούς ἀνθρώπους (εἰς καλάς πράξεις).

Έσύ διεκόσμησες (έστόλισες) ὅλον τόν βίον (τῶν ἀνθρώπων) μέ πολυειδεῖς τέχνας (τέχνας πολλῶν εἰδῶν)

καί ένέβαλες είς τάς ψυχάς των τήν νοεράν δημιουργικήν ίκανότητα (τήν ίκανότητα τῆς δημιουργίας μέ τόν νοῦν - τήν διάνοιαν). Σύ ἔλαχες (ἐκέρδισες, ἔλαβες μέ κλῆρον) τήν ἀκρόπολιν ἐπάνω είς ὑψηλόν λόφον,

ως σύμβολον (ώς σημεῖον) τῆς ἰδικῆς σου, σεβαστή θεά, ὑψηλοτάτης μεγάλης γενεᾶς ή χθόνα σωτιάνειραν έφίλαο, μητέρα βίβλων,

πατροκασιγνήτοιο βιασαμένη πόθον ίρόν, οὔνομα δ΄ ἄστεϊ δῶκας ἔχειν σέο, καί φρένας ἐσθλάς

ένθα μάχης ἀρίδηλον, ὑπό σφυρόν οϋρεος ἄκρον

σῆμα καί ὀψιγόνοισιν άνεβλάστησας ἐλαίην·

εὖτ` ἐπί Κεκροπίδησι Ποσειδάωνος ἀγωγῆ

μυρίον έκ πόντοιο κυκώμενον ήλυθε κῦμα.

πάντα πολυφλοίσβοισιν έοῖς ρεέθροισιν ίμάσσον.

κλῦθί μευ, ή φάος άγνόν άπαστράπτουσα προσώπω,

δός δέ μοι ὄλβιον ὄρμον άλωομένω περί

δός ψυχή φάος άγνόν ἀπ' εὐθέρων σέο μύθων,

καί σοφίην καί ἔρωτα μένος δ'

ἔμπνευσον ἔρωτι

τοσσάτιον καί τοῖον, ὄσον χθονίων ἀπό κόλπων

αὖ ἐρύσει πρός "Ολυμπον, ἐς ἤθεα πατρός ἐῆος.

είς δέ τις άμπλακίη με κακή βιότοιο δαμάζει,

οίδα γάρ, ώς πολλοῖσιν ἐρέχθομαι ἄλλοθεν ἄλλαις

πρήξεσιν, ούχ ὀσίαις, τάς ἤλιτον ἄφρονι θυμῶ·

ϊλαθι, μειλιχόβουλε, σαόμβροτε, μηδέ μ΄ έάσης

ριγεδαναῖς ποιναῖσιν ἔλωρ καί κύρμα γενέσθαι,

κείμενον έν δαπέδοισιν, ὅτι τεός εὕχομαι εἶναι.

δός γυάλοις μελέων σταθερήν καί άπήμον ύγείην,

σαρκοτάκων δ' άπέλαυνε πικρῶν άγελάσματα νούσων,

ναί, λίτομαι βασίλεια, και άμβροσίη σέο χειρί

παῦσον ὄλην κακότητα μελαινάων όδυνάων.

δός βιότω πλώοντι γαληνιόωντας άήτας, τέκνα, λέχος, κλέος δλβιον, εὐφροσύνην ερατεινήν, Σύ άγάπησες τήν γῆν (τήν περιοχήν), πού σώζει τούς άνθρώπους, τήν μητέρα τῶν ἀρχαίων παραδόσεων,

καί κατέβαλες (κατενίκησες) μέ τήν δύναμίν σου τήν ἱεράν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου (τοῦ Ποσειδῶνος).

και ἐπέτρεψες εἰς τήν πόλιν νά ἔχη τό ἰδικόν σου ὄνομα καί ὑγιεῖς σκέψεις,

όπου κάτω είς τό ἄκρον τῶν ὑπωρειῶν τοῦ βουνοῦ ὡς φανερώτατον σημεῖον (σημάδι) τῆς μάχης (πού ἔγινε) καί διά τούς μεγαγενεστέρους ἔκαμες νά βλαστήση ἡ ἐληά

όταν ἐπί τῆς ἐποχῆς τῶν ἀπογόνων τοῦ Κέκροπος ὑπό τήν καθοδήγησιν τοῦ Ποσειδῶνος ἐπῆλθον (κατά τῆς ᾿Αττικῆς) ἀπό τήν θάλασσαν ἀπειράριθμα κύματα ἀναταρασσόμενα, τὰ ἀπολιθό-

τά όποῖα έμαστίγωναν τά πάντα μέ τά πολυθόρυβα ἰδικά των ρεύματα.

Ακουσέ με, έσύ πού σπινθηροβολεῖς ἀπό τό πρόσωπόν σου άγνόν φῶς,

δόσε μου εὐτυχῆ λιμένα (εὐτυχές καταφύγιον) εἰς ἐμέ, πού περιπλανῶμαι εἰς τήν γῆν δόσε εἰς τήν ψυχήν μου ἀγνόν φῶς ἀπό τούς ἰδικούς σου λόγους, τούς πολύ ἰερούς,

άκόμη δόσε μου καί σοφίαν καί έρωτα καί νά έμπνεύσης (νά έμφυσήσης ένδιαφέρον), είς τόν έρωτά μου

τόσην καί τέτοια δύναμιν, όση είναι άρκετή νά με σύρη άπό τούς κόλπους τῆς γῆς εἰς τόν Όλυμπον, εἰς τά ἐνδιαιτήματα (τήν κατοικίαν) τοῦ εύγενοῦς πατρός σου.

Εάν όμως κάποια άμαρτία κακή κατά τόν βίον μου μέ βαρύνη, διότι γνωρίζω, ότι βασανίζομαι άπό πολλές άνόσιες πράξεις, ἄλλες άπό έδῶ καί ἄλλες ἀπό ἐκεῖ, τάς όποιας διέπραξα ἐξ άφροσύνης, ἐσύ δεῖξέ μου πραότητα, σύ πού ἔχεις μειλίχιες σκέψεις καί σώζεις τούς ἀνθρώπους, καί μή μ ἀφήσης

νά γίνω λεία καί λάφυρον εἰς τίς παγερές ποινές καί νά κατάκειμαι εἰς τό δάπεδον (νά σύρωμαι εἰς τήν γῆν), διότι καυχῶμαι ὅτι εἶμαι ἰδικός σου.

Δόσε είς τά κοιλώματα τῶν μελῶν τοῦ σώματός μου σταθεράν (μόνιμον) καί ἀκεραίαν ὑγείαν, καί διῶξε τά κοπάδια τῶν πικρῶν ἀσθενειῶν, πού λυώνουν τίς σάρκες

ναί, σέ παρακαλῶ βασίλισσα, καί μέ τό δικό σου άθάνατο χέρι

κατάπαυσε ὄλην τήν κακοπάθειαν, πού προέρχεται άπό μαῦρες θλίψεις.

Δός μου κατά τόν πλοῦν (τό ταξίδι) τοῦ βίου γαληνεμένους ἀνέμους, τέκνα, σύζυγον, φήμην εὐτυχισμένην, ἀξιέραστον χαράν, πειστι-

πειθώ στωμυλίην φιλίης, νόον άγκυλομήτην, κάρτος ἐπ' ἀντιβίοισι, προεδρίην ἐνί λαοῖς.
Κέκλυθι, κέκλυθ' ἄνασσα, πολύλλιστος δέ σ' ἰκάνω χρειοῖ ἀναγκαίη σύ δέ μείλιχον οὕας ὑπόσχες.

κότητα εΰγλωττον τῆς φιλίας, νοῦν ἔξυπνον, δύναμιν έναντίον τῶν ἐχθρῶν, τήν πρώτην θέσοιν μεταξύ τοῦ πλήθους.

Ακουσέ με, ἄκουσέ μέ βασίλισσα, προσέρχομαι είς έσένα μέ πολλάς παρακλήσεις (σοῦ ὑποβάλλω πολλάς παρακλήσεις) λόγω σκληρᾶς ἀνάγκης, σύ δέ μέ συγκατάβασιν πρόσεξέ με.

ΣΧΟΛΙΑ

Ο Πρόκλος θεωρεῖται ἀπό τούς σημαντικωτέρους Νεοπλατωνικούς φιλοσόφους. Τά υπομνήματά του εἰς ἔργα τοῦ Πλάτωνος εἶναι ὅχι μόνον ἐμπεριστατωμένα, ἐνδιαφέροντα καί ἀρκετά ἀναλυτικά ἀλλά καί πρωτότυπα. Ἐάν κρίνωμεν ἀπό τά «ἀποσπασμάτια» τοῦ Όρφέως, πού διέσωσεν, καί ἀπό τάς συγκρίσεις πού ἐπεχείρησεν ωρισμένων κειμένωντῶν Όρφικῶν μὲ τά κείμενα τοῦ Πλάτωνος, ἀναδεικνύεται καί πνεῦμα ὀξύτατον καί ἐρευνητικόν, ἀφοῦ καί εἰς αὐτόν ὀφείλομεν τήν διαπίστωσιν, ὅτι καί ὁ Πλάτων είχε δανεισθή ἀπόψεις ἀπό τους Όρφικούς, ὅπως ἀπό τόν Τζέτζην γνωρίζομεν τήν φανεράν λεηλασίαν τοῦ Όρφέως ἀπό τόν Τύμηρον καί τόν Ἡσίοδον.

Τούς «Ύμνους» του ὁ Πρόκλος τούς ἔγραψε ἐμφανῶς κατά τήν μέθοδον τοῦ ὁ Ορφέως και ἐπηρεαζόμενος ἰσως ἀπό συνήθειαν τῆς ἐποχῆς του, διότι πράγματι οἱ Ύμνοι τίποτε τό νέον δέν προσφέρουν διά τήν ἐρμηνείαν τῶν ὁ Ορφικῶν, ἐνῶ ἀντιθέτως τά ἡ Υπομνήματά του εἰς τόν Πλάτωνα εἶναι ὑψίστης ὡφελείας, ἀφοῦ, ὅπως ἀνεφέρθη, καὶ ἀποδεικνύεται τοῦτο καὶ ἀπό τὰ κείμενα τῶν ὁ Ορφικῶν, διέσωσε διὰ αὐτῶν σημαντικάς ἀπόψεις τῶν ὁ Ορφικῶν ἀγνώστους ἀπό ἄλλας πηγάς.

Ι.Δ.Π.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ

TA KAO'

ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ

APXAION KEIMENON

στίχοι 1-25

Είπέ, θεά, κρυφίων έπιμάρτυρα λύχνον έρώτων.

καί νύχιον πλωτήρα θαλασσοπόρων ύμεναίων.

καί γάμον άχλυόεντα, τόν οὺκ ἴδεν ἄφθιτος Ἡώς,

καί Σηστόν καί "Αβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος Ἡροῦς.

νηχόμενόν τε Λέανδρον όμοῦ καί λύχνον ἀκούω.

λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην 'Αφροδίτης.

Ήροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον άγγελιώτην,

λύχνον, ἔρωτος ἄγαλμα, τόν ὤφελεν αἰθέριος

Ζεύς ἐννύχιον μετ` ἄεθλον ἄγειν ἐς ὁμήνυριν ἄστρων.

καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.

όττι πέλεν συνέριθος έρωμανέων όδυνάων:

άγγελίην τ' έφύλαξεν άκοιμήτων ύμεναίων.

πρίν χαλεπόν πνοιῆσιν ἀήμεναι ἐχθρόν ἀήτην.

άλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν συνάειδε τελευτήν

ΜΟΥΣΑΙΟΥ

TA KAO'

ΗΡΟ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

στίχοι 1-25

Τραγούδησε, θεά, τόν λύχνον, τόν μάρτυρα κρυφών έρώτων,

καί τόν νυκτερινόν κολυμβητήν τῶν νυμφικῶν τραγουδιῶν, πού διαπλέουν τήν θάλασσαν,

καί τόν σκοτεινόν γάμον, πού δέν τόν είδε ἡ ἀθάνατη Ἡώς (ἡ αὐγή).

καί την Σηστόν καί την "Αβυδον, ὅπου ἔγινε ὁ νυκτερινός γάμος τῆς 'Ηροῦς.

'Ακούω μαζί τόν Λέανδρον, πού κολυμβᾶ, καί τόν λύχνον,

τόν λύχνον πού ἀναγγέλλει τήν ὑπηρεσίαν (τήν ἐκδούλευσιν) τῆς ᾿Αφροδίτης,

τόν ἀγγελιαφόρον, πού έτοιμάζει τόν γάμον τῆς Ηροῦς, ἡ ὁποία παντρεύεται τήν νύκτα, τόν λύχνον, τήν χαράν τοῦ ἔρωτος, τόν ὁποῖον μακάρι νά ώδηγοῦσε ὁ αἰθέριος Ζεύς ὕστερα ἀπό τόν νυκτερινόν ἄθλον (τό νυκτερινόν κατόρθωμα) εἰς τήν συνάθροισιν τῶν ἄστρων, καί νά ἀποκαλέση αὐτόν νυμφικόν ἄστρον τῶν ἐρώτων, διότι ὑπῆρξε βοηθός (ὁ λύχνος) ἐρωτομανῶν πόνων

καί διεφύλαξε τήν άγγελίαν (τήν άποστολήν του ώς άγγελιαφόρου) τῶν ἀκατασιγάστων ἐρώτων,

μέχρις ότου έφύσηξε φοβερός έχθρικός ἄνεμος.

Αλλ΄ έλα, θεά, τραγούδησε μαζί μ΄ έμένα

λύχνου σβεννυμένοιο καί όλλυμένοιο Λεάνδρου.

Σηστός ἔην καί Ἄβυδος ἐναντίον, ἐγγύθι πόντου,

γείτονές εἰσι πόληες Έρως δ΄, ἀνά τόξα τιταίνων,

άμφοτέρησι πτολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστόν.

ήιθεον φλέξας καί παρθένον· οὔνομα δ΄ αὐτῶν

ίμερόεις τε Λέανδρος ἔην, καί παρθένος ΤΑρώ.

ή μέν Σηστόν ἔναιεν, ὁ δέ πτολίεθρον `Αβύδου,

άμφοτέρων πολίων περικαλλέες άστέρες ἄμφω,

εϊκελοι άλλήλοισι. σύ δ', εϊ ποτε κεῖθι περήσεις,

δίζεό μοί τινα πύργον, ὅπη ποτέ Σηστιάς Ἡρώ

ϊστατο, λύχνον ἔχουσα, καί ἡγεμόνευε Λεάνδρω:

στίχοι 26-54

δίζεο δ' ἀρχαίης ἀλιηχέα πορθμόν Αβύδου,

εἰσέτι που κλαίοντα μόρον καί ἔρωτα Λεάνδρου.

άλλά ποθέν Λείανδρος, ΄Αβυδόθι δώματα ναίων,

Ήροῦς ἐς πόθον ἤλθε, πόθῳ δ΄ ἐνέδησε καί

αὐτήν.

Ήρώ μέν χαρίεσσα, διοτρεφές αίμα λαχούσα.

Κύπριδος ήν ίέρεια, γάμων δ' άδίδακτος έοῦσα,

πύργον ἀπό προγόνων παρά γείτονι ναῖε θαλάσση.

άλλη Κύπρις ἄνασσα· σαοφροσύνη δέ καί αίδοῖ

ούδέποτ' άγρομένησι μεθωμίλησε γυναιξίν,

ούδε χορόν χαρίεντα μετήλυθεν ήλικος ήβης.

νυναϊκες άγλαξη ζηλήμονες είσι μωμον άλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων

άλλ` αἰεί Κυθέρειαν ἰλασκομένη Αφροδίτην,

τό σύγχρονο τέλος τοῦ λύχνου, πού ἔσβησε, καί τοῦ Λεάνδρου, που χάθηκε.

Ή Σηστός και ἡ "Αβυδος ἦσαν ἀπέναντι, πλησίον είς τήν θάλασσαν, και είναι πόλεις γειτονικαί ὁ δέ "Ερως, τεντώνοντας τά τόξα του, ἔρριξε ἔνα βέλος ἐναντίον και τῶν δύο πόλεων

κι έφλόγισε ένα νέον καί μίαν παρθένον καί τό ὄνομά των ἦτο Λέανδρος ὁ θελκτικός καί ἡ παρθένος Ἡρώ.

Καί ή μέν Ήρώ κατοικοῦσε εἰς τήν Σηστόν, ὁ δέ Λέανδρος εἰς τήν πόλιν τῆς Αβύδου, καί ήσαν καί οἱ δύο των πανέμορφα ἀστέρια εἰς τάς δύο πόλεις.

όμοια μεταξύ των. `Εσύ δέ, ἐάν κάποτε περάσης ἀπό ἐκεῖ.

νά άναζητήσης γιά χάρι μου κάποιον πύργον, όπου κάποτε έστέκετο ή Σηστιάς (ή έκ Σηστοῦ καταγομένη) Ηρώ, κρατοῦσα στά χέρια ἔνα λύχνον, καί καθωδηγοῦσε τόν Λέανδρον

στίχοι 26-54

ν ἀναζητήσης ἐπίσης τόν πορθμόν (τό πέρασμα) τῆς ἀρχαίας Αβύδου, πού ἀκούεται ὁ θόρυβος τῆς θαλάσσης, ὅταν εἶναι ταραγμένη, καί ὁ ὁποῖος κλαίει (θρηνεῖ) ἀκόμη τήν μοῖραν καί τόν ἔρωτα τοῦ Λεάνδρου.

`Αλλά ἀπό ποῦ ὁ Λέανδρος, πού είχε τό σπίτι του στήν "Αβυδο,

έπόθησε τήν Ήρώ και παρέσυρε και έκείνην είς τά δίχτυα τοῦ πόθου:

΄Η ΄Ηρώ, μιά χαριτωμένη παρθένος, πού ἔτυχε νά ἔχη θεότρεφτο ἀιμα,

ήτο ἱέρεια τῆς Κύπριδος (τῆς `Αφροδίτης), καί ήτο ἄπειρος ἀπό γάμους.

καί κατοικοῦσε εἰς ἔνα πύργον τῶν προγόνων της πλησίον τῆς γειτονικῆς θαλάσσης,

καὶ ἦτο μιά ἄλλη βασίλισσα Κύπρις ἀπό φρονιμάδα δέ καί συστολή ποτέ δέν συναναστράφηκε συγκεντρωμένες γυναϊκες, οὔτε ποτέ ἔλαβε μέρος σέ χορό πού προσφέρει χαράν εἰς τίς νέες τῆς ἰδικῆς της ἡλικίας,

έπειδή ἀπέφευγε τίς ζηλότυπες κατηγορίες των γυναικών

καί πράγματι αι γυναῖκες εἶναι ζηλότυπες γιά τήν χαρά τῶν ἄλλων·

άλλά πάντοτε έξευμένιζε τήν Κυθέρειαν Αφροδίτην, πολλάκι καί τόν Ερωτα παρηγορέεσκε θυηλαΐς

μητρί σύν οὐρανίη, φλογερήν τρομέουσα φαρέτρην.

άλλ' οὐδ' ὤς ἀλέεινε πυριπνείοντας όϊστούς.

Δή γάρ Κυπριδίη πανδήμιος ήλθεν έρρτή.

τήν ἀνά Σηστόν ἄγουσιν `Αδώνιδι καί Κυθερείη,

πανσυδίη δ΄ ἔσπευδον ές ἰερόν ήμαρ ἰκέσθαι.

öσσοι ναιετάεσκον άλιστεφέων σφυρά νήσων.

οί μέν ἀφ' Αίμονίης, οί δ' είναλίης ἀπό Κύπρου

ούδέ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνί πτολίεσσι Κυθήρω:

ού Λιβάνου θυόεντος ένί πτερύγεσσι χορεύων:

οὐδέ περικτιόνων τις ἐλείπετο τῆμος ἐορτῆς.

ού Φρυγίης ναέτης, ού γείτονος άστός Αβύδου.

οὐδέ περικτιόνων τις ἐλείπετο τῆμος ἑορτῆς.

ού Φρυγίης ναέτης, ού γείτονος ἀστός Αβύδου.

οὐδέ τις ἡῖθέων φιλοπάρθενος ἡ γάρ ἐκεῖνοι,

αιέν όμαρτήσαντες, ὅπη φάτις ἐστίν ἐορτῆς,

ού τόσον άθανάτων άγέμεν σπεύδουσι θυηλάς.

όσσον ἀγειρομένων διά κάλλεα παρθενικάων.

καί πολλές φορές κατεπράϋνε μέ θυσίες καί τόν "Ερωτα μαζί μέ τήν έπουρανίαν μητέρα του, έπειδή έτρεμε (έφοβεῖτο) τήν φλογεράν φαρέτραν του.

Αλλ΄ ούτε με αυτόν τόν τρόπον κατώρθωσε νά αποφύγη τα βέλη του που αποπνέουν φωτιά.

Έφθασε λοιπόν ή παλλαϊκή έορτή τῆς Κύποιδος.

τήν όποιαν τελοῦν εἰς τήν Σηστόν πρός τιμήν τοῦ `Αδώνιδος και τῆς Κυθερείας,

κι' ἔσπευδαν νά ἔλθουν εἰς τήν άγίαν ἡμέραν ὅλοι μαζί,

όσοι κατοικοῦσαν εἰς τά ἄκρα τῶν νησιῶν, πού περιβάλλονται ἀπό τήν θάλασσαν

άλλοι μέν ἀπό τήν Αίμονίαν καί άλλοι ἀπό τήν θαλασσινήν Κύπρον

ούτε καμμιά γυναϊκα παρέμενε είς τάς πόλεις των Κυθήρων ούτε κανείς πού νά μή χορεύη είς τά πτερά τοῦ εὐώδους (τοῦ μυρωδάτου) Λιβάνου

οῦτε κανείς ἀπό τούς περιοίκους ἔλειψε τότε ἀπό τήν ἐορτήν, οῦτε κάτοικος τῆς Φρυγίας οῦτε ἀστός τῆς γειτονικῆς ᾿Αβύδου, οῦτε κανείς νέος πού ἀγαπάει τἰς κοπέλλες διότι πράγματι ἐκεῖνοι (οἱ νέοι), πηγαίνουν πάντοτε ὅπου γίνεται λόγος δι᾽ ἐορτήν,

τρέχουν έσπευσμένως έκεῖ ὄχι τόσον διά νά προσφέρουν θυσίας εἰς τούς θεούς,

όσον διά τά κάλλη (διά νά ἴδουν τά κάλλη) τῶν παρθένων,

πού συγκεντρώνονται έκεῖ (εἰς τόν τόπον τῆς ἑορτῆς).

στίχοι 55-82

Ή δέ θεῆς ἀνά νηόν ἐπώχετο παρθένος Ἡρώ,

μαρμαρυγήν χαρίεντος άπαστράπτουσα προσώπου,

οῖά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη.

ἄκρα δέ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν.

ώς ρόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον· ή τάχα φαίης.

Ηροῦς ἐν μελέεσσι ρόδων λειμῶνα φανήναι:

στίχοι 55-82

Ή δέ παρθένος Ήρώ ἐπορεύετο (ἐπήγαινε) είς τον ναόν τῆς θεᾶς,

άκτινοβολοῦσα μέ τήν λάμψιν τοῦ ώραίου προσώπου της.

καί ἔμοιαζε σάν λευκομάγουλη ἀνατέλλουσα σελήνη.

ένω τά ἄκρα τῶν λευκῶν παρειῶν της ἐκοκκίνιζαν κυκλικά σάν τό δίχρωμο ρόδο, ὅταν βγαίνη ἀπό τούς κάλυκες ἀληθινά θά μποροῦσε κανείς νά πῆ ὅτι εἰς τά μέλη τῆς Ἡροῦς ἀνεφάνη ἔνα τοπίον ἀπό ρόδα: χροιήν γάρ μελέων έρυθαίνετο[.]

καί ρόδα λευκοχίτωνος ὑπό σφυρά λάμπετο κούρης,

πολλαί δ' έκ μελέων Χάριτες ρέον. οἱ δέ παλαιοί

τρεῖς Χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι εῖς δέ

τις Ήροῦς ὀφθαλμός γελόων ἐκατόν Χαρίτεσσι τεθήλει.

άτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὕρατο Κύπρις.

"Ως ή μέν, περί πολλόν άριστεύσασα γυναικών,

Κύπριδος άρήτειρα, νέη διεφαίνετο Κύπρις.

δύσατο δ' ἡῖθέων ἀπαλάς φρένας οὐδέ τις

άνδρῶν ἤεν, ὄς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον Ἡρώ.

ή δ΄ ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατά νηόν άλᾶτο,

έσπόμενον νόον είχε, καί όμματα καί φρένας άνδρῶν.

καί τις ἐν ἡϊθέοισιν έθαύμασε, καί φάτο μῦθον

καί Σπάρτης ἐπέβην, Λακεδαίμονος ἔδρακον

ἄστυ,

ήχι μόθον καί ἄεθλον ἀκούομεν άγλαϊάων τοίην δ' οϋποτ' δπωπα νέην, κεδνήν θ', άπαλήν τε:

καί τάχα Κύπρις ἔχει Χαρίτων μίαν όπλοτεράων.

παπταίνων έμόγησα, κόρον δ΄ ούχ εὖρον όπωπῆς.

αυτίκα τεθναίην λεχέων έπιβήμενος Ήροῦς οὐκ ἄν έγώ κατ Ολυμπον ἐφιμείρω θεός

είναι,

ήμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνί δώμασιν Ἡρώ.

εί δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεἡν ἱέρειαν ἀφάσσειν,

στίχοι 83-111

τοίην μοι, Κυθέρεια, νέην παράκοιτιν όπάσσαις.

Τοῖα μέν ἡῖθέων τις έφώνεεν ἄλλοθεν ἄλλος, διότι τό χρῶμα τῶν μελῶν της ἐκοκκίνιζε: ἐνῶ δέ ἐβάδιζε κάτω ἀπό τά σφυρά τῆς κόρης μέ τόν λευκόν χιτῶνα ἔλαμπαν ρόδα:

καί πολλές Χάριτες ἀπέρρεαν ἀπό τό σῶμα (τῆς Ἡροῦς). Οἱ δέ παλαιοί εἶπαν ψέματα ὅτι τρεῖς Χάριτες ἐγεννήθησαν καὶ τό μάτι τῆς Ἡροῦς γελαστό ἄνθιζε σάν τά μάτια ἐκατόν Χαρίτων.

`Αληθινά ἡ Κύπρις (ἡ `Αφροδίτη) εὐρῆκε ἰέρειαν, πού ἦτο ἀνταξία της.

Έτσι αὐτή (ἡ Ἡρώ), ἀναδειχθεῖσα πρώτη μεταξύ πολλῶν γυναικῶν ὡς ἰέρεια τῆς Κύπριδος, ἐφαίνετο σάν νέα Κύπρις.

Είσεχώρησε δέ (ἡ Ἡρώ) είς τάς ἀπαλάς φρένας (είς τά μαλακά μυαλά) τῶν νέων καί δέν ὑπῆρχε κανείς ἄνδρας, πού νά μἡ ἐπιθυμοῦσε νά ἔχη τὴν Ἡρώ μαζί στό δικό του κρεββάτι.

Κι' αὐτή βέβαια, ὅπου κι' ἄν περιεφέρετο μέσα εἰς τόν ναόν μέ τά ώραῖα θεμέλια, εἶχε ὡς ἀκόλουθον τόν νοῦν καὶ τά μάτια καὶ τάς ἐπιθυμίας τῶν ἀνδρῶν'

καί κάποιος μεταξύ τῶν νέων κατελήφθη ἀπό θαυμασμόν καί εἴπε τά ἐξῆς λόγια:

Επήγα καί εἰς τήν Σπάρτην καί εἶδα τήν πόλιν τής Λακεδαίμονος, ὅπου ἀκούομεν διά τήν μάχην καὶ τῶν ἀγῶνα τῶν χαρῶν.

τέτοιαν ὄμως νέαν ποτέ δέν εἶδα, τόσον ώραίαν καί τρυφερήν

καί ἴσως ἡ Κύπρις ἔχει μίαν ἀπό τίς νεώτερες Χάριτες.

`Εκουράσθηκα νά τήν παρατηρῶ, ἀλλ` ὅμως δέν ἐχόρτασα νά τήν βλέπω.

Εῖθε ἀμέσως νά πεθάνω, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνεβῶ εἰς τό κρεββάτι τῆς Ἡροῦς:

Δέν θά ἐπιθυμοῦσα ἐγώ νά εῖμαι θεός εἰς τόν "Ολυμπον,

έάν εῖχα ἰδικήν μου σύζυγον εἰς τό σπίτι μου τήν Ἡρώ.

Έαν ὅμως δέν ἀρμόζη είς έμε νά θωπεύω τήν ἰδικήν σου ίέρειαν,

στίχοι 83-111

εἴθε, ὧ Κυθέρεια, νά μοῦ δώσης ὁμοίαν νέαν σύζυγον (ώσάν τήν Ἡρώ).

Αὐτά περίπου ἔλεγε κάποιος ἀπό τούς νέ-

έλκος ύποκλέπτων, έπεμήνατο κάλλεῖ κούρης.

Αἰνοπαθές Λείανδρε, σύ δ΄, ώς ἴδες εὐκλέα κούρην,

ούκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις,

άλλά πυριπνεύστοισι δαμείς άδόκητον δϊστοῖς,

ούκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος Ἡροῦς.

σύν βλεφάρων δ΄ άκτῖσιν άέξετο πυρσός έρώτων.

καί κραδίη πάφλαζεν άνικήτου πυρός όρμη.

κάλλος γάρ περίπυστον άμωμήτοιο νυναικός

όξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος όϊστοῦ

όφθαλμός δ΄ όδός έστιν άπ' όφθαλμοῖο Βολάων

έλκος όλισθαίνει, καί έπί φρένας άνδρός όδεύει.

είλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος.

αίδώς.

έτρεμε μέν κραδίην, αίδώς δέ μιν είχεν άλῶναι

θάμβεε δ' είδος ἄριστον, ἔρως δ' άπενόσφισεν αίδώ

θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην άγαπάζων,

ήρέμα ποσσίν ἔβαινε, και ἀντίον ἴστατο κούρης.

λοξά δ' όπιπτεύων δολεράς έλέλιξεν όπωπάς.

νεύμασιν άφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.

αὐτή δ΄, ώς συνέηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρου,

χαῖρεν ἐπ΄ ἀγλαῖησιν ἐν ἡσυχίη δέ καὶ αὐτή

πολλάκις ίμερόεσσαν έήν ἔκρυψεν όπωπήν,

νεύμασι λαθριδίοισιν ύπαγγελέουσα Λεάνδρω,

καί πάλιν άντέκλινεν. ὁ δ΄ ἔνδοθι θυμόν ἰάνθη,

όττι πόθον συνέηκε, καί οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.

ους κι άλλος άπ έδῶ, άλλος άπ έκεῖ ἀποκρύπτων τήν πληγήν του (τό έρωτικόν τραῦμα) είχε καταληφθή ὑπό έρωτικής μανίας ἀπό τό κάλλος τῆς κόρης.

Αλλά σύ, δυστυχισμένε Λέανδρε, καθώς είδες τήν ώραίαν κοπέλλα,

δέν ήθελες νά βασανίζης τό μυαλό σου μέ κρυφά κεντρίσματα, άλλά κατενικήθης άπροσ-δοκήτως άπό τά βέλη, πού άποπνέουν φωτιά, καί δέν ήθελες νά ζής άποχωρισμένος άπό τήν περικαλλή (τήν ώραιστάτην) Ήρώ.

Μαζί δέ μέ τάς άκτῖνας τῶν βλεφάρων της έμεγάλωνε και ἡ έρωτική φωτιά (τοῦ Λεάνδρου).

καί ή καρδιά του έκόχλαζε άπό τήν όρμην τοῦ άκατανικήτου πυρός.

Διότι τό περιπόθητον κάλλος άψόγου γυναικός καθίσταται όξύτερον είς τούς άνθρώπους άπό ένα πτερωτό βέλος:

καί τό μάτι (τό κοίταγμα μέ τό μάτι) είναι ό δρόμος άπό τίς βολές τοῦ ματιοῦ γλιστράει ἡ πληγή (ἡ ἐρωτική πληγή) καί βαδίζει πρός τήν καρδιά τοῦ ἀνδρός.

Κατέλαβε δέ τότε αὐτόν (τόν Λέανδρον) ἔκπληξις, ἀναίδεια, τρόμος, ἐντροπή·

έτρεμε μέν ή καρδιά του, ή δέ έντροπή ήτο δυνατόν νά τόν κυριεύση

έκ τῆς ἐκπλήξεως τό εἴδος (ἡ μορφή του) ἦτο ἄριστον, ὁ ἔρως ὄμως τόν ἀπεχώρισεν ἀπό τήν ἐντροπήν:

καί μέ θάρρος ἀποκλίνων λόγω τοῦ ἔρωτός του πρός τήν ἀναίδειαν ἐβάδιζε ἤσυχα (μέ ἡρεμίαν) καί ἐστάθηκε ἀπέναντι ἀπό τήν κόρην:

καί κοιτάζοντας λοξά ἔρριξε περιστροφικῶς δολερές ματιές,

παραπλανώντας τό μυαλό τῆς κοπέλλας μέ νεύματα, χωρίς νά όμιλῆ.

Αὐτή δέ, καθώς άντελήφθη τόν δόλιον πόθον τοῦ Λεάνδρου, ἔχαιρε γιά τήν δόξα μέ ἡσυχίαν (μέ ἡρεμίαν) δέ καί αὐτή πολλές φορές δέν ἀπέκρυψε τήν ἰδικήν της ἐρωτικήν ματιά, καί μέ νεύματα κρυφά ἐπρόδιδεν εἰς τόν Λέανδρον (τήν ἐρωτικήν της ἐπιθυμίαν).

Καί πάλιν όμως ή κόρη ώπισθοχωρούσε άλλά ή καρδιά έκείνου έθερμάνθη (ζεστάθηκε), διότι άντελήφθη ή κόρη τόν πόθον του καί δέν τόν άπέκρουσε.

Έφ' ὄσον μέν λοιπόν ο Λέανδρος άναζητοῦσε λαθραίαν ῶραν, (ῶραν μυστικήν, εὐκαιρίαν

Όφρα μέν οὖν Λείανδρος ἐδίζετο λάθριον

ώρην,

φέγγος άναστείλασα κατήϊεν ές δύσιν Ήώς

έκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος "Εσπερος ἀστήρ

στίχοι 112-139

αύτάρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν έγγύθι κούρης,

ώς ἴδε κυανόπεπλον έπιθρώσκουσαν όμίχλην:

ήρέμα μέν θλίβων ροδοειδέα δάκτυλα κούρης,

βυσσόθεν έστονάχιζεν άθέσφατον ή δέ σιωπή,

οία τε χωομένη, ροδέην έξέσπασε χείρα. ὡς δ΄ ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,

θαρσαλέως παλάμη πολυδαίδαλον έλκε χιτῶνα,

ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπί κεύθεα νηοῦ. ὀκναλέοις δέ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος Ἡρώ,

οίάπερ οὐκ ἐθέλουσα, τόσην δ' ἀνενείκατο

φωνήν, θηλυτέροις έπέεσσιν απειλείουσα Λεάνδρω

Ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με, δύσμορε, παρθένον ἔλκεις;

άλλην δεῦρο κέλευθον έμον δ' ἀπόλειπε χιτῶνα.

μῆνιν ἐμῶν ἀλέεινε πολυκτεάνων γενετήρων.

Κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν

παρθενικής ἐπί λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ίκέσθαι.

Τοῖα μέν ἡπείλησεν, ἐοικότα παρθενικῆσιν.

θηλείης δέ Λέανδρος έπεί κλύεν οἶστρον άπειλῆς.

έγνω πειθομένων σημήϊα παρθενικάων. καί γάρ ὅτ᾽ ἡϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες, Κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί.

παρθενικής δ' εϋοδμον, έθχροον αύχένα κύσας,

τοῖον μῦθον ἔειπε, πόθου βεβολημένος οἴστρω

διά νά πλησιάση κρυφά τήν Ηρώ), ή Ηώς έσταμάτησε τό φῶς καί κατέβαινεν εἰς τήν δυσιν

άπό δέ τήν ἀπέναντι περιοχήν ἄρχισε νά φωτίζη ὁ ἀστήρ "Εσπερος μέ τήν βαθειά σκιά του.

στίχοι 112-139

Τότε έκεῖνος (ὁ Λέανδρος) ἐπροχώρησε πλησίον πρός τήν κόρην, καθώς εἶδε νά ξεπηδᾶ μαύρη ὁμίχλη:

καί μέ ἡρεμίαν ἐπίεζε τά ρόδινα δάκτυλα τής κόρης ἐστέναζε ἀπό τό βάθος (τής καρδιᾶς του) κατά τρόπον, πού δέν είναι δυνατόν νά τή κανείς ἐκείνη ὅμως σιωτιηλά, ώσάν ώργισμένη,

άπέσπασε (έτράβηξε) τό ρόδινο χέρι της.

Έκεῖνος ὅμως, ὅταν ἀντελήφθη τά ἐνδοτικά νεύματα τῆς κόρης, θαρραλέα ἔσυρε (ἐτραβοῦσε) μέ τά χέρια του τόν πολυποίκιλον χιτῶνα καί τήν ώδήγησε εἰς τούς σκοτεινούς χώρους τοῦ πολυτελοῦς ναοῦ.

Καί μέ όκνηρά βήματα τόν ἀκολουθοῦσε ἡ παρθένος Ἡρώ, παριστάνουσα ὅτι δέν ἤθελε, καί ξεφώνησε,

άπειλοῦσα τόν Λέανδρον μέ γυναικεῖα λόγια: Ξένε, διατί φέρεσαι μέ μανίαν; διατί, δυστυχισμένε, σύρεις (τραβᾶς) έμέ την παρθένον; πάρε ἄλλον δρόμον, καί ἄφησε τόν ίδικόν μου χιτώνα.

διά νά άποφύγης τήν όργήν τῶν πλουσίων γονέων μου.

Δέν ἀρμόζει σέ σένα νά έγγίζης τήν ἱέρειαν τής θεᾶς Κύπριδος είναι ἀδύνατον νά φθάσης εἰς τό κρεββάτι παρθένου. Αὐτά τοῦ εἶπε ἀπειλητικά ἡ Ἡρώ, πού ἔμοιαζαν μέ παρθενικά λόγια.

Όταν ὅμως ὁ Λέανδρος ἤκουσε τά ἀπειλητικά γυναικεῖα λόγια, κατάλαβε ὅτι αὐτά ἦσαν σημάδια (ἀποδείξεις), πού δείχνουν αὶ παρθένες, ὅταν ὑποχωροῦν, ὅταν θέλουν

Καί πράγματι δταν αί γυναϊκες ἀπειλοῦν τούς νέους, αὐταί αἱ ἀπειλαί εἶναι ἀφ΄ ἐαυτῶν ἄγγελοι (ἐνδείξεις) ἐρωτικῶν συνομιλιῶν.

'Αφοῦ δέ ἐφίλησε τόν εὐώδη, καλλίχρωμον αὐχένα τῆς κόρης, κτυπημένος ἀπό τήν μανίαν τοῦ ἐρωτικοῦ πόθου, τῆς εἶπε αὐτά τά λόγια:

Κύπρι φίλη μετά Κύπριν, 'Αθηναίη μετ' 'Αθήνην,

ού γάρ ἐπιχθονίησιν ἴσην καλέω σε γυναιξίν,

άλλά σέ θυγατέρεσσι Διός Κρονίωνος έῖσκω.

δλβιος, ός σ' έφύτευσε, καί όλβίη, ή τέκε, μήτηρ,

γαστήρ, ή σ' έλόχευσε, μακαρτάτη άλλά λιτάων

στίχοι 140-167

ήμετέρων έπάκουε, πόθου δ΄ οϊκτειρον άνάγκην.

Κύπριδος ως ιέρεια, μετέρχεο Κύπριδος έρνα.

δεῦρ τοι, μυστιπόλευε γαμήλια θεσμά θεαίνης

παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν Αφροδίτη.

παρθενικαῖς οὐ Κύπρις ἰαίνεται. ἤν δ΄ ἐθελήσης

θεσμά θεῆς ἐρόεντα, καί ὄργια πιστά δαῆναι.

ἔστι γάμος καί λέκτρα. σύ δ΄, εἰ φιλέεις Κυθέρειαν,

θελξινόων άγάπαζε μελίφρονα θεσμόν έρώτων.

σόν δ΄ ίκέτην με κόμιζε, καί, ἤν έθέλης, παρακοίτην,

τόν σοι Έρως ήγρευσεν έοῖς βελέεσσι κιχήσας.

ώς θρασύν Ήρακλῆα θοός χρυσόρραπις Έρμῆς

θητεύειν έκόμιζεν 'Ιαρδανίην ποτί νύμφην.

σοί δέ με Κύπρις ἔπεμπε, καί οὐ σοφός ἤγαγεν Ἑρμῆς.

παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ΄ Αρκαδίης Αταλάντη,

ή ποτε Μειλανίωνος έρασσαμένου φύγεν εύνήν.

παρθενίης άλέγουσα χολωσαμένης δ' Αφροδίτης.

τόν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνί κραδίη θέτο πάση.

πείθεο καί σύ, φίλη, μή Κύπριδι μῆνιν έγείρης.

"Ως είπών, παρέπεισεν άναινομένης φρένα κούρης,

Έσύ εΐσαι γιά μένα ἡ ἀγαπητή Κύπρις ὕστερα ἀπό τήν Κύπριν καί ἡ `Αθηνᾶ ὕστερα ἀπό τήν `Αθηνᾶν.

διότι έγώ δέν σέ θεωρῶ ἴσην μέ τίς γήῖνες νυναῖκες.

άλλά σέ παρομοιάζω μέ τάς θυγατέρας τοῦ Διός, υἰοῦ τοῦ Κρόνου.

Εὐτυχής ήτο ἐκεῖνος, πού σέ ἔσπειρε, καί εὐτυχισμένη ή μητέρα, πού σ΄ ἐγέννησε,

στίχοι 140-167

καί μακαριωτάτη ή κοιλιά, πού σέ κυσφοροῦσε. Αλλ' ἄκουσε τίς παρακλήσεις μου καί εὐσπλαχνίσου (λυπήσου) τόν ἰσχυρόν πόθον μου.

Εσύ σάν ίέρεια πού είσαι τῆς Κύπριδος, πρέπει νά ἀσκῆς τά ἔργα τῆς Κύπριδος.

Έλα ἐδῶ καί τέλεσε τά θέσμια τοῦ γάμου. Δέν ἀρμόζει εἰς τήν `Αφροδίτην νά ὑπηρετῆται από παρθένον.

Η Κύπρις δέν θερμαίνεται μέ τάς παρθένους. Έάν δμως θελήσης νά μάθης τά έρωτικά θέσμια τῆς θεᾶς και τίς άληθινές τελετουργίες, ὑπάρχει ὁ γάμος και τό κρεββάτι. Σύ δέ, ἐάν ἀγαπᾶς τὴν Κυθέρειαν, ἀποδέξου τόν εὐχάριστον θεσμόν τῶν ἐρώτων, πού θέλγουν τόν νοῦν και ἐμέ τόν ἰδικόν σου ἰκέτην πρόσεχε, και, ἄν θέλης, πάρε με σύζυγόν σου,

έμε πού με επιασε για χάρι σου με τα ίδικα σου βέλη ὁ "Ερως, όταν με συνήντησε.

Έτσι ο ταχύς Έρμῆς μέ τό χρυσό κηρύκειον έφρόντισε να είναι ύπηρέτης ο γενναῖος Ήρακλῆς είς τήν νύμφην Ιορδανίαν. Αλλά έμένα ἔστειλε σέ σένα ή Κύπρις καί δέν μέ ώδηγησεν ο σοφός Έρμῆς.

Δέν έχεις λησμονήσει τήν Αταλάντην, τήν κόρην από τήν Αρκαδίαν, πού κάποτε απέφυγε το κρεββάτι, όταν τήν αγάπησε ο Μελανίων, έπειδή έφρόντιζε τήν παρθενικότητά της άφοῦ όμως έθύμωσε ἡ Αφροδίτη, έκεῖνον πού δέν τόν είχε ποθήσει προηγουμένως, τόν έβαλε όλόκληρον σ όλη της τήν καρδιά. Πείσου καί σύ, άγαπητή μου, στά λόγια μου, διά νά μή διεγείρης τήν όργήν τῆς Αφροδίτης.

Αὐτά τά λόγια εἶπε (ὁ Λέανδρος) καί παρέπεισε τό μυαλό τῆς κόρης, καίτοι αὐτή ἐφαίνετο ὅτι ἡρνεῖτο,

θυμόν έρωτοτόκοισι παραπλάγξας ένί μύθοις.

παρθενική δ΄ ἄφθογγος έπι χθόνα πῆξεν όπωπήν,

αίδοῖ έρυθριόωσαν ύποκλέπτουσα παρείην,

καί χθονός έξεεν ἄκρον ὑπ΄ ἴχνεσιν, αἰδομένη

δέ

πολλάκις άμφ' ὥμοισιν ἐόν συνέεργε χιτῶνα.

πειθοῦς γάρ τάδε πάντα προάγγελα, παρθενικής δέ

πειθομένης ποτί λέκτρον ὑπόσχεσίς ἐστι σιωπή.

ήδη καί γλυκύπικρον έδέξατο κέντρον έρώτων,

θέρμετο δέ κραδίην γλυκερῷ πυρί παρθένος Ήρώ,

στίχοι 168-195

κάλλεϊ δ' ίμερόεντος άνεπτοίητο Λεάνδρου.

ὄφρα μέν οὖν ποτί γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀπωπήν,

τόφρα δέ και Λείανδρος έρωμανέεσσι προσώποις

ού κάμεν είσορόων απαλόχροον αύχένα κούρης.

όψε δε Λειάνδρω γλυκερήν ανενείκατο φωνήν,,

αίδοῦς ὑγρόν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου:

Ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ ἀν καί πέτρον ὀρίναις.

τίς σε πολυπλανέων έπέων εδίδαξε κελεύθους:

οϊ μοι! τίς σ' έκόμισσεν έμήν ές πατρίδα γαῖαν;

ταῦτα δέ πάντα μάτην έφθέγξαο· πῶς νάρ ἀλήτης

ξεῖνος ἐών καί ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;

άμφαδόν ού δυνάμεσθα γάμοις όσίοισι αμφαδόν ού δυνάμεσθα γάμοις όσίοισι

ού γάρ έμοῖς τοκέεσσιν έπεύαδεν ἤν δ΄ έθελήσης

ώς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμήν ἐς πατρίδα μίμνειν,

ού δύνασαι σκοτόεσσαν υποκλέπτειν Αφροδίτην.

καί παρεπλάνησε τήν καρδιά της μέ λόγια, πού τά γεννάει ό ἔρως.

Η παρθένος δέ άμίλητη (ἄφωνος) ἔμπηξε τήν ματιά της στήν γή, καί ἀπέκρυπτε ἀπό ντροπαλότητα τήν παρειάν της (τό πρόσωπόν της), πού είχε κοκκινίσει.

καί ἔξυνε τήν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς μέ τά πόδια της, καί πολλές φορές ἐντρεπομένη συνέδεε τόν χιτῶνά της γύρω ἀπό τούς ὤμους της.

Δίστι όλα αὐτά προανήγγελλαν ὅτι ἐπείσθη (ἀπό τά λόγια τοῦ Λεάνδρου), ἡ δέ σιωπή ἀποτελεῖ ὑπόσχεσιν ὅτι ἡ κόρη είχε πεισθῆ.

Είχε πλέον δεχθή (ή Ηρώ) καί τό γλυκόπικρο έρωτικό κέντρισμα, καί ή καρδιά της έθερμαίνετο (ζεσταίνονταν) μέ τήν γλυκειά φωτιά (φλόγα) τοῦ ἔρωτος.

στίχοι 168-195

Καί θαμβώθηκε άπό τήν όμορφιά τοῦ περιπόθητου Λεάνδρου.

Έφ΄ ὄσον μέν λοιπόν ἡ Ἡρώ εῖχε προσηλωμένα τά μάτια της εἰς τήν γῆν, ἄλλο τόσο καί ὁ Λέανδρος δέν ἀπέκαμε νά βλέπη μέ τά έρωτομανῆ μάτια του τόν αὐχένα τῆς κόρης μέ τό ἀπαλόν χρῶμα.

Κα άργά άπηύθυνε πρός τόν Λέανδρον γλυκειά φωνή, ένῶ ἀπέσταζε ἀπό τό πρόσωπόν της ύγρη κοκκινάδα ἀπό ντροπή, καί τοῦ εἶπε: Ξένε, ἴοως καί πέτρα θά μπορέσης νά σηκώσης μέ τά ἰδικά σου λόγια. Ποιός σοῦ ἔμαθε τούς δρόμους τῶν πλανερῶν λόγων;

Ωϊμέ! Ποιός σέ έφερε εἰς τήν πατρίδα μου; "Ολα ὅμως αὐτά ματαίως τά ξεφώνησες διότι πῶς ἐσύ, πού εἴσαι ἔνας περιπλανώμενος ξένος καὶ ἀναξιόπιστος, θά ἔλθης εἰς ἐρωτικήν ἐπαφήν μὲ ἐμέ;

Αναφανδόν (φανερά) δέν ήμποροῦμεν νά κάμωμεν (νά τελέσωμεν) ἱερούς γάμους διότι αὐτό δέν θά ἄρεσε εἰς τούς γονεῖς μου ἄν ὅμως θελήσης νά παραμένης εἰς τήν πατρίδα μου ὡς ξένος, πού θά ἔρχεσαι συχνά, δέν ήμπορεῖς κατά τό σκότος νά ἀποκρύπτης τήν `Αφροδίτην. Διότι ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων εἶ-

γλῶσσα γάρ άνθρώπων φιλοκέρτομος έν δέ σιωπή

ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνί τριόδοισιν ἀκούει

είπε δε, μή κρύψης, τεόν οὔνομα, καί σεο

πάτρην.

ού γάρ έμόν σε λέληθεν, έμοί δ΄ ὄνομα κλυτόν Ἡρώ.

πύργος δ' άμφιβόητος έμός δόμος ούρανομήκης,

ῷ ἔνι ναιετάουσα σύν ἀμφιπόλῳ τινί μούνη Σηστιάδος πρό πόληος ὑπέρ Βαθυκύμονας ὄχθας.

γείτονα πόντον έχω, στυγεραῖς βουλῆσι τοκήων.

ούδέ μοι έγγύς ἔασιν όμηλικες, ούδέ χορεῖαι

ἡϊθέων παρέασιν ἀεί δ΄, ἀνά νύκτα καί Ἡω.

έξ άλός ήνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ήχή.

"Ως φαμένη ροδέην ύπό φάρεϊ κλέπτε παρειήν,

ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.

στίχοι 196-224

Λείανδρος δέ, πόθου βεβολημένος όξεϊ κέντρω,

φράζετο, πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀνῶνα.

άνδρα γάρ αἰολόμητις "Ερως βελέεσσι δαμάσσας

καί πάλιν ένέρος έλκος άκέσσεται οίσι δ' άνάσσει.

αὐτός ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστί βροτοῖσιν.

αὐτός καί ποθέοντι τότε χραίσμησε Λεάνδρω.

όψέ δ΄ άλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον

Παρθένε, σόν δι΄ ἔρωτα καί ἄγριον οἴδμα περήσω,

εί πυρί παφλάζοιτο, καί ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.

ού τρομέω βαρύ χεῦμα, τεήν μετανεύμενος εὐνήν,

ού βρόμον ήχήεντα περιπτώσσοιμι θαλάσσης. ναι φιλοκατήγορος καί τό ἔργον πού ἐκτελεῖ κάποιος σιωπηρά, τό ἀκούει εἰς τάς τριόδους (εἰς τά τρίστρατα).

Αλλάς πές μου, καί μή τό κρύψης, τό ὄνομά σου καί τήν πατρίδα σου,

διότι τό ίδικόν μου δέν σοῦ διαφεύγει, εῖναι τό περίφημον Ἡρώ.

Ή κατοικία μου είναι ένας περιβόητος ύψηλότατος πύργος, όπου διαμένω μονάχη μέ κάποιαν ύπηρέτριαν, έμπρός ἀπό τήν πόλιν Σηστόν, έπάνω ἀπό τίς ὄχθες τῆς θαλάσσης μέ τά βαθειά κύματα,

καί ἔχω γείτονα τήν θάλασσαν, κι΄ αὐτά ὅλα ἔγιναν σύμφωνα μέ τίς μισητές ἐπιθυμίες τῶν γονέων μου.

Οὔτε ὑπάρχουν πλησίον μου συνομήλικες, οὔτε χοροί νέων παρευρίσκονται άλλά πάντοτε, νύκτα καί ἡμέραν, βουίζει στά αὐτιά μου ὁ θόρυβος τῆς ἀνεμοδαρμένης θαλάσσης.

Άφοῦ εἶπε αὐτά, ἀπέκρυψε τό ρόδινο πρόσωπόν της μέ τεμάχιον πανιοῦ, ἐπειδή καί πάλιν ἡσθάνετο ἐντροπήν διά τά λόγια της. 'Ο δέ Λέανδρος, κτυπημένος ἀπό τό μυτερό κεντρί τοῦ πόθου, ἐσκέπτετο, πῶς θά ἡμπορέση νά διεξαγάγη τόν ἐρωτικόν ἀγῶνα.

στίχοι 196-224

Διότι ὁ δολοπλόκος Έρως, ἀφοῦ κατανικήσοει μὲ τά βέλη του ἕνα ἄνδρα,

καί πάλιν αὐτός θά θεραπεύση τήν πληγήν τοῦ ἀνδρός καί εἰς ἐκείνους πού βασιλεύει, αὐτός, πού δαμάζει τά πάντα, εἶναι καί ὁ σύμβουλός των αὐτός ὁ ἴδιος ἐβοήθησε τότε καί τόν Λέανδρον, πού κατείχετο ἀπό τόν πόθον (πρός τήν Ἡρώ).

Αφοῦ δὲ ἀργά ωμίλησε, εἶπε λόγια πολυμήχανα: Παρθένε, γιά τὸν ἔρωτά μου πρὸς ἐσένα θά περάσω καί τὸ ἄγριον κῦμα,

άκόμη καί ἄν παφλάζη ὅπως τό πῦρ καί ἄν τά νερά εἶναι ἀκατάλληλα γιά ταξίδι (λόγω τρικυμίας).

Επιζητών τό δικό σου κρεββάτι δέν τρομάζω τό βαρύ κῦμα, οὐτε φοβοῦμαι τόν ήχηρόν θόρυβον τῆς θαλάσσης. άλλ' αἰεί κατά νύκτα φορεύμενος ύγρός ἀκοίτης,

νήξομαι Ελλήσποντον άγάρροον οὐχ ἔκαθεν γάρ ἀντία σεῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον 'Αβύδου.

μοῦνον ἐμοί ἔνα λύχνον ἀπ΄ ἡλιβάτου σέο πύργου ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατά κνέφας ὄφρα νοήσας ἔσσομαι όλκάς Έρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον. καί μιν ὀπιπτεύων δύντ΄ ὄψομαι οὔτε Βοώτην.

ού θρασύν ΄ Ωρίωνα, καί ἄβροχον όλκόν ΄ Αμάξης

πατρίδος ἀντιπόροιο ποτί γλυκύν ὅρμον ἰκοίμην.

άλλά, φίλη, πεφύλαξο βαρυπνείοντας άήτας,

μή μιν άποσβέσσωσι, καί αὐτίκα θυμόν δλέσσω,

λύχνον, έμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ήγεμονῆα.

εί δ' έτεόν γ' έθέλεις έμόν οϋνομα καί σύ δαῆναι,

οὔνομά μοι Λείανδρος, ἐϋστεφάνου πόσις

Ήροῦς.

Ως οι μέν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγήναι,

καί νυχίην φιλότητα, καί άγγελίην ὑμεναίων.

λύχνου μαρτυρίησιν, ἐπιστώσαντο φυλάξειν.

ή μέν φῶς τανύειν, ὁ δέ κύματα μακρά περῆσαι.

στίχοι 225-252

παννυχίδας δ' άνύσαντες άκοιμήτων ύμεναίων.

άλλήλων άέκοντες ένοσφίσθησαν άνάγκη.

ή μέν έόν ποτί πύργον, ό δ΄, όρφναίην άνά νύκτα

μήτι παραπλάζοιτο, λαβών σημήϊα πύργου, πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ` εὐρέα δῆμον ᾿Αβὐδου.

παννυχίων δ' όάρων κρυφίους ποθέοντες άέθλους.

πολλάκις ήρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον δρανην.

"Ηδη κυανόπεπλος άνέδραμε νυκτός όμίχλη,

Αλλά πάντοτε έρχόμενος κατά τήν νύκτα ώς ύγρός σύζυγος (ώς σύζυγος πού προέρχεται άπό τά νερά τῆς θαλάσσης) θά κολυμβῶ εἰς τόν Ἑλλήσποντον, πού ἔχει ἰσχυρά ρεύματα διότι ἡ πόλις τῆς Αβύδου δέν εἶναι μακρυά ἀπό τήν ἀπέναντι εὐρισκομένην ἰδικήν σου πόλιν.

Μόνον ένα λύχνον γιά μένα βάλε νά φωτίζη ἀπό τόν ύψηλόν σου πύργον ἀπό ἀπέναντι κατά τήν ὥραν πού σκοτεινιάζει, διά νά γίνω, ἀφοῦ ἀντιληφθῶ (τόν λύχνον), πλοῖον μεταφέρον τόν "Ερωτα, ἔχων ὡς ἀστέρα (καθοδηγήσεως) τόν ἰδικόν σου λύχνον.

Καί κοιτάζοντας (παρατηρῶν) ἐγώ αὐτόν (τόν λύχνον), δέν θά ἴδω οὔτε τόν Βοώτην πού δύει.

οϋτε τόν θρασύν ΄Ωρίωνα οϋτε τόν ἄβρεκτον αστέρα, πού ἕλκει τήν ΄΄Αμαξαν΄

καί θά φθάσω εὶς τό γλυκύ ἀγκυροβόλι τῆς πατρίδος σου, πού εἴναι στήν ἀπέναντι ἀκτή.

Αλλά φυλάξου, άγαπητή μου, άπό τους ανέμους, πού φυσοῦν σφοδρά, μήπως σβήσουν αὐτόν τόν λύχνον, τόν όδηγόν τοῦ βίου μου, πού μοῦ φέρει τό φῶς, καί σὰ τό ἰδικόν μου πραγματικόν ὄνομα, σοῦ λέγω ὅτι τό ὄνομά μου εἶναι Λέανδρος, σύζυγος τῆς καλλίζωνης Ηροῦς.

Έτσι αὐτοί (ὁ Λέανδρος καί ή Ἡρώ) συνεφώνησαν νά σμίξουν σέ κρυφούς γάμους, καί ἔδωσαν ἀμοιβαίως βεβαίωσιν, ὅτι θά διαφυλάξουν (θά διατηρήσουν μυστικήν) καί τήν νυκτερινήν ἐρωτικήν ὁμιλίαν (ἐπαφήν) καί τήν ἀγγελίαν τῶν γάμων θά κάμουν μέ τάς μαρτυρίας τοῦ λύχνου.

αὐτή μέν νά έκτείνη άναμμένο τό φῶς τοῦ λύχνου, αὐτός δέ νά διαπλεύση τά μεγάλα κύματα.

στίχοι 225-252

Αφοῦ δέ διῆλθον όλονύχτιες ἀκόρεστες έρωτικές ἐπαφές, ἐχωρίσθησαν μεταξύ των ἐξ ἀνάγκης παρά τήν θέλησίν των ἐκείνη μέν διέμενε είς τόν ίδικόν της πύργον, αὐτός δέ κατά μίαν σκοτεινήν νύκτα, ἀφοῦ ἔλαβε σήματα ἀπό τόν πύργον, διά νά μή παραπλανηθῆ, ἔπλεε πρός τήν εὐρεῖαν περιοχήν τῆς ᾿Αβύδου μέ τὰ ἰσχυρά θεμέλια.

Καί νοσταλγοῦσαν όλονύκτιες κρυφές έρωτικές συνομιλίες, καί πολλές φορές ηὐχήθησαν νά ελθη ή νυμφική νύχτα (ή νύχτα πού θά ἤρχοντο εἰς έρωτικήν ἐπαφήν).

Είχεν ἔλθει πλέον τό σκοτάδι τῆς νυκτός μέ

άνδράσιν ὔπνον ἄγουσα, καί οὐ ποθέοντι Λεάνδρω

άλλά πολυφλοίσβοιο παρ` ἡϊόνεσσι θαλάσσης

άγγελίην άνέμιμνε φαεινομένην ύμεναίων.

μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύστοιο δοκεύων.

εύνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον άγγελιώτην.

ώς δ' ϊδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτός ὀμίχλην

Ήρώ, λύχνον ἔφαινεν ἀναπτομένοιο δέ λύχνου,

θυμόν Έρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο Λεάνδρου:

λύχνω καιομένω συνεκαίετο πάρ δέ

μαινομένων ροθίων πολυηχέα βόμβον άκούων.

ἔτρεμε μέν τό πρῶτον, ἔπειτα δέ, θάρσος ἀείρας.

τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις

Δείνός "Ερως, καί πόντος ἀμείλιχος ἀλλά θαλάσσης ἐστίν ὕδωρ, τό δ'

Έρωτος έμέ φλέγει ένδόμυχον πῦρ. λάζεο πῦρ, κραδίη, μή δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.

δεῦρό μοι εἰς φιλότητα· τί δή ροθίων ἀλεγίζεις;

άγνώσσεις, ὅτι Κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης,

καί κρατέει πόντοιο καί ήμετέρων όδυνάων;

"Ως είπών μελέων έρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον

άμφοτέρης παλάμησιν, έῷ δ᾽ ἔσφιγξε καρήνῳ,

στίχοι 253-280

ήϊόνος δ΄ έξῶρτο, δέμας δ` ἔρριψε θαλάσση.

λαμπομένου δ΄ ἔσπευδεν ἀεί κατεναντία λύχνου,

αὐτός ἐών ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νῆυς.

Ήρώ δ`, ἡλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου,

λευγαλέης αὔρησιν ὄθεν πνεύσειεν ἀήτης, τό μαῦρο πέπλο, πού φέρει τόν ϋπνον εἰς τούς ἀνθρώπους, ὅχι ὅμως καί εἰς τόν Λέανδρον, ὁ ὁποῖος κατείχετο ἀπό τόν πόθον (πρός ἐρωτικήν ἀπόλαυσιν).

Αλλά ἀνέμενε κοντά είς τίς ἀκτές τῆς πολυθορύβου θαλάσσης ἀγγελίαν λάμπουσαν (φωτεινήν) – μεταδίδομένην μέ τό φῶς τοῦ λύχνου – τῶν γάμων.

παραμονεύων τήν μαρτυρίαν τοῦ πολυκλαύστου λύχνου, πού ήτο ὁ άγγελιαφόρος, ὁ ὁποῖος βλέπει μακρυά, ὁ άγγελιαφόρος γιά τό κρυφό κρεββάτι.

Καθώς ὅμως ἡ Ἡρώ εἴδε τήν σκοτεινή μαυρίλα τῆς μαύρης γυκτός.

άναψε τόν λύχνον καί μέ τό άναμμα τοῦ λύχνου ὁ Έρως έφλόγισε τήν καρδιά τοῦ Λεάνδρου, ὁ όποῖος έβιάζετο

ένῶ δέ έκαἰετο ὁ λύχνος, μαζί μ΄ αὐτόν ἐκαίετο καὶ ὁ Λέανδρος.

΄ Ακούων δέ πλησίον τῆς θαλάσσης τόν πολυθόρυβον βόμβον τῶν μαινομένων κυμάτων, κατ΄ ἀρχάς μέν ἔτρεμε, ἔπειτα ὅμως, ἀφοῦ ἔλαβε θάρρος, εἶπε αὐτά τά λόγια περίπου ὡς

παρηγορητικά τῆς καρδιᾶς του: Είναι φοβερός ὁ "Ερως, καί ὁ πόντος ὅμως είναι ἀμείλικτος (σκληρός)· ἀλλά τῆς θαλάσσης είναι τό νερό, ἐμέ ὅμως μέ φλογίζει ἐσωτερικῶς ἡ φωτιά τοῦ "Ερωτος.

"Αρπαξε τό πῦρ, καρδιά μου, και μή φοβήσαι τό νερό, πού τρέχει (ρέει) ἀφθόνως.

Έλα γιά χάρι μου εὶς φιλικήν ἐπαφήν (μέ τό νερό) διατί λοιπόν ὑπολογίζεις τά κὑματα;

Δέν γνωρίζεις, ὅτι ἡ ᾿Αφροδίτη εἶναι σπαρμένη (γεννημένη) στή θάλασσα καί ὅτι αὐτή εἶναι κυρίαρχος τοῦ πόντου (τῆς θαλάσσης) καί τῶν ἰδικῶν μας θλίψεων:

Αφοῦ ὁ Λέανδρος είπε αὐτά τά λόγια ἀπέβαλεν ἀπό τά ἀξιέραστα μέλη του (ἀπό τό ἀξιέραστο σῶμά του) καί μέ τά δύο χέρια του τόν πέπλο καί τόν ἔσφιξε στό κεφάλι του καί ἐπήδησεν ἀπό τήν ἀκτήν καί ρίχτηκε στήν θάλασσα.

στίχοι 253-280

Κι' ἔσπευδε συνεχῶς πρός τόν λύχνον, πού ἔλαμπε ἀπό τό ἀπέναντι μέρος, καὶ ἤτο αὐτός μόνος καὶ κωπηλάτης καὶ καράβι πού ἔπλεε καὶ ἐκινεῖτο ἀπό μόνο του.

Η δέ Ηρώ από ύψηλά από τόν απόκρημνον πύργον της εφερε τό φῶς (βαστάζουσα τόν λύχνον), καί ἀπό ὅπου ὁ ἄνεμος ἐφυσοῦσε

φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν, εἰσόκε Σηστοῦ

πολλά καμών Λείανδρος ἔβη ποτί ναύλοχον ἀκτήν.

καί μιν έόν ποτί πύργον άνήγαγεν· έκ δέ θυράων

νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπή, ἀφροκόμους ραθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης,

ήγαγε νυμφοκόμοιο μυχούς έπί παρθενεῶνος,

καί χρόα πάντα κάθηρε, δέμας δ΄ ἔχριεν ἐλαίω

εύόδμω, ροδέω, καί άλίπνοον ἔσβεσεν όδμήν.

είσετι δ' άσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ένί λέκτροις

νυμφίον άμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἵαχε

Νυμφίε, πολλά μογήσας, ἄ μή πάθε νυμφίος ἄλλος:

νυμφίε, πολλά μογήσας, άλις νύ τοι άλμυρόν ὕδωρ,

όδμή τ΄ ίχθυόεσσα βαρυθγδούποιο

δεύρο, τεούς ίδρῶτας έμοῖς ένικάτθεο κόλποις.

"Ως ή μέν ταῦτ' εἶπεν' ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην,

καί θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου Κυθερείης.

ήν γάμος, άλλ' άχόρευτος ἔην λέχος, άλλ' ἄτερ ὔμνων

ού ζυγίην "Ηρην τις επευφήμησεν άοιδός

ού δαίδων ήστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εύνην

οὐδέ πολυσκάρθμω τις ἐπεσκίρτησε χορείη,

ούχ ὑμέναιον ἄεισε πατρ, καί πότνια μήτηρ

άλλά λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν έν ώραις,

στίχοι 280-308

σιγή παστόν ἔπηξεν, ένυμφοκόμησε δ' όμιχλη

νύξ μέν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ Ἡώς

νυμφίον είδε Λέανδρον άριγνώτοις ένί λέκτροις:

ισχυρές αὖρες, πολλές φορές ἐσκέπαζε τόν λύχνον μὲ ἔνα πανί, μέχρις ὅτου ὁ Λέανδρος, ἀφοῦ ὑπέστη πολλές ταλαιπωρίες, ἔβαλε πόδι εἰς τήν ἀκτήν, ὅπου ἀγκυροβολοῦν τὰ πλοῖα. Καί τότε ἀνέβασε αὐτόν εἰς τόν πὐργον της ἀπό τίς θύρες δὲ τοῦ πὐργου ἀγκάλιασε σωπηλά τόν γαμβρόν, πού ἄσθμαινε (ἀνέπνεε δὐσκολα), καί ἐνῶ ἔσταζε αὐτός ἀκόμη ἀφρισμένες σταγόνες τῆς θαλάσσης,

τόν ώδήγησε είς τό βάθος τοῦ νυμφικοῦ παρθενικοῦ δωματίου.

Καί έκαθάρισε όλη τήν έπιδερμίδα του, καί τό σῶμά του τό ἄλειφε μέ λάδι εὐοσμο, ρόδινον, καί έξήλειψε τήν όσμήν, πού ἀπέπνεε τό σῶμά του ἀπό τήν άλμύραν τῆς θαλάσσης.

Ένώ δέ ἀκόμη ὁ Λέανδρος ἀνέπνεε μέ δυσκολίαν, έχύθηκε ἐπάνω του εἰς τά καλοστρωμένα νυμφικά κρεββάτια καί τοῦ ἔλεγε λόγια, πού ἀγαποῦν οἱ ἄνδρες (πού ἀρέσουν εἰς τούς ἄνδρες). (ἤ λόγια ἐνδεικτικά τῆς ἀγάπης της πρός τούς ἄνδρες):

Γαμβρέ μου, πολλά ὑπέφερες, καί σοῦ εἶναι πολύ τό ἀλμυρό νερό καί ἡ όσμή ἀπό τά ψάρια τῆς πολυθορύβου θαλάσσης ελα έδῶ, καί ἀπόθεσε τούς ἰδρῶτάς σου εἰς τούς ἰδικούς μου κόλπους. Αὐτά τοῦ εἶπε ἐκείνη κι αὐτός ἀμέσως τῆς ἔλυσε τἡν ζώνην, καί ἐφήρμοσαν τούς νόμους τῆς Κυθερείας, πού ἔχει καλάς διαθέσεις.

Ήτο γάμος, άλλά χωρίς χορόν ήτο κρεββάτι (γαμήλιος πρᾶξις), άλλά χωρίς ὕμνους κανείς άοιδός δέν εἶπε εὐφημιστικό τραγούδι πρός τιμήν τῆς "Ηρας, πού προστατεύει τόν νάμον"

δέν ἀστραποβόλησε τό φῶς τῶν λαμπάδων εἰς τό νυμφικό κρεββάτι οὕτε κανείς ἐπήδησε σέ χορό, μέ γρήγορες πολλές κινήσεις,

ούτε ό πατέρας της έτραγούδησε τό γαμήλιο τραγούδι ούτε ή σεβαστή μητέρα της:

άλλ ἀφοῦ ἔστρωσε τό κρεββάτι σὲ ὧρες, πού τελειώνουν οἱ γάμοι, ἡ σιωπή ἔστησε τόν νυμφικόν θάλαμον καὶ ἡ `Ομίχλη (ἡ σκοτεινιά) ἐφρόντισε τὴν νύμφην

στίχοι 281-308

ή νύχτα ήτο έκείνη που παρεσκεύασε είς αὐτούς τόν γάμον, οὕτε ποτέ ή Ἡώς (τό φῶς τής ἡμέρας) είδε τόν Λέανδρον ώς γαμβρόν είς τά πολυφημισμένα κρεββάτια

νήχετο δ` άντιπόροιο πάλιν ποτί δῆμον `Αβύδου

έννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων. Ἡρώ δ΄ ἐλκεσίπεπλος, ἐούς λήθουσα τοκῆας,

παρθένος ήματίη, νυχίη γυνή. άμφότεροι δέ

πολλάκις ήρήσαντο κατελθέμεν ές δύσιν Ἡώ.

"Ως οἱ μέν, φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,

κρυπταδίη τέρποντο μετ` άλλήλων Κυθερείη.

άλλ` όλίγον ζώεσκον έπί χρόνον, οὐδ` έπί δηρόν

άλλήλων άπόναντο πολυπλάγκτων ύμεναίων

άλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ἄρη,

φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας άέλλας.

βένθεα δ' άστήρικτα, θεμείλιά θ' ύγρά θαλάσσης

χειμέριοι πνείοντες ἀεί στυφέλιζον ἀῆται, λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἄλα·

τυπτομένης δέ

ήδη νῆα μέλαιναν άνέλκυσε διχθάδι χέρσω

χειμερίην και ἄπιστον άλυσκάζων ἄλα ναύτης.

άλλ' ου χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης.

καρτερόθυμε Λέανδρε διακτορίη δέ σε πύργου,

ήθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ύμεναίων, μαινομένης ὥτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,

νηλειής καί ἄπιστος. ὄφελλε δέ δύσμορος Ήρώ

χείματος ίσταμένοιο μένειν άπάνευθε Λεάνδρου,

μηκέτ' άναπτομένη μινυώριον άστέρα λέκτρων,

άλλά πόθος καί μοῖρα βιήσατο· θελγομένη δέ

μοιράων ἀνέφαινε, καί οὐκέτι δαλόν Ερώτων.

Νύξ ήν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείοντες άῆται,

καί κολυμποῦσε πάλιν πρός τήν περιοχήν τῆς 'Αβύδου, πού ῆτο ἀπέναντι (ἀπό τήν Σηστόν), ἀναπνέων ἀκόμη ἀχόρταστος τούς ὁλονύκτιους γάμους.

Η δέ Ηρώ μέ τον έλικοειδή πέπλον, λησμονοῦσα τούς ίδικούς της γονεῖς, κατά μέν τήν ήμέραν ήτο παρθένος, κατά δέ τήν νύκτα γυνή (γυναϊκα παντρεμένη). Καί οἱ δύο τους πολλές φορές ηὐχήθησαν νά κατέβη εἰς τήν δύσιν ή Ἡώς (νά νυκτώση).

Έτσι αὐτοί (ὁ Λέανδρος καί ἡ Ἡρώ) ἀποκρύπτοντες τήν ἐρωτικήν των ἀνάγκην.

έτέρποντο μεταξύ των άπό τήν κρυφήν Κυθέρειαν.

΄ Αλλά ἔζησαν όλίγον χρόνον, καί οὕτε ἀπέλαυσαν ἐπί πολύ μεταξύ των τούς πολυπλανεμένους γάμους των

άλλ' όταν ήλθεν ή έποχή τοῦ παγεροῦ χειμῶνος, πού έδονοῦνταο φρικτές αὶ πολυστρόβιλες θύελλες,

τά δέ άσταθή βάθη και τά ύγρά θεμέλια τής θαλάσσης τά έτράνταζαν συνεχώς οι άνεμοι, πού φυσοῦν τόν χειμώνα, και έμαστίγωναν δλην τήν θάλασσαν μέ λαίλαπας

ένῶ δὲ ἤδη χτυπιόταν ἀπό τά κύματα ἡ θάλασσα.

άνέσυρε μαῦρο καράβι ἀπό τήν εἰς δύο διηρημένην ξηράν, ἐπειδή ὁ ναύτης ήθελε νά ἀποφύγη τήν χειμερινήν καί μή παρέχουσαν έμπιστοσύνην θάλασσαν.

`Αλλά οῦτε ὁ φόβος τῆς χειμερινῆς θαλάσσης σε ἡμπόδισε, ἰσχυρόκαρδε Λέανδρε: ἡ ὑπηρεσία ὅμως τοῦ πύργου, πού ἐσήμαινε (πού σοῦ ἔκαμνε σήματα) τό συνειθισμένο φώτισμα τῶν γάμων,

σέ παρώτρυνε νά άδιαφορήσης διά τήν μαινομένην θάλασσαν, ή άσπλαγχνος και άναξιόπιστος. Άλλ' εἴθε ή δυστυχής Ήρώ διαρκοῦντος τοῦ χειμῶνος (κατά τήν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος) νά ἔμενε μακρυά ἀπό τόν Λέανδρον και νά μή ἄναπτε πλέον τόν όλιγοχρόνιον ἀστέρα (τόν λύχνον) τῶν κρεββατιῶν (γιά τό κρεββάτι).

`Αλλά τήν έξηνάγκασε ὁ πόθος καί ή μοῖρα έπειδή δέ ήτο μαγευμένη, ἄναβε τό δαυλί γιά τίς μοῖρες, καί δέν ἄναβε πλέον τό δαυλί τῶν Ἑρώτων.

*Ητο νύχτα, όταν ἄνεμοι πνέοντες μέ πολύ μεγάλην σφοδρότητα,

χειμερίης πνοιῆσιν άκοντίζοντες άῆται, άθρόον έμπίπτουσιν ἐπί ρηγμῖνι θαλάσσης.

δή τότε καί Λείανδρος, έθήμονος έλπίδι νύμφης,

δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων έπί νώτων.

ήδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύγχυτο δ΄ ϋδωρ

αίθέρι μίσγετο πόντος· άνέγρετο πάντοθεν ήχή

μαρναμένων άνέμων Ζεφύρω δ' άντέπνεεν Εὖρος,

καί Νότος ές Βορέην μεγάλας ἀφέηκεν ἀπειλάς·

καί κτύπος ήν άλιαστος έρισμαράγοιο θαλάσσης.

αίνοπαθής δέ Λέανδρος άκηλήτοις ένί δίναις

πολλάκι μέν λιτάνευσε θαλασσαίην Αφροδίτην,

πολλάκι δ΄ αὐτόν ἄνακτα Ποσειδάωνα θαλάσσης:

άτθίδος οὐ Βορέην άμνήμονα κάλλιπε νύμφης.

άλλά οἱ οὕτις ἄρηγεν, "Ερως δ' οὐκ ἤρκεσε Μοίρας.

πάντοθι δ΄ άγρομένοιο δυσαντέϊ κύματος όρμ<u>ῆ</u>

τυπτόμενος πεφόρητο, ποδῶν δέ οἱ ἄκλασεν όρμή.

καί σθένος ήν άδόνητον άκοιμήτων παλαμάων.

πολλή δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῶ,

καί ποτόν άχρήϊστον άμαιμακέτου πίεν άλμης

καί δή λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρός ἀήτης,

καί ψυχήν καί ἔρωτα πολυτλήτοιο Λεάνδρου.

Ή δ΄, ἔτι δηθύνοντος, ἐπ΄ ἀγρύπνοισιν όπωπαῖς ἴστατο, κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις

ἥλυθε δ΄ `Ηριγένεια, καί οὐκ ἴδε νυμφίον ˙Ηρώ.

πάντοθι δ΄ όμμα τίταινεν έπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,

άνεμοι, πού ἔρριπταν ἀκόντια μέ τά χειμερινά φυσήματα, ἐπέπεσαν ὁμαδικά ἐπάνω στήν άκρογιαλιά.

Τότε ἀκριβῶς καί ὁ Λέανδρος, μέ τήν ἐλπίδα τῆς νύμφης, πού είχε συνηθίσει,

παρεσύρετο έπάνω είς τά νῶτα τῶν κακόηχων θαλασσίων κυμάτων.

"Ηδη τό ἕνα κῦμα ἐκυλίετο ἐπάνω εἰς τό ἄλλο καί τό νερό ἀνακατωνόταν."

ό πόντος άνεμειγνύετο μέ τόν αἰθέρα καὶ ἀπό ὅλες τἰς μεριές ἀνεσηκώνετο ἡ βοή τῶν ἀλληλομαχομένων κυμάτων ὁ Εὖρος ἔπνεεν ἐναντίον τοῦ Ζεφύρου, καὶ ὁ Νότος ἄφινε μεγάλας ἀπειλάς ἐναντίον τοῦ Βορρᾶ

καί ὁ κρότος τῆς πολυθορύβου θαλάσσης ἦτο άκατάπαυστος.

Ο δέ δυστυχής Λέανδρος μέσα στούς άδυσώπητους θαλασσοστροβίλους πολλές φορές παρεκάλεσε την θαλασσινήν Αφροδίτην καί πολλές πάλιν φορές τόν ίδιον τόν άνακτα τῆς θαλάσσης, τόν Ποσειδώνα:

καί δέν ἄφησεν άμνημόνευτον τόν Βορέαν τῆς `Αττικῆς νύμφης'

άλλά κανείς ἀπ΄ αὐτούς δέν τόν έβοήθησε, καί ὁ "Ερως δέν ἀπέκρουσε τάς μοίρας.

Κτυπούμενος δέ ὁ Λέανδρος ἀπό παντοῦ ἀπό τήν ἀκαταγώνιστον όρμήν τῶν ἐγειρομένων κυμάτων ἐφέρετο ἀπό ἐδῶ καί ἀπό ἐκεῖ, ἡ ὁρμἡ δέ τῶν ποδῶν του ἐγονάτισε (ἐκάμφθη), καί ἡ δύναμις τῶν διαρκῶς (ἀδιακόπως) κινουμένων χεριῶν του ἦτο ἀκλόνητος.

Καί πολύ νερό ἔρρεε (ἔτρεχε) αὐτομάτως ἀπό τόν λαιμόν του, καί ἔπιε ἄχρηστο άλμυρό ποτό ἀπό τήν ἀπέραντη θάλασσα:

καί τότε ἔσβησε ὁ πικρός ἄνεμος τόν λύχνον καί μαζί μ΄ αὐτόν καί τήν ψυχήν (τήν ζωήν) καί τόν ἔρωτα τοῦ πολυταλαιπωρημένου Λεάνδρου.

Έκείνη δέ, έπειδή άκόμη άργοποροῦσε (ὁ Λέανδρος), ἐστέκετο μέ ξαγρυπνημένα μάτισ, ταραγμένη ἀπό τίς πολύκλαυστες άνησυχίες της.

Καί ἦλθεν ἡ Αὐγή, καί ἡ Ἡρώ δέν εἶδε τόν

εϊ που ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὄν παρακοίτην

στίχοι 335-340

λύχνου σβεννυμένοιο. παρά κρηπίδα δέ πύργου

θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ᾽ ἔδρακε νεκρόν ἀκοίτην δαιδαλέον ρήξασα περί στήθεσσι χιτῶνα,

ροιζηδόν προκάρηνος άπ' ήλιβάτου πέσε πύργου.

κάδ΄ δ΄ Ήρώ τέθνηκεν ἐπ΄ ὀλλυμένώ παρακοίτη,

άλλήλων δ΄ απόναντο καί έν πυμάτω περ όλέθρω. γαμβρόν, καί παντοῦ ἔστρεφε τά μάτια της εἰς τήν εὐρεῖαν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης,

στίχοι 335-340

μήπως άτενίση τόν σύζυγόν της περιπλανώμενον κάπου, ένῶ ἔσβηνεν ὁ λύχνος. Όταν ὅμως εἶδε νεκρόν τόν σύζυγόν της πλησίον εἰς τήν βάσιν (εἰς τά θεμέλια) τοῦ πύργου, κομματιασμένον ἐπάνω εἰς τούς βράχους.

διέρρηξε (έξέσχισε) τόν ώραῖον χιτῶνα γύρω ἀπό τά στήθη της κι΄ ἔπεσε ἀπό τόν ὑψηλόν πύργον μέ τό κεφάλι πρός τά κάτω μετά πολλοῦ θορύβου.

Κι άπέθανε ἡ Ἡρώ ἐπάνω εἰς τόν χαμένον σύζυγόν της, ἀπέλαυσε δέ ὁ ἔνας τόν ἄλλον καί κατά τήν τελευταίαν καταστροφήν.

ΣΧΟΛΙΑ

Καί τό κεφάλαιον τῶν 'Ορφικῶν «'Ηρώ καί Λέανδρος», πού ἀποδίδεται εἰς τόν Μουσαῖον, δέν ἔχει κανένα ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον διά τόν μελετητήν τῶν 'Ορφικῶν, ἀπό πλευρᾶς κοσμογονίας, θεογονίας κ.τ.λ., διότι ὅπως ἀποδεικνύεται καί ἀπό τήν γλῶσσαν τοῦ κειμένου φαίνεται ὅτι ἔχει γραφῆ, πολύ ἀργότερα καί δέν περιέχει τίποτε τό σημαντικόν παρά μόνον τήν εἰδυλλιακήν περιπέτειαν καί τόν τραγικόν θάνατον τῆς 'Ηροῦς καί τοῦ Λεάνδρου.

Έν τούτοις είς τούς στίχους 38-40 έπισημαίνεται ή άθεπράπευτος καί αίωνία ζήλεια τής γυναικός, ή καί τῶν γυναικῶν, κατά κάποιας καλυτέρας, ἀνωτέρας, ἤ πιό ὅμορφης ἀπό τίς ὁλλες, ἐνῶ εἰς τούς στίχους 95-97 ἀνευρίσκεται ἡ καθιερωμένη πλέον διά μέσου τῶν αἰώνων ἀντίληψις περί τῆς πρώτης ἐκδηλώσεως τοῦ ἐρωτικοῦ δεσμοῦ, ὁ ὁποῖος καί κατά τό ἀρχαῖον κείμενον, «κάλλος γάρ περίπτυστον ἀμωμήτοιο γυναικός ὁξύτερον μερόπεσσι πέζει πτερόεντος ὁϊστοῦ· ὁφθαλμός δ΄ ὁδός ἔστιν ἀπ΄ ὁφθαλμοῖο βολάνον ἔλκος όλισθαίνει καί ἐπί φρένας ἀνδρός ὁδεύει. (δηλαδή: Τό περιπόθητον κάλλος ἀψόγου γυναικός καθισταται ὁξύτερον εἰς τούς ἀνθρώπους ἀπό ἔνα πτερωτό βέλος καί τό μάτι (τό κοίταγμα μέ τό μάτι) είναι ὁ δρόμος καί ἀπό τίς βολές τοῦ ματιοῦ γλυστράει ἡ πληγή (ἡ ἐρωτική πληγή) καί βαδίζει πρός τὴν καρδιά τοῦ ἀνδρός), δηλαδή ὅπως καί σήμερον λέγομεν «ἀπό τά μάτια πιάνεται, στά χείλη κατεβαίνει κι΄ ἀπό τά χείλη στὴν καρδιά ριζώνει καί δέν βγαίνει».

I.A.M.

ΥΜΝΟΙ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ГРАММАТА КАІ ЕПІГРАММАТА

APXAION KEIMENON

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

YMNOI KAAAIMAXOY

(1) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΙΑ

στίχοι 1-18

στίχοι 1-18

Ζηνός ἔοι τί κεν ἄλλο παρά σπονδῆσιν ἀείδειν

λώϊον, ή θεόν αὐτόν, ἀεί μέγαν, αἰέν ἄνακτα,

Πηλαγόνων έλατῆρα, δικασπόλον οὐρανίδησι;

πῶς καί νιν, Δικταῖον ἀείσομεν ἡέ Λυκαῖον;

έν δοιῆ μάλα θυμός ἐπεί γένος άμφηριστον.

Ζεῦ, σέ μέν Ἰδαίοισιν έν οὔρεσί φασι γενέσθαι,

Ζεῦ, σέ δ΄ ἐν ᾿Αρκαδίῃ, πότεροι, πάτερ, ἐψεύσαντο:

Κρῆτες ἀεί ψεῦσται καί γάρ τάφον, ὧ ἄνα, σεῖο

Κρῆτες ετεκτήναντο, σύ δ΄ οὐ θάνες εσσί γάρ αἰεί.

έν δέ σε Παρρασίω Ρείη τέκεν, ήχι μάλιστα

. έσκεν όρος θάμνοισι περισκεπές· ένθεν

ίερός· οὐδέ τί μιν κεχρημένον Εἰλειθυίης έρπετόν, οὐδέ γυνή ἐπινίσσεται. ἀλλά ἕ Ρείης

ώγύγιον καλέουσι λεχώϊον 'Απιδανῆες. ἔνθα σ' ἐπεί μήτηρ μεγάλων ἀπεθήκατο κόλπων,

αὐτίκα δίζητο ρόον ὕδατος, ῷ κε τόκοιο λύματα χυτλώσαιτο, τεόν δ᾽ ἐνί χρῶτα λοέσσαι.

Λάδων άλλ' οὔπω μέγας ἔρρεεν, οὐδ' Ερύμανθος,

στίχοι 19-46

,λευκότατος ποταμῶν. ἔτι δ΄ ἄβροχος ἤεν ἄπασα

'Αρκαδίη' (μέλλεν δέ μάλ' εὔϋδρος καλέεσθαι

αὖτις) έπει τημόσδε, Ρέη ὅτ΄ ἐλύσατο μίτρην,

Πῶς ἀλλοιῶς καλλίτερα θά μποροῦσε κανείς νά τραγουδήση (νά ὑμνήση) κατά τίς θυσίες τόν Δία

παρά νά τόν εἵπη θεόν, πάντοτε μέγαν, αἰώνιον ἄνακτα.

διώκτην τῶν Πηλαγόνων, δικαστήν τῶν ἐπουρανίων θεῶν:

Πῶς θά τόν ἐξυμνήσωμεν, ὡς Δικταῖον ἤ ὡς Λυκαῖον:

Ο νοῦς μου εὐρίσκεται σέ μεγάλη ἀμφιβολία διότι τό γένος του (ἡ γενεά του) εἶναι ἀμφισβητήσιμον.

^{*}Ω Δία, ἄλλοι μέν λέγουν ὅτι ἐγεννήθης εἰς τά Ἰδαῖα βουνά (εἰς τήν Ἰδην),

αλλοι όμως, Δία, λέγουν ότι έγεννήθης είς τήν 'Αρκαδίαν' ποιοί από τούς δύο, πατέρα μας, είπαν ψέματα;

Οί Κρῆτες λέγουν πάντοτε ψέματα καί πρός τούτοις εἶπαν ψέματα, διότι κατεσκεύασαν γιά σένα τάφον έσύ ὅμως δέν ἀπέθανες διότι εἶσαι αἰώνιος.

Αλλά ἐσένα σέ γέννησε ἡ Ρέα εἰς τό Παρράσιον, ὅπου ἡτο ἔνα βουνό πολυσκέπαστο μέ θάμνους γι΄ αὐτόν τόν λόγο ὁ τόπος αὐτός εἰναι ἱερός οὔτε κανένα ἐρπετόν, πού ἔχει ἀνάγκην τῆς Εἰλειθυίας, πλησιάζει αὐτόν τόν τόπον, οὔτε καμμιά γυναῖκα ἀλλά οἱ Απιδανεῖς τόν ὀνομάζουν τόπον, ὅπου σέ ἀρχαιοτάτη ἐποχή ἐγέννησεν ἡ Ρέα τό παιδί της.

Κι ἀφοῦ ἡ μητέρα σου σέ ἀπέθεσε έδῶ ἀπό τούς μεγάλους κόλπους της.

άναζητοῦσε

άμέσως νερό τρεχούμενο, διά νά μπορέση νά ξεπλύνη τάς άκαθαρσίας τοῦ τοκετοῦ, καί μέσα σ΄ αὐτό νά λούση τό ίδικόν σου σῶμα.

΄ Αλλά ο Λάδων δέν ήτο άκόμη μεγάλος πο-

στίχοι 19-46

ταμός, ούτε ο Ερύμανθος, ό λευκότερος (ό καθαρώτερος) από όλους τούς ποταμούς καί όλη γενικώς ή Αρκαδία ήτο άκόμη χώρα άνυδρος (χωρίς νερά) έμελλε όμως πάλιν νά όνομάζεται χώρα μέ πολλά καί καλά νερά, έπειδή τότε, όταν ή Ρέα έλυσε τήν ζώνην της (όταν

ή πολλάς ἐφύπερθε σαρωνίδας ύγρός ἱάων

ηειρεν, πολλάς δέ Μέλας ὤχησεν ἀμάξας,

πολλά δέ Καρνίωνος ἄνω, διεροῦ περ ἐόντος,

ίλυούς έβάλοντο κινώπετα· νίσσετο δ΄ ἀνήρ

πεζός ὑπέρ Κρᾶθίν τε, πολύστειόν τε Μετώπην

διψαλέος: τό δέ πολλόν ὕδωρ ὑπό ποσσίν ἔκειτο.

καί ρ΄ υπ΄ άμηχανίης σχομένη φάτο πότνια Ρείη

Γαῖα φίλη, τέκε καί σύ τεαί δ' ώδῖνες ἐλαφραί.

είπε, καί άντανύσασα θεά μέγαν ύψόθι πῆχυν,

πλήξεν ὄρος σκήπτρω τό δέ οἱ δίχα πουλύ διέστη,

έκ δ΄ ἔχεεν μέγα χεῦμα. τόθι χρόα φαιδρύνασα,

ώνα, τεόν σπείρωσε, Νέδη δέ σε δῶκε κομίσσαι

κευθμῶν' ἐς Κρηταῖον, ἵνα κρύφα παιδεύοιο

πρεσβυτάτη νυμφέων, αϊ μιν τότε μαιώσαντο,

πρωτίστη γενεῆ, μετά γε Στύγα τε Φιλύρην τε.

οὺδ΄ άλίην ἀπέτισε θεή χάριν άλλά τό χεῦμα

κεῖνο Νέδην όνόμηνε· τό μέν ποθι πουλύ κατ΄ αὐτό

Καυκώνων πτολίεθρον, ὅ Λέπρειον πεφάτισται,

συμφέρεται Νηρῆϊ παλαιότατον δέ μιν ϋδωρ υίωνοί πίνουσι Λυκαονίης ἄρκτοιο. εὖτε Θενάς ἀπέλειπεν, ἐπί Κνωσσοῖο φέρουσα,

Ζεῦ πάτερ, ἡ Νύμφη σε, (Θεναί δ` ἔσαν ἐγνύθι Κνωσσοῦ)

τουτάκι τοι πέσε, δαῖμον, άπ' ὁμφαλός ἔνθεν ἐκεῖνο

Όμφάλιον μετέπειτα πέδον καλέουσι Κύδωνες.

Ζεῦ, σέ δέ Κυρβάντων ἔταραι προσεπηχύναντο

στίχοι 47-75

Δικταΐαι Μελίαι, σέ δέ κοίμισεν Άδρήστοια έγέννησε), ό βροχερός 'Ιάων ἐσήκωσε ἀπό ἐπάνω της πολλές καταιγίδες καί ό Μέλας ἔφερε πολλά ἄροτρα (γιά ὄργωμα),

καί πολλά φίδια ἔστησαν τίς φωλιές των ἐπάνω ἀπό τὸν Καρνίωνα, καίτοι αὐτός ἦτο ὑγρός κάποιος δὲ πεζός ἄνθρωπος ἐπορεὐετο διψασμένος ἐπάνω ἀπό τήν Κρᾶθιν καί τήν Μετώπην, ποὐ είχε πολλά μικρά λιθάρια τό πολύ ὅμως νερό εὐρίσκετο στά πόδια του. Καί τότε ἡ Ρέα ἡ σεβαστή καταληφθεῖσα ἀπό ἀμηχανίαν εἰπε: Άγαπητή μου Γῆ, γέννησε καί σὐ οἱ ίδικοί σου πόνοι ἀπό τόν τοκετόν εἶναι ἐλαφροί.

Αὐτά είπε, καί άφοῦ ἡ θεά ἐτέντωσε πρός τά ὑψηλά τό μεγάλο χέρι της,

έκτύπησε μέ τό σκηπτρόν της τό βουνό κι αὐτό έχωρίσθη σὲ δύο εἰς μεγάλην ἔκτασιν, καὶ ἔχυνε πολύ νερό καὶ ἀφοῦ ἐδῶ ἐκαθάρισε, βασιληᾶ μου, τό σῶμά σου, τό ἐσπαργάνωσε, καὶ σὲ παρέδωσε εἰς τὴν Νέδην νά σὲ μεταφέρη εἰς τόν Κρητικόν κρυψῶνα, διά νά ἐκπαιδεύεσαι (νά ἀνατρέφεσαι) κρυφά

είς τήν Νέδην, πού ήτο ή μεγαλυτέρα κατά τήν ήλικίαν άπό τίς νύμφες, πού έβοήθησαν αὐτήν (τήν Ρέα) τότε νά γεννήση, και άνῆκε εἰς τήν πρώτην-πρώτην γενεάν, ϋστερα ἀπό τήν Στύγα και τήν Φιλύραν.

Οϋτε ματαίαν χάριν (εὐγνωμοσύνην) ἀπέδωσεν (εἰς τήν Νέδην) ἡ θεά ἀλλά τό νερό ἐκεῖνο (τό ποτάμι ἐκεῖνο) τό ὡνόμασε Νέδην αὐτό λοιπόν τό ποτάμι πλησίον εἰς αὐτήν τήν πόλιν τῶν Καυκώνων, ἡ ὁποία λέγεται Λέπρειον.

συμπορεύεται είς μεγάλην έκτασιν μέ τον Νηρέα το παλαιότατον δέ αὐτό νερό το πίνουν οι έγγονοι τῆς Λυκαονίας ἄρκτου.

Όταν ἡ Νύμφη (ἡ Νέδη), πού σέ μετέφερε εἰς τήν Κνωσσόν, σέ ἄφησε, Δία πατέρα μας, εἰς τάς Θενάς - αὶ δέ Θεναί ἤσαν πλησίον τῆς Κνωσσοῦ -

τότε σοῦ ἔπεσε, θεέ μου, ὁ όμφαλός ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐκείνην τήν περιοχήν ὡνόμασαν ἔπειτα οἱ Κύδωνες ˙Ομφάλιον.

Αλλά εσένα, Δία, σε επῆραν είς τήν αγκαλιά των αι Δικταίαι Μελίαι (αι Μελίαι τῆς Δί-

στίχοι 47-75

κτης), αί σύντροφοι τῶν Κορυβάντων, καί σέ ὰπεκοίμισε ἡ `Αδράστεια λίκνω ἐνί χρυσέω· σύ δ΄ ἐθήσαο πίονα μαζόν

αίγός 'Αμαλθείης, ἐπί δέ γλυκύ κηρίον ἔβρως.

γέντο γάρ έξαπιναῖα Πανακρίδος ἔργα μελίσσης

Ίδαίοις έν ὄρεσσι, τά τε κλείουσι Πάνακρα.

οὖλα δέ Κούρητές σε περί πρύλιν ώρχήσαντο

τεύχεα πεπλήγοντες, ἵνα Κρόνος οὔασιν ἡχήν

άσπίδος εἰσαῖοι, καί μή σεο κουρίζοντος. Καλά μέν ἡέξευ, καλά δ΄ ἐτράφευ, οὐράνιε Ζεῦ.

όξύ δ' ἀνήβησας, ταχινοί δέ τοι ἦλθον ἴουλοι.

άλλ' ἔτι παιδνός ἐών ἐφράσσαο πάντα τέλεια:

τῷ τοι καί γνωτοί, προτερηγενέες περ ἐόντες,

ούρανόν οὐκ ἐμέγηραν ἔχειν ἐπιδαίσιον οἴκον.

δηναιοί δ' οὐ πάμπαν άληθέες ἦσαν ἀοιδοί.

φάντο πάλον Κρονίδησι διά τρίχα δώματα νεῖμαι

τίς δέ κ' έπ' Οὐλύμπω τε καί "Αϊδι κλῆρον έρύσσαι,

ός μάλα μή νενίηλος; ἐπ᾽ ἰσαίῃ γάρ ἔοικε πήλασθαι τά δὲ τόσσον ὅσον διά πλεῖστον ἔχουσι.

-ψευδοίμην άΐοντος ἄ κεν πεπίθοιεν άκουήν.

οὔ σε θεῶν ἐσσῆνα πάλοι θέσαν, ἔργα δέ χειρῶν,

ή τε Βίη, τό τε Κάρτος, ὅ καί πέλας εἴσαο δίφρου.

θήκαο δ΄ οίωνόν μέγ΄ ὑπείροχον ἀγγελιώτην

σῶν τεράων: ἄτ΄ έμοῖσι φίλοις ένδέξια φαίνοις.

εϊλεο δ' αίζηῶν ὅ,τι φέρτατον οὐ σύ γε νηῶν

έμπεράμους, οὐκ ἄνδρα σακέσπαλον, οὐ μέν ἀοιδόν.

άλλά τά μέν μακάρεσσιν όλίζοσιν αὖθι παρῆκας,

άλλά μέλειν έτέροισι. σύ δ΄ έξέλεο πτολιάρχους μέσα είς χρυσό λίκνο· σύ παρετήρησες τόν παχύν μαστόν τῆς γίδας 'Αμαλθείας κι' ἔφαγες ἀκόμη τό γλυκό κηρί (τό μέλι). Έγιναν δηλαδή τά ξαφνικά ἔργα τῆς Πανακρίδος μελίσσης είς τά 'Ιδαῖα βουνά, πού τά ὀνομάζουν Πάνακρα.

Κρούοντες δέ οι Κουρήτες τά καταστρεπτικά ὅπλα των ἐχόρευσαν γύρω ἀπό σέ τόν ἐνόπλιον χορόν, διά νά ἀκούῃ ὁ Κρόνος μὲ τά αὐτιά του τόν ἦχον τῆς ἀσπίδος και ὅχι ἐσένα πού ἦσο νεανίας.

Καί ώραῖα ἀνεπτύχθης, ώραῖα ἀνετράφης, ἐπουράνιε Δία, γρήγορα ἔγινες ἔφηβος καί ταχέως σοῦ ἤλθαν οἱ ἴουλοι (ταχέως ἔβγαλες ἰούλους, γένεια)

Αλλά ένῶ ἦσο ἀκόμη παιδί, τά ἐσκέφθης ὅλα κατά τέλειον τρόπον

διά τοῦτο καί οἱ γνωστοί, καίτοι ἦσαν παλαιότεροί σου, δέν ἐφθόνησαν νὰ ἔχουν τόν οὐρανόν ὡς κοινόν οἶκον (ὡς κοινήν κατοικίαν).

Οἱ δὲ ἀοιδοί (οἱ τραγουδιστές) δὲν ἦσαν ἐπι πολύν χρόνον ἐντελῶς ἀληθινοί (δέν ἔλεγαν ὁλοκληρωτικῶς τὴν ἀλήθειαν). Ελεγαν δηλαδή ὅτι κλῆρος ἐμοίρασε εἰς τούς Κρονίδας (τούς υἰούς τοῦ Κρόνου) τὴν κατοικίαν τῶν θεῶν εἰς τρία μέρη.

άλλά ποῖος θά ἡμποροῦσε νά σύρη τόν κλήρον διά τόν "Ολυμπον καί τόν "Αδην,

έκτός ἀπό έκεῖνον πού θά ἦτο πολύ ἀνόητος; διότι φαίνεται ὅτι οἱ Κρονίδαι ἔλαβον ἴσα μερίδια διά κλήρου ἀπό δέ τά ἄλλα ἔχουν τόσα ὅσον τό δυνατόν περισσότερα.

Θά έψευδόμην έγώ, ἄν έκεῖνοι ἔπειθον αὐτόν πού τούς ἀκούει.

Εσένα ὅμως δέν σέ ἔβαλαν βασιλέα οι κλῆροι, ἀλλά τά ἔργα τῶν χειρῶν σου, (αὶ πράξεις σου).

και ή βία και τό κράτος (ή δύναμις), πού τό ἔβαλες νά καθίση πλησίον είς τόν δίφρον σου (τό ἄρμα σου).

Ετοποθέτησες δέ τό πτηνόν (τόν άετόν) ώς ύπέροχον άγγελιαφόρον τῶν ἰδικῶν σου σημείων (τῶν σημαδιῶν σου) αὐτά εἴθε νά φανερώνης εἰς τούς ἰδικούς μου φίλους πρός τά δεξιά (εὐοίωνα).

Καί ἐξέλεξες ἀπό τούς ἄνδρας ὅ,τι εἶναι ἄριστον διότι ἐσύ δέν ἐξεχώρισες (δέν ἐξέλεξες) ἐκείνους, πού εἶναι ἔμπειροι στά πλοῖα (τούς ναυτικούς), οὔτε ἄνδρα πολεμικόν (ἰκανόν εἰς τόν πόλεμον), οὔτε βέβαια ἀοιδόν (τραγουδιστήν).

άλλ άλλα ἀπό αὐτά τὰ ἀνέθεσες πάλιν εἰς όλίγους θεούς, ἄλλα δέ ἐπέτρεψες νὰ τὰ φροντίζουν ἄλλοι. Σύ ὅμως ἐξέλεξες τούς ἰδίους τούς ἀρχηγούς - τούς ἄρχοντας τῶν πόλεων, ὑπό τήν ἐξουσίαν τῶν ὁποίων εἶναι ὁ γαιοαὐτούς, ὧν ὑπό χεῖρα γεωμόρος, ὧν ἴδρις αἰχμῆς.

ων ἐρέτης, ων πάντα· τί δ' οὐ κρατέοντος ὑπ' ἰσχύν;

αὐτίκα χαλκῆας μέν ὑδείομεν Ἡφαίστοιο τευχηστάς δ ᾿Αρῆος ἐπακτῆρας δέ Χιτώνης

`Αρτέμιδος Φοίβου δέ, λύρης εὖ εἰδότας οἵμους.

έκ δέ Διός βασιλῆες· ἐπεί Διός οὐδέν ἀνάκτων

θειότερον. τῷ καί σφι τεἡν ἐκρίναο λᾶξιν δῶκας δέ πτολίεθρα φυλασσέμεν ϊζεο δ΄ αὐτός

ἄκρης ἐν πτολίεσσιν, ἐπόψιος οἴ τε δίκησι λαόν ὑπό σκολιῆς, οἴ τ΄ ἔμπαλιν ἰθύνουσιν.

έν δέ ρυηφενίην ἔβαλές σφισιν, έν δ΄ ἄλις δλβον·

πάσι μέν, οὐ μάλα δ΄ ἴσον. ἔοικε δέ τεκμήρασθαι

ήμετέρω μεδέοντι περί πρό γάρ εὐρύ βέβηκεν.

έσπέριος κεῖνός γε τελεῖ τά κεν ήρι νοήση:

έσπέριος τά μέγιστα, τά μείονα δ' εὖτε νοήση.

οί δέ τά μέν πλειῶνι, τά δ΄ οὐχ ἐνί· τῶν δ΄ ἀπό πάμπαν αὐτός ἄνην ἐκόλουσας, ἐνέκλασας δέ μενοινήν.

Χαῖρε μέγα. Κρονίδη πανυπέρτατε, δῶτορ ἐάων, δῶτορ ἀπημονίης τεά δ΄ ἔργματα τίς κεν ἀείδοι;

ού γένετ΄, ούκ ἔσται΄ τίς κεν Διός ἔργματ΄ ἀείσει;

χαῖρε, πάτερ, χαῖρ' αὖθι δίδου δ' άρετήν τ' ἄφενός τε.

οϋτ΄ ἀρετῆς ἄτερ ὅλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν, οὺτ΄ ἀρετή ἀφένοιο. δίδου δ΄ ἀρετήν τε καί ὅλβον. κτήμων, ὁ γνώστης τοῦ δόρατος (ὁ πολεμιστής), ὁ κωπηλάτης (ὁ ναυτικός), τά πάντα τί δέν εἶναι κάτω ἀπό τήν δύναμιν τοῦ κυριάρχου;

στίχοι 76-90

Τώρα εγκωμιάζομεν βέβαια τούς χαλκουργούς τοῦ Ἡφαίστου, τούς πολεμιστάς τοῦ Ἡρεως, τούς κυνηγούς τῆς Χιτώνης Ἁρτέμιδος καί τούς γνωρίζοντας καλῶς τούς δρόμους (τούς τρόπους) τῆς λύρας τοῦ Φοίβου.

`Από δέ τόν Δία (προέρχονται καί τιμῶνται) οι βασιλεῖς διότι τίποτε δέν εἶναι περισσότερον θεῖον ἀπό τούς ἄνακτας τοῦ Διός δι' αὐτό έξεχώρισες καί δι' αὐτούς τόν ἰδικόν σου κλῆρον (τήν βασιλικήν έξουσίαν):

καί τούς παρεχώρησες τό προνόμιον νά διαφυλάσσουν τάς πόλεις καί σύ ὁ ίδιος ἐκάθισες εἰς τά ἄκρα (τά ἀκραῖα μέρη) τῶν πόλεων (εἰς τάς ἀκροπόλεις), καί ἐποπτεύεις (ἐπιβλέπεις) ποῖοι ἀπό τούς βασιλεῖς κυβερνοῦν μέ στραβήν δικαιοσύνην (μέ ἀδικίας) καί ποῖοι κατ ἀντίθετον τρόπον (μέ ὀρθήν δικαιοσύνην).

Είς αὐτούς δέ ἔβαλες (ἔδωσες) ἄφθονον πλοῦτον και πολλήν εὐτυχίαν

είς ὅλους βέβαια ἔδωσες, ὅχι ὅμως εἰς ὅλους πολύ ἐξ ἵσου. Φαίνεται δέ ὅτι τοῦτο ἡμποροῦμεν νά συμπεράνωμεν ἀπό τόν ἰδικόν μας ἄρχοντα. διότι ἔχει προχωρήσει πολύ.

Κατά τήν έσπέραν έκεῖνος έκτελεῖ ὅσα ἤθελε σκεφθἢ κατά τό ἔαρ (κατά τό πρωί)

κατά τήν έσπέραν έκτελεῖ τά μεγαλύτερα καί τά μικρότερα, όταν τά σκεφθή

ἄλλοι ὅμως ἄλλα μέν (ἐκτελοῦν) εἰς ἔνα ἔτος. ἄλλα δέ οὕτε εἰς ἔνα ἔτος ἀλλά ἐξ αὐτῶν ἀπέκοψες ἐσύ ὁ ἴδιος παντελῶς τήν δύναμιν πρός ἐκτέλεσιν ἔργων καὶ συνέτριψες τήν πρός ταῦτα ἐπιθυμίαν των. Χαῖρε μεγάλε, παν-ύψιστε υἰέ τοῦ Κρόνου, σύ πού μᾶς δίδεις τά καλά (τά ἀγαθά), σύ πού μέ τά δῶρά σου μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπό τίς βλάβες ἀλλά ποῖος θά ἡμπορέση νά ἐξυμνήση τά ἰδικά σου ἔργα; δέν ἐγεννήθη ἀκόμη αὐτός, οὕτε θά ὑπάρξη εἰς τό μέλλον ποῖος λοιπόν θά ἡμπορέση νά ἔξυμνήση τά ἔργα τοῦ Διός;

Χαῖρε, πατέρα μας, και πάλιν χαῖρε και δώριζέ μας άρετήν και πλοῦτον.

Ούτε ό πλοῦτος χωρίς τήν αρετήν γνωρίζει να αὐξάνη (νά ωφελή) τούς άνθρώπους.

οὕτε ή ἀρετή χωρίς τόν πλοῦτον. Δώριζέ μας τήν ἀρετήν μαζί και τόν πλοῦτον.

(2) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

στίχοι 1-17

Οἴον ὁ τ΄ Απόλλωνος ἐσείσατο δάφνινος ὅρπηξ, στίχοι 1-17

Πόσον ὁ δάφνινος κλάδος τοῦ Απόλλωνος πόσον διέσεισε (ἐτράνταξε) ὅλην τήν οἰκίοῖα δ΄ ὅλον τό μέλαθρον. ἐκάς, ἐκάς ὅστις ἀλιτρός.

καί δή που τά θύρετρα καλῷ ποδί Φοῖβος ἀράσσει.

ούχ όράας; ἐπένευσεν ὁ Δήλιος ήδύ τι φοῖνιξ

έξαπίνης, ὁ δέ κύκνος ἐν ἡέρι καλόν ἀείδει.

αὐτοί νῦν κατοχῆες ἀνακλίνεσθε πυλάων, αὐταί δέ κληΐδες· ὁ γάρ θεός οὐκέτι μακράν.

οί δέ νέοι μολπήν τε καί ές χορόν έντύνεσθε.

΄Ωπόλλων οὐ παντί φαείνεται, άλλ΄ ὅτις ἐσθλός.

ός μιν ίδη, μέγας οὖτος ός οὐκ ίδε, λιτός ἐκεῖνος

όψόμεθ', ὧ 'Εκάεργε, καί ἐσσόμεθ' οὔποτε λιτοί.

μήτε σιωπηλήν κίθαριν, μήτ^{*} ἄψοφον ἵχνος

τοῦ Φοίβου τούς παϊδας ἔχειν ἐπιδημήσαντος,

εί τελέειν μέλλουσι γάμον, πολιήν τε κερεϊσθαι,

έστήξειν δέ τό τεῖχος ἐπ' αρχαίοισι θεμέθλοις.

ήγασάμην τούς παΐδας, έπεί χέλυς οὐκέτ' ἀεργός.

εὐφημεῖτ' ἀΐοντες ἐπ' ᾿Απόλλωνος ἀοιδῆ.

στίχοι 18-45

εύφημεῖ καί πόντος, ὅτε κλείουσιν ἀοιδοί ἤ κίθαριν, ἤ τόξα, Λυκωρέος ἔντεα Φοίβου

οὐδέ Θέτις `Αχιλῆα κινύρεται αϊλινα μήτηρ,

όππότ' iἡ παιῆον, iἡ παιῆον ἀκούση. καί μέν ὁ δακρυόεις ἀναβάλλεται ἄλγεα πέτρος,

ὄστις ἐνί Φρυγίῃ διερός λίθος ἐστήρικται, μάρμαρον ἀντί γυναικός ὀῖζυρόν τι χανούσης.

ή, ή φθέγγεσθε κακόν μακάρεσσιν έρίζειν.

ός μάχεται μακάρεσσιν, έμῷ βασιλῆϊ μάχοιτο:

ὄστις ἐμῷ βασιλῆϊ, καί ᾿Απόλλωνι μάχοιτο. τόν χορόν ˙Ωπόλλων, ὅτι οἱ κατά θυμόν ἀείδει,

αν (ὄλον τόν οὑρανόν)· μακράν, μακράν κάθε άμαρτωλός.

Καί νά πού ὁ Φοῖβος κρούει δυνατά τάς θύρας μέ ὄμορφο (δυνατό) πόδι.

Δέν βλέπεις; ξαφνικά συγκατένευσε μέ γλυκύτητα ὁ Δήλιος φοῖνιξ (ὁ φοῖνιξ τῆς Δήλου), καί ὁ κύκνος κελαΐδεῖ ώραῖα εἰς τόν ἀέρα.

Τώρα σεῖς πού κρατεῖτε τάς πύλας (οἱ μοχλοί) ἀνοίξατέ τες καὶ σεῖς τά κλειδιά· διότι ὁ θεός δέν εἶναι πλέον μακράν (εἶναι πλησίον).

Καί σεῖς οἱ νέοι ἐτοιμασθῆτε γιά τό τραγούδι καί τόν χορό. Ὁ ᾿Απόλλων δέν ἐμφανίζεται (δέν φανερώνεται) εἰς τόν καθένα, ἀλλὶ εἰς ὅποιον εἶναι καλός:

καί ὅποιος ἄν ἴδη αὐτόν, αὐτός εῖναι μεγάλος ὅποιος δέν τόν εἴδε, αὐτός εἶναι μικρός (ἀνάξιος λόγου).

Θά σε ἴδωμεν ἐσένα, πού τοξεύεις μακρυά, καί ποτέ εἰς τό μέλλον δέν θά εἴμεθα μικροί.

Μήτε τά παιδιά τώρα πού ήλθε ὁ Φοῖβος εἰς τήν πατρίδα του, νά ἔχουν κιθάραν σιωπηλήν (δηλ. νά μή τραγουδοῦν), μήτε νά ἔχουν άθόρυβα πόδια (δηλ. νά μή χορεύουν),

έάν μέλλουν νά τελέσουν τόν γάμον των καί νά κόψουν (νά κουρεύσουν) τά μακρυά μαλλιά των

καί νά στήσουν (νά στερεώσουν) τό τεῖχος ἐπάνω εἰς ἀρχαῖα (εἰς παλαιά) θεμέλια.

Έθαύμασα τά παιδιά, διότι ή λύρα δέν είναι πλέον άργή (χωρίς έργασίαν).

Σιωπάτε έσεῖς, ὅταν ἀκοῦτε τό τραγούδι πρός τιμήν τοῦ ᾿Απόλλωνος·

στίχοι 18-45

σωπάζει καί ἡ θάλασσα, ὅταν οἱ ἀοιδοί (οἱ τραγουδισταί) ἐγκωμιάζουν τήν κιθάραν καί τά τόξα, πού εἶναι τά ὄργανα τοῦ Λυκωρέως Φοίβου.

Οὔτε ή μητέρα Θέτις κλαίει θρηνητικά τόν 'Αχιλλέα. ὅταν ἀκούση τήν ἐπιφώνησιν «ἰή παιἦον, ἰή παιῆον».

Καί βέβαια ὁ δακρύβρεκτος λίθος ἀρχίζει τό τραγούδι γιά τούς πόνους.

ό ύγρός λίθος, πού είναι τοποθετημένος εἰς τήν Φρυγίαν, μιά μαρμαρίνη γυναίκα, πού ἔχει ἀνοικτό τό ἀξιολύπητο στόμα της. Φωνάζετε λοιπόν «ἰή ἰή» Είναι κακόν πρᾶγμα νά φιλονικῆ κανείς πρός τούς θεούς.

Έκεῖνος πού μάχεται πρός τούς θεούς, θά μάχεται πρός τόν ἰδικόν μου βασιλέα καί ὅποιος μάχεται πρός τόν ἰδικόν μου βασιλέα, θά μάχεται καί πρός τόν ᾿Απόλλωνα.

΄Ο `Απόλλων θά τιμήση τόν χορόν, διότι

τιμήσει δύναται γάρ, ἐπεί Διΐ δεξιός ἦσται. ούδ΄ ό χορός τόν Φοῖβον ἐφ΄ ἕν μόνον ήμαρ άείσει ἔστι γάρ εὔυμνος: τίς ἄν οὐ

ρέα Φοῖβον ἀείδοι:

Χρύσεα τ' ΄ Ωπόλλωνι τό τ' ένδυτόν. ή τ΄ έπιπορπίς, ή τε λύρη, τό τ' ἄεμμα τό Λύκτιον, ή τε φαρέτρη:

χρύσεα καί τά πέδιλα πολύχρυσος νάρ Απόλλων, καί τε πολυκτέανος: Πυθῶνί κε τεκμήραιο.

Φοίβου

θηλείαις, οὐδ΄ ὄσσον, ἐπί χνόος ἡλθε παρειαίς.

αί δέ κόμαι θυόεντα πέδω λείβουσιν **ἔλαια**.

ού λίπος `Απόλλωνος ἀποστάζουσιν ~~ἔθ~~ειραι,

άλλ' αὐτήν πανάκειαν ἐν ἄστει δὶ ὧ κεν έκεῖναι

πρῶκες ἔραζε πέσωσιν, ἀκήρια πάντ` ΟΤΥΟΥΒ'

τέχνη δ΄ αμφιλαφής οῦ τις τόον, ὅσσον `Απόλλων.

κεῖνος ὁϊστευτήν ἔλαχ΄ ἀνέρα, κεῖνος άοιδόν.

Φοίβω γάρ καί τόξον ἐπιτρέπεται καί άοιδή.

κείνου δέ θριαί, καί μάντιες: ἐκ δέ νυ Φοίβου

τραγουδεί προς εύχαρίστησίν του ήμπορεί δηλαδή νά τόν τιμήση, ἐπειδή εἶναι καθισμένος πρός τά δεξιά τοῦ Διός.

Οὔτε ὁ χορός θά ἐξυμνήση τόν Φοῖβον εἰς μίαν μόνον ήμέραν, διότι αὐτός έξυμνεῖται μέ πολλούς ὔμνους ποῖος δηλαδή δέν θά ἡμπορέση νά έξυμνήση εὐκόλως τόν Φοῖβον:

΄Ο ΄Απόλλων έχει τά πάντα χρυσᾶ, καί τό ενδυμά του και τόν μανδύαν του και τήν λύραν καί τό τόξον τό Λύκτιον καί τήν φατέτραν: άκόμη καί τά πέδιλά του είναι χρυσά ό `Απόλλων δηλαδή έχει πολύν χρυσόν καί πολλά κτήματα (εἶναι πολύ πλούσιος): ἀπό τήν Πυθῶνα ήμπορεῖς νά συμπεράνης αὐτό.

Καί βέβαια είναι πάντοτε ώραῖος καί αἰωνίως νέος ούδέποτε έπεκάθισε χνούδι είς τάς θηλυκάς παρειάς του, οὔτε ἐλάχιστον. Αί δέ κόμαι του αποστάζουν είς τό έδαφος άρωματώδη έλαια. Δέν αποστάζουν λίπος αι κόμαι τοῦ Απόλλωνος, άλλά τήν ίδίαν τήν πανάκειαν (τό φάρμακον πού θεραπεύει όλας τάς άσθενείας) είς δέ τήν πόλιν, είς τό ἔδαφος τῆς ὁποίας θά πέσουν έκεῖναι αί σταγόνες, ὅλα γίνονται άβλαβῆ (δέν βλάπτονται, ὑφίστανται ἀνοσί-

Καί οὺδείς εἰς τήν τέχνην εἶναι τόσον μεγάλος ὄσον ὁ `Απόλλων. `Εκεῖνος (ὁ `Απόλλων) είναι ἄνδρας τοξευτής, ἐκεῖνος εἶναι καί ἀοιδός (τραγουδιστής):

διότι είς τόν Φοϊβον έπιτρέπεται νά ἔχη καί τόξον καί νά τραγουδῆ.

Εκείνου ξεύρει τα μαντεύματα (τάς προφητείας), ἐκείνου ἐμπνέει καί τούς μάντεις ἀπό

στίχοι 46-73

ίητροί δεδάασιν ανάβλησιν θανάτοιο. Φοϊβον καί Νόμιον κικλήσκομεν, έξέτι κείνου.

έξότ' ἐπ' 'Αμφρυσῶ ζευγήτιδας **ἔτρεφεν ἵππους**,

ήϊθέου ὑπ΄ ἔρωτι κεκαυμένος ᾿Αδμήτοιο. ρεῖά κε βουβόσιον τελέθοι πλέον, οὐδέ κεν αίγες δεύοιντο βρεφέων ἔπι μηκάδες, ἦσιν Απόλλων

βοσκοιμένης ὀφθαλμόν ἐπήγαγεν οὐδ' άγάλακτες ὄϊες, οὐδ΄ ἄκυθοι, πᾶσαι δέ κεν είεν ϋπαρνοι.

ή δέ κε μουνοτόκος, διδυματόκος αίψα γένοιτο.

Φοίβω δ' έσπόμενοι πόλιας διεμετρήσαντο

στίχοι 46-73

τόν Φοΐβον βέβαια καί οἱ ἱατροί διδάσκονται τήν άναβολήν (τήν καθυστέρησιν) τοῦ θανάτου (μέ την θεραπείαν τῶν νόσων).

Τόν Φοίβον τόν ἀποκαλοῦμεν καί Νόμιον (ποιμενικόν-προστάτην τῶν ποιμένων), άπό τότε πού έτρεφε ζευγαρωμένα άλογα είς τόν Αμφρυσόν, ἐπειδή ἐφλέγετο ἀπό τόν έρωτα πρός τόν νέον "Αδμητον. Τώρα πλέον ύπάρχει τόπος γιά τήν βοσκήν τῶν βοδιῶν, καί αί γίδες, πού βελάζουν, δέν στεροῦνται ἀπό τά νεονέννητα μικρά των, έκεῖνες, πρός τάς όποίας, ένῶ βόσκουν, τάς ἐποπτεύει μέ τά μάτια του ὁ `Απόλλων' ἀλλά καί τά πρόβατα δέν είναι χωρίς γάλα, δηλαδή ἄγονα, άλλά όλα ήμποροῦν νά θηλάζουν τά μικρά άρνιά των έκεῖνο δέ τό πρόβατον, πού γεννάει ένα άρνί, ταχέως θά ήμπορη νά γεννάη δύο.

Ακολουθοῦντες δέ οἱ ἄνθρωποι τόν Φοῖβον

ἄνθρωποι· Φοῖβος γάρ ἀεί πολίεσσι φιληδεῖ

κτιζομέναις, αὐτός δέ θεμέλια Φοῖβος ἔπηξε

καλή έν 'Ορτυγίη, περιηγέος έγγύθι λίμνης.

Αρτεμις άγρώσσουσα καρήατα συνεχές αίγῶν

κυνθιάδων φορέεσκεν, ὁ δ΄ ἔπλεκε βωμόν ᾿Απόλλων.

δείματο μέν κεράεσσιν έδέθλια, πῆξε δέ βωμόν

έκ κεράων, κεραούς δέ πέριξ ὑπεβάλλετο τοίχους.

ῶδ' ἔμαθεν τά πρῶτα θεμείλια Φοῖβος έγείρειν.

Φοϊβος καί βαθύγειον έμήν πόλιν ἔφρασε Βάττω·

καί Λιβύην έσιόντι κόραξ ήγήσατο λαώ δεξιός οίκιστήρ, καί ώμοσε τείχεα δώσειν ήμετέροις βασιλεῦσιν ἀεί δ΄ εὕορκος ΄ Απόλλων.

"Ωπολλον, πολλοί σέ Βοηδρόμιον καλέουσι,

πολλοί δέ Κλάριον (πάντη δέ τοι οὔνομα πουλύ)

αὐτάρ ἐγώ Καρνεῖον ἐμοί πατρώῖον οὕτω. Σπάρτη τοι, Καρνεῖε, τό γε πρώτιστον ἔδεθλον.

δεύτερον αὖ Θήρη, τρίτατόν γε μέν ἄστυ Κυρήνης.

στίχοι 74-102

έκ μέν σε Σπάρτης ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο

ήγαγε Θηραίην ές απόκτισιν· έκ δέ σε Θήρης

ούλος 'Αριστοτέλης 'Ασβυστίδι πάρθετο ναίη.

δεῖμε δέ τοι μάλα καλόν ἀνάκτορον έν δέ πόληῖ θῆκε τελεσφορίην ἐπετήσιον, ἤ ἔνι πολλοί

ύστάτιον πίπτουσιν ἐπ' ἰσχίον, ὧ ἄνα, ταῦροι.

ίή, ἰή, Καρνεῖε πολύλλιτε, σεῖο δέ βωμοί ἄνθεα μέν φορέουσιν έν εἴαρι, τόσσα περ ὦραι

ποικίλ' άγινεῦσι, ζεφύρου πνείοντος έέρσην,

χείματι δέ κρόκον ἡδύν ἀεί δέ τοι ἀέναον πῦρ, οὐδέ ποτε χθιζόν περιβόσκεται ἄνθρακα τέφρη, ἡ ρ' ἐχάρη μέγα Φοϊβος, (συμμορφούμενοι πρός τάς έντολάς τοῦ Φοίβου) ἔκτισαν μέ μέτρον τάς πόλεις διότι ὁ Φοίβος εὐχαριστεῖται πάντοτε, ὅταν κτίζωνται πόλεις, κι ἀὐτός ὁ ἴδιος ὁ Φοίβος φροντίζει (θέτει) τά θεμέλιά των.

Εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν ὁ Φοῖβος (ἔθεσε) τά πρῶτα θεμέλια εἰς τήν ώραίαν ᾿Ορτυγίαν, πλησίον τῆς κυκλικῆς λίμνης, ἐνῶ ἡ ἍΑρτεμις κυνηγοῦσα τοῦ ἔφερε συνεχῶς κεφάλια γιδιῶν ἀπό τόν Κύνθον κι ὁ Ἡπόλλων συνέπλεκε βωμόν.

Κατεσκεύαζε πρῶτα τό ἔδαφος μέ κέρατα κι ἔπειτα ἐθεμελίωσε τόν βωμόν ἀπό κέρατα καί γύρω ἐτοιοθέτησε τοίχους κερατίνους. Έτσι ἔμαθε ὁ Φοῖβος νά ἀνεγείρη τά πρῶτα θεμέλια. Ο Φοῖβος ὑπέδειξεν εἰς τόν Βάττον καί την ἰδικήν μου εὕφορον πόλιν καὶ ἐνῶ ὁ λαός εἰσήρχετο εἰς τήν Λιβύην, ὡς κόραξ τόν ωδήγησε, πού ἤτο ἰκανός ἰδρυτής, καὶ ὡρκισθη ὅτι θὰ δώση τείχη εἰς τούς ἰδικούς μας βασιλεῖς πάντοτε ὁ Απόλλων τηρεῖ τόν ὅρκον του.

Έσένα Απόλλωνα πολλοί σέ όνομάζουν Βοηδρόμιον (βοηθόν), πολλοί δέ άλλοι σέ όνομάζουν Κλάριον παντοῦ τό όνομά σου είναι πολύ (μεγάλο):

άλλά εγώ σε όνομάζω Καρνεῖον εις εμέ αυτό τό όνομα είναι πατροπαράδοτον.

Ή Σπάρτη βέβαια, ὧ Καρνεῖε, ὑπῆρξε τό πρῶτον-πρῶτον ἔδαφός σου, τό δεὐτερον ἡ Θήρα καί τό τρίτον ἡ πόλις τῆς Κυρήνης. Καί

στίχοι 74-102

ἀπό μέν τήν Σπάρτην ή ἔκτη γενεά τοῦ Οἰδίποδος σέ ώδήγησε πρός ἴδρυσιν τῆς Θήρας ἀπό δὲ τήν Θήραν ὁ ὀρμητικός ᾿Αριστοτέλης σέ ἔθεσε πλησίον εἰς τήν γῆν τῆς ᾿Ασβυστίδος. Οἰκοδόμησε δὲ ἐκεῖ ἔνα πολύ ώραῖον ἀνάκτορον καί εἰς τήν πόλιν καθιέρωσε τελετήν, διαρκοῦσαν καθ᾽ ὅλον τὸ ἔτος, κατά τήν ὁποίαν πολλοί ταῦροι, βασιληᾶ μας, πίπτουν διά τελευταίαν φοράν ἐπάνω εἰς τὸ ἰσχίον των (πολλοί ταῦροι θυσιάζονται).

Ίἡ, ἰἡ, ὧ Καρνεῖε, πού σέ ἰκετεύουν πολλοί, οἱ βωμοί σου φέρουν κατά τήν ἄνοιξιν ἄνθη, καὶ τόσα πολυποίκιλα ὅσα βέβαια φέρουν αἱ διάφοροι ἐποχαί, ὅταν πνέῃ ὁ ζέφυρος (τό δροσερό ἀεράκι), κατά δέ τόν χειμῶνα τόν γλυκύν κρόκον πάντοτε δέ τό αἰώνιον πῦρ (ὑπάρχει ἀναμμένον),

καί ποτε ή τέφρα δέν βόσκει οὕτε ἐπ ὁλίγον γύρω ἀπό τὰ κάρβουνα. Αληθινά πολύ ἐχάρη-

ότε ζωστήρες `Ενυοῦς ἀνέρες ἀρχήσαντο μετά ξανθῆσι Λιβύσσης, τέθμιαι εὖτέ σφιν Καρνειάδες ἤλυθον ἄραι.

οί δ΄ οὔπω πηγῆς Κυρῆς ἐδύναντο πελάσσαι

Δωριέες, πυκινήν δέ νάπαις "Αζιλιν ἔναιον.

τούς μέν ἄναξ ἴδεν αὐτοῦ, ἐῇ δ΄ ἐπεδείξατο νύμφη, στάς ἐπί Μυρτούσης κερατώδεος ἤχι λέοντα ὑωηῖς κατέπεφνε. βοῶν σίνιν

υψηῖς κατέπεφνε, βοων σινιν Εὐρυπύλοιο.

οὐ κείνου χορόν εἶδε θεώτερον ἄλλον `Απόλλων,

οὐδέ πόλει τόσ' ἔνειμεν ὀφέλσιμα, τόσσα Κυρήνη,

μνωόμενος προτέρης άρπακτύος οὐδέν μέν αὐτοί Βαττιάδαι Φοίβοιο πλέον θεόν ἄλλον ἔτισαν.

'Ιή, ὶἡ παιῆον ἀκούομεν' οὕνεκα τοῦτο Δελφός τοι πρώτιστον ἐφύμνιον εὕρετο λαός.

ήμος έκηβολίην χρυσέων έπεδείκνυσο τόξων.

Πυθώ τοι κατιόντι συνήντετο δαιμόνιος θήρ.

αίνός ὄφις· τόν μέν σύ κατήναρες, ἄλλον έπ΄ ἄλλω βάλλων ὧκύν όϊστόν· έπηθτησε δέ λαός,

στίχοι 103-113

ίή, ίή παιῆον, ἵει βέλος εὐθύ σε μήτηρ γείνατ ἀοσσητῆρα τό δ' ἐξέτι κεῖθεν ἀείδη.

'Ο φθόνος 'Απόλλωνος ές οὔατα

οὺκ ἄγαμαι τόν ἀοιδόν, ὅς οὺχ, ὅσα πόντος, ἀείδει. τόν φθόνον ΄Ωπόλλων ποδί τ΄ ἤλασεν, ὧδέ τ΄ ἔειπεν ΄Ασσυρίου ποταμοῖο μέγας ρόος, ἀλλά τά πολλά λύματα γῆς καί πολλόν ἐφ΄ ὕδατι συρφετόν ἔλκει.

Δηοί δ' οὐκ ἀπό παντός ὕδωρ φορέουσι μέλισσαι.

άλλ' ήτις καθαρή τε καί άχράαντος άνέρπει

πίδακος έξ ίερῆς όλίγη λιβάς, ἄκρον ἄωτον

χαῖρε ἄναξ' ὁ δέ Μῶμος, ἵν' ὁ φθόρος, ἔνθα νέοιτο.

κε ὁ Φοίβος, ὅταν ἄνδρες περιβάλλοντες τήν Ενυώ ἐχόρευσαν μέ ξανθές Λίβυσσες, ὅταν ἦλθαν αἰ καθωρισμέναι εἰς αὐτάς Καρνειάδες ἐποχαί.

Οἱ δέ Δωριεῖς δέν ἡμποροῦσαν ἀκόμη νά πλησιάσουν τήν πηγήν Κυράν, άλλά κατοικοῦσαν εἰς τήν "Αζιλιν τήν γεμάτην ἀπό φαράγγια. Αὐτούς τούς εἶδεν εἰς αὐτό τό μέρος ὁ ἄναξ, καὶ, ἀφοῦ ἐστάθη ἐπάνω εἰς τήν Μυρτοῦσαν μὲ τίς πολλές ἀκρώρειες, τούς ἐπέδειξεν εἰς τήν ἰδικήν του νύμφην ὅπου ἡ ὑψηλή νύμφη ἐφόνευσε τόν λέοντα, πού κατέτρωγε τά βόδια τοῦ Εὐρυπύλου.

Ο Απόλλων δέν είχε ίδη άλλον χορόν θεϊκώτερον ἀπό ἐκεῖνον, οὕτε ἔδωσεν εἰς ἄλλην πόλιν τόσα ὡφέλιμα πράγματα, ὄσα ἔδωσεν εἰς τήν Κυρήνην,

έπειδή ένεθυμεῖτο τήν προηγουμένην άρπαγήν· οὔτε ὅμως αὐτοὶ οἱ Βαττιάδαι ἐτίμησαν ἄλλον θεόν περισσότερον ἀπό τόν Φοῖβον. Ακούομεν τήν ἐπιφώνησιν «ἰή, ἰή παιῆον» διά τοῦτο ὁ λαός τῶν Δελφῶν αὐτό τό ἐφύμνιον ηὖρε πρῶτα-πρῶτα, ὅταν ἐσύ ἐπεδείκνυες τήν μακροβολίαν τῶν χρυσῶν σου τόξων. Ἐνῶ δέ κατέβαινες εἰς τήν Πυθώ, σέ συνήντησε ἔνα πελώριο θηρίο, ἔνα φοβερό φίδι. Αὐτό τό φίδι τό ἐφόνευσες ἐσύ, ἐξακοντίζων ἐναντίον του ἀλλεπάλληλα (ἐπανωτά) γρήγορα βέλη καὶ ὁ λαός σέ ἐπευφήμησε φωνάζων «ἰή, ἰή παιῆον,

στίχοι 103-113

ρίψε τό βέλος» αμέσως δέ ή μητέρα σου σέ κατέστησε βοηθόν τοῦτο δέ τραγουδάει ἀπό τότε. Ο φθόνος εἶπε κρυφά εἰς τά αὐτιά τοῦ Απόλλωνος δέν θαυμάζω τόν ἀοιδόν, πού δέν τραγουδάει ὅπως ὅσα καί ἡ θάλασσα. Ο ΄Απόλλων ἔδιωξε μέ τό πόδι του (κλωτσηδόν) τόν φθόνον καί εἶπε τά ἑξῆς:

Είναι μεγάλα τά ρεύματα τοῦ `Ασσυρίου ποταμοῦ, άλλά παρασύρει ἐπάνω εἰς τά νερά του πολλές ἀκαθαρσίες τῆς γῆς καὶ μεγάλον σωρόν ἀπό φρύγανα.

Είς τήν Δηώ ὅμως αὶ μέλισσαι δέν φέρουν νερό ἀπό κάθε πηγή, ἀλλά λίγες σταγόνες, πού ἀνέρχονται καθαρές καὶ ἀμόλυντες ἀπό ἱεράν πηγήν, κιὰ αὐτό εἶναι τό κάλλιστον. Χαῖρε, ἄνακται ὁ δέ Μῶμος (ὁ φθόνος) ἄς ὑπάγη ἐκεῖ ὅπου εἶναι ὁ ὅλεθρος.

(3) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ

στίχοι 1-7

Αρτεμιν (οὐ γάρ ἐλαφρόν ἀειδόντεσσι λαθέσθαι) ὑμνέομεν, τῆ τόξα λαγωβολίαι τε μέλονται,

καί χορός άμφιλαφής, καί έν οὔρεσιν ἐωιάασθαι.

άρχόμεν' ώς ὅτε πατρός ἐφεζομένη νονάτεσσι.

παῖς ἔτι κουρίζουσα, τάδε προσέειπε νονῆα.

Δός μοι παρθενίην αἰώνιον, ἄππα, φυλάσσειν,

καί πολυωνυμίην ΐνα μή μοι Φοῖβος ἐρίζη.

στίχοι 8-36

δός δ' ἰούς καὶ τόξα' ἔα, πάτερ, οῦ σε φαρέτρην,

ούδ΄ αίτέω μέγα τόξον έμοι Κύκλωπες διστούς

αὐτίκα τεχνήσονται, ἐμοί δ' εὐκαμπές ἄεμμα·

άλλά φαεσφορίην τε, καί ές γόνυ μέχρι χιτῶνα

ζώννυσθαι λεγνωτόν, ϊν` ἄγρια θηρία καίνω.

δός δέ μοι έξήκοντα χορίτιδας Ωκεανίνας

πάσας είνέτεας, πάσας ἔτι παῖδας άμίτρους.

δός δέ μοι άμφιπόλους `Αμνισίδας εϊκοσι νύμφας, αίτε μοι ένδρομίδας τε, καί, όππότε μηκέτι λύγκας μήτ ' έλάφους βάλλοιμι, θοούς κύνας εῦ κομέοιεν. δός δέ μοι οῦρεα πάντα. πόλιν δέ μοι ἤντινα νεῖμον, ἤντινα λῆς σπαρνόν γάρ, ὅτ ΄ Αρτεμις ἄστυ κάτεισιν,

ούρεσιν οἰκήσω: πόλεσιν δ' ἐπιμίξομαι ἀνδρῶν

μοῦνον ὅτ΄ ὀξείησιν ὑπ΄ ώδίνεσσι

τειρόμεναι καλέουσι βοηθόον· ἦσί με μοῖραι

γεινομένην τό πρῶτον ἐπεκλήρωσαν ἀρήγειν

όττι με καί τίκτουσα καί ούκ ήλγησε φέρουσα

μήτηρ, άλλ' άμογητί φίλων άπεθήκατο κόλπων.

στίχοι 1-7

Έξυμνοῦμεν τήν "Αρτεμιν – διότι δέν εἶναι ὑποφερτόν, ἐνῶ τραγουδοῦμεν, νά τήν λησμονήσωμεν –.

τήν "Αρτεμιν, πού ένδιαφέρεται γιά τά τόξα και τό κυνήγι τῶν λαγῶν,

καί γιά τόν έξαίσιο χορό πού διασκεδάζει παίζουσα εὶς τά βουνά.

Αρχίζομεν ἀπό τότε πού, καθισμένη εἰς τά γόνατα τοῦ πατρός της, ἐνῷ ἤτο ἀκόμη νεαρά κόρη, εἰπε εἰς τόν πατέρα της αὐτά τά λόγια Δόσε μου, ἄππα (πατερούλη μου), τήν δύναμιν νά διαφυλάσσω αἰωνίως τήν παρθενίαν μου καὶ τά πολλά ὀνόματά μου, διά νά μή φιλονικῆ ὁ Φοῖβος μαζί μου.

στίχοι 8-36

Δόσε μου βέλη και τόξα όμως, πατέρα μου, δέν σοῦ ζητῶ φαρέτραν οϋτε μεγάλο τόξον διότι οἱ Κύκλωπες θά κατασκευάσουν ἀμέσως γιὰ μένα βέλη και εῦκαμπτον τόξον

άλλά ἐσύ δόσε μου φωτισμόν καί ἐπίτρεψέ μου νά φέρω χιτῶνα χρωματισμένον στά ἄκρα, πού νά ζώνωμαι ἔως τά γόνατα, διά νά φονεύω τά ἄγρια ζῶα.

Δόσε μου ἀκόμη έξήντα χορεύτριες κόρες τοῦ ΄Ωκεανοῦ.

όλες έννέα έτῶν, πού νά εἶναι όλες ἀκόμη μικρά κορίτσια.

Δόσε μου ώς ὑπηρετρίας εἴκοσι `Αμνισίδας νύμφας,

αί όποῖαι θά μοῦ περιποιοῦνται καλῶς τά ὑποδήματα καί τά γρηγοροπόδαρα σκυλιά, ὅταν θά ἀναπαὑωμαι καί δέν θά κτυπῶ (δέν θά κυνηγῶ) οὕτε λύγκας οὕτε ἐλάφια.

Δόσε μου καί ὄλα τά βουνά, δόσε μου καί κάποιαν πόλιν.

ὄποιαν ἐσύ θέλεις· διότι εἰς τά βουνά θά κάθωμαι όλίνον.

Είς δέ τάς πόλεις θά έλθω είς ἐπαφήν μέ ἐκεῖ-νον μόνον τόν ἄνδρα. τόν όποῖον προσκαλοῦν αἱ γυναῖκες ὡς βοηθόν (διά νά τἰς βοηθήση), ὅταν κατατρύχωνται (βασανίζωνται) ἀπό ὀξείας ὡδῖνας (ἀπό σουβλερούς κοιλοπονους) αὐτές τἰς γυναῖκες μέ ὥρισαν πρῶτα αὶ μοῖραι νά βοηθῶ, ὅταν ἐγεννήθην

διότι ή μητέρα μου καί όταν μέ γεννοῦσε καί ὅταν μέ ἔφερε, δέν ἐπόνεσε,

άλλά χωρίς κόπο καί πόνο μέ άπέθεσε άπό τούς άγαπητούς κόλπους της. "Ως ή παῖς εἰποῦσα, γενειάδος ἤθελε πατρός

ἄψασθαι, πολλάς δέ μάτην έτανύσσατο χεῖρας.

μέχρις ϊνα ψαύσειε. πατήρ δ΄ έπένευσε νελάσσας

φῆ δέ καταρρέζων. "Οτε μοι τοιαῦτα θέαιναι

τίκτοιεν, τυτθόν κεν ἐγώ ζηλήμονος Ἡρης

χωομένης άλέγοιμι φέρευ, τέκος, ὅσσ΄ ἐθελημός

αἰτίζεις, καί τ' ἄλλα πατήρ ἔτι μείζονα δώσει.

τρίς δέκα τοι πτολίεθρα καί ούχ ένα πύργον όπάσσω τρίς δέκα τοι πτολίεθρα τά μή θεόν ἄλλον ἀέξειν εἴσεται, ἀλλά μόνον σέ, καί Αρτέμιδος καλέεσθαι πολλάς δέ ξυνῆ πόλιας διαμετρήσασθαι

στίχοι 37-65

μεσσόγεως, νήσους τε καί έν πάσησιν ἔσονται

Αρτέμιδος βωμοί τε καί άλσεα καί μέν

έσση και λιμένεσσιν έπίσκοπος. "Ως ὁ μέν εὶπών μῦθον έπεκρήηνε καρήατι. Βαῖνε δέ κούρη

λευκόν ἔπι, Κρηταῖον ὄρος, κεκομημένον ΰλη:

ένθεν έπ' 'Ωκεανόν' πολέας δ' έπελέξατο νύμφας, πάσας είνέτεας, πάσας έτι παϊδας ἀμίτρους.

χαῖρε δέ Καίρατος ποταμός μέγα, χαῖρε δέ Τηθύς οὔνεκα θυγατέρας Λητωΐδι πέμπεν ἀμορβούς.

Αὖθι δέ Κύκλωπας μετεκίαθε. τούς μέν ἔτετμε

νήσω ένι Λιπάρη (Λιπάρη νέον, άλλά τότ΄ ἔσκεν

οῦνομά οἱ Μελιγουνίς) ἐπ΄ ἄκμοσιν Ηφαίστοιο

έσταότας περί μύδρον· ἐπείγετο γάρ μέγα ἔργον.

iππείην τετύκοντο Ποσειδάωνι ποτίστρην. αί νύμφαι δ΄ εδδεισαν, ὅπως ἴδον αἰνά πέλωρα,

πρηόσιν ' Οσσείοισιν ἐοικότα, (πᾶσι δ' ὑπ' ὀφρύ

φάεα μουνόγληνα, σάκει ἴσα τετραβοείω, δεινόν ὑπογλαύσσοντα,) καί ὁπότε `Αφοῦ εἶπεν αὐτά ἡ κόρη, ἐπεθύμησε νά χαιδέψη τήν γενειάδα τοῦ πατρός της,

καί πολλές φορές ματαίως έτέντωσε τά χέρια της,

έως ότου έγγίσει τήν γενειάδα. Καί ό πατέρας της έγέλασε καί συγκατένευσε

καί θωπεύων τήν "Αρτεμιν ὁ πατέρας της εἶπε: ὅταν αί θεαί μοῦ γεννοῦν τέτοια παιδιά, ὁλίγον έγώ ἐνδιαφέρομαι διά τήν ζηλότυπον "Ηραν, ἐάν εῖναι θυμωμένη. Πάρε, παιδί μου, ὅσα ἀπό ἰδικήν σου θέλησιν μοῦ ζητεῖς, καί ἄλλα, ἀκόμη μεγαλύτερα, θά σοῦ δώση ὁ πατέρας σου.

Θά σοῦ δώσω τριάκοντα πόλεις καί δχι ένα μόνον πύργον:

θά σοῦ δώσω δὲ τριάκοντα πόλεις, αὶ ὁποῖαι θά μάθουν νά τιμοῦν ὅχι ἄλλον θεόν, άλλά μόνον ἐσένα, καί θά ἀποκαλοῦνται μὲ τό ὄνομα τῆς ᾿Αρτέμιδος:

καί θά σοῦ ἐπιτρέψω νά συμπεριλάβης εἰς αὐτόν τόν ἀριθμόν πολλάς ἀπό κοινοῦ (μαζί) πό-

στίχοι 37-65

λεις μεσογειακάς και νήσους και είς όλας αυτάς θα υπάρχουν βωμοι και άλση τῆς Αρτέμιδος (πρός τιμήν τῆς Αρτέμιδος) και θα ἔχης τήν ἐποπτείαν τῶν ὁδῶν και τῶν λιμένων. Αφοῦ ἐκεῖνος εἶπεν αὐτά, ἐπεκύρωσε τόν λόγον του μὲ κίνησιν τῆς κεφαλῆς του. Η δέ κόρη του ἐβάδιζε πρός τό λευκόν Κρηταῖον (Κρητικόν) ὄρος, πού ἦτο δασοσκεπασμένο και ἀπό ἐδῶ πρός τόν Ώκεανόν και ἐξέλεξε πολλές νύμφες, ὅλες ἐννέα ἐτῶν, πού ἦσαν ὅλες ἀκόμη κορασίδες (κοριτσάκια).

Ησθάνετο δέ μεγάλην χαράν ό ποταμός Καίρατος (ό ποταμός τῆς Κνωσσοῦ) κι ἔχαιρε ἡ Τηθύς,

διότι ἔστελνε εἰς τήν κόρην τῆς Λητοῦς τάς θυγατέρας της ὡς βοηθούς (ὡς ὑπηρετρίας). Καὶ ἔπειτα ἐπῆγε πρός ἐπίσκεψιν τῶν Κυκλώπων. Αὐτούς τούς ηὖρε εἰς τήν νῆσον Λιπάραν – Λιπάρα ῆτο τό νέον ὄνομά της, ἀλλά τότε τό ὄνομά της ἤτο Μελιγουνίς – νά στέκωνται ἐπάνω εἰς τούς ἄκμονας (εἰς τά άμόνια) τοῦ Ἡφαίστου γύρω ἀπό ἔνα πυρακτωμένον (ἀναμμένο) σίδηρο:

διότι τούς ἐπίεζε τό ἔργον πού εἶχαν ἀναλάβει

ποτιστήρι κατεσκεύαζαν γιά τά άλογα τοῦ Ποσειδῶνος, αὶ νύμφαι ὅμως ἐφοβήθησαν, καθώς εἶδαν τά φοβερά αὐτά θηρία, τούς Κύκλωπας, πού ήσαν ὅμοια μέ τάς κορυφάς τῆς "Οσσης κάτω ἀπό τό φρύδι των εἶχαν ὅλοι ἔνα μόνον μάτι, ἴσον μέ ἀσπίδα κατεσκευασμένη ἀπό τέσσαρα δέρματα βοδιῶν, καί εἶχαν φοβερό λοξό βλέμμα"

δοῦπον ἄκουσαν ἄκμονος ἡχήσαντος, ἐπί (ἐφοβήθησαν αί νύμφαι), καί ὅταν ἄκουσαν τόν μέγα πουλύ τ' ἄημα κρότον τοῦ ἄκμονος (τοῦ ἀμονιοῦ), ποὺ ἡχοῦ-

φυσάων, αὐτῶν τε βαρύν στόνον. αὖε γάρ ΄ Αϊτνη,

αὖε δέ Τρινακρίη, Σικανῶν ἔδος, αὖε δέ γείτων

'Ιταλίη, μεγάλην δέ βοήν έπί Κύρνος άθτει.

εὖθ΄ οἴ γε ραιστῆρας ἀειράμενοι ὑπέρ ὤμων,

ή χαλκόν ζείοντα καμινόθεν, ήέ σίδηρον, άμβολαδίς τετύποντες, έπί μέγα μοχθήσειαν.

τῷ σφέας οὐκ ἐτάλασσαν ἀκηδέες ΄Ωκεανῖναι

οὔτ΄ ἄντην ἰδέειν, οὔτε κτύπον οὔασι δέχθαι.

ου νέμεσις κείνους δέ και αι μάλα μηκέτι τυτθαί

ούδέποτ' άφρικτί μακάρων όρόωσι θύνατρες.

(έφοβήθησαν αί νύμφαι), καί όταν άκουσαν τόν κρότον τοῦ ἄκμονος (τοῦ ἀμονιοῦ), πού ἡχοῦσε, καί τό ἰσχυρό φύσημα τῶν φυσερῶν εἰς μεγάλην ἔκτασιν καί τόν βαρύν στεναγμόν αὐτῶν τῶν ἰδίων (τῶν Κυκλώπων). Ἑβόα δηλαδή (ἐβούίζε) ἀπό τόν ἰσχυρόν κρότον (τοῦ ἄκμονος καί τῶν φυσερῶν) ἡ Αἴτνα,

έβόα και ή Τρινακρία, ή κατοικία τῶν Σικανῶν, έβόα και ή γειτονική Ιταλία, και ή Κύρνος ἐξέπεμπε μεγάλην βοήν,

όταν αὐτοί (οἱ Κύκλωπες) μέ μεγάλον κόπον ἐσήκωναν ἐπάνω ἀπό τούς ὥμους των τά σφυοιά.

ή όταν εβγαζαν από τό καμίνι χαλκόν, πού εβραζε, ή σίδηρον καί τόν έκτυποῦσαν μέ δύναμιν.

Γι΄ αὐτό αὶ ἀμέριμνες κόραι τοῦ ΄Ωκεανοῦ δέν εῖχαν τήν ὑπομονήν (τήν τόλμην) οὕτε νά ἀντικρύσουν αὐτούς (τούς Κύκλωπας) κατά πρόσωπον, οὕτε νά ἀκούσουν τόν φοβερόν κρότον (ἀπό τούς ἄκμονας καὶ τά φυσερά των).

Ούδείς φθόνος (χαλάλι των) άλλά έκείνους (τούς Κύκλωπας) ποτέ δέν ήμποροῦσαν νά ἴδουν χωρίς φρίκην αἱ θυγατέρες τῶν θεῶν, ἀκόμη καἱ ἐκεῖνες πού δέν ἦσαν πλέον πολύ μικρές.

στίχοι 66-93

άλλ' ὅτε κουράων τις ἀπειθέα μητέρι τεύχει,

μήτηρ μέν Κύκλωπας έἢ έπί παιδί καλιστοεῖ.

"Αργην η Στερόπην" ὁ δέ δώματος ἐκ μυχάτοιο

έρχεται Ερμείης, σποδιή κεχρημένος αίθή.

αὐτίκα τήν κούρην μορμύσσεται· ή δέ τεκούσης

δύνει ἔσω κόλπους, θεμένη ἐπί φάεσι χεῖρας.

κούρα, σύ δέ προτέρω περ, ἔτι τριέτηρος ἐοῦσα.

εὖτ' ἔμολεν Λητώ, σέ μετ' ἀγκαλίδεσσι φέρουσα.

Ήφαίστου καλέοντος, ὅπως ὁπτήρια δοίη,

βρόντεώ σε στιβαροῖοιν έφεσσαμένου νονάτεσσι.

στήθεος έκ μεγάλου λασίης έδράξαο χαίτης,

ώλοψας δέ βίηφι τό δ΄ ἄτριχον εἰσέτι καί νῦν στίχοι 66-93

`Αλλ` ὅταν κάποια ἀπό τίς κόρες δεικνύει ἀπείθειαν πρός τήν μητέρα,

τότε ή μητέρα καλεῖ μέν τούς Κύκλωπας, τόν "Αργην ή τόν Στερόπην, πρός ἐκφοβισμόν τῆς κόρης της ἔρχεται ὅμως ἀπό τό βάθος τῆς κατοικίας ὁ Ἑρμῆς, ἔχων καίουσαν τέφραν (χόβολη), καί ἀμέσως ἐκφοβίζει τήν κόρην κι αὐτή βυθίζεται (ἀπό τόν φόβον της) μέσα εἰς τούς κόλπους τῆς μητέρας της,

άφοῦ μέ τά χέρια τῆς ἔκλεισε τά μάτια της.
^{*}Ω κόρη, σύ ὅμως προτύτερα, ἐνῶ ἀκόμη ἤ-σο τριῶν ἐτῶν,

όταν ήλθεν ή Λητώ, κρατοῦσα ἐσέ εἰς τίς ἀγκάλες της, διά νά δώση κατά πρόσκλησιν τοῦ Ἡφαίστου δῶρα ἀνακαλυπτήρια,

ένῶ ὁ Βρόντης σε ἐσκέπασε μέ τά ἰσχυρά γόνατά του.

σύ τοῦ ἄδραξες τίς πυκνές τρίχες ἀπό τό μεγάλο στῆθός του και τίς ἀφήρεσες μέ δύναμιν και τό μέρος τοῦτο εἰς τήν μέσην τοῦ στήθους του παραμένει ἀκόμη και ἔως τώρα ἄτριχον (χωρίς τρίχες), καθώς ὅταν άλωπεκία (ἡ γνωστή ἀρρώστεια) ἐγκατασταθεῖσα εἰς τό κεφάλι κάποιου ἀνδρός κατατρώγη τά μαλλιά του. μεσσάτιον στέρνοιο μένει μέρος, ώς ότε κόρση

φωτός ένιδρυνθεῖσα κόμην έπενείματ' άλώπηξ.

τῷ μάλα θαρσαλέη σφε τάδε προσελέξαο τῆμος·

Κύκλωπες, καί μοί τι Κυδώνιον, εἰ δ΄ ἄγε τόξον.

ήδ΄ ἰούς, κοίλην τε κατακληΐδα βελέμνων τεύξατε καί γάρ έγώ Λητωϊάς, ὢσπερ ΄Απόλλων.

αί δέ κ' έγώ τόξοις μόνιον δάκος ή τι πέλωρον

θηρίον άγρεύσω, τόδε κεν Κύκλωπες ἔδοιεν.

έννεπες οί δ' έτέλεσσαν ἄφαρ δ' ώπλίσσαο, δαϊμον.

Αἶψα δ΄ ἐπί σκύλακας πάλιν ἤῖες ἵκεο δ΄ αὖλιν

΄ Αρκαδικήν ἕπι Πανός. ὁ δέ κρέα λυγκός ἔταμνε

μαιναλίης, ϊνα οἱ τοκάδες κύνες εἶδαρ ἔδοιεν.

τίν δ' ὁ γενειήτης δύο μέν κύνας ήμισυ πηγούς,

τρεῖς δέ παρουατίους, ἔνα δὶ αἰόλον, (οῖ ρα λέοντας αὐτούς αὖ ἐρύοντες, ὅτε δράξαιντο δεράων,

είλκον έτι ζώοντας έπ` αὐλίον,) έπτά δ` έδωκε · στίχοι 94-121

θάσσονας αὐράων κυνοσουρίδας, αἴ ρα διῶξαι

ὥκισται νεβρούς τε καί οὐ μυοντα λαγωόν,

καὶ κοίτην ἐλάφοιο, καί ὕστριχος ἔνθα

σημῆναι, καί ζορκός ἐπ΄ ἴχνιον ἡγήσασθαι. ἔνθεν ἀπερχομένη (μετά καί κύνες ἐσσεύοντο)

εύρες έπί προμολ<u>ή</u>ς ὄρεος τοῦ Παρρασίοιο

σκαιρούσας ελάφους, μέγα τι χρέος αί μέν επ΄ ὄχθης αιέν εβουκολέοντο μελαμψηφῖδος Αναύρου,

μάσσονες ή ταῦροι κεράων δ' ἀπελάμπετο χρυσός.

έξαπίνης δ' ἔταφές τε καί ὄν ποτί θυμόν ἔειπες

τοῦτό κεν `Αρτέμιδος πρωτάγριον ἄξιον εἵη.

Διά τοῦτο μέ πολύ θάρρος εἶπες τότε τά εξῆς εἰς αὐτόν:

Κύκλωπες, έμπρός κατασκευάσατε καί δι' έμέ ενα Κυδώνιον τόξον

καί βέλη καί μία κοίλη φαρέτρα διά τά βέλη: διότι καί έγώ είμαι κόρη τῆς Λητοῦς, καθώς ὁ Απόλλων είναι υἰός της: ἐάν δέ ἐγώ μέ τά τόξα συλλάβω κανένα ἀπομεμονωμένον βλαβερόν ζῷον ἢ κάποιον πελώριον θηρίον, τοῦτο θά τό φάγουν οἱ Κύκλωπες.

Αὐτά εῖπες ἐσύ κι ἐκεῖνοι ἑξετέλεσαν τήν παραγγελίαν σου κι ἀμέσως, θεά μου, ἐτοιμάσθηκες.

Ταχέως δέ έπροχώρησες πάλιν πρός τά μικρά σκυλιά κι ἔφθασες εἰς τήν Αρκαδίαν, εἰς τήν κατασκήνωσιν τοῦ Πανός. Αὐτός δέ ἐτεμάχιζε κρέατα λυγκός ἀπό τό Μαίναλον, διά νά τρέφωνται μ αὐτά αἱ ἔγκυες σκύλες.

Είς έσένα ό γενειοφόρος ἔδωσε δύο σκύλους, κατά τό ήμισυ λευκούς, τρεῖς μέ κρεμασμένα τά αὐτιά καί ἔνα πολυποίκιλον αὐτοί οἱ σκύλοι, ὅταν ἀδράξουν ἀπό τό δέρμα ἀκόμα καί λέοντας, τούς σύρουν καί τούς φέρουν, ἐνῶ εἶναι ἀκόμη ζωντανοί, εἰς τήν ἀγροτικήν κατοικίαν σου σοῦ ἔδωσε ἀκόμη

στίχοι 94-121

έπτά κυνηγετικούς σκύλους, ταχυτέρους άπό τάς αὔρας, οἱ ὁποῖοι εἶχον τήν ἰκανότητα νά καταδιώξουν μέ μεγίστην ταχύτητα μικρά ἐλάφια καί λαγόν πού δέν κλείνει τά μάτια του, καί νά ἐπισημάνουν (νά ἀνακαλύψουν) τήν φωληά ἐλαφιοῦ καί τόν τόπον, ὅπου εὐρίσκοντο καλύβες σκαντζόχοιρου, καί νά ὁδηγήσουν εἰς τά ἵχνη ζαρκαδιοῦ.

Αναχωρούσα ἀπό έδῶ – ἀπό πίσω σου ἀκολουθούσαν και τά σκυλιά – ηὖρες εἰς τούς πρόποδας τοῦ Παρρασίου ὄρους ἐλάφια, πού ἐχόρευαν μεγάλο γεγονός αὐτά ἔβοσκαν πάντοτε

είς τάς ὄχθας τοῦ 'Αναύρου μέ τά μαῦρα πετράδια

καί ἦσαν μεγαλύτερα ἀπό ταύρους καί ἀπό τά κέρατά τους ἄστραφτε χρυσός.

Ξαφνικά κατελήφθης άπό ἔκπληξιν καί εἶπες πρός τήν καρδιά σου (άπό μέσα σου):

Αὐτό τό πρῶτο κυνήγι θά εἶναι ἄξιον τῆς Αρτέμιδος πέντ' ἔσαν αί πᾶσαι πίσυρας δ' ἕλες ὦκα θέουσα.

νόσφι κυνοδρομίης, ΐνα τοι θοόν ἄρμα φέρωσι.

τήν δέ μίαν, Κελάδοντος ὑπέρ ποταμοῖο φυγοῦσαν, "Ηρης ἐννεσίῃσιν, ἀέθλιον Ἡρακλῆϊ

ϋστατον ὄφρα γένοιτο, πάγος Κερύνειος ἔ**δε**κτο.

Αρτεμι παρθενίη, Τιτυοκτόνε, χρύσεα μέν τοι έντεα καί ζώνη, χρύσεον δ έζεύξαο δίφρον,

έν δ' έβάλευ χρύσεια, θεά, κεμάδεσσι χαλινά.

ποῦ δέ σε τό πρῶτον κερόεις ὅχος ἤρξατ' ἀείρειν;

Αἴμφ ἔπι Θρήϊκι· τόθεν βορέαο κατάϊξ ἔρχεται ἀχλαίνοισι δυσαέα κρυμόν ἄγουσα.

ποῦ δ' ἔταμες πεύκην; ἀπό δέ φλογός ἤψαο ποίης;

μυσῷ ἐν Οὺλύμπω φάεος δ' ἐνέηκας

άσβέστου, τό ρα πατρός ἀποστάζουσι κεραυνοί.

ποσσάκι δ΄ άργυρέοιο, θεή, πειρήσαο τόξου;

πρῶτον ἐπί πτελέην, τό δέ δεύτερον ἡκας ἐπί δρῦν,

τό τρίτον αὖτ` ἐπί θῆρα· τό τέταρτον οὐκέτ` ἐπί δρῦν,

στίχοι 122-150

άλλά μιν είς άδίκων έβαλες πόλιν, οί τε περί σφεας,

οϊ τε περί ξείνους άλιτήμονα πόλλ΄ έτέλεσκον.

σχέτλιοι, οίς τύνη χαλεπήν έμμάξεαι όργήν.

κτήνεά φιν λοιμός καταβόσκεται, ἔργα δέ πάχνη:

κείρονται δέ γέροντες έφ' υἰάσιν αὶ δέ γυναϊκες,

ή βληταί θνήσκουσι λεχωΐδες, ήέ φυγοῦσαι

τίκτουσιν: τῶν δ` οὐδέν ἐπί σφυρόν ὀρθόν ἀνέστη.

οϋς δέ κεν εύμειδής τε καί ΐλαος αύγάσσηαι, Τά ελάφια ήσαν όλα πέντε τά τέσσαρα απαυτά τά συνέλαβες μόνη σου τρέχουσα γρήγορα, χωρίς τήν βοήθειαν τῶν κυνηγετικῶν σκυλιῶν, διά νά σοῦ ὁδηγοῦν τό γρήγορον ἄρμα σου.

Αλλά τό ενα ελάφι, πού εφυγε επάνω από τόν Κελάδοντα ποταμόν, τό εδέχθη (τό ύπεδεχθη) ό Κερύνειος βράχος, διά νά γίνη κατά συμβουλήν τῆς "Ηρας ό τελευταῖος ἄθλος τοῦ Ἡρακλέους

Αρτεμι παρθένε, φόνισσα τοῦ Τιτυοῦ, χρυσά είναι τά ὅπλα σου καὶ ἡ ζώνη σου, καὶ χρυσό ἔζευξες ἄρμα,

καί μέσα είς αὐτό χρυσᾶ ἔβαλες, θεά μου, χαλινάρια γιά τά μικρά ἐλάφια.

Είς ποῖον μέρος ἤρχισε γιά πρώτη φορά νά σέ σηκώνη τό κεράτινον ὄχημα (τό ἄρμα πού ὁδηγοῦν τά ἐλάφια μέ τά κέρατα);

Είς τόν Αἴμον τῆς Θράκης ἀπό ἐκεῖ (ἀπό τόν Αἴμον) προέρχεται ἡ καταιγίς τοῦ βορρᾶ, πού φέρει εἰς τούς μή ἔχοντας χλαῖναν (πού δέν ἔχουν παλτό), τό ὑπερβολικόν ψῦχος (τήν παγωνιά).

Καί είς ποῖον μέρος ἔκαψες πεῦκο; καί ἀπό ποιό πεῦκο ἄναψες φωτιά;

Είς τόν μυσαρόν "Ολυμπον κι εβαλες πνοήν είς τό ἄσβεστον φῶς (είς τό φῶς, πού δέν σβήνει), πού τό ἀποστάζουν οἱ κεραυνοί τοῦ πατρός σου.

Πόσες φορές, θεά μου, έδοκίμασες (έχρησιμοποίησες) τό λαμπερό τόξο σου;

Γιά πρώτη φορά τό ἔρριψες ἐναντίον πτελέας, γιά δευτέρα φορά ἐναντίον βαλανιδιᾶς, γιά τρίτη πάλι ἐναντίον θηρίου τό τέταρτον βέλος δέν τό ἔρριψες πλέον ἐναντίον βαλανιδιᾶς,

στίχοι 122-150

άλλά τό έξετόξευσες έναντίον πόλεως άδίκων άνθρώπων,

οί όποῖοι καί είς αὐτούς τούς ἰδίους καί έναντίον τῶν ξένων διέπραττον πολλά άδικήματα.

Δυστυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐσύ θά καταληφθῆς ἀπό φοβεράν ὀργήν.

Θανατηφόρος ἀσθένεια κατατρώγει τά ζῷά των καὶ τά γεωργικά προϊόντα των καταστρέφει ἡ πάχνη (ὁ παγετός): οἱ γέροντες κόπτουν τά μαλλιά των γιά τά παιδιά των: πενθοῦν μέ τό κόψιμο τῶν μαλλιῶν των – τῆς κόμης των – γιά τόν θάνατον τῶν παιδιῶν των): αἱ γυναῖκές των ἡ πεθαίνουν ὡς λεχῶνες, πού προσεβλήθησαν ἀπό ἀσθένειαν, ἤ γεννοῦν, ἀφοῦ πεθάνουν: καὶ τίποτε εἰς αὐτούς δέν μένει ὄρθιον.

"Οσους ὅμως προσβλέπεις μέ εὐμένειαν και μέ ἰλαρότητα. (μέ καλήν διάθεσιν) εἰς αὐ-

κείνοις εὖ μέν ἄρουρα φέρει στάχυν, εὖ δέ γενέθλη τετραπόδων, εὖ δ΄ ὅλβος ἀέξεται,οὐδ΄ ἐπί σῆμα

ἔρχονται, πλήν εὖτε πολυχρόνιόν τι φέρωσιν.

οὐδέ δισχοστασίη τρώει γένος, ἤτε καί εὖ περ

οϊκους έστηῶτας ἐσίνατο· ταί δέ θυωρόν εἰνάτερες γαλόω τε μίαν πέρι δίφρα τίθενται.

πότνια, τῶν εἴη μέν, ἐμοί φίλος ὅστις ἀληθής,

εϊην δ΄ αὐτός, ἄνασσα· μέλοι δέ μοι αἰέν ἀοιδή,

τῆ ἔνι μέν Λητοῦς γάμος ἔσσεται, ἐν δέ σύ πολλή,

έν δέ καί `Απόλλων, έν δ` οί σέο πάντες ἄεθλοι.

έν δέ κύνες καί τόξα καί ἄντυγες, αἴτε σε ρεῖα

θηητήν φορέουσιν, ὅτ΄ ἐς Διός οἶκον ἐλαύνεις.

ἔνθα τοι ἀντιόωντες ἐνί προμολῆσι δέχονται,

öπλα μέν Ἑρμείης `Ακακήσιος, αὐτάρ `Απόλλων

θηρίον ὅ,ττι φέρησθα πάροιθε δέ, πρίν περ ἰκέσθαι καρτερόν ᾿Αλκείδην νῦν δ΄ οὐκ ἔτι τοῦτον ἄεθλον Φοῖβος ἔχει. τοῖος γάρ ἀεί Τιρύνθιος ἄκμων ἔστηκε πρό πυλέων, ποτιδέγμενος, εἴ τι φέρουσα νεῖαι πῖον ἔδεσμα. θεοί δ΄ ἐπί πάντες ἐκείνω

άλληκτον γελόωσι, μάλιστα δέ πενθερή αὐτή.

ταῦρον ὅτ᾽ ἐκ δίφροιο μάλα μέγαν, ἤ ὅγε χλούνην στίχοι 151-179

κάπρον όπισθιδίοιο φέρων ποδός άσπαίροντα,

κερδαλέφ μύθφ σε, θεή, μάλα τῷδε πινύσκει

βάλλε κακούς ἐπί θῆρας, ἵνα θνητοί σε βοηθόν,

ώς έμέ, κικλήσκωσιν. ἔα πρόκας ήδέ λαγωούς

ούρεα βόσκεσθαι τί δέ κεν πρόκες ήδέ λαγωοί ρέξειαν; σύες ἔργα, σύες φυτά λυμαίνονται.

καί βόες άνθρώποισι κακόν μέγα· βάλλ' έπί καί τούς. τούς ή γή των ή καλλιεργήσιμος (τά χωράφια των) παράγει πολύ σιτάρι και είναι πολλές αι γεννήσεις των ζώων των, και ή εύτυχια των και ό πλοῦτός των αὐξάνεται, οὕτε ἔρχονται εἰς τόν τάφον (δέν ἀποθνήσκουν), παρά μόνον ὅταν ζήσουν ἐπί πολύν χρόνον (ὅταν γεράσουν).

Οὔτε ή διχόνοια πληγώνει τήν οἰκογένειαν, ἡ ἀποία (διχόνοια) βλάπτει ἀκόμη καί σπίτια, πού εἶναι εἰς καλήν κατάστασιν αὶ δέ συννυφάδες παραθέτουν εἰς τήν ἀνδραδέλφην των (εἰς τήν ἀδελφήν τοῦ ἀνδρός των) σκαμνιά (καθίσματα) γύρω ἀπό ἕνα φιλόξενο τραπέζι.

Σεβαστή θεά, εἴθε ἀπό αὐτούς νά εἴναι φίλος μου ἐκεῖνος, πού εἶναι ἀληθινός,

εΐθε νά εῖμαι φίλος εἰς αὐτούς καὶ ἐγώ ὁ ἴδιος. βασίλισσά μου:

καί εἴθε πάντοτε νά ἐνδιαφέρωμαι γιά τό τραγούδι, ὅπου θά εἰναι ὁ γάμος τῆς Λητοῦς (μέ τό ὁποῖον θά τραγουδιέται ὁ γάμος τῆς Λητοῦς) καί ὅλοι οἱ ιδικοί σου ἄθλοι (τά ἱδικά σου κατορθώματα), καί ὁ ᾿Απόλλων καί τὰ τόξα καί τό ἄρμα, πού εὕκολα σέ μεταφέρει ἀξιοθαύμαστον, ὅταν πηγαίνης εἰς τόν οἶκον τοῦ Διός.

Εδῶ σέ συναντοῦν εἰς τάς ὑπωρείας καὶ σέ ὑποδέχονται, καὶ ὁ μέν ἄκακος Ερμῆς δέχεται (λαμβάνει) τά ὅπλα σου, ὁ δέ Απόλλων τό ζῶον, ὅποιο φέρεις (ὁ,τιδήποτε ζῶον φέρεις) (κι' αὐτά γίνονται), προτοῦ φθάσει ὁ ἰσχυρός Αλκείδης τώρα ὅμως δέν ἔχει πλέον αὐτόν τόν ἄθλον

ό Φοϊβος. Διότι αὐτός στέκεται πάντοτε ώς Τιρύνθιος ἄκμων μπροστά ἀπό τίς πύλες καί σέ ὑποδέχεται, ὅταν ἔρχεσαι μεταφέρουσα κάποιο πλούσιον φαγητόν. "Ολοι δέ οὶ θεοί γελοῦν ἀκαταπαύστως διὰ ἐκεῖνον, πρό πάντων δέ ἡ ἰδία ἡ πενθερά,

όταν αυτός (ὁ Απόλλων) μεταφέρη από τό άρμα ταῦρον πολύ μεγάλον ἥ κάποιον άγριό-

στίχοι 151-179

χοιρον, πού σπαρταρά μέ τό όπίσθιο πόδι του και σέ συμβουλεύει, θεά μου, μέ αὐτόν τόν πολύ ώφέλιμον λόγον: Κτύπα τά ἐπιβλαβή ζῷα. διά νά σέ ἐπικαλοῦνται οὶ ἄνθρωποι ὡς βοηθόν των.

καθώς έπικαλοῦνται έμέ: ἄφινε τά ἐλάφια καί τούς λαγούς νά βόσκουν εἰς τά βουνά: τί ἡμποροῦν νά κάμουν τά ἐλάφια καί οἱ λαγοί; οἱ ἀγριόχοιροι καταστρέφουν τάς γεωργικάς καλλιεργείας. οἱ ἀγριόχοιροι καταστρέφουν τάς φυτείας.

Καί τά βόδια ἐπίσης εἶναι μεγάλο κακό γιά τούς ἀνθρώπους: κτύπα τα κι` αὐτά (σκότωνέ τα).

"Ως ἔνεπεν, ταχινός δέ μέγαν περί θῆρα πονεῖται. ού γάρ ὄγε, Φρυγίη περ ύπό δρυῖ γυῖς θεωθείς, παύσατ άδηφαγίης έτι οἱ παρά νηδύς έκείνη. τῆ ποτ' ἀροτριόωντι συνήντετο Θεοδάμαντι. σοί δ' 'Αμνισιάδες μέν ὑπό ζεύγληφι λυθείσας ψήχουσιν κεμάδας, παρά δέ σφίσι πουλύ νέμεσθαι "Ηρης έκ λειμῶνος άμησάμεναι φορέουσιν ώκύθοον τριπέτηλον, ὅ καί Διός ἵπποι **ἔδουσ**ι: έν καί χρυσείας ύποληνίδας έπλήσαντο **ὕδατος, ὄφρ' έλάφοισι ποτόν** θυμάρμενον είη. αὐτή δ' ές πατρός δόμον ἔρχεαι οἱ δέ σ' ἐφ' ἔδρην πάντες ὁμῶς καλέουσι. σύ δ' Απόλλωνι παρίζεις. ήνίκα δ' αἱ νύμφαι σε χορῷ ἔνι κυκλώσονται άγχόθι πηγάων Αίγυπτίου Ίνωποῖο, ή Πιτάνης, (καί γάρ Πιτάνη σέθεν), ή ἐνί Λίμναις,

ἤ ἵνα, δαῖμον, ΄Αλάς ΄Αραφηνίδας οἰκήσουσα ἤλθες ἀπό Σκυθίης, ἀπό δ΄ εἴπαο τέθμια Ταύρων΄ μή νειόν τημοῦτος ἐμαί βόες εἵνεκα

μισθοῦ τετράγυον τέμνοιεν ὑπ' ἀλλοτρίῳ

τετράγυον τέμνοιεν ὑπ΄ άλλοτριώ άροτῆρι.

ή γάρ κεν γυῖαί τε καί αὐχένα κεκμηυῖαι κόπρον ἔπι προγένοιντο, καί εἰ Τυμφαιίδες εἴεν, εἰναετιζόμεναι, κερεαλκέες αἴ μέγ ἄρισται

στίχοι 180-207

τέμνειν ώλκα βαθεῖαν ἐπεί θεός οὕποτ ἐκεῖνον ἤλθε πάρ Ἡέλιος καλόν χορόν ἀλλά θεῆται δίφρον ἐπιστήσας, τά δέ φάεα μηκύνονται.

Τίς δέ νύ τοι νήσων, ποῖον δ΄ ὄρος εὔαδε πλεῖστον; τίς δέ λιμήν; ποίη δέ πόλις; τίνα δ΄ ἔξοχα νυμφέων φίλαο, καί

Αὐτά τά λόγια εἴπε καί γρήγορα ἀπασχολεῖται μέ τό μεγάλο θηρίον.

Διότι αὐτό, καίτοι κατά τά μέλη του ἀπεθεώθη (ἔγινε θεός) κάτω ἀπό τήν βαλανιδιά εἰς τήν Φρυγίαν,

δέν κατέπαυσε τήν λαιμαργίαν του είχεν άκόμη έκείνην τήν κοιλίαν, μέ τήν όποίαν συνήντησε κάποτε τόν Θειοδάμαντα, ένῶ αὐτός έκαλλιεργοῦσε.

γιά σε όμως αι Αμνισιάδες (αι γυναϊκες τῆς Αμνισοῦ) ξυστρίζουν τά ελαφάκια, όταν λυθοῦν ἀπό τίς ζεῦγλες, και φέρουν εἰς αὐτά (τά ελάφια) πολύ τριφύλλι, πού αὐξάνεται γρήγορα, γιά νά βοσκήσουν, ἀφοῦ τό κόψουν ἀπό τό λιβάδι τῆς "Ηρας αὐτό τό τριφύλλι τό τρώγουν και οι ἵπποι τοῦ Διός.

Έγέμισαν έπίσης καί χρυσᾶ δοχεῖα μέ νερό, διά νά έχουν τά έλάφια ποτό, πού εἶναι άρεστό εἰς αὐτά.

Καί σύ ἡ ίδια πηγαίνεις εἰς τόν οῖκον τοῦ πατρός σου όλοι δέ μαζί σέ καλοῦν νά καθίσης εἰς τόν θρόνον καί σύ κάθεσαι πλησίον τοῦ ᾿Απόλλωνος.

"Όταν δέ αἱ νύμφαι θά σέ περικυκλώσουν ἐν χορῷ πλησίον τῶν πηγῶν τοῦ Αἰγυπτίου Ἰνωποῦ

η πλησίον τῆς Πιτάνης - διότι καί ἡ Πιτάνη εἶναι ίδική σου - ἤ εἰς τάς Λίμνας,

ἢ εἰς τάς Αραφηνίδας Αλάς, ὅπου ἤλθες ἀπό τήν Σκυθίαν διά νά κατοικήσης, καί ἀπηγόρευσες τά ἔθιμα τῶν Ταύρων νά μή ὀργώνουν τότε τά ἰδικά μου βόδια γιά μισθό χέρσο χωράφι τεσσάρων στρεμμάτων ὑπό τὴν καθοδήγησιν ξένου καλλιεργητοῦ.

Διότι κουρασμένα στά μέλη των καί στόν τράχηλόν των θά έπανέλθουν είς τήν μάνδραν των, άκόμη καί ἄν είναι άπό τήν Τύμφην καί έννεά έτῶν καί μέ ἰσχυρά κέρατα:

αὐτά τά βόδια εἶναι πάρα πολύ δυνατά

στίχοι 180-207

νά όργώνουν βαθύ αὐλάκι ἐπειδή ὁ θεός "Ηλιος οὐδέποτε ήλθεν εἰς ἐκεῖνον τόν ὡραῖον χορόν ἀλλά ἀφοῦ σταμάτησε τό ἄρμα του παρατηρεῖ, τά δέ φῶτά του (τό φῶς τοῦ Ἡλίου) ἀργοποροῦν.

Ποιό ἀπό τά νησιά καί ποιό βουνό σοῦ ἀρέσει πάρα πολύ; καί ποιό λιμάνι; καί ποιά πόλις; καί ποιά ἀπό τίς νύμφες ἀγάπησες ἐξαιρετικά καί ποιές ἡρωίδες είχες συντρόφους; Πές μού το, θεά, ἐσύ μέν εἰς ἡμᾶς, ἐγώ δέ θά τό διαλαλήσω εἰς τούς ἄλλους.

ποίας ήρωίδας ἔσχες ἐταίρας; είπέ, θεά, σύ μέν ἄμμιν, ἐγώ δ΄ ἐτέροισιν ἀείσω.

νήσων μέν Δολίχη, πολίων δέ τοι εὔαδε Πέργη,

Τητίνετον δ' όρέων, λιμένες γε μέν Εὐρίποιο.

εξοχα δ΄ άλλάων Γορτυνίδα φίλαο νύμφην,

έλλοφόνον Βριτόμαρτιν, ἐιτσκοπον' ής ποτε Μίνως πτοιηθείς ὑπ' ἔρωτι κατέδραμεν οῦρεα Κρήτης.

ή δ΄ ότε μεν λασίησιν ύπό δρυσί κρύπτετο νύμφη,

άλλοτε δ΄ είαμενῆσιν. ό δ΄ έννέα μῆνας έφοίτα

παίπαλά τε κρημνούς τε καί ούκ άνέπαυσε διωκτύν, μέσφ` ότε, μαρπτομένη καί δή σχεδόν, ήλατο πόντον πρηόνος έξ υπάτοιο καί ενθορεν είς άλιήων

δίκτυα, τά σφ' έσάωσεν. ὅθεν μετέπειτα Κύδωνες

νύμφαν μέν Δίκτυναν, δρος δ', δθεν ἥλατο νύμφη,

Δικταῖον καλέουσιν· άνεστήσαντο δέ βωμούς,

ίερα τε ρέζουσι τό δέ στέφος ήματι κείνω.

ή πίτυς ή σχίνος μύρτοιο δέ χείρες άθικτοι

δή τότε γάρ πέπλοισιν ένέσχετο μύρσινος όζος

τῆς κούρης, ὅτ΄ ἔφευγεν' ὅθεν μέγα χώσατο μύρτω.

στίχοι 208-235

Οὖπι ἄνασσ' εὐῶπι, φαεσφόρε, καί δέ σε κείνης

Κρηταέες καλέουσιν έπωνυμίην από νύμφης.

καί μήν Κυρήνην έταρίσσαο, τῆ ποτ΄ ἔδωκας

αὐτή θηρητῆρε δύω κύνε, τοῖς ἔνι κούρη ὑψηῖς παρά τύμβον Ἰώλκιον ἔμμορ ἀέθλου.

καί Κεφάλου ξανθήν ἄλοχον Δηϊονίδαο, πότνια, σήν όμόθηρον έθήκαο καί δέ σε φασί

καλήν `Αντίκλειαν ἴσον φαέεσσι φιλῆσαι, αῖ πρῶται θοά τόξα καί άμφ` ὧμοισι `Από τά νησιά σοῦ ἄρεσε ἡ Δολίχη καί ἀπό τάς πόλεις ἡ Πέργη:

άπό τά βουνά ὁ Ταύγετος σοῦ ἄρεσαν ἀκόμη τά λιμάνια τοῦ Εὐρίπου.

Από τις άλλες νύμφες άγάπησες έξαιρετικά την Γορτυνίδα νύμφην, την Βριτόμαρτιν, που σκοτώνει τά έλάφια, την όξυδερκη άπαυτης τόν έρωτα καταπλαγείς κάποτε ό Μίνως περιέτρεχε τά βουνά της Κρήτης.

Αὺτή ὄμως ή νύμφη έκρύπτετο ἄλλοτε μέν κάτω ἀπό πυκνές βαλανιδιές.

άλλοτε δέ είς τόπους χαμηλούς. Κι' έκεῖνος έπι έννέα μήνας περιεφέρετο είς δύσβατα μέρη καί είς κρημνούς καί δέν κατέπαυσε τήν καταδίωξιν (τό κυνηγητό).

παρά μόνον όταν έκείνη, σχεδόν συλληφθεῖσα, έπήδησεν είς τήν θάλασσαν

από ύψηλότατον βράχον και έπήδησε (έπεσε) μέσα είς δίκτυα ψαράδων, τά όποια τήν έσωσαν γι΄ αὐτό ὕστερα οι Κύδωνες τήν μέν νύμφην τήν ώνόμασαν Δίκτυναν, τό δέ βουνό, ἀπό όπου έπήδησεν ή νύμφη, τό ώνόμασαν Δίκταιον και έστησαν βωμούς, ὅπου προσφέρουν θυσίας τό δέ στεφάνι κατά τήν ήμέραν ἐκείνην ἤτο ἀπό πιτυά ἤ ἀπό σχίνον (σχινάρι) άλλά δέν ἄγγιξαν μέ τά χέρια των τήν μυρτιά.

Διότι τότε, ένῶ ἡ κόρη ἔφευγε, ένεπλάκη εἰς τούς πέπλους της ἔνας κλάδος ἀπό μυρτιά: γιὰ αὐτό ἐθύμωσε πολύ ἐναντίον τῆς μυρτιᾶς.

στίχοι 208-235

'Ω Οὖπι, βασίλισσα μέ τά ώραῖα μάτια, πού φέρεις τό φῶς, καί εἰς ἐσέ ἀπό ἐκείνην τήν νύμφην σοῦ ἔδωσαν τό ὄνομα οἱ Κρῆτες.

Καί βέβαια και τήν Κυρήνην έδιάλεξες γιά σύντροφό σου, και είς αὐτήν ἔδωσες κάποτε έσύ δύο κυνηγετικά σκυλιά, μέ τά όποῖα ἡ ὑψηλή κόρη ἀξιώθηκε νά πάρη βραβεῖον πλησίον είς τόν τύμβον τῆς Ἰωλκοῦ.

Και τήν ξανθήν σύζυγον τοῦ Δηϊονίδου Κεφάλου τήν κατέστησες, σεβαστή δέσποινα, συγκυνηγόν σου και λέγουν ἀκόμη, ὅτι ἐσύ άγάπησες τήν ώραίαν `Αντίκλειαν ἴσα μέ τό φῶς`

αύτές πρῶτες ἐφόρεσαν γρήγορα τόξα καί είς τούς ὥμους των ἔβαλαν φαρέτρας μέ τά βέλη: φαρέτρας

ίοδόκους έφόρησαν· άσύλωτοι δέ φιν ώμοι

δεξιτεροί, και γυμνός ἀεί παρεφαίνετο μαζός

ἤνησας δ΄ ἔτι πάγχυ ποδορρώην Αταλάντην

κούρην `Ιασίοιο συοκτόνον `Αρκασίδαο, καί ε κυνηλασίην τε καί εὐστοχίην εδίδαξας.

οῦ μιν ἐπίκλητοι Καλυδωνίου ἀγρευτῆρες μέμφονται κάπροιο τά γάρ σημήια νίκης Άρκαδίην εἰσῆλθεν, ἔχει δ ἔτι θηρός ὁδόντας.

ούδέ μέν Ύλαῖόν τε καί ἄφρονα Ροῖκον ἔολπα.

ούδέ περ έχθαίροντας, έν Αϊδι μωμήσεσθαι

τοξότιν ου γάρ σφιν λαγόνες συνεπιψεύσονται,

τάων Μαιναλίη νᾶεν φόνω ἀκρώρεια.

Πότνια, πουλυμέλαθρε, πολύπτολι, χαῖρε, Χιτώνη, Μιλήτω ἐπίδημε σέ γάρ ποιήσατο Νηλεύς

ήγεμόνην, ότε νηυσίν ανήγετο Κεκροπίηθεν

Χησιάς, 'Ιμβρασίη, πρωτόθρονε σοί δ' 'Αγαμέμνων πηδάλιον νηός σφετέρης έγκάτθετο νηῷ,

μείλιον άπλοΐης, ὅτε οἱ κατέδησας ἀήτας, Τεὐκρων ἡνίκα νῆες ΄Αχαίἴδες ἄστεα κήδειν

επλεον, άμφ` Ελένη Ραμνουσίδι θυμωθεῖσαι.

ή μέν τοι Προῖτός γε δύω ἐκαθίσσατο νηούς:

ἄλλον μέν Κορίης, ὅτι οἱ συνελέξαο κούρας

ούρεα πλαζομένας 'Αζήνια' τόν δ' ένί

στίχοι 236-264

ήμέρη οϋνεκα θυμόν απ' ἄγριον είλεο παίδων.

σοί καί `Αμαζονίδες, πολέμου έπιθυμήτειραι,

εν κοτε παραλίη Εφέσου βρέτας ιδρύσαντο

φηγῷ ὑπό πρέμνῳ· τέλεσεν δέ τοι ἱερόν Ιππώ. καί οἱ δεξιοἱ ὤμοί των ἔγιναν σκληροί, καί πάντοτε ὁ μαστός των ἐφαίνετο γυμνός.

Προσέτι έτιμησες παρά πολύ τήν ώραίαν 'Αταλάντην μέ τά ίσχυρά πόδια, τήν κόρην τοῦ 'Ιάσου τοῦ 'Αρκασίδου, πού σκοτώνει τους ἀγριόχοιρους,

καί τήν ἐδίδαξες τό κυνήγι μέ τά σκυλιά καί τίς εὔστοχες βολές.

Δέν ἐπικρίνουν αὐτήν οἱ σύμμαχοι κυνηγοί τοῦ Καλυδωνίου κάπρου·

διότι τά σημάδια τῆς νίκης

είοῆλθον εἰς τήν 'Αρκαδίαν, καί κατέχει ἀκόμα τά δόντια τοῦ θηρίου.

Οὔτε βέβαια φοβοῦμαι ὅτι ὁ Ὑλαῖος καί ὁ ἀνόητος Ροῖκος, ἀκόμη καί ἄν τήν ἐχθρεύωνται, θά κατηγορήσουν ἐν τῷ "Αδη τήν τοξεύτριαν διότι δέν θά ψευσθοῦν μαζί μέ αὐτούς τά πλευρά (τά πλάγια – αὶ πλαγιές), ἀπό τά ὁποῖα ἡ ἀκρώρεια (ἡ κορυφή) τοῦ Μαινάλου ἔρρεε μέ ἀίμα.

Σεβαστή δέσποινα, μέ τούς πολλούς ναούς και τάς πολλάς πόλεις,

χαῖρε, ὧ Χιτώνη,

σύ πού διαμένεις εἰς τήν Μίλητον διότι ἐσέ ὁ Νηλεύς σέ κατέστησεν ὁδηγόν, ὅταν μέ τά πλοῖα ἀπέπλεεν ἐκ τῆς Κεκροπίας (τῆς ᾿Αττι-κῆς).

σύ ή Χησιάς, ή Ίμβρασία, πού κατέχεις τήν πρώτην θέσιν πρός έξευμενισμόν σου κατέθεσεν (ἀφιέρωσε) ό Άγαμέμνων τό πηδάλιον τοῦ πλοίου του εἰς τόν ναόν σου,

ώς έξευμενιστικόν τῆς ἀπνοίας (τῆς ἀδυναμίας του νά ταξιδεύση), ὅταν ἐσύ ἔδεσες τούς ἀνέμους.

κατά τήν έποχήν πού τά πλοῖα τῶν ΄Αχαιῶν επλεον, διά νά καταστρέψουν τάς πόλεις τῶν Τεύκρων, ἐπειδή ἤσαν ὡργισμένοι ἐξ αἰτίας τῆς Ραμνουσίδος ΄Ελένης (τῆς ΄Ελένης ἀπό τόν Ραμνοῦντα).

Πρός τιμήν σου βέβαια ό Προῖτος έγκαθίδρυσε δύο ναούς:

και ἄλλον ναόν ὁ Κορίας, διότι συνέλεξες (ἐμάζεψες) τάς κόρας του.

που περιεπλανώντο είς τά `Αζήνια ὄρη ἄλλον δε είς τά Λοῦσσα κατά τήν ήμέραν διότι ἀφή-

στίχοι 236-264

ρεσες τόν ἄγριον θυμόν τῶν παιδιῶν του.

Πρός τιμήν σου καί αι 'Αμαζονίδες, πού ποθοῦν τόν πόλεμον, ἔστησαν κάποτε τό ξόανόν σου (ξύλινον όμοίωμα – τήν εἰκόνα σου) εἰς τήν παραλίαν τῆς 'Εφέσου κάτω ἀπό τόν κορμόν μιᾶς βαλανιδιᾶς' ἐτέλεσε δέ θυσίαν γιὰ σὲ ἡ 'Ιππώ.

αὐταί δ΄, Οὖπι ἄνασσα, περί πρύλιν ώρχήσαντο,

πρῶτα μέν ἐν σακέεσσιν ἐνόπλιον, αὖθι δὲ κύκλω

στησάμεναι χορόν εὐρύν ὑπήεισαν δέ λιγεῖαι

λεπταλέον σύριγγες, ἵνα πλήσσωσιν όμαρτῆ

(ου γάρ πω νέβρεια δι οστέα τετρήνοντο,

ἔργον `Αθηναίης ἐλάφῳ κακόν) ἔδραμε δ` ἡχώ

Σάρδιας ες τε νομόν Βερεκύνθιον αί δε πόδεσσιν οὖλα κατεκροτάλιζον, έπεψόφεον δε φαρέτραι.

κεῖνο δέ τοι μετέπειτα περί βρέτας εὐρύ θέμεθλον δωμήθη: τοῦ δ΄ οὔτι θεώτερον ὄψεται Ἡώς,

ούδ` άφνειότερον ρέα κεν Πυθῶνα παρέλθοι.

τῷ ρα καί ἡλαίνων ἀλαπαζέμεν ἡπείλησε Λύγδαμις ὑβριστής ἐπί δέ στρατόν ἱππημολγῶν

ήγαγε Κιμμερίων, ψαμάθω ἴσον, οἴ ρα παρ` αὐτόν κεκλιμένοι ναίουσι βοός πόρον `Ιναχιώνης.

ά δειλός βασιλέων, ὄσον ἤλιτεν· οὐ γάρ ἔμελλεν

οὔτ΄ αὐτός Σκυθίηνδε παλιμπετές, οὔτε τις ἄλλος,

ὄσσων ἐν λειμῶνι Καυστρίω ἔσταν ἄμαξαι, νοστήσειν Εφέσου γάρ ἀεί τεά τόξα πρόκειται.

Πότνια Μουνυχίη, λιμενοσκόπε, χαῖρε, Φεραίη:

μή τις ἀτιμήση τήν "Αρτεμιν' οὐδέ γάρ Οίνεῖ

βωμόν άτιμήσαντι καλοί πτόλιν ήλθον άγῶνες

μηδ΄ έλαφηβολίην, μηδ΄ εὐστοχίην έριδαίνειν

οὺδέ γάρ `Ατρείδης ὀλίγω ἐπεκόμπασε μισθῶ.

μηδέ τινα μνᾶσθαι τήν παρθένον· οὐδέ γάρ ^{*}Ωτος,

Κι` αὐτές, Οὖπι βασίλισσά μου, ἐχόρευσαν ἐνόπλιον χορόν.

κατ άρχάς μέν ένόπλιον χορόν μέ άσπίδας, ἔπειτα δέ ἔστησαν κυκλικῶς μεγάλον χορόν σιγοτραγουδοῦσαν δέ γλυκά μέ τήν συνοδείαν λιγυρῶν συρίγγων, διά νά προξενοῦν συγχρόνως ἔκπληξιν

 διότι ἀκόμη δέν διετρυπῶντο τά ἐλάφινα ὀστᾶ, πού ἦτο κακόν ἔργον τῆς ᾿Αθηνᾶς κατά τῶν ἐλαφιῶν -΄ διέτρεξε δέ ἡ ἡχώ (ὁ ἀντίλαλος) εἰς τάς Σάρδεις καὶ ἔφθασεν ἔως εἰς Βερεκύνθιον περιοχήν (ὡς τήν Φρυγίαν)΄

κι έκεῖνες (αὶ Αμαζονίδες) προξενοῦσαν φοβερόν κρότον μέ τά πόδια των καὶ ἀπό ἐπάνω αὶ φαρέτραι μεγάλον θόρυβον.

Καί γύρω από έκεῖνο τό ξόανον έκτίσθη άργότερα μεγάλος ναός

θεϊκώτερον ἀπό αὐτόν τόν ναόν δέν θά ἴδῃ ἡ Ἡως (ἡ Αὐγή) οὐτε ἄλλον πλουσιώτερον (μεγαλοπρεπέστερον) καί εὔκολα θά ἡμποροῦσε νά προσπεράση τήν Πυθῶνα (τόν ἐν Δελφοῖς ναόν τοῦ ᾿Απόλλωνος).

Τοῦτον τόν ναόν ἀνοηταίνων ὁ ἀλαζών Λύγδαμις ἡπείλησε ὅτι θά τόν καταστρέψη και ώδήγησε ἐναντίον αὐτοῦ τόν στρατόν τῶν Κιμμερίων,

πού ἀρμέγουν τίς φοράδες, ἰσάριθμον μέ τήν ἄμμον (ἀναρίθμητον),

οὶ ὁποῖοι κατοικοῦν πλαγίως πλησίον εἰς αὐτόν τόν πόρον (τό πέραμα) τῆς βοός, τῆς κόρης τοῦ Ἰνάχου (πλησίον τοῦ Βοσπόρου).

Α ὁ ἄθλιος μεταξύ τῶν βασιλέων, πόσον ἀμάρτησε διότι δέν ἔμελλε (δέν ἐπρόκειτο) οῦτε αὐτός νά ἐπανέλθη πάλιν εἰς τήν Σκυθίαν, οῦτε κανείς ἄλλος ἀπό ἐκείνους, τῶν ὁποίων τά ἀμάξια (τά πολεμικά ἄρματα) ἐστάθησαν (ἐστρατοπέδευσαν) εἰς τήν πεδιάδα τοῦ Καιστρου διότι ἐμπρός ἀπό τήν Ἔφεσον εἶναι τοποθετημένα τά ἰδικά σου τόξα (καί τήν προστατεύουν ἀπό τούς ἐχθρούς της).

Σεβαστή Μουνυχία, πού έποπτεύεις τά λιμάνια, χαῖρε, ὧ Φεραία.

Κανείς ἄς μή τολμήση νά προσβάλη τήν "Αρτεμιν διότι οὔτε εἰς τήν πόλιν τσῦ Οἰνέως, ὁ ὁποῖος προσέβαλε (περιεφρόνησε) τόν βωμόν της, ήλθον καλοί ἀγῶνες

οὔτε νά φιλονική κανείς μαζί της διά τό κυνήγιον τῶν ἐλαφιῶν, οὔτε διά τίς εὔστοχες (ἐπιτυχεῖς) βολές

διότι οὕτε ὁ υἰός τοῦ ᾿Ατρέως ἐκαυχήθη μέ μικράν ἀνταπόδοσιν (ἐτιμωρήθη αὐστηρῶς διά τήν καυχησιολογίαν του).

μήτε κανείς νά ζητή είς γάμον τήν παρθένον:

στίχοι 265-268

στίχοι 265-268

ούδέ μέν `Ωαρίων ὰγαθόν γάμον έμνήστευσαν.

μηδέ χορόν φεύγειν ένιαύσιον, ούδέ νάρ Ίππώ

άκλαυτεί περί βωμόν άπείπατο κυκλώσασθαι.

χαῖρε, μέγα κρείουσα, καί εὐάντησον άοιδῆ.

διότι οϋτε ὁ τωτος οϋτε βεβαίως ὁ τωαρίων έπεδίωξαν καλόν γάμον.

Μήτε νά ἀποφεύγη κανείς τόν ἐτήσιον χορόν: διότι οὔτε ἡ Ἱππώ ἡρνήθη χωρίς κλάματα (άτιμωρητί) νά χορεύση γύρω άπό τόν βωμόν. Χαῖρε, μεγάλη βασίλισσα, και ἀποδέξου μέ χαράν τό τραγούδι μου.

(4) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΗΛΟΝ

στίχοι 1-15

στίχοι 1-15

Τήν ίερην, ὧ θυμέ, τίνα χρόνον ἤ ποτ΄ άείσεις

Δῆλον, 'Απόλλωνος κουροτρόφον; ἡ μέν ἄπασαι

Κυκλάδες, αι νήσων ιερώταται είν άλί κεῖνται.

εὔϋμνοι: Δῆλος δ΄ ἐθέλει τά πρῶτα φέρεσθαι

έκ Μουσέων, ὅτι Φοῖβον ἀοιδάων μεδέοντα

λοῦσέ τε και σπείρωσε, καί ώς θεόν ήνεσε πρώτη.

ώς Μοῦσαι τόν ἀοιδόν, ὅ μή Πίμπλειαν άείσει,

ἔχθουσιν, τώς Φοΐβος ὅτις Δήλοιο λάθηται.

Δήλω νῦν οἵμης ἀποδάσσομαι, ώς ἄν 'Απόλλων

Κύνθιος αίνήση με, φίλης άλέγοντα τιθήνης.

κείνη δ' ήνεμόεσσα καί ἄτροπος, οία θ' άλιπλήξ.

αίθυίης καί μᾶλλον ἐπίδρομος ἡέπερ

πόντω ενεστήρικται ό δ' άμφί ε πουλύς έλίσσων.

΄ Ικαρίου πολλήν ἀπομάσσεται ϋδατος ἄχνην.

τῷ σφε καί ἰσχυβολῆες ἀλίπλοοι έννάσαντο.

στίχοι 16-44

άλλά οἱ οὐ νεμεσητόν ἐνί πρώτησι λέγεσθαι,

όππότ' ές 'Ωκεανόν τε καί ές Τιτηνίδα Τηθύν

Τήν ίεραν Δήλον, ψυχή μου, πού ανέθρεψε τόν `Απόλλωνα, κατά ποῖον χρόνον ἤ πότε θά έξυμνήσης; "Ολαι βέβαια

αί Κυκλάδες, πού είναι τά ιερώτερα νησιά είς τήν θάλασσαν, έξυμνοῦνται μέ πολλούς ΰμνους: άλλά ή Δῆλος θέλει νά ἔχη τό πρῶτον μερίδιον ἀπό τάς Μούσας (νά έξυμνήται περισσότερον όλων τῶν ἄλλων), διότι έλουσε καί έσπαρνάνωσε τόν Φοϊβον, τόν ἄρχοντα τῶν άριδῶν, καί πρώτη αὐτή τον ἐτίμησεν ώς θεόν.

Καθώς αί Μοῦσαι ὲχθρεύονται τόν ἀοιδόν, πού δέν θά τραγουδήση (δέν θά έξυμνήση) τήν Πίμπλειαν (τήν πατρίδα τοῦ 'Ορφέως), έτσι καί ὁ Φοῖβος έχθρεύεται έκεῖνον, πού λησμονεῖ τήν Δῆλον.

Τώρα λοιπόν γιά τήν Δῆλον θά ἀποσπάσω (θά ἀφιερώσω) τό τραγούδι, διά νά μέ έπαινέση ὁ Κύνθιος ΄Απόλλων, ἐπειδή φροντίζω διά τήν άγαπητήν του τροφόν.

Εκείνη είναι άνεμοδαρμένη καί άκαλλιέρνητος, καθώς είναι καί θαλασσοδαρμένη. πού τήν περιτρέχουν πολύ περισσότερον τά πλοῖα παρά τά ἄλογα, καί εἶναι θεμελιωμένη είς τόν πόντον κι' αύτός περιστρέφει είς μεγάλην ἔκτασιν γύρω ἀπό αὐτήν καί σποννίζει τόν πολύν ἀφρόν τοῦ ἰκαρίου

(πελάγους).

Διά τοῦτο κατώκησαν είς αὐτήν καί θαλασσοπόροι ψαράδες.

στίχοι 16-44

Άλλά δέν είναι γι' αὐτόν μεμπτόν νά καταλέγεται μεταξύ τῶν πρώτων, ὅταν τά νησιά συγκεντρώνωνται είς τόν `Ωκεανόν καί είς τήν Τηθύν, τήν κόρην τοῦ Τιτᾶνος αὐτή δέ πάντοτε πορεύεται πρώτη.

νήσοι ἀολλίζονται ἀεί δ΄ ἔξαρχος όδεύει. ἡ δ΄ ὅπιθεν Φοίνισσα μετ΄ ἴχνια Κύρνος ὁπηδεῖ,

ούκ όνοτή: καί Μάκρις ΄Αβαντιάς ΄Ελλοπιήων,

Σαρδώ θ' ίμερόεσσα, καί ἥν ἐπενήξατο Κύπρις

έξ ὕδατος τά πρῶτα σαοῖ δέ μιν άντ ἐπιβάθρων.

κεῖναι μέν πύργοισι περισκεπέεσσιν έρυμναί,

Δήλος δ' 'Απόλλωνι. τί δέ στιβαρώτερον ἔρκος;

τείχεα μέν καί λᾶες ὑπαί ριπῆς κε πέσοιεν Στρυμονίου Βορέαο: θεός δ' ἀεί ἀστυφέλικτος.

Δῆλε φίλη, τοῖός σε βοηθόος άμφιβέβηκεν;

εί δέ λίην πολέες σε περιτροχόωσιν άοιδαί,

ποίη ένιπλέξω σε; τί τοι θυμήρες άκοῦσαι; ή ώς τά πρώτιστα μέγας θεός οὔρεα θείνων

ἄορι τριγλώχινι, τό οι Τελχῖνες ἔτευξαν, νήσους είναλίας είργάζετο; νέρθε δέ πάσας

έκ νεάτων ὤχλισσε καί είσεκύλισσε θαλάσση:

καί τάς μέν κατά βένθος, ἴν΄ ἡπείροιο λάθωνται.

πρυμνόθεν έρρίζωσε σέ δ΄ ούκ ἔθλιψεν άνάγκη,

άλλ΄ ἄφετος πελάγεσσιν ἐπέπλεες οὕνομα δ΄ ἤν σοι `Αστερίη τό παλαιόν, ἐπεί βαθύν ἤλαο τάφρον οὐρανόθεν, φεύγουσα Διός γάμον, ἀστέρι ἴση.

τόφρα μέν οὔπω σοί χρυσέη ἐπιμίσγετο Λητώ,

τόφρα δ' ἔτ' 'Αστερίη σύ, καί οὐδέ πω ἔκλεο Δῆλος.

πολλάκις ἐκ Τροιζῆνος ἀπό Ξάνθοιο πολίχνης

έρχόμενοι `Εφύρηνδε, Σαρωνικοῦ ἔνδοθι κόλπου

ναῦται ἐπεσκέψαντο καί ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντες,

οί μέν ἔτ΄ οὐκ ἴδον αὖθι σύ δέ στεινοῖο παρ' ὀξύν

Από πίσω άκολουθεῖ τά ῖχνη της ἡ Φοινικική Κύρνος (ἡ Κορσική), που δέν εἶναι ἀξία περιφρονήσεως καὶ ἡ Μάκρις ἡ Αβαντιάς τῶν Ἑλλοπέων (ἡ Εὔβοια),

καί ή θελκτική Σαρδώ (ή Σαρδηνία) καί τό νησί, πρός τό όποῖον γιά πρώτη φορά έκολύμβησεν ή Κύπρις, άναδυθεῖσα έκ τοῦ ὕδατος προστατεύει δέ αὐτό εἰς άνταμοιβήν τῶν θυσιῶν, πού προσφέρονται κατά τήν ἐπιβίβασιν εἰς πλοῖον.

Αὐτά τά νησιά εῖναι ὼχυρωμένα μέ πύργους, πού τά προστατεύουν ὀλόγυρα,

ή Δῆλος ὅμως προστατεύεται ἀπό τόν ᾿Απόλλωνα. Καί ποιό φρούριο εῖναι ἰσχυρότερον ἀπό αὐτόν;

Τα τείχη καί οἱ λίθοι ἡμπορεῖ νά πέσουν κάτω ἀπό τά ὀρμητικά φυσήματα τοῦ βορρᾶ, πού ἔρχεται ἀπό τόν Στρυμῶνα ἀλλά ὁ θεός εἶναι αἰωνίως ἀκλόνητος.

Αγαπητή μου Δῆλος, τέτοιος βοηθός σέ προστατεύει.

`Εάν λοιπόν παρά πολλά τραγούδια σέ περιτριγυρίζουν,

μέ ποιό ἀπ΄ αὐτά νά συνδέσω ἐσένα; ποιό σοῦ εἶναι εὐχάριστο νά ἀκούσης;

Δέν είναι άλήθεια ὅτι ὁ μεγάλος θεός κτυπῶν πρωτίστως τά βουνά μέ ξίφος, πού εἴχε τρεῖς ἀκίδας, τό όποῖον κατεσκεύασαν γι΄ αὐτόν οἱ Τελχῖνες, παρεσκεύαζε τά θαλάσσια νησιά; καὶ ὅτι ὅλα τά νησιά τά μετεκίνησε ἀπό κάτω ἀπό τά τελευταῖα (τά κατώτατα μέρη) καί τά ἐκύλισε (τά διεσκόρπισε) μέσα εἰς τήν θάλασσαν;

καί ἄλλα μέν ἀπ' αὐτά ἐστερέωσε ἐκ θεμελίων κατά βάθος, διά νά λησμονήσουν τήν ἤπειρον (τήν ξηράν) ἐσένα ὄμως δέν σέ ἐπίεσεν ἡ ἀνάγκη (νά μένης ἀμετακίνητος).

άλλ` ἔπλεες έλεύθερα ἐπάνω εἰς τά πελάγη καί τό ὄνομά σου κατά τήν παλαιάν ἐποχήν ἤτο ΄Αστερία, διότι ἐπήδησες ἀπό τόν οὐρανόν ἔνα βαθύ χανδάκι, διά νά ἀποφύγης τόν γάμον μὲ τόν Δία, καί ἤσο όμοία μὲ ἄστρο.

Τότε βέβαια δέν είχε σμίξει μαζί σου άκόμη ή χρυσή Λητώ, τότε ήσο άκόμη ή Αστερία, καί δέν είχες πάρει άκόμη τό δνομα Δήλος.

Πολλές φορές ναῦτες, προερχόμενοι ἀπό τήν Τροιζήνα, ἀπό τήν πολίχνην τοῦ Ξάνθου, καί πλέοντες πρός τήν Εφύραν, σέ ἐπεσκέφθησαν εἰς τό ἐσωτερικόν τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου καὶ ἀναβαίνοντες (ἀναπλέοντες) ἀπό τήν Εφύραν αὐτοί μέν δέν σέ είδαν πλέον πάλιν

ἔδραμες Εὐρίποιο πόρον καναχηδά ρέοντος.

Χαλκιδικής δ' αὐτήμαρ άνηναμένη άλός ὕδωρ,

μέσφ' ές 'Αθηναίων προσενήξαο Σούνιον ἄκρον,

ἤ Χίον, ἤ νήσοιο διάβροχον ὕδατι μαστόν Παρθενίης, (οὔπω γάρ ἔην Σάμος,) ἦχί σε νύμφαι

γείτονος 'Αγκαίου Μυκαλησίδες έξείνισσαν.

ήνίκα δ΄ `Απόλλωνι γενέθλιον οὖδας ὑπέσχες,

τοῦτό τοι άντημοιβόν άλίπλοοι οὔνομ' ἔθεντο.

ούνεκεν οὐκέτ ἄδηλος ἐπέπλεες, ἀλλ ἐνί πόντου κύμασιν Αίγαίοιο ποδῶν ἐνεθήκαο ρίζας.

οὐδ΄ "Ηρην κοτέουσαν ὑπέτρεσας ἡ μέν ἀπάσαις δεινόν ἐπεβρωμᾶτο λεχωΐσιν, αἵ Διΐ παῖδας

έξέφερον· Λητοῖ δέ διακριδόν, οὕνεκα μούνη

Ζηνί τεκεῖν ἤμελλε φιλαίτερον Αρεος τία.

τῷ ρα καί αὐτή μέν σκοπιήν ἔχεν αἰθέρος εἴσω,

σπερχομένη μέγα δή τι καί οὐ φατόν. εἷργε δέ Λητώ τειρομένην ώδῖσι δύω δέ οἱ εῖατο φρουροί

γαῖαν ὑποπτεύοντες. ὁ μέν πέδον ἡπείροιο,

ήμενος ὑψηλῆς κορυφῆς ἔπι Θρήϊκος Αϊμου,

θοῦρος "Αρης ἐφύλασσε σύν ἔντεσι· τώ δέ οἱ ἵππω ἐπτάμυχον Βορέαο παρά σπέος ηὐλίζοντο.

ή δ΄ ἐπί νησάων ἐτέρη σκοπός εὐρειάων ήστο, κόρη Θαύμαντος, ἐπαΐξασα Μίμαντι.

ἔνθ΄ οι μέν πολίεσσιν, ὅσαις ἐπεβάλλετο Λητώ,

μίμνον ἀπειλητήρες, ἀπετρώπων δέ δέχεσθαι.

φεῦγε μέν 'Αρκαδίη, φεῦγεν δ' ὄρος ἱερόν Αὐγης παρθένιον φεῦγεν δ' ὁ γέρων μετόπισθε Φενειός φεῦγε δ' ὅλη Πελοπηῖς, ὅση παρακέκλιται 'Ισθμῷ, έσύ δὲ ἔτρεξες πρός τόν όρμητικόν πόρον (πρός τό όρμητικόν πέραμα) τοῦ στενοῦ τοῦ Εὐρίπου, ὁ όποῖος ρέει μέ μεγάλον θόρυβον· Αὐθημερόν, ἀφοῦ περιεφρόνησες (ἀπεμακρύνθης) τά νερά τῆς Χαλκιδικῆς θαλάσσης, ἔφθασες κολυμβῶσα ἔως τό ἀκρωτήριον Σούνιον τῶν 'Αθηναίων, ἤ εἰς τὴν Χίον ἤ εἰς τόν κατάβρεκτον ἀπό τά νερά λόφον τῆς νήσου Παρθενίας – διότι ἡ Σάμος δέν ὑπῆρχεν ἀκόμη –, ὅπου σέ ἐφιλοξένησαν αὶ Μυκαλησίδες νύμφαι τοῦ γειτονικοῦ 'Αγκαίου. Καὶ ὅταν παρέσχες (παρεχώρησες) εἰς τόν 'Απόλλωνα τό ἔδαφος (τόν τόπον) τῆς γεννήσεώς του (διά νά γεννηθῆ).

οί θαλασσοπόροι σοῦ ἔδωσαν τοῦτο τό ὄνομα ώς ευάρμοστον διότι δέν ἔπλεες πλέον ἐπάνω εἰς τήν θάλασσαν ἄδηλος (ἀφανής), άλλ ἔθεσες (ἔβαλες) μέσα εἰς τά κύματα τοῦ Αἰγαίου πελάγους τάς ρίζας τῶν ποδιῶν σου (τά θέμελιά σου).

Οὔτε ἐφοβήθης τήν Ἡραν, πού ἦτο θυμωμένη αὐτή βέβαια ἀπηύθυνε φοβερές ἀπειλές ἐναντίον ὅλων τῶν λεχώνων, πού ἐγεννοῦσαν παιδιά μέ τόν Δία ἀλλά κατ ἑξοχήν ἐναντίον τῆς Λητοῦς, διότι μόνη αὐτή ἔμελλε (ἐπρόκειτο) νά γεννήση υίον εἰς τόν Δία περισσότερον ἀγαπητόν ἀπό τόν Ἅρη.

Διά τοῦτο βέβαια καί αὐτή (ή "Ηρα) εῖχεν ἐντός τοῦ αἰθέρος ὑψηλόν παρατηρητήριον, ἐπειδή ἐβιάζετο νά κάμη κάτι μέγα καί ἀνέκφραστον καί ἡμπόδιζε τήν Λητώ,

πού κατετρύχετο ἀπό τούς πόνους (τοῦ ἐπικειμένου τοκετοῦ), νά γεννήση δύο δέ φρουροί ἐκάθηντο πλησίον της, οἱ ὁποῖοι κατώπτευον τήν γῆν. Ὁ μέν ἔνας, ὁ πολεμικός "Αρης, ἐφρουροῦσε μέ τά ὅπλα του τήν ἡπειρωτικήν γῆν, καθήμενος ἐπάνω εἰς τήν ὑψηλήν κορυφήν τοῦ Θρακικοῦ Αἵμου καί οἱ ἵπποι του

ήσαν κατημλισμένοι πλησίον τοῦ σπηλαίου τοῦ Βορρᾶ, πού εἶχε ἐπτά μυχούς (πού ἦτο βαθύτατον).

Ή δέ κόρη τοῦ Θαύμαντος, πηδήσασα ἐπί τοῦ ἀκρωτηρίου Μίμαντος, ἐκάθητο ἐπὶ αὐτοῦ φρουρός τῶν μεγάλων νησιῶν.

Τότε ἐκεῖνοι μέν παρέμενον ἀπειλητικοί εἰς τάς πόλεις, εἰς ὅσους ἐπορεύετο ἡ Λητώ, καί δέν ἐπέτρεπον νά τήν δέχωνται.

Απέφευγε (νά την δεχθή) η Αρκαδία, απέφευγε τό Παρθένιον, τό ιερό βουνό τής Αυγης απέφευγε από πίσω κι ό γέρων Φευτός απέφευγε καί όλη ή χώρα τοῦ Πέλοπος, ὅση κεῖται πλαγίως τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐκτός ἀπό τὸν Αί-

ἔμπλην Αίγιαλοῦ τε καί "Αργεος, οὐ γάρ ἐκείνας

στίχοι 74-101

άτραπιτούς ἐπάτησεν, ἐπεί λάχεν "Ιναχον "Ηρη.

φεῦγε καί 'Αονίη τόν ἔνα δρόμον' αἱ δ' ἐφέποντο

Δίρκη τε Στροπίη τε, μελαμψήφιδος ἔχουσαι

`Ισμηνοῦ χέρα πατρός. ὁ δ` εἵπετο πολλόν ὅπισθεν

Ασωπός βαρύγουνος, έπεί πεπάλακτο κεραυνώ.

ή δ΄ ύποδινηθεῖσα χοροῦ ἀπεπαύσατο νύμων

αὐτόχθων Μελίη, καί ὑπόχλοον ἔσχε παρειήν.

ήλικος άσθμαίνουσα περί δρυός, ώς ίδε χαίτην

σειομένην `Ελικῶνος. ἐμαί θεαί, εἵπατε, Μοῦσαι,

ή ρ' έτεόν έγένοντο τότε δρύες, ήνίκα νύμφαι;

νύμφαι μέν χαίρουσιν, ὅτε δρύας ὅμβρος ἀέξει,

νύμφαι δ' αὖ κλαίουσιν, ὅτε δρυσίν οὐκέτι φύλλα;

ταῖς μέν ἔτ' ᾿Απόλλων ὑποκόλπιος αἰνά χολώθη,

φθέγξατο δ΄ οὐκ ἀτέλεστον, ἀπειλήσας ἐπί Θήβη:

Θήβη, τίπτε τάλαινα τόν αὐτίκα πότμον έλέγχεις;

μήπω μή μ' άέκοντα βιάζεο μαντεύεσθαι.

οϋπω μοι Πυθῶνι μέλει τριποδήϊος ἕδρη, οὺδ΄ ἔτι πω τέθνηκεν ὄφις μέγας, άλλ΄ ἔτι κεῖνο

θηρίον αἰνογένειον, ἀπό Πλειστοῖο καθέρπον,

Παρνησόν νιφόεντα περιστέφει έννέα κύκλοις.

άλλ΄ ἔμπης έρέω τι τορώτερον, ἤ ἀπό δάφνης:

φεῦγε πρόσω ταχινός σε κιχήσομαι, αϊματι λούσων τόξον έμόν. σύ δέ τέκνα κακογλώσσοιο γυναικός ἔλλαχες. οὔ σύ γ΄ έμεῖο φίλη τροφός, οὐδέ Κιθαιρών ἔσσεται εὐαγέων δέ καί εὐαγέεσσι μελοίμην:

γιαλόν και τό "Αργος: διότι δέν έβάδισεν είς

στίχοι 74-101

έκείνας τάς όδούς, έπειδή ή "Ηρα έλαχε τόν "Ιναχον.

Απέφευγε και ή Αονία τόν μοναδικόν δρόμον κι άκολουθοῦσαν ή Δίρκη και ή Στροπία, πού κρατοῦσαν τό χέρι τοῦ πατέρα των Ίσμηνοῦ μέ τά μαῦρα πετράδια του. Πολύ ἀπό ὁπίσω ἀκολουθοῦσε ὁ Ασωπός μέ τά βαρειά γόνατα (ὁ ὀκνηρός), ἐπειδή είχε πληγῆ ἀπό κεραυνόν.

Η δέ γηγενής νύμφη Μελία, άφοῦ έτραντάχθη όλίγον, έσταμάτησε τόν χορόν, καὶ ή παρειά της έγινε όλίγον πράσινη, κι έλαχάνιασε διά τήν συνομήλικόν της βαλανιδιά, καθώς είδε νά σείεται ή χαίτη (τό φύλλωμα τῶν δένδρων) τοῦ Ελικῶνος. Είπέτε μου, Μοῦσαι, σεῖς που εἴσθε αὶ ίδικαὶ μου θεαί,

Είναι πράγματι άλήθεια ὅτι αί βαλανιδιές ἔγιναν (έγεννήθησαν) τότε, πού έγεννήθησαν αί νύμφαι;

Αι νύμφαι αἰσθάνονται πράγματι χαράν, ὅταν ἡ βροχή αὐξάνη τίς βαλανιδιές,

καί ἀφ΄ ἐτέρου κλαίουν αἱ νύμφαι, ὅταν αἱ βαλανιδιές δέν ἔχουν πλέον φύλλα;

Έναντίον τούτων έχολώθη φοβερά ὁ ᾿Απόλλων, ένῶ ἤτο ἀκόμη εἰς τήν κοιλίαν τῆς μητρός του,

καί έφώναξε δχι άσκόπως καί άπείλησε τήν Θήβαν (τάς Θήβας):

Θήβα, διατί δυστυχισμένη κατακρίνεις τήν παροῦσαν τύχην μου; Μή μέ ἀναγκάζης νά προφητεύω ἀκόμη ἀκουσίως.

Δέν μέ ένδιαφέρει άκόμη τό κάθισμα, πού έχει τρία πόδια (ό προφητικός τρίπους), είς τήν Πυθῶνα,

οῢτε ἀκόμη ἐφονεύθη ὁ μέγας ὄφις, άλλ ἀκόμη καί τώρα ἐκεῖνο τό θηρίον, πού ἔχει φοβερές σιαγόνες, ἔρπει ἀπό τόν Πλειστόν πρός τά κάτω, και περιβάλλει τόν χιονισμένο Παρνασόν μέ ἐννέα κύκλους.

`Αλλ` όμως θά σοῦ εῖπω κάτι σαφέστερον ἀπό ἐκεῖνα, πού θά σοῦ ἔλεγα ἀπό τήν δάφνην (μέσω τῆς Πυθίας):

φύγε πρός τά έμπρός, καί έγω γρήγορα θά σέ φθάσω, διά νά λούσω μέ αΐμα τό τόξον μου. Εἰς ἐσένα ἔλαχαν τά τέκνα τῆς κακογλώσσου γυναικός (τῆς γυναικός μέ τήν κακογλώσσιά – τῆς Νιόβης). Δέν θά γίνης ἐσύ προσφιλής μου τροφός, οὕτε ὁ Κιθαιρών άλλά εῖθε νά ἔχω τήν φροντίδα διά τούς ἀγνούς ἀνθρώπους καί ἀπό ἀγνούς νά τυγχάνω φροντίδος.

"Ως ἄρ' ἔφη' Λητώ δέ μετάτροπος αὖθις ἐχώρει.

άλλ' ὅτ' ᾿Αχαῖάδες μιν ἀπηρνήσαντο πόληες

έρχομένην, Έλίκη τε Ποσειδάωνος έταίρη,

στίχοι 102-129

Βοῦρά τε, Δεξαμενοῖο βοόστασις Οἰκιάδαο,

ἄψ δ' ἐπί Θεσσαλίην πόδας ἔτρεπε. φεῦγε δ' "Αναυρος,

καί μεγάλη Λάρισα, καί αί Χειρωνίδες

φεῦγε δέ καί Πηνειός, έλισσόμενος διά Τεμπέων.

"Ηρη, σοί δ' ἔτι τῆμος ἀνηλεές ῆτορ ἔκειτο,

ούδε κατεκλάσθης τε καί ὤκτισας, ἡνίκα πήχεις

άμφοτέρους όρέγουσα, μάτην έφθέγξατο τοῖα:

Νύμφαι Θεσσαλίδες, ποταμοῦ γένος, εῖπατε πατρί,

κοιμήσαι μέγα χεῦμα περιπλέξασθε

λισσόμεναι, τά Ζηνός ἐν ὕδατι τέκνα δέχεθαι.

Πηνειέ Φθιῶτα, τί νῦν ἀνέμοισιν ἐρίζεις; ὧ πάτερ, οὐ μήν ἵππον ἀέθλιον ἀμφιβέβηκας.

ή ρά τοι ὧδ΄ αἰεί ταχινοί πόδες; ή ἐπ΄ ἐμεῖο

μοῦνοι έλαφρίζουσι; πεποίησαι δέ πέτεσθαι

σήμερον έξαπίνης; ὅ δ΄ ἀνήκοος. ὧ ἐμόν ἄχθος,

ποῖ σε φέρω; μέλεοι γάρ ἀπειρήκασι τένοντες.

Πήλιον, ὧ Φιλύρης νυμφήῖον, ἀλλά σύ μεῖνον·

μεῖνον, ἐπεί καί θῆρες ἐν οὔρεσι πολλάκι σεῖο

ώμοτόκους ώδινας άπηρείσαντο λέαιναι.

Τήν δ΄ ἄρα καί Πηνειός άμείβετο δάκρυα λείβων Λητοῖ, 'Αναγκαίη μεγάλη θεός. οὐ γάρ ἔγωγε,

πότνια, σάς ώδῖνας ἀναίνομαι· οἶδα καί

λουσαμένας ἀπ' έμεῖο λεχωῖδας· ἀλλά μοι "Ηρη

Αὐτά είπε· ἡ δέ Λητώ μεταστραφεῖσα ἐπροχώρει πάλιν.

Αλλ΄ όταν αι πόλεις τῆς Αχαΐας ἡρνήθησαν να δεχθοῦν αὐτήν, ἐνῶ ἐπήγαινε πρός αὐτάς, ἐπίσης και ἡ Ελίκη, ἡ σύντροφος τοῦ Ποσει-

στίχοι 102-129

δῶνος, καί τά Βοῦρα καί τό βουστάσιον (ὁ στάβλος τῶν βοδιῶν) τοῦ Δεξαμενοῦ, τοῦ υἰοῦ τοῦ Οἰκιάδου,

τότε πάλιν ἔστρεψε τά πόδια της (κατηυθύνθη) πρός τήν Θεσσαλίαν. Τήν ἀπέφευγεν δμως ὁ "Αναυρος

καί ή μεγάλη Λάρισα καί αί κορυφαί τοῦ Χείρωνος (τό Πήλιον)

τήν ἀπέφευγε καί ὁ Πηνειός, ὁ ὁποῖος περιστρέφεται διά μέσου τῶν Τεμπῶν.

Αλλά σύ, "Ηρα, ἀκόμη καί τότε διετήρεις σκληράν καρδίαν, οῦτε ἐκάμφθης καί οῦτε οῖκτον ἡσθάνθης; ὅταν αὐτή (ἡ Λητώ), ἐκτείνουσα καί τά δύο χέρια της, ἐπί ματαίῳ ἐξεφύνησε αὐτά τά λόγια:

^{*}Ω Θεσσαλικαί νύμφαι, γενεά τοῦ ποταμοῦ (τέκνα τοῦ ποταμοῦ), εἰπέτε εἰς τόν πατέρα σας

νά κοιμίση (νά καταπραύνη) τό ίσχυρόν ρεῦμαἐναγκαλισθῆτέ τον ἀπό τά γένεια του καί παρακαλέσατέ τον νά δεχθῆ εἰς τά νερά του τά τέκνα τοῦ Διός.

Πηνειέ τῆς Φθίας, διατί τώρα φιλονικεῖς πρός τούς ἀνέμους. ὧ πατέρα, άλλ' ὅμως δέν ἐπιβαίνεις (δέν καβαλικεύεις) εἰς ἵππον διά ἰπποδρομικούς ἀγὧνας:

άλήθεια ἔτσι είναι πάντοτε γρήγορα τά πόδια σου, ή μόνον γιά μένα γίνονται εὐκίνητα; Ξαφνικά σήμερα ἔγινες ίκανός νά πετᾶς; Έκεῖνος ὅμως δέν ἄκουε. ΤΩ βάρος ίδικόν μου,

ποῦ νά σέ μεταφέρω; διότι τά νεῦρα τῶν μελῶν μου ἔχουν ἀποκάμει.

^{*}Ω Πήλιον, σύ πού εῖσαι ὁ νυμφικός θάλαμος τῆς Φιλύρας, άλλά σύ τοὐλάχιστον μεῖνε μεῖνε, διότι πολλές φορές εἰς τὰ ἰδικά σου βουνά ἀκόμη καὶ λέαινες έγέννησαν κατά προώρους τοκετούς.

Πρός αὐτήν βέβαια ἀπήντησε ὁ Πηνειός χύνων και αὐτός δάκρυα. Το Λητώ, ἡ Ανάγκη είναι μεγάλη θεά δέν ἀπαρνοῦμαι ἐγώ τοὐλάχιστον τούς ἰδικούς σου κοιλόπονους, σεβαστή μου δέσποινα γνωρίζω και ἄλλες λεχῶνες, πού ἐλούσθησαν (ἐπλύθησαν) είς τά ἰδικά μου νερά ἀλλά ἡ "Ηρα

δαψιλές ἡπείλησεν. ἀπαύγασαι, οίος ἔφεδρος οὔρεος ἐξ ὑπάτου σκοπίην ἔχει, ὅς κέ με ρεῖα βυσσόθεν ἐξερύσειε. τί μήσομαι; ἤ ἀπολέσθαι ἡδύ τί τοι Πηνειόν; ἴτω πεπρωμένον ἤμαρτλήσομαι εἴνεκα σεῖο, καί εἰ μέλλοιμι ροάων

στίχοι 130-157

διψαλέην ἄμπωτιν ἔχων, αἰώνιον ἔρρειν, καί μόνος ἐν ποταμοῖσιν ἀτιμότατος καλέεσθαι.

ήνίδ' έγώ τί περισσά; κάλει μόνον Είλείθυιαν.

Είπε, καί ήρώησε μέγαν ρόον. άλλά οί "Αρης

Παγγαίου προθέλυμνα καρήστα μέλλεν ἀείρας

έμβαλέειν δίνησιν, άποκρύψειν δέρεεθρα.

ύψόθε δ΄ έσμαράγησε, καί άσπίδα τύψεν άκωκ<u>ῆ</u>

δούρατος ή δ΄ έλέλιξεν ένόπλιον. ἔτρεμε δ΄ Όσσης

ετρεμε ο Οσσης ούρεα, καί πεδίον Κρανώνιον, αϊ τε

δυσαεῖς ἐσχατιαί Πίνδοιο: φόβῳ, δ' ὼρχήσατο

πάσα Θεσσαλίη, τοῖος γάρ ἀπ' ἀσπίδος

Θεσσαλίη, τοιος γαρ απ ασπισος ἔβραχεν ήχος.

ώς δ' όπότ' Αίτναίου ὄρεος πυρί τυφομένοιο

σείονται μυχά πάντα, κατουδαίοιο γίγαντος

είς ἐτέρην Βριαρῆος ἐπωμίδα κινυμένοιο, θερμαυστραί τε βρέμουσιν ὑφ΄

Ήφαίστοιο πυράγρης,

ἔργα θ' όμοῦ, δεινόν δέ πυρίκμητοί τε λέβητες

καί τρίποδες, πίπτοντες ἐπ᾽ ἀλλήλοις, ἰαχεῦσι:

τήμος ἔγεντὶ ἄραβος σάκεος τόσος εὐκύκλοιο.

Πηνειός δ΄ οὐκ αὖθις ἐχάζετο, μίμνε δ΄ ὁμοίως

καρτερός ώς τά πρῶτα. θοάς δ' ἐστήσατο δίνας,

εἰσόκεν οἱ Κοιηῖς ἐκέκλετο σώζεο χαίρων,

μοῦ ἀπηύθυνε φοβερές ἀπειλές. Βλέπεις ποῖος φύλαξ (φρουρός) κατέχει τό παρατηρητήριον ἀπό τό ὑψηλότατον μέρος τοῦ βουνοῦ, ὁ ὁποῖος εὐκόλως θά ήμποροῦσε νά μέ σύρη ἀπό τόν βυθόν ἔξω. Τί νά κάμω; σοῦ εἶναι πράγματι εὐχάριστον νά καταστραφῆ ὁ Πηνειός; ἄς ἔλθη ἡ καθωρισμένη ὑπό τῆς μοίρας ἡμέρα:

Θά τολμήσω γιά χάρι σου, ἀκόμα καί ἄν μοῦ μέλλεται νά καταστραφῶ γιά πάντα, ἔχων διαρ-

στίχοι 130-157

κῶς κατάξηρον τήν κοίτην τῶν ρευμάτων μου, ἀκόμα καί ἄν μόνον ἐγώ μεταξύ τῶν ποταμῶν μέλλω νά θεωροῦμαι ἀτιμότατος.

Ίδού έγώ τί θέλεις τά περιττά; κάλεσε μόνον τήν Είλείθυιαν (τήν θεάν τῶν τοκετῶν).

Αὐτά εἴπε καί άπέτρεψε τό μεγάλο ρεῦμα. Άλλά ὁ "Αρης ξεριζώνοντας πρόρριζα τίς κορυφές τοῦ Παγγαίου ἔμελλε νά τίς ρίψη μέσα εἰς τίς δίνες του (τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ) καί νά ἀποκρύψη τά νερά του.

Καί ἀπό ὑψηλά ἐβρόντησε ὁ ᾿Αρης καί χτύπησε τήν ἀσπίδα του μέ τήν αἰχμήν τοῦ δόρατός του κι ἐκείνη ἐκρότησε ὡσάν εἰς
πολεμικόν χορόν κι ἔτρεμαν (ἐσείοντο) τά
βουνά τῆς ᾿Οσσης καί ἡ πεδιάς τῆς Κρανῶνος
καί αὶ θυελλώδεις (θυελλοδαρμέναι) κορυφαί
τῆς Πίνδου κι ἀπό τόν φόβον ἐχόρευσε (ἐκλονίσθη) ὁλόκληρος ἡ Θεσσαλία διότι μέ τόσον
μεγάλον κρότον ἐβρόντησεν ἡ ἀσπίδα.

Καθώς δέ ὸσάκις σείονται όλα τά βαθειά μέρη τοῦ Αἰτναίου ὄρους (τῆς Αἴτνης), πού φλέγεται ἀπό τήν φωτιά, ὅταν μετακινῆται πρός τόν ἄλλον ὧμον ὁ ὑπόγειος γίγας Βριάρεως, καί ήχοῦν οἱ κλίβανοι ἀπό τήν τσιμπίδα τοῦ Ἡφαίστου, ἐνῶ συγχρόνως γίνονται ἔργα, καί τά καζάνια, πού εἶναι φτιασμένα μέ τήν φωτιά, καί οἱ τρίποδες, πίπτοντες ὁ ἔνας ἐπάνω εἰς τόν ἄλλον, δημιουργοῦν φοβερόν κρότον τόσον μεγάλος κρότος προῆλθε τότε ἀπό τήν στρογγυλήν ἀσπίδα (τοῦ ʿΑρη).

Ο Πηνειός όμως έξ άλλου δέν ὑπεχώρει, άλλα παρέμενε ἰσχυρός (άμετακίνητος) όμοια όπως καί τήν πρώτην φοράν. Κι' ἐσταμάτησε τίς γρήγορες περιστροφές, ἔως ότου ή Κοιηῖς – ή Κοιογενής (ή ἐκ τοῦ Κοίου, ἰερέως τῶν μυστηρίων τῆς Σαμοθράκης, γεννηθεῖσα) τοῦ ἐφώναξε: προσπάθησε χαρούμενος νά σωθῆς, προσπάθησε νά σώσης τόν ἑαυτόν σου πρό-

σώζεο: μή σύγ' έμεῖο πάθης κακόν εἴνεκα, τῆσδε ἀντ' έλεημοσύνης: χάριτος δέ τοι ἔσσετ' ἀμοιβή.

ΤΗ, καί πολλά πάροιθεν έπεί κάμεν, ξοτιχε νήσους είναλίας αὶ δ΄ οὕ μιν έπερχομένην έδέχοντο, ού λιπαρόν νήεσσιν Ἑχινάδες ὅρμον ἔχουσαι,

οὐδ΄ ἤτις Κέρκυρα φιλοξεινωτάτη ἄλλων Ίρις ἐπεί πάσησιν άφ΄ ὑψηλοῖο Μίμαντος

στίχοι 158-185

σπερχομένη μάλα πολλόν άπέτραπεν αίδ ύφ όμοκλῆς πασσυδίη φοβέοντο, κατά ρόον ήντινα τέτιοι

Ωγυγίην δ΄ έπειτα Κόων Μεροπηΐδα νήσον

ϊκετο, Χαλκιόπης ἱερόν μυχόν ἡρωῖνης.

άλλά έ παιδός ἔρυκεν ἔπος τόδε μή σύγε, μῆτερ,

τῆ με τέκοις. οὕτ' οὖν ἐπιμέμφομαι, οὐδέ μεγαίρω νῆσον, ἐπεί λιπαρή τε καί εὔβοτος, εἴ νύ τις ἄλλη

άλλά οἱ ἐκ μοιρέων τἰς ὀφειλόμενος θεός ἄλλος ἐστί, σαωτήρων ὕπατον γέγος ἀ ὑπό μίτρην

ἵξεταί, οὐκ ἀέκουσα Μακηδόνι κοιρανέεσθαι.

άμφοτέρη μεσόγεια; καί αϊ πελάγεσσι κάθηνται.

μέχρις όπου περάτη τε, καί όππόθεν ώκέες ίπποι `Ηέλιον φορέουσιν' ὁ δ` εἴσεται ήθεα πατρός.

καί νύ ποτε ξυνός τις έλεύσεται άμμιν ἄεθλος

ϋστατον, όππότ` ἄν οἱ μέν ἐφ`

Έλλήνεσι μάχαιραν βαρβαρικήν καί Κελτόν άναστήσαντες Αρηα όψιγόνοι Τιτήνες άφ' έσπέρου έσχατόωντος

ρώσονται, νιφάδεσσιν έοικότες, ή ισάριθμοι

τείρεσιν, ήνίκα πλεῖστα κατ΄ ήέρα βουκολέονται.

φρούρια καί [κῶμαι Λοκρῶν, καί Δελφίδες ἄκραι] σεξε μή πάθης έσύ κάτι κακόν έξ αίτίας μου είς άνταπόδοσιν αύτῆς τῆς εύσπλαγχνίας σου γιά τήν χάρι πού μοῦ έκαμες θά έχης άμοιβήν. Αὐτά εἶπε, και άφοῦ προηγουμένως ἔπαθε πολλάς ταλαιπωρίας, έβάδισε πρός τάς θαλασσινάς νήσους: αὐταί ὅμως δέν τὴν ἐδέχοντο, ένῶ προσήρχετο:

ούτε αί Έχινάδες, πού ἔχουν ἤσυχον ὅρμον (ἀσφαλές ἀγκυροβόλι) γιά τά πλοῖα, τήν ἐδέτοντο·

ούτε ή Κέρκυρα, πού είναι ή περισσότερον φιλόξενος άπό όλα τά άλλα νησιά:

διότι ἡ *Ιρις, πού ἥρχετο, μέ πάρα πολλήν βίαν ἀπό τόν ὑψηλόν Μίμαντα, τίς ἀπέτρεπε (τίς στίχοι 158-185

νήσους) νά τήν δεχθοῦν κι' ἐκεῖνες ὅλες ἐφοβοῦντο (ἐτρέποντο εἰς φυγήν ἀπό τόν φόβον των) ἀπό τἰς φωνές της, ὁποιανδήποτε συνήντα εἰς τόν δρόμον της.

Έπειτα έφθασεν εἰς τήν Κῶν, τήν παναρχαίαν ('Ωγυγίην) Μεροπείαν νῆσον, εἰς τόν ἱερόν μυχόν τῆς ἡρωῖδος Χαλκιόπης.

Αλλ΄ αὐτήν τήν ἡμπόδιζεν ὁ ἐξῆς λόγος τοῦ παιδιοῦ της: μή, μητέρα μου, μή μέ γεννήσης ἐδῶ. Οὐτε βέβαια ἔχω παράπονα γιά αὐτό τό νησί οὐτε τό φθονῶ, διότι εἶναι νησί γόνιμο καί μέ καλά μέρη γιά βοσκή περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλο:

αλλ΄ είς αὐτό ὀφείλεται ἀπό τήν μοίρα κάποιος ἄλλος θεός ἀπό τό ἀνώτατον γένος τῶν σωτήρων κάτω ἀπό τήν ζώνην αὐτοῦ (ὑπό τήν έξουσίν αὐτοῦ) θά έλθη καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη μεσογειακή περιοχή θέλουσα νά κυβερνᾶται ἀπό τόν Μακεδόνα καὶ τά νησιά, πού εὐρίσκονται εἰς τά πελάγη, μέχρι τοῦ μέρους πού εἶναι ἡ δύσις καὶ ἀπό ὅπου οἱ ταχύποδες ἵπποι φέρουν τόν "Ηλιον (μέχρι τῆς ἀνατολῆς) κι αὐτός θά γνωρίση τά ἤθη τοῦ πατρός του.

Και τελευταῖα λοιπόν θά ἔλθη κάποτε εἰς ἡμᾶς κάποιος κοινός ἀγών, ὅταν οι νεώτεροι Τιτᾶνες προερχόμενοι ἀπό τήν ἄκραν τῆς δύσεως σηκώσουν βαρβαρικό μαχαίρι και τῶν πολεμικῶν Κελτῶν ἐναντίον τῶν Ελλήνων και ὁρμήσουν κατ ἀὐτῶν, ὅμοιοι μὲ νιφάδες ῆ ἴσοι κατά τόν ἀριθμόν μὲ τά ἄστρα, ὅταν αὐτά, ποὐ εἶναι πάρα πολλά, περιπλανῶνται εἰς τόν ἀέρα. Τά φρούρια καὶ αὶ κῶμαι τῶν Λοκρῶν καὶ αὶ κορυφαί τῶν Δελφῶν καὶ αὶ πεδιάδες τῆς Κρίσ-

καί πεδία Κρισσαῖα; καί ήπείροι [ο πόληες] άμφιπεριστείνωνται ϊδωσι δέ πίονα καρπόν

γείτονος αίθομένοιο, καί ούκέτι μοῦνον άκουπ.

άλλ ήδη περι νηόν απαυγάζοιντο φάλαγγας

δυσμενέων· ήδη δέ παρά τριπόδεσσιν έμεῖο

φάσγανα καί ζωστήρας άναιδέας, έχθομένας τε άσπίδας, αϊ Γαλάτησι κακήν όδόν, ἄφρονι φύλω,

στήσονται, τέων αὶ μέν ἐμοί γέρας, αὶ δ' ἐπί Νείλω,

στίχοι 186-214

έν πυρί τούς φορέοντας άποπνεύσαντας ίδοῦσαι. .

κείσονται, βασιλῆος ἀέθλια πολλά καμόντος

έσσόμεναι. Πτολεμαῖε, τά τοι μαντήῖα φαίνω.

αίνήσεις μέγα δή τι τόν είν ἔτι γαστέρι μάντιν

ύστερον ήματα πάντα· σύ δέ ξυμβάλλεο, μῆτερ.

ἔστι διειδομένη τις έν ὕδατι νῆσος ἀραιή, πλαζομένη πελάγεσσι πόδες δέ οἱ οὐχ ἐνὶ χώρω,

άλλά παλιρροίη έπινήχεται, άνθέρικος ώς, ἔνθα νότος, ἔνθ` εὖρος, ὅπη φορέησι θάλασσα.

τῆ με φέροις, κείνην γάρ ἐλεύσεαι εἰς ἐθέλουσαν.

Αί μέν, τόσσα λέγοντος, ἀπέτρεχον είν άλί νῆσοι

`Αστερίη φιλόμολπε, σύ δ` Εύβοίηθε κατήεις,

Κυκλάδας όψομένη περιηγέας ου τι παλαιόν.

άλλ΄ ἔτι τοι μετόπισθε Γεραίστιον είπετο φῦκος

[ἔστης δ` ἔν μέσσησι κατοικτείρασα δέ Λητώ, "Ηρη αὐτίκ' ἔλεξας, ἐπεί περικαίεο κῆρι,

τλήμον' ὑπ' ὼδίνεσσι βαρυνομένην ὀρόωσα

Ήρη, τοῦτό με ρέξον, ὅ τοι φίλον, οὐ γάρ ἀπειλάς

ύμετέρας ἐφύλαξα[,] πέρα, πέρα είς έμέ, Λητοῖ, σης καί αἱ πόλεις τῆς ἡπείρου (τῆς ἡπειρωτικῆς γῆς)

θά πιέζωνται από παντοῦ καί θά ἴδουν τόν ἄφθονον καρπόν τοῦ γείτονος, πού καίεται καί όχι πλέον έξ ἀκοῆς, ἀλλά τώρα θά βλέπουν γύρω ἀπό τόν ναόν τάς φάλαγγας (τά στρατεύματα) τῶν ἐχθρῶν καί πλησίον εἰς τούς ἰδικούς μου τρίποδας θά βλέπουν ξίφη καί ζῶνες ἀναισχύντων πολεμιστῶν καί μισητάς ἀσπίδας, αὶ ὁποῖαι θά στήσουν εἰς τούς Γαλάτας, ἔνα λαόν παράφρονα, κακόν δρόμον. Από αὐτάς ἄλλαι μέν θά εἶναι ἰδικόν μου βραβεῖον, ἄλλαι δέ θά τοποθετηθοῦν πλησίον τοῦ Νείλου,

στίχοι 186-214

Ω, "Ηρα, τοῦτο κάμε μου, ὅ,τι σοῦ εἶναι ἀρεστόν, διότι δέν διεφύλαξα τάς ἰδικάς σου ἀπειλάς πέρασε πέρασε εἰς ἐμέ, ὧ Λητώ, εἴπες ἀφοῦ ίδουν αὐτούς, πού τάς φέρουν, νά ἐκπνέουν μέσα στήν φωτιά, καί θά εἶναι βραβεῖα τοῦ βασιλέως, πού ἐμόχθησε πολύ. Πτολεμαῖε, τάς προφητείας σοῦ φανερώνω (σοῦ ἀποκαλύπτω). Καί σοῦ λέγω, ὅτι θά ἐξυμνῆς βραδύτερον πολύ καθ ὅλας τάς ἡμέρας τόν μάντιν (ἐμέ τὸν μάντιν), ποὺ εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τήν κοιλίαν καί σύ, μητέρα μου, σκέψου.

Ύπάρχει κάποιο μικρό νησί, πού τό βλέπει κανείς μέσα στό νερό, και πού περιπλανᾶται στά πελάγη· τά πόδια του (τά θεμέλιά του) δέν είναι είς ἕνα χῶρον,

άλλά ἐπιπλέει εἰς τήν παλίρροιαν, ώσάν τό ἄνθος τοῦ ἀσφοδέλου, ὅπου τό φέρει (τό παρασύρει) ὁ νότος (ὁ νοτιάς), ὅπου ὁ εὖρος (ὁ ἀνατολικός ἄνεμος), ὅπου τό κῦμα τῆς θαλάσσης.

Αὐτοῦ (εἰς αὐτό τό νησί) νά μέ φέρης, διότι θά ἔλθης εἰς ἐκεῖνο τό νησί, πού σέ θέλει.

Ένω αυτός έλεγε τόσα, τά άλλα νησιά έτρεχαν είς την θάλασσαν

Αστερία, σύ πού άγαπᾶς τούς χορούς καί τά τραγούδια, σύ κατέβηκες ἀπό τήν Εὔβοιαν, διά νά ἴδης τάς Κυκλάδας, πού εἶναι τοποθετημέναι κυκλικῶς ΄ ὅχι δέ ἀπό μακρυά, ἀλλ΄ ἀπό πίσω σου σέ ἀκολουθοῦσε τό φύκι τοῦ Γεραιστοῦ΄

κι εστάθηκες στό μέσο επειδή δε έλυπήθης τήν Λητώ, σύ ή "Ηρα άμεσως είπες, διότι περιεφλέγετο ή καρδιά σου, όταν εβλεπες τήν δυστυχή Λητώ να ύποφέρη από τό βάρος τῶν κοιλόπονων"

ἔννεπες ή δ΄ ἄρρητον ἄλης ἀπεπαύσατο λυγρῆς

ίζετο δ' Ίνωποῖο παρά ρόον, ὄντε βάθιστον

γαῖα τότ' έξανίησιν, ὅτε πλήθοντι ρεέθρω Νεῖλος ἀπό κρημνοῖο κατέρχεται Αἰθιοπῆος

λύσατο δέ ζώνην, ἀπό δ΄ ἐκλίθη ἔμπαλιν ὥμοις

Φοίνικος ποτί πρέμνον, άμηχανίης ὑπό λυγρῆς

τειρομένη νότιος δέ διά χροός ἔρρεεν ίδρώς.

είπε δ' άλυσθαίνουσα, τί μητέρα, κοῦρε, Βαρύνεις:

αὔτη τοι, φίλε, νῆσος ἐπιπλώουσα θαλάσση

γείνεο, γείνεο, κοῦρε, καί ἤπιος ἔξιθι κόλπου.

στίχοι 215-241

νύμφα Διός βαρύθυμε, σύ δ΄ οὐκ ἄρ΄ ἔμελλες ἄπυστος δήν ἔμεναι: τοίη σε προσέδραμεν

άγγελιῶτις. εἶπε δ΄ ἔτ΄ ἀσθμαίνουσα, φόβω δ΄

άνεμίσγετο μῦθος, "Ηρη τιμήεσσα, πολύ προϋχουσα θεάων, σή μέν ἐγώ, σά δέ πάντα· σύ δέ κρείουσα κάθησαι

γνησίη Οὐλύμποιο, και ού χέρα δείδιμεν άλλην

θηλυτέρην σύ δ΄, ἄνασσα, τόν αϊτιον εἴσεαι ὀργῆς.

Λητώ τοι μίτρην άναλύεται ἔνδοθι νήσου. ἄλλαι μέν πᾶσαί μιν ἀπέστυγον, οὐδ΄ ἐδέχοντο

'Αστερίη δ' όνομαστί παρερχομένην έκάλεσσεν,

`Αστερίη, πόντοιο κακόν σάρον' οἴσθα καί αὐτή.

άλλά, φίλη, δύνασαι γάρ άμύνειν, πότνια, δούλοις ύμετέροις, οι σείο πέδον πατέουσιν έφειπο

*Η, καί ὑπό χρύσειον πόθλιον ίζε, κύων ὤς

Αρτέμιδος, ήτις τε, θοής ότε παύσεται άγρης,

ίζει θηρήτειρα παρ΄ ίχνεσιν ούατα δ΄ αὐτῆς

κι έκείνη, πράγμα άνέκφραστον, άπηλλάγη άπο τήν όδυνηράν περιπλάνησιν

κι ἐκάθισε πλησίον τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰνωποῦ ποταμοῦ, τόν ὁποῖον ἡ γἤ ἀφίνει τότε νά εἶναι βαθύτατος, ὅταν ὁ Νεῖλος πλημμυρισμένος ἀπό τά νερά του κατέρχεται ἀπό τὴν κρημνώδη ὄχθην του εἰς τὴν Αἰθιοπίαν (ποὐ εἶναι εἰς τὴν Αἰθιοπίαν)

κι' έλυσε τήν ζώνην της κι' έκλινε τούς ώμους της πρός τά όπίσω πρός τόν κορμόν τοῦ Φοίνικος καί κατετρύχετο άπό φοβεράν άμηχανίαν καί τό σῶμά της διέρρεε ὑνρός ἰδρώτας.

Και ἀσθενική καθώς ήτο είπε: Διατί, υἰέ μου, ἐπιβαρύνεις (παρέχεις βάρος) εἰς τήν μητέρα σου:

Αὐτό, άγαπητέ μου, είναι τό νησί σου, αὐτό πού ἐπιπλέει εἰς τήν θάλασσαν.

Γεννήσου, γεννήσου, υἱέ μου, καὶ ἔβγα ἡσύχως ἔξω ἀπό τὴν κοιλιά μου.

στίχοι 215-241

^{*}Ω νύμφη τοῦ Διός, πού ἔχεις βαρειά καρδιά, έσύ δέν ἐπρόκειτο βέβαια νά εἶσαι ἀπληροφόρητος ἐπί μακρόν χρόνον τέτοια ἀγγελιαφόρος προσέτρεξεν εἰς σέ.

Καί είπε, ένῶ ἀκόμη ήτο λαχανιασμένη, καί ὁ λόγος της ήτο άναμεμειγμένος μέ φόβον:

^{*}Ω Ήρα τιμημένη, σύ πού ὑπερέχεις πολύ ἀπό τάς ἄλλας θεάς, ἐγώ είμαι ἰδική σου καί τά πάντα είναι ἰδικά σου σύ κάθεσαι στόν ^{*}Ολυμπον ὡς ἡ νόμιμος ἀρχόντισσα, καί δέν φοβούμεθα ἄλλο θηλυκό χέρι σύ, βασίλισσά μου, θά μάθης τό αἴτιον τῆς ὀργῆς. ^{*}Η Λητώ λύει γιά σὲ τὴν ζώνην της εἰς τό ἐσωτερικόν τοῦ νησιοῦ. Τὰ ἄλλα νησιά, ὄλα, τὴν ἀπεστρέφοντο καί δέν τὴν ἐδέχοντο^{*}

ή Αστερία όμως τήν προσεκάλεσε όνομαστικώς, ένω διήρχετο αυτή πλησίον της,

ή `Αστερία, τό κακόν σάρωθρον (ή σκούπα) τοῦ πόντου τό γνωρίζεις καί σύ ή ίδία.

Αλλά, φίλη μου, σεβαστή δέσποινα, βοήθησε – διότι ημπορεῖς – τούς ἰδικούς σου δούλους, που πατοῦν τό ἔδαφος κατ ἐντολήν ἰδικήν σου.

Αὐτά εἶπε, καὶ ἐκάθισε κάτω εἰς τό χρυσοῦν ἔδαφος, καθώς ἡ κυνηγετική σκύλα, ἡ ὁποία, ἀφοῦ σταματήση τό γρήγορο κυνήγι, καθίζει πλησίον εἰς τά πόδια τῆς 'Αρτέμιδος' καὶ εἶχε τά αὐτιά της πολύ ὄρθια (πολύ τεντωμένα),

. όρθά μάλ`, αίέν έτοῖμα θεῆς ὑποδέχθαι όμοκλήν.

τῆ ἰκέλη Θαύμαντος ὑπό θρόνον ἴζετο κούρη.

κείνη δ' οὐδέποτε σφετέρης έπιλήθεται ἔδρης,

ούδ΄ ὅτε οι ληθαῖον ἐπί πτερόν ὕπνος ἐρείσει

άλλ΄ αύτοῦ μεγάλοιο ποτί γλωχῖνα Θρόνοιο

τυτθόν ἀποκλίνασα καρήατα λέχριος εϋδει.

ούδέποτε ζώνην άναλύεται, ούδέ ταχείας

ένδρομίδας μή οί τί καί αἰφνίδιον ἔπος εἴπη

δεσπότις. ή δ΄ άλεγεινόν άλαστήσασα προσηύδα.

Οϋτω νῦν, ὧ Ζηνός ὀνείδεα, καί γαμέοισθε

λάθρια, καί τίκτοιτε κεκρυμμένα, μηδ΄ ὄθι δειλαί

στίχοι 242-269

δυστοκέες μογέουσιν άλετρίδες, άλλ΄ öθι φῶκαι

είνάλιαι τίκτουσιν ένί σπιλάδεσσιν έρήμοις.

'Αστερίη δ' οὐδέν τι βαρύνομαι εΐνεκα τῆσδε

άμπλακίης, οὐδ΄ ἔστιν ὅπως ἀποθύμια ρέξω,

τόσσα δέοι (μάλα γάρ τε κακῶς έχαρίσσατο Λητοῖ)

άλλά μιν ἔκπλαγλόν τι σεβίζομαι, οϋνεκ' ἐμεῖο

δέμνιον οὐκ ἐπάτησε, Διός δ΄ ἀνθείλετο πόντον.

΄ Η μέν ἔφη· κύκνοι δέ θεοῦ μέλποντες ἀοιδοί

Μηόνιον Πακτωλόν έκυκλώσαντο λιπόντες

έβδομάκις περί Δήλον· έπήεισαν δέ λοχείη

μουσάων ὄρνιθες, άοιδότατοι πετεηνῶν. ἔνθεν ὁ παῖς τοσσάσδε λύρη ἐνεδήσατο χορδάς

ύστερον, όσσάκι κύκνοι έπ' ώδίνεσσιν ἄεισαν.

ὄγδοον οὐκ ἔτ` ἄεισαν, ὁ δ` ἔκθορεν. αί δ` ἐπί μακρόν ἔτοιμα πάντοτε νά ὑποδεχθοῦν (νά ἀκούσουν) τήν φωνήν τῆς θεᾶς.

Πρός αὐτήν όμοιάζουσα ή κόρη τοῦ Θαύμαντος ἐκάθητο κάτω ἀπό τόν θρόνον.

Εκείνη όμως ποτέ δέν λησμονεῖ τήν ἰδικήν της ἔδραν, οὔτε ὅταν ὁ ἔπνος στηρίξη ἐπάνω εἰς αὐτήν λησμονητικόν πτερόν (πτερόν πού συντελεῖ εἰς τήν λήθην).

`Αλλ` άφοῦ κλίνει όλίγον τό κεφάλι πρός τήν ἄκρην τοῦ μεγάλου θρόνου κοιμᾶται πλαγίως.

Ποτέ δέν λύει τήν ζώνην της οὔτε τά γρήγορα ύποδήματά της (τά υποδήματα πού τήν κάμνουν ταχεῖαν, πού τῆς δίδουν ταχύτητα), ἐπειδή φοβεῖται μήπως κανένα λόγον (καμμιά ἐντολή) τῆς εῖτη ξαφνικά ή ἀρχόντισσα.

`Εκείνη δέ (ἡ "Ηρα) γεμάτη άπό θλιβεράν ὀργήν ἔλεγε:

Έτσι τώρα, ὦ ἐντροπές τοῦ Διός, εῖθε νά παντρεύεσθε λαθραίως καί κρυφά νά γεννᾶτε, μήτε ὅπου μοχθοῦν αί δυστυχεῖς δοῦλαι, πού

στίχοι 242-269

γεννοῦν με δυσκολίαν, άλλ ὅπου γεννοῦν αί φῶκες μέσα εἰς ἐρημικούς σκοπέλους.

Δέν αἰσθάνομαι ὅμως καμμίαν πικρίαν ἐναντίον τῆς Αστερίας γι αὐτήν ἐδῶ τήν ἀμαρτίαν της, οὔτε θά κάμω δυσάρεστα εἰς βάρος της, ὄσα θά ἔπρεπε διότι πολύ κακῶς ἑχαρίσθη εἰς τὴν Λητώ

άλλά σέβομαι αὐτήν ὑπερβολικά, διότι δέν ἐπάτησε τήν ἰδικήν μου κλίνην, και ἀντί τῆς κλίνης τοῦ Διός ἐπροτίμησε τόν πόντον (τήν θάλασσαν).

Αὐτά εἶπεν ἡ Ἡρα καὶ τότε κύκνοι, οἱ ἀοιδοί τοῦ θεοῦ, ἀφοῦ ἐγκατέλειψαν τόν Μηόνιον Πακτωλόν (τόν Πακτωλόν τῆς Λυδίας), περιῆλθον μέ τραγούδια ἐπτά φορές γύρω ἀπό τήν Δῆλον καὶ τραγουδοῦσαν τά πουλιά τῶν Μουσῶν (οἱ κύκνοι), πού εἶναι τά περισσότερον καλλικέλαδα πουλιά, γιὰ τόν τοκετόν (τῆς Λητοῦς). Ἐξ αὐτοῦ (τοῦ γεγονότος) ὁ παῖς – τό παιδί τῆς Λητοῦς – ὁ ᾿Απόλλων ἔδεσε βραδύτερον τήν λύραν μέ τόσας χορδάς, ὅσες φορές οἱ κύκνοι ἐτραγούδησαν γιὰ τούς κοιλόπονους τῆς Λητοῦς.

Ογδόην φοράν δέν έτραγούδησαν πλέον οι κύκνοι, κι έκεῖνος (ὁ Απόλλων) ἐπήδησεν ἔξω ἀπό τήν κοιλιά τῆς μάννας του. Αί δέ νύμ-

νύμφαι Δηλιάδες, ποταμοῦ γένος άρχαίοιο,

είπαν Είλειθυίης ίερόν μέλος αὐτίκα δ' αἰθήρ

χάλκεος άντήχησε διαπρυσίην

όλολυγήν.οὐδ΄ "Ηρη νεμέσησεν, ἐπεί χόλον ἐξέλετο Ζεύς.

χρύσεά τοι τότε πάντα θεμείλια γείνετο, Δῆλε,

χρυσῷ δέ τροχόεσσα πανήμερος ἔρρεε λίμνη.

χρύσειον δ΄ ἐκόμισσε γενέθλιον ἔρνος

χρυσῷ δέ πλήμμυρε βαθύς 'Ινωπός έλιχθείς.

αὐτή δέ χρυσέοιο ἀπ' οὕδεος εἵλεο παῖδα.

έν δ΄ έβάλευ κόλποισιν, έπος δ΄ έφθέγξαο τοῖον

Ω μεγάλη, πολύβωμε, πολύπτολι, πολλά φέρουσα,

πίονες ἤπειροί τε, καί αἵ περιναίετε νῆσοι.

αΰτη ἐγώ τοιήδε δυσήροτος. ἀλλ' ἀπ' έμεῖο

Δῆλιος `Απόλλων κεκλήσεται οὐδέ τις ἄλλη

στίχοι 270-297

γαιάων τοσσόνδε θεῷ πεφιλήσεται ἄλλῳ· οὺ Κερχνίς κρείοντι Ποσειδάωνι Λεχαίῳ οὐ πάγος Έρμεἰῃ Κυλλήνιος, οὐ Δίΐ Κρήτη.

ώς έγώ Απόλλωνι καί ἔσσομαι οὐκέτι πλαγκτή.

΄ Ωδε σύ μέν κατέλεξας · ὁ δέ γλυκύν ἔσπασε μαζόν.

τῷ καί νησάων άγιωτάτη ἐξέτι κείνου κλήζη ΄Απόλλωνος κουροτρόφος οὐδέ σ΄ Ένυώ.

οὐδ΄ `Αΐδης, οὐδ΄ ἵπποι ἐπιστείβουσιν *Αρηος.

άλλά τοι άμφιετεῖς δεκατηφόροι αἰέν ἀπαρχαί

πέμπονται πᾶσαι δέ χορούς ἀνάγουσι πόληες,

αϊ τε πρός ἡοίην, αϊ θ΄ ἔσπερον, αϊ τ΄ ἀνά μέσσην κλήρους ἐστήσαντο, καί οϊ καθύπερθε βορείης

οίκία θινός ἔχουσι, πολυχρονιώτατον άιμα. φαι τῆς Δήλου, ἀπό τήν γενεάν ἀρχαίου ποταμοῦ.

έτραγούδησαν έπι πολύ τό ιερόν τραγούδι τῆς Είλειθυίας· κι' ἀμέσως ὁ χάλκινος αἰθήρ ἀντήχησε διαπεραστικήν κραυγήν.

Οϋτε ἡ "Ηρα ώργίσθη. διότι ὁ Ζεύς τῆς ἀφήρεσε τόν θυμόν.

Ολα τότε τά θεμέλιά σου, ὧ Δῆλε, ἔγιναν χρυσᾶ, ἡ δέ στρογγυλή λίμνη ἔρρεεν ὅλην τήν ἡμέραν χρυσόν, καί χρυσοῦν κλάδον ἐλαίας ἔφερε διά τὴν γέννησιν

καί μέ χρυσόν ἐπλημμύρισε ὁ βαθύς Ἰνωπός, πού περιεστράφη, καί σύ ἡ ἰδία ἀπό τό χρυσοῦν ἔδαφος παρέλαβες τὸ παιδί καί τό ἔβαλες εἰς τούς κόλπους σου καί εἶπες αὐτά τά λόγια:

Ω μεγάλη, μέ τούς πολλούς βωμούς καί μέ τάς πολλάς πόλεις, πού μᾶς φέρεις πολλά, καί σεῖς αὶ εὕφοροι ἤπειροι καί σεῖς τά νησιά πού κατοικεῖτε (εὐρίσκεσθε) τριγύρω μου, ἰδέτε ἐγώ εῖμαι αὐτό τό πετρῶδες νησὶ ἀλλ ἀπό ἐμὲ θὰ λάβη ὁ Απόλλων τό ὄνομα Δήλιος.

στίχοι 270-297

καί δέν ὑπάρχει ἄλλη χώρα, πού θά ἀγαπηθῆ τόσον πολύ ἀπό ἕνα ἄλλον θεόν, ὅσον ἐγώ θά ἀγαπηθῶ ἀπό τόν ᾿Απόλλωνα·

ούτε ή Κερχνίς ἀπό τόν ἄρχοντα Ποσειδῶνα τόν Λεχαῖον ούτε ὁ βράχος τῆς Κυλλήνης ἀπό τόν Ἑρμῆν ούτε ἡ Κρήτη ἀπό τόν Δία καὶ δέν θά εῖμαι πλέον περιπλανωμένη.

Έτσι μέν ἐμίλησες ἐσύ ἐκεῖνος δέ ἐβύζαξε τὸν γλυκύν μαστόν.

Διά τοῦτο ὀνομάζεται ἀπό τότε τό ἀγιώτατο νησί ἐκείνου, ἡ τροφός πού ἀνέθρεψε παιδί τόν `Απόλλωνα καί οὕτε ἡ Ἑνυώ, οὕτε ὁ ¨Αδης οὕτε τά ἄλογα τοῦ ¨Αρεως θά πατήσουν.

Αλλά εἰς ἐσένα ἀποστέλλονται πάντοτε κάθε χρόνο οἱ πρῶτοι καρποί ὡς προσφορά τῆς δεκάτης καὶ ὅλαι αἱ πόλεις σύρουν χορούς, καὶ ἐκεῖναι πού εἶναι πρός ἀνατολάς καὶ ἐκεῖναι πού εἶναι πρός δυσμάς καὶ ἐκεῖναι πού εἶναι πού εῖναι τοποθετημένες πρός νότον, καὶ ἐκεῖνοι πού ἔχουν τάς κατοικίας των ὑπεράνω τῆς βορείας θαλάσσης καὶ πού εἶναι παλαιστάτη φυλή.

οί μέντοι καλάμην τε καί ίερά δράγματα πρῶτοι

άσταχύων φορέουσιν· ἄ Δωδώνηθε Πελασγοί

τηλόθεν ἐκβαίνοντα πολύ πρώτιστα δέχονται

γηλεχέες, θεράποντες ἀσιγήτοιο λέβητος.

δεύτερον ίερον ἄστυ, καί οὔρεα Μηλίδος αἵης

ἔρχονται κεῖθεν δέ διαπλώουσιν Αβάντων

είς άγαθόν πεδίον Ληλάντιον. οὐδ' ἔτι μακρός

ό πλόος Εὐβοίηθεν· ἐπεί σέο γείτονες ὄρμοι.

πρῶταί τοι τάδ΄ ἔνεικαν ἀπό ξανθῶν Αριμασπῶν

Οὖπίς τε Λοξώ τε καί εὐαίων Ἐκαέργη, θυγατέρες Βορέαο, και ἄρσενες, οῖ τότ᾽ ἄριστοι

ήϊθέων. ούδ' οἵγε παλιμπετές οἵκαδ' ἵκοντο

εὔμοιροι δ΄ έγένοντο, καί άκλέες οὔποτ΄ έκεῖνοι.

ήτοι Δηλιάδες μέν, ὅτ᾽ εὐήχης ὑμέναιος ήθεα κουράων μορμύσσεται, ἤλικα χαίτην.

Αύτοι πρῶτοι φέρουν τά καλάμια και τά ιερά δεμάτια τοῦ σιταριοῦ αὐτά προερχόμενα από μακρυά πολύ προτύτερα τά δέχονται εἰς τήν Δωδώνην οὶ Πελασγοί, πού κοιμῶνται εἰς τήν γῆν και εἶναι ὑπηρέται τοῦ ἀκαταπαύστου τυμπάνου.

Δεύτερον έρχεται ή ίερά πόλις καί τά βουνά τῆς Μηλίδος γῆς (τῆς Τραχῖνος) ἀπό ἐκεῖ διαπλέουν εἰς τό εὕφορον Ληλάντιον πεδίον τῶν ᾿Αβάντων δέν εἶναι πλέον μακρόν τό ταξίδι ἀπό τήν Εὕβοιαν διότι οἱ ίδικοί σου ὅρμοι εἶναι γειτονικοί.

Αὐτά τά ἔφεραν πρῶτα ἀπό τούς ξανθούς Άριμασπούς ἡ Οὖπις, ἡ Λοξώ καί ἡ εὐτυχής Έκαέργη,

αί θυγατέρες τοῦ Βορρᾶ, καί άρσενικοί, οἱ όποῖοι τότε ήσαν οἱ ἄριστοι μεταξύ τῶν νέων οῦτε αὐτοί ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τήν πατρίδα καί ἔγιναν εὐτυχεῖς ἐκεῖνοι καί ποτέ δέν ήσαν ἄδοξοι (ἀσήμαντοι).

Αλήθεια αί μέν Δηλιάδες (αί γυναῖκες τῆς Δήλου), ὅταν τό εὕηχο τραγούδι τοῦ γάμου ἐκφοβίζει-ἀναστατώνει τά ἤθη (τούς τρόπους) τῶν κοριτσιῶν, φέρουν τὴν κόμην των εἰς τάς συνομηλίκους παρθένους, τά δέ ἀρσενικά παιδιά προσφέρουν εἰς τούς νέους τίς πρῶτες

στίχοι 298-326

παρθενικαῖς, παῖδες δέ θέρος τό πρῶτον ἰούλων

ἄρσενες ἡϊθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν.

Αστερίη θυόεσσα, σέ μέν περί τ' άμφί τε νῆσοι κύκλον ἐποιήσαντο, καί ὡς χορόν ἀμφεβάλοντο

οϋτε σιωπηλήν, οϋτ΄ ἄψοφον οὐλος έθείραις

έσπερος, άλλ' αἰεί σε καταβλέπει ἀμφιβόητον.

οί μέν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος,

ὄν τοι ἀπό Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν ΄Ωλήν΄

αί δε ποδί πλήσσουσι χορήτιδες άσφαλές ούδας.

δή τότε καί στεφάνοισι βαρύνεται ίρόν ἄγαλμα

Κύπριδος άρχαίης άριήκοον ήν ποτε Θησεύς στίχοι 298-326

τρίχες ἀπό τά γένεια των, ὅταν ἀρχίζουν νά γίνωνται.

Εὐοσμη ΄Αστερία, γύρω ἀπό σέ τά νησιά ἐσχημάτισαν κύκλον καί σέ περιέβαλαν ώσάν είς χορόν

καί οὔτε σιωπηλήν οὔτε άθόρυβον άλλά πάντοτε άντηχοῦσαν σέ βλέπει ὁ "Εσπερος μέ τίς βοστρυχώδεις (τίς σγουρές) τρίχες.

Καί τά μέν άρσενικά παιδιά σιγοτραγουδοῦν τό τραγούδι τοῦ Λυκίου γέροντος,

πού τό ἔφερεν ἀπό τόν Ξάνθον ὁ προφητικός ΄Ωλήν΄

τά δέ κορίτσια κτυποῦν χορεύοντας τό στερεόν ἔδαφος.

Τότε δά κοσμοῦν μέ στεφάνια καί τό περίφημον ἰερόν ἄγαλμα τῆς ἀρχαίας Κύπριδος· πού κάποτε εἰς αὐτό ἐκάθισεν ὁ Θησεύς μαζί εἴσατο σύν παίδεσσιν, ὅτε Κρήτηθεν ἀνέπλει.

οϊ χαλεπόν μύκημα καί ἄγριον υἶα φυγόντες

Πασιφάης, καί γναμπτόν ἔδος σκολιοῦ λαβυρίνθου,

πότνια, σόν περί βωμόν, έγειρομένου κιθαρισμοῦ,

κύκλιον ώρχήσαντο χοροῦ δ΄ ἡγήσατο Θησεύς.

ἔνθεν ἀειζώοντα θεωρίδος ἱερά Φοίβω Κεκροπίδαι πέμπουσι τοπήϊα νηός ἐκείνης

`Αστερίη πολύβωμε, πολύλλιτε, τίς δέ σε ναύτης

ἔμπορος Αίγαίοιο παρήλυθε νηῖ θεούση; οὐχ οὕτω μεγάλοι μιν ἐπιπνείουσιν ἀῆται, χρειώ δ΄ ὅττι τάχιστον ἄγει πλόον ἀλλά τά λαίφη ἀκέες ἐστείλαντο, καί οὐ πάλιν αὖθις ἔβησαν,

πρίν μέγαν ή σέο βωμόν υπό πληγήσιν έλίξαι

ρησσόμενον, καί πρέμνον όδακτάσαι άγνόν έλαίης, χεῖρας ἀποστρέψαντας. ἄ Δηλιάς εὔρετο νύμφη

παίγνια κουρίζοντι καί `Απόλλωνι νελαστύν.

ίστιη ὧ νήσων, εὐέστιε, χαῖρε μέν αὐτή, χαίροι δ' 'Απόλλων τε, καί ἥν έλοχεύσατο Λητώ. μέ τούς νέους, όταν απέπλευσεν από τήν Κρήτην. Αύτοί, άφοῦ διέφυγον τό φοβερόν μούγγρισμα τοῦ άγρίου υίοῦ τῆς Πασιφάης και τό στρογγυλό ἔδαφος τοῦ περιπλόκου Λαβυρίνθου, έχόρευσαν, σεβαστή δέσποινα, γύρω ἀπό τόν βωμόν σου κυκλικά, ένῶ ἐπαίζετο ἡ κιθάρα κι ἐπί κεφαλῆς τοῦ χοροῦ ῆτο ὁ Θησεύς. Από τότε οἱ Κεκροπίδαι (οἱ Αθηναῖοι) στέλλουν πάντοτε εἰς τόν Φοῖβον τά ἱερά σχοινιά τοῦ ἰεροῦ ἐκείνου πλοίου.

^{*}Ω ^{*}Αστερία μέ τούς πολλούς βωμούς καί τούς πολλούς ίκέτας, ποιός ναύτης,

πού ταξιδεύει είς τό Αίγαῖον, σέ προσεπέρασε μέ γρήγορο πλοῖον;

δέν εΐναι τόσον δυνατοί οὶ ἄνεμοι πού καταπνέουν αὐτήν,

ή άνάγκη ὄμως έπιταχύνει τό ταξίδι ὄσον τό δυνατόν περισσότερον

άλλά οι ναῦται μαζεύουν τά πανιά καί δέν ἀποπλέουν πάλιν πρίν κάμουν έλιγμούς γύρω ἀπό τόν μεγάλον βωμόν σου, πού είναι ραγισμένος ἀπό κτυπήματα, καί πρίν δαγκάσουν τόν ἱερόν κορμόν τῆς έληᾶς, ἀφοῦ στρέψουν τά χέρια των πρός τά ὁπίσω.

Αὐτά εὐρῆκε ἡ νύμφη τῆς Δήλου πρός χάριν τοῦ ᾿Απόλλωνος γιά νά παίζη καί νά γελάη, ἐνῶ ἦτο παιδί.

^{*}Ω Δῆλε, σύ πού είσαι τό κέντρον τῶν νησιῶν καί κατέχεις ὡραίαν θέσιν, χαῖρε ἐσὑ ἡ ἰδία, ἄς χαίρη καί ὁ ᾿Απόλλων, ἄς χαίρη κι ἱ ἐκείνη, ποὺ τὴν ἐγέννησεν ἡ Λητώ.

(5) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΛΟΥΤΡΑ ΤΗΣ ΠΑΛΛΑΔΟΣ

στίχοι 1-19

Όσσαι λωτροχόοι τᾶς Παλλάδος, ἔξιτε πᾶσαι, ἔξιτε. τᾶν ἵππων ἄρτι φρυασσομένων τᾶν ἱερᾶν ἐσάκουσα, καὶ ὰ θεός εϋτυκος ἔσπει:

σούσθέ νυν, ὧ ξανθαί, σούσθε, Πελασγιάδες.

ού ποκ' 'Αθαναία μεγάλως άπενίψατο πάχεις,

πρίν κόνιν ίππείαν έξελάσαι λαγόνων οὐδ' ὄκα δή, λύθρω πεπαλαγμένα πάντα φέροισα τεύχεα, τῶν ἀδίκων ἦνθ' ἀπό γηγενέων.

άλλά πολύ πράτιστον ύφ' ἄρματος

στίχοι 1-19

"Οσαι εἰσθε λουτροχόοι τῆς Παλλάδος, βγῆτε ἔξω ὅλες, βγῆτε ἔξω ἄκουσα πρό όλίγου νά χρεμετίζουν τά ἱερά ἄλογα, καί ἡ θεά ἔρχεται καλά ἐτοιμασμένη:

τρέξατε λοιπόν, ὧ ξανθαί Πελασγιάδες, τρέξατε.

Ποτέ ή `Αθηνᾶ δέν ενιψε τούς μεγάλους πήχεις (τά μεγάλα χέρια της).

πρίν βγάλει τήν σκόνη άπό τά λαγγόνια τῶν άλόγων

οῦτε βέβαια ὅταν ἦλθε ἀπό τήν χώραν τῶν ἐντοπίων άδίκων,

φέρουσα πασπαλισμένα μέ λύθρον (μέ ἀκάθαρτον αίμα) όλα τά ὅπλα.

Αλλά πολύ προτύτερα, άφοῦ ἔλυσε τούς

αὐχένας ἵππων λυσαμένα, παγαῖς ἔκλυσεν ΄Ωκεανῷ

ίδρῶ καί ραθάμιγγας ἐφοίβασεν δέ παγέντα

πάντα χαλινοφάγων άφρόν άπό στομάτων. ὧ ἴτ΄, ΄Αχαιϊάδες, καί μή μύρα, μηδ΄ άλαβάστρως, (συρίγγων ὰΐω φθόγγον ὑπαξονίων)

μή μύρα, λωτροχόοι, τᾶ Παλλάδι, μηδ άλαβάστρως (οὐ γάρ Αθαναία χρίματα μικτά φιλεῖ)

οϊσετε, μηδέ κάτοπτρον ἀεί καλόν ὅμμα τό τήνας.

οὐδ΄ ὄκα τάν Ίδαν Φρύξ ἐδίκαζεν ἔριν, οὐδ΄ ἐς ὀρείχαλκον μεγάλα θεός, οὐδέ Σιμοῦντος.

στίχοι 20-48

ἔβλεψεν δίναν ές διαφαινομέναν οὐδ΄ "Ηρα Κύπρις δέ διαυγέα χαλκόν έλοῖσα,

πολλάκι τάν αὐτάν δίς μετέθηκε κόμαν. ά δέ, δίς ἐξήκοντα διαθρέξασα διαύλως, οἴα παρ Εὐρώτα τοί Λακεδαιμόνιοι ἀστέρες, ἐμπεράμως ἐτρίψατο, λιτά λαβοῖσα

χρίματα, τᾶς ἰδίας ἔκγονα φυταλιᾶς. ὧ κῶραι, τό δ΄ ἔρευθος ἀνέδραμε πρώϊον οἵαν

ή ρόδον ή σίβδας κόκκος έχει χροΐαν.
τῷ καί νῦν ἄρσεν τε κομίσσατε μῶνον ἔλαιον, ὧ Κάστωρ, ῷ καί χρίεται
'Ηρακλέης

οϊσετε καί κτένα οἱ παγχρύσεον, ὡς ἀπό χαίταν πέξηται, λιπαρόν σμασαμένα πλόκαμον.

ἔξιθ' 'Αθαναία' παρά τοι καταθύμιος ϊλα, παρθενικαί μεγάλων παῖδες

' Ακεστοριδᾶν.

΄ Ωθάνα, φέρεται δέ καί ά Διομήδεος άσπίς.

ώς έθος Αργείων τοῦτο παλαιότερον Εὐμήδης έδίδαξε, τεῖν κεχαρισμένος ἱερεύς

ός ποτε βουλευτόν γνούς ἐπί οἱ θάνατον

τραχήλους τῶν ἵππων ἀπό τό ἄρμα, ἐξέπλυνε μέ τά νερά τοῦ ΄Ωκεανοῦ τόν ἰδρῶτα καὶ τούς κόκκους τῆς σκόνης ἐκαθάρισε ἀκόμα καὶ τόν ἀφρόν,

πού ἔπηξε ὅλος, ἀπό τά στόματα τῶν ἵππων, πού δαγκάνουν τά χαλινά.

`Ω `Αχαιῖάδες, έλᾶτε, και μήτε μῦρα μήτε άλαβάστρους - ἀκούω τώρα τόν κρότον τῶν συρίγγων πού κροτοῦν κάτω ἀπό τούς ἄξονες - μήτε μύρα μήτε άλαβάστρους νά φέρετε, ὧ λουτροχόοι, εἰς τήν Παλλάδα διότι ἡ `Αθηνᾶ δέν ἀγαπᾶ τά ἀνάμεικτα χρίσματα (ἀρώματα) μήτε και κάτοπτρον νά φέρετε διότι τό μάτι έκείνης εἶναι καλό (ὀξύ). Οὔτε ὅταν ὁ Φρύξ (ὁ Πάρις) ἑδίκαζε (ἔκρινε) τήν φιλονικίαν εἰς τήν Ἰδην, οὔτε τότε ἡ μεγάλη θεά ἔστρεψε τά βλέμματά της εἰς ὀρείχαλκον (εἰς ὀρειχάλκινον κάτοπτρον),

ούτε είς τούς διαφανεῖς στροβίλους τοῦ Σιμοῦντος (τοῦ Σιμόεντος ποταμοῦ) ἐκοίταξε:

στίχοι 20-48

οὔτε ή "Ηρα' ή Κύπρις ὅμως, ἀφοῦ ἔλαβε διαυγή χαλκόν,

πολλές φορές τήν ίδιαν κόμην μετέθεσε είς δύο θέσεις.

Άλλ αὐτή (ἡ `Αθηνα), ἀφοῦ διέτρεξε ἐκατόν εἴκοσι διπλα στάδια, καθώς ἔκαμναν πλησίον τοῦ Εὐρώτα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀστέρες (οἱ Διόσκουροι), ἔτριψε μέ πεῖραν τά προϊόντα τῆς ἰδικῆς της φυτείας (τοῦ ἰδικοῦ της χωραφιοῦ) καί ἔλαβε πτωχικά χαρίσματα.

Ώ κόρες, ή κοκκινάδα διέτρεξε τότε τό πρόσωπόν της καί είχε τό χρῶμα, πού ἔχει τό πρωϊνό τριαντάφυλλο ἤ ὁ κόκκος (ὁ καρπός), τῆς ροϊδιᾶς.

Διά τοῦτο καί σεῖς τώρα φέρτε μάνον άρσενικό λάδι.

μέ τό όποῖον ὁ Κάστωρ άλείφεται καί ὁ Ἡρακλῆς·

φέρτε εἰς αὐτήν καί ὀλόχρυσο χτένι, διά νά χτενίση τήν κόμην της, άφοῦ καθαρίσει τά ἐλαιώδη πλοκάμια της (τά λαδωμένα μαλλιά της).

Έβγα ἔξω, `Αθηνᾶ΄ πλησίον σου εἶναι εὐχάριστος ὄμιλος,

αί θυγατέρες τῶν μεγάλων ᾿Ακεστοριδῶν.

'Ω' Αθηνᾶ, σοῦ φέρουν καί τήν ἀσπίδα τοῦ Διομήδους.

καθώς είναι τοῦτο παλαιόν ἔθιμον τῶν 'Αργείων, πού τούς τό ἐδίδαξε ὁ Εὐμήδης, ὁ ἀγαπητός εἰς ἐσένα ἰερεύς'

αὐτός κάποτε, ὅταν ἀντελήφθη ὅτι ὁ δῆμος

δάμον ετοιμάζοντα, φυγά τεόν ίρόν ἄγαλμα

ώχετ' ἔχων, Κρεῖον δ' εἰς ὄρος ψκίσατο· Κρεῖον ὄρος σέ δέ, δαῖμον,

άπορρώγεσσιν έθηκεν έν πέτραις, αίς νῦν οὔνομα Παλλατίδες.

ἔξιθ', 'Αθαναία περσέπτολι, χρυσεοπήληξ.

ϊππων καί σακέων άδομένα πατάγω. σάμερον, ύδροφόροι, μή βάπτετε· σάμερον, "Αργος,

πίνετ' ἀπό κρανᾶν, μηδ' ἀπό τῶν ποταμῶν.

σάμερον αἱ δῶλαι, τάς κάλπιδας ή ἐς Φυσάδειαν

ή ές Αμυμώνην οϊσετε τάν Δαναῶ.

(ὁ λαός) ἦτο ἔτοιμος νά τοῦ ἐπιβάλη τήν ποινήν τοῦ θανάτου, πού εἶχε σχεδιάσει ἐναντίον του,

έφυγε (ἀπό τό "Αργος) έχων μαζί του τό ίδικόν σου ἱερόν ἄγαλμα:

κι' έγκατεστάθη είς τό ὄρος Κρεῖον

είς τό Κρεῖον όρος ἐσένα δέ, θεά μου, (τό ἄγαλμα), σέ ἐτοποθέτησε είς ἀποκρήμνους βράχους, πού τώρα ἔχουν τό ὄνομα Παλλατίδες πέτραι.

Έβγα ἔξω, 'Αθηνά, σύ πού κυριεύεις τάς πόλεις, πού ἔχεις χρυσήν περικεφαλαίαν, σύ πού αἰσθάνεσαι ἡδονήν (εὐχαρίστησιν) ἀπό τόν πάταγον τῶν ἵππων και τῶν ἀσπίδων.

Σήμερον, ὧ ὑδροφόροι (σεῖς πού φέρετε νερό), μή πλύνετε σήμερον, σεῖς οἱ Αργεῖοι, πίνετε νερό ἀπό τίς κρῆνες, ὅχι ἀπό τούς ποταμούς.

Σήμερον, σεῖς αἱ δοῦλαι, φέρτε τἰς στάμνες εἰς τήν Φυσάδειαν ἢ εἰς τήν `Αμυμώνην, τήν κόρην τοῦ Δαναοῦ.

στίχοι 49-77

καί γάρ δή χρυσῷ τε καί ἄνθεσιν ὕδατα μίξας ήξει φορβαίων Ίναχος ἐξ ὀρέων, Τάθάνα τό λοετρόν ἄγων καλόν. ἀλλά, Πελασγέ, φράζεο, μή οὐκ ἐθέλων τάν βασίλειαν ἴδης.

ός κεν ίδη γυμνάν τάν Παλλάδα, τάν πολιούχον, Τώργος έσοψεῖται τοῦτο πανυστάτιον.

πότνι' Αθαναία, σύ μέν ἔξιθι μέσφα δ' ένώ τι

ταῖσδ΄ ἐρέω μῦθος δὶ οὐκ ἐμός, ἀλλ΄ ἐτέρων.

παῖδες, `Αθαναία νύμφαν μίαν ἕν ποκα Θήβαις πουλύ τι καί περί δή φίλατο τᾶν ἑταρᾶν,

ματέρα Τειρεσίαο, καί οὔ ποκα χωρίς ἔνεντο.

άλλά καί άρχαίων εὖτ΄ ἐπί Θεσπιέων, ἤ ˙πί Κορωνείας, ἤ εἰς ˙Αλίαρτον ἐλαὐνοι ἵππως, Βοιωτῶν ἔργα διερχομένα,

ή είς Χαιρωνείαν, ἵνα οἱ τεθυωμένον ἄλσος,

καί βωμοί ποταμῷ κεῖντ΄ ἐπί Κουραλίω πολλάκις ἀ δαίμων μιν ἐῷ ἐπεβάσατο δίφοω.

ούδ΄ ὄαροι νυμφᾶν, ούδέ χοροστασίαι

στίχοι 49-77

Καί πραγματικά θά έλθη ὁ Ἰακχος ἀπό τά βουνά, πού παρέχουν βοσκήν, ἀφοῦ ἀναμείξει τά νερά με χρυσόν καί με ἄνθη.

φέρων είς τήν Αθηνᾶν (παρασκευάζων ό Ίναχος διά τήν Αθηνᾶν) τό ώραῖον λουτρόν Αλλά σύ, ὧ Πελασγέ,

πρόσεχε, μήπως ἴδης τήν βασίλισσαν (γυμνήν) χωρίς νά τό θέλης.

Εκεῖνος πού θά ἔβλεπε γυμνήν τήν Παλλάδα, τήν προστάτιν τῆς πόλεως, αὐτό τό "Αργος θά τό ἴδη γιά τελευταία φορά.

Σεβαστή 'Αθηνᾶ, ἐσύ μέν ἔβγα ἔξω ἐγώ δέ ἐν τῶ μεταξύ κάτι θά πῶ σ' αὐτές ἐδῶ ἀλλά ὁ λόγος πού θά πῶ δέν εἶναι ἰδικός μου, ἀνήκει εἰς ἄλλους.

^{*}Ω παιδιά (ὤ κόρες), ἡ Αθηνᾶ κάποτε ἀγάπησε στάς Θήβας μίαν νύμφην πολύ καί σέ ὑπερβολικό βαθμό περισσότερο ἀπό τάς ἄλλας συντρόφους της,

τήν μητέρα τοῦ Τειρεσίου, και ποτέ δέν έχωρίσθησαν.

Αλλά καί όταν όδηγη τούς ίππους είς τάς άρχαίας Θεσπιάς η είς την Κορώνειαν, διερχομένη καί παραπηρούσα τάς γεωργικάς έργασίας τῶν Βοιωτῶν,

ή είς τήν Χαιρώνειαν, ὅπου ὑπάρχει πρός τιμήν της εὑῶδες ἄλσος (εὑωδιάζον ἄλσος),

καί βωμοί της εὐρίσκονται (εῖναι τοποθετημένοι) ἐπάνω στίς ὄχθες τοῦ Κουραλίου ποταμοῦ

πολλές φορές ή θεά (ή `Αθηνᾶ) ἐπεβίβασε

άδεῖαι τελέθεσκον, ὄθ ούχ άγεῖτο Χαρικλώ.

άλλ' ἔτι καί τήναν δάκρυα πόλλ' ἔμενε, καίπερ 'Αθαναία καταθύμιον εὖσαν ἐταίραν.

δή ποτε γάρ πέπλων λυσαμένα περόνας, ἴππω έπί κράνα 'Ελικωνίδι, καλά ρεοίσα, λῶντο· μεσαμβρινά δ' εἶχ΄ ὅρος ἀσυχία. [ἀμφότεραι λώοντο, μεσαμβριναί δ' ἔσαν ὧραι· πολλά δ' άσυχία τῆνο κατεῖχεν ὅρος.]

Τειρεσίας δ` ἔτι μῶνος ἄμα κυσίν, ἄρτι γένεια περκάζων, ἱερόν χῶρον ἀνεστρέφετο·

διψάσας δ΄ ἄφατόν τι, ποτί ρόον ἤλυθε κράνας,

στίχοι 78-106

σχέτλιος οὐκ ἐθέλων δ' εἶδε τά μή θέμιδες.

τόν δέ χολωσαμένα περ, ὅμως προσέφασεν ᾿Αθάνα:

τίς σε, τόν ὀφθαλμώς οὐκέτ΄ ἀποισόμενον,

δ Εὐηρείδα, χαλεπάν όδόν ἄγαγε δαίμων; ἄ μέν ἔφα, παιδός δ΄ δμματα νύξ ἔβαλεν. ἐστάθη δ΄ ἄφθογγος ἐκόλλασαν γάρ ἀνίαι γώνατα, καί φωνάν ἔσχεν ἀμηχανία. ἀ νύμφα δ΄ ἐβόασε τί μοι τόν κῶρον ἔρεξας, πότνια; τοιαῦται δαίμονές ἐστε φίλαι;

ὄμματά μοι τῶ παιδός ἀφείλεο. τέκνον ἄλαστε,

είδες 'Αθαναίας στήθεα καί λαγόνας' άλλ' οὐκ άέλιον πάλιν ὄψεαι. ὧ έμέ δειλάν'

ὦ ὄρος, ὦ ΄Ελικών, οὐκέτι μοι πάριτε. ἢ μεγάλ՝ ἀντὶ ὀλίγων ἐπράξαο: δόρκας ὀλέσσας καί πρόκας οὐ πολλάς, φάεα παιδός ἔχεις.

ώς φαμέν άμφοτέραισι φίλον περί παῖδα λαβοῖσα μάτηρ μέν γοερῶν οἴκτον αὐτήν (τήν μητέρα τοῦ Τειρεσίου) εἰς τό ἄρμα της.

Οὔτε φιλικές συνομιλίες τῶν νυμφῶν οὔτε εὐχάριστοι χοροί ἐγίνοντο, ὅταν δέν ἡτο ἀρχηγός (ὅταν δέν ἡγεῖτο) ἡ Χαρικλώ.

Αλλ άκόμα καί εκείνην (τήν Χαρικλώ, τήν μητέρα τοῦ Τειρεσίου) τήν άνέμεναν πολλά δάκουα.

καίτοι αὐτή ήτο άγαπητή σύντροφος τῆς `Αθηνᾶς.

Κάποτε λοιπόν, άφοῦ ἔλυσε τἰς πόρπες (τἰς καρφίτσες) τῶν πέπλων της, οὶ ἵπποι της ἐλου-ζοντο εἰς τήν κρήνην τοῦ Ἑλικῶνος, ποὺ εἶχε καλά νερά εἰς τό βουνό (εἰς τόν Ἑλικῶνὰ) ἐπεκράτει μεσημεριανή ἡσυχία.

[Καί αί δύο έλούζοντο καί ήσαν ώρες μεσημεριανές· καί μεγάλη ήσυχία κατεΐχε έκεῖνο τό Βουνό – τόν Ἑλικῶνα].

Ο Τειρεσίας τότε μόνος μαζί μέ τά σκυλιά του, ένω πρό όλίγου ήρχισαν νά μαυρίζουν τά γένεια του, περιεφέρετο είς τόν ίερόν χώρον έπειδή όμως έδίψασε πάρα πολύ, έπήγε ό δυστυχής είς τά νερά τῆς κρήνης καί, χωρίς νά

στίχοι 78-106

τό θέλη, είδε πράγματα πού δέν ήτο θεμιτόν νά ίδη. Καίτοι δέ ἡ `Αθηνᾶ έχολώθη έναντίον του, όμως τόν προσεφώνησε καί τοῦ είπε:

Ποιός δαίμων, ὧ Εὐηρείδη, σέ ωδήγησε (σέ έφερε) είς αὐτόν τόν δύσκολον δρόμον, ἐσέ, πού δέν πρόκειται νά ἐπανακτήσης πλέον τούς ὀφθαλμούς σου (τήν ὄρασίν σου);

Αυτά τοῦ είπε, εἰς δέ τά μάτια τοῦ παιδιοῦ (τοῦ Τειρεσίου) ἐπεκάθισεν ἡ νύχτα (ἐτυφλώθη ὁ Τειρεσίας),

κι΄ ἔμεινε ἄφωνος διότι αἱ στενοχώριες συγκόλλησαν τά γόνατά του καὶ ἡ ἀμηχανία (τὰ ἀπελπισία) τοῦ κατέσχε τήν φωνήν.

Ή δέ νύμφη (ἡ Χαρικλώ, μήτηρ τοῦ Τειρεσί ου) ἀνεβόησε (ἐφώναξε):

τί ἔκαμες στό παιδί μου; ὤ σεβαστή δέσποινα, τέτοιες φίλες εἴσθε αἰ θεές; ἀφήρεσες τά μάτια τοῦ παιδιοῦ μου.

Παιδί μου δυστυχισμένο, εῖδες τά στήθη καί τά λαγγόνια τῆς `Αθηνᾶς·

άλλά τόν ήλιον δέν πρόκειται νά τόν ξαναϊδής. Ω έγώ ή δυστυχής:

ῶ βουνό, ὧ Ἑλικών, μή μέ πλησιάζετε πλέον.

Διέπραξες πράγματι μεγάλα έξ αἰτίας μικρῶν, ἀφοῦ ἐφόνευσες ζαρκάδια καί ἐλάφια ὅχι πολλά, τώρα κατέχεις τά μάτια τοῦ παιδιοῦ μου.

Αφοῦ εἰπε αὐτά (ἡ μήτηρ τοῦ Τειρεσίου), παρέλαβε τό ἀγαπητό παιδί της μέ τά δύο χέρια της και τό ώδηγοῦσε, ἐνῶ ἔκλαιε βαρειά άηδονίδων ἄγε, βαρύ κλαίοισα θεά δ΄ έλέησεν έταίραν,

καί μιν `Αθαναία πρός τόδ` ἔλεξεν ἔπος δῖα γύναι, μετά πάντα βαλεῦ πάλιν, ὅσσα δι' ὀργάν εἴπας ἐγώ δ' οὔτοι τέκνον ἔθηκ' ἀλαόν.

ού γάρ Αθαναία γλυκερόν πέλει ὄμματα παίδων άρπάζειν Κρόνιοι δ΄ ὧδε λέγοντι νόμοι

ός κέ τιν ἀθανάτων, ὄκα μή θεός αὐτός ἔληται, ἀθρήση, μισθῷ τοῦτον ἰδεῖν μεγάλα δῖα γύναι, τό μέν οὐ παλινάγρετον αὖθι γένοιτο ἔργον, ἐπεί μοιρᾶν ὧδ ἐπένευσε λίνα, ἀνίκα τό πρῶτόν νιν ἐγείναο νῦν δέ κομίζευ,

ῶ Εὐηρείδα, τέλθος ὀφειλόμενον.

στίχοι 107-135

πόσσα μέν ά Καδμηΐς ἐσύστερον ἔμπυρα καυσεῖ,

πόσσα δ' 'Αρισταΐος, τόν μόνον εὐχόμενοι

παῖδα, τόν ἀβατάν ᾿Ακταίωνα, τυφλόν ἰδέσθαι.

καί τῆνος μεγάλας σύνδρομος

'Αρτέμιδος ἔσσεται άλλ' οὐκ αὐτόν ὅ τε δρόμος, αἴ τ' ἐν ὅρεσσι ρυσεῦνται ξυναί τᾶμος ἐκαβολίαι,

όππόταν, οὐκ ἐθέλων περ, ἴδη χαρίεντα λόετρα δαίμονος ἀλλὰ αὐταί τόν πρίν ἄνακτα κύνες

τουτάκι δειπνησεῦντι τά δ΄ υιέος όστέα μάτηρ δεξεῖται, δρυμώς πάντας έπερχομένα

όλβίσταν τ' έρέει σέ καί εὐαίωνα νενέσθαι.

έξ όρέων άλαόν παιο΄ ύποδεξαμέναν. ὧ έτάρα, τῷ μή τι μινύρεο τῷδε γάρ ἄλλα τεῦ χάριν έξ ἐμέθεν πολλά μενεῦντι νέρα.

μάντιν ἐπεί θησῶ νιν ἀοίδιμον ἐσσομένοισιν,

ή μέγα τῶν ἄλλων δή τι περισσότερον. γνωσεῖται δ' ὄρνιθας, ὅς αἴσιος, οἵ τε πέτονται ἤλιθα, καί ποίων οὐκ ἀγαθαί πτέρυγες.

πολλά δέ Βοιωτοῖσι θεοπρόπα, πολλά δέ Κάδμω χρησεῖ, καί μεγάλοις ὔστερα Λαβδακίδαις καί έξέπεμπε τόν θρῆνον όδυρομένων ἀηδονιῶν ἀλλ ἡ θεά Αθηνᾶ έλέησε τήν φίλην της, καί εἴπε πρός αὐτήν αὐτά τά λόγια:

Ω θεϊκή γυναϊκα, μετάβαλε όλα, όσα είπες άπό την όργην σου δέν τό κατέστησα έγώ τυφλόν τό τέκνον σου διότι δέν είναι ευχάριστον είς την 'Αθηνᾶν νά άφαιρη τά μάτια τῶν παιδιῶν' άλλά οί νόμοι τοῦ Κρόνου (οί παλαιότατοι νόμοι) λέγουν (ὸρίζουν) τά ἐξῆς:

όποιος ἴδη κάποιαν ἀπό τάς θεάς, όταν ὁ ἴδιος ὁ θεός δέν τόν ἐκλέξη, αὐτός ἀντί μισθοῦ (ὡς ἀνταπόδοσιν) θά ἴδη μεγάλο κακό.

*Ω θεϊκή γυναϊκα, αὐτό τό ἔργον πού ἔγινε (ἡ τύφλωσις τοῦ Τειρεσίου) δέν εἴναι δυνατόν νά ἀνακληθῆ πάλιν, ἐπειδή οἱ κλωστές τῶν μοιρῶν ἔτσι ὥρισαν,

όταν έξ άρχῆς έγέννησες αὐτόν (τόν Τειρεσίαν) σύ δέ, ὧ Εὐηρείδα, λάβε τό βραβεῖον, πού σοῦ όφείλεται.

στίχοι 107-135

Αλλά πόσας θυσίας μέ φωτιά θά προσφέρη ϋστερα ή Καδμηῖς (ή κόρη τοῦ Κάδμου) καί πόσας ὁ Αρισταῖος, εὐχόμενοι νά ἴδουν τυφλόν τό μοναδικό παιδί των, τόν νεαρόν Ακταίωνα.

Καί ἐκεῖνος (ὁ ᾿Ακταίων) θά γίνη ἀκόλουθος εἰς τό τρέξιμο τῆς μεγάλης ᾿Αρτέμιδος ἀλλ αὐτόν οὔτε ὁ δρόμος (τό τρέξιμο μαζί μέ τήν Ἅρτεμιν) οὔτε αὶ κοιναί εἰς τά ὅρη μακροβολίαι θά τόν σώσουν τότε, ὅταν ἴδη, καίτοι χωρίς τήν θέλησίν του, τά κομψά λουτρά τῆς θεᾶς (τῆς ᾿Αρτέμιδος) ἀλλά τότε αὶ ἴδιες αὶ σκύλες θά τόν φάγουν, αὐτόν πού εἶχον προηγουμένως ἄρχοντά των τά δέ ὀστᾶ τοῦ παιδιοῦ της θά παραλάβη ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία διατρέχουσα ὅλα τὰ δάση θά λέγη, ὅτι ἐσύ ὑπῆρξες εὐτυχεστάτη καί καλότυχη, διότι ὑπεδέχθης ἀπό τά βουνά τυφλόν τόν υἰόν σου.

Ω φίλη μου, για υτό μή παραπονήσαι διότι γιά δική σου χάρι αυτόν (τόν υίόν σου) τόν περιμένουν από έμε πολλά βραβεῖα διότι αυτόν θά τόν κάμω μάντιν, πού θά υμνήται από τούς μεταγενεστέρους άνθρώπους πολύ περισσότερον τῶν ἄλλων μάντεων.

Θά μάθη γιά τά πουλιά, ποιό άπ αὐτά εἶναι εὐοίωνο, καί ποιά πουλιά πετοῦν ματαίως καί ποίων πουλιῶν τὸ πέταγμα δέν εἶναι καλόν (εὐοίωνον).

Καί πολλάς προφητείας θά χρησμοδοτήση είς τούς Βοιωτούς, πολλάς ἐπίσης είς τόν Κάδμον καί ἀργότερα είς τούς μεγάλους Λαδωσῶ καί μέγα βάκτρον, ὅ οἱ πόδας ἐς δέον ἀξεῖ, δωσῷ καί βιότῳ τέρμα πολυχρόνιον.

καί μόνος, εὖτε θάνη, πεπνυμένος ἐν νεκύεσσι φοιτασεῖ, μεγάλω τίμιος ᾿Αγεσίλα.

ώς φαμένα κατένευσε τό δ' έντελές, ὦ κ' έπινεύση Παλλάς, ἐπεί μώνα Ζεύς τόγε θυγατέρων

δῶκεν Αθαναία, πατρώϊα πάντα φέρεσθαι.

λωτροχόοι, μάτηρ δ΄ οὔτις ἔτικτε θεάν ἀλλά Διός κορυφά. κορυφά Διός οὐκ ἐπινεύει

στίχοι 136-142

ψεύδεα [οὐδέ ποκ' ἄν ψεύδεται] ά θυνάτηρ

ἔρχετ Αθαναία νῦν ἀτρεκές ἀλλά δέχεσθε τάν θεόν, ὧ κῶραι, τὧργος ὄσαις μέλεται,

σύν τ' εὐαγορία, σύν τ' εὕγμασι, σύν τ' όλολυγαῖς.

χαῖρε θεά, κάδευ δ΄ "Αργεος 'Ιναχίω. χαῖρε καί ἐξελάοισα, καί ἐς πάλιν αὖτις ἐλάσσαις ἵππως, καί Δαναῶν κλᾶρον ἄπαντα σάω. βδακίδας. Θά τοῦ δώσω ακόμη καί μεγάλην βακτηρίαν, ή όποια θά καθοδηγή τά βήματά του κατά τόν δέοντα τρόπον.

θά τοῦ δώσω ἐπίσης καί μακροχρόνιον τέρμα τοῦ βίου του:

καί μόνον αὐτός, ὅταν ἀποθάνη, θά ὑπάγη φρόνιμος μεταξύ τῶν νεκρῶν.

τιμώμενος ἀπό τόν μεγάλον 'Αγεσίλαν (τόν ''Αδην).

Αφοῦ είπε αυτά, κατένευσε (ἔκαμε νεῦμα ἐπιβεβαιωτικόν τῶν λόγων της) τοῦτο δέ ἐκτελεῖται εἰς ὅποιον ἡ Παλλάς συγκατανεύσει, ἐπειδή μόνον εἰς τήν Αθηνᾶν ἐκ τῶν θυγατέρων του ἔδωσε ὁ Ζεύς τοῦτο τό προνόμιον, νά ἔχη δηλαδή ὅλα τά δικαιώματα τοῦ πατρός της.

Ώ λουτροχόοι, καμμιά μητέρα δέν έγέννησε την θεάν άλλά την έγέννησε ή κεφαλή τοῦ Διός δέν κάμνει ψευδῆ

στίχοι 136-142

νεύματα· ούτε ποτέ λέγει ψέματα ή θυγάτηρ του.

"Ερχεται τώρα πράγματι ἡ ' Αθηνᾶ'

άλλά υποδέχεσθε τήν θεάν, ὧ κόρες, ὄσαι ἐνδιαφέρεσθε διά τό "Αργος.

μέ ὕμνους καί μέ προσευχάς καί μέ παρακλητικάς φωνάς.

Χαῖρε θεά, φρόντιζε γιά τό "Αργος τοῦ Ἰνάχου,

χαῖρε καί ὅταν ἐξάγης (ὅταν βγάζης ἔξω) τούς ἵππους, καί εἴθε νά τούς εἰσαγάγης καί πάλιν, καί σῶζε ὄλην τήν γῆν τῶν Δαναῶν.

(6) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑ

στίχοι 1-11

Τῶ καλάθω κατιόντος ἐπιφθέγξασθε γυναῖκες:

Δάματερ μέγα χαῖρε, πολύτροφε, πουλυμέδιμνε.

τόν κάλαθον κατιόντα, (χαμαί θασεῖσθε βέβαλοι)

μηδ΄ άπό τῶ τέγεος, μηδ΄ ὑψόθεν αὐγάσσησθε,

μή παῖς, μηδέ γυνά, μηδ΄ ἄ κατεχεύατο χαίταν,

μηδ΄ ἔτ΄ ἀπ΄ αὐαλέων στομάτων πτύωμες ἄπαστοι.

Έσπερος έκ νεφέων ἐσκέψατο, πανίκα νεῖται στίχοι 1-11

"Οταν τό καλάθι κατέρχεται, σεῖς αἱ γυναῖκες φωνάξατε:

ω Δήμητρα, σύ πού μᾶς δίδεις πολλήν τροφήν, πού μᾶς παρέχεις πολλούς μεδίμνους σιτηρῶν (πολύ σιτάρι), μεγάλη ἡ χάρι σου. "Όταν τό καλάθι κατέρχεται – σεῖς οἱ ἀμύητοι νά ἔχετε τά βλέμματά σας ἐστραμμένα πρός τά κάτω – νά μή τό παρατηρῆτε μήτε ἀπό τήν στέγην μήτε ἀπό ὑψηλά, οὕτε παιδί οὕτε γυναῖκα οὕτε ἐκείνη πού ἔχυσε νερό εἰς τήν κόμην της, μήτε ἀκόμη ἀπό ξηρά στόματα νά πτύωμεν νηστικοί.

Ο Εσπερος άπό τά νέφη παρετήρησε, πότε θά έλθη ὁ Έσπερος, πού μόνον αὐτός

"Εσπερος, ὄς τε πιεῖν Δαμάτερα μῶνος ἔπεισεν,

άρπαγίμας ὄκ' ἄπυστα μετέστιχεν ἴχνια κώρας.

πότνια, πῶς σε δύναντο πόδες φέρεν ἔς τ' ἐπί δυθμάς, ἔς τ' ἐπί τώς μέλανας, καί ὅπα τά χρύσεα μᾶλα;

στίχοι 12-39

[ού πίες, οὕτ΄ ἄρ΄ ἔδες τῆνον χρόνον, οὐδ΄ ἐλοέσσω.]

τρίς μέν δή διέβης `Αχελώϊον άργυροδίναν,

τοσσάκι δ΄ ἀενάων ποταμῶν ἐπέρασσας ἔκαστον.

τρίς δ' ἐπί Καλλί [στης νήσου δράμες όμφαλόν "Ενναν.]

τρίς δ΄ ἐπί Καλλι [χόρω χαμάδις ἐκαθίσσαο φρητί,]

αύσταλέα, ἄποτός τε: καί οὐ φάγες, οὐδ' ἐλοέσσω.

μή μή ταῦτα λέγωμες, ἄ δάκρυον ἄγαγε Δηοῖ.

κάλλιον, ώς πολίεσσιν έαδότα τέθμια δῶκε·

κάλλιον, ώς καλάμην τε καί ίερά δράγματα πράτα άσταχύων άπέκοψε, καί έν βόας ἦκε πατῆσαι,

άνικα Τριπτόλεμος άγαθάν εδιδάσκετο τέχναν

κάλλιον, ώς, ἵνα καί τις ὑπερβασίας ἀλέηται,

[θήκατο βουπείνα Τριόπεω γόνον οίκτρόν] ἰδέσθαι.

Οὔπω τάν Κνιδίαν, ἔτι Δώτιον ἰρόν ἔναιον,

τίν δ' αὐτῷ καλόν ἄλσος ἐποιήσαντο Πελασνοί.

δένδρεσιν άμφιλαφές διά κεν μόλις ήνθεν όϊστός.

έν πίτυς, έν μεγάλαι πτελέαι ἔσαν, έν δέ καί ὅχναι, έν δέ καλά γλυκύμαλα τό δ΄, ὤστ΄ ἀλέκτρινον, ὕδωρ έξ άμαρᾶν ἀνέθυε θεά δ΄ ἐπεμαίνετο χώρω, ὅσσον Ἐλευσῖνι, Τριόπω θ΄ ὅσον,

έπεισε τήν Δήμητρα νά πιῆ, ὅταν ἐβγῆκε νά ἀναζητήση τὰ ἵχνη τῆς ἀπαχθείσης κόρης της, γιά τήν ὁποίαν δέν ὑπῆρχον πληροφορίαι.

Σεβαστή δέσποινα, πῶς ἡμπόρεσαν τά πόδια σου (πῶς ἄνθεξαν τά πόδια σου) νά σέ φέρουν πρός δυσμάς (πρός τά δυτικά μέρη) καί πρός τούς μαύρους καί ἐκεῖ ὅπου ἦσαν τά χρυσᾶ μῆλα;

στίχοι 12-39

Δέν έπιες οὔτε βέβαια ἔφαγες κατ` ἐκεῖ-νον τόν χρόνον, οὔτε ἐλούσθηκες.

Τρεῖς δά φορές διέβης τόν `Αχελῷον ποταμόν μέ τά ἀργυρόχροα νερά, κι ¨άλλες τόσες φορές ἐπέρασες καθένα ἀπό τούς ἀδιακόπως ρέοντας ποταμούς,

τρεῖς ἐπίσης φορές διέτρεξες τό κέντρον Ένναν τῆς Καλλίστης νήσου

καί τρεῖς ἀκόμα φορές [ἐκάθισες χάμω εἰς τό στόμιον τοῦ Καλλιχόρου φρέατος

στεγνή καί χωρίς νά πιῆς νερό καί δέν ἔφαγες οῦτε ἐλούσθηκες.

`Αλλά ἄς μή τά λέγωμεν αὐτά, διότι φέρουν δάκρυα εἰς τήν Δηώ (εἰς τήν Δήμητρα).

Καλλίτερον είναι νά εἴπωμεν ὅτι αὐτή (ἡ Δήμητρα) ἔδωσε (ἐθέσπισε) θεσμούς-νόμους εἰς τάς πόλεις

καλλίτερον εἶναι νά εἴπωμεν, ὅτι αὐτή πρώτη ἔκοψε τά καλάμια καί τά ἱερά δεμάτια τοῦ σιταριοῦ, καί ἄφησε τά βόδια νά πατήσουν μέσα στά χωράφια,

όταν ό Τριπτόλεμος έδιδάσκετο άπό αὐτήν τήν ώφέλιμον τέχνην (τήν τέχνην τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς)

καλλίτερον νά εἵπωμεν, διά νά ἀποφεύγη κανείς καί τά σφάλματα (τάς παραβάσεις τῶν νόμων).

[ὅτι ἔκαμε μέ τήν μεγάλην πεῖναν οἰκτρόν θέαμα τόν γόνον (τό γέννημα) τοῦ Τριόπου.

Δέν είχον κατοικήσει οι Πελασγοί εἰς τήν Κνίδον, άλλά κατώκουν άκόμη εἰς τό Δώτιον ἰερόν.

όταν ἔφτιασαν γιά σένα τήν ἰδίαν ώραῖον ἄλσος,

κατάφυτον ἀπό δένδρα διά μέσου αὐτοῦ ποτέ δέν ἐπέρασε βέλος. Αλλά μέσα εἰς αὐτό ἤσαν πιτυές, μεγάλες πτελέες καί ἀγριαπιδιές, ἀκόμη ὑπῆρχον σ' αὐτό καί ώραῖα γλυκόμηλα τό δέ νερό, λάμπον ώσάν τό ἤλεκτρον (τό κεχριμπάρι),

ἀνέβλυζε ἀπό τ΄ αὐλάκια καί ή θεά (ή Δήμητρα) ήτο ένθουσιασμένη ἀπό αὐτόν τόν χῶρον τόσον πολύ.

όσον ήτο άπό τήν `Ελευσῖνα καί όσον ήτο άπό

όκκόσον "Εννα.

άλλ' ὄκα Τριοπίδαισιν ό δεξιός ἄχθετο δαίμων.

τουτάκις ά χείρων `Ερυσίχθονος ἄψατο Βωλά.

σεύατ` ἔχων θεράποντας ἐείκοσι, πάντας ἐν ἀκμᾶ,

πάντας δ' άνδρογίγαντας, όλαν πόλιν άρκίος άραι,

άμφότερον, πελέκεσσι καί άξίναισιν όπλίσσας.

ές δέ τό τᾶς Δάματρος ἀναιδέες ἔδραμον ἄλσος.

ής δέ τις αϊγειρος, μέγα δένδρεον, αίθέρι κύρον

τῷ δ' ὕπο ταί νύμφαι ποτί τὤνδιον ἑωιόωντο

στίχοι 40-67

ἄ πράτα πλαγεῖσα, κακόν μέλος ἵαχεν ἄλλαις.

ήσθετο Δαμάτηρ, ὅτι οἱ ξύλον ἱερόν ἀλγεῖ· εἶπε δέ χωοσαμένα· τίς μοι καλά δένδρεα κόπτει;

αὐτίκα Νικίππα, τάν οἱ πόλις ἀρήτειραν δαμοσίαν ἔστασαν, ἐείσατο γέντο δέ χειρί

στέμματα καί μάκωνα, κατωμαδίαν δ' έχε κλαϊδα.

φᾶ δέ παραψύχοισα κακόν καί άναιδέα ωῶτα

τέκνον, έλίνυσον, τέκνον πολύθεστε τοκεῦσι

παύεο, καί θεράποντας ἀπότρεπε· μή τι χαλεφθή πότνια Δαμάτηρ, τᾶς ἰερόν ἐκκεραίζεις.

Τάν δ΄ ἄρ΄ ὑποβλέψας χαλεπώτερον, ἡέ κυναγόν ὤρεσιν ἐν Τμαρίοισιν ὑποβλέπει ἄνδρα λέαινα ὡμοτόκος, (τᾶς φαντί πέλειν βλοσυρώτατον ὄμμα) χάζευ, ἕφα΄ μή τοι πέλεκυν μέγαν ἐν χροῖ παξῶ. τό Τρίοπον καί ὄσον ἀπό τὴν "Ενναν.

Αλλ΄ όταν ο δεξιος δαίμων έστενοχωρήθη από τους Τριοπίδας, τότε ή χειροτέρα απόφασις έψαυσε τόν Ερυσίχθονα (ο Ερυσίχθων έλαβε κακήν-καταστρεπτικήν απόφασιν).

Ξεχύθηκε όρμητικά έχων μαζί του εϊκοσι βοηθούς, πού ήσαν όλοι είς τήν άκμήν των καί όλοι γιγαντόσωμοι άνδρες, ήτο δέ ό ίδιος ίκανός νά ξεσηκώση όλόκληρον πόλιν κι' αὐτούς τούς έξώπλισε καί μέ τά δύο ὅπλα, καί μέ πελέκια καί μέ άξίνας.

Κι ώρμησαν οι άναισχυντοι είς τό άλσος τῆς Δήμητρος

Εκεῖ ήτο καί μία λεύκη, ὑψηλότατον δένδρον, τό όποῖον ἡγγιζε τόν αίθέρα κάτω ἀπ αὐτό διεσκέδαζαν κατά τό μεσημέρι αὶ νύμφαι

στίχοι 40-67

αὐτή πρώτη χτυπήθηκε (πληγώθηκε) καί ξεφώνισε πρός τίς ἄλλες όδυνηρόν ήχον (ήχον πού έπρόδιδε τόν πόνον της).

`Αντελήφθη τότε ή Δημήτηρ, ὅτι τό ἰερόν ξύλον της -- τό ἱερόν δένδρον της πονεῖ΄ καὶ ἀργιομένη εἶπε: ποιός εἶναι αὐτός πού χτυπάει τά ἀραῖα δένδρα μου;

Κι άμέσως έξωμοιώθηκε μέ τήν Νικίππαν (έλαβε τήν μορφήν τῆς Νικίππης), τήν οποίαν αὶ πόλεις κατέστησαν δημοσίαν ἱέρειάν της κι έλαβε στά χέρια της

στεφάνια και παπαρούνες κι έκρέμασε από τόν ώμόν της κλειδί. Και αποβλέπουσα να περιορίση τό κακόν (τήν γενομένην διά τῆς καταστροφῆς τῶν δένδρων ζημίαν) και να καταπραύνη τόν ἀναισχυντον ἄνδρα εἶπε: παιδί μου, ἐσύ πού καταστρέφεις τά ἀφύλακτα

παιδί μου, έσύ πού καταστρέφεις τά άφύλακτα δένδρα, πού είναι άφιερωμένα είς τούς θεούς,

παιδί μου, ἡσύχασε, παιδί μου, σύ πού είσαὶ πολυαγάπητο είς τούς γονείς σου.

σταμάτα (τήν καταστροφήν τῶν δένδρων) καί έμπόδιζε καί τούς ὑπηρέτας σου διότι ὑπάρχει φόβος νά ὁργισθῆ πάρα πολύ

ή σεβαστή δέσποινα Δήμητρα, τῆς όποίας καταστρέφεις τό ἱερόν (τόν ἱερόν χῶρον).

Αὐτήν τότε τήν ἐστραβοκοίταξε (ὁ Ἐρυσίχθων) μέ μεγαλυτέραν ἀγριότητα παρά μέ ὅσην ἀγριοκοιτάζει ἔνα κυνηγόν εἰς τά βουνά τοῦ Τμάρου (εἰς τό ὅρος Τμάρος) μία λέαινα, πού ἐγέννησε προώρως. – αὐτῆς τό μάτι λέγουν ὅτι εἶναι ἀγριώτατον –, καί τῆς εἴπε: φύγε, μή σοῦ μπήξω στό σῶμά σου τό μεγάλο τοεκούρι.

ταῦτα δ' ἐμόν θησεῖ στεγανόν δόμον, ῷ ἔνι δαῖτας αἰέν ἐμοῖς ἐτάροισιν ἄδην θυμαρέας άξῶ.

Είπεν ό παῖς. Νέμεσις δέ κακάν έγράψατο φωνάν.

Δαμάτηρ δ΄ ἄφατόν τι κοτέσσατο· γείνατο δ΄ ά θεῦς.

ἴθματα μέν χέρσω, κεφαλά δέ οἱ ἄψατ΄ ΄Ολύμπω

οί μεν ἄρ' ἡμιθνῆτες, ἐπεί τάν πότνιαν είδον.

έξαπίνας ἀπόρουσαν, ένί δρυσί χαλκόν ἀφέντες.

ά δ΄ ἄλλως μέν ἔασεν, (άναγκαία γάρ ἔποντο δεσποτικάν ὑπό χεῖρα) βαρύν δ΄ ἀπαμείωατ΄ ἄνακτα

ναί, ναί, τεύχεο δῶμα, κύον, κύον, ῷ ἔνι δαῖτας ποιησεῖς: θαμιναί γάρ ές ὔστερον είλαπίναι τοι.

΄ Α μέν τόσο΄ είποῖο΄ ΄ Ερυσίχθονι τεῦχε πονηρά. αὐτίκα οἱ χαλεπόν τε καί ἄγριον ἔμβαλε λιμόν,

Αὐτά τά ξύλα θά καταστήσουν τό σπίτι μου στεγανό (μέ αὐτά τά ξύλα θά φτιάσω ὼραίαν στέγην τοῦ σπιτιοῦ μου), καί μέσα σ' αὐτό θά παραθέτω πάντοτε εἰς τούς συντρόφους μου πολύ εὐχάριστα τραπέζια (πολύ εὐχάριστα συμπόσια).

Αὐτά εἴπε τό παιδί· ἡ δέ Νέμεσις (ἡ τιμωρός θεά) κατήγγειλε τούς ὑβριστικούς λόγους του.

Καί ή Δήμητρα ώργίσθη εἰς ὑπερβολικόν βαθμόν καί ἔγινε πάλιν ή θεά (ἀπέβαλε τήν μορφήν τῆς Νικίππης καί ἐπανέκτησε τήν θεϊκήν της μορφήν).

Τά μέν βήματά της (τά πόδια της) ήσαν είς τήν γήν, ή δέ κεφαλή της ήγγισε τόν Ολυμπον

Καί ἐκεῖνοι ἡμιθανεῖς (μισοπεθαμένοι), καθώς ἦσαν, ὅταν είδαν τήν σεβαστήν θεάν, ξαφνικά ἐπήδησαν κι΄ ἔφυγαν, ἀφοῦ ἄφησαν μέσα στίς βαλανιδιές τά χάλκινα ὅπλα των.

Αὐτή δέ τούς μέν ἄλλους τούς ἄφησε νά φύγουν – διότι κατ΄ άνάγκην τόν άκολουθοῦσαν ώς τελοῦντες ὑπό τήν δεσποτικήν του χεῖρα (τήν κυριαρχικήν του έξουσίαν) –, ἀπήντησεν ὅμως ὡς έξῆς εἰς τόν σκληρόν ἄνακτα (εἰς τόν Ἑρυσίχθονα):

ναί, ναί, φτιάξε, σκυλί, τό σπίτι σου, μέσα στό όποῖο θά παραθέτης συμπόσια διότι πράγματι θά ἔχης άργότερα συχνές εύωχίες.

Αυτή τόσα μόνον εἴπε, άλλά ἐτοίμαζε εἰς τόν Ἐρυσίχθονα κακά. Αμέσως ἐνέβαλε εἰς αὐτόν βαρειά καὶ ἄγρια πεῖνα, καυστικήν, δυνα-

στίχοι 68-96

αϊθωνα, κρατερόν: μεγάλη δ' έστρεύγετο νούσω:

σχέτλιος, ὄσσα πάσαιτο, τόσων ἔχεν ἵμερος αὖτις. εἴκατι δαῖτα πένοντο, δυώδεκα δ΄ οἴνον ἄφυσσον καί γάρ τᾶ Δάματρι συνωργίσθη Διόνυσος τόσσα Διώνυσον γάρ ἄ καί Δάματρα χαλέπτει. οὔτε μιν εἰς ἐράνως οὔτε ξυνδείπνια πέμπον

αἰδόμενοι γονέες προχανά δ' εὐρίσκετο πᾶσα.

ήνθον Ίτωνιάδος μιν `Αθαναίας ἐπ΄ ἄεθλα

Όρμενίδαι καλέοντες· ἀπ΄ ὧν ἡρνήσατο μάτηρ·

οὐκ ἐνδοῖ, χθιζός γάρ ἐπί Κρανῶνα βέβηκε,

τέλθος απαιτήσων, έκατόν βόας. ἦνθε Πολυξώ, στίχοι 68-96

τήν και έξηντλεῖτο (άδυνάτιζε) ἀπό μεγάλην άσθένειαν ὁ δυστυχής, ὅσα ἔτρωγε, ἄλλα τόσα τόν κατεῖχε πάλιν ἡ ἐπιθυμία νά φάγη. Εἴκοσι τοῦ παρεσκεύαζον τό φαγητό κι ἄλλοι δώδεκα τοῦ ἀντλοῦσαν κρασί διότι και ὁ Διόνυσος ὡργίσθη μαζί μὲ τήν Δήμητρα ἐναντίον του διότι τόσα ἑξοργίζουν τόν Διόνυσον ὅσα ἑξοργίζουν και τήν Δήμητρα. Οὕτε εἰς δεῖπνα, πού ἐγίνοντο διά συνεισφορᾶς, οὕτε εἰς κοινά συμπόσια ἔστελλον αὐτόν οἱ γονεῖς του, ἐπειδή ἐντρέποντο και προεβάλλετο γι αὐτό

έπειδή έντρέποντο καί προεβάλλετο γι΄ αὐτό κάθε πρόφασις (οί γονεῖς του έφεύρισκον κάθε πρόφασιν).

Ήλθον οι Όρμενίδαι, διά νά προσκαλέσουν αυτόν είς τούς ἀγῶνας τῆς Ἰτωνιάδος `Αθηνᾶς ἀλλ` ἡ μητέρα του ἡρνήθη

δέν είναι μέσα (στό σπίτι), είπε, διότι χθές άνεχώρησε γιά τήν Κρανῶνα,

διά νά άπαιτήση φόρον (ὀφειλήν) έκατον βόδια. Τλλθεν ή Πολυξώ, ή μητέρα τοῦ Ακτορίω-

μάτηρ `Ακτορίωνος, (ἐπεί γάμον ἄρτυε παιδί)

άμφότερον, Τριόπαν τε καί υίέα, κικλήσκοισα.

τάν δέ γυνά βαρύθυμος άμείβετο δακρυχέοισα:

νεῖταί τοι Τριόπας: Ἐρυσίχθονα δ΄ ήλασε κάπρος

Πίνδον ἀν` εὐάγκειαν, ὁ δ΄ ἐννέα φάεα κεῖται.

δειλαία, φιλότεκνε, τί τ' οὐκ έψεύσαο μᾶτερ;

δαίνυεν είλαπίνας τις; έν άλλοτρίοις Έρυσίχθων.

ἄγετό τις νύμφαν; Ερυσίχθονα δίσκος ἔτυψεν,

ή ἔπεσ` έξ ἵππων, ή έν ἵΟθρυϊ ποίμνι` άμιθρεῖ.

ένδόμυχος δ΄ ἤπειτα πανάμερος είλαπιναστάς

ήσθιε μυρία πάντα κακά δ' έξάλλετο ναστήρ

αὶεί μᾶλλον ἔδοντι· τά δ΄ ἐς βυθόν οἶα θαλάσσας ἀλεμάτως ἀχάριστα κατέρρεεν εἴδατα πάντα.

ώς δέ Μίμαντι χιών, ώς ἀελίῳ ἔνι πλαννών.

καί τούτων ἔτι μεῖζον ἐτάκετο, μέσφ` ἐπί νευραῖς δειλαίῳ ρινός τε καί ὀστέα μῶνον ἔλιφθεν.

κλαῖε μέν à μάτηρ, βαρύ δ' ἔστενον αί δύ ἀδελφαί, χώ μαστός, τόν ἔπινε, καί αί δέκα πολλάκι δῶλαι.

στίχοι 97-125

καί δ' αὐτός Τριόπας πολιαῖς ἐπί χεῖρας ἔβαλλε,

τοῖα τόν οὐκ ἀΐοντα Ποσειδάωνα καλιστρέων

ψευδοπάτωρ, ίδε τόνδε τεοῦ τρίτον, είπερ ἐγώ μέν σεῦ τε καί Αἰολίδος Κανάκης γένος αὐτάρ ἐμεῖο

τοῦτο τό δείλαιον γένετο βρέφος, αϊθε γάρ αὐτόν βλητόν ὑπ΄ Απόλλωνος ἐμαί χέρες ἐκτερέϊξαν

νῦν δέ κακά βούβρωστις έν ὀφθαλμοῖσι κάθηται.

η οι άπόστασον χαλεπάν νόσον, η έ μιν αύτός νος – δταν ετοίμαζε τόν γάμον τοῦ παιδιοῦ της, διά νά προσκαλέση εἰς αὐτόν καί τούς δύο, καί τόν Τρίοπαν καί τόν υἰόν του.

`Αλλά ή γυναῖκα (ή μητέρα του) μέ στενοχώρια τῆς ἀπήντησε, ἐνῷ ἔχυνε δάκρυα:

έφυγε (άνεχώρησε) ό Τρίοπας τόν δέ Ερυσίχθονα τόν έσκότωσε άγριογούρουνο είς τάς ώραίας κοιλάδας τῆς Πίνδου, και είναι τώρα έννέα ἡμέρας νεκρός.

Δυστυχισμένη μητέρα, πού άγαποῦσες τό παιδί σου, ποιό ψέμα δέν εἴπες;

Παρέθετε κάποιος συμπόσιον; σύ ἔλεγες, ὅτι ὁ Ἑρυσίχθων εὐρίσκεται εἰς τά ξένα.

Ένυμφεύετο κάποιος ἄλλος (καί τόν προσεκάλει είς τόν γάμον του); σύ ἔλεγες, ὅτι τόν Ἑρυσίχθονα ἐκτύπησε δίσκος.

ή ότι έπεσε άπό τό άλογο ή ότι μετράει τά ποίμνιά του είς τήν "Οθρυν.

Έκεῖνος ὅμως πράγματι εὐρίσκετο εἰς τό βάθος τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἔτρωγε τά πάντα, πού ἤσαν ἄπειρα, καθ΄ ὅλην τήν ἡμέραν καὶ ἡ κοιλιά του άναπηδοῦσε, ἐνῶ αὐτός ἔτρωγε διαρκῶς περισσότερα ὅλα δέ τά φαγητά, πού ἔτρωγε, κατρεκύλιαν εἰς βυθόν ώσάν εἰς τόν βυθόν τῆς θαλάσσης ἀνωφελῶς καὶ χωρίς εὐχαρίστησιν.

Καθώς δέ τό χιόνι λυώνει εἰς τόν Μίμαντα καί καθώς ἡ κηρίνη κούκλα λυώνει κάτω άπό τάς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου.

έτσι κι αυτός έλυωνε, άλλά πολύ περισσότερον από αυτά (άπό τό χιόνι και τήν κηρίνην κούκλαν) κι έλυωνε συνεχῶς μέχρις ότου ἀπέμειναν εἰς τόν δυστυχῆ μόνον τό δέρμα και τά κόκκαλα. Και ἕκλαιε ἡ μητέρα του καί βαρειά ἐστέναζον αι δύο ἀδελφές του, και ὁ μαστός, πού ἐβύζαινε, και πολλές φορές αι

στίχοι 97-125

δέκα δοῦλες. Και ὁ ἴδιος ὁ Τρίοπας ἐπέθεσε τά χέρια του είς τήν πολιάν κεφαλήν του, και ἔλεγεν αὐτά είς τόν Ποσειδῶνα, πού δέν ἤκουε:

ψευτοπατέρα, ίδές αὐτόν έδῶ, πού ἀνήκει εἰς τήν τρίτην γενεάν σου, ἐάν ἐγώ βέβαια ἀνήκω εἰς τό ἰδικόν σου γένος καί τῆς Αἰολίδος Κανάκης ἀλλ ἀπό ἐμὲ ἐγεννήθη τοὐτο τό δυστυχισμένο βρέφος. Μακάρι αὐτόν,

χτυπημένον ἀπό τόν `Απόλλωνα, νά τόν ἐφόνευαν τά ίδικά μου χέρια:

τώρα ὄμως ἐπικάθηται είς τούς ὀφθαλμούς του κακή βουλιμία.

Ή απομάκρυνε από αύτόν τήν κακήν άσθένειαν ή πάρε τον έσύ ὁ ἴδιος καί βόσκε τον

βόσκε λαβών, άμαί γάρ ἀπειρηκαντι τράπεζαι.

χῆραι μέν μάνδραι, κενεαί δέ μοι αὔλιες ήδη

τετραπόδων ήδη γάρ άπηρνήσαντο μάγειροι

άλλά και ούρῆας μεγαλᾶν υπέλυσαν άμαξᾶν.

καί τάν βῶν ἔφαγεν, τάν Εστία ἔτρεφε μάτηρ,

καί τόν ἀεθλοφόρον καί τόν πολεμήϊον· ίππον

καί τάν αϊλουρον, τάν ἔτρεμε θηρία μικκά. μέσφ ὅτε μέν Τριόπαο δόμοις ἔνι χρήματα κεῖτο, μῶνοι ἄρ ὁικεῖοι θάλαμοι κακόν ἡπίσταντο.

άλλ' ὅτε τόν βαθύν οἶκον ἀνεξήραινον ὁδόντες.

καί τόθ' ὁ τῶ βασιλῆος ἐνί τριόδοισι καθῆστο.

αιτίζων ακόλως τε και εκβολα λύματα δαιτός.

Δάματερ, μή τῆνος ἐμίν φίλος, ὅς τοι ἀπεχθής, εἴη, μηδ' ὁμότοιχος ἐμοί κακογείτονες ἐχθροί.

εϊπατε, παρθενικαί, καί έπιφθέγξασθε τεκοΐσαι

Δάματερ μέγα χαῖρε, πολύτροφε, πουλυμέδιμνε.

χ' ώς αί τόν κάλαθον λευκότριχες ίπποι ἄγοντι

τέσσαρες, ώς αμίν μεγάλα θεός εύρυάνασσα

λευκόν ἔαρ, λευκόν δέ θέρος καί χεῖμα φέροισα,

ήξεῖ, καί φθινόπωρον, ἔτος δ΄ εἰς ἄλλο φυλαξεῖ.

ώς δ' ἀπεδίλωτοι καί ἀνάμπυκες ἄστυ πατεῦμες,

στίχοι 126-139

ώς πόδας, ώς κεφαλάς παναπηρέας ἔξομες αίεί.

ώς αι λικνοφόροι (χρυσῶ) πλέα λίκνα φέροντι,

ώς ἄμμες τόν χρυσόν άφειδέα πασαίμεσθα

Μέσφα τά τάς πόλιος πρυτανήῖα τάς άτελέστως τᾶσδε τελεσφορίας ποτί τάν θεῦν ἄχρις όμαρτεῖν, (τρέφε τον). διότι τά ίδικά μου τραπέζια έξηντλήθησαν.

Οἱ στάβλοι μου εἰναι ἔρημοι και τά μανδριά μου εἶναι πλέον κενά (ἀδειανά) ἀπό τετράποδα ζῷα· διότι πλέον ἀρνοῦνται οἱ μάγειροι. ᾿Αλλά προσέτι ἔλυσαν ἀπό τά μεγάλα ἀμάξια τοὺς ἡμιόνους.

Έφαγε καί τήν άγελάδα, πού τήν ἔτρεφεν ή μητέρα του πρός χάριν τῆς Εστίας,

έπίσης καί τόν νικηφόρον καί τόν πολεμικόν ἵππον.

καί τήν γάτα, πού τήν ἔτρεμαν τά μικρά θηρία.

Έφ΄ ὄσον μέν είς τό σπίτι τοῦ Τριόπου ὑπῆρχον πράγματα, μόνον οἱ θάλαμοι τοῦ σπιτιοῦ ἐγνώριζαν τό κακόν.

`Αλλ` όταν τον πλούσιον οίκον άπεξήραναν τά δόντια,

και τότε ό υίός τοῦ βασιλέως έκάθητο είς τά τρίστρατα

κι έζητοῦσε ψιχία καί τά άπορρίμματα τοῦ τραπεζιοῦ.

*Ω Δήμητρα, είθε να μή είναι φίλος είς έμέ έκείνος, πού είς έσένα είναι μισητός, ούτε να είναι γείτων μου είς έμέ οι κακοί γείτονες είναι έχθροί.

Πέστε, παρθένες, καί σεῖς πού ἐγεννήσατε, φωνάξατε:

*Ω Δήμητρα, πού μᾶς δίδεις πολλήν τροφήν και μᾶς παρέχει πολύ σιτάρι, μεγάλη ή χάρι σου

καί καθώς φέρουν τό καλάθι τά τέσσαρα λευκότριχα θηλυκά ἄλογα, ἔτσι καί εἰς ἡμᾶς νά ἔλθη ἡ μεγάλη θεά; πού βασιλεύει εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν, καί νά μᾶς φέρη λευκήν ἄνοιξιν, λευκό καλοκαίρι καί χειμῶνα καί φθινόπωρο, καί νά μᾶς διαφυλάξη εἰς τήν ἄλλην χρονιά.

Καθώς δέ άνυπόδητες καί χωρίς κεφαλόδεσμο περιπατοῦμεν εἰς τήν πόλιν, ἔτσι θά

στίχοι 126-139

εχωμεν πάντοτε γερά τά πόδια και τά κεφάλια γερά. Καθώς αι λικνοφόρες (αι γυναϊκες πού φέρουν τά κάνιστρα) φέρουν τά κάνιστρα γεματα άπό χρυσό,

εῖθε ἔτσι καί ἡμεῖς νά ἀπολαύσωμεν ἄφθονον τόν χρυσόν.

Έως τά πρυτανεῖα (ὅπου τρέφονται δωρεάν οι ἐξέχοντες πολῖται) τῆς πόλεως αι ἀμύητοι εἰς αὐτήν τήν τελετουργίαν νά συνοδεύουν

αἵτινες ἐξήκοντα κατώτεραι. αί δέ Βαρεῖαι,

χ' ἄτις `Ελειθυία τείνει χέρα, χ' ἄτις ἐν ἄλνει.

ώς ἄλις, ώς αὐτᾶν ἰκανόν γόνυ. ταῖσι δέ Ληώ

δωσεῖ πάντ' ἐπίμεστα, καί ὡς ποτί νηόν ἵκωνται.

Χαῖρε, θεά, και τάνδε σάω πόλιν ἔν θ' όμονοία, ἔν τ' εὐηπελία φέρε δ' ἀγρόθι νόστιμα πάντα.

φέρβε βόας, φέρε μᾶλα, φέρε στάχυν, οἴσε θερισμόν

φέρβε καί εἰράναν, ϊν', ὅς ἄροσε, κεῖνος άμασεῖ.

ϊλαθί μοι, τρίλλιστε, μέγα κρείοισα θεάων.

τήν θεάν έξ όλοκλήρου αυτές αι έξηντα πού είναι νεώτερες, αι βαρειές ὅμως και ὅποια τείνει τό χέρι της πρός τήν Είλειθυιαν (τήν θεάν τῶν γεννήσεων) και ὅποια ἔχει ἄλγος (πόνον) ἔως ἐκεῖ πού ἀντέχουν τά πόδια των, καί ἔτσι είναι αρκετόν, ὥσπου νά ἔλθουν είς τόν ναόν. Είς αυτάς δέ ἡ Δηώ θά δώση ὅλα γεμᾶτα.

Χαῖρε, ὧ θεά, καί σῷζε αὐτήν τήν πόλιν μέσα εἰς τήν ὁμόνοιαν καί εἰς τήν ἀφθονίαν καί φέρε μας ἀπό τούς ἀγρούς ὅλα τὰ προϊόντα νόστιμα.

Βόσκε τά βόδια, φέρε μῆλα, φέρε σιτάρι, φέρε τον θερισμόν τρέφε και τήν εἰρήνην, διά νά θερίση έκεῖνος, πού ἔσπειρε.

Γίνε σ' έμένα εύμενής, πολύευκτε, σύ πού εἴσαι ή μεγάλη βασίλισσα εἰς τάς θεάς.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τά ἐπιγράμματα τοῦ Καλλιμάχου πού ἔπρεπε νά ἀκολουθοῦν ὡς τό τελευταῖον κεφάλαιον τῶν ΟΡΦΙΚΩΝ τῆς ἐκδόσεως 1829, τῆς Λειψίας, παραλείπονται, ἐπειδή δέν ἔχουν κανένα εἰδικόν ἐνδιαφέρον, ἤ μᾶλλον διότι δέν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μέ τά ἄλλα κείμενα τῶν ΟΡΦΙΚΩΝ, ἐπειδή περιέχουν παρανέσεις καί πληροφορίας ἀσχέτους μέ τάς ἀπόψεις τοῦ ΟΡΦΙΣΜΟΥ.

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.

Ο έπιφανής έλεγειοποιός Καλλίμαχος (310-240 π.Χ.) διέσωσεν άρκετάς πληροφορίας περί τῆς προϊστορικῆς ΄Ελλάδος εἰς τούς «΄Υμνους» του. Οὔτω εἰς τόν «'Υμνον τοῦ Διός» έξηγεῖ διατί ὁ Ζεύς έγεννήθη εἰς τήν ΄Αρκαδίαν καί ὅχι εἰς τήν Κρήτην, ὅπως συνήθως ὑποστηρίζεται, (στίχοι 1-19), καί μεταξύ τῶν άλλων ἀναφέρει ὅτι ἡ παράδοσις τῆς ὑπάρξεως εἰς τήν Κρήτην καί τάφου τοῦ Διός, ἀποδεικνύει ὅτι οἱ Κρῆτες δέν ἐπίστευον πράγματι ὅτι ὁ Ζεύς ἡτο θεός, ἀφοῦ παρεδέχοντο ὅτι ὁ Ζεύς ἀπέθανεν καί ὁ τάφος του εὐρίσκετο εἰς τήν Κρήτην.

Είς τόν «Ύμνον τῆς Αρτέμιδος» ἐπίσης (στίχος 227) ἀναφέρει ὅτι ὁ Νηλεύς ἡγούμενος Αθηναίων (Ἰώνων) μετέβη εἰς τάς δυτικάς ἀκτάς τῆς Μικρᾶς Ασίας καὶ ἴδρυσε τὴν Μίλητον (βλέπε καὶ Παν. Γεωργούντζου, ἀνάτυπον ἀπό περιοδικόν «Πλάτωνα» ὑπό τόν τίτλον «Σχέσεις Μεσσηνίων πρός Αθηναίους καὶ Ἰωνας» ἐκδοσις (1980) καὶ Στράβωνος «Γεωγραφικά» Τόμος ΙΙΙ, Κεφάλαιον Α, 7-10 ἐκδοσις Άδαμ. Κοραῆ καὶ ἐκ τῶν Τυπογραφείων Ι.Μ. Εβεράρδου, Παρίσι 1817, εἰς δὲ τόν «Ύμνον τῆς Αθηνᾶς» (στίχος 4) ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι αὶ κόραι τῶν Αθηνῶν ἀπεκαλοῦντο «ξανθαὶ Πελασγιάδες», ἐπιβεβαίωσις της παναρχαίας παραδόσεως ὅτι οὶ πρῶτοι κάτοικοι τῶν Αθηνῶν ἦσαν Πελασγιόκαὶ ξανθοί, πληροφορίαν τὴν ὁποίαν ἡγνόουν καὶ ἡγνόησαν προφανῶς οὶ ἐφευρέται τῶν Αρίων καὶ τῶν Ἰνδοευρωπαίων, ἤ παρασυρθέντες ἀπό αὐτήν ἐπίστευσαν καὶ ὑπεστήριξαν ὅτι, ἐπειδὴ αὶ κόραι τῶν Πελασγῶν Αθηναίων ἦσαν ξανθαί, θὰ ἔπρεπε νά κατήγοντο, νά προήρχοντο, ἀπό τόν βορράν καὶ φυσικά θά... ἦσαν Αγγλίδες!... Αὐτά καὶ ἀλλα παρόμοια τεράστια σφάλματα παρατηροῦνται εἰς τἡν Προϊστορίαν κάποτε ἀπό φανεράν ἐπιπολαιότητα τῶν ἐρευνητῶν!...(βλέπε καὶ «΄ Ωγυγίαν» Σταγειρίτου βιβλίον Α, μέρος 6ον «Περὶ ἀρχαίων οἰκητόρων `Αττικῆς» σελίδες 120 καὶ συνέχεια).

Εξ ἄλλου εἰς τόν «Ύμνον τῆς Αθηνᾶς» στίχος 175 ἀφηγεῖται ὅτι ἐπειδή ὁ νέος Τειρεσίας εἶδεν εἰς τήν βρύσην γυμνήν τήν θεάν Αθηνᾶν (τά στήθη καί τίς λαγόνες της) ἐτυφλώθη, συμφώνως μέ τόν παλαιόν νόμον τοῦ Κρόνου, κατά τόν ὁποῖον ἐτιμωροῦντο «ὅσοι ἔβλεπον γυμνήν θεάν» ἀλλά ἡ θεά διά νά ἰκανοποιήση κατά κάποιον τρόπον τήν ἐξοργι-

σθεῖσαν φίλην της καί μητέρα τοῦ Τειρεσίου, τοῦ παρεχώρησε τό χάρισμα τής μαντικής. Καί σκληράν τύχην καί τραγικόν τέλος είχεν ἐπίσης καί ὁ ᾿Ακταίων, ὁ ἀκόλουθος τής ᾿Αρτείμιδος, κατασπαραχθείς καί αὐτός ἀπό τά σκυλιά τής κυνηγέτιδος θεᾶς, διότι είδεν καί αὐτός γυμνήν τήν θεάν.

Αλλά οἱ στίχοι (61-62) εἰς τόν «"Υμνον τῆς Αρτέμιδος» πού ἀναφέρεται ὁ σίδηρος (ἀπόκτημα τῶν ἀνθρώπων μετά τό 1350 π.Χ.) οἱ στίχοι 230 καὶ 261 τοῦ ἰδίου "Υμνου, ὁπου ἀναφέρεται, ὁτι, ὁ Αγαμέμνων ἐδώρησεν εἰς τόν ναόν τό πηδάλιον τοῦ πλοίου του καὶ τό ἀναφερόμενον ἐπίσης εἰς τόν στίχον 19, τοῦ «"Υμνου τῆς Δήλου» ὅτι ἡ Κύρνος (ἡ Κορσική) κατείχετο ἀπό τούς Φοίνικας (ἀκμάσαντας μετά τό 800 π.Χ.) καὶ εἰς τόν (στίχον 189) περί Πτολεμαίων, ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ "Υμνοι, ἀναφέρονται εἰς γεγονότα μετά τά Τρωϊκά κυρίως καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντα μέ τάς Θεογονικάς, τάς Κοσμογονικάς, τάς Ἡθικάς καὶ Φιλοσοφικάς θεωρίας καὶ ἀπόψεις τῶν 'Ορφικῶν, ὅπως καὶ μέ τάς περί Φύσεως καὶ Δημιουργίας παρατηρήσεις καὶ τελετουργίας των.

Γενικώτερον όμως ένδιαφέρον έχει έν τούτοις τό άναφερόμενον είς τόν «Ύμνον τῆς Δήλου» περί Κελτῶν καί Γαλατῶν (στίχοι 174-178) τούς όποίους πρῶτος άναφέρει ὁ Έκαταίος (520. π.Χ.) καί ἀκολούθως ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Διόδωρος, ὁ Διονύσιος ὁ Αλικαρνασσεύς καί ὁ Στράβων (βιβλίον 4ον § 1, 2, 3) καί τούς όποίους αί πανάρχαιαι Ἑλληνικαί παραδόσεις τούς φέρουν ὡς ἀπογόνους τῆς Γαλατίας καί τοῦ Πολυφήμου (κατά τόν Ἱστορικόν Τίμαιον) ῆ κατ ἄλλους, ὡς προερχομένους ἀπό τόν υἰόν τοῦ Ἡπόλλωνος Γαλάτην, ἐνῶ ἡ ἐπικρατεστέρα ἐκδοχή εἶναι ὅτι ὑπῆρξαν ἀπόγονοι τοῦ Ἡρακλέους, ὁ ὁποῖος κατά τάς διηγήσεις τοῦ Διονυσίου τοῦ ᾿Αλικαρνασσέως, τοῦ Στράβωνος καί ἄλλων ἀρχαίων Ἱστορικῶν εἶχε φθάσει ἡγούμενος πολεμιστῶν καί εἰς τήν Γαλατίαν κατά τάς περιηγήσεις του καί τάς ἐκστρατείας του εἰς τήν Δύσιν.

Προφανῶς ὅμως ὅλαι αὐταί αἱ πανάρχαιαι παραδόσεις ἀπηχοῦν κινήσεις ὁμάδων προϊστορικῶν ἀπό τόν χῶρον τοῦ Αἰγαίου πρός τήν Δύσιν, καὶ τόν βορρᾶν μετά τήν παρέλευσιν τῆς ἐποχῆς τῶν παγετώνων (12 καὶ 15.000 ἐτῶν π.Χ.) Καὶ τῆς ἰδίας προελεύσεως εἶναι καὶ αἱ Τευτονικαί φυλαὶ πού ἐνεφανίσθησαν τήν ἰδίαν περίπου περίοδον εἰς τὰ βορειότερα τῆς Εὐρώπης, μέ θεούς ὁμοιάζοντας πρός τό Ἑλληνικόν δωδεκάθεον, διότι αἱ θεωρίαι περί Ἰνδοευρωπαίων ὅτι ῆλθον, ἀπό τόν βορράν, ἔχουν πλέον σήμερον ἐκμηδενισθή (1984) καὶ κρίνονται ὡς μυθεύματα καὶ κατασκευάσματα ἀμαθεστάτων ἤ ὑπόπτου προθέσεως παλαιοτέρων Ἰστορικῶν, γλωσσολόγων καὶ ἀρχαιολόγων (βλέπε καὶ Τόμον «ΕΛΛΑΣ» πρῶτον μέρος, «Φυσική ἸΑνθρωπολογία» καὶ κεφάλαιον «Πῶς ἀνετράπησαν αὶ προσπάθειαι ἐκείνων πού ἡθέλησαν νὰ διαστρέψουν τὴν Ἑλληνικήν Προϊστορίαν», καὶ τό νέον βιβλίον μου «Ἡ Αληθινή ΠΡΟ'ΙΣΤΟΡΙΑ»).

Ι.Δ.Π.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ή πραγματική καταγωγή τοῦ Πολιτισμοῦ Καί ἡ ἀναγκαία ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς καί τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας.

Απεδείχθη είς τάς προηγουμένας σελίδας κατά ποῖον ἐπίμονον καὶ ἀδίστακτον τρόπον ἐπεχείρησαν οἱ ἐχθροί τοῦ Ἑλληνισμοῦ,διά μέσου τῶν αἰώνων ἀλλά καὶ εἰς τήν ἐποχήν μας. μὲ τάς διαφόρους ἀσυστάτους καὶ ἐντέχνους θεωρίας των νά διαστρεβλώσουν καὶ νά παραποιήσουν τήν Ἑλληνικήν Προϊστορίαν. Αποτέλεσμα δὲ τῆς προσπαθείας αὐτῆς ήτο νά διαστρεβλωθή καὶ ἡ Παγκόσμιος Προϊστορία, οὐδόλως ὑποψιαζόμενοι ἡ φανταζόμενοι οἱ ϋπουλοι αὐτοὶ ἐχθροί τοῦ Ἑλληνισμοῦ. ὅτι κάποιαν ἡμέραν ἡ ἀξιοποίησις τῶν 'Ορφικῶν κειμένων τά ὁποῖα σκοπίμως, ἡ ἀπό ἄγνοιαν είχον παραμερίσει καὶ ἀποπνίξει καὶ ἡ δημοσίευσίς των μὲ ἐρμηνεῖαν διά ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων καὶ ἐξακριβώσεων, διότι ἄλλως είναι ἀκατανόητα καὶ ἄχρηστα διά τήν ἐπιστήμην, ὅπως καὶ ἡ πρόοδος τῶν τελευταίων διαπιστώσεων τῶν 'Αρχὰιολόγων, θὰ ἀπεκάλυπτον τὰ καταχθόνια, δόλια καί ἀνομα σχέδιὰ των, καὶ τὰς ἀνθελληνικάς ἀπόψεις των ποῦ είχον ἐπιμελῶς διαδόσει καὶ είχον ἐπιβάλλει διεθνῶς.

Δηλαδή μέ ἄλλας λέξεις, διά τῶν κειμένων τῶν Όρφικῶν καί τῶν τελευταίων ἀποκαλύψεων τῶν Αρχαιολόγων (1950-1982) παραμερίζονται, ἀναθεωροῦνται καί ἀχρηστεύονται δλαι αὶ μέχρι σήμερον (1984) γνώσεις περί τῆς Προϊστορίας, τῆς καταγωγῆς τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τό σημαντικώτερον, περί προελεύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, μέ τάς ὁποίας μέχρι σήμερον ἐδίδασκον τούς ἀνθρώπους εἰς όλας τάς χώρας τοῦ κόσμου, μέ ψευδολογίας ἀσυστάτους καὶ μέ ἀφθονίαν μύθων καὶ παραμυθιῶν, οἱ διάφοροι μυθογράφοι καὶ ἀμαθεῖς Ἰστοριογράφοι καὶ δῆθεν ἐρευνηταί: Τά αὐτά δὲ ἐδίδασκον καὶ οἱ ὁπαδοί καὶ οἱ σχολιασταὶ τῆς Βίβλου, οἱ διαστρεβλωταὶ αὐτοί τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Παγκοσμίου Προϊστορίας καὶ κυρίως τῆς Ἰστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ, τοῦ ἐξανθρωπισμοῦ καὶ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἀρχίζει πρό ἐκατοντάδων χιλιάδων ἐτῶν, μέ ἀναμφισβήτητον πλέον ὁδηγόν καὶ ἡγέτην, τὴν Ἑλληνικήν φυλήν καὶ τὸ ἄφθαστον Ἑλληνικόν πνεῦμα, οἱ ὁποῖοι εῖχον ἐπιβάλει καὶ ὑπεστήριζον ὅτι ὁ κόσμος καὶ ἡ ζωἡ εῖχον ἀρχίσει τὸ 4.004 π.Χ.!. (Λεπτομερέστερον περί τῶν διαστροφῶν τῆς Προϊστορίας καὶ διά τα μυθεύματα τῆς «Βίβλου» βλέπε καί τὸ βιβλίον μου «' Η ' Αληθινή Προϊστορία» καί ἀνωτέρω εἰς σχόλια εἰς τούς «' Υμνους τοῦ 'Ορφέως»).

Αλλά το σπουδαιότερον και το πλέον αποκαλυπτικόν και απίστευτον πράγματι έξ αλλου είναι, όπως αποδεικνύεται έπίσης από τά δημοσιευόμενα κείμενα τῶν 'Ορφικῶν, ότι και ἡ ἀρχαία 'Ελληνική Φιλοσοφία και ἡ ἀρχαία 'Ελληνική ἐπιστήμη ἐπαναλαμβάνομεν, ἔχουν τάς βάσεις των, ἤ μᾶλλον ἐκ τῶν 'Ορφικῶν ἤντλησαν, ὑπό τήν ἐπίδρασιν δὲ αὐτῶν διετύπωσαν,

μετά ταῦτα, οἱ Προσωκρατικοί καί οἱ μετέπειτα ἀρχαῖοι Ἑλληνες συγγραφεῖς καί σοφοί, τά ἀπαράμιλλα καί ἀσύγκριτα διανοήματά των καὶ τάς γνωστάς ἀνεπαναλήπτους θεωρίας καί ἀπόψεις των, περὶ προελεύσεως τοῦ Σύμπαντος, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐμφανίσεως, ἐξελίξεως καὶ ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς διαπλάσεως τοῦ ἀνθρώπου, πού μᾶς ἐκληροδότησαν. Καὶ μεταξύ αὐτῶν ὅλας τάς ἀνωτέρας ἡθικάς ἀρχάς καὶ τά ὕψιστα, εὐγενῆ καὶ ἀκατάλυτα ἰδεώδη, βάσει τῶν ὁποίων ἀνεπτύχθη καὶ ἐσταδιοδρόμησεν ἡ ἀνθρωπότης. Ο Έγελος μάλιστα ἀναφερόμενος εἰς τάς ἐπιδόσεις καὶ τάς ἐκδηλώσεις αὐτάς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἔγραψεν ὅτι «τό Ἑλληνικόν Ἑθνος εἶναι τό ἔαρ καὶ ἡ αἰωνία νεότης τῆς ἀνθρωπότητος, διότι ἐκεῖθεν ἐξεπήγασεν καὶ ὁ ἀνθρωπισμός καὶ ὁ πανανθρώπινος πόνος διά τούς δυστυχούντας καὶ δυναστευομένους ἀνθρώπους» (βλέπε καὶ «᾿Ανέκδοτα ᾿Αποσπασμάτια» Ορφέως πρῶτον § 7, 11, 28, περὶ Φάνητος καὶ διά τό πρωτόγονον αὐγό ἀπό τό ὁποῖον ἐγεννήθη, καὶ εἰς τό βιβλίον μου «΄ Η ΄Αληθινή Προϊστορία»).

Αλλά καί ἀπό τά « Αποσπασμάτια» 34 καί 36 (Ανέκδοτα ΄ Ορφέως) σαφέστατα έμφαίνεται ὅτι τόσον ὁ ΄ Όμηρος, ὅσον καί ὁ ΄ Ησίοδος ἐγνώριζον καί εἴχον ὑπ ΄ ὅψιν των τά ΄ Ορφικά κείμενα, καί τά ὁποῖα, ὅπως ἀποδεικνύεται (βλέπε καί σχόλια εἰς «Γενικήν Εἰσαγωγήν» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μου) εἴχον πολλαπλῶς λεηλατήσει καί συνεπῶς καί ἀπό τά κείμενα τοῦ ΄ Ομήρου καί τοῦ ΄ Ησιόδου, οἱ μετέπειτα Προσωκρατικοί, παρέλαβον ἀρκετάς ἀπόψεις τῶν ΄ Ορφικῶν, ἐκτός τῶν ὄσων ἐδανείσθησαν καί ἀπ ΄ ευθείας ἀπό τά ΄ Ορφικά. Τά δεδομένα δὲ αὐτά ἀποδεικνύουν ἐπίσης τὴν συνεχῆ καί ἀδιάσπαστον συνέχειαν τῆς ΄ Ελληνικῆς διανοήσεως τὴν ὁποίαν οἱ νεώτεροι μισέλληνες ἐρευνηταί τῆς Δύσεως άδυνατοῦσαν δῆθεν νά ἐρμηνεύσουν καί νά συσχετίσουν, ἀναζητοῦντες εἰς ἄλλας χώρας καί εἰς άλλας ἐπιδράσεις τὴν καταγωγήν, τὴν προέλευσιν, καί τὴν ἀνάτασιν τοῦ ΄ Ελληνικοῦ πνεύματος κατά τὴν ΄ Ιστορικήν περίοδον.

Ώς ἐκ τούτου ἀνατρέπεται καί ἡ ἄλλη ἀνέντιμος θεωρία τῶν ξένων, κατά τήν ὁποίαν ἡ Ἑλληνική Φιλοσοφία, ἐνεφανίσθη, ἀνεπτύχθη καί διεμορφώθη μετά τό 800 π.Χ., ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῆς ἀνυπάρκτου φιλοσοφικῆς σκέψεως τῶν παλαιστέρων, κατ΄ αὐτούς, Λαῶν τῆς ἀνατολῆς. Διότι καί ὁ ἰσχυρισμός αὐτός ἦτο καί ἀκατάληπτος καί ἀπαράδεκτος, ἀφοῦ ἦτο ἀνθρωπίνως ἀδύνατον ἐντός τόσον συντόμου χρονικοῦ διαστήματος (700-300 π.Χ.) νά δημιουργηθῆ, νά ἐξελιχθῆ, καί νά καταυγάση τὴν ἀνθρωπότητα τό ἀνέσπερον Ἑλληνικόν πνεῦμα, ἐνῶ ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τά κείμενα τῶν ΄Ορφικῶν, χιλιετηρίδας προηγουμένως είχεν ἐκδηλωθῆ ἡ μελέτη καί ἡ ἔρευνα τῶν φυσικῶν φαινομένων, ἀλλά καί τοῦ ἀνθρώπου, ἀπό τό ἀνήσυχον πνεῦμα τῶν μακρυνῶν προγόνων μας, τῶν ᾿Αρχαιοελλήνων, τῶν Προ-Ορφικῶν, συστηματοποιηθεῖσα δέ μετέπειτα ὑπό τῶν ˙Ορφικῶν, τῶν Προσωκρατικῶν καί τῶν λοιπῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν, ἐξεπήδησεν ὡς φωτεινόν μετέωρον εἰς τόν πνευματικόν ὁρίζοντα τῆς ἀνθρωπότητος μετά τό 700 π.Χ.

Κατά συνέπειαν καί ή ἀπορία, ἀπό πού προῆλθεν καί ποίας ἐπιδράσεις ὑπέστη ἡ ἀρχαία Ἑλληνική Φιλοσοφία διά νά ἐκδηλωθῆ ὅπως γνωρίζομεν κατά τήν Ἱστορικήν περίοδον, ἑξηγεῖται πλήρως, μετά τήν δημοσίευσιν τῶν ˙Ορφικῶν μὲ ἀστρονομικάς ἐρμηνείας, ἐπαναλαμβάνομεν, ἀφοῦ κάθε δημοσίευσις αὐτῶν, παλαιοτέρα ἤ νεωτέρα χωρίς ἀστρονομικάς ἐρμηνείας καί διαπιστώσεις, εἶναι ἀδύνατον νά βοηθήση διά τὴν κατανόησιν αὐτῶν τῶν σημαντικῶν κειμένων καί συνεπῶς οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει ἡ ἀπλῆ δημοσίευσις αὐτῶν.

Κατόπιν ὅμως ὅλων τῶν ἀνωτέρω, ἐπιβάλλεται πλέον ἡ Ἑλληνική Προϊστορία καί ἡ Προϊστορία τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος ΝΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΘΗ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΘΗ ἐπί ἄλλων δεδομένων, ἀποδείξεων, γεγονότων καί στοιχείων ἀδιασείστων καί όχι ὅπως ἐγίνετο μέχρι σήμερον, πού ἐδιδάσκετο ἐπί τῆ βάσει τῶν μέχρι πρό τινος γνωστῶν φανταστικῶν. ὑπόπτων, ὑποθετικῶν καί ἀναποδείκτων, θεωριῶν, αί ὁποῖαι προῆλθον ἀφὶ ἐνός μέν ἀπό τάς ἀσυστάτους πληροφορίας τοῦ Ἡροδότου, τοῦ Κτησία τοῦ Διοδώρου, τοῦ Φλαβίου ἱωσήπου, τοῦ Μανέθωνος τοῦ Βήρωσσου καί ἄλλων καί ἀφὶ ἐτέρου ἀπό τὰ ἀναφερόμενα εἰς τήν Βίβλον γενέσεως τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι καί διά τόν λόγον αὐτόν ἐμφανῶς κατεπολέμησαν διά μέσου τῶν αἰώνων καί καταπολεμοῦν καί σημερον ἀκόμη, τάς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σοφῶν, ἐπειδή διὶ αὐτῶν ἀποδεικνύεται πόσον παλαιότερον είχεν δημιουργηθεῖ ὁ Κόσμος, πόσον παναρχαῖα είναι ἡ Ἑλληνική φυλή, πόσον αὐτοδύναμον ὑπῆρξε καί είναι τό

Αρχαΐον Έλληνικόν Πνεῦμα, ένῶ ταυτοχρόνως ἀποκαλύπτονται τά παραμύθια τῶν ἰδικῶν των παραδόσεων.

Πάντως πρό τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Σχλῖμαν καί τοῦ Έβανς, ὅλοι οἱ ξένοι σοφοί καί ἐπιστήμονες, ὑπεστήριζον, ὅτι ἡ Ἑλληνική Ἱστορία ὅπως ἑξετέθη καὶ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρχιζε ἀπό τό 876 π.Χ. ἢ τό 786 π.Χ. (ἐναρξις τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγώνων) μετά τάς ἀνακαλύψεις δὲ τῶν ἀνωτέρω, μόλις καὶ μετά βίας ἔστεργον, οί... ἀνυποχώρητοι αὐτοί προστάται τῆς Ἱστορικῆς ἀληθείας (!;) – καὶ μάλιστα ἑδέχοντο τοῦτο καὶ ὡς ὑψίστην παραχώρησιν πρός τὴν 'Ελλάδα – νὰ μετατεθῇ ἡ ἀρχή τῆς 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας κατά 400 μόνον ἔτη, εἰς τό παρελθόν!!... διότι ἡ Βίβλος τῶν 'Εβραίων περὶ γενέσεως τοῦ κόσμου, ἀναφέρει ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι ὁ κόσμος ἑδημιουργήθη τό 4004 π.Χ. καὶ συνεπῶς ἢτο ἀπαράδεκτος ἡ ἄποψις, ὡς αἴρεσις εἰδωλολατρῶν, αὐτή πού ἀναφέρεται εἰς τὰ 'Ελληνικά κείμενα καὶ εἰς τὰς 'Ελληνικάς παραδόσεις, ὅτι ὁ κόσμος, οἱ ἄνθρωποι, ὑφίσταντο, ὑπῆρχον καὶ δροῦσαν πρό χιλιετηρίδων καὶ πάντως πρό τοῦ Μύθου τῆς Βίβλου τῶν 4.004 ἐτῶν π.Χ.

Τυφλωμένοι από τήν έμπαθειαν καί τό μίσος των, κατά τῶν Ἑλλήνων, οἱ αδίστακτοι αὐτοί πολέμιοι τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, δέν έφαντάσθησαν καὶ δέν ἐσκέφθησαν, οἱ ἀνόητοι, ὅτι πιθανῶς κάποιαν ἡμέραν θά ἀναπηδοῦσεν ἀπελευθερωμένη, ὁρθία, ἀπαστράπτουσα καὶ ἐκτυφλωτική ἡ ἀλήθεια, τήν ὁποίαν είχον ἀποπειραθῆ διαφοροτρόπως να στραγγαλίσουν καὶ νά ἀποπνίξουν, διά μέσου τῶν αἰώνων πού παρῆλθον καὶ ὅτι κείμενα μέ άδιασείστους ἀστρονομικάς ἀποδείξεις, ὅπως τὰ δημοσιευόμενα κείμενα τῶν Ορφικῶν, θά ἀνετίνασσον ὡς δυναμίτης εἰς τὸν ἀέρα τὰ ἄθλια καὶ καταχθόνια αὐτά κατασκευάσματά των, διά τῶν ὁποίων ἐπί αἰῶνας μακρούς ἐνεφάνιζον τὴν ἐλληνικήν φυλήν ὡς περιπλανωμένην νεαράν φερέοικον, ὡς ἄστεγον δηλαδή καὶ ἀπροστάτευον κόρην ἀναξίαν προσοχῆς, ἐνῶ ταυτοχρόνως είχον ἐπιδιώξει νά μειώσουν καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν συμβολήν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνευματικοῦ παράγοντος εἰς τήν ἐξημέρωσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ πολιτισμοῦ.

Τουλάχιστον τό πάθημά των ἀπό τάς ἀνασκαφάς τοῦ Σχλῖμαν, ὁ ὁποῖος μέ τήν βοήθειαν τῆς σκαπάνης του, διέλυσε καί συνέτριψεν τούς πρό 100 έτῶν ιδίους ισχυρισμούς των, ὅτι τά ἔτη, αί ραψωδίαι τοῦ 'Ομήρου, περιεῖχον μύθους καί ὅχι γεγονότα τῆς Προῖστορίας, ὅπως έχει διαπιστωθῆ, θά ἔπρεπε νά τούς είχε διδάξει καί συνετίσει. ('Αλλά περί τῶν κυριωτέρων ἐχθρῶν τοῦ 'Ελληνισμοῦ, τοῦ Χριστιανισμοῦ καί τοῦ Πολιτισμοῦ, τόσον κατά τήν ἀρχαίαν, ὅσον καί κατά τήν σύγχρονὸν ἐποχήν, ὅπου περιέχεται καί εὐρυτάτη περίληψις τῶν «Πρακτικῶν τῶν Σοφῶν τῆς Σιών» βλέπε καί βιβλίον τοῦ 'Ιωάν. Δ. Πασσᾶ «Τό "Εγκλημα τῆς 'Επιστήμης», προσαρτήματα Α και Β, ἔκδοσις 1980, 'Εγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛίΟΥ», τό βιβλίον τοῦ Σάρλς Μπέρλιτζ «Μυστήρια ἀπό ξεχασμένους Κόσμους» καί κυρίως τό βιβλίον μου «Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΡΟ·Ι ΣΤΟΡΙΑ» ὅπου ἐπίσης ὑπάρχει περίληψις τῶν «Πρακτικῶν τῶν Σοφῶν τῆς Σιών»).

Η ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Προκύπτει όμως και δικαίως τό εύλογον ἐρώτημα κατόπιν τῶν ὅσων ἐξετέθησαν εἰς τά προηγούμενα: ἐφ˙ ὅσον ἡ Ἑλλάς εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ πολιτισμοῦ, διατί νά σημειωθῆ ἡ ἀντίθετος, ἡ ὕπουλος και ἐπίμονος ἀνθελληνική αὐτή προσπάθεια τῶν διαφόρων ξένων διανοητῶν και ἐπιστημόνων, πού ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος και τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος και μάλιστα ἀπό προβεβλημένους ξένους συγγραφεῖς, ἀφοῦ πολλοί και μάλιστα ἀρκετοί, ἐξέχοντες ἑξ αὐτῶν, ὅπως τούς ἀναφέρω εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου « Ἡ Ἑλληθινή Προϊστορία» παρεδέχθησαν και διεκήρυξαν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ὀφείλει τόν ἐκπολιτισμόν της εἰς τὴν πνευματικήν ἀνάτασιν και συμβολήν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων;

Η ἀπάντησις εἰς τό ἐρώτημα αὐτό εὐτυχῶς, οὐτε δυσχερής εἶναι, οὐτε αἰ ἀποδείξεις ἐλλείπουν, τόσον διά τήν ἀρχαίαν ὄσον καί διά τήν νεωτέραν καί τήν σύγχρονον ἐποχήν, πρός διαπίστωσιν τῆς αἰτίας ἐκ τῆς ὁποίας προέκυψε τὸ θλιβερόν, τὸ ἄδικον, ἀλλαί καί ἐξοργιστικόν καί ἀνέντιμον αὐτό φαινόμενον.

Αλλά διά νά μή έπαναλαμβάνωμεν ένταῦθα συμπεράσματα προκύψαντα ἀπό τήν συστηματικήν ἔρευναν καί μελέτην τῶν Ἑλληνικῶν κειμένων καί ἀπό τήν λεπτομερεστέραν καί βαθυτέραν ἐξέτασιν τῶν διαφόρων ἀνθελληνικῶν θεωριῶν, καί τῶν ἄλλων δολίων ἐκδηλώσεων καί ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξετέθησαν ἀναλυτικώτερον εἰς τά προηγούμενα, θά περιορισθῶμεν νά τονίσωμεν ἐνταῦθα μόνον, ὅτι τό θλιβερόν αὐτό φαινόμενον ἀποτελεῖ κυρίως τήν μεγαλυτέραν ἀπόδειξιν τῆς αἰωνίας πάλης μεταξύ τῆς ὕλης καί τοῦ πνεύματος, τῆς ὁπισθοδρομικότητος καί τῆς προόδου καί γενικά τῆς πάλης τοῦ ἰδεώδους τῆς Ἑλευθερίας, πρός τά συστήματα τῆς βίας καί τοῦ δεσποτισμοῦ.

Είναι άλλως τε ἀποδεδειγμένον καί φανερόν πλέον, δτι τό `Ελληνικόν πνεῦμα, αί `Ελληνικαί παραδόσεις καί τά συστήματα διοικήσεως τῶν πολιτειῶν καί τῶν κοινωνιῶν τῶν ἀνθρώπων. πού καθιέρωσαν ή έδίδαξαν και έφήρμοσαν οι άρχαῖοι "Ελληνες, ήσαν άντίθετα πρός τό συμφέρον τῆς ἡγετικῆς όλιγαρχίας τῶν διαφόρων βαρβάρων Λαῶν τῆς Ανατολῆς καί τοῦ Νότου δπως καί τῶν νεωτέρων Εὐρωπαῖκῶν Ἐθνῶν μέχρι τό 1915, άλλά καί ἀκατανόητα διά τό καθυστερημένον πνεύμα τῶν ἀρχαίων κυρίως Λαῶν. Ἐπίσης ἔχει ἀποδειχθή ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν ἀτόμων, ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια, ἡ ἔννοια τῆς Δικαιοσύνης καί γενικά ὁ «ἀνθρωπισμός», είναι άρχαί καί ίδεώδη άσυμβίβαστα μέ τάς θεωρίας πού διετύπωσαν οί δημιουργοί καί όπαδοί τῶν θεωριῶν τόσον τοῦ ἀρχαίου ὄσον καί τοῦ νεωτέρου ὑλισμοῦ, μεταξύ τῶν οποίων περιλαμβάνονται όλοι έκεῖνοι πού προσεπάθησαν καί κατά τήν άρχαίαν, άλλά καί κατά τήν γεωτέραν έποχήν καί μεταξύ αὐτῶν πρῶτοι καί καλύτεροι ή μάλλον περισσότερον άδίστακτοι κατά τοῦ Ελληνισμοῦ, οἱ Εβραῖοι Σιωνισταί, νά ἀμφισβητήσουν τήν γνησιότητα τῆς Ελληνικής φυλής, τήν πρωτοτυπίαν τῶν πνευματικῶν της ἐκδηλώσεων καί τήν τεραστίαν συμβολήν της είς τόν έκπολιτισμόν τής ανθρωπότητος (βλέπε διά την παλαιστέραν έποχήν Φλαβίου `Ιωσήπου «Λόγοι Α και Β κατ ` Απίωνος», καί « Ιουδαϊκή `Αρχαιολογία» κ.α.,καί διά τήν νεωτέραν αποδείξεις πού παρατίθενται είς τό άλλο βιβλίον μου « Η `Αληθινή Προϊστοpia»).

Είναι έξ άλλου γνωστόν ότι άπό τόν νεώτερον ύλισμόν προήλθον όλα τά ΝΕΑ δήθεν συστήματα τῆς «κοινωνιοκρατίας» τῆς «κοινοκτημοσύνης», τῆς «κοινογαμίας» κλπ., τά καταγόμενα ἀπό τούς πρωτογόνους καί ἐκφυλισμένους Λαούς τοῦ Βορρᾶ καί τοῦ Νότου καί τούς χωρίς σημαντικούς ἡθικούς φραγμούς πολιτισμούς τῶν `Ασσυροβαβυλωνίων, Φοινίκων καί τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς `Ανατολῆς ἡ πού ἐγεννἡθησαν ἀπό τὴν ἐπίδρασιν τῶν διδασκαλιῶν καί τῶν πεπλανημένων ἀντιλήψεων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων τῆς παρακμῆς, τὰς ὁποίας ὅμως καί αὐτάς οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρεμόρφωσαν, διἐστρεψαν καί παρερμήνευσαν.

"Οπως δέ ἀναφέρεται εἰς τά ἀνάλογα ἄρθρα τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ» οἱ «Γεφυραῖοι», τοὺς ὁποίους ὁ Ἡρόδοτος καὶ ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς τοὺς θεωροῦν ὡς μεταδόσαντες εἰς τὴν Ἑλλάδα τά μυστήρια τῆς «γονιμοποιοῦ» Δήμητρος, ποὺ έξεδιώχθησαν άπό τάς Θήβας, λόγω τῆς ὑπόπτου συμπεριφορᾶς των, οἱ «Γεφυραῖοι» ποὺ ἐδολοφόνησαν τόν "Ιππαρχον ἀργότερον εἰς τάς ᾿Αθήνας, «τά ξένα στοιχεῖα» ποὺ εἰχον ὑπεισέλθει μετά ταῦτα καὶ μέχρι τῶν ἰθυνόντων ἀκόμη εἰς τά τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν κλπ., ὅλοι αὐτοί ἡσαν Φοίνικες, ἢ ᾿Ανατολίται ἀντιδραστικοί, ὅπως θά ἐλέγομεν σήμερον, καὶ ἀλλόθρησκοι, διότι καὶ τά τῆς λατρείας των ἐτέλουν ἐλευθέρως καὶ ἰδιαιτέρως χάρις εἰς τὴν ἐλευθεριότητα τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ σεβασμοῦ των πρός τοὺς θεοὺς καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἀλλοθρήσκων καί συνεπῶς ἦσαν ξένοι πρός τόν ἀρχαῖον Ἑλληνικόν κόσμον καὶ εῖχον ἄλλας ἀντιλήψεις, ἐπιδιώξεις καὶ σκοπούς.

Πρέπει εν τούτοις νά τονισθή και πάλιν ότι και ό Ηρόδοτος, τόν όποιον τόσον ετίμησαν οι άρχαῖοι Αθηναῖοι, διότι είχε την έπιτηδειότητα νά έξάρη τά τῆς πολιτείας των, διά νά λάβη τό χρῖσμα τοῦ "Ελληνος Ιστορικοῦ, ἔχων ὑπόδουλον πατρίδα, ἤτο «ραγιᾶς» ἐπηρεασμένος και αὐτός ἀπό τό πνεῦμα τῶν κατακτητῶν τῆς 'Ανατολῆς, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό πλείστας περικοπάς τῶν ἔργων του, εἰς τάς ὁποίας ἐξαίρει τήν συμβολήν τῶν βαρβάρων Λαῶν τῆς 'Ανατολῆς εἰς τόν πολιτισμόν (κυρίως βιβλία του Α, Κλειώ, Β, Εὐτέρπη κ.τ.λ. διότι δέν ἐγνώριζεν και αὐτός ὅπως φαίνεται τάς ἀπόψεις τῶν ΟΡΦΙΚΩΝ) προκαλέσας και δικαίως τήν «Περί κακοηθείας 'Ηροδότου» πολύκροτον ἐπίθεσιν τοῦ Πλουτάρχου. ("Εκδοσις και σχόλια κατό τήν νεωτέραν ἐποχήν ὑπό Δημ. Βερναδάκη 'Αθήναι).

Καί αὐτόν ἐχρησιμοποίησαν, ὡς ἐπί τό πλεῖστον, κατά τήν νεωτέραν ἐποχήν, ὄσοι ἔγραψαν κατά τῆς Ἑλλάδος. Φαίνεται δέ σύν τοῖς ἄλλοις ὅτι ὁ Ἡρόδοτος, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀπό τήν Ἡλικαρνασσόν, ἦτο καί ξενικῆς καταγωγῆς, ἐάν κρίνη κανείς ἀπό τά ὁνόματα τοῦ πατρός καί τοῦ θείου του, πού διεσώθησαν.

`Αλλά καί ὁ Διόδωρος Σικελιώτης καί ἄλλοι άρχαῖοι συγγραφεῖς, ὅπως ἀνεφέρθη καί εἰς τά προηγούμενα, ἐνεπλάκησαν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν ἰδίαν παγίδα, πού ἐνέπεσαν καί οἰ `Αλεξανδρινοί μὲ τά παραμύθια τῆς Βίβλου τῶν Ἑβραίων καί διάφοροι νεώτεροι ¨Ελληνες καί ξένοι συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι ἡναγκασμένοι νά ἀκολουθοῦν τὴν ὕποπτον καί ἀνθελληνικήν γραμμὴν τῶν ξένων, διά νά μἡ θεωρηθοῦν ὅτι ἐκφεύγουν ἀπό τά καθιερωμένα ἐπιστημονικά δεδομένα, ἐνεφανίσθησαν γράφοντες πράγματα πού ἐξυπηρέτουν μόνον τάς ξένας αὐτάς ἐπιδιώξεις.

Αλλως τε καί σήμερον ἀκόμη ώρισμένοι τούλάχιστον ἀπό τούς ἀπογόνους τῶν Γεφυραίων καί Φοινίκων, ὅπως εἶναι οἱ Ἑβραῖοι «Νεομεσιανισταί» καὶ «Σιωνισταί», ὑπό τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τήν ἐπίδρασιν τῶν ὁποίων ἐκινήθησαν καὶ ἔδρασαν τόσον ὁ Κάρολος Μάρξ, ὁ δημιουργός τοῦ Μαρξισμοῦ καὶ προφήτης τῶν κομμουνιστῶν, ὅσον καὶ οἱ πρῶτοι συνεργάται καὶ ὁπαδοί του, που ἡγήθησαν κατ ἀρχάς τῆς κομμουνιστικῆς κινήσεως εἰς τάς ἀλλας χώρας, έξακολουθοῦν τήν ἀνταγωνιστικήν αὐτήν προσπάθειαν. διὰ τῆς μεθόδου κυρίως τοῦ ἐπαναστατικοῦ σοσιαλισμοῦ, πού ἀποτελεῖ τὴν ἀπόλυτον ἄρνησιν ὅλων τῶν ἀνωτέρων ἡθικῶν άξιῶν καὶ ἀρχῶν ποὺ ἐδίδαξαν πρῶτοι οἱ Ἑλληνες σοφοί εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ πλήρη περιφρόνησιν τοῦ ἰδεώδους τῆς Ἑλευθερίας.

Διότι ἄπαντες οἱ ἀνωτέρω, δηλαδή ὁ Μάρξ καὶ οἱ πρῶτοι ὁπαδοί του, πού ἀπεστάλησαν τήν ἐποχήν ἐκείνην ὡς προπαγανδισταὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ Μάρξ καὶ ἡγέται τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τάς διαφόρους ξένας χώρας, ὅπως καὶ οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀπλῶν ὁπαδῶν τοῦ Μάρξ, ἡσαν ὡς γνωστόν Ἑβραῖοι ἀνήκοντες εἰς τήν αῖρεσιν τῶν «Νεομεσιανιστῶν». (βλέπε σχετικῶς καὶ Ἰωαν. Δ. Πασσά «Μετά τήν Θύελλαν», κεφάλαιον 10ον ἔκδοσις Βασιλείου 1945, καὶ «Τό Ἑγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» Ἐκδοσις Ἐγκυκλοπαιδείας «ΗΛΙΟΥ» 1980, Προσαρτήματα Α καὶ Β καὶ βιβλίον μου «΄ Η ΄Αληθινή Προϊστορία» ὅπου εἰς εἰδικόν κεφάλαιον ἐκτίθεται ἡ δράσις κατά τήν ἀρχαίαν, ἀλλά καὶ κατά τήν νεωτέραν ἐποχήν τῶν Ἑβραίων «Νεομεσιανιστῶν» καὶ «Σιωνιστῶν», καὶ τούς διωγμούς πού, ὑπέστησαν οὕτοι διά μέσου τῶν αἰώνων ἐξ᾽ ἀφορμῆς τῆς δολίας καὶ καταχθονίας δράσεώς των ἐντός τῶν κοινωνιῶν ὅλων τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων Λαῶν καὶ Κρατῶν).

Κατά τούς Νεομεσιανιστάς λοιπόν, ὁ Λαός τοῦ Ισραήλ, δηλαδή ὁ «περιούσιος Λαός τοῦ Θεοῦ» κατά τάς Γραφάς, εἶναι ὁ Μεσίας ἐν τῷ συνόλω του, δηλαδή ὁ Μεσίας πού ἀναφέρουν αὶ Γραφαί, δέν εἶναι κατά τούς Νεομεσιανιστάς, ἔνα πρόσωπον, ἀλλά ὁλόκληρος ἡ φυλή τῷν Ιουδαίων, ἡ ὁποία κατά τά ἀπόκρυφα βιβλία των τά «Ταλμούδ» – «εἶναι προωρισμένη ἀπό τόν Θεόν νά καταστῆ κυρίαρχος τοῦ κόσμου, ἑάν κατανοήση τὴν θείαν ἀποστολήν της καί τὴν Ἑθνικήν της ὑπεροχήν».

Αργότερον όμως, δηλαδή διά τοῦ Μάρξ ὁ ὁποῖος ἐφεῦρε τήν θεωρίαν τοῦ «Ἰστορικοῦ Υλισμοῦ» οἱ δέ ὁπαδοί του (Λένιν κ.ἄ.) ἐδίδαξαν τόν ἐπαναστατικόν σοσιαλισμόν, ἢ αἴρεσις αῦτη ἔλαβε τεραστίαν ἔκτασιν ὑπό τό προσωπεῖον τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ὁ Τρότσκυ Ἑβραῖος Νεομεσιανιστής ἢτο, ὅπως Ἑβραῖοι ἢσαν καὶ ὅλοι περίπου οἱ ἰθύνοντες, οἱ ἐπικεφαλῆς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1917 εἰς τὴν Ρωσίαν – τά δέ ἀποτελέσματα αὐτῆς είναι σήμερον πασίγνωστα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ὀλόκληρον. Αλλως τε σήμερον καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν ἀκόμη, δηλαδή εἰς τὴν πατρίδα τοῦ νεωτέρου κομμουνισμοῦ, κατεδιώχθησαν καὶ καταδιώκονται οἱ Ἑβραῖοι, ὡς Νεομεσιανισταί, δηλ. ὡς ἔχοντες ἄλλας καὶ ἰδιαιτέρας ἐπιδιώξεις, ἄν καὶ τοῦτο δέν είναι δίκαιον καὶ ὁρθόν, διότι ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι δέν είναι Νεομεσιανισταί ἢ Σιωνισταί.

Αληθές πάγματι είναι ότι ἀπό μακροῦ χρόνου οἱ ὀρθόδοξοι Ἑβραῖοι, δηλ. οἱ Σιωνισταί ἐπιδοκιμάζουν τάς ἀντιλήψεις αὐτάς τῶν Νεομεσιανιστῶν, (ἀπό τό 1879 ὅτε καί διετυπώθησαν εἰς τό γνωστόν συνέδριον τῆς Βασιλείας καὶ τά πολύκροτα «Πρωτόκολλα τῶν Σοφῶν τῆς Σιών) οἱ ὁποῖοι μετά ταῦτα ὑπῆρξαν παραίτιοι μεγάλων συμφορῶν καὶ ἀναστατώσεων εἰς τὴν Εὐρώπην, διά τῶν ἐπαναστάσεων πού προεκάλεσαν ἤ

τῶν πολέμων πού ἔλαβον χώραν ὑπό τὴν ἐπίδρασίν των καί των θεωριῶν τοῦ κομμουνισμου πού ἐφεῦρον ἀνέπτυξαν καί διέδοσαν.

Συγχρόνως όμως οι Νεομεσιανισταί και οι Σιωνισταί, ὑπῆρξαν δυστυχῶς και δι αὐτούς και διά τήν φυλήν των, ἡ ἀφορμή ἐπίσης ἀγρίων διώξεων όλοκλήρου τῆς Εβραϊκῆς φυλῆς, ἡ ὁποία ἐν τούτοις οὐδόλως μετεῖχεν ὡς σύνολον εἰς τάς συνωμοτικάς προσπαθείας τῶν «αἰρετικῶν» αὐτῶν ἡγετῶν της,και συνεπῶς οὐδόλως ἔπταιε διά τάς διώξεις πού ὑφίστατο.

Πάντως ἡ ἐπίδρασις τῶν Νεομεσιανιστῶν καί τῶν Σιωνιστῶν, διά τῆς καλλιεργείας τῶν ὑλιστικῶν καί κομμουνιστικῶν θεωριῶν εἰς τὴν Εὐρώπη, ἀπό τά μέσα κυρίως τοῦ 19ου αἰῶνος ὑπῆρξε καταστρεπτική, καί διά τὴν Εὐρώπην ἀλλά καί διά τούς Ἑβραίους, διότι δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἀνέκοψε τήν φυσιολογικήν ἐξέλιξιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης καί εὐρύτερον τῆς ἀνθρωπότητος καί τὴν καλλιέργειαν καί τὴν διάδοσιν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καί πρό παντός ἑξέτρεψε τούς ἀνθρώπους εἰς βιαιότητας καί ἀπό τόν πραγματικόν προορισμόν των, ὅπως ἀπέδειξαν οἱ ἀγριότητες πού διεπράχθησαν ἀπό τούς κομμουνιστάς ἔκτοτε εἰς ὅλας τάς χώρας, κατά τάς ἐπαναστάσεις που προεκάλεσαν καί ἐν πάση περιπτώσει ἡμπόδισε τὴν ἀνάπτυξιν καί τὴν ἐπικράτησιν τοῦ «ἀνθρωπισμοῦ», φορεῖς τοῦ ὁποίου εἰναι τό ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα καί ὁ Χριστιανισμός. Ταυτοχρόνως ὅμως κατά τήν περίοδον αὐτήν καί οἱ Ἑβραῖοι ἀρκετά ἐδεινοπάθησαν ἀπό τάς διώξεις και τάς σφαγάς πού ὑπέστησαν.

Οπωσδήποτε οἱ Ἑλληνες, ὅπως λέγει καὶ ὁ Ρενάκ, «είχον καὶ ἔνα ἄλλο ἀκόμη ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον πλεονέκτημα ἐκτός τῶν ἄλλων, ἀπέναντι τῶν Αἰγυπτίων, τῶν ᾿Ασσυρίων, τῶν Βαβυλωνίων τῶν Φοινίκων καὶ τῶν ἄλλων Λαῶν τῆς ᾿Ανατολῆς, ἀπό τούς ὁποίους ἐν τούτοις ἐλέχθη κατά κόρον ὅτι οἱ Ἑλληνες ἔλαβον τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ των. Οἱ Ἑλληνες δέν ὑφίσταντο καὶ οῦτε ἡνείχοντο τόν ζυγόν τοῦ δεσποτισμοῦ καὶ τῶν προλήψεων, κάτω ἀπό τάς ὁποίας ἔζησαν ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοί τῆς ᾿Ανατολῆς καὶ τοῦ Νότου.» καὶ φυσικά καὶ οἱ Ἑβραῖοι, προσθέτομεν ἡμεῖς.

- «Οί "Ελληνες παρουσιάζουν μίαν καταπληκτικήν άντίθεσιν πρός τούς άλλους λαούς. Έχουν τό ἔνστικτον τῆς 'Ελευθερίας, λατρεύουν τόν νεωτερισμόν καί αἰσθάνονται ἀκόρεστον δίψαν διά τήν πρόοδον. Οι Έλληνες οὐδέποτε έδεσμεύθησαν μέ τό παρελθόν δι άλύσεων τυραννικής παραδόσεως. Καί ή θρησκεία των άκόμη έλάχιστα παρημπόδισε τήν απεριόριστον έλευθερίαν τῶν ἐμπνεύσεών των. Ένωρίτατα ἐπίσης βλέπομεν νά ἀναφαίνεται μεταξύ τῶν Ἑλλήνων, κάτι τό ὁποῖον δέν ἀνεφάνη, καί οὔτε ὑπῆρξεν εἰς οὐδεμίαν άλλην χώραν τῆς Ανατολῆς. Πρόκειται περί τῆς ροπῆς, τήν ὁποίαν ἔχουν οἱ Ελληνες νά θεωροῦν τά ἀνθρώπινα πράγματα ὡς ἀποκλειστικῶς ἀνθρώπινα καί νά διανοοῦνται ἐπί τῶν φυσικῶν φαινομένων, ὡς νά ἐξηρτᾶτο ἡ κατανόησίς των ἀπό τἡν ορθήν λειτουργίαν τοῦ λογικοῦ, τοῦ «νοῦ». Καί ή ροπή αὐτή ἐδημιούργησε ἐπιλέγει ὁ Ρεγάκ, τόν Ελληνικόν ρεαλισμόν καί τόν Ελληνικόν όρθολογισμόν, πού ήσαν άντίθετοι πρός τήν πνευματικήν συγκρότησιν καί έκδήλωσιν, τήν πνευματικήν μάλλον καθυστέρησιν τῶν ἄλλων Λαῶν. ΄Ομοῦ δέ μέ τόν ἔρωτα πρός τήν `Ελευθερίαν καί μέ τήν άνεπτυγμένην αἴσθησιν πού εἶχον πρός ὅ,τι καλόν καί ώραῖον, οί Ἑλληνες προσέφερον είς τούς μετέπειτα άνθρώπους καί τόν όρθολογισμόν των, ώς τό πολυτιμότερον δῶρον πού προσέφερε ποτέ Λαός εἰς τήν ἀνθρωπότητα» (εἰς τό ἔργον του «' Απόλλων»).

Είς τά ἀνωτέρω ὅμως δύναται νά προστεθή ἀπό ἡμᾶς, ὅτι ἐκτός τῶν ἀνωτέρω, οἱ ¨Ελληνες ἐπίσης προέβαλλον καὶ ἐκαλλιέργησαν πρῶτοι τάς ἀνωτέρας ἡθικάς ἀρχάς καὶ ἀξίας πού λέγονται Πατρίς. Θρησκεῖα, Οἰκογένεια, Δικαιοσύνη, ὡς τὰ ΰψιστα καὶ εὐγενέστερα ἰδεώδη τοῦ ἀνθρώπου, τά ὁποῖα ἐν τούτοις, ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν, εἶχον ἀπολακτίσει πρό τινος οἱ ἄνθρωποι, ἐνῶ σήμερον σπεύδουν καὶ τάς ἀναζητοῦν ὡς καταφύγιον καὶ ἐπιστρέφουν εἰς αὐτάς, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ στροφή τῶν μαζῶν εἰς τήν Γαλλίαν, τήν ᾿Αγγλίαν, τήν Γερμανίαν καὶ τήν ᾿Αμερικήν ἐσχάτως, πρός τοποθετήσεις συντηρητικάς, διότι οἱ Λαοί εἶναι ἀηδιασμένοι, ἀπογοητευμένοι καὶ ἀγανακτισμένοι, ἀπό τά χρεωκοπήσαντα καὶ καταρρέοντα νεώτερα πολιτικοκοινωνικά συστήματα τοῦ ξεπερασμένου παλαιοῦ Φιλελευθε-

ρισμοῦ, τοῦ παραπαίοντος Σοσιαλισμοῦ καί τοῦ έξευτελισθέντος καί ἀπογυμνωθέντος έκ τῶν ἔργων του καί ἀλληλοσπαρασσομένου καί θνήσκοντος Μαρξισμοῦ καί κομμουνισμοῦ, τά ὁποῖα τοὺς συνήγειρον ἄλλοτε, παλαιότερον.

Έπίσης θά ἡδύνατο νά λεχθῆ ὅτι ΟΛΟΙ οἱ ἀρχαῖοι Λαοὶ τῆς ᾿Ανατολῆς καὶ κυρίως οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Ἑβραῖοι. μετά ταῦτα δέ καὶ οἱ Μωαμεθανοί, κατείχοντο ἐπὶ πλέον ἀπό μίαν φρικτήν μισαλλόδοξον ἀντίληψιν, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἄγνωστος καὶ εἰς τήν ἐποχήν μας. Νά θεωροῦν τούς θεούς καὶ τάς θρησκείας ὅλων τῶν άλλων λαῶν, ὅχι μόνον κατωτέρας τῆς ἰδικῆς των, γεγονός τό ὁποῖον δέν θά ἡτο καὶ ἄξιον κατακρίσεως, ἐφ᾽ ὅσον έτσι ἐπίστευον. ἀλλά καὶ ἐχθρικάς πρός τήν ἰδικήν των θρησκείαν καὶ συνεπῶς, τόσον τούς λαούς πού ἐπίστευον εἰς ἄλλην θρησκείαν, εἰς άλλους θεούς, ὅσον καὶ τούς θεούς των ἀκόμη, τούς ἐθεώρουν ὡς ἀξίους ἑξοντώσεως!

Απειρα ἀφ΄ έτέρου είναι τά παραδείγματα έκ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ Λαοί αὐτοί. öταν κατέκτων άλλοθρήσκους των, δέν παρέδιδον άπλῶς καί μόνον εἰς τό πῦρ τούς ναούς των, τά ίερά των, τά ξόανα, τά ἀγάλματα, ή τάς εἰκόνας τῶν θεῶν των καί πολλάκις, ὅχι μόνον ήρπαζον αύτά, ή τά συνέτριβον καί διαφοροτρόπως τά κατέστρεφον έκδηλώνοντες τοιουοτρόπως τήν περιφρόνησίν των πρός τούς θεούς καί τήν θρησκείαν τῶν άλλων Λαῶν, άλλά καί κατέσφαζον και έξόντωναν τούς άλλοθρήσκους των!! Έννοεῖται ὅτι ἡ νοσηρά και άνελευθέρα αϋτη άντίληψις, κατά τήν ὁποίαν «οὐκ ἔσονταί σοι θεοί ἔτεροι πλήν ἐμοῦ», κατά τά Έβραϊκά κείμενα καί «Είς Θεός ὁ `Αλλάχ καί μόνος προφήτης αὐτοῦ ἐπί τῆς γῆς ὁ Μωάμεθ», κατά τόν Μωαμεθανισμόν, ὅπως καί ἡ ὑπερβολή ὅτι μόνον ὁ ἰδικός των Θεός ἦτο ὁ μόνος άληθινός καί πραγματικός Θεός, έδημιούργει καί προεκάλει τόν φθόνον καί τό μῖσος τῶν διαφόρων αὐτῶν Λαῶν κατά τῶν Ἑλλήνων ἀπό τήν ἀρχαιοτάτην ἀκόμη ἐποχήν, ἀδιάφορον εάν τόν μονοθεϊσμόν είς τόν όποῖον επίστευον Αίγύπτιοι (ώρισμένη κάστα Αίγυπτίων ίερέων και ή βιαία έπιβολή αύτοῦ έπι 'Αμένωφι Δ΄) 'Ιουδαῖοι καί Μουσουλμάνοι τόν εἶχον παραλάβει από τούς 'Αρχαιοέλληνας από τούς 'Ορφικούς! (βλέπε και τό βιβλίον μου «' Η ΄Αληθινή Προϊστορία» καί είς τό άνά χείρας βιβλίον μου, είς σχόλια «Ύμνων τοῦ `Ορφέως» καί `Ιωαν. Κορδάτου «`Η Παλαιά Διαθήκη στό Φῶς τῆς Κριτικῆς» σελίδας 35, 67 καί ἕως σελίδα 84).

Αντιθέτως οι Έλληνες πού ύπῆρξαν ἀνέκαθεν ἀνεξίθρησκοι, ἐλάχιστα ἐπηρεαζόμενοι ἀπό τάς θρησκευτικάς πεποιθήσεις των. ὥστε νά μή ἐξαρτούν ἀπό αὐτάς τήν συμπεριφοράν των έναντι τῶν άλλων Λαῶν, καθιέρωσαν καί εἰς τά ζητήματα τῆς θρησκείας τήν ἰδίαν ἐλευθερίαν πού εῖχον καθιερώσει καί εἰς τάς πολιτικάς καί κοινωνικάς συγκροτήσεις των, μέ ἀποτέλεσμα νά ὑπερέχουν πάντοτε ἔναντι τῶν λαῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως μή δυνάμενοι κατ ἀλλον τρόπον νά ἀντιδράσουν εἰς τήν πνευματικήν, ἀλλά καί τήν ἡθικήν καί φυλετικήν αὐτήν ὑπεροχήν τῶν Ἑλλήνων, περιωρίζοντο εἰς διαφόρους συνωμοτικάς ή ἀγρίως ἐκδικητικάς κατ αὐτῶν ἐκδηλώσεις, ὅταν καὶ ὅπου ἡδύνατο νά πράξουν τοῦτο, (βλέπε καὶ Προσάρτημα Β΄ εἰς τό βιβλίον μου «Τό Έγκλημα τῆς Ἑπιστήμης» καὶ εἰς τό ἄλλο βιβλίον μου «΄ Η `Αληθινή Προϊστορία»).

ΤΑ ΦΥΛΕΤΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΦΘΟΡΟΠΟΙΟΣ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

"Οπως ἐλέχθη και ἀνωτέρω εἰς τούς "Ελληνας δέν ὑφίστατο ὁ ζυγός τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν ἀντιλήψεων, δεσμεύσεων και προλήψεων, διότι δι' αὐτούς ἡ Ἑλευθερία ἐπί ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς, ἡτο τό ὑπέρτατον ἀγαθόν και ἡ κυριωτέρα ἐπιδίωξίς των ἄν και ὅπως ἔχει ἀποδειχθῆ ἐπίσης ἀπό τήν Ἱστορίαν, τό ἀγαθόν αὐτό μετεβάλλετο πολλάκις εἰς δύναμιν φθοροποιόν, εἰς τό μεγαλύτερον ἐλάττωμά των, ἀφοῦ ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία εἰς τήν ὁποίαν

επίστευον και ὁ ὑπέρμετρος ἀτομικισμός των κατά τήν ἀρχαίαν ἐποχήν, ἐπί μακρόν χρόνον, ἡμπόδισε τήν συσσωμάτωσίν των εἰς ἐνιαῖον Κράτος. ΄Αλλά και κατά τήν νεωτέραν ἐποχήν ἡ ἀντίληψίς των αὕτη περί ΄Ελευθερίας, και ἡ ἐγωπάθειά των ὑπῆρξαν και εῖναι ἐπιζήμια διά τό ἔθνος μας, ἀφοῦ τά ἐλαττώματα αὐτά και αὶ συνεχεῖς ἀντιθέσεις μας, ἀποτελοῦν και σήμερον (1984) τήν κυριωτέραν και βαθυτέραν αἰτίαν τῶν συνεχῶν και άδιαλείπτων προστριβῶν και διενέξεών μας, αὶ ὁποῖαι και σήμερον ἀπειλοῦν νά διαλύσουν τήν Ἑλλάδα, όμοῦ μέ τήν διαστροφήν, τήν ὑπονόμευσιν και τὸν ἐκβαρβαρισμόν και τήν ἀποκοπήν τῆς γλώσσης μας ἀπό τάς ρίζας της.

Καί δέν κρίνω ασκοπον νά παραθέσω έδῶ τήν χαρακτηριστικήν άλλά καί καυστικήν γνώμην τοῦ ᾿Αμερικανοῦ ἀρχιδικαστοῦ Ν. Κέλλυ «Περί Ἑλλήνων» ἡ ὁποῖα ἐβραβεύθη κατόπιν διαγωνισμοῦ ὑπό μεγάλου περιοδικοῦ τοῦ Σικάγου κατά τό 1938:

«Πρό τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἀδεκάστου Ιστορίας – ἔγραψε ὁ Κέλλυ – ὁ Ἑλλην ἀπεκαλύφθη ἀνέκαθεν κατώτερος τῶν περιστάσεων καίτοι ἀπό ἀπόψεως διανοητικῆς κατείχε πάντοτε τά πρωτεῖα. Ο Ἑλλην είναι εὐφυέστατος ἀλλά καί οἰηματίας (ἀλαζών), δραστήριος ἀλλά καί ἀμέθοδος, φιλότιμος ἀλλά καί πλήρης προλήψεων, θερμόαιμος, ἀνυπόμονος ἀλλά καί γεναῖος πολεμιστής. Ανέδειξεν τόν Σωκράτη διά νά τόν δηλητηριάση. Εθαύμασε τόν Θεμιστοκλέα διά νά τόν καταδικάση εἰς ἐξορίαν. Εδημιούργησε τό 21 διά νά τό διακυβεύση. Προέβαλε τό 1909 διά νά τό λησμονήση. Έμεγάλωσε την Ἑλλάδα μετά τό 1912 καί παρ ὁλίγον νά την κηδεύση. Πλάσμα παράδοξον, ἀτίθασον, περίεργον, καλόν καί κακόν, ἀσταθές και ἀβεβαίων διαθέσεων.

Θαυμάσατέ τον, οίκτήρατέ τον έάν θέλετε, καί έάν δύνασθε, ταξινομήστέ τον». Καί δέν νομίζω ὅτι οἱ χαρακτηρισμοί αὐτοί τοῦ ᾿Αμερικανοῦ ἀρχιδικαστοῦ ἀφίστανται τῆς πραγματικότητος, καί εἶναι πολύ μακρυᾶ ἀπό τόν ἐπιτυχῆ προσδιορισμόν τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ Ἕλληνος.

Όπωσδήποτε αὶ καταφανεῖς καὶ τεράστιαι φυλετικαὶ καὶ πνευματικαὶ διαφοραὶ πού έχομεν ἐπισημάνει, ὑπῆρξαν ἡ κυριωτέρα αἰτία τῆς παναρχαίας καὶ ριζικῆς ἀντιθέσεως μεταξύ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, μεταξύ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὕλης, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς κτηνώδους βίας. Διότι οἱ μέν Ἑλληνες ἀνέκαθεν, ὅπως ἀπέδειξε ἡ ἐν γένει πολιτεία των καὶ ἡ πνευματική των ἐκδήλωσις, ἐνδιεφέροντο νὰ ἐπιτύχουν καὶ νὰ δημιουργήσουν κάτι καλύτερον διὰ τούς ἀνθρώπους καὶ νὰ ἀφυπνίσουν καὶ νὰ τελειοποιήσουν τόν ἀνθρωπον – καὶ αὐτή ἤτο ἡ ἐπιδίωξις τοῦ Σωκράτους καὶ τῶν μεγάλων μαθητῶν του καὶ διὶ αυτόν τόν λόγον ἡ Φιλοσοφία ἀρχίζει ἀπό τοῦ Σωκράτους – οἱ δὲ ἀλλοι ἀρχαῖοι Λαοί, τούς ὁποίους οἱ Ἑλληνες δικαίως ἐθεώρουν ὡς βαρβάρους, ὅχι μόνον οὐδέποτε κατώρθωσαν νὰ συλλάβουν τήν ἀνωτέραν ἐννοιαν καὶ τήν εὐρυτέραν διὰ τοὺς ἀνθρώπους σημασίαν καὶ ὡφελιμότητα τῆς ἐπιδιώξεως αὐτῆς, ἀλλὶ ἀντιθέτως ἀνέκαθεν οἱ Λαοὶ αὐτοὶ ἐζησαν ἐν καθυστερήσει καὶ ἀπό τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ὑφίσταντο δὲ πάντοτε καὶ συνεχῶς τόν δεσποτισμόν τῆς ἐκάστοτε ὀλιγαρχίας, πού ἐπεκάθητο εἰς τόν αὐχένα των, ἡ ὡς φυσικήν καὶ μοιραίαν ἀνάγκην, ἡ ὡς... θείαν ἑπιταγήν!

"Οπως δέ εἰς τήν ἐποχήν μας (1984) οἱ φορεῖς τῶν ἀνελευθέρων συστημάτων καὶ ἰδεῶν. ἀντιδροῦν διαφοροτρόπως καὶ δέν θέλουν νὰ ἀφυπνισθοῦν αὶ Λαϊκαὶ μᾶζαι, εἰς τὰς ὁποίας διδάσκουν τάς μονοπλεύρους θεωρίας των – αὶ προσπάθειαι καὶ αὶ θεωρίαι τῶν Μαρξιστῶν καὶ τῶν κομμουνιστῶν ποὐ ἐπιδιώκουν τήν πνευματικήν ὑποβάθμισιν τῶν ἀνθρώπων διὰ νὰ τούς κατευθύνουν καὶ νὰ τούς κυβερνοῦν ὡς ἄβουλον μάζαν – τοιουτοτρόπως καὶ κατά τήν ἀρχαίαν ἐποχήν, ἡ ἀντίδρασις κατά τῶν προοδευτικῶν τάσεων καὶ τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἐπιδιώ-ξεων τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρξε συστηματική καὶ ἐπίμονος.

Καί ίδού διατί καί κατά τήν άρχαίαν άκόμη έποχήν, άλλά περισσότερον είς τήν ίδικήν μας, ή μᾶλλον καθ΄ όλην τήν νεωτέραν περίοδον, συστηματική κατεβλήθη προσπάθεια άπό όλους έκείνους πού ήσαν έπηρεασμένοι ἀπό τάς φυλετικάς παραδόσεις των, ή ἀπό έκείνους πού ὑπῆρξαν θύματα τούτων καί παρεσύρθησαν ὑπ΄ αὐτῶν, νά συσκοτισθῆ ή ἀλήθεια ὡς πρός τήν όλην έλληνικήν προσφοράν καί ἐκδήλωσιν, νά διαστρεβλωθῆ δέ ἡ Προϊστορία καί ἡ Ἱστορία

καί νά μειωθή ή άξία καί ή σπουδαιότης τῶν διδασκαλιῶν και των υπιοράσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος.¹

Οι Έλληνες, έξ άλλου οι όπο τοι πάντοτε ήγωνισθησαν διά μέσου τῶν χιλιετηρίδων πού παρήλθον διά νά έκπολιτίσουν καί νά έξανθρωπίσουν τούς άνθρώπους, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἐξάπλωσις καί ἡ παρουσία των εἰς ὅλας τάς ἡπείρους,εἰς τόν Βορράν καί τόν Νότον, εἰς τὴν Ανατολήν καί τὴν Δύσιν καί ἡ θαυμαστή καί τεραστία πνευματική καί έκπολιτιστική δραστηριότης πού ἐμφανίζουν ἀνέκαθεν, οὐδέποτε ὑπῆρξαν σωβινισταί ἤ κατακτηταί, ὅπου ἐνεφανίσθησαν, ὅπως πλεῖστοι ἄλλοι λαοί καί σύγχρονοι ἀκόμη, πού ἐπεβλήθησαν τῶν συνανθρώπων των, διά νά τούς ὑποδουλώσουν καί νά τούς ἐκμεταλλευθοῦν, παρασύροντες αὐτούς μὲ τό πανάρχαιον δόλωμα περί ἑξασφαλίσεως κοινωνικής δικαιοσύνης καί ἐλευθερίας ἀτομικής.

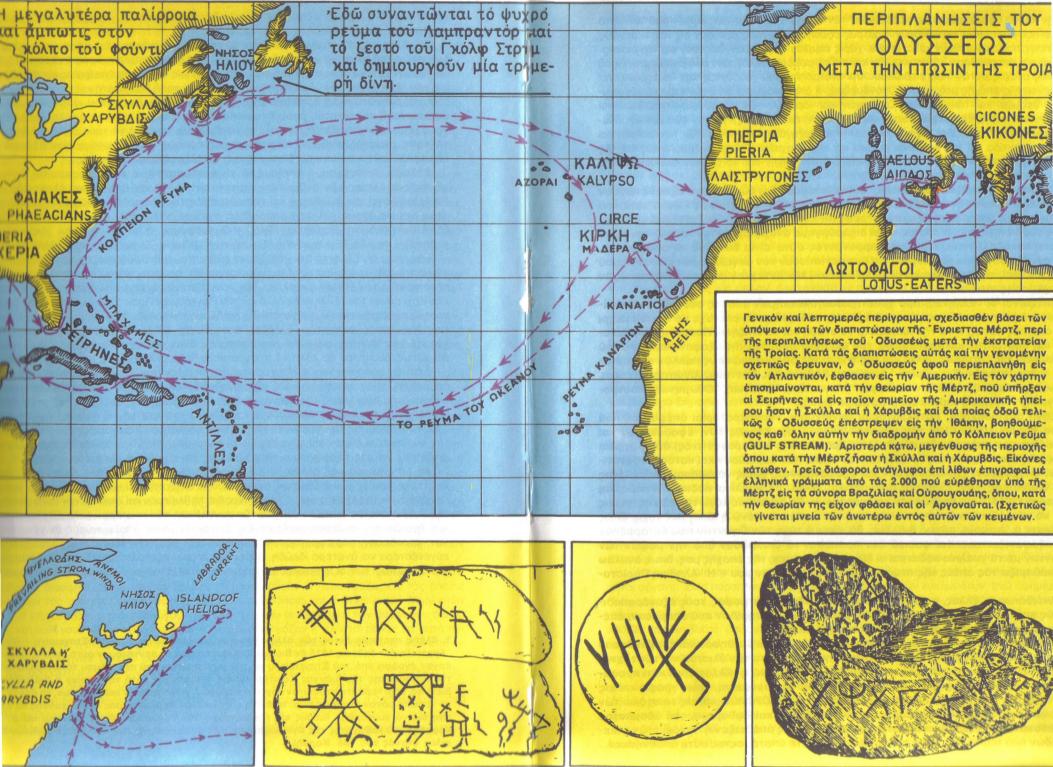
Δόλωμα, ὑπόσχεσις ἡ ὁποία, ἐνῶ εἴναι ἀδύνατον νά πραγματοποιηθή, λόγω τῆς φυσικῆς ἀτελείας τῶν ἀνθρώπων, ἐν τούτοις οὐδέποτε ἔπαυσε νά ἡλεκτρίζη καί νά διεγείρη λόγω τῆς ἀμαθείας καί τῆς εὑπιστίας των, τά πλήθη, τούς ἀνοήτους ἀνθρώπους καί ὡς ἄτομα καί ὡς Λαούς. (Βλέπε καί τά βιβλία τοῦ Ἰωαν. Δ. Πασσᾶ «Μετά τήν Θύελλαν» ἔκδοσις Βασιλείου 1945. «΄Ο ἄνθρωπος αὐτό τό κτῆνος» (ἔκδοσις 1947 « Αετοῦ») καί «Τό Έγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» (ἔκδοσις Ἐγκυκλοπαιδείας «ΗΛΙΟΥ», 1980).

Έάν ὅμως οι Ἑλληνες δέν ὑπήρξαμεν σωβινισταί, τοῦτο οὐδόλως σημαίνει, ὅτι πρέπει καί νά ὑφιστάμεθα χωρίς καμμίαν διαμαρτυρίαν καί ἐπ΄ ἄπειρον, τάς συστηματικάς καί ὑπούλους προσπαθείας τῶν ξένων, τῶν ἀλλων, τῶν φανερῶν ἐχθρῶν μας, πού παραποιοῦν καί διαστρέφουν ὅχι μόνον τὴν Ἑλληνικὴν ἀλλά καί τὴν Παγκόσμιον Προϊστορίαν καί Ἱστορίαν διαφοροτρόπως καί ἐπιδιώκουν νά μᾶς ἀποπνίξουν ἑδῶ εἰς τὴν κοιτίδα μας, χωρίς νά ὑπολογίζουν, ὅτι καί πέραν αὐτῆς, ἐκτός τῆς Ἑλλάδος, ἔνας ἄλλος Ἑλληνισμός, νέος, σφριγηλός, δυναμικός καί ἀκατάβλητος, ἀνθεῖ καί ἀναπτύσεται εἰς ἄλλας χώρας καί περιοχάς, διά νά ἀποδείξη ὅτι κάπως δύσκολον θά εἶναι νά πραγματοποιηθοῦν αὶ ἐπιδιώξεις αὐταί τῶν ἐχθρῶν μας.

Διότι είς τούς κατοίκους τῆς χώρας αὐτῆς πού λέγεται Έλλάς, τούς αὐτόχθονας. ὅπως ἀπεδείχθη, τούς καταπληκτικούς καί μοναδικούς δημιουργούς τοῦ πολιτισμοῦ, ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότης ὀλόκληρος τόν ἐξανθρωπισμόν της, ἀδιάφορον ἐάν οἱ ὑποτιθέμενοι σήμερον (1984) ἄν μή ὅχι ἀνάξιοι, ἀδιάφοροι ἡ καί ἀνίκανοι πνευματικοί καί πολιτικοί ἡγέται της, τήν ἔχουν ὀδηγήσει εἰς τήν ἡθικήν καί πνευματικήν κατάπτωσιν καί ἀναρχίαν πού παρουσιάζει καί την ὁποίαν ὅλοι ζῶμεν καί γνωρίζομεν, οἱ δὲ ἰσχυροί τῆς γῆς μᾶς κακομεταχειρίζονται καί ἐπιζητοῦν νὰ μᾶς ἐξαφανίσουν λησμονοῦντες ὅτι είμεθα οἱ εὐεργέται των!.

Ας μή αἰτιώμεθα ἐξ ἄλλου δὲ καί ἄς μή ζητοῦμεν εὐθύνας ἀπό τούς νέους, ἀπό τίς νεώτερες γενεές τῶν ἀνθρώπων. διά τήν ἡθικήν ἐκτροπήν καί κατάπτωσιν καί τήν πνευματικήν ἀναρχίαν τῆς ἐποχῆς μας. Υπεύθυνος διά τό θλιβερόν καί ἐπικίνδυνον αὐτό φαινόμενον τῆς ἀνθρωπότητος, είναι ὁ κυνισμός τῶν συγχρόνων. τῶν νεωτέρων πολιτικῶν καί πνευματικῶν ἡγετῶν της, οἱ ὁποῖοι χωρίς κανένα δισταγμόν. ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἐν γένει πολιτεῖα των, ἐπρόδωσαν, περιεφρόνησαν καὶ ἀπελάκτισαν. ὅλας τάς ἡθικάς ἀξίας καί ἀρχάς καὶ τά εὐγενέστερα καὶ ἀνώτερα ἰδεώδη, βάσει τῶν ὁποίων ἐξεπολιτίσθησαν καὶ κατέστησαν ἄξιοι τοῦ ὀνόματός των οἱ ἄνθρωποι, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποθαρρύνουν, νά δηλητηριάσουν τήν

^{1.} Βλέπε σχετικῶς ἐκτός τῶν ἄλλων ἀρχαίων συγγραφέων καί Αθαν. Σταγειρίτη « Ωγυγία ἤ Αρχαιολογία» ἔκδοσις 1815 ἐν Βιέννη. Σημειωτέον ὅτι τό πεντάτομον αὐτό καί σπουδαιότατον ἔργον ἐγράφη ὑπό τοῦ Σταγειρίτου μέ τὴν συνεργασίαν τοῦ περιφήμου τότε βιβλιοθηκαρίου τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βιέννης Κοπιτάρ καί εἰς τὴν ἐποχὴν κατά τὴν ὁποίαν ἡ βιβλιοθήκη τῆς Βιέννης, εἰχε τεράστιον πλοῦτον ἀρχαίων παπύρων, χειρογράφων καί κειμένων, τό ἔργον δέ διά να τυπωθῆ μόνον ἀπήτησε περί τά 6 ἔτη καί ἀσφαλῶς περισσότερος ἀκόμη χρόνος θά ἐχρειάσθη διά νά συνταχθῆ. Ἐπίσης εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἔργου ἐβοἡθησε φαίνεται καί ὁ Αδαμ. Κοραῆς καί ὁ καθηγητής τῆς Φιλολογίας καί εἰδικός ἐρευνητής τῶν Ἑλληνικῶν κωδίκων Χάαζε, φίλος στενός τοῦ 'Αδ. Κοραῆ).

ψυχήν καί νά θρυματίσουν τάς προσδοκίας τῶν νέων καί νά τούς ἐξωθοῦν εἰς τάς σκοτεινάς ἀτραπούς πού ἀκολουθοῦν. Καί τούς ἐξώθησαν καί τούς ἐξωθοῦν εἰς τάς σκοτεινάς ἀτραπούς πού ἀκολουθοῦν καί αἱ ὁποῖαι, χωρίς καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὁδηγοῦν εἰς τήν διάσπασιν καί τήν ἀποσύνθεσιν τῶν κοινωνιῶν καί εἰς τό φοβερόν ἀδιἐξοδον πού βαδίζομεν, ἀφοῦ βασικός στόχος αὐτῶν, πού ἐπιδιώκουν τήν ἀνατροπήν, τοῦ νοσοῦντος κατ' αὐτούς, κατεστημένου τῆς ἐποχῆς μας, εἶναι ἡ ὑπονόμευσις, ἡ ἀποδυνάμωσις καί ἡ συντριβή τῶν θεμελιωδῶν θεσμῶν καί τῶν ἱδεολογικῶν ἀρχῶν καί ἱδεωδῶν τῶν ἐλεύθερων πολιτειῶν καί κοινωνιῶν (Πατρίς, Θρησκεῖα, οἰκογένεια, σχολεῖον, ἐκπαίδευσις), μὲ τὸν ἀδιάκοπον, ϋπουλον, καί συστηματικόν ἱδεολογικόν πόλεμον που διεξάγουν ἐναντίον αὐτῶν τῶν θεσμῶν καί μὲ την φροντίδα καί τήν βοήθειαν φυσικά καί τῆς ἀποχαλινωθείσης σεξουολογίας καί τῆς ἀνεύθυνης, ἀσυγκράτητης καὶ ἐπικίνδυνης διά τήν τύχην καί τό μέλλον ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, τεχνολογίας καὶ ἐπιστήμης.

Πρέπει νά γνωρίζουν έντούτοις, όσοι πιστεύουν ότι δύνανται νά έξουθενώσουν καί νά άφανίσουν τήν Έλλάδα, ότι οι Έλληνες καί ό Έλληνισμός – διότι κατά τοῦ Έλληνισμοῦ, όπως ἀπεδείξαμεν, στρέφεται κυρίως καί ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι δημιούργημα ἀναμφισβήτητον τοῦ Ἑλληνισμοῦ – οῦτε καταβάλλονται, οῦτε ἀποθαρρύνονται, οῦτε εἶναι δυνατόν νά ἀφανισθοῦν, ἐάν ἀνανήψουν σήμερον κυρίως καί ἀντιμετωπίσουν τόν μεγαλύτερον κίνδυνον πού τούς ἀπειλεῖ, τὴν ἐπιδιωκομένην ἀλλοίωσιν καί τόν ἔντεχνον καί βέβαιον άφανισμόν τῆς γλώσσης των.

Ιστάμενοι οι Έλληνες, πρό χιλιετηρίδων όλοκλήρων ἐπί τῆς σκοπιᾶς πού εὐρίσκονται ἔχουν διαπιστώσὲι, ὅτι οὐδείς λαός, οὐδεμία φυλή ἐπέτυχε νά ὑψωθῆ μέχρι τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς, ἤ νά τήν πλησιάση, νά σταθῆ καί νά ἐπιζήση. Παρέστησαν μάρτυρες καί θεαταί τῆς καταρρεὐσεως, τοῦ ἐκμηδενισμοῦ καί τῆς ἐξαφανίσεως ἀπό τοῦ προσώπου τῆς Ιστορίας, ἀλλά καί τῆς γῆς, ἤ τῆς ἀποδυναμώσεως πολλῶν παλαιστέρων ἰσχυρῶν λαῶν (Σουμέριοι, ᾿Ασσύριοι, Βαβυλώνιοι, Χετταῖοι, Αἰγύπτιοι, Πέρσαι, Φοίνικες Ρωμαῖοι) καί ἄλλων νεωτέρων (Μογγολική, Ἱσπανική, ᾽Οθωμανική, Αὐστροουγγρική, ᾽Αγγλική, καί Ρωσική, Αὐτοκρατορίαι).

"Εθνη ἀπειροπληθή, αὐτοκρατορίαι πανίσχυροι, κοσμοκρατορίαι ἀπέραντοι, πού είχον ὑποδουλώσει όλον τόν γνωστόν κόσμον τῆς έποχῆς των, ἐφούσκωσαν καί ξεφούσκωσαν κατα τόν Ρομαίν Ρολάν (Εμπεδοκλῆς ὁ Ακραγαντινός) ὅπως μερικά θυμοειδή ἀποστήματα εἰς τό ἀνθρώπινον σῶμα, πού θεριεύουν καί κατόπιν ἀδυνατίζουν, ὑποχωροῦν, ξεφουσκώνουν καί ἐξαφανίζονται, χωρίς νά ἀφήσουν οὐτε ἵχνος τῆς διαβάσεώς των. Γίγαντες πραγματικοί, ἀλλά, μέ γυάλινα πόδια! Συνεπῶς καί σήμερον (1984) ὄσοι ἐπιδιώκουν καί πιστεύουν, ὅτι δύνανται, λόγω τῆς ὑλικῆς ἰσχύος των νά μᾶς ἐξουθενώσουν τουλάχιστον ματαιοπονοῦν, ἐνῷ ἡ ἰδική των τύχη, ὅπως διδάσκει ἡ Ἱστορία, οὕτως ἡ ἄλλως, θά εἶναι ἡ τύχη τῶν Γιγάντων πού καταρρέουν καί ἐξαφανίζονται... Καί φυσικά δέν πρόκειται νά διασωθοῦν ἀπό τὴν μοῖραν τῶν γιγάντων μὲ τά γυάλινα πόδια καί αὶ δύο ὑπερδυνάμεις τῆς ἐποχῆς μας, ὅπως ἀναλύω καί καθορίζω τάς αἰτίας τῆς πτώσεώς των εἰς τό βιβλίον μου « Η Αληθινή Προϊστορία».

Αντιθέτως ἡ Ἑλλάς, παρά τάς καταδρομάς, τάς καταστροφάς, τούς ἐξανδραποδισμούς καί τάς δηώσεις πού ὑπέστη διά μέσου τῶν χιλιετηρίδων ποῦ ἐπέρασαν, ἐπέ-ζησε, ὑφίσταται καί ὑπάρχει καί θά ὑπάρχη! Διατί;

Απλούστατα διότι αἱ φυλαί, τά ἔθνη, οἱ λαοί πού προεβλήθησαν καἱ ἐπεβλήθησαν προσκαίρως, ἤσαν χῶροι γεωγραφικοί καἱ δημιουργήματα τῶν ὑλιστικῶν ἤ τῶν τεχνολογικῶν δυνάμεων τῆς ἐποχῆς των, πού διελύθησαν, ἐνῶ ἡ Ἑλλάς εἰναι κάτι προφανῶς καὶ ἀσφαλῶς διάφορον. Ύπῆρξεν, εἶναι καὶ θά παραμείνη, ὅπως γράφω καὶ εἰς τὴν «Γενικήν Εἰσαγωγήν» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μου «ΤΑ ΟΡΦΙΚΑ» καὶ εἰς τά σχόλια τῶν «Ύμνων τοῦ ΟΡΦΕΩΣ» δημιούργημα τοῦ ἀφθάστου καὶ ἀφθάρτου, τοῦ ἀδαμάστου καὶ ἀθανάτου ἐλληνικοῦ πνεύματος, τό ὁποῖον, ὅπως ἀπέδειξεν ἡ Ἱστορία τῶν χιλιετηρίδων πού παρῆλθον, οὕτε συλλαμβάνεται, οὕτε ὑποτάσσεται, οὕτε ἀποθνήσκει!...

Παρά ταῦτα ὁ κίνδυνος νά ἐξουθενωθῆ καί νά ἐκλείψη ἡ αίωνία καί θεῖα αὐτή φυλή, είναι ἐν τούτοις σήμερον δυστυχῶς, ὅχι μόνον φανερός καί τρομερός, ἀλλά καί ἐπικείμενος, ἄμεσος!. Διότι ἄς μή πλανώμεθα. Ἡ Ἑλλάς, ὁ Ἑλληνισμός, τό Ἑθνος τῶν Ἑλλήνων σήμερον δέν κινδυνεύουν ἀπό τούς Τούρκους καί τούς Βουλγάρους ἢ νά κατακτηθῆ ἡ Ἑλλάς ἀπό κάποιους ἄλλους, ἐχθρούς της, τούς Ἑβραίους Σιωνιστάς, ἢ ἀπό τόν Κομμουνισμόν, δηλαδή ἀπό τἡν ἐπικράτησιν ξεπερασμένων καί ὁπωσδήποτε χρεωκοπημένων πολιτικοκοινωνικῶν συστημάτων τά ὁποῖα ἐξελικτικῶς θά καταρρεύσουν, θά ἀποδυναμωθοῦν καί θα παρέλθουν διεθνῶς, κάτω ἀπό τἡν ἀγανάκτησιν, τἡν κατακραυγήν, καί τελικῶς τἡν ἑξέγερσιν τῶν Λαῶν πού ἔχουν ἑξαπατηθεῖ καί δεινοπαθοῦν.

Ο Έλληνισμός περισσότερον κινδυνεύει σήμερον ἀπό τι,ν ἐπιβληθεῖσαν διά νόμων δῆθεν Δημοτικήν και τήν ἐγκληματικήν «ἐκπαιδευτικήν μεταρρύθμισιν», ἡ ὁποία ἑξουθένωσε τήν Παιδείαν καί διέλυσε τά κατώτερα και ἀνώτερα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα, μὲ τήν καθιέρωσιν τοῦ «μονοτονικοῦ» και τήν ἀποκοπήν τῆς γλώσσας μας ἀπό τάς ρίζας της, μὲ τήν κατάργησιν περίπου εἰς τά σχολεῖα μας τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, πού ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τήν δολοφονίαν και τόν ἐκχυδαϊσμόν τῆς γλώσσης, και διά τῶν ὁποίων πραγματοποιεῖται ἡ καταχθονία προσπάθεια τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού δέν ἐπέτυχε μέχρι σήμερον δι ἄλλων μεθόδων και οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν νά μᾶς ἀποδυναμώσουν και τελικῶς νά μᾶς ἀφανίσουν ὡς ἔθνος, χρησιμόποιοῦντες ὡς ὅπλον, ἀκατανίκητον πράγματι, τόν ἐκβαρβαρισμόν τήν ἀλλοίωσιν και τήν διαστροφήν τῆς γλώσσης μας, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἀκατάλυτη, ἡ ζωντανἡ συνδετική και ἀδιάσπαστος δύναμις, πού διέσωσε τήν φυλήν μας διά μέσου τῶν αιώνων ποῦ παρῆλθον...

Καί αὐτό εἶναι τό φοβερόν ἔγκλημα κατά τῆς φυλῆς καί τοῦ ¨Εθνους τῶν ˙Ελλήνων. αὐτῶν τῶν ἀνίδεων, ἀνευθύνων, ἀμαθῶν καί ἀφρόνων, πολιτικῶν καί πνευματικῶν ἡγετῶν, μας, οἱ ὁποῖοι παρεσὐρθησαν ἀπό τούς ἐχθρούς τοῦ ˙Ελληνισμοῦ, εἰς τά πολύμορφα δίχτυά των πού ἔχουν προφανῶς ἐμπλακῆ, ἡ ἔχουν ἐπηρεασθεῖ ὑπ˙ αὐτῶν, ὅπως προδίδουν πολλά καὶ διάφορα δημοσιεύματα ἐσχάτως δι˙ αὐτούς ποὐ διέπραξαν αὐτό τό ἔγκλημα κατά τοῦ ¨Εθνους!...

Συνεπῶς, ἐἀν ὑπάρχει, ἔστω καί στοιχειῶδες ἐνδιαφέρον διά τήν τύχην τοῦ τόπου αὐτοῦ καί συνείδησις Ἑλληνική μεταξύ ἐκείνων πού μᾶς διοικοῦν, καί παριστάνουν τούς πολιτικούς καί πνευματικούς ἡγέτας μας, πρέπει ἀμέσως, ταχύτατα ἐάν ἔχουν καί ἐλαχίστην πολιτικήν εὐθιξίαν καί φιλότιμο, νά φροντίσουν καί νά διατάξουν οἱ ίδιοι, νά ἐπιληφθῆ ἡ Δικαιοσύνη αὐτοῦ τοῦ τεραστίου Ἑθνικοῦ προβλήματος, διά νά ξεκαθαρίση ἡ δικαστική ἐξουσία, ποῖοι εἰναι πράγματι ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΙ ἡ ΠΡΟΔΟΤΑΙ καί εἰς τόν τόπον αὐτόν, καί ὑπονομεὐουν τό Ἑθνος, ὅπως ἐγινε πρότινος εἰς τήν Ἰταλίαν μέ τάς ἀποκαλύψεις καί διώξεις πού ἔγιναν κατά τῶν Μασόνων, πού θεωροῦνται ὅργανα τῶν Ἑβραίων Σιωνιστῶν καί μόλις προχθές εἰς τήν Γερμανίαν μέ τό σκάνδαλον «Φλίκ», ἀφοῦ καί εἰς τήν πατρίδα μας ἔχουν καταγγελθῆ ἀπό διάφορα ἔντυπα πρότινος καὶ ἐσχάτως, πρώην καί νῦν πρόεδροι Δημοκρατίας, Πρωθυπουργοί, Ύπουργοί, Διοικηταί Δημοσίων Όργανισμῶν καί Τραπεζῶν, ὅτι εἶναι Μασόνοι, Λάῖονς, ἡ εἶναι ὅργανα, ἴσως παραπλανηθέντες, ξένων ἀνθελληνικῶν κυκλωμάτων, ἐνῶ ἐφημερίδες ἡ διάφοροι πολιτικοί ἀνδρες ἔχουν καταγγείλει καί καταγγέλουν ἑαυτούς καὶ ἀλλήλους ὡς διαχειρισθέντας κατά τρόπον ἐπιλήψιμον τό δημόσιον χρῆμα!!... (λεπτομερέστερον περί ΟΛΩΝ αὐτῶν βλέπε ἐπίλογον τοῦ βιβλίου μου «΄Η `Αληθινή Προϊστορία»).

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ! διότι κανείς δέν γνωρίζει σήμερον καί περισσότερον ἐσεῖς, ποῖος καί ποῖαν στιγμήν θά πυροδοτήση τήν τεραστίαν ποσότητα δυναμίτιδος, πού ἔχετε συσωρεύσει εἰς τά θεμέλια αὐτοῦ τοῦ Κράτους καί τοῦ "Εθνους, μέ τήν προκλητικήν καί ἄφρονα συμπεριφοράν καί πολιτείαν σας καί ποῖαι δυνάμεις Λαϊκαί, πολιτικαί, ἤ ἄλλης προελεύσεως θά ἐκδηλωθοῦν, θά ἀναφανοῦν καί θά δράσουν, διά νά ἀπαλλάξουν τήν Χώραν, τόν Λαόν καί τό "Εθνος ἀπό τούς ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΤΑΣ καί τούς ΚΛΕΦΤΑΣ καί ἀπό τούς ἄνευ προηγουμένου κινδύνους πού ἀπειλοῦν την φυλήν καί τό "Εθνος...

Ο συγγραφεύς αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, εἶχε τό θλιβερόν προνόμιον νά εἰδοποιήση ἐγκαίρως, δηλαδή ἀπό τόν Μάϊον τοῦ 1966, ἀλλά χωρίς ἀποτέλεσμα ἀτυχῶς, τόν τότε Βασιλέα Κωνσταντῖνον διά τοῦ Πρωθυπουργοῦ Στεφ. Στεφανοπούλου καὶ τοῦ Γραμματέως του κ. Αρναούτη, ὅπως καὶ τούς Γεωρ. Παπανδρέου καὶ Κ. Καραμανλῆν περὶ τῆς ἐπικειμένης ἐπαναστάσεως τῆς 21 ᾿Απριλίου 1967, ὅπως ἐμφαίνεται ἐκ τῶν συντριπτικῶν στοιχείων, πού παραθέτω σχετικῶς εἰς τό βιβλίον μου «Τό Ἑγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» (σελίδες 240-270, ἔκδοσις 1980 τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ « Ἡλίου») καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐπίσης ἀποδεικνύεται ὅτι διά τὴν ἐκδήλωσιν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΗΤΟ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ὁ Κ. Καραμανλῆς, ὁ ἐμφανισθείς κατόπιν ὡς δῆθεν ΣΩΤΗΡ, ἀλλά πράγματι ΒΙΑΣΤΗΣ τῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ ἐπαγίδευσεν, ὡς γνωστόν, καὶ ἐξηπάτησεν, ἐξ ὄσων μετά ταῦτα ἀπεκαλύφθησαν τόν Ἰούνιον τοῦ 1974 τόν Βασιλέα Κωνσταντῖνον, τόν πρῶτον καὶ μεγαλύτερον ἀντεπαναστάτην κατά τῶν ἐπαναστατῶν τῆς 21ης ᾿Απριλίου τοῦ 1967, μὲ τό ἀποτυχών κίνημα πού παρεσκεὐασε κατ αὐτῶν τόν Δεκέμβριον τοῦ 1967.

Καί ὁ μέν Βασιλεύς ὑπερασπιζόμενος τήν Δημοκρατίαν καί ἀγωνισθείς διά τάς Λαϊκάς ἐλευθερίας, μέ τό κίνημα τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1967 ΑΠΩΛΕΣΕ τον θρόνον του, ἐνῷ ὁ κ. Καραμανλῆς εἰσπράξας ἔκτοτε ὅλας τάς τιμάς και τήν δόξαν τοῦ ἀπελευθερωτοῦ, ἀνηγορεύθη καὶ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας! Αλλά διά ποίας καὶ πάλιν μεθόδου; 'Αφοῦ διά τῆς Λαϊκῆς ψήφου, μέ ἔντεχνον δημοψήφισμα, ὅπως κατηγγέλθη τότε, κατήργησε τήν Βασιλείαν, δέν προσέφυγε καὶ αὐτός εἰς τήν λαϊκήν ψῆφον, διά νά ἐκλεγῆ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἀλλ ἀνηγορεύθη Πρόεδρος ὑπό τῆς Βουλῆς καὶ μάλιστα μέ ΜΙΑΝ ψῆφον!... ἀγωνιωδῶς, καὶ ὅχι τόσον εὐθέως ὅπως τότε ἐγράφη – ἀποκτηθεῖσαν!...

Επολιτεύθη δέ μέ παρομοίους τρόπους καί μεθόδους έλάχιστα όρθοδόξους, ό κ. Καραμανλής ἔναντι τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καί τοῦ θεσμοῦ τής Βασιλείας ἀπό... εὐγνωμοσύνην προφανῶς, ἀφοῦ οἱ βασιλεῖς γονεῖς τοῦ Κωνσταντίνου, Παῦλος καί Φρειδερίκη τόν ἀνέδειξαν ὡς Πρωθυπουργόν, εἰς βάρος καί τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν καί τοῦ εὐπρεπεστάτου καί ἀδιαβλήτου κατά γενικήν ἀναγνώρισιν ἀειμνήστου πολιτικοῦ Στεφανοπούλου, τόν ὁποῖον παρεπλάνησαν καί παρηγκώνισαν, ὅπως ἀποκαλύπτεται εἰς τό βιβλίον πού ἔχει γραφεῖ διά τόν «Πραγματικόν Καραμανλήν».

Άλλως τε ό κ. Καραμανλής έχει διακριθεῖ διά τήν... εὐγνώμονα συμπεριφοράν του καί πρός ἄλλους πρώην φίλους του, πού τόν είχον βοηθήσει εἰς τό παρελθόν, ὅπως ἔχω ἀποκαλύψει καί εἰς τό βιβλίον μου «Τό Ἑγκλημα τῆς Ἐπιστήμης» (σελίδες 260-261). "Ας είναι δε βέβαιος ό κ. Καραμανλῆς, ὅτι ὅσα βιβλία καί ἄν γραφοῦν ἀπό τούς διαφοροτρόπως ἔξυπηρετηθέντας καί ἄλλους παρατρεχάμενους κονδυλοφόρους, πού τόν ἔχουν ἔξυμνήσει καί βιογραφήσει, δέν πρόκειται νά έξασφαλίση τήν ὑστεροφημίαν πού ἐπιδιώκει καί φυσικά αὐτό δέν θά τό ἐπιτύχει, δηλαδή τήν ὑστεροφημίαν του, οῦτε μέ τά ἀμφιβόλου ἀξίας μετάλλια πού συλλέγει εἰς τό ἔξωτερικόν, πρός ἐνίσχυσιν καί προβολήν τῆς προσωπικότητός του, οῦτε μέ τό προσωπικόν Μουσεῖον πού προσπαθεῖ νά κατασκευάση εἰς τά περιβόητα «βραχώδη οἰκόπεδά του».

Διότι είς τό βιβλίον πού ἔχει γραφεῖ καί θά κυκλοφορήση μετ΄ όλίγον, διά τόν «Πραγματικόν Καραμανλῆν», θά ἀποκαλύπτονται τά διαπραχθέντα πολιτικά ἐγκλήματα τοῦ ἀνδρός κατά τοῦ Έθνους, ὅπως καί ἀλλαι ἄγνωσται πτυχαί, ἀπό τάς προσωπικάς καί οἰκονομικάς ἀσχολίας καί ἐπιδόσεις του, ἀφοῦ εἰς τόν τόπον αὐτόν τίποτε δέν παραμένει πάντοτε μυστικόν καί εὐτυχῶς ὑπάρχουν ἀκόμη καί ἐπέζησαν μερικοί ἄνθρωποι πού δέν ὑπέκυψαν εἰς τάς συστηματικάς ἐπιμόνους καί ἐντέχνους διώξεις του, ἀπό τήν γνωστήν ἐμπάθειάν του!...

Καί είδοποιούμεν: ἄς μή παραπλανηθούν καί οἱ σημερινοἱ πολιτικοἱ καὶ ἄλλοι ὑπεύθυνοι τῆς ἐπιχειρουμένης παρ΄ αὐτῶν ἀποδυναμώσεως τοῦ ἔθνους, ὅτι ἡ δημιουργηθεῖσα καὶ ἐπικρατοῦσα ἀποπνικτική καὶ βαρεῖα πολιτική, οἰκονομική καὶ κοινωνική ἀτμόσφαιρα θά ἐκτονωθῆ, μέ ἀνωφελεῖς καὶ κενάς πλέον ἐκ τῶν ἄνω συστάσεις «δι΄ ἐθνικήν ὁμοψυχίαν» ἤ «δι΄ ἤπιον κλῖμα» καὶ μέ τόν συνεχιζόμενον ἐμπαιγμόν

τῶν Λαϊκῶν μαζῶν. Διότι ἡ Λαϊκή δυσφορία δυναμώνει ἐπιτείνεται καί ὀγκοῦται καθημερινῶς ἀπό τάς δηλητηριώδεις ἀναθυμιάσεις τοῦ ραγδαίως ἐκπίπτοντος εἰς ἀνυποληψίαν καί περιφρόνησιν δημοσίου βίου καί δέν ἀποκλείεται νά ἐκραγῆ νά ἐκσπάση ἀπροόπτως μέ ὁδηγοὺς ἐλαχίστους τολμηροὺς καί ἀποφασιστικοὺς "Ελληνας, ὅπως μᾶς διδάσκει ἡ Ίστορία μας καί φυσικά μέ ἀπροσδιορίστου μορφῆς καί ἐκτάσεως ἐκδηλώσεις καί πάντως μέ ὀλεθρίας καί ὀδυνηράς συνεπείας, ὅχι μόνον διά τήν ἀδιόρθωτον πολιτικήν καί πνευματικήν ἡγεσίαν μας, ἀλλά δυστυχῶς καί διά τόν Λαόν καί τό "Εθνος!...

Αφυπνισθήτε!... Ξυπνάτε!... Συνέλθετε!... διότι ἐάν δέν ἀντιλαμβάνεσθε, δέν διαισθάνεσθε καί δέν ἀκοῦτε τήν μακρυνήν βοήν τῆς ἐπερχομένης καταιγίδος, ἡμεῖς, προειδοποιοῦμεν, ἐπισημαίνομεν καί νά εἴσθε βέβαιοι ὅτι, οἱ πρῶτοι κεραυνοί, θά ἐκσπάσουν ἀσφαλῶς καί ὁπωσδήποτε ἐπί τῶν κενῶν, ἀλλά ὑπεύθυνων διά τήν κατάντιά μας κεφαλῶν σας!!...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μετά τούς συγγραφείς και τά έργα πού άναφέρονται είς τό τέλος τῆς «Γενικῆς Εἰσαγωγῆς» αὐτοῦ τοῦ βιβλίου και έντός τῶν κειμένων, ὅπως και είς τάς σχετικάς ὑποσημειώσεις έντός τῶν κειμένων, θεωροῦμεν περιττήν τήν παράθεσιν και ἐπί πλέον βιβλιογραφίας, πρός κατατόπισιν και πληρεστέραν διαφώτισιν τοῦ ἀναγνώστου. Τά βιβλία πού ἀναφέρομεν ἀρχαίων και νεωτέρων συγγραφέων, ἀρκοῦν διά νά διαπιστώση ὁ ἀναγνώστης, ὅτι αὐτά πού ἐγράψαμεν βασίζονται είς πηγάς συγκεκριμένας και ὑπαρχούσας, ὅπως φαίνεται δέ ἀπό τάς παραπομπάς, τά βιβλία αὐτά τά ἔχει διαβάσει ὁ γράψας, ἀδιάφορον ἐάν είς τήν βιβλιοθήκην του ὑπάρχουν και ἄλλα ἀκόμη βιβλία πού δέν ἀναφέρονται.

Τό εὐκολώτερον φυσικά θά ήτο νά παραθέσωμεν τούς τίτλους καί τῶν ἄλλων βιβλίων, πού ἔχομεν διαβάσει καί ἔχομεν εἰς τήν βιβλιοθήκην μας, ὅπως πράττουν μερικοί σύγχρονοι συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι παραθέτουν ἀπειρίαν βιβλίων εἰς τήν βιβλιογραφίαν κάποιου βιβλίου των, πράξις ἡ ὁποῖα ὅμως δέν ἀποτελεῖ καί τήν ἀπόδειξιν ὅτι τά βιβλία αὐτά τά ἔχουν διαβάσει, ἐφ᾽ ὅσον ἐντός τοῦ κειμένου δέν ἀναφέρονται καί σχετικαί παραπομπαί ἔστω καί εἰς τά περιεχόμενα τῶν βιβλίων ποῦ παραθέτουν εἰς τὴν βιβλιογραφίαν των καί ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν διαβάσει.

"Ας σταματίση, λοιπόν καί αὐτή ἡ κακή συνήθεια, ἡ ὁποῖα κουράζει καί ἐμποδίζει τόν ἀναγνώστην νά κατατοπισθή, ἀφοῦ τά παρατιθέμενα βιβλία εἰς τήν βιβλιογραφίαν, χωρίς καμμίαν παραπομπήν εἰς αὐτά, δέν βοηθοῦν τόν ἀναγνώστην νά ἐξακριβώση, αὐτά ποὐ γράφει ὁ συγγραφεύς. Διότι ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχουν λεπτομερεῖς παραπομπαί ἡ λεπτομερῆ περιεχόμενα εἰς αὐτά τά βιβλία, ὁ ἀναγνώστης πρέπει νά διαβάση ὅλα τά βιβλία πού ἀναφέρει ὁ συγγραφεύς διά νά κατατοπισθῆ, ὁπότε δέν ἀποκλείεται νά γίνη, λόγω πολλῶν γνώσεων, καί ὁ ἀναγνώστης... «συγγραφεύς»!...

Νομίζω συνεπῶς ὅτι εἶναι ὑπεραρκετά τά βιβλία πού παραθέτω εἰς τήν σχετικήν βιβλιογραφίαν καί ἐντός τῶν κειμένων καί εἰς τάς ὑποσημειώσεις καί φυσικά ἐφ ὅσον παραπέμπω εἰς αὐτά καὶ μάλιστα εἰς σχετικάς σελίδας, δέν θα συλληφθῶ ὅτι δέν τά διάβασα... ὅπως ἴσως νά συμβαίνει μέ ὡρισμένους νεωτέρους συγγραφεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἀντιγράφουν, δέν ἀναφέρουν τόν πραγματικόν συγγραφέα τῶν κειμένων των, ἀλλά παραθέτουν βιβλία εἰς τήν βιβλιογραφίαν των, τά ὁποῖα συνήθως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μέ τά κείμενα τοῦ βιβλίου των, διότι τά κείμενα... ἔχουν ἀντιγραφεῖ ἀπό ἄλλα βιβλία...

Καί οἱ συγγραφεῖς αὐτοί σήμερον εἶναι καί πολλοί καί θεωροῦνται καί μεγάλοι!... ὅπως ἀπεκάλυψαν πρό τινος ὁ ἀείμνηστος Πέτρος Γαρουφαλιᾶς καί ὁ ἀείμνηστος καθηγητής καί πρώην ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν Κούλης διά κἄποιον διαπρεπή οἰκονομολόγον καί ὁ Θεοφυλ. Παπακωσταντίνου μέ τό βιβλίον του «΄ Η παθολογία τῆς Δημοκρατίας» διά κᾶποιον τέως ὑπουργόν «Πολιτισμοῦ καί Ἑπιστημῶν»... ΄ Αλλά καί ἡ φανερά λεηλασία ἀπό τὴν «Εἰσαγωγήν» τοῦ Τόμου «ΕΛΛΑΣ» τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας

μας (κεφάλαιον «Οἱ Νεώτεροι μεγάλοι φιλόσοφοι, πολιτικοί και Επιστήμονες διά τήν Ελλάδα» σελίς 16 πρώτη έκδοσις) ἀπό κάποιον άλλον συγγραφέα ὁ όποιος χωρίς κανένα δισταγόν παρέλαβεν τό άνωτέρω κεφάλαιον τῆς Εγκυκλοπαιδείας και τό έκαμε διάλεξιν, τό έξέδωκεν εἰς τευχίδιον, χωρίς ὅμως και νά ἀναφέρη ἀπό ποῦ ἐδανείσθη αὐτά τά κείμενα...

Δυστυχῶς είναι και άλλοι συγγραφεῖς – φαίνεται είναι μόδα τῶν ἀνευθύνων τῆς ἐποχῆς μας – πού ἀντιγράφουν ξένα κείμενα χωρίς νά ἀναφέρουν τήν πηγήν των, διά νά ἐμφανισθοῦν ὡς... συγγραφεῖς ἔργων πρωτότυπων!...

"Ας φροντίσουν συνεπῶς οἱ γράφοντες τοῦ εἶδους αὐτοῦ, πρῶτον νά διαβάζουν καὶ δεύτερον νά μᾶς λένε σέ ποιούς συγγραφεῖς καὶ σέ ποιά βιβλία, ἀλλά μέ συγκεκριμένες παραπομπές, ὑπάρχουν αὐτά ποὺ ἔγραψαν, διότι δέν πρέπει νά ἀγνοοῦν ότι καὶ ὁ 'Αριστοτέλης εἰς τά «Μεταφυσικά» § 983 καὶ ἐφεξῆς ἐθεώρησε ὑποχρέωσίν του νά εἴπη, «ὅτι αὐτά ποὺ γράφουμε (ὁμιλεῖ διά τὴν ἐποχὴν του) κατά κᾶποιον τρόπον προέρχονται, ἢ μάλλον είναι ἀπήχησις ἢ ἐπίδρασις ἀπόψεων τῶν παλαιστέρων», ὅπως ἄλλως τε καὶ ἀπεδείχθη τοῦτο μετά τὴν δημοσίευσιν εἰς αὐτό τό βιβλίον τῶν ΟΡΦΙΚΩΝ.

Είναι ώραῖον, εύπρεπές, άξιοπρεπές, έντιμον καί διδακτικόν πράγματι νά γράφη κανείς κατ΄ αὐτόν τόν τρόπον, δηλαδή νά ἀναφέρη, πού ὑπάρχουν, ἤ ποῖοι ἔγραψαν, αὐτά πού ἐπικαλεῖται ἤ γράφει ὁ συγγραφεύς, ὅταν δέν είναι σκέψεις ἤ ἀπόψεις ἰδικαί του...

EYXAPIETIAI

Από τῆς θέσεως αὐτῆς θέλω νά ἐκφράσω καί δημοσία τάς εὐχαριστίας μου είς τούς παλαιούς συνεργάτας μου:

Εὐάγγελον Σταμάτην, τόν προβεβλημένον και διεθνῶς μεγάλον Ελληνα Μαθηματικόν, ὁ ὁποῖος εἰναι και τό μόνον ἐν Ελλάδι μόνιμον μέλος τῶν Ακαδημιῶν τῶν ἐπιστημῶν, Βερολίνου και Παρισίων.

τόν ἐπιφανῆ καί πολυμαθέστατον ελληνα διπλωμάτην καί μελετητήν Ἰωαν. Νικήφ. Μοσχόπουλον (Πρέσβυν ἐπί τιμῆ)

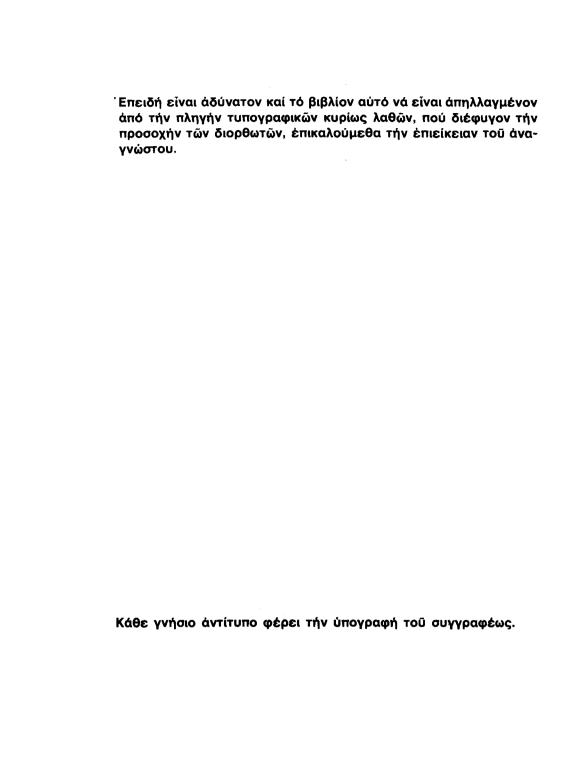
τόν Μιχαήλ Σαραντᾶκον (ἀνώτατον Κρατικόν ὑπάλληλον) Ἱστορικόν ἐρευνητήν καί ἐπ .40 ἔτη προϊστάμενον τῆς Συντάξεως τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

τον Σταύρον Ήλιάδην, εύρυμαθέστατον παλαιόν δημοσιογράφον καί Διευθυντήν τῆς Ραδιοφωνίας ΄Αθηνῶν (Δελτίον Ξενόγλωσσων ἐκπομπῶν) καί

τόν Δημ. Ν. Σαραντάκον, χημικόν μηχανικόν καί ἀκούραστον έρευνητήν τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας. (ἄπαντες οἱ ἀνωτέρω ὑπῆρξαν καί μόνιμοι συντάκται τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»), διά τήν παρασχεθεῖσαν παρ αὐτῶν σημαντικήν βοήθειαν, πρός πληρεστέραν ἐνημέρωσιν αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, μέ παροχήν πληροφοριῶν καί διαφόρων στοιχείων ἀπό τά ἔργα ξένων κυρίως συγγραφέων καί ἐπιστημόνων πού ἔχουν μελετήσει καί γενικά μέ τάς γνώσεις των.

ПЕРІЕХОМЕNA

	σελίδες
Γενική Είσαγωγή	9-28
Βιβλιογραφία - Πληροφορία	28-40
Πρόλογος τῆς διατριβῆς τοῦ Κ. Χασάπη	41-44
Είσαγωγή είς τούς "Υμνους τοῦ ΟΡΦΕΩΣ	45-50
Κεφάλαιον Α΄ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ	51-54
» Β΄ Η ΟΥΡΑΝΙ ΟΣ ΣΦΑΙΡΑ	55-58
» Γ' ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ	59-66
» Δ΄ Ο ΗΛΙΟΣ	67-80
» E' H ZEAHNH	81-84
» ΣΤ´ H ΓH	85-91
» Z' Ο ΧΡΟΝΟΣ	92-98
» Η΄ Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΝΟΜΟΣ	98-100
» Θ΄ Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ ΥΜΝΩΝ	101-110
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	111-114
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	115-118
Περίληψις είς τήν Αγγλικήν τῶν Αστρονομικῶν	
διαπιστώσεων καί έξακριβώσεων τοῦ Κ. Χασάπη	119-122
ΤΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ	
Αρχαῖον κείμενον καί Μετάφρασις	129-132
Τά `Αργοναυτικά τοῦ ΟΡΦΕΩΣ	133-189
Σχόλια είς τά `Αργοναυτικά	190-194
ΟΡΦΕΩΣ ΥΜΝΟΙ	195-250
Σχόλια είς τούς "Υμνους τοῦ ΟΡΦΕΩΣ	251-281
Λιθικά	282-316
΄ Αποσπασμάτια	317-351
Ανέκδοτα ἀποσπάσματα ΄Ορφέως	352-361
Πρόκλου "Υμνοι	362-370
Ήρώ και Λέανδρος τοῦ Μουσαίου	371-385
"Υμνοι Καλλιμάχου	386-429
1."Υμνος είς Δία	386-389
2. Ύμνος είς ΄ Απόλλωνα	386-393
3."Υμνος είς "Λωτεμιν	394-404
4. Ύμνος είς Δήλον	404-416
5."Υμνος τῆς Παλλάδος	416-421
6. Ύμνος είς Δήμητραν	421-429
Έπίλογος	
Η πραγματική καταγωγή τοῦ Πολιτισμοῦ	
Καί ἡ ἀναγκαία ᾿Αναδιάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς	
καί της Παγκοσμίου Πορίστορίας	431-446

EPFA TOY IDIOY:

«ΜΕ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ ΣΤΗ ΝΙΚΗ», Συναρπαστικαί περιγραφαί τών μαχών καί τών ήρωϊκών ἀγώνων τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ κατά τήν Μικρασιατικήν ἐκστρατείαν, ἀπό τόν συγγραφέα, πού ὑπῆρξε αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἀπεγνωσμένης αὐτῆς Ἑλληνικῆς προσπαθείας καί τῆς ἐπελθούσης καταστροφής (Ἐκδοσις 1922, «Κόσμος» Σμύρνη). Έχει διασωθεῖ ἔνα μόνο ἀντίτυπον, ἀλλά ἀρκεταί σελίδες τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ βιβλίου, ἔχουν μεταφερθεῖ καί δημοσιεύονται είς τόν Τόμον «ΕΛΛΑΣ» (κεφάλαιον «Μικρασιατική ἐκστρατεία» τῆς Έγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ»).

«ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΝ». Περιγραφαί από τήν Μικρασιατικήν ένδοχώραν κατά τήν περίοδον 1920-1922 (ξκδοσις «Κόσμος» Σμύρνη 1922 έξαντληθέν).

«Ο Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ». Έμπεριστατωμένη καί δε ἐπισήμων κειμένων ἐξιστόρησις τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, καί τῶν ἐπιπτώσεών του ἐπί τῆς Ἑλλάδος, ἐκδοθεΐσα εἰς 2 τόμους ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος

τοῦ συγγραφέως «Ἡμερήσιος Κήρυξ» το 1934 (ἐξαντληθέν, ὑπάρχει μόνον ὁ Β΄ τόμος).
«ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΘΥΕΛΛΑΝ», (ἔκδοσις ᾿Αθήναι, οἶκος Βασιλείου 1945). Ἱστορική,

«ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΘΥΕΛΛΑΝ». (Εκδοσίς "Αθήναι, οίκος Βασίλείου 1945). Ίστορική, φιλοσοφική καί κοινωνιολογική μελέτη, έπί των αποτελεσμάτων του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (εξαντληθέν).

«S.O.S.» (Έκδοσις 1945) Πληροφορίαι και σχόλια της ηλιθίας έπαναστάσεως τῶν κομμουνιστῶν-συμμοριτῶν τό 1944-45, ποῦ διέλυσε την 'Ελλάδα. 'Εξαντληθέν.

«ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ Ο ΤΡΙΤΟΣ ΓΥΡΟΣ» (Εκδοσις 1945). Προφητική πράγματι πρόβλεψις της αποτυχίας καί της τρίτης προσπρθείας των άφρόνων κομμουνιστών τό 1946-1949 διά τήν κατάληψιν της έξουσίας. Έξαντληθέν.

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΥΤΌ ΤΟ ΚΤΗΝΟΣ» (Εκδοσις 1947, 'Αθήναι, έκδοτικός οἶκος «ΑΕΤΟΣ»). "Εξαντληθέν. "Εξεδόθη είς την 'Αγγλικήν καί την 'Ολλανδικήν.

«Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ» (πρώτη ἔκδοσις 1948). Δευτέρα ἔκδοσις 1962, Τρίτη ἔκδοσις 1976-1982 διορθωμένη καί συμπληρωμένη μέχρι τό 1982).

«Η ΝΑΣΑ» δ μεγαλύτερος επιστημονικός δργανισμός τοῦ Κόσμου, ἐκτιμῶσα τήν ἐκδοτικήν προσπάθειαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ», ὅπως μᾶς ἀνήγγειλε με ἔγγραφόν της ἀπό 8 Φεβρουαρίου 1980, κατέγραψεν τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ «ΗΛΙΟΥ» εἰς τόν κατάλογον τῶν ἐταίρων της, εἰς τούς ὁποίους ἀποστέλει τὰς ἱδιαιτέρας ἐπιστημονικάς ἐκδόσεις της, διάκρισις ποῦ τιμὰ τήν Ἐγκυκλοπαιδείαν μας, ἀλλά καὶ τήν Ἑλλάδα. Βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων τῆς ΝΑΣΑ, καὶ ἄλλων στοιχείων ποῦ παρεχωρήθησαν εἰς τόν «ΗΛΙΟΝ», καὶ ἀπό ἐξέχοντας Σοβιετικούς ἐπιστήμονας, ἐξεδόθη ὁ Ιδιαίτερος τόμος τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ «ΗΛΙΟΥ», τό «ΣΥΜΠΑΝ», ποῦ περιέχει ὅλας τὰς νεωτάτας διαπιστώσεις τοῦ ἀνθρώπου μέ ἄφθονες καὶ πρωτότυπες ἔγχρωμες φωτογραφίες ἀπό τό διάστημα, διὰ τήν ἐξέλιξιν, τήν μορφήν καὶ τήν δομήν τοῦ ᾿Απείρου (τοῦ Σύμπαντος). Παρόμοιον ἔργον δέν ἔχει ἄλλο ἐκδοθεῖ.

Τιμή πωλήσεως του βιβλίου 700 Δραχμαί